

PROTOKOŁY

z III. sesyi VIII. peryodu Sejmu krajowego

Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem

w roku 1907.

Posiedzenie 24—39

od 16. września do 12. października 1907.

T O M II.

Przytem :

Skorowidz ważniejszych uchwał i Spis petycyj.

418422

III 1907/24-38

~~7479~~
III

Skorowidz ważniejszych uchwał

zawartych w protokołach III. sesyi VIII. peryodu Sejmu galicyjskiego

(od posiedzenia XXIV—XXXIX t. j. od 16. września do 12. października 1907).

(Liczby rzymskie oznaczają posiedzenia, liczby arabskie stronicy protokołów).

	Str.		Str.
XXIV. Z dnia 16. września 1907.		Uchwały w przedmiocie zmiany ustawy	
Uchwały w przedmiocie działalności De-		o wymiarze podatku zarobkowego i o-	
partamentu I. Wydz. kraj. w sprawach		sobisto-dochodowego, następnie krajowej	
stypendyjnych, szkolnych, naukowych		ustawy konkurencyjnej, wreszcie inter-	
i artystycznych — następnie gminnych		pretacyi ustawy podatkowej w zastoso-	
i powiatowych	6—7	waniu do przemysłu górniczego, spe-	
Uchwały w przedmiocie zamknięcia ra-		cialnie naftowego w Galicyi i Buko-	
chunków za rok 1905 i budżetu na r.		winie	15
1907 galic. funduszu propinacyjnego	8—9	Uchwała w sprawie przyznania ulg tary-	
		fowych na kolejach żelaznych transpor-	
		tom drzewa tartego z Galicyi	15
		Uchwała w sprawie zaprowadzenia na	
		kolejach żelaznych rozmaitych udo-	
		godnień	16
XXV. Z dnia 18. września 1907.		XXVI. Z dnia 20. września 1907.	
Uznanie ważności uzupełniającego wyboru		Uzupełniające wybory do komisyj drogo-	
posła z kuryi większych posiadłości by-		wej, przemysłowej, podatkowej, gosp.	
łego obwodu żółkiewskiego i z kuryi		kraj. gminnej, wodnej, reformy wy-	
m. Lwowa (pp. St. Starzyńskiego i St.		borczej, — kwestora i dwóch rewiz-	
Ciuhecińskiego)	9	dentów	12
Ustawa zezwalająca gminie Zabłocie (po-		Uchwały w sprawie znizienia podatku do-	
wiat Żywiec) na pobór opłaty gminnej		mowo-klasowego od domów mieszkal-	
od psów	9—10	nych o jednej izbie	13—14
Ustawa zezwalająca na pobór opłat gmin-		Ustawa regulująca prawo wydobywania	
nych od napojów spirytusowych, piwa,		minerałów, które nadają się do użytku	
miodu i t. p. gminie Gwoździec pow.		z punktu zawartości żywic ziemnych	
Kołomyja	10—11	(nafta i wosk ziemny)	14—55
J. w. gminie Załozice pow. Brody	11	Wezwwanie Rządu do wyjednania wydania	
Uchwały w przedmiocie objęcia w zarząd		noweli należytościowej od umów do-	
kraju, względnie zadzierżawienia docho-		tyczących wydobywania minerałów ży-	
dów galicyjskich dóbr państwowych		wicznych i połączonych z tem prawem	
i funduszowych, dostarczanie z nich		innych uprawnień	55
drzewa opałowego i budulca okolicom			
bezleśnym, wreszcie założenia składu			
drzewa opałowego z lasów rządowych			
w Kołomyi	12—14		

	Str.		Str.
Uzupełniający wybór do komisji sanitarnej i przemysłowej	55—56	do podatków bezpośrednich na potrzeby ścisłe gminne i szkolne	10
XXVII. Z dnia 23. września 1907.			
Uchwały w przedmiocie założenia krajowych publicznych zbiorników na ropę naftową	8—10	Uchwały w przedmiocie zamknięcia rachunków za r. 1906 i preliminarzy na r. 1908 <i>galic. funduszu propinacyjnego</i>	10—12
XXVIII. Z dnia 26. września 1907.			
Udzielenie Towarzystwu „Powściągliwość i Praca“ dla zakładu wychowawczego w Miejscu piastowem pożyczki 30.000 K.	17	Uchwały w przedmiocie przyjęcia z pomocą ludności dotkniętej w r. 1907 klęskami elementarnymi (500.000 K. na zasiłki)	12—15
Ustawa o utworzeniu z posiadłości powstałych z rozparcelowanych dóbr tabularnych w Majdanie średnim (pow. Nadwórna) nowej gminy administracyjnej pod nazwą św. Józef	18—19	Udzielenie Tow. akcyjnego kolei lokalnej Borki wielkie - Grzymałów pożyczki 100.000 K.	15
Uchwały w przedmiocie całego szeregu petycji wdów po nauczycielach i emerytowanych nauczycielkach o przyznanie lub podniesienie pensji wdowiej lub sieroczej, daru z łaski, policzenie lat służby, o odprawę i t. p.	19	Polecenie Wydziału kraj. wypracowania wstępnego projektu i kosztorysu, oraz przeprowadzenia rokowań w sprawie wyjednania subwencji państwowej dla projektowanej kolei lokalnej Nisko-Borjanów - Majdan - Kolbuszowa - Głogów-Rzeszów	15 - 16
Uchwały w sprawie utworzenia krajowej centralnej Kasy dla spółek rolniczych we Lwowie i uchwalenie statutu tej kasy	19—24	Uchwalenie §§ 1—4 ustawy łowieckiej	17—22
Uchwały w przedmiocie działalności Banku krajowego w r. 1905 i 1906	24—25	XXXI. Z dnia 1. października 1907.	
XXIX. Z dnia 28. września 1907.			
Uchwała zezwalająca Reprezentacji powiatowej w Nisku na pobieranie w r. 1908 wyższych dodatków do podatków bezpośrednich na potrzeby powiatu	24	Uchwały w przedmiocie finansowego poparcia przez kraj budowy projektowanej kolei lokalnej Łodygowice-Buczkwice	8—9
XXX. Z dnia 30. września 1907.			
Uchwała zezwalająca Radzie pow. w Sokalu na pobór opłat mytniczych od mostu na rzece Bugu w Krystynopolu na drodze pow. Krystynopol-Brody	8—9	J. w. państwowej Jasło-Konieczna	10
J. w. Jakóbowi Pfefferowi j. w. od przevozu przez rzekę San pod Ulanowem	9—10	XXXII. Z dnia 3. października 1907.	
Uchwała zezwalająca gm. m. Sokala na pobór w r. 1906 wyższych dodatków		Uchwalenie §§ 5—53 ustawy łowieckiej	6—33
		XXXIII. Z dnia 4. października 1907.	
		Uchwała zezwalająca na pobór wyższych dodatków powiatowych w r. 1908 Reprezentacji pow. w Turce	6
		Uchwała w sprawie przeznaczenia nadwyżki dochodów Banku kraj. za r. 1908	6—7
		Uchwała w przedmiocie budowy gmachu na pomieszczenie ceramicznej i naftowej stacji doświadczalnej przy politechnice we Lwowie	6—7
		Uchwały w sprawie powiększenia personalu kraj. biura melioracyjnego	7
		J. w. zmiany etatu kraj. biura kolejowego	7

Str.	Str.		
Wzwanie c. k. Rządu do przyspieszenia regulacji rzeki Wereszycy	8	nia paszportów dla nierogacizny, rewi- zorów bydła i podziału weterynaryjne- go kraju na strefy	10—12
Uchwalenie §§ 54—93 ustawy łowie- ckiej	9—30	Uchwały w sprawie regulacji rzek ka- nałowych	12—14
XXXIV. Z dnia 5. października 1907.		Ustawa zmieniająca ustęp A) 1 § 2. ustawy z 18. września 1901 Dz. u. kr. Nr. 103 o regulacji rzek	14—15
Uchwały w sprawie zabudowania poto- ków górskich i zalesienia stoków gór u źródlowisk Dunajca, obwałowania i regulacji tej rzeki	18—19	Uchwały w przedmiocie powiększenia za- kładowego kapitału Banku kraj. do 15,000.000 K.	15—16
Uchwały w sprawie regulacji rzeki Łaby	19	XXXVI. Z dnia 8. października 1907.	
Ustawa o stworzeniu z przysiółka Kali- nówka należącego do gminy Oryszkowce powiat Bóbrka osobnej gminy admini- stracyjnej	20	Uchwalenie prowizoryum budżetowego za I. półrocze 1908 roku	8
Ustawa o utworzeniu z posiadłości wcho- dzącej w skład obszaru dworskiego w Zubowmostach pow. Żółkiew nowej gminy administracyjnej pn. Konstan- tówka	21	Wybór 6 członków i 7 zastępców członków do komisji apelacyjnej podatku osobisto- dochodowego oraz 6 członków i 5 za- stępów członków komisji kraj. po- wszechnego podatku zarobkowego	9 10
J. w. powstałych z rozparcelowanych dóbr tabularnych Wola baraniecka pow. Sam- bor nowej gminy administracyjnej pn. Wolica polska	21—22	Uchwały w przedmiocie wybudowania dwóch budynków mieszkalnych w kraj. szkole rzemiosł w zakładzie sierót w Drohowyżu	10—11
Ustawa o wyłączeniu przysiółka Babin zarzeczny ze związku gminy Babin pow. kałuskiego i utworzeniu z niego samoistnej gminy administracyjnej	22	Ustawa o czasowem uwolnieniu od opłaty dodatku krajowych i gminnych do po- datku domowo czynszowego tych bu- dowli, które będą nowo wybudowane na gruntach pofortyfikacyjnych zakupio- nych przez gminę m. Krakowa od państwa	10—11
Ustawa o utworzeniu z przysiółka Barcice niemieckie należącego do związku gminy Barcice pow. N. Sącz samoistnej gmi- ny administracyjnej pn. Barcice dolne	23	Ustawa zmieniająca ustawę wodociągową dla m. Krakowa z 12. sierpnia 1899 Nr. 94 Dz. u. kr.	12—13
Ustawa o utworzeniu z przysiółka Jamne samoistnej gminy administracyjnej	24	Ustawa zmieniająca § 86. ustawy gminnej z 13. marca 1889 Dz. u. kr. Nr. 24	13—17
Odstąpienie Wydz. kraj. petycji m. Ropczyc o zniżenie prestacji na płace nauczycieli	24	J. w. § 82. ust. gm. z 3. lipca 1896 Nr 51 Dz. u. kraj.	13—17
Uchwały w sprawie klęsk elementarnych i petycji w tym przedmiocie	24—25	J. w. § 80. ust. gm. z 12. sierpnia 1866 Nr. 19 Dz. u. kraj.	13—17
XXXV. Z dnia 7. października 1907.		Uchwały w sprawie założenia nowych szkół średnich i seminariów nauczy- cielskich	18—19
Ustawa zezwalająca Reprezentacji powia- towej w Horodence na zaciągnięcie po- życzki 120,000 K. na budowę szpitala w Horodence	9—10	Uchwała w sprawie całego szeregu pety- cyj ze sfer nauczycielskich o policzenie lat służby do emerytury	19—22
Uchwały w sprawie zmniejszenia pasu granicznego dla katastru bydła, zniesie-			

	Str.		Str.
Ustawa o zmianie obszarów Reprezentacji powiatów w Kossowie i Kołomyi	22—23	Wybór p. Ochrymowicza członkiem Wydziału krajowego z kuryi gmin wiejskich	58
Uchwały w przedmiocie krajowej sprzedaży soli	23—24		
XXXVII. Z dnia 9. października 1907.		XXXIX. Z dnia 12. października 1907.	
Ustawa o wyłączenie przysiółka Maziar- nia wawrzkowa ze związku gminy Gra- bowa i utworzenie z niego samoistnej gminy	3—4	Uchwalenie półtora miliona koron na za- łożenie krajowej osady poprawczej dla nieletnich chłopców i dziewcząt celem uczczenia jubileuszu 60-letniego pano- wania Naj. Pana	30
Ustawa zmieniająca niektóre postanowie- nia ustawy o <i>publicznych dojazdach kolejowych</i>	4—5	Uchwały w przedmiocie objęcia w zarząd kraju galic. funduszu inwalidów woj- skowych	31—32
Ustawa o utworzeniu z przysiółka Bere- zów średni samoistnej gminy	5—6	Uchwały w sprawie budowy zakładu dla obłąkanych w zachodniej części kraju	32
J. w. Podmanastyrek j. w.	7—8	Uchwały w sprawie petycji gminy m. Tarnobrzega o pożyczkę na kanalizację miasta	32—33
Uchwała w przedmiocie podwyższenia udziału funduszu krajowego w kosztach budowy szpitala w Kossowie i Na- dwórnej	8	Wezwanie do Rządu w sprawie przestrze- gania przepisów ustawy z 6. lutego 1869 Dz. p. p. Nr. 18 o zawiadami- aniu wierzycieli hipotecznych o wydzie- leniach parcel należących do majątno- ści hipotecznie obciążonych	33
Uchwały w przedmiocie założenia zrefor- mowanej szkoły średniej	9	Przyjęcie do wiadomości sprawozdania Wydziału krajowego o krajowych niż- szych szkołach rolniczych	34
Uchwały w przedmiocie założenia we Lwo- wie kraj. instytutu teologicznego izrae- lickiego	9—10	Podwyższenie subwencji na budowę drogi Gródek - Kamienobród - Jaryna do 75% kosztów budowy	34
XXXVIII. Z dnia 10. października 1907.		Uchwały w przedmiocie petycji ze sfer nauczycielskich o policzenie lat służby do emerytury i pięcioleci	35
Ustawa o zaliczeniu gminy Żabno pow. dąbrowskiego do miejscowości podlega- jących ustawie gminnej z 3. lipca 1896 Nr. 51 Dz. u. kr.	4—5	Uchwała w przedmiocie petycji ze sfer nauczycielskich o udzielenie lub pod- wyższenie emerytury i pensyj wdowich	36
Uchwały w przedmiocie całego szeregu petycji emerytowanych funkcyonaryu- szów krajowych i wdów po nich o pod- wyższenie emerytury, dary z łaski itp.	6	Uchwała w sprawie stosowania statutu emerytalnego dla urzędników Wydz. kraj. do dyrektorów i prymaryuszów obu szpitali krajowych	37
Uchwalenie <i>regulaminu dla Sejmu</i>	7—35		
Uchwalenie w trzecim czytaniu ustawy <i>łowieckiej</i>	36—56		
Uchwały w sprawie zamknięcia rachun- ków za lata 1905 i 1906 galic. Kasy Oszczędności we Lwowie	56		

SPIS PETYCYJ.

Wniesione po dzień 18. września 1907.

1701. L. s. 2287. Towarzystwo dam dobroczynności w Sniatynie p. p. Jahla o zasiłek dla ochronki im. Mod. Zagórskiej.
1702. L. s. 2288. Grono c. k. konserwatorów Galieyi zachodniej w Krakowie p. p. Pilata o subwencyę na restauracyę kościoła w Tyńcu.
1703. L. s. 2289. Przełożona klasztoru Córki Bożej miłości w Białej p. p. Kramarczyka o udzielenie subwencyi na cele szkoły klasztornej i utrakwistycznego seminaryum nauczycielskiego żeńskiego.
1704. L. s. 2290. Karolina Ortyńska w Krakowie p. p. Głębińskiego o przyznanie pensyi wdowiej lub stałego daru z łaski.
1705. L. s. 2291. Łuciów Jan, emerytowany nauczyciel w Stanisławowie, p. p. Bohaczewskiego o podwyższenie płacy.
1706. L. s. 2292. Baranowska Tekla, wdowa po nauczycielu ludowym w Stanisławowie, p. p. Bohaczewskiego o podwyższenie płacy.
1707. L. s. 2293. Gmina Grodzisko w powiecie Strzyżowskim p. p. Trzecińskiego o pomoc pieniężną na spłacenie długu budowy nowej szkoły.
1708. L. s. 2294. Antoni Skórski, emerytowany dyrektor 2-klasowej szkoły ludowej w Komborni, zamieszkały w Krośnie, p. t. p. o podwyższenie poborów emerytalnych w drodze łaski.
1709. L. s. 2295. Ludwik Wróblewski w Tarnowie p. p. Buynowskiego o zapomogę na dalsze kształcenie się w śpiewie.
1710. L. s. 2296. Gmina Bochnia o zezwolenie na zaciągnięcie pożyczki za gwarancją kraju i na pobór wyższych dodatków do podatków, p. p. Maissa.
1711. L. s. 2297. Michał Zelizka, emerytowany nauczyciel w Mikołajowie, o podwyższenie emerytury, p. p. Kuryłowicza.
1712. L. s. 2298. Zofia z Zakrzewskich Mykietynowa, wdowa po nauczycielu we Lwowie, p. p. Głębińskiego o pensyę.
1713. L. s. 2299. Wolińska Władysława, żona nauczyciela w Tarnowie, p. p. Głębińskiego o zapomogę.
1714. L. s. 2300. Zazulak Szymon, Rojek Rafał, stráže w gmachu żandarmeryi we Lwowie, p. p. Głębińskiego o zapomogę.
1715. L. s. 2301. Chmielowska Marya, wdowa po profesorze we Lwowie, p. p. Głębińskiego o dożywotni dar z łaski.

1716. L. s. 2302. Jarsiński Kazimierz, asystent podatkowy w Nowym Sączu, p. p. Głabińskiego w sprawie reformy wyborczej.
1717. L. s. 2303. Zakład dla opuszczonych dzieci Żurowskiej w Zwierzyńcu, p. p. Maryewskiego o subwencyę.
1718. L. s. 2304. „Gwiazda“, stow. rękodz. w Złoczowie, p. p. Głabińskiego w sprawie reformy wyborczej.
1719. L. s. 2305. Zarząd główny Towarzystwa Szkoły ludowej w Krakowie p. p. Głabińskiego o subwencyę.
1720. L. s. 2306. Zarząd główny Towarzystwa Szkoły ludowej p. p. Głabińskiego o subwencyę na założenie szkoły w Morawskiej Ostrawie.
1721. L. s. 2307. Zwierzchność gminy Machów p. p. Głabińskiego w sprawie reformy wyborczej.
1722. L. s. 2308. Wydz. pow. w Bochni p. p. Maissa w sprawie zwrotów wydatków na płace lekarzy okręgowych.
1723. L. s. 2309. Wydział powiatowy w Bochni p. p. Maissa o zasilek na drogi powiatowe.
1724. L. s. 2310. Wydział powiatowy w Bochni p. p. Maissa w sprawie budowy kolei lokalnej Bochnia-Limanowa.
1725. L. s. 2311. Wydział powiatowy w Podhajcach p. p. Lityńskiego w sprawie budowy drogi Podhajce-Wiśniowczyk.
1726. L. s. 2312. Wydział powiatowy w Dobromilu p. p. Głabińskiego o regulacyę górnego biegu rzeki Wiaru
1727. L. s. 2313. Gmina Rohatyn p. t. p. w sprawie poboru dodatków gminnych od napojów spirytusowych.
1728. L. s. 2314. Gmina Rohatyn p. t. p. o przyznanie prawa poboru opłat szynkarskich.
1729. L. s. 2315. Dr. Jan Stella-Sawicki, emerytowany inspektor szpitali we Lwowie, p. p. dra Jabłońskiego o podwyższenie emerytury przez doliczenie połowy dodatku aktywalnego pobieranego aż do dnia uwolnienia ze służby.
1730. L. s. 2316. Zarząd stowarzyszenia „Rady opiekuńczej“ w Krakowie p. p. Maryewskiego o udzielenie subwencyi.
1731. L. s. 2317. Wydział Towarzystwa literackiego im. A. Mickiewicza we Lwowie p. p. Głabińskiego o subwencyę na pomnikowe wydanie pism A. Mickiewicza.
1732. L. s. 2318. Edmund Dąbrowski, emerytowany asystent rachunkowy Wydziału krajowego, p. t. p. o przyznanie podwyżki emerytalnej.
1733. L. s. 2319. Zarząd Polskiego Muzeum szkolnego we Lwowie p. p. Głabińskiego o subwencyę na r. 1908.
1734. L. s. 2320. Prezbteryum gminy ewangelickiej w Nowym Sączu p. p. Głabińskiego o subwencyę na utrzymanie szkoły ludowej ewangelickiej w Nowym Sączu.
1735. L. s. 2321. Aplikanci rachunkowi Wydziału krajowego p. p. Głabińskiego o zniesienie XII. klasy rangi i o podwyższenie adjutów.
1736. L. s. 2322. Piotr Grabowski, stróż Wydziału krajowego, p. p. Głabińskiego o podwyższenie zaopatrzenia na starość.
1737. L. s. 2323. Anna Załudzka, wdowa po słudze Wydziału krajowego we Lwowie, p. p. Głabińskiego o zapomogę.
1738. L. s. 2324. Gmina miasteczka Husaków w pow. mościskim p. p. Stadnickiego o kreowanie Sądu powiatowego, Urzędu podatkowego i Oddziału straży skarbowej.

1739. L. s. 2325. Zgromadzenie Sióstr miłosierdzia w Sądowej Wiśni p. p. Stadnickiego o subwencję z fund. kraj. na dalsze utrzymanie ochrony dla ubogiej dziatwy i sierót.
1740. L. s. 2326. S. Marya Franciszka, przełożona Internatu św. Augustyna w Przemyśle, p. p. Stadnickiego o subwencję.
1741. L. s. 2327. Weronika Szczepańska, wdowa po pr. ofycaliście, Lwów, p. p. Tomaszewskiego o zapomogę.
1742. L. s. 2328. Zarząd gł. T. S. L. w Krakowie, p. p. Wursta o subwencję na utrzymanie i utworzenie kursów dla dorosłych analfabetów.
1743. L. s. 2329. Towarzystwo muzyczno-dramatyczne w Jarosławiu p. p. Jahla o subwencję na utrzymanie szkoły muzycznej.
1744. L. s. 2330. Komitet opiekujący się domem Pracy w Krakowie p. p. Laskowskiego o subwencję.
1745. L. s. 2331. Leon Rzeszowski, kierownik szkoły 5 klasowej w Cieszanowie, p. p. Kozłowskiego o wliczenie 5 lat do służby.
1746. L. s. 2332. Marya Halkowa, nauczycielka w Żółkwi, p. p. Starzyńskiego o doliczenie lat od roku 1892—1895 do emerytury.
1747. L. s. 2333. Wawrzyniec Michalik, nauczyciel emerytowany w Lipnicy Wielkiej, p. p. Huzę o zrównanie poborów emerytalnych z nauczycielami ludowymi w czynnej służbie pozostającymi.
1748. L. s. 2334. Anna Grodzka, nauczycielka w Sielcu, p. p. Tarnowskiego o przyznanie w drodze łaski niepoliczonych lat do emerytury.
1749. L. s. 2335. Marya Horniatkiewiczowa, wdowa po emerytowanym kierowniku szkoły 5 klasowej ludowej w Lisku, zamieszkała w Przemyśle, p. p. Tarnawskiego o podwyższenie w drodze łaski pensji dla siebie i 5-ga dzieci.
1750. L. s. 2336. Emerytowani nauczyciele i nauczycielki w powiecie przemyskim p. p. Tarnawskiego o podniesienie poborów emerytalnych.
1751. L. s. 2337. Stanisław Haduch, kierownik szkoły 4 klasowej w Jaćmierzu, p. p. Laskowskiego o przyznanie dwu ostatnich pięcioleci.
1752. L. s. 2338. Henryka Gasiewiczówna, emerytowana nauczycielka w Samborze, p. p. Tomaszewskiego o podwyższenie płacy.
1753. L. s. 2339. Wincenty Wałaszkiwicz, nauczyciel ludowy, Lwów, p. p. Tomaszewskiego o wyasygnowanie trzech 5-cioleci i zrównanie obecnych 2-ch pięcioleci z latami ubiegłymi.
1754. L. s. 2340. Agata Jerensiewiczowa, wdowa po nauczycielu w Grybowie, p. p. Tomaszewskiego o podwyższenie daru z łaski.
1755. L. s. 2341. Emilian Topolnicki, emerytowany nauczyciel we Lwowie, p. p. Tomaszewskiego o wymiar emerytury według ustawy z r. 1907.
1756. L. s. 2342. Karol Chorąży, nauczyciel szkoły wydziałowej w Nowym Sączu p. p. Tomaszewskiego o policzenie lat służby.
1757. L. s. 2343. Towarzystwo budowy tanich domów miejskich dla urzędników w Tarnopolu, p. p. Michałowskiego o pożyczkę.
1758. L. s. 2344. Gmina Łosiniec powiatu Turka p. p. Hańczakowskiego o uwolnienie od prestacyi.
1759. L. s. 2345. Antoni Sołtys i Zofia z Witwickich Sołtys, w Kurdwanówce powiat Buczacz, p. p. Ciele-

- ckiego o spłaceniu długów w mniejszych ratach.
1760. L. s. 2346. Emerytowani nauczyciele i nauczycielki i wdowy po nauczycielach w powiecie samborskim p. p. ks. Jaworskiego o podwyższenie emerytury.
1761. L. s. 2347. Jan Bohaczyk, nauczyciel ludowy w Bartnem powiatu Gorlice, p. p. Płockiego o policzenie lat służby prowizorycznej.
1762. L. s. 2348. Zgromadzenie Sióstr Felicjanek na Blichu w Krakowie p. p. Lubomirskiego o zapomogę.
1763. L. s. 2349. Kazimierz Stężowski, murarz w Trzetrzewinie, Nowy Sącz, p. p. Potoczka z zażaleniem na naczelnika gminy Michała Leśniaka w Trzetrzewinie.
1764. L. s. 2350. Zarząd Towarzystwa Zakładu bł. Kunegundy, Nowy Sącz, p. p. Potoczka o subwencyę
1765. L. s. 2351. Włościanie z Marcinkowie, powiat Nowy Sącz, o regulacyę rzeki Smolnika.
1766. L. s. 2352. Wojciech Putała, emerytowany nauczyciel w Zagórzcu, p. p. M. Urbańskiego o zapomogę.
1767. L. s. 2353. Emerytowani nauczyciele i nauczycielki powiatu brzozowskiego p. p. M. Urbańskiego o podwyższenie emerytury.
1768. L. s. 2354. Zarząd bursy polskiej im. króla Jana Sobieskiego w Kałuszu p. p. Wursta o zasiłek.
1769. L. s. 2355. Członkowie rady i gminy Tuchla, powiatu Stryj, p. p. Oleśnickiego w sprawie nieprawnego piastowania urzędu przez zastępcę naczelnika gminy Ołeksę Michajłowicza w Tuchli.
1770. L. s. 2356. Bronisława Donschak, wdowa po nauczycielu ludowym w Kołomyi, p. p. M. Urbanskiego o zapomogę.
1771. L. s. 2357. Józef Krzyżanowski, sponspendowany nauczyciel ludowy w Brzeżanach, p. p. M. Urbańskiego o powrót do służby nauczycielskiej
1772. L. s. 2358. Członkowie rzym.-kat. parafii w Bobree, powiat Krosno, p. p. M. Urbańskiego o subwencyę.
1773. L. s. 2359. Katarzyna Kaczor, wdowa po nauczycielu ludowym w Łupkowie powiat Lisko, p. p. M. Urbańskiego o pensyę wdowią.
1774. L. s. 2360. Bolesław Czedokowski, uczeń c. k. Akademii Sztuk Pięknych we Wiedniu, p. p. M. Urbańskiego o subwencyę.
1775. L. s. 2367. Mikulińska Walerya, wdowa po nauczycielu w Złoczowie, p. p. Kozłowskiego o zapomogę.
1776. L. s. 2368. Górecka Marya, wdowa po nauczycielu w Złoczowie, p. p. Kozłowskiego o zapomogę.
1777. L. s. 2369. Gmina wyzn. izraelska Zborów p. p. Kozłowskiego o odpisanie prestacyi szkolnej.
1778. L. s. 2370. Komitet emer. nauczycieli (lek) całego kraju p. p. Jaworskiego o podwyższenie emerytur.
1779. L. s. 2371. Ks. Dr. Caputa, przewodniczący komitetu parafialnego w Krakowie, p. p. Wł. Jaworskiego o zapomogę
1780. L. s. 2372. Towarzystwo bursy dla synów nauczycieli szkół ludowych w Krakowie p. p. Wł. Jaworskiego o zapomogę.
1781. L. s. 2373. Adam Dołżycki we Lwowie p. p. Pinińskiego o zapomogę.
1782. L. s. 2374. Siostra Marya Bernardyna Samborska ze Zgromadzenia Sióstr Felicjanek w Bełzie p. p. Wine. Kraińskiego o zasiłek z fun-

- duszu szkolnego na rozszerzenie szkoły.
1783. L. s. 2375. Siostry ze Zgromadzenia Opatrzności w Przemyślu p. p. Winc. Kraińskiego o zapomogę.
1784. L. s. 2376. Wydział Rady powiatowej w Sokalu p. p. Winc. Kraińskiego o założenie krajowej fabryki cementu.
1785. L. s. 2377. Wydział Rady powiatowej w Sokalu p. p. Winc. Kraińskiego o uchwalenie noweli do ust. gm. w sprawie nakładania podatków do podatków dla pokrycia wydatków gmin na cele szkolne.
1786. L. s. 2378. Nauczycielstwo 4-klasowej szkoły ludowej w Tartakowie, p. Sokal, p. p. Winc. Kraińskiego o przeniesienie Tartakowa do III. kl. plac nauczycieli.
1787. L. s. 2379. Grono nauczycieli (lek) szkół ludowych V. klasowej męskiej i żeńskiej w Brzesku p. p. Götza o zaliczenie miasta Brzeska do IV. klasy plac nauczycieli.
1788. L. s. 2380. Droźnicy dróg krajowych p. p. Götza o podwyższenie placu.
1789. L. s. 2381. Zarząd szkoły 2-klasowej w Okoimiu, p. p. Götza o przeniesienie 2-klas. szkoły do III. klasy plac nauczycieli.
1790. L. s. 2382. Gmina Łopoń, powiat Brzesko, p. p. Götza w sprawie pokrycia kosztów leczenia i utrzymania nieuleczalnie chorych i przynależnych do gminy.
1791. L. s. 2383. Antoni Kohman, śpiewak we Lwowie, p. p. Ciuchcińskiego o subwencyę.
1792. L. s. 2384. Jan Drobotz w Jarosławiu-Miształe p. p. Ciuchcińskiego o zapomogę.
1793. L. s. 2385. Wydział powiatowy w Horodence p. p. Cieńskiego o uchwalenie noweli do ustawy gminnej w sprawie nakładania odrębnych podatków na cele szkolne.
1794. L. s. 2386. Naukowe towarzystwo im. Szewcezenki we Lwowie p. p. Oleśnickiego o podwyższenie subwencyi na rok 1908.
1795. L. s. 2387. Magistrat miasta Lwowa imieniem gminy miasta Lwowa p. p. Rutowskiego o ukrajowienie drogi powiatowej Gródek - Kamienobród - Jaryna.
1796. L. s. 2388. Marya Cybulska, wdowa po maszynieście szpitala św. Łazarza, p. p. Rutowskiego o zapomogę i przyznanie jej córce pensyi do 24 lat.
1797. L. s. 2389. Marya Gerard Festenburgowa, wdowa po kontrolorze krajowego zarządu sprzedaży soli w Poruczynie, p. p. Rutowskiego o datek roczny na rok 1908.
1798. L. s. 2390. Gmina miasta Kozłów, powiat Brzeżany, p. p. Sozańskiego o kreowanie nowego sądu powiatowego w Kozłowie.
1799. L. s. 2391. Wydział Rady powiatowej w Samborze p. p. Sozańskiego o uchwalenie noweli do §. 80 ustawy gminnej z 12. sierpnia 1866 Dz. u. kr. Nr. 19 — do §. 86 ustawy gm. z 13. marca 1896 Dz. u. kr. Nr. 24 i do §. 82 ustawy gminnej z 3. lipca 1896 Dz. u. kraj. Nr. 51.
1800. L. s. 2404. Zwierzchność gminna w Bziance p. p. Głabińskiego i Kuryłowicza o odpisanie zaległych datków konkurencyjnych na regulację rzeki Wisłoka i potoku Pilicy.

Wniesione po dzień 20. września 1907.

1801. L. s. 2407. Ognisko nauczycielstwa ludowego w Borzęcinie, pow. Brzesko, p. p. Götza o zniesienie IV. klasy plac.
1802. L. s. 2408. Zwierzchność gminy Zakliczyn i wspólnych p. p. Götza w sprawie przeistoczenia szkoły 4-klasowej ludowej na 6-klasową wyższego typu.
1803. L. s. 2409. Gmina miasta Kozłów p. p. Schätzla o kreowanie nowego Sądu powiatowego w Kozłowie.
1804. L. s. 2410. Gmina Chyrów, p. p. Jana Jaworskiego o kreowanie nowego Sądu powiatowego w Chyrowie.
1805. L. s. 2411. Jędrzejowicz Stanisław imieniem Rady powiatowej w Rzeszowie; Janner Tyszkiewicz imieniem Rady powiatowej w Kolbuszowie i St. Jabłoński imieniem miasta Rzeszowa p. p. Jabłońskiego w sprawie budowy kolei lokalnej z Niska na Bojanów, Majdan, Kolbuszowę, Głogów do Rzeszowa.
1806. L. s. 2412. Gmina miasta Kozłów p. p. Głabińskiego o kreowanie nowego Sądu powiatowego w Kozłowie.
1807. L. s. 2413. Gmina Rzuchowa i okolice p. p. Filipa Włodka o cofnięcie obowiązku kolezykowania świń i prowadzenia katastru w powiecie tarnowskim.
1808. L. s. 2414. Gmina król. stoł. miasta Lwowa p. p. Głabińskiego o założenie krajowego zakładu na pomieszczenie nieuleczalnie chorych i o subwencję.
1809. L. s. 2415. Gmina Zdziarzec w powiecie mieleckim p. p. Bojkę o zaprowadzenie bezpośredniego, powszechnego i tajnego prawa głosowania do Sejmu.
1810. L. s. 2416. Marya Rudzka, wdowa po byłym asystencie rachunkowym Wydziału krajowego, p. p. Michalowskiego o stałą pensję wdowią.
1811. L. s. 2417. Szymon Bórecki, emerytowany nauczyciel ludowy w Tyliczu, p. p. Mazikiewicza o podwyższenie emerytury.
1812. L. s. 2418. Michalina Łopatynska, wdowa po nauczycielu ludowym w Knihininie kolonii, p. p. Bohaczewskiego o podwyższenie placę
1813. L. s. 2419. Leokadya Flunt, wdowa po nauczycielu ludowym w Knihininie kolonii, p. p. Bohaczewskiego o podwyższenie pensyi.
1814. L. s. 2420. Kazimiera Celewicz w Stanisławowie p. p. Bohaczewskiego o podniesienie plac wdowom po nauczycielach ludowych.
1815. L. s. 2421. Sabina Chlebowska, wdowa po nauczycielu ludowym w Stanisławowie, p. p. Bohaczewskiego o podwyższenie placę.
1816. L. s. 2422. Adela Leszczyńska, wdowa po nauczycielu ludowym w Krechowcach, p. p. Bohaczewskiego o podwyższenie placę.
1817. L. s. 2423. Jan Keleba, emerytowany nauczyciel ludowy w Stanisławowie, p. p. Bohaczewskiego o podwyższenie pensyi emerytalnej.
1818. L. s. 2424. Mikołaj Stetkiewicz, p. p. Bohaczewskiego o podwyższenie plac emerytowanych nauczycieli i wdów po nauczycielach.
1819. L. s. 2425. Bazyli Pellich, kierujący nauczyciel ludowy w Warwaryńcach, p. p. Michalowskiego o przyznanie 4 dodatku pięcioletniego.
1820. L. s. 2426. Hipolit Doliński, emerytowany nauczyciel ludowy w Niemia-

- ezach, p. p. Michałowskiego o policzenie wszystkich lat służby do emerytury.
1821. L. s. 2427. Antoni Masewicz, emerytowany nauczyciel ludowy w Wierzbowcach, p. p. Michałowskiego o policzenie 5 lat służby do emerytury.
1822. L. s. 2428. Iwan Prokopowicz, emerytowany nauczyciel ludowy w Mykietyńcach, p. członka Sejmu A. Szeptyckiego o podwyższenie emerytury.
1823. L. s. 2429. Irma Buzathówna, nauczycielka ludowa w Kutach, p. p. Mojsę-Rosochackiego o przyznanie trzeciego dodatku pięcioletniego.
1824. L. s. 2430. Kamila Romaszkanówna, nauczycielka ludowa w Kutach, p. p. Mojsę-Rosochackiego o przyznanie czwartego dodatku pięcioletniego.
1825. L. s. 2431. Wiktorya Nowodworska, wdowa po nauczycielu ludowym w Kołomyi, p. p. Głębińskiego o podwyższenie pensyi.
1826. L. s. 2432. Elżbieta Kudłek, wdowa po posługaczu przy szpitalu św. Łazarza w Krakowie, p. p. Głębińskiego o podwyższenie pensyi.
1827. L. s. 2433. Władysław Niemiec, kierownik szkoły ludowej w Matyjówcach, p. p. Głębińskiego o policzenie 6 lat służby prowizorycznej do emerytury.
1828. L. s. 2434. Helena Jordanowa, wdowa po prymaryuszu szpitala św. Łazarza w Krakowie, p. p. Federowicza o wyznaczenie pensyi wdowiej.
1829. L. s. 2435. Katarzyna Pogorzelska, wdowa po stróży Wydziału krajowego, p. p. Bojkę o stałe wsparcie.
1830. L. s. 2436. Wydział powiatowy w Dobromilu p. p. Głębińskiego o przyznanie lekarzom okręgowym dodatków służbowych i prawa do emerytury.
1831. L. s. 2437. Gmina Szunina, p. p. Jana Jaworskiego o zezwolenie użycia sumy 1500 koron, uzyskanej na tereny naftowe, na założenie gminnej kasy zaliczkowej.
1832. L. s. 2438. Gmina Berezów p. p. Jana Jaworskiego o zezwolenie na sprzedaż części lasu gminnego na budowę nowej cerkwi.
1833. L. s. 2439. Leontyna Nazarkiewicz, wdowa po nauczycielu ludowym w Tarnopolu, p. p. Michałowskiego o zapomogę.
1834. L. s. 2440. Jadwiga Ostanowicz, wdowa po nauczycielu ludowym w Stanisławowie, p. p. Bohaczewskiego o zapomogę.
1835. L. s. 2441. Apolonia Sternalowa, wdowa po urzędniku Wydziału krajowego we Lwowie p. p. Michałowskiego o jednorazową zapomogę.
1836. L. s. 2442. Leontyna Sapałaczyńska we Lwowie, siostra s. p. Roberta Sapałaczyńskiego, byłego rewidenta rachunkowego Wydziału krajowego, p. p. Michałowskiego o dar z łaski.
1837. L. s. 2443. Kazimierz Górecki, uczeń III. roku szkoły ślusarskiej w Świątnikach, p. p. Głębińskiego o zapomogę.
1838. L. s. 2444. Anna Szczygieł, wdowa po szwecu w Bielsku (Góra miastowa — Stadtberg), p. p. Głębińskiego o wsparcie.
1839. L. s. 2445. Julia Domanusowa, wdowa po nauczycielu ludowym w Podgórzni, p. p. Maryewskiego o zapomogę.
1840. L. s. 2446. K. Abrysowska, wdowa po nauczycielu ludowym w Kryłosie, p. p. Bohaczewskiego o zapomogę.

1841. L. s. 2447. Józef Solarz, były piekarz krajowego szpitala św. Łazarza w Krakowie, p. p. Federowicza o zasilek.
1842. L. s. 2448. Anna Wojtyna, wdowa po sędzie kancelaryjnym Wydziału krajowego we Lwowie, p. p. Rutowskiego o zasilek.
1843. L. s. 2449. Marya Bubesowa, wdowa po sędzie kancelaryjnym Wydziału krajowego we Lwowie, p. p. Rutowskiego o zasilek.
1844. L. s. 2450. Marya Stefaniów, wdowa po nauczycielu ludowym w Kołomyi, p. p. Głębińskiego o powiększenie pensyi albo o zapomogę.
1845. L. s. 2460. Wydział powiatowy w Nadwórnej p. p. Mandyczewskiego o wdrożenie akcji, mającej na celu dostarczenie pomocy dla złagodzenia braku zboża i paszy.
1846. L. s. 2461. Towarzystwo politechniczne we Lwowie p. p. Głębińskiego o subwencyę na rozszerzenie wydawnictwa.
1847. L. s. 2462. Polskie towarzystwo „Sokół“ w Starym Samborze p. p. Głębińskiego o subwencyę.
1848. L. s. 2463. Wydział powiatowy w Skalacie p. p. Głębińskiego o podwyższenie przyznanej subwencyi na budowę drogi gminnej I. klasy Podwoleczyska-Zbaraż z 50 na 75% rzeczonych kosztów budowy.
1849. L. s. 2564. Zgromadzenie Sióstr Miłosierdzia w Rozdole p. p. Głębińskiego o podwyższenie subwencyi dla szkoły żeńskiej w Rozdole.
1850. L. s. 2465. Zakład naukowo-wychowawczy w Łomnie, powiat Turka, pod opieką Zgromadzenia Rodziny Maryi, p. p. Głębińskiego o subwencyę wydatną.
1851. L. s. 2466. Krajowy związek turystyczny, Kraków, p. p. Głębińskiego o subwencyę.
1852. L. s. 2467. Towarzystwo pań „Dobroczynności“ w Jasle p. p. Głębińskiego o subwencyę dla ochronki ubogiej dziatwy.
1853. L. s. 2468. Polskie towarzystwo gimnastyczne „Sokół“ w Kutach p. p. Głębińskiego o subwencyę.
1854. L. s. 2469. Anna Żelisko, wdowa po nauczycielu ludowym w Nadwórnej, p. p. Głębińskiego o zapomogę.
1855. L. s. 2470. Towarzystwo miłośników historii i zabytków Krakowa p. p. Federowicza o subwencyę.
1856. L. s. 2471. Dyrekcyja lwowskiego Zakładu głuchoniemych we Lwowie p. p. Głębińskiego o przyjęcie tego zakładu na fundusz krajowy, o podwyższenie subwencyi i o utworzenie zakładu głuchoniemych w Krakowie.
1857. L. s. 2472. Polska Bursa włościańska Towarzystwa Szkoły Ludowej w Brzeżanach p. p. Schätzla o subwencyę na utrzymanie i na budowę własnego domu.
1858. L. s. 2473. Bursa polska im. J. Jakubowicza w Brzeżanach p. p. Schätzla o subwencyę.
1859. L. s. 2474. Zwierzchność gminna Żydaticze, powiat Lwów, p. p. Abrahamowicza o zapomogę na zakupno żyta na zasiew i na chleb.
1860. L. s. 2475. Komitet parafii obrz. łac. w Żydaticzach p. p. Abrahamowicza o zapomogę na przerobienie prezbiterium w kościółku.
1861. L. s. 2476. Towarzystwo Ochronki polskiej w Drohobyczu p. p. Wiśniewskiego o subwencyę.
1862. L. s. 2477. Teodor Mićkowski, nauczyciel ludowy w Dyniskach, p. p.

- Mazikiewicza o wliczenie lat służby przed egzaminem kwalifikacyjnym do emerytury.
1863. L. s. 2478. Cyryl Zaluźny, nauczyciel ludowy w Horodzwie, p. p. Mazikiewicza o policzenie lat służby.
1864. L. s. 2479. Wydział Rady powiatowej w Kamionce strumiłowej p. p. Gniewosza o zmianę § 28. ustawy krajowej z dnia 13. października 1899 Nr. 133 Dz. u. kr.
1865. L. s. 2480. Gminy Dobra szlachecka i sąsiednie p. p. Koryłowicza o budowę mostu na Sanie pod Dobrą szlachecką lub Uluszem.
1866. L. s. 2481. Emeryci (tki) nauczycielskiego zawodu powiatu brzeżańskiego p. p. Sebätzla o podwyższenie poborów emerytalnych.
1867. L. s. 2482. Emeryci (tki) nauczycielskiego zawodu z Nadwórnej p. p. Mandyczewskiego o podwyższenie poborów emerytalnych.
1868. L. s. 2483. Towarzystwo „Ruska Bursa rzemieślnicza i przemysłowa“ Lwów, p. p. Jaworskiego o subwencyę.
1869. L. s. 2489. Nauczyciele emeryci powiatu jasielskiego p. p. Pastora o podwyższenie poborów emerytalnych.
1870. L. s. 2490. Helena Stroińska, wdowa po aptekarzu szpitala św. Łazarza w Krakowie, p. p. Marsa o podwyższenie darn z łaski.
1871. L. s. 2491. Gmina Porąbka p. p. Kramarczyka o subwencyę na budowę IV-klasowej szkoły.
1872. L. s. 2492. Stow. „Przytulisko“ uczestników powstania z 1863/64 w Krakowie p. p. Męcińskiego o subwencyę.
1873. L. s. 2493. Jaryna Olearnik, wdowa po nauczycielu ludowym we Lwo-
- wie, przez p. p. Szmigielskiego o wsparcie.
1874. L. s. 2494. Zwierzchność gminy Germakówka, pow. Borszczów, p. p. Czarkowskiego-Golejewskiego o zapomogę dla pogorzalców.
1875. L. s. 2495. Gmina miasteczka Mielnica, p. p. Czarkowskiego-Golejewskiego w sprawie kreowania 5-klasowej szkoły.
1876. L. s. 2496. Zwierzchność gminy Germakówka p. p. Czarkowskiego-Golejewskiego w sprawie udzielenia zboża na zasiewy lub zasiłku na zakupno tegoż z powodu nieurodzaju.
1877. L. s. 2497. Walerya Markiewicz, wdowa po nauczycielu ludowym w Nowym Sączu, p. p. ks. Szpondra o przyznanie emerytury wdowiej.
1878. L. s. 2498. Gminy Kanieszunia, Miłówka, Ujsół i sąsiednie, powiat Żywiec, p. p. Szweda o budowę drogi z Radziechowa do granicy węgierskiej.
1879. L. s. 2499. Wydział powiatowy w Horodence p. p. Theodorowicza w sprawie założenia krajowej fabryki cementu w Galicyi.
1880. L. s. 2500. Tow. Bursy polskiej w Horodence p. p. Theodorowicz. o subwencyę.
1881. L. s. 2501. Włodzimierz Dolański we Lwowie p. p. Łomaszewskiego o subwencyę na kształcenie się w muzyce.
1882. L. s. 2502. Zarząd główny Towarzystwa Szkoły ludowej w Krakowie p. p. Tomaszewskiego o zasiłek na wydawnictwo „Przewodnika Oświatowego“.
1883. L. s. 2503. Balbina Rogozińska, siostra ś. p. Józefa Rogozińskiego, nauczyciela ludowego w Bibicach, p. p. Tomaszewskiego o zapomogę.

1884. L. s. 2504. Kazimierz Zacharski, nauczyciel w Prądniku białym, p. p. Tomaszewskiego o zaliczenie go do II. klasy płac, albo o przyznanie mu dodatku miejscowego do emerytury wliczalnego.
1885. L. s. 2505. Towarzystwo nauczycieli religii mojżeszowej w Stanisławowie p. p. Tomaszewskiego o subwencję na wydawnictwo czasopisma „Wychowanie i Oświata“.
1886. L. s. 2506. Jan Maksymiak, pomocnik kancelaryjny we Lwowie, p. p. Bala o zapomogę.
1887. L. s. 2507. Klementyna Węgrzyńska, wdowa po nauczycielu seminarjum nauczycielskiego we Lwowie, p. p. Tomaszewskiego o zapomogę.
1888. L. s. 2508. Gmina miasta Kozłowa w powiecie brzeżańskim p. p. Lityńskiego o kreowanie nowego Sądu powiatowego w Kozłowie.
1889. L. s. 2509. Drożnicy dróg krajowych p. p. Bednarskiego o podwyższenie płacy i o umundurowanie.
1890. L. s. 2510. Gmina miasta Kozłowa, p. p. Traczewskiego o kreowanie nowego Sądu powiatowego w Kozłowie.
1891. L. s. 2511. Aleksander Stankiewicz we Lwowie p. p. Małachowskiego o zapomogę na kształcenie się w muzyce.
1892. L. s. 2512. Zakład dla opuszczonych dziewcząt w Przemyślu p. p. Tarnawskiego o subwencję.
1893. L. s. 2413. Marya Gołąb, wdowa po nauczycielu 6 cio klasowej szkoły w Żywcu, p. p. Krzysztofowicza o przyznanie pensyi wdowiej według nowej ustawy.
1894. L. s. 2514. Emeryci nauczycielscy w Gródku Jagiellońskim p. p. Brunickiego o podwyższenie emerytury.
1895. L. s. 2515. Rada gminna i Rada szkolna miejscowa w Kalembinie, powiecie strzyżowskim, p. p. Stapińskiego o wypłacenie kwot z funduszu krajowego na utrzymanie szkoły.
1896. L. s. 2516. Jan Mrozek i Stanisław Wójcik, imieniem gospodarzy zamieszkałych na rozparcelowanych gruntach obszaru dworskiego w gminie Lubeza i Jajkowie, p. p. Stapińskiego o utworzenie osobnej gminy politycznej i katastralnej.
1897. L. s. 2517. Apolonia Kozakowa, wdowa po nauczycielu ludowym w Czerninie, powiecie mieleckim, p. p. Żardeckiego o podwyższenie emerytury i o datek na wsparcie dla małoletniej córki.
1898. L. s. 2518. Wydział Rady powiatowej w Łańcucie p. p. Żardeckiego w sprawie wydzielenia z podatku osobisto-dochodowego pewnej części na cele Reprezentacyi powiatowej.
1899. L. s. 2519. Wanda Dziubińska, wdowa po praktykancie rachunkowym Wydziału krajowego, p. p. Niezabitowskiego o podwyższenie daru z łąski.
1900. L. s. 2520. Konwent Panien Benedyktynek w Przemyślu p. p. Tarnawskiego o przeniesienie szkoły utrzymywanej przez konwent na etat.
1901. L. s. 2521. Magistrat m. Buczacza p. p. Cieleckiego o utworzenie w Buczaczu wraz z Trembowłą jednego okręgu wyborczego miejskiego.
1902. L. s. 2522. Gmina miasteczka Kozłowa, powiat Brzeżański, p. p. Cieleckiego o kreowanie nowego Sądu powiatowego w Kozłowie.
1903. L. s. 2523. Piotr Mamorski, emerytowany nauczyciel w Reznizowcach, p. p. Małachowskiego o podwyższenie emerytury.

1904. L. s. 2524. Emilia Makares, nauczycielka 1-klasowej szkoły w Studzianie, p. p. Małachowskiego o policzenie lat służby do emerytury.
1905. L. s. 2525. Julian Ortyński, emerytowany nauczyciel ludowy w Samborze, p. p. Tomaszewskiego o zapomogę.
1906. L. s. 2526. Michał Niemierowski, nauczyciel 4-klasowej szkoły w Przemysłu p. p. Tomaszewskiego o przyznanie dwóch 5-letnich dodatków służbowych.
1907. L. s. 2527. Adolfa Głowacka, córka ś. p. Tadeusza Głowackiego, dyrektora szkoły ludowej w Zaleszczykach, p. p. Ochrymowicza o pensję.
1908. L. s. 2528. Emerytowani nauczyciele ludowi z j. worowskiego okręgu p. p. Jana hr. Szeptyckiego o podwyższenie emerytury.
1909. L. s. 2529. Towarzystwo lekarskie w Krakowie p. p. Gołuchowskiego z przedstawieniem w sprawie stosunków sanitarnych szpitalnictwa krajowego.
1910. L. s. 2530. Rada gminy Zawada p. p. Ochrymowicza o zapomogę dla włościan z powodu klęski elementarnej.
1911. L. s. 2531. Rada gminy Kwiatonowice p. p. Ochrymowicza o zapomogę dla dotkniętych klęską elementarną.
1912. L. s. 2532. Wydział Rady powiatowej w Brodach p. p. Ochrymowicza o poparcie petycji Wydziału powiatowego w Sokalu w sprawie uchwalenia noweli do §. 80. ustawy gminnej z 12. sierpnia 1866 Dz. u. kr. Nr. 19 i t. d.
1913. L. s. 2533. Wydział Rady powiatowej w Brodach p. p. Ochrymowicza o poparcie petycji Rady powiatowej w Sokalu w sprawie założenia krajowej fabryki cementu.
1914. L. s. 2534. Wydział Rady powiatowej w Złoczowie p. p. Ochrymowicza o poparcie petycji Rady powiatowej w Sokalu w sprawie założenia krajowej fabryki cementu.
1915. L. s. 2535. Zakład staruszek i kalek w Krakowie p. p. Ochrymowicza o subwencyę na dokończenie domu.
1916. L. s. 2536. Gmina Korczynna i sąsiednie p. p. Ochrymowicza o subwencyę na drogę z Korczyny do Lutery.
1917. L. s. 2537. Gmina Ustrobnna p. p. Ochrymowicza o dostarczenie zboża na zasięwy.
1918. L. s. 2538. Reprezentacya powiatowa w Cieszanowie p. p. Jana Gnoińskiego w sprawie zamierzonej kolei z Cieszanowa do Lubaczowa.
1919. L. s. 2539. Franciszka Kratochwilowa wdowa po dyetaryuszu Wydziału krajowego, Lwów, p. p. Schnella o dar z łaski.
1920. L. s. 2540. Drożnicy dróg krajowych p. p. Szmigielskiego o zrównanie, z placą drożników państwowych, o umundurowanie i zaopatrzenie dla wdów i sierót.
1921. L. s. 2541. Wydział Rady powiatowej, Lwów, p. p. Abrahamowicza w sprawie uznania drogi gminnej I. kl. „Lwów-Szczerzec“-Komarno za drogę krajową.
1922. L. s. 2543. Zygmant Stanisław Kurczyński, uczeń 3 roku Akademii sztuk pięknych w Krakowie, p. p. Rutowskiego o zapomogę na wyjazd za granicę.
1923. L. s. 2544. Emerytowani nauczyciele wdowy i sieroty powiatu stryjskiego, i drohobyckiego p. p. Oleśnickiego o podwyższenie emerytury.

1924. L. s. 2545. Gmina Brzoza stadnicka p. p. Głabińskiego w sprawie reformy wyborezej.
1925. L. s. 2546. Reprezentant Rady powiatowej w Dobromilu p. p. Głabińskiego o zmianę §. 24 ustawy o reprezentacyi powiatowej.
1926. L. s. 2547. Zarząd powszechnych wykładów uniwersyteckich we Lwowie p. p. Głabińskiego o podwyższenie dotychczasowej subwencji.
1927. L. s. 2548. Walenty Januszkiewicz, nauczyciel w Zborowie, p. p. Michałowskiego o wliczenie 3 lat służby nauczycielskiej do emerytury.
1928. L. s. 2549. Jan Keipper, nauczyciel szkoły ludowej w Demni wyż. ad Skole, p. p. Fruchtmana o wliczenie lat służby do emerytury.
1929. L. s. 2550. Nauczyciel emerytowany z Kołomyi p. p. Kleskiego o podwyższenie emerytury.
1930. L. s. 2551. Konwent SS. Felicjanek w Uhnowie p. p. Mazikiewicza o subwencyę na przeprowadzenie kanalizacji.
1931. L. s. 2552. Platon Karpiński, proboszcz w Dyczkowie, p. p. członka Sejmu ks. Szeptyckiego o remuneracyę za naukę religii w Strusowie.
1932. L. s. 2553. Mieszkańcy i gmina Niedźwiada p. p. Filipa Włodka w sprawie wydania ustawy celem zakazu na wywóz drzewa.
1933. L. s. 2554. Józef Gutowski, emerytowany nauczyciel ludowy w Nowym Sączu, p. p. Stapińskiego o przyznanie dodatku osobistego w drodze łaski.
1934. L. s. 2555. Jan Wreciona, emerytowany nauczyciel w Stryju, p. p. Stapińskiego o przyznanie dodatku osobistego w drodze łaski.
1935. L. s. 2556. Eleuterya, towarzystwo zupełnej wstrzemięźliwości od napojów alkoholicznych w Krakowie, p. p. Stapińskiego o subwencyę na cele walki z alkoholizmem.
1936. L. s. 2557. Nauczyciel emerytowany z Kołomyi p. p. Stapińskiego o podwyższenie emerytury.
1937. L. s. 2558. Ignacy Panek, Kraków, p. p. Stapińskiego o zapomogę i o polecenie Wydziałowi krajowemu uzyskania posady dla niego w fabryce tkackiej w Andrychowiu.
1938. L. s. 2559. Michał Sala, nadetatowy nauczyciel szkół ludowych w Izdebniku, p. p. Stapińskiego o przyznanie mu w drodze łaski dożywotniego zaopatrzenia emeryt.
1939. L. s. 2560. Marcin Domasławski, emerytowany nauczyciel w Podgórzu, p. p. Stapińskiego o przyznanie mu czwartego 5-lecia w drodze łaski.
1940. L. s. 2561. Gmina Toporów, powiat mielecki, p. p. Stapińskiego o zmianę ustawy łowieckiej.
1941. L. s. 2562. Gmina Wara, powiat Brzozów, p. p. Stapińskiego w sprawie zakazu wywozu drzewa za granicę.
1942. L. s. 2563. Wydział towarzystwa zapomogowego dla uczniów c. k. akadem. gimnazjum we Lwowie, „Ruslan“, p. p. Oleśnickiego o zapomogę.
1943. L. s. 2564. Ruskie towarzystwo pedagogiczne we Lwowie p. p. Oleśnickiego o zapomogę 800 kor. na prowadzenie kursu nauki ruskiego języka dla nauczycieli szkół wydziałowych.
1944. L. s. 2565. Ruskie towarzystwo pedagogiczne we Lwowie p. p. Oleśnickiego o zapomogę 4.000 kor. dla szkół wydziałowych żeńskich im. Szewczenki we Lwowie.

1945. L. s. 2566. Ruskie towarzystwo pedagogiczne we Lwowie p. p. Oleśnickiego o zapomogę 4.000 kor. na bursę przy ul. Ormiańskiej we Lwowie.
1946. L. s. 2567. Ruskie towarzystwo pedagogiczne we Lwowie p. p. Oleśnickiego o zapomogę 500 kor. dla instytutu św. Mikołaja we Lwowie.
1947. L. s. 2568. Ruskie towarzystwo pedagogiczne we Lwowie p. p. Oleśnickiego o zapomogę 600 kor. dla internatu św. Olgi we Lwowie.
1948. L. s. 2569. Ruskie towarzystwo pedagogiczne we Lwowie p. p. Oleśnickiego o zapomogę 1.000 kor. dla czasopisma „Uczytel“.
1949. L. s. 2570. Ruskie towarzystwo pedagogiczne we Lwowie p. p. Oleśnickiego o zapomogę 400 kor. dla czasopisma „Dzwinek“.
1950. L. s. 2571. Ruskie towarzystwo pedagogiczne we Lwowie p. p. Oleśnickiego o zapomogę dla Biblioteki dla młodzieży w kwocie 3.000 kor.
1951. L. s. 2572. Ruskie towarzystwo pedagogiczne we Lwowie p. p. Oleśnickiego o zapomogę w kwocie 500 kor. na urządzenie ogólnych zbiorów.
1952. L. s. 2573. Ruskie towarzystwo pedagogiczne we Lwowie p. p. Oleśnickiego o zapomogę w kwocie 6.400 kor. na utrzymanie prywatnych ruskich seminarjów żeńskich we Lwowie.
1953. L. s. 2574. Gmina Przycieki p. p. Filipa Włodka o asekurację pólów z powodu wylewu rzeki Ropy.
1954. L. s. 2575. Gmina Krzywaczka p. p. Filipa Włodka o subwencyę na budowę szkoły ludowej.
1955. L. s. 2576. Gmina Wola radłowska p. p. Stapińskiego o zarządzenie zamknięcia szynków w niedzielę i święta.
1956. L. s. 2577. Michalina Gedroyé, wdowa po uczestniku powstania z roku 1863/4 we Lwowie, p. p. Moysę o zapomogę.
1957. L. s. 2578. Rada gm. król. woln. miasta Dobromila p. p. Skolyszewskiego o sprawdzenie katastru gruntowego do kolonii Engelsbrunn i wcielenie do gminy Dobromil.
1958. L. s. 2579. Marya Karolina 2 imion Kwakowa w Bursztynie p. p. Kl. Dzieduszyckiego o przyznanie pensyi emerytalnej nauczycielskiej.
1959. L. s. 2580. Marya Barycka, wdowa po dyetaryuszu rachunkowym Wydziału krajowego we Lwowie p. p. Rutowskiego o dar z łaski.
1960. L. s. 2581. Gm. Stańkowa, Zbikowice, Poręby, Wał-Ruda, Żeglce, Stopnie szlach., Zaborów, Jaroszkówka, Lipowe, Głobikówka, Smarzowa, Zarzecze, Turzepole, Siedliska, Lipnica dolna, Siedliska ad Sławęcın, Lisów, Bączal dolny, Ostrusza, Zawada, Brzegi, Jastrzębie, Jawornik, Brzezowa, Osieczony, Owieczki, Lisanowa, Jastrzębia, Dembowa, Głęboka, Biesna, Jawornik, Sokół, Dyłagowa, Żarnowiec, Błażkowa, Dąbie, Zamość, Wzdów, Nadole, Tarnawa, Piotrówka, Radłów, Łukowice, Sufczyn, Rzepiennik biskupi, Niewistka, Maderówka, Roztoka, Brzezówka, Kwiatonowice, Strzeszyn, Kłęczany, Dydnica, Rzemienna, Cmolas, Jaszczurowa, Kalembina, Boczów, Pławna, Mierzeń, Kawec, Gruszów, Dąbrówka polska, Bączal górny, Harkło a, Bachórzec, Cergowa, Płazówka, Jasionów, Wracanka, Zabawa, Podwale, Jawornica, Koniów, Zbydniów, Ustrobną, Świdnik, Poraj, Ostre, Miękiśz nowy, Niepla, Zassów, Wierzbanowa, Wara, Posada olchowska, Siennów, Rzepiennik biskupi (pow. Gorlice), Wydna, Jerzyna, Prześniów, Szymbrak, Jasionka, Sę-

- kowa, Iwonicz, Humnińska, Dębina, Lubomierz, Futona, Nienarszów, Tułigłowy, Skołyszyn z Lisowskiem, Głowienka, Maławieś, Grabie, Bażanówka, Grębów, Kajmów, Siedliska, Teodorówka, Łęki, Białobrzegi, Faliszówka, Leśniówka, Wola radłowska p. p. Stapińskiego o zaprowadzenie powszechnego, równego i tajnego prawa głosowania do Sejmu i do Rady powiatowej.
1961. L. s. 2583. Gminy: Brzyska, Skołyszyn z Lisowskiem, Bączal górny, Wróblowa, Lipnica górna, Makowska, Łysa góra, Sławęcín, Żmigród stary, Przesieki p. p. Filipa Włodka w sprawie zapomogi dla dotkniętych klęską elementarną.
1963. L. s. 2584. Gminy: Sulistrowa Siary, Niedźwiada, Obarzym, Brzączowice, Jastów, Miłówka, Pnotków, Hankówka, Radziszów, Ryłowa, Nagweczyna, Przeżyty bor, Jastrząbka stara, Czeluśnica, Opacie, Olszyny, Roznowa, Grajów, Skowierzyn, Kleszczów, Lanckorona, Dobieszyn, Draganowa, Żręcin, Jaszczew, Rudnik, Wiśniowa, Niewodna, Szufnarowa, Iwkawa, Cieszyna, Ilkowiczu, Tarnowice, Alwernia, Lipnica górna, Borownica, Ubrzeż, Brzyska, Kopytowa, Maćkówka, Jaćmierz, Czernichów, Czernichówka, Siolkowa, Zmiennicy, Przysieki, Róża, Moszan-ka, Radwan, Sławęcín, Brzeziny, Tryńcza, Wysoka, Kościelec, Tuczynek, Krządka, Hadykówka, Komorów, Majdan, Łęki, Sietnica, Smolarzyny, Bogumiłowice, Jeleśnia, Chorkówka, Sąsiadowice, Zarzyce, Izdebnik, Stronie, Zarówka, Łętowice, Meciuka, Łękawica, Pogorzany, Nowe Miasto, Dąbrowica, Moszczenica p. p. Stapińskiego o zaprowadzenie powszechnego, równego i tajnego prawa głosowania do Sejmu kraj. i Rady pow.
1963. L. s. 2585. Gminy: Niepla, Rzepiennik biskupi, Tarnawa, Zbyduń, Sulistrowa, Wierzbanowa, Siedliska, Grabie, Filipowice p. p. Stapińskiego w sprawie zasiłku dla dotkniętych klęską elementarną.
1964. L. s. 2586. Gminy: Pisanowa, Zarzecz, Skołyszyn z Lisowskiem, Wielkie drogi, Benczyn, Pobiedrze, Jaśkowice, Brzezinka, Paszkówka, Stańkowa, Zbikowice, Turzpole, Siedliska ad Sławęcín, Lisów, Cieszana p. p. Stapińskiego w sprawie zamykania szynków w niedziele i święta.

Wniesione po dzień 23. września 1907.

1965. L. s. 2619. Gmina Haczów p. p. Głabińskiego o zaprowadzenie bezpośredniego, tajnego i równego prawa głosowania do Sejmu krajowego i Rady powiatowej.
1966. L. s. 2620. Gmina Minina, p. p. Głabińskiego o zaprowadzenie bezpośredniego, tajnego i równego prawa głosowania do Sejmu krajowego i Rady powiatowej.
1967. L. s. 2621. Gmina Tuczemy p. p. Głabińskiego o zaprowadzenie bezpośredniego, tajnego i równego prawa głosowania do Sejmu krajowego i Rady powiatowej.
1968. L. s. 2622. Gmina Gorzyce p. p. Głabińskiego o zaprowadzenie bezpośredniego, tajnego i równego prawa głosowania do Sejmu krajowego i Rady powiatowej.
1969. L. s. 2623. Gmina Chmielów p. p. Głabińskiego o zaprowadzenie bezpośredniego, tajnego i równego prawa głosowania do Sejmu krajowego i Rady powiatowej.

1970. L. s. 2624. Gmina Wólka Grądzka p. p. Bojkę o zaprowadzenie bezpośredniego, tajnego i równego prawa głosowania do Sejmu krajowego i Rady powiatowej.
1971. L. s. 2625. Gmina Tonia — Błonie i Brzeznica p. p. Bojkę o zaprowadzenie bezpośredniego, tajnego i równego prawa głosowania do Sejmu krajowego i Rady powiatowej.
1972. L. s. 2626. Gmina Wólka mędrzechowska p. p. Bojkę o zaprowadzenie bezpośredniego, tajnego i równego prawa głosowania do Sejmu krajowego i Rady powiatowej.
1973. L. s. 2627. Gmina Grądy p. p. Bojkę o zaprowadzenie bezpośredniego, tajnego i równego prawa głosowania do Sejmu krajowego i Rady powiatowej.
1974. L. s. 2628. Wydział Rady powiatowej w Kolbuszowej p. p. Głębińskiego w sprawie zmiany ustawy hodowlanej.
1975. L. s. 2629. Reprezentacja Rady powiatowej w Dobromilu p. p. Głębińskiego o przyznanie Radom powiatowym bonifikacji z opłat krajowej konsumpcji i szynkar.
1976. L. s. 2630. Gmina Kwiatonowice p. p. Bojkę o zniesienie ustawy łowieckiej.
1977. L. s. 2631. Krajowy związek turystyczny w Krakowie p. p. Wodzieckiego o subwencję.
1978. L. s. 2632. Towarzystwo Bursy im. Adama Mickiewicza w Drohobyczu p. p. Bojkę o subwencję.
1979. L. s. 2633. Elżbieta ks. Sapieżyna p. p. Wł. Czajkowskiego o subwencję na rzecz ochronki na Zasaniu.
1980. L. s. 2634. Kuratoria internatu św. Stanisława w Tarnowie p. p. Męcińskiego o subwencję.
1981. L. s. 2635. Towarzystwo oświaty ludowej w Tarnowie p. p. Vayhingera o zasilek.
1982. L. s. 2636. Gmina Jacowce p. p. ks. Pastora o zapomogę na budowę kościoła.
1983. L. s. 2637. Towarzystwo gimnastyczne „Sokół“ w Kałuszu p. p. Wursta o subwencję.
1984. L. s. 2638. Jacko Dziedzic i Pańko Janda, właściciele fabryki wyrobów betonowych w Skołoczowie powiat Jarosław, p. p. Jahla o subwencję albo udzielenie bezprocentowej pożyczki.
1985. L. s. 2639. Towarzystwo Pań Miłosierdzia św. Wincentego a Paulo w Krakowie p. p. Lubomirskiego o subwencję.
1986. L. s. 2640. Antoni Kowalski, emerytowany kierownik szkoły w Librantowej, p. p. Huzę o podwyższenie emerytury.
1987. L. s. 2641. Jan Styta, emerytowany nauczyciel w Tarnowie, p. p. Vayhingera o podwyższenie emerytury.
1988. L. s. 2642. Marya Koczerhan, wdowa po nauczycielu ludowym w Jaworowie, p. p. Jana Szeptyckiego o udzielenie stałej zapomogi.
1989. L. s. 2643. Michał Żelizko, emerytowany nauczyciel w Mikołajowie, p. p. Mycielskiego o wprowadzenie w życie artykułu 40. ust. I ustawy z dnia 11. czerwca 1905 l. 73. dz. u. kr. i o emeryturę.
1990. L. s. 2644. Karolina Rakoczy w Łobzowie, wdowa po portyerze w szpitalu św. Łazarza, p. p. Federowicza o podwyższenie stałej zapomogi.
1991. L. s. 2645. Gmina miasta Ropczyce p. p. Jędrzejowicza o uwolnienie gminy od placenia $\frac{1}{2}$ części z kwot

- 2.200 K. z tytułu dobrowolnego zobowiązania na płace nauczycielskie.
1992. L. s. 2646. Gmina Sobów, powiat Tarnobrzeg, p. p. Bojkę o zmuszenie właściciela dóbr Mokrzyczów do dawania drzewa dla szkoły, lub o przyjęcie dostarczania opalu na fundusz krajowy szkolny.
1993. L. s. 2647. Gmina Sobów, powiat Tarnobrzeg, p. p. Bojkę w sprawie dopłacania do funduszu szkolnego krajowego na płacę nauczycielską.
1994. L. s. 2648. Mszana górna p. p. Bojkę w sprawie zasiłku na budowę drogi i odtamowania rzeki Mszanka.
1995. L. s. 2649. Ferdynand Baczyński, emerytowany konduktor dróg krajowych w Starym Sączu, p. p. Potoczka o zapomogę.
1996. L. s. 2650. Stróże gmachu sejmowego p. p. Skalkowskiego, o uregulowanie poborów, utworzenie kategorii służby i zabezpieczenia na starość.
1997. L. s. 2651. Towarzystwo hodowców czerwonego bydła polskiego w Krakowie p. p. Czecha o subwencję.
1998. L. s. 2652. Paweł Borawa, uczeń konserwatorium towarzystwa muzycznego, Lwów, p. p. Skalkowskiego o stypendyum na studia muzyczne.
1999. L. s. 2653. Filip Heuchertz, rolnik w Rudolfsdorfie, p. p. Mogilnickiego o podwyższenie zakontraktowanych cen za dostawę szutru na drogi krajowe Załucze-Horodenka.
2000. L. s. 2654. Piotr Łucki, nauczyciel ludowy w Dziezkwowie, p. p. Mogilnickiego o zapomogę na kurację.
2001. L. s. 2655. Gmina Wronowice, Zbiłkowie, Stankowa, Ujanowice, Kobyleczyna, Sechna, Strzeszyce, Krosna, Żmiąca, Jaworzna, Kamionka mała, Laskowa, Białawoda pol. p. p. Potoczka o zapomogę na budowę drogi Ujanowice-Łososina, ewentualne ukończenie drogi przez Dronowice, Łyczankę, Świdnik do Tęgorborza.
2002. L. s. 2656. Franciszka Kubrakiewicz, wdowa po maszyniście w zakładzie dla obłąkanych w Kulparkowie, Lwów, o przyznanie zaopatrzenia dla dzieci.
2003. L. s. 2657. Paulina Pościszewska, wdowa po nauczycielu w Stecowie, p. p. Oleśnickiego o podwyższenie dodatku na wychowanie dzieci, ewentualnie o pensję wdową.
2004. L. s. 2658. Gmina Zakliczyn p. p. Bojkę w sprawie przeistoczenia szkoły 4 kl. na 6 kl. wyższego typu.
2005. L. s. 2659. Antoni Słusarczyk, nauczyciel w Witkowicach, p. p. Bojkę o przyznanie II. klasy płac lub dotatek miejscowy.
2006. L. s. 2660. Rada gminna w Brzozdowcach, p. p. Mycielskiego o przyznanie nauczycielom miejscowej szkoły poborów III. kl.
2007. L. s. 2662. Aleksandra Weisowa, wdowa po dyetaryuszu szpitala św. Łazarza w Krakowie, p. p. Lubomirskiego o przyznanie emerytury i udzielenie zasiłku.
2008. L. s. 2663. Kazimierza Placzkowa, wdowa po nauczycielu ludowym w Bochni, p. p. Maissa o przedłużenie dodatku na wychowanie i wyleczenie syna Kazimierza.
2009. L. s. 2664. Stanisława Bergmanowa, emerytowana nauczycielka w Krośnie, p. p. Gorayskiego o podwyższenie emerytury.
2010. L. s. 2665. Aniela Ryżewska, wdowa po nauczycielu w Pawełczy, p. p. Bohaczewskiego o podwyższenie emerytury i o zapomogę.

2011. L. s. 2666. Karolina Łuszczyńska, emerytowana nauczycielka w Stanisławowie, p. p. Bojkę o podwyższenie emerytury i o zapomogę.
2012. L. s. 2667. Antonina Holińska, wdowa po nauczycielu w Stanisławowie, p. p. Bojkę o podwyższenie emerytury i o zapomogę.
2013. L. s. 2668. Jan Bojarski, emerytowany nauczyciel w Stanisławowie, p. p. Bojkę o podwyższenie emerytury.
2014. L. s. 2669. Stanisław Winiarski emerytowany nauczyciel w Stanisławowie, p. p. Bojkę o podwyższenie emerytury.
2015. L. s. 2670. Agata Szaraniewicz, wdowa po nauczycielu ludowym w Nastasowie, o podwyższenie emerytury i o zapomogę.
2016. L. s. 2671. Honorata Lewicka, wdowa po nauczycielu, Lwów, p. p. Korola o zapomogę.
2017. L. s. 2672. Honorata Lewicka, wdowa po nauczycielu, Lwów, p. p. Korola o dalsze wypłacanie dodatku na wychowanie małoletnich dzieci.
2018. L. s. 2673. Adam Wilburg, nauczyciel w Pogórskiej Woli, p. p. Vayhingera o przyznanie 14 miesięcy wysłużonych w zawodzie nauczycielskim.
2019. L. s. 2674. Szymon Zajac, starszy nauczyciel w Jasle, p. p. ks. Pastora o policzenie lat służby do emerytury.
2020. L. s. 2675. Gmina Zalasowa p. p. Filipa Włodka o subwencję na zakupno zboża i paszy z powodu klęski gradowej.
2021. L. s. 2676. Emerytowani nauczyciele powiatu tarnopolskiego p. p. Michałowskiego o podniesienie poborów emerytalnych.
2022. L. s. 2677. Gmina Słotwina, powiat Żywiec, p. p. Szweda o zapomogę na spłacenie długów z powodu budowy szkoły.
2023. L. s. 2678. Kapłani dekanatu drohobyckiego p. p. ks. Pastora o zmianę ustawy konkurencyjnej.
2024. L. s. 2679. Gmina Brzeżawa p. p. Hanczakowskiego w sprawie wykonania poleceń Wydziału krajowego i powiatowego o oddanie drogi z Brzezowy do Ulucza do użytku prywatnego.
2025. L. s. 2680. Wydział powiatowy w Samborze p. p. Sozańskiego popiera petycję Wydziału powiatowego w Sokalu w sprawie założenia fabryki cementu w Galicyi wschodniej.
2026. L. s. 2681. Teodor Gerułek, emerytowany nauczyciel w Horodence, p. p. Oleśnickiego o zapomogę.
2027. L. s. 2682. Jan Kich, były nauczyciel ludowy w Horodence, p. p. Oleśnickiego o przyznanie emerytury.
2028. L. s. 2683. Towarzystwo Bursy im. Stefana Batorego w Wadowicach p. p. Maissa o zapomogę.
2029. L. s. 2684. Wydział powiatowy w Dobromilu p. p. Głabińskiego o subwencję z funduszu krajowego na rok 1907 z §. 28 ustawy drogowej.
2030. L. s. 2685. Petronela Gołębiowska, wdowa po nauczycielu, Lwów, p. p. Głabińskiego o zapomogę.
2031. L. s. 2686. Franciszek Sęk, emerytowany nauczyciel w Nadwórnej, p. p. Głabińskiego o przyznanie 5-go dodatku pięcioletniego.
2032. L. s. 2687. Emilia Skarbek, wdowa po nauczycielu w Wybranówce, p. p. Abrahamowicza o podwyższenie pensyi wdowiej.

2033. L. s. 2688. Felicya Korosteńska, była nauczycielka w Nowym Sączu, p. p. Głabińskiego o podwyższenie pensyi.
2034. L. s. 2689. Rada powiatowa w Wicliczce p. p. Skolyszewskiego o przyznanie odszkodowania z funduszu opłat konsumcyjnych i szynk. z powodu przypisania podatku zarobkowego od prawa propinacyi przy Lwowie zamiast w pojedyncz. powiatach.
2035. L. s. 2690. Leontyna Borkowska, Lwów, p. p. Skolyszewskiego o zasilek na dalsze studia w śpiewie.
2036. L. s. 2694. Redakcyja „Dzwigni“, czasopisma przemysłowego i handlowego, Lwów, p. p. Rutowskiego w sprawie podniesienia krajowego przemysłu rękodziel i handlu.
2037. L. s. 2695. Pogorzały gminy Sporysz, powiat Żywiec, p. p. Szweda o zapomogę.
2038. L. s. 2696. Marya Dutkiewicz, wdowa po nauczycielu w Ciężkowicach, p. p. Huzę o zaopatrzenie.
2039. L. s. 2697. Julia Gering, córka ś. p. Franciszka Geringa, konduktora dróg krajowych, p. p. Małachowskiego o zapomogę.
2040. L. s. 2698. Reprezentacyja powiatowa w Stryju p. p. Fruchtmana o uchwalenie noweli do ustawy gminnej w sprawie nakładania odrębnych dodatków na cele szkolne.
2041. L. s. 2699. Antonina Schiffmann we Lwowie p. p. Hupkę o udzielenie stypendyum na studia muzyczne.
2042. L. s. 2700. Antonina Dębicka, nauczycielka we Lwowie, p. p. Czartoryskiego o policzenie lat służby.
2043. L. s. 2701. Teodor Wacyk, uczeń Akademii sztuk pięknych w Krakowie, w Tarnopolu, p. p. Michałowskiego o zapomogę.
2044. L. s. 2702. Komitet parafialny Wszystkich Świętych w Krakowie p. p. Federowicza o subwencyę na restauracyę kościoła.
2045. L. s. 2703. Gmina Roztoki w powiecie jasielskim p. p. Stapińskiego o odpisanie podatku gruntowego z r. 1907—8.
2046. L. s. 2704. Gmina Stobierna w powiecie rzeszowskim p. p. Stapińskiego o zniesienie dwojakich typów szkół ludowych, a zaprowadzenie szkół jednolitych.
2047. L. s. 2705. Walenty Wilkołek z Jawornika, w powiecie myślenickim, p. p. Stapińskiego o zapomogę na zakupno zboża.
2048. L. s. 2706. Wiktor Polewka z Jawornika, w powiecie myślenickim, p. p. Stapińskiego o zapomogę na zakupno zboża.
2049. L. s. 2707. Rada gminna w Sokolnikach, powiatu lwowskiego, p. p. Stapińskiego o udzielenie zapomogi mieszkańcom dotkniętym klęską elementarną na zakupno zboża.
2050. L. s. 2708. Gmina Bogumiłowice w powiecie brzeskim p. p. Stapińskiego w sprawie zamknięcia wywozu drzewa za granicę.
2051. L. s. 2709. Gmina Zagórzany w powiecie gorlickim p. p. Stapińskiego w sprawie zamknięcia wywozu drzewa za granicę.
2052. L. s. 2710. Gmina Stronie, w powiecie wadowieckim, p. p. Stapińskiego w sprawie zamknięcia wywozu drzewa za granicę.
2053. L. s. 2711. Gmina Dąbrowica p. p. Stapińskiego w sprawie zamknięcia wywozu drzewa za granicę.

2054. L. s. 2712. Gmina Dąbrowica p. p. Stapińskiego w sprawie zmiany ustawy co do prestacyi szkolnej.
2055. L. s. 2713. Gmina Dąbrowica p. p. Stapińskiego w sprawie dawania wolnych kart jazdy trzecią klasą dla rezerwistów udających się na ćwiczenia.
2056. L. s. 2714. Gmina Dąbrowica p. p. Stapińskiego w sprawie zniesienia dobrowolnej dotacyi nauczyciela przez gminę przyjętej.
2057. L. s. 2715. Gmina Dąbrowica p. p. Stapińskiego w sprawie zniesienia ustawy o akuszerkach okręgowych.
2058. L. s. 2716. Gmina Dąbrowica p. p. Stapińskiego w sprawie zniesienia rewizorów bydła.
2059. L. s. 2717. Gmina Dąbrowica p. p. Stapińskiego w sprawie zakazu palenia tytoniu chłopcom do lat 17.
2060. L. s. 2718. Gmina Dąbrowica p. p. Stapińskiego w sprawie zniesienia ustawy o kolezykowaniu świń.
2061. L. s. 2719. Gmina Nienaszów p. p. Stapińskiego o zapomogę na zakupno zboża.
2062. L. s. 2720. Gmina Widelka p. p. Stapińskiego w sprawie zniesienia ustawy o kolezykowaniu świń.
2063. L. s. 2721. Gmina Roztoki i Gliniczek p. p. Stapińskiego w sprawie zmiany projektu 1-klasowej szkoły na 2-klasową.
2064. L. s. 2722. Marya Rejowska, nauczycielka ludowa w Białej wyżnej, p. p. Stapińskiego w sprawie pokrzywdzenia w wymiarze płacy na podstawie ostatniej ustawy szkolnej krajowej.
2065. L. s. 2723. Marya Oleńska, wdowa po nauczycielu w Siennowie, p. p. Stapińskiego o zapomogę.
2066. L. s. 2724. Józef Skowroński, emerytowany nauczyciel w Majdanie, p. p. Stapińskiego o podwyższenie emerytury.
2067. L. s. 2725. Emerytowane nauczycielki i wdowy powiatu stryjskiego i drohobyckiego p. p. Stapińskiego o podwyższenie emerytury.
2068. L. s. 2726. Teodora Boszkiewicz wdowa po nauczycielu w Małaczowcach, p. p. Oleśnickiego o zapomogę.
2069. L. s. 2727. Wydział ruskiej bursy im Jana Chrzciciela w Drohobyczu p. p. Oleśnickiego o zapomogę.
2070. L. s. 2728. Gminy Krywa, Krzemienna i okoliczne p. p. Czaykowskiego o budowę kolei z Przemyśla via Dubiecko, Dynów, Brzozów, Iwonez lub Rymanów z ewentualnem przedłużeniem do Dukli i Węgier.
2071. L. s. 2729. Bursa dla uczniów szkół średnich pod nazwą „Internat im. Mikołaja Reja“ we Lwowie p. p. Pilata o zasiłek na utrzymanie.
2072. L. s. 2730. Towarzystwo higieniczne we Lwowie p. p. Marsa o subwencję na wydawnictwo „Przeglądu higienicznego“.
2073. L. s. 2731. Gmina Sławęcín p. p. Stapińskiego w sprawie zakazu spółkom Harkłowska i Wojtowa wypuszczania nieczystości ze zbiorników naftowych na grunta włościańskie.
2074. L. s. 2732. Gmina Lanekorony p. p. Stapińskiego o zapomogę w zbożu dla mieszkańców dotkniętych klęską elementarną.
2075. L. s. 2733. Gmina Jaszczew p. p. Stapińskiego w sprawie zakazu wywozu drzewa za granicę.

2076. L. s. 2734. Gmina Bysina p. p. Stapińskiego w sprawie zakazu wywozu drzewa za granicę.
2077. L. s. 2735. Gmina Stobierna p. p. Stapińskiego w sprawie zakazu wywozu drzewa za granicę.
2078. L. s. 2736. Gmina Skalnik p. p. Stapińskiego w sprawie powszechnego, równego i tajnego prawa głosowania do Sejmu krajowego i Rady powiatowej i zamykania szynków w niedziele i święta i zmiany ustawy łowieckiej.
2079. L. s. 2738. Gmina Brzyszczyk p. p. Stapińskiego w sprawie powszechnego, równego i tajnego prawa głosowania do Sejmu krajowego i Rady powiatowej i zamykania szynków w niedziele i święta i zmiany ustawy łowieckiej.
2080. L. s. 2739. Gmina Żmigród stary p. p. Stapińskiego w sprawie powszechnego, równego i tajnego prawa głosowania do Sejmu krajowego i Rady powiatowej i zamykania szynków w niedziele i święta i zmiany ustawy łowieckiej.
2081. L. s. 2740. Gmina Zawada p. p. Stapińskiego w sprawie powszechnego, równego i tajnego prawa głosowania do Sejmu krajowego i Rady powiatowej i zamykania szynków w niedziele i święta i zmiany ustawy łowieckiej.
2082. L. s. 2741. Gminy Dalrowica, Kościelec, Jaszczew, Wielopole, Róża, Przysieki, Jestew, Tomaszowice, Roznowa, Wola Żelechowska, Widelki, Zboiska, Choczunia, Słobicznia, Bolesław, Odrzykoń, Wietrzno, Tursko, Gwoźnica dolna, Nowe miasto, Łęki, Smolarzyny, Jeleśnia, Charkówka, Zarzyce, Stronie, Jeziorzany, Brzeziny p. p. Stapińskiego w sprawie zamykania szynków w niedziele i święta.
2083. L. s. 2742. Gminy Wydźna, Brani-ce, Humniska, Rzepiennik biskupi, Ustrobnia Nepla, Ostre, Jaszczurwa, Niewistka, Leśniówka, Lisów, Kajmów, Lisauowa, Wera, Zabera-Podwale, Toroszówka, Zegle, Poręby, Wola radłowska, Zerków, Odrzykoń, Baydy, Lepnica, Jareniówka z Łęgorzem, Bysina, Biesiadki, Rostoki, Potakówka, Chromohorb, Wietrzno, Widelka, Walowe, Sokoluiki, Zboiska, Borownica ad Jaworunik ruski, Jaszczew, Ocharzy, Kopytowa, Dobieszyn, Łęki, Roznowa, Zęcín, Har-kłowa, Kościelec, Dąbrowica, Jeziorzany, Stronie, Zagórzany, Jeleśnia, Bogumilowice, Setnica, Nowe miasto, Gwoźnica dolna p. p. Stapińskiego w sprawie zmiany ustawy łowieckiej.
2084. L. s. 2743. Gminy: Gwoźnica dolna, Zboiska, Gorzejowa górna, Zerków, Biesiadki, Rostoki, Potakówka, Przylasek, Wola wieruszycka, Zawadka ad Wielopole, Chromohorb, Baydy, Wietrzno, Widelki, Wolaraniowska, Pursko, Bołęcín, Kobylanka, Polanka, Wołowe, Jablonica polska, Sokoluiki, Stempina, Jareniówka z Łęgorzem, Mokre, Jedlicze, Choczunia, Paszczyna, Stobierna, Zagórzany, Tuligłowy, Głuchów, Pnikut, Sepnica, Zuborosty, Kłokoczyn, Bolesław, Obydów, Odrzykoń, Posada felsztyńska, Jezierzany, Mystków p. p. Stapińskiego w sprawie bezpośredniego, równego i tajnego prawa głosowania do Sejmu krajowego i Rady powiatowej.
2085. L. s. 2744. I. Galicyjskie Towarzystwo chowu drobiu w Jarosławiu p. p. Czartoryskiego o subwencję bezwrotną na projektowany zakład chowu drobiu.
2086. L. s. 2745. Dr. Rosner, prezes Towarzystwa lekarskiego w Krakowie, p. p. Wł. Jaworskiego o subwencję.

2087. L. s. 2747. Wydział Rady powiatowej w Jaworowie p. p. Jana Szeptyckiego popiera petycję Wydziału powiatowego w Sokalu w sprawie założenia fabryki cementu w Galicyi wschodniej.
2088. L. s. 2748. Wydział Czytelni „Proświta“ w Krakowie p. p. Jana Szeptyckiego o zapomogę na zakupno domu dla czytelnicy.

Wniesione po dzień 26. września 1907.

2089. L. s. 2760. Gmina Budzów, powiat Myślenice, p. p. Lubomirskiego Kazimierza w sprawie dokończenia drogi Zembrzyce-Biertowice.
2090. L. s. 2761. Memoriał Towarzystwa lekarzy galicyjskich we Lwowie p. p. Bednarskiego w sprawie reformy szpitalnictwa krajowego.
2091. L. s. 2762. Memoriał delegacyi stałej zjazdów lekarzy i przyrodników polskich we Lwowie p. p. Bednarskiego w sprawie reformy szpitalnictwa krajowego.
2092. L. s. 2763. Wydział Rady powiatowej w Żydaczowie p. p. Kozłowskiego popiera petycję Wydziału powiatowego w Sokalu w sprawie uchwalenia noweli do §. 80 ustawy gminnej z 12. sierpnia 1866 dz. u. kr. Nr. 19 — do §. 86 ust. gm. z 13. lipca 1880 Dz. u. kr. Nr. 24 — §. 82 ust. gm. z 23. lipca 1886 Nr. 51.
2093. L. s. 2764. Wydział Rady powiatowej w Żydaczowie p. p. Kozłowskiego popiera petycję Wydziału powiatowego w Sokalu w sprawie założenia z funduszu krajowego fabryki cementu dla Galicyi wschodniej.
2094. L. s. 2765. Zakład sierót pod wezwaniem św. Heleny we Lwowie p. p. J. E. arcybiskupa Bilczewskiego o subwencyę.
2095. L. s. 2766. Emilia Sternalowa, wdowa po adjunkcie kasy Wydziału krajowego we Lwowie, p. p. Wesolińskiego o jednorazowy dar z łaski.
2096. L. s. 2767. Wyższy muzyczny Instytut we Lwowie p. p. Oleśnickiego o podwyższenie subwencyi.
2097. L. s. 2768. Józef Kościeszka Kołakowski, emerytowany funkcyonaryusz szpitala krajowego we Lwowie, p. p. Stanisława Jędrzejowicza o dar z łaski i podwyższenie emerytury.
2098. L. s. 2769. Zakład księdza Siemaszki dla biednych i opuszczonych chłopców w Krakowie p. p. Paszkowskiego o podwyższenie subwencyi.
2099. L. s. 2770. Ksiądz Franciszek Rabij, grecko katolicki katecheta szkoły wydziałowej żeńskiej w Samborze, p. p. J. Jaworskiego o policzenie przewizorycznych lat służby do emerytury.
2100. L. s. 2771. Ludwik Sosnowski-Solski, dzierżawca i dyrektor teatru miejskiego w Krakowie, p. p. Leo o podwyższenie subwencyi.
2101. L. s. 2772. Władysław Turski, emerytowany starszy inżynier Wydziału krajowego w Krakowie, p. p. Leo w sprawie korzystania z nowych przepisów emerytalnych, uchwalonych do l. s. 2117/07.
2102. L. s. 2773. Towarzystwo gimnastyczne „Sokół“ w Krakowie p. p. Leo o subwencyę.
2103. L. s. 2774. Polskie Towarzystwo gimnastyczne „Sokół II.“ we Lwowie p. p. Głabińskiego o jednorazową subwencyę w kwocie 10.000 koron.

2104. L. s. 2775. Oleksa Milan z Horodyszcza p. p. Szmigielskiego w sprawie uwolnienia go od opłaty kosztów leczenia syna jego Eustachego, będącego w zakładzie dla obłąkanych w Kulparkowie, oraz by koszta obecne i przyszłe opłacane były z funduszu krajowego.
2105. L. s. 2776. Piotr Podlužny, gospodarz z Horuoka, w powiecie drohobyckim, p. p. Kuryłowicza w sprawie odpisania kosztów leczenia w szpitalu powszechnym we Lwowie.
2106. L. s. 2777. Aplikanci Wydziału krajowego p. p. Głabińskiego w sprawie zniesienia XII. rangi i podwyższenia adjutów.
2107. L. s. 2778. Reprezentacya gminy miasta Rohatyna p. p. Głabińskiego o kreowanie średniej szkoły.
2108. L. s. 2779. Polacy gminy Nadoróżna p. p. Głabińskiego w sprawie bezpośredniego, tajnego i równego prawa głosowania do Sejmu krajowego.
2109. L. s. 2780. Polacy gminy Klubowce, pow. Tlumacz, p. p. Głabińskiego w sprawie bezpośredniego, tajnego, równego prawa głosowania do Sejmu krajowego.
2110. L. s. 2781. Polacy gminy Konina p. p. Głabińskiego w sprawie bezpośredniego, tajnego, równego prawa głosowania do Sejmu krajowego.
2111. L. s. 2782. Mszana dolna p. p. Głabińskiego w sprawie bezpośredniego, tajnego, równego prawa głosowania do Sejmu krajowego.
2112. L. s. 2783. Redakcyja „Małego Świątka“, Lwów, p. p. Głabińskiego o subwencyę na wydawnictwo.
2113. L. s. 2784. Jan Komarnicki, emer. nauczyciel w Tarnopolu, p. p. Głabińskiego o zapomogę.
2114. L. s. 2785. Marcyanna de Zakrzewska, wdowa po staroście etc. we Lwowie, p. p. Bojkę o jednorazowy dar z łaski.
2115. L. s. 2786. Hilary Nabak, starszy nauczyciel w Zamarstynowie, p. p. Merunowicza o policzenie lat służby do emerytury.
2116. L. s. 2787. Wydział powiatowy w Tarnopolu p. p. Korytowskiego popiera petycyę Wydziału powiat. w Sokalu w sprawie założenia fabryki cementu w Galicyi wschodniej.
2117. L. s. 2788. Wydział powiatowy w Tarnopolu p. p. Korytowskiego popiera petycyę Wydziału powiatow. w Sokalu w sprawie uchwalenia ustawy normującej pobór dodatków na cele szkolne.
2118. L. s. 2789. Petronela Winnicka, wdowa po nauczycielu we Lwowie, p. p. Małachowskiego o pensyę wdowią.
2119. L. s. 2790. Matylda Polińska, wdowa po twórey stenografii polskiej we Lwowie, p. p. Małachowskiego o zaopatrzenie wdowie.
2120. L. s. 2791. Teodor Marynowicz, kier. szkoły w Bukaczowcach, p. p. Małachowskiego o policzenie lat służby do emerytury i przyznanie dodatków pięcioletnich.
2121. L. s. 2793. Michał Wacłowski, nauczyciel ludowy w Janowie, p. p. Małachowskiego w sprawie przyznania mu 2-go pięciolecia i III. pięciolecia.
2122. L. s. 2794. Władysław Sanecki, kurator umysłowo chorego Henryka Saneckiego, byłego nauczyciela ludowego w Bołchowcie, p. p. Małachowskiego o przyznanie podwyższenia pensyi według nowej ustawy, dodatku 3-go pięcioletniego i o przyznanie emerytury za lat 21.

2123. L. s. 2795. Helena Gross, nauczycielka ludowa we Lwowie, p. p. Malachowskiego o zapomogę.
2124. L. s. 2796. Stanisław Jakubowski, nauczyciel w Gwoźdźcu starym, p. p. Malachowskiego o poliezenie lat służby do emerytury.
2125. L. s. 2797. Nauczyciele (lki) szkół męskich i żeńskich w Podwoleczyskach p. p. Pinińskiego o przeniesienie miasta Podwoleczysk do II. kl. plac nauczycielskich.
2126. L. s. 2798. Konwent p. p. Benedyktynek w Przemyśle p. p. Tarnawskiego o subwencyę na internat dla uczenie seminarium nauczycielskiego żeńskiego.
2127. L. s. 2799. Polskie Towarzystwo gimnastyczne „Sokół“ w Mościskach p. p. Stadnickiego o subwencyę.
2128. L. s. 2800. Karolina Garbieniówna, nauczycielka w Berechach dolnych, p. p. Stadnickiego o przyznanie w drodze łaski dodatków pięcioletnich.
2129. L. s. 2801. Aniela Ryżewska, wdowa po nauczycielu ludowym w Rosochaczu, p. p. Mojsę-Rosochackiego o podwyższenie pensyi wdowiej.
2130. L. s. 2802. Wydział Rady powiatowej w Przemyślanach p. p. Torosiewiczza o uchwalenie noweli do §. 80 ustawy gminnej z 12. sierpnia 1866 Dz. u. kr. Nr. 19 itd.
2131. L. s. 2803. Teofil Szwechtowicz, uczeń Akademii sztuk Pięknych w Krakowie, we Lwowie, p. p. Sękowskiego o zapomogę.
2132. L. s. 2804. Marya Bernawska, tymczasowa nauczycielka w Rzeszowie, p. p. Stanisława Jędrzejowicza o podwyższenie placu.
2133. L. s. 2805. Wydział wykonawczy mającej powstać ochronki w Brzozowie p. p. Mieczysława Urbanckiego o zapomogę na zakład wychowawczy w Brzozowie.
2134. L. s. 2806. Dymitr Rubel, emerytowany kierownik we Lwowie, p. p. Starzyńskiego o podwyższenie emerytury.
2135. L. s. 2807. Związek gminy w Rawie ruskiej p. p. Starzyńskiego o kreowanie szkoły średniej.
2136. L. s. 2808. Wiktorya Czartoryska, wdowa po nauczycielu w Psarach, zamieszkała w Żółkwi, p. p. Starzyńskiego o podwyższenie pensyi wdowiej.
2137. L. s. 2809. Reprezentacya gminy miasta Kolbuszowej p. p. Tyszkiewiczza w sprawie zwolnienia gminy od zobowiązania płacenia dotacyi na nauczycieli.
2138. L. s. 2810. Paulina Sydorowa, wdowa po kierowniku w Stanisławowie, p. p. Tomaszewskiego o podwyższenie pensyi wdowiej.
2139. L. s. 2811. Józef Kumorkiewicz, były nauczyciel ludowy w Grybowie, p. p. Tomaszewskiego o zawiadomienie go o wyniku petycyi w r. 1905 wniesionej w sprawie zapomogi.
2140. L. s. 2813. Kazimierz Jarkowski, nauczyciel w Przegorzalach, p. p. Tomaszewskiego o przeniesienie z IV. do II-giej klasy plac nauczycieli.
2141. L. s. 2817. Karol Chorąży, nauczyciel szkoły wydziałowej w Nowym Sączu, p. p. Tomaszewskiego o przyznanie wstrzymanego pierwszego ewentualnie drugiego dodatku pięcioletniego od r. 1899.
2142. L. s. 2818. Jan Reyman, emerytowany kierownik w Przeworsku, p. p. Tomaszewskiego o przyznanie pełnej emerytury.

2143. L. s. 2819. Zwierzchność gminna w Brzączowicach, p. p. Lubomirskiego Kazimierza w sprawie zmiany ustawy regulacyjnej z roku 1904 w tym kierunku, by właściwości tabularne odsypisk pryw. właśc. i gm. dopiero wtedy zalesiono, gdy pryw. właśc. tego zaniedbają, albo nie chcą uczynić.
2144. L. s. 2820. Grono nauczycieli (lek) 5 kl. szkoły męskiej i 4 kl. żeńskiej w Korczyniu, powiat Krosno, p. p. Trzecieckiego o przyznanie III kl. poborów.
2145. L. s. 2821. Gmina Żelazówka p. p. Bojkę o przyłączenie jej do okręgu c. k. Sądu powiatowego w Dąbrowie przy równoczesnem wyłączeniu z okręgu c. k. Sądu powiatowego w Żabnie.
2146. L. s. 2822. Teresa Pańczakowa, wdowa po nauczycielu w Stanisławowie, p. p. Oleśnickiego o podwyższenie pensyi wdowiej i dodatku na wychowanie dzieci, ewentualnie o zapomogę.
2147. L. s. 2823. Bazyli Medyński, nauczyciel w Tarnopolu, p. p. Tomaszewskiego o przyznanie w drodze łaski jednego dodatku pięcioletniego za 11 lat służby prowizorycznej.
2148. L. s. 2824. Magdalena Humeniuk, przełożona Zakładu SS. Bazylianek w Stanisławowie, przez członka Sejmiku Chomyszyna, biskupa stanisławowskiego o zapomogę.
2149. L. s. 2825. Janina Jaszczewska, wdowa po nauczycielu w Knibininie, p. p. Bohaczewskiego o podwyższenie zaopatrzenia.
2150. L. s. 2826. Emilia Dyrów, wdowa po nauczycielu w Pasiecznej, p. p. Bohaczewskiego o podwyższenie emerytury.
2151. L. s. 2827. Mareyanna Klimowicz, wdowa po nauczycielu w Pasiecznej, p. p. Bohaczewskiego o podwyższenie emerytury.
2152. L. s. 2828. Rozalia Doskocz, wdowa po nauczycielu w Pasiecznej, p. p. Bohaczewskiego o podwyższenie emerytury.
2153. L. s. 2829. Michał Sierecki, emerytowany nauczyciel w Stanisławowie, p. p. Bohaczewskiego o podwyższenie emerytury.
2154. L. s. 2830. Pogorzelcy gminy Podhorodec, powiat Stryj p. p. Oleśnickiego o zapomogę.
2155. L. s. 2831. Towarzystwo „Szkilna Pomiecz“, Lwów, p. p. Oleśnickiego o zapomogę.
2156. L. s. 2832. Gmina Rychcice powiatu drohobyckiego, p. p. Oleśnickiego w sprawie podziału gminy na dwie administracyjne gminy bez zmiany katastralnych granic.
2157. L. s. 2833. Wydział Bursy im. Józefa Korzeniowskiego w Brodach, p. p. Gniewosza o subwencję.
2158. L. s. 2834. Bartłomiej Kolbiarz, emerytowany nauczyciel w Krakowie, p. p. ks. Wilczkiewicza o dodatek osobisty.
2159. L. s. 2835. Wydział powiatowy w Starym Samborze p. p. J. Jaworskiego o założenie fabryki cementu we wschodniej części kraju.
2160. L. s. 2836. Wydział powiatowy w Starym Samborze p. p. J. Jaworskiego o uchwalenie noweli do § 80 ust. gminnej z 12. sierpnia 1866 Dz. u. kraj. Nr. 19 i t. d.
2161. L. s. 2837. Wydział powiatowy w Starym Samborze, p. p. J. Jaworskiego o zapomogę dla powiatu z powodu klęski elementarnej.

2162. L. s. 2838. Gmina Grąziowa, powiat Stary Sambor, p. p. Jaworskiego o subwencyę na dokończenie budowy szkoły.
2163. L. s. 2839. Wydział towarzystwa ruskich sług i zarobników „Syła“ we Lwowie p. p. Oleśnickiego o zmianę statutu.
2164. L. s. 2840. Wydział Towarzystwa ruskich sług i zarobników „Syła“ we Lwowie p. p. Oleśnickiego o zmianę statutu.
2165. L. s. 2841. K. k. österreichische Pomologen-Verein „Leschwald“, Graz, p. p. Gniewosza o subwencyę.
2166. L. s. 2842. Towarzystwo wzajemnej pomocy rękodzielników żydowskich „Jad Cbaruzim“ w Jarosławiu p. p. Loewensteina o subwencyę na budowę domu.
2167. L. s. 2844. Katarzyna Handzija w Wołeniowie p. p. Fruchtmanna w sprawie przyjęcia kosztów leczenia męża Wasyla w Zakładzie dla obłąkanych w Kulparkowie na fundusz krajowy.
2168. L. s. 2845. Marya Nydza, była dozorczyńni chorych przy szpitalu powszechnym we Lwowie, p. p. Bojkę o udzielenie dożywotniego daru z łaski.
2169. L. s. 2846. Wydział Rady powiatowej w Mieciu p. p. Sękowskiego popiera petycyę Wydziału powiatowego w Sokalu w sprawie uchwalenia noweli do § 80 ust. gm. z 12. sierpnia 1866 Dz. n. kr. Nr. 19 itd.
2170. L. s. 2847. Towarzystwo „Bursy gimnazjalnej“ w Mieciu imienia ks. Stanisława Konarskiego p. p. Bojkę o udzielenie subwencyi.
2171. L. s. 2848. Franciszka Szczudłowska, nauczycielka ludowa w Wielieczy, p. p. Skołyżewskiego o załatwie-
- nie wniesionej petycyi o pensyę wdowią.
2172. L. s. 2849. Marcin Nowak z Ćwikowa p. p. Wilczkiewicza w sprawie odpisania kosztów leczenia żony Karoliny na fundusz krajowy.
2173. L. s. 2850. Wydział filii Towarzystwa pedagogicznego w Przemyśle p. p. Mogilnickiego o bezzwrotną zapomogę dla bursy włościańskiej.
2174. L. s. 2851. Włodzimiera Dorykowa, nauczycielka w Milatyczach, p. p. Mazikiewicza o policzenie lat służby prowizorycznej.
2175. L. s. 2852. Rada powiatowa w Mieciu p. p. Sękowskiego o ukrajowienie dróg powiatowych Mielec-Radomyśl i Radomyśl-Lisia góra.
2176. L. s. 2853. Ludwika Morawska Lwów, p. p. Stojalowskiego o zapomogę.
2177. L. s. 2854. Wiktorya Czartoryska, wdowa po nauczycielu w Żółkwi, p. p. Stojalowskiego o przyznanie wyższego zaopatrzenia wdowiego.
2178. L. s. 2855. Salomea Lipińska, wdowa po skrzypku, Lwów, p. p. Głabińskiego o zasiłek.
2179. L. s. 2856. Grono nauczycielskie 4-klasowej szkoły w Liszkach p. p. Głabińskiego w sprawie przeniesienia szkoły do III. kl. płac.
2180. L. s. 2857. Grono nauczycielskie w Żolyni 5-klasowej szkoły męskiej i żeńskiej p. p. Głabińskiego w sprawie przeniesienia szkoły do III. kl. płac.
2181. L. s. 2858. Emilia Kościńska, nauczycielka w Darachowie, p. p. Głabińskiego o policzenie lat służby do emerytury.
2182. L. s. 2859. Aleksander Warecki, emerytowany nauczyciel w Brodach, p

- p. Głębińskiego o przyznanie poborów według nowej ustawy.
2183. L. s. 2860. Polacy miasta i powiatu samborskiego p. p. Głębińskiego w sprawie reformy wyborczej.
2184. L. s. 2861. Polacy powiatu tarnobrzskiego p. p. Głębińskiego w sprawie bezpośredniego, tajnego i równego prawa głosowania do Sejmu krajowego.
2185. L. s. 2862. Polacy powiatu gliniańskiego p. p. Głębińskiego w sprawie bezpośredniego, tajnego i równego prawa głosowania do Sejmu krajowego.
2186. L. s. 2863. Gmina Przybyszówka powiatu Rzeszów p. p. Głębińskiego w sprawie bezpośredniego, tajnego i równego prawa głosowania do Sejmu krajowego.
2187. L. s. 2864. Izby handlowe i przemysłowe w Krakowie, Lwowie i Brodach p. p. Kolischera, Sarego i Loewensteina w sprawie powiększenia mandatów poselskich z izb handlowych i przemysłowych.
2188. L. s. 2865. Polskie Towarzystwo gimnastyczne „Sokół“ w Husiatynie p. p. Goluchowskiego o subwencyę na budowę domu.
2189. L. s. 2866. Gmina Rzeszotary powiatu Wieliczka p. p. Skołyżewskiego o odpisanie zobowiązania na fundusz szkolny krajowy w kwocie 281 koron 30 halerzy.
2190. L. s. 2867. Eleonora Habel, była nauczycielka robót ręcznych w Muszynie, p. p. Merunowicza o przyznanie emerytury, a względnie daru z łaski w kwocie 160 kor.
2191. L. s. 2869. Łukasz Fiłyk i tow. p. p. Głębińskiego w sprawie bezpośredniego, tajnego i równego prawa głosowania do Sejmu krajowego.
2192. L. s. 2870. Komitet ratunkowy w Świrzu p. p. Onyszkiewicza o zapomogę dla 12 pogorzalców.
2193. L. s. 2871. Wanda Spirydowicz, nauczycielka w Starej Ropie, powiat Stary Sambor, p. p. Tomaszewskiego o policzenie lat służby do emerytury.
2194. L. s. 2872. Mikołaj Walaszek, kierownik szkoły w Skołyżynie, p. p. Tomaszewskiego o zmianę § 13. ust. szk. kraj. z 25. maja 1907 Dz. u. kr. Nr. 73 w ten sposób, by lata prowizorycznej służby były wliczane do 5-letnich dodatków.
2195. L. s. 2873. Walerya Miterowa, nauczycielka w Skołyżynie, p. p. Tomaszewskiego o zmianę § 13. ust. szkolnej krajowej z 25. maja 1907 Dz. u. kraj. Nr. 73 w ten sposób, by lata prowizorycznej służby były wliczane do 5-letnich dodatków.
2196. L. s. 2875. Mieszkańcy gminy Rozdolu powiat Żydaczów p. p. Abrahamowicza o subwencyę na zaprowadzenie wodociągów.
2197. L. s. 2876. Waleryan Janiszewski, emerytowany nauczyciel w Lubaczowie, p. p. Abrahamowicza o reaktywowanie w urzędzie nauczycielskim.
2198. L. s. 2877. Fryderyk Włodzimierz Konieczny, uczeń akademii sztuk pięknych w Krakowie, p. p. Tomaszewskiego o zapomogę na studia.
2199. L. s. 2878. Stanisław Durbasiewiczówna, nauczycielka w Liszkach, p. p. Tomaszewskiego o przyznanie pięcioletniego dodatku za 5 lat służby prowizorycznej.
2200. L. s. 2879. Marya Popowczakówna, nauczycielka w Liszkach, p. p. Tomaszewskiego o przyznanie quinquennium za ubiegłe lata służby prowizorycznej.

2201. L. s. 2880. Zofia Klubówna, nauczycielka w Liszkach, p. p. Tomaszewskiego o przyznanie quinquenium za ubiegłe lata służby prowizorycznej.
2202. L. s. 2881. Marya Niedzielska, nauczycielka w Liszkach, p. p. Tomaszewskiego o przyznanie quinquenium za lata prowizorycznej służby.
2203. L. s. 2882. Włodzimierz Bielecki, uczeń akademii sztuk pięknych we Lwowie, p. p. Tomaszewskiego o zapomogę na studia.
2204. L. s. 2883. Wydział Izby lekarskiej wschodniej Galicyi we Lwowie, p. p. Marsa w sprawie leczenia ubogich chorych.
2205. L. s. 2884. Gmina Żukocin p. p. Hanczakowskiego o zapomogę na budowę szkoły.
2206. L. s. 2885. Tadeusz Czaykowski, wydawca i redaktor „Głosu rolniczego“ w Tarnowie, p. p. Vayhingera o subwencję na wydawnictwo.
2207. L. s. 2886. Gmina miasteczka Błażowa pow. Rzeszów, p. p. Stanisława Jędrzejowicza w sprawie zaciągnięcia pożyczki komunalnej ponad 50%.
2208. L. s. 2887. Gmina Radwan p. p. Wilczkiewicza o subwencję na budowę szkoły.
2209. L. s. 2889. Józef Fose, kierownik szkoły w Komorowach, p. p. Stojalowskiego o przywrócenie quinquenium w drodze łaski.
2210. L. s. 2890. Józefa Hoffmanowa, wdowa po emerytowanym sekundaryuszu szpitala powszechnego w Stanisławowie, p. p. Stojalowskiego o podwyższenie pensyi wdowiej lub wyznaczenia dożywotniej pensyi dla umysłowo chorego syna Pawła Józefa 2 im. Hoffmana.
2211. L. s. 2891. Sprawozdanie Wydziału krajowego o petycyi Maryi Bujakowej, wdowy po kierowniku szkoły ludowej o podwyższenie pensyi.
2212. L. s. 2918. Gmina i obszar dworski w Zaborzu p. p. Białoskórskiego o przyłączenie do okręgu c. k. Sądu powiatowego i Urzędu powiatowego w Rawie.

Wniesione po dzień 28. września 1907.

2213. L. s. 2921. Jadwiga Wiszniewska, nauczycielka w Niżankowicach, p. p. Małachowskiego o przyznanie dodatku pięcioletniego.
2214. L. s. 2922. Olimpia Ballowa, nauczycielka w Bieczynie, p. p. Małachowskiego o przyznanie pięciolecia za 12 lat prowizorycznej służby.
2215. L. s. 2923. Konstanty Pragłowski, nauczyciel w Husakowie, p. p. Małachowskiego o przyznanie pięciolecia za lata służby prowizorycznej.
2216. L. s. 2924. Paweł Dymidas, nauczyciel w Budzanowie, p. p. Małachowskiego o przyznanie trzeciego dodatku pięcioletniego.
2217. L. s. 2925. Władysław Sanecki, nauczyciel w Bolechowie, p. p. Małachowskiego o przyznanie dodatku pięcioletniego za prowizoryczne lata służby.
2218. L. s. 2926. Wydział powiatowy w Cieszanowie p. p. Gnońskiego w sprawie nakładania odrębnych dodatków do podatków na cele szkolne.
2219. L. s. 2927. Wydział powiatowy w Cieszanowie p. p. I. Gnońskiego w sprawie założenia krajowej fabryki cementu w Galicyi.
2220. L. s. 2928. Komitet Burzy Polskie w Rawie p. p. Białoskórskiego o subwencję na utrzymanie i budowę domu.

2221. L. s. 2929. Presbiterium gminy ewangelickiej we Lwowie p. p. Ciuchcińskiego o subwencję na budowę domu dla sierót.
2222. L. s. 2930. Leokadya Stępińska, wdowa po emerytowanym zarządcy szpitala powszechnego we Lwowie, p. p. Ciuchcińskiego o zapomogę.
2223. L. s. 2931. Stowarzyszenie przemysłowe piekarzy p. p. Ciuchcińskiego w sprawie drożyzny mąki.
2224. L. s. 2932. I. galicyjskie Stowarzyszenie głuchoniemych „Nadzieja“ we Lwowie p. p. Ciuchcińskiego o subwencję.
2225. L. s. 2933. Jan Frączkiewicz, emerytowany nauczyciel w Tarnowie, p. p. Vayhingera o podwyższenie emerytury.
2226. L. s. 2934. Karolina Hozardowa, nauczycielka w Gródku jagiellońskim, p. p. Tomaszewskiego o przyznanie pięciolecia za lata służby prowizorycznej.
2227. L. s. 2935. Antonina Lewicka, wdowa po nauczycielu we Lwowie, p. p. Tomaszewskiego o podwyższenie pensji wdowiej.
2228. L. s. 2936. Oddział polskiego Towarzystwa pedagogicznego we Lwowie, p. p. Małachowskiego o subwencję na bursę.
2229. L. s. 2937. Ludwik Józef Pierzchała, nauczyciel we Lwowie, p. p. Małachowskiego o przyznanie pięciolecia za lata służby prowizorycznej.
2230. L. s. 2938. Roman Gablankowski, nauczyciel w Rymanowie, p. p. Małachowskiego o wliczenie lat służby prowizorycznej przy wymiarze pięciolecia.
2231. L. s. 2939. Władysław Firlej, nauczyciel w Rymanowie, p. p. Małachowskiego o wliczenie lat służby prowizorycznej przy wymiarze pięciolecia.
2232. L. s. 2940. Zgromadzenie SS. Felicyanek w Sokalu p. p. Starzyńskiego o bezprocentową pożyczkę na budowę bursy.
2233. L. s. 2941. Waleryan Janiszewski, nauczyciel w Lubaczowie, p. p. Gnoińskiego o reaktywowanie w urzędzie nauczycielskim.
2234. L. s. 2942. Izraelska gmina wyznaniowa w Narolu p. p. I. Gnoińskiego o zapomogę na odbudowanie synagogi.
2235. L. s. 2943. Wydział powiatowy w Rudkach p. p. Bała o ukrajowienie drogi powiatowej Komarno-Gródek od r. 1908.
2236. L. s. 2944. Antoni Kowalczyk, nauczyciel w Ostrowsku, p. p. Bednarskiego o policzenie lat służby prowizorycznej do emerytury.
2237. L. s. 2945. Lwowskie Towarzystwo Ratunkowe p. p. Merunowicza o podwyższenie subwencji.
2238. L. s. 2946. Zwierzchność gminna i mieszkańcy wsi Obroszyn] p. p. Merunowicza o wydzielenie jej z powiatu Gródek jagielloński a przyłączenie do powiatu lwowskiego.
2239. L. s. 2947. Gmina Chotylib, powiat Cieszanów, p. p. Stapińskiego w sprawie bezpośredniego, tajnego, równego prawa głosowania do Sejmu i zamykania szynków w niedziele i święta.
2240. L. s. 2948. Gmina Łowcza p. p. Stapińskiego w sprawie bezpośredniego, tajnego, równego prawa głosowania do Sejmu i zamykania szynków w niedziele i święta.
2241. L. s. 2949. Polskie Towarzystwo gimnastyczne w Starym Sączu p. p. Stapińskiego o subwencję.

2242. L. s. 2950. Zwierzchność gminy Brzeczowice p. p. Stapińskiego o zmianę ustawy regulacyjnej z roku 1904.
2243. L. s. 2951. Gmina Żurawno p. p. Stapińskiego w sprawie ustawy łowieckiej.
2244. L. s. 2952. Gmina Sanka p. p. Stapińskiego w sprawie zniesienia rewizorów bydła.
2245. L. s. 2953. Gmina Pysznicza p. p. Stapińskiego w sprawie zakazu wywozu drzewa za granicę.
2246. L. s. 2954. Gmina Kłyżów p. p. Stapińskiego w sprawie zakazu wywozu drzewa za granicę.
2247. L. s. 2955. Gmina Wierzechosławica p. p. Stapińskiego w sprawie zakazu wywozu drzewa za granicę.
2248. L. s. 2956. Gmina Szebnie p. p. Stapińskiego w sprawie zakazu wywozu drzewa za granicę.
2249. L. s. 2957. Gmina Szczawnik p. p. Stapińskiego w sprawie zakazu wywozu drzewa za granicę.
2250. L. s. 2958. Gmina Biała p. p. Stapińskiego w sprawie bezpośredniego tajnego, równego prawa głosowania do Sejmu i zamykania szynków w niedziele i święta.
2251. L. s. 2959. Gmina Kosowy p. p. Stapińskiego w sprawie bezpośredniego, tajnego, równego prawa głosowania do Sejmu i zmiany ustawy łowieckiej.
2252. L. s. 2960. Gmina Matysówka p. p. Stapińskiego w sprawie bezpośredniego, tajnego, równego prawa głosowania do Sejmu i zamykania szynków w niedziele i święta.
2253. L. s. 2961. Gmina Błędowa p. p. Stapińskiego w sprawie bezpośredniego, tajnego, równego prawa głosowania do Sejmu i zamykania szynków w niedziele i święta.
2254. L. s. 2962. Gmina Siedliska p. p. Stapińskiego w sprawie bezpośredniego, tajnego, równego, prawa głosowania do Sejmu i zamykania szynków w niedziele i święta.
2255. L. s. 2963. Gmina Kielnarowa p. p. Stapińskiego w sprawie bezpośredniego, tajnego, równego prawa głosowania do Sejmu i zamykania szynków w niedziele i święta.
2256. L. s. 2964. Gmina Kłyżów p. p. Stapińskiego w sprawie zniesienia rewizorów dla bydła.
2257. L. s. 2965. Gmina Wyzne z Piekarówką p. p. Stapińskiego w sprawie zasiłków na paszę i dostarczanie bezpłatnie soli bydłowej.
2258. L. s. 2966. Gmina Pysznicza p. p. Stapińskiego w sprawie zmiany ustawy łowieckiej.
2259. L. s. 2967. Gmina Sanka p. p. Stapińskiego w sprawie zmiany ustawy łowieckiej.
2260. L. s. 2968. Gmina Szebnie p. p. Stapińskiego w sprawie zmiany ustawy łowieckiej.
2261. L. s. 2969. Gmina Pusznica p. p. Stapińskiego w sprawie osuszania gruntów i udzielenia subwencji na ten cel.
2262. L. s. 2970. Gmina Pusznica p. p. Stapińskiego w sprawie zniesienia kolezykowania świń.
2263. L. s. 2971. Gmina Kłyżów p. p. Stapińskiego w sprawie kolezykowania świń.
2264. L. s. 2972. Gminy Sanka, Łubno szlacheckie, Dąbrówki breńskie, Dąbrówka, Ujazd, Harbnowice, Parkosz i Łubuzie, Krościenko niżne, Jachówka, Łężany, Stronie, Bierówka,

- Poronin, Biały Dunajec, Muszasiechle, Widaczów, Krzywa, Potok, Siedliska, Glinik charzewski, Kanowa, Hadel, Gogolów I, Łomowa, Lipnica dolna, Krynica, Rzepiennik suchy, Szczawnik, Rogóźno, Korzuchów, Laskowa, Binarowa, Wielopole, Podgrodzie, Komornia, Muszyna, Harta, Dąbrowica, Świdrówka, Wola zarzycka, Wyciąże, Wierzchosławice, Jodłowa, Kłyżów, Witryłów, Temeszów, Wyżne, Pisznica, Dębno i Krowodrza p. p. Stapińskiego w sprawie bezpośredniego, tajnego, równego prawa głosowania do Sejmu krajowego.
2265. L. s. 2973. Gminy Lisów, Bączal dolny, Pysznicza, Kęsna dolna, Wierzchosławice, Kęsna górna p. p. Stapińskiego o zapomogę na zakupno zboża i paszy z powodu klęsk elementarnych.
2266. L. s. 2974. Gminy Białobrzegi, Szczawnik, Wola zarzycka, Wyciąże, Wierzchosławice, Kłyżów, Wyżne z Piekarówką p. p. Stapińskiego w sprawie zmiany ustawy łowieckiej.
2267. L. s. 2975. Gminy Zborowice, Szczehnie, Krzywa, Rzepiennik suchy, Szczawnik, Wola zarzycka, Kęsna dolna, Kłyżów, Wyżne z Piekarówką, Pysznicza, Kęsna górna p. p. Stapińskiego w sprawie zamykania szynków w niedziele i święta.
2268. L. s. 2976. Gminy Barysz, Podzamoczek, Nagórzanka, Baczkowa, Kłaj, Niepołomice, Proszówka, Krzyżanowice wielkie, Słodniki, Kolauów, Clikowice, Starosławice, Dominice, Trimitatis, Nikluszowice p. p. Głabińskiego w sprawie bezpośredniego, tajnego i równego prawa głosowania do Sejmu krajowego i katastru na rodowego.
2269. L. s. 2977. Towarzystwo wzajemnej pomocy uczułów Uniwersytetu Jagiellońskiego przez Członka Sejmu krajowego Gabryla o subwencyę dla kuchni akademickiej w Krakowie.
2270. L. s. 2978. Towarzystwo wzajemnej pomocy uczniów Uniwersytetu Jagiellońskiego przez Członka Sejmu krajowego Gabryla o subwencyę dla „Domu Akademickiego“ w Krakowie.
2271. L. s. 2979. Towarzystwo wzajemnej pomocy uczniów Uniwersytetu Jagiellońskiego przez Członka Sejmu krajowego Gabryla o subwencyę.
2272. L. s. 2980. Mikołaj Borszcz, nauczyciel w Nowem siole p. p. Bohaczewskiego o policzenie lat służby do emerytury.
2273. L. s. 2981. Zwierzchność gminna Miklaszów p. p. Szmigielskiego o zapomogę dla pogorzalców.
2274. L. s. 2982. Stowarzyszenie rzemieślników żydowskich „Jad Charusim“ we Lwowie p. p. Loewensteina o zapomogę.
2275. L. s. 2983. Malwina Stroynowska, wdowa po urzędniku we Lwowie p. p. Sałę o wsparcie.
2276. L. s. 2984. Gmina Suszyca wielka powiatu Stary Sambor p. p. J. Jaworskiego w sprawie nehwalenia regulacji potoka górskiego Suszyca wielka.
2277. L. s. 2985. Filia „Proświty“ w Starym Samborze p. p. J. Jaworskiego o subwencyę.
2278. L. s. 2986. Gmina Zabłote powiat Brody p. p. Effinowicza w sprawie uwolnienia gminy od myta drogowego, albo postawienia rogatki w innym miejscu.
2279. L. s. 2987. Zarząd dóbr bar. Klobusa i gminy powiatu bialskiego i żywieckiego p. p. Federowicza popierają prośbę proponentów kole¹

- lokalnej Łodygowice-Buczkowice o finansowe poparcie teje.
2280. L. s. 2988. Gmina miasta Jaworowa p. p. J. Szeptyckiego w sprawie założenia gimnazjum lub szkoły realnej w Jaworowie.
2281. L. s. 2989. Pogorzelcy miasta Jaworowa p. p. J. Szeptyckiego o zasiłek.
2282. L. s. 2990. Wydział powiatowy w Żywcu p. p. Ochrymowicza w sprawie założenie fabryki cementu w Galicyi wschodniej.
2283. L. s. 2995. Waleryan Janiszewski, emerytowany nauczyciel w Lubaczowie, p. p. Ochrymowicza o reaktywowanie w urzędzie nauczycielskim.
2284. L. s. 2996. Koło kióła Sobieskiego w Wiedniu p. p. Ochrymowicza o zapomogę na szkołę, czytelnię i wypożyczalnię bezpłatną książek.
2285. L. s. 2997. Wydział Rady powiatowej w Rawie p. p. Ochrymowicza o kreowanie szkoły realnej.
2286. L. s. 2998. Jadwiga Miarkowska, żona emerytow. kierownika szkoły w Lubaczowie, p. p. Ochrymowicza o podwyższenie płacy emerytalnej względnie o datek w drodze łaski.
2287. L. s. 2999. Ludwika Siemieńska, dawna manipulantka szpitala powszechnego św. Łazarza w Krakowie, p. p. Ochrymowicza o stałe zaopatrzenie.
2288. L. s. 3000. Zwierzchność gminy w Sokolnikach p. p. Ochrymowicza w sprawie przemiany 1-klasowej szkoły na 2-klasową.
2289. L. s. 3001. Rada gminy w Felsztynie p. p. Ochrymowicza o przeniesienie plac nauczycielskich z IV. klasy do III klasy.
2290. L. s. 3002. Rada gminy w Posadzie Felsztyńskiej p. p. Ochrymowicza o przeniesienie plac naucz. z IV. klasy do III. klasy.
2291. L. s. 3103. Marya Szaszkiewicz wdowa po nauczycielu w Złoczowie p. p. Ochrymowicza o stałe wsparcie.
2292. L. s. 3004. Wydział powiatowy w Rudkach p. p. Ochrymowicza w sprawie ukrajowienia gościńca powiatowego Komarno Gródek.
2293. L. s. 3005. Zwierzchność gminna w Kalnej p. p. Ochrymowicza w sprawie przydzielenia przysiółka „Margowe grunta“ w Rybarzowie do Kalnej.
2294. L. s. 3006. Wydział powiatowy w Tarnowie p. p. Ochrymowicza w sprawie założenia fabryki cementu.
2295. L. s. 3007. Gmina Izdebki p. p. Ochrymowicza w sprawie budowy kolei normalno torowej z Przemyśla via Dubiecko, Dynów, Brzozów, Iwonicz lub Rymanów z przedłużeniem do Dukli i Węgier.
2296. L. s. 3008. Krasieczyński browar p. p. Ochrymowicza w sprawie budowy kolei normalno-torowej z Przemyśla via Dubiecko, Dynów, Brzozów, Iwonicz lub Rymanów z przedłużeniem do Dukli i Węgier.
2297. L. s. 3009. Ruda kameralna p. p. Ochrymowicza o regulację potoku Rudzanka i wybudowanie gościńca do gminy Filipowice.
2298. L. s. 3010. Gmina Bukówka, pow. Tlumacz p. p. Ochrymowicza o subwenyę na zakupno placu i budowę szkoły.
2299. L. s. 3011. Reprezentacya gminy miasta Sokala p. p. Wincentego Krańskiego o przyznanie prawa wyboru posła na Sejm krajowy.

2300. L. s. 3012. Rada kameralna pow. Brzesko p. p. Ochrymowicza o zapomogę na zakupno zboża.
2301. L. s. 3013. Polskie Towarzystwo „Sokół-Macierz“ we Lwowie p. p. Głabińskiego o udzielenie subwencji dorocznej na cele Towarzystwa.
2302. L. s. 3014. Galicyjsko-Bukowińskie akcyjne Towarzystwo przemysłu cukrowniczego w Przeworsku p. p. A. Lubomirskiego w sprawie zniesienia przerachowania taryfy na import cukru z zachodnich krajów Austrii do Galicyi.
2303. L. s. 3015. Siostry Miłosierdzia w Przeworsku p. p. A. Lubomirskiego o subwencyę na szpital i sieroty.
2304. L. s. 3016. Wydział powiatowy „Ruska Bursa“ w Stryju p. p. Oleśnickiego o subwencyę.
2305. L. s. 3017. Filipina Makarewiczowa, nauczycielka w Rozpuciu p. p. Czartoryskiego o zwolnienie od spłacania 10%.
2306. L. s. 3018. Gmina miasta Łańcut p. p. Żardeckiego o zwolnienie od opłaty prestacyi szkolnej, o przyznaniu zwrotu nadpłaconej prestacyi szkolnej w latach 1902—1907 o przekazanie pokrywania ponad ustawowych potrzeb szkolnemu funduszowi krajowemu.
2307. L. s. 3019. Gmina Zabratówka p. p. Żardeckiego w sprawie bezpośredniego, tajnego i równego prawa głosowania do Sejmu i zamykania szynków w niedziele i święta.
2308. L. s. 3020. Gmina Zabratówka p. p. Żardeckiego w sprawie lichego wynagradzania za sprawowanie urzędu gminnego.
2309. L. s. 3021. Franciszek Janas, Wiedeń, p. p. Szpondra o subwencyę na otwarcie szkoły koszykarskiej w Liszkach.
2310. L. s. 3022. Zarząd Bursy imienia św. Jana Kantego we Lwowie p. p. Tomaszewskiego o subwencyę.
2311. L. s. 3023. Towarzystwo kobiece we Lwowie p. p. Szpondra w sprawie zrównania ich w nowej ustawie wyborczej z obywatelami płci męskiej.
2312. L. s. 3024. Michał Siciński, nauczyciel we Lwowie, p. p. Małachowskiego o przyznanie różnicy w płacy w drodze łaski.
2313. L. s. 3025. Rada powiatowa w Rozpucach p. p. Adama Jędrzejowicza o zabezpieczenie dotychczasowej bonifikacyi z funduszu krajowego za przypisanie podatku zarobkowego od prawa propinacyi we Lwowie.
2314. L. s. 3026. Rada powiatowa w Rozpucach p. p. Adama Jędrzejowicza o zmianę §. 24 ustawy o reprezentacyi powiatowej.
2315. L. s. 3027. Rada powiatowa w Rozpucach p. p. Adama Jędrzejowicza o uchwalenie noweli do ustawy gminnej w sprawie nakładania odrębnych dodatków na cele szkolne.
2316. L. s. 3028. Rada powiatowa w Rozpucach p. p. Adama Jędrzejowicza o założenie fabryki cementu z funduszu krajowego.
2317. L. s. 3029. Rada powiatowa w Rozpucach p. p. Adama Jędrzejowicza o przyznanie powiatom bonifikacyi z podatku osobisto-dochodowego.
2318. L. s. 3030. Teofil Górski, nauczyciel w Tarnowie, p. p. Małachowskiego o policzenie lat służby prowizorycznej.
2319. L. s. 3031. Jan Orzechowski, nauczyciel w Tarnowie, p. p. Małachowskiego o przyznanie dodatku pięcioletniego za czas służby prowizorycznej.

2320. L. s. 3032. Jan Czarnecki, kierownik szkoły w Przemyślu, p. p. Małachowskiego o przyznanie piątego dodatku pięcioletniego za czas służby prowizorycznej.
2321. L. s. 3033. Wiśniewski Franciszek, nauczyciel w Błaszki, p. p. Małachowskiego o przyznanie pięciolci za 9 lat służby prowizorycznej.
2322. L. s. 3034. Franciszek Gajewski, emerytowany nauczyciel, Zwierzyniec, p. p. Buynowskiego o zapomogę.
2323. L. s. 3035. Jan Wertz, nauczyciel w Tarnowie, p. p. Małachowskiego o przyznanie pięciolci za lata służby prowizorycznej.
2324. L. s. 3036. Maryan Bernatowicz, nauczyciel w Tarnowie, p. p. Małachowskiego o przyznanie pięciolci za lata służby prowizorycznej.
2325. L. s. 3037. Gmina Jezupol p. p. Głabińskiego w sprawie bezpośredniego, tajnego, równego prawa głosowania do Sejmu krajowego i utworzenia katastru narodowego.
2326. L. s. 3038. Gmina Rozenbark p. p. Głabińskiego w sprawie bezpośredniego, tajnego, równego prawa głosowania do Sejmu krajowego i utworzenia katastru.
2327. L. s. 3039. Machewski i tow. p. p. Głabińskiego w sprawie bezpośredniego, tajnego, równego prawa głosowania do Sejmu krajowego i utworzenia katastru.
2328. L. s. 3040. Wydział bursy św. O. Mikołaja w Złoczowie p. p. Korola o zapomogę.
2329. L. s. 3041. Gmina Szumlany, Zaszów, Hynowice p. p. Schätzla o regulację rzeki Złotej Lipy od stawu brzeżańskiego do granic gminy Buszcze, powiatu brzeżańskiego.
2330. L. s. 3042 Henryk A. Poleński ks., przewodniczący filii Towarzystwa im. Michała Kaczkowskiego w Dobromilu, p. p. Hańczakowskiego o zapomogę.
2331. L. s. 3043. Michalina Kuśnierzowa we Lwowie p. p. Hanczakowskiego o zapomogę na kształcenie się w grze fortepianowej.
2332. L. s. 3044. Zarząd Towarzystwa prywatnego gimnazjum żeńskiego we Lwowie p. p. Głabińskiego o podwyższenie subwencji.
2333. L. s. 3045. Stanisław Rosół, emerytowany kierownik szkoły. p. p. Michałowskiego o podwyższenie emerytury.
2334. L. s. 3046. Drożnicy dróg krajowych p. p. Bojkę o podwyższenie pensyi i o umundurowanie.
2335. L. s. 3047. Ruskyj Żinoczyj Krużok w Kołomyi p. p. Oleśnickiego o zapomogę.
2336. L. s. 3048. Towarzystwo Szkilna Pomicz w Kołomyi p. p. Oleśnickiego o jednorazową zapomogę.
2337. L. s. 3049. Towarzystwo „Ruska Zachoronka“ we Lwowie p. p. Oleśnickiego o subwencyę na utrzymanie ochronki.
2338. L. s. 3050. Filia „Proświty“ w Tarnopolu p. p. Oleśnickiego o zapomogę dla gmin nawiedzonych gradobiciem.
2339. L. s. 3051. Wydział Spółki wodnej dla obwałowania prawego brzegu Wisły między Podgórzem a Niepołomicami w Wieliczce p. p. Czecha w sprawie zalesienia parcel piaszczystych w Zakszowie i w Węgrzcach wielkich.
2340. L. s. 3052. Gmina Berezowica mała p. p. Michałowskiego w sprawie odpisania kosztów utrzymania za Wła-

- dysława Juzwów przez Magistrat w Czerniowcach na fundusz krajowy.
2341. L. s. 3053. Eugenia Dekañska, wdowa po dyetaryuszu krajowego szpitala powszechnego we Lwowie, p. p. Wursta o stale zaopatrzenie.
2342. L. s. 3054. Zbiorowa petycja 30 gmin powiatu tarnopolskiego i zbarskiego p. p. Michałowskiego w sprawie reformy ordynacyi wyborczej.
2343. L. s. 3055. Zakład sierót św. Józefa w Stryju p. p. Oleśnickiego o subwencję.
2344. L. s. 3056. Reprezentacya gminy miasta Janowa p. p. Brunickiego o przydzielenie miasta z III. klasy do II. klasy plac nauczycielskich.
2345. L. s. 3057. Dr. Stanisław Kaczurba, lekarz i właściciel zakładu dla idiotów w Medyce, p. p. Marsa o subwencję.
2346. L. s. 3058. Polska Bursa imienia Tadeusza Kościuszki w Kamionce strumiłowej p. p. Marszałka krajowego St. Badeniego o zapomogę.
2347. L. s. 3059. Gmina Golcowa p. p. Ochrymowicza o połączenie Brzozowa koleją krajową i normalnotorową z siecią kolei istniejących.
2348. L. s. 3060. Gmina Golcowa p. p. Ochrymowicza o utworzenie gimnazjum w Brzozowie.
2349. L. s. 3064. Gmina Domaradz, Wola jasienicka, Stara wieś, Krzemienna, Jabłonka, Dydnia, Krzywe, Izdełki, Grabownica, Przysietnica, Niebocko, Jasionów, Grabówka, Wzdów, Witryłów, Temeszów, Blizno, Górki, Orzechówka, Humniska, Turzepole, Jasienica p. p. M. Urbańskiego w sprawie budowy kolei lokalnej, łączącej Brzozów z istniejącymi kolejami.
2350. L. s. 3065. Gminy: Jasionów, Niebocko, Przysietnica, Grabownica, Izdełki, Krzywe, Dydnia, Jabłonka, Krzemienna, Stara wieś, Jasienica, Turzepole, Witryłów, Blizno, Domazódz, Wola Jasienicka, Grabówka, Wzdów p. p. M. Urbańskiego w sprawie założenia gimnazjum w Brzozowie.
2351. L. s. 3066. Józef Szymański, emerytowany kierownik szkoły w Drohobyczu, p. p. Wiśniewskiego o jednorazową zapomogę.
2352. L. s. 3067. Helena Simonowicz we Lwowie p. p. Ochrymowicza o zasiłek na kształcenie się w malarstwie.
2353. L. s. 3068. Prezydium Magistratu m. Krakowa p. p. Lea o przyznanie z funduszu krajowego subwencji na cele wycieczek do Krakowa.
2354. L. s. 3069. Wydział powiatowy w Krośnie p. p. Gorayskiego w sprawie założenia krajowej fabryki cementu.
2355. L. s. 3070. Cypryan Dobrowski, nauczyciel w Dobrej szlacheckiej o przyznanie dodatku pięcioletniego.
2356. L. s. 3071. Gmina Teneszów i sąsiednie p. p. Czaykowskiego o budowę kolei z Przemyśla via Dubiecko, Dynów, Brzozów, Iwoniec lub Rymanów z przedłużeniem do Dukli i Węgier.
2357. L. s. 3072. Gmina Dubiecko i sąsiednie p. p. Czaykowskiego o budowę kolei z Przemyśla via Dubiecko, Dynów, Brzozów, Iwoniec lub Rymanów z przedłużeniem do Dukli i Węgier.
2358. L. s. 3073. Eufrozyna Szubrowa, wdowa po kierowniku szkolnym w Domaradzie, p. p. Stapińskiego o podwyższenie emerytury.
2359. L. s. 3074. Gmina Trzęsówka p. p. Stapińskiego w sprawie zniesienia koleczykowania świń.

2360. L. s. 3075. Gmina Ostrów p. p. Stapińskiego w sprawie zapomogi dla dotkniętych klęską elementarną.
2361. L. s. 3076. Gmina Gałkowice p. p. Stapińskiego o udzielenie zapomogi dla dotkniętych powodzią w roku 1907.
2362. L. s. 3077. Gmina Trzesówka p. p. Stapińskiego w sprawie zniesienia pokrywania domów dachówką lub blachą.
2363. L. s. 3078. Gmina Połęby chucińskie p. p. Stapińskiego w sprawie zmiany ustawy łowieckiej.
2364. L. s. 3079. Gmina Hucisko p. p. Stapińskiego w sprawie zmiany ustawy łowieckiej.
2365. L. s. 3080. Gmina Leszcze p. p. Stapińskiego w sprawie zmiany ustawy łowieckiej.
2366. L. s. 3081. Gmina Trzęsówka p. p. Stapińskiego w sprawie zmiany ustawy łowieckiej.
2367. L. s. 3082. Gmina Trzęsówka p. p. Stapińskiego w sprawie zamknięcia wywozu drzewa za granicę.
2368. L. s. 3083. Gmina Trzęsówka p. p. Stapińskiego w sprawie zniesienia rewizorów bydła.
2369. L. s. 3084. Nauczyciele szkół miejskich we Lwowie p. p. Tomaszewskiego o przyznanie pięcioleci za lata służby prowizorycznej.
2370. L. s. 3085. Franciszek Włodek, były gajowy w Czernichowie, p. p. Szpondra o przyznanie emerytury lub jednorazowej odprawy.
2371. L. s. 3086. Towarzystwo nauczycieli szkół wyższych we Lwowie p. p. Głabińskiego o podwyższenie subwencji na wydawnictwo czasopisma „Muzeum“.
2372. L. s. 3087. Gminy: Leszcze, Hucisko, Poręby, Trzęsówka, Łapaców, Cieklin, Łąskowa, Wagnanka, Lubatowa p. p. Stapińskiego w sprawie zamykania szynków w niedziele i święta.
2373. L. s. 3088. Gmina Łęg p. p. F. Włodka w sprawie zamykania szynków w niedziele i święta.
2374. L. s. 3089. Gminy: Leszcze, Strażów, Lobniów, Mrukowa, Chorostków, Zaleszany, Poręby chucińskie, Podniebny, Medynia łańcucka, Medynia głogowska, Myślenice, Przęsiówka, Łopanów, Jabłonka, Cieklin, Święcany, Lubatowa, Szalowa, Olpiny, Hucisko, Tarnowiec, Grodzisko p. p. Stapińskiego w sprawie bezpośredniego, tajnego i równego prawa głosowania do Sejmu krajowego.
2375. L. s. 3090. Gmina Łęg p. p. Filipa Włodka w sprawie bezpośredniego, tajnego i równego prawa głosowania do Sejmu krajowego.
2376. L. s. 3091. Stanisław Gondok, nauczyciel w Kobylu, p. p. Tomaszewskiego o przyznanie pięciolecia za prowizoryczne lata służby.
2377. L. s. 3092. Marya Langnerowa, wdowa po urzędniku krajowego biura kolejowego we Lwowie, p. p. Leo o udzielenie zapomogi na utrzymanie dzieci.
2378. L. s. 3093. Zofia Mściwujewska, nauczycielka w Krzywczycach, p. p. Rutowskiego o przyznanie pięciolecia za lata służby prowizorycznej.
2379. L. s. 3094. Gmina Wołczynice p. p. Głabińskiego w sprawie bezpośredniego, tajnego, równego prawa głosowania do Sejmu krajowego.
2380. L. s. 3095. Gmina Drohomirezany p. p. Głabińskiego w sprawie bezpośredniego, tajnego, równego pra-

- wa głosowania do Sejmu krajowego i katastru narodowego.
2381. L. s. 3098. Gmina Łętownia, Pniów, Stany, Rzędzianowice, Antoniów p. p. Krempe w sprawie zamykania szynków w niedziele i święta.
2382. L. s. 3099. Gmina Nisko, Antoniów, Stany, Nadbrzezie, Szwidów, Łętownia, Korabina, Rzędzianowice i Pniów p. p. Krempe w sprawie bezpośredniego, tajnego, równego prawa głosowania do Sejmu krajowego.
2383. L. s. 3100. Gmina Pniów p. p. Krempe w sprawie połączenia obszarów dworskich z gminami.
2384. L. s. 3101. Gmina Pniów p. p. Krempe o pozwolenie chodzenia wałami koło Wisły i Sanu.
2385. L. s. 3102. Gmina Rzędzianowice p. p. Krempe o zmianę ustawy łowieckiej.
2386. L. s. 3103. Gmina Stany p. p. Krempe o zmianę ustawy łowieckiej.
2387. L. s. 3104. Gmina Łętownia p. p. Krempe o zmianę ustawy łowieckiej.
- Wniesione po dzień 30. września 1907.*
2388. L. s. 3145. Gmina Kołaczyce p. p. Wesolińskiego o subwencyę na budowę wodociągów.
389. L. s. 3146. Gmina Kołaczyce p. p. Wesolińskiego o zwolnienie o dobrowolnie przyjętych prestacyi szkolnych.
2390. L. s. 3147. Wydział powiatowy w Turce p. p. Hanczakowskiego w sprawie budowy fabryki cementu w powiecie turczańskim.
2391. L. s. 3148. Wydział powiatowy w Turce p. p. Hanczakowskiego o uchwalenie noweli do §. 80. ust. gm z 12/8. 1866 dz. u. kr. Nr. 19 i t. d.
2392. L. s. 3149. Gmina Dykowa i sąsiednie p. p. Potoczka o zniesienie krajowych myt.
2393. L. s. 3150. Stowarzyszenie Panien Ekonomek w Kołomyi p. p. Kleckiego o pożyczkę na budowę obronki.
2394. L. s. 3151. Komarno i wiele innych p. p. Głabińskiego w sprawie bezpośredniego, tajnego i równego prawa głosowania i zaprowadzania katastru narodowego.
2395. L. s. 3152. Cypryan Janowski, były nauczyciel w Przylbicach, p. p. Ochrymowicza o przyznanie stałej zapomogi miesięcznej.
2396. L. s. 3153. Wydział powiatowy w Żywiecu p. p. Ochrymowicza o uchwalenie noweli do ustawy gminnej w sprawie nakładania odrębnych dodatków na cele szkolne.
2397. L. s. 3154. Marya Dutkiewicz, wdowa po nauczycielu w Ciężkowicach, p. p. Ochrymowicza o stałe zaopatrzenie.
2398. L. s. 3155. Regina Munkowa, wdowa po dyrektorze szkoły w Krakowie, p. p. Ochrymowicza o przedłużenie dodatku na wychowanie dzieci.
2399. L. s. 3156. Wydział powiatowy w Borszczowie p. p. Ochrymowicza o uchwalenie noweli do §. 80 ustawy gminnej z 12/8. 1866 Dz. u. kr. Nr. 19 i t. d.
2400. L. s. 3157. Wydział powiatowy w Borszczowie p. p. Ochrymowicza w sprawie założenia fabryki cementu.
2401. L. s. 3158. Towarzystwo „Świątojurska Bursa“ w Tarnopolu p. p. Ochrymowicza o zapomogę.

2402. L. s. 3159. „Ruskij narodnyj Dim“ w Szczytowiecach p. p. Oleśnickiego o subwencyę na założenie fabryki dachówek.
2403. L. s. 3160. Wydział filii ruskiego Towarzystwa pedagogicznego w Kołomyi p. p. Oleśnickiego o subwencyę.
2404. L. s. 3161. Miasto Dolina p. p. Kozłowskiego w sprawie założenia gimnazjum w Dolinie.
2405. L. s. 3162. Józef Ruffer, uczeń akademii sztuk pięknych, p. p. Schätzla o zapomogę na dalsze kształcenie się w rzeźbie.
2406. L. s. 3163. Antoni Szydłowski, były nauczyciel prowizoryczny w Kołomyi, p. p. Kleskiego o zaopatrzenie na starość.
2407. L. s. 3164. Lucya Żulińska we Lwowie p. p. Głabińskiego o stypendyum na dalsze kształcenie się.
2408. L. s. 3165. Towarzystwo młodzieży polskiej w Krakowie „Zjednoczenie“, kształcącej się w wyższych zakładach naukowych, p. p. Głabińskiego o zapomogę.
2409. L. s. 3166. Józefa Grabaszewska, wdowa po zarządcy szpitala powszechnego w Drohobyczu, p. p. Ochrymowicza o zaopatrzenie wdowie.
2410. L. s. 3167. Migistrat m. Wieliczki p. p. Maryewskiego o założenie szkoły realnej z kursem handlowym.
2411. L. s. 3168. Tow. Bursy polskiej im. A. Mickiewicza w Czerniowcach p. p. Głabińskiego o subwencyę.
2412. L. s. 3169. Czytelnia akademicka im. A. Mickiewicza przez Członka Sejmu ks. Gabryła o subwencyę.
2413. L. s. 3170. Emerytowani nauczyciele szkół ludowych i wdowy po nauczycielach w Tarnopolu p. p. Michałowskiego o doraźną pomoc materialną przez uchwalenie stałego podwyższenia emerytury.
2414. L. s. 3172. Gmina Kamień, powiat Nisko, p. p. Kremę w sprawie zamykania szynków w niedziele i święta.
2415. L. s. 3173. Gmina Przyszów kameralny p. p. Kremę w sprawie zamykania szynków w niedziele i święta.
2416. L. s. 3174. Gmina Charzewice p. p. Kremę w sprawie zamykania szynków w niedziele i święta.
2417. L. s. 3175. Gmina Charzewice p. p. Kremę w sprawie zniesienia kolczykowania świń.
2418. L. s. 3176. Gmina Przyszów kameralny p. p. Kremę w sprawie zniesienia kolczykowania świń.
2419. L. s. 3177. Gmina Charzewice p. p. Kremę w sprawie zniesienia rewizorów bydła.
2420. L. s. 3178. Gmina Kamień p. p. Kremę w sprawie zmiany ustawy łowieckiej.
2421. L. s. 3179. Gmina Przyszów kameralny p. p. Kremę w sprawie zmiany ustawy łowieckiej.
2422. L. s. 3180. Gmina Kamień p. p. Kremę w sprawie bezpośredniego tajnego, równego prawa głosowania do Sejmu krajowego.
2423. L. s. 3181. Gmina Przyszów kameralny, p. p. Kremę w sprawie bezpośredniego, tajnego, równego prawa głosowania do Sejmu krajowego.
2424. L. s. 3182. Gmina Charzewice p. p. Kremę w sprawie bezpośredniego, tajnego, równego prawa głosowania do Sejmu krajowego.
2425. L. s. 3183. Helena Iwańska, ucz. IV. kursu seminarjum nauczycielskiego żeńskiego, Marya Iwańska, uczennica II. kursu tegoż seminarjum, Euge-

- nia Iwańska uczenica III. klasy wydziałowej w Krakowie, p. p. Staniszewskiego o zaopatrzenie sieroce aż do nkończenia studyów.
2426. L. s. 3184. Gmina Stronne i sąsiednie p. p. Czaykowskiego w sprawie budowy kolei z Przemyśla via Dubiecko. Dynów, Brzozów, Iwonicz lub Rymanów do Dukii.
2427. L. s. 3185. Wydział Towarzystwa ruskich rzemieślników „Zoria“ p. p. Mogilnickiego o zapomogę.
2428. L. s. 3186. Mikołaj Pokrowecki i tow. w Hrehorowie p. Rohatyn p. p. Mogilnickiego o zapomogę z powodu pożaru.
2429. L. s. 3187. Towarzystwo ochrony dla małych dzieci w Podgórzni p. p. Marynowskiego o subwencyę.
2430. L. s. 3188. Wydział bursy jubileuszowej im. cesarza Franciszka Józefa I. w Sanoku p. p. Laskowskiego o subwencyę.
2431. L. s. 3189. Wydział powiatowy w Rohatynie p. p. Torosiewicza o nakładanie podatków szkolnych.
2432. L. s. 3190. Komitet ratunkowy w Brzozowie p. p. M. Urbańskiego o zapomogę dla pogorzalców.
2433. L. s. 3191. Gmina Droginia p. p. A. Lubomirskiego o zmianę ustawy dla regulacyi rzeki Raby.
2434. L. s. 3192. Gmina Osieczany powiat Myślenice p. p. A. Lubomirskiego w sprawie zmiany §. 47 ustawy wodnej.
2435. L. s. 3193. Antoni Raczyński, emerytowany nauczyciel w Dolnej wsi, p. p. A. Lubomirskiego o zapomogę lub o podwyższenie emerytury.
2436. L. s. 3194. Wydział powiatowy w Myślenicach p. p. Lubomirskiego o zapomogę z powodu klęski elementarnej.
2437. L. s. 3195. Babice p. p. Kramarczyka o zapomogę na budowę szkoły.
2438. L. s. 3196. Węgrzynek Karol, emerytowany kierownik szkoły w Butowicach, p. p. Kramarczyka o podwyższenie emerytury.
2439. L. s. 3197. Gmina Budków, powiat Bóbrka, p. p. Mycielskiego o zniesienie zobowiązania dawnego co do dostawy drzewa dla szkoły i utrzymania stróża.
2440. L. s. 3198. Wojciech Różycki, kierownik szkoły w Szebuicach, p. p. Gorayskiego o policzenie lat służby do emerytury.
2441. L. s. 3199. Leon Lewicki, proboszcz w Mościskach, p. p. Stadnickiego o subwencyę na konserwacyę starej drewnianej cerkwi historycznej.
2442. L. s. 3200. Dr. Bolesław Heyne, były sekundaryusz szpitala w Złoczowie, p. p. Gnońskiego o emeryturę.
2443. L. s. 3201. S. Włodzimiera Filewicz, przełożona internatu Ż. i B. H. we Lwowie, przez Członka Sejmu ks. A. Szeptyckiego o subwencyę.
2444. L. s. 3202. Krystyna Dengler, wdowa po droźniku krajowym w Tuszowie, p. p. Sękowskiego o zapomogę.
2445. L. s. 3203. Grzegorz Szoturma, emerytowany nauczyciel w Białej, p. p. Rudrofa o podwyższenie emerytury.
2446. L. s. 3204. Wydział powiatowy w Grybowie p. p. Huzę popiera petycyę Wydziału powiatowego w Sokalu w sprawie założenia fabryki cementu.
2447. L. s. 3205. Wydział powiatowy w Grybowie p. p. Huzę popiera wniosek Wydziału powiatowego w So-

- kalu w sprawie unormowania podatków szkolnych.
2448. L. s. 3206. Wydział powiatowy w Grybowie p. p. Huzę o podwyższenie subwencji na budowę drogi do Krynicy.
2449. L. s. 3207. Jakób Mackiewicz w Warężu mieście p. p. Starzyńskiego o zapłacenie kosztów leczenia z funduszu krajowego.
2450. L. s. 3208. Komitet Bursy polskiej w Rawie p. p. Starzyńskiego o subwencyę.
2451. L. s. 3209. Wydział powiatowy w Żółkwi p. p. Starzyńskiego w sprawie uchwalenia noweli do ustaw gminnych celem unormowania sposobu nakładania dodatków szkolnych.
2452. L. s. 3210. Stowarzyszenie Bratniej pomocy rękodzielników i przemysłowców „Wspolność“ we Lwowie p. p. Ciuchcińskiego o subwencyę
2453. L. s. 3211. Emalia Parasiewiczowa, wdowa po dyrektorze szkoły wydziałowej we Lwowie, p. p. Małachowskiego o podwyższenie pensyi wdowiej i zaopatrzenie dla dwojga nieletnich dzieci.
2454. L. s. 3212. Miasto Dukla i okolice p. p. Małachowskiego o budowę kolei.
2455. L. s. 3213. Edward Hoszard, nauczyciel ludowy w Gródku, p. p. Małachowskiego o policzenie lat służby.
2456. L. s. 3214. Zarząd Przytuliska dla drobnych sierót pod opieką św. Józefa we Lwowie p. p. Małachowskiego, o zapomogę.
2457. L. s. 3215. Grono naucz. szkoły VI. kl. żeńskiej w Gródku p. p. Małachowskiego i Tomaszewskiego o przyznanie pięcioleci.
2458. L. s. 3216. Julian Buciewicz, nauczyciel w Trembowli, p. p. Małachowskiego, o przyznanie pięcioleci.
2459. L. s. 3217. Jędrzej Komplikowicz, dyrektor szkoły wydziałowej w Trembowli, o przyznanie pięcioleci.
2460. L. s. 3218. Franciszek Botwiński, nauczyciel w Trembowli o przyznanie pięcioleci.
2461. L. s. 3219. Towarzystwo „Rygoryzantów“ we Lwowie p. p. Loewensteina o zasiłek na budowę domu dla akademików wyznania mojżeszowego.
2462. L. s. 3220. Gmioa Łopuchowa p. p. Stapińskiego w sprawie zamknięcia wywozu drzewa za granicę.
2463. L. s. 3221. Gmina Zapole, pow. Kolbuszowa, p. p. Stapińskiego w sprawie zmiany ustawy łowieckiej.
2464. L. s. 3222. Gmina Łopuchowa, p. p. Stapińskiego w sprawie ustawy łowieckiej.
2465. L. s. 3223. Gmina Huta przedborska, p. p. Stapińskiego w sprawie zmiany ustawy łowieckiej.
2466. L. s. 3224. Gmina Łopuchowa p. p. Stapińskiego w sprawie zamykania szynków w niedziele i święta.
2467. L. s. 3225. Gmina Huta przepiorska, p. p. Stapińskiego w sprawie zamykania szynków w niedziele i święta.
2468. L. s. 3226. Gmina Zapole p. p. Stapińskiego w sprawie zamykania szynków w niedziele i święta.
2469. L. s. 3227. Gmina Białobrzegi ad Krosno p. p. Stapińskiego o zniesienie prawa dzierżawy połowu ryb na rzece Wisłok.
2470. L. s. 3228. Gmina Opacionka p. p. Stapińskiego o zwolnienie gminy od zobowiązania płacenia na rzecz funduszu szkolnego.

2471. L. s. 3229. Błażej Baran w Sanoku p. p. w Stapińskiego o wznowienie dochodzenia w sprawie uwolnienia go od obowiązku konduktora dróg krajowych.
2472. L. s. 3230. Gmina Białobrzegi p. p. Stapińskiego w sprawie zamknięcia wywozu drzewa za granicę a założenia składów.
2473. L. s. 3231. Gmina Piątkowa p. p. Stapińskiego w sprawie reformy wyborczej i zamykania szynków w niedziele i święta
2474. L. s. 3232. Gmina Zapole, Huta przedborska, Łopuchowa, Kobylany, Bolechowice Wiąckowice. Kazniowice, Brzezcie, Ujazd, Opocianka, Krościenko wyżne, Hermanowa, Sledziejowice, Naszacowice Gostwica p. p. Stapińskiego w sprawie bezpośredniego, równego, tajnego prawa głosowania do Sejmu.
2475. L. s. 3233. Gmina Jodłówka pow. Tarnów p. p. F. Włodka w sprawie przyjęcia na fundusz krajowy kosztów utrzymania Józefiny Starzyk w Zakładzie dla podrzutek w Wiedniu
2476. L. s. 3234. Gmina Janowice p. p. F. Włodka w sprawie zniesienia kolezykowania świąt.
2477. L. s. 3235. Gmina Janowice p. p. F. Włodka w sprawie reformy wyborczej.
2478. L. s. 3236. Gmina Janowice p. p. F. Włodka W sprawie uwolnienia gminy od trzymania 2 buhai licene. z powodu braku paszy.

Wniesione po dzień 1. października 1907.

2479. L. s. 3261. Zitzman Franciszek w Krakowie p. p. Czecha o udzielenie stypendyum dla dalszych studentów malarskich.
2480. L. s. 3262. Stanisława Zielińska, wdowa po nauczycielu w Gręboszowie, p. p. Bojkę o przyznanie ś. p. mężowi pięciolatek celem podwyższenia pensji emerytalnej, a względnie o jednorazowy zasiłek.
2481. L. s. 3263. Rada szkolna miejscowa w Jaworznie p. Członka Sejmu ks. Gabryła w sprawie budowy szkoły na Jęzorze z fundacyi krajowej ewentualnie upoważnienia Rady szkolnej miejscowej do podjęcia tej budowy.
2482. L. s. 3264. S. Marya Kunegunda, przełożona SS. Felicyanek i kierowniczką Zakładu sierocińskiego z. p. im. św. Kazimierza w Iwoniczu, p. p. Trzecieskiego o subwencyę.
2483. L. s. 3265. Eleonora Pańczykowa, wdowa po kierowniku szkoły w Wyżnem p. p. Bojka o zapomogę.
2484. L. s. 3266. Konstancy Polatyński, nauczyciel w Tulowie p. p. Krzysztofowicza, o podwyższenie płacy i policzenie lat służby.
2485. L. s. 3267. Teofil Mncha, nauczyciel w Sokalu, p. p. Władysława Kraińskiego o policzenie lat służby.
2486. L. s. 3268. Urząd parafialny w Poleśnicy p. p. Wilczkiewicza o zezwolenie na powstanie organistówki.
2487. L. s. 3269. Amalia Riess, zamężna Lechowa, nauczycielka w Otfinowie p. p. Wilczkiewicza o policzenie lat służby.
2488. L. s. 3270. Grono nauczycielskie w Iwoniczu p. p. Trzecieskiego, o przeniesienie Iwonicza do III. klasy płac.
2489. L. s. 3271. Wydział Towarzystwa oświaty ludowej w Tarnowie p. p. Buynowskiego o subwencyę.
2490. L. s. 3272. Tekla Martusiewiczowa, wdowa po emerytowanym nauczycielu

- cielu w Tarnowie, p. p. Vayhingera o zapomogę.
2491. L. s. 3273. Ninowice, powiat Sokal, p. p. Oleśnickiego w sprawie reformy wybozrej.
2492. L. s. 3274. Glikerya Kmetyk, wdowa po nauczycielu w Stanisławowie p. p. Bohaczewskiego o podwyższenie pensyi.
2493. L. s. 3275. Towarzystwo dla popierania nauki szkolnej we Lwowie p. p. Członka Sejmu Dembińskiego, o subwencyę.
2494. L. s. 3276. Towarzystwo „Bratnia Pomoc“ w Kozach p. p. Czecha o jednorazową zapomogę.
2495. L. s. 3277. Ihumenat klaszt. SS. Bazylianek we Lwowie p. p. Członka Sejmu A. Szeptyckiego, o jednorazową zapomogę.
2496. L. s. 3279. Polskie Towarzystwo pedagogiczne we Lwowie p. p. Małachowskiego w sprawie pomnożenia liczby seminariów żeńskich i zniesienia instytucyi nauczycielek zastępczyń.
2497. L. s. 3280. Zarząd głównego polskiego Towarzystwa pedagogicznego we Lwowie p. p. Małachowskiego, w sprawie zmiany ustawy emerytalnej.
2498. L. s. 3281. Zarząd główny Towarzystwa pedagogicznego we Lwowie p. p. Małachowskiego w sprawie zmiany artykułu 13 ustawy o dodatkach pięcioletnich nauczycieli ludowych.
2499. L. s. 3282. Józef Krupiński, nauczyciel szkoły wydziałowej we Lwowie, p. p. Małachowskiego o przyznanie pięciolecia za czas służby prowizorycznej.
2500. L. s. 3283. Julian Pisiewicz, nauczyciel szkoły męskiej we Lwowie, p. p. Małachowskiego o przyznanie pięciolecia za czas służby prowizorycznej.
2501. L. s. 3284. Aleksander Bisikiewicz, nauczyciel we Lwowie, p. p. Małachowskiego o przyznanie pięciolecia za czas służby prowizorycznej.
2502. L. s. 3285. Ludwik Jornelski, nauczyciel we Lwowie, p. p. Małachowskiego o przyznanie pięciolecia za czas służby prowizorycznej.
2503. L. s. 3286. Karol Winnicki, nauczyciel we Lwowie, p. p. Małachowskiego o przyznanie pięciolecia za czas służby prowizorycznej.
2504. L. s. 3287. Korneli Jaworski, nauczyciel we Lwowie, p. p. Małachowskiego o przyznanie pięciolecia za czas służby prowizorycznej.
2505. L. s. 3288. Andrzej Padoch, nauczyciel w Świętem, p. p. Małachowskiego o policzenie lat służby do pięciolecia.
2506. L. s. 3289. Sebastyan Mściwujewski, emerytowany nauczyciel we Lwowie, p. p. Małachowskiego w sprawie zwrotu niedobranej płacy.
2507. L. s. 3290. Amalia Chodzikiiewicz, żona emerytowanego urzędnika szpitala powszechnego we Lwowie, p. p. Theodorowicza o odpisanie zaliczki.
2508. L. s. 3291. Wydział Rady powiatowej w Zaleszczykach p. p. Cieńskiego Tadeusza w sprawie dodatku szkolnego po gminach, mającego być ściągany niezależnie od podatków na cele gminne nakładanych.
2509. L. s. 3292. Wydział Rady powiatowej w Zaleszczykach p. p. Cieńskiego Tadeusza w sprawie założenia fabryki cementu.
2510. L. s. 3293. Władysław Kamiński, kierownik szkoły w Sokalu, p. p.

- Starzyńskiego o przyznanie mu pobieranego dodatku za kierownictwo przed wejściem w życie nowej ustawy o płacach nauczycielskich.
2511. L. s. 3294. Czytelnia polska w Śniatynie, p. p. Moysę o udzielenie zapomogi na budowę domu.
2512. L. s. 3295. Dr. Feliks Gromnicki, adwokat i właściciel dóbr Mysłowej, wspólnie z opieką sierót pozostałych po zabitych w Mysłowej ludziach, p. p. Wursta o wsparcie.
2513. L. s. 3296. Antonina Niżankowska, nauczycielka w Jaworowie, p. p. Tomaszewskiego o policzenie lat służby.
2514. L. s. 3297. Helena Babińska we Lwowie p. p. Rayskiego o udzielenie daru z łaski.
2515. L. s. 3298. Komisya klimatyczna w Zakopanem p. p. Bednarskiego o podwyższenie subwencji.
2516. L. s. 3299. Towarzystwo „Związek rodzicielski“ we Lwowie p. p. Głębińskiego o przyznanie subwencji na r. 1908 w kwocie 2000 kor.
2517. L. s. 3300. Ks. Antoni Podgórski, proboszcz obrządku łacińskiego i fundator Zakładu dla matolek im. św. Elżbiety w Iwoniczu, p. p. Pastora o subwencję na utworzenie filii dla matolek w Chothanszczyźnie pow. Borki wielkie.
2518. L. s. 3304. Urszula Slesińska, wdowa po kierowniku szkoły w Stawczanach, p. p. Abrahamowicza o podwyższenie pensji wdowiej i dodatku na wychowanie i o wyznaczenie stałej, rocznej zapomogi.
2519. L. s. 3305. Gmina Łubienko, Pojawie, Wrocanka, Gniewczyzna łańcucka, Grabie, Rogi, p. p. Stapińskiego w sprawie bezpośredniego, równego i tajnego prawa głosowania do Sejmu.
2520. L. s. 3306. Gmina Rogi p. p. Stapińskiego w sprawie zamykania szynków w niedzielę i święta.
2521. L. s. 3307. Gmina Rogi p. p. Stapińskiego w sprawie zmiany ustawy łowieckiej.
2522. L. s. 3308. Gmina Wrocanka, p. p. Stapińskiego w sprawie zmiany ustawy łowieckiej.
2523. L. s. 3309. Gmina Wrocanka p. p. Stapińskiego w sprawie zakazu wywozu drzewa za granicę.
2524. L. s. 3310. Józef Grynicki, gospodarz w Zimnowódce, p. p. Stapińskiego w sprawie niezajątwienia dotychczas przez Starostwo i Wydział powiatowy rekursów wniesionych o pozwolenie na budowę domu.
2525. L. s. 3311. Edmundyna Urbańska, sierota po śp. Aurelim Urbańskim, wice-dyrektorze oddziału rachunkowego Wydziału krajowego, p. p. Bala o przedłużenie pensji sierocińskiej na dalszy przeciąg lat.
2526. L. s. 3313. Drożnicy dróg krajowych p. p. Krempe o podwyższenie płacy i umundurowanie i przyznanie dodatków na mieszkanie.
2527. L. s. 3314. Gmina Antoniów pow. Tarnobrzeg p. p. Krempe o wydzielenie gruntów z gminy Pniów i utworzenie samostnej gminy Antoniów.

Wniesione po dzień 3. października 1907.

2528. L. s. 3326. Wydział powiatowy w Dobromilu p. p. Głębińskiego — o zmianę ustawy i reprezentacyi powiatowej i ordynaryi powiatowej w kierunku wyboru dwóch asesorów Wydziału powiatowego.

2529. L. s. 3327. Jędrzej Grymian we Lwowie, były stróż nocny szpitala powszechnego, p. p. Głębińskiego o zapatrzenie.
2530. L. s. 3328. Marya Binduchowska, wdowa po emerytowanym nauczycielu w Krzemienicy ad Gałuszowice, p. p. Sękowskiego o pensję wdowią.
2531. L. s. 3329. Gmina Maziarnia, powiat Nisko, p. p. Krempę w sprawie zniesienia rewizorów bydła.
2532. L. s. 3330. Gmina Maziarnia, powiat Nisko, p. p. Krempę w sprawie bezpośredniego, tajnego, równego prawa głosowania do Sejmu krajowego.
2533. L. s. 3331. Gmina Maziarnia, powiat Nisko, p. p. Krempę w sprawie zamknięcia wywozu drzewa za granicę.
2534. L. s. 3332. Michał Bęc z Trześni p. p. Krempę o odstąpienie kawałka gruntu między wałami rzeki Trześniówki na własność jego.
2535. L. s. 3333. Michał Bęc i towarzysze z Trześni p. p. Krempę o usunięcie Dominika Chmielowskiego, strażnika rzeki Trześniówki.
2536. L. s. 3334. Gmina Maziarnia p. p. Krempę w sprawie zmiany ustawy łowieckiej.
2537. L. s. 3335. Gmina Maziarnia p. p. Krempę w sprawie zamykania szynków w niedziele i święta.
2538. L. s. 3336. Towarzystwo muzyczne „Harmonia“ we Lwowie p. p. Bojkę o subwencję.
2539. L. s. 3337. Karol Barg, nauczyciel w Kołodziejówce, p. p. Tomaszewskiego o policzenie lat służby.
2540. L. s. 3338. Helena Terlikowska, nauczycielka w Janowie, p. p. Tomaszewskiego o policzenie lat służby.
2541. L. s. 3339. Ignacy Edward Meyer, profesor gimnazjalny i właściciel prywatnego żeńskiego seminaryum nauczycielskiego w Brodach, p. p. Gniewosza o subwencję.
2542. L. s. 3340. Izba lekarska wszechniccy galicyjskiej we Lwowie p. p. Marsa w sprawie reformy wyborczej.
2543. L. s. 3341. Towarzystwo „Ochronka“ dla małych dzieci pod wezwaniem bł. Bronisławy w Półwsiu p. p. ks. Szpondra o subwencję.
2544. L. s. 3342. Bursa św. Onufrego w Jarosławiu p. p. Jahla o zapomogę.
2545. L. s. 3343. Rada zawiadowcza Towarzystwa Bursy przemyskiej w Przemyśle p. p. Tarnawskiego o subwencję.
2546. L. s. 3344. Zarząd Towarzystwa Pomocy przemysłowej w Czortkowie p. p. Rudrofa o subwencję.
2547. L. s. 3345. Rada gminna w Trzebownisku, powiat Rzeszów, p. p. Szajera w sprawie wydzielenia gminy Trzebowiska z powiatu sądowego Głogów, a przydzielenia do powiatu sądowego Rzeszów.
2548. L. s. 3346. Gmina Meducha p. p. Głębińskiego w sprawie reformy wyborczej.
2549. L. s. 3347. Gmina Delegów p. p. Głębińskiego w sprawie reformy wyborczej.
2550. L. s. 3348. Gmina Jezioro p. p. Głębińskiego w sprawie reformy wyborczej.
2551. L. s. 3349. Wola baraniecka p. p. Głębińskiego w sprawie reformy wyborczej.
2552. M. s. 3350. Husne wyżne p. p. Hanczakowskiego o zapomogę na budowę szkoły.

2553. L. s. 3351. Gmina Tarnobrzeg p. p. hr. Tarnowskiego o bezprocentową pożyczkę i subwencję na kanalizację miasta.
2554. L. s. 3352. Wojciech Przedwojewski, rzeźbiarz we Lwowie, p. p. Rutowskiego o zasiłek na uzupełnienie studyów za granicą.
2555. L. s. 3353. Zofia Strzałkowska, właścicielka prywatnego żeńskiego seminarium nauczycielskiego we Lwowie, p. p. Jahla o podwyższenie subwencji.
2556. L. s. 3354. Olszany i wiele innych p. p. Czaykowskiego o budowę kolei z Przemyśla via Dubiecko, Dynów, Brzozów, Iwonicz lub Rymaków do Dukli i Węgier.
2557. L. s. 3355. Trójca p. p. Głębińskiego w sprawie reformy wyborczej i katastru narodowego.
2558. L. s. 3356. Biskowice p. p. Głębińskiego, w sprawie reformy wyborczej i katastru narodowego.
2559. L. s. 3357. Czukiew, p. p. Głębińskiego, w sprawie reformy wyborczej i katastru narodowego.
2560. L. s. 3358. Zabłotów i Demecz p. p. Głębińskiego w sprawie reformy wyborczej i katastru narodowego.
2561. L. s. 3359. Dzurów i Nowosielica p. p. Głębińskiego w sprawie reformy wyborczej i katastru narodowego.
2562. L. s. 3365. Wólka łęowska p. p. Krempę w sprawie bezpośredniego, tajnego i równego prawa głosowania.
2563. L. s. 3366. Wólka łątowska p. p. Krempę w sprawie zamykania szynków w niedziele i święta.
2564. L. s. 3367. Wólka łątowska p. p. Krempę, w sprawie zmiany ustawy łowieckiej.
2565. L. s. 3368. Wrzawy gmina p. p. Krempę w sprawie reformy wyborczej.
2566. L. s. 3369. Gmina Żarówka p. p. Krempę o zapłacenie kosztów utrzymania Katarzyny Głowacz Zakładowi podrzutków we Wiedniu z funduszu krajowego.
2567. L. s. 3370. Zwierzchność gminna w Radomyślu p. p. Krempę, o wybudowanie mostu na rzece San pod Radomyślem i Skowierzynem.
2568. L. s. 3371. Filia ruskiego Towarzystwa pedagogicznego w Stryju p. p. Oleśnickiego o subwencję na internat.
2569. L. s. 3372. Mieszkańcy gminy Czukwa, obrządku greckiego, p. p. J. Jaworskiego o utworzenie osobnej gminy politycznej „Czukwa ruska“.
2570. L. s. 3373. Mieszkańcy Siedlanki i Leżajska p. p. Żardeckiego w sprawie zabrania przez Rząd nasypisk przy regulacji rzeki Sanu.
2571. L. s. 3374. Elżbieta Paklerska, sierota po rewidencie rachunkowym Wydziału krajowego, Lwów, p. p. Głębińskiego o dar z łaski.
2572. L. s. 3375. Filia Towarzystwa „Silskij gospodar“ w Kołomyi, p. p. Mazikiewicza, o zapomogę 500 kor., celem urządzenia systematycznych wykładów po wsiach o sadownictwie.

Wniesione po dzień 4. października 1907.

2573. L. s. 3376. Towarzystwo ludoznawcze we Lwowie p. p. Głębińskiego o zapomogę.
2574. L. s. 3379. Gmina król. woln. miasta Kamionki strumilowej p. p. JE. Marszałka krajowego Stanisława Bardeniego o założenie gimnazyum.
2575. L. s. 3380. Pogorzeley gminy Czerkasy p. p. Merunowicza o zapomogę.

2576. L. s. 3390. Cezaryna Amborska Lwów, p. p. Skałkowskiego o subwencję na wydawnictwo podręczników do nauki języka francuskiego.
2577. L. s. 3391. Stowarzyszenie katolickiej młodzieży rękodzielniczej „Skala“ we Lwowie p. p. Głębińskiego o subwencję.
2578. L. s. 3392. Gustaw Szaszkievicz, właściciel Rzemienia, p. p. Bobrzyńskiego w sprawie restauracji starożytnego zamku.
2579. L. s. 3393. Towarzystwo „Nadworna Licznica“ we Lwowie p. p. Oleśnickiego o subwencję.
2580. L. s. 3394. Ruskie Towarzystwo pedagogiczne we Lwowie p. p. Oleśnickiego o bezprocentową pożyczkę z funduszu krajowego w kwocie 5.000 K. na budowę bursy.
2581. L. s. 3395. Izba handlowa w Brodach p. p. Sałę o przeniesienie jej do Tarnopola.
2582. L. s. 3396. Onufry Cybak, emerytowany nauczyciel, p. p. Michałowskiego o policzenie lat służby do emerytury.
2583. L. s. 3397. Pogorzelnicy z Trembowli p. p. Michałowskiego o zapomogę z funduszu krajowego.
2584. L. s. 3398. Franciszka Gołębiowska, nauczycielka w Stanisławowie, p. p. Michałowskiego o przyznanie dodatku pięcioletniego.
2585. L. s. 3399. Towarzystwo przyjaciół muzyki w Tarnopolu p. p. Michałowskiego o subwencję.
2586. L. s. 3400. Stowarzyszenie rękodzielników „Gwiazda“ w Stanisławowie, p. p. Merunowicza o subwencję.
2587. L. s. 3402. Siedmiu pogorzalców gminy Strutyna, powiat Złoczów, p. p. Jaworskiego o zapomogę dla spłacenia długów, zaciągniętych na zakupno zboża.
2588. L. s. 3403. Mieszkańcy gminy Strusowa p. p. J. Jaworskiego o zapomogę na spłacenie długów, zaciągniętych na zakupno zboża.
2589. L. s. 3404. Damian Hawran, nauczyciel w Podolcach, p. p. J. Jaworskiego o przyznanie całej pensji emerytalnej.
2590. L. s. 3405. Komitet Bursy „Proświty“ w Złoczowie p. p. Oleśnickiego o subwencję.
2591. L. s. 3406. Eufrozyna Szkodzińska, wdowa po nauczycielu w Stanisławowie, p. p. Bohaczewskiego o zaopatrzenie wdowie i dla sierót.
2592. L. s. 3407. Gmina Jawiszowice p. p. Kramarczyka o przyspieszenie załatwienia zmniejszenia pasni pogranicznego dla katastru bydła w myśl wniosku p. Kramarczyka i uchwały komisji gospodarstwa krajowego.
2593. L. s. 3408. Komitet emerytowanych nauczycieli (lek) całego kraju p. p. Wł. Jaworskiego o podwyższenie emerytury i zaopatrzenie dla wdów i sierót.
2594. L. s. 3409. Związek Stowarzyszeń przemysłowych, Izba Stowarzyszeń rękodzielniczych, Lwów, p. p. Głębińskiego o przyznanie prawa wyboru posła na Sejm.
2595. L. s. 3410. Gmina Draganówka, powiat Tarnopol, p. p. Głębińskiego o zapomogę na odbudowanie szkoły.
2596. L. s. 3311. Zarząd ochrony dziennej dla małych dzieci pod wezwaniem Najświętszej Rodziny w Nowym Sączu p. p. Głębińskiego o zapomogę.
2597. L. s. 3412. Towarzystwo śpiewackie „Echo“, Lwów, p. p. Głębińskiego o subwencję.

2598. L. s. 3413. Zwierzchność gminna w Siedlcu p. p. Filipa Włodka o zapomogę na zakupno zboża.
2599. L. s. 3414. Mieszkańcy Synkowie powiatu Rawa ruska p. p. Mazikiewicza o wyłączenie z gminy politycznej Hołe rawskie i utworzenie osobnej gminy politycznej.
2600. L. s. 3415. Hucisko oleskie p. p. Kozłowskiego o zmianę ustawy łowieckiej.
2601. L. s. 3416. Zwierzchność gminna w Zaczerniu powiatu rzeszowskiego p. p. Szajera o niżenie podatku i udzielenie zapomogi z powodu klęski elementarnej.
2602. L. s. 3417. Rada gminna w Trzebownisku powiatu rzeszowskiego p. p. Szajera o przyspieszenie regulacji Wisłoka.
2603. L. s. 3418. Gmina Futoma p. p. Szajera o reformę wyborczą i zamykanie szynków w niedziele i święta.
2604. L. s. 3419. Rupno p. p. Szajera w sprawie zmiany ustawy łowieckiej, zniesienia koleczykowania świń, zmiany ustawy szkolnej i reformy wyborczej.
2605. L. s. 3420. Gmina Kolbuszowa górna p. p. Szajera w sprawie zniesienia koleczykowania świń.
2606. L. s. 3421. Kolbuszowa górna p. p. Szajera w sprawie uchwalenia ustawy o przymusowej asekuracji od ognia.
2607. L. s. 3422. Gmina Stobieczna p. p. Szajera w sprawie uchwalenia ustawy o przymusowej asekuracji od ognia i udzielenia pożyczki bezprocentowej na zakupno dachówek.
2608. L. s. 3423. Huta komorowska p. p. Szajera w sprawie przymusowej asekuracji od ognia.
2609. L. s. 3424. Gmina Przyłęk p. p. Szajera w sprawie przymusowej asekuracji od ognia.
2610. L. s. 3425. Gmina Krzątka p. p. Szajera w sprawie przymusowej asekuracji od ognia.
2611. L. s. 3426. Gmina Przyłęk p. p. Szajera w sprawie zniesienia rewizorów bydła.
2612. L. s. 3427. Łęka p. p. Szajera w sprawie przymusowej asekuracji od ognia i zmiany ustawy łowieckiej.
2613. L. s. 3428. Piątkowa p. p. Szajera w sprawie zmiany ustawy łowieckiej, reformy wyborczej i przymusowej asekuracji od ognia.
2614. L. s. 3429. Gmina Krzątka p. p. Szajera w sprawie reformy wyborczej.
2615. L. s. 3430. Gmina Stobieczna p. p. Szajera w sprawie reformy wyborczej.
2616. L. s. 3431. Gmina Grzegorzówka p. p. Szajera w sprawie reformy wyborczej.
2617. L. s. 3432. Tymczasowe nauczycielki w Jaśle p. p. Tomaszewskiego w sprawie unormowania stabilizacji i dodatków pięcioletnich.
2618. L. s. 3433. Krajowe Towarzystwo „Koło Młynarzy“ we Lwowie p. p. Czarkowskiego-Golejewskiego w sprawie założenia szkoły młynarskiej, względnie zawodowych kursów.
2619. L. s. 3434. Redakcja „Gazety Młynarskiej“ we Lwowie p. p. Czarkowskiego-Golejewskiego o subwencyę.
2620. L. s. 3435. Przełożona klasztoru SS. Urszulanek w Kołomyi p. p. Moysę o podwyższenie subwencji.
2621. L. s. 3436. Wydział powiatowy w Śniatynie p. p. Moysę o zezwolenie gminie miasta Zabłotowa na po-

- bór 100% dodatków na cele ściśle gminne obok 30% dodatku na cele szkolne.
2622. L. s. 3437. Towarzystwo katolickie „Przyjaźń“ w Ciężynie p. p. Szwe-
da o zapomogę na budowę domu.
2623. L. s. 3438. Gmina Krzątka p. p. Szajera o zaprowadzenie wagi targowej
2624. L. s. 3439. Towarzystwo politechniczne we Lwowie przez Członka Sejmu Syniewskiego o subwencję na rozszerzenie wydawnictwa „Czasopisma technicznego“.
2625. L. s. 3440. Zarząd główny Towarzystwa Kółek rolniczych we Lwowie p. p. Cieleckiego w sprawie statystyki handlu zewnętrznego Galicyi.
2626. L. s. 3441. Gminy powiatu jasielskiego p. p. Gorayskiego o budowę mostu na rzece Ropie pod Skołyszynem.
2627. L. s. 3442. Gmina Sromowce niżne p. p. Bednarskiego o budowę mostu na rzece Dunajec.
2628. L. s. 3443. Helena Zawadzka, kierowniczką internatu dla seminarzystek we Lwowie, p. p. Czartoryskiego o subwencję.
2629. L. s. 3444. Mieszkańcy przysiółka Belna p. p. Pastora o wyłączenie gminy Biecz i utworzenie samodzielnej gminy.
2630. L. s. 3445. Urząd parafialny w Biedzkiej p. p. Pastora o zapomogę na budowę ochronki i domu dla nbo-
gich.
2631. L. s. 3446. Waleryan Janiszewski, emerytowany nauczyciel w Lubaczowie, p. p. Wodzieckiego o reaktywowanie w urzędzie nauczycielskim.
2632. L. s. 3447. Urząd gminny miasta Zaleszczyki p. p. Cieńskiego w sprawie utworzenia gimnazjum.
2633. L. s. 3448. Emil Wiszomirski, nauczyciel w Ławocznem p. p. Cieńskiego o policzenie lat służby do emerytury.
2634. L. s. 3449. Komitet budowy rzymsko-katolickiego kościoła i ochronki w Ławocznem p. p. Cieńskiego o subwencję.
2635. L. s. 3450. Nauczyciel (lki) szkoły ludowej w Mostach wielkich p. p. Małachowskiego o policzenie lat służby prowizorycznej.
2636. L. s. 3451. Piotr Tyszecki, nauczyciel w Stanisławowie, p. p. Małachowskiego o przyznanie dodatku pięcioletniego.
2637. L. s. 3452. Władysław Zawidkowski, nauczyciel w Jarosławiu p. p. Małachowskiego. o przyznanie dodatku pięcioletniego.
2638. L. s. 3453. Jan Laszkiewicz, tymczasowy nauczyciel w Jarosławiu, p. p. Małachowskiego o przyznanie dodatku pięcioletniego.
2639. L. s. 3454. Wydział Rady powiatowej w Gródku p. p. Brunickiego o ukrajowienie drogi powiatowej Gródek-Komarno.
2640. L. s. 3455. Jan Mrozek i towarzysze w Jajkowiecach i Lubszy, p. p. Dzie-
duszyckiego o utworzenie gminy politycznej pod nazwą „Antoniówka“ na dawnym obszarze dworskim Jajkowiec i Lubszy.
2641. L. s. 3456. Kolbuszowa górna, Krzątka, Stobieczna, Huta komorowska, Przy-
łek, p. p. Szajera w sprawie zmiany ustawy łowieckiej.
2642. L. s. 3457. Gmina Małpa i wiele innych (23) p. p. Głabińskiego w sprawie reformy wyborczej.
2643. L. s. 3458. Marya Ilnicka Kolhanowicz z Łosińca, powiat Turka, p. p.

Hanczakowskiego o zapomogę na budowę domu z powodu pożaru.

2644. L. s. 3459. Mikołaj Ilnicki Zankowicz z Łosińca powiat Turka, p. p. Hanczakowskiego, o zapomogę na budowę domu z powodu pożaru.

2645. L. s. 3460. Zarząd szpitala w Nowosiólkach zahalczyńskich, powiat Złoczów, p. p. Wincentego Gnoińskiego o subwencję.

2646. L. s. 3462. Gmina Iwla, Posada olechowska, Besko, Leszna p. p. Ku-

ryłowicza o zapomogę z funduszy krajowych z powodu klęski elementarnej.

2647. L. s. 3463. Wydział polskiej bursy ludowej im. króla Jana Sobieskiego w Złoczowie p. p. Schnella o subwencję na budowę domu.

2648. L. s. 3464. Wydział galicyjskiego Towarzystwa lekarzy weterynaryjnych we Lwowie p. p. Schnella o subwencję na wydawnictwo „Przeglądu weterynarskiego“.

Wniesione po dzień 5. października 1907.

2649. L. s. 3469. Eleonora Bosakowa, wdowa po nauczycielu w Mokrzyżkach p. p. Krempę o podwyższenie emerytury.

2650. L. s. 3470. Gmina Nadbrzeże powiatu Tarnobrzeg p. p. Krempę w sprawie budowy szkoły z funduszu krajowego.

2651. L. s. 3471. Gmina Stany p. p. Krempę w sprawie reformy wyborczej, zamykania szynków w niedziele i święta, i wynagradzania za czynności gminne.

2652. L. s. 3472. S. Magdalena Humaniuk, przełożona internatu SS. Bazylianek w Stanisławowie, p. p. Ochrymowicza o podwyższenie subwencji.

2653. L. s. 3473. Zarząd krajowego Związku nauczycieli ludowych w Galicji w Krakowie p. p. Ochrymowicza o niżenie służby nauczycielskiej do 35 lat, o zaopatrzenie dla wdów i sierót, o wydanie pragmatyki służbowej i zniesienie klas systemu płac.

2654. L. s. 3474. Michał Mekołyka, były kierownik szkoły we Lwowie, p. p. Ochrymowicza o wliczenie lat służby.

2655. L. s. 3475. Kazimierz Lipiński, właściciel dóbr, Kamieniec i Dr. Leon Ader, adwokat w Krakowie, p. p. Ochrymowicza o odpisanie całych kosztów projektu kolei Nowy Sącz-Szczawnica.

2656. L. s. 3476. Zarząd Przytuliska dla drobnych sierót pod opatrnością św. Józefa we Lwowie p. p. Ochrymowicza o użyciu subwencji w kwocie 700 kor.

2657. L. s. 3477. Zarząd Stowarzyszenia Ochronka dziewcząt sierót w Stanisławowie p. p. Ochrymowicza o zapomogę.

2658. L. s. 3478. Jan Krupa, emerytowany nauczyciel w Czarnym Dunajcu, p. p. Ochrymowicza o wsparcie.

2659. L. s. 3479. Zarząd Stowarzyszenia „Pracy kobiet“ we Lwowie p. p. Ochrymowicza o subwencję.

2660. L. s. 3480. Jadwiga Papara im. Towarzystwa św. Salomei opieki nad wdowami i sierotami p. p. Czecha o podwyższenie subwencji.

2661. L. s. 3489. Stefania Jasiewicz, była nauczycielka prywatna, Lwów, p. p. Czecha o zapomogę.

2662. L. s. 3490. Jadwiga Papara, przewodnicząca Domu sierót Niepokalanego poczęcia NP. Maryi we Lwowie, p. p. Czeza o podwyższenie subwencji.
2663. L. s. 3491. Katarzyna Richterowa, wdowa po nauczycielu we Lwowie, p. p. Małachowskiego o podwyższenie pensji wdowiej.
2664. L. s. 3492. Bronisława Bielowska, nauczycielka w Bystrej, p. p. Małachowskiego o policzenie lat służby.
2665. L. s. 3493. Serafina Oponowiczówna, nauczycielka w Monasterzyskach, p. p. Małachowskiego o policzenie lat służby.
2666. L. s. 3494. Stefan Łabisz i tow. z Nowej Wsi p. p. J. Gnoińskiego o zapomogę z powodu pożaru.
2667. L. s. 3495. Polskie Towarzystwo gimnastyczne „Sokół“ w Jaworowie p. p. Tarnowskiego o subwencyę.
2668. L. s. 3496. Towarzystwo opieki nad internatem im. Grzegorza Piramowicza dla uczniów seminarjum nauczycielskiego we Lwowie p. p. Abrahamowicza o zasiłek na utrzymanie.
2669. L. s. 3497. Towarzystwo opieki nad internatem im. Grzegorza Piramowicza dla uczniów seminarjum nauczycielskiego we Lwowie p. p. Abrahamowicza o subwencyę na budynek.
2670. L. s. 3498. Zarząd kapeli mieszczan-skiej w Przemyślanach p. p. Schätzla o subwencyę.
2671. L. s. 3499. Stanisławów i inne (6) p. p. Głabńskiego w sprawie reformy wyborczej.
2672. L. s. 3500. Zofia Schultz w Podgórzu p. p. Karola Czeza o przyznanie zasiłku.
2673. L. s. 3501. Poseł Ciucheński i inni o założenie we Lwowie krajowego domu podrzutków.
2674. L. s. 3502. Magistrat miasta Sannoka p. p. Traczewskiego o budowę nowego połączenia linii transwersalnej z linią kolei głównej ad Sannok.
2675. L. s. 3504. Gmina Wisnicz nowy p. p. Stojałowskiego o budowę normalnotorowej kolei z Bochni przez Wisnicz do Sowlin pod Limanową.
2676. L. s. 3505. Zgromadzenie służebnie Serca Jezusowego we Lwowie p. p. Wesolińskiego o subwencyę.
2677. L. s. 3506. Towarzystwo Bursy polskiej dla dziewcząt im. Adama Mickiewicza w Kołomyi przez Członka Sejmu Bilczewskiego o zasiłek.
2678. L. s. 3507. S. Marya Agnieszka Kosińska, przełożona ochronki i szwalni S. S. Felicyanek we Lwowie, p. p. Stojałowskiego o subwencyę.
2679. L. s. 3508. Wydział powiatowy w Myślenicach p. p. K. Lubomirskiego o założenie krajowej fabryki cementu
2680. L. s. 3509. Członkowie gminy Dolnej wsi, powiat Myślenice, p. p. K. Lubomirskiego o zmianę krajowej ustawy wodnej, a szczególnie §. 47.
2681. L. s. 3510. Zarząd rzemieśln. przemysłowej Bursy w Stanisławowie p. p. Huryka o subwencyę.
2682. L. s. 3511. Gmina Nowiny p. p. Krempe w sprawie zmiany ustawy łowieckiej, pozwolenia chodzenia przez wały i wybudowania ramp i w sprawie zniesienia rogatki.
2683. L. s. 3512. Gmina Sutkowice p. p. Krempe w sprawie reformy wyborczej.
2684. L. s. 3513. Gmina Spytkowice p. p. Krempe w sprawie reformy wyborczej.

2685. L. s. 3514. Gminy Antoniów, Wrzawy, Pniów p. p. Kremę w sprawie zmiany ustawy łowieckiej.
2686. L. s. 3515. Związek nauczycieli we Lwowie p. p. Czartoryskiego o stypendyum na utrzymanie w schronisku nauczycielek, niemogących pracować i pozbawionych środków do życia.
2687. L. s. 3516. Joanna Chyćko, ociemniała wdowa po prowizorycznym strażniku skarbowym w Krzeszowicach, p. p. Kramarczyka o zawotowanie miesięcznego datku.
2688. L. s. 3518. Kółko rolnicze w Błażowej p. p. Szajera — o subwencyę.
2689. L. s. 3519. Gmina Lubeszka, powiat Bóbrka, p. p. Mycielskiego o zwolnienie od obowiązku dostarczania drzewa opałowego i usługi dla miejscowej szkoły ludowej.
2690. L. s. 3529. Komitet wykonawczy okręgowej wystawy przemysłowo-rolniczej w Wadowicach p. p. Męcińskiego o przyznanie dodatkowej subwencyi na częściowe pokrycie kosztów urządzenia wystawy.

Wniesione po dzień 7. października 1907.

2691. L. s. 3552. Jadwiga Knibinicka, wdowa po nauczycielu w Kosowie, p. p. Moysę — o podwyższenie dożywotniego wparcia.
2692. L. s. 3553. Mieszkańcy miasta Dębicy p. p. Pastora, o uchwalenie funduszu na zorganizowanie szkoły wydziałowej żeńskiej.
2693. L. s. 3554. Gmina Palikrowy, powiat Brody, p. p. Efficowicza o uwolnienie od płacenia datku dla nauczyciela w kwocie 72 kor. rocznie.
2694. L. s. 3555. Gmina Reniów p. p. Efficowicza o uwolnienie od dodatkowego datku 2 kóp okłotów słomy dla szkoły.
2695. L. s. 3556. C. k. komitet Towarzystwa rolniczego w Krakowie p. p. Czecha w sprawie popierania kredytowych instytucji parcelacyjnych.
2696. L. s. 3557. C. k. komitet Towarzystwa rolniczego w Krakowie p. p. Czecha, o zaprowadzenie obowiązku deklaracji statystycznej w obrocie towarów między Galicyą a innymi krajami koronnymi.
2697. L. s. 3558. Turka ad Kołomyja p. p. Głabińskiego w sprawie reformy wyborczej.
2698. L. s. 3559. Seweryna Suchocka, nauczycielka prywatna we Lwowie, p. p. Głabińskiego o zapomogę.
2699. L. s. 3560. Zwierzchność guiny Falkenberg, powiat Dobromil, p. p. Jabłońskiego o przyjęcie kosztów wychowania Franciszka Majera w ochronie w Budapeszcie w kwocie 713 kor. 56 hal. na fundusz krajowy.
2700. L. s. 3561. Joanna Filipowska, nauczycielka konserwatorium śpiewu we Wiedniu, p. p. Mogilnickiego o zapomogę na studia.
2701. L. s. 3564. Mieszkańcy Kołomyi p. p. Kleskiego w sprawie przywrócenia normalnych stosunków w parafii, zwolnienia ks. dra Mikołaja Semenowa od niesprawiedliwej inkwizycyi i przywrócenia napowrót na parafię.
2702. L. s. 3565. Wydział Towarzystwa wzajemnej pomocy uczestników powstania polskiego z r. 1863/4 p. p. Męcińskiego o subwencyę.

2703. L. s. 3566. Stowarzyszenie rękodziel-
ników lwowskich „Gwiazda“ p. p.
Skalkowskiego o subwencyę.
2704. L. s. 3567. Celina Schleisingerówna,
ukończona uczenica liceum im. kr.
Jadwigi we Lwowie, o stypendyum
na kształcenie się w grze na forte-
pianie.
2705. L. s. 3568. Marya Schleisingerówna,
pomocnica kancelaryjua we Lwowie,
p. p. Potoczka o stypendyum na
kształcenie się w śpiewie.
2706. L. s. 3569. Melania Hofman we
Lwowie p. p. Ochrymowicza o za-
silek z fuuduszu krajowego dla głu-
choniemych dla nauczzenia się całego
krawiectwa.
2707. L. s. 3570. Amalia Kunaneć, wdowa
po nauczycielu w Drohobyczu, p. p.
Ochrymowicza o zapomogę.
2708. L. s. 3572. Gmina Zamarstynów p.
p. Abrahamowicza w sprawie regu-
lacyi Pełtwi.
2709. L. s. 3573. Mieszkańcy m. Bursztyna
p. p. Ochrymowicza o zniesienie za-
pory myta drogowego między mia-
stem Bursztynem a stacją kolei
Bursztyn-Demianów.
2710. L. s. 3574. Gmina Ulanów p. p.
Krempę w sprawie reformy wybor-
czej, zmiany ustawy łowieckiej i ry-
bołostwa, koleczykowania świń, znie-
sienia rewizorów bydła.
2711. L. s. 3575. Gmina Dymitrów duży
p. p. Krempę w sprawie zmiany
ustawy łowieckiej.
2712. L. s. 3576. Gmina Dymitrów duży
p. p. Krempę w sprawie zniesienia
akuszerek okręgowych.
2713. L. s. 3577. Gmina Dymitrów duży
p. p. Krempę w sprawie zniesienia
rewizorów bydła.
2714. L. s. 3578. Gmina Dymitrów duży
p. p. Krempę w sprawie zamknięcia
wywozu drzewa za granicę.
2715. L. s. 3579. Mieszkańcy przysiółka
Swiedów ad Jartkowice p. p. Krem-
pę, o zapomogę z powodu klęski ele-
mentarnej.
2716. L. s. 2580. Dąbrowica, p. p. Krem-
pę o odpisanie podatku. zmianę u-
stawy rybołostwa, zniesienia koleczy-
kowania świń i t. d.
2717. L. s. 3581. Gmina Dymitrów duży,
p. p. Krempę w sprawie reformy
wyborczej.
2718. L. s. 3582. Gmina Skopane p. p.
Krempę w sprawie reformy wybor-
czej.
2719. L. s. 3583. Gmina Trzeciana p. p.
Krempę w sprawie reformy wybor-
czej.
2720. L. s. 3584. Seweryna Matecka, wdo-
wa po dyetaryuszu Wydziału krajo-
wego, p. p. Skalkowskiego o zapo-
mogę.
2721. L. s. 3585. Zarząd koła Towarzystwa
szkoły ludowej w Drohobyczu p. p.
Wiśniewskiego o zapomogę dla bursy
włościańskiej.
2722. L. s. 3592. Siostry miłosierdzia pod
wezwaniam św. Józefa w Krośnie
p. p. Wursta o zapomogę.
2723. L. s. 3593. Izydor Stupaeki, nauczy-
ciel w Wierzbówce, p. p. Małacho-
wskiego o przyzuanie pięciolecia za
lata służby prowizorycznej.
2724. L. s. 3595. Komitet „Centralnej her-
baciarni dla ubogich“ p. JE. Mar-
szałka krajowego o subwencyę.
2725. L. s. 3596. Towarzystwo „Szkilna
Pomicz“ w Stanisławowie p. p. Hu-
ryka o zapomogę.
2726. L. s. 3597. Komitet ratunkowy w
Hajworonce powiatu Podhajeckiego
p. p. Hanczakowskiego, o zapomogę

2727. L. s. 3598. Towarzystwo „Stanisławowski Bojan“ w Stanisławowie p. p. Huryka o zapomogę.
2728. L. s. 3599. Selanka ruska bursa w Stanisławowie p. p. Huryka o udzielenie zapomogi dla selańskiej bursy.
2729. L. s. 3600. Towarzystwo „Ruskych Zeuszczyn“ w Stanisławowie p. p. Huryka o subwencyę na rzecz bursy.
2730. L. s. 3602. Zgromadzenie SS. Slnżebnic P. D. Maryi w Krystynopolu p. Członka Sejmu A. Szeptyckiego, o zapomogę wyższą na rok 1908 niż w latach poprzednich.

Wniesione po dzień 8. października 1907.

2731. L. s. 3614. Mieszkańcy miasta Maryampola i wsi Wołczkowa p. p. Abrahamowicza o budowę mostu na rzece Dniestrze pod Maryampolem.
2732. L. s. 3615. Towarzystwo „Rodytel-skij Sojuz“ w Przemyśle p. p. Kuryłowicza o zapomogę.
2733. L. s. 3616. Marya Lisowska, wdowa po nauczycielu w Krakowie, p. p. Laskowskiego o podwyższenie emerytury.
2734. L. s. 3617. Wydział Towarzystwa Pomocy naukowej w Sanoku p. p. Laskowskiego o subwencyę na bursę.
2735. L. s. 3618. Polskie Towarzystwo gimnastyczne „Sokół“ w Kołomyi p. p. Kleskiego o subwencyę.
2736. L. s. 3619. Mikołaj Hemmerling, emerytowany dyrektor w Kołomyi, p. p. Kleskiego, o podwyższenie poborów emerytalnych według nowej ustawy.
2737. L. s. 3620. Jaś Iwanusów, gospodarz w Horucku, p. p. Hanczakowskiego o odpisanie kosztów leczenia.
2738. L. s. 3621. Miasto Dynów p. p. Czaykowskiego o kreowanie gimnazjum w Dynowie.
2739. L. s. 3622. Miasto Dynów p. p. Czaykowskiego o kreowanie c. k. Starostwa w Dynowie.
2740. L. s. 3623. Wydział Towarzystwa Bursy im. Tadeusza Kościuszki w Złoczowie p. p. Schätzla o subwencyę na utrzymanie i adaptacyę budynku.
2741. L. s. 3624. Stanisław Petrycki, emerytowany nauczyciel w Krakowie, p. p. Maryewskiego o podwyższenie emerytury.
2742. L. s. 3625. Wincenty Chomütz, emerytowany nauczyciel w Śniatynie, p. p. Ochrymowicza o przyznanie drugiego dodatku pięcioletniego.
2743. L. s. 3626. Gmina Grębów p. p. Kremę w sprawie zniesienia kolczykowania świń.
2744. L. s. 3627. Gmina Grębów p. p. Kremę w sprawie zniesienia akuszerek okręgowych.
2745. L. s. 3628. Gmina Grębów, p. p. Kremę, w sprawie zamykania szynków w niedziele i święta.
2746. L. s. 3629. Gmina Grębów p. p. Kremę w sprawie zmiany ustawy łowieckiej.
2747. L. s. 3630. Komitet parafialny łaciński w Buczaczu, p. p. Traczewskiego o subwencyę na restauracyę kościoła, stychowego pomnika historycznego.
2748. L. s. 3632. Gmina Prościaniec wielki, powiat Brody, p. p. Tomaszewskiego w sprawie uwolnienia od płacenia dotacyi dla nauczycieli w kwocie 318 K 82 hal.

2749. L. s. 3633. Magistrat miasta Lwowa p. p. Ciuchcińskiego o ukrajowienie drogi krajowej Gródek-Kamieniobród, podwyższenie subwencji na rozszerzenie drogi od Białogóry do zakładu wodociągowego i przyjęcie na fundusz krajowy konserwacji tej drogi.
2750. L. s. 3634. Ludwik Maciejowski, nauczyciel w Rzuchowie, p. p. Tomaszewskiego o wliczenie lat służby.
2751. L. s. 3635. Paulina Bultarowiczowa, emerytowana nauczycielka w Benosynie p. p. Tomaszewskiego o podwyższenie emerytury.
2752. L. s. 3636. Towarzystwo polskiej młodzieży rękodzielniczej im. Jana Kilińskiego we Lwowie p. p. Małachowskiego o wsparcie.
2753. L. s. 3637. Kapela „Czwartaków“ we Lwowie p. p. Małachowskiego o wsparcie.
2754. L. s. 3638. Karol Gerstinger, inżynier w Żółkwi, p. p. Tarnawskiego o zwrócenie taksy rewirowej w kwocie 322 K 50 hal.
2755. L. s. 3639. Wydział Towarzystwa Ochronki opuszonych chłopców i Bursy im. ks. arcyb. Isakowicza w Stanisławowie p. Członka Sejmu arcybiskupa JE. Teodorowicza o zapomogę.
2756. L. s. 3640. Wydział Stowarzyszenia „Bursy im. J. I. Kraszewskiego“ w Stanisławowie p. p. Członka Sejmu arcybiskupa Teodorowicza o zapomogę.
2757. L. s. 3641. Komitet parafialny obrz. łac. w Brzozowie p. p. J. Szeptyckiego o subwencyę na restauracyę kościoła w Brzozowie.
2758. L. s. 3642. Piotr Zacharezyk, naczelnik gminy w Sielcu, p. p. Brykczyńskiego o zapomogę dla pogorzalców.
2759. L. s. 3643. Janina Paszyńska, Lwów, p. p. Marsa o subwencyę na kształcenie się w śpiewie.
2760. L. s. 3644. Wincenty Momut, emerytowany nauczyciel w Śniatynie, p. p. Członka Sejmu JE arcybiskupa Teodorowicza o przyznanie drugiego pięciolecia.
2761. L. s. 3645. Franciszek Bobiński, nauczyciel w Kołomyi, p. p. Małachowskiego o zniesienie w drodze łaski dwóch dyscyplinarek.
2762. L. s. 3646. Gmina Jasionka masiowa, pow. Turka, p. p. Jaworskiego o przeprowadzenie regulacyi górskiego potoku Jasionica.
2763. L. s. 3647. Dom pod Opatrnością w Zakopanem do rąk Adeli Malewicz p. p. J. Urbańskiego o zapomogę na zakupno domu.

Wniesione po dzień 9. października 1907.

2764. L. s. 3659. Wydział powiatowy w Śniatynie p. p. Moysę o subwencyę dla powiatu z powodu klęski elementarnej.
2765. L. s. 3660. Teofila Kochanowska, nauczycielka w Muszkarowie, p. p. Małachowskiego o przyznanie pięciolecia za czas służby prowizorycznej.
2766. L. s. 3661. Olimpia Rubacka, wdowa po nauczycielu we Lwowie, p. p. Małachowskiego o zapomogę.
2767. L. s. 3662. Zofia Hudymowa, wdowa po nauczycielu we Lwowie, p. p. Małachowskiego o zapomogę.
2768. L. s. 3663. Polłowa Leopoldyna, wdowa po emerytowanym nauczycielu

- we Lwowie, p. p. Małachowskiego o zapomogę.
2769. L. s. 3664. Zarząd główny polskiego Towarzystwa pedagogicznego we Lwowie p. p. Małachowskiego o zapomogę.
2770. L. s. 3665. Stowarzyszenie rękodzielników „Gwiazda“ w Przemyślu p. p. Tarnawskiego o subwencyę.
2771. L. s. 3666. Józef Fox, emerytowany nauczyciel w Lipowej, p. p. Szweda o podwyższenie emerytury
2772. L. s. 3667. Marya Krawecowa, wdowa po notaryuszu we Lwowie. p. p. Mazikiewicza o zapomogę.
2773. L. s. 3668. Stanisława Winiarska we Lwowie p. p. Mazikiewicza o zapomogę.
2774. L. s. 3669. Wydział powiatowy w Kamionce strumiłowej, p. p. Gniewosza w sprawie budowy fabryki cementu.
2775. L. s. 3670. Wydział powiatowy w Kamionce strumiłowej p. p. Gniewosza o uchwalenie noweli do ustawy gminnej w sprawie nakładania odrębnych dodatków na cele szkolne.
2776. L. s. 3671. Roman Kociubowicz i towarzysze w Szmańkowczykach w powiecie czortkowskim p. p. Oleśnickiego o zapomogę na odbudowanie zniszczonych pożarem domów.
2777. L. s. 3672. Gmina Leszczatów w powiecie sokalskim p. p. Oleśnickiego w sprawie reformy wyborczej.
2778. L. s. 3673. Gmina Horbków w powiecie sokalskim p. p. Oleśnickiego w sprawie reformy wyborczej.
2779. L. s. 3674. Gmina Sól i sąsiednie, p. p. Oleśnickiego w sprawie budowy drogi z Cięciny przez Milówkę, Rajcę i t. d. do granicy węgierskiej.
2780. L. s. 3675. Gmina Potok w sprawie nadużyć popełnionych przez c. k. Starostwo w czasie regulacji rzeki Guilej Lipy.
2781. L. s. 3676. Komitet opieki nad internatem dla kandydatek seminarjum żeńskiego we Lwowie p. Członka Sejmu księdza arcybiskupa Bilezewskiego o subwencyę na budowę internatu.
2782. L. s. 3677. Towarzystwo opieki obywatelskiej nad internatem dla kandydatek Seminarjum żeńskiego we Lwowie p. Członka Sejmu księdza arcybiskupa Bilezewskiego o zasiłek na utrzymanie.
2783. L. s. 3678. Lwowskie Towarzystwo śpiewackie „Lutnia“ we Lwowie p. p. Głębińskiego o podwyższenie subwencyi.
2784. L. s. 3679. Gmina Pohorce p. p. Głębińskiego w sprawie reformy wyborczej.
2785. L. s. 3680. Gmina Podhajczyki p. p. Głębińskiego w sprawie reformy wyborczej.
2786. L. s. 3681. Gmina Jędruszkowce, p. p. Głębińskiego w sprawie reformy wyborczej i zamykania szynków w niedziele i święta.
2787. L. s. 3682. Rozumio Ernest i towarzysze p. p. Głębińskiego w sprawie reformy wyborczej.
2788. L. s. 3683. Gmina Zarudzie w powiecie zbarazkim p. p. Głębińskiego o zapomogę na dokończenie budowy kościoła.
2789. L. s. 3684. Michał Swistun, prywatny nauczyciel w Zielonej, przez Członka Sejmu ks. Chomyszyna o przyznanie emerytury.
2790. L. s. 3685. Sabina Kruszelnicka, wdowa po nauczycielu w Bogdanówce, p. p. Stapińskiego o zapomogę na szkołę.

2791. L. s. 3686. Gmina Ostre p. p. Stapińskiego o zapomogę na szkołę.
2792. L. s. 3687. Wydział powiatowy w Skalacie p. p. Stapińskiego o założenie fabryki cementu.
2793. L. s. 3688. Wydział powiatowy w Przemyślanach, p. p. Stapińskiego o założenie fabryki cementu.
2794. L. s. 3689. Karolina Kolanowska, wdowa po przodowniku kowalskim w krajowej szkole kowalskiej w Grzymałowie, p. p. Stapińskiego o pensję wdowią.
2795. L. s. 3690. Wojciech Matysiak, nauczyciel w Radomyślu, p. p. Stapińskiego o podwyższenie płacy i przyznanie trzech dodatków pięcioletnich.
2796. L. s. 3691. Walenty Latocha, emerytowany nauczyciel w Brzesku, p. p. Stapińskiego o podwyższenie pensji lub restytucji posady nauczyciela.
2797. L. s. 3692. Józef Niementowski w Stanisławowie p. p. Stapińskiego o jednorazowy datek, przyznanie i asygnowanie płacy rocznej i o stałą posadę nauczyciela przy szkole jednoklasowej na wsi.
2798. L. s. 3693. Gmina Trościaniec wielki p. p. Stapińskiego w sprawie założenia składnicy pocztowej.
2799. L. s. 3694. Mszana górna p. p. Stapińskiego o zapomogę na budowę drogi i dokończenie jazu.
2800. L. s. 3695. Miechał Soltys w Kurdwanówce p. p. Stapińskiego o wyjednanie, by długi zaangażowane w różnych bankach rozdzielone zostały na mniejsze raty.
2801. L. s. 3696. Wydział Towarzystwa „Szkalna pomoc” w Sokalu p. p. Wincentego Kraińskiego o subwencję na utrzymanie bursy.
2802. L. s. 3697. Gmina Podlipie p. p. Bojkę o zniesienie rewizorów bydła.
2803. L. s. 3698. Gmina Podlipie p. p. Bojkę w sprawie zamykania szyków w niedziele i święta.
2804. L. s. 3699. Gmina Podlipie p. p. Bojkę w sprawie reformy wyborczej.
2805. L. s. 3700. Wydział powiatowy w Tarnobrzegu, p. p. Fruchtmana w sprawie reformy wyborczej.
2806. L. s. 3701. Gmina Bojanów p. p. Krempę w sprawie zmiany ustawy łowieckiej.
2807. L. s. 3702. Gmina Bojanów p. p. Krempę w sprawie zamykania szynków w niedziele i święta.
2808. L. s. 3703. Gmina Bojanów p. p. Krempę w sprawie reformy wyborczej.
2809. L. s. 3704. Cypryan Janowski, były nauczyciel w Przyłbicach, p. p. Bohaczewskiego o przyznanie daru z łaski.
2810. L. s. 3705. Cypryan Janowski, były nauczyciel w Przyłbicach, p. p. Bohaczewskiego o przyznanie daru z łaski.
2811. L. s. 3706. Cypryan Janowski, były nauczyciel w Przyłbicach, p. p. Bohaczewskiego o przyznanie daru z łaski.
2812. L. s. 3707. Wydział krakowskiego Towarzystwa leczniczych kolonii wakacyjnych dla izraelskiej diatywy szkolnej w Krakowie p. p. Fruchtmana o subwencję.
2813. L. s. 3708. Gmina Kraków p. p. Leo o subwencję dla Archiwum dawnych aktów miasta Krakowa na cele inwentaryzacji i wydawnictwa źródeł dziejowych.
2814. L. s. 3717. Towarzystwo samoistnych stolarzy, rzeźbiarzy w drzewie „Łączność i Zgoda” we Lwowie p. p. Małachowskiego w sprawie zało-

zenia składu drzewa materiałowego we Lwowie

2815. L. s. 3719. Filia lwowskiego towarzystwa gimnastycznego „Sokół” w Stanisławowie p. p. Huryka o subwencyę.
2816. L. s. 3720. Ludwik Sosnowski-Solski dyrektor teatru miejskiego w Krakowie, p. p. Leo o przyznanie zasiłku nadzwyczajnego na rok 1908.
2817. L. s. 2721. Izba rękodzielnicza Związku stowarzyszeń przemysłowych w Krakowie p. p. Leo o subwencyę

Wniesione po dzień 10. października 1907.

2818. L. s. 3727. Wydział filii ruskiego Towarzystwa pedagogicznego w Żółkwi p. p. Korola o subwencyę na utrzymanie bursy włościańskiej.
2819. L. s. 3728. Towarzystwo „Bratniej Pomocy” słuchaczy wszechnicy lwowskiej p. p. Głabińskiego o subwencyę.
2820. L. s. 3729. Towarzystwo „Bratniej Pomocy” słuchaczy wszechnicy lwowskiej p. p. Głabińskiego o subwencyę na kuchnię akademicką.
2821. L. s. 3730. Towarzystwo „Bratniej Pomocy” słuchaczy wszechnicy lwowskiej o subwencyę na „Dom akademicki”.
2822. L. s. 3731. Zgromadzenie Starowiejskich Sióstr Służebniczek w Starej wsi p. p. Buynowskiego o subwencyę na dokończenie budowy i urządzenie szkoły gospodyń wiejskich w Szywnaldzie.
2823. L. s. 3732. Brzeżany p. p. Schätzla o otwarciu VII. klasowej szkoły wydziałowej żeńskiej.
2824. L. s. 3733. Zarząd Towarzystwa muzycznego w Brodach p. p. Sałę o subwencyę.
2825. L. s. 3734. Zarząd Bursy chrześcijańskiej w Brodach p. p. Sałę o subwencyę.
2826. L. s. 3735. Marya Karpińska we Lwowie, p. p. Vayhingera o stypendyum na studia malarskie.
2827. L. s. 3736. Zarząd główny Związku teatrów i chórów włościańskich we Lwowie p. p. Zardeckiego o subwencyę.
2828. L. s. 3737. Lipica górna w powiecie rohatyńskim p. p. Mogilnickiego o subwencyę na budowę szkoły.
2829. L. s. 3738. Komitet parafialny kościoła św. Floryana w Krakowie p. p. Leo o trzecią ratę w kwocie 4000 kor. na restauracyę sztuki w kościele.
2830. L. s. 3739. Zarząd polskiej Bursy ludowej T. S. L. im. Bartosza Głowackiego w Buczaczu p. p. Cieleckiego o zasiłek na budowę własnego domu.
2831. L. s. 3740. Gmina Trzebowniko p. p. Szajera o wyłączenie z c. k. Sądu powiatowego i Urzędu podatkowego w Głogowie, a przydzielenie do Rzeszowa.
2832. L. s. 3741. C. k. galicyjskie Towarzystwo gospodarskie we Lwowie p. p. Brykezyńskiego w sprawie zaprowadzenia granicy statystycznej dla obrotu ze Śląskiem i Bukowiną.
2833. L. s. 3742. Rada powiatowa w Limanowie p. p. Marsa w sprawie budowy kolei Bochnia-Limanowa.
2834. L. s. 3743. Julia Stefanowiczowa, wdowa po nauczycielu w Urmaniu, p. p. Traczewskiego o podwyższenie pensyi wdowiej.

2835. L. s. 3746. Berl Weinberg, nauczyciel religii mojżeszowej w Krakowie p. p. Sarego o zrehabilitowanie, przyznanie wyższej płacy, dodatku pięcioletniego i $\frac{1}{2}$ utraconej płacy.
2836. L. s. 3747. Komitet restauracyjny dla starej bożnicy w Krakowie p. p. Sarego o subwencję.
2837. L. s. 3748. Pogorzelcy gminy Poczapy, p. p. Bohaczewskiego o zapomogę.
2838. L. s. 3752. Mieszkańcy miasta Nieczujna p. p. Wilezkiewicza o zapomogę na budowę wodociągu.
2839. L. s. 3757. Koloniści gminy Pawlikówki i Czereszki, p. p. Wursta o utworzenie jednej gminy administracyjnej i katastralnej pod nazwą „Czereszki polskie“.

Wniezione po dzień 12. października 1907.

2840. L. s. 3758. Józefa Rewakowiczowa, wdowa po nauczycielu w Kolbuszowie, p. p. Tyszkiewicza, o zapomogę lub podwyższenie pensji.
2841. L. s. 3759. Gmina Uhorniki p. p. Głabińskiego w sprawie reformy wyborczej.
2842. L. s. 3760. Rada powiatowa w Limanowej p. p. Marsa o przyjęcie drogi Kamienica-Stopnica na fundusz krajowy.
2843. L. s. 3761. Zarząd Towarzystwa Bursy imienia Adama Mickiewicza w Sokalu p. p. Wincentego Krainńskiego o subwencję.
2844. L. s. 3762. Gmina Padew kolonia, p. p. Krempę o niżenie prestacyi szkolnej na 10 proc.
2845. L. s. 3763. Gmina m. Wieliczki p. p. Maryewskiego o założenie szkoły realnej z kursem handlowym.
2846. L. s. 3764. Towarzystwo Rnsko-Ukraińska pow. bursa w Brodach p. p. Ochrymowicza o zapomogę na budowę domu.
2847. L. s. 3765. Pogorzelcy m. Chwatowice, powiat Tarnobrzeg, p. p. Tarnowskiego o doraźną pomoc.
2848. L. s. 3766. Wydział Towarzystwa wzajemnej pomocy diaków cerkiewnych gr. kat. w Stanisławowie p. p. Barabasza o zapomogę.
2849. L. s. 3767. Aleksander Koblański, emeryt autonomiczny w Kolbuszowej, p. p. Hupkę o zapomogę.
2850. L. s. 3768, Wasyl Żurawecki, gospodarz z Sołomki, powiat lwowski, p. p. J. Jaworskiego o przyjęcie kosztów leczenia córki Katarzyny w szpitalu powszechnym we Lwowie w kwocie 200 koron na fundusz krajowy.
2851. L. s. 3769. Gminy: Glinik dolny, Wójtowa, Wola dalsza, Zagórze, Borchów. Wolica, Rozalin, Dęby, Krywaczka, Posada jaczmierska, Pstrągłówka, Stadło, Mokrawieś, Bienkówka, Janowice, Przewrotna Wyszatyce, Trzebania, Podegród, Głowaczowa p. p. Stapińskiego w sprawie reformy wyborczej.
2852. L. s. 3770. Gmina Brzana górna p. p. Stapińskiego w sprawie reformy wyborczej, odpisania podatków i zakazu wywozu drzewa za granicę.
2853. L. s. 3771. Gmina Dęby p. p. Stapińskiego w sprawie zamykania szynków w niedziele i święta.
2854. L. s. 3772. Gmina Borchów p. p. Stapińskiego w sprawie zamykania szynków w niedziele i święta.
2855. L. s. 3773. Gmina Rozalin p. p. Stapińskiego w sprawie zamykania szynków w niedziele i święta.

2856. L. s. 3774. Dymitr Złotogoleńczyk Jezierski, em. kierownik szkoły w Dąbrowicy, p. p. Stapińskiego o podwyższenie emerytury.
2857. L. s. 3775. Gmina Białobrzegi p. p. Stapińskiego w sprawie przymusowej asekuracji od ognia.
2858. L. s. 3776. Gmina Zmiennica p. p. Stapińskiego o zapomogę z powodu klęski elementarnej.
2859. L. s. 3777. Gmina Przewrotna, p. p. Stapińskiego o zapomogę z powodu klęski elementarnej.
2860. L. s. 3778. Gmina Głowaczowa p. p. Stapińskiego w sprawie zmiany ustawy łowieckiej.
2861. L. s. 3779. Gmina Borchów p. p. Stapińskiego w sprawie zmiany ustawy łowieckiej.
2862. L. s. 3780. Gmina Przewrotna p. p. Stapińskiego w sprawie zamknięcia wywozu drzewa za granicę.
2863. L. s. 3781. Gmina Borchów p. p. Stapińskiego w sprawie zamknięcia wywozu drzewa za granicę.
2864. L. s. 3782. Gmina Grabie p. p. Stapińskiego w sprawie reformy wyborczej i połączenia obszarów dworskich z gminami i t. d.
2865. L. s. 3783. Właściciele gruntów nad Sanem z gminy Sielanki i m. Leżajska p. p. Stapińskiego w sprawie zabrania przez Rząd nasypisk.
2866. L. s. 3784. Gmina Trzebunia p. p. Stapińskiego w sprawie podziału i regulacji spółek rolniczych.
2867. L. s. 3791. Towarzystwo „Ruska ochronka“ w Stanisławowie p. p. Mazikiewicza o zapomogę.
2868. L. s. 3792. Jan Milski, kierownik szkoły we Lwowie, p. p. Michałowski o przyznaniu pięciolecia za czas służby prowizorycznej.
2869. L. s. 3793. Zofia Helena Milska, nauczycielka we Lwowie, p. p. Michałowski o przyznaniu pięciolecia za czas służby prowizorycznej.
2870. L. s. 3794. Gmina Lipowiec, powiat Cieszanów, p. p. Gnoińskiego o zapomogę.
2871. L. s. 3796. Gmina Dęblin p. p. Bojkę o umieszczenie w zakładzie dla nieuleczalnych na koszt kraju Maryi Kadzielowskiej.
2872. L. s. 3797. Pogorzeley gminy Leśniki p. p. Oleśnickiego o zapomogę.
2873. L. s. 3798. Wydział Czytelni akademickiej we Lwowie o subwencyę.
2874. L. s. 3799. Tańczakowski Józef, nauczyciel we Lwowie, p. p. Mogilnickiego o subwencyę na wydawnictwo „Dyktatów dla szkół ludowych“.
2875. L. s. 2838. Leopold Kurdowski, były nauczyciel w Nawojowej Górze, powiat Chrzanów, p. p. JE Andrzeja hr. Potockiego o przywrócenie do czynnej służby lub przyznanie mu wszystkich lat służby.
2876. L. s. 3839. Gmina Hnyła, powiat Turka, p. p. Hanczakowskiego o zapomogę na zakupno zboża i paszy.

Protokół

24. posiedzenia, III. sesyi, VIII. peryodu Sejmu galicyjskiego
z dnia 16. września 1907.

Początek o godzinie 10. minut 35 przed południem.

Przewodniczący: Marszałek krajowy J. E. Stanisław hr. Badeni.

Sekretarze: Mieczysław Urbański, Kazimierz Lubomirski, Stanisław Mycielski, ks. Wiktor Mazikiewicz.

Obecnych posłów 114.

Ze strony Rządu: J. E. c. k. Namiestnik Andrzej hr. Potocki i c. k. wiceprezydent Namiestnictwa Włodzimierz hr. Łoś.

Marszałek oznajmia, że Najwyższym patentem z dnia 6. września 1907 został Sejm galicyjski zwołany na 16. września 1907 na dalszy ciąg III. sesyi — konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek przemawia i kończy okrzykiem na cześć Najjaśniejszego Pana, który to okrzyk Izba trzykrotnie powtarza.

Marszałek oddaje cześć pamięci zmarłych posłów: Michalskiego, Gładziuka i Ostapczuka.

Izba przez powstanie oddaje hołd pamięci wspomnianych zmarłych.

Izba bez rozprawy uchwała udzielenie urlopów: na cały czas trwania sesyi sejmowej p. Zagórskiemu z powodu choroby i p. Lukasowi z powodu ciężkiej chwili, którą przechodzi obecnie przemysł w Białej, zaś na 15 dni pp. Stanisławowi Tarnowskiemu i Obertyńskiemu — głosując oddzielnie nad udzieleniem każdego z tych urlopów.

Marszałek oznajmia, że udzielił urlopów: rektorowi Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie p. Morawskiemu na 7 dni, pp. Jędrzejowiczowi Stanisławowi i Urbańskiemu Janowi na 3 dni, Skrzyńskiemu i Stojałowskiemu na 2 dni i p. Czeczowi na 1 dzień.

Marszałek zawiadamia Izbę, iż pp. Pawlikowski i Baworowski złożyli mandaty sejmowe.

Marszałek oznajmia, że wpłynęły pisma sądów o zezwolenie na karno-sądowe ściganie kilku członków Izby i wzywa sekretarza do odczytania tych pism.

Sekretarz p. Mieczysław Urbański odczytuje pismo c. k. Sądu krajowego karnego w Krakowie z 13. maja 1907 l. czyn. Pr. V. 32/7 (3) o zezwolenie na karno-sądowe ściganie p. Stapińskiego o występki obrazy czci i wnosi na odesłanie tego pisma do komisji prawniczej.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek.

Sekretarz p. Mieczysław Urbański odczytuje pismo c. k. Sądu krajowego karnego w Krakowie z 13. maja 1907 l. czyn. Pr. VI. 30/7 (3) o zezwolenie na karno-sądowe ściganie p. Stapińskiego o występki obrazy czci i wnosi na przekazanie tego pisma komisji prawniczej.

Izba bez rozprawy uchwała ten wniosek.

Sekretarz p. Mieczysław Urbański odczytuje pismo c. k. Sądu krajowego karnego w Krakowie z 10. września 1907 l. czyn. Pr. II. 1/6 (90) o zezwolenie na karno-sądowe ściganie p. ks. Szpondra o występki obrazy czci i wnosi na przekazanie tego pisma komisji prawniczej.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Sekretarz p. Mieczysław Urbański odczytuje pismo c. k. Sądu powiatowego w Rzeszowie z 29. sierpnia 1907 l. czyn. U. VI. 608/7 (14) o zezwolenie na karno-sądowe ściganie p. Szajera o przekroczenie przeciw bezpieczeństwu czci i wnosi na odesłanie tego pisma do komisji prawniczej.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Sekretarz p. Mieczysław Urbański odczytuje pismo c. k. Sądu powiatowego w Starym Samborze z 10. września 1907 l. czyn. U. 650/7 (1) o zezwolenie na karno-sądowe ściganie p. ks. Jaworskiego o przekroczenie z § 3. ustawy z 15. listopada 1867 dz. p. p. Nr. 135 i wnosi o odesłanie tego pisma do komisji prawniczej.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek.

Marszałek udziela głosu p. Komisarzowi rządowemu celem dania odpowiedzi na interpelacye.

Komisarz rządowy, c. k. wiceprezydent Namiestnictwa Włodzimierz hr. Łoś, odpowiada na interpelacye;

1) pp. Bojki i tow. z dnia 15. marca 1907 w sprawie rzekomych nieporządków w gminie Suszno i nadużyć tamtejszego naczelnika gminy Teodora Sałahuby;

2) pp. Krempy i tow. z dnia 6. marca 1907 w sprawie nadużyć naczelnika gminy Jana Cholewińskiego w Krzywczycach, powiatu lwowskiego;

3) pp. Filipa Włodka i tow. z dnia 12. marca 1907 w sprawie rzekomego zawieszenia przez Starostwo w Białej uchwały Rady gminnej w Kozach w sprawie przyjęcia rezygnacji naczelnika gminy Antoniego Kozaka;

4) pp. Bednarskiego i tow. z dnia 11. lutego 1907 w sprawie przedłużenia siedmiodniowego terminu do zrealizowania przekazów pocztowych w obrocie wewnętrznym;

5) pp. Trzecieckiego i tow. z dnia 18. marca 1907 w sprawie rekonstrukcji drogi państwowej z Dukli do Iwonicza;

6) pp. Krempy i tow. z dnia 8. marca 1907 w sprawie pretensji gminy Błazkowa o wynagrodzenie za dostawę szutru na państwowy gościniec Dukielski;

7) pp. Krempy i tow. z dnia 15. marca 1907 w sprawie rzekomego pokrzywdzenia włościan uprawnionych do służebności w lasach w Baranowie;

8) pp. Krempy i tow. z dnia 18. marca 1907 w sprawie bezprawnego nakładania podatku na gospodarza Walentego Górskiego z Zarównia pow. Mielec;

9) pp. Krempy i tow. z dnia 9. marca 1907 w sprawie pokrzywdzenia robotnika kolejowego Michała Sołtysa przez naczelnika stacji Grodzisko;

10) pp. ks. Wilczkiewicza i tow. z dnia 28. lutego 1907 w sprawie weryfikacji spisu domów w gminie Smęgorzów.

11) pp. Krempy i tow. z dnia 2. marca 1907 w sprawie niewłaściwego pobrania taksy wojskowej od Jana Czastki z Krosna;

12) pp. Krempy i tow. z dnia 8. marca 1907 w sprawie nadużyć popełnionych przez Tomasza Malejkiego, naczelnika gminy Sąsiadowice, pow. Sambor;

13) pp. ks. Jaworskiego i tow. z dnia 8. marca 1907 w sprawie rzekomych nadużyć przez c. k. żandarmerję w Sądowej Wiszni;

14) pp. Oleśnickiego i tow. z dnia 14. marca 1907 w sprawie wyborów do Rady gminnej w Poździeczu;

15) pp. ks. Jaworskiego i tow. z dnia 5. marca 1907 w sprawie wyborów do Rady gminnej w Prysowcach;

16) pp. Oleśnickiego i tow. z dnia 4. marca 1907 w sprawie wyborów do Rady gminnej w Komarówce.

17) pp. ks. Bohaczewskiego i tow. z dnia 23. lutego 1907 w sprawie niezatwierdzenia uchwały Rady gminnej w Jaćwiągach w przedmiocie przyjęcia pisarza gminnego.

Izba przystępuje do porządku dziennego, którego pierwszym punktem jest:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego z projektem regulaminu dla Sejmu krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

Sprawozdawca p. Wereszczyński uwolniony od czytania sprawozdania, wnosi na przekazanie tego przedłożenia osobnej komisji z 9 członków wybrać się mającej.

Marszałek otwiera rozprawę i udziela głosu p. Stadnickiemu.

Przemawia p. Stadnicki i wnosi na odesłanie powyższego przedłożenia do komisji dla reformy wyborezej.

Po zamknięciu rozprawy i przemówieniu p. sprawozdawcy, który zgadza się na przekazanie tego przedłożenia komisji dla reformy wyborezej, Izba wniosek ten uchwala.

Następuje :

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie przyznania w drodze łaski zaopatrzenia dla Piotra Grabowskiego, byłego stróża w gmachu sejmowym.

Sprawozdawca p. Wereszczyński uwolniony od czytania sprawozdania wnosi na przekazanie tego przedłożenia komisji budżetowej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie galicyjsk. Kasy oszczędności we Lwowie.

Sprawozdawca p. Wereszczyński uwolniony od czytania sprawozdania wnosi na przekazanie tego przedłożenia komisji bankowej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie wyłączenia przysiółka Janne ze związku gminy Nahorce małe i utworzenia z niego samoistnej gminy administracyjnej.

Sprawozdawca p. Wereszczyński uwolniony od czytania sprawozdania wnosi na przekazanie tego przedłożenia komisji administracyjnej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajow. w przedmiocie wyłączenia przysiółka Kalinówka ze związku gminy Oryszkowce, powiat Bóbrka i utworzenia z niego samoistnej gminy administracyjnej.

Sprawozdawca p. Wereszczyński uwolniony od czytania sprawozdania wnosi na przekazanie tego przedłożenia komisji administracyjnej.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie zaliczenia gminy Kopyczyńce do miejscowości, podlegających ustawie gminnej z 3. lipca 1896 Nr. 51 Dz. ust. kr.

Sprawozdawca p. Wereszczyński uwolniony od czytania sprawozdania, wnosi na przekazanie tego przedłożenia komisji gminnej.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie utworzenia z obszaru dworskiego w Zubowmostach samoistnej gminy administracyjnej pod nazwą Konstantówka.

Sprawozdawca p. Wereszczyński uwolniony od czytania sprawozdania, wnosi na przekazanie tego przedłożenia komisji administracyjnej.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie prowizoryum budżetowego na I. półrocze roku 1908.

Sprawozdawca p. Jahl uwolniony od czytania sprawozdania, wnosi na przekazanie tego przedłożenia komisji budżetowej.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o zamknięciu rachunków funduszków krajowych za rok 1906.

Sprawozdawca p. Jahl uwolniony od czytania sprawozdania, wnosi na przekazanie tego przedłożenia komisji budżetowej.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie budowy krajowych publicznych zbiorników na ropę o pojemności 10.000 cystern.

Sprawozdawca p. Jahl uwolniony od czytania sprawozdania, wnosi na przekazanie tego przedłożenia komisji budżetowej.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w sprawie wybudowania dwóch budynków mieszkalnych w krajowej szkole rzemiosł w Zakładzie dla sierót hr. Stanisława Skarbka w Drohowyżu.

Sprawozdawca p. Jahl uwolniony od czytania sprawozdania, wnosi na przekazanie tego przedłożenia komisji budżetowej.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o krajowej sprzedaży soli.

Sprawozdawca p. Jahl uwolniony od czytania sprawozdania, wnosi na przekazanie tego przedłożenia komisji solnej.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o Banku krajowym.

Sprawozdawca p. Pilat uwolniony od czytania sprawozdania, wnosi na przekazanie tego przedłożenia komisji bankowej.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie utworzenia krajowej centralnej Kasy dla spółek rolniczych.

Sprawozdawca p. Pilat uwolniony od czytania sprawozdania, wnosi na przekazanie tego przedłożenia komisji bankowej.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego z projektem ustawy normującej stosunki prawne sezonowych robotników rolnych i leśnych.

Sprawozdawca p. Dąbbski uwolniony od czytania sprawozdania, wnosi na przekazanie tego przedłożenia komisji gospodarstwa krajowego.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie projektu zmiany niektórych postanowień ustawy o publicznych dojazdach kolejowych.

Sprawozdawca p. Dąbbski uwolniony od czytania sprawozdania, wnosi na przekazanie tego przedłożenia komisji drogowej.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o zamknięciach rachunkowych galicyjskich funduszy propinacy-

nych za rok 1906 tudzież o preliminarzach tych funduszy na rok 1908.

Sprawozdawca p. Sala uwolniony od czytania sprawozdania, wnosi na przekazanie tego przedłożenia komisji budżetowej.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie wydzielenia gminy Arłamowskiej Woli z okręgu sądu powiatowego w Sądowej Wiszni a wcielenia jej do okręgu sądu powiatowego w Mościskach.

Sprawozdawca p. Sala uwolniony od czytania sprawozdania, wnosi na przekazanie tego przedłożenia komisji prawniczej.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie wydzielenia gmin Kosmacz i Utoropy wraz z obszarami dworskimi z okręgu reprezentacji powiatowej w Kosowie a przydzielenia do okręgu takież reprezentacji powiatowej w Kołomyi.

Sprawozdawca p. Sala uwolniony od czytania sprawozdania, wnosi na przekazanie tego przedłożenia komisji prawniczej.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie uznania mandatu poselskiego Romana Kniazia Puzyny, posła na Sejm krajowy z gmin wiejskich okręgu wyborczego kołomyjskiego, za zgasty.

Sprawozdawca p. Wereszczyński odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego zakończone projektem następującej uchwały:

Wysoki Sejm raczy uznać, że Roman książę Puzyna, poseł na Sejm krajowy z gmin wiejskich okręgu wyborczego kołomyjskiego, utracił wymaganą w §. 1 b ust. c) krajowej ordynacji wyborczej kwalifikację do obieralności, że więc tem samem zgasł jego mandat poselski.

Izba bez rozprawy uchwala wniosek p. Mieczysława Urbańskiego, aby przystąpić do drugiego czytania tego sprawozdania.

Marszałek otwiera rozprawę.

Przemawia p. Oleśnicki.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca, poczem Izba uchwala powyższy wniosek Wydziału kraj.

Następny punkt porządku dziennego Marszałek na razie usuwa — następuje więc:

Sprawozdanie komisji szkolnej o czynnościach departamentu I. Wydziału krajowego w sprawach stypendyjnych, szkolnych i artystycznych za czas od 1. lipca 1905 do 15. września 1906 r.

Sprawozdawca p. Piniński uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisji:

I. Sprawozdanie z czynności Departamentu I. Wydziału krajowego w sprawach stypendyjnych, szkolnych, naukowych i artystycznych przyjmuje się do wiadomości.

II. Wzywa się ponownie c. k. Rząd:

a) ażeby w drodze konstytucyjnej wprowadził reformę przepisów dotyczących się konserwacji pomników historycznych i artystycznych w tym kierunku, by wzmocniono wpływ konserwatorów i zapewniono ich orzeczeniom egzekucję, oraz by wprowadzono ewidencję dzieł uznanych za pomniki mające wartość artystyczną lub historyczną;

b) by wogóle rozwinął silniejszą i skuteczniejszą niż dotąd opiekę nad dawnymi pomnikami w celu usunięcia niebezpieczeństwa ich zniszczenia lub nieumiejętnego odnawiania.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej i uchwala oddzielnie oraz bez rozprawy powyższe wnioski I. i II. komisji, które p. sprawozdawca odczytuje.

Marszałek oznajmia, że wraca obecnie do poprzedniego punktu porządku dziennego, — zatem następuje:

Sprawozdanie komisji gminnej o czynnościach departamentu I. Wydziału krajowego w zakresie spraw gminnych i powiatowych.

Sprawozdawca p. Merunowicz uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisji:

I. Sprawozdanie Wydziału krajowego z czynności Dep. I. w zakresie spraw gminnych i powiatowych przyjmuje się do wiadomości.

II. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, ażeby ponownie wziął pod rozwagę sprawę wzmocnienia sił biura dla spraw gminnych i powiatowych.

III. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, ażeby wziął pod rozwagę taką organizację kursów praktycznych dla kandydatów na pisarzy w gminach wiejskich, ażeby możliwem się stało kształcić większą ilość frekwentantów, niż przy dotychczasowem ich urządzeniu.

IV. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, ażeby w przyszłości dołączał do sprawozdań z czynności dep. I. snmacyjne wyniki zamknięć rachunkowych gmin i powiatów — nie wyłączając także Lwowa i Krakowa, tudzież zamknięć rachunkowych zakładów, zostających pod ich zarządem.

V. Sejm wzywa c. k. Rząd:

a) ażeby przyspieszył załatwienie sprawy przedłożenia do Najwyższej sankcyi uchwał sejmowych z 16. listopada 1905, zmierzających do systematycznego popierania wymiany dachów z materiału miękkiego na pokrycie ogniotrwałe;

b) ażeby przyspieszył rewizję przestarzałych przepisów o rewersach demolacyjnych w rejonach fortecznych;

c) Sejm ponawia wezwanie, ażeby c. k. Rząd przyspieszył przeprowadzenie nowej ustawy państwowej co do opłat od spadków — ażeby większe miasta, a w szczególności Lwów, mógł, z tej ustawy korzystając, postarać się w drodze ustawy krajowej o otwarcie nowego źródła dochodu na utrzymanie miejscowych ubogich z opłat spadkowych gminnych;

d) ażeby przyspieszył decyzję swoją w sprawie utworzenia stałego funduszu krajowego na zasiłki dla miast na cele asanacyjne;

e) ażeby przyspieszył sprawę stanowczego załatwienia uchwały sejmowej względem zaliczenia zdrojowiska „Krynica“ do miejscowości, podlegających przepisom ustawy gminnej z r. 1896.

Przed otwarciem rozprawy ogólnej p. sprawozdawca imieniem komisji cofa wniosek Va) gdyż w międzyczasie odnośne uchwały sejmowe uzyskały Najwyższą sankcyę.

Marszałek otwiera rozprawę ogólną.

Przemawia p. Stapiński.

Przemawia p. Oleśnicki i stawia następującą rezolucyę:

Wzywa się c. k. Rząd, by spowodował jak najrychlejsze rozstrzygnięcie wszystkich zalegających protestów przeciw wyborom rad i zwierzchności gminnych i ustanowił w drodze rozporządzenia prekluzywne możliwe najkrótsze terminy do ich załatwienia.

Przemawia J. E. c. k. Namiestnik.

Przemawia członek Wydziału krajowego p. Wereszczyński.

Przemawia p. Szajer.

Marszałek zwraca uwagę posłów, że w tej chwili jest na porządku dziennym sprawozdanie komisji gminnej o czynnościach departamentu I. Wydziału krajowego i nie należy prowadzić rozprawy o akeyi wyborczej, która nie wchodzi w zakres czynności tego departamentu.

Izba uchwała na wniosek p. Buynowski zamknięcie rozprawy ogólnej.

Przemawia p. Stapiński, zapisany do głosu przed zamknięciem rozprawy.

Przemawia p. sprawozdawca.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej i uchwała oddzielnie oraz bez rozprawy wnioski I.—V. komisji, które p. sprawozdawca odczytuje.

Marszałek odczytuje rezolucyę p. Oleśnickiego i poddaje ją do poparcia.

Izba rezolucyę p. Oleśnickiego popiera, a następnie bez rozprawy ją odrzuca.

Następuje:

Sprawozdanie komisji budżetowej o zamknięciu rachunków galic. funduszu propinacyjnego za rok 1905 i o preliminarzu tego funduszu na rok 1907.

Sprawozdawca p. Skałkowski nwołniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sprawozdanie c. k. Dyrekeyi galic. funduszu propinacyjnego o zamknięciu rachunków za rok 1905 i o preliminarzach na rok 1907 przyjmuje Sejm z uznaniem do wiadomości.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Zamknięcie rachunków galic. funduszu propinacyjnego za rok 1905 przyjmuje Sejm do wiadomości i te rachunki zatwierdza.

Wysoki Sejm raczy uchwalić następujący budżet funduszu propinacyjnego ogólnego na rok 1907:

Dochody.

Pozycya 1. czynsze propinacyjne	8,530.000 K — h
Pozycya 2. opłaty od szynkarzy	380.000 „ — „
Pozycya 3. opłaty od nowych gorzelń, browarów i miodosytni	— „ — „
Pozycya 4. grzywny propinacyjne	4.000 „ — „
Pozycya 5. za skonfiskowane przedmioty	40 „ — „
Pozycya 6. odsetki zwłoki	20.000 „ — „
Pozycya 7. subwencya rządowa	1,782.258 „ — „
Pozycya 8. odsetki od lokowanej gotówki	150.000 „ — „
Pozycya 9. rozmaite	2.000 „ — „
Razem	10,868.298 K — h

Wydatki.

Pozycya 1. spłata wylosowanych obligacyj	5,473.400 K — h
Pozycya 2. wypłata kuponów	2,266.552 „ — „
Pozycya 3. prowizya bankowa	6.400 „ — „
Pozycya 4. należności stemplowe od subwencji	5.580 „ — „

Pozycya 5. podatek dochodowy	— K — h
Pozycya 6. podatek rentowy od obligacyj	226.655 „ — „
Pozycya 7. podatek zarobkowy	420.000 „ — „
Pozycya 8. ekwiwalent	11.738 „ — „
Pozycya 9. bonifikacya funduszu krajowego i funduszy powiatowych	266.000 „ — „
Pozycya 10. ryczałt za stemple od kwitów za czynsze propinacyjne	20.000 „ — „
Razem	8,696.325 K — h

Nadwyżka dochodów galic. funduszu propinacyjnego ogólnego wyniesie przeto według budżetu na r. 1907 2,171.973 K — h

Wysoki Sejm raczy uchwalić następujący budżet galic. funduszu propinacyjnego zasobowego na r. 1907:

Dochody.

W poz. 1. odsetki	930.950 K
-----------------------------	-----------

Wysoki Sejm raczy uchwalić następujący budżet galic. funduszu propinacyjnego rezerwowego na rok 1907:

Dochody.

Poz. 1. Odsetki	666.496 K
---------------------------	-----------

Wydatki.

Poz. 1. Płace urzędników	69.360 K
Poz. 2. Płace sług	3.690 „
Poz. 3. Adjuta	1.600 „
Poz. 4. Płace pomocników kancelaryjnych	16.145 „

Poz. 5. Datek na zakład zaopatrzenia pomocników kancelaryjnych	801	„
Poz. 6. Dyurna	15.082	„
Poz. 7. Ryczałt do Skarbu Państwa za utrzymanie kasy funduszu propinacyjnego	20.000	„
Poz. 8. Czynsze najmu	7.000	„
Poz. 9. Podatek wodociągowy	350	„
Poz. 10. Koszta administracji powiatowej	52.000	„
Poz. 11. Dyety i koszta podróży członków Dyrekcyi	1.000	„
Poz. 12. Potrzeby kancelaryjne	4.000	„
Poz. 13. Koszta zarządu	3.000	„
Poz. 14. Koszta sądowe	1.200	„
Poz. 15. Remuneracye, zapomogi i nieprzewidziane wydatki	20.000	„
Razem	215.828	K
Potrącając od spodziewanego dochodu	666.496	K
wydatki	215.828	„
zostaje nadwyżka	450.668	K

Marszałek otwiera rozprawę ogólną.

Przemawia p. Stapiński.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej i uchwała oddzielnie oraz bez rozprawy powyższe wnioski komisji, które p. sprawozdawca odczytuje.

Marszałek udziela głosu p. Szajerowi w sprawie osobistej.

Przemawia p. Szajer.

Marszałek udziela głosu p. Kozłowskiemu w celu wystosowania zapytania do przewodniczącego komisji administracyjnej.

Przemawia p. Kozłowski.

Przemawia p. Abrahamowicz.

Marszałek oznajmia, iż ma zamiar przystąpić do zamknięcia posiedzenia i wzywa sekretarzy do odczytania wniosków nagłych.

Sekretarz p. ks. Mazikiewicz czyta:

Wniosek nagły

pos. Oleśnickiego i tow. w sprawie zapomogi z funduszków krajowych i państwowych dla ludności wiejskiej kraju, dotkniętej niebezpieczeństwami elementarnymi.

Bieżący rok zaznaczył się wielką katastrofą dla gospodarstw rolniczych naszego kraju, a najdotkliwiej odczuły ją gospodarstwa wiejskie. Nadzwyczaj ciężka zima spowodowała, że w całym prawie kraju wymarły albo wyprzały zasiewy ozime, a posucha na wiosnę dokończyła dzieła elementarnego zniszczenia. Oprócz tego w niektórych stronach kraju pojawiła się klęska myszy polnych, których nie niszczoneo w należyty sposób, a z różnych stron kraju odzywały się głosy o inicjatywę i pomoc w tym kierunku ze strony władz administracyjnych. Dalej dokończyły zniszczenia w licznych stronach grady i powódzie. Rezultatem tego było, że ludność wiejska naszego kraju znalazła się nie tylko bez środków do życia, ale też bez zboża na zasiewy; a nadzwyczaj wysokie ceny zboża, a osobliwie żyta, uniemożliwiają dziś tej ludności zakupno nasienia.

Nie znając i nie przesądzając, czy i jaki materiał zebrały w tym względzie władze rządowe, podpisani ilustrują ten stan zebranymi datami w kilku powiatach.

W powiecie stryjskim wymarły i wyprzały zasiewy ozime w 44 gminach, grad wybił plony w 16, a powódź zniszczyła je w 3 gminach. Szkody cyfrowo obliczone wynoszą w gminie Komarów z Oleksicami i Jaroszcycami 3.600 kor., w Uhelmie około 30.000 kor., w Podhorcach 1.500 kor., w Stynowie niżej 15.000 kor., w Synowódzku niżej 1.000 kor., w Chodowicach

2.000 kor., w Faliszu 3.000 kor., w Pobuku 5.500 kor., w Tuchole 800 kor., w Łanaeb sokołowskich 5.000 kor., w Skolem ponad 1.000 kor., w Dzieduszycach małych 7.600 kor., w Niezuchowie 59.525 kor., w Morszynie 2.000 kor., w Sokołowie 2.000 kor., w Dobrowlanach 7.000 kor., w Strybańcach 18.382 kor., w Dołholuce 2.000 kor., w Uhersku 12 000 kor., w Wołosiance 33.000 kor., w Korostowie 2.000 kor., w Pławiu 2.000 kor., w Żulinie 10.000 kor., w Łukawicy wyżnej 7 700 kor., w Kołodnicy 2.000 kor., w Staszkowej 10.000 kor., w Sławsku 15.000 kor., w Pukieniczach 5.000 kor., w Pietniczanych i Wolicy 4.000 kor., w Bereżnicy 4.000 kor., w Truchanowie 5.000 kor., razem we wszystkich powyższych gminach 273.607 kor. Do najbardziej poszkodowanych gmin należą dalej: Hirne, Siemiginów, Dobrzany, Kawczyka, Sichów, Kalne, Korezyn, Zawadów, Kawsko, Zapłatyna — wogóle niema ani jednej gminy w tym powiecie, którejby mieszkańcy-rolnicy nie ponieśli bardzo dotkliwych szkód. Ogólna szkoda w całym stryjskim powiecie wynosi około 500.000 kor.

We wszystkich tych gminach niema całkiem żyta, które mieszkańcy musieli przeorać; pszenicy wszędzie ledwie $\frac{1}{4}$ — $\frac{1}{3}$ część całego zwykłego zbioru, jęczmienia i owsa $\frac{1}{2}$ — $\frac{1}{4}$ części zwykłego zbioru, a nie mniejszy nbytek okazuje się także co do zboża i roślin pastewnych i siana.

W powiecie rudeckim wyginęło pod śniegiem żyto we wszystkich gminach powiatu, grad wybił w Czudowicach zboże, powodując szkodę na 25.000 kor. oszacowaną na tę wysokość przez samego komisarza podatkowego, w gminie Piaski wybił grad zboże na 67 morgach — w gminach Chiszczewice, Koropuż, Hoszany, Szolomienice, Hodwisznia zniszczyły myszy zboże przed żniwami na pniu, wkońcu powódź zniszczyła plony w gminach Mosty, Susulów, Podolee, Pohorce, Czajkowie, Chłopczyce, Koniuszki siemianowskie, Zagórze, Petrów i Czernichów. Szkoda we wszystkich

tych gminach ogromna, a nędza wśród włościan niebywała.

W powiecie starosamborskim przepały prawie wszystkie plony w gminach: Stary Sambor, Strzelbice, Stara sól, Laszki murowane, Chyrów, Stara Ropa, Baczyna, Wola koblańska, Kobło, Strzelee, Topolnica, Ławrów, Lipniki małe, Potok, Nańczówki, Mszanice, Hołowiecko górne, Wiciów, Graziowa, Grodowice, Felsztyn, Berezów, Suszyca wielka, Suszyca rykowa, Buczkowice, Terło i Tyniowice.

W powiecie przemysłańskim również bardzo znaczna liczba gmin poniosła dotkliwe szkody. W jednej gminie Peczenia nie urodziło się całkiem żyto na 187 morgach, a na 266 morgach pszenicy urodziła się co najwyżej połowa zwykłego zbioru. Zawiodły również kartofle na 80 morgach. Nieurodzaj w tej gminie wynosi na 400 morgach sumę 9.000 kor.

W powiecie podhajeckim przeorano oziminę w gminach: Uwsie 70 morgów, Jabłonówce 130 morgów, Nowosielen 1000 morgów, Bokowej 180 morgów, Bożykowie 570 morgów, Litwinowie 300 m., Zastawczu 94 m., Dobrowodach 200 m., w Białokiernicy 600 m, Wierzbowie 600 m., Starem mieście 145 m., Szwejkowie 400 m. Bieniowie 600 morgów, a minimalne zapotrzebowanie pieniędzy na zasiewy w tych gminach wynosi sumę 3.200 kor. Oprócz tego wytłukł grad zupełnie jare zasiewy w gminach: Bożyków, Litwinów, Rudniki, Nowosiółka, Bieniowa, Rakowice, Bohadkowie i Speniów.

We wszystkich tych powiatach, a tak samo prawie we wszystkich innych powiatach kraju ten nieurodzaj pociąga za sobą fatalne następstwa dla gospodarstwa bydłem. U wszystkich wiejskich gospodarzy odgrywa wielką rolę w tem gospodarstwie słoma pszena i żytnia, szczególnie tam, gdzie niema łąk. Wobec grożącego braku paszy na zimę zniewoleni wiejscy gospodarze wysprzedawać już teraz za pół darmo bydło na zimę, co wykorzystują w celach

spekulacyjnych handlarze bydła, a takim sposobem grozi gospodarstwom wiejskim i z tej strony nieunikniona ruina. Ten stan rzeczy stwierdza w najwyższym stopniu żądanie wydatnej pomocy dla tych, którzy ponieśli szkodę, z funduszków krajowych i państwowych na zakupno nasienia i paszy na zimę — jak również spiesznego i sumiennego odpisania podatku gruntowego nawiedzonym kłeską — o ile to już nie nastąpiło.

Z tych przyczyn wnoszą podpisani:

Wysoki Sejm raczy:

1) uchwalić dla nawiedzonych nie-szczęściami elementarnymi włościan i rolników tak w powyższych jak i we wszystkich innych powiatach kraju wydatną zapomogę z funduszków krajowych;

2) wezwać c. k. Rząd o udzielenie im z funduszków państwowych wydatnej pomocy w pieniądzach względnie w zbożu na nasienie;

3) wezwać c. k. Rząd o natychmiastowe odpisanie na ten rok podatków gruntowych nawiedzonym kłeską i intensywne zastosowanie rozporządzenia o tępieniu myszy polnych z 17/4. 1896 l. 28.059 Nr. 20 dz. u. kr., jak niemniej o pomoc dla włościaństwa w tym celu przez zakupno i rozdział trutki na myszy.

Oleśnicki

wnioskodawca.

Bohaczewski, Korol, Kuryłowicz, Smigiel-ski, Hanczakowski, Kramarczyk, Mogilnicki, Effinowicz, Barabasz, Mazikiewicz, Wilczkiewicz, J. Jaworski, Staruch, Huryk.

Przemawia p. Oleśnicki, uzasadniając nagłość swego wniosku, a pod względem formalnym wnosi na przekazanie tego wniosku komisji budżetowej, z poleceniem przedłożenia sprawozdania bez drukowania na jednym z najbliższych posiedzeń.

Izba bez rozprawy uchwała nagłość tego wniosku, a oddzielnie i bez rozprawy

uchwala Izba odesłanie tego wniosku do komisji budżetowej z poleceniem przedłożenia sprawozdania bez drukowania na jednym z najbliższych posiedzeń.

Sekretarz ks. Mazikiewicz czyta:

Wniosek nagły

posła Oleśnickiego i towarzyszy w sprawie odszkodowania dla mieszkańców gminy Hirne, pow. Stryj, którzy ponieśli szkodę przez zalew pastwiska gminnego.

Gmina Hirne pow. Stryjskiego narażona jest od kilku lat na wielkie szkody z powodu odbywającej się na jej terytorium regulacji rzeki Stryj.

Na wiosnę b. r. z powodu niedostatecznego ubezpieczenia budującego się przepokpu tamami — wdarła się woda z przepokpu na terytorium pastwiska i gruntów gminnych i zabrała i zniszczyła około 300 morgów pastwiska gminnego i gruntów poszczególnych mieszkańców gminy. Szko-da, którą członkowie gminy, żyjący prze-ważnie z paszenia bydła przez to ponieśli przedstawia minimalną sumę 30.000 kor. Przez tę szkodę gmina pozbawiona jest zupełnie możności utrzymywania swego bydła a mimo próśb wnoszonych przez gminę tak ustnie przez deputacye — jak i pisemnie pod dniem 20. czerwca 1907 przez c. k. Starostwo w Stryju, a popartych przez Wydział powiatowy w Stryju do c. k. Rządu, szkoda ani w części nie została jej zwróconą. Zważywszy, że na mocy obowiązujących ustaw jest obowiązkiem c. k. Funduszu regulacyjnego wynagrodzić wszystkie szkody z przyczyny regulacji powstałe —

zważywszy że dochodzenia w drodze prawa tej szkody naraziłyby tak skarb państwa jak i gminę względnie jej mieszkańców na wielką szkodę (wielkie koszta), zważywszy wkońcu, że wstąpienie na drogę prawa tam, gdzie szkoda jest oczywistą i notoryczną, podkopałoby powagę władzy obowiązanej działać dohrowolnie i z urzędu — wnoszą podpisani:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się e. k. Rząd, ażeby szkodę gminie Hirne z powodu regulacji rzeki Stryj na pastwisku i gruntach gminy i jej mieszkańców spowodowaną jak najprędzej w całości wynagrodził.

Wnioskodawca
Oleśnicki.

Bohaczewski, Korol, Kuryłowicz, Szmigielski, Hanczakowski, Kramarczyk, Barabasz, Mogilnicki, Efficowicz, Mazikiewicz, Wilczkiewicz, J. Jaworski, Staruch, Huryk.

Przemawia p. Oleśnicki, uzasadniając nagłość swego wniosku, a pod względem formalnym wnosi na przekazanie go komisji wodnej.

Izba bez rozprawy uchwała nagłość tego wniosku, a oddzielnie i bez rozprawy uchwała Izba odesłanie tego wniosku do komisji wodnej.

Sekretarz p. ks. Mazikiewicz czyta:

Wniosek nagły

posła Oleśnickiego i tow. w sprawie pomocy dla pogorzelców gminy Hirne pow. Stryj.

W dniu 8. sierpnia 1907 wybuchł pożar w gm. Hirne, pow. stryjskiego, który zniszczył 12 gospodarstw z wszystkimi budynkami, bydłem i zebranem już zbożem.

Z pogorzelców było 7 ubezpieczonych — 5 nieubezpieczonych — jednak i u ubezpieczonych spowodował pożar daleko większe szkody niż wynosiło ubezpieczenie.

Pogorzeli mianowicie:

1) Stefan Kozak, ubezpieczony na 1400 koron, a szkoda jego wynosi 10.000 koron.

2) Wasyl Andrusejko, ubezpieczony na 1200 koron, a szkoda jego wynosi 8.000 koron.

3) Staś Iwanicki, ubezpieczony na 1200 koron, a szkoda jego wynosi 8.000 koron.

4) Stefan Andrusejko ubezpieczony na 1800 koron, a szkoda jego wynosi 10.000 koron.

5) Mychajło Uhrak, ubezpieczony na 700 koron, a szkoda jego wynosi 1.200 koron.

6) Nykoła Szepitak, ubezpieczony na 300 koron, a szkoda jego wynosi 1.000 koron.

7) Petro Jankowicz, ubezpieczony na 300 koron, a szkoda jego wynosi 1.600 koron.

Nieubezpieczeni ponieśli szkodę:

8) Iwan Oreł na 6.000 koron.

9) Wasyl Truch na 5.000 koron.

10) Nykoła Oreł na 6.000 koron.

11) Mychajło Duch na 1.000 koron.

12) Iwan Durda na 1.000 koron.

Wobec wielkich rozmiarów tej katastrofy wnoszą podpisani:

Wysoki Sejm raczy poszkodowanym uchwalić odpowiednią zapomogę z funduszków krajowych.

Wnioskodawca
Oleśnicki.

Bohaczewski, Korol, Kuryłowicz, Hanczakowski, Szmigielski, Kramarczyk, Mogilnicki, Barabasz, Efficowicz, Mazikiewicz, Wilczkiewicz, J. Jaworski, Staruch, Huryk.

Przemawia p. Oleśnicki, uzasadniając nagłość swego wniosku, a pod względem formalnym wnosi na przekazanie tego wniosku komisji budżetowej.

Izba bez rozprawy uchwała nagłość tego wniosku, a oddzielnie i bez rozprawy uchwała przekazanie go komisji budżetowej.

Sekretarz p. ks. Mazikiewicz czyta:

Wniosek nagły

posła Kuryłowicza i tow. w sprawie zapomogi dla pogorzalców we wsi Jaworzec pow. liskiego.

Dnia 29. sierpnia b. r. nawiedził gminę Jaworzec, liskiego powiatu, groźny pożar, którego ofiarą padło 14 zagród chłopskich ze wszystkimi zapasami zboża i paszy. Z powodu silnego wiatru pożar tak szybko szerzył się, że ludzie nie zdołali nawet ocalić odzieży, a u wielu spaliła się nawet gotówka pieniężna. Dwoje dzieci odniosło silne poparzenia. Ani jeden budynek nie był ubezpieczony. Szkoda wynosi około 50.000 koron.

Wobec tego stawiamy wniosek:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Poszkodowanym gminy Jaworzec powiatu liskiego udziela się odpowiedniej zapomogi z funduszów krajowych.

Wnioskodawca
Kuryłowicz.

Oleśnicki, Korol, Hanczakowski, Szmigiel-ski, Bohaczewski, Mogilnicki, Effinowicz, Mazikiewicz, Barabasz, J. Jaworski, Ochrymowicz, Stapiński, F. Włodek, Staruch.

Przemawia p. Kuryłowicz, uzasadniając nagłość swego wniosku, pod względem zaś formalnym wnosi na przekazanie go komisji budżetowej.

Izba bez rozprawy uchwała nagłość tego wniosku, a oddzielnie i bez rozprawy uchwała Izba odesłanie tego wniosku do komisji budżetowej.

Marszałek wzywa sekretarza do odczytania zwykłych wniosków.

Sekretarz p. Urbański czyta:

Wniosek

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, aby celem przyspieszenia regulacji rzeki Wereszycy,

zmienił w porozumieniu z Wydziałem krajowym rozporządzenie wykonawcze z 10. września 1906 L. Dz. u. kr. 137 o tyle, iżby przy odpowiednim podwyższeniu rocznych rat z zasilku państwowego, postanowił przeprowadzenie tej regulacji w ciągu lat 10, począwszy od 1. stycznia 1906, w myśl uchwały Sejmu z dnia 22. listopada 1905.

We Lwowie, dnia 16. września 1907.

Wnioskodawca:
Brunicki, w. r.

Sozański, Czarkowski Golejewski, I. Szepteyki, Mieczysław Urbański, Dr. Wł. Czajkowski, Pilat, Skalkowski, Stadnicki, Bal, Kozłowski, Sękowski, Torosiewicz, Białoskórski, Tyszkiewicz.

Wniosek

Z uwagi, że w powiecie dąbrowskim lasy prywatne większych właścicieli zostały wytrzebione;

dalej, że dowóz drzewa koleją lub drogą wodną na Duuajcu i Wiśle, znajdujący się wyłącznie w rękach żydowskich z dalekich stron kraju, — podniósł cenę drzewa opałowego i budulcowego do niebywalej ceny 32 koron za miękkie drzewo, a 40 koron za twarde;

wreszcie z uwagi, że biedna ludność powiatu dąbrowskiego, nie mogąc drzewa kupić — a nie mając pieców odpowiednich do palenia węglem — stoi wobec alternatywy, albo cierpieć zimno, albo czynić szkody w młodych kulturach leśnych prywatnych właścicieli;

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, ażeby w najkrótszym czasie założył skład drzewa opałowego i budulcowego z lasów rządowych w Dąbrowie.

We Lwowie, dnia 16. września 1907.

Wnioskodawca:
Ks. Wilczkiewicz, w. r.

Mazikiewicz, Huza, Kramarczyk, Włodek F.,
Tomaszewski, Bał, Michałowski, Trzecieski,
Efinowicz, Baynowski, Lityński, Płocki,
Tarnawski, Maiss.

Marszałek oznajmia, że pierwsze czytanie odczytanych wniosków umieści na porządku dziennym jednego z najbliższych posiedzeń.

Marszałek zamyka posiedzenie, oznaczając następne na dzień 18. września 1907 godzinę 10. przed południem i odczytuje porządek dzienny następnego posiedzenia.

Koniec posiedzenia godzina 2 min. 15 popołudniu.

Marszałek krajowy:

Stanisław Badeni, w. r.

Sekretarze:

Mieczysław Urbański, w. r.
Kazimierz Lubomirski, w. r.

Protokół

25. posiedzenia, III. sesyi, VIII. peryodu Sejmu galicyjskiego z dnia 18. września 1907.

Początek o godzinie 10-tej minut 20 przed południem.

Przewodniczący: Marszałek krajowy JE Stanisław hr. Badeui.

Sekretarze: Mieczysław Urbański, Kazimierz Lubomirski, Stanisław Mycielski, ks. Wiktor Mazikiewicz.

Obecných posłów 122.

Ze strony Rządu: e k. Wiceprezydent Namiestnictwa Włodzimierz hr. Łoś.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek oznajmia, iż protokół 24 posiedzenia złożony jest w biurze sejmowem do przejrzenia.

Izba bez rozprawy uchwała udzielenie urlopu p. Lipińskiemu na cały czas sesyi sejmowej.

Sekretarz p. Mieczysław Urbański odczytuje spis petycyj wniesionych po dzień 18. września 1907 r., które przydzielono następującym komisjom:

Komisji budżetowej: Ls. 2287—2290, 2295, 2299, 2300, 2303—2305, 2306, 2308, 2315—2323, 2325—2330, 2348, 2350 2352, 2354, 2356—2358, 2360, 2367, 2368, 2371 do 2375, 2383, 2384, 2386, 2388.

Komisji szkolnej: Ls. 2291—2294, 2297, 2298, 2301, 2331, 2342, 2344, 2346, 2347, 2353, 2355, 2357, 2359, 2369, 2370, 2377—2379, 2381, 2385.

Komisji gminnej: Ls. 2296.

Komisji dla reformy wyborczej: Ls. 2302, 2304, 2307.

Komisji sanitarnej: Ls. 2382.

Komisji drogowej: Ls. 2309, 2311, 2380, 2387.

Komisji kolejowej: Ls. 2310.

Komisji gospodarstwa krajowego: Ls. 2312, 2351.

Komisji administracyjnej: Ls. 2324, 2349, 2391.

Komisji przemysłowej: Ls. 2343.

Komisji petycyjnej: Ls. 2345, 2376.

Komisji solowej: Ls. 2389.

Komisji prawniczej: Ls. 2390.

Komisji wodnej: Ls. 2404.

Wydziałowi krajowemu: Ls. 2313, 2314.

Po odczytaniu petycji Ls. 2296 gminy Bochnia o zezwolenie na zaciągnięcie

pożyczki za gwarancją kraju i na pobór wyższych dodatków do podatków przemawia p. Maiss popierając tę petycję.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycyj, które przydzielono odnośnym komisjom jak wyżej.

Po odczytaniu petycji Ls. 2297 Michała Zeliska, emer. nauczyciela w Mikołajowie, o podwyższenie emerytury przemawia poseł Kuryłowicz popierając tę petycję.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycyj, które przydzielono odnośnym komisjom jak wyżej.

Po odczytaniu petycji Ls. 2316 Zarządu stowarzyszenia Rady opiekuńczej w Krakowie o subwencję przemawia p. Maryewski popierając tę petycję

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycyj, które przydzielono odnośnym komisjom jak wyżej.

Po odczytaniu petycji Ls. 2324 gminy m. Husaków w pow. mościckim o kreowanie Sądu powiatowego, Urzędu podatkowego i Oddziału straży pożarnej przemawia p. Stadnicki popierając tę petycję.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycyj, które przydzielono odnośnym komisjom jak wyżej.

Po odczytaniu petycji Ls. 2346 emerytowanych nauczycieli i nauczycielek, tudzież wdów po nauczycielach w pow. samborskim o podwyższenie emerytury przemawia p. ks. Jaworski popierając tę petycję.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycyj, które przydzielono odnośnym komisjom jak wyżej.

Po odczytaniu petycji Ls. 2404 Zwierzchności gminnej w Briance o odpisanie zaległych dodatków konkurencyjnych na regulację rzeki Wisłoka i potoku Pilnicy przemawia p. Kuryłowicz popierając tę petycję.

Marszałek wzywa sekretarzy do odczytania złożonych wniosków i interpelacji.

Sekretarz p. Urbański czyta:

I n t e r p e l a c y a

posła Stapińskiego i tow. do c. k. Rządu w sprawie nieprawego przypisywania podatku zarobkowego p. Mikołajowi Olszewskiemu w Sąsiadowicach.

Przed laty pracował Mikołaj Olszewski jako pomocnik dzienny przy reperacji kościoła w Sąsiadowicach. Nigdy więcej ze stolarstwem nie miał nic wspólnego i żadnej pracy stolarskiej nie wykonuje. Pomimo to władze podatkowe, zapewne na podstawie fałszywych donosów wójta Malejskiego, przypisują od r. 1901 podatek zarobkowy Mikołajowi Olszewskiemu i teraz na rok 1907 ten podatek w kwocie 4 K 70 h., a równocześnie prowadzą egzekucję o zapłacenie podatku zarobkowego za ubiegłe lata w kwocie 69 K 79 h.

Zapytujemy c. k. Rząd, jak mogą organy podatkowe takich nadużyć się dopuszczać przez przypisywanie podatków od nieistniejących przedsiębiorstw.

A zarazem zapytujemy c. k. Rząd, czy zechce zapobiec nękananiu biednego człowieka egzekucjami za nienależące się podatki.

Interpelant

Jan Stapiński m. p.

F. Włodek, Huryk, Krempa, Mogilnicki, Bojko, Barabasz, Kuryłowicz, Potoczek, Kramarczyk, Szwed, Korol, J. Jaworski, Starnch, Ostapeczuk.

I n t e r p e l a c y a

posła Krempe i tow. do JWPana Komisarza Rządowego w sprawie dodania jednego pociągu osobowego na szlaku kolejowym Dębica Przeworsk i szykan dokonanych 1. marca 1907 r. na robotnikach udających się do Prus.

Już to nieraz podnosiłem, iż:

od czasu, jak wybudowano kolej żelazną Dębica-Rozwadow, później Przeworsk, podróżni okolicy całej, z której wyjeżdżają, są narażeni, osobliwie w dzisiejszych czasach, na stratę czasu, pieniędzy i różne niedogodności z powodu wyczekiwania pociągów w Dębicy.

Pociągi osobowe w kierunku Rozwadowa z Dębicy kursują dwa razy dziennie, t. j. o godzinie 5 min. 10 rano i o 11 min. 25 przed południem. Rozkład jazdy jest tak unormowany, iż publiczność, przybywająca później pociągami od Krakowa i Lwowa, zmuszona jest czekać w Dębicy kilkanaście godzin.

Ludność przyjeżdżająca po godzinie 11 pociągami od Lwowa i Krakowa ogromnymi masami, zwłaszcza w tych czasach, kiedy takowa emigruje za zarobkiem do Prus, Ameryki i t. d. i na odwrót wraca do domów, jak również ludność udająca się do c. k. Sądów i szkół w Ternowie i Rzeszowie zmuszona jest wyczekiwać w Dębicy w niedogodnej, szczupłej poczekalni III. klasy, wylegując na podłodze, albo w żydowskich knajpach i hotelach od godz. 12 w południe do drugiego dnia godz. 5 rano, t. j. aż 17 godzin.

Ten system oszczędnościowy, prowadzony systematycznie przez władzę kolejową odbija się na ludności, która zmuszona jest czyto za zarobkiem w świat, czy w różnych sprawach kolejną w kierunku Dębica-Przeworsk podróż swą odbywać. A że doehodzi w obecnych czasach już do oburzenia i całkiem słusznie, z niedogodności, jaka jest związana z podróżowaniem od Dębicy w okolice północne aż do Przeworska, na to przytoczyć muszę z pomiędzy wielu przynajmniej dwa fakta:

W dniu 22. grudnia 1906 pociąg zwykły od Krakowa wyjeżdżający o godz. 8·10 rano, zabrać miał wszystkich podróżnych, udających się na święta w kierunku do Przeworska, a skoro w ten dzień spóźnił, bo przyjechał dopiero o godz. 2 po południu do Dębicy, a pociąg z Dębicy wyszedł

o godz. 11·25 min., dzieci szkolne o głodzie i chłodzie w liczbie przeszło 200 czekać musiały do 5 rano, t. j. 15 godzin w Dębicy.

Zgłoszenia prośby do naczelnika stacyi w Dębicy o zarządzenie osobnego pociągu nie odniosły skutku, a jak dalece to czekanie było dokuczliwem, wystarczy stwierdzić, iż ludzie z miłosierdzia żywili dzieci, aby nie pochorowały się.

W dniu 1. marca 1907 robotnicy, udający się w świat na zarobek, w liczbie przeszło 180 ludzi, przyjechali pociągiem wieczornym od Rozwadowa o godz. 7 wieczorem i byli to ludzie z gmin: Tarnobrzega, Niska, Grębowa, Żupawy, Dąbrówki, Jeziorki, Sokolnik, Turki, Jamnicy, Obojni i Królestwa Polskiego; siedzieli biedacy pokotem w 3 klasie na podłogach, na podwórzu, kurytarzach, popod sieńmi, od tej to godziny 7 wieczór do pociągu idącego ze Lwowa, zwyczajnego w dniu 2. marca 1907 r. o godz. 11 przed południem, t. j. 16 godzin.

Zebarakteryzować należy naczelnika stacyi w Dębicy, oprócz jego obchodzenia się z ludźmi, a nawet służbami kolejowymi, których traktuje przez „ty, durniu, byku“ i t. p., iż ile razy ci robotnicy wychodzili (a cztery razy wychodziła ta chmara ludzi), do pociągów w kierunku do Krakowa idących, których należało zawiadomić, a tego nie uczyniono, naczelnik stacyi, Jana, kąił sobie każdorazowo słowami i tonem podniesionym: „niema placu jeszcze dla was“, „możecie zajechać do Prus na kwiecień i wystarczy na was“, natomiast tytułowany inspektor, Niemiec, tego samego wieczora z 22 ludźmi pojechał sobie wieczornym pociągiem o godz. 8 w kierunku do Krakowa.

Powodem tego wszystkiego jest nie tylko przepelnienie, niedostateczna ilość wagonów, ale i iluzorowanie przepisów kolejowych, a które usunąć da się tylko przez dodanie jednego pociągu osobowego na szlaku kolejowym Dębica-Przeworsk.

Wobec tego zapytują podpisani JW. Pana Komisarza rządowego:

1) Czy mn znane są wypadki wynikające z przepelnienia wagonów podróznymi na kolei Dębica-Przeworsk?

2) Czy JW Pan Komisarz rządowy uzna za stosowne poczynić kroki, aby jak najspieszniej dodano pociąg osobowy celem uchylenia ludności od poniewierki siedmna-stogodzinnej w Dębicy?

3) Czy za podobne traktowanie sług kolejowych i podrózných przez naczelnika stacyi Jana, nie należy go pociągnąć do odpowiedzialności?

Interpelant
Krempa.

Bojko, Filip Włodek, Korol, Barabasz, Huryk, Staruch, Ostapezuk, Bohaczewski, J. Jaworski, Ochrymowicz, Effinowicz, Stojalowski, Stapiński, Mogiluicki.

I n t e r p e l a c y a

posła Krempey i tow. do c. k. Rządu w sprawie bezprawnego ukarania Wojciecha Gorczycę z Grębowa za rzekomą zbrodnię kradzieży lasowej.

W jaki sposób sądy galicyjskie wymierzają kary za przekroczenia lasowe i interpretują ustawę łowiecką, podnieść należy następujący fakt:

Dnia 30. listopada 1906 wyszedł syn Walentego Gorczycy, Wojciech, wraz z Michałem Stępnem na swoje pole, gdzie pa-sły się sarny, które chciał spędzić.

Gdy Wojciech Gorczyca przeszedł gruntem dworskim na swój grunt, którym szedł do domu, o niczem nie myśląc, w tej chwili zbliżył się leśny dworski z Grębowa, Franciszek Radomski, strzelił do Wojciecha Gorczycy w plecy, tak, że kilka śrutów doktor wydobył z ciała, a kilka dotąd w ciele jeszcze się znajduje; a po wystrzeleniu zawołał tenże leśny: „masz, psia krew“.

Wskutek tego chłopak ciężko 29 dni przechorował, kuracya którego kosztowała dużo pieniędzy i dotąd jeszcze nie jest zdolny do pracy.

Aby tedy podpozorować kradzież, a uchylić się od zbrodni zabójstwa, ponieważ od gruntu chłopca jest las dworski, zaskarżył leśny Wojciecha Gorczycę o zbrodnię kradzieży z §. 171—174 II. g, c, przekroczenie §. 36 ces. patentu z d. 24. września 1852 Nr. 223 dz. u. p., ulegając karze z §. 35 i 178 u. k., i w tej sprawie wyznaczono termin na 15. lutego b. r. do rozprawy głównej przed c. k. Sądem obwodowym w Rzeszowie, a oprócz tego oskarżono Wojciecha Gorczycę za noszenie broni i na 10 kor. ukarano.

Rozumie się, Wojciech Gorczyca został za kradzież karany, jakoby w lesie skradł drzewo, wedle fałszywego zeznania leśnego, na kilka tygodni aresztu jak naj-niewinniej, — natomiast leśny za strzelanie do człowieka, ani przyaresztowany po dokonanej zbrodni, ani ukarany należy-cie nie został, mimo, że ten sam leśny już nieraz poważał się strzelać do ludzi, a dlatego to czyni, iż do złagodzenia kar pomaga mu wpływ dziedzica, Henryka Dołańskiego.

Wobec tego zapytują podpisani:

1) Czy i kiedy zechce c. k. Rząd, względnie JWny Pan Komisarz rządowy poczynić stosowne zarządzenia, aby leśny-zbrodniarz za strzelanie do człowieka należy-cie ukarany został?

2) Czy nie uznaje za stosowne przedsięwziąć kroki zbadania winy Wojciecha Gorczycy z Zabrnia ad Grębów, poczem, skoro niewinność zarzuconej kradzieży się okaże, uwolnienie go od kary.

Lwów, dnia 19. marca 1907.

Interpelujący:
Krempa, w. r.

Huryk, Ostapezuk, Mazikiewicz, Stapiński, Staruch, Barabasz, Effinowicz, Szponder,

Stojałowski, F. Włodek, Kramarczyk, Bojko, Korol, Bohaczewski, Kuryłowicz.

I n t e r p e l a c y a

posła Franciszka Krempey i tow. do JW. Pana Komisarza rządowego w sprawie zniesienia pieczętowania na karkach cieląt.

Do dotkliwych uciążliwości, jakie doznaje ludność włościańska, mających związek z dręceniem zwierząt, należy pieczętowanie cieląt.

Pieczętowanie odbywa się w ten sposób, że cielęta 4-miesięczne rozpalonem żelazem do czerwona (cechą) pieczętują c. k. rewizorzy bydła na karku z lewej strony.

Aczkolwiek pieczęć ta jest mniejsza, aniżeli wówczas, kiedy bydło podlegało pieczętowaniu na biodrach, to jeonak faktem jest, iż pieczętowanie cieląt jest w ogromny sposób dokuczliwem, powodujące ból, który sprawia, że cielęta jeść nie chcą, a wskutek czego marnieją, przez co gospodarze szkodę na wartości ponoszą.

Rewizorzy bydła, pilnowani przez żandarmeryę, zmuszeni wykonywać swój obowiązek, to też zanim rożki odrosną, pieczętują cielęta dość często; w myśl rozporządzenia ministeryalnego z dnia 18. sierpnia 1883 dz. u. p. Nr. 141.

W ścisłym związku z ustawą o pieczętowaniu cieląt stanowiącem szykanę ludności, są przekroczenia, za które bywają hodowcy bydła karani.

Kary te należą do wyższych sądów, które też nieraz i to bardzo często najniewinniej, szczególnie włościan, grzywnami karzą.

Wystarczy, aby po sprzedaży bydła w 24 godzinach nie donieść o tem, t. j. zmianie, rewizorowi lub zapomnieć o tem, iż cielęciu cecha na karku zarosła, albo cecha na rogu zaginęła, wreszcie niedostawienie bydła do pieczętowania etc. etc. — w tych to i innych wypadkach wy-

daje wyroki II. instancya sądowa, chłop musi tracić czas, kilka mil podróżować, które jest połączone z kosztami i bywa dotkliwie karany.

Wobec tego podpisani zapytują:

1) Czy JW. Pan Komisarz rządowy nie uznaje za stosowne przedstawić Ministerstwu zniesienia owego rozporządzenia w ten sposób, aby cielęta tylko te pieczętowane być mogły, które są do sprzedaży?

2) Czy nie uznaje poczynić kroki w tym kierunku, aby owe przekroczenia przydzielono c. k. Sądom powiatowym I. instancyi.

Lwów, 19. marca 1907.

Interpelant
Krempa.

F. Włodek, Stojałowski, Bojko, Kramarczyk, Szponder, Stapińki, Effiuowicz, Barabasz, Korol, Bohaczewski, Huryk, Staruch, Ostapczuk, Mazikiewicz.

I n t e r p e l a c y a

posła Krempey i tow. do Wydziału krajowego w sprawie rozdziału gmin Falkenberg i Hójsko w powiecie dobromilskim.

Gmina Falkenberg w powiecie dobro-milskim posiada od niepamiętnych czasów jako gminną własność pastwisko. W r. 1884 sąsiednia wieś Hójsko, bez jakiegokolwiek pertraktacyi z wyż wspomnianą gminą Falkenberg, zainstabulowała wymienione pastwisko na wspólną własność, a stało się to tem łacniej, że obydwie gminy mają wspólną mapę katastralną. Współota ta przecięła gminy Falkenberga budżet, połowa podatków tejże gminy spływa na rzecz gminy, Hójsko t. j. 150 koron, — stan ten nie-ekonomiczny wywołał silny protest u obywateli gminy Falkenberg — w myśl którego wniesiono prośbę do c. k. Namiestnictwa we Lwowie o rozdział obu gmin. C. k. Namiestnictwo w załatwieniu owej prośby zaleciło c. k. Starostwu w Dobromilu pod d. 12.1, 1904 do l. 1084 poczynić

odpowiednie kroki, przesławszy mu dotyczące akta rozdziału gmin, zaś c. k. Starostwo przekazało Wydziałowi Rady powiatowej w Dobromilu — uchwałę Rady gminnej w Falkenbergu — zawierającą prośbę o rozdział. — Wprawdzie dwukrotnie wydelegowano z Wydziału powiatowego komisyję celem zbadania stanu rzeczy — nie jednak stanowczego Rada powiatowa nie orzekła.

Gmina Falkenberg widząc brak jakichkolwiek kroków ze strony Rady powiatowej, postanowiła w drodze sądowej starać się o rozdział. W tym celu wyjąć chciała z kasy Wydziału Rady powiatowej ze swego funduszu gminnego, tamże ulokowanego 400 koron. Wydział powiatowy pominął mileżeniem i pisemną prośbę gminy Falkenberg i ustną jej przedstawicieli. Gmina widzi niechęć ze strony Rady powiatowej, pomimo, że i c. k. Namiestnictwo i c. k. Starostwo skłonne były zadość uczynić woli obywateli gminy Falkenberg.

To przedstawivszy niżej podpisani za-pytują się Wys. Wydział krajowy, czy jest gotów polecić odpowiednim władzom załatwienie sprawy według faktycznego stanu rzeczy — to jest uskutecznić w jak naj-krótszym czasie rozdział gmin Falkenberg i Hójsko.

Interpelant
Franciszek Krempa.

Bojko, F. Włodek, Korol, Kuryłowicz, Stojalowski, Skołyżewski, J. Jaworski, Huryk, Staruch, Mogilnicki, Barabasz, Ostapczuk, Effinowicz, Bohaczewski, Stapiński.

I n t e r p e l a c y a

posła Stapińskiego i tow. do c. k. Rządu w sprawie postępowania c. k. inspektora okr. szkolnego Widlarza w Krośnie.

C. k. inspektor okręgowy szkolny w Krośnie p. Widlarz wywiera zemstę na nauczycielstwie ludowem w swoim okręgu szkolnym za udział w krajowym wiecu nauczycielskim w ten sposób, że odzywa się do nauczycielstwa przychodzącego do kancela-

ryi inspektorskiej w obraźliwych słowach i każdego odsyła bez udzielenia żądanej informacyi w słowach „proszę sobie pójść na wiec, tam pomogą“. Nawet wobec trzecich osób w taki sposób obchodzi się z nauczycielstwem p. Widlarz.

Zapytujemy c. k. Rząd, czy zechce pouczyć p. Widlarza, że obowiązkiem jego jest grzeczne i uprzejme postępowanie w urzędzie ze wszystkimi interesantami, a w szczególności także z nauczycielstwem ludowem.

Interpelant
Jan Stapiński.

Bojko, F. Włodek, Krempa, Jan Jaworski, Korol, Effinowicz, Staruch, Ostapczuk, Stojalowski, Huryk, Bohaczewski, Barabasz, Mogilnicki, Kuryłowicz.

W n i o s e k

posła ks. Szpodra i towarzyszy w sprawie unormowania cen węgla odpowiednio do kosztów eksploatacyi tegoż i położenia drogą ustawodawczą tamy podnoszeniu się cen węgla w sposób anormalny.

Zważywszy, że ceny węgla podwyższają się niemal w każdym miesiącu;

zważywszy, że to podwyższanie się cen węgla nie pozostaje w prostym stosunku do wzmagających się kosztów eksploatacyi i plac górników;

zważywszy, że anormalna drogość węgla w fatalny sposób odbija się na przemyśle i całym ekonomiczno-gospodarczem życiu;

zważywszy, że to niepomierne podwyższanie się cen węgla budzi uzasadnione obawy i trwogę, zwłaszcza wśród uboższej ludności, dla której opał jest poprostu kwestyą życia;

Wysoki Sejm uchwalić raczy:

Wzywa się c. k. Rząd przystąpić do npaństwownienia kopalń węglowych, a nim to nastąpi użyć bezzwłocznie ustawodaw-

czych środków, celem oznaczenia cen węgla odpowiadających kosztom eksploatacyi.

We Lwowie, dnia 18. września 1907.

Wnioskodawca

Ks. Szponder w. r.

Huryk, Stapiński, Jahłoński, Mazikiewicz, Filip Włodek, Maryewski, Poczeczek, Bojko, Szwed, Bohaczewski, Jan Jaworski, Michałowski, Hanczakowski, Schätzel, Korol.

Sekretarz p. Mazikiewicz czyta:

I n t e r p e l a c y a

do Wysokiego c. k. Rządu posła ks. Bohaczewskiego i tow. w sprawie dopełniającego wyboru marszałka Rady powiatowej w Dolinie.

Marszałek Rady powiatowej w Dolinie Krupiński już 3 lata temu przeniósł się na stałe do Sambora, a posada marszałka wakuje. Jest wprawdzie wicemarszałek ks. Zaremba, lecz ponieważ on często miewa przeszkody, to nieraz zdarza się, że członkowie Rady powiatowej zjawiwszy się z wielkim kosztem do Doliny, z niczem muszą wracać do domu, na czem oczywiście cierpi gospodarka całego powiatu. Sprawa ta już kilka razy była poruszona, jednak nadaremnie. Wobec tego zapytną podpisani: Czy znany ten stan Wysokiemu c. k. Rządowi i czy gotów jest dopełniający wybór marszałka Rady powiatowej w Dolinie jak najspieszniej rozpisac?

Interpelant
Bohaczewski.

Korol, Huryk, Pastor, Staruch, Ostapczuk, Skołyżewski, Mogilnicki, Kramarczyk, Kuryłowicz, Effinowicz, Stapiński, Oleśnicki, F. Włodek, Barabasz, Ochrymowicz.

I n t e r p e l a c y a

do c. k. Rządu posła ks. Jaworskiego w sprawie nieprawnego pomieszczenia żandarma w kancelaryi gminnej w Chorobrowie, powiatu sokalskiego.

Dnia 18. marca 1907 rano komendant posterunku c. k. żandarmeryi w Uhrynowie (powiat Sokal) przywiózł z sobą jednego żandarma w pełnym rynsztunku razem z łóżkiem do Chorobrowa i zażądał od naczelnika gminy, ażeby odstąpił lokal urzędu gminnego na pomieszczenie żandarma. Naczelnik gminy oświadczył, że w lokalu tym wyłożoną jest obecnie lista wyborcza do przeglądu i dlatego nie może tego lokalu odstąpić. Potem udał się do c. k. Starostwa, lecz starosta zhańbił go za rzekomy opór c. k. żandarmeryi. Takie narzucenie żandarma bez wiedzy i zgody gminy do lokalu gminnej kancelaryi ukróca prawo wyborcze gminy, bo nikt nie zechce pójść pod kontrolą żandarma przeglądać listę.

Dlatego podpisani niniejszem zapytują:

1. Czy wiadomem jest to c. k. Rządowi i
2. czy zarządzi w jak najkrótszej drodze usunięcie żandarma z kancelaryi urzędu gminnego?

Lwów, dnia 19. marca 1907.

Interpelant
J. Jaworski.

Korol, Stapiński, Bojko, F. Włodek, Oleśnicki, Ochrymowicz, Krempa, Effinowicz, Mazikiewicz, Kuryłowicz, Staruch, Ostapczuk, Bohaczewski.

Marszałek oznajmia, że pierwsze czytanie odczytanego wniosku umieści na porządku dziennym jednego z najbliższych posiedzeń, interpelacye zaś odstąpi p. komisarzowi rządowemu względnie Wydziałowi krajowemu.

Przed przystąpieniem do porządku dziennego Marszałek udzielił głosu p. Wodziekiemu.

Przemawia p. Wodziecki i stawia formalny wniosek o powiększenie liczby członków komisji sanitarnej i przemysłowej o jednego członka.

Izba uchwala powyższy wniosek p. Wodzickiego bez rozprawy.

Marszałek zawiadamia Izbę, iż jest cały szereg wniosków poselskich, postawionych w poprzednim okresie obecnej sesji sejmowej, których pierwsze czytanie dla braku czasu w tym okresie odbyć się nie mogło. Gdy od tego okresu upłynęło przeszło pół roku, Marszałek uprasza wnioskodawców, aby, jeżeli życzą sobie umieszczenia swych wniosków na porządku dziennym, zechcieli zawiadomić o tem Marszałka, względnie kancelaryę sejmową.

Izba przystępuje do porządku dziennego, którego pierwszym punktem jest:

Pierwsze czytanie wniosku posła ks. Wilczkiewicza w sprawie założenia składu drzewa opałowego i budulewego z lasów rządowych w Dąbrowie.

Wnioskodawca p. ks. Wilczkiewicz nieobecny w Izbie. Następuje więc:

Pierwsze czytanie wniosku p. Brunickiego w sprawie przyspieszenia regulacji rzeki Wereszycy.

Przemawia p. Brunicki nzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisji gospodarstwa krajowego.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie utworzenia z rozparcelowanej posiadłości tabularnej Wola baraniecka nowej gminy administracyjnej pod nazwą Wolica polska.

Sprawozdawca p. Wereszczyński uwolniony od czytania sprawozdania, wnosi na przekazanie tego przedłożenia komisji administracyjnej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie utworzenia z rozparcelowanej posiadłości tabularnej w Majdanie średnim osobnej gminy administracyjnej pod nazwą Św. Józef.

Sprawozdawca p. Wereszczyński uwolniony od czytania sprawozdania, wnosi na przekazanie tego przedłożenia komisji administracyjnej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w sprawie poparcia przez kraj budowy projektowanej kolei lokalnej z Łodygowie do Buczkowic.

Sprawozdawca p. Dąbski uwolniony od czytania sprawozdania, wnosi na przekazanie tego przedłożenia komisji kolejowej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w sprawie zmiany etatu urzędników krajowego biura kolejowego.

Sprawozdawca p. Dąbski uwolniony od czytania sprawozdania, wnosi na przekazanie tego przedłożenia komisji budżetowej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o powiększeniu personalu krajowego biura melioracyjnego.

W zastępstwie nieobecnego w Izbie sprawozdawcy p. Pilata p. Dąbski uwolniony od czytania sprawozdania, wnosi na przekazanie tego przedłożenia komisji budżetowej.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie udzielenia zakładowi wychowawczemu w Pawlikowicach z krajowego funduszu sierocego pożyczki 15.000 koron, i z przedłożenia petycyi Towarzystwa „Powściągliwość i Praca“ o pożyczkę 30.000 koron dla zakładu wychowawczego w Miejscu piastowem.

Sprawozdawca p. Sala uwolniony od czytania sprawozdania, wnosi na przekazanie tego przedłożenia komisji administracyjnej.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego o uzupełniającym wyborze posła na Sejm krajowy z okręgu wyborczego większych posiadłości byłego obwodu żółkiewskiego.

Sprawozdawca poseł Wereszczyński wnosi:

Wysoki Sejm

raczy wybór p. dra Stanisława Starzyńskiego na posła z kuryi większych posiadłości byłego obwodu żółkiewskiego uznać za ważny.

Izba uchwała ten wniosek bez rozprawy.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego o uzupełniającym wyborze posła na Sejm krajowy z okręgu wyborczego miasta Lwowa.

Sprawozdawca poseł Wereszczyński wnosi:

Wysoki Sejm

raczy wybór Stanisława Ciucheńskiego na posła z kuryi miasta Lwowa uznać za ważny.

Izba uchwała ten wniosek bez rozprawy.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia gminie Zabłocie na pobór opłaty gminnej od psów.

Sprawozdawca p. Wereszczyński odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego zakończone projektem następującej ustawy:

U s t a w a

z dnia w przedmiocie zezwolenia gminie Zabłocie (powiat Żywiec) na pobór opłaty gminnej od psów.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wiekiem Księstwem Krakowskim postanawiam:

Art. I.

Gminie Zabłocie zezwala się na przeciąg lat dziesięciu na pobór opłaty gminnej od każdego psa w gminie utrzymywanego w wysokości 4 koron rocznie.

Art. II.

Od opłaty tej są wolne:

1) szczenięta nie mające więcej nad dni 10,

2) psy, które służą do strzeżenia, o ile przez dzień trzymane są na uwięzi z tych psów jeden u każdego właściciela wolny jest od opłaty,

3) psy należące do osób zamiejscowych, które stale są utrzymywane poza obrębem Zabłocia, a przytem dłużej nad 1 miesiąc w Zabłociu się nie utrzymują,

4) psy utrzymywane do celów wojskowych.

Art III.

Postanowienia wykonawcze niniejszej ustawy określi uchwała Rady gminnej, podlegająca zatwierdzeniu Wydziału krajowego.

Art. IV.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Art V.

Wykonanie niniejszej ustawy porucam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda.

Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie tej ustawy en bloc.

Izba uchwała przyjęcie powyższej ustawy en bloc, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwała cały projekt ust. en bloc.

Uchwaliwszy aastępnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwała Izba powyższy projekt ustawy w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia gminie Gwoździec (powiat Kolomyja) na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych, piwa, miodu, wiśniaku i maliniaku.

Sprawozdawca p. Wereszczyński odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego zakończone projektem następującej ustawy.

U s t a w a

z dnia o zezwoleniu gminie Gwoździec (powiat Kolomyja) na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych, piwa, miodu, wiśniaku i maliniaku.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam co następuje:

Art. I.

Gminie Gwoździec zezwala się pobierać od wejścia w życie niniejszej ustawy do końca roku 1910 opłaty gminne od niżej poszczególnionych napojów w gminie wyrabianych lub w jej obręb wprowadzanych i w niej zużywanych według następującej taryfy:

1) Od jednego hektolitra 100-stopniowego spirytusu, którego zawartość alkoholu da się oznaczyć 100-stopniowym alkoholometrem po 14 koron.

2) Od jednego hektolitra rosolisu, likieru, rumu, araku, śliwowicy, esencji ponczowej i innych słodzonych napojów spirytusowych, których zawartość alkoholu nie da się oznaczyć 100-stopniowym alkoholometrem, po 11 koron.

3) Od jednego hektolitra piwa po 2 kor.

4) Od jednego hektolitra miodu po 12 koron.

5) Od jednego litra maliniaku i wiśniaku po 20 hal.

Art. II.

Do niszczenia powyższych opłat obowiązani są wszyscy, którzy napoje w Art. I. poszczególnione dla konsumcyi miejscowej wyrabiają lub sprowadzają, czy to na własny użytek, czy też na sprzedaż.

Art. III.

Okręg poborowy stanowi gmina Gwoździec.

Art. IV.

Ta opłata ciąży tylko na konsumcyi miejscowej w obrębie gminy, nie można nią obciążać producyi ani obrotu handlowego.

Art. V.

Od opłaty tej ma być wolną wódka w tych wszystkich wypadkach, w których

po myśli §. 6. ces. rozporządzenia z d. 17. lipca 1899 Dz. p. p. Nr. 120 część II. wolną jest ona od państwowej opłaty konsumcyjnej.

Art. VI.

Blizsze postanowienia co do sposobu poboru tych opłat wyda w drodze administracyjnej c. k. Namiestnictwo w porozumieniu z Wydziałem krajowym.

Art. VII.

Dzierżawa dochodu z tych opłat ma być złączona z dzierżawą prawa propinacyi w gminie Gwoźdzu a dla przeprowadzenia tej dzierżawy obowiązana jest gmina uzyskać zgodne porozumienie się z c. k. Dyrekcją galic. funduszu propinacyjnego, względnie z dzierżawcą prawa propinacyi w Gwoźdzu.

Art. VIII.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda,

Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie tej ustawy en bloc.

Izba uchwała przyjęcie powyższej ustawy en bloc, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwała cały projekt ustawy en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, Izba uchwała powyższy projekt ustawy w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia gminie Założce (powiat Brody) na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych, piwa i miodu.

Sprawozdawca p. Wereszczyński odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego zakończone projektem następującej ustawy:

U s t a w a

z dnia o zezwoleniu gminie Założce (powiat Brody) na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych, piwa i miodu.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam co następuje:

Art. I.

Gminie Założce zezwala się pobierać od wejścia w życie niniejszej ustawy do końca r. 1910 opłaty gminne od niżej poszczególnionych napojów w gminie wyrabianych lub w jej obręb wprowadzanych i w niej zużywanych według następującej taryfy:

1) Od jednego hektolitra spirytusu którego zawartość alkoholu da się oznaczyć 100-stopniowym alkoholometrem, po 11 koron.

2) Od jednego hektolitra rozolisu, rumu, araku, eseneyi ponczowej i innych słodzonych napojów spirytusowych, których zawartość alkoholu nie da się oznaczyć 100-stopniowym alkoholometrem, po 11 koron.

3) Od jednego hektolitra piwa po 2 korony 40 hal.

4) Od jednego hektolitra miodu po 12 koron.

Art. II.

Do uiszczania powyższych opłat obowiązani są wszyscy, którzy napoje w Art. I. poszczególnione dla konsumcyi miejscowej wyrabiają lub sprowadzają, czy to na własny użytek czy też na sprzedaż.

Art. III.

Okręg poborowy stanowi gmina Założce.

Art. IV.

Ta opłata ciąży tylko na konsumcyi miejscowej w obrębie gminy, nie można nią obciążać producyi ani obrotu handlowego.

Art. V.

Od opłaty tej ma być wolną wódka w tych wszystkich wypadkach, w których po myśli §. 6. ces. rozporządzenia z dnia 17. lipca 1899 Dz. p. p. Nr. 120 część II, wolną jest ona od państwowej opłaty konsumcyjnej.

Art. VI.

Bliższe postanowienia co do sposobu poboru tych opłat wyda w drodze administracyjnej e. k. Namiestnictwo w porozumieniu z Wydziałem krajowym.

Art. VII.

Dzierżawa dochodu z tych opłat ma być złączoną z dzierżawą prawa propinacyi w gminie Założce a dla przeprowadzenia tej dzierżawy obowiązana jest gmina uzyskać zgodne porozumienie się z e. k. Dyrekcją galic. funduszu propinacyjnego, względnie z dzierżawcą prawa propinacyi w Założcach.

Art. VIII.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mójemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda. Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie tej ustawy en bloc.

Izba uchwała przyjęcie powyższej ustawy en bloc, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwała cały projekt ustawy en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwała Izba powyższy projekt ustawy w trzeciem czytaniu bez czytania.

Następuje:

Uzupełniający wybór dwóch członków komisji drogowej.

Uzupełniający wybór jednego członka komisji przemysłowej.

Uzupełniający wybór jednego członka komisji podatkowej.

Uzupełniający wybór jednego członka komisji gospodarstwa krajowego.

Uzupełniający wybór jednego członka komisji sanitarnej.

Uzupełniający wybór jednego członka komisji wodnej.

Uzupełniający wybór jednego członka komisji reformy wyborczej.

Uzupełniający wybór dwóch członków komisji petycyjnej, tudzież uzupełniający wybór jednego kwestora i dwóch rewidentów.

Marszałek zaprasza do komisji skrutacyjnej pp.: Czarkowskiego, Hanczakowskiego, Marsa, Buynowskiego i Włodka Filipa i wzywa posłów do oddania kartek.

Posłowie oddają kartki.

Podczas skrutynium Izba przystępuje do następnego punktu porządku dziennego, którym jest:

Sprawozdanie komisji gospodarstwa krajowego o wnioskach:

1. posła Merunowicza dotyczącym objęcia w zarząd kraju domenów i lasów państwowych;

2. posła Tadeusza Cieńskiego w sprawie dostarczania w większej mierze jak dotąd drzewa opałowego i budulca okolicom bezleśnym kraju z lasów rządowych, i

3. posła Kleskiego o założeniu składu drzewa opałowego z lasów rządowych w Kołomyi.

Sprawozdawca p. Garapich uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od

czytania: sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Poleca się Wydziałowi krajowemu, ażeby ponownie wziął pod rozwagę sprawę objęcia w zarząd kraju domen i lasów państwowych, tudzież dóbr funduszowych w Galicyi, pozostających dotąd w administracyi państwa — ażeby przeprowadził w tym kierunku rokowania z c. k. Rządem i ażeby o wyniku ich złożył Sejmowi sprawozdanie wraz z odpowiednimi wnioskami.

Wzywa się c. k. Rząd:

1. ażeby rozszerzając zakres działania c. k. Dyrekcyi lasów i dóbr skarbowych we Lwowie umożliwił swobodniejszą, a więcej zastosowaną do potrzeb kraju gospodarzę;

2. ażeby przez stosowne melioracye oddał do eksploatacyi przestrzenie zadrzewione, a dotąd zupełnie niedostępne — które bezużytecznie marnieją, kiedy w znacznej części kraju ludność nie może dostać drzewa opałowego i budulca;

3. aby wprowadził drobną sprzedaż drzewa na miejscu produkcyi ile możności z wykluczeniem pośredników;

4. ażeby w miastach we wschodniej części kraju urządził publiczne składy drzewa;

5. ażeby stosownie do potrzeb i zasad racjonalnej gospodarki i administracyi pomnożył znacznie etat urzędników i służby lasowej;

6. ażeby za uzyskane fundusze ze sprzedaży dóbr koronnych — za indemnizacyę propinacyi, wreszcie za zwiększone dochody przez pomnożenie etatu wyrębów dążył do zakupna majątków leśnych w Galicyi.

Marszałek otwiera rozprawę ogólną.

Przemawia p. Kozłowski.

Przemawia p. Cieński Tadeusz i stawia w miejsce pierwszego ustępu wniosku komisji następujący wniosek:

Poleca się Wydz. krajowemu, ażeby z zastrzeżeniem dochodzenia praw własności wdrożył natychmiast pertraktacye z c. k. Rządem celem bezzwłocznego zadzierżawienia dochodów galicyjskich dóbr państwowych i funduszowych wraz z zakładem zdrojowym w Krynicy dla kraju, tudzież upoważnia się Wydział krajowy do zawarcia z c. k. Rządem odnośnej umowy imieniem kraju.

Przemawia p. Stapiński, stawiając następujące poprawki:

Z rezolucyi 3. wyrzucić słowa „ile możności“.

Z rezolucyi 4. wyrzucić słowa: „we wschodniej części kraju“.

Opuścić 6. rezolucyę.

Przemawia p. Huryk i stawia uступującą dodatkową rezolucyę do c. k. Rządu:

Aby pastwiska w dobrach państwowych i funduszowych, w zarządzie państwa pozostających, wyarendował spółkom włościańskim jak i poszczególnym włościanom w celu paszenia bydła.

Przemawia p. ks. Stojalowski.

Izba uchwała zamknięcie rozprawy ogólnej na wniosek sekretarza p. M. Urbańskiego.

Marszałek oznajmia, że do głosu zapisani są pp. Szajer, Szmigielski, ks. Pastor i Merunowicz.

Przemawia p. Szajer i stawia następującą rezolucyę:

Sejm wzywa Rząd, ażeby w jak najkrótszym czasie założył skład drzewa budulcowego i opałowego dla powiatu Rzeszowskiego w mieście Rzeszowie.

Przemawia p. Szmigielski, stawiając następującą dodatkową rezolucyę do c. k. Rządu:

Ażeby przyspieszył zakładanie składowych drzewa opałowego przede wszystkim na Podolu, gdzie ludność najwięcej cierpi przez brak lasów, a zatem i drzewa opałowego i budulecowego.

Przemawia p. ks. Pastor.

Przemawia p. Merunowicz, stawiając następującą poprawkę do rezolucyi p. Tadeusza Cieńskiego:

Przed wyrazem „zadzierzawienia“ wstawić słowa: „objęcia w zarząd kraju ewentalnie“ i t. d.

Przemawia p. ks. Pastor dla sprostowania faktu.

Przed poddaniem poprawek do poparcia, Marszałek zapytuje p. Tadeusza Cieńskiego, czy przyjmuje poprawkę postawioną do jego rezolucyi przez p. Merunowicza.

P. Tadeusz Cieński przyjmuje poprawkę p. Merunowicza.

Marszałek odczytuje rezolucyę p. Tadeusza Cieńskiego z uwzględnieniem przyjętej przez niego poprawki p. Merunowicza i podaje ją do poparcia.

Izba rezolucyę p. T. Cieńskiego popiera.

Marszałek odczytuje poprawki p. Stapińskiego do rezolucyi 3. i 4., tudzież jego wniosek o opuszczenie rezolucyi 6.

Izba poprawki te, tudzież wniosek p. Stapińskiego oddzielnie popiera.

Izba popiera rezolucyę p. Huryka, a następnie rezolucyę p. Szmigielskiego, które Marszałek odczytuje.

Po przemówieniu sprawozdawcy p. Garapicha Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca czyta:

Poleca się Wydziałowi krajowemu, ażeby ponownie wziął pod rozwagę sprawę objęcia w zarząd kraju domen i lasów pań-

stwowych tudzież dóbr funduszowych w Galicyi, pozostających dotąd w administracyi państwa — ażeby przeprowadził w tym kierunku rokowania z c. k. Rządem i ażeby o wyniku ich złożył Sejmowi sprawozdanie wraz z odpowiednimi wnioskami.

Marszałek otwiera rozprawę. Gdy nikt głosn nie żąda i po zrzeczeniu się głosn przez sprawozdawcę, Marszałek oznajmia, iż podda najpierw pod głosowanie wniesioną do tego ustępu poprawkę p. T. Cieńskiego, która ma zastąpić ustęp pierwszy wniosków komisyi, — skoro poprawka ta zostanie przyjętą, odpadnie głosowanie nad wnioskiem proponowanym przez komisję.

Marszałek odczytuje rezolucyę p. T. Cieńskiego, poczem Izba ją uchwala.

Po odczytaniu przez sprawozdawcę 1—6 rezolucyi do c. k. Rządu z uwzględnieniem wniesionych przez p. Stapińskiego do punktu 3 i 4, poprawek, które komisya przyjęła, Izba rezolucye te uchwala oddzielnie oraz bez rozprawy zgodnie z wnioskiem komisyi.

Marszałek oznajmia, iż wobec uchwalenia rezolucyi 6-ej odpada głosowanie nad poprawką p. Stapińskiego, aby rezolucyę tę opuścić.

Izba odrzuca rezolucyę p. Huryka, którą Marszałek odczytuje, a następnie uchwala oddzielnie oraz bez rozprawy odczytane przez Marszałka rezolucye p. Szajera i p. Szmigielskiego.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi górniczej o peptycyi krajowego Towarzystwa naftowego we Lwowie, wniesionej do Wysokiego Sejmu w dniu 5. marca 1907 l. 1798 w sprawie potrzeby stosowania odpowiedniej interpretacyi ustawy podatkowej i zmiany krajowej ustawy konkurencyjnej.

Sprawozdawca p. Małachowski uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego

od czytania sprawozdania, odczytnie następujące wnioski komisji:

I. Wzywa się c. k. Rząd, ażeby uwzględniając wyjątkowe stosunki i właściwość przemysłu górniczego, a specjalnie naftowego w Galicyi i na Bukowinie, przedłożył w najbliższym czasie Radzie Państwa do parlamentarnego traktowania projekt ustawy zmieniającej przepisy obowiązujących ustaw o wymiarze podatku zarobkowego i osobisto-dochodowego w tym kierunku, iż

a) obowiązek płacenia podatku zarobkowego rozpoczynać się ma dopiero z chwilą, kiedy kopalnia staje się produkcyjną;

b) wymiar podatku zarobkowego dla przemysłu górniczego, a w szczególności naftowego ma obejmować tylko ten okres czasu, w którym ropa istotnie jest wydobywana;

c) władza obowiązana jest podać opodatkowanemu w całej osnowie opinię znawcy;

d) wymiar podatku osobisto-dochodowego następuje według wyniku poprzedniego roku kalendarzowego z uwzględnieniem jak najkrótszej (dwuletniej) amortyzacji wkładu.

II. Wzywa się c. k. Rząd, ażeby wydał władzom podatkowym ścisłe polecenie w następującym kierunku:

Postanowienia obecnie obowiązujących ustaw w przedmiocie uwzględnienia zastanowienia lub przerwy w ruchu przedsiębiorstwa, a szczególnie przepisy §§. 36, 73, 160 i 230 mają być przez władze podatkowe, szczególnie w zastosowaniu do przemysłu naftowego interpretowane w ten sposób, iżby uwzględniały wszelkie wyjątkowe właściwości tego przemysłu a w szczególności te przerwy, które chwilowo powstają wskutek czyto zagwoźdżenia szybu, czy zaniechania wydobywania nie opłacającej eksploatacyę ilości ropy i wiercenia do głębszego horyzontu.

III. Poleca się Wydziałowi krajowemu, ażeby zbadał sprawę wymiaru opłat z ty-

tułu datków konkurencyjnych przez przedsiębiorstwa tylko czasowo w gminie operujące i przedłożył w tej mierze odpowiednie wnioski, uwzględniające o ile możności wywody petycyi krajowego Towarzystwa naftowego z 5. marca 1907 l. 1798.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej i uchwała oddzielnie oraz bez rozprawy powyższe wnioski I.—III. komisji, które p. sprawozdawca odczytuje.

Następuje:

Sprawozdanie komisji kolejowej o wniosku p. Kazimierza Lubomirskiego i towarzyszy o obronę stanu posiadania w dziedzinie kolejowych taryf eksportowych na drzewo tarte.

Sprawozdawca p. Federowicz uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się Rząd, by nie wprowadzał w życie zamierzonego podwyższenia stawek taryfowych dla transportu drzewa tartego w tzw. „Elbeumschlagsverkehr“ i wogóle powstrzymał się od dalszego ukrócania stanu posiadania taryfowego galicyjskich interesentów w dziedzinie taryf kolejowych na wywóz drzewa tartego z Galicyi, lecz przeciwnie wywozowi temu przyznaniem nowych ulg taryfowych przyszedł z pomocą.

Marszałek otwiera rozprawę.

Przemawia p. Stapiński.

Po zamknięciu rozprawy i zrzeczeniu się głosu przez sprawozdawcę Izba uchwała powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji kolejowej o wniosku p. dr. Oleśnickiego w sprawie poczekalni przy przystanku kolei państwowych w Zawadowie.

Sprawozdawca p. Struszkiewicz uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wzywa się e. k. Rząd, aby wybudowanie poczekalni przy przystanku Zawadów na szlaku kolei państwowych Strzychów jak najrychlej zarządzone zostało.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji kolejowej o wnioskach posła ks. Stojalowskiego do l. 1123/907 o zaprowadzeniu na kolejach rozmaitych udogodnień.

Sprawozdawca p. Schätzel uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Sejm wzywa Wydział krajowy, aby wszystkie wnioski powyższe zbadał i o takich w swoim czasie zdał sprawę Sejmowi.

Marszałek otwiera rozprawę.

Przemawia p. Kramarczyk i stawia następującą dodatkową rezolucję:

Wzywa się Rząd, aby bezzwłocznie zarządził wprowadzenie w życie IV. klasy na kolejach państwowych i niepaństwowych.

Izba powyższą rezolucję p. Kramarczyka popiera.

Przemawia p. ks. Stojalowski.

Izba uchwała na wniosek sekretarza p. Urbańskiego zamknięcie rozprawy.

Marszałek oznajmia, że do głosu zapisany p. Maryewski i p. Szajer.

Przemawia p. Maryewski.

Przemawia p. Szajer.

Po przemówieniu sprawozdawcy Izba uchwała wniosek komisji, w oddzielnem zaś głosowaniu dodatkową rezolucję p. Kramarczyka, którą Marszałek odczytuje.

Marszałek wzywa sekretarzy do odczytania złożonych nagłych wniosków.

Sekretarz p. ks. Mazikiewicz czyta:

Wniosek nagły

p. Kuryłowicza i tow. w sprawie zapomogi dla pogorzelców gminy Jastrzębce powiatu sokalskiego.

W tych dniach nawiedził gminę Jastrzębce (pow. sokalski) wielki pożar, który do szczytu zniszczył 45 gospodarstw wiejskich. Szkoda, wynosząca do 200.000 kor., tylko w bardzo małej części była ubezpieczona -- zatem liczne rodziny pozostały bez dachu i środków utrzymania.

Wobec tego podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić odpowiednią zapomogę z funduszków krajowych dla dotkniętych pożarem włościan w Jastrzębce (pow. sokalskiego).

Wnioskodawca
Kuryłowicz.

Oleśnicki, Hanczakowski, Bohaczewski, Mazikiewicz, Stapiński, F. Włodek, J. Jaworski, Huryk, Korol, Szmigielski, Szwed, Staruch, Barabasz, Bojko.

Przemawia p. Kuryłowicz uzasadniając nagłość swego wniosku, a pod względem formalnym wnosi na przekazanie tego wniosku komisji budżetowej.

Izba uchwała bez rozprawy nagłość wniosku p. Kuryłowicza, a oddzielnie i bez rozprawy uchwała przekazanie tego wniosku komisji budżetowej.

Sekretarz p. ks. Mazikiewicz czyta:

Wniosek nagły

posła Bohaczewskiego i towarzyszy w sprawie udzielenia bezzwrotnej zapomogi Iwa-

nowi Maruszcakowi, pogorzalecowi z gminy Skopów powiatu przemyskiego.

Dnia 13. sierpnia b. r. popalił się Iwan Maruszcak z gminy Skopów powiatu przemyskiego. Spaliła mu się chata, stajnia, odzież, warsztat stolarski i wszystkie inne narzędzia i sprzęty domowe. Szkoda wynosi 800 K.

Podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy temuż odpowiednią zapomogę przyznać.

Bohaczewski
wnioskodawca.

Szmigielski, Oleśnicki, Barabasz, Wilczkiewicz, Szajer, Mogilnicki, J. Jaworski, Mazikiewicz, Knuryłowicz, Korol, Effinowicz, Stapiński, Krępka, F. Włodek.

Przemawia p. ks. Bohaczewski uzasadniając nagłość swego wniosku, pod względem zaś formalnym wnosi na przekazanie go komisji budżetowej.

Izba uchwała bez rozprawy nagłość wniosku p. ks. Bohaczewskiego, a oddzielnie i bez rozprawy uchwała przekazanie go komisji budżetowej.

Sekretarz p. Kazimierz Lubomirski czyta:

Wniosek nagły
p. Filipa Włodka.

Wysoki Sejmie!

W ciągu bieżącego miesiąca, a więc już w najbliższych dniach ma paść na powiat tarnowski plaga, której inne powiaty pozbyć się zdołały.

Z mocy rozporządzenia c. k. Ministerstwa rolnictwa z dnia 9. lipca 1907 l. 25.115 ma być wprowadzone w powiecie tarnowskim koleczykowanie świń.

Wiadomość o tej nadechodzącej pladze wzburzyła niesłychanie gospodarzy wiejskich, którzy też za mojem pośrednictwem proszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, aby wstrzymał wykonanie rozporządzenia c. k. Ministerstwa rolnictwa z dnia 9. lipca 1907 l. 25.115 i wprowadzenia koleczyków i kastastru świń w obrębie pow. tarnowskiego zaniechał.

Wnioskodawca:
Filip Włodek.

Szwed, ks. Pastor, Szponder, Mazikiewicz, J. Jaworski, Kuryłowicz, Huryk, Korol, Hanczakowski, Bohaczewski, Potoczek, Stapiński, Bojko, Oleśnicki.

Przemawia p. Filip Włodek uzasadniając nagłość swego wniosku, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie go do komisji gospodarstwa krajowego.

Izba uchwała bez rozprawy nagłość wniosku p. Filipa Włodka, a oddzielnie i bez rozprawy uchwała przekazanie go komisji gospodarstwa krajowego.

Sekretarz p. Kazimierz Lubomirski czyta:

Wniosek nagły.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1) Na wspomnienie ludności rolniczej, dotkniętej klęską nieurodzaju, a w szczególności na zakupno ziarna do zasiewów jesiennych i wiosennych przeznacza Sejm sumę 2,000.000 koron.

Z użycia tej kwoty zboży Wydział krajowy szczegółowe sprawozdanie na najbliższej sesji sejmowej.

2) Sejm wzywa c. k. Rząd, aby z funduszów zapomogowych w kwocie 3,000.000 koron, wyznaczonych przez Radę państwa, przyznał i wyasygnował jak najrychlej dla Galicyi sumę przynajmniej 1 500.000 koron.

3) Wzywa się c. k. Rząd, aby zarządził odpisanie wszystkich podatków gruntowych z gruntów rustykalnych w Galicyi

za lata 1907 i 1908, a to z powodu powszechnej klęski elementarnej.

Wnioskodawca:
Jan Stapiński.

F. Włodek, J. Jaworski, Mazikiewicz, Maryewski, Hanczakowski, ks. Pastor, Jabłoński, Michałowski, Szponder, Bohaczewski, Szwed, Korol, Huryk, Kuryłowicz.

Przemawia p. Stapiński uzasadniając nagłość swego wniosku, a pod względem formalnym wnosi na przekazanie go komisji budżetowej.

Izba uchwała bez rozprawy nagłość wniosku p. Stapińskiego, a oddzielnie i bez rozprawy uchwała przekazanie go komisji budżetowej.

Marszałek wzywa sekretarza do odczytania złożonego wniosku zwykłego.

Sekretarz p. Lubomirski, Kazimierz czyta:

W n i o s e k.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, aby z dniem 1. września 1908 otworzył szkołę średnią w Gródku Jagiellońskim.

We Lwowie, dnia 18 września 1907.

Wnioskodawca:
Brunicki w. r.

Stadnicki, Bał, Kozłowski, Sękowski, Sozański, Torosiewicz, Czarkowski-Golejewski, Miecz. Urbański, Małachowski, Starzyński, Wład. Czaykowski, Kl. Dzieduszycki, Skalkowski, Cielecki.

Marszałek oznajmia, że pierwsze czytanie odczytanego wniosku umieści na porządku dziennym jednego z najbliższych posiedzeń.

Marszałek zamyka posiedzenie, naznaczając następne na dzień 20. września 1907 godzinę 10. przed południem i odczytuje porządek dzienny następnego posiedzenia.

Koniec posiedzenia godzina 1 min. 50 po południu.

Marszałek krajowy:

Stanisław Badeni, w. r.

Sekretarze:

Mieczysław Urbański, w. r.
Kazimierz Lubomirski, w. r.

Protokół

26. posiedzenia, III. sesyi, VIII. peryodu Sejmu galicyjskiego

z dnia 20. września 1907.

Początek o godzinie 10. minut 30 przed południem.

Przewodniczący: Marszałek krajowy J. E. Stanisław hr. Badeni.

Sekretarze: Mieczysław Urbański, Kazimierz Lubomirski, Stanisław Mycielski, ks. Wiktor Mazikiewicz.

Obecných posłów 121.

Ze strony Rządu: c. k. Wiceprezydent Namiestnictwa Włodzimierz hr. Łoś.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek oznajmia, iż protokół 24. posiedzenia uważa za przyjęty, gdyż nie wniesiono przeciw niemu żadnych zarzutów, protokół 25. posiedzenia złożony jest w biurze sejmowem do przejrzenia.

Sekretarz p. Mieczysław Urbański odczytuje spis petycyi wniesionych po dzień 20. września 1907 r. które przydzielono następującym komisjom, a mianowicie:

Komisji budżetowej: Ls. 2416, 2432, 2434—2436, 2439—2449, 2460—2462, 2464 do 2476, 2483, 2490, 2492—2494, 2496, 2500—2503, 2505—2507, 2511, 2512, 2519, 2525, 2530, 2531, 2535, 2537, 2539,

2543, 2547, 2551, 2556, 2563, 2566—2573 2577, 2580, 2583, 2585.

Komisji szkolnej: Ls. 2407, 2408, 2417—2431, 2433, 2450, 2477, 2478, 2481, 2482, 2489, 2491, 2495, 2497, 2504, 2513 do 2515, 2517, 2520, 2523, 2524, 2526—2528, 2544, 2548—2550, 2552, 2554, 2555, 2557, 2559, 2560, 2564, 2565, 2575, 2579.

Komisji gminnej: Ls. 2437, 2438, 2479, 2532, 2546.

Komisji petycyjnej: Ls. 2558, 2576, 2586.

Komisji administracyjnej: Ls. 2516, 2518, 2561, 2578.

Komisji prawniczej: Ls. 2409, 2410, 2412, 2508, 2510, 2522.

Komisji gospodarstwa krajowego: Ls. 2413, 2553, 2562, 2574.

Komisji drogowej: Ls. 2463, 2480, 2498, 2509, 2536, 2540, 2541.

Komisji kolejowej: Ls. 2411, 2538.

Komisji przemysłowej: Ls. 2499, 2533, 2534.

Komisji sanitarnej: Ls. 2414, 2529.

Komisji dla reformy wyborczej: Ls. 2415, 2521, 2545, 2581, 2584.

Po odczytaniu petycji Ls. 2411 Rad pow. w Rzeszowie i Kolbuszowie, tudzież gminy m. Rzeszowa w sprawie budowy kolei lokalnej z Niska na Bojanów, Majdan, Kolbuszowa, Głogów do Rzeszowa przemawia p. Jabłoński, popierając tę petycję.

Sekretarz p. Urbański M. odczytuje spis dalszych petycji, które przydzielono jednośnym komisjom.

Po odczytaniu petycji Ls. 2480 gminy Dobra szlachecka i sąsiednich o budowę mostu na Sanie pod Dobrą szlachecką lub Uluczem, przemawia p. Kuryłowicz, popierając tę petycję.

Sekretarz p. Urbański M. odczytuje spis dalszych petycji, które przydzielono jednośnym komisjom jak wyżej.

Po odczytaniu petycji Ls. 2489 nauczycieli emerytów powiatu jasielskiego o podwyższenie poborów emerytalnych przemawia p. ks. Pastor, popierając tę petycję.

Sekretarz p. M. Urbański odczytuje spis dalszych petycji, które przydzielono jednośnym komisjom jak wyżej.

Po odczytaniu petycji Ls. 2521 Magistratu m. Buczacza o utworzenie z Buczacza i Trembowli jednego okręgu wyborczego miejskiego przemawia p. Cielecki, popierając tę petycję.

Sekretarz p. Urbański M. odczytuje spis dalszych petycji, które przydzielono jednośnym komisjom jak wyżej.

Po odczytaniu petycji Ls. 2541 Wydziału Rady powiatowej we Lwowie w sprawie uznania drogi gminnej I. klasy Lwów, Szczerzec, Komarno za drogę kraj. przemawia p. Abrahamowicz, popierając tę petycję.

Sekretarz p. Urbański M. odczytuje spis dalszych petycji, które przydzielono jednośnym komisjom jak wyżej.

Marszałek zawiadamia Izbę, iż udzielił urlopu p. Skrzyńskiemu na 4 dni, zaś

p. Dunajewski z powodu złego stanu zdrowia nie może jeszcze przybyć na posiedzenia sejmowe.

Marszałek udziela głosu p. Komisarzowi rządowemu celem dania odpowiedzi na interpelacye.

Komisarz rządowy c. k. wiceprezydent Namiestnictwa Włodzimierz hr. Łoś odpowiada na interpelacye:

1) p. Kuryłowicza i tow. z dnia 1. marca 1907 w sprawie przeniesienia adjunkta podatkowego Stefana Sozańkiego z Dynowa do Laszek;

2) p. ks. Bohaczewskiego i tow. z d. 23. lutego 1907 w sprawie postępowania żandarma Mitringa w Romanowie, powiatu bóbreckiego;

3) p. Oleśnickiego i tow. z dnia 15. marca 1907 w sprawie wyborów do Rady gminnej w Kapuścińcach;

4) p. Oleśnickiego i tow. z d. 18. lutego 1907 w sprawie odebrania przyrzeczenia od nowo wybraonej Rady gminnej w Zagóreczku pow. bóbreckiego;

5) p. ks. Jaworskiego i tow. z d. 27. lutego 1907 w sprawie zawiązanego tow. łowieckiego w Starym Samborze;

6) p. Korola i tow. z dnia 21. lutego 1907 w sprawie rozwiązania zgromadzenia ruskiego w Belzie.

Marszałek wzywa sekretarzy do odczytania złożonych wniosków i interpelacyi.

W zastępstwie nieobecnego sekretarza p. ks. Mazikiewicza, p. Hanczakowski czyta:

W n i o s e k

posła Hanczakowskiego i tow. w sprawie budowy mostu na rzece Stryj w powiecie Turka.

Na rzece Stryj, w powiecie Turka, brak wogóle mostu do komunikacji koło-

wej, tak, że na wypadek powodzi, mieszkańcy powiatu turezańskiego zupełnie nie mogą obcować ze światem — przez co ponoszą ogromne szkody ekonomiczne.

Wobec tego

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

budowę mostu na koszt funduszu krajowego na rzece Stryj we wsi Ilniku, pow. turezańskiego.

We Lwowie, dnia 18. września 1907.

Wnioskodawca:

Hanczakowski m. p.

Kuryłowicz, Mazikiewicz, Bojko, J. Jaworski, Stapiński, F. Włodek, Korol, Michałowski, Barabasz, Szponder, Bohaczewski, Szmigielski, Pastor, Effinowicz, Haryk.

W n i o s e k

posła Hanczakowskiego i tow. w sprawie utworzenia składu soli w Wysocku wyżnem powiatu turezańskiego.

W południowej części powiatu Turka znajdują się wsie jak Libuchora, Krywka, Husne wyżne, Husne niżne, Matków i inne, — w których topka soli kosztuje 40 hal. Przyczyną tych miejscowych cen soli jest okoliczność, że najbliższy skład soli oddalony jest o kilka mil (w Boryni), a komunikacja przez górskie drogi jest bardzo kosztowna i ciężka, wskutek czego kosztu transportu soli są ogromne.

Wobec tego wnoszę:

Wysoka Izba raczy uchwalić:

Wzywa się Wydział krajowy o utworzenie składu soli w Wysocku wyżnem jako miejscowości, znajdującej się w środku południowej części powiatu Turka (powiat sądowy Borynia) i nadającej się na utworzenie składu soli z przyczyny, że w Wysocku wyżnem odbywają się jarmarki względnie targi.

We Lwowie, dnia 18. września 1907.

Wnioskodawca:

Hanczakowski w. r.

Bohaczewski, Oleśnicki, Mazikiewicz, Korol, Effinowicz, Stapiński, J. Jaworski, F. Włodek, Bojko, Barabasz, Michałowski, Szponder, Haryk, Szmigielski, Pastor.

W n i o s e k

posła Oleśnickiego i towarzyszy w sprawie utworzenia na szlaku kolei Stryj-Ławoczne przystanku Synowódzko niżne.

Między stacyami Lubieńce-Synowódzko wyżne na szlaku kolei państwowej Stryj Ławoczne zachodzi konieczna potrzeba utworzenia przystanku w Synowódzku niżnem.

Przystanek ten ma służyć dla gmin Synowódzko niżne, Stynawa wyżna, Stynawa niżna, Pobuk, Truchanów, Tyszowica i Międzybrody.

Wszystkie te gminy starały się długo o ten przystanek w c. k. Dyrekcji kolei państwowych, gmina Synowódzko niżne ofiaruje pod niego grunt, — wszelkie jednak starania dotąd nie mogły doprowadzić do pożądanego wyniku.

Wobec tego podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd do utworzenia przystanku c. k. kolei państwowej na szlaku Stryj-Skołe na terytorium gminy Synowódzko niżne.

We Lwowie, dnia 20. września 1907.

Wnioskodawca:

Oleśnicki w. r.

Stojałowski, Szmigielski, A. Barabasz, Mogilnicki, Hanczakowski, J. Jaworski, Effinowicz, Kramarczyk, Korol, Haryk, Bohaczewski, W. Szwed, Szajer, Kuryłowicz, Potoczek.

W n i o s e k

posła Oleśnickiego i towarzyszy w sprawie pobudowania przekopu od przepustu na

szlaku kolei Stryj-Ławoczne pomiędzy stacyami Koniuchów a Lubieńce do rzeki Stryj.

Szlak c. k. kolei państwowej Stryj-Ławoczne przecina pomiędzy stacyami Koniuchów i Lubieńce grunta gmin i obszarów dworskich Dołhołuka, Wola dołhołucka, Hirne i Chromohorb.

Konfiguracya terenu, przez który ten tor między dwoma stacyami na terytoryum gmin powyższych a w szczególności gminy Dołhołuka przechodzi, jest tego rodzaju, że po prawej (północnej stronie) tego szlaku jest teren wyższy i od strony pagórków spadzisty, a po lewej (południowej stronie) jest teren niższy i ten niższy teren prowadzi do rzeki Stryj, która płynie w oddaleniu około 1 kilometra po lewej stronie szlaku kolei.

Opisany szlak kolejowy w prostopadłym kierunku do kierunku dopływów, które stosownie do naturalnego nachylenia terenu spływają do rzeki Stryj. W poprzek tego szlaku płynie do rzeki Stryj potok Glachowiec, wypływający po prawej stronie szlaku z góry Dubrana.

Zarząd c. k. kolei żelaznej, mając na celu takie przeprowadzenie wód z położenia wyższego po prawej stronie szlaku do położenia niższego po lewej stronie jego, któreby zabezpieczyło całość i wytrzymałość szlaku i budowy podłorowej, pobudował przy budce l. 9 przepust do sprowadzenia tych wód.

Przepust ten był do r. 1903 szeroki tylko na trzy metry, wobec czego woda z potoka Glachowiec i jego dopływów, nie mogąc w czasie wyższego stanu przedostać się tym przepustem, spływała rowem materjałowym wzdłuż toru na ten cel wykopanym ze strony stacji Koniuchów do rzeki Stryj.

W r. 1903 rozszerzył zarząd c. k. kolei państwowych ten przepust w ten sposób, że wszystka woda, która z potoków i ich dopływów po prawej stronie szlaku

zbiera się, w całości przez ten przepust na lewą stronę przedostać się może.

Równocześnie jednak nie pobudował tenże c. k. Zarząd kolei państwowych po lewej stronie przepustu przekopu, którymby woda od tego przepustu do rzeki Stryj przepłynąć mogła. Skutek tego jest taki, że przy każdym większym napływie wód przechodzą one całemi masami przepustem przy budce Nr. 9 na lewą stronę szlaku, a nie mając odpływu do rzeki, rozlewają się na grunta po lewej stronie szlaku leżące i zalewają je na szerokiej przestrzeni, powodując zniszczenie wszystkich ziemio-plodów.

Z uwagi, że szkody gmin i obszarów dworskich, spowodowane tym sposobem, są rok rocznie znaczne i dotkliwie;

z uwagi, że rozchodzi się tu o winę instytucyi publicznej, będącej własnością i pod zarządem państwa;

z uwagi, że zapobieżenie dalszym szkodom jest interesem publicznym i w całej pełni usprawiedliwione,

wnoszą podpisani:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd o spowodowanie zarządu c. k. kolei państwowych do jak najspieszniejszego pobudowania po lewej (południowej) stronie przepustu przy budce Nr. 9 między stacyami Lubieńce-Koniuchów na szlaku Stryj-Ławoczne odpowiedniego przekopu, którymby woda z tego przepustu do rzeki Stryj swobodnie, bez narażenia gruntów po lewej stronie tego szlaku leżących na zalew — mogła przepływać.

We Lwowie, dnia 20. września 1907.

Wnioskodawca:
Oleśnicki w. r.

Szmigielski, Barabasz, Mogilnicki, Huryk, Korol, J. Jaworski, Bohaczewski, Hanczakowski, Ełfinowicz, Szwed, Kramarczyk, Potoczek, Stojalowski, Szajer.

W n i o s e k.

Dnia 23. sierpnia 1907 około godziny 6. wieczorem z niewiadomej przyczyny powstał pożar w Wierzbicy powiatu rawskiego i zniszczył dwa budynki gospodarcze Josafata Smyka i Emila Tymczyna, napełnione całym zbiorem tegorocznego zboża i paszy.

Ponieważ są oni teraz bardzo biedni, gdyż ubezpieczone były tylko budynki bez kawałka chleba, dlatego proszę: Wysoki Sejm raczy łaskawie udzielić powyższym dwu pogorzelcom odpowiedniej zapomogi celem utrzymania siebie i rodziny przy życiu przez cały rok następny.

Pod względem formalnym do komisji budżetowej.

We Lwowie, dnia 20. września 1907.

Wnioskodawca:
Mazikiewicz, w. r.

Bohaczewski, Potoczek, F. Włodek, W. Szwed, Efficowicz, Korol, Oleśnicki, Hanczakowski, Stapiński, Maiss, J. Jaworski, Szponder, Kuryłowicz, Głabiński.

I n t e r p e l a c y a

posła Bohaczewskiego i tow. do Wysokiego c. k. Rządu w sprawie nieprawego nakazu c. k. Starostwa w Dolinie z powodu zaprowadzenia ruskiego języka urzędowego w gminie Sołuków powiatu dolińskiego.

Na posiedzeniu Rady gminnej w Sołukowie dnia 25. marca b. r. uchwalono zaprowadzić w urzędowaniu gminnym język ruski i doniesiono o tej uchwale dnia 25. marca c. k. Starostwu w Dolinie. Dnia 20. lipca otrzymała Zwierzchność gminna Sołuków następujący ukaz:
L. 11.819.

Dolina, dnia 14/4. 1907.

Do Zwierzchności gminnej w Sołukowie.

Na sprawozdanie donoszące o wprowadzeniu języka ruskiego do urzędowania

tamtejszej Zwierzchności gminnej, polecam przedłożyć dowód należytego zwołania i odbycia się odnośnego posiedzenia Rady gminnej z wyjaśnieniem na jakiej podstawie Rada gminna zajmowała się i powzięła uchwałę co do zmiany obowiązującego (?) języka urzędowego.

C. k. Rada Namiestnictwa i kierownik Starostwa Rainer.

Podpisani zapytują:

Czy wiadomy ten ukaz Wysokiemu c. k. Rządowi i czy gotów c. k. Rząd tenże jak najprędzej znieść, a niewinnej ruskiej gminy nie maltretować i z powodu ruskiego urzędowania nie szykanować?

Interpelant
Bohaczewski.

Mazikiewicz, Hanczakowski, Oleśnicki, Korol, Kuryłowicz, Huryk, Szmigielski, J. Jaworski, Efficowicz, Staruch, Mogilnicki, Barabasz, Ochrymowicz.

I n t e r p e l a c y a

posła Kuryłowicza do c. k. Komisarza rządowego w sprawie przeniesienia targów w Rymanowie z dni świątecznych gr. kat. obrządku na następny dzień.

W Rymanowie odbywają się tygodniowe jarmarki każdego poniedziałku, a jeżeli na poniedziałek przypada święto łacińskie, odkładają się do następnego dnia. Jeżeli jednak na poniedziałek przypada święto gr. kat. obrządku, nie odkłada się targów do następnego dnia, wskutek czego okoliczni włościanie gr. kat. obrządku ponoszą wielką stratę, nie mogąc bez naruszenia świętych uczuć religijnych wziąć w jarmarku udziału, a tem samem nie mogą pozbywać artykułów swojej pracy, a mianowicie artykułów spożywczych, co często jest jedynym ich przychodem w gotówce. A ponieważ w dekrete kancelaryi nadwornej z 29. maja 1807 powiedziano, że gdy na dzień targowy przypada święto bez względu jakiego obrządku, powinien targ być odłożony na następny dzień, czego

gmina Rymanów mimo wielokrotnych próśb zarządzić nie chce.

Podpisani zapytują przeto c. k. Komisarza rządowego:

Czy raczy c. k. Rząd (Namiestnictwo we Lwowie) w wykonaniu powyższego postanowienia ustawy i w poszanowaniu uczuć religijnych tysięcy włościan gr. kat. obrządku w okolicy Rymanowa zarządzi zaraz przeniesienie targów i jarmarków w mieście Rymanowie z dnia świątecznego wedle gr. kat. obrządku na następny dzień powszedni. po myśli wniesionej już przez 21 gminu petycyi?

Interpelant
Kuryłowicz.

Bohaczewski, Stapiński, Bojko, Effenowicz, Huryk, Korol, Staruch, Barabasz, Mogilnicki, J. Jaworski, Oleśnicki, F. Włodek, Hanczakowski, Szmigielski.

I n t e r p e l a c y a

posła J. Jaworskiego i towarzyszy do c. k. Rządu w sprawie gospodarki lasem gminnym w Rosochach powiatu starosamborskiego.

Gmina Rosochy ma 360 morgów lasu szpilkowego, lecz członkowie gminy nie mają z niego najmniejszego pożytku. W radzie gminnej zasiada od wielu lat miejscowy propinator Srul Brik i każdorazową radę gminną umie tak dla siebie zjednać, że las ten w spółce z prefektem stał się dla niego źródłem wyzysku i ucisku miejscowej ludności. I tak:

Temu kilka lat wskutek wielkiego opadu śniegowego zostało bardzo wiele lasu wylamanego. Za złomy te handlarz drzewa Mordko Chil z Starzawy dawał gminie 6.000 koron i gotów był dać jeszcze więcej. Tymczasem Srul Brik tak umiał radę gminną obejść, że kupił je za 3.600 koron.

Wedle planu gmina sprzedaje co roku kilka morgów tego lasu. Zawsze kupuje Srul Brik i to za cenę, za jaką sam chce.

Za kilka morgów wysokopiennego i grubego lasu daje tylko tyle, aby było dla opłaty ekwiwalentu i dla sekretarza Rady powiatowej Derezińskiego 200 koron, który, czy przyjedzie, czy nie przyjedzie do sprzedaży, każdego roku tę sumę pobiera. Wszystko to może wynosić razem najwięcej do 600 koron. Dla gminy samej nie zostaje się ze sprzedaży nigdy ani halerz. Tymczasem wartość sprzedanego lasu wynosi każdym razem ponad 6.000 koron i pieniądze te Srul Brik odbiera od miejscowych ludzi z wielką lichwą. Mianowicie sprzedaje on drzewo sztukami pojedynczym gospodarzom na wyrób gontów, z tem jednak zastrzeżeniem, że żaden nie śmie sprzedać gontów komu innemu, tylko jemu samemu. Oczywiście za gonty daje to, co sam chce.

Poza sprzedanym lasem Srulowi Brikowi nikt w gminie nie dostanie i jednej sztuki, choćby i za największe pieniądze. Ludzie żądni są tu opału jeszcze więcej, aniżeli gdzieindziej, bo tu ani pańskich ani kameralnych lasów nie ma, gdzie mogliby sobie kupić. Nawet na budowę chaty nie dostanie nikt ani jednego kawałka drzewa, jeżeli nie idzie w ład Srulowi Brikowi i za jego rozkazem. Gospodarz Mychajło Przybysławski, skrajny nędzarz, prosił Radę gminną o drzewo na chatę. Prefekt i wszyscy radni byli za przyznaniem, ale że temu sprzeciwił się Srul Brik, to odmówili mu. Rozgoryczony tem Przybysławski pojechał do lasu i na własną rękę zrąbał jodłę. Za to wziął mu leśny konia i zaprowadził do Srula Briki, który konia u siebie trzymał 3 dni i wypuścił dopiero po złożeniu wykupu. Nadto Przybysławski został jeszcze oskarżony do sądu i dnia 10. września 1907 został zasądzony na 7 dni aresztu i 20 koron za jodłę zapłacić, chociaż jodły nawet nie wziął.

Wobec tego podpisani zapytują:

Czy wie o tem c. k. Rząd?

Co zamysła uczynić dla ochrony majątku gminnego w Rosochach od wyzysku i

czy zarządzi usunięcie z radnego gminnych w gminie Swaryczów powiatu dolinińskiego propinatora Sruła Brika?

Interpelant
J. Jaworski.

Korol, Mazikiewicz, Hanczakowski, Kuryłowicz, Bojko, Stapiński, F. Włodek, Szponder, Pastor, Szwed, Szmigielski, Bohaczewski, Mogilnicki, Huryk, Effinowicz.

I n t e r p e l a c y a

do Wysokiego c. k. Rządu posła ks. Bohaczewskiego i tow. w sprawie nieprawego płacenia podatku gruntowego za grunta zabrane pod wążkotorową kolejkę Kazimierza Lubomirskiego i Spółki z Krecbowie do Mieczyszcza przez włościan dolinińskiego powiatu.

Kolejka wążkotorowa Kazimierza ks. Lubomirskiego wywłaszczyła wielką ilość gruntów należących do włościan z gmin Broszniów, Swaryczów, Roźniatów, Strutyn wyżny, Strutyn niżny, Spas, Łęgi, Głemie; kolejka tymi gruntami idzie i ich używa; mimo to ci włościanie muszą i dalej podatek gruntowy od tych gruntów płacać, a wszelkie zażalenia w c. k. Starostwie w Dolinie są daremne.

Z tego powodu podpisani zapytują:

I. Czy wiadomy ten stan rzeczy Wysokiemu c. k. Rządowi i jak może to usprawiedliwić?

II. Czy gotów c. k. Rząd nieprawnie opłacany podatek od włościan wyżej wymienionych gmin jak najspieszniej odpisać?

Interpelant
Bohaczewski.

Mazikiewicz, Hanczakowski, Oleśnicki, Korol, Kuryłowicz, Effinowicz, Staruch, Mogilnicki, Stapiński, Huryk, Szmigielski, J. Jaworski, F. Włodek, Barabasz.

I n t e r p e l a c y a

do Wysokiego c. k. Rządu posła ks. Bohaczewskiego i tow. w sprawie wyborów

Od 14 lat urzęduje w gminie Swaryczów pow. dolinińskiego niejaki Petru Kałynij, który na przekór gminie zawziął się wiecznie w tej gminie urzędować. Dnia 7. lutego 1906 zostały przeprowadzone wybory gminne, jednak tak nielegalnie, że Wysokie c. k. Namiestnictwo reskryptem z d. 16. grudnia l. 163.335 widziało się zmuszonem te wybory znieść.

Aż dnia 8. lutego 1907 odbyły się nowe wybory w obecności c. k. komisarza Stroki i 2 żandarmów, którzy wszystkiego jak najściślej pilnowali. Mimo tego wniósł sam Petru Kałynij czy to podstawiony przez niego Wasyl Grodzicki rekurs przeciw samemu sobie. Jednak 8 miesięcy mija, a ten rekurs nie może doczekać się załatwienia i odrzucenia, a liczne deputacje do starosty Rainera i komisarza Stroki żadnego nie odnoszą skutku.

Podpisani zapytują: Czy Wysoki c. k. Rząd gotów jest legalny stan w gminie Swaryczów jak najprędzej przywrócić, rekurs Petra Kałynija i Wasyla Grodzickiego przeciw samemu sobie jak najprędzej załatwić i odrzucić, długowiecznemu wójtowi Petrowi Kałynijowi urzędowanie odebrać, a nowej legalnej Radzie jak najprędzej ukonstytuowanie nakazać?

Interpelant
Bohaczewski.

Mazikiewicz, Hanczakowski, Oleśnicki, Korol, Kuryłowicz, J. Jaworski, Effinowicz, Staruch, Mogilnicki, Stapiński, Huryk, Szmigielski, F. Włodek, Barabasz.

I n t e r p e l a c y a

do Wysokiego c. k. Rządu posła ks. Bohaczewskiego i tow. w sprawie nieprawego odebrania urzędowania od wójta Iwana Hawrylyszyna z Sołukowa przez c. k. Starostwo w Dolinie.

Po skończeniu tegorocznych wyborów parlamentarnych spadł na wójta Iwana Ha-

wryłyszyna z Solukowa delegat c. k. Starostwa w Dolinie i odebrał mu urzędowanie z przyczyny rzekomego nadużycia władzy. Sprawa oparła się o c. k. Sąd w Stryju, który Iwana Hawryłyszyna zupełnie uwolnił od winy i kary — mimo tego c. k. Starostwo w Dolinie nie chce temuż Iwanowi Hawryłyszowi urzędowania oddać.

Z tej przyczyny zapytują podpisani: Czy wiadomy ten fakt Wosokiemu c. k. Rządowi, dlaczego to dzieje się i czy gotów Wys. c. k. Rząd temu Iwanowi Hawryłyszynowi jak najprędzej urzędowanie oddać.

Interpelant.
Bohaczewski.

Mazikiewicz, Hanczakowski, Oleśnicki, Korol, Kuryłowicz, Effenowicz, Stapiński, Huryk, Szmigielski, Staruch, J. Jaworski, Mogilnicki, Barabasz, F. Włodek.

I n t e r p e l a c y a

posła ks. J. Jaworskiego i tow. do c. k. Rządu w sprawie zakazu poufnego zgromadzenia w Chyrowie.

Na dniu 15. września 1907 r. został zwołany wiec pod gołem niebem w Chyrowie.

C. k. Starostwo w Starym Samborze zakazując ten wiec rozporządzeniem swoim z d. 12. września 1907 r. l. 16.902 zakazało zarazem urzędzenia zgromadzenia za zaproszeniami. Ponieważ tem zarządzeniem została naruszona ustawa o wolności zgromadzeń poufnych (za zaproszeniami) to podpisani zapytują.

1) Czem usprawiedliwi c. k. Rząd ten postępek c. k. Starostwa w Starym Samborze?

2) Co zarządzi, ażeby na przyszłość nie działały takie bezprawia.

Interpelant
J. Jaworski.

Korol, Mazikiewicz, Hanczakowski, Kuryłowicz, Stapiński, F. Włodek, Bojko,

Szponder, Szwed, Bohaczewski, Szmigielski, Effenowicz, Huryk, Mogilnicki.

I n t e r p e l a c y a

posła ks. J. Jaworskiego i tow. do Wydziału krajowego w sprawie pobierania dyet przez sekretarza Rady powiatowej w Starym Samborze od sprzedaży lasu w Rosochach.

Gmina Rosochy ma 360 morgów lasu gminnego i z tego sprzedaje rocznie po kilka morgów. Chociaż na to gmina ma wygotowany już plan, do sprzedaży zjeżdża sekretarz Rady powiatowej Stefan Dereziński i za to pobiera 200 koron. Tych 200 koron to już stała rubryka w wydatkach gminnych i sekretarz Doroziński pobiera je nawet chociaż i nie jedzie do sprzedaży. Tak było w r. 1905 i to zeznał sam prefekt z Rosoch w obecności zebranej całej gminy, a jako świadkowie potwierdzić to mogą: ks. Tymoteusz Dyrosz, paroch w Rosochach, ks. Hrehory Biliński, paroch w Wołoszynowie, Aleksander Jaworski, Ostraszewicz i Mychajło Przybysławski, obaj w Rosochach.

Podpisani więc zapytują:

Czy wie o tem Wydział krajowy? i co zamyśla zarządzić przeciw takiemu wyzy-skowi gminy?

Interpelant
J. Jaworski.

Korol, Mazikiewicz, Hanczakowski, Kuryłowicz, Stapiński, F. Włodek, Bojko, Szwed, Mogilnicki, Pastor, Effenowicz, Szponder, Szmigielski, Bohaczewski, Huryk.

I n t e r p e l a c y a

do c. k. Rządu w sprawie odszkodowania za zabite z urzędu świnię gospodarza Iwana Rożyka w Hołowiecku powiatu starsamborskiego.

Reskryptem z 11. lutego 1907 roku l. 9937/IV a c. k. Namiestnictwo przyznało Iwanowi Rożykowi, gospodarzowi w Hołowiecku jako odszkodowanie za zabicie z urzędu dwóch świni, wolnych od pomoru. sumę 70 groszy. C. k. Namiestnictwo w

naprowadzonym reskrypcie swoim samo przyznało, że zabite z urzędu świni były wolne od pomoru. Wedle oszacowania ludzi, w najtańszym czasie świni te warte były co najmniej 60 koron, a na czas ówczesny o wiele więcej.

Dlatego podpisani zapytują:

1) Dlaczego c. k. Namiestnictwo przyznało tak bajecznie niską cenę za dwoje świń? i

2) czy i kiedy wyrówna c. k. Namiestnictwo sprawiedliwe odszkodowanie Iwanowi Rożykowi za zabite z urzędu zdrowe świni?

Interpelant
J. Jaworski.

Barabas, Huryk, Szponder, Pastor, Szmi-gielski, Effenowicz, Korol, Mazikiewicz, Mogilnicki, Hanczakowski, Kuryłowicz, Stapiń-ski, F. Włodek, Bojko, Staruch, Szwed, Bohaczewski.

I n t e r p e l a c y a

posła Hanczakowskiego i tow. do Jego Ekscelencyi c. k. Namiestnika.

We wsi Ilnik, powiatu Turka, położo-nem nad rzeką Stryj, postawiła firma Kriezer most na Stryju dla kolejki wązko-torowej, w celu eksploatacyi lasów. Most ten stoi na dziesięciu filarach, w miejscu, gdzie Stryj płynący przez wieś formuje li-terę S i gdzie oddawna w czasie, gdy na wiosnę lód na rzekach rusza, zatrzymują się kry, wywołując przez to niebezpieczeń-stwo powodzi dla całej wsi Ilnik, tem bar-dziej, że brzegi Stryja w tem miejscu są niskie.

Przy komisji politycznej włościanie z Ilnika podnosili niebezpieczeństwo powo-dzi na wypadek, jeżeliby most postawiono na filarach, wstrzymujących jeszcze bardziej rzekę, względnie kry i jeżeliby taki most wstrzymywał wodę i domagali się ze wzglę-du na bezpieczeństwo szkody dla całej wsi i dla gruntów poszczególnych włościan, ażeby most firmy Kriezer był łukowy, przez

co bieg wody na Stryju i kry nie byłyby wstrzymywane. Jednakowoż zarzuty wło-scian ilnickich nie zostały zaprotokołowane, a firma Kriezer postawiła most na dziesięciu filarach, bardzo blisko jeden od drugiego — co całą wieś napawa strachem i obawą o ich życie i mienie.

Wobec tego zapytujemy:

Co c. k. Rząd zamierza przedsięwziąć w celu usunięcia wyżej naprowadzonego niebezpieczeństwa i jakimi środkami zamie-rza zabezpieczyć życie i mienie mieszkań-ców Ilnika, a wkońcu kto będzie Ilnicza-nom zwracać materyalne ubytki na wypadek powodzi Stryja?

Lwów, dnia 20. września 1907.

Interpelant
Hanczakowski.

Huryk, Barabas, Kuryłowicz, Bohaczewski, Szmi-gielski, Szponder, Korol, Szwed, Bojko, Mazikiewicz, Michałowski, Mogilnicki, Krem-pa, F. Włodek.

I n t e r p e l a c y a

posła Kuryłowicza i tow. do c. k. Komisa-rza rządowego co do skasowania w Staro-stwach sesyi wójtów.

Wszystkie Starostwa urządzają co mie-siąc sesye wójtów, na które wójtowie ca-łemi milami muszą iść z utratą czasu i pie-niędzy pod groźbą kary. Te sesye są wiel-kim a bezużytecznym ciężarem dla wójtów, bo wszystko to, co na sesyach tych czyta lub ogłasza się, są albo drobne rzeczy, dla których nie warto tracić czasu i trudu, albo nie tak łatwe do pojęcia ze słyszenia, tak, że dokładne pouczenie na piśmie byłoby o wiele korzystniejszem. A już najmniejsza korzyść dla wójtów z różnych agitacyjnych mów starostów i ich urzędników przed wszelkimi wyborami. Dlatego zapytują pod-pisani c. k. Komisarza rządowego:

Czy raczy c. k. Namiestnictwo zarzą-dzić, ażeby zamiast kosztownych sesyi wójt-ów c. k. Starostwa udzielały wszelkich pouczeń wójtom na piśmie.

Interpolant
Kuryłowicz.

Hanczakowski, Huryk, Barabasz, Bohaczowski, Staruch, Szmigielski, Szwed, Szponder, Szajer, Potoczek, Mazikiewicz, Effenowicz, Pastor, Korol.

Sekretarz p. Kazimierz Lubomirski czyta:

Wysoki Sejmie!

Sprawa przeniesienia Izby handlowej z Brodów do Tarnopola była w ciągu ostatnich lat 25 kilkakrotnie przedmiotem obrad i uchwał Wysokiej Izby dla Tarnopola przychylnych

Ponieważ powody, jakie wówczas nader wymownie za przeniesieniem Izby handlowej z Brodów do Tarnopola przemawiały, nabrały obecnie jeszcze więcej wagi i stały się liczniejszymi — przeto podpisani czynią:

W n i o s e k.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, aby w drodze ustawodawczej spowodował przeniesienie z Brodów do Tarnopola siedziby Izby handlowo-przemysłowej z zatrzymaniem jej dotychczasowego okręgu terytoryalnego.

We Lwowie, d. 20. września 1907.

Wnioskodawca
Michałowski.

Maiss, Staniszewski, Garapich, Piniński, Czarkowski-Golejewski, Hupka, Ciucheński, Huza, Buynowski, Schätzel, Fruchtman, Głabiński, Tomaszewski, Rayski, Malachowski, Bednarski, Cielecki, Syniewski, Korytowski, Kleski, Jabłoński, Leo, Tarnawski.

W n i o s e k.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, ażeby skreślił czas służby wojskowej z 3 lat — na dwa lata.

We Lwowie, d. 17. września 1907.

Wnioskodawca:
Szwed w. r.

Szponder, Pastor, F. Włodek, Bojko, Stapiński, Mazikiewicz, J. Jaworski, Potoczek, Kuryłowicz, Szmigielski, Korol. Kramarczyk, Huryk, Bohaczewski.

W n i o s e k

posłów Buynowskiego i Bednarskiego.
Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, aby celem zapobieżenia skutkom braku paszy, jaki niewątpliwie w roku bieżącym da się uczuć, postarał się we właściwej drodze o to, aby c. i k. wojskowe magazyny prowiantowe otręby sprzedawały towarzystwom gospodarczemu i rolniczemu, tudzież towarzystwom Kółek rolniczych po niższej cenie tudzież wydał im bezpłatnie odpowiednią ilość soli bydłowej.

We Lwowie, 18. września 1907.

Wnioskodawcy
Buynowski i Bednarski w. r.

Głabiński, Potoczek, Tomaszewski, Rayski, Huza, Kramarczyk, Bojko, Jahl, F. Włodek, Maiss, Rutowski, Merunowicz, Wiśniewski, Kleski, Schätzel, Maryewski, Tarnawski, Jabłoński, Szwed, Michałowski, Syniewski, Wurst, Pastor, Ciucheński.

I n t e r p e l a a y a

posła Kazimierza Lubomirskiego do paa Komisarza rządowego w sprawie zmiany §. 47 ustawy wodnej z dnia 14/III. 1875 Dz. n. k. Nr. 38.

W dniu 7/XI. 1904 powziął Wysoki Sejm uchwałę, polecającą Wydziałowi krajowemu przeprowadzenia rokowań z Rządem w sprawie zmiany §. 47 ustawy wodnej i przedłożenia Sejmowi na tej podstawie projektu zmiany tej ustawy i wezwał równocześnie Rząd, aby wyjaśniając §. 41 i 47 tejsze ustawy: 1) uchylił jak najrychlej błędne ich tłumaczenie i nakazał władzom politycznym przeprowadzenie postępowania i wydanie orzeczenia przewidzianego ustawą

nawet przy regulacjach prowadzonych przez państwo, 2) aby ustanowił przy tem postępowaniu osobnych zastępców i 3) objaśnił ustawę, że jako koryto rzeki uznana być ma przestrzeń zajęta przez rzekę przy średnim jej stanie z wyjątkiem gruntów pokrytych wegetacją rolniczą lub leśną.

Na tej podstawie wypracował Wydział krajowy projekt noweli do ustawy wodnej i przesłał ją dnia 30/XII. 1904 l. 111325 do c. k. Prezydium Namiestnictwa z prośbą o wyjednanie u c. k. Ministerstwa rolnictwa decyzji, czy będzie skłonnem wnieść do Wysokiego Sejmu odpowiednią ustawę, czy też zgodzi się na wniesienie tego projektu przez Wydział krajowy.

Odezwą z dnia 29. maja 1905 l. 41513 przypomniał Wydział krajowy tę sprawę c. k. Namiestnictwu, które jednakowoż piśmem z 7/VI. 1905 l. 82820 dało odpowiedź, że Ministerstwo rolnictwa nie objawiło jeszcze swego zdania w tej sprawie.

Od tego czasu sprawa nie posunęła się naprzód i oplakane stosunki dotychczasowe istnieją nadal, a nawet wskutek przyspieszonego tempa regulacji rzek pogarszają się z każdą chwilą. Równocześnie można powiedzieć pogarsza się także system interpelacji obecnego brzmienia § 47, gdyż z natury rzeczy zachodzą coraz nowe wypadki albo więcej skomplikowane, albo na większą się rozciągające przestrzeń, w których stosowanie §. 47 staje się coraz większą krzywdą ludności.

Ponieważ wobec tak ważnej i doniosłej sprawy tyloletnie milczenie Rządu Centralnego, który nawet nie oświadczył się, czy sam ustawę wnieśnie, czy też zgodzi się:

1) aby Wydział krajowy wystąpił z inicjatywą, jest zupełnie nie do wytłumaczenia, podpisani zapytują:

Z jakiego powodu do dnia obecnego nie otrzymał Wydział krajowy odpowiedzi na zapytanie wystosowane jeszcze 30/XII. 1904 do c. k. Rządu?

W jaki sposób zamyśla c. k. Rząd zaradzić obecnemu stanowi rzeczy i czy jest skłonny wystąpić w tym kierunku z inicjatywą?

Interpelant
Kazimierz Lubomirski

Piniński, Bobrzyński, Bał, Sękowski, Abrahamowicz, Mycielski, Wincenty Krainki, Rozwadowski, Białoskórski, Starzyński, Wodzicki, Brykczynski, Stadnicki, Moysa, Czartoryski, Laskowski, Brunicki, Czarkowski-Golejewski, Cielecki, Szponder, Buynowski, Tyszkiewicz, Winc. Gnoiński.

I n t e r p e l a c y a

posła Bojki i tow. do Wydziału krajowego.

Towarzystwo akcyjne kolei lokalnej Tarnów-Szczucin wypracowało w swoim czasie odnośne statuta i w maju 1906 roku przesłało takowe c. k. Ministerstwu w Wiedniu do zatwierdzenia.

Do tego czasu rzeczony Towarzystwo nie ma żadnej wiadomości o losie tychże statutów, wobec tego niżej podpisani zapytują Wydział krajowy:

Czy mu wiadomy jest los rzeczonych statutów, czy gotów jest postarać się w Wiedniu, by statuta te były jak najprędzej zatwierdzone?

Interpelant
J. Bojko.

F. Włodek, Potoczek, Skolyszewski, Kramarczyk, Szwed, Szponder, Korol, Hanczkowski, Bohaczewski, Barabasz, Szmigielski, Stapiński, Effinowicz, Mogilnicki.

I n t e r p e l a c y a

posła Stanisława Potoczka w sprawie szkód wyrządzanych przez dziki na gruntach włościańskich w powiecie nowo-sądeckim.

W powiecie nowo-sądeckim w lasach rządowych i w lasach właścicieli obszarów dworskich hoduje się ogromna masa dzikich świń, które wyrządzają niesłychane szkody rolnikom wiejskim na gruntach po-

łożonych obok lasów. Rolnicy nie mogą sobie dać rady z dziką zwierzyną, pomimo, że zmuszeni są pilnować dniem i nocą swoich plonów przed szkodnikami, gdyż dziki tak się oswoiły, że nie wiele zważają na krzyki i pociiski kijami lub kamieniami, a bicie palną bronią dzików jest surowo zakazane przez władze rządowe. Poszkodowani właściciele gruntów i plonów przez dziką zwierzynę wnoszą do c. k. Starostwa zażalenia o wynagrodzenie szkody przez dzierżawców polowania i pomoc wytopienia dzików, lecz c. k. Starostwo na te prośby i żale ludności jest głuche i nie udziela żadnej pomocy do wytopienia dzikich szkodników i nie daje żadnej satysfakcyi za wyrządzone szkody przez dziką zwierzynę.

Podpisani zapytują Wysoki Rząd krajowy:

1) Czy Wysoki Rząd nie byłby skłonny wpłynąć na tę politykę c. k. Starostwa, upośledzającą ludność wiejską i krzywdzącą ją niesłuchanie?

2) Czy Wysoki Rząd nie byłby skłonny dać pozwolenie noszenia broni palnej i zabijania bronią palną dziką zwierzynę właścicielom gruntów, którzy ponoszą szkody na swoich gruntach przez dzikie świnie?

3) Czy Wysoki Rząd nie byłby łaskaw zarządzić obławy i przyjść z pomocą do wytopienia dzików, przynajmniej w tych miejscowościach, w których dziki najwięcej niszczą płody i uprawy rolnicze.

Interpelant
St. Potoczek.

Huryk, F. Włodek, Kramarczyk, Barabasz, Krempa, Staruch, Szajer, Pastor, Bojko, Korol, Bohaczewski, Szwed, Kuryłowicz, Szmigielski, Szponder.

Marszałek oznajmia, że pierwsze czytanie odczytanych wniosków 'umieści na porządku dziennym jednego z najbliższych posiedzeń, interpelacye zaś odstąpi p. komisarzowi rządowemu względnie Wydziałowi krajowemu.

Marszałek oznajmia, że wskutek śmierci s. p. p. Michalskiego, przewodniczącego komisji petycyjnej, komisya ta na nowo się ukonstytuowała, wybierając przewodniczącym p. Michałowskiego, a zastępcą przewodniczącego p. Ciucheńskiego.

P. Mars zdaje sprawę z wyniku skrutynium uzupełniających wyborów do komisji, przeprowadzonych na poprzednim posiedzeniu sejmowym.

Głosowało 92 posłów.

Absolutna większość 47.

Po 92 głosów otrzymali na członków komisji drogowej pp.: Traczewski i Tyszkiewicz, na członka komisji gospodarstwa krajowego p. Torosiewicz, na członków komisji petycyjnej pp. Ciucheński i Tyszkiewicz, na członka komisji podatkowej p. Jan Szeptycki, komisji przemysłowej p. Ciucheński, komisji sanitarnej p. Ciucheński, na członka zaś komisji reformy wyborczej p. Starzyński otrzymał 91 głosów, a 1 głos otrzymał p. Szmigielski.

P. Maiss zdaje następnie sprawę z wyniku skrutynium uzupełniających wyborów na 1 kwestora i 2 rewidentów.

Głosowało 95 posłów.

Absolutna większość 43.

Na kwestora otrzymał 85 głosów p. Ciucheński, na rewidentów zaś p. Moysa Rosochacki 84, a p. Tyszkiewicz 85 głosów.

Marszałek stwierdza powyższy rezultat wyborów tak do komisji jak i wyboru kwestora i 2 rewidentów.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku p. ks. Szpondra o upaństwowienie kopalń węglowych i unormowanie cen węgla.

Przemawia p. Szponder uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisji górniczej.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku p. Brunickiego o utworzeniu szkoły średniej w Gródku Jagiellońskim.

Przemawia p. Brunicki uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisji szkolnej.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Następuje:

Uzupełniający wybór jednego członka do komisji sanitarnej i jednego członka do komisji przemysłowej.

Marszałek zaprasza do komisji skrutacyjnej pp. Brunickiego, Tarnawskiego i Starucha i wzywa posłów do oddania kartek.

Zanim komisja skrutacyjna podała do wiadomości wynik wyborów, Izba przystąpiła do następnego punktu porządku dziennego, którym jest.

Sprawozdanie komisji podatkowej o wniosku p. Szweda o niżenie podatku domowo-klasowego od domów drewnianych o jednej izbie mieszkalnej.

Sprawozdawca p. Buynowski uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania odczytuje następujący wniosek komisji.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, aby przy zamierzonej reformie podatku domowego niżoną w klasie XVI. taryfę podatku domo-klasowego, a wynoszącą kwotę 1 kor. 50 hal., zastosował do wszystkich domów mieszkalnych w Królestwie Galicyi i Lodomeryi z W. ks. Krakowskiem, składających się z jednej izby mieszkalnej wyłącznie, bez względu na to, czy te domy leżą poza

miejsceowościami, do których należą, czy też wśród nich.

Marszałek otwiera rozprawę.

Przemawia p. Głąbiński i stawia poprawkę aby we wniosku komisji pod. między słowami „podatku domowego“ a „niżoną“ umieścić wyrazy: „przystąpili do zniesienia podatku demowo-klasowego w dwóch najniższych klasach w każdym zaś razie...“

Izba popiera powyższą poprawkę p. Głąbińskiego.

Przemawia p. Abrahamowicz.

Przemawia p. Kramarczyk i stawia następującą poprawkę:

Sprawozdanie komisji podatkowej o wniosku p. Szweda zwraca się do komisji podatkowej, by na jednym z najbliższych posiedzeń Sejmu przyszła z wnioskiem zmiany § 8 ust. z d. 9. lutego 1882 Dz. p. Nr. 17 w tym kierunku, by w gminach wiejskich niepołączonych bezpośrednio z miastami i miasteczkami i niebędących stacyami klimatycznymi obowiązywała nowa taryfa klasyfikacyjna podatku klasowodomowego, a mianowicie;

Domy wiejskie budowane z bądź jakiego materiału o jednej izbie mieszkalnej opłacają rocznie stałego podatku 1 kor. 50 hal.

Zaś reszta domów bez względu na ilość ubikacyi i jakość materiału budowlanego oraz rozmiaru tychże opłacają rocznie 3 kor.

Izba popiera powyższą poprawkę p. Kramarczyka.

Izba uchwała na wniosek sekretarza p. Urbańskiego zamknięcie rozprawy.

Marszałek oznajmia, że do głosu zapisani są pp. Stojalowski, Huryk i Stapiński.

Przemawia p. ks. Stojalowski.

Przemawia p. Huryk.

Przemawia p. Stapiński.

Marszałek udziela głosu p. Kolischerowi, który zapisał się celem sprostowania faktu.

P. Kolischer zrzeka się głosu.

Lo przemówieniu p. sprawozdawcy Marszałek poddaje najpierw pod głosowanie wniosek p. Kramarczyka, który odczytuje.

Izba odrzuca wniosek p. Kramarczyka.

Marszałek odczytuje następnie wniosek komisji z uwzględnieniem poprawki p. Głąbińskiego, przyjętej przez p. sprawozdawcę.

Izba uchwała ten wniosek komisji zmodyfikowany przez p. Głąbińskiego.

Następuje:

Sprawozdanie komisji szkolnej o wniosku p. Oleśnickiego o przemianę dwuklasowej szkoły ludowej w Synowódzku wyżnem na czteroklasową.

W zastępstwie nieobecnego w Izbie sprawozdawcy p. Tomaszewskiego p. Głąbiński odczytuje sprawozdanie komisji zakończone następującym wnioskiem komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wniosek posła Oleśnickiego o przemianę dwuklasowej szkoły ludowej w Synowódzku wyżnem na czteroklasową odstepuje się Radzie szkolnej krajowej.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Następuje:

Sprawozdanie komisji górniczej o przedłożeniu rządowem z projektem ustawy, regulującej prawo wydobywania minerałów, które nadają się do użytku z powodu zawartości żywicy ziemnych (Nafta i wosk ziemny).

Sprawozdawca p. Małachowski uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisji:

1. Wysoki Sejm raczy uchwalić następujący projekt ustawy:

U s t a w a

z dnia obowiązująca w Królestwie Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, regulująca prawo wydobywania minerałów, które nadają się do użytku z powodu zawartości żywicy ziemnych.

Za zgodą Sejmu mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, postanawiam na podstawie postanowień zawartych w ustawach państwowych z dnia 11. maja 1884 Dz. u. p. Nr. 71 i z dnia 9. stycznia 1907 Dz. u. p. Nr. 7, co następuje:

I. Postanowienia ogólne.

§. 1.

W Królestwie Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem żywice ziemne, w szczególności nafta (olej ziemny, olej skalny, petroleum, ropa), wosk skalny (ozokeryt, wosk ziemny), asphalt, jako też minerały, które dla zawartości żywicy ziemnych (bitumu) mogą służyć do użytku, ulegają, z wyjątkiem bitumnicznych węgli kamiennych, prawu rozporządzalności właściciela gruntu (§. 1. ust. 1. ustawy państwowej z 11. maja 1884).

Niniejsza ustawa nazywa te minerały minerałami żywicznymi, kopalnie nafty (oleju ziemnego, oleju skalnego, petroleum, ropy) kopalniami oleju ziemnego, a kopalnie innych minerałów żywicznych kopalniami wosku ziemnego.

Uprawnienia górnicze na minerały żywiczne, nadane już na podstawie przepisów górniczych, utrzymuje się w mocy i ma do tychże zastosowanie powszechna ustawa

górnicza z 23. maja 1854 Dz. u. p. Nr. 146 (§. 1. ustęp 3. ustawy państwowej z 11. maja 1884).

II. O prawie wydobywania i o polach naftowych.

§. 2.

Co do nieruchomości, które stanowią przedmiot wykazu księgi gruntowej, jako też co do oznaczonych części takich nieruchomości, prawo wydobywania minerałów żywicznych (kopalin, żywicy ziemną zawierających), może być odłączone od prawa własności.

Odłączenie prawa wydobywania skutecznia się przez sądownie lub notaryalnie uwierzytelnione oświadczenie właściciela, że prawo wydobywania minerałów żywicznych ma być odłączone od dotyczącego gruntu i przez otwarcie dla odłączyć się mającego prawa wydobywania wykazu w osobnej księdze publicznej, księdze naftowej.

Ta powierzchnia gruntu, co do której odłącza się prawo wydobywania, nazywa się polem naftowym.

Otwarcie wykazu w księdze naftowej skutecznia się na podstawie wspomnianego oświadczenia właściciela i urzędowego świadectwa urzędu górniczego okręgowego, którym albo potwierdzono, że istnienie minerałów żywicznych w dotyczącym gruncie jest stwierdzonem, albo też poświadczono, że istnienie takich minerałów w dotyczącym gruncie ze względu na stosunki geologiczne przypuszczać można.

Według tego, jak urzędowe świadectwo opiewa, nazywe się pole naftowe w pierwszym wypadku „polem naftowym wytwórczem (produkcyjnym)“, w drugim wypadku „polem naftowym poszukiwawczem“; wykaz pola naftowego produkcyjnego ma być szczegółowo oznaczonym jako „wykaz pola naftowego wytwórczego (produkcyjnego)“,

zaś pola naftowego poszukiwawczego jako „wykaz pola naftowego poszukiwawczego“.

Odłączone prawo wydobywania stanowi samoistny przedmiot majątkowy i posiada prawny przymiot rzeczy nieruchomej. Może ono aktami prawnymi między żyjącymi i na wypadek śmierci być pozbytem i obciążonem. Nabycie, przeniesienie, ograniczenie i zniesienie praw rzeczowych na odłączonem prawie wydobywania skutecznia się przez wpisanie do księgi naftowej (§. 1. ustęp 1 i 3 do 7 ustawy państwowej z 9. stycznia 1907).

§. 3.

Prawo wydobywania minerałów żywicznych, przyznane przez właściciela nieruchomości komu innemu, nabywa się tylko przez wpis do księgi naftowej.

W braku innej umowy prawo wydobywania tych minerałów obejmuje także prawo ich poszukiwania.

Prawo wydobywania obejmuje także wyłączne prawo rozporządzania gazami wywiązującemi się przy poszukiwaniu i wydobywaniu minerałów (§. 2. ustawy państwowej z dnia 9. stycznia 1907).

§. 4.

Do księgi naftowej, do wpisów w niej skuteczniać się mających i do postępowania, którego przestrzegać należy w sprawach księgi naftowej, należy odpowiednio stosować powszechną ustawę o księgach gruntowych z 25. lipca 1871, Dz. ust. państw. Nr. 95 (§. 3. ustawy państwowej z 11. maja 1884).

Do wewnętrznego urządzenia ksiąg naftowych należy odpowiednio stosować postanowienia ustawy z 20. marca 1874 Nr. 29. Dz. u. kr. o wewnętrznem urządzeniu ksiąg gruntowych (§§. 3. do 13.) z uwzględnieniem §. 18. niniejszej ustawy. Bliższe w tej mierze postanowienia wydane będą w drodze rozporządzenia.

§. 5.

Wykaz pola naftowego poszukiwawczego pod względem dopuszczalności wpisów i skuteczności wpisanych praw stoi na równi z wykazem pola naftowego produkcyjnego (§. 3. ustawy państwowej z 9. stycznia 1907).

§. 6.

Wykaz pola naftowego poszukiwawczego należy na prośbę uprawnionego do wydobywania (właściciela pola naftowego) lub któregoś z interesowanych, posiadającego prawo hipoteczne na własności pola naftowego, przemienić na wykaz pola naftowego wytwórczego (produkcyjnego), jeżeli przedłożonem będzie wspomniane w §. 2. ustęp 4. urzędowe potwierdzenie Urzędu górniczego okręgowego, że istnienie minerałów żywicznych w dotyczącym polu naftowym jest stwierdzone (§. 4. ustawy państwowej z 9. stycznia 1907).

§. 7.

Przy odłączeniu prawa wydobywania minerałów żywicznych od prawa własności gruntu, należy odpowiednio stosować przepisy ustawy z 6. lutego 1869, Dz. u. p. Nr. 18 w ten sposób, że sprzeciwienie się wierzyciela tabularnego zamierzonemu odłączeniu może Sąd hipoteczny uznać jako bezskuteczne, jeżeli według urzędowego poświadczenia Urzędu górniczego okręgowego utworzyć się mające pole naftowe samo dla siebie lub w połączeniu z innymi naftowymi terenami, które uprawniony do wydobywania dla ruchu kopalni minerałów żywicznych nabył lub umową sobie zapewnił, odpowiada przepisom §. 31. tej ustawy o wymiarze powierzchni kopalni minerałów żywicznych i jeżeli przez to odłączenie bezpieczeństwo wiarygodności, z powodu której wniesiono sprzeciw według postanowień §. 1374. powszechnej księgi ustaw cywilnych, nie jest zagrożone.

Urząd górniczy okręgowy, wydając poświadczenie, ma zawsze uwzględniać cały

wymiar powierzchni odnośnego terenu naftowego, chociażby ten teren należał do stanu posiadłości kilku ciał hipotecznych.

§. 8.

Do podania o odłączenie, które w myśl §. 13. ustawy z 6. Intego 1869, Dz. u. p. Nr. 18, ma być wniesione do władzy tabularnej, należy dołączyć plan sytuacyjny w rozmiarze katastralnym sporządzony i uwierzytelniony przez autoryzowanego ze strony władz rządowych prywatnego technika. Plan ten obejmować ma granice pola naftowego, przedmioty na powierzchni, potrzebne do oryentowania się, południk i, jeżeli na podstawie odnośnego podania ma być utworzony wykaz pola naftowego wytwórczego (produkcyjnego), także i punkt odkrywki minerału. Oprócz tego należy podać nazwę, pod którą pole naftowe ma być w księdze naftowej zapisane.

Jeżeli przy odłączeniu prawa wydobywania istnienie minerałów żywicznych nie było jeszcze stwierdzone, a gdy stosownie do §. 6. tej ustawy następnie wniesiono podanie o przemianę wykazu pola naftowego poszukiwawczego na wykaz pola naftowego wytwórczego (produkcyjnego), należy punkt odkrywki minerału oznaczyć na dołączyć się mającym do podania o przemianę wykazu planie sytuacyjnym, sporządzonym w rozmiarze katastralnym.

Dokładność tych planów sytuacyjnych musi być potwierdzoną przez Władzę górniczą co do oznaczenia granic pola, a jeżeli na planie ma być odpowiednio do powyższych postanowień uwidoczniiony punkt odkrywki, także i co do oznaczenia tego punktu.

§. 9.

Na podstawie sądownie lub notaryalnie uwierzytelnionego oświadczenia można dwa lub więcej graniczących ze sobą pól naftowych złączyć w księdze naftowej, jeżeli dotyczące pola naftowe nie są obciążone prawami rzeczowymi lub dostarczono

dowodu zezwolenia posiadających prawo rzeczowe.

W ostatnim wypadku musi być także przedłożona umowa z posiadającymi prawa rzeczowe, misnowicie co do porządku, w jakim przejść mają ciężary na złączone pole w tym razie, jeżeli złączone pole naftowe ma przejść na własność jednej fizycznej lub moralnej osoby (gwarectwa, towarzystwa akcyjnego i t. d.), a zatem tylko jako całość ma być obciążone, a na poszczególnych polach naftowych ciążą rozmaite prawa rzeczowe lub te same prawa rzeczowe, lecz w innym porządku, we wszystkich innych wypadkach zaś umowa co do stosunku udziałów, w jakim uczestniczyć ma każde poszczególne pole naftowe w ciężarach pola powstać mającego przez złączenie w księdze naftowej.

Wierzyciele, którzy wnoszą sprzeciw przeciw złączeniu względnie przeciw umowie zawartej z większością posiadaczy prawa rzeczowego co do stopni pierwszeństwa lub stosunku udziałów, muszą, jeżeli ich wierzytelność wpisana jest z pewnym co do kwoty oznaczonym kapitałem, przyjąć spłatę nawet wtenczas, gdy termin spłacenia ich wierzytelności jeszcze nie nadszedł; wszelako zastrzega się dla nich osobiste prawo do wynagrodzenia szkody przez przedwczesną spłatę poniesionej (§. 5. nst. państw. z 11. maja 1884).

§. 10.

Do realnego podziału pola naftowego i wymiany części pól pomiędzy graniczącymi ze sobą polami naftowymi ma odpowiednie zastosowanie ustawa z 6. lutego 1869, Dz. u. p. Nr. 18. Wymaganego według §§. 9. i 10. tej ustawy dowodu, że przez wymianę zostanie osiągnięte zaokrąglenie lub lepsze zagospodarowanie posiadłości osób skuteczniających wymianę, dostarczyć należy przez przedłożenie w tej mierze urzędowego poświadczenia Starostwa górniczego (§. 6. ust. państwowej z 11. maja 1884).

§. 11.

Do podania o złączenie dwóch lub kilku graniczących ze sobą pól naftowych, albo o realny podział pola naftowego lub o wymianę części pól pomiędzy graniczącymi ze sobą polami naftowymi, które to podanie wnieść należy do właściwej władzy tabularnej, musi być dołączony plan sytuacyjny pola złączyć lub podzielić się mającego lub też części pól przedmiotem zamiany będących, w rozmiarze katastralnym sporządzony i uwierzytelniony przez autoryzowanego ze strony władz rządowych technika prywatnego. Dokładność tego planu sytuacyjnego musi być co do podania granic pola potwierdzoną przez Władzę górniczą.

Jeżeli chodzi o złączenie lub podział, wymienić należy w podaniu także nazwę, pod którą złączone pole lub oddzielona część pola wpisana być ma do księgi naftowej.

§. 12.

Gdy chodzi o kopalnie minerałów żywicznych, które składają się z kilku, do różnych właścicieli należących pól naftowych, winien Sąd, na podstawie potwierdzenia urzędu górniczego okręgowego, łączność tych pól naftowych, jeżeli one nie są według §. 9. tej ustawy w księdze złączone, uwidocznić z nrzędu we wszystkich odnośnych wykazach księgi naftowej.

Właściciele pól naftowych, którzy zawarli pomiędzy sobą umowy, normujące wzajemny stosunek prawny, są obowiązani postarać się o wpis istotnych postanowień kontraktu do księgi naftowej. W razie ociągania się, mają być odpowiednio zastosowane postanowienia §. 3. nstawy z 23. maja 1883 Dz. u. p. Nr. 82.

We wszystkich wypadkach przeniesienia własności pola naftowego, które należy do kopalni żywie ziemnych, składającej się z kilku pól naftowych, wstępuje nabywca w prawa i obowiązki swego poprze-

dnika, wypływające ze stosunku umowy (§. 6. ustawy państwowej z 9. stycznia 1907).

§. 13.

Przyjęte przez uprawnionego do wydobywania zobowiązania do powtarzających się świadczeń cyfrowo lub procentowo oznaczonych udziałów użytkowania żywie ziemnych lub ich wartości podlega jako ciężar realny wpisowi do księgi naftowej.

Prawo wypływające z ciężaru realnego może być pozbyte lub obciążone.

Jeżeli ciężar realny polega na świadczeniach w naturze, natencza^z do egzekucyi na ten ciężar stosowane być mają postanowienia §§. 331. do 340. ordynacyi egzekucyjnej w ten sposób, że przy odpowiednim zastosowaniu §. 320. ordynacyi egzekucyjnej dla wykonać się mającej wiarytelnosci ma być w księdze naftowej zainstabulowane prawo zastawu lub zanotowana wykonalność (§. 7. ust. państwowej z 9. stycznia 1907).

§. 14.

Właściciel nieruchomości, może prawo wydobywania minerałów żywicznych przyznane komu innemu i od prawa własności gruntu odłączone, ograniczyć na pewien okres czasu lub uczynić zawisłym od warunku rozwiązującego.

Przy wpisie prawa wydobywania musi być równocześnie wpisane czasowe ograniczenie, z oznaczeniem dnia kalendarzowego, końcowego terminu, albo warunek rozwiązujący wraz z prawem powrotu (kaduka) właściciela nieruchomości.

Także do takich ograniczonych praw wydobywania mają zastosowanie postanowienia końcowego ustęp §. 2. (§. 8. ustawy państwowej z 9. stycznia 1907).

§. 15.

Jeżeli własność pola naftowego zgąśnie przez upływ umówionego czasu, należy

ją na żądanie właściciela nieruchomości wykreślić wraz ze wszystkimi do niej się odnoszącymi ciężarami i ewentualnymi wpisami w wykazie hipotecznym danej nieruchomości, które były spowodowane prawem wydobywania.

W ten sam sposób należy postąpić względem własności pola naftowego podlegającego warunkowi rozwiązującemu, jeżeli jej wygaśnięcie wskutek zniszczenia się tego warunku zostanie udowodnione albo przez zgodne oświadczenie właściciela pola naftowego i właściciela nieruchomości lub przez wyrok sądowy. Jeżeli jednak na wykreślenie się mającym polu naftowym są wpisane prawa osób trzecich, to do wykreślenia potrzebne jest także zezwolenie tych osób interesowanych, lub wydany przeciw nim wyrok sądowy. Jeżeli z podaniem o wykreślenie nie przedłożono dowodu zezwolenia tych osób interesowanych, wówczas sąd winien wyznaczyć audyencyę celem odebrania od nich oświadczeń lub oznaczyć im stosowny termin do oświadczenia się na piśmie i zwrócić ich uwagę na to, że ci, którzy na audyencyi lub w wyznaczonym terminie nie podniosą zarzutów przeciw wykreśleniu, uważani będą za zgadzających się (§. 9. ustawy państwowej z 9. stycznia 1907).

§. 16.

Postanowienia §§. 14. i 15. mają być odpowiednio zastosowane w tych wypadkach, w których prawo wydobywania, przez właściciela nieruchomości odstąpione, przeniesionem zostaje dalej przez uprawnionego do wydobywania na pewien oznaczony okres czasu lub pod warunkiem rozwiązującym (§. 10. ustawy państwowej z 9. stycznia 1907).

§. 17.

Posiadający prawo powrotu (kaduka), może zastrzeżone prawo wydobywania i przed jego powrotem ważnie dalej przenieść i zastrzedz sobie zabezpieczenie w księdze

naftowej wzajemnych zobowiązań nabywcy, o ile one nadają się do wpisu, ale tak jedno jak i drugie z tem ograniczeniem, które w kontrakcie wyraźnie musi być wymienione, że akt prawny staje się skutecznym dopiero z chwilą wejścia w życie prawa powrotu.

Z wyjątkiem tego wypadku jest niedopuszczalnem tworzenie nowych praw, obciążających prawo powrotu, przed wejściem w życie tego prawa powrotu (§. 12. ustawy państwowej z 9. stycznia 1907).

§. 18.

Dla prawa powrotu przysługującego właścicielowi nieruchomości i dla odnosnych wpisów ma być w wykazach księgi naftowej założona osobna karta, która będzie oznaczoną literą D.

§. 19.

Przedłożenie czasowo ograniczonej własności pola naftowego ma być wpisane do księgi naftowej z oznaczeniem dnia kalendarzowego nowego terminu końcowego, gdyż w razie przeciwnym nie posiadałoby skuteczności prawnej. W tym przypadku zalipotekowane na prawie wydobywania prawa obciążające istnieją i nadal (§. 13. ustawy państw. z 9. stycznia 1907).

§. 20.

Jeżeli będzie urzędownie stwierdzone, że właściciel pola naftowego swoje odbudowy trwale i w takim stopniu zaniedbuje, iż przez to niebezpieczeństwo dla osób lub dobra powszechnego powstać może albo powstało, i jeżeli pomimo powtórnego wezwania i ukarania za takie zaniedbywanie nie uczyni zadość przepisom górniczo-policyjnym, ma Starostwo górnicze orzec odebranie pola naftowego, a gdy orzeczenie to stanie się prawomocnem, wdrożyć egzekucyjne oszacowanie i sprzedaż pola naftowego. Przy tem postępować należy w myśl §§. 254 do 258 powszechnej ustawy górniczej.

Wskutek przeprowadzonej egzekucyjnej sprzedaży wchodzi nabywca we wszystkie prawa i obowiązki poprzedniego właściciela pola naftowego.

Gdy zajdzie jeden z wypadków przewidzianych w §. 259. powszechnej ustawy górniczej, natenczas należy uznać pole naftowe za wygasłe, zarządzić wykreślenie tegoż w księdze naftowej i zawiadomić o tem posiadających prawa rzeczowe.

Jeżeli właściciel pola naftowego oświadczy władzy tabularnej, że je opuszcza, natenczas zastosować należy postępowanie przepisane w §§. 263 do 265 powszechnej ustawy górniczej.

Przy każdym wykreśleniu pola naftowego winne być przestrzegane postanowienia §§. 266 i 267 powszechnej ustawy górniczej (§. 12. ustawy państwowej z 11 maja 1884).

Po prawomocnem wykreśleniu pola naftowego przechodzi prawo wydobywania minerałów żywicznych napowrót na właściciela nieruchomości.

§. 21.

Postanowienia §. 20. należy odpowiednio zastosować w tych wypadkach, w których prawo do wydobywania dalej przeniesione zostało na pewien oznaczony czas lub pod warunkiem rozwiązującym (§. 14.), z tem, że przedmiot odjęcia, oszacowania, egzekucyjnej sprzedaży i wykreślenia w księdze naftowej stanowi przeniesione prawo wydobywania. Po prawomocnem wykreśleniu powraca prawo wydobywania do poprzednika.

§. 22.

W razie wygaśnięcia własności pola naftowego jest właściciel tegoż obowiązany, jeżeli niema w tym względzie jakiej innej umowy, oddać powierzchnię gruntu o ile możliwości w takim stanie, w jakim ją odebrał.

Pomimo wykreślenia wykazu pola naftowego odpowiada przynależność prawa wydobywania (zakłady, maszyny, narzędzia i t. d.), o ile znajduje się na nieruchomości albo w posiadaniu uprawnionego do wydobywania przez przeciąg jednego roku po wykreśleniu wykazu na rzecz praw zastawu, które w wykazie pola naftowego w czasie wykreślenia były wpisane lub istniały na mocy ustawy na wykreślonym polu naftowym (§. 11. ustawy z 9. stycznia 1907).

§. 23.

Egzekucya na prawo wydobywania minerałów żywicznych odbywać się będzie według postanowień o egzekucyi na nieruchomościach, jednak przy odpowiednim zastosowaniu §§. 240. do 247. ordynacyi egzekucyjnej (§. 16. ustawy państwowej z 9. stycznia 1907).

§. 24.

Dla ewidencji prowadzić mają Urzędy górnicze okręgowe księgi stanu posiadania, w których zapisane będą kopalnie żywic ziemnych i uwidocznione uprawnienia wydobywania.

Blizsze postanowienia o urzędzeniu tych ksiąg wyda Minister rolnictwa w drodze rozporządzenia.

§. 25.

Właściciel pola naftowego wytwórczego (produkcyjnego) ma prawo, w celu korzystniejszego prowadzenia swej kopalni, zakładać w kopalniach, mających na celu wydobywanie minerałów żywicznych, i na gruntach innych właścicieli budowy pomocnicze, o ile to ruchowi obecnej kopalni nie przeszkadza ani zagraża.

Właściciel pola naftowego poszukiwawczego nie jest jednak uprawniony do zakładania takich budowí pomocniczych.

§. 26.

Jeżeli uprawniony do wydobywania minerałów żywicznych, w którego odbudo-

wach lub gruntach ma być według postanowień §. 25. założona budowa pomocnicza, zaprzecza, jakoby był obowiązany pozwolić na tę budowę, również rozstrzyga o tem Starostwo górnicze (§. 7. ustęp 2. ustawy państwowej z 11. maja 1884).

§. 27.

Uprawniony do budowy pomocniczej musi całkowicie wynagrodzić wszelką szkodę, jaka w obcym gruncie lub polu naftowym przez tę budowę będzie wyrządzoną (§. 7. ustęp 3. ustawy państwowej z 11. maja 1884).

§. 28.

Minerały żywiczne, wydobyte przy założeniu budowy pomocniczej na gruncie lub w polu naftowym innego uprawnionego, należą do właściciela tegoż gruntu lub pola naftowego i winny być temuż wydane.

§. 29.

W razie kolizyi uprawnień kopalń minerałów zastrzeżonych (§. 5. powszechnej ustawy górniczej) z prawem wydobywania żywic ziemnych mają władze górnicze na żądanie uprawnionego do wydobywania zarządzić, co potrzeba, aby ruch kopalni minerałów zastrzeżonych nie przeszkadzał lub wogóle nie szkodził wydobywaniu już odkrytych lub dopiero poszukiwanych minerałów żywicznych (§. 22. ustawy państwowej z 9. stycznia 1907).

III. O ruchu i zarządzie.

§. 30.

Uprawniony do wydobywania minerałów żywicznych jest obowiązany co najmniej cztery tygodnie naprzód zgłosić w urzędzie górniczym okręgowym zamiar otwarcia ruchu kopalni. Jeżeli prawo do wydobywania przysługuje więcej uczestnikom, wówczas wspólny pełnomocnik ma wnieść to zgłoszenie (§. 63.).

Zgłoszenie musi obejmować :

1. imię i nazwisko oraz miejsce zamieszkania uprawnionego, a w wypadku, gdy wykonanie pewnych robót ma być powierzone przedsiębiorcy, także imię i nazwisko oraz miejsce zamieszkania tego przedsiębiorcy względnie jego pełnomocnika z wyszczególnieniem oddanych mu robót;

2. dowód uprawnienia wydobywania minerałów żywicznych; tego dowodu dostarcza się w wypadku, gdy właściciel gruntu sam ma prawo wydobywania, przez przedłożenie uwierzytelnionego wyciągu z księgi gruntowej, zaś w razie odłączenia prawa wydobywania od prawa własności nieruchomości przez przedłożenie uwierzytelnionego wyciągu z księgi naftowej;

3. dokładne oznaczenie miejsca przedsiębiorstwa, jak też powierzchni gruntu, na którą ono się rozciąga i jej granic.

Do tego zgłoszenia należy zarazem dołączyć kopię mapy katastralnej, jako też plan sytuacyjny w podwójnym wygotowaniu w skali 1 : 720; te mapy muszą być sporządzone i uwierzytelnione przez rządowo autoryzowanego prywatnego technika. W planie sytuacyjnym ma być uwidocznione położenie wszystkich przedmiotów, znajdujących się tak na powierzchni zgłoszonego terenu jako też poza jego granicami w odległości 50 metrów od granicy.

Urząd górniczy okręgowy jest obowiązany najdalej do czterech tygodni, licząc od dnia nadejścia zgłoszenia, powiadomić uprawnionego do wydobywania, lub, gdy jest więcej uczestników, ich pełnomocnika, czy to zgłoszenie przyjmuje do wiadomości, względnie jakie zachodzą przeciwko temu przeszkody.

Jeżeli w tym terminie urząd górniczy nie zawiadomi zgłaszającego, uważanem będzie zgłoszenie jako przyjęte do urzędowej wiadomości.

Samemu poszukiwaniu minerałów żywicznych, jeżeli nie wykonuje się go zapo-

mocą szybu, sztolni lub wiercenia, nie uważa się za ruch kopalni.

§. 31.

Władza górnicza ma zakazać ruch kopalni:

1. gdy wymiar powierzchni gruntu terenu kopalnianego, to jest nieruchomości, na której ma być wykonywane prawo wydobywania, względnie pola naftowego, sam dla siebie lub w połączeniu z innymi terenami naftowymi, które uprawniony do wydobywania dla ruchu kopalni już nabył lub umową sobie zapewnił,

a) dla kopalni oleju ziemnego wynosi mniej niż 12.000 metrów kwadratowych,

b) dla kopalni wosku ziemnego wynosi mniej niż 30.000 metrów kwadratowych, lub

2. gdzie okaże się, że wykonanie zakładu wiertniczego lub szybowego na terenie kopalnianym wogóle jest niemożliwe z powodu braku minimalnych odległości, przepisanych w następnym ustępie tego paragrafu.

Otwory świdrowe na kopalniach oleju ziemnego (licząc od środka otworu świdrowego) muszą być oddalone przynajmniej 30 metrów od granic terenu kopalnianego. To samo tyczy się oddalenia szybów wywozowych (licząc od środka szybu) na kopalniach wosku ziemnego od granic terenu kopalnianego. z tem, że oddalenie granic terenu kopalnianego w tej części, gdzie ma być założony szyb wywozowy, od siebie ma być takie, iż odległość punktów przecięcia linii prostych łączących granice terenu a poprowadzonych przez środek szybu, w żadnym wypadku nie może wynosić mniej niż 100 metrów.

Powyższe postanowienia nie mają zastosowania do tych terenów kopalnianych kopalń żywic ziemnych, o których zamierzonym otwarciu ruchu w myśl §. 14. ustawy z 17. grudnia 1884 Dz. u. kr. Nr. 35 ex 1886,

a) władzy górniczej już doniesiono,

b) władzy górniczej wprowadzie jeszcze nie doniesiono, ale uprawnienie do wydobywania mineralów żywicznych nabytem zostało przed dniem ogłoszenia tej ustawy umowami dzierżawnymi lub eksploatacyjnymi, sądownie lub notaryalnie uwierzytelnionymi.

Do tych, w poprzednim ustępie określonych terenów kopalń żywic ziemnych stosowane będą postanowienia §. 15. ustawy z 17. grudnia 1884 Nr. 35/886.

§. 32.

Ruch kopalni żywic ziemnych wolno prowadzić tylko na podstawie planu ruchu, Plan ruchu podlega zbadaniu władzy górniczej i musi być w tym celu przed wykonaniem przedłożony urzędowi górniczemu okręgowemu. Badanie ma się ograniczać do względów górniczo-poliejnych, ustanowionych w §. 72. Wyuk badania ma Urząd górniczy okręgowy oznajmić uprawnionemu do wydobywania najdalej w przeciągu czterech tygodni po przedłożeniu planu ruchu.

Jeżeli w tym terminie urząd górniczy nie zawiadomi zgłaszającego, uważanem będzie zgłoszenie jako przyjęte do urzędowej wiadomości.

§. 33.

Jeżeli urząd górniczy okręgowy sprzeciwia się planowi ruchu, nateuzas ma wezwać uprawnionego do wydobywania lub pełnomocnika do wyjaśnienia lub zmiany zakwestyonowanego postanowienia o ruchu, albo też według okoliczności zawezwać do rozprawy.

Jeżeli na tej drodze nie dojdzie do porozumienia, to wówczas ma urząd górniczy okręgowy rozstrzygnąć, czy lub z jakimi zmianami może być wykonany przedłożony plan ruchu.

Przed urzędowem zatwierdzeniem planu ruchu nie wolno rozpocząć jego wykonania.

§. 34.

Urzędownie zatwierdzony plan ruchu wolno tylko za zgodą władzy górniczej uzupełnić lub zmienić.

Gdy jednak wskutek nieprzewidzianych wydarzeń zajdzie potrzeba natychmiastowych zmian zatwierdzonego planu ruchu, wówczas wystarczy, gdy kierownik ruchu w przeciągu najbliższych trzech dni doniesie o nich urzędowi górniczemu okręgowemu.

§. 35.

Jeżeli ruch kopalni jest prowadzony niezgodnie z urzędownie zatwierdzonym planem ruchu, wówczas władza górnicza może w razie potrzeby ruch zastanowić.

§. 36.

Jeżeli uprawniony do wydobywania chce zastanowić ruch kopalni, wówczas ma o tem co najmniej na cztery tygodnie naprzód donieść urzędowi górniczemu okręgowemu.

Jeżeli wskutek nieprzewidzianych wypadków ruch musi być zastanowionym w krótszym terminie lub natychmiast, wówczas doniesienie ma być przedłożone najdalej w przeciągu trzech dni po zastanowieniu ruchu.

§. 37.

Każdy uprawniony do wydobywania jest obowiązany postarać się o założenie dla swej kopalni, w dwóch egzemplarzach map pogładowych, jako też map górniczo-mierniczych dla robót podziemnych, a jeżeli kopalnię stanowi otwór świdrowy, profilów wiertniczych i dzienników wiertniczych, jako też o ich regularne uzupełnianie. Jeżeli on nie dopełnia tego obowiązku, lub gdy istniejące tego rodzaju mapy i zapiski okażą się jako nie dość dokładne i pewne, może władza górnicza zarządzić ich założenie i uzupełnienie na koszt uprawnionego do wydobywania.

Starostwo górnicze przepisze skałę dla założyć się mających map i profilów, wymogi dla ich dokładności i okresy czasu, w których one jako też dzienniki wiertnicze mają być uzupełniane.

Jeden egzemplarz map i profilów, względnie dzienników wiertniczych ma być oddany władzy górniczej do jej użytku, zaś drugi egzemplarz ma być przechowany na kopalni.

§. 38.

Techniczny ruch każdej kopalni żywie ziemnych, począwszy od chwili, w której rozpocznie się wykonywanie planu ruchu, podlegać musi kierownictwu i nadzorowi osób, które posiadają kwalifikacye w myśl niniejszej ustawy, jako też potrzebne znajomości językowe w słowie i piśmie. Jeżeli kopalnia składa się z kilku samoistnych oddziałów ruchu, wówczas postanowienia niniejszej ustawy mają zastosowanie do do kierowników ruchu i dozorców ruchu tych oddziałów.

§. 39.

Uprawniony do wydobywania jest obowiązany wymienić władzy górniczej osoby przyjęte do kierownictwa i dozoru ruchu, przedkładając równocześnie dowody ich uzdolnienia.

Dopiero po uznaniu uzdolnienia przez władzę górniczą wolno pomienionym osobom objąć poruczone im czynności.

§. 40.

Kierownikami kopalni oleju ziemnego mogą być tylko takie osoby, które

a) będąc zwyczajnymi słuchaczami, ukończyły na jednej z krajowych akademii montanistycznych fachowy wydział górniczy, lub na jednej z krajowych politechnik wydział budowy maszyn albo wydział inżynierii i poddały się z pomyślnym wynikiem przepisany egzaminom objętym programem nauki i po ukończeniu teoretycznych studyów odbyły przynajmniej dwu-

letnią praktykę przy ruchu kopalń oleju ziemnego, albo

b) które z pomyślnym wynikiem ukończyły dział budowy maszyn w wyższej szkole przemysłowej, albo szkołę górniczą, lub fachowy kurs wiertniczy w krajowej szkole wiertniczej i wykażą się przynajmniej czteroletnią praktyką, odbytą przy ruchu kopalń oleju ziemnego po ukończeniu teoretycznych studyów, a nadto z pomyślnym wynikiem poddały się przepisany egzaminowi przed komisją, ustanowioną przez Starostwo górnicze (§. 49) lub

c) które uzyskały uznanie swego uzdolnienia według §. 42. tej ustawy.

§. 41.

Kierownikami kopalń wosku ziemnego mogą być takie osoby, które

a) będąc zwyczajnymi słuchaczami, ukończyły na jednej z krajowych akademii montanistycznych fachową szkołę górnictwa, poddały się z pomyślnym wynikiem przepisany egzaminom objętym programem nauki i po ukończeniu teoretycznych studyów odbyły przynajmniej trzechletnią praktykę przy ruchu kopalnianym, z tego przynajmniej jeden rok przy kopalniach, w których występują gazy eksplozujące, lub

b) które uzyskały uznanie swego uzdolnienia według §. 42. tej ustawy.

§. 42.

Minister rolnictwa jest upoważniony dla mniejszych, wśród mniej niebezpiecznych warunków prowadzonych kopalń minerałów żywie ziemnych wyjątkowo uznać za uzdolnione do kierownictwa ruchu takie osoby, które niezupełnie odpowiadają wymogom, ustanowionym w §§. 40. lit. a) i b) 41. lit. a), jeżeli one z pomyślnym rezultatem poddały się egzaminowi przed komisją, ustanowioną przez Starostwo górnicze (§. 49), odbyły przynajmniej ośmioletnią praktykę przy ruchu kopalnianym, z tego

przynajmniej sześć lat przy kopalniach żywicy ziemnych i gdy z dowodów tej praktyki będzie można powziąć przekonanie o ich zdolnieniu.

§. 43.

Dozorcami ruchu kopalń oleju ziemnego mogą być tylko takie osoby:

a) które z pomyślnym wynikiem ukończyły fachowy kurs wiertnictwa w krajowej szkole górniczej i wiertniczej i wykazały się przynajmniej jednoroczną praktyką przy ruchu kopalń oleju ziemnego, lub

b) które przynajmniej przez trzy lata praktykowały przy ruchu kopalń oleju ziemnego i z pomyślnym wynikiem poddały się przepisaniu egzaminowi przed komisją, ustanowioną przez Starostwo górnicze (§. 49.).

§. 44.

Dozorcami ruchu kopalń wosku ziemnego mogą być tylko takie osoby:

a) które z pomyślnym skutkiem ukończyły szkołę górniczą i wykazały się przynajmniej jednoroczną praktyką, odbyłą po ukończeniu teoretycznych studiów przy kopalniach, w których występują gazy eksplozujące, lub

b) które odbyły przynajmniej trzechletnią praktykę przy kopalniach nawiedzonych gazami eksplozującymi, z tego przynajmniej jeden rok przy kopalniach wosku ziemnego i z pomyślnym wynikiem poddały się przepisaniu egzaminowi przed komisją, ustanowioną przez Starostwo górnicze (§. 39.).

§. 45.

Dozorcami ruchu po myśli tej ustawy zaliczając do nich także majstrów wiertniczych, są osoby, które podlegając kierownikom ruchu, mają dozorować techniczny ruch.

§. 46.

Dozorey, którym ma być powierzonym nie dozór ruchu w całości, lecz tylko nad-

zór pewnych poszczególnych gałęzi, jak sztygarze dla wentylacji lub pomp, dozorey ramp lub rezerwoarów itp., mają wykazać się przynajmniej dwuletnim zajęciem przy tego rodzaju pracach, którym nadzór ich poruczono.

§. 47.

Zastrzega się orzeczeniu Ministra rolnictwa, o ile studia odbyte w innym zakładzie naukowym mają być na równi uważane ze studjami, odbytymi w zakładach, wymienionych w §§. 40, 41, 43 i 44.

§. 48.

Starostwo górnicze postanowi w drodze rozporządzenia, jakimi zajęciami można udowodnić praktyczne uzdolnienie na posadę kierownika ruchu i dozorey ruchu i w jaki sposób ma być dostarczonym dowód tego uzdolnienia.

§. 49.

Starostwo górnicze w miarę potrzeby ma ustanowić osobne komisje do egzaminowania tych kandydatów na posady kierowników ruchu i dozoreów ruchu, którzy w myśl postanowień tej ustawy (§. 40. lit. b) i 42. względnie 43. lit. b) i 44. lit. b), chcąc osiągnąć uznanie swego uzdolnienia, muszą poddać się osobnemu wypróbowaniu. Bliższe postanowienia o składzie tych komisji, o warunkach dopuszczenia kandydatów do egzaminu, o postępowaniu przy egzaminie i o przedmiotach egzaminu wyda Starostwo górnicze.

Komisje mają wystawiać świadectwa z egzaminów odbytych z pomyślnym wynikiem, które mają zawierać osobiste daty kandydata, jego poprzednie studia, dzień egzaminu i wynik egzaminu.

W tych świadectwach należy zarazem podać, czy kandydat posiada uzdolnienie do kierownictwa względnie do nadzorowania ruchu kopalń żywicy ziemnych bez żadnego ograniczenia lub czy mu przyznano to uzdolnienie tylko dla pewnych grup ko-

pałń żywic ziemnych, względnie dla pewnych tylko kopalń i dla których.

§. 50.

W razie czasowej, ponad ośm dni trwającej przeszkody zgłoszonego i uznanego kierownika ruchu lub dozorey ruchu w pełnieniu służby należy o tem donieść urzędowi górniczemu okręgowemu przy równoczesnem wymienieniu jego zastępcy. Jeżeli w Urzędzie górnicznym okręgowym nie zgłoszono stale ustanowionego i przez władzę uznanego zastępcy dla osoby nie mogącej pełnić kierownictwa lub dozoru, wówczas orzecze Urząd górniczy okręgowy z uwzględnieniem zachodzących okoliczności, czy i na jak długo jest dopuszczalne zastępstwo przez zgłoszonego zastępcę.

§. 51.

W czasie wejścia w życie tej ustawy już ustanowieni i przez władzę uznani kierownicy ruchu i dozorey ruchu są zwolnieni od obowiązku przedłożenia dowodu swego uzdolnienia po myśli postanowień §§. 40. i 41., względnie §§. 43. i 44. tej ustawy.

§. 52.

Jeżeli ruchem kieruje lub ruch nadzornje osoba, której uzdolnienie w tym względzie nie zostało uznane, w takim wypadku może władza górnicza zażądać bezwłocznego jej oddalenia, a w razie potrzeby zastanowić ruch na tak długo, dopóki nie będzie przyjętą osoba uznana za uzdolnioną.

§. 53.

Za dotrzymanie urzędownie zatwierdzonego planu ruchu, jako też, o ile obecna ustawa nie wskazuje wyraźnie zobowiązaniego, za przestrzeganie ustaw i rozporządzeń dotyczących ruchu kopalń żywic ziemnych są odpowiedzialni kierownik ruchu i uprawniony do wydobywania, ten drugi jednak tylko o tyle, o ile dowodnie ponosi winę zaszczerłego przekroczenia.

Uprawniony do wydobywania odpowiada solidarnie z kierownikiem ruchu za ściągalsność kar pieniężnych, nałożonych na podstawie tej ustawy na kierownika ruchu kopalni.

§. 54.

Uprawniony do wydobywania, mieszkający za granicą, winien ustanowić pełnomocnika w kraju zamieszkałego i wskazać go władzy górniczej, który ma za niego wszystkie urzędowe doręczenia z wszelkimi skutkami prawnymi odbierać i tegoż wobec władz i zarządu kasy brackiej zastępować.

Jeżeli on na wezwanie Władzy górniczej tego obowiązku w ciągu 45 dni nie dopełni, może Władza górnicza aż do chwili wymienienia pełnomocnika przez uprawnionego do wydobywania ustanowić na niebezpieczeństwo i koszt tegoż ostatniego zastępcę do przyjmowania urzędowych doręczeń z wszelkimi skutkami prawnymi.

§. 55.

Obowiązkiem kierownika ruchu jest towarzyszyć delegatom Władzy górniczej, którzy z urzędu objeżdżają kopalnię i udzielać im na żądanie wyjaśnień o ruchu, o stosunkach robotniczych i służbowych i o wszelkich innych sprawach, podlegających nadzorowi Władzy górniczej.

§. 56.

Uprawniony do wydobywania jest obowiązany w oznaczonym czasie dostarczyć władzy górniczej zażądanych do użytku urzędowego wykazów statystycznych.

§. 57.

Odpowiedzialność ciążąca w myśl przepisów tej ustawy na uprawnionym do wydobywania jako też poręka za ściągalsność grzywien, nałożonych na kierownika ruchu jego kopalni (§. 53.), przechodzą w wypadku wydzierżawienia kopalni lub w razie oddania pewnych robót do wykonania

przedsiębiorcy na dzierżawcę kopalni, a za roboty oddane do wykonania przedsiębiorcy na przedsiębiorcę tych robót.

§. 58.

O każdej zmianie w posiadaniu kopalni żywie ziemnych ma nabywca, przy dołączeniu aktu nabycia, donieść Urzędowi górniczemu okręgowemu w ciągu 14 dni po objęciu kopalni, chociażby wpis jego nabycia do ksiąg zaraz nie mógł nastąpić.

Tak samo dzierżawca kopalni ma obowiązkiem donieść o tem Urzędowi górniczemu okręgowemu w przeciągu 14 dni po objęciu dzierżawy przy dołączeniu umowy o dzierżawę.

IV. O wspólnem prowadzeniu ruchu kopalni i o prawnych stosunkach współuczestników prawa wydobywania.

§. 59.

Stosunki prawne dwóch lub kilku współuczestników prawa wydobywania należy oceniać według umowy między nimi zawartej lub innego oświadczenia woli, a w braku tegoż według ogólnych przepisów ustawowych (§. 8. ustęp 1. ustawy państw. z 11. maja 1884).

§. 60.

Prawa do wydobywania minerałów żywiczych nie wolno bez zezwolenia Starostwa górniczego dzielić na udziały mniejsze jak jedna czterdziesta część całości.

Gdzie obecnie istnieje podział na mniejsze udziały, tam dalszy podział tych udziałów w księdze naftowej bez zezwolenia Starostwa górniczego nie jest dozwolony.

Skoro nastąpi połączenie mniejszych udziałów, to ich dalszy podział poniżej jednej czterdziestej części całości bez zezwolenia Starostwa górniczego nie jest dozwolony.

Jeżeli udział, którego nie wolno dalej dzielić, przypadnie w drodze spadku więcej osobom, a te się nie zgodzą, kto ma objąć udział za spłatą współinteresowanych, wówczas Sąd ma oznaczyć wartość szacunkową udziału i wystosować do reszty uczestników prawa wydobywania tudzież do wszystkich wierzycieli, którzy do tego czasu uzyskali prawo zastawu na dotyczącym udziale, uwiadomienie z podaniem ustalonej wartości szacunkowej, że wolno im w ciągu 4 tygodni, po doręczeniu tego zawiadomienia, w celu objęcia tego udziału w drodze kupna wnieść ofertę, która jednakże musi dosięgać przynajmniej wartości szacunkowej.

Z pomiędzy kilku ofert ma Sąd przyjmując ofertę najwyższą; pomiędzy równie wysokimi ofertami rozstrzyga pierwszeństwo wniesienia.

Jeżeli w ciągu 4-tygodniowego czasokresu nikt z interesowanych nie wnieśli stosownej oferty, wówczas udział ten ma być sprzedanym w myśl postanowień o dobrowolnej sprzedaży (§. 14. ustawy państw. z 9. stycznia 1907).

§. 61.

Kilku współuczestników pola naftowego może ułożyć swe prawne stosunki także na podstawie postanowień §§. 137. do 167. powszechnej ustawy górnicznej.

Podział majątku gwarectwa dopuszczalny jest jednak, odmiennie od §. 140. powszechnej ustawy górnicznej, tylko na 100 kuksów, a zamiast zanotowania założenia gwarectwa w księdze górnicznej w myśl §. 137. ustęp 2. powszechnej ustawy górnicznej, nastąpić winno zanotowanie w księdze naftowej (§. 8. ustęp 2 i 3 ustawy państwowej z 11. maja 1884).

§. 62.

Postanowienia §. 187. powszechnej ustawy górnicznej o solidarnej odpowiedzialności współwłaścicieli wspólnego przedsiębiorstwa górniczego za wypełnienie obo-

wiązków ciężających na nich według ustawy górniczej mają być odpowiednio stosowane do uczestników prawa wydobywania minerałów żywicznych (§. 15. ust. państw. z 9. stycznia 1907).

§. 63.

We wszystkich wypadkach, w których kilka osób prowadzi kopalnię minerałów żywicznych, są one obowiązane, o ile ich zastępstwo nie jest unormowane ustawą, zamianować notaryalnie lub sądownie uwierzytelnionym dokumentem pełnomocnika, w kraju zamieszkałego, który jest uprawnionym do odbierania z pełnym prawnym skutkiem wszystkich do uczestników wystosowanych doręczeń urzędowych, jako też do zastępowania ich wobec władz i kasy brackiej (§. 8. ustęp 4. państw. ust. z 11. maja 1884). W razie niedopełnienia tego obowiązku w ciągu 45 dni na wezwanie Władzy górniczej, ma zastosowanie 2. ustęp §. 54.

Wezwanie do zamianowania wspólnego pełnomocnika ma być wystosowane do wszystkich uczestników, a ma być uważane za doręczone, jeżeli je przynajmniej dwóch uczestników otrzymało.

V. O stosunku uprawnionych do wydobywania do właścicieli gruntu.

§. 64.

Jeżeli do prowadzenia ruchu kopalni właściciela pola naftowego, a w szczególności do założenia dróg, mostów, kładek, kolei żelaznych, kanałów, koryt wodnych i wodociągów, rurociągów dla oleju ziemnego, stawów, budów pomocniczych, budynków, maszyn, zbiorników, przewodów elektrycznych i transmisyj koniecznym jest użycie obcego gruntu, wówczas musi właściciel gruntu odstąpić go w tym celu właścicielowi pola naftowego, przyczem mają zastosowanie §§. 99. i 100. powszechnej ustawy górniczej.

Jeżeli interesowani nie mogą się pogodzić co do odstąpienia gruntu lub co do

wynagrodzenia, wówczas stosowane być ma postępowanie unormowane w §§. 101—103 powszechnej ust. górniczej (§. 20. państw. ust. z 9. stycznia 1907).

§. 65.

Przewidziane §. 64. niniejszej ustawy używanie obcego gruntu przyznaje się na czas istnienia wykazu poszukiwawczego pola naftowego tylko dla założenia dróg, mostów, kładek, koryt wodnych, wodociągów, rurociągów dla oleju ziemnego, zbiorników, przewodów elektrycznych i transmisyj (§. 21. ustęp 2. państw. ustawy z 9. stycznia 1907).

§. 66.

O ile nie ma osobnej umowy między stronami interesowanymi, zasady powszechnej ustawy górniczej mają zastosowanie co do wynagrodzenia za uszkodzenia powierzchni gruntu (§. 11. państw. ustawy z 11. maja 1884).

§. 67.

W braku innej umowy, stawianie budynków na polu naftowym (§. 2.) pomimo sprzeciwu właściciela pola naftowego jest o tyle tylko dopuszczalne, o ile prawidłowe poszukiwanie lub wydobywanie minerałów żywicznych przez to nie staje się niemożliwym lub istotnie utrudnionym.

To postanowienie nie narusza stosunków prawnych, ustalonych przed wejściem w życie niniejszej ustawy.

§. 68.

Do komisji w sprawie podań o pozwolenie na budowę na polu naftowym należy powoływać oprócz osób wymienionych w ustawach budowniczych także właściciela pola naftowego (a w razie gdy jest więcej uprawnionych, ich wspólnego pełnomocnika) i Urząd górniczy okręgowy.

Władza budowlana ma przed udzieleniem zezwolenia na budowę zasięgnąć opinii Władzy górniczej w tym kierunku

czy przeciwko zamierzonej budowie nie zachodzą przeszkody ze względów publicznych, a w szczególności ze względów gospodarstwa społecznego, i na podstawie tego zapiniowania wydać kompetentne orzeczenie.

VI. O stosunku uprawnionych do wydobywania do ich urzędników, dozorców i robotników, jak też o kasach brackich.

§. 69.

Postanowienia IX. rozdziału (§§. 200. do 209.) powszechnej ustawy górniczej „O stosunku posiadaczy kopalń do swych urzędników i robotników“ i odnoszące się do nich §§. 247. i 248. powszechnej ustawy górniczej — §§. 206. i 248. w brzmieniu, ustalonym ustawą z 3. maja 1896, Dz. u. p. Nr. 75 — następnie ustawa z 21. czerwca 1884, Dz. u. p. Nr. 115, o zatrudnianiu młodocianych robotników i kobiet, tudzież o czasie trwania pracy dziennej i o spoczynku niedzielnym w górnictwie mają zastosowanie także do wydobywania minerałów żywicznych (§. 18. ustawy państwowej z 9. stycznia 1907).

§. 70.

Postanowienia X. rozdziału powszechnej ustawy górniczej „O kasach brackich“ mają zastosowanie do wydobywania minerałów żywicznych z tem ograniczeniem, że tylko dla tych kopalni, których przedmiotem jest wydobywanie wosku skalnego (ozokerytu, wosku ziemnego) i asfaltu, istnieć albo założone być muszą kasy brackie, urządzone stosownie do przepisu ustaw z 28. lipca 1889 Dz. u. p. Nr. 127, z 17. stycznia 1890 Dz. u. p. Nr. 14, z 30. grudnia 1891 Dz. u. p. Nr. 3 z r. 1892, z 17. września 1892 Dz. u. p. Nr. 178.

Natomiast należy do robotników, dozorców i urzędników, zatrudnionych w kopalniach nafty (oleju ziemnego, oleju skalnego, petroleum, ropy), stosować postanowienia ustaw z 28. grudnia 1887 Dz. u. p.

Nr. 1, ex 1888 i z 30. marca 1888 Dz. u. p. Nr. 33 o ubezpieczeniu od wypadków i na wypadek choroby.

Minister rolnictwa zostaje upoważniony po wysłuchaniu Wydziału krajowego, w porozumieniu z Ministrem spraw wewnętrznych ponownie zastosować w drodze rozporządzenia postanowienia X. rozdziału powszechnej ustawy górniczej, względnie ustaw o kasach brackich, także na kopalnie nafty, jeżeliby w stosunkach tych przedsiębiorstw taka zaszła zmiana, że to zarządzenie byłoby w interesie osób tamże zatrudnionych (§. 19. ustawy państwowej z 9. stycznia 1907).

VII. O nadzorze władz górniczych nad kopalniami żywic ziemnych i postępowaniu tych władz.

§. 71.

Poszukiwanie minerałów żywicznych, o ile się odbywa szybem, sztolnią albo wierceniem (§. 30.) jako też wydobywanie tych minerałów, wraz z wszystkimi do tego służącymi urządzeniami przedsiębiorstwa, podlega nadzorowi policyjnemu władz górniczych, które są powołane do załatwiania spraw, przekazanych im tą ustawą i które wydawać mają potrzebne rozporządzenia, by zapewnić sobie wykonanie poczynionych zarządzeń.

Jeżeli obecna ustawa nie innego nie postanawia, stanowi pierwszą instancję władz górniczych urząd górniczy okręgowy.

Postępowanie władz górniczych normują §§. 226. do 234. powszechnej ustawy górniczej ze zmianami poczynionymi ustawą z 21. lipca 1871 Dz. u. p. Nr. 77 i §. 89. niniejszej ustawy.

§. 72.

Policyjny nadzór władz górniczych rozciąga się na bezpieczeństwo robót kopalnianych, pieczę nad życiem i zdrowiem robotników, na ochronę powierzchni gruntu

w interesie bezpieczeństwa osób, mienia i publicznej komunikacji i na zabezpieczenie przeciw szkodliwemu dla ogółu oddziaływaniu kopalni.

§. 73.

Starostwo górnicze wydać może dla całego swego okręgu administracyjnego lub dla poszczególnych części tegoż rozporządzenia policyjne, dotyczące się przedmiotów w §. 72. określonych.

Obwieszczenie tych rozporządzeń nastąpi w dzienniku ustaw i rozporządzeń krajowych.

Przed wydaniem takich rozporządzeń ma Starostwo górnicze dać Radzie naftowej (§. 81.) sposobność do objawienia swego zdania o nich.

§. 74.

W razie spostrzeżenia stanu nieodpowiadającego wymogom bezpieczeństwa winna władza górnicza, w miarę okoliczności z przybraniem znawców, oznaczyć sposób, w jaki, i czas, w którym ten stan ma być usunięty, albo też, jeżeli zachodzi tego potrzeba, natychmiast zarządzić usunięcie tego stanu na koszt uprawnionego do wydobywania.

Władza górnicza ma prawo na ten cel żądać od uprawnionego do wydobywania zaliczek pieniężnych, a w razie potrzeby ściągnąć je w drodze politycznej egzekucyi.

§. 75.

Jeżeli w kopalni zachodzi niebezpieczeństwo w kierunkach w §. 72. wskazanych, lub wydarzy się, czy to wewnątrz kopalni czy na powierzchni nieszczęśliwy wypadek, który spowodował śmierć lub ciężkie uszkodzenie jednej lub więcej osób, natenczas władza górnicza przeprowadzi z przybraniem, w razie potrzeby, politycznej władzy powiatowej potrzebne dochodzenia i wyda odpowiednie zarządzenia policyjne.

W razie niebezpieczeństwa zwłoki, ma władza, której siedziba jest bliższą miejsca wypadku, lub ta, która o niebezpieczeństwie lub wypadku pierwszej otrzymała wiadomość, poczynić zarządzenia nie cierpiące zwłoki i mieć staranie o bezzwłoczne tychże wykonanie. Co do dalszych zarządzeń należy postępować według przepisu w poprzednim ustępie wskazanego.

§. 76.

Policyjne zarządzenia wydane na podstawie §§. 71., 74. i 75. należy oznajmić uprawnionemu do wydobywania i kierownikowi lub ich zastępcy, przez doręczenie rozporządzenia władzy.

Jeżeli kopalnia żywie ziemnych jest wdzierżawioną albo wykonanie pewnych robót oddane jest przedsiębiorcy, natenczas zamiast uprawnionego do wydobywania zawiadomić należy o wydanych zarządzeniach dzierżawcę kopalni, względnie przedsiębiorcę robót.

W razie niebezpieczeństwa zwłoki wystarcza pisemny nakaz delegata władzy do kierownika albo tegoż zastępcy.

Delegat władzy górniczej udziela tego nakazu przez wpisanie do księgi objazdowej, która utrzymywaną być ma w tym celu na każdej kopalni.

Jeżeli zachodzi potrzeba obwieszczenia robotnikom, należy je odczytać i wywiesić w stosownem miejscu.

§. 77.

Wszelkie koszty wykonania zarządzeń i zleceń, wydanych na podstawie §§. 71, 74 i 75 tej ustawy, ponosi uprawniony do wydobywania kopalni, — jeżeli się wykonanie wydanych zarządzeń okazało potrzebnem z powodu wydarzeń, określonych w §. 75., natenczas zastrzega się uprawnionemu do wydobywania regres do tych, którzy ponoszą winę nieszczęśliwego wypadku.

Jeżeli kopalnia żywie ziemnych jest wdzierżawioną albo wykonanie pewnych

robót oddanem jest przedsiębiorcy, natenczas przysługuje ten regres dzierżawcy kopalni, a względnie przedsiębiorcy robót.

§. 78.

Robotników i środków pomocniczych potrzebnych do wykonania tych zarządzeń (§§. 71, 74 i 75) ma dostarczyć uprawniony do wydobywania.

W razie nieszczęśliwych wypadków albo w wypadkach wspólnego niebezpieczeństwa właściciele sąsiednich kopalń obowiązani są do niesienia pomocy.

§. 79.

Gdy na kopalni zajdzie niebezpieczeństwo ze względu na przedmioty w §. 72. określone, winien kierownik ruchu albo jego zastępca donieść o tem bezzwłocznie władzy górniczej, politycznej władzy powiatowej i miejscowej policji.

Tak samo należy donieść, jeżeli w podziemiu albo na powierzchni kopalni zajdzie wypadek nieszczęśliwy, który stał się przyczyną śmierci lub ciężkiego uszkodzenia jednej lub więcej osób.

§. 80.

Do kopalń żywie ziemnych ma odpowiednie zastosowanie §. 224. powszechnej ustawy górniczej, według którego w razie, gdyby bezpieczeństwo albo dalszy byt kopalni były zagrożone wskutek niendolności kierownika, władze górnicze są uprawnione aż do usunięcia tego stanu niewłaściwego przez interesowanego właściciela kopalni ustanowić na koszt i niebezpieczeństwo tegoż ukwalifikowanego kierownika ruchu, a w razie potrzeby udać się do władzy politycznej o użycie środków przymusowych.

VIII. O Radzie naftowej.

§. 81.

Dla wydania opinii w kwestjach, dotyczących technicznego ruchu kopalń mine-

ralów żywiczych, a w szczególności środków ostrożności, jakich przytem przestrzegać należy celem zapobieżenia niebezpieczeństwu dla osób i mienia, wreszcie w kwestjach popierania górnictwa pod względem ekonomiczno-społecznym, ustanawia się przy Starostwie górniczem Radę naftową.

Rada naftowa składa się ze Starosty górniczego i z 11 członków: dwóch członków deleguje Wydział krajowy, siedmiu wybierają te zawodowe stowarzyszenia, które na każdy okres funkcyonowania oznacza Minister rolnictwa, dwóch członków mianuje Minister rolnictwa.

Przewodniczącym jest Starosta górniczy albo w razie przeszkody zastępca przez niego oznaczony. Ich uznaniu pozostawia się przyzwać do obrad od wypadku do wypadku, także innych ekspertów, a pomiędzy nimi także robotników.

Rada naftowa zbiera się na zaproszenie Starosty górniczego w miarę potrzeby, ale conajmniej raz jeden w każdym roku kalendarzowym.

Koszta posiedzeń Rady naftowej pokrywane będą ze środków krajowych.

Bliższe postanowienia o składzie, urzędzeniu i zakresie działania Rady naftowej wyda Minister rolnictwa w drodze rozporządzenia po wysłuchaniu Wydziału krajowego.

IX. O karach za przekroczenia przepisów ustawy naftowej.

§. 82.

Karanie za przekroczenia przepisów tej ustawy przysługuje Starostwu górniczemu, a w ostatniej instancji Ministerstwu rolnictwa, o ile do tych przekroczeń nie mają zastosowania postanowienia powszechnej ustawy karnej.

§. 83.

Odmówienie delegatowi władzy górniczej, objeżdżającemu kopalnię w chara-

kterze urzędowym, żądanych przezeń wyjaśnień w sprawach górniczej policyi o ruchu kopalni, o stosunkach robotniczych i o stosunkach służbowych (§. 55) jak też niedostarczenie we właściwym czasie pomimo wydanego upomnienia wykazów statystycznych, które w myśl §. 56 przedłożyć się powinno, karane będą grzywną od 10 do 100 koron.

§. 84.

Grzywnie od 20 do 100, a w razie powtórzenia się do 200 kor. podlegają:

1. objęcie kierownictwa ruchu albo dozoru bez poprzedniego uznania uzdolnienia przez Władzę górniczą (§. 39);

2. zastanowienie ruchu bez poprzedniego albo w razie nieprzewidzianych wypadków bez następnego doniesienia (§. 36);

3. zaniedbanie sporządzenia albo prawidłowego uzupełnienia, jako też przedłożenia przepisanych map, profilów i dzienników wiertniczych (§. 37);

4. zaniedbanie doniesienia o oddaniu pewnych robót przedsiębiorcy (§. 30), również zaniechanie doniesienia o pośrednim nabyciu albo wydzierżawieniu kopalni żywic ziemnych (§. 58);

5. nieprowadzenie księgi objazdowej (§. 76).

§. 85.

Grzywnie od 50 do 200 a w razie powtórzenia się aż do 400 kor. podlega:

1. prowadzenie ruchu bez poprzedniego doniesienia (§. 30);

2. prowadzenie ruchu bez planu ruchu albo przed urzędowym zatwierdzeniem tegoż (§§. 32 i 33). Oprócz tego winna władza górnicza w wypadkach 1 i 2 ruch kopalni natychmiast zastanowić;

3. samowolne odstępowanie od urzędownie zatwierdzonego planu ruchu bez doniesienia o tem we właściwym czasie (§. 34);

4. dalsze prowadzenie ruchu, pomimo że go władza górnicza zastanowiła (§. 35);

5) ruch bez ustanowienia uznanego, odpowiedzialnego kierownika ruchu albo uznanego dozorey ruchu i przyjęcie do kierownictwa i dozoru kopalni takich osób, których władzy górniczej nie wymieniono, albo których uzdolnienia ta władza nie uznała (§§. 38. do 52);

6. zaniechanie doniesienia obwieśzczenia górniczo - policyjnego zarządzenia (§. 76);

7. zaniechanie doniesienia o zaszłym niebezpieczeństwie albo o nieszczęśliwym wypadku na kopalni (§. 79);

8. odmówienie pomocy w nieszczęśliwych wypadkach albo w wypadkach wspólnego niebezpieczeństwa (§. 78).

§. 86.

Przekroczenie rozporządzeń górniczo-policyjnych wydanych przez Starostwo górnicze (§. 73), albo zarządzeń górniczo-policyjnych, wydanych na podstawie §§. 71, 74 i 75, karane będą grzywną od 10 do 200, a w razie powtórzenia się do 400 koron.

§. 87.

Jeżeli uprawniony do wydobywania (dzierżawca, przedsiębiorca, §. 57) albo kierownik nie wykona w odpowiednim terminie poszczególnych, prawomocnych, przez Władzę górnicze we wykonywaniu nadzoru nad kopalniami żywic ziemnych wydanych poleceń, można ich do tego zniewolić grzywną od 10 do 200 koron.

§. 88.

O nałożeniu grzywny zawiadomić należy ukaranych, a jeżeli grzywna nałożona została z powodu nieprzestrzegania zarządzeń, mających na celu bezpieczeństwo, dodać należy do zawiadomienia także wezwanie, by się postarano o przestrzeganie zarządzeń bezpieczeństwa.

Jeżeli wydanych zarządzeń nie wykonano i zajdą warunki w §§. 20. i 21. przewidziane, natenczas wyda Starostwo górnicze orzeczenie na odjęcie pola naftowego, a względnie na odjęcie uprawnienia do wydobywania.

§. 89.

Nalożone grzywny mają być uiszczone w Starostwie górniczem i wpływają do kasy brackiej odnośnej kopalni, a jeżeli według przepisów niniejszej ustawy (§. 70) piema kasy brackiej na kopalni, wpływają do tej kasy chorych, w której ubezpieczeni byli na wypadek choroby robotnicy na kopalni zatrudnieni.

Grzywny, zebrane w Starostwie górniczem stosownie do przepisu §. 51. ust. z 17. grudnia 1884, Dz. ust. i rozp. kraj. Nr. 35 ex 1886 albo stosownie do postanowień regulaminów służbowych, przydzieli Ministerstwo rolnictwa tym kasom chorych w stosunku na nie przypadającym, w których okręgu znajdują się kopalnie, na których zaszyły karane przekroczenia.

X. Postanowienia przejściowe.

§. 90.

O ile przy wejściu w życie niniejszej ustawy prawo wydobywania minerałów żywiczych wpisane jest do księgi gruntowej, należy z urzędu otworzyć dla tego prawa wykaz w księdze naftowej podług następujących postanowień:

Jeżeli według potwierdzenia Urzędu górniczego okręgowego, do którego się Sąd najprzód ma udać, istnienie minerałów żywiczych w dotyczącym gruncie jest stwierdzonem, utworzony będzie wykaz pola naftowego wytwórczego (produkcyjnego).

Opiewa wyjaśnienie Urzędu górniczego okręgowego w ten sposób, że istnienie minerałów żywiczych w dotyczącym gruncie ze względu na stosunki geologiczne przy-

puszczać można, natenczas utworzonym będzie wykaz pola naftowego poszukiwawczego.

Oświadczy zaś Urząd górniczy okręgowy, że istnienie minerałów żywiczych w dotyczącym gruncie nie jest ani stwierdzone ani przypuszczalne, natenczas oznaczy się wykaz specjalnie jako „niepotwierdzony“. Zresztą mają do niepotwierdzonych wykazów i do wpisanych do nich pól naftowych zastosowanie postanowienia wydane dla pól naftowych poszukiwawczych.

O ile do udzielenia urzędowego wyjaśnienia Urzędu górniczego okręgowego potrzebne są oględziny na miejscu, ponosić ma koszta. temi oględzinami spowodowane, uprawniony do wydobywania.

Przeniesienie z księgi gruntowej wpisów, odnoszących się do stosunku uprawnienia naftowego, ma nastąpić podług tej zasady, że uprawnienie do wydobywania przedstawia się jako rzecz nieruchoma i w księdze naftowej traktowanem być ma na równi z prawem własności, następnie, że zobowiązanie do powtarzających się świadczeń w myśl §. 13., dla którego to zobowiązania w księdze gruntowej wpisana jest hipoteka kancyjna, wpisana być ma do księgi naftowej jako ciężar rzeczowy, jeżeli uprawniony do poboru o to prosi, a zobowiązany jako też wierzyciele wpisani na uprawnieniu do wydobywania po hipotece kancyjnej na to się godzą.

Prawa obciążające, wpisane do księgi gruntowej na nieruchomości, z pierwszeństwem przed prawami naftowemi, przeniesie należy w braku innej umowy przy odpowiedniem zastosowaniu ustawy z 6. lutego 1869, Dz. u. p. Nr. 18., i §. 7. niniejszej ustawy, na pole naftowe z tym dodatkiem, że pole naftowe tylko pomocniczo o tyle odpowiada za wzmiankowane prawa obciążające, o ile wierzyciele nie znajdą zaspokojenia w nieruchomości.

W myśl §. 8. ustawy z 6. lutego 1869, Dz. u. p. Nr. 18., może właściciel nieruchomości albo właściciel pola naftowego spła-

cić wierzyciela pretensyi, która ma być przeniesioną. Jeżeli zapłatę skutecznia właściciel pola naftowego, ma prawo żądać odstąpienia prawa przysługującego wierzycielowi (§. 1423. powszechnej księgi ustaw cywilnych).

Co do sposobu przeniesienia przesłuchać należy osoby interesowane.

Na podstawie wyniku przeprowadzonych dochodzeń i przesłuchań ma Sąd orzec o odłączeniu w księdze gruntowej prawa wydobywania od prawa własności, o utworzeniu wykazu w księdze naftowej i o wpisach do tego wykazu skutecznic się mających, tudzież o sprostowaniu i wykreśleniu wpisów, które już więcej nie powinny znajdować się w księdze gruntowej.

Przy prawach wydobywania żywicy ziemnych oddzielonych od własności gruntu z czasowem ograniczeniem albo pod warunkiem rozwiązującym, odpowiada także prawo powrotu właściciela nieruchomości za prawa obciążające, wpisane na nieruchomości, a poprzedzające prawa naftowe, w miarę ich porządku hipotecznego. Nie można jednak prowadzić egzekucyi na prawo powrotu przed wejściem w życie tego prawa (§. 23. ustawy państwowej z 9. stycznia 1907).

§. 91.

Przy czynnościach urzędowych, przepisanych w §. 90., ma Sąd zbadać przez zasięgnięcie potwierdzenia Urzędu górniczego okręgowego, czy utworzyć się mające pole naftowe tworzy samo dla siebie kopalnię żywicy ziemnych lub też czy jest tylko częścią składową kopalni żywicy ziemnych, złożonej z kilku pól naftowych. — W ostatnim wypadku względem pól naftowych w związku ze sobą będących nastąpi urządowanie przepisane w §. 12. ustęp 1.

W ten sam sposób postępować należy względem pól naftowych, które z chwilą wejścia w życie niniejszej ustawy już istnieją w księdze naftowej (§. 24. ustawy państwowej z 9. stycznia 1907).

§. 92.

Względem wykazów księgi naftowej, utworzonych podług §. 90. mają odpowiednie zastosowanie postanowienia §. 8. o obowiązku przedłożenia planu sytuacyjnego i podania nazwy pola naftowego. — Jeżeli uprawniony do wydobywania nie przedłoży potrzebnego planu sytuacyjnego, natenczas ma się o niego postarać Sąd na koszt uprawnionego do wydobywania.

§. 93.

Według §. 25. ustawy z 9. stycznia 1907 Dz. u. p. Nr. 7. są w postępowaniu podług §. 90. niniejszej ustawy krajowej wolne od stempla i opłat podania, protokoły, załączniki, wygotowania urzędowe i wpisy do księgi gruntowej, tudzież umowy stron co do przemiany hipoteki kaucyjnej na ciężar rzeczowy, o ile one są przeznaczone tylko do przeprowadzenia tego postępowania. Korespondencye w tem postępowaniu w stosunkach między Sądami a interesowanymi stronami wolne są od opłaty pocztowej.

§. 94.

Prawo wydobywania minerałów żywiczych, wpisane do ksiąg gruntowych przed wejściem w życie niniejszej ustawy, uważać należy pod względem pozbywania i obciążenia, także przed utworzeniem wykazu pola naftowego (§. 90.), jako samodzielny przedmiot majątkowy z prawnym przedmiotem rzeczy nieruchomości (§. 2. ostatni ustęp).

Co do egzekucyi na prawa, o których jest mowa w poprzednim ustępie, obowiązuje postanowienie §. 23. (§. 26. ustawy państwowej z 9. stycznia 1907).

XI. Postanowienia końcowe.

§. 95.

Ta ustawa wchodzi w życie w dniu jej ogłoszenia, o ile nie zawiera postano-

wień, przejętych z ustawy z 11. maja 1884, Dz. u. p. Nr. 71. i 9. stycznia 1907, Dz. u. p. Nr. 7.

Z tym dniem tracą moc obowiązującą postanowienia ustawy z 17. grudnia 1884, Dz. u. kr. Nr. 35 ex 1886, z jedynym wyjątkiem, w ostatnim ustępie §. 31. tej ustawy oznaczonym.

§. 96.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim ministrom rolnictwa, sprawiedliwości, spraw wewnętrznych i skarbu.

2. Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się Rząd, ażeby z początkiem przyszłej kadencji przedstawił Radzie państwa projekt uregulowania należności od umów, dotyczących prawa wydobywania minerałów żywicznych i połączonych z tem prawem innych uprawnień w ten sposób, ażeby skala wymiaru należności nie przekraczała obecnie obowiązującej stopy łącznych należności $1\frac{1}{4}\%$ i żeby dotycząca nowela należnościowa miała moc obowiązującą wstecz, od dnia 17. stycznia 1907 tudzież ażeby wydał władzom skarbowym odpowiednie polecenie, by aż do ustawodawczego uregulowania w mowie będącej sprawy wstrzymały definitywne wymiary dotyczących należności.

Tą nowelą należnościową należy także objąć postanowienia, któreby uchyliły obecnie niedogodność i szkodliwość systemu wymiarowego w dziedzinie kopalnictwa naftowego, pozwalającego kilkakrotnych reasumcy i dodatkowych wymiarów.

Marszałek otwiera rozprawę ogólną.

Przemawia p. Buynowski, zgłaszając poprawkę do §. 31, jako nowy §. 31 a).

Przemawia członek Wydziału krajowego p. Jahl.

Przemawia p. Kolischer.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Marszałek oznajmia, że jeżeli się temu nikt nie sprzeciwi, będzie otwierał rozprawę tylko przy tych paragrafach, do których zgłoszono poprawki, a paragrafy inne bez otwierania rozprawy będzie poddawać łącznie pod uchwałę Izby.

Izba nie sprzeciwia się temu formalnemu postępowaniu.

Na zapytanie Marszałka oświadcza p. Buynowski, iż oprócz poprawki, zgłoszonej już przez niego w rozprawie ogólnej do §. 31, zgłasza jeszcze poprawki do §§. 51. i 68, p. Schätzel zaś zgłasza poprawkę do §. 42.

Sprawozdawca czyta:

I. Postanowienia ogólne.

§. 1.

W Królestwie Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem żywice ziemne, w szczególności nafta (olej ziemny, olej skalny, petroleum, ropa), wosk skalny (ozokeryt, wosk ziemny), asphalt, jako też minerały, które dla zawartości żywie ziemnych (bitumu) mogą służyć do użytku, ulegają, z wyjątkiem bitumienicznych węgli kamiennych, prawu rozporządzalności właściciela gruntu (§. 1. ust. 1. ustawy państwowej z 11. maja 1884).

Niniejsza ustawa nazywa te minerały minerałami żywicznymi, kopalnie nafty (oleju ziemnego, oleju skalnego, petroleum, ropy) kopalniami oleju ziemnego, a kopalnie innych minerałów żywicznych kopalniami wosku ziemnego.

Uprawnienia górnicze na minerały żywiczne, nadane już na podstawie przepisów górniczych, utrzymuje się w mocy i ma do tychże zastosowanie powszechna ustawa górnicza z 23. maja 1854 Dz. u. p. Nr. 146

(§. 1. ustęp 3. ustawy państwowej z 11. maja 1884).

II. O prawie wydobywania i o polach naftowych.

§. 2.

Co do nieruchomości, które stanowią przedmiot wykazu księgi gruntowej, jako też co do oznaczonych części takich nieruchomości, prawo wydobywania minerałów żywicznych (kopalin, żywicę ziemną zawierających), może być odłączone od prawa własności.

Odłączenie prawa wydobywania skutecznia się przez sądownie lub notaryalnie uwierzytelnione oświadczenie właściciela, że prawo wydobywania minerałów żywicznych ma być odłączone od dotyczącego gruntu i przez otwarcie dla odłączyć się mającego prawa wydobywania wykazu w osobnej księdze publicznej, księdze naftowej.

Ta powierzchnia gruntu, co do której odłącza się prawo wydobywania, nazywa się polem naftowym.

Otwarcie wykazu w księdze naftowej skutecznia się na podstawie wspomnianego oświadczenia właściciela i urzędowego świadectwa urzędu górniczego okręgowego, którem albo potwierdzono, że istnienie minerałów żywicznych w dotyczącym gruncie jest stwierdzonem, albo też poświadczono, że istnienie takich minerałów w dotyczącym gruncie ze względu na stosunki geologiczne przypuszczać można.

Według tego, jak urzędowe świadectwo opiewa, nazywe się pole naftowe w pierwszym wypadku „polem naftowym wytwórczem (produkcyjnym)“, w drugim wypadku „polem naftowym poszukiwawczem“; wykaz pola naftowego produkcyjnego ma być szczegółowo oznaczonym jako „wykaz pola naftowego wytwórczego (produkcyjnego)“, zaś pola naftowego poszukiwawczego jako

„wykaz pola naftowego poszukiwawczego“.

Odłączone prawo wydobywania stanowi samoistny przedmiot majątkowy i posiada prawny przymiot rzeczy nieruchomości. Może ono aktami prawnymi między żyjącymi i na wypadek śmierci być pozbytem i obciążonem. Nabycie, przeniesienie, ograniczenie i zniesienie praw rzeczowych na odłączonem prawie wydobywania skutecznia się przez wpisanie do księgi naftowej (§. 1. ustęp 1 i 3 do 7 ustawy państwowej z 9. stycznia 1907).

§. 3.

Prawo wydobywania minerałów żywicznych, przyznane przez właściciela nieruchomości komu innemu, nabywa się tylko przez wpis do księgi naftowej.

W braku innej umowy prawo wydobywania tych minerałów obejmuje także prawo ich poszukiwania.

Prawo wydobywania obejmuje także wyłączne prawo rozporządzania gazami wywiązującymi się przy poszukiwaniu i wydobywaniu minerałów (§. 2. ustawy państwowej z dnia 9. stycznia 1907).

§. 4.

Do księgi naftowej, do wpisów w niej skutecznie się mających i do postępowania, którego przestrzegać należy w sprawach księgi naftowej, należy odpowiednio stosować powszechną ustawę o księgach gruntowych z 25. lipca 1871, Dz. ust. państw. Nr. 95 (§. 3. ustawy państwowej z 11. maja 1884).

Do wewnętrznego urządzenia ksiąg naftowych należy odpowiednio stosować postanowienia ustawy z 20. marca 1874 Nr. 29. Dz. u. kr. o wewnętrznem urządzeniu ksiąg gruntowych (§§. 3. do 13.) z uwzględnieniem §. 18. niniejszej ustawy. Bliższe w tej mierze postanowienia wydane będą w drodze rozporządzenia.

§. 5.

Wykaz pola naftowego poszukiwawczego pod względem dopuszczalności wpisów i skuteczności wpisanych praw stoi na równi z wykazem pola naftowego produkcyjnego (§. 3. ustawy państwowej z 9. stycznia 1907).

§. 6.

Wykaz pola naftowego poszukiwawczego należy na prośbę uprawnionego do wydobywania (właściciela pola naftowego) lub któregoś z interesowanych, posiadającego prawo hipoteczne na własności pola naftowego, przemienić na wykaz pola naftowego wytwórczego (produkcyjnego), jeżeli przedłożonem będzie wspomniane w §. 2. ustęp 4. urzędowe potwierdzenie Urzędu górniczego okręgowego, że istnienie minerałów żywicznych w dotyczącem polu naftowem jest stwierdzone (§. 4. ustawy państwowej z 9. stycznia 1907).

§. 7.

Przy odłączeniu prawa wydobywania minerałów żywicznych od prawa własności gruntu, należy odpowiednio stosować przepisy ustawy z 6. lutego 1869, Dz. u. p. Nr. 18 w ten sposób, że sprzeciwienie się wierzyciela tabularnego zamierzonemu odłączeniu może Sąd hipoteczny uznać jako bezskuteczne, jeżeli według urzędowego poświadczenia Urzędu górniczego okręgowego utworzyć się mające pole naftowe samo dla siebie lub w połączeniu z innymi naftowymi terenami, które uprawniony do wydobywania dla ruchu kopalni minerałów żywicznych nabył lub umową sobie zapewnił, odpowiada przepisom §. 31. tej ustawy o wymiarze powierzchni kopalni minerałów żywicznych i jeżeli przez to odłączenie bezpieczeństwo wiarygodności, z powodu której wniesiono sprzeciw według postanowień §. 1374. powszechnej księgi ustaw cywilnych, nie jest zagrożone.

Urząd górniczy okręgowy, wydając poświadczenie, ma zawsze uwzględniać cały

wymiar powierzchni odnośnego terenu naftowego, chociażby ten teren należał do stanu posiadłości kilku ciał hipotecznych.

§. 8.

Do podania o odłączenie, które w myśl §. 13. ustawy z 6. lutego 1869, Dz. u. p. Nr. 18, ma być wniesione do władzy tabularnej, należy dołączyć plan sytuacyjny w rozmiarze katastralnym sporządzony i uwierzytelniony przez autoryzowanego ze strony władz rządowych prywatnego technika. Plan ten obejmować ma granice pola naftowego, przedmioty na powierzchni, potrzebne do oryentowania się, południk i jeżeli na podstawie odnośnego podania ma być utworzony wykaz pola naftowego wytwórczego (produkcyjnego), także i punkt odkrywki minerału. Oprócz tego należy podać nazwę, pod którą pole naftowe ma być w księdze naftowej zapisane.

Jeżeli przy odłączeniu prawa wydobywania istnienie minerałów żywicznych nie było jeszcze stwierdzone, a gdy stosownie do §. 6. tej ustawy następnie wniesiono podanie o przemianę wykazu pola naftowego poszukiwawczego na wykaz pola naftowego wytwórczego (produkcyjnego), należy punkt odkrywki minerału oznaczyć na dołączyć się mającym do podania o przemianę wykazu planie sytuacyjnym, sporządzonym w rozmiarze katastralnym.

Dokładność tych planów sytuacyjnych musi być potwierdzoną przez Władzę górniczą co do oznaczenia granic pola, a jeżeli na planie ma być odpowiednio do powyższych postanowień uwidoczniiony punkt odkrywki, także i co do oznaczenia tego punktu.

§. 9.

Na podstawie sądownie lub notaryalnie uwierzytelnionego oświadczenia można dwa lub więcej graniczących ze sobą pól naftowych złączyć w księdze naftowej, jeżeli dotyczące pola naftowe nie są obciążone prawami rzeczowemi lub dostarczono

dowodu zezwolenia posiadających prawo rzeczowe.

W ostatnim wypadku musi być także przedłożona umowa z posiadaczami prawa rzeczowe, misnowicie co do porządku, w jakim przejść mają ciężary na złączone pole w tym razie, jeżeli złączone pole naftowe ma przejść na własność jednej fizycznej lub moralnej osoby (gwarectwa, towarzystwa akcyjnego i t. d.), a zatem tylko jako całość ma być obciążone, a na poszczególnych polach naftowych ciężką rozmaite prawa rzeczowe lub te same prawa rzeczowe, lecz w innym porządku, we wszystkich innych wypadkach zaś umowa co do stosunku udziałów, w jakim uczestniczyć ma każde poszczególne pole naftowe w ciężarach pola powstać mającego przez złączenie w księdze naftowej.

Wierzyciele, którzy wnoszą sprzeciw przeciw złączeniu względnie przeciw umowie zawartej z większością posiadaczy prawa rzeczowego co do stopni pierwszeństwa lub stosunku udziałów, muszą, jeżeli ich wierzytelność wpisana jest z pewnym co do kwoty oznaczonym kapitałem, przyjąć spłatę nawet wtenczas, gdy termin spłacenia ich wierzytelności jeszcze nie nadszedł; wszelako zastrzega się dla nich osobiste prawo do wynagrodzenia szkody przez przedwczesną spłatę poniesionej (§. 5. nst. państw. z 11. maja 1884).

§. 10.

Do realnego podziału pola naftowego i wymiany części pól pomiędzy graniczącymi ze sobą polami naftowymi ma odpowiednie zastosowanie ustawa z 6. lutego 1869, Dz. u. p. Nr. 18. Wymaganego według §§. 9. i 10. tej ustawy dowodu, że przez wymianę zostanie osiągnięte zaokrąglenie lub lepsze zagospodarowanie posiadłości osób uskuteczniających wymianę, dostarczyć należy przez przedłożenie w tej mierze urzędowego poświadczenia Starostwa górniczego (§. 6. ust. państwowej z 11. maja 1884).

§. 11.

Do podania o złączenie dwóch lub kilku graniczących ze sobą pól naftowych, albo o realny podział pola naftowego lub o wymianę części pól pomiędzy graniczącymi ze sobą polami naftowymi, które to podanie wnieść należy do właściwej władzy tabularnej, musi być dołączony plan sytuacyjny pola złączyć lub podzielić się mającego lub też części pól przedmiotem zamiany będących, w rozmiarze katastralnym sporządzony i uwierzytelniony przez autoryzowanego ze strony władz rządowych technika prywatnego. Dokładność tego planu sytuacyjnego musi być co do podania granic pola potwierdzoną przez Władzę górniczą.

Jeżeli chodzi o złączenie lub podział, wymienić należy w podaniu także nazwę, pod którą złączone pole lub oddzielona część pola wpisana być ma do księgi naftowej.

§. 12.

Gdy chodzi o kopalnie minerałów żywiczych, które składają się z kilku, do różnych właścicieli należących pól naftowych, winien Sąd, na podstawie potwierdzenia urzędu górniczego okręgowego, łączność tych pól naftowych, jeżeli one nie są według §. 9. tej ustawy w księdze złączone, uwidocznic z urzędu we wszystkich odnośnych wykazach księgi naftowej.

Właściciele pól naftowych, którzy zawarli pomiędzy sobą umowy, normujące wzajemny stosunek prawny, są obowiązani postarać się o wpis istotnych postanowień kontraktu do księgi naftowej. W razie ociągania się, mają być odpowiednio zastosowane postanowienia §. 3. ustawy z 23. maja 1883 Dz. u. p. Nr. 82.

We wszystkich wypadkach przeniesienia własności pola naftowego, które należy do kopalni żywie ziemnych, składającej się z kilku pól naftowych, wstępuje nabywca w prawa i obowiązki swego poprze-

dnika, wypływające ze stosunku umowy (§. 6. ustawy państwowej z 9. stycznia 1907).

§. 13.

Przyjęte przez uprawnionego do wydobywania zobowiązania do powtarzających się świadczeń cyfrowo lub procentowo oznaczonych udziałów użytkowania żywie ziemnych lub ich wartości podlega jako ciężar realny wpisowi do księgi naftowej.

Prawo wypływające z ciężaru realnego może być pożyte lub obciążone.

Jeżeli ciężar realny polega na świadczeniach w naturze, natenczaż do egzekucyi na ten ciężar stosowane być mają postanowienia §§. 331. do 340. ordynacyi egzekucyjnej w ten sposób, że przy odpowiednim zastosowaniu §. 320. ordynacyi egzekucyjnej dla wykonać się mającej wiarygodności ma być w księdze naftowej zainstabulowane prawo zastawu lub zanotowana wykonalność (§. 7. ust. państwowej z 9. stycznia 1907).

§. 14.

Właściciel nieruchomości, może prawo wydobywania minerałów żywicznych przyznane komu innemu i od prawa własności gruntu odłączone, ograniczyć na pewien okres czasu lub uczynić zawisłym od warunku rozwiązującego.

Przy wpisie prawa wydobywania musi być równocześnie wpisane czasowe ograniczenie, z oznaczeniem dnia kalendarzowego, końcowego terminu, albo warunek rozwiązujący wraz z prawem powrotu (kaduka) właściciela nieruchomości.

Także do takich ograniczonych praw wydobywania mają zastosowanie postanowienia końcowego ustęp §. 2. (§. 8. ustawy państwowej z 9. stycznia 1907).

§. 15.

Jeżeli własność pola naftowego zgąśnie przez upływ umówionego czasu, należy

ją na żądanie właściciela nieruchomości wykreślić wraz ze wszystkimi do niej się odnoszącymi ciężarami i ewentualnymi wpisami w wykazie hipotecznym danej nieruchomości, które były spowodowane prawem wydobywania.

W ten sam sposób należy postąpić względem własności pola naftowego podlegającego warunkowi rozwiązującemu, jeżeli jej wygaśnięcie wskutek ziszczenia się tego warunku zostanie udowodnione albo przez zgodne oświadczenie właściciela pola naftowego i właściciela nieruchomości lub przez wyrok sądowy. Jeżeli jednak na wykreślić się mającem polu naftowym są wpisane prawa osób trzecich, to do wykreślenia potrzebne jest także zezwolenie tych osób interesowanych, lub wydany przeciw nim wyrok sądowy. Jeżeli z podaniem o wykreślenie nie przedłożono dowodu zezwolenia tych osób interesowanych, wówczas sąd winien wyznaczyć audyencyę celem odebrania od nich oświadczeń lub oznaczyć im stosowny termin do oświadczenia się na piśmie i zwrócić ich uwagę na to, że ci, którzy na audyencyi lub w wyznaczonym terminie nie podniosą zarzutów przeciw wykreśleniu, uważani będą za zgadzających się (§. 9. ustawy państwowej z 9. stycznia 1907).

§. 16.

Postanowienia §§. 14. i 15. mają być odpowiednio zastosowane w tych wypadkach, w których prawo wydobywania, przez właściciela nieruchomości odstąpione, przeniesionem zostaje dalej przez uprawnionego do wydobywania na pewien oznaczony okres czasu lub pod warunkiem rozwiązującym (§. 10. ustawy państwowej z 9. stycznia 1907).

§. 17.

Posiadający prawo powrotu (kaduka), może zastrzeżone prawo wydobywania i przed jego powrotem ważnie dalej przenieść i zastrzedz sobie zabezpieczenie w księdze

naftowej wzajemnych zobowiązań nabywcy, o ile one nadają się do wpisu, ale tak jedno jak i drugie z tem ograniczeniem, które w kontrakcie wyraźnie musi być wymienione, że akt prawny staje się skutecznym dopiero z chwilą wejścia w życie prawa powrotu.

Z wyjątkiem tego wypadku jest niedopuszczalnym tworzenie nowych praw, obciążających prawo powrotu, przed wejściem w życie tego prawa powrotu (§. 12. ustawy państwowej z 9. stycznia 1907).

§. 18.

Dla prawa powrotu przysługującego właścicielowi nieruchomości i dla odnośnych wpisów ma być w wykazach księgi naftowej założona osobna karta, która będzie oznaczoną literą D.

§. 19.

Przedłożenie czasowo ograniczonej własności pola naftowego ma być wpisane do księgi naftowej z oznaczeniem dnia kalendarzowego nowego terminu końcowego, gdyż w razie przeciwnym nie posiadałoby skuteczności prawnej. W tym przypadku zahipotekowane na prawie wydobywania prawa obciążające istnieją i nadal (§. 13. ustawy państw. z 9. stycznia 1907).

§. 20.

Jeżeli będzie urzędownie stwierdzone, że właściciel pola naftowego swoje odbudowy trwale i w takim stopniu zaniedbuje, iż przez to niebezpieczeństwo dla osób lub dobra powszechnego powstać może albo powstało, i jeżeli pomimo powtórnego wezwania i ukarania za takie zaniedbywanie nie uczyni zadość przepisom górnio-policyjnym, ma Starostwo górnicze orzec odebranie pola naftowego, a gdy orzeczenie to stanie się prawomocnym, wdrożyć egzekucyjne oszacowanie i sprzedaż pola naftowego. Przy tem postępować należy w myśl §§. 254 do 258 powszechnej ustawy górniczej.

Wskutek przeprowadzonej egzekucyjnej sprzedaży wchodzi nabywca we wszystkie prawa i obowiązki poprzedniego właściciela pola naftowego.

Gdy zajdzie jeden z wypadków przewidzianych w §. 259. powszechnej ustawy górniczej, natenczas należy uznać pole naftowe za wygasłe, zarządzić wykreślenie tegoż w księdze naftowej i zawiadomić o tem posiadających prawa rzeczowe.

Jeżeli właściciel pola naftowego oświadczy władzy tabularnej, że je opuszcza, natenczas zastosować należy postępowanie przepisane w §§. 263 do 265 powszechnej ustawy górniczej.

Przy każdym wykreśleniu pola naftowego winne być przestrzegane postanowienia §§. 266 i 267 powszechnej ustawy górniczej (§. 12. ustawy państwowej z 11 maja 1884).

Po prawomocnem wykreśleniu pola naftowego przechodzi prawo wydobywania minerałów żywicznych napowrót na właściciela nieruchomości.

§. 21.

Postanowienia §. 20. należy odpowiednio zastosować w tych wypadkach, w których prawo do wydobywania dalej przeniesione zostało na pewien oznaczony czas lub pod warunkiem rozwiązującym (§. 14.). z tem, że przedmiot odjęcia, oszacowania, egzekucyjnej sprzedaży i wykreślenia w księdze naftowej stanowi przeniesione prawo wydobywania. Po prawomocnem wykreśleniu powraca prawo wydobywania do poprzednika.

§. 22.

W razie wygaśnięcia własności pola naftowego jest właściciel tegoż obowiązany, jeżeli niema w tym względzie jakiej innej umowy, oddać powierzchnię gruntu o ile możliwości w takim stanie, w jakim ją odebrał.

Pomimo wykreślenia wykazu pola naftowego odpowiada przynależność prawa wydobywania (zakłady, maszyny, narzędzia i t. d.), o ile znajduje się na nieruchomości albo w posiadaniu uprawnionego do wydobywania przez przeciąg jednego roku po wykreśleniu wykazu na rzecz praw zastawu, które w wykazie pola naftowego w czasie wykreślenia były wpisane lub istniały na mocy ustawy na wykreślonym polu naftowym (§. 11. ustawy z 9. stycznia 1907).

§. 23.

Egzekucya na prawo wydobywania minerałów żywicznych odbywać się będzie według postanowień o egzekucyi na nieruchomościach, jednak przy odpowiednim zastosowaniu §§. 240. do 247. ordynacyi egzekucyjnej (§. 16. ustawy państwowej z 9. stycznia 1907).

§. 24.

Dla ewidencji prowadzić mają Urzędy górnicze okręgowe księgi stanu posiadania, w których zapisane będą kopalnie żywicy ziemnych i uwidocznione uprawnienia wydobywania.

Bliższe postanowienia o urzędzeniu tych ksiąg wyda Minister rolnictwa w drodze rozporządzenia.

§. 25.

Właściciel pola naftowego wytwórczego (produkcyjnego) ma prawo, w celu korzystniejszego prowadzenia swej kopalni, zakładać w kopalniach, mających na celu wydobywanie minerałów żywicznych, i na gruntach innych właścicieli budowy pomocnicze, o ile to ruchowi obcej kopalni nie przeszkadza ani zagraża.

Właściciel pola naftowego poszukiwawczego nie jest jednak uprawniony do zakładania takich budowí pomocniczych.

§. 26.

Jeżeli uprawniony do wydobywania minerałów żywicznych, w którego odbudo-

wach lub gruntach ma być według postanowień §. 25. założona budowa pomocnicza, zaprzecza, jakoby był obowiązany pozwolić na tę budowę, również rozstrzyga o tem Starostwo górnicze (§. 7. ustęp 2. ustawy państwowej z 11. maja 1884).

§. 27.

Uprawniony do budowy pomocniczej musi całkowicie wynagrodzić wszelką szkodę, jaka w obcym gruncie lub polu naftowym przez tę budowę będzie wyrządzoną (§. 7. ustęp 3. ustawy państwowej z 11. maja 1884).

§. 28.

Minerały żywiczne, wydobyte przy założeniu budowy pomocniczej na gruncie lub w polu naftowym innego uprawnionego, należą do właściciela tegoż gruntu lub pola naftowego i winny być temuż wydane.

§. 29.

W razie kolizyi uprawnień kopalń minerałów zastrzeżonych (§. 5. powszechnej ustawy górniczej) z prawem wydobywania żywicy ziemnych mają władze górnicze na żądanie uprawnionego do wydobywania zarządzić, co potrzeba, aby ruch kopalni minerałów zastrzeżonych nie przeszkadzał lub wogóle nie szkodził wydobywaniu już odkrytych lub dopiero poszukiwanych minerałów żywicznych (§. 22. ustawy państwowej z 9. stycznia 1907).

III. O ruchu i zarządzie.

§. 30.

Uprawniony do wydobywania minerałów żywicznych jest obowiązany co najmniej cztery tygodnie naprzód zgłosić w urzędzie górniczym okręgowym zamiar otwarcia ruchu kopalni. Jeżeli prawo do wydobywania przysługuje więcej uczestnikom, wówczas wspólny pełnomocnik ma wnieść to zgłoszenie (§. 63.).

Zgłoszenie musi obejmować:

1. imię i nazwisko oraz miejsce zamieszkania uprawnionego, a w wypadku, gdy wykonanie pewnych robót ma być powierzony przedsiębiorcy, także imię i nazwisko oraz miejsce zamieszkania tego przedsiębiorcy względnie jego pełnomocnika z wyszczególnieniem oddanych mu robót;

2. dowód uprawnienia wydobywania minerałów żywicznych; tego dowodu dostarcza się w wypadku, gdy właściciel gruntu sam ma prawo wydobywania, przez przedłożenie uwierzytelnionego wyciągu z księgi gruntowej, zaś w razie odłączenia prawa wydobywania od prawa własności nieruchomości przez przedłożenie uwierzytelnionego wyciągu z księgi naftowej;

3. dokładne oznaczenie miejsca przedsiębiorstwa, jak też powierzchni gruntu, na którą ono się rozciąga i jej granic

Do tego zgłoszenia należy zarazem dołączyć kopię mapy katastralnej, jako też plan sytuacyjny w podwójnym wygotowaniu w skali 1 : 720; te mapy muszą być sporządzone i uwierzytelnione przez rządowo autoryzowanego prywatnego technika. W planie sytuacyjnym ma być uwidocznione położenie wszystkich przedmiotów, znajdujących się tak na powierzchni zgłoszonego terenu jako też poza jego granicami w odległości 50 metrów od granicy.

Urząd górniczy okręgowy jest obowiązany najdalej do czterech tygodni, licząc od dnia nadejścia zgłoszenia, powiadomić uprawnionego do wydobywania, lub, gdy jest więcej uczestników, ich pełnomocnika, czy to zgłoszenie przyjmuje do wiadomości, względnie jakie zachodzą przeciwko temu przeszkody.

Jeżeli w tym terminie urząd górniczy nie zawiadomi zgłaszającego, uważanem będzie zgłoszenie jako przyjęte do urzędowej wiadomości.

Samego poszukiwania minerałów żywicznych, jeżeli nie wykonuje się go zapo-

mołą szybu, sztolni lub wiercenia, nie uważa się za ruch kopalni.

Izba uchwała §§. 1—30. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 31.

Władza górnicza ma zakazać ruch kopalni:

1. gdy wymiar powierzchni gruntu terenu kopalnianego, to jest nieruchomości, na której ma być wykonywane prawo wydobywania, względnie pola naftowego, sam dla siebie lub w połączeniu z innymi terenami naftowymi, które uprawniony do wydobywania dla ruchu kopalni już nabył lub umową sobie zapewnił,

a) dla kopalni oleju ziemnego wynosi mniej niż 12.000 metrów kwadratowych,

b) dla kopalni wosku ziemnego wynosi mniej niż 30.000 metrów kwadratowych, lub

2. gdzie okaże się, że wykonanie zakładu wiertniczego lub szybowego na terenie kopalnianym wogóle jest niemożliwe z powodu braku minimalnych odległości, przepisanych w następnym ustępie tego paragrafu.

Otwory świdrowe na kopalniach oleju ziemnego (licząc od środka otworu świdrowego) muszą być oddalone przynajmniej 30 metrów od granic terenu kopalnianego. To samo tyczy się oddalenia szybów wywozowych (licząc od środka szybu) na kopalniach wosku ziemnego od granic terenu kopalnianego. z tem, że oddalenie granic terenu kopalnianego w tej części, gdzie ma być założony szyb wywozowy, od siebie ma być takie, iż odległość punktów przecięcia linii prostych łączących granice terenu a poprowadzonych przez środek szybu, w żadnym wypadku nie może wynosić mniej niż 100 metrów.

Powyższe postanowienia nie mają zastosowania do tych terenów kopalnianych

kopalń żywic ziemnych, o których zamierzonym otwarciu ruchu w myśl §. 14. ustawy z 17. grudnia 1884 Dz. u. kr. Nr. 35 ex 1886,

a) władzy górniczej już doniesiono,

b) władzy górniczej wprowadzie jeszcze nie doniesiono, ale uprawnienie do wydobywania minerałów żywicznych nabytem zostało przed dniem ogłoszenia tej ustawy umowami dzierżawnymi lub eksploatacyjnymi, sądownie lub notaryalnie uwierzytelnionymi.

Do tych, w poprzednim ustępie określonych terenów kopalń żywic ziemnych stosowane będą postanowienia §. 15. ustawy z 17. grudnia 1884 Nr. 35/886.

Marszałek otwiera rozprawę.

Przemawia p. Buynowski, stawiając następującą poprawkę, zgłoszoną przy rozprawie ogólnej jako nowy §. 31 a).

Jeżeli między terenami kopalnianymi znajdzie się przestrzeń gruntu poniżej 12.000 metrów kwadratowych, nimi otoczona, a żaden z właścicieli sąsiednich terenów naftowych praw naftowych na tej przestrzeni gruntu nie nabył, może właściciel jej żądać od władzy górniczej orzeczenia, że właściciele sąsiednich terenów naftowych obowiązani są to uczynić w zakreślonym im terminie w stosunku, odpowiadającym długości linii granicznych między terenami a przestrzenią gruntu, na której prawa naftowe mają być nabyte. W razie niewykonania tego zarządzenia lub w braku zgody na cenę kupna orzeknie Sąd na podstawie dokonanego oszacowania.

Izba poprawkę tę p. Buynowskiego popiera.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba uchwała §. 31. zgodnie z wnioskiem komisji, w oddzielnem zaś głosowa-

niu uchwała §. 31 a) proponowany przez p. Buynowskiego.

Sprawozdawca czyta :

§. 32.

Ruch kopalni żywic ziemnych wolno prowadzić tylko na podstawie planu ruchu. Plan ruchu podlega zbadaniu władzy górniczej i musi być w tym celu przed wykonaniem przedłożony urzędowi górniczemu okręgowemu. Badanie ma się ograniczać do względów górniczo-poliejnych, ustanowionych w § 72. Wynik badania ma Urząd górniczy okręgowy oznajmić uprawnionemu do wydobywania najdalej w przeciągu czterech tygodni po przedłożeniu planu ruchu.

Jeżeli w tym terminie urząd górniczy nie zawiadomi zgłaszającego, uważanem będzie zgłoszenie jako przyjęte do urzędowej wiadomości.

§. 33.

Jeżeli urząd górniczy okręgowy sprzeciwia się planowi ruchu, natenczas ma wezwać uprawnionego do wydobywania lub pełnomocnika do wyjaśnienia lub zmiany zakwestyonowanego postanowienia o ruchu, albo też według okoliczności zawezwać do rozprawy.

Jeżeli na tej drodze nie dojdzie do porozumienia, to wówczas ma urząd górniczy okręgowy rozstrzygnąć, czy lub z jakimi zmianami może być wykonanym przedłożony plan ruchu.

Przed urzędowym zatwierdzeniem planu ruchu nie wolno rozpocząć jego wykonania.

§. 34.

Urzędownie zatwierdzony plan ruchu wolno tylko za zgodą władzy górniczej uzupełnić lub zmienić.

Gdy jednak wskutek nieprzewidzianych wydarzeń zajdzie potrzeba natychmiastowych zmian zatwierdzonego planu ruchu, wówczas wystarczy, gdy kierownik

ruchu w przeciągu najbliższych trzech dni doniesie o nich urzędowi górniczemu okręgowemu. drugi egzemplarz ma być przechowany na kopalni.

§. 35.

Jeżeli ruch kopalni jest prowadzony niezgodnie z urzędownie zatwierdzonym planem ruchu, wówczas władza górnicza może w razie potrzeby ruch zastanowić.

§. 36.

Jeżeli uprawniony do wydobywania chce zastanowić ruch kopalni, wówczas ma o tem co najmniej na cztery tygodnie naprzód donieść urzędowi górniczemu okręgowemu.

Jeżeli wskutek nieprzewidzianych wypadków ruch musi być zastanowionym w krótszym terminie lub natychmiast, wówczas doniesienie ma być przedłożone najdalej w przeciągu trzech dni po zastanowieniu ruchu.

§. 37.

Każdy uprawniony do wydobywania jest obowiązany postarać się o założenie dla swej kopalni, w dwóch egzemplarzach map poglądowych, jako też map górniczo-mierniczych dla robót podziemnych, a jeżeli kopalnię stanowi otwór świdrowy, profilów wiertniczych i dzienników wiertniczych, jako też o ich regularne uzupełnianie. Jeżeli on nie dopełnia tego obowiązku, lub gdy istniejące tego rodzaju mapy i zapiski okażą się jako nie dość dokładne i pewne, może władza górnicza zarządzić ich założenie i uzupełnienie na koszt uprawnionego do wydobywania.

Starostwo górnicze przepisze skalę dla założyć się mających map i profilów, wymogi dla ich dokładności i okresy czasu, w których one jako też dzienniki wiertnicze mają być uzupełniane.

Jeden egzemplarz map i profilów, względnie dzienników wiertniczych ma być oddany władzy górniczej do jej użytku, zaś

§. 38.

Techniczny ruch każdej kopalni żywie ziemnych, począwszy od chwili, w której rozpocznie się wykonywanie planu ruchu, podlegać musi kierownictwu i nadzorowi osób, które posiadają kwalifikacye w myśl niniejszej ustawy, jako też potrzebne znajomości językowe w słowie i piśmie. Jeżeli kopalnia składa się z kilku samoistnych oddziałów ruchu, wówczas postanowienia niniejszej ustawy mają zastosowanie do do kierowników ruchu i dozorców ruchu tych oddziałów.

§. 39.

Uprawniony do wydobywania jest obowiązany wymienić władzy górniczej osoby przyjęte do kierownictwa i dozoru ruchu, przedkładając równocześnie dowody ich uzdolnienia.

Dopiero po uznaniu uzdolnienia przez władzę górniczą wolno pomienionym osobom objąć poruczone im czynności.

§. 40.

Kierownikami kopalni oleju ziemnego mogą być tylko takie osoby, które

a) będąc zwyczajnymi słuchaczami, ukończyły na jednej z krajowych akademii montanistycznych fachowy wydział górniczy, lub na jednej z krajowych politechnik wydział budowy maszyn albo wydział inżynierii i poddały się z pomyślnym wynikiem przepisany egzaminom objętym programem nauki i po ukończeniu teoretycznych studyów odbyły przynajmniej dwuletnią praktykę przy ruchu kopalń oleju ziemnego, albo

b) które z pomyślnym wynikiem ukończyły dział budowy maszyn w wyższej szkole przemysłowej, albo szkołę górniczą, lub fachowy kurs wiertniczy w krajowej szkole wiertniczej i wykażą się przynajmniej czteroletnią praktyką, odbytą przy

ruchu kopalń oleju ziemnego po ukończeniu teoretycznych studyów, a nadto z pomyślnym wynikiem poddały się przepisaniu egzaminowi przed komisją, ustanowioną przez Starostwo górnicze (§. 49) lub

e) które uzyskały uznanie swego uzdolnienia według §. 42. tej ustawy.

§. 41.

Kierownikami kopalń wosku ziemnego mogą być takie osoby, które

a) będąc zwyczajnymi słuchaczami, ukończyły na jednej z krajowych akademij montanistycznych fachową szkołę górnictwa, poddały się z pomyślnym wynikiem przepisany egzaminom objętym programem nauki i po ukończeniu teoretycznych studyów odbyły przynajmniej trzecieletnią praktykę przy ruchu kopalnianym, z tego przynajmniej jeden rok przy kopalniach, w których występują gazy eksplozujące, lub

b) które uzyskały uznanie swego uzdolnienia według §. 42 tej ustawy.

Izba uchwała §§. 32—41. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 42.

Minister rolnictwa jest upoważniony dla mniejszych, wśród mniej niebezpiecznych warunków prowadzonych kopalń mineralów żywie ziemnych wyjątkowo uznać za uzdolnione do kierownictwa ruchu takie osoby, które niezupełnie odpowiadają wymogom, ustanowionym w §§. 40. lit. a) i b) 41. lit. a), jeżeli one z pomyślnym rezultatem poddały się egzaminowi przed komisją, ustanowioną przez Starostwo górnicze (§. 49), odbyły przynajmniej ośmioletnią praktykę przy ruchu kopalnianym, z tego przynajmniej sześć lat przy kopalniach żywie ziemnych i gdy z dowodów tej praktyki będzie można powziąć przekonanie o ich uzdolnieniu.

Przemawia p. Schätzel i stawia poprawkę, aby w pierwszym wierszu tego paragrafu zamiast słów „Minister rolnictwa“ umieścić słowa „Starosta górniczy“.

Izba poprawkę tę p. Schätzla popiera.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba odrzuca poprawkę p. Schätzla, a następnie w oddzielnem głosowaniu uchwała §. 42 zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 43.

Dozorcami ruchu kopalń oleju ziemnego mogą być tylko takie osoby:

a) które z pomyślnym wynikiem ukończyły fachowy kurs wiertnictwa w krajowej szkole górniczej i wiertniczej i wykazały się przynajmniej jednoroczną praktyką przy ruchu kopalń oleju ziemnego, lub

b) które przynajmniej przez trzy lata praktykowały przy ruchu kopalń oleju ziemnego i z pomyślnym wynikiem poddały się przepisaniu egzaminowi przed komisją, ustanowioną przez Starostwo górnicze (§. 49.).

§. 44.

Dozorcami ruchu kopalń wosku ziemnego mogą być tylko takie osoby:

a) które z pomyślnym skutkiem ukończyły szkołę górniczą i wykazały się przynajmniej jednoroczną praktyką, odbyłą po ukończeniu teoretycznych studyów przy kopalniach, w których występują gazy eksplozujące, lub

b) które odbyły przynajmniej trzecieletnią praktykę przy kopalniach nawiedzonych gazami eksplozującymi, z tego przynajmniej jeden rok przy kopalniach wosku ziemnego i z pomyślnym wynikiem poddały się przepisaniu egzaminowi przed komi-

szą, ustanowioną przez Starostwo górnicze (§. 39.).

§. 45.

Dozorcami ruchu po myśli tej ustawy zaliczając do nich także majstrów wiertniczych, są osoby, które podlegając kierownikom ruchu, mają dozorować techniczny ruch.

§. 46.

Dozorey, którym ma być powierzonym nie dozór ruchu w całości, lecz tylko nadzór pewnych poszczególnych gałęzi, jak sztygarze dla wentylacyi lub pomp, dozorey ramp lub rezerwoarów itp., mają wykazać się przynajmniej dwuletniem zajęciem przy tego rodzaju pracach, którym nadzór ich poruczono.

§. 47.

Zastrzega się orzeczeniu Ministra rolnictwa, o ile studia odbyte w innym zakładzie naukowym mają być na równi uważane ze studjami, odbytemi w zakładach, wymienionych w §§. 40, 41, 43 i 44.

§. 48.

Starostwo górnicze postanowi w drodze rozporządzenia, jakimi zajęciami można udowodnić praktyczne uzdolnienie na posadę kierownika ruchu i dozorey ruchu i w jaki sposób ma być dostarczonym dowód tego uzdolnienia.

§. 49.

Starostwo górnicze w miarę potrzeby ma ustanowić osobne komisye do egzaminowania tych kandydatów na posady kierowników ruchu i dozorców ruchu, którzy w myśl postanowień tej ustawy (§. 40. lit. b) i 42. względnie 43. lit. b) i 44. lit. b), chcąc osiągnąć uznanie swego uzdolnienia, muszą poddać się osobnemu wypróbowaniu. Bliższe postanowienia o składzie tych komisyj, o warunkach dopuszczenia kandydatów do egzaminu, o postępowaniu przy egzaminie i o przedmiotach egzaminu wyda Starostwo górnicze

Komisye mają wystawiać świadectwa z egzaminów odbytych z pomyslnym wynikiem, które mają zawierać osobiste daty kandydata, jego poprzednie studia, dzień egzaminu i wynik egzaminu.

W tych świadectwach należy zarazem podać, czy kandydat posiada uzdolnienie do kierownictwa względnie do nadzorowania ruchu kopalń żywic ziemnych bez żadnego ograniczenia lub czy mu przyznano to uzdolnienie tylko dla pewnych grup kopalń żywic ziemnych, względnie dla pewnych tylko kopalń i dla których.

§. 50.

W razie czasowej, ponad osm dni trwającej przeszkody zgłoszonego i uznanego kierownika ruchu lub dozorey ruchu w pełnieniu służby należy o tem donieść urzędowi górniczemu okręgowemu przy równoczesnem wymienieniu jego zastępcy. Jeżeli w Urzędzie górniczym okręgowym nie zgłoszono stale ustanowionego i przez władzę uznanego zastępcy dla osoby nie mogącej pełnić kierownictwa lub dozoru, wówczas orzeczże Urząd górniczy okręgowy z uwzględnieniem zachodzących okoliczności, czy i na jak długo jest dopuszczalne zastępstwo przez zgłoszonego zastępcę.

Izba uchwała §. 43—50. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 51.

W czasie wejścia w życie tej ustawy już ustanowieni i przez władzę uznani kierownicy ruchu i dozorey ruchu są zwolnieni od obowiązku przedłożenia dowodu swego uzdolnienia po myśli postanowień §§. 40. i 41., względnie §§. 43. i 44. tej ustawy.

P. Byunowski stawia poprawkę o zmianę kolei paragrafów 51 i 52.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca, który zgadza się na zmianę kolei powyższych paragrafów.

Marszałek oznajmia, iż wobec tego, że sprawozdawca imieniem komisji zgodził się na proponowaną przez p. Buynowskiego zmianę kolei paragrafów 51 i 52, uważa to jako wniosek komisji, który nie wymaga osobnej uchwały izby. Marszałek wzywa p. sprawozdawcę do odczytania dalszych paragrafów ustawy w tym porządku, jak p. sprawozdawca imieniem komisji przyjął.

Sprawozdawca czyta:

§. 51.

Jeżeli ruchem kieruje lub ruch nadzoruje osoba, której uzdolnienie w tym względzie nie zostało uznane, w takim wypadku może władza górnicza zażądać bezwzględnego jej oddalenia, a w razie potrzeby zastanowić ruch na tak długo, dopóki nie będzie przyjętą osoba uznana za uzdolnioną.

§. 52.

W czasie wejścia w życie tej ustawy już ustanowieni i przez władzę uznani kierownicy ruchu i dozorczy ruchu są zwolnieni od obowiązku przedłożenia dowodu swego uzdolnienia po myśli postanowień §§. 40. i 41., względnie §§. 43. i 44. tej ustawy.

§. 53.

Za dotrzymanie urzędownie zatwierdzonego planu ruchu, jako też, o ile obecna ustawa nie wskazuje wyraźnie zobowiązaniego, za przestrzeganie ustaw i rozporządzeń dotyczących ruchu kopalń żywie ziemnych są odpowiedzialni kierownik ruchu i uprawniony do wydobywania, ten drugi jednak tylko o tyle, o ile dowodnie ponosi winę zaszłego przekroczenia.

Uprawniony do wydobywania odpowiada solidarnie z kierownikiem ruchu za ściągalsność kar pieniężnych, nałożonych na podstawie tej ustawy na kierownika ruchu kopalni.

§. 54.

Uprawniony do wydobywania, mieszkający za granicą, winien ustanowić pełnomocnika w kraju zamieszkałego i wskazać go władzy górniczej, który ma za niego wszystkie urzędowe doręczenia z wszelkimi skutkami prawnymi odbierać i tegoż wobec władz i zarządu kasy brackiej zastępować.

Jeżeli on na wezwanie Władzy górniczej tego obowiązku w ciągu 45 dni nie dopełni, może Władza górnicza aż do chwili wymienienia pełnomocnika przez uprawnionego do wydobywania ustanowić na niebezpieczeństwo i koszt tegoż ostatniego zastępcę do przyjmowania urzędowych doręczeń z wszelkimi skutkami prawnymi.

§. 55.

Obowiązkiem kierownika ruchu jest towarzyszyć delegatom Władzy górniczej, którzy z urzędu objeżdżają kopalnię i udzielać im na żądanie wyjaśnień o ruchu, o stosunkach robotniczych i służbowych i o wszelkich innych sprawach, podlegających nadzorowi Władzy górniczej.

§. 56.

Uprawniony do wydobywania jest obowiązany w oznaczonym czasie dostarczyć władzy górniczej zażądanych do użytku urzędowego wykazów statystycznych.

§. 57.

Odpowiedzialność ciążąca w myśl przepisów tej ustawy na uprawnionym do wydobywania jako też poręka za ściągalsność grzywien, nałożonych na kierownika ruchu jego kopalni (§. 53.), przechodzą w wypadku wydzierżawienia kopalni lub w razie od dnia pewnych robót do wykonania przedsiębiorcy na dzierżawcę kopalni, a za roboty oddane do wykonania przedsiębiorcy na przedsiębiorcę tych robót.

§. 58.

O każdej zmianie w posiadaniu kopalni żywic ziemnych ma nabywca, przy dołączeniu aktu nabycia, donieść Urzędowi górniczemu okręgowemu w ciągu 14 dni po objęciu kopalni, chociażby wpis jego nabycia do ksiąg zaraz nie mógł nastąpić.

Tak samo dzierżawca kopalni ma obowiązek donieść o tem Urzędowi górniczemu okręgowemu w przeciągu 14 dni po objęciu dzierżawy przy dołączeniu umowy o dzierżawę.

IV. O wspólnem prowadzeniu ruchu kopalni i o prawnych stosunkach współuczestników prawa wydobywania.

§. 59.

Stosunki prawne dwóch lub kilk-współuczestników prawa wydobywania należy oceniać według umowy między nimi zawartej lub innego oświadczenia woli, a w braku tegoż według ogólnych przepisów ustawowych (§. 8. ustęp 1. ustawy państw. z 11. maja 1884).

§. 60.

Prawa do wydobywania minerałów żywicznych nie wolno bez zezwolenia Starostwa górniczego dzielić na udziały mniejsze jak jedna czterdziesta część całości.

Gdzie obecnie istnieje podział na mniejsze udziały, tam dalszy podział tych udziałów w księdze naftowej bez zezwolenia Starostwa górniczego nie jest dozwolony.

Skoro nastąpi połączenie mniejszych udziałów, to ich dalszy podział poniżej jednej czterdziestej części całości bez zezwolenia Starostwa górniczego nie jest dozwolony.

Jeżeli udział, którego nie wolno dalej dzielić, przypadnie w drodze spadku więcej osobom, a te się nie zgodzą, kto ma

objąć udział za spłatą współinteresowanych, wówczas Sąd ma oznaczyć wartość szacunkową udziału i wystosować do reszty uczestników prawa wydobywania tudzież do wszystkich wierzycieli, którzy do tego czasu uzyskali prawo zastawu na dotyczącym udziale, uwiadomienie z podaniem ustalonej wartości szacunkowej, że wolno im w ciągu 4 tygodni, po doręczeniu tego zawiadomienia, w celu objęcia tego udziału w drodze kupna wnieść ofertę, która jednakże musi dosięgać przynajmniej wartości szacunkowej.

Z pomiędzy kilku ofert ma Sąd przyjąć ofertę najwyższą; pomiędzy równie wysokimi ofertami rozstrzyga pierwszeństwo wniesienia.

Jeżeli w ciągu 4-tygodniowego czasokresu nikt z interesowanych nie wniesie stosownej oferty, wówczas udział ten ma być sprzedanym w myśl postanowień o dobrowolnej sprzedaży (§. 14. ustawy państw. z 9. stycznia 1907).

§. 61.

Kilku współuczestników pola naftowego może ułożyć swe prawne stosunki także na podstawie postanowień §§. 137. do 167. powszechnej ustawy górnicznej.

Podział majątku gwarectwa dopuszczalny jest jednak, odmiennie od §. 140. powszechnej ustawy górnicznej, tylko na 100 kuksów, a zamiast zanotowania założenia gwarectwa w księdze górnicznej w myśl §. 137. ustęp 2. powszechnej ustawy górnicznej, nastąpić winno zanotowanie w księdze naftowej (§. 8. ustęp 2 i 3 ustawy państwowej z 11. maja 1884).

§. 62.

Postanowienia §. 137. powszechnej ustawy górnicznej o solidarnej odpowiedzialności współwłaścicieli wspólnego przedsiębiorstwa górniczego za wypełnienie obowiązków ciężących na nich według ustawy górnicznej mają być odpowiednio stosowane do uczestników prawa wydobywania mine-

rałów żywicznych (§. 15. ust. państw. z 9. stycznia 1907).

§. 63.

We wszystkich wypadkach, w których kilka osób prowadzi kopalnię mineralów żywicznych, są one obowiązane, o ile ich zastępstwo nie jest unormowane ustawą, zamianować notaryalnie lub sądownie uwierzytelnionym dokumentem pełnomocnika, w kraju zamieszkałego, który jest uprawnionym do odbierania z zupełnym prawnym skutkiem wszystkich do uczestników wystosowanych doręczeń urzędowych, jako też do zastępowania ich wobec władz i kasy brackiej (§. 8. ustęp 4. państw. ust. z 11. maja 1884). W razie niedopełnienia tego obowiązku w ciągu 45 dni na wezwanie Władzy górniczej, ma zastosowanie 2. ustęp §. 54.

Wezwanie do zamianowania wspólnego pełnomocnika ma być wystosowane do wszystkich uczestników, a ma być uważane za doręczone, jeżeli je przynajmniej dwóch uczestników otrzymało.

V. O stosunku uprawnionych do wydobywania do właścicieli gruntu.

§. 64.

Jeżeli do prowadzenia ruchu kopalni właściciela pola naftowego, a w szczególności do założenia dróg, mostów, kładek, kolei żelaznych, kanałów, koryt wodnych i wodociągów, rurociągów dla oleju ziemnego, stawów, budow pomoeniczych, budynków, maszyn, zbiorników, przewodów elektrycznych i transmisji koniecznym jest użycie obcego gruntu, wówczas musi właściciel gruntu odstąpić go w tym celu właścicielowi pola naftowego, przyczem mają zastosowanie §§. 99. i 100. powszechnej ustawy górniczej.

Jeżeli interesowani nie mogą się pogodzić co do odstąpienia gruntu lub co do wynagrodzenia, wówczas stosowane być ma postępowanie unormowane w §§. 101—103

powszechnej ust. górniczej (§. 20. państw. ust. z 9. stycznia 1907).

§. 65.

Przewidziane §. 64. niniejszej ustawy używanie obcego gruntu przyznaje się na czas istnienia wykazu poszukiwawczego pola naftowego tylko dla założenia dróg, mostów, kładek, koryt wodnych, wodociągów, rurociągów dla oleju ziemnego, zbiorników, przewodów elektrycznych i transmisji (§. 21. ustęp 2. państw. ustawy z 9. stycznia 1907).

§. 66.

O ile nie ma osobnej umowy między stronami interesowanymi, zasady powszechnej ustawy górniczej mają zastosowanie co do wynagrodzenia za uszkodzenia powierzchni gruntu (§. 11. państw. ustawy z 11. maja 1884).

§. 67.

W braku innej umowy, stawianie budynków na polu naftowym (§. 2.) pomimo sprzeciwu właściciela pola naftowego jest o tyle tylko dopuszczalne, o ile prawidłowe poszukiwanie lub wydobywanie mineralów żywicznych przez to nie staje się niemożliwym lub istotnie utrudnionym.

To postanowienie nie narusza stosunków prawnych, ustalonych przed wejściem w życie niniejszej ustawy.

Izba uchwała § 51—67 zgodnie z wnioskiem komiry.

Sprawozdawca czyta:

§. 68.

Do komisji w sprawie podań o pozwolenie na budowę na polu naftowym należy powoływać oprócz osób wymienionych w ustawach budowniczych także właściciela pola naftowego (a w razie gdy jest więcej uprawnionych, ich wspólnego pełnomocnika) i Urząd górniczy okręgowy.

Władza budowlana ma przed udzieleniem zezwolenia na budowę zasięgnąć opinii Władzy górniczej w tym kierunku, czy przeciwko zamierzonej budowie nie zachodzą przeszkody ze względów publicznych, a w szczególności ze względów gospodarstwa społecznego, i na podstawie tego zaopiniowania wydać kompetentne orzeczenie.

Przemawia p. Buynowski i stawia następującą poprawkę w 2. wierszu po słowach „w tym kierunku“ dodać słowa „czy zamierzona budowa odpowiada rzeczywiście warunkowi w §. 67. tejże ustawy postawionemu“.

Izba popiera tę poprawkę p. Buynowskiego.

Po zamknięciu rozprawy i przemówieniu p. sprawozdawcy p. Buynowski cofa swoją poprawkę, poczem Izba uchwała §. 68 zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

VI. O stosunku uprawnionych do wydobywania do ich urzędników, dozorców i robotników, jak też o kasach brackich.

§. 69.

Postanowienia IX. rozdziału (§§. 200. do 209.) powszechnej ustawy górniczej „O stosunku posiadaczy kopalń do swych urzędników i robotników“ i odnoszące się do nich §§. 247. i 248. powszechnej ustawy górniczej — §§. 206. i 248. w brzmieniu, ustalonym ustawą z 3. maja 1896. Dz. u. p. Nr. 75 — następnie ustawa z 21. czerwca 1884. Dz. u. p. Nr. 115, o zatrudnianiu młodocianych robotników i kobiet, tudzież o czasie trwania pracy dziennej i o spoczynku niedzielnym w górnictwie mają zastosowanie także do wydobywania minerałów żywicznych (§. 18. ustawy państwowej z 9. stycznia 1907).

§. 70.

Postanowienia X. rozdziału powszechnej ustawy górniczej „O kasach brackich“

mają zastosowanie do wydobywania minerałów żywicznych z tem ograniczeniem, że tylko dla tych kopalni, których przedmiotem jest wydobywanie wosku skalnego (ozokerytu, wosku ziemnego) i asfaltu, istnieć albo założone być muszą kasy brackie, urządzone stosownie do przepisu ustaw z 28. lipca 1889 Dz. u. p. Nr. 127, z 17. stycznia 1890 Dz. u. p. Nr. 14, z 30. grudnia 1891 Dz. n. p. Nr. 3 z r. 1892, z 17. września 1892 Dz. n. p. Nr. 178.

Natomiast należy do robotników, dozorców i urzędników, zatrudnionych w kopalniach nafty (oleju ziemnego, oleju skalnego, petroleum, ropy), stosować postanowienia ustaw z 28. grudnia 1887 Dz. u. p. Nr. 1. ex 1888 i z 30. marca 1888 Dz. n. p. Nr. 23 o ubezpieczeniu od wypadków i na wypadek choroby.

Minister rolnictwa zostaje upoważniony po wysłuchaniu Wydziału krajowego, w porozumieniu z Ministrem spraw wewnętrznych ponownie zastosować w drodze rozporządzenia postanowienia X. rozdziału powszechnej ustawy górniczej, względnie ustaw o kasach brackich, także na kopalnie nafty, jeżeliby w stosunkach tych przedsiębiorstw taka zaszła zmiana, że to zarządzenie byłoby w interesie osób tamże zatrudnionych (§. 19. ustawy państwowej z 9. stycznia 1907).

VII. O nadzorze władz górniczych nad kopalniami żywic ziemnych i postępowaniu tych władz.

§. 71.

Poszukiwanie minerałów żywicznych, o ile się odbywa szybem, sztolnią albo wierceniem (§. 30.) jako też wydobywanie tych minerałów, wraz z wszystkimi do tego służącymi urządzeniami przedsiębiorstwa, podlega nadzorowi policyjnemu władz górniczych, które są powołane do załatwiania spraw, przekazanych im tą ustawą i które wydawać mają potrzebne rozporządzenia, by zapewnić sobie wykonanie poczynionych zarządzeń.

Jeżeli obecna ustawa nie innego nie postanawia, stanowi pierwszą instancję władz górniczych urząd górniczy okręgowy.

Postępowanie władz górniczych normują §§. 226. do 234. powszechnej ustawy górniczej ze zmianami poczynionemi ustawą z 21. lipca 1871 Dz. u. p. Nr. 77 i §. 89. niniejszej ustawy.

§. 72.

Policyjny nadzór władz górniczych rozciąga się na bezpieczeństwo robót kopalnianych, pieczę nad życiem i zdrowiem robotników, na obronę powierzchni gruntu w interesie bezpieczeństwa osób, mienia i publicznej komunikacji i na zabezpieczenie przeciw szkodliwemu dla ogółu oddziaływaniu kopalni.

§. 73.

Starostwo górnicze wydać może dla całego swego okręgu administracyjnego lub dla poszczególnych części tegoż rozporządzenia policyjne, tyżące się przedmiotów w §. 72. określonych.

Obwieszczenie tych rozporządzeń nastąpi w dzienniku ustaw i rozporządzeń krajowych.

Przed wydaniem takich rozporządzeń ma Starostwo górnicze dać Radzie naftowej (§. 81.) sposobność do objawienia swego zdania o nich.

§. 74.

W razie spostrzeżenia stanu nieodpowiadającego wymogom bezpieczeństwa winna władza górnicza, w miarę okoliczności z przybraniem znawców, oznaczyć sposób, w jaki, i czas, w którym ten stan ma być usunięty, albo też, jeżeli zachodzi tego potrzeba, natychmiast zarządzić usunięcie tego stanu na koszt uprawnionego do wydobywania.

Władza górnicza ma prawo na ten cel żądać od nprawnionego do wydobywania zaliczek pieniężnych, a w razie po-

trzeby ściągnąć je w drodze politycznej egzekucyi.

§. 75.

Jeżeli w kopalni zachodzi niebezpieczeństwo w kierunkach w §. 72. wskazanych, lub wydarzy się, czy to wewnątrz kopalni czy na powierzchni nieszczęśliwy wypadek, który spowodował śmierć lub ciężkie uszkodzenie jednej lub więcej osób, natenczas władza górnicza przeprowadzi z przybraniem, w razie potrzeby, politycznej władzy powiatowej potrzebne dochodzenia i wyda odpowiednie zarządzenia policyjne.

W razie niebezpieczeństwa zwłoki, ma władza, której siedziba jest bliższą miejsca wypadku, lub ta, która o niebezpieczeństwie lub wypadku pierwszej otrzymała wiadomość, poczynić zarządzenia nie cierpiące zwłoki i mieć staranie o bezzwłoczne tychże wykonanie. Co do dalszych zarządzeń należy postępować według przepisu w poprzednim ustępie wskazanego.

§. 76.

Policyjne zarządzenia wydane na podstawie §§. 71., 74. i 75. należy oznajmić uprawnionemu do wydobywania i kierownikowi lub ich zastępcy, przez doręczenie rozporządzenia władzy.

Jeżeli kopalnia żywie ziemnych jest wdzierżawioną albo wykonanie pewnych robót oddane jest przedsiębiorcy, natenczas zamiast uprawnionego do wydobywania zawiadomić należy o wydanych zarządzeniach dzierżawcę kopalni, względnie przedsiębiorcę robót.

W razie niebezpieczeństwa zwłoki wystarcza pisemny nakaz delegata władzy do kierownika albo tegoż zastępcy.

Delegat władzy górniczej udziela tego nakazu przez wpisanie do księgi objazdowej, która utrzymywaną być ma w tym celu na każdej kopalni.

Jeżeli zachodzi potrzeba obwieszczenia robotnikom, należy je odczytać i wywiesić w stosownym miejscu.

§. 77.

Wszelkie koszta wykonania zarządzeń i zleceń, wydanych na podstawie §§. 71, 74 i 75 tej ustawy, ponosi uprawniony do wydobywania kopalni, — jeżeli się wykonanie wydanych zarządzeń okazało potrzebnem z powodu wydarzeń, określonych w §. 75., natenczas zastrzega się uprawnionemu do wydobywania regres do tych, którzy ponoszą winę nieszczęśliwego wypadku.

Jeżeli kopalnia żywie ziemnych jest wdzierżawioną albo wykonanie pewnych robót oddanem jest przedsiębiorcy, natenczas przysługuje ten regres dzierżawcy kopalni, a względnie przedsiębiorcy robót.

§. 78.

Robotników i środków pomocniczych potrzebnych do wykonania tych zarządzeń (§§. 71, 74 i 75) ma dostarczyć uprawniony do wydobywania.

W razie nieszczęśliwych wypadków albo w wypadkach wspólnego niebezpieczeństwa właściciele sąsiednich kopalń obowiązani są do niesienia pomocy.

§. 79.

Gdy na kopalni zajdzie niebezpieczeństwo ze względu na przedmioty w §. 72. określone, winien kierownik ruchu albo jego zastępca donieść o tem bezzwłocznie władzy górniczej, politycznej władzy powiatowej i miejscowej policji.

Tak samo należy donieść, jeżeli w podziemiu albo na powierzchni kopalni zajdzie wypadek nieszczęśliwy, który stał się przyczyną śmierci lub ciężkiego uszkodzenia jednej lub więcej osób.

§. 80.

Do kopalń żywie ziemnych ma odpowiednie zastosowanie §. 224. powszechnej

ustawy górniczej, według którego w razie, gdyby bezpieczeństwo albo dalszy byt kopalni były zagrożone wskutek nieudolności kierownika, władze górnicze są uprawnione aż do usunięcia tego stanu niewłaściwego przez interesowanego właściciela kopalni ustanowić na koszt i niebezpieczeństwo tegoż ukwalifikowanego kierownika ruchu, a w razie potrzeby udać się do władzy politycznej o użycie środków przymusowych.

VIII. O Radzie naftowej.

§. 81.

Dla wydania opinii w kwestjach, dotyczących technicznego ruchu kopalń mineralów żywicznych, a w szczególności środków ostrożności, jakieb przytem przestrzegać należy celem zapobieżenia niebezpieczeństwu dla osób i mienia, wreszcie w kwestjach popierania górnictwa pod względem ekonomiczno-społecznym, ustanawia się przy Starostwie górniczem Radę naftową.

Rada naftowa składa się ze Starosty górniczego i z 11 członków: dwóch członków deleguje Wydział krajowy, siedmiu wybierają te zawodowe stowarzyszenia, które na każdy okres funkcyonowania oznacza Minister rolnictwa, dwóch członków mianuje Minister rolnictwa.

Przewodniczącym jest Starosta górniczy albo w razie przeszkody zastępca przez niego oznaczony. Ich uznaniu pozostawia się przyzwać do obrad od wypadku do wypadku, także innych ekspertów, a pomiędzy nimi także robotników.

Rada naftowa zbiera się na zaproszenie Starosty górniczego w miarę potrzeby, ale conajmniej raz jeden w każdym roku kalendarzowym.

Koszta posiedzeń Rady naftowej pokrywane będą ze środków krajowych.

Bliższe postanowienia o składzie, urządzeniu i zakresie działania Rady naftowej

węj wyda Minister rolnictwa w drodze rozporządzenia po wysłuchaniu Wydziału krajowego.

IX. O karach za przekroczenia przepisów ustawy naftowej.

§. 82.

Karanie za przekroczenia przepisów tej ustawy przysługuje Starostwu górniczemu, a w ostatniej instancji Ministerstwu rolnictwa, o ile do tych przekroczeń nie mają zastosowania postanowienia powszechnej ustawy karnej.

§. 83.

Odmówienie delegatowi władzy górniczej, objeżdżającemu kopalnię w charakterze urzędowym, żądanych przezeń wyjaśnień w sprawach górniczej policyi o ruchu kopalni, o stosunkach robotniczych i o stosunkach służbowych (§. 55) jak też niedostarczenie we właściwym czasie pomimo wydanego upomnienia wykazów statystycznych, które w myśl §. 56 przedłożyć się powinno, karane będą grzywną od 10 do 100 koron.

§. 84.

Grzywnie od 20 do 100, a w razie powtórzenia się do 200 kor. podlegają:

1. objęcie kierownictwa ruchu albo dozoru bez poprzedniego uznania uzdolnienia przez Władzę górniczą (§. 39);

2. zastanowienie ruchu bez poprzedniego albo w razie nieprzewidzianych wypadków bez następnego doniesienia (§. 36);

3. zaniedbanie sporządzenia albo prawidłowego uzupełnienia, jako też przedłożenia przepisanych map, profilów i dzienników wiertniczych (§. 37);

4. zaniedbanie doniesienia o oddaniu pewnych robót przedsiębiorcy (§. 30), również zaniechanie doniesienia o pośrednim nabyciu albo wydzierżawieniu kopalni żywie ziemnych (§. 58);

5. nieprowadzenie księgi objazdowej (§. 76).

§. 85.

Grzywnie od 50 do 200 a w razie powtórzenia się aż do 400 kor. podlega:

1. prowadzenie ruchu bez poprzedniego doniesienia (§. 30);

2. prowadzenie ruchu bez planu ruchu albo przed urzędowym zatwierdzeniem tegoż (§§. 32 i 33). Oprócz tego winna władza górnicza w wypadkach 1 i 2 ruch kopalni natychmiast zastanowić;

3. samowolne odstępowanie od urzędownie zatwierdzonego planu ruchu bez doniesienia o tem we właściwym czasie (§. 34);

4. dalsze prowadzenie ruchu, pomimo że go władza górnicza zastanowiła (§. 35);

5) ruch bez ustanowienia uznanego, odpowiedzialnego kierownika ruchu albo uznanego dozorey ruchu i przyjęcie do kierownictwa i dozoru kopalni takich osób, których władzy górniczej nie wymieniono, albo których uzdolnienia ta władza nie uznała (§§. 38. do 52);

6. zaniechanie doniesienia obwieszczenia górniczo - policyjnego zarządzenia (§. 76);

7. zaniechanie doniesienia o zaszłym niebezpieczeństwie albo o nieszczęśliwym wypadku na kopalni (§. 79);

8. odmówienie pomocy w nieszczęśliwych wypadkach albo w wypadkach wspólnego niebezpieczeństwa (§. 78).

§. 86.

Przekroczenie rozporządzeń górniczo-policyjnych wydanych przez Starostwo górnicze (§. 73), albo zarządzeń górniczo-policyjnych, wydanych na podstawie §§. 71, 74 i 75, karane będą grzywną od 10 do

200, a w razie powtórzenia się do 400 koron.

§. 87.

Jeżeli uprawniony do wydobywania (dzierżawca, przedsiębiorca, §. 57) albo kierownik nie wykona w odpowiednim terminie poszczególnych, prawomocnych, przez Władzę górnicze we wykonywaniu nadzoru nad kopalniami żywic ziemnych wydanych poleceń, można ich do tego zniewolić grzywną od 10 do 200 koron.

§. 88.

O nałożeniu grzywny zawiadomić należy ukaranych, a jeżeli grzywna nałożoną została z powodu nieprzestrzegania zarządzeń, mających na celu bezpieczeństwo, dodać należy do zawiadomienia także wezwanie, by się postarano o przestrzeganie zarządzeń bezpieczeństwa.

Jeżeli wydanych zarządzeń nie wykonano i zajądą warunki w §§. 20. i 21. przewidziane, natenczas wyda Starostwo górnicze orzeczenie na odjęcie pola naftowego, a względnie na odjęcie uprawnienia do wydobywania.

§. 89.

Nałożone grzywny mają być uiszczone w Starostwie górniczem i wpływają do kasy brackiej odnośnej kopalni, a jeżeli według przepisów niniejszej ustawy (§. 70) niema kasy brackiej na kopalni, wpływają do tej kasy chorych, w której ubezpieczeni byli na wypadek choroby robotnicy na kopalni zatrudnieni.

Grzywny, zebrane w Starostwie górniczem stosownie do przepisu §. 51. ust. z 17. grudnia 1884, Dz. ust. i rozp. kraj. Nr. 35 ex 1886 albo stosownie do postanowień regulaminów służbowych, przydzieli Ministerstwo rolnictwa tym kasom chorych w stosunku na nie przypadającym, w których okręgu znajdują się kopalnie, na których zaszyły karane przekroczenia.

X. Postanowienia przejściowe.

§. 90.

O ile przy wejściu w życie niniejszej ustawy prawo wydobywania minerałów żywicznych wpisane jest do księgi gruntowej, należy z urzędu otworzyć dla tego prawa wykaz w księdze naftowej podług następujących postanowień:

Jeżeli według potwierdzenia Urzędu górniczego okręgowego, do którego się Sąd najprzód ma udać, istnienie minerałów żywicznych w dotyczącym gruncie jest stwierdzonem, utworzony będzie wykaz pola naftowego wytwórczego (produkcyjnego).

Opiewa wyjaśnienie Urzędu górniczego okręgowego w ten sposób, że istnienie minerałów żywicznych w dotyczącym gruncie ze względu na stosunki geologiczne przypuszczać można, natenczas utworzonym będzie wykaz pola naftowego poszukiwawczego.

Oświadczy zaś Urząd górniczy okręgowy, że istnienie minerałów żywicznych w dotyczącym gruncie nie jest ani stwierdzone ani przypuszczalne, natenczas oznaczy się wykaz specjalnie jako „niepotwierdzony“. Zresztą mają do niepotwierdzonych wykazów i do wpisanych do nich pól naftowych zastosowanie postanowienia wydane dla pól naftowych poszukiwawczych.

O ile do udzielenia urzędowego wyjaśnienia Urzędu górniczego okręgowego potrzebne są oględziny na miejscu, ponosić ma koszt. temi oględzinami spowodowane, uprawniony do wydobywania.

Przeniesienie z księgi gruntowej wpisów, odnoszących się do stosunku uprawnienia naftowego, ma nastąpić podług tej zasady, że uprawnienie do wydobywania przedstawia się jako rzecz nieruchoma i w księdze naftowej traktowanem być ma na równi z prawem własności, następnie, że zobowiązanie do powtarzających się świadczeń w myśl §. 13., dla którego to zobowiązania w księdze gruntowej wpisana jest

hipoteka kaucyjna, wpisana być ma do księgi naftowej jako ciężar rzeczowy, jeżeli uprawniony do poboru o to prosi, a zobowiązany jako też wierzyciele wpisani na uprawnieniu do wydobywania po hipotece kaucyjnej na to się godzą.

Prawa obciążające, wpisane do księgi gruntowej na nieruchomości, z pierwszeństwem przed prawami naftowymi, przeniesie należy w braku innej umowy przy odpowiednim zastosowaniu ustawy z 6. lutego 1869, Dz. u. p. Nr. 18., i §. 7. niniejszej ustawy, na pole naftowe z tym dodatkiem, że pole naftowe tylko pomocniczo o tyle odpowiada za wzmiankowane prawa obciążające, o ile wierzyciele nie znajdują zaspokojenia z nieruchomości.

W myśl §. 8. ustawy z 6. lutego 1869, Dz. u. p. Nr. 18., może właściciel nieruchomości albo właściciel pola naftowego spłacić wierzyciela pretensyi, która ma być przeniesioną. Jeżeli zapłatę skutecznie właściciel pola naftowego, ma prawo żądać odstąpienia prawa przysługującego wierzycielowi (§. 1423. powszechnej księgi ustaw cywilnych).

Co do sposobu przeniesienia przesłuchać należy osoby interesowane.

Na podstawie wyniku przeprowadzonych dochodzeń i przesłuchań ma Sąd orzec o odłączeniu w księdze gruntowej prawa wydobywania od prawa własności, o utworzeniu wykazu w księdze naftowej i o wpisach do tego wykazu skutecznie się mających, tudzież o sprostowaniu i wykreśleniu wpisów, które już więcej nie powinny znajdować się w księdze gruntowej.

Przy prawach wydobywania żywie ziemnych oddzielonych od własności gruntu z czasowem ograniczeniem albo pod warunkiem rozwiązującym, odpowiada także prawo powrotu właściciela nieruchomości za prawa obciążające, wpisane na nieruchomości, a poprzedzające prawa naftowe, w miarę ich porządku hipotecznego. Nie

można jednak prowadzić egzekucyi na prawo powrotu przed wejściem w życie tego prawa (§. 23. ustawy państwowej z 9. stycznia 1907).

§. 91.

Przy czynnościach urzędowych, przepisanych w §. 90., ma Sąd zbadać przez zasiągnięcie potwierdzenia Urzędu górniczego okręgowego, czy utworzyć się mające pole naftowe tworzy samo dla siebie kopalnię żywie ziemnych lub też czy jest tylko częścią składową kopalni żywie ziemnych, złożonej z kilku pól naftowych. — W ostatnim wypadku względem pól naftowych w związku ze sobą będących nastąpi urzędowanie przepisane w §. 12. ustęp 1.

W ten sam sposób postępować należy względem pól naftowych, które z chwilą wejścia w życie niniejszej ustawy już istnieją w księdze naftowej (§. 24. ustawy państwowej z 9. stycznia 1907).

§. 92.

Względem wykazów księgi naftowej, utworzonych podług §. 90. mają odpowiednie zastosowanie postanowienia §. 8. o obowiązku przedłożenia planu sytuacyjnego i podania nazwy pola naftowego. — Jeżeli uprawniony do wydobywania nie przedłoży potrzebnego planu sytuacyjnego, natenczas ma się o niego postarać Sąd na koszt uprawnionego do wydobywania.

§. 93.

Według §. 25. ustawy z 9. stycznia 1907 Dz. u. p. Nr. 7. są w postępowaniu podług §. 90. niniejszej ustawy krajowej wolne od stempla i opłat podania, protokoły, załączniki, wygotowania urzędowe i wpisy do księgi gruntowej, tudzież umowy stron co do przemiany hipoteki kaucyjnej na ciężar rzeczowy, o ile one są przeznaczone tylko do przeprowadzenia tego postępowania. Korespondencye w tem postępowaniu w stosunkach między Sądami a interesowanymi stronami wolne są od opłaty pocztowej.

§. 94.

Prawo wydobywania minerałów żywiczych, wpisane do ksiąg gruntowych przed wejściem w życie niniejszej ustawy, uważać należy pod względem pozbywania i obciążenia, także przed utworzeniem wykazu pola naftowego (§. 90.), jako samodzielny przedmiot majątkowy z prawnym przymiotem rzeczy nieruchomości (§. 2. ostatni ustęp).

Co do egzekucyi na prawa, o których jest mowa w poprzednim ustępie, obowiązuje postanowienie §. 23. (§. 26. ustawy państwowej z 9. stycznia 1907).

XI. Postanowienia końcowe.

§. 95.

Ta ustawa wchodzi w życie w dniu jej ogłoszenia, o ile nie zawiera postanowień, przejętych z ustawy z 11. maja 1884, Dz. u. p. Nr. 71. i 9. stycznia 1907 Dz. u. p. Nr. 7.

Z tym dniem tracą moc obowiązującą postanowienia ustawy z 17. grudnia 1884, Dz. u. kr. Nr. 35 ex 1886, z jedynym wyjątkiem, w ostatnim ustępie §. 31. tej ustawy oznaczonym.

§. 96.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim ministrom rolnictwa, sprawiedliwości, spraw wewnętrznych i skarbu.

Izba uchwała §. 69—96 zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

U s t a w a

z dnia obowiązująca w Królestwie Galicyi i Lodomeryi wraz z wielkiem Księstwem Krakowskiem, regulująca prawo wydobywania minerałów, które nadają się do użytku, z powodu zawartości żywie ziemnych.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem

Krakowskiem postanawiam na podstawie postanowień zawartych w ustawach państwowych z dnia 11. maja 1884 Dz. u. p. Nr. 71 i z dnia 9. stycznia 1907 Dz. u. p. Nr. 7, co następuje:

Izba uchwała bez rozprawy tytuł i wstęp ustawy zgodnie z wnioskiem komisji.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania projektu powyższej ustawy bez czytania, uchwała Izba cały projekt powyższej ustawy w trzecim czytaniu bez czytania.

Sprawozdawca czyta:

2. Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się Rząd, ażeby z początkiem przyszłej kadencyi przedstawił Radzie państwa projekt uregulowania należności od umów dotyczących prawa wydobywania minerałów żywiczych i połączonych z tem prawem innych uprawnień w ten sposób, ażeby skala wymiaru należności nie przekraczała obecnie obowiązującej stopy łącznych należności $1\frac{1}{4}\%$ i żeby dotycząca nowela należnościowa miała moc obowiązującą wstecz, od dnia 17. stycznia 1907, tudzież ażeby wydał władzom skarbowym odpowiednie polecenie, by aż do ustawodawczego uregulowania w sprawie będącej sprawą wstrzymały definitywne wymiary dotyczących należności.

Tą nowelą należnościową należy także objąć postanowienia, któreby uchyliły obecną niedogodność i szkodliwość systemu wymiarowego w dziedzinie kopalnictwa naftowego, pozwalającego kilkakrotnych reasumcyi i dodatkowych wymiarów.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek komisji.

P. Tarnawski zdaje sprawę z wyniku skrutynium wyboru jednego członka komisji sanitarnej i przemysłowej.

Głosowało 100 posłów. Absolutna większość 51. przekazanie tego wniosku p. Korytowskiego komisji budżetowej.

100 głosów otrzymał p. Sarena członek komisji sanitarnej i przemysłowej.

Marszałek stwierdza powyższy rezultat wyborów.

Marszałek oznajmiając iż zgłoszono cały szereg wniosków nagłych, odczytuje wniosek nagły p. Korytowskiego.

Wniosek nagły

p. J. Korytowskiego.

Gminy: Chodczków mały, Grabowiec, Konstantynówka, Białoskórka i Tustoląg w powiecie tarnopolskim położone, nie tylko dotknięte ogólnym w tamtych stronach nieurodzajem oziminy, a żyta w szczególności, lecz nadto podczas zbioru w miesiącu sierpniu b. r. nawiedzone zostały zupełną klęską gradową, tak dalece, iż wszelkie plony, tak ozime jak i jare, czyto jeszcze na pniu, lub też na pomieci, albo w kopach znajdujące się, w zupełności od niezwykłych rozmiarów gradu zniszczone zostały. Gdy ludność tych wsi wszelkich plonów całkowicie pozbawioną, została wnosi gorącą prośbę:

Wysoki Sejm raczy uchwalić udzielić jak najrychlej wyż wymienionym gminom znaczniejszej zapomogi, tak na zasiew, jak na wyżywienie w wysokości przynajmniej 1000 koron dla każdej w zbożu lub w gotówce.

Wnioskodawca:
Korytowski.

Miecz. Urbański, Piniński, Kozłowski, Sala, Czarkowski-Golejewski, Schnell, Krzysztofowicz, Wład. Kraiński, Struszkiewicz, Starzyński, Czajkowski, Tyszkiewicz, Kaz. Lubomirski, Bał, Płocki.

P. Korytowski uzasadnia nagłość tego wniosku, którą Izba bez rozprawy uchwała.

Następnie uzasadnia p. Korytowski sam wniosek, a pod względem formalnym wnosi na przekazanie tego wniosku komisji budżetowej. Izba bez rozprawy uchwała

Marszałek wzywa sekretarza do odczytania dalszych wniosków nagłych.

Sekretarz p. Urbański czyta:

Wniosek nagły.

W dniu 20. sierpnia b. r. pożar zniszczył doszczętnie zabudowania i zboże 47 gospodarzy we wsi Milno, w powiecie brodzkim, zaś 12. września b. r. całe mienie 10 gospodarzy we wsi Suchowola w powiecie brodzkim uległo podobnemu zniszczeniu.

Ponieważ wypadki powyższe dotknęły tych włościan w najkrytyczniejszej porze roku, gdy po ledwo ukończonych żniwach cały zbiór tegoroczny był zwieziony i pozostawił ich nie tylko bez dachu nad głową, ale i niezbędnego nasienia do jesiennego i wiosennego zasiewu, jak niemniej całorocznej żywności, stawiam wniosek nagły:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Pogorzelcom we wsi Milno w powiecie brodzkim w liczbie 47 udziela się z funduszków krajowych zapomogę w kwocie 600 koron.

2. Pogorzelcom we wsi Suchowola w powiecie brodzkim w liczbie 10 udziela się z funduszków krajowych zapomogę w kwocie 150 koron.

Lwów, dnia 20. września 1907.

Sala.

Tomaszewski, Płocki, Schnell, Bał, Szwed, Maiss, Huza, Ciucheński, Czarkowski-Golejewski, Wurst, Vayhinger, Małachowski, Głabiński, Buynowski, Cielecki.

P. Sala uzasadnia nagłość wniosku, którą Izba bez rozprawy uchwała.

Następnie uzasadnia p. Sala sam wniosek, a pod względem formalnym wnosi na przekazanie tego wniosku komisji budżetowej.

Izba bez rozprawy uchwala przekazanie wniosku p. Sali komisji budżetowej.

W zastępstwie nieobecnego sekretarza p. Mazikiewicza p. Hanczakowski czyta:

Wniosek nagły
posłów Huryka i Barabasa.

Zważywszy, że lud wiejski skutkiem klęsk elementarnych rok rocznie ubożeje, zważywszy, że i w tym roku zasiewy ozime, szczególnie zaś żyto prawie wszędzie przeorano, tak, że nawet nasienia na rok następny i za wysoką cenę kupić nie można, zważywszy, że myszy zniszczyły po większej części zasiewy jare, a szczególnie w powiecie stanisławowskim i bohorodczańskim tak, że grozi ludności wielki głód, a bydło dla braku paszy na zimę spadło w cenie ponad 50%, ażeby przyjąć z pomocą dla dotkniętych szkodą podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I ażeby odpisać na grunta uszkodzone elementarnie całoroczny podatek,

II. ażeby z funduszków krajowych uchwalić odpowiednią kwotę na zakupno żyta i paszy dla bydła,

III. ażeby dać właścicielom z źródeł solnych surowiec i sól kamienną dla bydła.

Wnioskodawcy:

Huryk w. r., Barabasz w. r.

Kramarczyk, Korol, Staruch, Bohaczewski, Oleśnicki, Szwed, Bojko, F. Włodek, Hanczakowski, Potoczek, Karyłowicz, Krempa, Szmigielski.

P. Huryk uzasadnia nagłość tego wniosku, którą Izba bez rozprawy uchwala.

Następnie uzasadnia p. Huryk sam wniosek, a pod względem formalnym wnosi na przekazanie tego wniosku komisji budżetowej.

Izba bez rozprawy uchwala przekazanie tego wniosku p. Huryka komisji budżetowej

P. Hanczakowski czyta:

Wniosek nagły
posła Starucha i towarzyszy.

Zważywszy, że tego roku nawiedziła klęska elementarna cały nasz kraj, szczególnie powiat liski i oziminy pod śniegiem poginęły tak, że żyta zostały całkiem zniszczone i teraz do zasiewu trudno dostać żyta nawet za wielką cenę; wiosna była bardzo późna wskutek leżenia śniegów; po zniknięciu śniegów nastąpiła wielka posucha, tak, że ziemia była jak cegła, owies zasiany w tej posusze zupełnie nie urodził się; przez brak paszy cena bydła spadła o połowę, tak, że biedni właściciele muszą wytracić bydło za pół darmo. Dlatego podpisani stawia nagły wniosek: Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. odpisanie podatków gruntowych zupełnie za rok 1907;

II. udzielenie bezzwrotnej zapomogi na zakupno żyta do zasiewu i paszy na zimę dla bydła;

III. udzielenie soli dla bydła na zimę do paszy.

Wnioskodawca
Staruch w. r.

Huryk, Szmigielski, Barabasz, Kramarczyk, Szwed, Bohaczewski, Kuryłowicz, Bojko, F. Włodek, Szponder, Korol, Hanczakowski, Potoczek, Pastor.

P. Staruch uzasadnia nagłość tego wniosku, którą Izba bez rozprawy uchwala.

Następnie uzasadnia p. Staruch sam wniosek, a pod względem formalnym wnosi na przekazanie tego wniosku komisji budżetowej.

Izba bez rozprawy uchwala przekazanie tego wniosku p. Starucha komisji budżetowej.

P. Hanczakowski czyta:

Wniosek nagły.

Dnia 30. sierpnia 1907 r. powstał silny pożar w gminie Siedlec w powiecie Stani-

sławowskim o 2 godzinie po południu, gdy prawie wszyscy ludzie byli w polu przy robocie i przy silnym wietrze i z braku wody zniszczył do szczytu 56 zagród wiejskich wraz z wszystkimi budynkami, zbożem i paszą. Wskutek tego tak strasznego pożaru pozostało 56 rodzin bez chat, chleba i paszy dla bydła. Podpisani więc wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić odpowiednią zapomogę dla nieszczęśliwych porzeczalców w gminie Siedlec w powiecie stanisławowskim.

Wnioskodawca:

Huryk w. r.

J. Jaworski, Bohaczewski, Effinowicz, Korol, Mogilnicki, Szwed, Kramarczyk, Szponder, Szmigielski, Hanczakowski, Potoczek, Barabasz, Stapiński, F. Włodek, Oleśnicki.

P. Huryk uzasadnia nagłość tego wniosku, którą Izba bez rozprawy uchwała.

Następnie uzasadnia p. Huryk sam wniosek, a pod względem formalnym wnosi na przekazanie tego wniosku komisji budżetowej.

Izba bez rozprawy uchwała przekazanie tego wniosku p. Huryka komisji budżetowej.

P. Hanczakowski czyta:

Wniosek nagły

posta Oleśnickiego i tow. w sprawie zapomogi dla dotkniętych pożarem mieszkańców gmin Podhorodec i Podhorec powiatu stryjskiego.

W dniach 10. i 14. września 1907 zgorzało w gminie Podhorodec 14 gospodarstw wiejskich wraz z narzędziami gospodarskimi i zebranem już zbożem i sianem. Nieubezpieczona szkoda wynosi więcej niż 50.000 K.

W dniu 16. września spaliło się w gminie Podhorec sześć gospodarstw, z wszystkim gospodarskim dobytkiem i inwentarzem; szkoda wynosi 10.000 K. Popalone gospodarstwa były wprawdzie ubezpieczone, lecz faktyczna szkoda przewyższa znacznie bardzo sumę ubezpieczenia.

Podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić dla poszkodowanych odpowiednią zapomogę z funduszów krajowych.

Wnioskodawca:

Oleśnicki w. r.

Bohaczewski, Hanczakowski, Kuryłowicz, Mogilnicki, Korol, Effinowicz, Szajer, Stapiński, J. Jaworski, Bojko, F. Włodek, Pastor, Szmigielski, Barabasz, Huryk.

P. Oleśnicki uzasadnia nagłość tego wniosku, którą Izba bez rozprawy uchwała.

Następnie uzasadnia p. Oleśnicki sam wniosek, a pod względem formalnym wnosi na przekazanie tego wniosku komisji budżetowej.

Izba bez rozprawy uchwała przekazanie tego wniosku p. Oleśnickiego komisji budżetowej.

Marszałek udziela głosu p. Skolyszewskiemu dla postawienia zapytania do przewodniczącego komisji gminnej.

Przemawia p. Skolyszewski w sprawie załatwienia wniosku swego o połączenie obszarów dworskich z gminami.

Marszałek zamyka posiedzenie, naznaczając następne na dzień 23. września 1907 godzinę 10. przed południem i odczytuje porządek dzienny następnego posiedzenia.

Koniec posiedzenia godzina 2 min. 15 po południu.

Marszałek krajowy:

Stanisław Badeni, w. r.

Sekretarze:

Mieczysław Urbański, w. r.

Kazimierz Lubomirski, w. r.

Protokół

27. posiedzenia, III. sesyi, VIII. peryodu Sejmu galicyjskiego z dnia 23. września 1907.

Początek o godzinie 10 minut 45 przed południem.

Przewodniczący: Marszałek krajowy J. E. Stanisław hr. Badeni.

Sekretarze: Mieczysław Urbański, Kazimierz Lubomirski, Stanisław Mycielski, ks. Wiktor Mazikiewicz.

Obeeny posłów 115.

Ze strony Rządu: c. k. Wiceprezydent Namiestnictwa Włodzimierz hr. Łoś.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek oznajmia, iż protokół 25 posiedzenia jest przyjęty, gdyż nie wniesiono przeciw niemu żadnych zarzutów, protokół 26 posiedzenia złożony jest w biurze sejmowem do przejrzenia.

Marszałek oznajmia, że wpłynęło pismo c. k. sądu powiatowego karnego w Josefstadt z dnia 18. b. m. U. II. $\frac{2548/7}{II}$ o zezwolenie na karno-sądowe ściganie p. Głębińskiego o obrazę czci i udziela w tym przedmiocie głosn p. Urbańskiemu Mieczysławowi.

Sekretarz p. Urbański M. wnosi na odesłanie tego przedmiotu do komisji prawniczej.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Marszałek udziela głosu p. Stadnickiemu, celem dania odpowiedzi na zapytanie p. Skołyszewskiego, wystosowane na poprzednim posiedzeniu do przewodniczącego komisji gminnej.

Przemawia p. Stadnicki.

Marszałek udziela głosu p. ks. Pastorowi.

Przemawia p. ks. Pastor, zapytując przewodniczącego subkomitetu dla reformy wyborczej, kiedy zamysła zwołać posiedzenie subkomitetu.

Marszałek udziela głosu p. ks. Czartoryskiemu celem dania odpowiedzi na powyższe zapytanie p. ks. Pastora.

Przemawia p. ks. Czartoryski.

Sekretarz p. Mieczysław Urbański odczytuje spis petycyj wniesionych po dzień 23. września 1907 r., które przydzielono następującym komisjom, a mianowicie:

Komisji budżetowej: Ls. 2629, 2631 do 2637, 2639, 2642, 2644, 2649—2652, 2654, 2656, 2662, 2665—2667, 2670—2672, 2675, 2681, 2683, 2685, 2689, 2690, 2695—2697, 2699, 2701, 2702, 2705—2707, 2719, 2723,

2726, 2727, 2729—2730, 2733, 2744, 2745, 2748.

Komisji szkolnej: Ls. 2640, 2641, 2643, 2645—2647, 2657—2660, 2663, 2664, 2668, 2669, 2673, 2674, 2676, 2677, 268, 2686—2688, 2698, 2700, 2704, 2712, 2714 2721, 2722, 2724, 2725.

Komisji gminnej: Ls. 2628, 2741.

Komisji petycyjnej: Ls. 2713.

Komisji administracyjnej: Ls. 2630, 2678, 2742.

Komisji prawniczej: Ls. 2732.

Komisji gospodarstwa krajowego: Ls. 2708—2711, 2716, 2718, 2720, 2734—2736

Komisji drogowej: Ls. 2648, 2653, 2655, 2684.

Komisji podatkowej: Ls. 2703.

Komisji kolejowej: Ls. 2728.

Komisji przemysłowej: Ls. 2638, 2680, 2694, 2747.

Komisji sanitarnej: Ls. 2715, 2717.

Komisji dla reformy wyborczej: Ls. 2619—2627, 2737—2740, 2743.

Wydziałowi krajowemu: Ls. 2679,

Po odczytaniu petycji Ls. 2675 gminy Zalasowa o subwencję na zakupno zboża i paszy z powodu klęski gradowej przemawia p. Włodek Filip, popierając tę petycję.

Sekretarz p. Urbański M. odczytuje spis dalszych petycji, które przydzielono odnośnym komisjom jak wyżej.

Po odczytaniu petycji L. s. 2676 emerytów nauczycieli pow. tarnoposkiego, o podniesienie poborów emerytalnych przemawia p. Michałowski, popierając tę petycję.

Sekretarz p. Urbański M. odczytuje spis dalszych petycji, które przydzielono odnośnym komisjom jak wyżej.

Po odczytaniu petycji L. s. 2677 gminy Słotwiny pow. żywieckiego o zapomogę na spłacenie długów z powodu budowy szkoły. przemawia p. Szwed, popierając tę petycję.

Sekretarz p. Urbański M. odczytuje spis dalszych petycji, które przydzielono odnośnym komisjom jak wyżej.

Po odczytaniu petycji L. s. 2678 kapłanów dekanatu drohobyckiego o zmianę ustawy konkurencyjnej Marszałek udziela głosu p. ks. Pastorowi, zapisanemu do parcia tej petycji.

P. ks. Pastor nieobecny w Izbie.

Sekretarz p. Urbański M. odczytuje spis dalszych petycji, które przydzielono odnośnym komisjom jak wyżej.

Po odczytaniu petycji L. s. 2679 gminy Brzeżany w sprawie oddania drogi z Brzeżan do Ulucza do użytku prywatnego przemawia p. Hanczakowski, popierając tę petycję i wnosząc o przekazanie jej Wydziałowi krajowemu.

Marszałek oznajmia, że ponieważ biuro marszałkowskie wnosi na odesłanie tej petycji do komisji drogowej, przeto poddaje pod uchwałę Izby, gdzie petycja ta ma być przydzieloną.

Izba uchwała bez rozprawy przekazanie tej petycji Wydziałowi krajowemu.

Sekretarz p. Urbański M. odczytuje spis dalszych petycji, które przydzielono odnośnym komisjom jak wyżej.

Marszałek wzywa sekretarzy do odczytania złożonych wniosków i interpelacji.

Sekretarz p. Urbański czyta:

W n i o s e k.

Wysoki Sejm raczy uchwalić.

Wzywa się e. k. Rząd, by dla uczczenia sześćdziesiątej rocznicy panowania J. C. Mości najmiłościwiej nam panującego Cesarza Franciszka Józefa I. przedłożył do

najwyższej sankeyi ustawę udzielającą amnestyi przestępcom wojskowym, którzy z powodu emigracyi swej powinności wojskowej zadość nie uczynili.

We Lwowie, dnia 23. września 1907.

Wnioskodawca:
Skólszyszewski w. r.

Pastor, Szwed, Kramarczyk, Krempa, Bojko, Korol, Potoczek, Wesoliński, Kozłowski, Stapiński, F. Włodek, Mogilnicki, Kuryłowicz, Czech.

W n i o s e k.

posła ks. Szpondra i posła Potoczka i towarzyszy w sprawie zmiany § 47. obowiązującej ustawy wodnej w tym kierunku, ażeby obszary ziemi zabrane przez rzeki a odzyskane przez regulację dotychczasowych rzek wracały do pierwotnych właścicieli hipotecznych.

Zważywszy, że nieuregulowane rzeki w Galicyi zabierają tysiące morgów ziemi na swe koryta, zwłaszcza podczas wezbrań i wylewów,

zważywszy, że zabrane a przez regulację rzek odzyskane obszary na mocy właśnie §. 47, ustawy wodnej stają się własnością c. k. Rządu z pokrzywdzeniem prywatnych właścicieli,

Wysoki Sejm uchwalić raczy:

Wzywa się c. k. Rząd, by w możliwie najkrótszym czasie drogą ustawodawczą postarał się o zmianę §. 47. obowiązującej ustawy wodnej w zwyż wspomnianym kierunku.

We Lwowie dnia 23. września 1907.

Wnioskodawcy:
Ks. Szponder i Potoczek w. r.

Mazikiewicz, F. Włodek, Szwed, Korol, Szajer, J. Jaworski, Michałowski, Bojko, Stojalowski, Huryk, Krempa, Hanczakowski, Pastor, Kramarczyk.

W n i o s e k.

posłów Kramarczyka, Potoczka i Szweda o nową reformę wyborczą do Sejmu krajowego na zasadzie kuryalnych, powszechnych, bezpośrednich i tajnych wyborów.

Zważywszy, że na obecnej ostatniej sesyi sejmowej ma być uchwalona nowa reforma wyborcza dla Sejmu krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkim Księstwem Krakowskim;

zważywszy, że rozszerzenie prawa wyborczego na wszystkie stany, klasy i kasty ludności naszego kraju pod hasłem powszechnego tajnego i bezpośredniego prawa jest wskazancm;

zważywszy, że w obecnym stanie rzeczy wszystkie kasty mieszkańców całego kraju stawiają swoje projekta do nowej reformy wyborczej, aby sobie zabezpieczyć jak największą liczbę mandatów w nowem ciele prawodawczem dla kastej korzyści, a stan prawdziwie kmiecy i małorolny ma zginąć w tem morzu autonomii krajowej, jakoby wcale do podtrzymania życia społecznego i ekonomicznego potrzebnym nie był,

dlatego podpisani posłowie włościanscy jako najstarsi z włościan w Sejmie galicyjskim od roku 1889 stojący pod hasłem klubu katolicko-ludowego, a z programem równą miarą dla wszystkich, wnoszą następujący

W n i o s e k

który należy zamienić w ustawę zmieniającą niektóre postanowienia statutu krajowego i ordynację wyborczą sejmową na następujących zasadach:

ad §. 3. Sejm składa się ze stu siedmdziesięciu siedmiu posłów

a) to wirylistów jak dotąd 12 12

z posłów wybieralnych 165:

a) z kl. wielkiej posiadł. jak dotąd 44 44

b) z miast i miasteczek " " 28 34

c) z Izb handlowych jak dotąd	3	3
d) z gmin wiejskich	74	79
e) z uzupełniającej kl. bez podatku	—	5
	razem	161 177

ad §. 12. Z powyższej kombinacji tworzą się 3 grupy posłów:

I. Grupa wiryliści z większą posiadłością,

II. Grupa miasta, miasteczka z Izbami handlowymi i przemysłowymi,

III. Grupa gminy wiejskie z klasą bezpodatkową.

Każda z tych grup wybiera do Wydziału krajowego po 2 członków, a z pełnego Sejmu dwóch, razem 8, którzy z dodanym Marszałkiem krajowym stanowią Wydział krajowy.

Ordynacya wyboreza czyli okręgi wyborcze:

I. Grupa większej posiadłości, która stoi na zasadzie obszarów dworskich, wybiera 44 posłów, podzielona na 44 okręgów wyborczych, w tej grupie mają prawo głosowania wszyscy pełnoletni mężczyźni, zamieszkali w dotyczącym okręgu wyborczym przynajmniej od roku, których ustawa gminna od głosowania nie wyklucza, jedni z tytułu opłacanych podatków, drudzy z tytułu wykształcenia normalnego, średniego i uniwersyteckiego, a zatem i duszpasterze każdej parafii, organiści, diacy i nauczyciele szkół ludowych;

a) II. Grupa a) Izby handlowe i przemysłowe jak dotąd 3 posłów;

b) II. Grupa b) Miasta, miasteczka dzieli się na 34 okręgów wyborczych ściśle, i stosownie, jak w ustawie wyborczej najnowszej do Rady państwa wybiera 34 posłów, a to: Lwów 7, Kraków 5, Przemyśl 1, Stanisławów 1, Tarnopol 1, Tarnów 1, Kołomyja 1, reszta miasteczek 17, jak dotąd przy wyborach do Rady państwa.

W tej grupie mają prawo głosowania wszyscy pełnoletni mężczyźni od roku zamieszkali, chociażby nie opłacali żadnych podatków bezpośrednich.

III. Grupa a) Gminy wiejskie wybierają 76 posłów wedle 79 Starostw politycznych, w tej grupie mają prawo głosowania wszyscy pełnoletni mężczyźni nie wykluczeni na mocy prawnej od prawa głosowania, lecz opłacający jakikolwiek podatek pośredni.

b) III. Grupa 5 mandatów rozdzielonych wedle liczby ludności na 79 powiatów politycznych, w tej grupie mają prawo głosowania wszyscy pełnoletni właściciele nieruchomości nie wykluczeni od prawa głosowania z tytułu zasadniczych od roku w pewnej gminie zamieszkali i którzy nie opłacają nigdzie żadnych podatków bezpośrednich, a mieszkają wyłącznie w gminach wiejskich.

Głosowanie we wszystkich trzech grupach jest powszechne, bezpośrednie i tajne z tym warunkiem, że każdemu przysługują głosowanie tylko w jednej z grup uprawnionych.

We Lwowie dnia 23. września 1907.

Wnioskodawcy:

Kramarczyk, Potoczek i Szwed, w. r. Szponder, Korol, Ochrymowicz, Bobaczewski, Huryk, Kuryłowicz, Mogilnicki, Hanczakowski, Barabasz, Staruch, Szmigielski, F. Włodek, Krempa, Bojko, Stapiński.

Sekretarz p. Lubomirski czyta:

I n t e r p e l a c y a

posła Krempe i tow. do JW. Pana komisarza rządowego w sprawie niewłaściwego postępowania c. k. Starostwa w Tarnobrzegu przy poddzierzawianiu prawa polowania w kolonii Machów.

W roku 1904 kilkudziesięciu gospodarzy z różnych okolic zakupiło obszar Machów i rozparcelowało pomiędzy siebie. Prawo polowania przez dwa lata tj. 1905

i 1906 dzierżawił kolonista Machowa, Wojciech Puzo, a gdy ten nie wypłacał należycie, odstąpiono z wolnej ręki za 50 kor. Tomaszowi Jajko, o czem po myśli ustawy łowieckiej doniesiono c. k. Starostwu w Tarnobrzegu.

C. k. Starostwo doniesienie to przyjęło do wiadomości zatwierdzającej, gdyż ani odmowy ani ustawowego wyjaśnienia kolonistom Machowa nie dało, a więc całkiem słusznie, że koloniści twierdzili że sprawa w porządku.

Niestety jest rzeczą zagadkową, w jaki sposób c. k. Starostwo sprzedało z dniem 1. kwietnia b. r. prawo polowania kolonistów Tomaszowi Wiszniowskiemu za 15 kor. bez ogłoszenia licytacji, względnie bez żadnej wiadomości interesowanych, t. j. ze szkodą takowych o 25 kor.

Koloniści, imieniem których dotychczasowy przełożony obszaru dworskiego Galił czynił starania u władzy, tj. w c. k. Starostwie, ale nadaremnie, bo zbyt go niczem i do dziś prawo polowania kolonii Machowa bezprawnie poddzierżawione nie może doczekać załatwienia.

Wobec tego zapytują podpisani JW. Pana Komisarza rządowego :

1) Czy mu jest wiadomo o tem, że u nas w kraju władza polityczna na tym punkcie dokonuje nadużycia?

2) Co i kiedy JW. Pan Komisarz rządowy uczynić zamierza, aby w przyszłości dać taką podobnym wypadkom?

3) Na jakiej podstawie prawo polowanie kolonistów Machowa c. k. Starostwo i to ze stratą tychże, z wolnej ręki poddzierżawiło Wiszniowskiemu?

4) Czy JW. Pan Komisarz nie uznaje do rozpisania licytacji na nowo, a oraz pisaniu zawiadomić Tomasza Galka jako przełożonego obszaru dworskiego?

Interpelant:
Fr. Krempa.

F. Włodek, Potoczek, Szponder, Barabas, Bojko, Stapiński, Szmigielski, Kramarczyk, Korol, Hanczakowski, Bohaczewski, Huryk, Staruch, Kuryłowicz.

Sekretarz p. Mazikiewicz czyta :

I n t e r p e l a c y a .

do Wysokiego c. k. Rządu posła ks. Bohaczewskiego i tow. w sprawie wyborów gminnych we wsi Dobrotów pow. nadwórniańskiego.

Dnia 3. sierpnia 1906 odbyły się wybory gminne w Dobrotowie, pow. nadwórniańskiego. Ponieważ przy wyborach przepadli dotychczasowi radni, którzy byli znienawidzeni i nie mieli zaufania w całej wsi, przeto ci sami radni wnieśli rekurs do Namiestnictwa.

C. k. Namiestnictwo zarządziło dochodzenie, które ciągnęło się do czerwca 1907. C. k. Starostwo w Nadwórnie przeprowadziło śledztwo jednostronnie, bo przesłuchało komisję wyborczą, rekursujących i świadków tylko ze strony rekursujących, natomiast nie przesłuchało ani jednego świadka ze strony przeciwnej, ot, choćby członków wybranej nowej rady. Zaznacza się, że rekursujący podawali na świadków albo swoich synów, braci i wogóle najbliższych krewnych, albo ludzi, którzy nie mieli głosu przy wyborach, za to, że byli karani za kradzież, n. p. Oleksa Kmytiuk. Przytem ze strony Zwierzchności gminnej, względnie sekretarza Nowakowskiego (bo tu w gminie nie rządzi ani wójt, ani radni, tylko rzeczony sekretarz gminny) działy się tu nadużycia, bo gdy raz c. k. Starostwo zażądało podania czterech świadków bezstronnych do przesłuchania, to przy świadkach: Dmytro Iwaniszak Michajło, Iwan Diaczeńko i Jakiw Kmetiuk Wasyla, podano po dwóch świadków z obu stron. Tymczasem przyszło powołanie nie czterem, ale aż dziewięciu świadkom i to wszystkim ze strony rekursujących, a ze strony przeciwnej ani jednemu. Wszysey nowo wybrani radni, jak i wszyscy, co gło-

sowali na tych radnych, pod przysięgą ze znają, że przy wyborach nie było żadnego nadużycia, a jak było jakie, to tylko ze strony rekursujących, a więc oni sami na siebie powinni byli zeznawać. Mimo tego, e. k. Namiestnictwo na podstawie jednostronnie przeprowadzonego śledztwa zarządziło przeprowadzenie nowych wyborów jeszcze w czerwcu 1907; tymczasem do dziś, t. j. 20. września nie wystawiono jeszcze listy wyborczej mimo tego, że włościanie już dwa razy w c. k. Starostwie domagali się tego.

A w gminie panują nieznośne porządki. Wójta jakby nie było we wsi, nikt go nie widzi, nie zna, nie słucha; w niedzielę i święta bójkę i rzeź i krzyki po całej wsi. Rada gminna nie dba o dobro gminy, na dowód czego podaje się, że wszyscy radni dali się podkupić żydowi Meszulimowi Orensteinowi z Łanczyna po 10 i 20 koron przy uchwale odstąpienia mu kamieniołomów. Już temu 12 lat jak ten sam kamień odstąpiła była gmina po 8 80 K, a teraz dawszy się podkupić odstąpiła go po 4 80 K, co dzieje się z innym dobrem gminnym, nikt nie wie oprócz wójta i sekretarza.

Wobec tego zapytują podpisani:

I. Czy wiadome te oplakane stosunki Wysokiemu c. k. Rządowi?

II. Czy gotów c. k. Rząd przeprowadzenie nowych wyborów jak najspieszniej zarządzić, tę sprawę już raz skończyć, załatwić i tym oplakany stosunkom we wsi Dobrotów już raz koniec położyć?

Interpelant:
Bohaczewski.

Korol, Staruch, Barabasz, Huryk, Oleśnicki, Kuryłowicz, Hanczakowski, Szmigielski, Mazikiewicz, Efinowicz, Ochrymowicz, Mogilnicki, Stapiński, Krempa.

W n i o s e k

posła Hanczakowskiego i tow. w sprawie zabezpieczenia opału i drzewa materya-

wego dla konsumentów w okolicach, w których znajdują się wielkie kompleksy lasów, stanowiących własność osób prywatnych.

W okolicach jak n. p. powiat, polityczny Turka, w którym znajdują się ogromne kompleksy lasów barona Libiga, jest w toku eksploatacja lasów na wielką skalę, a liczne tartaki rozmaitych spekulantów wywożą nie tylko drzewo tarte i surowe poza granice kraju, lecz całymi wagonami eksportują także odpadki, nadające się na opał dla miejscowych konsumentów, którymi są bardzo biedni włościanie. Oprócz tego skarb Libiga zakontraktował lasy do eksploatacji na wielką skalę, nie sprzedaje włościanom drzewa materyałowego. Taki stan doprowadza biednych włościan do rozpacz, a oprócz tego wywołuje niezadowolenie i niesprawiedliwą gorycz szerokich mas ludowych, pozbawionych możliwości zakupu drzewa, niezbędnego dla życia.

Wobec tego, że taki stan rzeczy istnieje w wielu innych górskich powiatach kraju,

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd do rychlejszego użycia ustawowych środków, celem zabezpieczenia najbiedniejszym masom ludowym drzewa opałowego i materyałowego.

We Lwowie, dnia 20. września 1907.

Wnioskodawca:
Hanczakowski m. p.

Kuryłowicz, Barabasz, Huryk, Szmigielski, Korol, Michałowski, Bohaczewski, W. Szwed, Bojko, F. Włodek, Efinowicz, Mazikiewicz, Krempa, Szponder, Mogilnicki.

Marszałek oznajmia, że pierwsze czytanie odczytanych wniosków, umieści na porządku dziennym jednego z najbliższych posiedzeń, interpelacje zaś odstąpi p. Komisarzowi rządowemu.

Izba przystępuje do porządku dziennego, którego pierwszym punktem jest:

Pierwsze czytanie wniosku p. Michałowskiego o przeniesienie Izby handlowej z Brodów do Tarnopola.

Przemawia p. Michałowski, uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisji administracyjnej.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku p.p. Buynowskiego i Bednarskiego o zapobieżenie skutkom braku pracy.

Przemawia p. Buynowski, uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisji gospodarstwa krajowego.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku p. Oleśnickiego o utworzenie na szlaku kolejowym Stryj-Ławoczne przystanku Synowódzko niższe.

Przemawia p. Oleśnicki, uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisji kolejowej.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku p. Oleśnickiego o wybudowanie przekopu od przepustu na szlaku kolejowym Stryj-Ławoczne między stacyami Koniuchów a Lubince do rzeki Stryja.

Przemawia p. Oleśnicki, uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisji kolejowej.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku p. Hanczakowskiego o utworzenie składu soli w Wysocku wyżnem, pow. turczańskiego.

Przemawia p. Hanczakowski, uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisji solnej.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku p. Hanczakowskiego w przedmiocie budowy mostu na rzece Stryju, pow. Turka.

Przemawia p. Hanczakowski, uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisji drogowej.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku p. Szweda, o skrócenie czasu służby wojskowej.

Przemawia p. Szwed, uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisji administracyjnej.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku p. ks. Mazikiewicza o zapomogę dla pogorzalców Józafata Smyka i Emila Tymczyzna w Wierzbicy, pow. rawskiego.

Przemawia p. ks. Mazikiewicz, uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisji budżetowej.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie wyłączenia przysiółka Babin zarzeczny ze związku gminy Babin i utworzenia z niego samostnej gminy administracyjnej.

Sprawozdawca p. Wereszczyński uwolniony od czytania sprawozdania wnosi na przekazanie tego przedłożenia komisji administracyjnej.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zmiany niektórych postanowień ustawy wodociągowej dla m. Krakowa z dnia 12. sierpnia 1899 Dz. u. kr. Nr. 94.

Sprawozdawca p. Wereszczyński uwolniony od czytania sprawozdania, wnosi na przekazanie tego przedłożenia komisji gminnej.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie wyłączenia przysiółka Barczyce niemieckie ze związku gminy Barczyce i utworzenia z niego samostnej gminy administracyjnej pod nazwą Barczyce dolne.

Sprawozdawca p. Wereszczyński uwolniony od czytania sprawozdania, wnosi na przekazanie tego przedłożenia komisji administracyjnej.

Marszałek otwiera rozprawę.

Przemawia p. Vayhinger prostując nazwę gminy Barczyce na Barceice.

Po zamknięciu rozprawy i przemówieniu p. sprawozdawcy Izba uchwała przekazanie tego sprawozdania komisji administracyjnej.

Następuje:

Sprawozdanie komisji budżetowej w przedmiocie budowy krajowych składów publicznych dla ropy.

Sprawozdawca p. Małachowski uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisji:

I. Sejm upoważnia Wydział krajowy:

a) do założenia kosztem nieprzenośnym 1½ miliona kor. krajowych publicznych zbiorników na ropę o pojemności 10.000 cystern;

b) do pokrycia na razie tego wydatku chwilową pożyczką, zaciągniętą we własnych funduszach, a oprocentowaną w stosunku 4 od sta rocznie;

c) do zaciągnięcia na ten cel w chwili do tego odpowiedniej w Banku krajowym pożyczki komunalnej w wysokości 1½ miliona kor. w gotówce.

II. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu:

a) zawrzeć umowę z Towarzystwem magazynowym, ewentualnie z innymi przedsiębiorstwami magazynowo - rurociągowymi o budowę i administrację tych zbiorników z zapewnieniem dla siebie jak najdalej idącego nadzoru;

b) przyjąć gwarancję Towarzystwa magazynowego względnie innych przedsiębiorstw magazynowo-rurociągowych i krajowych producentów naftowych co do niszczenia funduszowi krajowemu taryfowej należności składowej w sposób, określony następnem 6. załączonej oferty, bądź też w inny sposób przez Wydział krajowy za odpowiedni uznan;

c) wyjednać dla tych składów po myśli ustawy z dnia 28. kwietnia 1889 Dz. p. p. Nr. 64 charakter składu publicznego z prawem wydawania warantów.

Marszałek otwiera rozprawę ogólną.

Przemawia p. Gorayski i stawia następujący dodatek do wniosku I. komisji jako punkt d) i e):

d) do założenia wedle uznania Wydziału krajowego w razie naglącej potrzeby kosztem nie przenoszącym 1½ miliona koron drugiej seryi krajowych publicznych zbiorników na ropę o pojemności także 10.000 cystern;

e) do zaciągnięcia na ten cel dalszej pożyczki w wysokości 1½ miliona koron.

Izba powyższą poprawkę p. Gorayskiego popiera.

Przemawia p. Kolischer, stawiając następujące rezolucye do c. k. Rządu:

Wzywa się c. k. Rząd, ażeby:

I. zakupił niezwłocznie znaczniejszą ilość wozów (cystern) dla transportu ropy i oddał je za umiarkowanym wynagrodzeniem dla użytku interesentów;

II. wprowadził jak najrychlej opalanie lokomotyw c. k. kolei państwowych ropą (odpadkami ropy) i wogóle, o ile to jest możliwe, używał materiału tego zamiast węgla przy wszystkich swych przedsiębiorstwach;

III. użył wszelkich przysługujących mu środków polityki taryfowej w celu ułatwienia zbytu ropy, a w szczególności przeprowadził zniżki taryfowe dla transportu ropy przeznaczonej na cele motoryczne i na opał;

IV. poparł usiłowania interesentów zmierzające do kreowania większych rafinerji w Galicyi.

Izba powyższe rezolucye p. Kolischera popiera.

Przemawia p. ks. Stojałowski i stawia poprawkę do wniosku II. a) komisji, aby po słowach: „ewentualnie z innymi“ dodać „wyłącznie krajowymi“.

Przemawia p. Huryk.

P. Tadeusz Cieński stawia wniosek na zamknięcie rozprawy.

Marszałek oznajmia, że zapisani są do głosu p. Skołyśzewski i Gorayski i zapytuje, czy nikt się więcej do głosu nie zgłasza.

Gdy nikt się więcej do głosu nie zgłosił, Marszałek podaje wniosek p. T. Cieńskiego o zamknięcie rozprawy pod głosowanie.

Izba uchwała bez rozprawy zamknięcie rozprawy ogólnej

Przemawia zapisany do głosu p. Skołyśzewski i stawia wniosek o odesłanie całego sprawozdania z powrotem do komisji budżetowej.

Przemawia p. Gorayski uzupełniając swoją poprzednio postawioną poprawkę w tym kierunku, że wnioski jego mają być odesłane do komisji budżetowej z wezwaniem przedłożenia sprawozdania na jednym z najbliższych posiedzeń.

Przed udzieleniem głosu p. sprawozdawcy przemawia Marszałek, zwracając uwagę Izby na poprawki wniesione podczas rozprawy ogólnej.

Przemawia p. sprawozdawca.

Marszałek podaje do poparcia wniosek p. Skołyśzewskiego o odesłanie sprawozdania komisji napowrót do komisji budżetowej.

Izba wniosek powyższy p. Skołyśzewskiego popiera, a następnie bez rozprawy go odrzuca.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca czyta:

I. Sejm upoważnia Wydział krajowy:

a) do założenia kosztem nieprzenoszącym 1½ miliona kor. krajowych publicznych zbiorników na ropę o pojemności 10.000 cystern;

b) do pokrycia na razie tego wydatku chwilową pożyczką, zaciągniętą we własnych funduszach, a oprocentowaną w stosunku 4 od sta rocznie ;

c) do zaciągnięcia na ten cel w chwili do tego odpowiedniej w Banku krajowym pożyczki komunalnej w wysokości 1½ miliona kor. w gotówce.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek komisji.

Uchwaliwszy następnie na wniosek p. sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania powyższej uchwały bez czytania, uchwała Izba uchwałę tę w trzecim czytaniu bez czytania.

Sprawozdawca czyta:

II. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu:

a) zawrzeć umowę z Towarzystwem magazynowem ewentualnie z innymi przedsiębiorstwami magazynowo - rurociągowymi o budowę i administrację tych zbiorników z zapewnieniem dla siebie jak najdalej idącego nadzoru ;

b) przyjąć gwarancję Towarzystwa magazynowego względnie innych przedsiębiorstw magazynowo - rurociągowych i krajowych producentów naftowych co do uiszczania funduszowi krajowemu taryfowej należności składowej w sposób, określony następem 6. załączonej oferty, bądź też w inny sposób przez Wydział krajowy za odpowiedni uznany ;

c) wyjednać dla tych składów po myśli ustawy z dnia 28. kwietnia 1889 Dz. p. p. Nr. 64 charakter składu publicznego z prawem wydawania warantów.

Marszałek otwiera rozprawę.

Przemawia p. Sare, stawiając następującą poprawkę, jako dodatek do wniosku komisji pod lit. a):

W zawrzeć się mającej umowie nałożyć na Towarzystwo magazynowe ewentualnie inne przedsiębiorstwo magazynowo - rurociągowie obowiązek, by po myśli regulatywu Wydziału krajowego wykonanie budowy zbiorników poruczono wyłącznie firmom krajowym.

Izba popiera powyższą poprawkę p. Sarego, odczytaną przez Marszałka.

Izba popiera następnie poprawkę p. Stojałowskiego wniesioną przy rozprawie ogólnej do wniosku II. lit. a), którą Marszałek odczytuje.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca, przyjmując poprawki pp. Sarego i Stojałowskiego.

Izba uchwała wniosek II. komisji wraz z poprawkami pp. Sarego i Stojałowskiego, przyjętymi przez p. sprawozdawcę.

Marszałek odczytuje rezolucję p. Kolischera i podaje je pod głosowanie.

Izba bez rozprawy rezolucję tę uchwała głosując nad każdą z nich oddzielnie.

Izba uchwała następnie bez rozprawy wniosek formalny p. Gorayskiego, aby jego wnioski postawione przy rozprawie ogólnej odesłać do komisji budżetowej z poleceniem przedłożenia sprawozdania na jednym z najbliższych posiedzeń.

Marszałek zamyka posiedzenie, naznaczając następne na dzień 26. września 1907 godzinę 10. przed południem i odczytuje porządek dzienny następnego posiedzenia.

Koniec posiedzenia godzina 2 m. 10 po południu.

Marszałek krajowy:

Stanisław Badeni, w. r.

Sekretarze:

Mieczysław Urbański, w. r.
Kazimierz Lubomirski, w. r.

Protokół

28. posiedzenia, III. sesyi, VIII. peryodu Sejmu galicyjskiego z dnia 26. września 1907.

Początek o godzinie 10. minut 18 przed południem.

Przewodniczący: Marszałek krajowy J. E. Stanisław hr. Badeni.

Sekretarze: Mieczysław Urbański, Kazimierz Lubomirski, Stanisław Mycielski, ks. Wiktor Mazikiewicz.

Obecných posłów 12².

Ze strony Rządu: e. k. Wiceprezydent Namiestnictwa Włodzimierz hr. Łoś.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek oznajmia, iż protokół 26. posiedzenia uważa za przyjęty, gdyż nie wniesiono przeciw niemu żadnych zarzutów, protokół 27. posiedzenia złożony jest w biurze sejmowem do przejrzenia.

Marszałek oznajmia, iż udzielił urlopu p. Niezabitowskiemu na dni 8.

Izba uchwała udzielenie urlopu p. Piętakowi do końca sesyi sejmowej.

Marszałek oznajmia, że wpłynęło pismo e. k. Sądu krajowego karnego w Krakowie z dnia 20. września 1907 Pr. XII 75/7 o zezwolenie na karno sądowe ściganie p. Stapińskiego o obrazę ezcł i udziela

w tym przedmiocie głosu p. Kazimierzowi Lubomirskiemu.

Sekretarz p. Kazimierz Lubomirski wnosi na odesłanie tego przedmiotu do komisji p awniczej.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Sekretarz p. Lubomirski Kazimierz odczytuje spis petycji wniesionych po dzień 26. września 1907 r., które przydzielono następującym komisjom, a mianowicie:

Komisji budżetowej: Ls. 2765—2769, 2771, 2775, 2776, 2777, 2783—2785, 2788, 2790, 2795, 2798, 2799, 2803, 2805, 2811, 2824, 2830, 2831, 2833, 2837—2839, 2841, 2842, 2844, 2845, 2847, 2849, 2850, 2853, 2855, 2865, 2870, 2875, 2877, 2882, 2884, 2885, 2887, 2890.

Komisji szkolnej: Ls. 2770, 2778, 2786, 2789, 2791, 2793—2794, 2796, 2797, 2800, 2801, 2804, 2806—2810, 2813, 2817, 2818, 2820, 2822, 2823, 2825—2829, 2834, 2848, 2851, 2854, 2856—2859, 2866, 2867, 2871, 2872, 2873, 2876, 2878, 2881, 2889, 2891.

Komisji gminnej: Ls. 2763, 2802, 2836, 2846.

Komisji administracyjnej: Ls. 2821, 2832, 2840, 2918.

Komisji gospodarstwa krajowego: Ls. 2819.

Komisji drogowej: Ls. 2760, 2852.

Komisji przemysłowej: Ls. 2764, 2787, 2835.

Komisji sanitarnej: Ls. 2761, 2762, 2833.

Komisji dla reformy wyborczej: Ls. 2779 - 2782, 2860—2864, 2869.

Wydziałowi krajowemu Ls. 2886.

Po odczytaniu petycyi Ls. 2776 Piotra Podłużnego, gospodarza w Horacku powiatu drohobyckiego, o odpisanie kosztów leczenia w szpitalu powszechnym we Lwowie przemawia p. Kuryłowicz, popierając tę petycję.

Sekretarz p. Lubomirski odczytuje spis dalszych petycyi, które przydzielono jednośnym komisjom jak wyżej.

Po odczytaniu petycyi Ls. 2837 Wydziału powiatowego w Starym Samborze o zapomogę dla powiatu z powodu klęski elementarnej. Marszałek udziela głosu p. ks. Jaworskiemu, który zapisał się do poparcia tej petycyi.

P. ks. Jaworski nieobecny.

Marszałek wzywa więc sekretarza do odczytania spisu dalszych petycyj.

Sekretarz p. Lubomirski odczytuje spis dalszych petycyi, które przydzielono jednośnym komisjom jak wyżej.

Po odczytaniu petycyi Ls. 2849 Marcina Nowaka z Cwikowa w sprawie przyjęcia kosztów leczenia żony Karoliny na fundusz krajowy przemawia p. Wilezkie-wicz popierając tę petycję.

Sekretarz p. Lubomirski odczytuje spis dalszych petycyi, które przydzielono jednośnym komisjom jak wyżej.

Po odczytaniu petycyi Ls. 2852 Rady powiatowej w Mielcu o ukrajowienie dróg powiat. Mielec-Radomyśl i Radomyśl-Lisia-góra, przemawia p. Sękowski, popierając tę petycję.

Sekretarz p. Lubomirski odczytuje spis dalszych petycyi, które przydzielono jednośnym komisjom jak wyżej.

Po odczytaniu petycyi Ls. 2884, gminy Żukocin o zapomogę na budowę szkoły, przemawia p. Hanczakowski, popierając tę petycję.

Sekretarz p. Lubomirski odczytuje spis dalszych petycyj, które przydzielono jednośnym komisjom jak wyżej.

Po odczytaniu petycyi Ls. 2886 gminy m. Błażowa pow. Rzeszów w sprawie zaciągnięcia pożyczki komunalnej ponad 50%, przemawia p. Jędrzejowicz Stanisław popierając tę petycję i wnosząc na odesłanie tej petycyi do Wydziału krajowego jako komisji z poleceniem, aby Wydział kraj. w ciągu bieżącej sesji sejmowej z odpowiednim wnioskiem w tej sprawie przyszedł.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Sekretarz p. Lubomirski odczytuje spis dalszych petycyi, które przydzielono jednośnym komisjom jak wyżej.

Marszałek wzywa sekretarzy do odczytania złożonych wniosków i interpelacji.

Sekretarz p. M. Urbański czyta:

W n i o s e k

posłów Abrahamowicza i Merunowicza.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm wzywa e. k. Rząd, ażeby przeprowadził otwarcie e. k. Sądu powiatowego w Jaryczowie nowym w powiecie lwowskim.

Lwów, dnia 26. września 1907.

Wnioskodawcy

Abrahamowicz i Merunowicz, w. r.

Syniewski, Rayski, Tomaszewski, Maiss, Staniszewski, Wiśniewski, Sala, Bednarski, Huza, Kleski, Tarnawski, Maryewski, Koli-scher, Vayhinger.

W n i o s e k

Zważywszy, że nieurodzaj zboża w ro-ku bieżącym w Galicyi, jak również w in-nych prowincjach Austro-Węgier, spowo-dował nadmierne podwyższenie cen ziarna, a w szczególności żyta i pszenicy,

zważywszy, że zachodzi uzasadniona obawa, czy produkcya zboża, pochodząca z tegorocznych zbiorów, wystarczy na po-trzeby konsumpcyi do czasu żniw w roku przyszłym,

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, aby odnośnie do ustawy z 13. lutego 1906 Dz. nst. p. Nr. 20, art. 8. cło od żyta i przynicy za-wiesił, a to do dnia 1. lipca 1908.

Lwów, 26. września 1907.

Wnioskodawca :

Maryewski w. r.

Michałowski, Cinechciński, Tarnawski, Fe-derowicz, Jabłoński, Leo, Kleski, Sare, Ma-lachowski, Tomaszewski, Maiss, Syniewski, Staniszewski, Głabiński, Vayhinger, Frucht-mann.

W n i o s e k.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, ażeby z po-wodu tegorocznego nieurodzaju żyta i ko-nieczyny, właścicielom gruntów odpisał po-datek gruntowy stosownie do nieurodzaju szczególnie w powiatach górskich, zniżył ceny kolejowe od przewozu karmy bydła o 70% aż do żniw 1908 r. i udzielił bezpla-tnie odpowiednią ilość soli bydlęcej.

We Lwowie, dnia 26. września 1907.

Wnioskodawca :

Szwed w. r.

Bojko, Pastor, Kramarczyk, F. Włodek Korol, Stojalowski, Mogilnicki, Skołyszew-ski, Wilczkiewicz, Staruch, Huryk, Weso-liński, Szmigielski, Potoczek, J. Jawor-ski.

W n i o s e k.

Na wysokości około 950 m. nad po-wierzchnią morza, w położeniu uroczem, o-słoniętem wysokimi szczytami Czarnohory, w pośród 22.000 morgów lasów szpilko-wych kameralnych i 26.000 morgów lasów fundacyi hr. Skarbka, nad sznmiącym w skalistym łożysku Czeremoszem leży w powiecie kossowskim miejscowość Bur-kut, posiadająca wszelkie ku temu warunki, ażeby mogła stać się silnie uczęszczanem zdrojowiskiem i klimatycznym miejscem leczniczem.

Obok powyżej opisanych warunków położenia — podobnych pod wielu wzglę-dami do tych, jakie ma Zakopane w oto-czeniu Tatr, posiada jeszcze Burkut szereg źródeł szczawy żelazistej o podobnych własnościach leczniczych, jak Krynica i Franzensbad.

Racjonalnie urządzona rozsyłka wody burkuckiej, bardzo milej w użyciu, mogłaby zastąpić wodę bilińską, gieshtüblery i inne podobne zagraniczne wody.

Gdy na Bukowinie powstaje w podobnych warunkach już teraz pięknie opłaca-jące się zdrojowisko Dorna Watra, gdy rząd węgierski nie żałując zachęty prywa-tnym przedsiębiorcom i hojnych wkładów gotówką ze skarbu państwa, podnosi i roz-wija zdrojowiska i miejsca klimatyczne, na ziemi węgierskiej znajdujące się, — c. k. Zarząd domen i lasów państwowych nie czyni dla rozwoju Burkutu nie, albo tak prawie jakby nie. Skromny drewniany pa-wilon jeden o 8 pokojach i bardzo prymi-tywne łazienki drewniane na 4 wanny, przed kilkunastu laty wybudowane — oto wszystko, co dla eksploatacyi Burkutu, po-siadającego świetne warunki zdrojowiska klimatycznego, dotychczas uczyniono.

Komunikacya Burkutu przez Żabie ze stacją kolei żelaznej w Worocheie dziś jeszcze jest mało co lepszą, jak za czasów Pola.

Zważywszy przeto, że Burkut, otoczony racjonalną opieką mógłby się stać błogosławieństwem dla całej tautejszej okolicy — mógłby stać się środkiem kulturalnego podniesienia tej okolicy i źródłem dobrobytu ludności miejscowej, a zresztą mógłby dawać także i piękne dochody — podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, ażeby zajął się odpowiadającym choć cokolwiek wymogom dzisiejszych czasów urządzeniem eksploatacyi źródeł leczniczych w miejscowości Burkut, powiatu kossowskiego, należącej do dóbr kameralnych — a przedewszystkiem, ażeby c. k. Zarząd dóbr kameralnych przyczynił się do urządzenia lepszej komunikacyi Burkutu z najbliższą stacją kolejową w Worocheie.

We Lwowie, dnia 23. września 1907.

Wnioskodawca:

Teofil Merunowicz w. r.

Syniewski, Wuist, Fruchtmann, Vayhinger, Tarnawski, Huza, Głabiński, Rayski, Maiss, Ciuchciński, Michałowski, Kleski, Jahl, Maryewski, Małachowski, Bednarski.

W n i o s e k.

Zważywszy, że c. k. Rząd, mimo uchwał Wysokiego Sejmu, dotąd nie przystąpił do utworzenia szkoły średniej w Tarnobrzegu;

zważywszy, iż ludność powiatu tarnobrzegskiego na tem bardzo cierpi, gdyż musi do dalej oddalonych szkół posyłać swoje dzieci;

zważywszy dalej, że tak gmina Tarnobrzeg jak i powiat tarnobrzegski zobowiązali się pewne ofiary ponieść na wybudowanie szkoły;

zważywszy wreszcie, że utworzyć się mająca szkoła będzie miała zapewnioną frekwencyę, albowiem sam powiat Tarnobrzegski zwyż 500 dzieci do szkół średnich posyła, podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, aby już w roku 1909 utworzył szkołę średnią w Tarnobrzegu.

We Lwowie, dnia 26. września 1907.

Wnioskodawca:

Zdzisław Tarnowski w. r.

Czartoryski, St. Tarnowski, Bobrzyński, Skrzyński, Gorayski, Hupka, Czecz, Milewski, Tyszkiewicz, A. Lubomirski, A. Jędrzejowicz, Wł. Jaworski, Wodzicki, Paszkowski, Moysa.

W n i o s e k

posła Wursta w sprawie budowy kolei normalnotorowej z Rachinia przez Dolinę (saliny) Strutyn Roźniatów-Perehińsko-Niebyłów-Rosólnę-Starunię Solotwinę do Nadwórny z odnogą przez Jasień do Angełowa.

Powiaty doliński, kałuski, bohorodczański i nadwórniański są w swej południowej części pod względem komunikacyi kolejowej najbardziej zaniedbanym w kraju obszarem.

Dlatego grono osób prywatnych i reprezentantów instytucyi publicznych — w tym względzie interesowanych — podjęło akcyę, mającą na celu wybudowanie kolei lokalnej o normalnym torze, przecinającej wspomniany obszar, która biedz będzie z Rachinia przez Dolinę (saliny) Strutyn Roźniatów - Perehińsko-Niebyłów-Rosólnę-Starunię-Solotwinę do Nadwórny z odnogą przez Jasień do Angełowa.

Staraniem i kosztem tego konsorecyum bardzo poważne krajowe siły fachowe opracowały i przygotowały dla tej kolei dołączone tu % sprawozdanie komercyalnie i

obliczenie rentowności oraz sprawozdanie techniczne, jak niemniej projekt częściowo ogółowy, a częściowo szczegółowy.

Zważywszy, że obszar ciężenia tej kolei lokalnej wynosi olbrzymią przestrzeń, po przeszło 200.000 hektarów, a w tem z górą 100.000 hektarów — niemal dziewięćdziesiąt i w znikomej tylko częście eksploatowanych lasów.

zważywszy, że tak ogromne obszary lasów są zupełnie odcięte od rynków zbytu;

zważywszy, że wskutek tego gniją i trupieją — ginąc nieużytkowane — krocie tysięcy sążni kubicznych materiałowego i opałowego drzewa, podczas gdy równocześnie coraz dotkliwszy brak i drożyzna tego drzewa grozi wprost katastrofą krajowi;

zważywszy, że w ten sposób giną dla gospodarstwa krajowego co roku bezpowrotnie miliony koron;

zważywszy, że ta kolej: ułatwi wywóz soli z dołińskiej saliny, z bezpośrednią finansową korzyścią dla krajowego funduszu solnego, umożliwi eksploatacyę znanych nawet poza granicami kraju torfowisk w Strutyniu, oraz przyczyni się do rozwoju przemysłu woskowego i naftowego, mającego najlepsze widoki na terenach ciągnących się wzdłuż całej tej linii kolejowej, a rozwijającego się tam — pomimo doskonałych geologicznych warunków — tylko bardzo słabo, właśnie wskutek braku komunikacji kolejowej;

zważywszy, iż cały obszar ciężenia tej kolei z jednej strony ma bardzo słabą produkcyę zboża i okopowizn, i musi je dla pokrycia swej konsumeyi — w wielkiej ilości importować, a z drugiej strony kwitnie na nim chów bydła, które obszar ten przy komunikacji kolejowej masowo mógłby eksportować i że także z tych względów projektowana kolej niezmiernie podniesie dobrobyt mieszkańców;

zważywszy, iż projektowana kolej z natury rzeczy spowoduje powstanie licznych fabryk dla przeróbki wyżej wzmiankowanych, tak obfitych na danym obszarze surowców i w następstwie sprowadzi także zużytkowanie (dla owych fabryk) olbrzymiej ilości sił wodnych z tamtejszych wód górskich;

zważywszy, że w ten sposób rozwinię się na wielką skalę eksploatacyę przyrodzonego majątku wielkiej części kraju, dzisiaj zupełnie nie wykorzystywanego, a w następstwie podniesie się dobrobyt i siła podatkowa w kraju;

zważywszy, że wszystkie te warunki zabezpieczają projektowanej kolei wielkie finansowe powodzenie, bo — jak wykazuje przedłożone przy niniejszem obliczenie rentowności — kolej ta zapewnia inwestowanemu na nią kapitałowi 5 proc. oprocentowanie;

zważywszy, iż wspomniane konsorcjum nagromadziło materiały fachowo opracowane przy niniejszem przedstawione, które umożliwiają rychłe i łatwe zoryentowanie się w danej sprawie;

zważywszy wreszcie, że zabiegi i ofiarność tego konsorcyum są jednym z rzadkich a bardzo pożądaných objawów inicjatywy prywatnej w dziedzinie rozwoju komunikacji kolejowej kraju i z tego względu, jeśli już nie na doraźne obecnie finansowe, to w każdym razie moralne poparcie kraju zasługuje, a nadto gdy rzeczony konsorcyum czyni zabiegi, by kapitałem prywatnym daną kolej lokalną powołać do życia i w tym względzie moralnie choćby tylko uznanie i poparcie Wysokiego Sejmu niezmiernie się przyczyni do pozyskania kapitału prywatnego — proszę, by Wysoki Sejm raczył powziąć następującą uchwałę:

I. Sejm uznaje projektowaną kolej lokalną „Rachiń - Dolina - Strutyn-Roźniatów-Perehińsko-Niebyłów-Rosólna-Starunia-Solo-

twina-Nadwórna z odnogą do Angelowa“ za użyteczną i potrzebną ze względów na ogólne interesy kraju.

II. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, aby zbadał projektowaną kolej lokalną pod względem komercyjnym i finansowym i przedłożył na następnej sesji Sejmowi odpowiednie wnioski.

We Lwowie, dnia 20. września 1907.

Wnioskodawca:
Wurst, w. r.

Pastor, Hupka, Rayski, Merunowicz, Jabłoński, Głabiński, Vayhinger, Sala, Fedorowicz, Fruchtman, Buynowski, Stadnicki, Tomaszewski, Czarkowski-Golejewski, Tarnawski, Kolischer, Maiss, Małachowski, Leo, Jahl, Sare, Huza, W. Czaykowski, Maryewski, Paygert, Bednarski, Loewenstein, Rozwadowski, Mycielski, Ciucheński, Staniszewski, A. Lubomirski, Niezabitowski, Mandyczewski.

W n i o s e k

Podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd: aby jaknajrychlej założył w Stryju wyższą szkołę realną i żeńskie seminarium nauczycielskie z językiem wykładowym polskim.

We Lwowie, dnia 26. września 1907.

Wnioskodawca:
Fruchtman w. r.

Vayhinger, Maryewski, Jabłoński, Michałowski, Bednarski, Rayski, Sala, Wurst, Kolischer, Wł. Czaykowski, Ciucheński, Małachowski, Buynowski, Jahl, Tarnawski, Maiss, Huza, Syniewski, Zardecki.

W n i o s e k.

Kolej Piła-Jaworzno zbudowana w celach przemysłowych, oraz dla ożywienia ruchu w okolicy niemal najbardziej przemysłowej kraju, do tego czasu nie spełnia

zadania w całej pełni głównie z dwu powodów: najpierw dla nieodpowiedniego rozkładu jazdy, powtóre dlatego, ponieważ kończy się wprost bezmyślnie w Jaworznie.

Skutek tego ten, że kolej ta nie przynosi dochodu spodziewanego i takiego, jakiby przynosiła, gdyby wymienione powyżej powody były usunięte.

Wobec tego podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Poleca się Wydziałowi krajowemu ażeby bezwzględnie wziął pod rozwagę i przeprowadził potrzebne przygotowania do budowy kolei z Jaworzna do Mysłowic i Sejmowi na najbliższej sesji przedłożył stanowcze wnioski w tej sprawie.

Lwów, d. 26. września 1907.

Wnioskodawca:
Ks. Stojałowski w. r.

Wilczkiewicz, Szwed, Rutowski, Rayski, Szponder, Potoczek, Wesoliński, Bohaczewski, Skolyszewski, Szajer, F. Włodek, Pastor, Kuryłowicz, Korol, Staruch, Szmigielski, Hanczakowski.

W n i o s e k

Największym obciążeniem funduszu krajowego są wydatki na szkolnictwo ludowe, w szczególności na pensje nauczycieli, które pomimo ostatniej regulacji i podwyższenia przecież jeszcze nie odpowiadają ani potrzebom ani życzeniom nauczycielstwa, a zwłaszcza nauczycieli i nauczycielek pomocniczych.

Nie można zaprzeczyć, że żądania nauczycielstwa o przyznanie im pensji w wysokości takiej, jaka przyznana jest urzędnikom państwowym w trzech najniższych rangach, w zasadzie byłoby uzasadnionem, nie może jednak być spełnionem jedynie z tego powodu, ponieważ nie pozwalają na to fundusze krajowe.

Ze fundusze krajowe nie wystarczają na polepszenie plac nauczycielskich, ani na inne naglejsze potrzeby (jak n. p. zakłady dla młodocianych przestępców, dla matoków i t. d.), to dziś stwierdziło wolaie wszystkich krajów, aby rząd zasilił skarby krajowe — oraz przyrzeczenie rządu, że zadośćuczyni temu żądaniu.

Nie przesądzając, w jaki sposób rząd zasili fundusz krajowy — i bez względu na ten zasilek, należy domagać się od rządu stanowczo, aby ponosił połowę wydatków na pensye nauczycieli ludowych obliczone wedle trzech ostatnich rang urzędniczych.

Wobec tego wnoszą podpisani:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Poleca się Wydziałowi krajowemu, ażeby w porozumieniu z Radą szkolną krajową rozpoczął rokowania w tym kierunku, aby rząd ponosił połowę pensyi nauczycieli ludowych, obliczonych wedle plac 3 ostatnich rang urzędniczych.

Lwów, d. 26 września 1907.

Wnioskodawca:
Stojałowski w. r.

Szwed, Wesoliński, Potoczek, Szpouder, Szajer, Skołyszewski, F. Włodek, Staruch, Szmigielski, Korol, Bohaczewski, Hańczakowski, Wilczkiewicz, Pastor, Kuryłowicz.

W n i o s e k.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Poleca się Wydziałowi krajowemu, ażeby na najbliższej sesji przedstawił Sejmowi ponownie projekt ustawy, regulującej opiekę nad ubogimi, kalekami i nieuleczalnymi, z uwzględnieniem współdziałania funduszków powiatów i kraju w ponoszeniu kosztów tej opieki.

Wnioskodawca:
Małachowski.

Syniewski, Ciuchciński, Skołyszewski, Ray-ski, Lec, Tomaszewski, Staniszewski, Kleski,

Maryewski, Pastor, Jahl, Fruchtmann, Zardecki, Maiss, Kolischer, Buynowski, Jabłoński, Federowicz, Huza, Tarnawski, Oleśnicki, Mogilnicki, Głabiński, Korol, Sala, Stadnicki, Michałowski, Vayhinger, Bednarski.

U z a s a d n i e n i e.

Ustawa państwowa z dnia 5. grudnia 1896 l. 222 Dz. u. p., normująca stosunki przynależności gminnej, zwiększyła jeszcze już i tak zbytne obciążenie gmin ciężarami, wynikającymi z obowiązku wyłącznego ponoszenia kosztów opieki nad ubogimi, do gminy przynależnymi. Jeżeli bowiem aż do czasu wejścia w życie tej ustawy przynależność do gminy nabywało się przeważnie bądź przez urodzenie w gminie lub przyjęcie do gminy na podstawie uchwały rady gminnej i gdy to przyjęcie zawisłem było wyłącznie od dobrej woli właściwej rady gminnej; — ustawa z dnia 5. grudnia 1896 nadała wszystkim tym, którzy w pewnej gminie 10 lat przebywają, prawo żądania uznania przynależności ich do tej gminy.

Wskutek tego, w dniu 6. lutego 1897 niżej podpisany wnioskodawca, z uwagi na skutki, jakie ustawa z dnia 5. grudnia 1896 wyrzeć musiała na fundusze większych gmin, uczynił wniosek o polecenie Wydziałowi krajowemu, ażeby po myśli §. 22. ustawy o przynależności z dnia 3. grudnia 1863 Nr. 105 Dz. u. p. przedłożył projekt ustawy o wykonywaniu opieki nad ubogimi, uwzględniając konieczność współdziałania w tej mierze funduszków powiatów i kraju.

Gdy atoli wniosek ten w ciągu ówczesnej sesji sejmowej nie doczekał się załatwienia, niżej podpisany wnioskodawca ponowił go w dniu 29. grudnia 1897. Na skutek tego ponowienia wniosku komisya prawnicza, której wnioski te Wys. Sejm przakazał w sprawozdaniu swem, przedłożonem Sejmowi na posiedzeniu z dnia 18. lutego 1898, uznając słuszność i aktualność

sprawy, zakończyła wywód swój wnioskami treści następującej:

„Poleca się Wydziałowi krajowemu, ażeby przedłożył jak najrychlejszy projekt ustawy o wykonywaniu opieki nad ubogimi i przy układaniu tego projektu rozważył, czy i w jakiej mierze, z uwagi na skutki, które ustawa z dnia 5. grudnia 1896 Nr. 222 Dz. u. p. na fundusze większych gmin wywarła i wywiera — współdziałania w opiece nad ubogimi z funduszów powiatów i kraju wprowadzić należy“.

Wniosek ten uchwalił Wysoki Sejm dnia 18. lutego 1898 r. Wskutek tej uchwały Wydział krajowy, chcąc zebrać daty i materiały do badań potrzebne, rozesłał w dniu 11. maja 1898 do wszystkich Wydziałów powiatowych i magistratów większych miast okólnik, w którym żądał wyjaśnień co do stosunków, jakie w danych gminach pod względem opieki nad ubogimi panują.

Sprawozdania nadesłane w ciągu najbliższych lat wykazały wprost rozpaczliwy stan opieki nad ubogimi. Okazało się, że gminy albo nie mogą z powodu braku funduszów, albo wogóle nie chcą zajmować się opieką nad ubogimi; że powiaty absolutnie żadnej akcji w tym względzie nie rozwinęły, tak, że opieka nad ubogimi, prócz niedostatecznych wyników akcji we Lwowie i w Krakowie i może w kilku jeszcze większych miastach, wprost wcale wykonywaną nie jest.

Ten stan rzeczy skłonił Wydział krajowy do przedstawienia Sejmowi rezultatów tych studyów sprawozdaniem z dnia 11. czerwca 1901. Z obszernego tego sprawozdania wyjmujemy jeno kilka najbardziej charakterystycznych ustępów:

Projekt, jaki równocześnie przedkładamy — powiada Wydział krajowy — spełnić może zaledwie jedną część zadania, jakie spełnić powinny czynniki publiczne w dziedzinie opieki i niesienia pomocy ubóstwu. Projekt Wydziału krajowego zajmuje się tylko ubóstwem indywidualnem i to

w ścieśnionym zakresie pomocy osobom, które fizycznie nie są zdolne do podjęcia jakiegokolwiek pracy, — i Wydział krajowy zaznacza z naciskiem potrzebę akcji publicznej, skierowanej w celu powstrzymywania włóczęgostwa i żebractwa przez organizację instytucji „stacyj zaopatrujących“, zmuszanie do pracy osób, które mogą, ale nie chcą pracować w instytucjach takich, jak kolonie poprawcze, domy przymusowej pracy, wreszcie w celu dostarczania pracy tym, którzy chcą i mogą pracować, a zatrudnienia nie znajdują, przez system biur pośrednictwa pracy.

Wydział krajowy w projekcie swym pozostawia zorganizowanie opieki publicznej nad ubogimi na nienaruszonej zasadzie prawnej, tj. na podstawie prawa przynależności do gminy. W przeciwstawienie do ustawodawstwa innych krajów Monarchii (u. p. Austrii dolnej), które do załatwiania spraw opieki powołuje nowe jednostki administracyjne, t. zw. „okręgi ubogich“, Wydział krajowy spełnienie tych zadań opiera u nas w kraju na istniejącej organizacji czynników autonomicznych. Według projektu Wydziału krajowego powołaną zostaje jednostka autonomiczna miejscowa, t. j. gmina, wspólnie z równorzędnym czynnikiem, obszarem dworskim, do spełniania zadań opieki. Siły intelektualne tej jednostki uzupełnia na miejscu współdziałanie czynników inteligencji miejscowej, w pierwszym rzędzie duchowieństwa, które z natury rzeczy powołane jest do działania w imię miłości bliźniego.

Niedostateczne zasoby materialne gmin i obszarów dworskich wspomóż zamierza projekt Wydziału krajowego przez powołanie do świadczenia wyższych i silniejszych jednostek autonomicznego ustroju, t. j. powiatów i kraju. Projekt Wydziału krajowego zaznacza jednak wyrażnie, że przepisy ustawy nie powinny wpłynąć tamująco na rozwój dobroczynności prywatnej. Nie wątpi też Wydział krajowy, że i e. k. Rząd, który wielokrotnie o losy ustawodawczego uregulowania opieki nad ubo-

gimi w Galicyi się zapytywał, zechce ze swej strony również ułatwić finansowe spełnienie zadań tej opieki publicznej.

Co do strony budżetowej projektu, Wydział krajowy nie określił wówczas dokładnie terminu wejścia jego w życie, nie wykluczając myśli, że może nastąpić okres przejściowy, który posłuży do uporządkowania zasobów, jakie na cele w ustawie wskazane w kraju są, i do stworzenia zakładów i instytucyj krajowych, o które działalność gmin na polu opieki nad ubogimi oprzećby się mogła.

Powyższe sprawozdanie Wydziału krajowego było przedmiotem gruntownej dyskusji w komisji administracyjnej, która uznając, że jest bardzo na czasie podjęcie przez Wydział krajowy myśli, wnioskami niżej podpisanego wnioskodawcy objętych i wystąpienie z projektem ustawy o zorganizowaniu opieki nad ubogimi, sądziła jednak, że pierwiej powinna być utworzona dotacya krajowa funduszu ubogich, a dopiero po zebranych danych i doświadczeniach należałoby użyć tego funduszu według przedłożonego projektu ustawy. Wskutek tego komisya administracyjna w dniu 2. lipca 1901 r. wniosła rezolucyę, polecającą Wydziałowi krajowemu, by utworzył fundusz opieki nad nbogimi, dotowany z funduszków krajowych w miarę możności budżetowej, otwierając ten nowy dział budżetu począwszy od r. 1902.

To sprawozdanie komisji spadło jednak z porządku dziennego.

Rzecz została poruszona ponownie w r. 1903 przez sejmową komisję sanitarną, która załatwiając sprawozdanie Wydziału krajowego z czynności Depart. V., uczyniła wniosek, iżby Sejm polecił Wydziałowi krajowemu, aby na najbliższej sesji przedstawił ponownie Sejmowi projekt ustawy regulującej opiekę nad nbogimi, kalekami i nieuleczalnymi.

Sejm powziął 24. października 1903 r. uchwałę zgodną z tym wnioskiem, wsku-

tek czego Wydział krajowy w dniu 12. września 1904 do l. 113.601 przedstawił Sejmowi nowy projekt ustawy o opiece publicznej nad ubogimi, projekt, który w ogólnych zarysach był powtórzeniem projektu Wydziału krajowego, przedłożonego Sejmowi w r. 1901, który wprowadził jednak pewne zmiany w interesie ulżenia funduszom powiatowym i funduszowi krajowemu, obciążonym innymi wydatkami. Projekt ten obejmował również tworzenie krajowych, powiatowych lub gminnych zakładów dla nieuleczalnych.

To przedłożenie Wydziału krajowego było przedmiotem dłuższych dyskusyj w komisji administracyjnej, atoli z powodu zasadniczej różnicy zdań w tej komisji nie podobna było doprowadzić do porozumienia. Formalnych uchwał komisya podobno nie powzięła, gdy jednakowoż większość komisji chciała nad tym projektem przejść do porządku dziennego, referent tej sprawy p. Jabłoński złożył referat, który powierzone posłowi Torosiewiczowi. Komisya nie przedłożyła jednak Sejmowi żadnego sprawozdania w tej mierze.

Oprócz tego sprawa dobroczynności publicznej poruszana była w ostatnich latach w Sejmie przy rozmaitych okolicznościach, a to :

wnioskiem p. Maryewskiego z 8. października 1903, żądającym zbadania sprawy ewentualnej budowy sanatoryów krajowych dla gruźliczo chorych, ze względu na szkody, wyrządzone przez gruźlicę najuboższej warstwie ludności, pozbawionej środków na skuteczną kuracyę;

wnioskiem p. Maryewskiego, zgłoszonym w jesiennej sesji r. 1904, z żądaniem założenia domów przymusowej pracy i kolonii rolniczej poprawczej dla skazańców i małoletnich przestępców;

wnioskiem p. Merunowicza, zgłoszonym 10. października 1905, żądającym utworzenia funduszu specjalnego krajowego na cele wychowawcze dla dzieci

opuszczonych i moralnie zaniedbanych i na cele innych zakładów humanitarnych dla ubogich dzieci;

sprawozdaniem Wydziału krajowego i komisji administracyjnej we wrześniu, względnie październiku 1905 r. przedłożonem Sejmowi, co do wprowadzenia w życie krajowego funduszu sierocego;

sprawozdaniem komisji sanitarnej przedłożonem dnia 6. listopada 1905 w przedmiocie wniosku p. Marsa co do zakładania przytułkowych domów dla kalek, ubogich starców i uzdrowieńców;

sprawozdaniem komisji gminnej z powodu petycyi Wydziału powiatowego w Stryju i innych o zmianę przepisów, normujących obowiązki gmin co do utrzymywania zubożałych i niezdolnych do pracy i postępowania z rekonwalescentami nieuleczalnymi chorymi, którzy nie mogą pozostawać w szpitalach.

To ostatnie sprawozdanie, podnosząc również ujemne skutki ustawy o przynależności z 5. grudnia 1896 na fundusze gminne, zakończone zostało poleceniem Wydziałowi krajowemu, ażeby petycyę Wydziałów powiatowych zbadał i odpowiednio sprawozdanie, względnie wnioski Sejmowi na najbliższej sesyi przedstawił.

Z wykazanego powyżej stanu rzeczy wynika, że sprawa uregulowania opieki nad ubogimi dotychczas nie została załatwioną. Wynika jednakowoż także ze wszystkich sprawozdań i wniosków powyżej przytoczonych, że tak Wydział krajowy jak i wszystkie bez wyjątku reprezentacje gminne i powiatowe, jak niemniej komisye: prawnicza, gminna, administracyjna i sanitarna, uchwalając w różnych czasach i przy różnych sposobnościach swe wnioski, przedstawiały Sejmowi jednomyślne zdanie, że gminy a szczególnie większe miasta są pod tym względem niesłusznie nad miarę obciążone, ze szkodą spełniania przez gminy ich społecznych i kulturalnych zadań i ze szkodą sprawy samej, gdyż gminy nie są

w możności podołać zadaniu należytego opiekowania się ubogimi, kalekami, starcami, nieuleczalnymi i t. p. osobami, potrzebującymi pomocy społeczeństwa, nie mogącymi utrzymać siebie i najbliższych członków swej rodziny, którym zaopatrzenie pewne dać są obowiązane.

Równocześnie inne kraje koronne, jak Morawy, Austria dolna, Styrya i inne kilkakrotnie zajmowały się uregulowaniem tych spraw i uchwały ustawy wymagające od funduszków powiatowych i od funduszu krajowego współdziałania w ponoszeniu tych ciężarów.

Wiece miast, które w ostatnich latach kilkakrotnie w Wiedniu się zbierały, dały również wyraz konieczności pociągnięcia do współdziałania funduszu krajowego i gminnych i przedstawiały w sposób nader przekonywujący, że uregulowanie sprawy opieki nad ubogimi jest nieodzownem, jeżeli gminy mają podołać tym zadaniom, jakie na nie ustawodawstwo wkłada.

Gdy wkońcu sanacya finansów krajowych nie schodzi z porządku dziennego programu politycznego Rządu i stronnictw miarodawczych w parlamencie; gdy zasada, iż fundusze krajowe i powiatowe winny przyjść z pomocą gminom w ponoszeniu kosztów opieki nad ubogimi jest powszechnie uznana jako słuszna i sprawiedliwa — przeto sądzą podpisani, popierający wniosek, że jest na czasie sprawę ponowić i wezwać Wydział krajowy, ażeby zbadawszy dotychczasowe projekty, zastanowił się nad tem, czy i jakiej zmianie one uległy mają i na najbliższej sesyi sejmowej wnioski swe Sejmowi przedstawił.

I n t e r p e l a c y a

do c. k. Komisarza rządowego.

Magistrat miasta Krakowa zarządził ażeby rzeźnicy z Piasków wielkich sprowadzone do Krakowa mięso poddawali ponownym oględzinom weterynarskim za opłatą taksy na rzecz gminy miasta Krakowa.

Aby tem więcej utrudnić sprowadzanie mięsa, zarządzono, że:

I. oględziny mają się odbywać nie przy wprowadzaniu na granicy Krakowa, lecz w rzeźalni miejskiej, położonej na odległym, poprzód do gminy Grzegórzki, a od dwóch lat do gminy Krakowa należącym terytoryn;

II. że od każdej sztuki mięsa, chociażby ta była minimalną, należy za oględziny po 8 hal. opłacać;

III. że prócz podatku spożywczego, oraz dodatku gminnego od tego podatku przy wstępie do Krakowa na rogacie opłacać się mającego, ma każdy złożyć kaucję, równającą się podwójnej naletyłości podatku spożywczego i dodatku do tego podatku.

Zarządzenie powyższe, utrudniające w wysokim stopniu wszelką konkurencyę, spowodowało znaczne podskoczenie cen mięsa w Krakowie, co nader dotkliwie konsumentom zwłaszcza biedniejszym, czuć się daje, a zarazem podkopuje coraz bardziej egzystencyę ludności w Piaskach wielkich, która od wieków, bo jeszcze na zasadzie przywilejów królów polskich, trudni się handlem bydła i wyrąbem mięsa, co jedyny sposób jej zarobkowania stanowi.

Piaski wielkie posiadają wzorową rzeźnię i utrzymują własnego dyplomowanego weterynarza, który mięso ogląda, a przeznaczone do wywozu zaopatruje odpowiednim certyfikatem, tudzież wymaganą plombą.

Wobec tego zarządzenia, aby mięso w ten sposób certyfikatem i plombą zaopatrzone przy wprowadzaniu do Krakowa ponownym poddawano oględzinom za opłatą taksy, sprzeciwia się rozporządzeniu c. k. Namiestnictwa z dnia 28. czerwca 1888 r. Dz. u. kr. Nr. 74, wydanemu na podstawie ustawy z 29. lutego 1880 r. Dz. pr. p. Nr. 35. Zaś wedle orzeczenia Trybunału administracyjnego orzeczeniem z dnia 2.

listopada 1899 Nr. 8655 do zaprowadzenia taksy za oględziny wprowadzanego ze zewnątrz mięsa, potrzeba nstawy sejmowej i Najwyższej sankcyi. (Sollten nun für derlei amtliche Leistungen, welche an sich unentgeltlich sind, von den einzelnen, in dessen Interesse sie zunächst erfolgen, Gebühren gefordert werden, so sind diese im technischen Sinne des Wortes „Gebühren“ für Akte der öffentlichen Verwaltung der Gemeinde, beziehungsweise eine besondere Art von, zur Deckung der allgemeinen Verwaltungsauslagen der Gemeinde, respektive des daraus sich ergebenden Abanges, bestimmten Auflagen oder Abgaben, welche in die Kategorie der Zuschläge zu den direkten Steuern oder der Verzehrungssteuer nicht gehören, daher zu deren Einführung der nach der Gemeindeordnung hiezu erforderliche Spezialakt (Landesgesetz, Allerhöchst genehmigter Landtagsbeschluss erforderlich ist).

I dlatego cech zbiorowy rzeźników i masarzy w Piaskach Wielkich wniósł pod datą 26. sierpnia 1906 zażalenie względnie rekurs przeciw zarządzeniu Magistratu krakowskiego.

Mimo ważności sprawy, mimo urgensów ze strony cechu zbiorowego rzeźników i masarzy z Piasków wielkich, c. k. Namiestnictwo dotąd zażalenia względnie rekursu nie załatwiło, co tem więcej uderza, że w takiej samej sprawie, a mianowicie, gdy gmina miasta Podgórze postanowiła uchwałą rady miejskiej z dnia 13. października 1898 zaprowadzić u siebie oględziny mięsa z Piasków wielkich za opłatą taksy, a c. k. Starostwo reskryptem z dnia 18. kwietnia 1899 l. 8439 zakazało wykonania tej uchwały, c. k. Namiestnictwo orzeczeniem z dnia 10. czerwca 1899 l. 46.008 nie uwzględniło rekursu gminy miasta Podgórze i utrzymało w mocy zarekurowany reskrypt, opierając swoją decyzję na powołanym powyżej rozporządzeniu z dnia 28. czerwca 1888 Dz. ust. kraj. Nr. 74.

W sprawie tej wniesiono w czasie poprzedniej sesyi interpelacyę do Komisarza

Rządowego. Odpowiedź nie była wystarczającą — ile, że Komisarz rządowy odpowiedział, że rekurs przeciw rozporządzeniu Magistratu krakowskiego należy wnieść do Wydziału krajowego. Ponieważ rozechodzi się tu o nieprawne pobory za oględziny mięsa i niewłaściwe żądanie dostawiania tegoż do rzeźalni i żądanie kaucyi, a więc zarządzenia sprzeczne z ustawami, przeto powołane są do położenia tamy nadużyciom Władze polityczne, a zresztą bez względu na zapatrywanie Komisarza rządowego, rezolucya pisemna powinna z Namiestnictwem być wydana.

Zapytuję więc poraz drugi, dlaczego dotąd zażalenie względnie rekurs cechu zbiorowego rzeźników i masarzy z Piasków wielkich przeciw bezprawnemu zarządzeniu Magistratu krakowskiego, aby mięso ze zewnątrz wprowadzone aż do rzeźalni miejskiej celem oględzin było dostawiaue, taksa za oględziny płaconą i nie dającą się usprawiedliwić kaucya przy wprowadzaniu mięsa składaną była, nie został załatwiony i czy c. k. Namiestnictwo skłonne jest położyć tamę bezprawnym praktykom Magistratu krakowskiego i tym sposobem uchronić ludność Piastów wielkich od upadku materyalnego, a konsumentów miasta Krakowa od nadużyć pod względem wyrubowania cen mięsa przez tamtejszych rzeźników.

Interpelant:
Skołyszewski.

Czecz, Szwed, Maryewski, Płocki, Czarowski-Golejewski, Wilezkiewicz, Kramarczyk, Pastor, Wesoliński, Żardecki, Stojalowski, Olesnicki, F. Włodek, Hupka, Maiss.

I n t e r p e l a c y a

do c. k. Rządu p. Schätzla i towarzyszy.

W roku 1906 objął Wysoki Rząd budowę kolei lokalnej ze Lwowa przez Brzeżany do Podhajec i oddał tę budowę w przedsiębiorstwo prywatne z zastrzeże-

niem ukończenia do dnia 1. października 1908 r. Interesowane tą budową powiaty i miasta z niepokojem śledzą postępu budowy, przywiązując poważne znaczenie do terminu ukończenia budowy, gdyż z terminem tym wiąże się spełnienie wieloletnich zabiegów i nadziei. Z terminem ukończenia tej budowy łączą interesowani powstanie całego szeregu instytucyi i zakładów lokalnych, a żywy interes w programowem ukończeniu budowy ma również kraj cały mając w niej angażowany paromilionowy kapitał. Tymczasem budowa nie postępuje normalnie, stan powyższy spowodował powiat przemysłański i m. Lwów do podnoszenia zażaleń, a sprawozdanie c. k. Dyrekcji budowy we Lwowie o procentowem wykończeniu robót budzi uzasadnioną obawę, iż otwarcie ruchu na wspomnianej linii może doznać znacznego opóźnienia.

Dla uspokojenia sfer interesowanych, upraszają zatem podpisani o wyjaśnienie, czyli istotnie należy obawiać się przekroczenia zakreślonego terminu budowy i co zamierza Wysoki Rząd uczynić, celem niedopuszczenia tej zwłoki.

Interpelant
Schätzl.

Huza, Kleski, Sala, Vayhinger, Michałowski, Tomaszewski, Sare, Maiss, Buynowski, Maryewski, Wiśniewski, Wurst, Fruchtmann, Bednarski.

Sekretarz p. Mazikiewicz czyta:

W n i o s e k.

Gmina Szumina powiatu starsamborskiego otrzymała za wydzierżawienie terenów naftowych na gruntach gminnych sumę 1.500 koron i uchwaliła pieniądze te użyć na założenie gminnej kasy pożyczkowej. Ponieważ rozechodzi się tutaj o dobro ogólne gminy i zamierzone założenie kasy ma na celu jedynie ratunek i dźwignięcie biednego ludu, dlatego podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy łaskawie uchwalić:

1. Zatwierdza się uchwałę Rady gminnej w Szuminie w sprawie założenia gminnej kasy pożyczkowej.

2. Poleca się Wydziałowi powiatowemu w Starym Samborze kasę tę co rychelej wprowadzić w życie.

We Lwowie, dnia 23. września 1907.

Wnioskodawca :

J. Jaworski w. r.

Korol, Hanczakowski, Kuryłowicz, Szmi-gielski, Wilczkiewicz, Barabasz, Oleśnicki, Staruch, Mazikiewicz, Huryk, Bojko, F. Włodek, Effinowicz, Ochrymowicz.

W n i o s e k.

Na szlaku kolejowym Sambor-Sianki odległość między Waniowcami i Samborem z powodu wielkiego koła przy objeździe miasta przewyższa 600 metrów ponad strefę. Przez to cena jazdy z Waniowic do Sambora liczy się już za dwie strefy, a ze Starego Sambora za trzy strefy.

Na stacyi w Waniowicach mało kto wsiada. Ale dla podróżnych, którzy w Starym Samborze wsiadają, dzieje się wielka krzywda, gdyż za 600 metrów płacą jak za całą strefę. Przy budowie szlaku kolejowego obiecauo, że na przedmieściu samborskiem naprzeciw Biskowie będzie przystanek. Przystanek ten jeszcze i z tej przyczyny pożądanym, że byłby on daleko bliżej miasta położony, niż główny dworzec i na głównym dworcu znacznie zmniejszyłyby się natłok podróżnych, jaki obecnie zawsze panuje.

Wobec tego podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić potrzebę przystanku „Sambor-Przedmieście“ na szlaku kolejowym Sambor-Sianki.

We Lwowie, dnia 22. września 1907.

Wnioskodawca :

J. Jaworski w. r.

Korol, Hanczakowski, Kuryłowicz, Szmi-gielski, Wilczkiewicz, Oleśnicki, Staruch,

Ochrymowicz, Huryk, Effinowicz, Mazikiewicz, Barabasz, Bojko, F. Włodek.

W n i o s e k.

Wzdłuż wsi Lastówki powiatu drohobyckiego płynie rzeka Stryj i dzieli wieś na dwie części i grunta gospodarskie. Dlatego ludzie potrzebują każdej chwili przechodzić przez rzekę, a ponieważ Stryj tutaj już wielki, to muszą używać tratwy. Przy wylewach jednak, jak również w zimie, kiedy woda nie przemarznie, przeprawa na tratwie niemożliwa i wówczas to ustaje we wsi wszelka, chociażby najgorsza komunikacja. Zmarli leżą tygodniami niepogrzebani, niespowiadani umierają, a w lecie dla tych gospodarzy, którzy po drugiej stronie rzeki mają grunta, robota w polu zupełnie ustaje.

Ponieważ wobec wielkich wydatków krajowych niema nadziei na postawienie mostów, a dla gminy będzie wielkiem dobrodziejstwem, jeśli będzie miała zapewnioną komunikację, chociażby dla przechodu, dlatego podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić postawienie kosztem krajowym w dwóch miejscach w Łastówkach przez Stryj ław przechodowych.

Wnioskodawca :

J. Jaworski w. r.

Hanczakowski, Barabasz, Effinowicz, Oleśnicki, Staruch, Korol, Bohaczewski, Kuryłowicz, Szmi-gielski, Mazikiewicz, Huryk, Ochrymowicz, Bojko, F. Włodek.

W n i o s e k.

Gmina Spas powiatu staroramborskiego leży po drugiej stronie Duiestru od państwowego gościńca. Od kiedy woda zerwała most, jaki tu był przed kilku laty, gmina została odcięta od wszelkiej komunikacji i ten stan trwa do dziś.

Wprawdzie obszar dworski zbudował dla swego użytku własnym kosztem wą-

ziutki most, ale gmina nie ma na nim zabezpieczonego przejazdu wolnego i on nie może wystarczyć dla użytku, jakiego wymagają miejscowe stosunki.

Tymczasem Spas to szeroko znana stacya klimatyczna. Tutaj rok rocznie przyjeżdża z górą 1000 gości dla poratowania zdrowia. Tutaj znajduje się jeszcze tartak i urząd pocztowy, do którego zostało przydzielonych kilka gmin. Ponieważ gmina sama nie jest w stanie zbudować mostu własnym kosztem, dlatego podpisani z uwagi na dobro ogólne wnoszą:

Wysoki Sejm raczy łaskawie uchwalić konieczną potrzebę budowy mostu kosztem krajowym na Dniestrze w Spasie i tęże budowę na czas najkrótszy naznaczyć.

We Lwowie, dnia 23. września 1907.

Wnioskodawca:
J. Jaworski w. r.

Korol, Hanczakowski, Bohaczewski, Kuryłowicz, Szmigielski, Wilezkiewicz, Oleśnicki, Staruch, Huryk, Barabasz, Bojko, F. Włodek, Effinowicz, Ochrymowicz.

W n i o s e k

posła Starucha i tow. w sprawie opłacania przez państwo papierów, druków i blankietów w poręczonym zakresie działania gminy.

Ponieważ gminy oprócz wszelkich ciężarów i wydatków jeszcze i papiery, druki i blankiety w poręczonym zakresie działania opłacać muszą, przeto podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić wezwanie do Rządu, aby wydatki na druki i blankiety w poręczonym zakresie działania z funduszu państwowego opłacane były i żeby gminy wogóle wynagradzane były z funduszu państwowego za poręczony zakres działania.

We Lwowie, dnia 26. września 1907.

Wnioskodawca:
Antoni Staruch w. r.

Oleśnicki, Korol, Kuryłowicz, Bojko, F. Włodek, Wilezkiewicz, Barabasz, Pastor, J. Jaworski, Hanczakowski, Bohaczewski, Huryk, Ochrymowicz, Kramarczyk, W. Szwed.

I n t e r p e l a c y a

posła ks. J. Jaworskiego i tow. do c. k. Rządu w sprawie Iwana Demka z Łopuszanki Chominej.

Iwan Demko gospodarz w Łopuszauce Chominej pow. starosamborskiego starał się w roku 1905 o paszport na broń. Sekretarz c. k. Starostwa Aleksander Sołtys kazał mu przynieść sobie rogi z kozła. Demko nie przeczuwając żadnego podstępu zabił kozła i przyniósł natychmiast rogi. Zaraz na drugi dzień potem przyszedł żandarm do Demka, wziął mu strzelbę i kozła, a c. k. Starostwo zasądziło na dwadzieścia dni aresztu i 40 koron kary. Iwan Demko wniósł przeciw temu rekurs do c. k. Namiestnictwa, dał adwokatowi Dr. Jaremie 20 kor., i do dzisiejszego dnia nie ma żadnej odpowiedzi.

Podpisani więc zapytują:

Czy wie o tem c. k. Rząd? i

czy pociągnie do odpowiedzialności c. k. Starostwo w Starym Samborze za takie podstępne postępowanie?

Interpelant
J. Jaworski.

Hanczakowski, Bohaczewski, Korol, Barabasz, Kuryłowicz, Mazikiewicz, Szmigielski, Effinowicz, Ochrymowicz, Oleśnicki, Staruch, Huryk, Bojko, F. Włodek.

I n t e r p e l a c y a

posła Włodzimierza Kuryłowicza i tow. do Wydziału krajowego co do wybudowania mostu na rzece Tabie w Wróbliku (powiat Sanok).

Na rzece Tabie we wsi Wróbliek szlachecki pow. Sanok na drodze gminnej I. klasy niema mostu. Ponieważ ta góraska rzeka Tabą bardzo często wzbiera, dlatego jest często utrudniona komunikacya wsi z polami włościańskimi, z cerkwią, z najbliższą drogą powiatową i koleją.

Podpisani zapytują Wydział krajowy:

Czy raczy on dać inicyatywę do wybudowania mostu na rzece Tabie w gminie Wróbliek szlachecki powiatu sandockiego, przy pewnem przyczynieniu się kraju do kosztów budowy.

Interpelant
Kuryłowicz.

Oleśnicki, Korol, J. Jaworski, Szmigielski, Staruch, Barabasz, Effenowicz, Szwed, Mazikiewicz, Hanczakowski, Huryk, Wilczkiewicz, Kramarczyk, Pastor, Bohaczewski.

I n t e r p e l a c y a

posła Kuryłowicza i tow. do Wydziału krajowego co do zniesienia rogatek na drogach powiatowych w powiecie Sandockim i liskim.

W wielu powiatach w Galicyi, a specjalnie w powiatach sandockim i liskim nie poznoszono do teraz na drogach powiatowych rogatek.

Ponieważ rogatki te są wielkim ciężarem dla ludności, a wydatki na konserwacyę dróg z wprowadzeniem w życie nowej ustawy drogowej w całości mogą być pokryte z dotyczącego funduszu drogowego, przeto zapytują podpisani Wydział krajowy:

Czy zamierza on dać początek do zniesienia z chwilą wprowadzenia w życie nowej stawy drogowej rogatek na drogach powiatowych w powiecie sandockim i liseckim?

Interpelant
Kuryłowicz.

Oleśnicki, Korol, J. Jaworski, Szmigielski, Staruch, Barabasz, Effenowicz, Szwed, Mazikiewicz, Pastor, Hanczakowski, Wilczkiewicz, Kramarczyk, Bohaczewski.

I n t e r p e l a c y a

do c. k. Rządu.

W gminie Chotyniec powiatu jaworowskiego złożyli w maju 1907 wszyscy członkowie gminy (oprócz jednego naczelnika gminy) swoje mandaty do Rady gminnej.

Pomimo tego dotychczas nie zostały wybory do rady gminnej w tej gminie rozpisane.

Wobec tego zapytują podpisani c. k. Rząd:

- 1) Czy wie o tem stanie rzeczy?
- 2) Czy gotów zarządzić jak najspieszniej rozpisanie wyborów Rady gminnej w tej gminie?

Interpelant
Oleśnicki.

Kuryłowicz, Korol, J. Jaworski, Bojko, F. Włodek, Szwed, Mazikiewicz, Staruch, Barabasz, Wilczkiewicz, Szmigielski, Mogilnicki, Kramarczyk, Huryk, Hanczakowski, Ochrymowicz, Effenowicz.

I n t e r p e l a c y a

do c. k. Rządu.

Rada gminna w Przedborzu pow. jaworowskiego uchwaliła jeszcze 23. listopada 1902 zmianę języka wykładowego w szkole ludowej w Przedbożu na język ruski.

Uchwałę tę przedłożyła dnia 22. grudnia 1902 przez c. k. Radę szkolną w Jaworowie c. k. Radzie szkolnej krajowej — jednak dotychczas mimo upływu pięciu lat nie doczekała się żadnej odpowiedzi.

Wobec tego zapytują podpisani:

- I. Czy c. k. Rząd wie o tym fakcie?
- II. Czem usprawiedliwi tak długą zwłokę?
- III. Czy gotów jest jak najspieszniej zarządzić merytoryczne załatwienie tej sprawy.

Interpelant
Oleśnicki.

Kuryłowicz, Korol. J. Jaworski, Szmigielski. Staruch, Huryk, Barabasz, Mogilnicki, Mazikiewicz, Hanczakowski, Ochrymowicz, Effinowicz.

I n t e r p e l a c y a

do Wydziału krajowego.

W gminie Leszczyn pow. bobreckiego panują wielkie nadużycia w zarządzie gminnym.

Naczelnikiem gminy jest Iwan Oleński, a pisarzem jego rodzony brat Andrzej Oleński. Oni obaj gospodarują bez kontroli i marnotrawią w wysokim stopniu majątek gminny.

Przy budowie plebanii przywłaszczyli sobie 1280 koron z pieniędzy konkurencyjnych pod pozorem, że mają te pieniądze przyręczone od budowniczych — na każdy sposób tytuł do tych pieniędzy jest causa turpis. Przy budowie domu gminnego nie wyrachowali się oni z wydanych pieniędzy i zachodzi usprawiedliwione podejrzenie, że część pieniędzy gminnych przy tej sposobności znowu przeszła na ich własność. Obaj oni nie chcą dopuścić do uchwalenia budżetu szkoły miejscowej i przez to szkoła jest w zimie przeważnie zamknięta, bo nie ma drzewa na opał. Przytem obaj Oleńscy szerzą swoim życiem i zachowaniem się wielką demoralizację w gminie — piją po całych nocach i grają w karty i obgrywają mieszkańców gminy na grube sumy.

Nakładają także za różne czynności nienależące się opłaty i zapłacone za to sumy zatrzymują dla siebie. Tak np. w br. od Justyny Oszust sumę 8 kor. za wyrobienie paszportu. Ona paszportu zupełnie nie dostała, a pieniądze Oleńscy zatrzymali dla siebie.

Wobec tego podpisani zapytują:

Czy wiadome są Wydziałowi krajowemu te fakty?

A równocześnie wzywają Wydział krajowy o przeprowadzenie jak najspieszniej-

szego zbadania tych okoliczności i spowodowania usunięcia obu Oleńskich z ich stanowisk urzędowych.

Interpelant
Oleśnicki.

Kuryłowicz, Korol, J. Jaworski, Szmigielski, Bojko, F. Włodek, Szwed, Staruch, Barabasz, Wilczkiewicz, Kramarczyk, Mogilnicki, Huryk, Hanczakowski, Effinowicz, Ochrymowicz, Mazikiewicz.

Marszałek oznajmia, że pierwsze czytanie odczytanych wniosków umieści na porządku dziennym jednego z najbliższych posiedzeń, interpelacje zaś odstąpi p. Komisarzowi rządowemu, względnie Wydziałowi krajowemu.

Izba przystępuje do porządku dziennego, którego pierwszym punktem jest:

Pierwsze czytanie wniosku p. Kramarczyka o zmianę ustawy o ordynacyi wyborczej do Sejmu.

Przemawia p. Kramarczyk uzasadniając swój wniosek.

Marszałek przerywa mowcy wzywając go do sprostowania, względnie cofnięcie użytych przez niego wyrazów „że bracia nieraz przekraczają granicę uczciwości“ w walce politycznej.

P. Kramarczyk odwołuje te wyrażenia i przemawia dalej, pod względem zaś formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisji dla reformy wyborczej.

Marszałek udziela głosu p. ks. Pastrowi dla sprostowania faktów.

Przemawia p. ks. Pastor.

Izba bez rozprawy uchwała następnie powyższy wniosek formalny posła Kramarczyka.

Następnie:

Pierwsze czytanie wniosku pp. ks. Szpondra i Potoczka o zmianę §. 47. ust. wodnej.

Przemawia p. Szponder uzasadniając swój wniosek a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisji wodnej.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku p. Skołyzszewskiego o uczeniu 60-letniej rocznicy panowania Najjaśn. Pana.

Przemawia p. Skołyzszewski uzasadniając swój wniosek a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisji prawnej.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku p. Hanczakowskiego w sprawie zabezpieczenia opału i drzewa materiałowego dla konsumentów w okręgach, w których znajdują się wielkie kompleksy lasów, stanowiących własność prywatnych osób.

Przemawia p. Hanczakowski, uzasadniając swój wniosek a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisji gospodarstwa krajowego.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku p. ks. Wilczkiewicza w sprawie założenia składu drzewa opałowego i budulcowego z lasów rządowych w Dąbrowie.

Przemawia p. ks. Wilczkiewicz, uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisji gospodarstwa kraj.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Następuje:

Sprawozdanie komisji administracyjnej o sprawozdaniu Wydziału krajowego w przedmiocie udzielenia zakładowi wychowawczemu w Pawlikowicach z krajowego funduszu sierocemu pożyczki 15.000 koron i z przedłożeniem petycji Towarzystwa „Powściągliwość i Praca“ o pożyczkę 30.000 koron dla zakładu wychowawczego w Miejsu piastowem.

Sprawozdawca p. Maiss uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisji:

1. Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdanie Wydziału krajowego z 10. września 1907.

2. Sejm npoważnia Wydział krajowy do udzielenia i wypłacenia z funduszu rezerwowego 250.000 koron krajowego funduszu sierocemu Towarzystwu „Powściągliwość i Praca“ 4 procentowej pożyczki 30.000 koron dla zakładu wychowawczego w Miejsu piastowem na zaprowadzenie nowych urządzeń przemysłowych zwrotnej w 10 latach, począwszy od pierwszego stycznia 1911 r., pod warunkami zastrzeżonymi w skrypcie dłużnym co do pożyczki 15.000 koron dla zakładu wychowawczego w Pawlikowicach i za ubezpieczeniem tejże pożyczki 30.000 koron w przynioście hipoteki łącznej na majątkach nieruchomości zakładów wychowawczych w Miejsu piastowem i w Pawlikowicach.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żądał.

Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej i uchwała oddzielnie oraz bez rozprawy powyższe wnioski 1 i 2 komisji, które poseł sprawozdawca odczytuje.

Następuje:

Sprawozdanie komisji administracyjnej o petycji gminy miasteczka Husaków

w przedmiocie kreowania w Husakowie c. k. Sądu powiatowego oraz c. k. Urzędu podatkowego.

Sprawozdawca p. Maiss uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sprawę kreowania nowego Sądu i nowego Urzędu podatkowego w miasteczku Husakowie odstępuje się Wydziałowi krajowemu z poleceniem zbadania jej i ewentualnego sprawozdania.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji administracyjnej o petycji Mikołaja Proszianowskiego tow. w przedmiocie podziału gminy Podmichale na ruską i polską i utworzenie dla jednej i drugiej odrębnej gminy administracyjnej.

Sprawozdawca p. Maiss uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Petycję mieszkańców rzymsko-katolickich gminy Podmichale odstępuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i przedłożenia Sejmowi odpowiednich wniosków.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji administracyjnej o sprawozdaniu Wydziału krajowego w przedmiocie utworzenia z rozparcelowanej posiadłości tabularnej w Majdanie średnim osobnej gminy administracyjnej pod nazwą św. Józef.

Sprawozdawca p. Maiss uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czy-

tania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić następujący projekt ustawy:

U s t a w a

z dnia dla Królestwa Galicji i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem o utworzeniu z posiadłości powstałych z rozparcelowanych dóbr tabularnych w Majdanie średnim, powiat Nadwórna, nowej gminy administracyjnej pod nazwą św. Józef.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicji i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje:

Art. I.

Posiadłości powstałe wskutek rozparcelowania majątności tabularnej w Majdanie średnim, powiat Nadwórna, a wchodzące w skład gminy katastralnej Majdan graniczny tworzyć mają nową samoistną gminę administracyjną św. Józef.

Art. II.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Art. III.

Wykonanie niniejszej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie tej ustawy en bloc.

Izba uchwała przyjęcie powyższej ustawy en bloc, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwała cały projekt ustawy en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czy-

tania bez czytania, Izba uchwala powyższy projekt ustawy w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie komisji szkolnej w przedmiocie petycji wdów po nauczycielach i nauczycielek emerytowanych o przyznanie lub podniesienie pensji wdowiej lub sicrocej, o przedłużeniu dodatku dla dzieci, o policzenie lat służby do emerytury i o odprawę zamiast emerytury.

Sprawozdawca p. Krzysztofowicz uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Sejm przechodzi do porządku dziennego nad petycjami:

Heleny Sądowej, Adolfiny Czekońskiej, Karoliny Baslerowej, Stefanii Kobialkiewiczowej, Pauliny Kurmanowej, Małgorzaty Rączkowej, Stanisławy Kozdrasiowej, Maryi Korniatkiewiczowej, Balbiny Daneckiej, Michaliny Janickiej, Bronisławy Piszklewicz, Antoniny Müllerowej, Teofili Rzezyckiej.

2. Sejm odstępuje Wydziałowi krajowemu do zbadania w porozumieniu z Radą szkolną krajową i do przedłożenia sprawozdania wraz z wnioskami na najbliższem zebraniu Sejmu petycje: Katarzyny Jaremko, Józefy Myjakowej, Zuzanny Harysymowiczowej, Seweryny Mirkowskiej, Bronisławy Muraszczakowej, Anny Bieleckiej, Barbary Chodyńskiej, Albiny Stebnickiej, Adolfiny Głowackiej, Stefanii Dekówny, Anny Jaworowskiej, Maryi Szaszkiwiczowej, Maryi Krasuskiej, Maryi Stasiakówny, Maryi Jacykowej, Julii Wyrobiszowej, Eufrozyny Zychowej, Maryi Tyłowej, Antoniny Drukowej.

3. Sejm odstępuje petycję Anny Kuziowej Wydziałowi krajowemu do urzędowania w porozumieniu z Radą szkolną

krajową w myśl art. 52. ustęp 3 ustawy z dnia 11. czerwca 1905.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej i uchwala oddzielnie oraz bez rozprawy powyższe wnioski 1—3 komisji, które p. sprawozdawca odczytuje.

Następuje:

Sprawozdanie komisji bankowej w przedmiocie utworzenia krajowej centralnej kasy dla spółek rolniczych.

Sprawozdawca p. Skałkowski uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

A. I. Sejm postanawia utworzenie „Krajowej Centralnej kasy dla Spółek rolniczych we Lwowie“ i poleca Wydziałowi krajowemu przeprowadzenie wszelkich czynności celem najrychlejszego wprowadzenia w życie tego krajowego zakładu kredytowego.

II. Kapitał zakładowy krajowej Centralnej kasy oznacza Sejm na 2 miliony koron.

III. Na utworzenie tego kapitału zakładowego przeznacza Sejm cały fundusz pożyczkowy dla „Spółek oszczędności i pożyczek“, utworzony uchwałą sejmową z 16. marca 1899 tudzież upoważnia Sejm Wydział krajowy, aby na rachunek dalszych rat subwencji krajowej, przyznanej uchwałą sejmową z 16. marca 1899 w kwotach rocznych po 40.000 koron na okres 50 lat, zaciągnął pożyczkę w takiej wysokości, jaka przy racie amortyzacyjnej 40.000 kor. jest możliwą, i całą walutę tej pożyczki złożył na rachunek zakładowego kapitału Centralnej kasy.

IV. Sejm przyjmuje imieniem kraju gwarancję za udzielone Centralnej kasie zaliczki Banku krajowego w takiej wysokości, jaka potrzebną będzie, aby fundusz

obrotowy Centralnej kasy wynosił 2,000.000 koron. Gwarancya ta jest udzieloną tylko na czas, dopóki kapitał zakładowy kasy ad II. oznaczony całkowicie wypłacony nie zostanie. Od tego kredytu płacić będzie Centralna kasa odsetki o 1% niższe od każdorazowej stopy procentowej eskontu wekslowego.

V. Sejm przyjmuje imieniem kraju gwarancję do wysokości 1 miliona koron dla nisko oprocentowanych wkładek, albo pożyczek udzielonych Centralnej kasie z funduszków publicznych, lub przez publiczne zakłady kredytowe.

Poręczenie takie dotyczyć będzie tylko tych wkładek lub pożyczek, co do których Wydział krajowy w myśl niniejszej uchwały sejmowej wyraźnie poręki udzieli, jeżeli dla takich wkładek lub pożyczek wymagana jest w myśl obowiązujących przepisów gwarancya krajowa.

VI. Krajowa Centralna kasa dla Spółek rolniczych z chwilą rozpoczęcia swej działalności przejmie cały fundusz pożyczkowy dla Spółek oszczędności i pożyczek, mianowicie wszystkie aktywa i passywa, wynikające ze stosunku kredytowego tak wspomnianego funduszu pożyczkowego, jak i „Zbiorowego rachunku bieżącego“ ze Spółkami patronackimi i z Bankiem krajowym. Wydział krajowy wyda w tym celu wszystkie potrzebne zarządzenia.

VII. Upoważnia się Wydział krajowy do przeprowadzenia takich zmian w uchwalonym przez Sejm projekcie statutu Centralnej kasy, któreby nie naruszały objętych pod II. do V. uchwał w sprawie gwarancji krajowej, a były zgodne z zasadami i urzędzeniami, na jakich się opierała dotychczasowa akcja krajowa dla popierania rozwoju Spółek rolniczych.

VIII. Sejm wzywa c. k. Rząd, aby dla wspomnianej w uchwale I. Centralnej kasy przyznał, względnie wyjednał w drodze ustawodawczej ulgi należyciowe, stemplowe i podatkowe, z których korzy-

stają związkowe centralne kasy dla Spółek rolniczych, oparte na ustawie z 9. kwietnia 1873 Dz. p. p. Nr. 70., jako też Spółki handlowe z ograniczoną poręką, oparte na ustawie z 6. marca 1906 r. Dz. p. p. Nr. 58.

B. Wysoki Sejm raczy uchwalić następujący projekt Statutu :

S t a t u t

Krajowej centralnej kasy dla Spółek rolniczych we Lwowie.

Firma, cel i zakres działania.

§. 1. Na podstawie uchwały Sejmu Królestwa Galicyi i Lodomeryi z W. Ks. Krakowskiem z dnia 1907 r. ustanawia się krajowy zakład kredytowy jako samoistną osobę prawną pod firmą: „Krajowa centralna kasa dla Spółek rolniczych we Lwowie“, -- po rusku: „Красва центральна каса для спілок рільничих у Львові“; — po niemiecku: „Landes-Zentralkasse für landwirtschaftliche Genossenschaften in Lemberg“.

Zakładowy kapitał Centralnej kasy ustanawia się w sumie 2,000.000 koron.

Mianowicie przekazuje Sejm cały fundusz pożyczkowy, utworzony dla Spółek oszczędności i pożyczek uchwałą sejmową z dnia 16. marca 1899 na rzecz Centralnej kasy.

Z chwilą ukonstytuowania Centralnej kasy przechodzą na kasę wszystkie aktywa i passywa rzeczonoego funduszu pożyczkowego, którego kapitał własny wynosił z końcem roku 1906 kwotę 402.363 kor. 77 hal.

Wydział krajowy upoważniony jest na rachunek subwencji krajowej, przyznanej na lat 50 w rocznych kwotach po 40.000 koron temuż funduszowi pożyczkowemu uchwałą sejmową z dnia 16. marca 1899, zaciągnąć imieniem kraju pożyczkę w takiej wysokości, jaka możliwą będzie przy racie amortyzacyjnej 40.000 koron.

Całą gotówkę z tej pożyczki uzyskaną, Wydział krajowy złoży na kapitał zakładowy Centralnej kasy.

Reszta kapitału, w sumie 2,000.000 koron ustanowionego, będzie zebrana z czystych zysków kasy według postanowień §. 24. niniejszego statutu.

§. 2. Główną siedzibą tej Centralnej kasy jest Lwów.

§. 3. Zadaniem Centralnej kasy jest popieranie działalności Spółek rolniczych, zostających pod Patronatem Wydziału krajowego, przez udzielanie im dogodnego kredytu, pośredniczenie pomiędzy nimi w użytkowywaniu nadwyżek funduszów obrotowych i załatwianie innych interesów kredytowych i bankowych dla tychże Spółek rolniczych.

§. 4. W szczególności zaś należy do zakresu działania Krajowej centralnej kasy:

a) przyjmowanie wkładek na rachunek bieżący lub na książeczki wkładkowe;

b) eskontowanie weksli Spółek rolniczych, zostających pod Patronatem krajowym;

c) udzielanie Spółkom patronackim pożyczek na skrypty dłużne i w rachunku bieżącym;

d) wypłacanie Spółkom zaliczek pieniężnych na zastaw kwitów składowych (warrantów) lub papierów wartościowych;

e) pośredniczenie w kupowaniu i spieniężaniu monet zagranicznych, papierów wartościowych i kuponów na rachunek Spółek, jako też kupowanie i spieniężanie papierów wartościowych i kuponów na użytek własny Centralnej Kasy.

§. 5. We wszystkich interesach powyższych ograniczać się winna Centralna kasa na stosunki jedynie:

a) ze stowarzyszeniami zarobkowymi i gospodarzami, które się opierają na ustawie z 9. kwietnia 1873 Dz. p. p. Nr. 70, a pozostają pod Patronatem Wydziału krajo-

wego, przyczem przed udzieleniem Spółce pożyczki lub otwarciem kredytu winna Dyrekeya Centralnej kasy zasięgnąć opinii Biura Patronatu;

b) z władzami publicznymi (państwowymi, krajowymi, powiatowymi i gminnymi), jako też i instytucjami kredytowymi i z gminnymi kasami pożyczkowymi, które swoimi funduszami chcą nłatwić i poprzeć działalność Centralnej kasy lub za jej pośrednictwem zasilać swym kredytem Spółki, zostające pod Patronatem Wydziału krajowego.

§. 6. Wszelkie interesy spekulacyjne i wykraczające poza właściwe zadanie (§. 3.) Centralnej kasy są niedopuszczalne.

§. 7. Kraj gwarantuje dopełnienie zobowiązań Centralnej kasy kredytowej względem Banku krajowego, wynikających z zaliczek pieniężnych Banku w rachunku bieżącym, w takiej wysokości, aby przed całkowitą wpłatą kapitału zakładowego podnieść kapitał obrotowy kasy do wysokości 2,000.000 koron.

§. 8. Kraj gwarantuje aż do wysokości 1,000.000 koron za zobowiązania, które kasa Centralna przyjmie względem c. k. Skarbu państwa, względem zakładów państwowych, lub publicznych zakładów kredytowych, które powierzą jej swoje fundusze do obrotu.

Przyjęcie przez Centralną kasę tego rodzaju zobowiązań, przez kraj poręczonych, może nastąpić tylko za wyraźnym zezwoleniem Wydziału krajowego.

Zarząd i nadzór.

§. 9. Sprawami Centralnej kasy zarządza Dyrekeya przy częściowym współudziale i pod bezpośrednim nadzorem Rady nadzorczej jakoteż pod zwierzchnim nadzorem Wydziału krajowego we Lwowie w zastępstwie Sejmu kraj.

§. 10. Dyrekeya składa się z 3 dyrektorów, i z 3 zastępców dyrektorów,

których mianuje Wydział krajowy po wysłuchaniu opinii Rady nadzorczej.

Wydział krajowy postanowi, który z dyrektorów ma być przewodniczącym, który jego zastępcą, a który referentem zawiadującym bezpośrednio biurem Centralnej kasy.

Nominacja dyrektorów i zastępców następuje z reguły na trzy lata; z ważnych powodów może Wydział krajowy zamianować dyrektora na dłuższy lub krótszy okres czasu.

§. 11. Dyrekcya zastępuje Centralną kasę wobec osób trzecich i kolegielnie:

a) udziela pożyczki lub otwiera kredyt w rachunku bieżącym;

b) stanowi o poniesieniu wydatków administracyjnych i zakupie potrzebnych ruchomości;

c) mianuje i uwalnia niestałych urzędników Centralnej kasy z wyjątkiem naczelnego buhaltera;

d) przedkłada Radzie nadzorczej wnioski co do zamianowania stałych urzędników Centralnej kasy;

e) przedkłada Radzie nadzorczej roczne zamknięcia rachunkowe (§. 28) wraz z sprawozdaniem z swoich czynności za rok ubiegły.

§. 12. Do powzięcia kolegielnej uchwały potrzeba obecności trzech a zgody co najmniej dwóch członków Dyrekcji lub ich zastępców; uchwały mają być zanotowane w protokole z posiedzenia.

§. 13. Dyrektor-referent jest bezpośrednio zawiadowcą biura Centralnej kasy, prowadzi jej korespondencję i czuwa nad należytem prowadzeniem rachunkowości Centralnej kasy.

§. 14. Czynności kasowe Centralnej kasy wykonywa bezpłatnie kasa banku krajowego we Lwowie na podstawie instrukcji wydanej przez Wydział krajowy.

§. 15. Dyrekcya podpisuje firmę Centralnej kasy w ten sposób, że pod stampilią (pieczęcią), zawierającą dosłowne brzmienie firmy Centralnej kasy (§. 1.) kładą swoje własnoręczne podpisy którzykolwiek dwaj członkowie Dyrekcji lub ich zastępcy.

§. 16. Rada nadzorcza Centralnej kasy składa się z 9 członków, których mianuje Wydział krajowy na przeciąg trzech lat.

Członkowie Wydziału krajowego oraz dyrektorowie, ich zastępcy i urzędnicy Centralnej kasy nie mogą być członkami Rady nadzorczej.

§. 17. Przewodniczącego i zastępcę przewodniczącego Rady nadzorczej wyznacza Wydział krajowy, sekretarza Rady i członków komisji rewizyjnej wybiera sama Rada nadzorcza ze swego grona.

§. 18. Do zakresu czynności Rady nadzorczej należy:

a) wykonywanie szczegółowej kontroli nad czynnościami Dyrekcji i interesami Centralnej kasy;

b) sprawozdanie rocznego zamknięcia rachunków i bilansu Centralnej kasy i przedkładanie Wydziałowi krajowemu do zatwierdzenia wraz z wnioskami co do udzielenia Dyrekcji absolutorium z rachunków i czynności, rozdziału czystego zysku i pokrycia straty (§. 28.);

c) mianowanie na wniosek Dyrekcji stałych urzędników (§. 14.c);

d) przedkładanie Wydziałowi krajowemu opinii co do zamianowania dyrektorów i zastępców dyrektorów Centralnej kasy (§. 13).

e) przedkładanie Wydziałowi krajowemu propozycji co do ustanowienia lub zmiany etatu płac członków Dyrekcji i urzędników Centralnej kasy, co do zakupu nieruchomości, co do wydania lub zmiany instrukcji administracyjnych i regulaminu

dla Rady nadzorczej jako też wniosków i opinij w innych sprawach dotyczących rozwoju Centralnej kasy.

§. 19. Posiedzenie Rady nadzorczej zwołuje przewodniczący względnie jego zastępca. Do ważności uchwał Rady nadzorczej potrzebna jest obecność conajmniej 5 a zgoda conajmniej 3 obecnych członków Rady. Z uchwał spisuje się protokół, który podpisuje przewodniczący i sekretarz lub ich zastępcy.

§. 20. W posiedzeniach Rady nadzorczej biorą udział z głosem doradczym dyrektorowie (względnie ich zastępcy) z wyłączeniem jednak ich obecności w czasie obrad nad sprawami osobistymi członków Dyrekcji lub dotyczącymi wyników kontroli nad czynnościami Dyrekcji.

§. 21. Wydział krajowy wykonywa najwyższy nadzór nad wszystkimi czynnościami Centralnej kasy, a w szczególności ma zastrzeżoną decyzję w następujących sprawach:

a) mianuje wszystkich dyrektorów, zastępców dyrektorów i głównego buchaltera Centralnej kasy, jako też powołuje członków Rady nadzorczej;

b) ustanawia na podstawie propozycij Dyrekcji stopę procentową dla przyjmowanych wkładek, dla udzielanych pożyczek lub zaliczek kredytowych i dla eskontu wekslowego;

c) wydaje lub zatwierdza szczegółowe przepisy dla każdego działu interesów Centralnej kasy, instrukcję administracyjną dla Dyrekcji i urzędników, oraz regulamin czynności Rady nadzorczej; ustanawia normy co do zwrotu wydatków członków Rady Nadzorczej z powodu udziału w jej czynnościach;

d) ustanawia etat urzędników i służ Centralnej kasy;

e) rozstrzyga o nabyciu lub pozbyciu nieruchomości przez Centralną kasę;

f) zatwierdza przedłożone przez Dyrekcję a sprawdzone przez Radę nadzorczną zamknięcia rachunkowe i decyduje o użyciu zysków lub pokryciu straty;

d) przyjmuje roczne sprawozdania Dyrekcji i Rady nadzorczej z ich czynności i przedkłada Sejmowi krajowemu wraz z rocznem zamknięciem rachunkowem i swoim sprawozdaniem o działalności Centralnej kasy;

h) ustanawia komisarza swego dla udziału w posiedzeniach Rady nadzorczej z głosem doradczym i z prawem zawieszania uchwały, powziętej przez Radę nadzorczą, aż do rozstrzygnięcia sprawy przez Wydział krajowy;

i) może każdego czasu przeprowadzić skontrolowanie kasy kontrolę ksiąg i dokumentów Centralnej kasy;

k) usuwa pojedynczych lub wszystkich członków Dyrekcji, głównego buchaltera i członków Rady nadzorczej w razie zaniedbywania obowiązków lub działania na szkodę instytucji i wydaje w razie potrzeby wszelkie nadzwyczajne zarządzenia w celu zabezpieczenia interesów, majątku i należytego działania Centralnej kasy.

Rachunkowość, fundusz rezerwowy, użycie zysku i pokrycie straty.

§. 22. Rok kalendarzowy jest rokiem administracyjnym Centralnej kasy. Jeżeli Centralna kasa czynności swe rozpocznie w drugiej połowie roku kalendarzowego, naówczas pierwszy rok administracyjny kończy się dopiero z końcem następnego roku kalendarzowego.

§. 23. Corocznie w dniu 31. grudnia zamyka Dyrekcja wszystkie rachunki Centralnej kasy i w ciągu 6-ciu pierwszych tygodni następnego roku zestawia wyniki ogólnego zamknięcia rachunkowego jako też bilans majątkowy Centralnej kasy z swem sprawozdaniem z działalności przedkłada Radzie nadzorczej do sprawdzenia.

Rada nadzorcza winna zamknięcia rachunkowe dokładnie sprawdzić i najpóźniej do końca marca przedłożyć Wydziałowi krajowemu wraz z swoim sprawozdaniem i z wnioskami co do użycia czystego zysku lub pokrycia straty.

§. 24. Z czystego zysku wykazanego rocznem zamknięciem rachunków przypada 10 procent do funduszu rezerwowego, zaś reszta zysków przyłączoną zostaje do zakładowego kapitału kasy, dopóki tenże nie dojdzie do wskazanej §. 1. statutu sumy 2 milionów koron.

§. 25. Fundusz rezerwowy służy na pokrycie ewentualnych strat i na zabezpieczenie wszystkich zobowiązań Centralnej kasy.

Na razie przydziela się do funduszu rezerwowego 10 procent czystego zysku w myśl §. 24. a gdy kapitał zakładowy kasy centralnej do sumy 2 milionów uzupełniony zostanie, wpływać będzie cały czysty zysk do funduszu rezerwowego kasy dopóki ten fundusz nie wzrośnie do sumy 1 miliona koron.

Gdy fundusz rezerwowy osiągnie 1 miliona koron, orzeknie Sejm krajowy, czy zachodzi potrzeba dalszego zwiększania tego funduszu.

§. 26. Jeżeliby zamknięcie rachunków wykazało straty, Rada nadzorcza doniesie o tem natychmiast Wydziałowi krajowemu celem wydania odpowiednich zarządzeń.

Zmiana statutów i zwiniecie Centralnej kasy.

§. 27. Zmianę statutu Centralnej kasy uchwała Sejm na wniosek Wydziału krajowego.

§. 28. Sejm może uchwalić zwiniecie i likwidację Centralnej kasy. W takim razie cały majątek kasy przechodzi na własność kraju.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sekretarz p. Urbański wnosi przyjęcie powyższych wniosków komisji en bloc.

Izba uchwała przyjęcie powyższych wniosków komisji en bloc, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwała wnioski A. i B. komisji en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania uchwał A. I—V bez czytania, uchwała Izba powyższe uchwały w trzeciem czytaniu bez czytania.

Następuje :

Sprawozdanie komisji bankowej o przedłożeniach Wydziału krajowego w sprawie Banku krajowego za lata 1905 i 1906.

Sprawozdawca p. Hupka uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdania Wydziału krajowego o Banku krajowym za lata 1905 i 1906.

II. Sejm udziela Dyrekcji Banku krajowego absolutorium z rachunków za czas od 1. stycznia do 31. grudnia roku 1905, tudzież za czas od 1. stycznia do 31. grudnia roku 1906.

III. Sejm wzywa c. k. Rząd, by sprawę zatwierdzenia uchwalonych na poprzednich sesjach sejmowych zmian statutu Banku krajowego w jak najkrótszym czasie załatwił.

Marzałek otwiera rozprawę ogólną.

Przemawia p. Stapiński.

Przemawia p. Buynowski, stawiając następującą dodatkową rezolucję:

IV. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, aby w porozumieniu z Bankiem kra-

jowym starał się o założenie filii tegoż Banku w Nowym Yorku lub w Chicago.

Izba powyższą rezolucyę p. Buynowskiego popiera.

Przemawia p. ks. Stojałowski i stawia następujące dodatkowe rezolucyę:

Poleca się Wydziałowi krajowemu, ażeby w porozumieniu z Dyrekcją Banku krajowego wziął pod rozwagę założenie „Kasy pożyczkowej dla rękodzielników w miastach i miasteczkach“ na wzór kas Raiffeisena dla rolników.

Sejm poleca Bankowi krajowemu, ażeby ulgi przyznane pożyczkom tabularnym, że kapitał spłacać zaczynają dopiero po 5, a nawet 10 latach, rozszerzył na pożyczki włościańskie i hipoteczne miejskie.

Izba powyższe rezolucyę p. ks. Stojałowskiego oddzielnie popiera, które Marszałek odczytuje.

Marszałek oznajmia, że sekretarz p. Urbański postawił formalny wniosek na zamknięcie rozprawy ogólnej i że do głosu zapisany jest p. Milewski.

Gdy nikt więcej do głosu się nie zapisał, Marszałek poddaje powyższy formalny wniosek p. M. Urbańskiego pod głosowanie.

Izba uchwała zamknięcie rozprawy ogólnej.

Przemawia zapisany do głosu p. Milewski.

Przemawia p. sprawozdawca, stawiając formalny wniosek na odesłanie zgłoszonych rezolucyi pp. Buynowskiego i ks. Stojałowskiego do komisji bankowej.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej i uchwała oddzielnie oraz bez rozprawy powyższe wnioski I.—III. komisji, które p. sprawozdawca odczytuje.

Marszałek odczytuje rezolucyę pp. Buynowskiego i ks. Stojałowskiego i oznajmia, że co do powyższych rezolucyi postawiony został przez p. sprawozdawcę wniosek formalny, by je odesłać do komisji bankowej, i zapytuje tych posłów, czy się na to zgadzają.

Posłowie Buynowski i ks. Stojałowski zgadzają się na powyższy wniosek formalny p. sprawozdawcy, poczem Izba wniosek ten uchwała, oddzielnie głosując nad odesłaniem do komisji bankowej rezolucyi p. Buynowskiego i rezolucyi p. ks. Stojałowskiego.

Marszałek zamyka posiedzenie, naczynając następne na dzień 28. września 1907 godzinę 10. przed południem i odczytuje porządek dzienny następnego posiedzenia.

Koniec posiedzenia godzina 2 minut 20 po południu.

Marszałek krajowy:

Stanisław Badeni, w. r.

Sekretarze:

Mieczysław Urbański, w. r.
Kazimierz Lubomirski, w. r.

Protokół

29. posiedzenia, III. sesyi, VIII. peryodu Sejmu galicyjskiego z dnia 28. września 1907.

Początek od godzinie 10 minut 30 prze południem. 3058, 3066 - 3068, 3075, 3076, 3085, 3086, 3092.

Przewodniczący: Marszałek krajowy J. E. Stanisław hr. Badeni.

Sekretarze: Mieczysław Urbański, Kazimierz Lubomirski, Stanisław Mycielski, ks. Wiktor Mazikiewicz.

Obecných posłów 121.

Ze strony Rządu: c. k. Wiceprezydent Namiestnictwa Włodzimierz hr. Łoś.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek oznajmia, iż protokół 27 posiedzenia uważa za przyjęty, gdyż nie wniesiono przeciw niemu żadnych zarzutów, protokół 28 posiedzenia złożony jest w biurze sejmowem do przejrzenia.

Sekretarz p. Mieczysław Urbański odczytuje spis petycyj wniesionych po dzień 28. września 1907 r., które przydzielono następującym komisjom, a mianowicie:

Komisji budżetowej: Ls. 2928, 2929, 2930, 2932, 2996, 2940, 2942, 2945, 2949, 2973, 2977, 2978, 2979, 2981—2983, 2985, 2989, 2996, 2999, 3003, 3012, 3013, 3015, 3016, 3022, 3025, 3029, 3034, 3040, 3042 do 3044, 3047—3050, 3052, 3053, 3055,

Komisji szkolnej: Ls. 2921—2926, 2933—2935, 2937—2939, 2941, 2944, 2980, 2988, 2995, 2997, 2998, 3000—3002, 3010, 3017, 3018, 3024, 3030—3035, 3036, 3045, 3056, 3060, 3065, 3070, 3073, 3084, 3091, 3093.

Komisji gminnej: Ls. 3020.

Komisji petycyjnej: Ls. 2931, 2960 do 2963, 2975, 3087, 3088, 3098.

Komisji administracyjnej: Ls. 2946, 2951, 2966—2968, 2974, 3005, 3026, 3027, 3078—3081, 3100, 3102, 3103, 3104.

Komisji gospodarstwa krajowego: Ls. 2952—2957, 2964, 2965, 2969—2971, 3074, 3077, 3082, 3083.

Komisji drogowej: Ls. 2943, 2986, 3004, 3046.

Komisji kolejowej: Ls. 2987, 3007, 3008, 3014, 3059, 3064, 3071, 3072.

Komisji przemysłowej: Ls. 2927, 2990, 3006, 3021, 3028, 3069.

Komisji sanitarnej: Ls. 3057.

Komisji wodnej Ls. 2950, 2984, 3009, 3041, 3051, 3101.

Komisji dla reformy wyborczej: Ls. 2947, 2948, 2958, 2959, 2972, 2976, 3011, 3019, 3023, 3037—3039, 3054, 3089, 3090, 3094, 3095, 3099.

Po odczytaniu petycji L. s. 2985 Filii „Proświty“ w Starym Samborze o subwencję przemawia p. Jaworski, popierając tę petycję.

Sekretarz p. Urbański M. odczytuje spis dalszych petycji, które przydzielono odnośnym komisjom jak wyżej.

Po odczytaniu petycji Ls. 2986 gminy Zabolotee w sprawie uwolnienia gminy od myta drogowego, albo postawienia rogatki w innym miejscu przemawia p. ks. Effinowicz, popierając tę petycję.

Sekretarz p. Urbański M. odczytuje spis dalszych petycji, które przydzielono odnośnym komisjom jak wyżej.

Po odczytaniu petycji L. s. 3056 Reprezentacji gminy m. Janowa o przydzielenie tego miasta z III. klasy do II. klasy płac nauczycielskich przemawia p. Brunicki popierając tę petycję.

Sekretarz p. Urbański M. odczytuje spis dalszych petycji, które przydzielono odnośnym komisjom jak wyżej.

Marszałek wzywa sekretarzy do odczytania złożonych wniosków i interpelacji.

Sekretarz p. Urbański czyta:

W n i o s e k.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Poleca się Radzie szkolnej krajowej, aby przy przeprowadzeniu rozpraw konkurencyjnych o budowę szkolnych budynków trzymała się ściśle przepisów ustawy o rozkładzie kosztów budowy szkół i żadnych świadczeń ponad ustawę ani nie wymagała ani nie nakładała na gminy.

We Lwowie, 25. września 1907.

Wnioskodawca
Stapiński, w. r.

Effinowicz, Bojko, Krempa, F. Włodek, Skolyszewski, Kuryłowicz, Szmigielski, Barabasz, Huryk, Staruch, Mogilnicki, Korol, Huza, Oleśnicki, Szponder.

W n i o s e k

posła Szweda o udzielenie wsparcia mieszkańcom gminy Korbielowa i Krzyżowej powiatu Żywiec gradobiciem poszkodowanym.

W nocy d. 1. września b. r. nawiedziła gminę Korbielów i Krzyżową niepamiętna burza połączona z gradem, która wszystkie plony prawie do szczętu zniszczyła, bo grad zsywał się na 5 cm. grubości i leżał do trzeciego dnia.

Na domiar złego dnia 5. września br. zsywał się w Korbielowie i górnej części Krzyżowy około Węgier wielki śnieg, który zniszczoną przez grad słomę wraz z zielonem ziarnem wśród błota do ziemi przygniótł.

Szkoda stąd wynikła wynosi około 5 tysięcy koron a poszkodowani mieszkańcy są ubodzy wieśniacy w górach karpackich około Węgier zamieszkali.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Mieszkańcom gminy Korbielów i górnej części Krzyżowej burzami gradobicia poszkodowanym przyznaje się wsparcie 1.000 koron.

We Lwowie, d. 25. września 1907.

Wnioskodawca:
W. Szwed w. r.

Pastor, Skolyszewski, Mogilnicki, Szmigielski, Hanczakowski, Staruch, Kuryłowicz, J. Jaworski, Barabasz, Huryk, Korol, Szajer, Effinowicz, Kramarczyk, Wilczkiewicz.

W n i o s e k.

Wysoki Sejmie!

Rokrocznie czem raz większa ilość ludności udaje się za zarobkiem bądź do

zachodnich krajów Europy, bądź też do Ameryki północnej. Tak samo i emigracya trwała, zwłaszcza do Stanów Zjednoczonych północnej Ameryki i Kanady, czem raz to silniejszą, przenosząc obecnie sumę przeszło 40.000 ludności polskiej i 10.000 ludności ruskiej rocznie.

Powody wywołujące ten stan obecnie i prawdopodobnie w najbliższych dziesiątkach lat trwały, są powszechnie znane. Silne przeludnienie powiatów, zwłaszcza zachodnio-galicyskich, silny przyrost ludności, brak przemysłu, słaba produkcya rolna, czem raz to znaczniejsze wprowadzenie machin rolniczych, czem raz to większe wymogi życiowe we wszystkich warstwach społeczeństwa, znacznie wyższe płace i zarobki, zwłaszcza w Ameryce północnej, przy równoczesnej taniości artykułów żywności, to fakta, które stan wyżej opisany powodują.

Jeżeli się weźmie pod uwagę, że wskutek nieszczęśliwej struktury ekonomicznej kraju, wskutek tego, że u nas liczba karłowatych gospodarstw włościańskich jest kilkanaściekrotnie razy wyższą, jak w którymkolwiek innym kraju Europy, a nawet w krajach posiadających rozległy przemysł fabryczny, jeżeli że nie chce się wziąć pod uwagę fakt, że gospodarstwa te posilkują się wyłącznie zarobkiem z poza granic kraju, którego trwałości nikt obliczyć nie potrafi, a posilkować się muszą, ponieważ gdyby nawet były najracjonalniej gospodarowane, to przecież nie są w stanie tyle produkować, ażeby najskromniejsze potrzeby życiowe właścicieli i ich najbliższych rodzin pokryć. jeżeli dalej zajmujemy się faktem, że wskutek opisanego powyżej stanu rzeczy kraj nasz o charakterze wybitnie rolniczym jest pod względem produkcji zbóż krajem pasywnym, pod względem ogólnie budżetowym, zarobkiem z poza granic kraju płynącym swoją bierność pokrywa, — jeżeli w końcu zechcemy zająć się ewentualnością, że w razie utraty obecnych pozakrajowych zarobków, grozi naszej ludności wiejskiej podstawowe przesi-

lenie, które w nieobliczalnych skutkach odbić się może, — to wówczas dojsć się musi do wniosku, że kwestyą tą zająć się trzeba i to czempędzej.

Również jeżeli weźmiemy pod uwagę fakt, że ludność nasza obecnie przy nieuregulowanem wychodźstwie trwałem po olbrzymich terytoryach amerykańskich się rozprasza i w drugim lub trzecim pokoleniu się wynaradawia, — to obowiązkiem narodowym jest wszystko, co w naszej moey poczynić, ażeby o przedłużeniu obecnie istniejąceo stanu nie dopuścić.

Wszystkie kraje i państwa Europy znajdujące się w podobnych jak nasz stosunkach już od dziesiątek lat sprawą uregulowania i o ile możności skoncentrowania ruchu emigracyjnego się zajmują, a dodać tutaj musimy, że dla każdego kraju nie wyłączając nawet Włoch sprawa emigracyi nie jest tak ważną, nie obejmuje procentowo tak znacznej części ludności jak u nas. I tak Niemcy oprócz swoich kolonii afrykańskich stworzyły w stanie Santa Catarina w Brazylii kolonie obejmujące 600.000 ha (Deutsche Hanseatische Ansiedlungsgesellschaft), pomimo tego, że ilość ludności wychodźczej niemieckiej nie jest większą jak polskiej (w r. 1905 wynosiła polska emigracya tylko przez dwa porty Bremę i Hamburg 102.000 ludności) Anglia, Francya, Hiszpania, Holandya znajdują się w tem położeniu, że mając własne kolonie, tem samem mają sprawę emigracyi w swych rękach, zaś Włochy systematycznie prowadzą kolonizacyę południowych stanów Argentyny i Chili, przy bardzo troskliwej opiece swych rządów.

Tylko u nas nie się nie dzieje; tylko nasza ludność polska nie mogąca w kraju wyżyć, w kraju pomieścić się, idzie na oślep, rozprasza się, przepada dla narodu.

O ile statystyce państw amerykańskich wierzyć można, na ich terytoryach znajdując się przeszło 200,000.000 ha stepowej, pszennej ziemi dziewiczej, zdolnej pod natychmiastową uprawę, pod plug.

W Australii ilość takiej samej ziemi wynosić ma około 100,000.000 ha. Wobec tego mimowolnie nasuwać się musi uwaga, że obowiązkiem kraju i społeczeństwa jest zająć się tą sprawą w ten sposób, ażeby przez badanie na miejscu sprawę wyświełcić, zbadać, o ile możliwości inicjatywę prywatną pobudzić w celu skoncentrowania i o ile możliwości najkorzystniejszego tak pod względem narodowym, jak ekonomicznym ukształtowania trwałej emigracyi polskiej (względnie ruskiej), która podług wszelkiego prawdopodobieństwa z roku na rok silniejszą być musi gdyż zaradziłby jej częściowo mogło rozwinięcie silne przemysłu i ulepszenia uprawy ziemi, z których zwłaszcza pierwsze jest kwestyą kilku dziesięcioleci, wśród których ruch emigracyjny rozwijać się musi.

Wobec przedstawionego stanu rzeczy podpisani stawiają następujący wniosek:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Poleca się Wydziałowi krajowemu, by zajął się gorliwiej sprawą emigracyi zarobkowej i osadniczej, a to przez:

1) wstawianie w budżet krajowy odpowiednich kwot, w celu przeprowadzania badań na miejscu — oraz by odniósł się do Rządu z żądaniem corocznego zasiłku na cele powyższe;

2) by poczynione badania drukiem ogłosił.

We Lwowie dnia 28. września 1907.

Wnioskodawca:
Skołyszewski.

Maiss, Szwed, Buynowski, Szponder, Szajer, Stojalowski, Kramarczyk, Szmigielski, Potoczek, Głabiński, Pastor, Stapiński, Staniszewski, Vayhinger, Maryewski, Wilezkiewicz.

W n i o s e k

posła Starzyńskiego i tow. w sprawie otwarcia szkoły realnej w Rawie ruskiej.

Wysoki Sejm uchwalić raczy:

Wzywa się e. k. Rząd, ażeby przystąpił do otwarcia szkoły realnej w Rawie ruskiej od dnia 1 września 1909.

We Lwowie, dnia 26. września 1907.

Wnioskodawca:
Starzyński w. r.

W. Jaworski, Tomaszewski, Piniński, Rayski, Bal, Stadnicki, Czartoryski, Mazikiewicz, Białoskórski, Cielecki, Winc. Kraiński, Tad. Cieński, Dembiński, Małachowski.

W n i o s e k.

Zważywszy, że rozwój Banku krajowego i połączone z tem zwiększenie kapitału obrotowego wymaga odpowiedniego podwyższenia własnego funduszu zakładowego Banku;

że jest w interesie kraju, aby działalność Banku postępowała dalej prawidłowo, oparta o kapitał własny, zastosowany do rozmiarów czynności bankowych;

podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić;

I. Sejm postanawia powiększyć zakładowy kapitał Banku krajowego do wysokości 15,000.000 koron i upoważnia Wydział krajowy do zaciągnięcia odpowiedniej pożyczki krajowej w obligacjach.

II. Raty amortyzacyjne tej pożyczki opłacane będą z dochodów Banku krajowego.

III. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu poczynić imieniem kraju odpowiednie kroki celem uzyskania dla tej pożyczki przywilejów, przysługujących papierom pułkarnym.

IV. Sejm uchwali odpowiednio zmiany w §§. 1, 101 i 102 statutu Banku wynikające z podwyższenia zakładowego kapitału do sumy 15,000.000 koron.

Lwów, dnia 26. września 1907.

Wnioskodawca :
Skałkowski w. r.

Męciński, Kolischer, Kaz. Lubomirski, A. Lubomirski, Milewski, L. Cieński, Maryewski, Rayski, Tad. Cieński, Garapich, Trzecieski, Bał, Laszkowski, J. Szeptycki, Wodzicki, Laskowski, Wł. Czaykowski, Cielecki, Wład. Kraiński, Rozwadowski, Hupka, Federowicz, Czartoryski, Sękowski, W. Jaworski, Wiktor Czaykowski, Adam Jędrzejowicz, Skrzyński.

Wniosek

Zważywszy, że w Leżajsku i okolicach Leżajska niema szkoły średniej a najbliższe szkoły realne znajdują się w Jarosławiu i Tarnowie,

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, ażeby w najbliższym roku szkolnym, t. j. d. 1. września 1908 r. otworzył w Leżajsku gimnazjum ewentualnie szkołę realną.

We Lwowie, d. 26. września 1907.

Wnioskodawcy:
Żardecki w. r.

Sękowski, Bednarski, Kramarczyk, Hupka, Bobrzyński, Szwed, Szajer, Buynowski, Jabłoński, Krempla, Fruchtmann, Sala, Maryewski, Potoczek.

Sekretarz p. Lubomirski czyta:

I n t e r p e l a a y a

do JW Pana Komisarza rządowego w sprawie nieoddania inwentarza plebańskiego proboszczowi w Żabnie.

Dobiega właśnie dziesięć lat jak ks. Antoni Chorążak został instytuowany na probostwo w Żabnie w powiecie dąbrowskim. Przez dziesięć lat czyni starania, aby mu oddano inwentarz plebański, krowy, konie itd. i dotąd starania jego nie odniosły skutku.

Gdy wskutek tej zwłoki ks. proboszcz Antoni Chorążak jest uszczuplony w swo-

ich dochodach i nie może prowadzić gospodarstwa jak należy, podpisani zapytują c. k. Rząd, co zamierza uczynić, aby ks. Chorążak wszedł w swoje prawa i otrzymał inwentarz.

Interpelant
Ks. Wilezkiewicz.

Huza, Kramarczyk, Pastor, Maiss, Szwed, Lityński, Potoczek, Skolyszewski, Szajer, Vayhinger, Maryewski, Czarkowski-Golejewski, Klem. Dzieduszycki, Michałowski, Buynowski.

I n t e r p e l a c y a

do c. k. Rządu p. Leo.

Wskutek powziętej przez Wysoki Sejm uchwały, wyrażającej konieczność rozszerzenia prawa wyborczego na te warstwy ludności, które jego dotychczas nie miały, zwołał c. k. Rząd Sejm krajowy na 16. bm. celem dokonania na tej sesji reformy wyborczej.

Od paru dni krążą niepokojące pogłoski, jakoby c. k. Rząd zamierzał obecną sesję sejmową zamknąć już w dniu 8 października, t. j. odliczając 3 niedziele i 2 świąteczne, po zaledwie 17 dniach obrad, i w ten sposób wprost uniemożliwić załatwienie sprawy reformy wyborczej.

Ponieważ niedojście do skutku reformy wyborczej uważaliby podpisani za rzecz pod względem narodowym, politycznym i społecznym zgubną, zapytują podpisani:

1) Jak długo trwać będzie obecna sesja sejmowa?

2) Czy c. k. Rząd zamierza pozostawić sejmowi dostateczny czas do obrad nad sprawą reformy wyborczej?

Leo.

Schätzel, Kleski, Kolischer, Głabiński, Tomaszewski, Staniszewski, Rayski, Federowicz, Małachowski, Vayhinger, Bednarski, Jabłoński, Maryewski, Maiss, Wiśniewski, Michałowski, Rutowski, Huza, Sare.

I n t e r p e l a c y a

posła Stapińskiego i tow. do c. k. Rządu w sprawie egzekucyi prowadzonej przez c. k. Starostwo w Krośnie przeciwko mieszkańcom Krościenka wyżnego o meszne.

Ks. Telega, proboszcz rz. kat. w Krościenku wyżnem, wniósł w lipcu 1907 r. do c. k. Starostwa w Krośnie podanie tej treści:

L. 110. wietne c. k. Starostwo! Na mocy inwentarza tut. probostwa i fasyi potwierdzonej przez c. k. Namiestnictwo w r. 1905 do L. 162367 obowiązani są niektórzy parafianie z Krościenka wyżnego do świadczenia podpisanemu mesznego w robociźnie, mianowicie 36 dni ciągłych i 12 pieszych rocznie. Ponieważ wezwani przez podpisanego posłańcem odpowiedzieli, że mesznego w robociźnie nie uiszczą. przeto proszę, aby Świetne c. k. Starostwo poleciło poniżej wykazanym świadczycy meszne w robociźnie, dopóki wykupno nie nastąpi, a za niedrobione dni w ostatnich przynajmniej latach ściągnęło z wykazanych należytości, licząc dzień po cenie inwentaryalnej 84 hal.

1) Jędrzej Michna za jeden dzień K.	—84
2) Jan Kmouk za 1/2 dnia .	„ —42
3) Szymon Kmouk za 1 dzień .	„ —84
4) Kasper Żywiec „ 1 „ .	„ —84
5) Jan Jaślar za 3 i 1/2 dnia .	„ 2:94
6) Kazimierz Glazar za 4 dni .	„ 3:36
7) Józef Glazar za 2 dni .	„ 1:68
8) Paweł Pudła za 1 dzień .	„ —84
9) Marek Leszek za 1 dzień .	„ —84
10) Franciszek Szmyd za 3 1/2
dnia	„ 3:36
11) Wojciech Szmyd za 3 1/2 dnia	„ 3:36
12) Wojciech Pelezar za 1 dzień	„ —84
13) Walenty Pelezar „ 1 „	„ —84
14) Antoni Podkul „ 1 „	„ —84

15) Walenty Podkul „ 1 „	„ —84
16) Franciszek Podkul „ 1 „	„ —84
17) Józef Podkul „ 1 „	„ —84
18) Michał Pelezar „ 1/2 dnia	„ —42
19) Stanisław Pelezar „ 1/2 „	„ —42
20) Michał Filar „ 1/2 „	„ —42
21) Józef Filar „ 1/2 „	„ —42
22) Paweł Filar „ 1/2 „	„ —42
23) Jan Patla „ 2 dni	„ —82
24) Wojciech Omachel „ 1/2 dnia	„ —42
25) Jan Omachel „ 1 1/2 „	„ 1:26
26) Marek Pelezar „ 1/2 „	„ —42
27) Antoni Michna „ 1/2 „	„ —42
28) Józef Kmouk „ 1/2 „	„ —42
29) Jakób Kmouk „ 1/2 „	„ —42
30) Jędrzej Frydrych „ 1/2 „	„ —42
31) Franciszek Przybyła za 1 1/2 dnia	„ 1:26

Wskutek tego podania c. k. Starostwo w Krośnie bez przesłuchania wymienionych gospodarzy, wydało orzeczenie tej treści:

C. k. Starostwo w Krośnie. L. 19794.

Krosno, dnia 4. sierpnia 1907.

Zwierzchności gminnej w Krościenku wyżnem udziałem z wezwaniem, aby wykazanych dłużników upomniała stanowczo, iż obowiązani są do uiszczenia mesznego na rzecz tamtejszego ks. proboszcza i jeżeli do 3 dni nie uiszczą wykazanych zaległości, zarządzę ściągnięcie ich w drodze przymusowej, co będzie połączone z kosztami, które będą obowiązani ponieść. O wykonaniu tego polecenia doniesie mi zwierzchność gminna niezawodnie do 8 dni, gdyż po bezskutecznym upływie tego terminu wyprawię posłańca karnego na koszt wójta.

C. k. Starosta Korytowski w. r.

Dnia 12. sierpnia 1907 wydało c. k. Starostwo w Krośnie reskrypt tej treści:

C. k. Starostwo w Krośnie. L. 16973/07. Krosno, dnia 12. sierpnia 1907. Do Zwierzchności gminnej w Krościenku wyżnem.

Wielebny Urząd parafialny z 10. lipca 1907 zawiadomił mnie, że tamtejsi parafianie wzbraniają się uczynić zadość ciężarciu na nich obowiązki odrabiania proboszczowi rocznie 36 dni ciągłych i 12 pieszych i zasłaniają się tem, jakoby ciężar ten już był wykupionym. Zwracając uwagę, że dotychczas wykupno mesznego nie nastąpiło, polecam Zwierzchności gminnej, by natychmiast wezwwała obowiązanych do wykonania ciężącego na nich obowiązku i doniosła mi o wyniku do dni 30. Po upływie tego terminu wdrożę przeciw opornym środki egzekucyjne.

C. k. Starosta Korytowski.

Ud-rza w tych reskryptach najpierw ta okoliczność, że pismo Starostwa z 4 sierpnia zaopatrzone L. 19794, a reskrypt z 12. sierpnia nosi liczbę 16973.

To także godne uwagi, że dnia 4. sierpnia nakazało c. k. Starostwo zapłatę pretensyi do 3 dni, a do 8 dni zagroziło Zwierzchności gminnej posłańcem karnym, zaś w piśmie c. k. Starostwa z 12. sierpnia aż po 30 dniach mają nastąpić kroki egzekucyjne. Charakteryzuje to porządek czynności w c. k. Starostwie krośnieńskim.

Poza tem, tak pretensye ks. proboszcza Telegi jak i egzekucya tej pretensyi przez c. k. Starostwo nie ma podstawy prawnej. Służebności niezapisane w księgach hipotecznych, są conajmniej sporne, a tem samem do egzekwowania się nie nadają. Tem więcej zaś pretensye ks. Telegi nie nadają się do egzekucyjnego ściągania, że wykreślenie owych pretensyi probostwa w Krościenku wyżnem nastąpiło na mocy wyroku sądowego w r. 1903, a ks. Telega o tem był zawiadomiony i nie protestował przeciw wykreśleniu we właściwym czasie, a gospodarze wymienieni w orzeczeniu Starostwa na wstępie tu podanem od nowego roku 1903 faktycznie mesznego ani

nie odrabiali, ani nie płacili, ani też do tego wzywani nie byli.

Ta pochopność c. k. Starostwa w Krośnie do egzekwowania 31 gospodarzy na rzecz probostwa wskazuje, że c. k. Starostwo w Krośnie nawet urojone pretensye popiera, skoro jest sprawa przeciw chłopom.

A przecie chłopci w pierwszym rzędzie na opiekę c. k. Rządu liczyć powinni.

Z innych gmin, tak w powiecie krośnieńskim jak kolbuszowskim i innych, dochodzą nas wieści, że i tam proboszczowie z podobnemi pretensyami o świadczenie niezapisanych w księgach hipotecznych służebności i świadczeń występują.

Zapytujemy tedy c. k. Rząd:

1) Czy zechce pohamować c. k. Starostę Korytowskiego w Krośnie w gorliwości egzekwowania czy grożenia egzekucyami politycznej władzy dla zaspakajania urojonych pretensyi proboszcza ks. Telegi w Krościenku wyżnem?

2) Czy zechce c. k. Rząd wdrożyć stosowne kroki, aby ludność uwolnić od ciężaru mesznego itp. pretensyi ze strony probostw.

Lwów, dnia 20. września 1907.

Interpelant
Jan Stapiński.

Bojko, Krempa, Oleśnicki, F. Włodek, Szmi-gielski, Korol, Hanczakowski, Kuryłowicz, Efficowicz, Huryk, Staruch, Mogilnicki, Barabas, Skolyszewski.

I n t e r p e l a c y a

posła Stapińskiego i tow. do c. k. Rządu w sprawie bezpieczeństwa publicznego w Rudkach.

Jak świadczy protokół stenograficzny 20-go posiedzenia Rady państwa z dnia 24. lipca 1907 liczba 703 (1), wniesioną została do Ministerstwa sprawiedliwości, spraw wewnętrznych i obrony krajowej interpelacya tej treści:

„że z powodu wyborów w maju b. r. przeprowadzonych popełniono na osobie, mieniu i urządzie c. k. notaryusza w Rudkach, Józefa Krasowskiego, różne gwałty zbrodnicze jedynie z tego powodu, że tenże notaryusz chciał oddać swój głos wyborczy na kandydata ludowego i nie popierał czynnie kandydatury przez Radę narodową postawionej i oficjalnie forsowanej, a zatem za przekonanie polityczne, jeszcze nawet żadnym czynem nie objawione“.

Wskutek powyższej interpelacji zarządzane zostały jakieś dochodzenia, lecz jak doświadczenie poucza i gazety głoszą, odnośne dochodzenia, przez samych obwinionych we własnych nieczystych sprawach prowadzone, nie mogą wypaść ku sprawiedliwemu załatwieniu rażącej krzywdy poszkodowanych — zwłaszcza, że szowinizm w zaślepieniu politycznym doszedł już do najwyższego szczytu, a przysłowie o kuku stało się zasadą naprawiania prawie każdej krzywdy. Tak się też ma sprawa z krzywdą przez notaryusza Krasowskiego doznaną. Skarżył się on telegraficznie przed Ministerstwami, ustnie i pisemnie przed Eksceleucją Namiestnikiem, aż nareszcie w dniu 2. czerwca b. r. otrzymał z Namiestnictwa rezolucję, że wszystkie jego zażalenia odstąpione zostały c. k. Starostwu w Rudkach do załatwienia we własnym zakresie działania.

Lecz o dziwo! W tym samym dniu odpowiedział starosta rudecki p. Pokiński w sposób nader oburzliwy Krasowskiemu, „że go nie zna“, a w dalszym załatwieniu już w miesiąc po wyborach w nocy z 14-go na 15-go czerwca b. r. wybito okna w sypialnym pokoju Krasowskiego, przerażono go i jego żonę do tego stopnia, że wobec pogróżek i takich gwałtów zmuszony został opuścić swoją posiadłość i przebywać poza Rudkami, a obecnie już od 5 miesięcy pozbawionym jest wszelkiego zarobkowania na swoje dzienne utrzymanie i opłacanie podatków. A w dodatku doznane przykrości podziały na jego i na jego żony zdrowie tak ujemnie, iż oboje poddać się

musieli długotrwałej a kosztownej kuracji, której skutki są bardzo problematyczne. Władza bezpieczeństwa w Radkach postąpiła z notaryuszem Krasowskim w następujący sposób:

1) Na jego doniesienie w dniu 13. maja b. r. po godzinie 8. wieczorem, że mu (Krasowskiemu) okna wybito i lampę stłuczono odpowiedział p. Starosta, „że to do niego nie należy i że Krasowski jako jurysta wie, jak się bronić“, a komendant posterunku żandarmeryi, przybywszy na miejsce czyuu, oświadczył Krasowskiemu: „że już w południe tego dnia wiedział, że wieczorem chcą urządzić Krasowskiemu bicie okien i że on nawet mógłby sprawcę wykryć i zaraz aresztować, lecz nie uczynił tego, ponieważ aresztowanego zaraz wypuszczają, a on (żandarm) tylko się skompromituje“.

Bardzo dziwnym, a dla Krasowskiego zatrważającym był fakt, „że dwukrotnie tak w dniu 13. maja, jako też na dniu 14. czerwca b. r. komendant żandarmeryi zapewnił i uspokoił Krasowskiego, iż przez całą noc żandarmi koło domu Krasowskiego pilnować będą i on sam (postenführer) w nocy kontrolować będzie, a tymczasem w obu razach nie tylko, iż żandarmerya domu Krasowskiego nie pilnowała, lecz po wybijeniu okien nie była nawet w Rudkach obecną, a komendant jej nawet nie dał znać Krasowskiemu, iż danego mu przyrzeczenia dotrzymać nie może i nie przestrzegł Krasowskiego o tem, aby tenże prywatną straż sobie postawił, lecz formalnie wywiódł Krasowskiego w pole i w błąd wprowadził, albowiem Krasowski byłby bądź sam czuwał i użył własnej obrony, bądź też byłby się strażą prywatną otoczył i do takich gwałtów nie byłoby przyszło, a sprawców możnaby było na gorącym uczynku przychwyć.

2) Jeszcze w dniu 29. kwietnia b. r. doniósł Krasowski Starostwu w Rudkach, że otrzymał groźny anonim, a następnie wniósł prośbę o paszport na rewolwer dla własnej obrony i nawet załączył stempel

za 2 korony do paszportu potrzebny, pomimo urgensów nie otrzymał Krasowski do dnia dzisiejszego żadnej na to rezolucyi, ani nawet zwrotu marki stemplowej.

3) We wrześniu 1906 Krasowski, przejęty dobroczynną myślą wspierania pilnych, a ubogich studentów, zajął się założeniem kółka pomocy naukowej w Rudkach, do którego przystąpili wszyscy urzędnicy polityczni w Rudkach z miesięczną wkładką po jednej koronie -- i na tej podstawie umieścił Krasowski dwóch studentów z Ruddek, jednego w piątej klasie gimnazyalnej w Kołomyi, a drugiego w szkole przemysłowej we Lwowie. Tylko przez dwa miesiące panowie urzędnicy polityczni uiszczali deklarowane wkładki, a potem płacić zaprzestali, pozostawiając biednych studentów bez pomocy.

Krasowski, ratując honor członków tego kółka, ntrzymywał owych dwóch studentów z własnej kieszeni i wyłożył na ten cel przeszło 400 koron w tem przekonaniu, że przecież panowie urzędnicy wydatek ten choć w części mu zwrócą i swoje wkładki popłacą. Lecz gdy w czerwcu b. r. Krasowski zażądał zapłacenia zaległych wkładek, otrzymał od starosty p. Pokińskiego, sekretarza Namiestnictwa p. Kulczyckiego i inspektora szkolnego ks. Dutkiewicza odmowną odpowiedź pisemną, a za ich przykładem i porozumieniem postąpili także odmownie inni urzędnicy i nawet kilku obywateli rudeckich, tak, iż Krasowski za ratowanie i wykupienie ich honoru zapłacił paręset koron z własnej kieszeni.

Ale co najciekawsze!

Oto zaraz po upomnieniu się o zaległe wkładki na oznaczony cel naukowy, otrzymał Krasowski od Starostwa w Rudkach do liczby 953/07 wezwanie na dzień 7-go czerwca b. r. celem usprawiedliwienia się za zbieranie składek bez zezwolenia władzy. Nie poszedł Krasowski na ten termin, lecz wniósł przeciw temu wezwanii zażalenie z wyjaśnieniem sprawy i z wnio-

skiem, aby w tej sprawie, w której wszyscy urzędnicy polityczni są interesowani, c. k. Namiestnictwo dochodzenie przeprowadziło i orzekło, czy w danym wypadku naruszenie przepisów o zbieraniu składek bez zezwolenia władzy nastąpiło, lub nie, bo to kółko pomocy naukowej zostało całkiem prywatnie przez podpisanych na deklaracji członków założone i żadnej zebrany ani po domach ani po ulicach nie uprawiano.

Także na to zażalenie nie otrzymał Krasowski żadnej dotychczas odpowiedzi, a pospiech cytowania Krasowskiego do odpowiedzi w pomienionej sprawie na dzień 7. czerwca b. r. stoi w rażącej sprzeczności z niezałatwioną dotychczas (już przeszło 5 miesięcy) jego prośbą o paszport na rewolwer wobec gwałtownych napadów Krasowskiemu dla własnej obrony tak pilnie potrzebny, a prócz tego treść listu z pogroźkami na dniu 12. czerwca b. r. Krasowskiemu przesłanego i w jego rękę się znajdujacego, jakoteż dalszy w nocy z 14. na 15. czerwca b. r. zadany gwałt przez wybite okien w jego sypialnym pokoju i niedotrzymanie danego przyrzeczenia przez żandarmeryę, że owej nocy pilnować będzie, jako też dalsza okoliczność, że bezpośredni sąsiad Krasowskiego, szkolny inspektor, całkiem napastliwie zaskarżył Krasowskiego o obrazę honoru i na dzień 15. czerwca b. r. do liczby 514/07 termin sądowy w tej sprawie był wyznaczony, przy którym tenże inspektor bardzo zacięciem dowód winy postawić usiłował i w sposób zajadliwy ukarzenia Krasowskiego żądał, a owej nocy krytycznej z kasyna po północy powrócił i wkrótce okna Krasowskiemu wybito, takimi kamieniami, które pochodziły z kupy, leżącej tuż obok budynku kasynowego, tudzież okoliczność, iż gospodyni tegoż inspektora, nazywająca się Weronika Mroczko, kitkakrotnie napadała Krasowskiego w sposób złośliwy i obraźliwy, owej nocy krytycznej także jeszcze czuwała, bo każdą razą oczekuje na swego pana i księdza z kasyna do późnej godziny, a zaraz na drugi dzień po owym gwałcie

wskazywała sprawcę tego czynu, na osobę jakiegoś podróźnego, całkiem obcego, który dzień przedtem w tym domu o jałmużnę prosił i został odpowiednio wsparty, jak również opinia właściciela domu, pana Tursy i innych, którzy miejsce czynu oglądali, iż sprawcę tego gwałtu w najbliższem otoczeniu szukać należy, daje niezbite poszlaki, iż w tej sprawie umaczały ręce z tego obozu, który dla popierania kandydatury upadłej był się zorganizował i z jak największą gorączką ją popierał.

Wobec tego powrót notaryusza Krasowskiego do Rudek i dalsze jego urzędowanie tamże jest wręcz niemożliwem, a jego władza przełożona, Izba notaryalna w Przemyślu, tak samo się oświadczyła i substytutka z urzędu ustanowiła, przez co notaryusz Krasowski całkiem niezasłużenie swej posady i kawalka cbleba pozbawionym został.

Zapytujemy e. k. Rząd, czy i kiedy nareszcie zaradzi temu anormalnemu stanowi rzeczy w Rudkach, dlaczego e. k. Starostwo w Rudkach zwleka z udzieleniem p. Krasowskiemu karty na broń, kiedy zapewni p. Krasowskiemu bezpieczeństwo dla jego życia i mienia, aby mógł w Rudkach pełnić obowiązki swego urzędu?

Interpelant:
Jan Stapiński.

Bojko, Krempa, F. Włodek, Oleśnicki, Kuryłowicz, Szmigielski, Barabasz, Huryk, Staruch, Skołyszewski, Mogilnicki, Szponder, Effinowicz, Hanczakowski, Korol.

I n t e r p e l a c y a

do Jego Ekscelencyi p. Namiestnika z powodu wywłaszczenia z gruntów ubogich mieszkańców gminy Miękinia i Krzeszowice dla wzbogacenia prywatnego spekulanta.

Na granicy gmin Czerna i Miękinia istnieje od lat dawnych kamieniołom, będący obecnie własnością niejakiego Hermana Kulki.

Kamieniołom ten ma znakomite połączenie ze stacją kolejową w Krzeszowicach zapomocą doskonałego gościńca, po którym wozy naładowane kamieniami zjeżdżają na dół. Przy dostawie na kolej kamieni mieli uczciwy zarobek okoliczni właściciele zaprzęgów, przy dobrze bowiem utrzymanej drodze mogli przewieźć kamień 4 razy na dzień.

Przed kilku laty jednak obrachował sobie p. Kulka, że powiększy swoje dochody w dwójnasób, jeżeli zbuduje nadpowietrzną kolejkę linewkową z kamieniołomu do stacji w Krzeszowicach, bo i przewóz wypadnie mu taniej i dawni furmani, pozbawieni zarobku, przyjdą do kamieniołomów na zwykłego robotnika, a wtedy przy większej podaży rąk do pracy płace robotników w kamieniołomach się zmienią.

C. k. Namiestnictwo zezwoliło na podjęcie prac przedwstępnych dla wytyczenia trasy, gdy jednak trasa ta wytyczoną została także przez parcele Jego Ekscelencyi p. Namiestnika Potockiego, a Pan Namiestnik oświadczył, że przez swój grunt żadnej kolejki nie puści, myśl o tej kolejce została na razie zaniechana.

P. Kulka nie zasypiał jednak sprawy, bo oto w bieżącym roku przedstawił on projekt nowej trasy omijającej grunta Jego Ekscelencyi Namiestnika i oto Wysokie e. k. Namiestnictwo od razu na wywłaszczenie dotyczących włościan w Miękinie i Krzeszowicach zezwoliło.

Projekt ów, omijający dobra Jego Ekscelencyi Pana Namiestnika, jest po prostu strasznem szyderstwem z najprostszej sprawiedliwości, trasa bowiem we wsi Miękinie idzie przez środek 36-cin zabudowań gospodarskich, tak, że po jednej stronie trasy zostanie dom, a po drugiej stodoły i stajnie. W dalszym ciągu trasa ta przecina grunta włościańskie nie z boku lub na końcu, lecz wprost, w poprzek, przez środek, tak, że ubodzy właściciele tych gruntów, mający co najwyżej 1 do

2 morgów gruntu, będą odrazu połowy pozabawieni.

Niepodobna uwierzyć, by znalazła się władza, która, uznawszy niemożność przeprowadzenia kolejki przez ogromne puste obszary, należące do Jego Ekscelencyi Pana Namiestnika, kolejkę tę pozwałała puszczać ponad głowami mieszkańców Miękiny i Krzeszowice.

Zapytujemy tedy Jego Ekscelencyę Pana Namiestnika:

1) czy mu wiadomy ten niesłychany wypadek, iż prywatnemu spekulantowi dla zwiększenia jego dochodów zezwolono budować kolejkę linewkową, ze szkodą okolicznych mieszkańców, mających zarobek przy przewozie kamienia na stację kolejową w Krzeszowicach?

2) czy zgadza się to z poczuciem najprostszej sprawiedliwości, że zabroniono prowadzić tę kolejkę po gruntach pustych Jego Ekscelencyi Pana Namiestnika, a dozwolono budować ją między zabudowaniami gospodarskimi ubogich włościan wsi Miękinia i Krzeszowice; przyczem włościanom zabrane być mają także ostatnie zagony pola, którego oni jako podstawę swego utrzymania i życia za żadne pieniądze sprzedać nie chcą;

3) czy Jego Ekscelencya Pan Namiestnik nie zechciałby podwładnym sobie organom nakazać, aby niezwłocznie zaniechały wywłaszczania ubogich włościan z ziemi na korzyść dla prywatnych celów pojedynczej osoby i to wbrew wszelkim prawom ludzkim i boskim?

4) czy jego Ekscelencya Pan Namiestnik nie dałby zaraz odpowiedzi celem uspokojenia w największej rozpacz żyjących 36-ciu mieszkańców Miękiny, a przeszło 100 mieszkańców Krzeszowice?

Interpelant
Jan Stapiński.

Skołyszewski, Mogilnicki, Effinowicz, Hanczakowski, Bojko, Krempa, F. Włodek,

Oleśnicki, Korol, Kuryłowicz, Szmi gielski Barabasz, Huryk, Staruch.

I n t e r p e l a c y a

posła Stapińskiego i tow. do c. k. Rządu w sprawie konkurencyi kościelnej o budowę rz. kat. kościoła w Jedliczu.

Oburzeniem i goryczą napelnialo kilkutyścianą ludność parafii Jedlicze, że c. k. Rząd tak opieszale traktuje sprawę ustalenia konkurencyi na budowę kościoła rzymsk. kat. w Jedliczu. Od kilku lat już ludność daremnie czeka na załatwienie tej sprawy bardzo doniosłej. Ustala się przekonanie, że dopiero wówczas nastąpi materialne załatwienie tej konkurencyi kościelnej, gdy na to pozwolą właściciele kopalni nafty, t. j. gdy po wyczerpaniu źródeł naftowych zwiną przedsiębiorstwo i nie nie zapłacą na konkurencyę kościelną.

Zapytujemy tedy c. k. Rząd, jak stoi sprawa konkurencyi kościelnej w Jedliczu i czy jest nadzieja, aby została w ciągu roku ostatecznie załatwioną.

Interpelant
Jan Stapiński.

Bojko, F. Włodek, Oleśnicki, Kuryłowicz, Szmi gielski, Barabasz, Huryk, Staruch, Skołyszewski, Mogilnicki, Szponder, Korol, Hanczakowski, Effinowicz, Krempa.

I n t e r p e l a c y a

posła Jana Stapińskiego i tow. do c. k. Rządu w sprawie utworzenia składnicy pocztowej w Pisarzowej, powiat Limanova.

Ruch pocztowy w gminie Pisarzowej jest bardzo ożywiony, zwłaszcza, że niemal z każdego domu przynajmniej jedna osoba pozostaje bądź za granicą, bądź w innej części kraju na zarobku.

Z tego też powodu powyższa gmina wraz z zarządem miejscowej szkoły i urzędem parafialnym wniosła prośbę o utworzenie składnicy pocztowej, na co otrzymała odpowiedź, że c. k. Dyrekcyja poczt

jest skłonną do utworzenia potrzebnej składowicy pocztowej w tejże gminie.

Na powtórnie wniesioną prośbę w tej samej sprawie z powodu przewleknięcia jej c. k. Dyrekcya poczt odpowiedziała odmownie.

Wobec wzmagającego się ruchu powyższa gmina wniosła jeszcze raz podanie, na które otrzymała w odpowiedzi wskazówki, by w tej sprawie połączyła się z gminą Męcina, co jednak jest stanowczo niemożliwym z tego powodu, że gmina Pisarzowa jest od Męciny w znacznej odległości, zaś od dwu innych gmin oddzielają ją uciążliwe w komunikacji góry.

Przedstawiając ten stan rzeczy, zapytują podpisani c. k. Rząd, czy zechce wydać odnośnym czynnikom zlecenie, by sprawę tę pomyślnie załatwiły.

Interpelant
Jan Stapiński.

Bojko, Krempa, F. Włodek, Oleśnicki, Kuryłowicz, Szmigielski, Barabasz, Staruch, Huryk, Skołyszewski, Mogilnicki, Szponder, Effinowicz, Hanczakowski, Korol.

I n t e r p e l a c y a

posła Stapińskiego i tow. do c. k. Rządu.

W kopalniach nafty w Równem i Wietrznie, pow. Krosno, w „niemieckim towarzystwie górniczym“ prowadzona jest praca w taki sposób, i żmnośćwo robotników podlega okaleczeniu. W lutym b. r. został zabity jeden robotnik w szybie owego towarzystwa.

Wbrew przepisom ustawy górniczej utrzymuje owo towarzystwo 12 godzinny czas pracy od 6. rano do 6. wieczór i od 6. wieczór do 6. rano. Poszkodowani robotnicy wnieśli zażalenie do Urzędu górniczego w Jaśle, ale ani odpowiedzi, ani zarządzenia żadnego się nie doczekali.

Zapytujemy tedy c. k. Rząd, kiedy zechce wglądać w tę sprawę i zapobiedz

niebezpiecznemu dla życia i zdrowia stanowi rzeczy.

Lwów, 26. września 1907.

Interpelant
Jan Stapiński.

Hanczakowski, Effinowicz, Barabasz, Huryk, Staruch, Szmigielski, Kuryłowicz, Szponder, Krempa, Włodek, Korol, Oleśnicki, Bojko, Skołyszewski, Mogilnicki.

I n t e r p e l a c y a

posła Stapińskiego i tow. do c. k. Rządu.

Piotr Jeleń, gospodarz z Wysokiej pow. Strzyżów, donosi, że gdy poszedł do c. k. Starosty w Strzyżowie w imieniu własnym i innych gospodarzy dotkniętych klęską nieurodzaju prosić o zapomogę, otrzymał taką odpowiedź:

„Dla powiatu strzyżowskiego niema żadnych zapomóg“ — i dał do zrozumienia przytem, że gdyby nie byli głosowali na Stapińskiego i Haruka przy wyborach do Rady państwa, toby zapomoga była.

Zapytujemy c. k. Rząd:

1) Czy rzeczywiście powiat strzyżowski nie partycypuje w zapomogach, które z funduszków państwowych, przyzwolonych przez Radę państwa, mają być udzielone ludności dotkniętej klęską nieurodzaju w całym państwie, a więc i w powiecie strzyżowskim?

2) Czy zechce c. k. Rząd zabronić staroście takiej agitacji?

Lwów, dnia 26. września 1907.

Interpelant
Jan Stapiński.

Bojko, Krempa, Włodek, Oleśnicki, Kuryłowicz, Szmigielski, Barabasz, Huryk, Staruch, Skołyszewski, Mogilnicki, Korol, Szponder, Hanczakowski, Effinowicz.

I n t e r p e l a c y a

posła Jana Stapińskiego i tow. do c. k. Rządu w sprawie bezprawia popełnionego

przez obszar dworski w Zakopanem na mieszkaniach gm. Ciche pow. Nowy Targ.

Obszar dworski w Zakopanem jest właścicielem hali Upłaz. Dekretem serwitutowym z r. 1874 zostało przyznane gminie Ciche prawo służebności na parceli lasowej lk. 2223 o 67 morgach obszaru, czyli prawo poboru paszy i drzewa na opał. Prawa te wykonywała gmina 'spokojnie aż do r. 1906, w którym obszar dworski w Zakopanem zaczął zabraniać pobierania drzewa, a za pobrane zaskarżył do Sądu obwodowego. Kiedy Sąd uwolnił oskarżonych, wówczas zaczął obszar dworski wycinać grubsze drzewo, zaś cienkie gałęzie palił na miejscu. Gmina Ciche sprzeciwiła się temu, wskutek czego obszar dworski sprowadził komisję ze Starostwa, która orzeczeniem swem nakazała zapłacić odszkodowanie za pobrane drzewo, nadto na każde z osobna nałożyła po 20 kor. grzywny.

Jest to jeden z wielu wypadków gwałtownego wywłaszczania ludności wiejskiej z praw użytkowania skutkiem braku opieki ze strony władz, które zaniedbują obowiązek czuwania nad mieniem ludu.

Zapytujemy c. k. Rząd, czy choć w tym wypadku zechce przyjść z pomocą mieszkańcom gminy Ciche w celu utrzymania ich przy dobrem ich prawie użytkowania hali Upłaz.

Interpelant
Jan Stapiński.

ojko, Krempa, F. Włodek, Oleśnicki, Kuryłowicz, Szmigielski, Barabasz, Staruch, Huryk, Mogilnicki, Szponder, Hanczakowski, Korol, Effinowicz.

I n t e r p e l a c y a

posła Stapińskiego i tow. do c. k. Rządu w sprawie wyboru komitetu kościelnego w Łączkach kucharskich p. Ropczyce.

Dnia 19. czerwca 1907 ukonstytuował się po wieloletnich sporach i walkach komitet kościelny w Łączkach kucharskich.

Starostwo w Ropczycach zwleka dotychczas z zatwierdzeniem wyborów, wobec tego komitet kościelny nie może rozpocząć działalności, choć zarówno kościół, jak i budynki plebańskie wymagają reperacji, a zwłoka w zarządzeniach może spowodować znaczne szkody materialne.

Zapytujemy c. k. Rząd, dlaczego zwleka dotychczas z potwierdzeniem wyboru i wprowadzeniem w urządowanie komitetu kościelnego w Łączkach kucharskich.

Lwów, 19. września 1907.

Interpelant
Jan Stapiński.

Effinowicz, Szponder, Mogilnicki, Skoły-szewski, Korol, Szmigielski, Huryk, Oleśnicki, Hanczakowski, Kuryłowicz, Krempa, F. Włodek, Staruch, Barabasz, Bojko.

Sekretarz poseł Urbański czyta:

I n t e r p e l a c y a
do c. k. Rządu posła Jana Stapińskiego i tow. w sprawie konkurencji szkolnej gminy Kalembina, pow. Strzyżów.

Gmina Kalembina, pow. Strzyżów, wybudowała w r. 1903 jednoklasową szkołę murowaną kosztem własnym przy pomocy zaciągniętej pożyczki.

Na wydatki tej szkoły ułożyła Rada gminna preliminarz w kwocie 332 kor. rocznie. Wedle ustawy szkolnej gmina obowiązana jestłożyć na szkołę tylko 10% od swych podatków bezpośrednich, która to kwota wynosi w Kalembinie przeciętnie 83 koron rocznie, resztę zaś ma dawać corocznie fundusz szkolny krajowy.

C. k. Rada szkolna krajowa w orzeczeniu swem skreśliła niektóre pozycje do łącznej sumy 260 koron z uadmienieniem, że wydane orzeczenie ma obowiązywać od 1/IX. 1903, to jest od czasu, kiedy nowo wybudowany budynek szkolny stał się własnością funduszu szkolnego.

Ponieważ rok 1902/3, w którym szkoła została zorganizowaną i nauka odbywała

się w budynku przez gminę wynajętym i odpowiednio do wymogów szkoły przerebionym, w orzeczeniu c. k. Rady szkolnej krajowej pominięto zupełnie, przez co gmina Kalembina została narażoną na ponoszenie wszystkich kosztów wynajmu i utrzymania tej szkoły, przeto powyż wymieniona gmina zmuszona była wnieść rekurs przeciw temu orzeczeniu do c. k. Ministerstwa wyznań i oświaty, które zniósło orzeczenie c. k. Rady szkolnej krajowej z tem nadmienieniem, że w myśl art. 7. odnośnej ustawy fundusz szkolny krajowy obowiązany jest przyczyniać się nawet wtedy, jeżeli szkoła mieści się w budynku wynajętym.

Równocześnie c. k. Rada szkolna krajowa podwyższyła ogólną sumę ryczałtową do 352 kor. rocznie.

Mając ułożony preliminarz za pierwszy rok 1902/3 i podwyższony przez c. k. Radę szkolną krajową za następne lata w rocznej kwocie 352 koron, wniosła Rada szkolna miejscowa wspólnie z Radą gminną do c. k. Rady szkolnej krajowej prośbę o wyasygnowanie przypadających kwot z funduszu szkolnego na utrzymanie tutejszej szkoły, motywując swą prośbę zaciągniętymi długami, gdyż przez 5 lat powyż interesowana gmina i miejscowa Rada szkolna nie otrzymywały żadnego dodatku. Dopiero po dwukrotnej prośbie przesłała c. k. Rada szkolna krajowa asygnatę za lata: 1903, 1904 i 1905 na łączną sumę 579 kor. 59 h., robiąc obliczenia wedle dawniejszego preliminarza, wtedy już wygasłego, a nie od 352, który wedle orzeczenia c. k. Rady szkolnej krajowej obowiązuje od 1/IX. 1903, nadto mimo orzeczenia c. k. Ministerstwa wyznań i oświaty, uznającego — jak powyż przytoczono — za słuszne domaganie się dodatku za rok 1902/3 znowu milczkiem dodatek ten pominęła.

Wskutek tego między uzasadnioną pretensją gminy Kalembiny a asygnatą c. k. Rady szkolnej krajowej zachodzi różnica w łącznej sumie 845 kor. 57 hal.

To przedstawivszy, zapytują podpisani, kiedy c. k. Rada szkolna krajowa wyrówna gminie Kalembinie należną jej sumę 845 kor. 57 hal. i czy nastąpi to w czasie możliwie jak najkrótszym.

Lwów, 26. września 1907.

Jan Stapiński w. r.

Skolyszewski, Effinowicz, Szponder, Korol, Staruch, Barabasz, Huryk, Hanczakowski, Bojko, Krempa, F. Włodek, Szmigielski, Kuryłowicz, Oleśnicki, Mogilnicki.

I n t e r p e l a c y a

posta Stapińskiego i tow. do Wydziału krajowego w sprawie dostawy soli kuchennej w okręgu dynowskim.

Dnia 20. bm. brakło w Dynowskim soli kuchennej. Gospodarze z Siedlisk, Dąbrówki, Nozdrza przez posłańców musieli poszukiwać soli aż w brzozowskim i rzeszowskim okręgu, płacili za topkę soli po 15—20 ct.

Taki stan rzeczy powtarza się w okręgu dynowskim bardzo często. Dostawca soli, Frenkel w Dynowie, mało kiedy ma sól na składzie. Transport soli, kiedy nadejdzie, rozdziela najpierw między sklepikarzy drugorzędnych w Dynowie, na składzie u siebie nie zatrzymując. U sklepikarzy owych cena soli nigdy się nie zniża do ceny normalnej — wynosi ona najmniej 26 hal. za topkę.

Z braku soli kuchennej zmuszoną była ludność w czasie ubiegłej zimy używać soli dla byłda przeznaczonej.

Zapytujemy Wydział krajowy, czy mu o tym stanie rzeczy wiadomo, dlaczego zle mu nie zapobiegnie, czy zechce raz wreszcie usunąć Frenkla w Dynowie od dostawy soli.

Lwów, dnia 26. września 1907.

Jan Stapiński.

Barabasz, Huryk, Staruch, Mogilnicki, Bojko, Krempa, Włodek, Oleśnicki, Szmigielski,

Kuryłowicz, Hanczakowski, Skołyszewski,
Korol, Effinowicz, Szponder.

I n t e r p e l a c y a

do Pana Komisarza rządowego.

Wyrokiem Trybunału administracyjnego z dnia 16. maja br. l. 4561 zostało zniesione orzeczenie c. k. Namiestnictwa z dnia 15. października 1906 l. 130369, odzrucające ostateczny rekurs mieszkańców gminy Szezurowa przeciw uzupełniającym wyborom gminnym, przeprowadzonym dnia 3. lipca 1906, a tem samem został wybór 6-ciu członków Rady gminnej, na tym dniu dokonany, uznany za nieważny.

Po wydaniu naprowadzonego orzeczenia c. k. Namiestnictwa z dnia 15. października 1906 r. zostały w Szezurowej przeprowadzone wybory zwierzchności gminnej, przy których obecnie urzędujący wójt, na 30 radnych w komplecie zebranych otrzymał 21 głosów.

Między oddającymi na niego głosy było i owych 6-ciu radnych, których wybór został unieważniony, oddano zatem za obecnie urzędującym wójtem 15 głosów ważnych, zatem nie otrzymał on wymaganej ustawą większości z pomiędzy prawnie głosujących.

Według obowiązujących przepisów gdyby nawet tylko wybór jednego z członków Rady został unieważniony, to poprzednia zwierzchność powinna przeprowadzić uzupełnienie unieważnionego wyboru, a w tym wypadku szło o 6-ciu radnych.

W powiecie brzeskim przepisy takie nie istnieją. Mimo wydanego jeszcze w maju br. wyroku Trybunału admin. wójt w Szezurowej urzęduje sobie dalej, a tylko z częstych konferencyi, jakie w ostatnich czasach urządza z p. starostą Trzaskowskim, widać, że aczkolwiek obaj czują bezprawność, przewłóczą z każdym dniem ostateczne uporządkowanie tej sprawy. Tymczasem z każdym dniem rośnie niezadowo-

lenie w gminie, gdyż wójt władzę, jaką (aczkolwiek nieprawnie) chwilowo dzierży, wykorzystuje w ten sposób, by dokuczyć niemilym sobie przeciwnikom.

Wobec tego podpisani zapytują JWP. Komisarza rządowego:

1. Czy wiadomą mu jest sprawa wyżej przytoczona?

2. Czy gotów jest zarządzić, co należy, by w jak najkrótszym czasie ostatecznie uregulować sprawę wyborów gminnych w Szezurowej?

3. Czy postępowanie c. k. starosty Trzaskowskiego uważa za zgodne z życzeniami rządu?

Interpelant
Bojko w. r.

Barabasz, Szwed, Huryk, Mazikiewicz, Staruch, F. Włodek, Effinowicz, Krempa, Stapiński, Mogilnicki, Oleśnicki, Szponder, Kuryłowicz, Szmigielski, Hanczakowski, Korol, Skołyszewski.

I n t e r p e l a c y a

do Wysokiego c. k. Rządu.

Od szeregu lat gminy wiejskie upominają się i żądają wynagrodzenia za poruczony zakres działania. Poruczony zakres działania pomnaża się z każdym rokiem i to pod odpowiedzialnością naczelnika gminy, a z powodu poruczonego zakresu działania powiększają się wydatki gminne, które z każdym rokiem obciążają dodatkami budżeta gminne.

Naczelnicy gmin nie mogą już podobać nawałowi pracy w poruczonym zakresie działania (a przeważnie w sprawach wojskowych), a pisarze gminni żądają coraz większych płac od gmin z powodu obciążenia pracą w poruczonym zakresie działania, ponadto gminy za druki formularzy są zmuszone za drogo opłacać. Naczelnicy gmin pod rygorem terminu rządowego obciążeni pracą w poruczonym zakresie dzia-

łania i narażają się na zawieszenie w urzędowaniu.

Posłowie ludowi od szeregu lat przedkładają wnioski i interpelacje do Rządu, aby Rząd wynagradzał gminom za poruczony zakres działania, lecz Rząd na te żądania posłów i gmin wiejskich jest głuchym i nie ma czucia w tych ciężarach, jakie gminy ponoszą z powodu poruczonego zakresu działania i nie myśli znieść tej poddańczej pańszczyzny rządowej, która w państwie konstytucyjnym nie powinna być cierpianą. Żądania posłów i gmin wiejskich są legalne, a postępek rządu jest nielegalny, bo krzywdzący w gminach ludność wiejską.

Dlatego podpisani zapytują Wysoki c. k. Rząd:

1) Czy Wysoki Rząd nie uważałby za słuszne i sprawiedliwe wydawać druki formularzy bezpłatnie na wypełnianie poruczonego zakresu działania?

2) Czy Wysoki Rząd jest skłonny przyjąć z pomocą gminom w ponoszeniu kosztów za poruczony zakres działania w sposób legalny, czy zamysła wyczekać, aż masowo gminy wypowiedzą posłuszeństwo tej manipulacji w poruczonym zakresie działania, lub czy Wysoki Rząd nie uważałby za stosowne ustanowić po gminach płatnych delegatów do prowadzenia spraw poruczonego zakresu działania?

Lwów, dnia 26. września 1907.

Interpelant
St. Potoczek w. r.

Szwed, Kramarczyk, Wilczkiewicz, Oleśnicki, Szajer, Pastor, Szponder, Skołyeczewski, Stapiński, Bojko, Korol, Krempa, Barabasz, Huryk, Staruch, J. Jaworski, Bohaczewski.

I n t e r p e l a c y a

posła Stapińskiego i tow. do Wydziału krajowego w sprawie skierowania polskiej emigracji zarobkowej do Francji.

Szykany a nawet nieludzkie prześladowania, na jakie narażeni bywają robotnicy polscy z Galicyi w cesarstwie niemieckim, nakazują nam rozejrzeć się za innem polem zrobku dla tych dziesiątek tysięcy polskich robotników sezonowych, którzy dotychczas w obrębie cesarstwa niemieckiego zarabkowali.

Miejscem takim mogłaby być Francya, gdzie około 50.000 robotników polskich i robotnic mogłoby uzyskać pracę pod każdym względem lepszą niż ta, jaką mają w Niemczech. Robotnik rolny zarobi we Francji 400 do 500 franków gotówką, a oprócz tej płacy otrzyma pomieszkanię i utrzymanie zupełne. Tylko pranie bielizny i ubranie musi sobie robotnik sam opłacać.

W fabrykach francuskich znajdzie polski robotnik łatwo zarobek, także popłatniejszy niż w Niemczech.

Zapytujemy Wydział krajowy, czy zechce się tem zająć natychmiast, aby już w sezonie zarobkowym na rok 1908 skierować wychodźstwo zarobkowe do Francji.

Interpelant:
Jan Stapiński.

Bojko, Krempa, F. Włodek, Skołysezewski, Pastor, Kramarczyk, Bednarski, Wilczkiewicz, Maryewski, Maiss, Tarnawski, Fruchtman, Syniowski.

I n t e r p e l a c y a

posła Szweda do Wysokiego c. k. Rządu o udzielenie subwencji na budowę drogi gminnej od Radziechowa do granicy węgierskiej prowadzącej.

Gmina Milówka i 13 gmin powiatu żywieckiego dopominają się od dłuższego czasu odbudowania drogi gminnej od Radziechowa do granicy węgierskiej prowadzącej, a Wydział krajowy uznał potrzebę tej drogi i sprawdził, że koszt budowy wynosić będą 870.000 koron.

Że droga ta stanowi główną komunikację z Węgrami — a jest pod względem

strategicznym bardzo ważną, ale że koszty budowy są wielkie, odniósł się przeto Wydział powiatowy w Żywcu i Wydział krajowy do c. k. Namiestnictwa, aby Wysoki c. k. Rząd udzielił na ten cel wydatniejszej subwencji państwowej.

Gdy akta tej sprawy wraz z planami i kosztorysami od dłuższego czasu znajdują się w Wysokiem c. k. Ministerstwie, a budowa rzeczonyj drogi jest bardzo pilną, zapytują przeto podpisani, czyli Wysoki c. k. Rząd już z samych względów strategicznych jest skłonny na budowę drogi od Radziechowa do granicy węgierskiej prowadzącej udzielić państwowej subwencji i przyjąć w pomoc, aby ta droga czem spieszniej odbudowaną być mogła.

We Lwowie, dnia 25. września 1907.

Interpelant
W. Szwed.

Wilezkiewicz, Korol, Effinowicz, Kuryłowicz, J. Jaworski, Hanczakowski, Kramarczyk, Skolyszewski, Mogilnicki, Szmigielski, Barabasz, Huryk, Staruch, Potoczek, Oleśnicki, Szajer,

I n t e r p e l a c y a

posła Stanisława Potoczka i towarzyszy w sprawie regulacji Dunajca w powiecie nowosądeckim i opracowania nowego projektu ustawy wodnej.

W powiecie nowosądeckim systematyczna regulacja Dunajca postępuje bardzo tępym krokiem, a kierownictwo tej regulacji kieruje się samowolnie więcej protekcjami większych właścicieli, aniżeli ogólną słuszością i potrzebą ochrony nadbrzeżnych gruntów właścicieli wiejskich. Budowa tam ochronnych jest tak słabą, że prawie przy każdym przybytku wody woda zabiera tamy i setki morgów ziemi pojedynczym właścicielom i gminom wiejskim, a kierownictwo regulacji Dunajca korzystając z rabunkowej ustawy wodnej, zabiera setki morgów gruntu, które zapisane są w katastrze ksiąg gruntowych na poszczególnych właścicieli, na własność funduszu wodnego.

Z powodu liehej i niepraktycznej budowy tam przy regulacji Dunajca woda zabiera grunta w niesłychany sposób, porywa i unosi materyał do morza za miliony koron.

Podpisani zapytują :

1) Czy Wysoki Rząd nie byłby skłonny ustanowić większy nadzór i kontrolę nad kierownictwem regulacji Dunajca, otoczyć większą opieką właścicieli nadbrzeżnych gruntów, a zapobiedz marnowaniu setek tysięcy koron ze Skarbu państwa?

2) Czy Wysoki Rząd nie byłby skłonny opracować nowy projekt ustawy wodnej, mniej krzywdzącej ludność wiejską i nie tak zachłannej na cudzą własność, jak obecna ustawa?

3) Czy Wysoki Rząd nie byłby skłonny powstrzymać kierownictwo regulacji Dunajca w zabieraniu tych przestrzeni gruntów, z których woda zerwała wierzchną warstwę ziemi, a które przedtem używał i posiadał prywatny właściciel?

Lwów, dnia 28. września 1907.

Interpelant
Potoczek.

Szmigielski, Effinowicz, Jaworski, Hanczakowski, Korol, Huryk, Kuryłowicz, Krempa, Mazikiewicz, Kramarczyk, Szwed, Barabasz-Pastor, Szajer, Oleśnicki, Mogilnicki.

I n t e r p e l a c y a

do Wysokiego Rządu.

Do rządu tych miejscowości w kraju którym w swoim czasie bez powodu narzuciono nazwę niemiecką, należy obok innych także i miasto Nowy Targ, które, mimo że posiada ludność rdzennie polską, przezwano „Neumarktem“. Wprowadzenie tej nazwy niemieckiej, a przedewszystkiem posługiwanie się nią przez miejscowy urząd pocztowy, który używa pieczęci z napisem polskim i niemieckim „Nowy targ — Neumarkt“ jest powodem niemałego zamięszania i bałamutstwa. I tak listy i przesyłki przeznaczone

do Nowego targu wędrują całemi tygodniami po różnych Neumarktach, których liczba jest dość znaczna, bo koło 15 wynosząca, zanim dostaną się do rąk właściwych. Z powodu tego cierpią niemało strony interesowane, gdyż listy i przesyłki dostają się późno, a zawartość przesyłek nieraz ulega zepsuciu, co pociąga za sobą straty materialne, a czasami jest przyczyną procesów sądowych. Nazwa niemiecka jest powodem, że do władz miejscowych, jak starostwa, sądu i t. d. wpływają pisma i akta przeznaczone do jednego z licznych „Neumarków“, co dotyczącym władzom przysparza niepotrzebnie pracy i kłopotów.

Wszystkim tym niedogodnościom można zaradzić, jak to już w dobrze zrozumiałym interesie własnym i ludności uczyniła kolej, przez wyeliminowanie nazwy niemieckiej tak z pieczęci, nalepek, jak i skorowidza pocztowego.

W tym kierunku wniosła już reprezentacya miasta Nowego Targu na podstawie uchwały Rady gminnej przedstawienie do Dyrekeyi poczt i telegrafów — na pismo swe jednak nie otrzymała żadnej odpowiedzi; a na dobitkę złęgo Ministerstwo handlu nadesłało nalepki na listy polecane, zamiast dotąd używanych z napisem Nowy Targ, z napisem czysto niemieckim.

Podpisani zapytują tedy Wysoki Rząd, czy mu opisane stosunki są znane i czy nie byłby skłonny wydać odpowiednich rozporządzeń celem usunięcia wymienionych niedogodności, co może tylko nastąpić przez usunięcie nazwy niemieckiej „Neumarkt“ z pieczęci pocztowej i skorowidza pocztowego i telegraficznego.

Lwów, 26. września 1907.

Interpelant
Bednarski.

Buynowski, Huza, Vaybinger, Wurst, Szätzel, Żardecki, Fruchtman, Sare, Jabłoński, Staniszewski, Tomaszewski, Kleski, Rayski, Maryewski, Federowicz,

I n t e r p e l a c y a

posła Franciszka Krempey i tow. do Wysokiego c. k. Rządu w sprawie niedosypanych wałów ochronnych przy rzece San w powiecie tarnobrzeskim.

Przed 10-ciu laty zostały wały przy Sanie wybudowane a usypane tak, że po każdym opadzie deszczu woda wychodzi na grunta ebłopskie i niszczy w zupełności ziemiopłody.

Wskutek niedosypanych wałów grunta gospodarzy z Żabna, Woli rzeczyckiej, Dąbrowy, Kępy rzeczyckiej od Dąbrowa, Rzeczycy okrągłej, Rzeczycy długiej, Brandwicy z Musikowem bywają z roku na rok przez 12-cie lat zalewane.

Można to zawdzięczyć opieszałości c. k. Rządu i jego funkcyonaryuszom, który zamiast dbać o dobro podatkoceów toleruje najważniejsze postulaty dla rolnictwa.

Wobec tego podpisani zapytują:

1) Czy wiadomem mu jest o przytoczonym wypadku?

2) Czy i kiedy nareszcie uzna c. k. Rząd za stosowne poczynić kroki, ażeby wymienione gminy uchronione zostały od zalewu wód Sanu i rzeki Bukowej.

Lwów, dnia 28, września 1907.

Interpelujący:
Fran. Krempa.

Hanczakowski, Szwed, J. Jaworski, Effinowicz, Stapiński, Kuryłowicz, Włodek, Mazikiewicz, Oleśnicki, Korol, Szajer, Szmięlski, Bojko, Potoczek, Kramarczyk, Pastor,

Sekrytarz p. Mazikiewicz czyta

W n i o s e k

posła Mazikiewicza i towarzyszy.

Na linii drogi żelaznej Sokal-Lwów jest przystanek „Ławrów“, gdzie pasażerowie zamierzający dostać się do pociągu,

muszą pod gołem niebem wyczekiwać go, narażając się na rozmaite niedogodności ba nawet utratę zdrowia, dlatego podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić;

ażeby na tym przystanku „Ławryków“ postawiono budynek (poczekalnię) dla ochrony przejezdnych.

Lwów, d. 28. września 1907.

Wnioskodawca:
Mazikiewicz w. r.

Effinowicz, Huryk, Krempa, F. Włodek, Michałowski, Korol, Bojko, Hanczakowski, Czecz, Barabasz, Buynowski, Sare, Kuryłowicz, Oleśnicki.

W n i o s e k

posła Teodozego Effinowicza i towarzyszy w sprawie odpisu podatków ludności powiatu brodzkiego.

Rok obecny nieurodzajem swoim zażył ciężko na losach ludności powiatu brodzkiego ze względu na jego finansowe i ekonomiczne położenie, tak dalece, że wielu z włościan nie sieje nawet tego roku żyta z powodu jego drożyzny i braku pieniędzy.

Dlatego, ażeby ulżyć bodaj nieznanie ciężki jej los, proszę:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, ażeby, uwzględniając podane motywa, ludności powiatu brodzkiego podatki na rok 1908 odpisał.

Lwów, d. 28. września 1907.

Wnioskodawca:
Effinowicz w. r.

Kuryłowicz, J. Jaworski, Bohaczewski, W. Szwed, Hanczakowski, Korol, Wilczkiewicz, Mazikiewicz, Kramarczyk, Barabasz, Szmigielski, Skołyszewski, Oleśnicki, Mogilnicki.

W n i o s e k

posła Teodozego Effinowicza i towarzyszy w sprawie składu drzewa opałowego w Brodach.

Ponieważ w powiecie brodzkim lasy są tak wyniszczone, że dla mieszkańców tegoż powiatu trudnością, a czasem prawie niemożliwością jest dostać drzewa na opał, która to okoliczność daje możność eksploatacyi niesumieunym handlarzom drzewa, już i tak biednej, jeszcze przez tegoroczne nieurodzaje zniszczonej ludności. dlatego Wysoka Izba łaskawie uchwalić raczy:

Wzywa się c. k. Rząd, uwzględniając wyżej naprowadzone okoliczności, do utworzenia w mieście Brodach składu drzewa z kameralnych lasów i nieprzeszkadzania w przyszłości z małoważnych przyczyn importu drzewa z zagranicy.

Wnioskodawca:
Effinowicz w. r.

Kuryłowicz, J. Jaworski, Bohaczewski, W. Szwed, Hanczakowski, Korol, Wilczkiewicz, Mazikiewicz, Mogilnicki, Skołyszewski, Szmigielski, Kramarczyk, Barabasz, Oleśnicki.

I n t e r p e l a c y a

do Wysokiego c. k. Rządu posła ks. Bohaczewskiego i towarzyszy w sprawie wyborów gminnych w gminie Tysów, powiatu dolińskiego.

Jeszcze w pierwszych dniach lipca r. b. przeprowadzone zostały w Tysowie powiatu doliniańskiego, nowe wybory gminne. Wszystko odbyło się jak najlegalniej, mimo to kilku malkontentów wniosło rekurs, który znouwu c. k. Starostwo w Dolinie z nieznaney przyczyny dotychczas u siebie przytrzymuje i Wys. c. k. Namiestnictwu do załatwienia nie przedkłada na czem cierpi porządek i spokój w wyżej wymienionej gminie. Dlatego podpisani zażywają:

Czy gotów c. k. Rząd sprawę wyborów gminnych w Tysowie jak najspie-

szniej załatwić i tamże spokój i legalny stan przywrócić.

Interpelant
Bohaczewski w. r.

Mazikiewicz, Jaworski, Korol, Hanczakowski, Mogilnicki, Effenowicz, Kuryłowicz, Barabasz, Huryk, Bojko, Oleśnicki, Szmigielski, Stapiński, Staruch.

I n t e r p e l a c y a

posła ks. J. Jaworskiego i tow. do c. k. Rządu w sprawie Andrija Jakymowa z Bilycza dolnego powiatu starosamborskiego o zwrot 20 kor. z c. k. Starostwa.

Wasył Jakymow gospodarz w Bilyczu dolnym został za szkodę leśną w zrębie pańskim zasądzony na karę. Przeciw temu sąsądzeniu wniósł on rekurs do c. k. Namiestnictwa, a c. k. Starostwo zasądziło go za pokątne pisarstwo na 100 koron kary i 20 kor. już ściągnęło. Ponieważ Wasył Jakymow tylko w imieniu swoim wniósł i pisał rekurs, wniósł odwołanie do c. k. Starostwa przeciw temu sąsądzeniu, c. k. Starostwo obiecało zwrócić ściągnięte 20 koron lecz do dzisiaj ich nie zwróciło. Podpisani więc zapytują:

Czy wie o tem c. k. Rząd i co zrobi dla usunięcia takiej nieusprawiedliwionej kary z Wasyla Jakymowa.

Interpelant.
J. Jaworski.

Kuryłowicz, Effenowicz, Hanczakowski, Bohaczewski, Szmigielski, Kramarczyk, Korol, Szwed, Skołyżewski, Staruch, Mazikiewicz, Huryk, Oleśnicki.

Sekretarz p. K. Lubomirski czyta:

W n i o s e k

posła Kazimierza Lubomirskiego i towarzyszy o konieczności ochrony od klęsk pożarowych.

Zważywszy, że kraj nasz corocznie jest nawiedzany przez wielkie pożary i przez to narażany na znaczne straty;

zważywszy, że szkody z tego powodu z każdym rokiem są większe i mają na cały ekonomiczny rozwój kraju bardzo szkodliwy wpływ;

zważywszy, że Rząd pomimo kilkakrotnych wezwań nie wystąpił z żadnym projektem przymusowej asekuracji od ognia, która jest jednym z najskuteczniejszych środków ochronnych przeciw dotkliwym stratom;

zważywszy, że sprawa jest tak ważną a zarazem i trudną, że wymaga bardzo głębokich i wszechstronnych studyów ale może być skutecznie załatwioną tylko przez wypracowanie projektu zastosowanego do specjalnych krajowych stosunków i właściwości;

zważywszy, że studia takie muszą obejmować bardzo różnorodne dziedziny gospodarstwa krzjowego, ale muszą mieć pewną ciągłość i logiczny do przebiegu wypadków zastosowany rozwój.

Podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby przedsięwziął studia ściśle nad środkami ochrony od pożarów, aby stworzył do tego celu stały komitet rzeczoznawców i interesowanych i przedłożył Sejmowi projekt zaprowadzenia asekuracji przymusowej i stosowania skutecznego innych środków zwalczania klęsk pożarowych.

Lwów, d. 28. września 1907.

Wnioskodawca:

Kazimierz Lubomirski w. r.

Stadnicki, Bał, Mycielski, Sozański, Leo, Sare, Gniewosz, Federowicz, Laskowski, Schnell, Brykezyński, Buynowski, Struskiewicz, Götz, Gnoiński.

Marszałek oznajmia, że pierwsze czytanie odczytanych wniosków amieści na porządku dziennym jednego z najbliższych posiedzeń, interpelacye zaś odstąpi p. Komisarzowi rządowemu względnie Wydziałowi krajowemu.

Marszałek wzywa sekretarzy do odczytania wniosków nagłych.

Sekretarz p. Urbański czyta:

Wniosek nagły.

Dnia 14. września r. b. w godzinie południowej nawiedziła miejscowość Romaszówkę, powiat Czortków, klęska pożaru, który zniszczył doszczętnie 17 zagród włościańskich ze wszystkimi zabudowaniami w liczbie kilkudziesięciu, rucbomościami i mozolnie zebranymi plonami tegorocznymi.

Pogorzelnicy pozbawieni zostali nie tylko dachu, sprzętów i narzędzi rolniczych, ale także odzieży, zboża na zasiew, słowem całego dobytku.

Wobec tej klęski, której rozmiary są niezwykle, a pomoc lokalna niewystarczająca, podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy dla pogorzelników gminy Romaszówka pow. Czortków, dotkniętych uszkodzonych pożarem z d. 14. września r. b., uchwalić odpowiedni zasiłek z funduszów krajowych.

Rudrof
wnioskodawca.

Wilczkiewicz, Czarkowski - Golejewski, J. Szeptycki, Korytowski, Sozański, Bał, Krzysztofowicz, W. Jaworski, Laskowski, K. Dzieduszycki, Lityński, Cielecki, Trzeciecki, Theodorowicz, Vivien, Gołuchowski.

P. Rudrof uzasadnia nagłość tego wniosku, a następnie uzasadnia sam wniosek, pod względem formalnym wnosząc na przekazanie go komisji budżetowej.

Izba bez rozprawy uchwała nagłość tego wniosku, w oddzielnym zaś głosowaniu bez rozprawy uchwała przekazanie go komisji budżetowej.

Sekretarz p. Urbański czyta:

Wniosek nagły

posła Szajera i towarzyszy o zapomogę dla zniszczonych przez gradobicie, gmin: Łąka,

Zaczernie, Milocin, Staromieście, Łukawiec i Palikówka.

W dniu 23. czerwca przeszła przez wyżej wymienione gminy ogromna burza połączona z tak silnym wiatrem i gradem, że nawet liście z drzew opadły i zniszczyła wszelkie zasiewy rolne, zmuszając zatem wieśniaków do ponownego zasiewu. Choć mocno zgnębiony przez naturę lud rolny nie zraził się jednak tą klęską, lecz ponownie poczynił zasiewy. Lecz i te po raz drugi 25 lipca zniszczył grad do szczytu. Zrozpaczony lud z powodu tak strasznych szkód wyrządzonych przez burzę, wskutek czego pozbawiony nie tylko pożywienia dla siebie i dla bydła, lecz nawet zboża na zasiewy jesienne i wiosenne, uprasza.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, aby jak najprędzej przyszedł z pomocą materyjalną w celu zakupna zboża na zasiewy i zakupna paszy dla inwentarza i aby wszelkie podatki najmniej za trzy lata odpisał.

Wnioskodawca:
Szajer.

Pastor, Mogilnicki, Szponder, Efficowicz, Bohaczewski, Hanczakowski, Kuryłowicz, Kramarczyk, Czarkowski-Golejewski, Jaworski, Barabasz, Skołoszewski, Szmigielski, Korol, Szwed, K. Dzieduszycki, Wilczkiewicz, Stojalowski, Trzeciecki.

P. Szajer uzasadnia nagłość tego wniosku a następnie uzasadnia sam wniosek wnosząc po względem formalnym na przekazanie go komisji budżetowej.

Izbabez rozprawy uchwała nagłość wniosku p. Szajera, w oddzielnym zaś głosowaniu uchwała bez rozprawy przekazanie go komisji budżetowej,

Sekretarz p. ks. Mazikiewicz czyta:

Wniosek nagły

posła Hanczakowskiego i tow. w sprawie subwencji dla dotkniętych klęską pożaru w Haliczu dnia 16 września 1907.

Dnia 16. września zniszczył pożar w Haliczu 8 gospodarstw, a to Wasyla Brodowycza s. Ihnata, Michała Brodowycza s. Konstantyna, Antoniny Brodowycz, wdowy po Dmytrze, Melanii Brodowycz, wdowy po Konstantynie, Dmytra Mackewicza, Mikołaja Brodowicza, Jędrzeja Brodowicza s. Bazylego, Jana Pojaska i Ilka Messinga. Nieubezpieczona szkoda wynosi około 10.000 K. Wszyscy poszkodowani bez chleba i daćhn.

Wysoki Sejm raczy uchwalić, że wszystkim dotkniętym udzieli się odpowiednią subwencję z funduszków krajowych.

Lwów, 26. września 1907.

Wnioskodawca:
Hanczakowski.

Jaworski, Skołyżewski, Huryk, Starnch, Mogilnicki, Kuryłowicz, Korol, Bohaczewski, Effinowicz, Szwed, Barabasz, Oleśnicki, Kramarczyk, Szmigielski, Laskowski, Wilczkiewicz.

P. Hanczakowski uzasadnia nagłość tego wniosku, a następnie uzasadnia sam wniosek, wnosząc pod względem formalnym na przekazanie go komisji budżetowej.

Izba bez rozprawy uchwała nagłość powyższego wniosku p. Hanczakowskiego, w oddzielnem zaś, głosowaniu uchwała bez rozprawy przekazanie go komisji budżetowej.

Sekretarz p. ks. Mazikiewicz czyta:

W n i o s e k n a g ł y

posła Hanczakowskiego i tow. w sprawie koniecznej pomocy materialnej dla ludności wsi Białoskórka i Grabowiec powiatu polit. Tarnopol (pow. sąd. Mikulińce) z powodu gradobicia.

W lecie 1907 wybił grad prawie wszystkie zasiewy we wsi Białoskórka i Grabowiec powiatu sądowego Mikulińce, tak, że włościanie w tych wsiach błagają pomocy, znajdując się w położeniu bez wyjścia wobec tego, że zasiewy nie były ubezpieczone od gradu.

Wysoki Sejm raczy uchwalić dla obu wymienionych siół stosowną zapomogę z funduszków krajowych w celu uratowania biednych włościan od śmierci głodowej.

We Lwowie, 28. września 1907.

Wnioskodawca:
Hanczakowski w. r.

Mazikiewicz, Barabasz, Staruch, F. Włodek, Huryk, Effinowicz, Korol, Bojko, Kuryłowicz, Mandyczewski, Buynowski, Krempa, Oleśnicki, Potoczek.

P. Hanczakowski uzasadnia nagłość tego wniosku, a następnie uzasadnia sam wniosek, wnosząc pod względem formalnym na przekazanie tego wniosku komisji budżetowej z poleceniem przedłożenia sprawozdania w ciągu bieżącej sesji.

Izba bez rozprawy uchwała nagłość wniosku p. Hanczakowskiego, w oddzielnem zaś głosowaniu uchwała bez rozprawy przekazanie tego wniosku komisji budżetowej z poleceniem przedłożenia sprawozdania w ciągu bieżącej sesji.

Sekretarz p. ks. Mazikiewicz czyta:

W n i o s e k n a g ł y

posła Effinowicza i towarzyszy o zapomogę dla pogorzalców wsi Milna powiatu sądowego żalozieckiego.

Dnia 20. sierpnia b. r. dotknął wieś Milno pow. sąd. Żalozce ogromny pożar, ofiarą którego padło 45 numerów samych najbiedniejszych wieśniaków. Pogorzeley utracili oprócz budynków mieszkalnych i gospodarskich cały zapas zboża, co przy tegorocznym nieurodzaju doprowadziło ich do ogromnej biedy, tak, iż pozostają bez środków do życia. Dlatego podpisani proszą:

Wysoki Sejm rzeczy uchwalić i przyjąć łaskawie z pomocą tym biedakom z funduszków krajowych.

Wnioskodawca:
Effinowicz.

Hanczakowski, Bohaczewski, Mogilnicki, Korol, Wilczkiewicz, Mazikiewicz, Oleśnicki, Jaworski, Barabasz, Szmigielski, Skołyszewski, Staruch, Huryk, Kuryłowicz.

P. ks. Efficowicz uzasadnia nagłość tego wniosku, a następnie uzasadnia sam wniosek, pod względem zaś formalnym wnosi na przekazanie tego wniosku komisji budżetowej.

Izba bez rozprawy uchwała nagłość wniosku p. ks. Efficowicza, w oddzielnem zaś głosowaniu uchwała bez rozprawy przekazanie tego wniosku komisji budżetowej.

Sekretarz p. ks. Mazikiewicz czyta :

W n i o s e k n a g ł y

Przed 6 tygodniami popaliło się 5 gospodarzy w Nowosiólkach, pow. rudeckiego, przyczem stracili nie tylko budynki gospodarskie i mieszkalne, lecz i wszystkie rzeczy domowe i gospodarskie. Szkoda nieubezpieczona wynosi ponad 2.000 K.

Pogorzela dotknięci gospodarze:

- 1) Iwan Hadzman szkoda nieubezpiecz. 500 K.
- 2) Dańko Zajać szkoda nieubezpiecz. 360 K.
- 3) Fedko Romaniak szkoda nieubezpiecz. 300 K.
- 4) Dmytro Cykwak szkoda nieubezpiecz. 500 K.
- 5) Fedko Beszłej szkoda nieubezpiecz. 400 K.

Podpisani wnoszą :

Wysoki Sejm raczy dla dotkniętych nieszczęściem uchwalić jaką zapomogę w przykrej ich obecnej chwili.

Wnioskodawca :
I. Jaworski w. r.

Korol, Bohaczewski, Kuryłowicz, Kramarczyk, Wilczkiewicz, Hanczakowski, Szwed, Efficowicz, Szmigielski, Barabasz, Skołyszewski, Staruch, Huryk, Oleśnicki.

P. ks. Jaworski uzasadnia nagłość tego wniosku, a następnie uzasadnia sam wniosek, pod względem zaś formalnym wnosi na przekazanie tego wniosku komisji budżetowej.

Izba bez rozprawy uchwała nagłość powyższego wniosku p. ks. Jaworskiego, a w oddzielnem głosowaniu uchwała bez rozprawy przekazanie go komisji budżetowej.

Sekretarz p. ks. Mazikiewicz czyta :

W n i o s e k n a g ł y

Dnia 13. września 1907 r. pogorzeli w Adryanowie powiatu rudeckiego 5 gospodarze, przyczem nie tylko wszystkie budynki popaliły się lecz, i zebrane ziemiopłody Zboże było zupełnie nieubezpieczone.

Szkoda popalonych nieubezpieczona przedstawia się tak :

- 1) Iwan Barczyszyn właściciel $\frac{1}{2}$ morga pola 300 K.
- 2) Elżbieta Barczyszyn właścicielka 2 morgów pola 300 K.
- 3) Stefan Moczorad właściciel $1\frac{1}{2}$ morga pola 200 K.
- 4) Toma Łyko zarobnik 150 K.
- 5) Jakiw Moczorad właśc. $\frac{1}{2}$ morga pola 200 K.

Ponieważ dotknięci pożarem są wielkimi biedakami, wszelka pomoc choćby najmniejsza okazuje się tu konieczną, dlatego podpisani wnoszą :

Wysoki Sejm raczy łaskawie dla powyższych pogorzalców przyznać jakąś jednorazową zapomogę.

Wnioskodawca :
Iwan Jaworski w. r.

Korol, Potoczek, Szmigielski, Kuryłowicz, Ochrymowicz, Effenowicz, Hanczakowski, Barabasz, Huryk, Starub, Szwed, Mazikiewicz, Mogilnicki, Krempa.

P. ks. Jaworski uzasadnia nagłość tego wniosku, a następnie uzasadnia sam wniosek, wnosząc pod względem formalnym na przekazanie tego wniosku komisji budżetowej.

Izba bez rozprawy uchwała nagłość powyższego wniosku p. ks. Jaworskiego, w oddzielnem zaś głosowaniu uchwała bez rozprawy przekazanie tego wniosku komisji budżetowej.

Izba przystępuje do porządku dziennego, którego pierwszym punktem jest:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w sprawie udzielenia kolei lokalnej Borki wielkie-Grzymałów pożyczki 100.000 koron.

Sprawozdawca p. Dąbski uwolniony od czytania sprawozdania, wnosi na przekazanie tego przedłożenia komisji kolejowej.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o użyciu nadwyżki dochodów Banku krajowego za r. 1906.

Sprawozdawca p. Jahl uwolniony od czytania sprawozdania, wnosi na przekazanie tego przedłożenia komisji budżetowej.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia reprezentacji powiatowej w Nisku na pobór w r. 1908 wyższych dodatków powiatowych od podatków bezpośrednich.

Sprawozdawca p. Wereszczyński odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego, zakończone następującym wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Reprezentacyi powiatowej w Nisku zezwala się pobierać w r. 1908 sześćdziesięciojednoprocentowy (61%) dodatek powiatowy od podatków bezpośrednich (z wyłączeniem podatku osobisto-dochodowego) na pokrycie potrzeb powiatowych, — obok 10% ustawowego dodatku na rzecz powiatowego funduszu dróg gminnych.

Izba uchwała powyższy wniosek bez rozprawy.

Na wniosek sprawozdawcy uchwała Izba przystąpić do drugiego czytania powyższego wniosku bez czytania, a w oddzielnem głosowaniu przyjmuje ten wniosek w drugim czytaniu.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania tej uchwały bez czytania przyjmuje Izba powyższą uchwałę w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie komisji administracyjnej w przedmiocie sprawozdania Wydziału krajowego z projektem ustawy łowieckiej.

Sprawozdawca p. Hupka uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisji, prostując wpieryw omyłki druku, a mianowicie:

W §. 2. w al. 1. wierszu 2-gim opuszczyć przecinek między słowem dziki a królik;

w §. 6. al. 1. wierszu 2-gim wstawić między wyrazem „polowania“ a „posiadaczem“ opuszczone słowa „służę też“;

w §. 56. al. 1. wierszu 3-cim skreślić słowa umieszczone w nawiasie, a natomiast wstawić: „wiewiórki, chomiki, wydry, wszelkie gatunki orłów, sokół, białozór, sokół wędrowny, raróg, kobuz, drzemlik, kania wielka, kania czarna, jastrząb, krogulec, błotnik (rybołówka trzcinnik), czapla siwa, mewa siwa, puchacz, dzierzba, sroka, kruk i gawron“;

w §. 54. al. 2. wierszu 1-ym skreślić słowa „wyżej stwierdzonego“, a wstawić słowo „tego“;

w §. 67. wierszu 3-cim między „poszkodowanego“ a „uprawnionego“, wstawić „it“.

Wysoki Sejm raczy uchwalić następujący projekt ustawy:

U s t a w a

z dnia 1907, którą wydaną zostaje ustawa łowiecka dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzani, co następuje:

Art. I.

Dolączona ustawa łowiecka dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem wchodzi w życie w trzy miesiące po ogłoszeniu jej w dzienniku ustaw krajowych.

Z tą samą chwilą tracą moc obowiązującą dotychczasowe ustawy i rozporządzenia, odnoszące się do przedmiotu niniejszej ustawy, a w szczególności ustawa z dnia 5. marca 1897 Nr. 71. Dz. u. i rozp. kraj.

Art. II.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi rolnictwa i Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

Ustawa łowiecka

dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

I. Prawo polowania i jego wykonywanie.

A) Postanowienia ogólne.

§. 1.

Prawo polowania polega na wyłącznym uprawnieniu do hodowania, wyszu-

kiwania, ścigania, zabijania i przywłaszczania sobie łownej zwierzyny i dzikiego ptactwa, jak również przywłaszczania oddzielnych z niej części użytecznych, jak zrzuconych rogów i t. p. Odnosnie do dzikiego ptactwa mieści w sobie prawo polowania także wyłączne uprawnienie do przywłaszczania zniesionych jaj.

§. 2.

Zwierzyną łowną są w rozumieniu niniejszej ustawy: jeleni i daniel, kozica, sarna, zając, dziki królik i borsuk. Z ptaków: głuszc, cietrzew, jarząbek, pardwa i kuropatwa, przepiórka, chruściel (derkacz), bażant, drop, czajka, słonka, dubelt, krzyk, siewka, kulik i rozmaite tegoż gatunki, kurki wodne, łyska, nurki, dziki łabędź, dzika gęś, wszelkie gatunki dzikich kaczek i dzikich gołębi.

Również obcokrajowe odmiany łownej zwierzyny i ptaków, o ileby wprowadzone do kraju dla hodowli łowieckiej utrzymywały się i mnożyły, będą za zwierzynę łowną w rozumieniu tej ustawy uważane.

§. 3.

Prawo polowania przywiązane jest do własności gruntu, służy więc każdoczesnemu posiadaczowi gruntu.

Co do wykonywania prawa polowania jest właściciel tego prawa w myśl postanowień niniejszej ustawy albo uprawnionym do samoistnego wykonywania go, to jest do swobodnego rozstrzygnięcia o sposobie wykonywania swego prawa polowania (już to we własnym zarządzie, już to przez wydzierżawienie i t. p.), albo też ograniczonym w swobodnym rozstrzygnięciu o sposobie wykonywania tego prawa w myśl postanowień §. 7. niniejszej ustawy.

§. 4.

Uprawnienie do samoistnego wykonywania polowania służy:

1. Posiadaczowi nieprzerwanej powierzchni gruntu, która wynosi co najmniej 115 hektarów.

Jeśli posiadłość taka składa się z ról, łąk lub ogrodów, natenczas do wykonywania na niej samoistnie polowania wystarcza powierzchnia 60 hektarów.

Obojętną jest rzeczą, czy posiadanie takiej powierzchni gruntów należy do osoby fizycznej, czy prawnej, do jednej lub więcej osób, byle tylko posiadłość nie była fizycznie podzieloną. Również nie stanowi różnicy, czy owe grunta leżą w jednej gminie lub miejscowości lub też czy rozciągają się na terytorya kilku gmin, względnie miejscowości.

Stare koryta rzek, pozostałe po przeprowadzonych robotach regulacyjnych, jak również tory kolejowe i drogi publiczne nie mogą jednak w żadnym razie stanowić same przez się samoistnego okręgu polowania.

2. Gminie jako takiej, jeśli grunta stanowiące majątek lub dobro gminy, położone bądź to w obrębie gminy, bądź w obrębie innych gmin, stanowią nieprzerwaną powierzchnię, co najmniej 115 hektarów, bez względu na rodzaj kultury tych gruntów.

Gminy mające takie grunta winny jednak wykonywanie samoistne polowania na tych gruntach albo wydzierżawiać i to niepodzielnie co do powierzchni, albo zlecić wykonywanie tego polowania ustanowionemu myśliwemu. Ustanowienie myśliwego winno nastąpić w myśl §§. 14, 23 i 35—40 niniejszej ustawy.

§. 5.

Za nieprzerwaną w myśl postanowień §. 4. należy uważać powierzchnię gruntu wtedy, gdy poszczególne części gruntu powierzchnię tę stanowiące tak są względem siebie położone, iż można się dostać z jednej części na drugą, nie przechodząc przez grunta należące do innego posiadacza.

Drogi publiczne, koleje żelazne, rzeki, potoki i kanały, przerywające powierzchnię gruntów, jako też wody stojące, w części

lub w całości swej położone w obrębie tej powierzchni, nie tworzą w niej przerwy, a nawet wyspy, położone na wodach publicznych, należy uważać za złączone z gruntami nadbrzeżnymi. Cudze drogi prywatne o tyle nie stanowią przerwy w powierzchni gruntów, o ile posiadacz tychże gruntów ma na nich służebność drogi.

§. 6.

Uprawnienie do wykonywania samoistnie prawa polowania służy też posiadaczom zwierzyńców, to jest powierzchni gruntów o dowolnej wielkości, przeznaczonych do hodowania zwierzyny, a skutecznie i trwale zabezpieczonych przeciw wydostawaniu się zwierzyny na grunta sąsiednie.

Prawo wykonywania samoistnie polowania służy posiadaczowi zwierzyńca jedynie na gruntach, stanowiących zwierzyńiec.

Spory, czy jakaś powierzchnia gruntu ma być uważaną za zwierzyńiec w znaczeniu powyższego postanowienia, rozstrzyga polityczna Władza powiatowa.

§. 7.

Wszelkie inne grunta, położone w obrębie gminy miejscowej i na obszarze dworskim z tą gminą jedną miejscowość stanowiącym, które nie mają rozmiarów i warunków określonych w §§. 4 i 6, albo też co do których samoistne wykonywanie prawa polowania nie zostało zgłoszone (§. 9. ustęp końcowy), stanowią okręg polowania zbiorowego.

Wykonywać prawo polowania w okręgach polowania zbiorowego można:

1. albo przez wydzierżawienie polowania w okręgu;
2. albo przez powierzenie wykonywania polowania ustanowionemu myśliwemu,

w obu wypadkach na rzecz posiadaczy gruntów, stanowiących okręg zbiorowego polowania.

Przy wydzierżawieniu polowania w okręgu zbiorowego polowania jako też przy ustanawianiu myśliwego dla wykonywania polowania zastępuje posiadaczy gruntów w skład okręgu zbiorowego polowania wchodzących reprezentacja gminna, a jeżeli okręg zbiorowego polowania obejmuje także grunta położone w obrębie obszaru dworskiego, reprezentacja gminna wraz z przelozonym obszaru dworskiego. W takim wypadku ma tak reprezentacja gminna jak i przelozony obszaru dworskiego przedkładać powiatowej Władzy politycznej wnioski w sprawie sposobu wykonywania prawa polowania w okręgu.

B) Ustanowienie okręgów polowania.

§. 8.

Okręgi samoistnego polowania (§. 4.), jakoteż okręgi polowania zbiorowego (§. 7.) ustanawia polityczna Władza powiatowa po wysłuchaniu opinii Wydziału powiatowego. Ustanowienia okręgów dokonywa Władza każdym razem na najbliższy okres dzierżawny polowania.

Dzierżawny okres polowania trwa zwyczajnie lat 6. Jedyne w wypadkach, w których reprezentacja gminna względnie reprezentacja gminna wraz z przelozonym obszaru dworskiego wniesie u politycznej Władzy powiatowej przed upływem przedostatniego roku bieżącego okresu dzierżawnego z uzasadnionych powodów podanie o przedłużenie okresu dzierżawy, może e. k. Namiestnictwo zarządzić przedłużenie co najwyżej do lat dwunastu. Przeciw takiemu przedłużeniu rekurs nie ma miejsca

§. 9.

Najpóźniej na sześć miesięcy przed upływem bieżącego okresu dzierżawy ogłosi polityczna Władza powiatowa w miejscu swej siedziby tudzież we wszystkich gminach i obszarach dworskich powiatu edykt, którym wezwie posiadaczy gruntów, rozszczęgających sobie prawo do samoistnego wy-

konywania polowania w myśl postanowień §§. 4. i 6. nadechodzący okres dzierżawny polowania, by zgłosili swe roszczenia w ciągu 6 tygodni u politycznej Władzy powiatowej. Edykt taki winna Władza doręczyć także wszystkim tym posiadaczom gruntów, którzy w dotychczas bieżącym okresie dzierżawnym polowania wykonywali polowanie samoistne na swych gruntach w myśl §§. 4. i 6.

Zgłoszenie może być uczynionem albo w formie podania do politycznej Władzy powiatowej albo w formie protokolowanego oświadczenia, a w jednym czy w drugim wypadku winien starający się dołączyć szkic sytuacyjny dotyczącej powierzchni gruntów. Przy następnych aktach ustanowienia okręgów samoistnego polowania wystareza powołanie się na poprzednio wniesione zgłoszenie.

Polityczna Władza powiatowa ma zbadać zgłoszenie, w razie potrzeby przeprowadzić dochodzenia a następnie projekt podziału powiatu na okręgi polowania przedłożyć Wydziałowi powiatowemu. Po wysłuchaniu opinii Wydziału powiatowego ustanawia i ogłasza polityczna Władza powiatowa okręgi polowania samoistnego stosownie do postanowień §. 4. i 6. i okręgi polowania zbiorowego stosownie do postanowienia §. 7.

Niezgłoszenie w terminie przepisanim w edykcie żądania o ustanowienie okręgu samoistnego polowania pozbawia posiadacza powierzchni gruntów mającej warunki określone w §. 4. 1. i 2. prawa wykonywania polowania samoistnie na przeciąg okresu dzierżawnego i ma ten skutek, że niezgłoszone grunta wcielone będą do okręgów polowania zbiorowego.

§. 10.

Przeciw skutecznionemu podziałowi mogą być wniesione zarzuty w ciągu czterech tygodni do politycznej Władzy powiatowej.

Polityczna Władza powiatowa zbada wniesione zarzuty i po ewentualnem przeprowadzeniu dochodzeń wyda orzeczenie, zasięgnąwszy — o ile chodziło o zmianę już ustanowionego podziału — opinii Wydziału powiatowego.

§. 11.

Przy ustanawianiu okręgów polowania, czy to samoistnych (§. 4. i 6.), czy zbiorowych (§. 7.), winna polityczna Władza powiatowa — o ile tylko nie sprzeciwia się temu zgląd na racjonalne wykonywanie polowania — uwzględnić wniesione w ciągu 6 tygodni od ogłoszenia edyktu (§. 9) następujące życzenia gmin i obszarów dworskich:

a) gdy posiadacze gruntów, którym w myśl §§. 4.1. a) i b) i 2. służy prawo wykonywania samoistnie polowania, chcą swe grunta przyłączyć i to na cały najbliższy okres dzierżawny do okręgu polowania zbiorowego, a gmina się na to zgadza;

b) gdy dwie lub więcej gmin, tudzież posiadacze obszarów dworskich, przydzielonych w myśl §. 7. do okręgu polowania zbiorowego, żądają zgodnie ustanowienia dla nich na najbliższy okres dzierżawny wspólnego okręgu polowania zbiorowego.

Tak samo winna polityczna Władza powiatowa uwzględnić żądania gmin lub obszarów dworskich, domagające się rozdzielenia okręgów polowania, któreby miały być ustanowione, jeśli uwzględnienie tych żądań jest usprawiedliwione stęskunkami miejscowymi, a zwłaszcza, jeśli różnorodność polowania za takim podziałem przemawia, a żaden z okręgów, mających powstać z podziału, nie będzie obejmował mniejszej powierzchni gruntów, niż 115 względnie 60 hektarów.

W wypadkach wyjątkowych może Władza przyłączyć ze względu na kulturę łowiecką niektóre parcele, n. p. remizy, łozy, kępy i t. p., do okręgu samoistnego

polowania, chociaż te parcele z tymże okręgiem nie stanowią nieprzerwanej powierzchni (§. 4. 1. a) b) i 2., jeżeli tylko należą do tego samego posiadacza i leżą w tej samej gminie miejscowej.

§. 12.

Przy ustanawianiu okręgów polowania zbiorowego może polityczna Władza powiatowa celem odpowiedniego zaokrąglenia przylegających (sąsiednich) do siebie okręgów polowań zbiorowych, po wysłuchaniu interesowanych reprezentacyi gminnych, a względnie przełożonych obszarów dworskich, odłączyć poszczególne części od jednego okręgu zbiorowego polowania, a przyłączyć je do drugiego takiegoż okręgu. Wskutek takich odłączeń nie może jednak powierzchnia żadnego okręgu zbiorowego polowania być mniejszą niż 115 względnie 60 hektarów.

§. 13.

O wszelkich sprawach dotyczących ustanawiania okręgów polowania, tudzież o zmianach w określeniu granic tych okręgów orzeka w pierwszej instancyi polityczna Władza powiatowa po wysłuchaniu Wydziału powiatowego, w drugiej i ostatniej instancyi c. k. Namiestnictwo po wysłuchaniu Wydziału krajowego.

C) Wykonanie prawa polowania na okręgach zbiorowego polowania.

§. 14.

Na okręgach polowania zbiorowego może być wykonywane prawo polowania na rzecz właścicieli gruntów, stanowiących okręg polowania zbiorowego, albo przez wydzierżawianie polowania na całym okręgu, wyjąwszy niżej przewidziane wyjątki (§§. 16. i 17.) i to w drodze publicznej licytacyi lub bez licytacyi z wolnej ręki (§§. 16. i 17.), albo przez ustanowienie myśliwego uprawnionego do wykonywania polowania (§§. 35—40.).

- a) Wydzierżawianie polowania w okręgach polowania zbiorowego.

§. 15.

Celem wydzierżawienia prawa wykonywania polowania w okręgu zbiorowego polowania winna reprezentacja gminy, w której obrębie leży okręg polowania, a jeśli w skład tego okręgu wchodzi grunta położone w obrębie obszaru dworskiego, winna reprezentacja gminy łącznie z przełożonym obszaru dworskiego ustanowić warunki główne wydzierżawienia polowania, jak: cenę wywołania, wysokość wadyum, termin i miejsce odbycia licytacji. Wniosek swój w tej sprawie winna reprezentacja gminna przedłożyć politycznej Władzy powiatowej najdalej w miesiąc po doręczeniu jej prawomocnego orzeczenia tej Władzy o ustanowieniu okręgu polowania zbiorowego. W tym samym terminie winien też przełożony obszar dworskiego, którego grunta wchodzi w skład okręgu zbiorowego polowania, przedstawić politycznej Władzy powiatowej swój wniosek w sprawie warunków wydzierżawienia polowania, jeśli się nie zgadza na warunki przedłożone przez reprezentację gminną.

Polityczna Władza powiatowa rozstrzyga o przedłożonych wnioskach i ustala warunki wydzierżawienia bez dalszego odwołania, przyczem jednakże nie może zniżyć wniosków co do ceny wywołania i co do wysokości wadyum uczynionych przez reprezentację gminną a ewentualnie przez reprezentację gminną, w porozumieniu z przełożonym obszaru dworskiego, należącego do okręgu zbiorowego polowania. Jeśli po upływie miesiąca od doręczenia orzeczenia prawomocnego o ustanowieniu okręgu polowania zbiorowego wnioski reprezentacji gminy, a względnie i przełożonego obszaru dworskiego nie zostały przedłożone, polityczna Władza powiatowa sama ustanawia warunki wydzierżawienia.

§. 16.

Jeżeli okręg polowania zbiorowego nie ma 115 względnie 60 hektarów po-

wierzehni, natenczas prawo zadzierżawienia polowania w tym okręgu służy tym, którzy są uprawnieni do wykonywania prawa polowania w graniczących z tym okręgiem okręgach samoistnego lub zbiorowego polowania. Dzierżawa przyznana będzie temu z nich, który ofiaruje najwyższy czynsz dzierżawny.

Polityczna Władza powiatowa wyznaczy uprawnionym do polowania w graniczących okręgach samoistnego lub zbiorowego polowania odpowiedni termin prekluzyjny do oświadczenia się, czyli chęć korzystać z prawa wydzierżawienia polowania w owym okręgu polowania zbiorowego i jaki czynsz ofiarują. Jeżeliby żaden z owych uprawnionych nie chciał korzystać z rzonego prawa lub gdyby ofiarowane czynsze nie odpowiadały czynszowi dzierżawnemu najbliższego okręgu polowania zbiorowego, wydzierżawionego w drodze publicznej licytacji z uwzględnieniem możliwych różnic, w warunkach miejscowych, natenczas polityczna Władza powiatowa przydzieli ów okręg polowania zbiorowego, mający mniej niż 115 względnie 60 hektarów, do jednego z przyległych lub najbliższych okręgów polowania zbiorowego i oznaczy dlań wysokość czynszu dzierżawnego z uwzględnieniem wyniku koncertacji po wysłuchaniu właściwej reprezentacji gminnej, a ewentualnie także przełożonego obszaru dworskiego tudzież uprawnionego do polowania w okręgu, do którego przydzielenie ma nastąpić, o ile ten ostatni okręg już został wydzierżawionym.

§. 17.

Jeśli okręg polowania zbiorowego wynosi więcej, niż 115 względnie 60 hektarów i jeżeli część tego okręgu niemająca tego rozmiaru:

a) otoczoną jest w całym swym obwodzie okręgiem samoistnego polowania, istniejącym w myśl §. 4. 1) i 2), albo

b) takim okręgiem samoistnego polowania oddzieloną jest od reszty okręgu po-

lowania zbiorowego w ten sposób, że do niej bez przekroczenia granic gminy nie można się dostać inaczej, jak tylko przez grunta należące do okręgu polowania samoistnego, względnie drogami przez te grunta prowadzającymi,

natenczas służy posiadaczowi otaczającego okręgu samoistnego polowania prawo wydzierżawienia polowania na wspomnianej części (enklawie) okręgu polowania zbiorowego na przypadający okres dzierżawny przed wszystkimi innymi bez licytacji. Czynnosc za ową przestrzeń wypadnie z obliczenia, przyjmując w niem za podstawę czynsz dzierżawny uzyskany za jeden hektar najbliższego okręgu polowania zbiorowego, wydzierżawionego przez publiczną licytację.

W razie szczególnych stosunków, z powodu których taki wymiar nie jest odpowiedni, ma czynsz dzierżawny oznaczyć polityczna Władza powiatowa po wysłuchaniu reprezentacji gminnej (przełożonego dworskiego) i posiadacza okręgu samoistnego polowania.

Jeżeli enklawa jest otoczona w sposób określony w alinei 1. (lit. a), względnie oddzieloną (lit. b) kilkoma okręgami samoistnego polowania, natenczas służy prawo pierwszeństwa dzierżawy przede wszystkim posiadaczowi okręgu samoistnego polowania, graniczącego z enklawą na dłuższej przestrzeni. Gdyby wskutek wykonania prawa pierwszeństwa do dzierżawy okręgu polowania zbiorowego zmaleć miał poniżej 115 względnie 60 hektarów powierzchni, wówczas prawo pierwszeństwa dzierżawy tylko wtedy może być zrealizowane, jeśli uprawniony posiadacz okręgu samoistnego polowania obejmie wraz z enklawą w dzierżawę także polowanie na pozostałej części okręgu polowania zbiorowego. Co do wymiaru czynszu dzierżawnego za tę pozostałą część okręgu obowiązują te same postanowienia, jak co do samej enklawy.

Polityczna Władza powiatowa wyznaczy interesowanym posiadaczom okręgów

samoistnego polowania odpowiedni termin prekluzywny do oświadczenia się, czy chcą korzystać z określonego w poprzednich ustępach prawa pierwszeństwa do dzierżawy.

b) Wydzierżawienie polowań w okręgach polowania zbiorowego.

§. 18.

Po ustanowieniu okręgów polowania samoistnego i zbiorowego przeprowadza polityczna Władza powiatowa wydzierżawienie prawa wykonywania polowania w okręgach polowania zbiorowego (§. 7.) na czas ustanowionego okresu dzierżawy (§. 8.). Czynność tę może poruczyć naczelnikowi gminy, względnie naczelnikowi gminy wraz z przełożonym obszaru dworskiego.

W miastach, rządzących się własnymi statutami i w 30 miastach, podlegających ustawie z 13. marca 1889 r. Nr. 24 Dz. u. kr., zarządzi magistrat wydzierżawienie tego prawa przez publiczną licytację.

Akt wydzierżawienia jakoteż w szczególności protokół licytacyjny sporządzony być ma według wzoru ustanowionego przez Namiestnictwo.

§. 19.

Polityczna Władza powiatowa (Magistrat) ogłosi natychmiast po ustanowieniu okręgów polowania licytację polowania zbiorowego. Obwieszczenie o mającej się odbyć licytacji zawierać ma potrzebne dane o polowaniu, które ma być wydzierżawionem, jako to: granice okręgu polowania, czas trwania dzierżawy, cenę wywołania wysokość mającego się złożyć wadium, termin i miejsce odbycia licytacji.

Ogłoszenie licytacji rozpowszechnić należy w sposób w miejscowości tej praktykowany, a jeżeli się spodziewać można oziębienia przez to większego czynszu dzierżawnego, także i w jednej z gazet w powiecie najbardziej rozpowszechnionej.

O terminie i miejscu odbyć się mającej licytacji należy zawiadomić jednocześnie dotyczącą Zwierzchność gminną i obywatelstwo dworski, jakoteż Wydział powiatowy, któremu służy prawo wysłać na swój koszt delegata.

§. 20.

Do dzierżawy okręgu polowania zbiorowego dopuszczone być mogą: osoby fizyczne, Skarb państwa, tudzież Towarzystwa myśliwskie, istniejące na podstawie zatwierdzonych przez władze statutów. Dopuszczeni być nie mogą do dzierżawy polowania zbiorowego:

- a) małoletni;
- b) czeladź, tudzież ubodzy wspierani przez zakłady dobroczynne, albo z funduszków gminnych;
- c) umyślowo chorzy i notoryczni pijacy;
- d) osoby, które nie mogą się wykazać kartą na broń i kartą myśliwską;
- e) na czas trzech lat po odbyciu kary ten, kto uznany był winnym zbrodni przeciw bezpieczeństwu osoby lub mienia;
- f) na czas trzech lat po odbyciu kary ten, który wedle §. 335. ustawy karnej uznany był winnym przestępstwa przeciw bezpieczeństwu życia z powodu nieostrożnego obchodzenia się z bronią palną, albo też przekroczenia kradzieży, względnie udziału w tejsze;
- g) na czas dwuletni ten, kto ukarany został za przekroczenie przepisów o ochronie zwierzyny.

§. 21.

Na podstawie aktu licytacji przyznana będzie dzierżawa okręgu polowania zbiorowego temu, kto najwyższą cenę dzierżawną zaofiaruje, przyczem nie mogą być uwzględnione oferty tych osób, które według §. 20. wykluczone są od dzierżawy.

§. 22.

Przeciw aktowi licytacji służy interesowanym prawo odwołania się do c. k. Namiestnictwa w ciągu dni 14.

Jeżeli przeciw przyznaniu polowania odwołanie zostanie wniesione i uwzględnione, należy zarazem orzecz nieważnienie licytacji i zarządzić ponowne wydzierżawienie polowania w okręgu polowania zbiorowego.

Pomimo wniesionego odwołania się przeciw przyznaniu dzierżawy okręgu polowania zbiorowego, prawo wykonywania tego polowania pozostaje aż do ostatecznego rozstrzygnięcia przy tym, który się utrzymał przy licytacji, jeżeli dzierżawa prawa polowania została już przez niego w myśl §. 24. objęta.

Jeżeli polityczna Władza powiatowa żadnemu z licytantów nie przyzna dzierżawy polowania, a przeciw temu wniesiono odwołanie, Władze do tego powołane aż do ostatecznego rozstrzygnięcia postąpią tak, jak gdyby polowanie w danym okręgu nie było wydzierżawione (§§. 23. i 35—40.).

§. 23.

Jeżeli wydzierżawienie polowania zbiorowego przy pierwszej licytacji za cenę wywołania nie przyjdzie do skutku, Władza wydzierżawiająca ogłosi w terminie nieprzekraczalnym 30-dniowym powtórna licytację, zniżając odpowiednio cenę wywołania.

W razie zaś, gdyby i powtórna licytacja spełzła na niczem i nikt żadnego czynszu nie ofiarował, polityczna Władza powiatowa po wysłuchaniu wniosków Zwierzchności gminnej, względnie przełożonego obywatelstwa dworskiego przystąpi po porozumieniu z Wydziałem powiatowym do ustanowienia myśliwego dla wykonywania prawa polowania w okręgu (§§. 7 i 35).

§. 24.

Dzierżawca polowania winien złożyć kaucję w wysokości jednorocznego czynszu

i czynsz dzierżawny na rok pierwszy naj-
 zniej w dni 14 po przyznaniu dzierżawy, a
 to pod rygorem utraty wadium na rzecz
 uprawnionych i rozwiązania dzierżawy.

Dzierżawa prawa polowania nie może
 być objętą przed złożeniem kaucyi i jedno-
 rocznego czynszu.

Kaucya ma być złożona w gotówce
 lub w książeczkach kas oszczędności wzglę-
 dnie w papierach publicznych papilarne
 bezpieczeństwo dających podług kursu bie-
 żącego i ma być deponowaną we właści-
 wym c. k. Urzędzie podatkowym. Czynsz
 dzierżawny ma być złożonym do rąk poli-
 tycznej Władzy powiatowej.

Kaucya jest poręką za grzywny, na
 które może być skazanym dzierżawca okrę-
 gu polowania zbiorowego, dalej za koszta
 urzędowych czynności, odnoszących się do
 polowania przezeń dzierżawionego, jeżeli
 na zwrot ich będzie zasądzony, wreszcie za
 czynsz dzierżawny i wypełnienie innych
 zobowiązań w umowie przyjętych.

Jeżeliby zatem w ciągu trwania dzier-
 żawy kaucya w jakibądź sposób została
 zmniejszoną poniżej jednorocznego czynszu,
 polityczna Władza powiatowa poleci dzier-
 żawcy uzupełnić ją w ciągu 14 dni do
 pierwotnej wysokości, pod rygorem rozwią-
 zania umowy.

W cztery tygodnie po upływie okresu
 dzierżawy, lub po jej weześniejszem roz-
 wiązaniu, kaucya zwróconą będzie dzier-
 żawcy, o ile w całości lub w części nie zo-
 stanie zatrzymaną na cele, dla których za-
 bezpieczeństwa służyła.

§. 25.

Roczny czynsz dzierżawny na nastę-
 pnie lata składać ma dzierżawca polowania
 na cztery tygodnie przed rozpoczęciem roku
 dzierżawnego do rąk politycznej Władzy
 powiatowej.

Jeżeli czynsz dzierżawny nie zostanie
 złożony w oznaczonym czasie, ma polity-

czna Władza powiatowa wezwać dzierża-
 wę do zapłaty z oznaczeniem dni 14 i z
 zagrożeniem rozwiązania dzierżawy i utraty
 kaucyi.

§. 26.

Polityczna Władza powiatowa ma
 w przeciągu 4 tygodni po każdorazowym
 złożeniu rocznego czynszu dzierżawnego zar-
 ządzi rozdział kwoty czynszowej między
 poszczególnych właścicieli gruntów do okrę-
 gu polowania zbiorowego włączonych, w
 stosunku do powierzchni ich posiadłości
 gruntowych.

Wypłata ma być dokonaną z reguły
 za pośrednictwem Zwierzchności gminnej
 przy ewentualnem równoczesnem przesłaniu
 przełożёнstwu obszaru dworskiego przypa-
 dającej na ten obszar kwoty.

Kwoty niepodjęte przez uprawnionych
 w przeciągu trzech miesięcy po należytem
 ogłoszeniu w gminie przepadają na rzecz
 kasy gminnej.

§. 27.

Dzierżawę polowania zbiorowego może
 polityczna Władza powiatowa uznać za
 rozwiązaną, skoro dzierżawca:

1. nie złoży w oznaczonym terminie
 kaucyi, względnie uzupełnienia tejże, albo
 czynszu dzierżawnego (§§. 24 i 25);

2. nie zastosuje się do przepisów usta-
 wy o nadzorze polowania (§. 40) i o tępie-
 niu szkodliwej zwierzyny (§. 54);

3. dopuści się innego przekroczenia
 niniejszej ustawy;

4. utraci zdolność uzyskania karty my-
 śliwskiej.

W 14 dni po prawomocności orzecz-
 nia zarządzi polityczna Władza powiatowa
 wydzierżawienie na nowo polowania zbio-
 rowego na podstawie wniosków przedłożo-
 nych przez reprezentację gminną a ewen-
 tualnie i przez przełożonego obszaru dwor-
 skiego (§. 15).

§. 28.

Bez zezwolenia politycznej Władzy powiatowej nie wolno pod nieważnością zadzierżawionego polowania w całości, ani w części poddzierżawiać innym osobom, czy to za zapłatą, czy też z zastrzeżeniem udziału w dochodach.

§. 29.

Spadkobiercy dzierżawców prawa polowania mogą za zezwoleniem politycznej Władzy powiatowej, jeżeli się o to najpóźniej w dwa miesiące po śmierci spadkodawcy do niej zgłoszą, wykonywać je przez cały pozostały czas dzierżawy, jeżeli posiadają warunki wymagane od dzierżawców i wykonawców polowania.

W razie niezgłoszenia się, lub gdy polityczna Władza powiatowa uzna ich za nieodpowiednich do wykonywania prawa polowania, zarządzonem będzie ogłoszenie nowej licytacji.

§. 30.

Jeżeli w ciągu okresu dzierżawnego powstanie okręg w §. 4. 1 i 2 określony, to uprawnienie do samoistnego wykonywania polowania na tym okręgu zaczyna się dopiero z najbliższym okresem dzierżawnym. Jeżeli jednak części takiego okręgu polowania samoistnego położone są w różnych okręgach polowania zbiorowego, których okresy dzierżawne upływają w różnych terminach, w takim razie nowo powstały okręg może być uznany za okręg polowania samoistnego dopiero przy ustanawianiu okręgów polowania tej gminy, w której okres dzierżawny najpóźniej upływa.

Tymczasem pozostają poszczególne części nowo powstałego okręgu polowania samoistnego wcielone do odpowiednich okręgów polowania zbiorowego.

§. 31.

Gdyby w ciągu okresu dzierżawnego jakaś posiadłość gruntowa, uznana na ten

okres za okręg polowania samoistnego po myśli §. 4. 1) i 2), przeszła częściami na kilku właścicieli, pozostaje w mocy uprawnienie do wykonywania samoistnego polowania odnośnie do tych części posiadłości, które zawsze jeszcze mają wymogi przepisane w §. 4. 1) i 2).

Natomiast owe części podzielonej posiadłości gruntowej, które już nie odpowiadają tym wymogom, równie jak wogóle wszelkie posiadłości gruntowe stanowiące okręgi polowania samoistnego, które w czasie okresu dzierżawnego utracą rozmiar powierzchni, wymagany dla okręgów polowania samoistnego, określony w §. 4. 1) i 2), albo też nieprzerwaną ciągłość powierzchni w rozumieniu §. 5., ma polityczna Władza powiatowa na żądanie reprezentacji gminnej, względnie przełożonego obszaru dworskiego, dalej dzierżawcy okręgu polowania lub innego interesowanego wcielić do okręgu polowania zbiorowego na resztę okresu dzierżawnego, chyba, że kto wystąpi z uzasadnionem prawem pierwszeństwa dzierżawy w myśl postanowień §§. 16 i 17.

§. 32.

Jeżeli okręg polowania samoistnego, którego posiadacz dzierżawił okręg polowania zbiorowego na podstawie §. 16, albo enklawę na podstawie §. 17, utracił właściwość okręgu granicznego (sąsiedniego) lub otaczającego ów okręg, czy też enklawę, względnie utracił właściwość okręgu oddzielającego okręg samoistnego polowania, natenczas na żądanie reprezentacji gminnej, względnie przełożonego obszaru dworskiego, dzierżawcy okręgu polowania zbiorowego lub innych interesowanych, winna polityczna Władza powiatowa wydzierżawić ten okręg polowania zbiorowego na resztę okresu dzierżawnego drogą licytacji, względnie winna włączyć enklawę do okręgu polowania zbiorowego, o ile czy to w jednym, czy drugim wypadku, nie zostanie podniesione i uzasadnione z innej strony prawo pierwszeństwa dzierżawy w myśl §§. 16 i 17.

§. 33.

Jeśli w ciągu okresu dzierżawnego powstaną samoistne polowania w §. 6 określone, odpadają terytoria dotyczące, zaraz z chwilą powstania warunków wykonywania samoistnego polowania, od polowania wydzierżawionego przez Władzę w okręgu polowania zbiorowego. Jeżeli zaś jaki okręg straci charakter okręgu samoistnego polowania w myśl postanowień §. 6, natenczas może polityczna Władza powiatowa na żądanie reprezentacji gminnej, względnie przełożonego obszaru dworskiego, dzierżawcy okręgu polowania zbiorowego albo innych interesowanych, wcielić ten byłby zwierzyniec na resztę okresu dzierżawnego do okręgu polowania zbiorowego, o ile nie podniesiono i nie uzasadniono prawa pierwszeństwa dzierżawy w myśl §. 17.

§. 34.

Polityczna Władza powiatowa może za zgodą Zwierzchności gminnej przedłużyć dzierżawę okręgu polowania zbiorowego po zakończeniu się okresu dzierżawnego a to bez licytacji, pozostawiając dotychczasowego dzierżawcę na dalsze 6 lat przy dzierżawie, jeżeli dzierżawca wniesie o to prośbę przynajmniej na 3 miesiące przed upływem trwającej jeszcze dzierżawy i zobowiąże się opłacać czynsz wyższy przynajmniej o 10% od dotychczasowego.

D. Wykonywanie polowania przez ustanowionego myśliwego.

§. 35.

Wykonywanie prawa polowania w okręgu polowania zbiorowego może być wyjątkowo poruczonem myśliwemu (§§. 7 i 23), którego ustanawia polityczna Władza powiatowa na wniosek reprezentacji gminnej a względnie także obszaru dworskiego wchodzącego w skład tegoż okręgu i po wysłuchaniu zdania Wydziału powiatowego.

Myśliwego do wykonywania polowania należy ustanowić, jeżeli wydzierżawienie polowania nie przyszło do skutku na 2-krotnej licytacji z braku oferentów gotowych uiszczać jakkolwiek czynsz dzierżawny.

Uchwała Reprezentacji gminnej winna wymienić przynajmniej 3 kandydatów na myśliwego, lub też tyle iern kandydatów, ilu myśliwych w myśl uchwały ma być ustanowionych. Jeśli w skład okręgu wchodzi grunta położone na obszarze dworskim, winien przełożony obszar dworskiego przedłożyć i ze swej strony wnioski i odpowiednie terna.

O wniosku rozstrzyga po wysłuchaniu zdania Wydziału powiatowego polityczna Władza powiatowa i to zarówno co do tego, ilu myśliwych należy ustanowić jakoteż kto ma być ustanowionym myśliwym.

Od rozstrzygnięcia Władzy politycznej może zarówno reprezentacja gminna, jak przełożony obszar dworskiego wnieść odwołanie w ciągu dni 14 od dnia doręczenia im orzeczenia władzy.

§. 36.

Władza może ustanowić myśliwym w myśl §. 35. osobę nie wykluczoną od prawa wydzierżawiania polowania (§. 20.), o której powiatowej Władzy politycznej jest wiadomem, że posiada odpowiednie wiadomości i daje rękojmię należytego wywiązywania się z obowiązków.

§. 37.

C. k. Namiestnik wyda po wysłuchaniu opinii Wydziału krajowego w drodze rozporządzenia przepisy o wykonywaniu prawa polowania przez myśliwych, określające bliżej także wymogi co do kwalifikacji osób, które mogą być ustanowione takimi myśliwymi.

§. 38

Władza ustanawia myśliwego na czas trwania okresu dzierżawnego (§. 8.).

Ustanowiony myśliwy (względnie kilku myśliwych) wykonywa prawo polowania na korzyść właścicieli gruntów, wchodzących w skład okręgu polowania.

Reprezentacya gminy ewentualnie w porozumieniu z przełożonym obszaru dworskiego prowadzi rachunki przychodów i rozchodów wykonywanego prawa polowania na podstawie danych dostarczonych przez myśliwego i zestawia roczny obrachunek z końcem każdego roku kalendarzowego. Z przychodów winny być pokryte: koszta wykonywania polowania, to jest umówione z myśliwym wynagrodzenie, zwrot kosztów urzędowych czynności odnoszących się do polowania w okręgu i zwrot szkód wynikłych z polowania i przez zwierzynę wyrządzonych.

Obrachunek roczny, stwierdzony przez Reprezentacyę gminną i ewentualnie przełożonego obszaru dworskiego winna reprezentacya gminna przedłożyć politycznej władzy powiatowej i poddać do wiadomości posiadaczy gruntów wchodzących w skład okręgu zbiorowego polowania najpóźniej po koniecu miesiąca stycznia następującego roku. Obrachunek winien obejmować rozdział nadwyżki przychodów, jeśli ją wykazuje, między posiadaczy gruntów wchodzących w skład okręgu, a dokonany w stosunku do powierzchni gruntów każdego posiadacza, lub też rozdział braku (deficytu) wykazanego obrachunkiem a dokonany również w stosunku do powierzchni gruntów.

Wypadające z tego obrachunku dopłaty winni posiadacze gruntów, wchodzących w skład okręgu polowania, złożyć do kasy gminnej w ciągu 14 dni od doręczenia im dotyczącego wezwania.

Zarzuty przeciw obrachunkowi, względnie przeciw wezwaniu do zapłacenia, mogą interesowani wnieść w ciągu dni 14 od dnia doręczenia obrachunku do politycznej Władzy powiatowej. Polityczna Władza powiatowa rozstrzyga o takich zarzutach

a przeciw jej orzeczeniu niema dalszego odwołania.

§. 39.

Jeśli wykonywanie prawa polowania przez myśliwego nie odpowiada postanowieniom ustawy, lub jeśli ten sposób wykonywania tego prawa nie jest korzystnym dla interesowanych albo dla interesów rolniczych, lasowych i łowieckich, natenczas na wniosek politycznej Władzy powiatowej może c. k. Namiestnictwo w porozumieniu z Wydziałem krajowym albo polecić zaprzestać tej formy wykonywania prawa polowania, albo zarządzić zmianę osoby myśliwego. W pierwszym razie winna reprezentacya gminna, a ewentualnie także przełożony obszar dworski podjąć kroki w celu wydzierżawienia polowania (§. 15.).

II. Przepisy policyi łowieckiej.

A) Nadzór nad polowaniem.

§. 40.

Uprawnieni do samoistnego polowania jako też dzierżawcy polowania zbiorowego, względnie ustanowieni myśliwi, winni najpóźniej w 3 miesiące po ogłoszeniu niniejszej ustawy ustanowić dla nadzoru i ochrony polowania straż łowiecką w odpowiedniej liczbie osób i przedstawić je do zatwierdzenia i zaprzysiężenia władzy politycznej powiatowej.

§. 41.

Co do warunków zatwierdzenia i zaprzysiężenia straży łowieckiej obowiązuje ustawa z d. 4. września 1892 (Dz. ust. kr. Nr. 74).

Uprawnieni do wykonywania prawa polowania mogą sami podjąć się tego dozoru, jeżeli posiadają warunki do tego wymagane.

§. 42.

Zaprzysiężona i zatwierdzona straż łowiecka ma prawo podczas wykonywania swej służby nosić broń myśliwską; wolno jej jednak z broni tej zrobić użytek przeciw osobom trzecim tylko w wypadku koniecznej i słusznej obrony.

Jeżeli straż łowiecka nosi przepisane dla niej odznaki, wtedy uważana będzie jako straż publiczna, w myśl ustawy państwowej z d. 16. czerwca 1872 (Nr. 84 (Dz. u. p.)).

B) Przepisy o ochronie zwierzyny.

§. 43.

Nikom nie wolno łowić lub zabijać kóz, (sarn) od 1. listopada do 31. sierpnia, łań od 1. października do 31. lipca, kozie od 1. grudnia do 31. lipca, kozłów (rogaczy) od 1. marca do 31. maja, jeleni od 1. stycznia do 31. lipca, zajęcy od 1. lutego do 30. września, jarząbków od 1. lutego do 31. sierpnia, cietrzewi i głuszców koutów od 20. maja do 31. sierpnia, kuropatw od 1. grudnia do 15. sierpnia, bażantów od 1. stycznia do 15. sierpnia, przepiórek i dzikich gołębi od 1. listopada do 1. sierpnia, dropi i pardw od 15. kwietnia do 31. lipca, ptactwa błotnego mianowicie: krzyków, dubeltów, kulonów, batalionów od 15. kwietnia do 30. czerwca; ptactwa wodnego mianowicie: dzikich gęsi i dzikich kaczek od 15. kwietnia do 15. czerwca; cieląt jelenich, spiczaków sarnich, tudzież samiec cietrzewi i głuszców przez cały rok.

Przepis ten nie stosuje się do polowań zarządzanych w zamkniętych zwierzyniach.

§. 44.

Wyjątkowo za poprzednim uwiadomieniem powiatowej Władzy politycznej, dozwala się łowienia żywych okazów zwierzyny i ptactwa użytkowego, wybierania

z gniazd, a młodzieży z legowisk w czasie do łowienia zakazanym, lecz tylko w celu dalszej hodowli i ochrony podczas srogiej zimy.

§. 45.

Polityczna władza powiatowa w porozumieniu z Wydziałem powiatowym może po zasięgnięciu zdania krajowego Towarzystwa łowieckiego:

a) zarządzić nawet w porządku ochronnej wystrzelanie pewnej ilości sztuk zwierzyny uznanej za łowną, jeżeli zmniejszenie tego rodzaju zwierzostanu jest pożądane w interesie gospodarstwa rolnego, leśnego, lub łowieckiego;

b) wyjątkowo na rok 1 zezwolić na późniejsze rozpoczęcie, albo wcześniejsze zamknięcie pory ochronnej dla pewnych rodzajów zwierzyny w poszczególnych, albo wszystkich okręgach polowania w powiecie jeżeli tego wymagać będą szczególne względy miejscowe, klimatyczne lub kłeski elementarne;

c) zamknąć zupełnie, lecz najwyżej na lat 2, polowanie w niektórych albo we wszystkich okręgach polowania w powiecie na pewnego rodzaju zwierzynę i ptactwo łowne, w którym w tej okolicy zagraża wytępienie.

W razie zupełnego zamknięcia polowania w ciągu dwóch ostatnich lat dzierżawy polowania zbiorowego, może sobie dzierżawca tego polowania rościć pretensje do odpowiedniego opustu czynszu dzierżawnego.

§. 46.

Sprzedaż łownej zwierzyny przez handlarzy odbywać się może tylko za okazaniem świadectwa jej pochodzenia. Świadectwa takie z podaniem gatunku i ilości zwierzyny, wydawać będą uprawnieni do wykonywania prawa polowania, lub ich pełnomocnicy ze swego okręgu myśliwskiego.

§. 47.

Po upływie dni 14 od rozpoczęcia się czasu ochronnego i podczas dalszego trwania tego czasu, nie wolno objętej ochroną zwierzyny żywej czy zabitej w całości, lub w częściach sprzedawać na składach, targowicach, w restauracjach, lub w inny jakibądź sposób.

Sprowadzający tego rodzaju zwierzynę i ptactwo z zagranicy, albo ze zwierzyńców zamkniętych winni przy sprzedaży jej wykazywać się świadectwem jej pochodzenia. Formę tego świadectwa przepisze c. k. Namiestnictwo w drodze rozporządzenia.

Sprzedaż zwierzyny łownej i ptactw ubitych z polecenia Władzy w myśl postanowienia §. 45., jak również zwierzyny skonfiskowanej w myśl §. 85. może się odbywać jedynie po wykazaniu się świadectwem pochodzenia zwierzyny, stwierdzonem przez właściwą Władzę powiatową.

C) Dalsze przepisy policyi łowieckiej.

§. 48.

Bez zezwolenia uprawnionego do polowania nie wolno nikomu chodzić ze strzelbą po okręgu polowania z wyjątkiem osob urzędownie do tego upoważnionych.

Kto wbrew temu zakazowi spotkany zostanie przez strażnika łowieckiego ze strzelbą na obszarze polowania, poza drogami służącymi za publiczną komunikację, winien jest na żądanie tegoż oddać mu strzelbę, którą strażnik łowiecki ma natychmiast złożyć u politycznej Władzy powiatowej.

§. 49.

W czasie od wiosny aż do ukończenia zniw nie wolno bez zezwolenia właściciela po polach zasianych lub zasadzonych ani polować, ani psami tropić zwierzyny i ptactwa.

Z pod tego zakazu wyjęte są pola obsiane moharem, dalej zasadzone ziemniakami, albo w rzędowy sposób burakami, lub innymi w dalekich odstępach uprawianymi ziemioplodami.

Polować konno na polach obsianych i łąkach wolno tylko za zezwoleniem właściciela gruntu.

§. 50.

W najbliższem otoczeniu zabudowań nie wolno tropić i ścigać zwierzyny, ani do niej strzelać.

Również nie wolno bez zezwolenia właściciela przy wykonywaniu prawa polowania wchodzić do ogrodów znajdujących się w pobliżu domów i zabudowań gospodarskich, jeżeli te są ogrodzone lub w inny sposób odgraniczone.

Nie wolno polować na gruntach stanowiących cmentarze lub grobowce rodzinne.

§. 51.

Zakazanem jest polować w niedzielę i święta uroczyste.

§. 52.

Do chwytania zwierząt łownych nie wolno zastawiać żelazek, łaptek i innych przyrządów samochwytnych, tudzież zakładać trutek. Nie wolno użytkującemu z polowania ścigać zwierzyny, która na jego obszarze zraniona, przeszła do obcego obszaru.

§. 53.

Uprawnionemu do polowania i jego służbie łowieckiej wolno w odległości nie bliższej niż 300 metrów od zabudowań gospodarskich i 30 metrów od drogi publicznej zabijać obce koty i psy, włóczące się po polach lub lesie.

Psów noszących kaganiec nie wolno zabijać.

§. 54.

Na właścicieli samoistnych okręgów myśliwskich, dzierżawców polowań oraz ustanowionych myśliwych wkłada się obowiązek tępienia o każdej porze niedźwiedzi, wilków, rysi, żbików i dzików.

W razie stwierdzonego zaniedbania tego obowiązku władza polityczna zarządzi po poprzednim upomnieniu tępienie wymienionej zwierzyny na koszt uprawnionych do polowania przez ustanowione ze swego ramienia osoby.

Władza może również w takim wypadku dzierżawę polowania zbiorowego za rozwiązana uznać (§. 27.) względnie przedłożyć c. k. Namiestnictwu wnioszek o zarządzenie zmiany osoby myśliwego (§. 39.).

Wykazane koszty nadzoru i tępienia wyżej wymienionej zwierzyny, ściąganie polityczna władza powiatowa w drodze egzekucyi politycznej.

§. 55.

Dziki i zwierzęta groźne dla osobistego bezpieczeństwa, oraz dla bezpieczeństwa inwentarzy gospodarskich, trzymać wolno tylko w zwierzyńcach zabezpieczonych zupełnie przeciw wydostaniu się stamtąd na zewnątrz.

§. 56.

Zwierzyną szkodliwą są w rozumieniu niniejszej ustawy oprócz wymienionych w §. 54. także lisy, kuny leśne i domowe, tchórze i łasice, wiewiórki, chomiki, wydry, wszelkie gatunki orłów, sokół, białozór, sokół wędrowny, raróg, kobuz, drzemlik, kania wielka, kania czarna, jastrząb, krogulec, błotnik (rybołówka trzeinnik), czapla siwa, mewa siwa, puchacz, dzierzba, sroka, kruk i gawrou.

Tępienie wymienionej zwierzyny szkodliwej jest okowiazkiem uprawnionych do wykonywania polowania i ustanowionych przez nich strażników łowieckich.

Tylko wybieranie jaj wymienionych wyżej ptaków szkodliwych i wybieranie młodych z guiazda, jak również wykopywanie i zabieranie lisów z jamy, oraz zabijanie i zabieranie kun, tchórzów, łasic, chomików jest każdemu na swoim gruncie, jak również na miejscach stanowiących dobro publiczne, dozwolonem.

Właściciel sadu, położonego w pobliżu domów lub zabudowań gospodarskich, a otoczonego murem, parkanem lub innym stałym ogrodzeniem, co najmniej na metr wysokiem i utrzymanem w takim stanie, iż w zwykłych warunkach uniemożliwia przedostanie się zwierzyny, z wejściem przez zamknięte drzwi lub wrota, może poza czasem ochronnym zabijać i zabierać sobie zające, któreby dostały się w obręb takiego ogrodzenia.

Nadto z pomiędzy zwierzyny łownej może właściciel gruntu zabijać zapadłe na gruncie w stadach dzikie gęsi i kaczki, które się wówczas stają jego własnością.

O ile uprawnionemu do rybołówstwa służą dalej idące prawa, osądzić należy według przepisów o rybołówstwie na wodach śródlądowych.

§. 57.

Za szkody wyrządzone w ziemiopłodach przez niedźwiedzie i dziki odpowiedzialni są właściciele samoistnych okręgów myśliwskich i dzierżawcy polowań zbiorowych w granicach swoich okręgów myśliwskich.

Tylko w razie, gdyby przyległe do samoistnego okręgu polowania okręgi polowania zbiorowego nie były wydzierżawione i wykonywanie prawa polowania na nich było w rękach ustanowionych myśliwych, odpowiada właściciel samoistnego okręgu za szkody zrządzone przez wymienioną zwierzynę w odległości do 500 metrów od granic obszaru leśnego swego okręgu na terytorium polowania zbiorowego.

Może jednak zażądać od politycznej władzy powiatowej upoważnienia do tępienia zwierzyny szkodliwej na całej powierzchni graniczących, a nie wydzierżawionych okręgów polowań zbiorowych i władza ma mu niezwłocznie upoważnienia takiego udzielić.

W razie gdyby dzierżawca polowania zbiorowego, względnie właściciel samoistnego okręgu graniczącego z niewydzierżawionym okręgiem polowania zbiorowego zapłacił w roku tytułem wynagrodzenia za szkody wyrządzone przez wymienioną zwierzynę kwotę większą, niż dwukrotny czynsz dzierżawny, względnie większą niż trzecią część opłacanego ze stanowiącej samoistny okręg powierzchni podatku gruntowego i widocznem było, że właściciele lub dzierżawcy jednego lub kilku graniczących okręgów polowania obowiązku tępienia szkodliwej zwierzyny należycie nie wykonują, może właściciel lub dzierżawca polowania zażądać od władzy zastosowania przepisów §. 54. i polityczna władza powiatowa jest w takim wypadku obowiązana ustanowić swój nadzór i straż łowiecką w celu tępienia szkodliwej zwierzyny na koszt opieszających właścicieli lub dzierżawców.

§. 58.

Polityczna władza powiatowa może także zarządzić w celu tępienia drapieżnej i szkodliwej zwierzyny publiczne obławy i ma prawo wezwać sąsiednich właścicieli i dzierżawców polowania, by dostarczyli swych strażników łowieckich jako strzelców.

Mieszkańcy gmin sąsiednich mają obowiązek na wezwanie władzy dostarczyć bezpłatnie nagonki w odpowiedniej ilości.

§. 59.

Przy tego rodzaju obławach nie wolno nikomu zabijać innej zwierzyny oprócz tej, dla wytępienia której została obława zarządzoną.

Ubita w ten sposób zwierzyna sprzedana będzie przez Władzę zarządzającą

obławę w drodze publicznej licytacji, a kwotę uzyskaną ze sprzedaży należy wręczyć Wydziałowi powiatowemu na korzyść funduszu ubogich odnośnej gminy.

§. 60.

Każdy posiadacz gruntu może w obrębie swego obejścia domowego używać dla tępienia szkodliwej zwierzyny (§. 54.), oraz lisów, kun, teńców i łasic, żelazek, łapek i innych przyrządów samochwytnych, winien jednak przy tem zachować wszelkie ostrożności, by nie spowodować niebezpieczeństwa dla ludzi i zwierząt pożytecznych, winien też ustawić odpowiednie, łatwo dostrzegalne znaki ostrzegające.

Nadto winien posiadacz gruntu, zamierzający korzystać z powyższego uprawnienia, uwiadomić o tem uprawnionego do polowania, by tenże mógł zapobiedz ewentualnemu używaniu wspomnianych przyrządów do chwytania innej zwierzyny, mianowicie zwierzyny łownej.

III. O szkodach wyrządzonych przez polowanie i przez zwierzynę.

A) O obowiązkach odszkodowania.

§. 61.

Uprawniony do wykonywania polowania ma obowiązek wynagrodzić według przepisów niniejszej ustawy:

a) szkodę wyrządzoną przy wykonywaniu polowania przez niego samego, jego personal łowiecki, nagonkę, gości myśliwych i przez konie i psy tych osób;

b) szkodę wyrządzoną przez zwierzynę szkodliwą w myśl §. 57. niniejszej ustawy;

c) szkodę wyrządzoną w granicach swego okręgu polowania na gruncie i w plonach przez wszelką inną zwierzynę łowną, oraz szkodę wyrządzoną przez tęż zwierzynę w sadach (z wyjątkiem sadow

w §. 56. określonych), ogrodach, szkółkach i drzewkach owocowych pod warunkami w §. 65. wyszczególnionymi.

Jeżeli prawo do wykonywania polowania służy więcej osobom, odpowiadają one solidarnie za szkody wyrządzone przez polowania i przez zwierzynę.

§. 62.

Za szkody wyrządzone przez wszelkiego rodzaju hodowaną zwierzynę, która się wydostanie ze zwierzyńców zamkniętych, odpowiedzialni są ich posiadacze.

§. 63.

Każdy posiadacz gruntu ma prawo zabezpieczać swoje grunta przeciw wdzieraniu się zwierzyny; poczynione jednak w tym celu urządzenia nie mogą być przysposobione do łapania zwierzyny.

Wyjątki od tego przepisu zawiera §. 60.

Wolno również każdemu odstraszać i odpędzać zwierzynę od swoich gruntów przez urządzenie straszydeł, ogni nocnych i t. p., gdyby zaś skutek takiej obrony zwierzę zraniło się lub zginęło, to uprawniony do polowania nie może domagać się odszkodowania.

§. 64.

Także uprawniony do polowania, może cudze grunta, w obrębie swego okręgu polowania leżące, ubezpieczać od szkód, przez zwierzynę urządzanych, zapomocą ogrodzeń i innych środków ostrożności, jednak w taki sposób, aby ubezpieczenie to nie przeszkadzało posiadaczom w prowadzeniu gospodarstwa.

Pomimo to uprawniony do polowania odpowiada za szkodę, jeżeli nie dowiedzie, że cel tych urządzeń z winy poszkodowanego został udaremiony.

§. 65.

Szkody wyrządzone przez zwierzynę w sadach (z wyjątkiem sadów w §. 56.

określonych), ogrodach warzywnych i ozdobnych, w szkółkach drzew, wreszcie na stojących pojedynczo młodych drzewkach mają być tylko wtedy wynagradzane, jeżeli się okaże, że szkoda nastąpiła mimo, że dla ochrony uszkodzonych przedmiotów właściciel poczynił takie urządzenia, które wśród zwykłych okoliczności szkodzie rzeczonyj zapobiedz są w stanie. Wzbronienie wstępu na grunta wskazane w ust. 2. §. 50. uważane być ma za zrzeczenie się wynagrodzenia szkody, która wyrządzoną być może na tych gruntach przez polowanie lub przez zwierzynę.

§. 66.

Przy ocenieniu wszelkiej szkody w ziemiopłodach zrzędzonej przez polowanie i zwierzynę należy przyjąć w rachunek tylko rzeczywistą stratę po potrąceniu kosztów, jakoby poszkodowany jeszcze ponieść musiał aż do zebrania plonów.

B) Postępowanie.

§. 67.

Wszelkie żądania wynagrodzenia szkód zrzędzonych przez polowanie i zwierzynę (§. 61.) zgłoszone być muszą przez poszkodowanego u uprawnionego do polowania, celem ugodowego załatwienia, bezpośrednio lub za pośrednictwem naczelnika gminy, który pomocy swej celem ugodowego załatwienia udzielić jest zobowiązany. W razie nieprzyjścia do skutku ugody rozstrzygają stanowczo i bez odwołania powoływane w każdym poszczególnym wypadku sądy rozjemcze.

§. 68.

Na wniosek Wydziału powiatowego zamianuje polityczna władza powiatowa dla poszczególnych grup okręgów myśliwskich w powiecie przewodniczących sądów rozjemczych i ich zastępców na przeciąg lat trzech.

W razie, gdyby Wydział powiatowy w wyznaczonym mu terminie najmniej 14 dni nie przedłożył wniosków, dokona nominacji polityczna władza powiatowa według swego uznania.

Przewodniczący i jego zastępca mają być przed objęciem swych obowiązków przez polityczną władzę powiatową zaprzężeni.

§. 69.

Przewodniczący sądów rozjemczych względnie jego zastępca obowiązany jest w razie wniesienia do niego pisemnego lub ustnego doniesienia o szkodzie i niedojściu ugody wezwać natychmiast wyznaczonych przez obie strony mężów zaufania, z którymi ma w przeciągu 10 dni od doniesienia szkodę na miejscu zbadać i orzeczenie wydać, o ile za zgodą męża zaufania strony skarżącej nie uzna za potrzebne odroczyć stanowcze orzeczenie do czasu zbiorów.

§. 70.

Poszkodowany ma równocześnie z doniesieniem o szkodzie wymienić przewodniczącemu sądów rozjemczych swego męża zaufania.

Uprawniony do polowania ma wyznaczyć stałego swego męża zaufania, może go jednak za uwiadomieniem przewodniczącego sądów rozjemczych każdego czasu odwołać i innym zastąpić.

Jeżeli strona w przeciągu 7 dni od wezwania swego męża zaufania nie wyznaczy, lub jeżeli wyznaczony na wezwanie przewodniczącego się nie stawia, zamianuje członka sądu rozjemczego sam przewodniczący, o czem niezwłocznie stronę zawiadomi.

§. 71.

Zbadawszy szkodę na miejscu i stwierdziwszy istnienie szkody oraz rozstrzygnąwszy, czy szkoda istotnie przez polowanie lub zwierzyńę w myśl §. 61. zrządzoną

została, ma sąd rozjemczy orzec o wysokości wynagrodzenia.

Jeżeli między mężami zaufania stron porozumienie co do przyznania wynagrodzenia i co do wysokości tegoż nie nastąpi, orzeka przewodniczący sądu rozjemczego o przyznaniu wynagrodzenia według swego uznania, a o wysokości tegoż w granicach wniosków mężów zaufania.

§. 72.

Do kwoty przyznanego odszkodowania doliczyć należy i wraz z nią ściągnąć kwotę kosztów urzędowania sądu rozjemczego i wynagrodzenia przewodniczącego za stracony czas.

W razie orzeczenia, że szkody niema, lub że szkoda nie przez polowanie lub zwierzyńę (§. 61.) zrządzoną została, ponosi koszta te wyłącznie ten, kto się o wynagrodzenie szkody npominał. Również skarżący ponosi całe koszta w takim razie, jeżeli przyznane mu wynagrodzenie nie jest wyższem od połowy kwoty, jaką mu strona przeciwna dobrowolnie ofiarowała.

§. 73.

Przyznana przez sąd rozjemczy kwota odszkodowania i kosztów winna być uiszczoną w ciągu dni 14 od daty orzeczenia sądu.

O przymusowe ściągnięcie tej kwoty zwrócić się należy do właściwego sądu, który ma postępowanie egzekucyjne zarządzić, o ile strona przeciwna nie wystąpiła w terminie dni 30-tu ze skargą o unieważnienie orzeczenia sądu rozjemczego z powodów przewidzianych w §. 595. procedury cywilnej.

§. 74.

Przewodniczący sądów rozjemczych wykluczonym być ma od orzekania w tych wypadkach, gdzie wchodzi w grę interesa majątkowe osób z nim w pierwszym lub drugim stopniu spokrewnionych lub spowi-

nowaonych, względnie interesa osób, od których jest służbowo zawisłym. Obowiązki przewodniczącego sądu rozjemczego obejmie w takim wypadku zastępca przewodniczącego.

§. 75.

Szczegółowe przepisy o urzędowaniu sądów rozjemczych i o szacowaniu szkód, o wykluczeniu przewodniczących od orzekania, jak również o obliczaniu kosztów i wysokości dyet przewodniczących wyda po wysłuchaniu wniosków Wydziału krajowego c. k. Namiestnik.

C) Ugodowe unormowanie wynagrodzenia szkód.

§. 76.

Uprawnieni do polowania mogą zawierać z właścicielami gruntów dobrowolne umowy, określające obowiązek wynagrodzenia szkód wyrządzonych przez polowanie lub zwierzynę odmiennie od postanowień niniejszej ustawy. Praw i roszezeń płynących z takich dobrowolnych umów mogą interesowani dochodzić i bronić jedynie na zwykłej drodze prawa.

IV. Ogólne postanowienia o Władzach i o postępowaniu niekarnem.

§. 77.

Wykonywanie niniejszej ustawy należy w miarę kompetencji, oznaczonej w poszczególnych przepisach, do sądów rozjemczych (§. 67.), do politycznej władzy powiatowej albo do Namiestnictwa.

Jeżeli gmina, której poruczoną jest polityczna administracja, posiada samodzielne polowanie w obrębie własnego obszaru gminnego, Namiestnictwo załatwia i rozstrzyga w pierwszej instancji wszystkie do tego samodzielnego polowania odnoszące się sprawy, w którychby gmina miała występować jako strona.

§. 78.

Rekurs przeciw orzeczeniu politycznej władzy powiatowej wnoszony być ma do Namiestnictwa, przeciw decyzji Namiestnictwa -- wyjąwszy wypadki określone w 2 ust. §. 8. i w §. 13. -- do Ministerstwa rolnictwa.

Rekurs należy w 14 dniach po doręczeniu orzeczenia wnieść pisemnie lub ustnie n władzy, która orzekła w pierwszej instancji.

§. 79.

Rekurs wcześniej wniesiony ma z góry skutek zawieszający, wyjąwszy wypadek w §. 22. przewidziany, albo też gdy względy bezpieczeństwa publicznego i uniknięcia możliwych szkód wymagają bezzwłocznego przeprowadzenia poleconych zarządzeń.

§. 80.

W wypadkach, w których porozumienie między polityczną władzą powiatową a Wydziałem powiatowym nie przyszło do skutku, orzeka -- wyjąwszy wypadek określony w §. 68. -- c. k. Namiestnictwo po zasięgnięciu zdania Wydziału krajowego.

V. Przekroczenia i kary.

§. 81.

C. k. żandarmerya, zaprzysiężone straże leśne, straże myśliwskie i straże polowe mają obowiązek czuwania nad przepisami niniejszej ustawy i podawania wszelkich dostrzeżonych przekroczeń do wiadomości politycznej Władzy powiatowej.

§. 82.

Przekroczenia tej ustawy, jakoteż rozporządzeń i szczegółowych zarządzeń na jej podstawie wydanych, mają być karane, o ile powszechna ustawa karna nie ma zastosowania, przez polityczną Władzę powiatową grzywną od 10 do 100 K. Grzywna ta podwyższoną być może w przypadku

powtórniego przekroczenia, albo jeżeli przekroczenie pociągnęło za sobą znaczną szkodę aż do 200 K. W razie niewypłacalności skazanego należy grzywnę zamienić na karę aresztu, przyczem 10 K. liczy się za jeden dzień aresztu.

W razie cięższych, przez dłuższy czas dokonywanych, albo powtarzanych wykroczeń przeciw niniejszej ustawie, można zamiast grzywny orzec karę aresztu od 1 do 20 dni.

Grzywny wpływają do funduszu ubogich tej gminy, w której obrębie przekroczenie popełnionem zostało.

§. 83.

W wypadkach przekroczeń §§. 43., 44., 45 l. c), 46. i 47., których dopuszcza się sam uprawniony do polowania, względnie handlarz i właściciel restauracyi, należy zarazem orzec utratę zwierzyny złowionej albo zabitej, a względnie podanej na sprzedaż wbrew przepisowi.

Przy przekroczeniach §§. 52. i 60. orzec należy utratę zabranych przyrządów bez różnicy, czy są one własnością przestępcy lub nie.

§. 84.

W razie zajęcia przyrządów zakazanych §§. 52. i 60. należy orzec bezwzględnie utratę tych przedmiotów, chociażby niemożliwem było dochodzenie i skazanie tych osób, które się nimi posługiwały.

§. 85.

Zwierzyna, strzelby i przyrządy, które uznane zostały za przepadłe, sprzedawane być mają przez polityczną Władzę powiatową w drodze publicznej licytacji na rzecz funduszu ubogich tej miejscowości, gdzie nastąpiło zajęcie. Przed sprzedażą jednak należy zakazane przyrządy uczynić niezdolnymi do dalszego użytku.

§. 86.

Z orzeczeniem karnem połączyć należy, o ile nie chodzi o wynagrodzenie szkód przez polowanie i zwierzynę wyrządzonych, także zobowiązanie do wynagrodzenia szkody przekroczeniem spowodowanej, jeżeli z powodu braku dostatecznego wyjaśnienia, nie wypadnie odesłać pretenzji dotyczącej odszkodowania do sądów cywilnych.

Stronom interesowanym, mimo prawomocnych orzeczeń o odszkodowaniu, służy prawo udać się w tych sprawach na zwykłą drogę prawa.

§. 87.

Jeżeli po przekroczeniu myśliwskim w przeciągu 6 miesięcy, licząc od dnia spełnienia czynu, przestępca nie został pociągnięty do odpowiedzialności, wtedy następuje przedawnienie przekroczenia, co jednak nie uwalnia od obowiązku usunięcia trwającego stanu bezprawnego, jakie przekroczenie to spowodowało.

§. 88.

Co do właściwości politycznych władz do dochodzenia i karania przekroczeń niniejszej ustawy, co do terminów odwołania i co do odnośnego postępowania zastosowane być mają ogólnie obowiązujące przepisy w administracyjnem postępowaniu karnem.

O karach i w związku z nimi będących zwrotach szkód i kosztów rozstrzyga najwyższej instancyi w Ministerstwo spraw wewnętrznych w porozumieniu z Ministerstwem rolnictwa.

VI. Karty myśliwskie.

§. 89.

Nie wolno polować nikomu bez wydanej przez właściwą Władzę karty myśliwskiej, lub bez certyfikatu jej miejsce zastępującego.

Wzór karty myśliwskiej i certyfikatu ustanowi Namiestnictwo w drodze rozporządzenia.

§. 90.

Karty myśliwskie i certyfikaty wydaje polityczna Władza powiatowa, w której okręgu ubiegający się o nie w danej chwili przebywa.

Karty myśliwskie może polityczna władza powiatowa wydawać także osobom niezamieszkałym w Galicyi

§. 91.

Karta myśliwska wystawioną być może na rok, na trzy lata kalendarzowe, albo na miesiąc.

Certyfikaty wydane będą zatwierdzonym i zaprzysiężonym strażnikom łowieckim, na czas ustanowienia ich strzelcami.

Uprawnieni do polowania, którzy w myśl §. 41. al. 2. niniejszej ustawy przyjmą na siebie obowiązki dozorców polowania, nie mogą korzystać z certyfikatów (§. 93. al. 2.).

§. 92.

Karta myśliwska ważna jest na cały obszar Królestwa Galicyi wyłącznie dla osoby, na której nazwisko opiewa, zawierać winna nieodłączną od niej fotografię właściciela, nie może więc komu innemu być odstąpiona: nie daje ona jednak prawa polowania bez zezwolenia uprawnionego do polowania.

Kartę powinni posiadacze w czasie wykonywania polowania zawsze mieć przy sobie i okazać ją na żądanie organu bezpieczeństwa.

§. 93.

Za roczną kartę myśliwską opłacić trzeba taksę 10 koron, za trzyletnią 30 koron, za miesięczną 3 korony. Opłaty te wpływają do funduszu krajowego.

Certyfikaty wystawione według §. 91. nie podlegają opłacie taksy lecz polityczna Władza powiatowa odmówić ma wyganiania takich certyfikatów, jeżeli powziąć można podejrzenie, że zamierzone jest uchylenie się od obowiązku opłaty taksy.

§. 94.

Wystawienia karty myśliwskiej odmówić należy:

a) małoletnim, o ile o karty dla nich nie proszą ojcowie, albo opiekunowie;

b) czeladzi, tudzież ubogim, wspieranym przez zakłady dobroczynne, albo z funduszków gminnych;

c) umysłowo chorym i notorycznym pijakom;

d) osobom, które nie mogą się wykazać kartą na broń, o ile ją wedle odnośnych przepisów mieć powinny;

e) na czas pięciu lat po odbyciu kary temu, kto uznany był winnym zbrodni przeciw bezpieczeństwu osoby lub mienia;

f) na czas trzech lat po odbyciu kary temu, który wedle §. 335. ustawy karnej uznany był winnym przestępstwa przeciw bezpieczeństwu życia z powodu nieostrożnego obchodzenia się z bronią palną, albo też przekroczenia kradzieży, względnie udziału w tejże;

g) na czas dwuletni temu, kto ukarany został za przekroczenie przepisów o ochronie zwierzyny.

Wydania certyfikatów strażnikom łowieckim odmówić należy w wypadkach pod lit. c), e), f) i g) wymienionych.

Kartę myśliwską odebrać należy bez zwrócenia zapłaconej za nią taksy, jeżeli po wystawieniu zajdzie, lub wiadomą się stanie, co do osoby jej właściciela jedna z powyżej wymienionych (§. 94.) okoliczności wykluczających.

To samo stosuje się także do certyfikatów.

Marszałek otwiera rozprawę ogólną oznajmiając, iż do głosu zapisani są przeciw wnioskowi komisji pp. Oleśnicki, Kuryłowicz, Skołyszewski, ks. Jaworski, Korol, Stapiński, zaś za wnioskami komisji pp. Stadnicki, Huryk, Szmigielski, Kramarczyk, Buynowski i Jędrzejowicz Adam — i udziela głosu pierwszemu mowcy przeciw wnioskowi komisji p. Oleśnickiemu.

Przemawia p. Oleśnicki.

Przemawia p. Stadnicki.

Przemawia p. Kuryłowicz.

Przemawia p. Huryk.

Przemawia p. Skołyszewski.

Marszałek oznajmia, iż zamierza przystąpić do zamknięcia posiedzenia, przedtem jednak odczytuje następujący wniosek nagły p. Kozłowskiego.

W n i o s e k n a g ł ą c y :

Dnia 15. bm. nawiedził wieś Nienowice pożar, który zniszczył chaty mieszkalne, zabudowania gospodarcze, wszelką krestencję tego roku zebraną i pozostałe reszty z lat poprzednich, tak iż mieszkańcy zostali bez mieszkań, bez zboża do zasiewu, bez paszy dla bydła, słowem оголоceni ze wszystkiego.

Szkodę ponieśli wskutek pożaru:

1) Andruch Buntata	na	2.000	K
2) Michał Drewko	"	3.000	"
3) Stefan i Dmytro Drewko	na	6.000	"
4) Iwan Chromy	na	2.000	"
5) Wasyl Tkaczyk	"	2.000	"
6) Jan Przygoński	"	2.000	"
7) Jędrzej Truhan	"	3.000	"
8) Dańko Hrycyłak	"	2.000	"
9) Antoni Kogut	"	3.000	"
10) Tymko Kmiec	"	3.000	"

11) Dańko Drewko	na	3.000	K
12) Panko Drewko	"	4.000	"
13) Iwan Lipiński	"	2.000	"
14) Jacko Lipiński	"	1.000	"
15) Oleksa Tkaczyk	"	600	"
16) Fedko Grunt	"	300	"

ogólna szkoda wynosi . . 38.900 K

W uwzględnieniu niezbędnej potrzeby niesienia pomocy, wnoszą podpisani następujący wniosek nagły:

Wysoki Sejm uchwalić raczy:

1) Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, ażeby z 500.000 koron na cele zapomóg uchwalić się mających wypłacił pogorzecom gminy Nienowice 5.000 koron na odbudowanie budynków i zasiewy.

2) Sejm wzywa c. k. Rząd, ażeby pogorzecom gminy Nienowice z funduszków państwowych przyszedł w pomoc.

Lwów, dnia 28. września 1907.

Wnioskodawca :
Kozłowski w. r.

Wł. Jaworski, Męciński, Mycielski, Czartoryski, Wodzicki, Gabryl, Paszkowski, Skołyszewski, Brykcyński, Czecz, Kramarczyk, Gnoński Jan, Wine. Kraiński, Sękowski, Bał, St. Jędrzejowicz, Gorayski, Piniński, Skalkowski, Potoczek, Pastor, Schnell, J. Szepetycki, Mars, A. Jędrzejowicz, Buynowski, A. Lubomirski, Theodorowicz, A. Wesoliński, Traczewski, Rudrof, Trzecieski, Sozański, Hupka, Tarnowski, Wł. Czaykowski, Szajer, Dembiński, L. Cieński, Kl. Dzeduszycki, Götz, R. Potocki, Kaz. Lubomirski, Pilat, Vivien, Torosiewicz, Milewski.

P. Kozłowski uzasadnia nagłość tego wniosku, a następnie uzasadnia sam wniosek, wnosząc pod względem formalnym na przekazanie tego wniosku komisji budżetowej.

Izba bez rozprawy uchwala nagłość tego wniosku, w oddzielnem zaś głosowaniu uchwala bez rozprawy przekazanie tego wniosku p. Kozłowskiemu komisji budżetowej.

Marszałek oznajmia, iż p. Leo złożył mandat członka komisji dla reformy wyborczej, wybór więc uzupełniający do tej

komisji umieści na porządku dziennym najbliższego posiedzenia.

Marszałek zamyka posiedzenie, naznaczając następne na dzień 30. września 1907 godzinę 10. przed południem i odczytuje porządek dzienny następnego posiedzenia

Koniec posiedzenia godzina 2. minut 10 po południu.

Marszałek krajowy:

Stanisław Badeni, w. r.

Sekretarze:

Mieczysław Urbański, w. r.
Kazimierz Lubomirski, w. r.

Protokół

30. posiedzenia, III. sesyi, VIII. peryodu Sejmu galicyjskiego z dnia 30. września 1907.

Początek o godzinie 10 minut 30 przed południem. 3185—3188, 3190, 3194, 3199—3202, 3207, 3208, 3210, 3214, 3219, 3233.

Przewodniczący: Marszałek krajowy J. E. Stanisław hr. Badeni. Komisji szkolnej: Ls. 3146, 3150, 3153—3155, 3161, 3167, 3189, 3193, 3195 do 3198, 3203, 3205, 3209, 3211, 3213, 3215 do 3218, 3228.

Sekretarze: Mieczysław Urbański, Kazimierz Lubomirski, Stanisław Mycielski, ks. Wiktor Mazikiewicz. Komisji petycyjnej: Ls. 3172, 3173, 3174, 3224—3226.

Obecnym posłów 125.

Ze strony Rządu: e k. Wiceprezydent Namiestnictwa Włodzimierz hr. Łoś. Komisji administracyjnej: Ls. 3148, 3156, 3178, 3179, 3221—3223.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie. Komisji gospodarstwa krajowego: Ls. 3175, 3177, 3220, 3227, 3230, 3234, 3236.

Marszałek oznajmia, iż protokół 28 posiedzenia uważa za przyjęty, gdyż nie wniesiono przeciw niemu żadnych zarzutów, protokół 29 posiedzenia złożony jest w biurze sejmowem do przejrzenia. Komisji drogowej: Ls. 3149, 3206, 3229.

Marszałek oznajmia, iż udzielił urlopu p. Kozłowskiemu na 2 dni, zaś p. Tarnowski Stanisław z powodu choroby nie może brać udziału w posiedzeniach sejmowych. Komisji kolejowej: Ls. 3184, 3212.

Marszałek oznajmia, iż udzielił urlopu p. Kozłowskiemu na 2 dni, zaś p. Tarnowski Stanisław z powodu choroby nie może brać udziału w posiedzeniach sejmowych. Komisji przemysłowej: Ls. 3147, 3157, 3204.

Komisji wodnej: Ls. 3191, 3192.

Komisji dla reformy wyborczej: Ls. 3151, 3380—3182, 3231, 3232, 3235.

Sekretarz p. Mieczysław Urbański odczytuje spis petycyj wniesionych po dzień 30. września 1907 r., które przydzielono następującym komisjom, a mianowicie: Po odczytaniu petycji Ls. 3147 Wydziału powiatowego w Turce w sprawie budowy fabryki cementu w powiecie turczańskim przemawia p. Hanczakowski, popierając tę petycję, pod względem zaś formalnym wnosząc na odesłanie jej do ko-

Komisji budżetowej: Ls. 3145, 3152, 3158—3160, 3162—3166, 3168—3170, 3183,

misyi przemysłowej z poleceniem, by przedłożyła sprawozdanie jeszcze w ciągu bieżącej sesyi sejmowej.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek p. Hanczakowskiego.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycyi, które przydzielono odnośnym komisjom jak wyżej.

Po odczytaniu petycyi Ls. 3166 Józefy Grabaszewskiej, wdowy po zarządcy szpitala powszechnego w Drohobyczu o zaopatrzenie wdowie przemawia p. Ochrymowicz, popierając tę petycję, a pod względem formalnym wnosząc na odesłanie jej do komisyi budżetowej z poleceniem zdania sprawy w ciągu bieżącej sesyi.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek formalny p. Ochrymowicza.

Sekretarz p. Urbański M. odczytuje spis dalszych petycyi, które przydzielono odnośnym komisjom jak wyżej.

Po odczytaniu petycyi Ls. 3233 gm. Jodłówki w sprawie przyjęcia na fundusz krajowy kosztów utrzymania Józefiny Starzyk przemawia p. Filip Włodek, popierając tę petycję.

Sekretarz p. Urbański M. odczytuje spis dalszych petycyi, które przydzielono odnośnym komisjom jak wyżej.

Marszałek wzywa sekretarzy do odczytania złożonych wniosków i interpelacyi.

Sekretarz p. Mycielski czyta :

W n i o s e k.

Zważywszy, że nasza szkoła średnia niezastosowana do warunków światowych i potrzeb życia praktycznych, nie wychowuje młodzieży na mężów samodzielnych, pełnych inicjatywy, zdolnych zająć poczesne miejsce w różnych zawodach wytwórczych na polu rolnictwa, przemysłu i handlu,

zważywszy, że przy obecnym systemie szkolnictwa wiele niepoślednich talen-

tów marnieje i przepada dla społeczeństwa,

zważywszy, że doskonałe wzory dla reformy naszego szkolnictwa średniego znajdujemy w systemie angielskim i w innych krajach,

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

Wzywa się c. k. Rząd, ażeby dla zebrania doświadczeń w kierunku przeprowadzenia reformy naszego szkolnictwa średniego założył w kraju podług wzoru szkół tego rodzaju istniejących w Anglii i innych krajach — jedną szkołę średnią zreformowaną, położoną na wsi, połączoną z internatem, zastosowaną do warunków i potrzeb naszego społeczeństwa.

We Lwowie, dnia 30. września 1907.

Wnioskodawca :

Krzysztofowicz.

Piniński, Sozański, A. Theodorowicz, Miecz. Urbański, Torosiewicz, Gnoiński, Trzeciński, Cieński, Sala, Wład. Kraiński, Jan Urbański, Vivien, Kozłowski, Winc. Kraiński, Schnell, W. Czaykowski.

W n i o s e k.

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby założył w Jedliczu, pow. Krosno, szkołę koszykarską.

We Lwowie, dnia 29. września 1907.

Wnioskodawca :

Stapiński, w. r.

Korol, Skolyszewski, Bohaczewski, Bojko, J. Jaworski, Krempa, F. Włodek, Szmigielski, Szwed, Huryk, Staruch, Oleśnicki, Barabasz, Potoczek.

W n i o s e k.

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

Wzywa się c. k. Rząd, ażeby przy pociągach osobowych jazdy koleją żelazną zaprowadził wagony IV. klasy i odpowie-

dnio do tejże ustanowił niższą taryfę bi-
letową.

We Lwowie, dnia 30. września 1907.

Wnioskodawca:

W. Szwed, w. r.

Potoczek, Skolyszewski, Stapiński, F. Włodek, Wilczkiewicz, J. Jaworski, Szmigielski, Bojko, Huryk, Bobaczewski, Staruch, Efficz, Korol, Kramarczyk, Oleśnicki.

Wniosek.

Wzywa się c. k. Rząd, aby założył i z dniem 1. września 1908 otworzył gimnazjum w Brzozowie.

We Lwowie, dnia 28. września 1907.

Wnioskodawca:

Miecz. Urbański w. r.

Kozłowski, L. Cieński, Krzysztofowicz, Jan Urbański, Wład. Krański, Bal, Rudrof, Sala, Trzeciecki, Brunicki, Kl. Dzieduszycki, A. Theodorowicz, Laskowski, Schnell.

Sekretarz p. Urbański czyta:

Interpelacja

posłów ks. Szpondra i Potoczka do Wysockiego Wydziału krajowego w sprawie zniesienia myt na drogach krajowych.

Zważywszy, że dla ułatwienia i udogodnienia w komunikacjach myta na drogach państwowych zostały już zniesione,

zważywszy, że za tym przykładem Państwa znaczna liczba Rad powiatowych idąc, poznosiły myta na drogach powiatowych,

zważywszy, że wniosek, domagający się zniesienia myt na drogach krajowych, już był wniesiony do Wysokiego Sejmu;

podpisani zapytują się Wysokiego Wydziału krajowego, w jakim stadium znajduje się sprawa zniesienia myt na drogach krajowych i

czy Wysoki Wydział krajowy nie byłby skłonny akcyę w tym kierunku

przyspieszyć, gdyż tego domaga się ludność całego kraju.

Interpelanci:

Potoczek i ks. Szponder.

Pastor, Mazikiewicz, Szwed, Huryk, Hanczakowski, J. Jaworski, Kramarczyk, Kuryłowicz, Korol, Efficz, Bohaczewski, Oleśnicki, F. Włodek, Stapiński, Skolyszewski, Szmigielski, Wilczkiewicz, Staruch, Barabasz.

Interpelacja

posła Stapińskiego i tow. do Wydziału krajowego w sprawie Błażeja Barana.

Błażej Baran, były drogomistrz krajowy w Sanoku, nadesłał na nasze ręce, jak i na ręce wszystkich posłów Wys. Sejmu obszerne pismo, drukiem ogłoszone, pod adresem Sejmu. W piśmie tem podnosi Błażej Baran mnóstwo zarzutów przeciwko administracyi drogi krajowej Dynów-Sanok. Wyjaśnienie faktycznego stanu rzeczy wydaje nam się koniecznem.

Albo Błażej Baran mówi prawdę, to należałoby jemu wynagrodzić szkodę, a sprawców nieporządków, wymienionych w piśmie Barana, pociągnąć do odpowiedzialności, albo to jest nieprawdą, co pisze Baran, to obwinieni przezeń powinni się oczyścić z oskarżeń.

Bez odpowiedzi, w zawieszeniu tej sprawy zostawić niepodobna.

Zapytujemy tedy Wydział krajowy, czy i co w tej sprawie zarządził, względnie zarządzić zamysła.

Interpelant

Jan Stapiński.

Korol, J. Jaworski, Krempa, F. Włodek, Szmigielski, Bojko, Bohaczewski, Barabasz, Szwed, Potoczek, Staruch, Huryk, Oleśnicki, Skolyszewski.

Interpelacja

posła Stapińskiego i tow. do Wydziału krajowego w sprawie stosunków w Radzie powiat. w Cieszanowie.

Znane są w wielu powiatach skargi ludu na Rady powiatowe i objawiane dążenie do zniesienia ich, a to dlatego, że nie przynoszą żadnych korzyści ludowi, tylko ciężary, że Rady powiatowe nie umieją ocenić wartości tego cienia autonomii, jaki od rządu uzyskaliśmy.

Rady powiatowe nawet w obecnym ustroju mogłyby wiele zdziałać dla ludu, gdyby wszędzie na ich czele stały jednostki miłością dla ludu przejęte i gdyby urzędnicy Rad powiatowych dbali o potrzeby ludu, pamiętali o tem, że lud ich opłaca i że obowiązkiem ich jest pracować dla ludu szczerze i uczciwie.

Niestety w wielu powiatach tak nie jest, prezes słucha urzędników, ci wieśniaków za nie mają, obchodzą się z nimi jak rosyjscy czynownicy, grosz ludu marnotrawi się niepotrzebnie, stąd Rada powiatowa staje się dla ludu instytucją zniechęcającą.

Jaskrawym tego dowodem jest powiat cieszanowski, opłacający na potrzeby Rady powiatowej przeszło sto tysięcy złr. (dwieście tysięcy koron) rocznie oprócz dochodów z myt drogowych. Jak tu marnotrawi się grosz przez lud zapracowany, niech posłużą kilka faktów.

Sekretarz pobiera płacy 4.400 K., a nie urzęduje on już 2 lata, gdyż z powodu niedołęstwa (fizycznego i umysłowego) jest już zupełnie do służby niezdolny.

Według ustawy należało go już po roku spensyonować, tymczasem na wniosek protektorów uchwalono mu dalszy roczny urlop z pełną płacą.

Tym protegowanym sekretarzem jest Jan Strzelecki. Czynność jego powierzano lustratorowi, kwieskowanemu adjunktowi podatkowemu, Bronisławowi Kwietniowskiemu, któremu za zastępstwo sekretarza asygnuje się 1200 K
roczna zaś jego płaca z dodatkami wynosi 2850 „
remunercyę na święta główne . . . 600 „

jako sekretarz Towarzystwa gospodarskiego 1600 K
oprócz tego pobiera emeryturę . . . 972 „
(spensyonowano go jako adjunkta, gdyż symulował waryata)
Razem pobiera pensyi rocznej . . . 7222 K.

Oprócz tego pobiera za przeprowadzenie lustracyi w gminie tytułem kosztów komisyjnych jednorazowo 900 K. jak to np. miało miejsce zeszłego roku w Lubaczowie, która to sprawa znana już jest Wydziałowi krajowemu.

Za oszacowie suszu darowanego przez rady gminne ubogim, wartości 5 do 6 K, pobiera od gmin tytułem kosztów po 20 kor. Wydzierżawia majątki gminne niżej cen wytargowanych przez gminy swoim protegowanym, za ten zaś gwałt zadany gminie pobiera jeszcze bezprawnie nie należące się koszta podróży po 20 kor., np. we Freifeldzie ad Żuków.

Kontrolor kasowy, również kwieskowany adjunkt podatkowy, ma płacy rocznej wraz z dodatkami 2410 K
oprócz tego za poradę w sprawach podatkowych p. Gnoińskiemu . . . 600 „
remunercyę na święta główne drugie 600 „
za wysyłanie ludzi do Prus. 1000 „
emerytury rządowej za symulowanie choroby 800 „
Razem więc pobiera, więcej od urzędnika 8 rangi 5410 K

Drogomistrz Jan Figura, były leśnik, ma płacy z dodatkami 2230 K
za zastępstwo lustratora pobiera . . . 900 „
ryczałt za objazdy drogowe wnosi . . . 800 „
Razem, prócz „niespodziewanych“ dodatków 3930 K

Owoce pracy drogomistrza powiatowego Jana Figury jest to, że w Cieszanowie na drodze krajowej naprzeciw posterunku żandarmeryi ntopiła się krowa Jana Uprzańkiego, mieszczanina w Cieszanowie, że w Krowicy hołodowskiej na przysiółku

Podoleczaki ad Żelzki główny most na rzece Lubaczówce łątają wieśniacy drzewami, które ze sobą raz po raz wożą.

O innych drogach może Wysokiemu Wydziałowi opowiedzieć dużo poseł Dr. Włodzimierz Kozłowski i Starosta Seweryn Chrząszczewski, którzy jadąc z Lubaczowa do Oleszyc zagrzeźli z powozem po osi.

W kancelaryi brak wszelkiego dozoru. Zawarto np. kontrakt o budowę własnego domu dla Rady powiatowej, a ani prezes, ani sekretarz, ani lustrator nie dopilnowali opłacenia tegoż, sądząc, że to się uda obejść. Tymczasem urzędnik powiatowej Dyrekeyi Skarbu to wykrył, za co kazano Wydziałowi powiatowemu zapłacić karę 806 K 40 h. którą zamiast potrącić z pensyi winnych urzędników, wypłacono z funduszu powiatowego. Urzędnik zaś Rady powiatowej Karol Filipeczuk, który przez nieuwagę nie skrył nieostemplowanego kontraktu, został wydany ze służby tytułem „sprzeniewierzenia się”. Bliższe jednak szczegóły wydalenia ze służby p. Karola Filipeczuka podał mu prezes Rady powiatowej i poseł na Sejm krajowy Jan Gnoiński w słowach: „Pan musi pójść z Wydziału powiatowego, bo pan jest politycznie podejrzany, bo pan jest ludowcem”. Sprawa owego rzekomego „sprzeniewierzenia się i podejrzeń politycznych” jest przedmiotem dochodzeń ze strony c. k. Prokuratoryi Państwa, a koszta zasądzenia znowu poniesie Wydział powiatowy cieszanowski.

Zapytujemy tedy Wysoki Wydział krajowy, czy raczy zapobiedz dalszym nadużyciom, zdzierstwom i prześladowaniom ubogiej ludności przez Wydział powiatowy w Cieszanowie.

Lwów, 28. września 1907.

Interpelant

Jan Stapiński w. r.

Huryk, Skołyszewski, Staruch, Szwed, Potoczek, Bobaczewski, Barabasz, Oleśnicki, Szmigielski, Bojko, Korol, Krempa, F. Włodek, J. Jaworski.

I n t e r p e l a c y a

posła Stapińskiego i tow. do c. k. Rządu w sprawie wyborów do Rady gminnej w Warzycach pow. Jasło.

Orzeczeniem z dnia 28. grudnia 1906 Nr. 13.776 ex. 1906 orzekł Trybunał administracyjny, że wybory do Rady gminnej w Warzycach pow. Jasło, odbyte w dniach 31. stycznia i 1. lutego 1906., są nieważne.

Orzeczenie to Trybunału administracyjnego doręczono stronom interesowanym jeszcze w kwietniu 1907.

Pomimo to c. k. Starostwo w Jasle dopuściło do ukonstytuowania się owej nieważnie wybranej Rady gminnej i nieważnie wybrana Zwierzchność gminna urzęduje dotychczas i nie slychać o zarządzeniach w celu usunięcia bezprawnych stosunków

Zapytujemy tedy c. k. Rząd:

- 1) Kiedy nielegalnie wybrana Rada i Zwierzchność gminna w Warzycach pow. Jasło przestanie urzędować?
- 2) Czy zechce c. k. Rząd pociągnąć winnych takiego nieporządku w administracji gminnej do odpowiedzialności?

We Lwowie, dnia 28. września 1907.

Interpelant

Jan Stapiński.

Skołyszewski, Korol, Oleśnicki, J. Jaworski, Szmigielski, Hanczakowski, Bojko, Krempa, Włodek, Bobaczewski, Huryk, Barabasz, Ochrymowicz, Szwed, Potoczek, Staruch.

I n t e r p e l a c y a

do JWgo Pana Komisarza rządowego:

Na posiedzeniu dnia 11. marca r. b. Sejm uchwalił ustawę drogową.

Wydział krajowy zaraz przedłożył takową c. k. Namiestnictwu do Naj. Sankeyi.

Chociaż od tego czasu pół roku upłynęło, ustawa dotąd nie została sankeyonowana. Ta zwłoka, gdyby dalej trwać miała,

narazić musi gospodarkę Wydziałów powiatowych na szkody i wprowadzić nieład i zamieszanie w budżetach Rad powiatowych, które przy układaniu preliminarzy budżetowych, na rok 1908, wiedzieć muszą, na jakiej podstawie zestawiać mają budżet dochodów i wydatków drogowych, która to czynność w najbliższym czasie załatwioną być musi.

Podpisani zapytną JWgo Pana Komisarza :

1) Jaki jest powód niesankcjonowania dotąd ustawy drogowej, uchwalonej 11. marca r. b.?

2) Czy c. k. Rząd skłonny jest wyjechać jak najprędzej sankcyę rzeczoney ustawy?

We Lwowie, dnia 28. września 1907.

Interpelant
J. Męciński.

Stadnicki, Jan Szeptycki, Bal, Zaleski, Tyzkiewicz, Paszkowski, W. L. Jaworski, Hupka, Mycielski, Sękowski, Traczewski, Brykczyński, St. Jędrzejowicz, Urbański, L. Cieński, Trzeciecki, W. Kraiński, A. Jędrzejowicz, Czecz, Skalkowski, Sala, Gnoiński, Struszkiewicz, Götz, Paygert.

I n t e r p e l a c y a

posła Jana Stapińskiego i tow. do c. k. Rządu w sprawie państwowego instytutu pensyjnego.

Dnia 1. stycznia b. r. ogłoszoną została „Ustawa o zabezpieczeniu pensyjnym funkcyjaryuszy w służbie publicznej“. §. 93. teje ustawy postanawia, że „pierwszy statut zakładu pensyjnego wyda ministerstwo spraw wewnętrznych w drodze rozporządzenia“ i że „w taki sam sposób ogłosić należy wzorowy regulamin czynności dla biur krajowych zakładu pensyjnego“. W celu opracowania tego statutu, regulaminu i poczynienia innych kroków przedwstępnych, a to wszystko po wysłuchaniu zdań i zapatrywań korporacyj z pośród kół

interesowanych ustawa w §. 94. przewiduje okres dwuletni; ma bowiem obowiązywać dopiero od 1. stycznia 1909.

Ministerstwo spraw wewnętrznych rzeczywiście reskryptem z dnia 7. marca 1907 l. 7.022 przez poszczególne namiestnictwa i rządy krajowe zażądało od Izb handlowych, Towarzystw rolniczych, stowarzyszeń zarobkowych i t. d. wydania opinii co do ustanowienia kategorii, mających zostać ubezpieczonymi i podania spisów imiennych, pozostawiając interpelowanym do do odpowiedzi okres trzechmiesięczny, t. j. do dnia 1. lipca b. r.

Wiele korporacyj, a głównie reprezentujących wielki przemysł i gospodarstwa rolne do zakreślonego terminu nie zastosowało się, zasłaniając się potrzebą gruntownych studyów i zażądało przedłużenia tego czasokresu.

Wskutek tego Ministerstwo przedłużyło termin do nadsyłania odpowiedzi do dnia 1. września br., jednakowoż, jak to doszło do wiadomości podpisanych, skłonem jest i ten termin przedłużyć rzekomo z powodów ważności opóźnionych opinii.

Jak akcyę wprowadzenia w życie instytucyi tak ważnej dla naszego kraju, gdzie znajduje się tysiące pracowników bez zgoła żadnego zabezpieczenia na starość, może opóźnić ta zbytnia uległość Ministerstwa względnie jego departamentu techniczno-asekuracyjnego wobec wielkiego kapitału zbytecznem poruszać; podnieść jednak należy szkodliwość podobnego postępowania wobec wytężonych starań zwerbowania jak najwięcej klientów na cięższych warunkach, podjętych przez prywatne zakłady ubezpieczeń, które z chwilą rozpoczęcia instytutu państwowego nstać będą musiały.

Zważywszy to, co powyżej przytoczono, zapytują podpisani c. k. Rząd :

1) Czy jest skłonny przyspieszyć wydanie wzorowego statutu i regulaminu dla biur krajowych?

2) Czy uznał termin odroczonej do 1. września br. za ostateczny i bez względu na opóźnioną opinię rozpoczął przygotowanie prace, aby ustawa z dnia 1. stycznia br. weszła w życie z góry w określonym terminie, to jest dnia 1. stycznia 1909.

Interpelant
Jan Stapiński.

Skolyszewski, Korol, I, Jaworski, Hanczakowski, Bojko, Krempa, Włodek, Szmigielski, Szwed, Potoczek, Oleśnicki, Bohaczewski, Huryk, Staruch, Barabasz.

Sekretarz p. Mazikiewicz czyta:

I n t e r p e l a c y a

posła ks. J. Jaworskiego i towarzyszy do c. k. Rządu.

W Niedzielnej powiatu starsamborskiego wójt Wasyl Pańko wraz z pisarzem Wasylem Janikiem po prostu niszczą majątek gminny. Sprzedali część lasu wartości 6.000 koron za 650 koron, pieniądze rozeszły się, a teraz znowu chcą las sprzedawać. Cała gmina sprzeciwia się temu, bo dokola lasy pańskie powyrębywane i nie będzie gdzie nawet drzewa na chatę dostać.

Budżety gminne i księgę dochodów i rozchodów fałszują. W r. 1905 i 1906 za polowanie było po 36 K a w dochodach nie wpisano. W wydatkach znowu powpisywano suny, na jakie gmina nie może nigdy zgodzić się. Gmina stara się o osobnego księdza, a wójt i pisarz, którzy tem zajmują się, takie sobie wydatki powpisywali: Jazda do Wiednia 200 K, kilkorazowe jazdy do Przemyśla i Lwowa do 600 K a na komisję na las erekcyonalny 150 K. Pisarz Wasyl Janik siedział za różne swoje sprawy 4 lata w kryminale w Stanisławowie. Na skargi włościan Rada powiatowa suspendowała go i nakazała wójtowi usunąć go natychmiast z pisarstwa. Lecz Pańko nie usuwa pisarza i obaj dalej niszczą gminę.

Wobec tego podpisani zapytują:

Czy wie o tem c. k. Rząd? i

co zamyśla c. k. Rząd zrobić, ażeby majątek gminy w Niedzielnej ochronić od dalszego zniszczenia?

Interpelant:
J. Jaworski.

Oleśnicki, Stapiński, Korol, Staruch, Ochrymowicz, Huryk, Effenowicz, Szmigielski, Potoczek, Mogilnicki, Bojko, Bohaczewski, Barabasz, Mazikiewicz, Kuryłowicz, Krempa.

I n t e r p e l a c y a

posła E. Oleśnickiego i towarzyszy. do c. k. Rządu.

W r. 1907 przy brance w Starym Samborze został asenterowany z II. klasy poboru jako jednoroczny ochotnik p. Włodzimierz Jaworski, student III roku praw. Do podania o służbę jednoroczną petent dołączył wszystkie potrzebne dokumenty, które uprawniały go nie tylko do służby jednorocznej, lecz i na koszt rządowej.

Tymczasem c. k. koncepista przy starostwie w Starym Samborze Mieczysław Zieliński zawołał sobie dwóch ludzi ze Strzelbicy: Andrija Moweczka i Wasyla Ławryka, którzy nie mają żadnego urzędu w gminie i podstępem pytał się ich, czy ojciec asenterowanego ks. Iwan Jaworski ma skąd zapłacić za syna, bo coś potknął się w szkołach — sumę 350 koron. Włościanie sądząc, że tu rozchodzi się o zapłacenie rzeczywiście jakiejś kary, przyznali, że ma skąd zapłacić. Na podstawie tego, w podstępny sposób uzyskanego przyznania, koncepista Mieczysław Zieliński jako referent spraw wojskowych zrobił relację dotyczącą władzy taką, że asenterowany p. Włodzimierz Jaworski ma służyć na koszt własny.

Wobec tego podpisani zapytują:

Czy wie o takim nadużyciu c. k. Rząd i

2) czy pociągnie do odpowiedzialności koncepistę Mieczysława Zielińskiego za ten jego postępek?

Interpelant:
Oleśnicki.

Korol, Stapiński, Szmigielski, Staruch, Potoczek, Krempa, Effenowicz, Huryk, Kuryłowicz, Mogilnicki, Bohaczowski, Barabasz, Bajko, Ochrymowicz, Mazikiewicz.

Marszałek oznajmia, że pierwsze czytanie odczytanych wniosków umieści na porządku dziennym jednego z najbliższych posiedzeń, interpelacje zaś odstąpi p. Komisarzowi rządowemu względnie Wydziałowi krajowemu.

Marszałek uprasza Izbę o upoważnienie go do przesłania w drodze telegraficznej imieniem Sejmu wyrazów współczucia J.E. p. Namiestnikowi z powodu straty matki.

Izba jednogłośnie przez powstanie upoważnia Marszałka do wysłania telegraficznej kondolencji.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku p. Skalkowskiego i tow. o powiększenie kapitału zakładowego Banku krajowego do wysokości 15,000,000 K.

Przemawia p. Skalkowski uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisji bankowej.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek.

Marszałek oznajmia, iż jeszcze przed przejściem do porządku dziennego prosił o głos p. Rayski. Ponieważ mu wtedy głosu nie udzielił, udziela mu go obecnie.

Przemawia p. Rayski, stawiając wniosek formalny o powiększenie komisji dla reformy wyborczej o jednego członka.

Izba wniosek ten p. Rayskiego bez rozprawy uchwała.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie budowy domu na umieszczenie krajowych stacji doświadczalnych: keramicznej i naftowej przy c. k. szkole politechnicznej we Lwowie.

Sprawozdawca p. Jahl uwolniony od czytania sprawozdania, wnosi na przekazanie tego przedłożenia komisji budżetowej.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w sprawie budowy szpitali powszechnych w Kossowie i Nadwórnej.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz uwolniony od czytania sprawozdania, wnosi na przekazanie tego przedłożenia komisji sanitarnej.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego o udzielenie Radzie powiatowej w Sokalu koncesji do pobierania opłat mytniczych od mostu na rzece Bugu w Krystynopolu.

Sprawozdawca p. Dąbski odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego zakończone projektem następującej uchwały:

U c h w a ł a

o udzieleniu Radzie powiatowej w Sokalu koncesji do pobierania opłat mytniczych od mostu na rzece Bugu w Krystynopolu na drodze powiatowej Krystynopol-Brody.

Art. I.

Radzie powiatowej w Sokalu nadaje się na lat pięć od wejścia w wykonanie tej uchwały prawo do pobierania myta od mostu na rzece Bugu w Krystynopolu pod warunkiem utrzymywania przedmiotu omyconego kosztem funduszu powiatowego w dobrym stanie, z zastrzeżeniem zastosowania postanowień zawartych w §§ 14. i 35. ust. 3. ustawy drogowej z dnia 5. lipca 1897 (dz. u. kr. Nr. 43).

Art. II.

Opłatę myta pobierać należy według następującego wymiaru:

a) od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu 12 (dwanaście) h.;

b) od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od bydła pędzonego ciężkiego i koni wierzchowych 6 (sześć) h.;

c) od każdej sztuki bydła pędzonego drobnego 3 (trzy) h.

Konie, woły, krowy, muły, osły należą do bydła ciężkiego, zaś cielęta, zrebęta, owce, kozy i świnię do drobnego.

Od bydła niesionego lub wiezionego wozem nie opłaca się żadnej należności.

Zwierzęta, które ssą i przy matkach idą, są wolne od wszelkiej opłaty mytniczej.

Art. III.

Przy poborze myta mają być zachowane ogólne przepisy o uwolnieniu od tej opłaty lub o znizeniu tejże.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie tej uchwały en bloc.

Izba uchwała przyjęcie powyższej uchwały en bloc, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwała cały projekt uchwały en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek p. sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania powyższej uchwały bez czytania uchwała Izba powyższy projekt uchwały w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego o udzieleniu Jakóbowi Pfefferowi i spółnikom koncesyi do pobierania opłat mytniczych od przejazdu przez rzekę San pod Ulanowem.

Sprawozdawca p. Dąbski odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego zakończone projektem następującej uchwały:

U c h w a ł a

o udzieleniu Jakóbowi Pfefferowi i spółnikom koncesyi na pobór opłat mytniczych od przewozu przez rzekę San pod Ulanowem.

Art. I.

Na przeciąg lat pięciu od wejścia w wykonanie tej uchwały nadaje się Jakóbowi Pfefferowi i spółnikom prawo do pobierania myta od przewozu przez rzekę San pod Ulanowem pod warunkiem utrzymania przedmiotu omyconego w dobrym stanie i własnym kosztem, z zastrzeżeniem, że analogicznie do postanowień zawartych w § 38. ust. 12. ustawy drogowej z dnia 5. lipca 1897 (dz. u. kr. Nr. 43), w razie niedopełnienia tego warunku, uprawniony będzie Wydział powiatowy do objęcia, za zgodą politycznej władzy powiatowej, przedmiotu omyconego w bezpośredni zarząd własny na koszt i niebezpieczeństwo Jakóba Pfeffera i spółników.

Art. II.

Opłaty mytnicze pobierać należy według następującego wymiaru:

a) od jednej osoby, wyjąwszy woźnicę, przy zaprzęgu i wierzchem jadącego 4 (cztery) h.;

b) od jednego konia idącego pod wierzchem, pędzonego albo zaprzężonego 8 (ośm) h.;

c) od jednego zrebęcia do dwóch lat 3 (trzy) h.;

d) od jednego wołu na rzeź albo w jarzmie, krowy, bukała i trzylatki 8 (ośm) h.;

e) od jednego cielęcia, nie mającego jeszcze dwóch lat, świni karmnej, owcy, kozła, kozy i małych świń 3 (trzy) h.

Od bydła niesionego lub wiezionego wozem nie opłaca się żadnej należności.

Zwierzęta, które ssą i przy matkach idą, są wolne od wszelkiej opłaty mytniczej.

Art. III.

Przy poborze myta mają być zastosowane ogólne przepisy o uwolnieniu od opłaty mytniczej i o znizeniu tejsze.

Marszałek otwiera rozprawę ogólną.

Przemawia p. Stapiński.

Po zamknięciu rozprawy i zrzeczeniu się głosu przez p. sprawozdawcę, Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie tej uchwały en bloc.

Izba uchwała przyjęcie powyższej uchwały en bloc, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwała cały projekt uchwały en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwała Izba powyższy projekt uchwały w trzeciem czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia gminie miasta Sokala na pobór wyższych dodatków gminnych na pokrycie potrzeb ściśle gminnych i szkolnych w r. 1906.

Sprawozdawca p. Wereszczyński odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego zakończone projektem następującej uchwały:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Gminie miasta Sokala zezwala się pobierać na pokrycie potrzeb ściśle gminnych i szkolnych w r. 1906 dodatki gminne w wysokości 113% od podatków bezpośrednich z wyłączeniem podatku osobisto-dochodowego.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Na wniosek sprawozdawcy uchwała Izba przystąpić do drugiego czytania powyższego wniosku bez czytania, a w oddzielnem głosowaniu przyjmuje ten wniosek w drugim czytaniu.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania tej uchwały bez czytania, przyjmuje Izba powyższą uchwałę w trzeciem czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie komisji budżetowej o zamknięciu rachunków galic. funduszu propinacyjnego za rok 1906, tudzież o preliminarzach tegoż funduszu na r. 1908.

Sprawozdawca p. Skalkowski uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sprawozdanie c. k. Dyrekcji galic. funduszu propinacyjnego o zamknięciu rachunków za r. 1906 przyjmuje Sejm z uznaniem do wiadomości.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Zamknięcie rachunków galic. funduszu propinacyjnego za rok 1906 przyjmuje Sejm do wiadomości i te rachunki zatwierdza.

Wysoki Sejm raczy uchwalić następujący budżet funduszu propinacyjnego ogólnego za rok 1908:

D o c h o d y.

Pozycya 1. czynsze propinacyjne	8,530.000 K — h.
Pozycya 2. opłaty od szynkarzy	380.000 „ — „
Pozycya 3. opłaty od nowych gorzelni, browarów i miodosytni	— „ — „
Pozycya 4. grzywny propinacyjne	4.000 „ — „
Pozycya 5. za skonfiskowane przedmioty	40 „ — „
Pozycya 6. odsetki zwłoki	20.000 „ — „

Pozycya 7. subwencya rządowa	1,782.258 K — h.
Pozycya 8. odsetki od lokowanej gotówki	146.000 „ — h
Pozycya 9. rozmaite	1.000 „ — „
Razem	10,863.298 K — h.

W y d a t k i.

Pozycya 1. spłata wylosowanych obligacyi	5,694.500 K — h.
Pozycya 2. wypłata kuponów	2,045.426 „ — „
Pozycya 3. prowizya bankowa	6.400 „ — „
Pozycya 4. należności stemplowe od subwencyi	5.580 „ — „
Pozycya 5. podatek dochodowy	— „ — „
Pozycya 6. podatek rentowy od obligacyi	204.543 „ — „
Pozycya 7. podatek zarobkowy	425.000 „ — „
Pozycya 8. ekwiwalent	11.738 „ — „
Pozycya 9. bonifikacya funduszu krajowego i funduszków powiatowych	260.000 „ — „
Pozycya 10. ryczałt za stemple od kwitów za czynsze propinacyjne	20.000 „ — „
Razem	8,673.187 „ — „

Nawyżka dochodów galic. funduszu propinacyjnego ogólnego wyniesie przeto według budżetu na rok 1908 — 2,190.111 K.

Wysoki Sejm raczy uchwalić następujący budżet galic. funduszu propinacyjnego zasobowego na rok 1908:

D o c h o d y.

W pozycyi 1. 1,060.000 K — h.

Wysoki Sejm raczy uchwalić następujący budżet galic. funduszu propinacyjnego rezerwowego na r. 1908:

D o c h o d y.

Pozycya 1. odsetki 683.563 K — h.

W y d a t k i.

Pozycya 1. płace urzędników 74.549 K — h.

Pozycya 2. płace służb 4.796 „ — „

Pozycya 3. adjuta 1.600 „ — „

Pozycya 4. płace pomocników kancelaryjnych 15.202 „ — h

Pozycya 5. datek na zakład zaopatrzenia pomocników kancelaryjnych 703 „ — „

Pozycya 5. dyurna 15.078 „ — „

Pozycya 7. ryczałt do Skarbu państwa za utrzymanie kasy funduszu propinacyjnego 20.000 „ — „

Pozycya 8. czynsze najmu 7.000 „ — „

Pozycya 9. podatek wodociągowy 350 „ — „

Pozycya 10. kosztu administracyi powiatowej 52.000 „ — „

Pozycya 11. dyety i koszta podróży członków Dyrekcyi	1.000 K — h.
Pozycya 12. potrzeby kancelaryjne	4.000 „ — „
Pozycya 13. koszta zarządu	3.000 „ — „
Pozycya 14. koszta sądowe	1.200 „ — „
Pozycya 15. remuneracye, zapomogi, i nieprzewidziane wydatki	20.000 „ — „
Razem	220.548 K — h.
Potrącając od spodziewanego dochodu wydatki	683.563 K — h. 220.548 „ — „
zostaje nadwyżka	463.015 K — h.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej i uchwała oddzielnie oraz bez rozprawy powyższe wnioski komisji, które p. sprawozdawca odczytuje.

Następuje:

Sprawozdanie komisji budżetowej o wniosku p. Oleśnickiego w przedmiocie klęsk elementarnych, o wniosku p. Stapińskiego tejeże ustawy dotyczącym, tudzież o innych wnioskach i petycyach względem udzielenia pomocy ludności dotkniętej nieurodzajem oraz klęską pożaru.

Sprawozdawca p. Skałkowski uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisji, sprostowawszy poprzednio omyłkę druku w sprawozdaniu komisji, że między wyszczególnionemi petycjami opuszczono petycję Ls. 2870 komitetu ratunkowego w Swierzu o zapomogę dla pogorzalców.

Wysoki Sejm raczy uchwelić:

1. Sejm przeznaczą z funduszu krajowego sumę 500.000 K na udzielenie po-

mocy ludności, dotkniętej klęskami elementarnymi w roku 1907, do dyspozycyi Wydziału krajowego.

Wydział krajowy może przeto w granicach tej sumy udzielać zasiłki bezwrotne na zakupno zboża i paszy, tudzież zapomogi dla pogorzalców, a według własnego uznania przyznawać także powiatom subwencye na roboty publiczne, dla dostarczenia ludności zarobku.

Wydział krajowy wejdzie w porozumienie z c. k. Rządem celem udzielania tych zasiłków, ze względu na fundusze państwowe na tenże cel przeznaczone.

2. Sejm wzywa c. k. Rząd o udzielenie ludności dotkniętej klęskami elementarnymi wydatnej pomocy z funduszy państwowych, tudzież aby

a) zarządził odpisanie podatków gruntowych z gospodarstw nawiedzonych klęskami i wstrzymał względem tych gospodarstw egzekucję podatkowych zaległości;

b) przeznaczył znaczniejszą ilość soli bydłowej na rozdanie bezpłatne rolnikom dotkniętym brakiem paszy;

c) wydał odpowiednie zarządzenia względem tępienia myszy polnych;

d) przyznał ulgi taryfowe dla przewozu paszy i soli bydłowej, tudzież zboża przeznaczonego na zasiew lub na wyżywienie ludności.

3. Wymienione w sprawozdaniu komisji petycyę przekazuje Sejm Wydziałowi krajowemu do zbadania i załatwienia.

Marszałek otwiera rozprawę ogólną.

Przemawia p. Mogilnicki, stawiając poprawkę, aby w pierwszym ustępie wniosku 1. komisji sumę 500.000 K podwyższyć do 2.000.000 K, a po słowach „dyspozycyi Wydziału krajowego“ dodać słowa „z wezwaniem, aby rozdzielił ją jak najprędzej“.

Izba powyższą poprawkę p. Mogilnickiego popiera.

Przemawia p. Merunowicz, stawiając następującą dodatkową rezolucję do wniosków komisji:

Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, ażeby wziął pod rozwagę ujęcie pomocy kraju dla ludności dotkniętej klęskami elementarnymi w ramy stałego regulaminu a to według zasad następujących:

a) pierwszeństwo mają mieć zasiłki i pożyczki z funduszu krajowego na roboty w okolicy, dotkniętej jakąś klęską, z cechą trwałej użyteczności;

b) zasiłki z funduszu krajowego mają pozostawać w pewnym, umową oznaczonym stosunku do ulg i zapomóg ze skarbu państwa;

c) do współudziału w akcyach pomocniczych, mają być o ile możności wciągnane także czynniki miejscowe t. j. gminy i powiaty.

Izba powyższą rezolucję p. Merunowicza popiera.

Przemawia p. Oleśnicki, stawiając na wypadek, gdyby poprawka p. Mogilnickiego co do podwyższenia kwoty do 2,000.000 K upadła, poprawkę podwyższenia tej kwoty do 1,000.000 K.

Izba powyższą poprawkę p. Oleśnickiego popiera.

Przemawia p. Stapiński, stawiając poprawkę, aby do wniosku 1. komisji w ustępie drugim dodać słowa:

Z rozdziału tej sumy zda Wydział krajowy szczegółowe sprawozdanie na najbliższej sesji sejmowej.

Izba powyższą poprawkę p. Stapińskiego popiera.

Marszałek oznajmia, że do głosu zapisani są jeszcze pp. Hanczakowski, Kuryłowicz i Szmigielski za wnioskami komisji, a pp. ks. Jaworski, Barabasz, Huryk i Staruch przeciw wnioskowi.

Na wniosek p. Urbańskiego Mieczysława uchwała Izba bez rozprawy zamknięcie rozprawy ogólnej.

Marszałek wzywa posłów zapisanych do głosu o wybranie posłów generalnych.

Marszałek oznajmia po chwili, iż mową generalnym za wnioskami komisji wybrany został p. Szmigielski, zaś mową generalnym przeciw wnioskowi komisji p. ks. Jaworski — udziela więc najpierw głosu mowcy generalnemu przeciw p. ks. Jaworskiemu.

Przemawia p. ks. Jaworski.

Marszałek udziela głosu generalnemu mowcy za wnioskami komisji p. Szmigielskiemu.

Przemawia p. Szmigielski.

Przemawia p. sprawozdawca.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca czyta:

1. Sejm przeznaczą z funduszu krajowego sumę 500.000 K na udzielenie pomocy ludności, dotkniętej klęskami elementarnymi w roku 1907, do dyspozycyi Wydziału krajowego.

Wydział krajowy może przeto w granicach tej sumy udzielać zasiłki bezzwrotne na zakupno zboża i paszy, tudzież zapomogi dla pogorzelców, a według własnego uznania przyznawać także powiatom subwencye na roboty publiczne, dla dostarczenia ludności zarobku.

Wydział krajowy wejdzie w porozumienie z c. k. Rządem celem udzielania tych zasiłków, ze względu na fundusze państwowe na ten cel przeznaczone.

Marszałek otwiera rozprawę.

Przemawia p. Hanczakowski.

Przemawia p. Kuryłowicz.

Sekretarz p. Urbański stawia wniosek formalny na zamknięcie rozprawy.

Marszałek oznajmiając, iż do głosu zapisani są jeszcze pp. Staruch, Barabasz i Huryk, podaje powyższy wniosek formalny p. Urbańskiego pod głosowanie.

Izba uchwała zamknięcie rozprawy, poczem Marszałek zapytuje posłów zapisanych do głosu, czy przemawiać będą za wnioskiem komisji, czy przeciw.

Pp. Staruch, Barabasza i Huryk oświadczają, że przemawiać będą przeciw wnioskowi komisji.

Marszałek wzywa tych posłów do wybrania mowy generalnego.

Marszałek oznajmia po chwili, że generalnym mowcą przeciw wnioskowi komisji wybrany został p. Huryk, któremu udziela głosu.

Przemawia p. Huryk.

Przemawia p. sprawozdawca.

Marszałek podaje najpierw pod głosowanie poprawkę p. Mogilnickiego co do podwyższenia proponowanej przez komisję kwoty 500.000 K do 2.000.000 K.

Izba poprawkę tę p. Mogilnickiego odrzuca.

Marszałek podaje pod głosowanie ewentualny wniosek p. Oleśnickiego podwyższenia tej kwoty 500.000 K do 1.000.000 koron.

Izba powyższy wniosek p. Oleśnickiego odrzuca.

Izba uchwała następnie wniosek 1. komisji, a w oddzielnem głosowaniu przyjmuje poprawkę p. Stapińskiego, którą Marszałek odczytuje.

Sprawozdawca p. Skałkowski czyta :

2. Sejm wzywa c. k. Rząd o udzielenie ludności dotkniętej klęskami elementarnymi wydatnej pomocy z funduszków państwowych, tudzież aby

a) zarządził odpisanie podatków gruntowych z gospodarstw nawiedzonych klęskami i wstrzymał względem tych gospodarstw egzekucję podatkowych zaległości ;

b) przeznaczył znaczniejszą ilość soli bydłowej na rozdanie bezpłatnie rolnikom dotkniętym brakiem paszy ,

e) wydał odpowiednie zarządzenia względem tępienia myszy polnych ;

d) przyznał ulgi taryfowe dla przewozu paszy i soli bydłowej, tudzież zboża przeznaczonego na zasiew lub na wyżywienie ludności.

Marszałek otwiera rozprawę.

Przemawia p. Oleśnicki, stawiając poprawkę, aby we wniosku komisji rezolucję pod c) zastąpić następującą rezolucją :

e) zarządził ściśle i energiczne wykonanie przepisów prawnych, względem tępienia myszy polnych istniejących.

Izba powyższą poprawkę p. Oleśnickiego popiera.

Przemawia p. Huryk, stawiając poprawkę, aby we wniosku komisji w rezolucji pod d) dodać na końcu następujące słowa :

i surowicy w tych gminach, gdzie to jest możliwe.

Izba poprawkę tę p. Huryka popiera. Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Marszałek poddaje najpierw pod głosowanie wniosek 2. komisji z wyjątkiem punktu c), co do którego wniósł p. Oleśnicki poprawkę.

Izba uchwała wniosek 2. komisji z wyjątkiem rezolucji pod c), a następnie uchwała odczytaną przez Marszałka poprawkę p. Oleśnickiego, postawioną w miejsce proponowanej przez komisję rezolucji pod c).

Marszałek odczytuje poprawkę p. Huryka postawioną do rezolucji pod d).

Izba poprawkę tę p. Huryka uchwała.

Marszałek odczytuje następującą dodatkową rezolucję p. Merunowicza, postawioną przy rozprawie ogólnej.

Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, ażeby wziął pod rozwagę ujęcie pomocy

kraju dla ludności dotkniętej klęskami elementarnymi w ramy stałego regulaminu — a to według zasad następujących:

a) pierwszeństwo mają mieć zasiłki i pożyczki z funduszu krajowego na roboty w okolicy, dotkniętej jakąś klęską, z cechą trwałej użyteczności;

b) zasiłki z funduszu krajowego mają pozostawać w pewnym, umową oznaczonym stosunku do ulg i zapomóg ze skarbu państwa;

c) do współdziałania w akcjach pomocniczych mają być o ile możności wciągnięte także czynniki miejscowe, tj. gminy i powiaty.

Izba bez rozprawy rezolucję tę p. Merunowicza uchwała.

Sprawozdawca czyta:

3. Wymienione w sprawozdaniu komisji petycje przekazuje Sejm Wydziałowi krajowemu do zbadania i załatwienia.

Izba bez rozprawy uchwała wniosek 3. komisji, który wobec przyjęcia rezolucji p. Merunowicza jako punktu 3. jest uchwałą 4).

Następuje:

Sprawozdanie komisji kolejowej o wniosku Wydziału krajowego w sprawie udzielenia kolei lokalnej Borki wielkie-Grzymałów pożyczki 100.000 K.

Sprawozdawca p. Stanisław Jędrzejowicz uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbńskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji.

Wysoki Sejm raczy chwalić:

Sejm upoważnia Wydział krajowy do udzielenia z zapasów krajowego funduszu kolejowego Towarzystwu akcyjnemu kolei lokalnej Borki wielkie-Grzymałów pożyczki gotówkowej po 4 proc. oprocentowanej spłacalnej w półrocznych ratach do końca roku 1908 w sumie nie wyższej niż 100.000 kor. pod warunkami, jakie ułoży Wydział

krajowy, a w szczególności z uwzględnieniem następujących postanowień:

1. Fundusze uzyskane z tej pożyczki użyte będą na inwestycje, urządzenia i cele, jakie uzna Wydział krajowy za wskazane i potrzebne; a następnie i pod bezpośrednią ingerencją Wydziału krajowego.

2. Towarzystwo kolejowe zezna skrypta dłużny według wzoru udzielonego przez Wydział krajowy aktem notaryalnym z prawem egzekucji z §. 3 ustawy z 25. lipca 1871 dz. p. p. Nr. 75.

3. Na pokrycie rat oprocentowania i umorzenia pożyczki gotówkowej w kwocie 100.000 koron i ewentualnych zaległości z tego tytułu będzie użyty po myśli §. 49 ustęp 3 punkt 1 statutu Towarzystwa akcyjnego „kolej lokalna Borki wielkie-Grzymałów“, dochód pozostający do dyspozycji po pokryciu z dochodów Towarzystwa rat oprocentowania i umorzenia pożyczki pierwszeństwa zaciągniętej po myśli §. 8 tego statutu w kwocie 1,200.000 koron“.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji kolejowej o petycji l. s. 2411 w sprawie budowy kolei lokalnej z Niska na Bojanów, Majdan, Kolbuszowa, Głogów do Rzeszowa.

Sprawozdawca p. Stanisław Jędrzejowicz uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbńskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisji.

Wysoki Sejm chwalić raczy:

1. Poleca się Wydziałowi krajowemu aby wypracował dla tej linii wstępny projekt i kosztorys, a koszta stąd wynikłe pokrył z krajowego funduszu kolejowego, z zastrzeżeniem zwrotu wydatków z kapitału budowy kolei.

2. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, aby przeprowadził rokowania z c. k.

Rzędem celem wyjednania wydatnej subwencji na tę linię kolei budować się mającej.

Marszałek otwiera rozprawę ogólną.

Przemawia p. Skołyśzewski.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej i uchwała oddzielnie oraz bez rozprawy powyższe wnioski komisji, które p. sprawozdawca odczytuje.

Następuje:

Wybór uzupełniający jednego członka komisji dla reformy wyborczej.

Marszałek oznajmia, iż gdy Izba uchwaliła dodatkowo powiększenie komisji dla reformy wyborczej o jednego członka, obecnie przeprowadzonym zostanie wybór na dwóch członków tej komisji i wzywa posłów do oddania kartek na dwóch członków komisji. Zarazem zawiadamia Marszałek Izbę, iż p. Bojko wystąpił z komisji dla reformy wyborczej, a uzupełniający wybór w jego miejsce umieści na porządku dziennym najbliższego posiedzenia.

Marszałek zaprasza do skrutynium: pp. Kleskiego, Bala i ks. Jaworskiego.

Posłowie oddają kartki.

Marszałek oznajmia, że zanim komisja skrutacyjna poda do wiadomości Izby wynik skrutynium, Izba przystępuje do następnego punktu porządku dziennego, którym jest:

Dalszy ciąg rozprawy nad sprawozdaniem komisji administracyjnej w przedmiocie przedłożenia Wydziału krajowego z projektem ustawy łowieckiej.

Marszałek oznajmia, że zapisanym jest do głosu p. Szmigielski — udziela mu więc głosu.

Przemawia p. Szmigielski.

P. Zaleski stawia formalny wniosek na zamknięcie rozprawy ogólnej.

Marszałek oznajmia, iż zapisani są do głosu za projektowaną przez komisję ustawą pp. Kramarczyk, Wodzieki, Buynowski i Adam Jędrzejowicz, zaś przeciw ustawie pp. ks. Jaworski, Korol, Stapiński, Staruch, Barabasz, Hanczakowski, Mogilnicki, Ochrymowicz, Oleśnicki, Mazikiewicz i Effinowicz i zapytuje, czy żąda jeszcze kto głosu.

P. Skołyśzewski prosi o głos przeciw wnioskowi komisji.

Gdy nikt głosu nie żąda, Izba uchwała bez rozprawy zamknięcie rozprawy ogólnej.

Marszałek wzywa zapisanych do głosu posłów do wybrania mowców generalnych.

Marszałek oznajmia po chwili, że generalnym mowcą przeciw projektowanej przez komisję ustawie wybrały został p. Korol, zaś za nią p. Jędrzejowicz Adam.

Marszałek oznajmia, że ma zamiar przerwać posiedzenie do godziny 7-ej wieczór, przedtem jednak odczytuje zgłoszony wniosek nagły p. ks. Pastora.

W n i o s e k n a g ł y

posła X. Leona Pastora i tow. w sprawie przyznania 500.000 kor. dla mającej się budować kolei państwowej Jasło-Konieczna.

W parlamencie wiedeńskim uchwalono ustawę, mocą której budowa kolejki Jasło-Konieczna najpóźniej w r. 1909 ma być rozpoczęta. Kolej ta ma być budowaną na koszt państwa, kraj zaś ma przyczynić się do budowy tejże kwotą pewną.

Ponieważ obecnie trasowanie tej kolei jest na ukończeniu, Rząd zaś centralny przed ukończeniem pertraktacji z krajem co do przyczynienia się do kosztów budowy kwoty na budowę tejże kolei w bu-

dżet na rok 1909 nie będzie mógł wstawić przez co sama budowa może doznać zwłoki — przeto podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Do budowy kolei państwowej Jasło-Konieczna kraj przyczynia się udzieleniem 500.000 kor. w akcyach zakładowych jednej z istniejących kolei lokalnych.

Pod względem formalnym proponujemy wniosek ten przydzielić komisji kolejowej.

Wnioskodawca:
Pastor.

Wilczkiewicz, Korytowski, Szwed, K. Badeni, Struszkiewicz, Tad. Cieński, Rudolf, Stojalowski, Ochrymowicz, Cielecki, Czarowski-Golejewicz, St. Jędrzejowicz, Skolyszewski, Sare, Hupka, Korol, Stapiński,

Kuryłowicz, Małachowski, Brykezyński, Sękowski.

P. ks. Pastor uzasadnia nagłość tego wniosku, a następnie uzasadnia sam wniosek wnosząc pod względem formalnym na przekazanie go komisji kolejowej z poleceniem zdania sprawy bez drukowania sprawozdania na najbliższym posiedzeniu.

Izba bez rozprawy uchwała nagłość wniosku p. Pastora, a w oddzielnem głosowaniu uchwała bez rozprawy przekazanie tego wniosku komisji kolejowej z poleceniem zdania sprawy bez drukowania sprawozdania na najbliższym posiedzeniu.

Marszałek odracza posiedzenie do godziny 7-ej wieczorem.

Przerwa posiedzenia godzina 1. minut 50 po południu.

Dalszy ciąg posiedzenia z dnia 30. września 1907.

Początek o godzinie 7 minut 25 wieczorem.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera napowrót przerwane posiedzenie.

Marszałek podaje do wiadomości Izby rezultat wyboru uzupełniającego 2 członków do komisji dla reformy wyborczej.

Głosujących 107 posłów. Absolutna większość 54. P. Zdzisław hr. Tarnowski otrzymał 91 głosów, p. Leo 63, a p. Ray-ski 44 głosów. Marszałek stwierdza, że wybrani zatem zostali pp. Zdzisław Tarnowski i Leo.

Marszałek oznajmia, iż Izba przystępuje do dalszego ciągu rozprawy nad sprawozdaniem komisji administracyjnej w przedmiocie przedłożenia Wydziału krajowego z projektem ustawy łowieckiej.

Przemawia generalny mowca przeciw wnioskowi komisji p. Korol.

Przemawia generalny mowca za wnioskiem komisji p. Adam Jędrzejowicz.

Przemawia p. sprawozdawca.

Przemawia dla sprostowania faktu p. Skolyszewski.

Przemawia dla sprostowania faktu p. Wodzicki.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca czyta:

I. Prawo polowania i jego wykonywanie.

A) Postanowienia ogólne.

§. 1.

Prawo polowania polega na wyłącznem uprawnieniu do hodowania, wyszukiwania, ścigania, zabijania i przywłaszczania sobie łownej zwierzyny i dzikiego ptactwa, jak również przywłaszczania oddzielnych z niej części użytecznych, jak zrzuconych rogów i t. p. Odnosnie do dzikiego ptactwa mieści w sobie prawo polowania

wania także wyłączne uprawnienie do przywłaszczania zniesionych jaj.

Marszałek otwiera rozprawę.

Przemawia p. Stapiński stawiając poprawkę, aby w drugim wierszu skreślić słowo „hodowania“.

Izba poprawkę powyższą p. Stapińskiego popiera.

Przemawia p. Filip Włodek stawiając poprawkę, aby ostatnie zdanie od słów „odnośnie“ do „zniesionych jaj“ skreślić.

Izba powyższą poprawkę p. Filipa Włodka popiera.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Marszałek poddaje najpierw pod głosowanie nagłówek i paragraf 1. z opuszczeniem słowa „hodowania“, tudzież końcowego zdania od słów „Oдноśnie“ aż do „zniesionych jaj“.

Izba nagłówek i paragraf 1. z opuszczeniem słowa „hodowania“, tudzież z opuszczeniem końcowego zdania od słowa „Oдноśnie“ aż do „zniesionych jaj“ zgodnie z wnioskiem komisji uchwała. Izba odrzuca następnie odczytaną przez Marszałka poprawkę p. Stapińskiego, aby słowo „hodowania“ skreślić, a w oddzielnym głosowaniu uchwała to słowo zgodnie z wnioskiem komisji. Odrzuciwszy w końcu odczytaną przez Marszałka poprawkę p. Filipa Włodka, aby końcowe zdanie od słów „Oдноśnie“ aż do „zniesionych jaj“ skreślić, Izba w oddzielnym głosowaniu zdanie to zgodnie z wnioskiem komisji uchwała.

Sprawozdawca czyta :

§. 2.

Zwierzyną łowną są w rozumieniu niniejszej ustawy: jeleni i daniel, kozica, sarna, zajęc, dziki królik i borsuk. Z ptaków: głuszc, cietrzew, jarząbek, pardwa i kuropatwa, przepiórka, chruściel (derkacz), bażant, drop, czajka, słonka, dubelt, krzyk,

siewka, kulik i rozmaite tegoż gatunki, kurki wodne, łyska, nurki, dziki łabędź, dzika gęś, wszelkie gatunki dzikich kaczek i dzikich gołębi.

Również obcokrajowe odmiany łownej zwierzyny i ptaków, o ileby wprowadzone do kraju dla hodowli łowieckiej utrzymywały się i mnożyły, będą za zwierzynę łowną w rozumieniu tej ustawy uważane.

Izba bez rozprawy uchwała §. 2 zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta :

§. 3.

Prawo polowania przywiązane jest do własności gruntu, służy więc każdoczesnemu posiadaczowi gruntu.

Co do wykonywania prawa polowania jest właściciel tego prawa w myśl postanowień niniejszej ustawy albo uprawnionym do samoistnego wykonywania go, to jest do swobodnego rozstrzygnięcia o sposobie wykonywania swego prawa polowania (już to we własnym zarządzie, już to przez wdzierżawienie i t. p.), albo też ograniczonym w swobodnym rozstrzygnięciu o sposobie wykonywania tego prawa w myśl postanowień §. 7. niniejszej ustawy.

Marszałek otwiera rozprawę.

Przemawia p. Stapiński stawiając poprawkę, aby skreślić drugi ustęp tego paragrafu od słów „Co do wykonania“ aż do słów „w myśl postanowień §. 7 niniejszej ustawy“.

Izba powyższą poprawkę p. Stapińskiego popiera.

Przemawia p. ks. Jaworski.

Marszałek wzywa posłów, ażeby ściśle trzymali się paragrafu będącego przedmiotem obrad, a nie wygłaszali mów, które należały do rozprawy ogólnej.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba uchwała ustęp pierwszy §. 3 zgodnie z wnioskiem komisji, odrzuciwszy następnie poprawkę p. Stapińskiego, odczytaną przez Marszałka, uchwała w oddzielnem głosowaniu ustęp drugi §. 3 zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 4.

Uprawnienie do samoistnego wykonywania polowania służy:

1. Posiadaczowi nieprzerwanej powierzchni gruntu, która wynosi co najmniej 115 hektarów.

Jeśli posiadłość taka składa się z ról, łąk lub ogrodów, natenczas do wykonywania na niej samoistnie polowania wystarczy powierzchnia 60 hektarów.

Obojętną jest rzeczą, czy posiadanie takiej powierzchni gruntów należy do osoby fizycznej, czy prawnej, do jednej lub więcej osób, byle tylko posiadłość nie była fizycznie podzieloną. Również nie stanowi różnicy, czy owe grunta leżą w jednej gminie lub miejscowości lub też czy rozciągają się na terytorya kilku gmin, względnie miejscowości.

Stare koryta rzek, pozostałe po przeprowadzonych robotach regulacyjnych, jak również tory kolejowe i drogi publiczne nie mogą jednak w żadnym razie stanowić same przez się samoistnego okręgu polowania.

2. Gminie jako takiej, jeśli grunta stanowiące majątek lub dobro gminy, położone bądź to w obrębie gminy, bądź w obrębie innych gmin, stanowią nieprzerwaną powierzchnię, co najmniej 115 hektarów, bez względu na rodzaj kultury tych gruntów.

Gminy mające takie grunta winny jednak wykonywanie samoistne polowania na tych gruntach albo wydzierżawiać i to niepodzielnie co do powierzchni, albo zlecić wykonywanie tego polowania ustanowionemu myśliwemu. Ustanowienie myśli-

wego winno nastąpić w myśl §§. 14, 23 i 35—40 niniejszej ustawy.

Marszałek otwiera rozprawę, a oznajmiwszy, że do głosu przy §. 4-tym zapisanym są pp. Żardecki, Buynowski, Skolyszewski, Oleśnicki, Kuryłowicz i Stapiński, udziela głosu p. Żardeckiemu.

Przemawia p. Żardecki i stawia poprawkę, aby w trzecim ustępie po słowach „Jeżeli posiadłość taka składa się“ dodać słowo „przeważnie“, tudzież, aby do tego paragrafu dodać następujący ustęp:

3) Posiadaczowi takich ogrodów (ozdobnych, owocowych lub warzywnych), albo parków, bez względu na przestrzeń, które się znajdują przy domu mieszkalnym i naturalnem lub sztucznem ogrodzeniem stałem (plot, krata, mur i t. d.) w ten sposób są okolone, że inne osoby nie naruszywszy tego ogrodzenia lub nie przeszczdziwszy się przez nie, żadną inną drogą tam dostać się nie mogą, jak tylko przez umieszczone w ogrodzeniu zamykane drzwi lub wrota.

Przemawia p. Buynowski stawiając następującą poprawkę jako dalszy ciąg 2-go ustępu, punktu 1:

Wykonaniu samoistnie prawa polowania na takiej przestrzeni nie przeszkadza okoliczność, że $\frac{1}{10}$ najwyżej część tejże przestrzeni poddana jest kulturze leśnej.

Przemawia p. Skolyszewski i stawia następujące poprawki, ażeby:

w wierszu 5. po słowie „się“ dodać słowo „przeważnie“,

w wierszu 7. zamiast 60 ha. ma być 25 ha.,

w wierszu 10. i 11. opuścić od „byle... do podzieloną“,

w wierszu 21. zamiast 115 ha. ma być 25 ha.,

w wierszu 22. dodać „o ile nie postanowi nie wykonywać wcale prawa polowania“,

w wierszu 25. zamiast „(i to... powierzchni“) wstawić „łącznie lub podzielnie jednak nie w mniejszych obszarach niż 25 ha.

Umieścić pod 3: Posiadaczom sąsiadujących ze sobą bezpośrednio parcel o sumarycznej powierzchni przynajmniej 25 ha., którzy w tym celu zawrą ze sobą dobrowolną umowę i o takowej polityczną władzę powiatową uwiadomią.

Przemawia p. Oleśnicki stawiając poprawki, a mianowicie:

w ustępie pierwszym (1) w wierszu piątym po słowie „powierzchnia“ zamiast „60“ ma być „25 hektarów“;

w ustępie zaś drugim (2) w wierszu szóstym po słowach „mające takie grunta“ dodać słowa „o ile nie postanowią nie wykonywać prawa polowania“.

Przemawia p. Kuryłowicz.

Przemawia p. Stapiński stawiając poprawki, a mianowicie w ustępie 1) zamiast 115 ha. ma być 25 ha., a zamiast 60 ha., ma być 15 ha., w ustępie zaś 2) zamiast 115 ha. ma być 25 ha.

Przemawia p. Stadnicki.

Przemawia p. Stapiński.

Po zamknięciu rozprawy Marszałek zwraca uwagę, iż kilku posłów postawiło poprawki identyczne z poprawkami, które już poprzedni mowcy postawili i te poprawki nie będzie mógł poddać pod głosowanie.

Marszałek podaje do poparcia dwie poprawki posła Żardeckiego, które odczytuje.

Izba obie te poprawki p. Żardeckiego popiera.

P. Buynowski cofa swoją poprawkę.

Marszałek odczytuje poprawki p. Skołyszewskiego, które Izba każdą z nich oddzielnie popiera.

Marszałek oznajmia, że p. Stapiński zgłosił trzy poprawki, z których dwie są

identyczne z z poprawkami p. Skołyszewskiego, więc odpadają, a jedna z nich odmienna, a mianowicie, żeby w ustępie 1) zamiast 60 ha., przyjąć 15 ha.

Izba poprawkę powyższą p. Stapińskiego popiera.

Marszałek oznajmia, że poprawki p. Oleśnickiego odpadają, gdyż są identyczne z poprawkami p. Skołyszewskiego, zapytuje tylko p. Oleśnickiego o wyjaśnienie co do poprawki zgłoszonej przez niego do §. 4. na wypadek przyjęcia jego poprawki przy §. 7-ym.

Przemawia w sprawie formalnej p. Oleśnicki.

Marszałek udziela głosu p. sprawozdawcy.

Przemawia sprawozdawca p. Hupka.

Po przemówieniu p. sprawozdawcy Marszałek zwraca uwagę, że wskutek oświadczenia sprawozdawcy wniosek komisji co do §. 4 uległ trzem zmianom, a mianowicie najpierw tej, że w ustępie drugim punktu 1) po słowie „składa się“ przyjął sprawozdawca imieniem komisji w myśl poprawki p. Żardeckiego słowo „przeważnie“, — następnie zgodził się sprawozdawca imieniem komisji, w myśl wniosku p. Skołyszewskiego, ażeby w ustępie trzecim punktu 1) opisać słowa od „byle tylko“ do „podzieloną“, przytem ustęp ten będzie mieć odmienną stylizację; w końcu dodał sprawozdawca w myśl objawionego przez p. Skołyszewskiego życzenia w punkcie 2) po słowach „co najmniej 115“ — słowa „względnie 60“.

Marszałek podaje najpierw pod głosowanie poprawki, które zmniejszają przestrzeń.

Izba odrzuca w oddzielnych głosowaniach poprawkę p. Stapińskiego, by w wierszu 7. zamiast „60 hekt.“ umieścić „15 hekt.“; poprawkę p. Skołyszewskiego, by w tym samym wierszu zamiast „60 hekt.“ umieścić „25 hekt.“ i poprawkę tego same-

go posła, by w wierszu 21. zamiast „115 hektarów“ umieścić „25 hektarów“.

Izba uchwała następnie ustęp pierwszy, drugi i trzeci §. 4. do słów „60 hektarów“ z dodatkiem przyjętego przez sprawozdawcę słowa „przeważnie“ po słowach „składa się“ zgodnie z wnioskiem komisji.

Marszałek wzywa sprawozdawcę do odczytania czwartego ustępu w zmienionej stylizacji, przyjętej przez sprawozdawcę imieniem komisji.

Obojętną jest rzeczą, czy posiadłość taka należy do osoby fizycznej, czy prawnej, do jednej lub więcej osób. Również nie stanowi różnicy, czy owe grunty leżą w jednej gminie lub miejscowości lub też, czy rozciągają się na terytorya kilku gmin, względnie miejscowości.

Izba powyższy ustęp zgodnie z wnioskiem komisji uchwała.

Następnie Izba uchwała dalszą część punktu 1) aż do końca zgodnie z wnioskiem komisji.

Izba uchwała odczytany przez Marszałka pierwszy ustęp punktu 2) zgodnie z wnioskiem komisji, z przyjętymi przez sprawozdawcę słowami „względnie 60“.

Marszałek odczytuje poprawkę zgłoszoną do powyższego następny przez p. Skołyżewskiego, a mianowicie dodanie słów „o ile nie postanowi niewykonywać wcale prawa połowania“.

Izba poprawkę powyższą p. Skołyżewskiego bez rozprawy odrzuca.

Marszałek otwiera rozprawę nad odczytaną przez siebie następującą poprawką p. Skołyżewskiego, zgłoszoną do drugiego ustępu punktu 2), a mianowicie, aby zamiast słów „i to niepodzielnie co do powierzchni“ wstawić słowa „łącznie lub podzielnie, jednak nie w mniejszych obszarach niż 25 ha“.

Przemawia p. Skołyżewski, stawiając ewentualną poprawkę na wypadek, gdyby powyższa nie otrzymała większości, a mianowicie, aby zamiast „25 hekt.“ postawić „60 hekt.“. W ten sposób wstawione miałyby być słowa „łącznie lub podzielnie, jednak nie w mniejszych obszarach niż 60 hekt.“.

Izba powyższą ewentualną poprawkę p. Skołyżewskiego popiera.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca, godząc się imieniem komisji na powyższą ewentualną poprawkę p. Skołyżewskiego, którą odczytuje.

Marszałek podaje pod głosowanie drugi ustęp punktu 2) z opuszczeniem słów „i to niepodzielnie co do powierzchni“.

Izba ustęp ten zgodnie z wnioskiem komisji uchwała, odrzuca w oddzielnym głosowaniu poprawkę p. Skołyżewskiego, a mianowicie, aby zamiast słów „i to niepodzielnie co do powierzchni“ wstawić słowa „łącznie lub podzielnie, jednak nie w mniejszych obszarach niż 25 ha.“, a następnie uchwała ewentualną poprawkę p. Skołyżewskiego, przyjętą przez p. sprawozdawcę imieniem komisji.

Marszałek odczytuje dodatkowy wniosek p. Żardeckiego, a następnie dodatkowy wniosek p. Skołyżewskiego, postawiony jako punkt 3-ci.

Przemawia p. Skołyżewski i na wypadek nieprzyjęcia swojego powyższego wniosku stawia ewentualny następujący wniosek: „3. Posiadaczom sąsiadujących ze sobą bezpośrednio parcel o łącznej powierzchni przynajmniej 115, względnie 60 ha., którzy w tym celu zawrą ze sobą dobrowolną umowę i o niej polityczną władzę powiatową uwiadomią“.

Izba powyższy wniosek ewentualny p. Skołyżewskiego popiera.

Marszałek otwier nad dodatkowym wnioskiem p. Skołyżewskiego rozprawę.

Gdy nikt głosu nie żąda, po zamknięciu rozprawy Marszałek udziela głosu p. sprawozdawcy.

Przemawia p. sprawozdawca.

P. Skołyszewski cofa swój wniosek dodatkowy w pierwotnej stylizacji.

Marszałek otwiera rozprawę nad wnioskiem p. Żardeckiego.

Gdy nikt głosu nie żąda, po wrzuceniu się głosu przez sprawozdawcę, Izba

dodatkowy wniosek p. Żardeckiego odrzuca, a w oddzielnem głosowaniu uchwała ewentualny wniosek p. Skołyszewskiego, który Marszałek odczytuje.

Marszałek zamyka posiedzenie, naczynając następne na dzień 1. października 1907, godzinę 10. przed południem i odczytuje porządek dzienny następnego posiedzenia.

Koniec posiedzenia godzina 11 minut 25 w nocy.

Marszałek krajowy:

Stanisław Badeni, w. r.

Sekretarze:

Mieczysław Urbański, w. r.

Kazimierz Lubomirski, w. r.

Protokół

31. posiedzenia, III. sesyi, VIII. peryodu Sejmu galicyjskiego z dnia 1. października 1907.

Początek o godzinie 10. minut 50 przed południem.

Przewodniczący: Marszałek krajowy J. E. Stanisław hr. Badeni.

Sekretarze: Mieczysław Urbański, Kazimierz Lubomirski, Stanisław Mycielski, ks. Wiktor Mazikiewicz.

Obecnych posłów 129.

Ze strony Rządu: e. k. Wiceprezydent Namiestnictwa Włodzimierz hr. Łoś.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek oznajmia, iż protokół 29. posiedzenia uważa za przyjęty, gdyż nie wniesiono przeciw niemu żadnych zarzutów, protokół 30. posiedzenia złożony jest w binrze sejmowem do przejrzenia.

Marszałek oznajmia, iż udzielił urlopu p. Romanowi Potockiemu na dni 8.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis petycyi wniesionych po dzień 1. października 1907 r, które przydzielono następującym komisjom, a mianowicie:

Komisji budżetowej: Ls. 3261, 3264, 3265, 3271, 3272, 3275—3277, 3290, 3294, 3295, 3297—3300, 3311, 3313.

Komisji szkolnej: Ls. 3262, 3263, 3266, 3267, 3269, 3270, 3274, 3279—3289, 3291, 3293, 3296, 3304.

Komisji gminnej: Ls. 3310.

Komisji petycyjnej: Ls. 3306.

Komisji administracyjnej: Ls. 3307, 3308, 3314.

Komisji gospodarstwa krajowego: Ls. 3309.

Komisji drogowej: Ls. 3268.

Komisji przemysłowej: Ls. 3292.

Komisji dla reformy wyborczej: Ls. 3273, 3305.

Po odczytaniu petycyi Ls. 3262 Stanisławy Zielińskiej, wdowy po nauczycielu o przyznanie śp. jej mężowi pięciolecia, celem podwyższenia pensyi emerytalnej, przemawia p. Bojko popierając tę petytycę.

Sekretarz p. Urbański M. odczytuje spis dalszych petycyi, które przydzielono jednośnym komisjom jak wyżej.

Po odczytaniu petycyi Ls. 3279 polskiego Towarzystwa pedagogicznego we Lwowie w sprawie pomnożenia liczby seminarjów żeńskich i zniesienie instytutcyi

nauczycielek zastępczyń, przemawia p. Małachowski popierając tę petycję.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycji, które przydzielono odnośnym komisjom jak wyżej.

Po odczytaniu petycji Ls. 3280, Zarządu gł. polsk. Towarzystwa pedagogicznego we Lwowie w sprawie zmiany ustawy emerytalnej, przemawia p. Małachowski popierając tę petycję.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycji, które przydzielono odnośnym komisjom jak wyżej.

Po odczytaniu petycji Ls. 3300 ks. Antoniego Podgórskiego o subwencję na utworzenie filii dla matolek w Czolbańszczyźnie.

Marszałek udziela głosu p. ks. Pastorowi, zapisanemu do poparcia tej petycji.

P. ks. Pastor nieobecny w Izbie.

Sekretarz p. Urbański M. odczytuje spis dalszych petycji, które przydzielono odnośnym komisjom jak wyżej.

Po odczytaniu petycji Ls. 3313 drożników dróg krajowych o podwyższenie płacy, umundurowanie i przyznanie dodatku na mieszkanie, przemawia p. Krempa popierając tę petycję.

Sekretarz p. Urbański M. odczytuje spis dalszych petycji, które przydzielono odnośnym komisjom jak wyżej.

Po odczytaniu petycji Ls. 3314 gminy Antoniów pow. tarnobrzskiego o wydzielenie gruntów z gminy Pniów i utworzenie samoistnej gminy „Antoniów“, przemawia p. Krempa popierając tę petycję którą przydzielono komisji administracyjnej.

Marszałek wzywa sekretarzy do odczytania wniosków i interpelacji.

Sekretarz p. Urbański czyta:

Wniosek

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Wzywa się c. k. Rząd, ażeby w najbliższym roku szkolnym założył gimnazjum w Białej.

2. Poleca się Wydziałowi krajowemu, ażeby z funduszów na bursy szkolne i internaty już w bieżącym roku udzielił wydatnej zapomogi na założyć się mającą bursę polską w Białej dla uczniów seminarium nauczycielskiego lub przeznaczył dla tychże uczniów pewien fundusz na stypendya.

We Lwowie, d. 24. września 1907.

Wnioskodawca:
Stożalowski w. r.

Wesoliński, Szwed, Buynoński, Merunowicz, Pastor, Potoczek, Skołyszewski, Bednarski, Szajer, Jabłoński, Głabiński, Szponder, Żardecki, Tarnawski, Kramarczyk, Wilczkiewicz, Czeez, Małachowski.

Interpelacja

posła Szweda do JWpna komisarza rządowego o budowę mostu na rzece Sole w Starym Żywcu kosztem regulacji tej rzeki.

Od kilku lat dopomina się gmina Zarzecze i Żywiec stary o budowę mostu na rzece Sole w gminie Żywiec stary, kosztem regulacji rzeki Soly, podając za powód, że przez regulację tej rzeki zwężone i pogłębione zostało koryto wodne i wskutek tego mieszkańcy Żywca starego i pobliskich gmin nie są w stanie na drugi brzeg rzeki — i do kościoła w Żywcu starym pieszo i konno się dostać — a przedtem gdy rzeka się dowolnie rozlewała — mogli tędy przejeżdżać i przechodzić.

Zważywszy, że c. k. Namiestnictwo odezwa z dnia 12. marca 1903 l. 13446 w porozumieniu się z Wydziałem krajowym zgodziła się na przedłożenie tego zadania gmin Wysokiemu c. k. Ministerstwu do

zezwoleń aby mosty w gminie Cisiec i w gminie Żywiec stary, zostały wybudowane, bo gminy te mają grunta po obydwóch brzegach rzeki Soły;

Zważywszy dalej, że w gminie Cisiec most na Sole już się buduje — a Wysoki Sejm na dniu 12. marca 1907 na wniosek posła Baworowskiego uznał budowę mostu w Żyweu starym za ważną i pilną — a mimo tego budowa ta dotąd nie jest rozpoczęta.

Zapytują przeto podpisani:

Kiedy Wysoki c. k. Rząd kosztem funduszu regulacji rzeki Soły do budowy mostu w „Żyweu starym“ przystąpi, a przechód i przejazd na drugi brzeg Soły i do kościoła umożliwi.

Interpelant:

W. Szwed w. r.

Oleśnicki, Potoczek, Kramarczyk, Szmi-gielski, Skołyszewski, Korol, Huryk, Effi-nowicz, Stapiński, F. Włodek; Wilezkiewicz, Staruch, Pastor, Bohaczewski, J. Jaworski, Bojko.

I n t e r p e l a c y a

do JW. Pana Komisarza rządowego.

W miesiącu czerwcu br. nabył Józef hr. Potocki z Rymanowa majątek leśny Pysznic, w powiecie niżańskim położony, obszaru przeszło 5000 morgów od firmy Kolischer et Söhne. Już poprzedni właściciele pragnąc w jak najkrótszym czasie największe korzyści, po zatwierdzeniu planu urządzeń, wycięli w przeciągu ostatnich siedmiu laty tyle drzewa, że nie pozostała żadna nadwyżka ponad normalny zapas drzewa, który w myśl zatwierdzonego planu ma się znajdować. Pomimo tego jednak nowonabywca Józef hr. Potocki zaraz po nabyciu majątku przed podpisaniem kontraktu sprzedaje cały zapas drzewa w ilości 180.000 m³ (drzewo od kopalnianego aż do spławnego) firmie Sternberg z Huty krolewskiej (Königshütte)

na Śląsku pruskim z prawem wycięcia w przeciągu lat siedmiu, biorąc na siebie kontraktowo usunięcie wszelkich utrudnień, jakieby ze strony Władz rządowych tak gwałtownej dewastacyjnej eksploatacji mogły być czynione. Nie dość na tem. Nowonabywca Józef hr. Potocki poczyna sprzedawać grunt leśny obecnie wyciętych i w przyszłości mających się wyciąć przestrzeni, również z obowiązkiem usunięcia wszelkich przeszkód, jakieby (karczowanie i trwałe usuwanie powierzchni leśnych od kultury leśnej) ze strony Władz rządowych były w przyszłości czynione. Zapewnienia takie są tem bardziej ciekawe i mogą tem łatwiej łatwowierność ludności na ciężką materjalną krzywdę narazić, że grunta są piaszczyste i w razie ogołocenia z lasu mogą być łatwo uruchomione.

Wobec opisanego stanu rzeczy, wobec tego, że w razie przeprowadzenia i wykonania kontraktu sprzedaży drzewostanów okolica na przeciąg lat kilkudziesięciu pozabawionaby być mogła drzewa opałowego i zadrzewienie tak znacznych przestrzeni w tak krótkim czasie jest wielce wątpliwem, wobec tego uruchomienie gruntu możliwem. — podpisani zapytują:

Czy Wysokiemu Rządowi znany jest opisany stan rzeczy? Co Wys. Rząd zamysła uczynić, aby przez wykonanie wyżej opisanej umowy do pogwałcenia obecnie istniejącej ustawy nie dopuścić i ludność od znacznej ekonomicznej klęski uwolnić?

Interpelant

Skołyszewski w. r.

Hanczakowski, Stapiński, F. Włodek, Bojko, Krempla, Korol, Mogilnicki, Barabasz, Staruch, Huryk, Ochrymowicz, J. Jaworski, Potoczek, Szwed, Bohaczewski.

I n t e r p e l a c y a

posła Krempla i tow. do JW. Pana Komisarza rządowego w sprawie bezprawnego wyrębywania lasu dóbr Pysznickich w powiecie niskim.

Przed sześciu laty zakupili dobra Pyszniackie Prusacy: Gwido Herschler i Spółka, składające się przeważnie z lasów.

Do lasów tych ma szkoła w Pyszniacy przywiązane prawo serwitutowe pobierania rocznie 5 sągów drzewa łupanego. Kościół pyszniacki również miał takie same prawo poboru 50 sągów drzewa rocznie, ale niestety wskutek niedbalstwa komitetu parafialnego były ksiądz proboszcz Tomasz Grodecki zrzekł się tego prawa za wynagrodzeniem pieniężnym.

Wskutek przywiązanych praw serwitutowych na rzecz szkoły i kościoła zainstalowanych od roku 1852 na parceli 332 lasowych dóbr pyszniackich okazuje się, że obszar dworski nie powinien uzyskać pozwolenia do sprzedaży bez zrzeczenia się pomienionych korporacji, mimo to Prusacy sprzedali około 100 morgów lasu Żydom z Pyszniacy, którzy las przed 15 laty zakulturowany wycinają na faszynę i karczują, zamieniając na grunt orny, wbrew wyraźnym przepisom o ochronie lasów.

Gospodarka Prusaków ogołociła ziemię z lasu tak dalece, iż obecnie drzewa na opał i budowę w tamtych okolicach nie dostanie, a na dobytek tego resztę tych lasów zakupił hr. Józef Potocki, który obrał sobie nie lepszą drogę, bo drzewo wyżej 6 cali grubości sprzedał kupcom do Prus i do reszty usiłuje las wytrzebić.

Wobec tego zapytują podpisani JW. Pana Komisarza rządowego:

1) Czy nie uzna za stosowne poczynić najspieszniejsze kroki celem wstrzymania rabunkowej gospodarki lasowej w dobrach pyszniackich?

2) Co się dalej stanie, jeżeli Władza polityczna dopuści, aby przestrzenie leśne zamieniane bywały na grunt orny, jak się to obecnie praktykuje?

3) Czyby nie uznał za wskazane JW. Pan Komisarz rządowy wydać ostre nawiązanie podwładnym organom, aby ściśle

przestrzegały odnośnych przepisów lasowych!

Lwów, dnia 1. października 1907.

Interpelant
Krempa w. r.

Szmigielski, Włodek, Stapiński, J. Jaworski, Bojko, Potoczek, Szponder, Kuryłowicz, Hanczakowski, Szwed, Effinowicz, Huryk, Staruch, Barabasz.

I n t e r p e l a c y a

posła Krempy i tow. do JW. Pana Komisarza rządowego w sprawie niesłusznie wymierzonego podatku Franciszkowi Sieszkowskiemu z Niska od murarstwa.

Franciszek Sieszkowski, właściciel kawałka gruntu, w którym pracuje, trudni się poza zatrudnieniami rolnymi murarstwem, nie posiadając ani terminatorów ani czeladników. Murarstwo jego nie jest murarstwem, ale nazwać można lepiarstwem, tj. potrafi narzucać dom gliną lub obielić, a robi na dniówkę w obszarze dworskim lub gdzieś u gospodarza i od takiej to mizernej czynności c. k. Urząd podatkowy w Nisku wymierzył mu podatek zarobkowy, który płaci już przez 4 lata, a wszelkie starania i dowody mizernego lepiarstwa o zwolnienie go od rzeczzonego podatku nie odnosiły skutku.

Z tego powodu zapytujemy JW. Pana Komisarza rządowego, czy nie należałoby Franciszka Sieszkowskiego od płatności zarobkowego podatku uwolnić, stosując ustawę o ubocznym przemyśle domowym, a c. k. Urząd podatkowy pouczyć, aby w podobnych wypadkach podatku nie nakładał.

Lwów, d. 1. października 1907.

Interpelant:
Krempa w. r.

Huryk, J. Jaworski, Effinowicz, Hanczakowski, Kuryłowicz, Barabasz, Szmigielski, Staruch, Pastor, Potoczek, Bojko, Włodek, Szwed, Stapiński.

Sekretarz p. Mazikiewicz czyta :

W n i o s e k.

posła Hanczakowskiego i tow. o przyznanie urzędnikom władz autonomicznych ulg na kolejach państwowych.

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

Wzywa się c. k. Rząd względnie Ministerstwo kolei państwowych o przyznanie urzędnikom, będącym w czynnej służbie przy Wydziale krajowym i Wydziałach powiatowych tych samych ulg, jakie przyznano c. k. urzędnikom państwowym.

We Lwowie, dnia 30. września 1907.

Wnioskodawca:

Hanczakowski w. r.

Bohaczewski, Korol, Mogilnicki, Ochrymowicz, Staruch, J. Jaworski, Szmigielski, Huryk, Kuryłowicz, Effinowicz, Mazikiewicz, Barabasz, Potoczek, Szwed.

I n t e r p e l a c y a

do Wys. c. k. Rządu posła ks. Bohaczewskiego i tow. w sprawie wyborów gminnych w mieście Roźniatowie.

Gmina Roźniatów podlega ustawie gminnej z dnia 3. lipca 1896 Nr. 51 Dz. u. k. Jeszcze przed 7 laty ukonstytuowała się Rada gminna w Roźniatowie na podstawie tejże ustawy. Po upływie 3 lat po ukonstytuowaniu się tejże Rady gminnej, powinna była połowa radnych i ich zastępców ustąpić przez losowanie, co jednak nie nastąpiło, bo do dzisiejszego dnia cała przed 7 laty ukonstytuowana Rada bez przerwy urzęduje. Naczelnikiem gminy wybrany został Franciszek Janowski, a zastępcą tegoż był Piotr Wołoszynowicz, wkońcu asesorem Wolf Hofman. Przed 5 laty wyjechał Janowski zupełnie z Roźniatowa, a urzędowanie po nim objął Piotr Wołoszynowicz. Przed 3½ laty zrezygnował Piotr Wołoszynowicz z godności naczelnika gminy. Wedle ustawy miał do 14

dni odbyć się wybór nowego naczelnika gminy, lecz do dziś mimo urgensów ustnych i pisemnych c. k. Starostwo w Dolinie dla czegoś nie zarządziło, a także i Wydział powiatowy w Dolinie, w którym także jakoś do skutku nie może przyjść wybór marszałka, tę sprawę pomija, na czem strasznie cierpi gospodarka gminna w tem mieście. Rada gminna w Roźniatowie urzęduje już około 4 lat tylko połową liczby radnych i zastępców, bo druga połowa ustąpiła albo przez przeniesienie do innej gminy albo przez śmierć i utratę prawa wyboru.

Interpelanci zapytują: Czy wiadomy ten stan rzeczy Wysokiemu c. k. Rządowi? Czy gotów Wysoki c. k. Rząd temuż koniecznie położyć, a przedewszystkiem nowe wybory do Rady gminnej w Roźniatowie jak najspieszniej rozpisnąć?

Interpelant:

Bohaczewski w. r.

Korol, Effinowicz, Kuryłowicz, J. Jaworski, Staruch, Mogilnicki, Huryk, Hanczakowski, Szmigielski, Barabasz, Stapiński, Mazikiewicz, Ochrymowicz, F. Włodek.

I n t e r p e l a c y a

posła Hanczakowskiego i tow. w sprawie zamierzonego zniesienia dwóch pociągów osobowych na szlaku Lwów-Sianki do c. k. Komisarza rządowego.

C. k. Dyrekcya ruchu kolei państwowej względnie Ministerstwo kolejowe zamierza znieść na szlaku kolejowym Lwów-Sianki a) poranny pociąg wychodzący ze Sianek o godz. 4 min. 55 do Turki i b) popołudniowy pociąg wychodzący do Sianek o godzinie 4 min. 07 z Turki. Ruch tych pociągów ma być utrzymanym tylko między Lwowem i Turką i vice versa. Ponieważ powiat turczański dał na budowę tej kolei swego czasu 50.000 koron i ma pełne prawo do tego, ażeby ruch osobowy na szlaku Lwów-Sianki był w pełni utrzymany, tem więcej, że rozchodzi się tu także o po-

łączenie z Węgrami (via Sianki-Użok), dlatego podpisani zapytują c. k. Rząd:

Czy i w jaki sposób zamierza zadość uczynić usprawiedliwionemu żądaniu powiatu turczańskiego, ażeby zatrzymać dotychczasowy ruch na szlaku Lwow-Sianki, zapobiedz zniszczeniu wymienionych dwóch pociągów.

Lwów, dnia 1. października 1907.

Interpelant:
Hanczakowski w. r.

Szmigielski, Staruch, Barabasz, Eftinowicz, Mazikiewicz, Korol, Stapiński, F. Włodek, Ochrymowicz, Mogilnicki, Szwed, Szajer, Krempa, Oleśnicki, J. Jaworski.

I n t e r p e l a c y a

posła Szmigielskiego i tow. do c. k. Rządu w sprawie bezwzględnego postępowania c. k. władz wojskowych przy sposobności kontroli i asenterunku koni, narażającego ludność na straty majątkowe i wielkie trudy.

Władze wojskowe urządzają co roku kontrolę koni prywatnych właścicieli i asenterunek koni zdolnych do przewozu prowiantu, amunicyi i t. d. na wypadek mobilizacyi. Odbywa się to w ten sposób, że wzywa się prywatnych właścicieli, ażeby w dzień oznaczony i miejsce przedstawili swe konie przed komisją wojskową. Dotychczas odbywał się ten asenterunek koni po wsiach, w chwili dla wieśniaków więcej wolnej, gdy w gospodarce polowej niema tak pilnej roboty, mianowicie w miesiącach maju i czerwcu.

Tego jednak roku, z niewiadomych przyczyn, przesunięto wyżej wspomniane asenterunek na miesiąc wrzesień, a więc na czas jak największej pracy koło zwózki z pola, orania, zasiewu i t. p. Tak na przykład dnia 23. września b. r. odbywał się taki asenterunek we wsi Łąka, powiat Buczacz, dokąd przykazano gospodarzom z pobliskich miejscowości: Ustie zielone,

Zadarów, Bobrowniki, Meżyhirje, Syników, Niskolyży i t. d. dostawić konie. Zważywszy, że już sam obowiązek oddawania koni na nslugi armii obarcza ciężkim ciężarem ludność, powinneby c. k. władze wojskowe uważać na to, żeby nie zwiększać niepotrzebnie tego ciężaru i nim ludność nie przesładować. Kiedyż weźmiemy na uwagę, że tego roku wskutek późniejszej wiosny wszystkie roboty polne opóźniły się, że wskutek nieurodzaju brakuje w całym kraju nasienia, że każdy rolnik spieszy się, żeby tę odrobinę nasienia, jaką ma, lub jakie kupi za wygórowaną cenę, wczas pozasiewać; przekonawszy się, jak bezwzględnie postępują c. k. władze wojskowe, gdy w tak gorącym czasie odrywają rolnika od roboty, zabierają na cały dzień jego konie do asenterunku, utrudniają mu robotę w polu, opóźniają zasiewy, a tem samem wystawiają wieśniaków na nieobliczone szkody i na uciążliwe trudy.

Gdy zważymy, że sytuacja polityczna między państwami jest tego rodzaju, że w żaden sposób nie można wnioskować, iżby Austrii zagrażała blizka mobilizacja, więc i pospiech z asenterunkiem koni całkiem nie jest usprawiedliwiony, przeciwnie, można asenterunki całkiem bezpiecznie, bez niczyjej straty, a z korzyścią dla wieśniaków odłożyć na czas, gdy rolnicy poobrabiają się — to wyżej wspomniane postępowanie c. k. władz wojskowych jest nie tylko bezwzględne, ale i szkodliwe dla rolnictwa i samowolne.

Podpisani zapytują, czy wiadomem jest to c. k. Rządowi?

Czy c. k. Rząd myśli wziąć rolniczą ludność kraju w obronę przed takim bezwzględnym, samowolnym i szkodliwym postępowaniem c. k. władz wojskowych?

Czy c. k. Rząd nie raczy wystarać się, żeby na przyszłość takie asenterunki koni odbywały się w miesiącach zimowych?

Czy c. k. Rząd wyjedna u c. k. władz wojskowych, żeby tego roku asenterunek

koni, wyznaczony na miesiąc wrzesień, przesunięto na listopad?

Interpelant
Szmigielski w. r.

Oleśnicki, Kramarczyk, Mogilnicki, Hancza-kowski, Effinowicz, Kuryłowicz, Jaworski, Korol, Bojko, Staruch, Włodek, Barabasz, Stapiński, Huryk.

I n t e r p e l a c y a

posła Ant Starucha i towarzyszy do c. k. Rządu.

Dnia 7. listopada 1905 r. postawił p. Ant. Staruch i towarzysze wnioski w sprawie paszportowej o zmodyfikowanie paszportowych przepisów dla ulżenia ludności wiejskiej przy sprzedaży pojedynczych sztuk bydła i świń. (Stenogr. sprawozdanie Sejmu krajowego str. 2476 z. r. 1905). Wniosek ten był przedmiotem obrad sejmowych i w postawionym duchu został załatwiony. Mimo tego c. k. Rząd niezego nie zarządził w tej sprawie.

Dlatego podpisani zapytują:

Czy c. k. Rząd wie o merytorycznym załatwieniu wniosku pos. Ant. Starucha?
Dlaczego nie w tej sprawie nie zarządza?

Interpelant
A. Staruch w. r.

J. Jaworski, Szmigielski, Kuryłowicz, Mogilnicki, Stapiński, Bojko, Korol, Ochrymowicz, Huryk, Barabasz, F. Włodek, Hanczakowski, Effinowicz, Szajer, Stojalowski, Krempa.

I n t e r p e l a c y a

posła A. Szmigielskiego i towarzyszy do c. k. Namiestnictwa w sprawie nielegalnego wykonywania przepisów ces. patentu z 24. października 1852 l. 223 Dz. u. p. o noszeniu broni przez c. k. starostę z Buczacza, radcę Biernackiego i w sprawie przekupstwa wyborczego, popełnionego przez tegoż c. k. Starostę.

Dnia 24. września wniósł p. Włodzimierz Temnicki, kandydat adwokatury z Ustia zielonego, prośbę do c. k. Starostwa w Buczaczu o wystawienie mu karty na broń (Waffenpass), na noszenie jednej dubeltówki i rewolweru jednego, motywując potrzebę noszenia broni tem, że pomaga ojcu w gospodarce rolnej i ta broń potrzebna mu dla ochrony zasiewu, lasów, łąk i t. d. przed szkodami. C. k. Starostwo w Buczaczu odmówiło tej prośbie „z powodu braku jakiegokolwiek przyczyn, przemawiających za jej uwzględnieniem“. Przeciw tej rezolucyi wniósł petent rekurs do c. k. Namiestnictwa, lecz c. k. Namiestnictwo rekursu nie uwzględniło, przeciwnie zatwierdziło rezolucyę c. k. Starosty z Buczacza.

C. k. Starosta w Buczaczu p. Biernacki, wydając powyższą rezolucyę, postąpił całkiem nielegalnie, bo patent cesarski z 24. X. 1852 l. 223 Dz. u. p., który normuje sprawę noszenia broni, nie wymaga od petenta, żeby podawał jakieś motywa, dla których prosi o kartę na broń, prośba bowiem nie potrzebuje być umotywowaną i c. k. Starostwo powinno było kartę petentowi wydać, gdy nie zachodziła żadna jakaś pozytywna przyczyna, nazwana w cytowanej ustawie „Bedenklichkeit der Person“, albo gdyby petent był przedtem karany za t. z. Raubschützerstwo.

Jeżeli ani jedna, ani druga okoliczność nie zachodziła co do petenta, jeżeli petent uczynił więcej niż wymaga ustawa, ho prośbę swą dostatecznie umotywowaną i to okolicznościami zasługującymi na uwzględnienie, to c. k. Starostwo postąpiło nielegalnie, odmowa wspomniana jest niesłuszną, jest tylko szykaną petenta, który jest u Starosty persona ingrata.

Że przy udzieleniu karty na broń c. k. Starosta Biernacki kieruje się tem, czy petent jest persona grata czy ingrata, może posłużyć na to następująca okoliczność: Na wiosnę tego roku wniósł prośbę o kartę na broń p. Jan Małyniak, mieszczanin

z Ustia zielonego. C. k. Starosta w Buczaczu oświadczył przez podwładną sobie żandarmerię panu Małyńnikowi, że otrzyma kartę na broń, jeżeli podczas wyborów agitować będzie za kandydatem rządowym. Było to w czasie wyborów do parlamentu.

Pan Małyniak warunek ten spełnił i w nagrodę otrzymał kartę na broń i to przeciw wyraźnemu przepisowi §. 41. ces. patentu z 24. X. 1852 l. 223 Dz. u. p., bo p. Małyniak był właśnie karany w 1905 r. 14-dniowym aresztem za Raubschützereri, więc za przestępstwo wspomnianego patentu.

Więc c. k. Starosta Biernacki dopuścił się dwa razy nadużycia władzy, dwa razy nadużył przepisów wspomnianego ces. patentu: w 1-ym bezprawnie odmawiając karty na broń, w drugim wypadku bezprawnie udzielając karty na broń p. Janowi Małyńnikowi.

Podpisani zapytują:

Czy wiadomem jest c. k. Namiestnikowi o tem, że podwładny jemu c. k. Starosta w tak rażący sposób nadużywa władzy?

Czy zamysła te przeciwustawowe rezolucye c. k. Starosty z Buczacza nehylic?

Czy pociągnie c. k. Starostę Biernackiego z Buczacza do odpowiedzialności za nadużycie władzy i szykany obywateli c. k. Staroście niemilych?

Czy pociągnie do odpowiedzialności i czy odda c. k. prokuratorji przeprowadzenie dochodzeń karnych przeciw c. k. Staroście Biernackiemu za to, że obiecując i udzielając karty na broń p. Małyńnikowi w nagrodę za zachowywanie się jego przy głosowaniu do parlamentu, dopuścił się przekupstwa wyborczego, więc przestępstwa z §. 3. ustawy o czystości wyborów z 26. stycznia 1907.

Interpelant
Szmigielski. w. r.

Kuryłowicz, Stapiński, Oleśnicki, Mogilnicki, Hanczakowski, Effinowicz, Korol, Krem-

pa, Bojko, Staruch, Włodek, Barabas, Jaworski, Huryk.

Marszałek oznajmia, że pierwsze czytanie odczytanych wniosków umieści na porządku dziennym jednego z najbliższych posiedzeń, interpelacje zaś odstąpi p. Komisarzowi rządowemu.

Izba przystępuje do porządku dziennego.

Marszałek oznajmia, iż z powodu, że niema w Izbie p. referenta ustawy łowieckiej, tudzież niema jeszcze propozycyi co do wyboru jednego członka do komisji dla reformy wyborczej, usuwa chwilowo z porządku dziennego pierwsze cztery punkta, a Izba przystąpi do piątego punktu porządku dziennego, którym jest:

Sprawozdanie komisji kolejowej o sprawozdaniu Wydziału krajowego w przedmiocie finansowego poparcia przez kraj budowy projektowanej kolei lokalnej z Łodygowic do Buczkowic.

Sprawozdawca p. Federowicz uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Kolej lokalną z Łodygowic do Buczkowic uznaje się ze względu na ogólne interesa kraju za użyteczną i potrzebną.

2. Sejm upoważnia Wydział krajowy do objęcia imieniem kraju akcji pierwszeństwa kolei lokalnej Łodygowice Buczkowice w sumie nieprzekraczającej kwoty 100.000 K, słowami sto tysięcy koron, przez wpłatę za nie w pełnej imiennej wysokości z zasobów krajowego funduszu kolejowego, a to pod warunkami:

a) że reszta kapitału budowy tej kolei lokalnej dostarczona będzie przez objęcie akcji zakładowych przez interesentów i przez uzyskanie zasobów pieniężnych na podstawie przyznać się mającej przez c. k. Rząd zwłoki w uiszczaniu należności za

prowadzenie ruchu na rzecz oprocentowania i umorzenia pożyczki pierwszeństwa po myśli postanowień art. IX. ustawy z 31. grudnia 1894 Dz. u. p. Nr. 2 z r. 1895, względnie na podstawie gwarancyi państwa oprocentowania i umorzenia pożyczki pierwszeństwa ;

b) że wpłata na akcyje pierwszeństwa, które kraj obejmie, nastąpi wtenczas, gdy interesenci uiszczą pełną wpłatę na akcyje zakładowe;

c) że warunki koncesyjne i postanowienia statutu przyszłego Towarzystwa akcyjnego ułożone będą w porozumieniu i przy współdziałaniu Wydziału krajowego;

d) że Wydziałowi krajowemu będzie zapewniony odpowiedni udział w zarządzie Towarzystwa akcyjnego kolei lokalnej Łodygowice-Buczkowce i

e) że budowa tej kolei, jako też dostawy dla niej i t. p. będą rozdane o ile możliwości w porozumieniu z Wydziałem krajowym i o ile możliwości z uwzględnieniem sił i dostawców krajowych, a w szczególności, że budowa kolei rozdana będzie na zasadzie ograniczonego lub publicznego zaproszenia do złożenia oferty.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej i uchwała oddzielnie oraz bez rozprawy powyższe wnioski 1 i 2 komisji, które p. sprawozdawca odczytuje.

Marszałek oznajmia, że Izba wraca obecnie do pierwszego punktu porządku dziennego, którym jest :

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o zamierzonej budowie zakładu dla obłąkanych w zachodniej części kraju.

Sprawozdawca poseł Onyszkiewicz uwolniony od czytania sprawozdania, wnosi na przekazanie tego przedłożenia komisji sanitarnej.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Następuje :

Sprawozdanie komisji dla reform agrarnych o wniosku posła Kramarczyka w sprawie ubezpieczenia przeciw klęskom elementarnym.

Sprawozdawca p. Paygert uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji :

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

Wzywa się c. k. Rząd, aby przedłożył Radzie państwa projekt zmiany o ulgach w podatku gruntowym celem zniesienia dotychczasowego podziału klęsk żywiołowych na zwyczajne i nadzwyczajne, a tem samem, aby odpisy podatkowe przyznawano już przy szkodach wynoszących przynajmniej jedną czwartą plonu na dotyczącej parceli.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek komisji.

Izba wraca do chwilowo usuniętego poprzedniego punktu porządku dziennego, którym jest :

Dalszy ciąg rozprawy szczegółowej nad projektem ustawy łowieckiej.

Marszałek udziela głosu p. Abrahamowiczowi w sprawie formalnej.

Przemawia p. Abrahamowicz, stawiając wniosek o przekazanie sprawozdania o ustawie łowieckiej napowrót komisji administracyjnej, celem zastanowienia się nad potrzebnymi zmianami wskutek powziętej na wczorajszym posiedzeniu uchwały, i zdania sprawy o tym całym przedmiocie w czasie możliwie jak najkrótszym.

Marszałek otwiera rozprawę.

Przemawia p. Oleśnicki.

Marszałek udziela głosu p. Skoły-szewskiemu.

P. Skoły-szewski zrzeka się głosu.

Przemawia p. Stapiński.

Przemawia p. ks. Stojalowski.

Przemawia p. Abrahamowicz, stawiając następujący wniosek formalny:

Wysoki Sejm raczy przekazać sprawozdanie i projekt ustawy łowieckiej na powrót komisji administracyjnej z poleceniem roztrząśnięcia dalszych postanowień i zastosowania tychże do powziętej dnia wczorajszego uchwały na wniosek p. Skołyszewskiego t. j. dodatku do §. 4.

Przemawia p. Jabłoński.

Przemawia p. Cieński Tadeusz.

Przemawia Marszałek, oznajmiając, iż ten punkt porządku dziennego usuwa i umieści go na porządku dziennym następnego posiedzenia.

Marszałek oznajmia, iż zapisanym jest do głosu p. Leo.

P. Leo zrzeka się głosu.

Przemawia p. Stapiński.

Przemawia p. ks. Pastor.

Przemawia p. Skołyszewski.

Przemawia p. ks. Stojalowski.

Izba przystępuje do dalszego punktu porządku dziennego, którym jest:

Sprawozdanie komisji kolejowej o wniosku nagłym p. ks. Pastora w sprawie funduszowego poparcia przez kraj budować się mającej kolei państwowej Jasło-Konieczna.

Przemawia sprawozdawca p. Schätzel, a następnie odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Sejm upoważnia Wydział krajowy, by w chwili, gdy budowa kolei od Jasła do Koniecznej przez państwo będzie zapewniona, oddał na własność c. k. Rządu, jako subwencję kraju z tytułu budowy tej kolei akcyze zakładowe jednej z istnieją-

cych kolei lokalnych, będących w posiadaniu kraju w nominalnej wysokości nie wyższej jak 500.000 kor.

Czas i warunki wypłaty ustanowi Wydział krajowy, bacząc, by przy budowie tej kolei uwzględnione zostały w pełni interesy kraju z tą budową w związku będących.

Marszałek otwiera rozprawę.

Przemawia p. Stapiński, stawiając poprawkę, aby po słowach, gdzie mowa o zabezpieczeniu interesów kraju, umieścić słowa: „a w pierwszym rzędzie w kierunku przedłużenia tej kolei z Jasła do Dębicy“.

Przemawia p. Koliseber.

Przemawia p. Buynowski, stawiając następującą rezolucję:

Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby w myśl uchwały Wysokiego Sejmu, na wiosennej sesji powziętej, dalsze przedłużenie linii kolejowej z Konieczny do Jasła aż do Dębicy zawsze miał na oku i popierał u c. k. Rządu.

Izba powyższą rezolucję p. Buynowskiego popiera.

Przemawia p. ks. Pastor.

P. Stapiński cofa swoją poprawkę.

Po zamknięciu rozprawy i przemówieniu p. sprawozdawcy Izba w oddzielnym głosowaniu uchwała wniosek komisji i rezolucję p. Buynowskiego, które p. sprawozdawca odczytuje.

Następuje:

Wybór uzupełniający jednego członka komisji dla reformy wyborezej.

Marszałek zaprasza do komisji skrutacyjnej pp. Bednarskiego, Hanczakowskiego i Leszka Cieńskiego i wzywa posłów do oddania kartek.

Posłowie oddają kartki.

P. Leszek Cieński zdaje po chwili sprawę z wyniku skrutynium.

Głosowało 81 posłów. Absolutna większość 41. — P. Filip Włodek otrzymał 46 głosów, p. Stapiński 33, a p. Bojko 2 głosy.

Marszałek stwierdza, iż p. Filip Włodek został wybrany członkiem komisji dla reformy wyborczej.

Marszałek udziela głosu w sprawie formalnej p. Filipowi Włódkowi.

Przemawia p. Filip Włodek, oświadczając, iż rezygnuje z tego wyboru.

Marszałek zwraca uwagę p. Filipa Włodka, iż według regulaminu tylko w takim razie nieprzyjęcie wyboru jest dozwolone, gdy poseł zasiada już w dwóch innych komisjach; p. Filip Włodek zasiada dotychczas w jednej tylko komisji, wyboru

więc swego do komisji dla reformy wyborczej zrzec się nie może.

Marszałek oznajmia, iż przed przystąpieniem do ostatniego punktu porządku dziennego, a mianowicie do sprawozdania komisji budżetowej w sprawie prowizoryum budżetowego za I. półrocze 1908, udziela głosu p. Oleśnickiemu w sprawie formalnej.

Przemawia p. Oleśnicki.

Marszałek oznajmia, iż ostatni punkt usuwa z porządku dziennego.

Marszałek zamyka posiedzenie, oznajmiając następne na dzień 3. października 1907 godzinę 10 przed południem i odczytuje porządek dzienny następnego posiedzenia.

Koniec posiedzenia godzina 12. minut 15 w południe.

Marszałek krajowy:

Stanisław Badeni, w. r.

Sekretarze:

Mieczysław Urbański, w. r.

Kazimierz Lubomirski, w. r.

Protokół

32. posiedzenia, III. sesyi, VIII. peryodu Sejmu galicyjskiego
z dnia 3. października 1907.

Początek o godzinie 10 minut 25 przed południem.

Przewodniczący: Marszałek krajowy J. E. Stanisław hr. Badeni.

Sekretarze: Mieczysław Urbański, Kazimierz Lubomirski, Stanisław Mycielski, ks. Wiktor Mazikiewicz.

Obecnym posłów 131.

Ze strony Rządu: e k. Wiceprezydent Namiestnictwa Włodzimierz hr. Łoś.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek oznajmia, iż protokół 30 posiedzenia uważa za przyjęty, gdyż nie wniesiono przeciw niemu żadnych zarzutów, protokół 31 posiedzenia złożony jest w biurze sejmowem do przejrzenia.

Sekretarz p. Mieczysław Urbański odczytuje spis petycyj wniesionych po dzień 3. października 1907 r., które przydzielono następującym komisjom, a mianowicie:

Komisji budżetowej: Ls. 3327, 3336, 3339, 3341—3344, 3352, 3353, 3369, 3371, 3374, 3376, 3380, 3390.

Komisji szkolnej: Ls. 3328, 3337, 3338, 3350, 3379.

Komisji gminnej: Ls. 3372.

Komisji petycyjnej: Ls. 3335, 3366.

Komisji administracyjnej: Ls. 3326, 3334, 3367.

Komisji prawniczej. Ls. 3345.

Komisji gospodarstwa krajowego: Ls. 3329, 3331, 3351, 3375.

Komisji drogowej: Ls. 3379.

Komisji kolejowej: Ls. 3354.

Komisji wodnej: Ls. 3332, 3333, 3373.

Komisji dla reformy wyborczej: Ls. 3330, 3340, 3346—3349, 3355—3359, 3365, 3368.

Po odczytaniu petycji Ls. 3344 Zarządu Towarzystwa pomocy przemysłowej w Czortkowie o subwencję przemawia p. Rudrof popierając tę petycję.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycji, które przydzielono odnośnym komisjom jak wyżej.

Po odczytaniu petycji Ls. 3345 Rady gminnej w Trzebownisku w sprawie wydzielenia tej gminy z powiatu sądowego w Głogowie a przydzielenia do powiatu

sąd. w Rzeszowie, przemawia p. Szajer popierając tę petycję.

Sekretarz p. Urbański M. odczytuje spis dalszych petycji, które przydzielono odnośnym komisjom jak wyżej.

Po odczytaniu petycji Ls. 3369 gm. Żarówka o zapłacenie z funduszu krajowego kosztów utrzymania Katarzyny Głowacz przemawia p. Krempa, popierając tę petycję.

Sekretarz p. Urbański M. odczytuje spis dalszych petycji, które przydzielono odnośnym komisjom jak wyżej.

Po odczytaniu petycji Ls. 3370 Zwierzchności gminnej w Radomyślu o wybudowanie mostu na Sanie pod Radomyślem przemawia p. Krempa, popierając tę petycję.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycji, które przydzielono odnośnym komisjom jak wyżej.

Po odczytaniu petycji Ls. 3372 mieszkańców gminy Czukwa o utworzenie osobnej gminy politycznej „Czukwa ruska“, przemawia p. ks. Jaworski, popierając tę petycję.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycji, które przydzielono odnośnym komisjom jak wyżej.

Po odczytaniu petycji Ls. 3375 filii Towarzystwa „Silskij Hospodar“ w Kolo-my o zapomogę celem urzędzenia systematycznych wykładów po wsiach o sadownictwie, przemawia p. ks. Mazikiewicz popierając tę petycję.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycji, które przydzielono odnośnym komisjom jak wyżej.

Po odczytaniu petycji Ls. 3379 gminy Kamionki strumiłowej o założenie gimnazjum, przemawia p. Urbański, popierając tę petycję.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycji, które przydzielono odnośnym komisjom jak wyżej.

Marszałek wzywa sekretarzy do odczytania złożonego wniosku i interpelacji.

Sekretarz p. Urbański czyta:

I n t e r p e l a c y a

posta Krempy i tow. do JWpana Komisarza rządowego w sprawie niesłusznie opłacanego podatku z gruntu zabranego pod wał obok rzeki Strachockiej przez gospodarzy gmin: Antoniów, Pniów, Orzechów powiatu tarnobrzeskiego.

Jeszcze w roku 1896 zostały usypane wały ochronne obok rzeki Strachockiej na gruntach chłopskich pomienionych w nagłówku gmin, zabrano tymże grunta, z których rolnicy żadnej korzyści nie mają ale mimo to już przez lat 10 podatki z takich są ściągane.

Są to nie pierwsze wypadki, iż władze dotyczące nie starają się przy zabraniu gruntów w celach dobra publicznego, aby pojedyncze gospodarze ponoszące z ustępstwa prawa własności krzywcę, o odpisanie podatków.

Z naprowadzonych w krótkości przyczyn, zapytujemy JWpana Komisarza rządowego:

1) Czy JWpanu jest wiadomem o tym fakcie, iż chłopi gospodarze gmin: Antoniowa, Pniowa, Orzechowa najniesprawiedliwiej płacą podatki rządowi mimo że gruntu nie posiadają i nie są tegoż właścicielami?

2) Czy nie uznaje za stosowne poczynić kroki celem odpisania podatków na przyszłość i zwrotu zapłaconych e. k. Rządowi za ubiegłe 10 lat.

We Lwowie, dnia 4. października 1907.

Interpelant:
Krempa w. r.

Włodek, Bojko, Stapiński, Oleśnicki, Bohaczewski, Hanczakowski, Huryk, Barabasz, Wilczkiewicz, Szmigielski, Effinowicz, Kuryłowicz, Jaworski, Mazikiewicz.

Sekretarz p. Mazikiewicz czyta :

I n t e r p e l a c y a

posła dra Korola do c. k. Rządu w sprawie ukonstytuowania się Rady gminnej w Ławrykowie pow. Rawa ruska.

Dnia 10. sierpnia b. r. przeprowadzono we wsi Ławryków wybór nowej Rady gminnej. Przeciw wyborowi nie wniesiono protestu, a nowowybrana Rada ukonstytuowała się wybierając zwierzchność gminną.

Pomimo tego, że od ukonstytuowania się nowowybranej Rady gminnej minęło już 6 tygodni, c. k. Starostwo w Rawie ruskiej nie uważało za stosowne zezwalać nowowybraną zwierzchność do odebrania ustawą przepisane przyrzeczenia pomimo licznych urgensów ze strony interesowanych.

Wobec tego podpisani zapytują:

Czy gotów c. k. Rząd polecić c. k. Starostwu w Rawie ruskiej, ażeby od nowowybranej zwierzchności gminnej w Ławrykowie odebrało natychmiast nastawą przepisane przyrzeczenie i wprowadził nową Radę gminną w urządowanie.

We Lwowie, 3. października 1907.

Interpelant
Korol w. r.

Szajer, Mazikiewicz, Oleśnicki, Mogilnicki, Pastor, Wilczkiewicz, Barabasz, Szmigielski, Kuryłowicz, Hanczakowski, Bohaczewski, Effinowicz, J. Jaworski, Szwed, Huryk, Ochrymowicz.

I n t e r p e l a c y a

posła ks. Jaworskiego i towarzyszy do

Wydziału krajowego.

W Niedzielnej, powiatu starsamborskiego, Wasyl Peńko, wójt niszczy majątek

gminny bezwzględnie i prowadzi gminę do całkowitej ruiny. Już raz sprzedał część drzewostanu lasu gminnego, wartości 6 tysięcy koron za 650 kor. a pieniądze wydał na wydatki, których nawet nie można nazwać gminnymi i którym sprzeciwia się gmina. Teraz chce znów sprzedać resztę drzewostanu. Mieszkańcy sprzeciwili się temu, albowiem, lasy naokoło wyniszczone i gdy i gmina sprzeda jeszcze całą drzewostan lasu gminnego, mieszkańcy Niedzielnej nie będą mogli dostać nawet materiału budulcowego na budowę mieszkań. Dlatego zwrócili się mieszkańcy w pierwszej instancji z zażaleniem do Wydziału powiatowego, Wydział powiatowy oświadczył, że zezwolił już na sprzedaż lasu, wniosli więc zażalenie pisemne do Wysokiego Wydziału krajowego.

Na polecenie Wydziału krajowego przyjechali delegaci Rady powiatowej do Niedzielnej z starego Sambora: Stefan Dereziński, sekretarz Rady powiatowej i rejent Giżejowski, członek Wydziału powiatowego. Co orzekli delegaci nie wiadomo, tylko wójt wychwala się, że ma zezwolenie na sprzedaż lasu. Tymczasem gospodarze nie mogą otrzymać drzewa z lasu gminnego na budowę domów, albowiem potrzebują koniecznie -- chałupy ich są już niemożliwe do zamieszkiwania. Rada gminna nawet już uchwaliła była dać drzewa gospodarzom: Hryniowi Topolnickiemu, Jędrzejowi Janikowi, Fediowie Janikowie, Wasylowi Turzańskiemu, Wasylowi Brugowskiemu, Grzegorzowi Janiuowi, Hnatowi Janikowi, Mikołajowi Dubowi, Józefowi Kalbie, Michałowi Kuzijowi, Bazylemu Kuzijowi, Bazylemu Łopuszańskiemu i Fediowi Budytyczowi, wójt jednak nie chce wydać, chce bowiem las sprzedać! — Pokrzywdzeni zwrócili się z zażaleniem do Wydziału powiatowego a delegaci Stefan Dereziński i rejent Giżejowski sami oglądali mieszkanie tych gospodarzy i orzekli że niemożliwe są do zamieszkiwania. Dlatego Wydział powiatowy polecił zwierzchności gminnej wydać potrzebne drzewo

na domy, lecz wójt do dzisiaj im nie wydał. Doradcą wójta we wszystkich jego uczynkach i prawdziwym nieszczęściem gminy jest pisarz gminny Bazyli Janik szwagier wójta.

Ów Bazyli Janik temu 5 lat siedział 4 lata w kryminale w Stanisławowie za różne swoje uczynki, a i teraz siedział często to miesiąc, to dwa w Samborze.

Obydwa zobowiązali się, wystarać się dla gminy osobnego księdza, a na kosztą podróży w tej sprawie liczą sobie ogromne sumy. I tak: za podróż do Wiednia policzyli sobie 200 koron, za kilkarazowe podróży do Przemyśla i Lwowa około 600 koron. Na las erekcyonalny, sprowadzili komisję, a z pieniędzy gminnych zapłacili 150 koron, choć gmina sprowadzeniu komisji sprzeciwiała się. Komisję sprowadzili: wójt Wasyl Peńko, pisarz Bazyli Janik, Michał Budyłycz i Bazyli Winnicki i oni obowiązani byli opłacać komisję, albowiem gmina komisji sprzeciwiała się.

O ile mieszkańcom wiadomo, wójt, i pisarz fałszują nawet budżet. Za polowanie w r. 1905 i 1906 gmina otrzymała po 36 koron a ani za jeden rok suma ta nie wpisana w przychodach. Mimo tych nadużyć ze strony wójta i pisarza, mimo wszystkich skarg wnoszonych do Wydziału powiatowego i starostwa w Starym Samborze, wójt Wasyl Peńko i pisarz Bazyli Janik urzędują dalej i niszczą majątek gminy, a władze powiatowe formalnie ich bronią, gdyż oni potrafią ich oszukiwać, że przeciągną gminę na obrządek łaciński, a tymczasem przeciągną majątek gminny do własnych kieszeń.

Dlatego podpisani zapytują:

Czy wiadomem to Wydziałowi krajowemu?

Czy pociągnie wójta Wasyla Peńka i Bazyłego Janika za niszczenie majątku gminnego w Niedzielnej do odpowiedzialności?

Co zamysła uczynić dla ochrony majątku gminnego w Niedzielnej od niszczenia?

Interpelant
J. Jaworski.

Mazikiewicz, Bohaczewski, Hanczakowski, Wilczkiewicz, Szwed, Ochrymowicz, Krem-pa, Kramarczyk, Kuryłowicz, Oieśnicki, Barabasz, Staruch, Huryk, Effinowicz.

I n t e r p e l a c y a

posła J. Jaworskiego i towarzyszy do c. k. Rządu.

W powiecie turezańskim są dwie gminy: Chaszczów i Łopuszanka Lechnowa połączona w jeden związek szkolny. Inspektor szkolny w Turcep. Sereda chce pobudować w Łopuszance osobną szkołę, przeciw czemu sam Chaszczów nie ma.

Jednego razu przyjechał inspektor na wizytację szkoły w Chaszczowie i przy tej sposobności chciał przeprowadzić ugodę z gminą Chaszczów co do budowy szkoły w Łopuszance. Wybrani jednak delegaci gminni w tej sprawie i członkowie rady szkolnej miejscowej nie wiedzieli o niczem i dlatego nikt nie przybył. Dopiero w kilka dni później przyszło zawiadomienie o tem. Lecz mimo tego inspektor szkolny porachował sobie jako kosztą podróży 42 kor. 40 h. — które kazał gminie sobie złożyć. Gmina jednak sprzeciwiała się temu, ponieważ tu inspektor zawinił, że naprzód nie zawiadomił o swoim przyjeździe wybranych delegatów gminy i rady szk. miejsc. Obecnie te kosztą ściągają drogą egzekucyi. Podpisani zapytują więc:

1) Czy wie o tem c. k. Rząd?

2) Co zarządzi dla powstrzymania ściągnięcia nieprawnie nałożonych kosztów komisyjnych przez inspektora szkolnego w Turcep?

Interpelant
J. Jaworski.

Mazikiewicz, Bohaczewski, Hanczakowski, Wilczkiewicz, Szwed, Ochrymowicz, Barabasz, Staruch, Oleśnicki, Kuryłowicz, Kramarczyk Krempa, Huryk, Effinowicz.

Wniosek

posła Hanczakowskiego i tow. w sprawie ukrajowienia drogi gminnej I. klasy, prowadzącej przez Borynię-Komarniki-Mochnate do granicy powiatu stryjskiego.

Wysoki Sejm uchwalić raczy:

Drogę gminną I. klasy, prowadzącą od gościńca państwowego przez wsie: Borynia, Wysocko niżne, Komarniki, Wysocko wyżne, Matków, Mochnate do granicy powiatu stryjskiego (Smorze i Klimiec) ze względu na interes kraju zamienia się na drogę krajową.

Droga ta łączyłaby ze sobą dwa gościńce państwowe, a to dobromilski i stryjski — a jak dołączony przez Wydział powiatowy w Turce szkie 1/2 wykazuje, przyczyniłaby się do dobra nie tylko całego powiatu turczańskiego, ale także do podniesienia dobrej komunikacji i połączenia państwowych dróg całego kraju.

Lwów, dnia 2. października 1907.

Wnioskodawca:
Hanczakowski w. r.

Bohaczewski, Oleśnicki, J. Jaworski, Barabasz, Huryk, Mazikiewicz, Bojko, Ochrymowicz, Wilczkiewicz, Krempa, F. Włodek, Kramarczyk, Kuryłowicz, Staruch.

Marszałek oznajmia, że pierwsze czytanie odczytanego wniosku umieści na porządku dziennym jednego z najbliższych posiedzeń, interpelacje zaś odstąpi p. Komisarzowi rządowemu względnie Wydziałowi krajowemu.

Izba przystępuje do porządku dziennego, którego pierwszym punktem jest.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie założenia

instytutu teologicznego izraelskiego we Lwowie.

Sprawozdawca p. Wereszczyński uwolniony od czytania sprawozdania, wnosi na przekazanie tego przedłożenia komisji szkolnej.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Następuje :

Pierwsze czytanie wniosku p. Starzyńskiego o otwarciu szkoły realnej w Rawie ruskiej.

Przemawia p. Starzyński uzasadniając swój wniosek a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku komisji szkolnej z poleceniem przedłożenia sprawozdania w ciągu bieżącej sesji.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Następuje :

Pierwsze czytanie wniosku p. Żardeckiego o otwarciu gimnazjum ewentualnie szkoły realnej w Leżajsku.

Przemawia p. Żardecki uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisji szkolnej z poleceniem przedłożenia sprawozdania w ciągu bieżącej sesji.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Następuje :

Pierwsze czytanie wniosku p. Mieczysława Urbańskiego o otwarciu gimnazjum w Brzozowie.

Przemawia p. Urbański uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisji szkolnej.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Następuje :

Pierwsze czytanie wniosku p. ks. Stojalowskiego o otwarciu gimnazjum w Białej

Przemawia p. ks. Stojalowski uznając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisji szkolnej.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Marszałek podaje do wiadomości Izby, iż po zamknięciu ostatniego posiedzenia otrzymał od J.E. p. Namiestnika telegram z podziękowaniem za telegram kondolencyjny przesłany mu przez Sejm z powodu śmierci matki. Marszałek telegram ten odczytuje.

Następuje:

Dalszy ciąg rozprawy szczegółowej nad projektem ustawy łowieckiej.

Marszałek podaje do wiadomości Izby, że p. Hupka złożył referat sprawozdawcy, a komisja administracyjna wybrała w jego miejsce sprawozdawcę p. Laskowskiego.

Sprawozdawca p. Laskowski czyta:

§. 5.

Za nieprzerwaną w myśl postanowień §. 4. należy uważać powierzchnię gruntu wtedy, gdy poszczególne części gruntu powierzchnię tę stanowiące tak są względem siebie położone, iż można się dostać z jednej części na drugą, nie przechodząc przez grunta należące do innego posiadacza.

Drogi publiczne, koleje żelazne, rzeki, potoki i kanały, przerywające powierzchnię gruntów, jako też wody stojące, w części lub w całości swej położone w obrębie tej powierzchni, nie tworzą w niej przerwy, a nawet wyspy, położone na wodach publicznych, należy uważać za złączone z gruntami nadbrzeżnymi. Cudze drogi prywatne o tyle nie stanowią przerwy w powierzchni gruntów, o ile posiadacz tychże gruntów ma na nich służebność drogi.

Marszałek otwiera rozprawę i udziela głosu zapisanemu przy tym paragrafie p. Skołoszewskiemu.

P. Skołoszewski nieobecny w Izbie.

Marszałek udziela głosu zapisanemu p. Stapińskiemu.

P. Stapiński nieobecny w Izbie.

Po zamknięciu rozprawy i zrzeczeniu się głosu przez sprawozdawcę Izba uchwała §. 5. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 6.

Uprawnienie do wykonywania samoistnie prawa polowania służy też posiadaczom zwierzyńców, to jest powierzchni gruntów o dowolnej wielkości, przeznaczonych do hodowania zwierzyny, a skutecznie i trwale zabezpieczonych przeciw wydostawaniu się zwierzyny na grunta sąsiednie.

Prawo wykonywania samoistnie polowania służy posiadaczowi zwierzyńca jedynie na gruntach, stanowiących zwierzyńiec.

Spory, czy jakaś powierzchnia gruntu ma być uważaną za zwierzyńiec w znaczeniu powyższego postanowienia, rozstrzyga polityczna Władza powiatowa.

Marszałek otwiera rozprawę i udziela głosu zapisanemu do głosu przy tym paragrafie p. Stapińskiemu.

P. Stapiński nieobecny w Izbie.

Po zamknięciu rozprawy i zrzeczeniu się głosu przez p. sprawozdawcę Izba uchwała §. 6. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 7.

Wszelkie inne grunta, położone w obrębie gminy miejscowej i na obszarze dworskim z tą gminą jedną miejscowość stano-

wiącym, które nie mają rozmiarów i warunków określonych w §§. 4 i 6, albo też co do których samoistne wykonywanie prawa polowania nie zostało zgłoszone (§. 9. ustęp końcowy), stanowią okręg polowania zbiorowego.

Wykonywać prawo polowania w okręgach polowania zbiorowego można:

1. albo przez wydzierżawienie polowania w okręgu;

2. albo przez powierzenie wykonywania polowania ustanowionemu myśliwemu,

w obu wypadkach na rzecz posiadaczy gruntów, stanowiących okręg zbiorowego polowania.

Przy wydzierżawieniu polowania w okręgu zbiorowego polowania jako też przy ustanawianiu myśliwego dla wykonywania polowania zastępuje posiadaczy gruntów w skład okręgu zbiorowego polowania wchodzących reprezentacja gminna, a jeżeli okręg zbiorowego polowania obejmuje także grunta położone w obrębie obszaru dworskiego, reprezentacja gminna wraz z przelożonym obszaru dworskiego. W takim wypadku ma tak reprezentacja gminna jak i przelożony obszar dworskiego przedkładać powiatowej Władzy politycznej wnioski w sprawie sposobu wykonywania prawa polowania w okręgu.

Marszałek otwiera rozprawę.

Marszałek udziela głosu zapisanemu do głosu przy tym paragrafie p. Skołyszewskiemu.

P. Skołyszewski nieobecny w Izbie.

Marszałek udziela głosu p. Oleśnickiemu.

Przemawia p. Oleśnicki i stawia następujące poprawki:

między ustępem pierwszym a drugim dodać „właściciele gruntów stanowiących okręg zbiorowego polowania mogą posta-

nowić większością głosów nie wykonywać wcale prawa polowania na terytorium danego okręgu. Postanowienie to nie może odnosić się do dłuższego peryodu, jak lat sześć“, przy końcu zaś tego §-fu dodać ustęp:

„jeżeli posiadacz gruntów położonych w obrębie obszaru dworskiego jest dzierżawcą polowania w tym okręgu — natenczas zastępuje posiadaczy gruntów w okręg wchodzących wyłącznie Reprezentacja gminna“.

Marszałek udziela głosu zapisanemu przy tym paragrafie p. Stapińskiemu.

P. Stapiński zrzeka się głosu.

Przemawia p. Korol.

Przemawia p. Cieński Tadeusz, stawiając poprawki, a mianowicie: aby po ustępie ad 2) dodać słowa: „postanowienia te odnoszą się do spółki samoistnej. (§. 4 ad 3)“.

Dalej aby w ostatnim ustępie §. 7 w trzecim wierszu od dołu po słowie „dworskiego“ dodać słowa: „i ustanowiony pełnomocnik spółki samoistnej“, w końcu w tym samym ustępie w czwartym wierszu od dołu opuścić lit. „i“ między słowami „jak i przelożony“.

Przemawia p. Mycielski.

Przemawia p. Oleśnicki.

Przemawia p. Buynowski.

Przemawia p. Korol, stawiając poprawkę, aby końcowy ustęp §. 7 od słów „a jeżeli okręg zbiorowego polowania obejmuje i t. d.“ aż do końca opuścić.

Po zamknięciu rozprawy Marszałek odczytuje poprawki zgłoszone przy §. 7 i podaje je do poparcia.

Izba popiera oddzielnie poprawki p. Oleśnickiego, nie popiera trzech poprawek p. Tadeusza Cieńskiego, w końcu popiera poprawkę p. Korola.

Przemawia p. sprawozdawca.

Marszałek zwraca uwagę, iż poprawki p. Oleśnickiego są dodatkami, p. Korol zaś żąda opuszczenia ostatniego ustępu §. 7-go — podda więc najpierw pod głosowanie §. 7 z wyjątkiem ostatniego ustępu, co do którego jest wniosek na opuszczenie, a następnie ten ustęp, którego opuszczenia żąda p. Korol, w końcu podda pod głosowanie poprawki p. Oleśnickiego.

Izba uchwała zgodnie z wnioskiem komisji §. 7 bez końcowego ustępu do słów „a jeżeli okręg zbiorowego polowania“.

Izba uchwała następnie opuszczony ustęp aż do końca zgodnie z wnioskiem komisji, a odrzuca obie poprawki p. Oleśnickiego, głosując oddzielnie nad temi poprawkami.

Sprawozdawca czyta:

B) Ustanowienie okręgów polowania.

§. 8.

Okręgi samoistnego polowania (§. 4.), jakoteż okręgi polowania zbiorowego (§. 7.) ustanawia polityczna Władza powiatowa po wysłuchaniu opinii Wydziału powiatowego. Ustanowienia okręgów dokonywa Władza każdym razem na najbliższy okres dzierżawny polowania.

Dzierżawny okres polowania trwa zwyczajnie lat 6. Jedynie w wypadkach, w których reprezentacja gminna względnie reprezentacja gminna wraz z położonym obszaru dworskiego wniosie n politycznej Władzy powiatowej przed upływem przedostatniego roku bieżącego okresu dzierżawnego z uzasadnionych powodów podanie o przedłużenie okresu dzierżawy, może e. k. Namiestnictwo zarządzić przedłużenie co najwyżej do lat dwunastu. Przeciw takiemu przedłużeniu rekurs nie ma miejsca.

Marszałek otwiera rozprawę.

Przemawia p. Korol.

Przemawia p. Żardecki, stawiając poprawkę, aby w drugim ustępie od słów:

„Jedynie w wypadkach“ aż do końca skreślić.

Przemawia p. Skołyszewski i stawia poprawkę, aby po wierszu 5-tym dodać nowy ustęp:

Ustanowienie takie musi nastąpić w terminie sześciomiesięcznym przed terminem licytacyi.

Przemawia p. Jędrzejowicz Adam i stawia poprawkę mającą na celu zmianę stylizacyi pierwszego ustępu §. 8. — Pierwszy ustęp tego paragrafu według poprawki p. Adama Jędrzejowicza ma opiewać:

Okręgi samoistnego polowania (§. 4.), jako też okręgi polowania zbiorowego (§. 7) ustanawia polityczna władza powiatowa po wysłuchaniu Wydziału powiatowego na podstawie przedłożonych jej dowodów, że istnieją warunki samoistnego, względnie zbiorowego polowania.

Żądający ustanowienia okręgu polowania na podstawie umowy (§. 4₃.) winni są nadto przedłożyć pisemny układ zawarty między nimi o utworzenie z ich sąsiadujących gruntów samoistnego okręgu polowania.

Ustanowienia okręgu dokonywa władza każdym razem na najbliższy okres dzierżawny polowania.

Przemawia p. Kramarczyk.

Przemawia p. Huryk.

Po zamknięciu rozprawy Marszałek odczytuje poprawki postawione przy tym paragrafie, a mianowicie poprawki pp. Żardeckiego, Skołyszewskiego i Jędrzejowicza Adama i podaje je oddzielnie do poparcia.

Izba oddzielnie popiera poprawki pp. Żardeckiego, Skołyszewskiego i Jędrzejowicza Adama.

Przemawia p. sprawozdawca.

Izba uchwała odczytany przez Marszałka ustęp pierwszy §. 8 w stylizacyi proponowanej przez p. Jędrzejowicza Ada-

ma i odrzuca w oddzielnem głosowaniu poprawkę p. Skołyszewskiego. Następnie uchwała Izba tę część ustępu drugiego, obecnie po uchwaleniu poprawki p. Jędrzejowicza Adama ustępu czwartego, co do której nie było żadnej poprawki, a mianowicie od słów: „dzierżawny okres“ aż do „lat 6“ zgodnie z wnioskiem komisji. Izba uchwała w końcu resztę powyższego ustępu od słów: „Jedynie w wypadkach“ aż do słów „rekurs nie ma miejsca“, której skreślenia domagał się w swej poprawce p. Żardecki. — Marszałek oświadcza, iż wobec tego odpada potrzeba głosowania nad poprawką p. Żardeckiego.

Sprawozdawca czyta, sprostowawszy poprzednio omyłkę druku, a mianowicie w drugim ustępie §. 9 w czwartym wierszu zamiast „szbie“ ma być „szkie“.

§. 9.

Najpóźniej na sześć miesięcy przed upływem bieżącego okresu dzierżawy ogłosi polityczna Władza powiatowa w miejscu swej siedziby tudzież we wszystkich gminach i obszarach dworskich powiatu edykt, którym wezwie posiadaczy gruntów, roszcujących sobie prawo do samoistnego wykonywania polowania w myśl postanowień §§. 4. i 6. nadchodzący okres dzierżawy polowania, by zgłosili swe roszczenia w ciągu 6 tygodni u politycznej Władzy powiatowej. Edykt taki winna Władza doręczyć także wszystkim tym posiadaczom gruntów, którzy w dotychczas bieżącym okresie dzierżawnym polowania wykonywali polowanie samoistne na swych gruntach w myśl §§. 4. i 6.

Zgłoszenie może być uczynionem albo w formie podania do politycznej Władzy powiatowej albo w formie protokolowanego oświadczenia, a w jednym czy w drugim wypadku winien starający się dołączyć szkie sytuacyjny dotyczącej powierzchni gruntów. Przy następnych aktach ustanowienia okręgów samoistnego polowania wystarcza powołanie się na poprzednio wniesione zgłoszenie.

Polityczna Władza powiatowa ma zbadać zgłoszenie, w razie potrzeby przeprowadzić dochodzenia a następnie projekt podziału powiatu na okręgi polowania przedłożyć Wydziałowi powiatowemu. Po wysłuchaniu opinii Wydziału powiatowego ustanawia i ogłasza polityczna Władza powiatowa okręgi polowania samoistnego stosownie do postanowień §. 4. i 6. i okręgi polowania zbiorowego stosownie do postanowienia §. 7.

Niezgłoszenie w terminie przepisanim w edykcie żądania o ustanowienie okręgu samoistnego polowania pozbawia posiadacza powierzchni gruntów mającej warunki określone w §. 4. 1. i 2. prawa wykonywania polowania samoistnie na przeciąg okresu dzierżawnego i ma ten skutek, że niezgłoszone grunta wcielone będą do okręgów polowania zbiorowego.

Marszałek otwiera rozprawę.

Przemawia p. Skołyszewski, stawiając poprawkę, a mianowicie aby w wierszu 15-tym po słowie „winien“ dodać: „względnie winni (§. 4.)“, w wierszu 29-ym po słowie „posiadacza“ dodać słowa „względnie posiadaczy“, a we wierszu 30-ym zamiast „1 i 2“ ma być: „1, 2 i 3“.

Przemawia p. Stapiński, stawiając poprawkę, aby w ustępie 3-cim wierszu 4-ym wstawić zamiast „Wydziałowi powiatowemu“ słowa „Radzie gminnej“ tudzież dalej mabyć „Po wysłuchaniu opinii Rady gminnej“.

Przemawia p. Hupka, stawiając poprawkę, aby ostatnich cztery wierszy w ustępie pierwszym od słów: „Edykt taki“ do końca, t. j. do słów „w myśl §§. 4 i 6“ skreślić.

Po zamknięciu rozprawy Marszałek odczytuje poprawki, postawione przez pp. Skołyszewskiego, Stapińskiego i Hupkę i podaje je oddzielnie dō poparcia.

Izba poprawki pp. Skołyszewskiego, Stapińskiego i Hupki popiera.

Przemawia p. sprawozdawca, przyjmując imieniem komisji poprawkę p. Skołyżewskiego z tą jedynie zmianą stylizacyi, iż we wierszu 30-ym nie będzie się wyliczać ustępów 1, 2 i 3, a zostanie tylko "w §. 4".

Izba uchwała pierwszą część ustępu pierwszego §. 9 od słów „Najpóźniej na“ aż do słów „u politycznej Władzy powiatowej“ zgodnie z wnioskiem komisji, a następnie uchwała poprawkę p. Hupki, aby druga część tego ustępu od słów „Edykt taki“ aż do słów „w myśl §§. 4 i 6“ opuścić.

Marszałek odczytuje ustęp drugi §. 9 z uwzględnieniem poprawki p. Skołyżewskiego, przyjętej imieniem komisji przez p. sprawozdawcę.

Izba ustęp drugi §. 9 uchwała zgodnie z wnioskiem komisji, odrzuca odczytaną przez Marszałka poprawkę p. Stapińskiego postawioną przy trzecim ustępie tego paragrafu i uchwała w oddzielnem głosowaniu ustęp trzeci zgodnie z wnioskiem komisji.

Marszałek odczytuje ustęp czwarty §. 9 z uwzględnieniem poprawki p. Skołyżewskiego w brzmieniu przyjętem przez p. sprawozdawcę imieniem komisji.

Izba ustęp czwarty uchwała zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta :

§. 10.

Przeciw uskutecznionemu podziałowi mogą być wniesione zarzuty w ciągu czterech tygodni do politycznej Władzy powiatowej.

Polityczna Władza powiatowa zbada wniesione zarzuty i po ewentualnem przeprowadzeniu dochodzeń wyda orzeczenie, zasięgnąwszy — o ile chodziło o zmianę już ustanowionego podziału — opinii Wydziału powiatowego.

Marszałek otwiera rozprawę.

Przemawia p. Mycielski, stawiając poprawkę, aby w miejsce pierwszego ustępu powyższego paragrafu wstawić następujący ustęp :

Przeciw ustanowieniu okręgu polowania mogą być wniesione zarzuty w ciągu 4 tygodni do politycznej władzy powiatowej.

Izba powyższą poprawkę p. Mycielskiego popiera.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca i przyjmuje imieniem komisji poprawkę p. Mycielskiego.

Izba uchwała §. 10 zgodnie z wnioskiem komisji z uwzględnieniem poprawki p. Mycielskiego, przyjętej przez p. sprawozdawcę.

Sprawozdawca czyta :

§. 11.

Przy ustanawianiu okręgów polowania, czy to samoistnych (§. 4. i 6.), czy zbiorowych (§. 7.), winna polityczna Władza powiatowa — o ile tylko nie sprzeciwia się temu zgląd na racjonalne wykonywanie polowania — uwzględnić wniesione w ciągu 6 tygodni od ogłoszenia edyktu (§. 9) następujące życzenia gmin i obszarów dworskich :

a) gdy posiadacze gruntów, którym w myśl §§. 4. 1. a) i b) i 2. służy prawo wykonywania samoistnie polowania, chcą swe grunta przyłączyć i to na cały najbliższy okres dzierżawny do okręgu polowania zbiorowego, a gmina się na to zgadza ;

b) gdy dwie lub więcej gmin, tudzież posiadacze obszarów dworskich, przydzielonych w myśl §. 7. do okręgu polowania zbiorowego, żądają zgodnie ustanowienia dla nich na najbliższy okres dzierżawny wspólnego okręgu polowania zbiorowego.

Tak samo winna polityczna Władza powiatowa uwzględnić żądania gmin lub

obszarów dworskich, domagające się rozdzielenia okręgów polowania, któreby miały być ustanowione, jeśli uwzględnienie tych żądań jest usprawiedliwione stosunkami miejscowymi, a zwłaszcza, jeśli różnorodność polowania za takim podziałem przemawia, a żaden z okręgów, mających powstać z podziału, nie będzie obejmował mniejszej powierzchni gruntów, niż 115 względnie 60 hektarów.

W wypadkach wyjątkowych może Władza przyłączyć ze względu na kulturę łowiecką niektóre parcele, n. p. remizy, łązy, kępy i t. p., do okręgu samoistnego polowania, chociaż te parcele z tymże okręgiem nie stanowią nieprzerwanej powierzchni (§. 4. 1. a) b) i 2., jeżeli tylko należą do tego samego posiadacza i leżą w tej samej gminie miejscowej.

Marszałek otwiera rozprawę.

Przemawia p. Skołyśzewski, stawiając poprawkę, aby wykreślić ostatni ustęp tego paragrafu, a mianowicie od słów „W wypadkach wyjątkowych“ do końca.

Przemawia p. Buynowski i stawia następującą poprawkę: po ustępie pod b) ma być nowy czwarty ustęp pod c).

Gdy gmina lub pojedynczy właściciele gruntów zażądają włączenia w obręb spółki terytorjalnej (§. 4₃) gruntów bezpośrednio się z tym obrębem łączących“; — dalej aby w ustępie drugim, wierszu pierwszym skreślić „1 a) i b)“, w wierszu zaś drugim „i 2“ — w końcu w ustępie ostatnim w wierszu piątym skreślić „1 a) b) i 2“

Izba popiera poprawkę p. Skołyśzewskiego, a następnie popiera poprawkę p. Buynowskiego, którą Marszałek odczytuje.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca, przyjmując imieniem komisji poprawkę p. Buynowskiego.

Izba uchwała cztery pierwsze ustępy §. 11 zgodnie z wnioskiem komisji wraz z przyjętą przez sprawozdawcę poprawką

p. Buynowskiego przy ustępie pod a) i dodatkowym jego ustępem pod c), a następnie uchwała Izba ostatni ustęp §. 11 zgodnie z wnioskiem komisji z uwzględnieniem poprawki p. Buynowskiego, przyjętej przez sprawozdawcę.

Sprawozdawca czyta:

§. 12.

Przy ustanawianiu okręgów polowania zbiorowego może polityczna Władza powiatowa celem odpowiedniego zaokrąglenia przylegających (sąsiednich) do siebie okręgów polowań zbiorowych, po wysłuchaniu interesowanych reprezentacji gminnych, a względnie przełożonych obszarów dworskich, odłączyć poszczególne części od jednego okręgu zbiorowego polowania, a przyłączyć je do drugiego takiegoż okręgu. Wskutek takich odłączeń nie może jednak powierzchnia żadnego okręgu zbiorowego polowania być mniejszą niż 115 względnie 60 hektarów.

Marszałek otwiera rozprawę i udziela głosu zapisanemu p. Skołyśzewskiemu.

Przemawia p. Skołyśzewski.

Przemawia p. Stapiński, stawiając poprawkę, aby w czwartym wierszu zamiast słów „po wysłuchaniu“ umieścić słowa „za zgodą“.

Przemawia p. Huryk.

Po zamknięciu rozprawy Marszałek odczytuje poprawkę p. Stapińskiego, którą Izba popiera.

Przemawia p. Sprawozdawca.

Marszałek poddaje najpierw pod głosowanie §. 12 z opuszczeniem słów „po wysłuchaniu interesowanych Reprezentacji gminnych“, co do których żądał zmiany p. Stapiński w swojej poprawce.

Izba uchwała §. 12 zgodnie z wnioskiem komisji z wyłączeniem słów: „po wysłuchaniu interesowanych Reprezentacji gminnych“, następnie w oddzielnym głosowa-

niu odrzuca poprawkę p. Stapińskiego i oddzielnie uchwała słowa „po wysłuchaniu interesowanych Reprezentacyi gminnych“.

Sprawozdawca czyta :

§. 13.

O wszelkich sprawach dotyczących ustanawiania okręgów polowania, tudzież o zmianach w określeniu granic tych okręgów orzeka w pierwszej instancyi polityczna Władza powiatowa po wysłuchaniu Wydziału powiatowego, w drugiej i ostatniej instancyi e. k. Namiestnictwo po wysłuchaniu Wydziału krajowego.

Izba bez rozprawy uchwała §. 13 zgodnie z wnioskiem komisyi.

Sprawozdawca czyta :

C) Wykonanie prawa polowania na okręgach zbiorowego polowania.

§. 14.

Na okręgach polowania zbiorowego może być wykonywane prawo polowania na rzecz właścicieli gruntów, stanowiących okręg polowania zbiorowego, albo przez wydzierżawianie polowania na całym okręgu, wyjąwszy niżej przewidziane wyjątki (§§. 16. i 17.) i to w drodze publicznej licytacji lub bez licytacji z wolnej ręki (§§. 16. i 17.), albo przez ustanowienie myśliwego uprawnionego do wykonywania polowania (§§. 35—40.).

Marszałek otwiera rozprawę.

Przemawia p. Stapiński i stawia poprawkę o wykreślenie słów „lub bez licytacji z wolnej ręki“.

Przemawia p. Hupka, stawiając poprawkę, aby dodać do tego paragrafu następujące ustępy :

Posiadacze sąsiadujących ze sobą parcel o łącznej powierzchni 115 względnie 60 ha, którym przyznanem zostało w myśl §. 4, wykonywanie samoistnego polowania,

wykonywać mogą to prawo albo przez wydzierżawienie polowania albo przez ustanowionych w odpowiedniej ilości myśliwych.

Uchwały posiadaczy gruntów wchodzących w skład okręgu samoistnego prawa polowania wykazywane być winny politycznej władzy powiatowej w sposób wiarygodny.

Posiadacze gruntów wchodzących w skład samoistnego okręgu polowania ustanowionego na podstawie §. 4, obowiązani są w celu znoszenia się z władzami ustanowić wspólnego pełnomocnika.

Przemawia p. Oleśnicki.

Przemawia członek Wydziału krajowego p. Pilat.

Przemawia p. Stapiński.

Przemawia p. Korol.

Przemawia p. Skołyśzewski.

Przemawia p. Bejko.

Przemawia p. Hanczakowski, stawiając poprawki do dodatkowych ustępów proponowanych przez p. Hupkę, a mianowicie :

1) w czwartym wierszu pierwszego dodatkowego ustępu zamiast słowa „albo“ ma być „także“ ;

2) we wierszu drugim drugiego ustępu po słowach „prawo polowania“ ma się dodać słowa „tak co do faktu zawiązania spółki, jak i sposobu wykonywania polowania“ ;

3) we wierszu trzecim drugiego ustępu zamiast słów „w sposób wiarygodny“ dodać słowa : „przez przedłożenie kontraktu względnie przez wniesienie odpowiedniego podania“.

Po zamknięciu rozprawy Marszałek odczytuje poprawki wniesione przy §. 14, a mianowicie jedną p. Stapińskiego, jedną p. Hupki, a trzy poprawki p. Hanczakowskiego i podaje je do poparcia.

Izba powyższe poprawki, każdą oddzielnie popiera.

Przemawia p. sprawozdawca, przyjmując poprawkę p. Hupki i oświadczając, iż wobec tego nagłówek §. 14 musi ulegać zmianie, a mianowicie zamiast słowa „Wykonanie“ ma być „Wykonywanie“, a słowa „na okręgach zbiorowego polowania“ mają być skreślone.

Izba uchwała zgodnie z wnioskiem komisji ustęp pierwszy §. 14 najpierw z wyłączeniem słów „lub bez licytacji z wolnej ręki“, których opuszczenia domagał się w swej poprawce p. Stapiński, a następnie uchwała słowa „lub bez licytacji z wolnej ręki“.

Marszałek poddaje pod głosowanie pierwszy ustęp poprawki p. Hupki z opuszczeniem w czwartym wierszu słowa „albo“, które w myśl poprawki p. Hanczakowskiego zastąpione ma być słowem „także“, a następnie poddaje pod głosowanie poprawkę p. Hanczakowskiego.

Izba uchwała pierwszy ustęp poprawki p. Hupki najpierw z opuszczeniem w czwartym wierszu słowa „albo“, następnie odrzuca poprawkę p. Hanczakowskiego, a w końcu w oddzielnym głosowaniu uchwała słowo „albo“.

Marszałek odczytuje drugi ustęp poprawki p. Hupki i zwracając uwagę, że p. Hanczakowski wniósł do tego ustępu dwie poprawki, a mianowicie aby po słowie „polowania“ dodać słowa: „tak co do faktu zawiazania spółki jak i sposobu wykonywania polowania“, a następnie aby zamiast słów „w sposób wiarygodny“ umieścić słowa: „przez przedłożenie kontraktu, względnie przez wniesienie odpowiedniego podania“, oznajmia, iż podda najpierw pod głosowanie poprawkę p. Hupki z opuszczeniem słów „w sposób wiarygodny“, następnie podda pod głosowanie poprawki p. Hanczakowskiego, a na wypadek gdyby druga poprawka p. Hanczakowskiego się nie utrzymała, podda pod głosowanie słowa „w sposób wiarygodny“.

Izba uchwała drugi ustęp poprawki p. Hupki z opuszczeniem słów „w sposób wiarygodny“, odrzuca następnie w oddzielnych głosowaniach obie poprawki p. Hanczakowskiego i uchwała oddzielnie opuszczone w poprawce p. Hupki słowa „w sposób wiarygodny“.

Izba uchwała odczytany przez Marszałka ustęp trzeci poprawki p. Hupki, a w oddzielnym głosowaniu uchwała nagłówek §. 14 w zmienionej przez p. sprawozdawcę stylizacji.

Sprawozdawca czyta, oświadczwszy poprzednio imieniem komisji, że nagłówek §. 15 zupełnie odpada.

§. 15.

Celem wydzierżawienia prawa wykonywania polowania w okręgu zbiorowego polowania winna reprezentacja gminy, w której obrębie leży okręg polowania, a jeśli w skład tego okręgu wchodzi grunta położone w obrębie obszaru dworskiego, winna reprezentacja gminy łącznie z przelożonym obszaru dworskiego ustanowić warunki główne wydzierżawienia polowania, jak: cenę wywołania, wysokość wadyum, termin i miejsce odbycia licytacji. Wniosek swój w tej sprawie winna reprezentacja gminna przedłożyć politycznej Władzy powiatowej najdalej w miesiąc po doręczeniu jej prawomocnego orzeczenia tej Władzy o ustanowieniu okręgu polowania zbiorowego. W tym samym terminie winien też przelożony obszar dworskiego, którego grunta wchodzi w skład okręgu zbiorowego polowania, przedstawić politycznej Władzy powiatowej swój wniosek w sprawie warunków wydzierżawienia polowania, jeśli się nie zgadza na warunki przedłożone przez reprezentację gminną.

Polityczna Władza powiatowa rozstrzyga o przedłożonych wnioskach i ustala warunki wydzierżawienia bez dalszego odwołania, przy czem jednakże nie może niżyc wniosków co do ceny wywołania i co do wysokości wadyum uczynionych przez

reprezentację gminną a ewentualnie przez reprezentację gminną, w porozumieniu z przełożonym obszaru dworskiego, należącego do okręgu zbiorowego polowania. Jeśli po upływie miesiąca od doręczenia orzeczenia prawomocnego o ustanowieniu okręgu polowania zbiorowego wnioski reprezentacji gminy, a względnie i przełożonego obszaru dworskiego nie zostały przełożone, polityczna Władza powiatowa sama ustanawia warunki wydzierżawienia.

Marszałek otwiera rozprawę.

Przemawia p. Buynowski, stawiając poprawkę, aby tekst §. 15 zmienić w następujący sposób:

Celem wydzierżawienia prawa wykonywania prawa polowania w okręgu zbiorowego polowania winien naczelnik gminy, w której obrębie leży okręg polowania, a jeśli w skład tego okręgu wchodzi grunta położone w obrębie obszaru dworskiego winien naczelnik gminy, łącznie z przełożonym obszaru dworskiego ustanowić warunki główne wydzierżawienia polowania jak: określenie przedmiotu dzierżawy, cenę wywołania, wysokość wadyum, termin i miejsce odbycia licytacji. Wniosek swój w tej sprawie winna Reprezentacja gminna przedłożyć politycznej władzy powiatowej najdalej w miesiąc po doręczeniu jej prawomocnego orzeczenia tej władzy o ustanowieniu okręgu polowania zbiorowego. W tym samym terminie winien też przełożony obszar dworskiego, którego grunta wchodzi w skład okręgu zbiorowego polowania, przedstawić politycznej władzy powiatowej swój wniosek w sprawie warunków wydzierżawienia polowania, jeśli się nie zgadza na warunki przedłożone przez reprezentację gminną. Polityczna władza powiatowa bada przedłożone warunki licytacyjne pod tym względem, czy odpowiadają przepisom prawnym, prostuje je w razie potrzeby, rozstrzyga o ewentualnych sprzecznych wnioskach naczelnika gminy i przełożonego obszaru dworskiego i zwraca je naczelnikowi gminy, przyczem jednakże

nie może zniżyć wniosków co do ceny wywołania, i co do wysokości wadyum uczynionych przez naczelnika gminy, ewentualnie przez niego w porozumieniu z przełożonym obszaru dworskiego należącego do okręgu zbiorowego polowania.

Od decyzji politycznej Władzy powiatowej pod tym względem niema odwołania.

Jeśli po upływie miesiąca od doręczenia orzeczenia prawomocnego o ustanowieniu okręgu polowania zbiorowego wnioski gminy, a względnie i przedłożonego obszaru dworskiego nie zostały przedłożone, polityczna władza powiatowa sama ustanawia warunki wydzierżawienia.

Marszałek udziela głosu zapisanemu do głosu p. Skołyżewskiemu.

P. Skołyżewski zrzeka się głosu.

Po zamknięciu rozprawy Izba poprawkę p. Buynowskiego popiera.

Przemawia p. sprawozdawca.

Izba odrzuca odczytany przez Marszałka wniosek p. Buynowskiego, a w oddzielnem głosowaniu uchwała §. 15 zgodnie z wnioskiem komisji.

Przemawia p. Buynowski w sprawie formalnej i cofa wszystkie swoje poprawki zapowiedziane do następnych paragrafów, z wyjątkiem poprawki zapowiedzianej do §. 17.

Sprawozdawca czyta, oświadczywszy w pierw imieniem komisji, iż w drugim ustępie w piątym wierszu od dołu zamiast słów: „z uwzględnieniem wyniku koncerty“ mają być słowa: uwzględniając wniesione oferty (ustęp pierwszy).

§. 16.

Jeżeli okręg polowania zbiorowego nie ma 115 względnie 60 hektarów powierzchni, natenczas prawo zadzierżawienia polowania w tym okręgu służy tym, którzy są uprawnieni do wykonywania prawa po-

lowania w graniczących z tym okręgiem okręgach samoistnego lub zbiorowego polowania. Dzierżawa przyznana będzie temu z nich, który ofiaruje najwyższy czynsz dzierżawny.

Polityczna Władza powiatowa wyznaczy uprawnionym do polowania w graniczących okręgach samoistnego lub zbiorowego polowania odpowiedni termin prekluzyjny do oświadczenia się, czyli chcą korzystać z prawa wydzierżawienia polowania w owym okręgu polowania zbiorowego i jaki czynsz ofiarują. Jeżeliby żaden z owych uprawnionych nie chciał korzystać z rzeczzonego prawa lub gdyby ofiarowane czynsze nie odpowiadały czynszowi dzierżawnemu najbliższego okręgu polowania zbiorowego, wydzierżawionego w drodze publicznej licytacji z uwzględnieniem możliwych różnic, w warunkach miejscowych, natomiast polityczna Władza powiatowa przydzieli ów okręg polowania zbiorowego, mający mniej niż 115 względnie 60 hektarów, do jednego z przyległych lub najbliższych okręgów polowania zbiorowego i oznaczy dlań wysokość czynszu dzierżawnego uwzględniając wniesione oferty (ustęp pierwszy) po wysłuchaniu właściwej reprezentacji gminnej, a ewentualnie także przełożonego obszaru dworskiego tudzież uprawnionego do polowania w okręgu, do którego przydzielenie ma nastąpić, o ile ten ostatni okręg już został wydzierżawiony.

Marszałek otwiera rozprawę.

Przemawia p. Skołyszewski i stawia poprawkę, aby we wierszu pierwszym pierwszego ustępu po słowach: „polowania zbiorowego“ dodać słowa: „bez względu do ilu właścicieli należy“.

Po zamknięciu rozprawy Marszałek odczytuje poprawkę p. Skołyszewskiego i podaje ją do poparcia.

Izba poprawkę p. Skołyszewskiego popiera.

Przemawia p. sprawozdawca.

Izba uchwała §. 16 zgodnie z wnioskiem komisji, a następnie w oddzielnem głosowaniu poprawkę p. Skołyszewskiego odrzuca.

Sprawozdawca czyta, oświadczywszy wpierw imieniem komisji, iż w ustępie pod a) w drugim wierszu liczby „1) i 2)“ po §. 4 mają być skreślone.

§. 17.

Jeśli okręg polowania zbiorowego wynosi więcej, niż 115 względnie 60 hektarów i jeżeli część tego okręgu niemająca tego rozmiaru:

a) otoczoną jest w całym swym obwodzie okręgiem samoistnego polowania, istniejącym w myśl §. 4., albo

b) takim okręgiem samoistnego polowania oddzieloną jest od reszty okręgu polowania zbiorowego w ten sposób, że do niej bez przekroczenia granic gminy nie można się dostać inaczej, jak tylko przez grunta należące do okręgu polowania samoistnego, względnie drogami przez te grunta prowadzającymi,

natenczas służy posiadaczowi otaczającego okręgu samoistnego polowania prawo wydzierżawienia polowania na wspomnianej części (enklawie) okręgu polowania zbiorowego na przypadający okres dzierżawny przed wszystkimi innymi bez licytacji. Czynsz za ową przestrzeń wypadnie z obliczenia, przyjmując w niem za podstawę czynsz dzierżawny uzyskany za jeden hektar najbliższego okręgu polowania zbiorowego, wydzierżawionego przez publiczną licytację.

W razie szczególnych stosunków, z powodu których taki wymiar nie jest odpowiedni, ma czynsz dzierżawny oznaczyć polityczna Władza powiatowa po wysłuchaniu reprezentacji gminnej (przełożonego dworskiego) i posiadacza okręgu samoistnego polowania.

Jeżeli euklawa jest otoczoną w sposób określony w alinie 1. (lit. a), względnie

oddzieloną (lit. b) kilkoma okręgami samoistnego polowania, natenczas służy prawo pierwszeństwa dzierżawy przedewszystkiem posiadaczowi okręgu samoistnego polowania, graniczącego z enklawą na dłuższej przestrzeni. Gdyby wskutek wykonania prawa pierwszeństwa do dzierżawy okręg polowania zbiorowego zmaleć miał poniżej 115 względnie 60 hektarów powierzchni, wówczas prawo pierwszeństwa dzierżawy tylko wtedy może być zrealizowane, jeśli uprawniony posiadacz okręgu samoistnego polowania obejmie wraz z enklawą w dzierżawę także polowanie na pozostałej części okręgu polowania zbiorowego. Co do wymiaru czynszu dzierżawnego za tę pozostałą część okręgu obowiązują te same postanowienia, jak co do samej enklawy.

Polityczna Władza powiatowa wyznaczy interesowanym posiadaczom okręgów samoistnego polowania odpowiedni termin prekluzywny do oświadczenia się, czy chcą korzystać z określonego w poprzednich ustępach prawa pierwszeństwa do dzierżawy.

Marszałek otwiera rozprawę.

Przemawia p. Skołyśzewski i stawia wniosek na skreślenie całego §. 17.

Po zamknięciu rozprawy Marszałek podaje powyższy wniosek p. Skołyśzewskiego do porady.

Izba wniosek p. Skołyśzewskiego popiera.

Po przemówieniu p. sprawozdawcy Izba uchwała §. 17 zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta, oświadczywszy poprzednio imieniem komisji, iż nagłówek §. 18 odpada.

§. 18.

Po ustanowieniu okręgów polowania samoistnego i zbiorowego przeprowadza polityczna Władza powiatowa wydzierżawienie prawa wykonywania polowania w okręgach polowania zbiorowego (§. 7.) na czas

ustanowionego okresu dzierżawy (§. 8.). Czynność tę może poruczyć naczelnikowi gminy, względnie naczelnikowi gminy wraz z przełożonym obszaru dworskiego.

W miastach, rządzących się własnymi statutami i w 30 miastach, podlegających ustawie z 13. marca 1889 r. Nr. 24 Dz. u. kr., zarządzi magistrat wydzierżawienie tego prawa przez publiczną licytację.

Akt wydzierżawienia jakoteż w szczególności protokół licytacyjny sporządzony być ma według wzoru ustanowionego przez Namiestnictwo.

Marszałek otwiera rozprawę.

Przemawia p. Żarddecki, stawiając poprawkę, aby tekst §. 18 zmienić w następujący sposób :

Po ustanowieniu okręgów polowania samoistnego i zbiorowego Zwierzchność gminna przynależnego okręgu polowania zbiorowego zarządzi wydzierżawienie tego polowania przez publiczną licytację.

Licytację przeprowadza Zwierzchność gminy na miejscu w kancelaryi Urzędu gminnego.

W razie uznania Zwierzchności gminnej, ewentualnie wskutek zarządzenia politycznej władzy powiatowej ma Zwierzchność gminy przeprowadzić licytację w miejscowości będącej siedzibą tejże władzy powiatowej, jeżeli w ten sposób będzie można przy licytacji osiągnąć wyższy czynsz dzierżawny. Akt wydzierżawienia, jako też w szczególności protokół licytacyjny sporządzony być ma według wzoru ustanowionego przez Namiestnictwo.

Marszałek udziela głosu zapisanemu do głosu p. ks. Jaworskiemu.

P. ks. Jaworski zrzeka się głosu.

Marszałek udziela głosu zapisanemu p. Stapińskiemu.

P. Stapiński nieobecny w Izbie.

Marszałek udziela głosu zapisanemu p. ks. Wilczkiewiczowi.

Przemawia p. ks. Wilczkiewicz.

Przemawia p. Szajer.

Przemawia p. Huryk.

Przemawia p. Stapiński.

Przemawia p. Adam Jędrzejowicz.

Przemawia p. Szajer.

Przemawia p. ks. Jaworski.

Przemawia p. Bojko.

Przemawia p. Stadnicki.

Marszałek odracza posiedzenie do godziny 7-ej wieczorem.

Przerwa posiedzenia godzina 2 po południu.

Dalszy ciąg posiedzenia z dnia 3. października 1907.

Początek posiedzenia godzina 7 minut 22 wieczorem.

Marszałek konstataje dostateczną liczbę posłów i otwiera napowrót odroczone posiedzenie.

Marszałek podaje do wiadomości Izby, iż jutro w piątek, 4-go października, jako w dniu imienin Jego C. A. Mości Cesarza Franciszka Józefa I. odbędą się uroczyste nabożeństwa w kościołach archikatedralnych obrządku łacińskiego i ormiańskiego o godzinie 9 rano, zaś w archikatedralnej cerkwi św. Jerzego o godzinie 8 $\frac{1}{2}$ rano. Na nabożeństwa te Marszałek P. P. posłów zaprasza.

Marszałek oznajmia, iż następuje dalszy ciąg rozpraw szczegółowej nad projektem ustawy łowieckiej, a mianowicie Izba jest przy rozprawie nad §. 18 projektu tej ustawy.

Marszałek udziela głosu p. Buynowskiemu, który zażądał głosu przy tym paragrafie.

Przemawia p. Buynowski, stawiając poprawkę, aby tekst §. 18 zmienić w następujący sposób:

Po ustanowieniu okręgów polowania samoistnego i zbiorowego zarządza polityczna władza powiatowa wydzierżawienie prawa wykonywania polowania w okręgach polowania zbiorowego (§. 7) na czas ustanowionego okresu dzierżawy na podstawie publicznej licytacji.

Czynności te przeprowadza naczelnik gminy w poręczonym zakresie działania, ewentualnie w porozumieniu z przełożonym obszaru dworskiego. Wyjątkowo może polityczna władza powiatowa publiczną licytację prawa wykonywania polowania w okręgach polowania zbiorowego sama przeprowadzić w siedzibie swego urzędu, lub przez delegowanego urzędnika w gminie.

W miastach rządzących się własnymi statutami i w 30 miastach podlegających ustawie z 13. marca 1889 r. Nr. 24 Dz. u. kr. zarządzi magistrat wydzierżawienie tego prawa.

Akt wydzierżawienia, jak też w szczególności protokół licytacyjny sporządzony być ma według wzoru ustanowionego przez Namiestnictwo.

Izba poprawkę powyższą p. Buynowskiego popiera.

Przemawia p. Szwed.

Marszałek udziela głosu p. sprawozdawcy celem oświadczenia co do poprawki p. Buynowskiego.

Sprawozdawca imieniem komisji przyjmuje powyższą poprawkę p. Buynowskiego.

Marszałek udziela głosu zapisanemu do głosu p. Żardeckiemu.

P. Zardecki zrzeka się głosu, cofając swoją poprawkę.

Marszałek udziela głosu zapisanemu do głosu p. Buynowskiemu, a następnie p. Stapińskiemu.

Pp. Buynowski i Stapiński zrzekają się głosu.

Po zamknięciu rozprawy i zrzeczeniu się głosu przez sprawozdawcę Izba uchwała § 18 w stylizacji proponowanej przez p. Buynowskiego, a przyjętej przez sprawozdawcę, którą marszałek odczytuje.

Sprawozdawca czyta:

§. 19.

Polityczna Władza powiatowa (Magistrat) ogłosi natychmiast po ustanowieniu okręgów polowania licytację polowania zbiorowego. Obwieszczenie o mającej się odbyć licytacji zawierać ma potrzebne dane o polowaniu, które ma być wydzierżawionem, jako to: granice okręgu polowania, czas trwania dzierżawy, cenę wywołania wysokość mającego się złożyć wadium, termin i miejsce odbycia licytacji.

Ogłoszenie licytacji rozpowszechnić należy w sposób w miejscowości tej praktykowany, a jeżeli się spodziewać można osiągnięcia przez to większego czynszu dzierżawnego, także i w jednej z gazet w powiecie najbardziej rozpowszechnionej.

O terminie i miejscu odbyć się mającej licytacji należy zawiadomić jednocześnie dotyczącą Zwierzchność gminną i obywatelstwo dworski, jakoteż Wydział powiatowy, któremu służy prawo wysłać na swój koszt delegata.

Izba bez rozprawy uchwała §. 19 zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 20.

Do dzierżawy okręgu polowania zbiorowego dopuszczone być mogą: osoby fizy-

czne, Skarb państwa, tudzież Towarzystwa myśliwskie, istniejące na podstawie zatwierdzonych przez władze statutów. Dopuszczeni być nie mogą do dzierżawy polowania zbiorowego:

a) małoletni;

b) czeladź, tudzież ubodzy wspierani przez zakłady dobroczynne, albo z fundusów gminnych;

c) umysłowo chorzy i notoryczni pijacy;

d) osoby, które nie mogą się wykazać kartą na broń i kartą myśliwską;

e) na czas trzech lat po odbyciu kary ten, kto uznany był winnym zbrodni przeciw bezpieczeństwu osoby lub mienia;

f) na czas trzech lat po odbyciu kary ten, który wedle §. 335. ustawy karnej uznany był winnym przestępstwa przeciw bezpieczeństwu życia z powodu nieostrożnego obchodzenia się z bronią palną, albo też przekroczenia kradzieży, względnie udziału w teźże;

g) na czas dwuletni ten, kto ukarany został za przekroczenie przepisów o ochronie zwierzyny.

Marszałek otwiera rozprawę.

Przemawia p. Kuryłowicz, stawiając poprawkę, aby ustęp d) opuścić, a ewentualnie w razie nieprzyjęcia tej poprawki, aby zmienić stylizację tego ustępu w następujący sposób:

„osoby, co do których zachodzą przeszkody w uzyskaniu karty na broń i karty myśliwskiej w myśl ces. pat. z 24. października 1852 N. 223 d. p. p. i §. 92 niniejszej ustawy“.

Izba powyższe poprawki p. Kuryłowicza popiera.

Sprawozdawca imieniem komisji przyjmuje ewentualną poprawkę p. Kuryłowicza co do odmiennej stylizacji ustępu d).

Przemawia p. Skołyszewski.

Przemawia p. Stapiński.

Przemawia p. Korol, stawiając poprawkę, aby w drugim wierszu pierwszego ustępu opuścić słowa „Skarb państwa“.

Przemawia p. Buynowski.

Przemawia p. Huryk.

Po zamknięciu rozprawy i zrzeczeniu się głosu przez sprawozdawcę, Izba uchwała zgodnie z wnioskiem komisji §. 20 z wyłączeniem słów „Skarb państwa“, których opuszczenia domagał się w swojej poprawce p. Korol, tudzież z wyłączeniem ustępu pod d), a następnie uchwała w oddzielnych głosowaniach słowa „Skarb państwa“ i ustęp pod d) odczytany przez Marszałka w stylizacji p. Kuryłowicza, przyjętej przez sprawozdawcę imieniem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 21.

Na podstawie aktu licytacji przyznana będzie dzierżawa okręgu polowania zbiorowego temu, kto najwyższą cenę dzierżawną zaofiaruje, przyczem nie mogą być uwzględnione oferty tych osób, które według §. 20. wykluczone są od dzierżawy.

Marszałek otwiera rozprawę i udziela głosu p. Buynowskiemu, który zapisał się do głosu przy tym paragrafie.

P. Buynowski zrzeka się głosu.

Po zamknięciu rozprawy i zrzeczeniu się głosu przez sprawozdawcę, Izba uchwała §. 21 zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 22.

Przeciw aktowi licytacji służy interesowanym prawo odwołania się do e. k. Namiestnictwa w ciągu dni 14.

Jeżeli przeciw przyznaniu polowania odwołanie zostanie wniesione i uwzględnione,

należy zarazem orzec nnieważnienie licytacji i zarządzić ponowne wydzierżawienie polowania w okręgu polowania zbiorowego.

Pomimo wniesionego odwołania się przeciw przyznaniu dzierżawy okręgu polowania zbiorowego, prawo wykonywania tego polowania pozostaje aż do ostatecznego rozstrzygnięcia przy tym, który się utrzymał przy licytacji, jeżeli dzierżawa prawa polowania została już przez niego w myśl §. 24. objęta.

Jeżeli polityczna Władza powiatowa żądemu z licytantów nie przyzna dzierżawy polowania, a przeciw temu wniesiono odwołanie, Władze do tego powołane aż do ostatecznego rozstrzygnięcia postąpią tak, jak gdyby polowanie w danym okręgu nie było wydzierżawione (§§. 23. i 35 - 40.).

Marszałek otwiera rozprawę i udziela zapisanemu do głosu p. Buynowskiemu głosu.

P. Buynowski oświadcza, że cofnął swoje poprawki.

Marszałek udziela głosu p. Hanczakowskiemu.

Przemawia p. Hanczakowski, stawiając poprawki, a mianowicie, aby w drugim wierszu pierwszego ustępu zamiast słów „do e. k. Namiestnictwa“ umieścić słowa: „do e. k. Starostwa“, a następnie zamiast dwu ostatnich ustępów umieścić następujący nowy ustęp:

W razie wniesienia odwołania przeciw przyznaniu prawa polowania, jak również w wypadku, gdyby żadnemu z licytantów prawo polowania nie zostało przyznane, a przeciw temu wniesionem zostało odwołanie, — władze do tego powołane aż do ostatecznego rozstrzygnięcia postępują tak, jak gdyby polowanie w danym okręgu nie było wydzierżawione.

Izba popiera oddzielnie obie powyższe poprawki p. Hanczakowskiego, które Marszałek odczytuje.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba uchwała ustęp pierwszy §. 22 z wyłączeniem słów w drugim wierszu „do c. k. Namiestnictwa“, zgodnie z wnioskiem komisji, odrzuca poprawkę p. Hanczakowskiego postawioną do tego ustępu i uchwała następnie słowa „do c. k. Namiestnictwa“.

Izba uchwała ustęp drugi §. 22 zgodnie z wnioskiem komisji, odrzuca następnie poprawkę p. Hanczakowskiego o zastąpienie dwóch ostatnich ustępów tego paragrafu nowym ustępem i uchwała dwa ostatnie ustępy §. 22 zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 23.

Jeżeli wydzierżawienie polowania zbiorowego przy pierwszej licytacji za cenę wywołania nie przyjdzie do skutku, Władza wydzierżawiająca ogłosi w terminie nieprzekraczalnym 30-dniowym powtórnią licytację zniżając odpowiednio cenę wywołania.

W razie zaś, gdyby i powtórna licytacja spełzła na niczym i nikt żadnego czynszu nie ofiarował, polityczna Władza powiatowa po wysłuchaniu wniosków Zwierzchności gminnej, względnie przełożonego obszaru dworskiego przystąpi po porozumieniu z Wydziałem powiatowym do ustanowienia myśliwego dla wykonywania prawa polowania w okręgu (§§. 7 i 35).

Marszałek otwiera rozprawę.

Przemawia p. Mogilnicki stawiając poprawkę, aby przy końcu pierwszego ustępu dodać słowa „nie niżej jednak niż 25%“.

Izba powyższą poprawkę p. Mogilnickiego popiera.

Marszałek udziela głosu zapisanemu p. Skołyszewskiemu.

P. Skołyszewski zrzeka się głosu.

Przemawia p. Korol, stawiając poprawkę, aby ustęp drugi zastąpić ustępem w następującej stylizacji:

W razie zaś, gdyby i powtórna licytacja spełzła na niczym może być poruczonem wykonywanie polowania zbiorowego myśliwemu (§§. 7 i 35).

Izba powyższą poprawkę p. Korola popiera.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba uchwała ustęp pierwszy §. 23 zgodnie z wnioskiem komisji i w oddzielnym głosowaniu uchwała poprawkę p. Mogilnickiego, którą Marszałek odczytuje. Izba odrzuca następnie poprawkę p. Korola, odczytaną przez Marszałka i uchwała ustęp drugi §. 23 zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 24.

Dzierżawca polowania winien złożyć kaucję w wysokości jednorocznego czynszu i czynsz dzierżawny na rok pierwszy najzniej w dni 14 po przyzucaniu dzierżawy, a to pod rygorem utraty wadyum na rzecz uprawnionych i rozwiązania dzierżawy.

Dzierżawa prawa polowania nie może być objętą przed złożeniem kaucyi i jednorocznego czynszu.

Kaucya ma być złożona w gotówce lub w książeczkach kas oszczędności względnie w papierach publicznych pupilarne bezpieczeństwo dających podług kursu bieżącego i ma być deponowaną we właściwym c. k. Urzędzie podatkowym. Czynsz dzierżawny ma być złożonym do rąk politycznej Władzy powiatowej.

Kaucya jest poręką za grzywny, na które może być skazanym dzierżawca okręgu polowania zbiorowego, dalej za koszta urzędowych czynności, odnoszących się do polowania przezeń dzierżawionego, jeżeli

na zwrot ich będzie zasądzony, wreszcie za czynsz dzierżawny i wypełnienie innych zobowiązań w umowie przyjętych.

Jeżeliby zatem w ciągu trwania dzierżawy kaucya w jakibądź sposób została zmniejszoną poniżej jednorocznego czynszu, polityczna Władza powiatowa poleci dzierżawcy uzupełnić ją w ciągu 14 dni do pierwotnej wysokości, pod rygorem rozwiązania umowy.

W cztery tygodnie po upływie okresu dzierżawy, lub po jej wcześniejszem rozwiązaniu, kaucya zwróconą będzie dzierżawcy, o ile w całości lub w części nie zostanie zatrzymaną na cele, dla których zabezpieczenia służyła.

Marszałek otwiera rozprawę i udziela głosu zapisanemu do głosu p. Buynowskiemu.

P. Buynowski zrzeka się głosu.

Marszałek udziela głosu p. Skołyszewskiemu.

Przemawia p. Skołyszewski i stawia następujące poprawki:

1) wiersz drugi pierwszego ustępu wykreślić, a natomiast wstawić: „przez zwierzchność gminną uchwalonej, jednak nie mniejszej jak dwuletni czynsz polowania“;

2) we wierszu trzecim po słowie dzierżawy“ wstawić słowa: „zaś w 14 dni po prawomocności dzierżawy czynsz za rok pierwszy“;

3) we wierszu dwudziestym pierwszym i drugim zamiast słów „jednorocznego czynszu“ wstawić słowa: „kwoty przez zwierzchność gminną, ewentualnie w porozumieniu z obszarem dworskim uchwalonej“.

Przemawia p. Hanczakowski.

Przemawia p. Huryk.

Przemawia p. Skołyszewski.

Marszałek podaje do poparcia poprawki p. Skołyszewskiego, które odczytuje.

Izba oddzielnie każdą z tych poprawek nie popiera.

Przemawia p. Mycielski.

Po zamknięciu rozprawy i zrzeczeniu się głosu przez p. sprawozdawcę Izba uchwała §. 24 zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 25.

Roczny czynsz dzierżawny na następne lata składać ma dzierżawca polowania na cztery tygodnie przed rozpoczęciem roku dzierżawnego do rąk politycznej Władzy powiatowej.

Jeżeli czynsz dzierżawny nie zostanie złożony w oznaczonym czasie, ma polityczna Władza powiatowa wezwać dzierżawcę do zapłaty z oznaczeniem dni 14 i z zagrożeniem rozwiązania dzierżawy i utraty kaucyi.

Marszałek otwiera rozprawę.

Przemawia p. ks. Jaworski stawiając poprawkę, aby przy końcu ustępu pierwszego zamiast słów: „do rąk politycznej Władzy powiatowej“ wstawić słowa: „do rąk Zwierzchności gminnej“.

Powyższą poprawkę, którą Marszałek odczytuje, Izba popiera.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Marszałek podaje najpierw pod głosowanie poprawkę p. ks. Jaworskiego.

Izba poprawkę p. ks. Jaworskiego odrzuca, a następnie uchwała §. 25 zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 26.

Polityczna Władza powiatowa ma w przeciągu 4 tygodni po każdorazowym złożeniu rocznego czynszu dzierżawnego zarządzić rozdział kwoty czynszowej między poszczególnych właścicieli gruntów do okręgu polowania zbiorowego włączonych, w stosunku do powierzchni ich posiadłości gruntowych.

Wyplata ma być dokonana z reguły za pośrednictwem Zwierzchności gminnej przy ewentualnym równoczesnym przesłaniu przełożonstwu obszaru dworskiego przypadającej na ten obszar kwoty.

Kwoty niepodjęte przez nprawionych w przeciągu trzech miesięcy po należytem ogłoszeniu w gminie przepadają na rzecz kasy gminnej.

Marszałek otwiera rozprawę.

Przemawia p. ks. Jaworski, stawiając poprawkę, aby w pierwszym wierszu pierwszego ustępu słowa „Polityczna władza powiatowa“ zastąpić słowami: „Zwierzchność gminna“.

Izba powyższą poprawkę p. ks. Jaworskiego odczytaną przez Marszałka popiera.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca, poczem Izba odrzuca poprawkę p. ks. Jaworskiego, a w oddzielnem głosowaniu uchwała §. 26 zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 27.

Dzierżawę polowania zbiorowego może polityczna Władza powiatowa uznać za rozwiązaną, skoro dzierżawca:

1. nie złoży w oznaczonym terminie kancyi, względnie uzupełnienia tejże, albo czynszu dzierżawnego (§§. 24 i 25);

2. nie zastosuje się do przepisów ustawy o nadzorze polowania (§. 40) i o tępieniu szkodliwej zwierzyny (§. 54);

3. dopuści się innego przekroczenia niniejszej ustawy;

4. utraci zdolność uzyskania karty myśliwskiej.

W 14 dni po prawomocności orzeczenia zarządzi polityczna Władza powiatowa wydzierżawienie na nowo polowania zbiorowego na podstawie wniosków przedłożonych przez reprezentację gminną a ewentualnie i przez przełożonego obszaru dworskiego (§. 15).

Marszałek otwiera rozprawę.

Przemawia p. ks. Jaworski stawiając poprawkę, aby we wierszu pierwszym i drugim pierwszego ustępu, tudzież we wierszu pierwszym i drugim ostatniego ustępu słowa: „polityczna władza powiatowa“ zastąpić słowami: „Zwierzchność gminna“, a nadto na wypadek odrzucenia powyższej poprawki stawia ewentualną poprawkę, aby w ostatnim ustępie po słowach „zarządzi polityczna władza powiatowa“ dodać słowa „a przeprowadzi Zwierzchność gminna“.

Marszałek odczytuje powyższe poprawki p. ks. Jaworskiego, które następnie Izba oddzielnie popiera.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca i imieniem komisji przyjmuje ewentualną poprawkę p. ks. Jaworskiego.

P. ks. Jaworski cofa swoją pierwszą poprawkę.

Izba uchwała §. 27 zgodnie z wnioskiem komisji i z poprawką p. ks. Jaworskiego przyjętą przez sprawozdawcę.

Sprawozdawca czyta:

§. 28.

Bez zezwolenia politycznej Władzy powiatowej nie wolno pod nieważnością zadzierżawionego polowania w całości, ani w części poddzierżawiać innym osobom, czy to za zapłatą, czy też z zastrzeżeniem udziału w dochodach.

Marszałek otwiera rozprawę.

Przemawia p. Krempa stawiając poprawkę, aby w pierwszym wierszu zamiast słów: „politycznej Władzy powiatowej“ wstawić słowa „Rady gminnej“.

Izba powyższa poprawkę p. Krempy, którą Marszałek odczytuje, popiera.

Po zamknięciu rozprawy i przemówieniu p. sprawozdawcy Izba odrzuca poprawkę p. Krempy i uchwała w oddzielnem głosowaniu §. 28 zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 29.

Spadkobiercy dzierżawców prawa polowania mogą za zezwoleniem politycznej Władzy powiatowej, jeżeli się o to najpóźniej w dwa miesiące po śmierci spadkodawcy do niej zgłoszą, wykonywać je przez cały pozostały czas dzierżawy, jeżeli posiadają warunki wymagane od dzierżawców i wykonawców polowania.

W razie niezgłoszenia się, lub gdy polityczna Władza powiatowa uzna ich za nieodpowiednich do wykonywania prawa polowania, zarządzone będzie ogłoszenie nowej licytacji.

Izba bez rozprawy uchwała §. 29 zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 30.

Jeżeli w ciągu okresu dzierżawnego powstanie okręg w §. 4. 1 i 2 określony, to uprawnienie do samoistnego wykonywania polowania na tym okręgu zaczyna się dopiero z najbliższym okresem dzierżawnym. Jeżeli jednak części takiego okręgu polowania samoistnego położone są w różnych okręgach polowania zbiorowego, których okresy dzierżawne upływają w różnych terminach, w takim razie nowo powstały okręg może być uznany za okręg polowania sa-

moistnego dopiero przy ustanawianiu okręgów polowania tej gminy, w której okres dzierżawny najpóźniej upływa.

Tymczasem pozostają poszczególne części nowo powstałego okręgu polowania samoistnego wcielone do odpowiednich okręgów polowania zbiorowego.

Marszałek otwiera rozprawę.

Przemawia p. Skołyśzewski, stawiając poprawkę, aby w drugim wierszu pierwszego ustępu zamiast „1 i 2“ wstawiono 1, 2 i 3.

Izba powyższą poprawkę p. Skołyśzewskiego popiera.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca, godząc się na poprawkę p. Skołyśzewskiego z tą modyfikacją, aby wogóle numerację opuścić, a zostawić tylko „w §. 4“.

Izba uchwała §. 30 zgodnie z wnioskiem komisji, tudzież z poprawką p. Skołyśzewskiego, przyjętą przez p. sprawozdawcę w zmodyfikowanej formie.

Sprawozdawca czyta, oświadczywszy w pierw imieniem komisji, iż wszędzie tam, gdzie w tym paragrafie zacytowany jest §. 4 opuścić należy numerację przy nim 1 i 2).

§. 31.

Gdyby w ciągu okresu dzierżawnego jakaś posiadłość gruntowa, uznana na ten okres za okręg polowania samoistnego po myśli §. 4. przeszła częściami na kilku właścicieli, pozostaje w mocy uprawnienie do wykonywania samoistnego polowania odnośnie do tych części posiadłości, które zawsze jeszcze mają wymogi przepisane w §. 4.

Natomiast owe części podzielonej posiadłości gruntowej które już nie odpowiadają tym wymogom, równie jak wogóle wszelkie posiadłości gruntowe stanowiące okręgi polowania samoistnego, które w czasie okresu dzierżawnego utracą rozmiar

powierzchni, wymagany dla okręgów polowania samoistnego, określony w §. 4. albo też nieprzerwaną ciągłość powierzchni w rozumieniu §. 5., ma polityczna Władza powiatowa na żądanie reprezentacyi gminnej, względnie przełożonego obszaru dworskiego, dalej dzierżawcy okręgu polowania lub innego interesowanego wcielić do okręgu polowania zbiorowego na resztę okresu dzierżawnego, chyba, że kto wystąpi z uzasadnionem prawem pierwszeństwa dzierżawy w myśl postanowień §§. 16 i 17.

Izba bez rozprawy uchwała §. 31 zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 32.

Jeżeli okręg polowania samoistnego, którego posiadacz dzierżawił okręg polowania zbiorowego na podstawie §. 16, albo enklawę na podstawie §. 17, utracił właściwość okręgu granicznego (sąsiedniego) lub otaczającego ów okręg, czy też enklawę, względnie utracił właściwość okręgu oddzielającego okręg samoistnego polowania, natenczas na żądanie reprezentacyi gminnej, względnie przełożonego obszaru dworskiego, dzierżawcy okręgu polowania zbiorowego lub innych interesowanych, winna polityczna Władza powiatowa wydzierżawić ten okręg polowania zbiorowego na resztę okresu dzierżawnego drogą licytacji, względnie winna włączyć enklawę do okręgu polowania zbiorowego, o ile czy to w jednym, czy drugim wypadku, nie zostanie podniesione i uzasadnione z innej strony prawo pierwszeństwa dzierżawy w myśl §§. 16 i 17.

Izba bez rozprawy uchwała §. 32 zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 33.

Jeśli w ciągu okresu dzierżawnego powstaną samoistne polowania w §. 6 określone, odpadają terytorya dotyczące,

zaraz z chwilą powstania warunków wykonywania samoistnego polowania, od polowania wydzierżawionego przez Władzę w okręgu polowania zbiorowego. Jeżeli zaś jaki okręg straci charakter okręgu samoistnego polowania w myśl postanowień §. 6, natenczas może polityczna Władza powiatowa na żądanie reprezentacyi gminnej, względnie przełożonego obszaru dworskiego, dzierżawcy okręgu polowania zbiorowego albo innych interesowanych, wcielić ten były zwierzyniec na resztę okresu dzierżawnego do okręgu polowania zbiorowego, o ile nie podniesiono i nie uzasadniono prawa pierwszeństwa dzierżawy w myśl §. 17.

Izba bez rozprawy uchwała §. 33 zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 34.

Polityczna Władza powiatowa może za zgodą Zwierzchności gminnej przedłużyć dzierżawę okręgu polowania zbiorowego po nkończeniu się okresu dzierżawnego a to bez licytacji, pozostawiając dotychczasowego dzierżawcę na dalsze 6 lat przy dzierżawie, jeżeli dzierżawca wniesie o to prośbę przynajmniej na 3 miesiące przed upływem trwającej jeszcze dzierżawy i zobowiąże się opłacać czynsz wyższy przynajmniej o 10% od dotychczasowego.

Marszałek otwiera rozprawę.

Przemawia p. Mogilnicki stawiając wniosek na skreślenie całego §. 34.

Izba powyższy wniosek p. Mogilnickiego popiera.

Przemawia p. Filip Włodek.

Przemawia p. Oleśnicki, stawiając na wypadek nieuchwalenia wniosku p. Mogilnickiego poprawkę, aby w pierwszym i drugim wierszu §. 34 zamiast słów: „za zgodą Zwierzchności gminnej“ umieścić słowa: „za zgodą Rady gminnej“.

Izba powyższą poprawkę p. Oleśnickiego popiera.

Przemawia p. Skołybszewski.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca, przyjmując imieniem komisji poprawkę p. Oleśnickiego.

Izba uchwała §. 34 zgodnie z wnioskiem komisji, wraz z poprawką p. Oleśnickiego, przyjętą przez p. sprawozdawcę.

Sprawozdawca czyta, oświadczywszy poprzednio imieniem komisji, iż nagłówek §. 35 cały odpadnie.

§. 35.

Wykonywanie prawa polowania w okręgu polowania zbiorowego może być wyjątkowo poruczonem myśliwemu (§§. 7 i 23), którego ustanawia polityczna Władza powiatowa na wniosek reprezentacji gminnej a względnie także obszaru dworskiego wchodzącego w skład tegoż okręgu i po wysłuchaniu zdania Wydziału powiatowego.

Myśliwego do wykonywania polowania należy ustanowić, jeżeli wydzierżawienie polowania nie przyszło do skutku na 2-krotnej licytacji z braku oferentów gotowych uiścić jakikolwiek czynsz dzierżawny.

Uchwała Reprezentacji gminnej winna wymienić przynajmniej 3 kandydatów na myśliwego, lub też tyle tern kandydatów, ilu myśliwych w myśl uchwały ma być ustanowionych. Jeśli w skład okręgu wchodzi grunta położone na obszarze dworskim, winien przełożony obszar dworskiego przedłożyć i ze swej strony wniosek i odpowiednie tern.

O wniosku rozstrzyga po wysłuchaniu zdania Wydziału powiatowego polityczna Władza powiatowa i to zarówno co do tego, ilu myśliwych należy ustanowić jakoteż kto ma być ustanowionym myśliwym.

Od rozstrzygnięcia Wadzy politycznej może zarówno reprezentacya gminna, jak przełożony obszar dworskiego wnieść odwołanie w ciągu dni 14 od dnia doręczenia im orzeczenia władzy.

Marszałek otwiera rozprawę.

Przemawia p. Oleśnicki, stawiając następujące poprawki:

a) w drugim wierszu pierwszego ustępu opuścić słowo „wyjątkowo“;

b) drugi ustęp ma opiewać:

Myśliwego do wykonania polowania należy ustanowić:

1) jeżeli Reprezentacya gminna większości głosów uchwali nie wydzierżawiać prawa polowania w zbiorowym okręgu, lecz takowe przez ustanowionego myśliwego wykonywać. W takim razie właściciel obszaru dworskiego, którego grunta do okręgu zbiorowego należące wynoszą przynajmniej połowę obszaru wszystkich gruntów okręg zbiorowy tworzących ma prawo odwołania przeciw tej uchwałę w ciągu dni 14 po zawiadomieniu go o takowej do politycznej władzy powiatowej, która rozstrzyga ostatecznie.

2) W razie, gdy wydzierżawienie polowania nie przyszło do skutku na dwukrotnej licytacji dla braku oferentów gotowych uiścić cenę wywołania.

Marszałek udziela głosu zapisanym do głosu p. Skołybszewskiemu, następnie p. Korolowi wreszcie p. Stapińskiemu, którzy się głosu zrzekają.

Po zamknięciu rozprawy Izba jedną i drugą poprawkę p. Oleśnickiego oddzielnie popiera.

Przemawia p. sprawozdawca.

Izba uchwała zgodnie z wnioskiem komisji ustęp pierwszy §. 35 z wyłączeniem na razie słowa „wyjątkowo“, którego opuszczenia żąda w swej poprawce p. Oleśnicki, -- następnie oddzielnie głosując

uchwała słowo „wyjątkowo“. Odrzuciwszy dalej odczytaną przez Marszałka poprawkę p. Oleśnickiego co do zmiany stylizacji ustępu drugiego, uchwała Izba ustęp drugi, trzeci, czwarty i piąty §. 35 zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 36.

Władza może ustanowić myśliwym w myśl §. 35. osobę nie wykluczoną od prawa wydzierżawiania polowania (§. 20.), o której powiatowej Władzy politycznej jest wiadomem, że posiada odpowiednie wiadomości i daje rękojmię należytego wywiązywania się z obowiązków.

Marszałek otwiera rozprawę i udziela głosu zapisanemu przy tym paragrafie do głosu p. Korolowi.

P. Korol zrzeka się głosu, poczem Izba uchwała bez rozprawy §. 36 zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 37.

C. k. Namiestnik wyda po wysłuchaniu opinii Wydziału krajowego w drodze rozporządzenia przepisy o wykonywaniu prawa polowania przez myśliwych, określające bliżej także wymogi co do kwalifikacji osób, które mogą być ustanowione takimi myśliwymi.

Izba bez rozprawy uchwała §. 37 zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 38.

Władza nstanawia myśliwego na czas trwania okresu dzierżawnego (§. 8.).

Ustanowiony myśliwy (względnie kilku myśliwych) wykonywa prawo polowania na korzyść właścicieli gruntów, wchodzących w skład okręgu polowania.

Reprezentacya gminy ewentualnie w porozumieniu z przełożonym obszaru dworskiego prowadzi rachunki przychodów i rozchodów wykonywanego prawa polowania na podstawie danych dostarczonych przez myśliwego i zestawia roczny obrachunek z końcem każdego roku kalendarzowego. Z przychodów winny być pokryte: koszta wykonywania polowania, to jest umówione z myśliwym wynagrodzenie, zwrot kosztów urzędowych czynności odnoszących się do polowania w okręgu i zwrot szkód wynikłych z polowania i przez zwierzyne wyrządzonych.

Obrachunek roczny, stwierdzony przez Reprezentacyę gminną i ewentualnie przełożonego obszaru dworskiego winna reprezentacya gminna przedłożyć politycznej władzy powiatowej i poddać do wiadomości posiadaczy gruntów wchodzących w skład okręgu zbiorowego polowania najpóźniej po koniec miesiąca stycznia następującego roku. Obrachunek winien obejmować rozdział nadwyżki przychodów, jeśli ją wykazuje, między posiadaczy gruntów wchodzących w skład okręgu, a dokonany w stosunku do powierzchni gruntów każdego posiadacza, lub też rozdział braku (deficytu) wykazanego obrachunkiem a dokonany również w stosunku do powierzchni gruntów. Wypadające z tego obrachunku dopłaty winni posiadacze gruntów, wchodzących w skład okręgu polowania, złożyć do kasy gminnej w ciągu 14 dni od doręczenia im dotyczącego wezwania.

Zarzuty przeciw obrachunkowi, względnie przeciw wezwaniu do zapłacenia, mogą interesowani wnosić w ciągu dni 14 od dnia doręczenia obrachunku do politycznej Władzy powiatowej. Polityczna Władza powiatowa rozstrzyga o takich zarzutach a przeciw jej orzeczeniu niema dalszego odwołania.

Po zrzeczeniu się głosu przez zapisanych do głosu przy tym paragrafie pp. Sko-

łyszewskiego i Korola Izba uchwała bez rozprawy §. 38 zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta :

§. 39.

Jeśli wykonywanie prawa polowania przez myśliwego nie odpowiada postanowieniom ustawy, lub jeśli ten sposób wykonywania tego prawa nie jest korzystnym dla interesowanych albo dla interesów rolniczych, lasowych i łowieckich, natenczas na wniosek politycznej Władzy powiatowej może c. k. Namiestnictwo w porozumieniu z Wydziałem krajowym albo polecić zaprzestać tej formy wykonywania prawa polowania, albo zarządzić zmianę osoby myśliwego. W pierwszym razie winna reprezentacja gminna, a ewentualnie także przełożony obszaru dworskiego podjąć kroki w celu wydzierżawienia polowania (§. 15.).

Marszałek otwiera rozprawę.

Przemawia p. Korol, stawiając poprawkę, aby po słowach „Władzy powiatowej“ dodać słowa „po wysłuchaniu Wydziału powiatowego“.

Izba powyższą poprawkę p. Korola odczytaną przez Marszałka popiera.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca, przyjmując imieniem komisji poprawkę p. Korola.

Izba uchwała §. 39 zgodnie z wnioskiem komisji, wraz z poprawką p. Korola, przyjętą przez sprawozdawcę.

Sprawozdawca czyta :

II. Przepisy policji łowieckiej.

A) Nadzór nad polowaniem.

§. 40.

Uprawnieni do samoistnego polowania jako też dzierżawcy polowania zbiorowego,

względnie ustanowieni myśliwi, wiuni najpóźniej w 3 miesiące po ogłoszeniu niniejszej ustawy ustanowić dla nadzoru i ochrony polowania straż łowiecką w odpowiedniej liczbie osób i przedstawić je do zatwierdzenia i zaprzysiężenia władzy politycznej powiatowej.

Izba bez rozprawy uchwała §. 40, wraz z nagłówkiem, zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta :

§. 41.

Co do warunków zatwierdzenia i zaprzysiężenia straży łowieckiej obowiązuje ustawa z d. 4. września 1892 (Dz. ust. kr. Nr. 74).

Uprawnieni do wykonywania prawa polowania mogą sami podjąć się tego dozoru, jeżeli posiadają warunki do tego wymagane.

Marszałek otwiera rozprawę.

Przemawia p. Żardecki stawiając, poprawkę, aby zamiast proponowanego przez komisję pierwszego ustępu §. 41 umieścić następujący ustęp :

Strażnikiem łowieckim może być każdy poddany państwa austriacko-węgierskiego umysłowo i fizycznie zdrowy, który ukończył 24 lat życia i pod względem nie-naganego prowadzenia się zasługuje na zaufanie. Uprawnieni do wykonywania prawa polowania mogą sami podjąć się tego dozoru, jeżeli posiadają warunki do tego wyżej od strażników wymagane.

Przemawia p. Trzeciecki, stawiając poprawkę, by ustęp drugi §. 41 cały skreślić.

Przemawia p. Huryk.

Przemawia p. Skołyżewski.

Przemawia p. Szafer.

Po zamknięciu rozprawy Marszałek odczytuje poprawkę p. Żardeckiego, a na-

stępnie poprawkę p. Trzecieckiego i podaje je do poparcia.

Izba poprawkę p. Zardeckiego i Trzecieckiego oddzielnie popiera.

Przemawia p. sprawozdawca i przyjmuje poprawkę p. Trzecieckiego.

Izba odrzuca poprawkę p. Żardeckiego, następnie uchwała ustęp pierwszy §. 41 zgodnie z wnioskiem komisji, wreszcie odrzuca drugi ustęp tego paragrafu, proponowany przez komisję.

Sprawozdawca czyta :

§. 42.

Zaprzysiężona i zatwierdzona straż łowiecka ma prawo podczas wykonywania swej służby nosić broń myśliwską; wolno jej jednak z broni tej zrobić użytek przeciw osobom trzecim tylko w wypadku koniecznej i słusznej ochrony.

Jeżeli straż łowiecka nosi przepisane dla niej odznaki, wtedy uważana będzie jako straż publiczna, w myśl ustawy państwowej z d. 16. czerwca 1872 (Nr. 84 (Dz. u. p.)).

Marszałek otwiera rozprawę.

Przemawia p. Kuryłowicz, stawiając poprawkę, aby w pierwszym ustępie §. 42. skreślić końcowe zdanie od słów: „wolno jej“ aż do słów „słusznej obrony“.

Przemawia p. Szmigielski.

Przemawia p. Hanczakowski.

Po zamknięciu rozprawy Izba popiera poprawkę p. Kuryłowicza, odczytaną przez Marszałka.

Przemawia p. sprawozdawca, poczem Izba uchwała dwa pierwsze wiersze ustępu pierwszego §. 42 zgodnie z wnioskiem komisji, w oddzielnem zaś głosowaniu odrzuca w myśl poprawki p. Kuryłowicza proponowane przez komisję dwa drugie wiersze tego następu. Następnie uchwała Izba drugi ustęp §. 42 zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta :

B) Przepisy o ochronie zwierzyny.

§. 43.

Nikomiu nie wolno łowić lub zabijać kóz, (sarn) od 1. listopada do 31. sierpnia, łań od 1. października do 31. lipca, kozic od 1. grudnia do 31. lipca, kozłów (rogaczy) od 1. marca do 31. maja, jeleni od 1. stycznia do 31. lipca, zajęcy od 1. lutego do 30. września, jarząbków od 1. lutego do 31. sierpnia, cietrzewi i głuszców kogutów od 20. maja do 31. sierpnia, kuropatw od 1. grudnia do 15. sierpnia, bażantów od 1. stycznia do 15. sierpnia, przepiórek i dzikich gołębi od 1. listopada do 1. sierpnia, dropi i pardw od 15. kwietnia do 31. lipca, ptactwa błotnego mianowicie: krzyków, dubeltów, kulonów, batalionów od 15. kwietnia do 30. czerwca; ptactwa wodnego mianowicie: dzikich gęsi i dzikich kaczek od 15. kwietnia do 15. czerwca; cieląt jelenich, spiczaków sarnich, tudzież samiec cietrzewi i głuszców przez cały rok.

Przepis ten nie stosuje się do polowań zarządzanych w zamkniętych zwierzyńcach.

Marszałek otwiera rozprawę.

Przemawia p. Huryk, stawiając poprawkę, aby w czwartym wierszu zamiast słów „jeleni od 1. stycznia do 31. lipca“ umieścić słowa: „jeleni od 1. lutego do 31. lipca“.

Przemawia p. Skołyszewski, stawiając poprawkę, aby w trzynastym wierszu po słowach: „spiczaków sarnich“ dodać słowo: „bocianów“.

Przemawia p. Wodzieki, stawiając następujące poprawki:

1) w trzynastym wierszu przed słowami „cieląt jelenich“ umieścić słowo „świ-staka“;

2) w trzecim wierszu po słowach „kozie od“ zamiast słów: „1. grudnia do 31. lipca“ umieścić słowa: „15. stycznia do 30. września“;

3) w czwartym wierszu po słowach „jeleni od“ zamiast słów: „1. stycznia do 31. lipca“ ma być: „1. grudnia do 31. lipca“.

Przemawia p. Huryka.

Przemawia p. Staruch.

Po zamknięciu rozprawy Marszałek odczytuje poprawki p. Huryka, Skołyśzewskiego i 3 poprawki p. Wodzickiego, które Izba każdą oddzielnie popiera.

Przemawia p. sprawozdawca i przyjmuje trzy poprawki postawione przez p. Wodzickiego.

Marszałek oznajmia, iż podda najpierw pod głosowanie każdą poprawkę oddzielnie, a następnie z uwzględnieniem już poprawek przyjętych Izba przystąpi do głosowania nad całym paragrafem.

Izba w oddzielnem głosowaniu uchwala pierwszą i drugą poprawkę p. Wodzickiego, co do czasu ochrony świstaka i kozicy.

Marszałek oznajmia, iż co do czasu ochronnego jeleni są dwie poprawki i wniosek komisji, a mianowicie p. Huryka i poprawka (trzecia) p. Wodzickiego. Podda więc najpierw pod głosowanie poprawkę p. Huryka jako najdalej idącą, następnie, gdyby ta poprawka nie została przyjętą, podda pod głosowanie wniosek komisji, który jest pośrednim między obydwiema poprawkami, a w razie gdyby i wniosek komisji nie otrzymał większości, podda pod głosowanie poprawkę p. Wodzickiego.

Izba odrzuca poprawkę p. Huryka, a oddzielnie uchwała wniosek komisji.

Marszałek oznajmia, iż przez uchwalenie wniosku komisji odpada tem samym poprawka p. Wodzickiego.

Izba odrzuciwszy następnie poprawkę p. Skołyśzewskiego, uchwala §. 43 i na-

główek zgodnie z wnioskiem komisji, przy uwzględnieniu poprzednio uchwalonych poprawek p. Wodzickiego.

Sprawozdawca czyta:

§. 44.

Wyjątkowo za poprzedniem uwiadomieniem powiatowej Władzy politycznej, dozwala się łowienia żywych okazów zwierzyny i ptactwa użytkowego, wybierania jaj z gniazd, a młodzieży z legowisk w czasie do łowienia zakazanym, lecz tylko w celu dalszej hodowli i ochrony podczas srogięj zimy.

Izba bez rozprawy uchwała §. 44 zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 45.

Polityczna władza powiatowa w porozumieniu z Wydziałem powiatowym może po zasięgnięciu zdania krajowego Towarz. łowieckiego:

a) zarządzić nawet w porzę ochronnej wystrzelanie pewnej ilości sztuk zwierzyny uznanej za łowną, jeżeli zmniejszenie tego rodzaju zwierzostanu jest pożądanem w interesie gospodarstwa rolnego, leśnego, lub łowieckiego;

b) wyjątkowo na rok 1 zezwolić na późniejsze rozpoczęcie, albo wcześniejsze zamknięcie pory ochronnej dla pewnych rodzajów zwierzyny w poszczególnych, albo wszystkich okręgach polowania w powiecie jeżeli tego wymagać będą szczególniejsze względy miejscowe, klimatyczne lub kłeski elementarne;

c) zamknąć zupełnie, lecz najwyżej na lat 2, polowanie w niektórych albo we wszystkich okręgach polowania w powiecie na pewnego rodzaju zwierzynę i ptactwo łowne, w którym w tej okolicy zagraża wytępienie.

W razie zupełnego zamknięcia polowania w ciągu dwóch ostatnich lat dzie-

rżawy polowania zbiorowego, może sobie dzierżawca tego polowania rościć pretensje do odpowiedniego opustu czynszu dzierżawnego.

Izba bez rozprawy uchwała §. 45. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 46.

Sprzedaż łownej zwierzyny przez handlarzy odbywać się może tylko za okazaniem świadectwa jej pochodzenia. Świadectwa takie z podaniem gatunku i ilości zwierzyny, wydawać będą uprawnieni do wykonywania prawa polowania, lub ich pełnomocnicy ze swego okręgu myśliwskiego.

Marszałek otwiera rozprawę.

Przemawia p. Żardecki, stawiając wniosek na skreślenie całego §. 46.

Izba wniosek powyższy p. Żardckiego popiera.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Marszałek podaje pod głosowanie §. 46 z uwagą, iż posłowie, którzy są za wnioskiem p. Żardeckiego, będą głosować przeciw wnioskowi komisji.

Izba uchwała §. 46 zgodnie z wnioskiem komisji.

Spawozdawca czyta;

§. 47.

Po upływie dni 14 od rozpoczęcia się czasu ochronnego i podczas dalszego trwania tego czasu, nie wolne objętej ochroną zwierzyny żywej czy zabitej w całości, lub w częściach sprzedawać na składach, targowicach, w restauracjach, lub w inny jakibądź sposób.

Sprowadzający tego rodzaju zwierzynę i ptactwo z zagranicy, albo ze zwierzynców zamkniętych winni przy sprzedaży jej

wykazywać się świadectwem jej pochodzenia. Formę tego świadectwa przepisze c. k. Namiestnictwo w drodze rozporządzenia.

Sprzedaż zwierzyny łownej i ptactw ubitych z polecenia Władzy w myśl postanowienia §. 45., jak również zwierzyny skonfiskowanej w myśl §. 81. może się odbywać jedynie po wykazaniu się świadectwem pochodzenia zwierzyny, - stwierdzonym przez właściwą Władzę powiatową.

Izba bez rozprawy uchwała §. 47 zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta, oświadczywszy poprzednio imieniem komisji, iż w nagłówku §. 48 zamiast słowa „Dalsze“ ma być słowo „Właściwe“.

C) Właściwe przepisy policyi łowieckiej.

§. 48.

Bez zezwolenia uprawnionego do polowania nie wolno nikomu chodzić ze strzelbą po okręgu polowania z wyjątkiem osób urzędownie do tego upoważnionych.

Kto wbrew temu zakazowi spotkany zostanie przez strażnika łowieckiego ze strzelbą na obszarze polowania, poza drogami służącymi za publiczną komunikacywinien jest na żądanie tegoż oddać mu strzelbę, którą strażnik łowiecki ma natychmiast złożyć u politycznej Władzy powiatowej.

Izba bez rozprawy uchwała §. 48 wraz z nagłówkiem, zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 49.

W czasie od wiosny aż do ukończenia żniw nie wolno bez zezwolenia właściciela po polach zasianych lub zasadzonych ani polować, ani psami tropić zwierzyny i ptactwa.

Z pod tego zakazu wyjęte są pola obsiane moharem, dalej zasadzone ziemniakami, albo w rzędowy sposób burakami, lub innymi w dalekich odstępach uprawianymi ziemiopłodami.

Polować konno na polach obsianych i łąkach wolno tylko za zezwoleniem właściciela gruntu.

Marszałek otwiera rozprawę.

Przemawia p. Huryk i stawia poprawkę, aby drugi ustęp §. 49. skreślić.

Izba powyższą poprawkę p. Huryka popiera.

Po zamknięciu rozprawy i przemówieniu p. sprawozdawcy, Izba uchwała ustęp pierwszy i części §. 49 zgodnie z wnioskiem komisji, w oddzielnem zaś głosowaniu uchwała ustęp drugi §. 49 zgodnie z wnioskiem komisji, a tem samem odrzuca poprawkę p. Huryka.

Sprawozdawca czyta:

§. 50.

W najbliższem otoczeniu zabudowań nie wolno tropić i ścigać zwierzyny, ani do niej strzelać.

Również nie wolno bez zezwolenia właściciela przy wykonywaniu prawa polowania wchodzić do ogrodów znajdujących się w pobliżu domów i zabudowań gospodarskich, jeżeli te są ogrodzone lub w inny sposób odgraniczone.

Nie wolno polować na gruntach stanowiących cmentarze lub grobowce rodzinne.

Marszałek otwiera rozprawę.

Przemawia p. Skołyszewski, stawiając poprawkę, aby w pierwszym wierszu pierwszego ustępu §. 50 po słowach „W najbliższem otoczeniu“ dodać słowa: „t. j. w odległości 200 metrów“.

Przemawia p. Wodzicki, stawiając poprawkę, aby w tem samym miejscu dodać słowa: „t. j. w odległości 100 metrów od“.

Przemawia p. Huryk.

Przemawia p. Szajer, stawiając ewentualną poprawkę na wypadek odrzucenia poprawki p. Skołyszewskiego, a przyjęcia poprawki p. Wodzickiego, aby umieścić następujący dodatek do pierwszego ustępu: „Ogrody i sady aż do 200 metrów mają być z pod prawa polowania wyjęte“.

Po zamknięciu rozprawy Marszałek odczytuje poprawki pp. Skołyszewskiego, Wodzickiego i Szajera postawione przy §. 50 i podaje je do poparcia.

Izba oddzielnie popiera poprawki pp. Skołyszewskiego i Wodzickiego, a poprawki p. Szajera nie popiera.

Po przemówieniu p. sprawozdawcy Izba uchwała §. 50 zgodnie z wnioskiem komisji, odrzuca następnie poprawkę p. Skołyszewskiego i uchwała w oddzielnem głosowaniu poprawkę p. Wodzickiego.

Sprawozdawca czyta:

§. 51.

Zakazaniem jest polować w niedzielę i święta uroczyste.

Marszałek otwiera rozprawę.

Przemawia p. Bohaczewski, stawiając poprawkę, aby po słowach: „i święta uroczyste“ dodać słowa: „tego wyznania, którego jest większość ludności dotyczącej miejscowości“.

Przemawia p. Żardecki, stawiając poprawkę, aby stylizacja §. 51 była następującą:

„W niedzielę i święta uroczyste wolno polować tylko w godzinach popołudniowych. Z nagonką dzień cały polować nie wolno“.

Przemawia p. Korol i stawia poprawkę, aby do wniosku komisji dodać słowa:

„w Galicyi wschodniej w święta obu obrządków“.

Przemawia p. Tadeusz Cieński, stawiając poprawkę, aby stylizacya §. 51. była następującą: „W niedziele i święta urozyste, a we wschodniej części kraju w święta obu obrządków wolno polować bez nagonki“.

Przemawia p. Buynowski.

Przemawia p. Hanczakowski.

Przemawia p. Huryk.

Przemawia p. Kramarczyk.

Przemawia p. Czarkowski stawiając poprawkę, aby stylizacya §. 51 była następującą:

W niedziele i w święta urozyste zakazuje się urządzania polowań z nżyciem nagonki, wolno jedynie polować w pojedynkę i to po rannem nabożeństwie.

Na wniosek p. Urbańskiego Mieczysława Izba uchwala bez rozprawy zamknięcie rozprawy.

Marszałek udziela głosu p. ks. Bohaczewskiemu, który zapisał się do głosu przed zamknięciem rozprawy.

Przemawia p. ks. Bohaczewski.

Marszałek udziela głosu pod względem formalnym p. Zardeckiemu.

P. Żardecki cofa swoją poprawkę.

Marszałek odczytuje poprawki pp. Cieńskiego Tadeusza i Czarkowskiego i podaje je oddzielnie do poparcia.

Izba poprawek p. Cieńskiego Tadeusza i Czarkowskiego nie popiera.

Marszałek oznajmia, iż pozostają jeszcze poprawki pp. ks. Bohaczewskiego i Korola.

P. ks. Bohaczewski cofa swoją poprawkę

Izba popiera poprawkę p. Korola, którą Marszałek odczytuje.

Przemawia p. sprawozdawca, poczem Izba uchwala §. 51 zgodnie z wnioskiem komisji, a następnie w oddzielnem głosowaniu odrzuca poprawkę p. Korola.

Sprawozdawca czyta:

§. 52.

Do chwytania zwierząt łownych nie wolno zastawiać żelazek, łapek i innych przyrządów samochwytnych, tudzież zakładać trutek. Nie wolno użytkującemu z polowania ścigać zwierzyny, która na jego obszarze zraniona, przeszła do obcego obszaru.

Izba bez rozprawy uchwala § 52 zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 53.

Uprawnionemu do polowania i jego służbie łowieckiej wolno w odległości nie bliższej niż 300 metrów od zabudowań gospodarskich i 30 metrów od drogi publicznej zabijać obce koty i psy, włóczące się po polach lub lesie.

Psów noszących kaganiec nie wolno zabijać.

Marszałek otwiera rozprawę.

Przemawia p. Zardecki, stawiając wniosek o skreślenie całego §. 53. a na wypadek, gdyby wniosek ten się nie utrzymał, stawia poprawkę, aby zamiast słów: „300 metrów“ wstawić słowa: „500 metrów“.

Przemawia p. Skolyszewski i stawia poprawkę, aby zamiast słów: „300 metrów“ wstawić słowa: „1000 metrów“, tudzież, aby w wierszu czwartym słowo „koty“ opuścić.

Przemawia p. Huryk.

Przemawia p. Cieński Tadeusz, stawiając poprawkę, aby drugi ustęp §. 53 opuścić.

Przemawia p. Szmigielski stawiając poprawkę jako dodatkowy ustęp: „Psom i kotem wolno jest chodzić po polach“.

Po zamknięciu rozprawy Marszałek odczytuje poprawki wniesione przy §. 53, a mianowicie poprawkę pierwszą p. Żardeckiego, p. Skołyszewskiego, poprawkę ewentualną p. Żardeckiego, drugą poprawkę p. Skołyszewskiego, poprawkę p. Tadeusza Cieńskiego i poprawkę p. Szmigielskiego.

Izba oddzielnie popiera obie poprawki p. Skołyszewskiego i obie poprawki p. Żardeckiego — poprawek zaś pp. Tadeusza Cieńskiego i Szmigielskiego nie popiera.

Przemawia p. sprawozdawca.

Marszałek oznajmia, iż podda najpierw pod głosowanie §. 53 w stylizacji proponowanej przez komisję z opuszczeniem słów: „300 metrów“ i „koty“, co do których słów są wniesione poprawki.

Izba uchwała §. 53 zgodnie z wnioskiem komisji, z wyłączeniem słów: „300 metrów“ i „koty“, tem samem odrzuca Izba wniosek p. Żardeckiego, by §. 53 cały skreślić. Następnie odrzuca Izba poprawkę p. Skołyszewskiego o zastąpienie słów: „300 metrów“ słowami „1000 metrów“, tudzież oddzielnie odrzuca ewentu-

alną poprawkę p. Żardeckiego o zastąpienie tych słów słowami „500 metrów“.

Marszałek udziela głosu w sprawie formalnej p. Skołyszewskiemu, który uprasza o skonstatowanie stosunku głosów.

Marszałek zwraca uwagę p. Skołyszewskiego, iż po stwierdzeniu przez siebie wyniku głosowania żądaniu jego o skonstatowanie stosunku głosów w myśl regulaminu zadość uczynić nie może.

P. Skołyszewski, któremu Marszałek ponownie udzielił głosu w sprawie formalnej, uprasza o skonstatowanie stosunku głosów przy następnem głosowaniu.

Marszałek poddaje pod głosowanie drugą poprawkę p. Skołyszewskiego, aby skreślić słowo „koty“.

Przy głosowaniu, po zarządzeniu próby przeciwnej, Marszałek konstatuje brak kompletu i oznajmia, iż głosowanie nad poprawką p. Skołyszewskiego zarządzi na następnem posiedzeniu.

Marszałek zamyka posiedzenie, naczynając następne na dzień 4. października 1907, godzinę 10. przed południem i odczytuje porządek dzienny następnego posiedzenia.

Koniec posiedzenia godzina 10 minut 30 w nocy.

Marszałek krajowy:

Stanisław Badeni, w. r.

Sekretarze:

Mieczysław Urbański, w. r.
Kazimierz Lubomirski, w. r.

BIBLIOTHECA
UNIV. FACELL.
CRACOVENSIS

Protokół

33. posiedzenia, III. sesyi, VIII. peryodu Sejmu galicyjskiego z dnia 4. października 1907.

Początek o godzinie 10. minut 20 przed południem.

Przewodniczący: Marszałek krajowy J. E. Stanisław hr. Badeni.

Sekretarze: Mieczysław Urbański, Kazimierz Lubomirski, Stanisław Mycielski, ks. Wiktor Mazikiewicz.

Obechnych posłów 129.

Ze strony Rządu: c. k. Wiceprezydent Namiestnictwa Włodzimierz hr. Łoś.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek oznajmia, iż protokół 31. posiedzenia uważa za przyjęty, gdyż nie wniesiono przeciw niemu żadnych zarzutów, protokół 32. posiedzenia złożony jest w biurze sejmowem do przejrzenia.

Marszałek oznajmia, iż udzielił urlopu p. Zdzisławowi Włódkowi na dni 8.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis petycyi wniesionych po dzień 4. października 1907 r., które przydzielono następującym komisjom, a mianowicie:

Komisji budżetowej: Ls. 3391—3394, 3397, 3399, 3400, 3402, 3403, 3405, 3410—3413, 3416, 3422, 3434, 3435, 3437,

3439, 3443, 3445, 3449, 3458—3460, 3462 do 3464.

Komisji szkolnej: Ls. 3396, 3398, 3404, 3406, 3408, 3432, 3446—3448, 3450 do 3453.

Komisji gminnej: Ls. 3436.

Komisji administracyjnej: Ls. 3395, 3414, 3415, 3419, 3421, 3423—3425, 3427, 3428, 3444, 3455, 3456.

Komisji gospodarstwa krajowego: Ls. 3407, 3420, 3426, 3433, 3438, 3440.

Komisji drogowej: Ls.: 3441, 3442, 3454.

Komisji wodnej: Ls. 3417.

Komisji dla reformy wyborczej: Ls. 3409, 3418, 3429—3431, 3457.

Po odczytaniu petycyi Ls. 3403 mieszkańców gminy Strusowa o zapomogę na spłacenie długów zaciągniętych na zakupno zboża, przemawia p. ks. Jaworski popierając tę petycę.

Sekretarz p. Urbański M. odczytuje spis dalszych petycyi, które przydzielono odnośnym komisjom jak wyżej.

Po odczytaniu petycyi Ls. 3404 Damiana Hawrana, nauczyciela w Podolcach,

o przyznanie całej emerytury, przemawia p. ks. Jaworski popierając tę petycję.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycyi, które przydzielono odnośnym komisjom jak wyżej.

Po odczytaniu petycyi Ls. 3413 Zwierzchności gminnej w Siedleu o zapomogę na kupno zboża, przemawia p. Filip Włodek popierając tę petycję.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycyi, które przydzielono odnośnym komisjom jak wyżej.

Po odczytaniu petycyi Ls. 3414 mieszkańców gminy Syńkowce o wyłączenie z gminy Hołe rawskie, a utworzenie osobnej gminy politycznej, przemawia p. ks. Mazikiewicz popierając tę petycję.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycyi, które przydzielono odnośnym komisjom jak wyżej.

Po odczytaniu petycyi Ls. 3416 Zwierzchności gminnej w Zaczerniu o zniesienie podatku i udzielenie zapomogi z powodu klęski elementarnej, przemawia p. Szajer popierając tę petycję.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycyi, które przydzielono odnośnym komisjom jak wyżej.

Po odczytaniu petycyi Ls. 3417 Rady gminnej w Trzebowniku o przyspieszenie regulacyi Wisłoka, przemawia p. Szajer popierając tę petycję.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycyi, które przydzielono odnośnym komisjom jak wyżej.

Po odczytaniu petycyi Ls. 3437 Towarzystwa katolickiego „Przyjaźń“ w Ciecinnie o zapomogę na budowę domu, przemawia p. Szwed popierając tę petycję.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycyi, które przydzielono odnośnym komisjom jak wyżej.

Po odczytaniu petycyi Ls. 3444 mieszkańców przysiółka Belna o wyłączenie z gminy Biecz i utworzenie samoistnej gminy, przemawia p. ks. Pastor popierając tę petycję.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycyi, które przydzielono odnośnym komisjom jak wyżej.

Po odczytaniu petycyi Ls. 3454 Wydziału Rady powiatowej w Gródku o ukrajowanie drogi powiatowej Gródek-Komarno, przemawia p. Brunicki popierając tę petycję.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycyi, które przydzielono odnośnym komisjom jak wyżej.

Marszałek wzywa sekretarza do odczytania złożonych wniosków i interpelacyi.

Sekretarz p. Urbański czyta:

W n i o s e k.

Smutnem echem w kraju naszym, zwłaszcza wśród ludności wiejskiej odbiła się wiadomość, że na życzenie pewnych grup poselskich zezwolono na wypłatę dyet poselskich posłom do parlamentu wiedeńskiego za czas feryi letnich.

Z uwagi, że wypłacanie dyet poselskich za czas długich feryi parlamentarnych jest przykrą w dziejach austr. parlamentu nowością, nie dającą się usprawiedliwić;

z uwagi, że ta nowość obciąży ludność płacącą podatki, oraz, że jest skornmpowaniem idei reprezentacyi ludowej w ciebie prawodawczem;

wreszcie z uwagi, że ludność, zwłaszcza włościańska, sarka głośno na ciężar, jaki z tego tytułu na nią spadnie,

podpisani wnoszą:

W wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm wzywa c. k. Rząd, aby na przyszłość od nowości wypłacania dyet posel-

skich posłom do parlamentu za czas długich feryi obciążającej ludność odstąpił.

Lwów, dnia 4. października 1907.

Wnioskodawca :

Ks. Wilczkiewicz w. r.

Gabryel, Sala, L. Cieński, Buynowski, Stapiński, Vayhinger, Rudrof, Rayski, Szwed, Mazikiewicz, Pastor, Effinowicz, Huza, Bednarski, Bohaczewski, Skołyśzewski, Czarkowski-Golejewski, Bojko, Jabłoński, Maryewski, Lityński, M. Urbański, Płocki, Horodyski, Ochrymowicz.

Wniosek

p. ks. Pastora i towarzyszy.

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

Wzywa się c. k. Rząd, aby w najkrótszym czasie utworzył gimnazjum w Strzyżowie.

We Lwowie, dnia 4. października 1907.

Wnioskodawca :

Ks. Leon Pastor w. r.

Guiewosz, Stojalowski, Szajer, Syniewski, Bednarski, Huza, Krempla, Maryewski, Michałowski, Kramarczyk, F. Włodek, Szwed, Ochrymowicz, Wesoliński, Zardecki, Wilczkiewicz, Bojko, Kuryłowicz, Laskowski.

Interpelacya

do c. k. Rządu w sprawie kreowania Sądu powiatowego w Baranowie.

Zważywszy, że c. k. Sąd krajowy wyższy w Krakowie jeszcze w roku 1896 przedstawił c. k. Ministerstwu sprawiedliwości wniosek na utworzenie Sądu powiatowego w Baranowie;

zważywszy, że Wysoki Sejm uchwałami z 15. lutego 1897, 10. marca 1899, 28. kwietnia 1900 i ostatecznie uchwałą z 15. marca 1907 wezwał c. k. Rząd do jak najspieszniejszego poczynienia przygo-

owań, celem otwarcia sądu powiatowego, między innymi w miasteczku Baranowie;

zważywszy, że c. k. Rząd mimo tylekrotnie ponawianych wezwań i mimo ofiar ze strony gminy Baranów na cel utworzenia sądu, z otwarciem tegoż sądu dotąd zwleka;

zważywszy wreszcie, że gminy mające być wcielone do sądu w Baranowie z powodu odległości od siedziby sądów w Mielcu i Tarnobrzegu, do których przynależą, ponoszą przez to wielkie szkody, i że sam wymiar sprawiedliwości na tem cierpi — podpisani zapytują c. k. Rząd :

1) z jakich powodów nie przystąpiono dotąd do otwarcia sądu w Baranowie, i

2) kiedy zamierza to c. k. Rząd uczynić?

Zdzisław Tarnowski.

Bobrzyński, A. Jędrzejowicz, Milewski, Skrzyński, Lubomirski, Gorajski, Wł. Jaworski, Tyszkiewicz, Struszkiewicz, Hupka, Wodzicki, Jędrzejowicz, Vivien, Męciński, Schnell.

Interpelacya

posła Starzyńskiego i tow. do Wydziału krajowego w sprawie regulacyi rzeki Sołokii, objętej dopływami Bugu.

Ze względu na okoliczność, że regulacya rzeki Sołokii w powiecie rawskim i sokalskim, stanowiącej jeden z dopływów Bugu, pomimo przychylnej uchwały Wyokiego Sejmu z dnia 11. lipca 1902, obejmującej wszystkie dopływy Bugu, dotąd się odwleka.

Ze względu na to, iż wskutek tego-rocznych deszczów rzeka Sołokia i jej dopływy wyrządziły znowu znaczne szkody właścicielom nadbrzeżnych łąk i pastwisk, niżej podpisani zapytują :

a) w jakim stadyum znajdują się obecnie prace przygotowawcze do regulacyi rzeki Sołokii?

b) kiedy przedłoży Wydział krajowy Sejmowi krajowemu odnośny projekt ustawy?

Lwów, 3. października 1907.

Interpelant:
Starzyński.

Białoskórski, Mazikiewicz, Lubomirski, J. Urbański, Bobrzyński, Małachowski, Bał, Gorayski, Czaykowski, Staniszewski, Standnicki, Tad. Cieński, Milewski, Krzysztofowicz, Abrahamowicz, Traczewski, Kozłowski.

Sekretarz p. Mazikiewicz czyta:

W n i o s e k

posła Hanczakowskiego i tow. w sprawie zapomogi dla powiatu turczańskiego.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

z funduszków krajowych odpowiednią sumę jako nadzwyczajną zapomogę na zakupno zboża i paszy dla ludności całego powiatu turczańskiego, któremu grozi głód z powodu, że w dniach 23. do 25. września b. r. mróz wynoszący 2° R. zniszczył nie tylko zboże (owies, jęczmień i żyto jare), ale także jarzyny w polu tak, że ludność znajduje się w rozpacz i ostatniej nędzy.

Lwów, d. 4. października 1907.

Wnioskodawca:
Hanczakowski w. r.

W. Szwed, Stapiński, Mazikiewicz, Korol, Kuryłowicz, Wilczkiewicz, F. Włodek, Huryk, Mogilnicki, Barabasz, Effinowicz, Krempa, Szmigielski, Staruch.

I n t e r p e l a c y a

posła dra Korola i tow. do c. k. Rządu w sprawie budowy szkoły w Ławrykowie w przysiółku Kopeie powiatu Rawskiego.

We wsi Ławryków na przysiółku Kopeie w pow. Rawa ruska zorganizowano drugą szkołę dla której postanowiono pobrać budynek szkolny i w tym celu rozpisaną konkurencyę.

Dotyczący operat konkurencyjny zatwierdziło c. k. Starostwo w Rawie ruskiej postanowieniem z 27 lipca 1906 l. 1488.

Od tego czasu sprawa ta spoczywa, bo Rada szkolna okręgowa w Rawie ruskiej tą sprawą zupełnie nie zajmuje się, datków konkurencyjnych nie ściąga, a dzieci muszą cisnąć się w małej wiejskiej chatce, którą gmina z konieczności wynajęła na tymczasowe pomieszczenie szkoły.

Ponieważ wedle uchwały stron konkurencyjnych budynek szkolny miał być już w tym roku oddany do użytku, a do teraz ściąganie konkurencyi ani na krok nie postąpiło, zapytują podpisani:

Czy gotów c. k. Rząd przez c. k. Radę szkolną krajową przedsięwziąć odpowiednie środki, ażeby budowa szkoły w przysiółku Kopeie ad Ławryków czem prędzej była dokonana.

Lwów, dnia 4. października 1907.

Interpelant
Korol w. r.

Oleśnicki, Żardecki, Stapiński, F. Włodek, Mazikiewicz, Wilczkiewicz, Hanczakowski, Mogilnicki, Szmigielski, Szwed, Bojko, Barabasz, Kuryłowicz, Krempa, J. Jaworski, Effinowicz.

I n t e r p e l a c y a

posła Hanczakowskiego i tow. w sprawie utworzenia posterunku żandarmeryi w Tarnawie niższej i Jasionce masiowej powiatu turczańskiego — do c. k. Komisarza rządowego.

Wydział krajowy pismem z 8. czerwca 1903 l. 46799 zawiadomił Radę powiatową w Turce o utworzeniu dwóch wymienionych posterunków żandarmeryi — lecz c. k. Namiestnictwo reskryptem z 6. listopada 1903 l. 13987 pr. zawiadomiło Wydział krajowy, że otwarcie tych posterunków nastąpić nie może dla braku odpowiedniego pomieszczenia. Ponieważ Wy-

dział powiatowy turezański postarał się już o odpowiednie budynki — a oprócz tego właściciel Tarnawki niższej Franciszek Sęk Turowski oświadczył gotowość oddania bezinteresownie swojego domu na pomieszczenie posterunku żandarmeryi, i chce to spełnić — dlatego podpisani zapytują:

Czy i kiedy c. k. Rząd zechce dwa wyżej wymienione posterunki otworzyć?

We Lwowie, 4. października 1907.

Interpelant
Hanczakowski w. r.

Ochrymowicz, J. Jaworski, Oleśnicki, Mogilnicki, Szwed, Wilczkiewicz, Szponder, Korol, Mazikiewicz, Staruch, Barabasz, Hurryk, Szmigielski, Kuryłowicz.

Marszałek oznajmia, że pierwsze czytanie odczytanych wniosków umieści na porządku dziennym jednego z najbliższych posiedzeń, interpelacye zaś odstąpi p. Komisarzom rządowemu względnie Wydziałowi krajowemu.

Przed przystąpieniu do porządku dziennego Marszałek udziela głosu p. Oleśnickiemu.

Przemawia p. Oleśnicki z zapytaniem do przewodniczącego komisji szkolnej w sprawie wniosków przekazanych komisji szkolnej w przedmiocie założenia gimnazjów z językiem wykładowym ruskim w Brzeżanach, Stryju i Sumborze.

Izba przystępuje do porządku dziennego, którego pierwszym punktem jest:

Pierwsze czytanie wniosku p. Kazimierza Lubomirskiego o konieczności ochrony od klęsk pożaru.

Przemawia p. Kazimierz Lubomirski uzasadniając swój wniosek a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do Wydziału krajowego jako komisji.

Marszałek zwróciwszy uwagę wnioskodawcy, że Wydział krajowy jako komi-

sya może tylko w ciągu bieżącej sesji przyjść ze sprawozdaniem, gdyż Wydział krajowy jako komisya funkcjonuje tylko podczas sesji sejmowej, podaje wniosek formalny p. Kazimierza Lubomirskiego pod głosowanie.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie zmiany §. 86 ust. gm. z 13 marca 1889 dz. u. kr. Nr. 24, §. 82 ust. gm. z 3. lipca 1896 dz. u. kr. Nr. 51 i §. 80 ust. gm. z 12. sierpnia 1866 dz. u. kr. Nr. 19 w brzmieniu ustawy z 18. marca 1888 dz. ust. kraj. Nr. 36.

Sprawozdawca p. Wereszczyński uwolniony od czytania sprawozdania wnosi na przekazanie tego przedłożenia komisji gminnej.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie wyłączenia przysiółka Podmanastyrzek ze związku gminy Hrycowola i utworzenie z niego samoistnej gminy administracyjnej.

Sprawozdawca p. Wereszczyński uwolniony od czytania sprawozdania, wnosi na przekazanie tego przedłożenia komisji administracyjnej.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie wyłączenia przysiółka Berezów średni ze związku gminy Berezów wyżny i utworzenia z niego samoistnej gminy administracyjnej.

Sprawozdawca p. Wereszczyński uwolniony od czytania sprawozdania, wnosi na przekazanie tego przedłożenia komisji administracyjnej.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacji powiatowej w Turce na pobór w r. 1908 wyższych dodatków powiatowych do podatków bezpośrednich.

Sprawozdawca p. Wereszczyński odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego zakończone następującym wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Reprezentacji powiatowej w Turce zezwala się pobierać w r. 1908 dodatki powiatowe w wysokości 58% od państwowych podatków bezpośrednich w powiecie przypisanych z wyłączeniem podatku osobisto dochodowego, a to obok 10% ustawowego dodatku na rzecz powiatowego funduszu dróg gminnych.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Uchwalwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania tej uchwały bez czytania, przyjmuje Izba powyższą uchwałę w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie komisji budżetowej o sprawozdaniu Wydziału krajowego w przedmiocie użycia nadwyżki dochodów Banku krajowego za rok 1906.

Sprawozdawca p. Laskowski uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Sejm przeznaczą z nadwyżki dochodów Banku krajowego za rok 1906 pozostałą jeszcze po udotowaniu funduszu kra-

jowego kwotę 71.827 K 53 gr. na dotację funduszu inwestycyjnego, utworzonego uchwałą sejmową z d. 11. marca 1907.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Następuje:

Sprawozdanie komisji budżetowej o sprawozdaniu Wydziału krajowego w przedmiocie budowy gmachu na umieszczenie ceramicznej i naftowej stacji doświadczalnej przy politechnice we Lwowie.

W zastępstwie sprawozdawcy p. Rutowskiego p. Stanisław Jędrzejowicz uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Sejm upoważnia Wydział krajowy do przeprowadzenia budowy domu na umieszczenie krajowej stacji ceramicznej i naftowej na gruntach c. k. Politechniki we Lwowie leżących, pod warunkiem, że c. k. Rząd przyczyni się przynajmniej w połowie do kosztów budowy oraz urządzenia tego budynku.

II. Sejm upoważnia Wydział krajowy do pokrycia połowy kosztów powyższej budowy na razie z własnych funduszy, a następnie do zaciągnięcia w tym celu pożyczki w 4% obligacjach komunalnych Banku krajowego w kwocie, któraby gotówką dała 60.000 K.

III. Sejm upoważnia Wydział krajowy do wstawiania w coroczny budżet krajowy od roku 1908 począwszy kwoty, jaka się okaże konieczną na umorzenie i oprocentowanie tej pożyczki.

Izba bez rozprawy uchwała powyższe wnioski komisji, głosując oddzielnie nad każdym z tych wniosków I—III które p. sprawozdawca odczytuje.

Uchwalwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania uchwały II bez czytania, przyjmuje

Izba powyższą uchwałę w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie komisji budżetowej o powiększeniu personalu krajowego biura melioracyjnego.

W zastępstwie sprawozdawcy p. Rutowskiego, p. Jędrzejowicz Stanisław uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm powiększa personal techniczny krajowego biura melioracyjnego o siedmiu etatowych inżynierów II. klasy i siedmiu etatowych inżynierów-adjunktów i upoważnia Wydział krajowy do obsadzenia tych posad z dniem 1. stycznia 1908.

Marszałek otwiera rozprawę.

Przemawia p. Maryewski i stawia następującą rezolucję:

Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby przeznaczonych techników do oddziału dla wodociągów i kanalizacyi w gminach

w pierwszej linii do powyższych robót ich używał.

Upoważnia się Wydział krajowy o dal-sze powiększenie personalu technicznego o dwóch inżynierów w oddziale dla wodociągów i kanalizacyi, gdyby nawał robót tego wymagał.

Izba powyższą rezolucję p. Maryewskiego popiera.

Przemawia członek Wydziału krajowego p. Pilat.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca, poczem Izba uchwała wniosek komisji, a w oddzielnem głosowaniu odrzuca rezolucję p. Maryewskiego, którą Marszałek odczytuje.

Następuje:

Sprawozdanie komisji budżetowej o sprawozdaniu Wydziału krajowego w przedmiocie zmiany etatu urzędników krajowego biura kolejowego.

Sprawozdawca p. Leo uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Zmieniając uchwałę z dnia 2. listopada 1903. i uchwałę z dnia 13. listopada 1905, ustanawia się następujący etat krajowego biura kolejowego:

D o d a t k i

		Placa	akty- walny	2 pięcio- letnie po	1 trzy- letni	4 trzyle- tnie po	3 trzy- letnie po
K o r o n y							
Ranga VI.	1 Dyrektor . . .	6.400	1.472	800	800	—	—
„ VII.	1 Zastępca dyrektora	4.800	1.288 i fun- kcyjny 800	600	400	—	—
„ VII.	2 Starsi inżynierowie	4.800		600	400	—	—
„ VIII.	3 Inżynierowie I. kl.	3.600	1.104	400	400	—	—
„ IX.	6 Inżynierów II. klasy . . .	2.800	960	—	—	200	—
„ X.	8 Inżynierów-adjun- któw . . .	2.200	768	—	—	—	200

Ranga VI.	1 Radca	6.400	1.472	800	800	—	—
„ VIII.	1 Wicesekretarz	3.600	1.104	400	400	—	—
„ X.	1 Koncepista	2.200	768	—	—	—	200
„ VIII.	1 Konsulent dla spraw taryfowych i komercyjnych	3.600	1.104	400	400	—	—
„ IX.	1 adjunkt rachun- kowy	2.800	960	—	—	200	—
„ X.	1 Oficyal rachunkowy	2.200	768	—	—	—	200
„ XI.	1 Asystent rachun- kowy	1.600	576	—	—	—	200
„ IX.	1 adjunkt administr.- manip.	2.800	960	—	—	200	—
„ XI.	1 Inspicyent - ryso- wnik	1.600	576	—	—	—	200
„ XI.	1 Asystent manipula- cyjny	1.600	576	—	—	—	200

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji budżetowej w przedmiocie przyznania w drodze łaski zaopatrzenia dla Piotra Grabowskiego, byłego stróża w gmachu sejmowym.

Sprawozdawca p. Skałkowski uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm przyznaje Piotrowi Grabowskiemu, wysłużonemu stróżowi w gmachu sejmowym, jako dar z łaski stałe zaopatrzenie 480 K rocznie od 1. stycznia 1908.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji gospodarstwa krajowego w sprawie wniosku posła Brunickiego o przyspieszenie regulacji Wereszycy.

W zastępstwie nieobecnego sprawozdawcy p. Czeza, p. Brykczyński uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, ażeby celem przyspieszenia regulacji rzeki Wereszycy zmienił w porozumieniu z Wydziałem krajowym rozporządzenie wykonawcze z 10. września 1906 Nr. 137 dz. u. kr. o tyle, iżby przy odpowiednim podwyższeniu rocznych rat zasiłku państwowego postanowił przeprowadzenie tej regulacji w ciągu lat dziesięciu — począwszy od 1. stycznia 1906.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji gminnej o petycji gminy miasteczka Głogów o zaliczenie jej do rzędu miejscowości, które podlegają ustawie z dnia 3. lipca 1896 Nr. 51 dz. u. kr.

Sprawozdawca p. Bał odczytuje sprawozdanie zakończone następującym wnioskiem:

Petycję gminy miasteczka Głogów Ls. 1302, odstępuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i zdania sprawy na najbliższej sesji sejmowej.

Marszałek otwiera rozprawę.

Przemawia p. Jędrzejowicz Stanisław i stawia poprawkę, aby zamiast słów „zdania sprawy“ wstawić słowa: „postawienia wniosku“.

Izba powyższą poprawkę p. Jędrzejowicza Stanisława popiera.

Po zamknięciu rozprawy i zrzeczeniu się głosu przez p. sprawozdawcę, Izba uchwała wniosek komisji z wyłączeniem słów: „zdania sprawy“, a następnie w oddzielnem głosowaniu uchwała poprawkę p. Jędrzejowicza Stanisława.

Następuje:

Dalszy ciąg rozprawy szczegółowej nad projektem ustawy łowieckiej.

Marszałek oznajmia, iż § 53-ci został już przez Izbę przyjęty zgodnie z wnioskiem komisji, z wyłączeniem tylko słowa „koty“ którego opuszczenia domagał się w swojej poprawce p. Skołyzewski. Obecnie następuje tylko głosowanie nad tą poprawką p. Skołyzewskiego.

Marszałek poddaje powyższą poprawkę p. Skołyzewskiego pod głosowanie.

Izba odrzuca poprawkę p. Skołyzewskiego.

Sprawozdawca p. Laskowski czyta, oświadczywszy poprzednio imieniem komisji, iż w drugim ustępie zamiast słów „wyżej stwierdzonego“ ma być słowo „tego“, a w trzecim ustępie po słowie „władza“ dodać należy słowo „ta“.

§. 54.

Na właścicieli samoistnych okręgów myśliwskich, dzierżawców polowań oraz

ustanowionych myśliwych wkłada się obowiązek tępienia o każdej porze niedźwiedzi, wilków, rysi, żbików i dzików.

W razie stwierdzonego zaniedbania tego obowiązku władza polityczna zarządzi po poprzednim upomnieniu tępienie wymienionej zwierzyny na koszt uprawnionych do polowania przez ustanowione ze swego ramienia osoby.

Władza ta może również w takim wypadku dzierżawę polowania zbiorowego za rozwiązana uznać (§. 27.) względnie przedłożyć c. k. Namiestnictwu wniosek o zarządzenie zmiany osoby myśliwego (§. 39.).

Wykazane koszta nadzoru i tępienia wyżej wymienionej zwierzyny, ściągnie polityczna władza powiatowa w drodze egzekucyi politycznej.

Marszałek otwiera rozprawę.

Przemawia p. Skołyzewski stawiając poprawkę, aby w wierszu szóstym po słowie „zarządzi“ dodać słowa „w jak najkrótszym czasie“.

Izba poprawkę powyższą p. Skołyzewskiego, którą Marszałek odczytuje, popiera.

Marszałek oznajmia, iż do 54 zgłosił p. Krempa następującą poprawkę:

Dodać do ustępu pierwszego słowo: „i lisów“.

Resztę ustępów skreślić aż do §. 55 i dodać na to miejsce ustęp drugi, który będzie brzmiał:

Wolno jednak jest, gdy ten obowiązek nie będzie dokonany, każdemu właścicielowi gruntu przydybanego dzika, wilka, rysia, żbika na swym gruncie, a lisa na swym dziedzińcu w odległości 200 metrów zabijać z broni palnej i na swą własność zabierać. Nadto wolno z wiosną i w porze jesiennej w czasie zasiewów na swym polu zabijać kruki i gawrony.

Izba powyższą poprawkę p. Krempy popiera.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba uchwala §. 54 zgodnie z wnioskiem komisji, uchwala następnie poprawkę p. Skołyszewskiego, a w oddzielnem głosowaniu odrzuca poprawkę p. Krempy.

Sprawozdawca czyta, oświadczywszy poprzednio imieniem komisji, iż słowo „osobistego“ ma być skreślone, po słowie zaś „bezpieczeństwa“ ma być dodane słowo „osób“, a po słowie „stamtąd“ słowo „zwierząt“.

§. 55.

Dziki i zwierzęta groźne dla bezpieczeństwa osób, oraz dla bezpieczeństwa inwentarzy gospodarskich, trzymać wolno tylko w zwierzyńcach zabezpieczonych zupełnie przeciw wydostaniu się stamtąd zwierząt na zewnątrz.

Izba bez rozprawy uchwala § 55 zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 56.

Zwierzyńca szkodliwą są w rozumieniu niniejszej ustawy oprócz wymienionych w §. 54. także lisy, kuny leśne i domowe, teńhórze i łasice, wiewiórki, chomiki, wydry, wszelkie gatunki orłów, sokół, białożór, sokół wędrowny, raróg, kobuz, drzemlik, kania wielka, kania czarna, jastrząb, krogulec, błotnik (rybołówka trzcinnik), czapla siwa, mewa siwa, puchacz, dzierzba, sroka, kruk i gawron.

Tępienie wymienionej zwierzyny szkodliwej jest okowiazkiem uprawnionych do wykonywania polowania i ustanowionych przez nich strażników łowieckich.

Tylko wybieranie jaj wymienionych wyżej ptaków szkodliwych i wybieranie młodych z gniazda, jak również wykopy-

wanie i zabieranie lisów z jamy, oraz zabijanie i zabieranie kun, teńhórzów, łasie, chomików jest każdemu na swoim gruncie, jak również na miejscach stanowiących dobro publiczne, dozwolonem.

Właściciel sadu, położonego w pobliżu domów lub zabudowań gospodarskich, a otoczonego murem, parkanem lub innym stałem ogrodzeniem, co najmniej na metr wysokiem i utrzymanem w takim stanie, iż w zwykłych warunkach uniemożliwia przedostanie się zwierzyny, z wejściem przez zamykane drzwi lub wrota, może poza czasem ochronnym zabijać i zabierać sobie zające, któreby dostały się w obręb takiego ogrodzenia.

Nadto z pomiędzy zwierzyny łownej może właściciel gruntu zabijać zapadłe na gruncie w stadach dzikie gęsi i kaczki, które się wówczas stają jego własnością.

O ile uprawnionemu do rybołówstwa służą dalej idące prawa, osądzić należy według przepisów o rybołówstwie na wodach śródlądowych.

Marszałek otwiera rozprawę.

Przemawia p. Żardecki stawiając poprawkę, aby zamiast czwartego ustępu umieścić następujący ustęp:

Właściciel ogrodu (owocowego lub warzywnego) położonego w pobliżu domów lub zabudowań gospodarskich, a otoczonego płotem, murem, parkanem lub innym stałem ogrodzeniem utrzymanem w takim stanie, iż w zwykłych warunkach uniemożliwia przedostanie się zwierzyny, z wejściem przez zamykane drzwi lub wrota, może zwierzynę łowną i szkodliwą zabijać i na swoją własność zabierać.

Marszałek udziela głosu zapisanemu do głosu p. Skołyszewskiemu.

P. Skołyszewski rzeka się głosu.

Przemawia p. Hanczakowski i stawia poprawkę, ażeby ustęp czwarty skreślić, a natomiast wstawić następujący ustęp:

Właściciel sadu lub ogrodu, położonego w pobliżu domów lub zabudowań gospodarczych, a otoczonego stałym ogrodzeniem utrzymanym w takim stanie, iż w zwykłych warunkach uniemożliwia przedostanie się zwierzyny, — może nawet z użyciem broni palnej zabijać i zabierać sobie zające, któreby się dostały w obręb takiego ogrodzenia.

Przemawia p. Korol i stawia następujące poprawki, aby:

1) w ustępie trzecim po słowach „zabijanie i zabieranie“ dodać „dzików, niedźwiedzi, wilków, rysi, żbików“, ewentualnie zaś na wypadek odrzucenia poprawki p. Żardeckiego i poprawki p. Hanczakowskiego;

2) w ustępie czwartym w przedostatnim wierszu wstawić po słowie „może“ słowa „nawet w czasie ochronnym“.

Przemawia p. Bojko stawiając następujące poprawki:

1) w ustępie 4. opuścić słowa: „a otoczonego murem“ itd. aż do słów „wrota“;

2) po słowie „może“ opuścić słowa: „poza czasem ochronnym“;

3) po słowach „zające“ dodać słowa „i króliki“.

Przemawia p. ks. Jaworski.

Przemawia p. Buynowski, stawiając poprawkę, aby w trzecim ustępie w trzecim wierszu po słowie „zabijanie“ dodać słowa „także z broni palnej“.

Przemawia p. Huryk.

Przemawia p. Stadnicki, zwracając się z prośbą do Marszałka, aby przy głosowaniu nad poprawką p. Żardeckiego słowo „płatem“ osobno podał pod głosowanie.

Przemawia p. Krempa.

Przemawia p. Kramarczyk i stawia poprawkę, aby w czwartym ustępie, w trzecim wierszu u góry zamiast słów „sta-

łem ogrodzeniem“ umieścić słowa „jakimkolwiek ogrodzeniem“.

Przemawia p. Tadeusz Cieński, stawiając poprawkę, aby przedostatni ustęp od słowa „Nadto“ aż do „własnością“ opuścić.

Po zamknięciu rozprawy Marszałek odczytuje postawione przy §. 56 poprawki pp. Żardeckiego, Hanczakowskiego, Buynowskiego, Korola (dwie), Bojki (trzy) Kramarczyka i Tadeusza Cieńskiego.

Izba wszystkie powyższe poprawki oddzielnie popiera.

Przemawia p. sprawozdawca, przyjmując poprawkę p. Korola, aby w trzecim ustępie po słowach „zabijanie i zabieranie“ dodać słowa: „dzików, niedźwiedzi, rysiów, i żbików“. P. sprawozdawca przyjmuje następnie poprawkę p. Hanczakowskiego, która pociąga za sobą zmianę stylizacji ustępu czwartego, oraz przyjmuje poprawkę p. Bojki, ażeby w czwartym ustępie w ostatnim wierszu po słowie „zające“ dodać słowa „i króliki“.

Izba uchwała ustęp pierwszy i drugi §. 56 zgodnie z wnioskiem komisji, następnie uchwała ustęp trzeci §. 56 zgodnie z wnioskiem komisji wraz z poprawką p. Korola, przyjętą przez sprawozdawcę, w oddzielnym zaś głosowaniu odrzuca poprawkę p. Buynowskiego, postawioną przy tym ustępie.

Marszałek oznajmia, iż jeżeli nikt się temu nie sprzeciwi, to zarządzi głosowanie nad ustępem czwartym §. 56 w następujący sposób: najpierw poda pod głosowanie poprawkę p. Żardeckiego z opuszczeniem wyrazu „płatem“, a w razie przyjęcia poprawki poda osobno pod głosowanie wyraz „płatem“. Gdyby poprawka p. Żardeckiego została przyjęta, dalsze głosowanie nad ustępem czwartym odpadnie. Jeżeli zaś poprawka p. Żardeckiego upadnie, podda pod głosowanie ustęp czwarty według wniosku p. Hanczakowskiego, na który zgodził się p. sprawozdawca z opuszcze-

niem jedynie słów „nawet z użyciem broni palnej“, a następnie podda te słowa osobno pod głosowanie. Jeżeli wniosek p. Hanczakowskiego zostanie uchwalony, odpadną poprawki p. Bojki z wyjątkiem słów: „i króliki“, które osobno będą przedmiotem głosowania.

Gdy się nikt takiemu sposobowi głosowania nie sprzeciwi, Marszałek zarządza głosowanie.

Izba odrzuca poprawkę p. Żardeckiego, Marszałek oznajmia, iż tem samem odpada poprawka p. Kramarczyka do wniosku p. Żardeckiego. Izba uchwała następnie poprawkę p. Hanczakowskiego, którą Marszałek odczytuje, z wyłączeniem słów: „nawet z użyciem broni palnej“. Odrzuciwszy następnie słowa „nawet z użyciem broni palnej“ uchwała Izba w oddzielnem głosowaniu słowa „i króliki“, które p. Bojko w swej poprawce proponował.

Marszałek oznajmia, iż do ustępu czwartego jest jeszcze dodatek p. Korola.

Przemawia w sprawie formalnej p. Hanczakowski.

P. Korol cofa swoją poprawkę.

Izba uchwała następnie oddzielnie ustęp piąty i szósty §. 56 zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta, oświadczywszy poprzednio imieniem komisji, iż w drugim ustępie §. 57 w czwartym wierszu zamiast słów: „odpowiada właściciel“ ma być „odpowiadają właściciel względnie właściele (§. 43)“. W trzecim ustępie zamiast pierwszego słowa „Może“ ma być „Mogą“, a w czwartym wierszu tego ustępu słowo „mu“ należy skreślić.

§. 57.

Za szkody wyrządzone w ziemiopłodach przez niedźwiedzie i dziki odpowiedzialni są właściciele samoistnych okręgów myśliwskich i dzierżawcy polowań zbioro-

wych w granicach swoich okręgów myśliwskich.

Tylko w razie, gdyby przyległe do samoistnego okręgu polowania okręgi polowania zbiorowego nie były wydzierżawione i wykonywanie prawa polowania na nich było w rękach ustanowionych myśliwych, odpowiadają właściciel względnie właściciele (§. 43) samoistnego okręgu za szkody zrażdzone przez wymienioną zwierzynę w odległości do 500 metrów od granic obszaru leśnego swego okręgu na terytorium polowania zbiorowego.

Mogą jednak zażądać od politycznej władzy powiatowej upoważnienia do tępienia zwierzyny szkodliwej na całej powierzchni graniczących, a nie wydzierżawionych okręgów polowań zbiorowych i władza ma niezwłocznie upoważnienia takiego udzielić.

W razie gdyby dzierżawca polowania zbiorowego, względnie właściciel samoistnego okręgu graniczącego z niewydzierżawionym okręgiem polowania zbiorowego zapłacił w roku tytułem wynagrodzenia za szkody wyrządzone przez wymienioną zwierzynę kwotę większą, niż dwukrotny czynsz dzierżawny, względnie większą niż trzecią część opłacanego ze stanowiącej samoistny okręg powierzchni podatku gruntowego i widocznem było, że właściciele lub dzierżawcy jednego lub kilku graniczących okręgów polowania obowiązku tępienia szkodliwej zwierzyny należycie nie wykonują, może właściciel lub dzierżawca polowania zażądać od władzy zastosowania przepisów §. 54. i polityczna władza powiatowa jest w takim wypadku obowiązana ustanowić swój nadzór i straż łowiecką w celu tępienia szkodliwej zwierzyny na koszt opieszaleń właścicieli lub dzierżawców.

Marszałek otwiera rozprawę i udziela głosu zapisanemu do głosu przy tym paragrafie p. Buynowskiemu.

P. Buynowski zrzeka się głosu.

Marszałek udziela głosu p. Korolowi.

Przemawia p. Korol, stawiając poprawki, a mianowicie:

1) ustęp drugi ma mieć następującą stylizację: „Właściciel samoistnego okręgu polowania odpowiada nadto za szkody zrządzone przez wymienioną zwierzynę w odległości do 500 metrów od granic obszaru leśnego swego okręgu na terytorium polowania zbiorowego“.

2) ustęp 3. opuścić.

3) wstawić nowy paragraf jako §. 58, skreślony przez komisję §. 57 projektu Wydziału krajowego, który opiewa:

W okolicach, gdzie dziki wyrządzają znaczne szkody w ziemiopłodach lub uprawie rolnej, a uprawnieni do wykonywania polowania obowiązku tępienia ich (§. 54) zadość nie czynią, ma polityczna Władza powiatowa na doniesienie poszkodowanych udzielić osobom, ze strony których nadużycia obawiać się nie potrzeba, po zasięgnięciu co do nich opinii Wydziału powiatowego, nawet bez zgody uprawnionego do polowania, na pewien czas bezpłatne certyfikaty myśliwskie z dozwoleństwem tępienia z broni palnej dzików lub innej szkodliwej zwierzyny (§. 56 al. 1) w obrębie ściśle oznaczonego obszaru, który nie może przekraczać granic okręgu polowania zbiorowego.

O wydaniu bezpłatnych certyfikatów zawiadomi jednocześnie Władza polityczna powiatowa tak uprawnionego do polowania, jako też i miejscowe Władze policyjne.

Przemawia p. Mycielski i stawia poprawkę, aby trzy ostatnie ustępy § 57 skreślić.

Przemawia p. Trzesieski, stawiając następującą poprawkę jako dodatek do drugiego ustępu:

„Odpowiedzialność ta nie dotyczy szkód wyrządzonych w 20 kilometrowym pasie od granicy węgierskiej“.

Przemawia p. Skołyżewski.

Przemawia p. Hupka.

Przemawia p. Korol i cofa swoje dwie pierwsze poprawki.

Przemawia p. Mycielski cofając swoją poprawkę.

Przemawia p. Stapiński.

Po zamknięciu rozprawy Marszałek podaje do poparcia odczytaną przez siebie poprawkę p. Trzecieckiego.

Izba poprawkę p. Trzecieckiego popiera.

Przemawia p. sprawozdawca.

Izba uchwała § 57 zgodnie z wnioskiem komisji, a w oddzielnem głosowaniu odrzuca poprawkę p. Trzecieckiego.

Marszałek podaje do poparcia odczytaną przez siebie poprawkę trzecią p. Korola.

Izba poprawkę tę p. Korola popiera, a następnie bez rozprawy, po przemówieniu p. sprawozdawcy, ją odrzuca.

Sprawozdawca czyta:

§. 58.

Polityczna władza powiatowa może także zarządzić w celu tępienia drapieżnej i szkodliwej zwierzyny publiczne obławy i ma prawo wezwać sąsiednich właścicieli i dzierżawców polowania, by dostarczyli swych strażników łowieckich jako strzelców.

Mieszkańcy gmin sąsiednich mają obowiązek na wezwanie władzy dostarczyć bezpłatnie nagonki w odpowiedniej ilości.

Marszałek otwiera rozprawę.

Przemawia p. Huryk, stawiając poprawkę, by drugi ustęp §. 58 skreślić.

Przemawia p. Krempa i stawia poprawkę, aby w pierwszym ustępie po słowach „publiczne obławy“ dodać słowa: „a także i łownej zwierzyny w tym wypadku, jeśli wskutek zaniedbania dzierżaw-

wcy ta zwierzyna nadmiernie się rozmnożyła“.

Przemawia p. Korol, stawiając następujące poprawki:

1) opuścić w ostatnim wierszu słowo „bezpłatnie“,

2) dodać trzeci ustęp: „Koszta obławy i nagonki ponoszą właściciele samostnych polowań względnie także dzierżawcy polowań zbiorowych, na terytorium których okazała się potrzeba zarządzenia obławy“.

Przemawia p. Wodzicki, stawiając wniosek o skreślenie zupełne §§. 58 i 59.

Przemawia p. Stapiński, stawiając poprawkę, aby po wierszu drugim pierwszego ustępu dodać słowa: „może wydawać bezpłatne certyfikaty myśliwskie z dozwoleństwem tępienia z broni palnej dzików i szkodliwej zwierzyny“.

Po zamknięciu rozprawy Marszałek odczytuje i podaje do poparcia poprawki postawione przy tym paragrafie, a mianowicie poprawki pp. Korola (dwie), Krempey, Huryka, Wodzickiego i Stapińskiego.

Izba poprawki te oddzielnie popiera.

Przemawia p. sprawozdawca.

Marszałek oznajmia, iż ponieważ są dwa wnioski na opuszczenie, jeden p. Wodzickiego na opuszczenie całego § 58, a drugi p. Huryka na opuszczenie drugiego ustępu tego paragrafu, poda przeto § 58 pod głosowanie ustępami, a jeżeli się wniosek komisji utrzyma, poda następnie pod głosowanie poprawki postawione przy tym paragrafie.

Izba w oddzielnem głosowaniu odrzuca pierwszy ustęp, a następnie drugi ustęp wniosku komisji.

Marszałek oznajmia, iż §. 58 przestał przeto istnieć.

Sprawozdawca czyta:

§. 59.

Przy tego rodzaju obławach nie wolno nikomu zabijać innej zwierzyny oprócz tej, dla wyłączenia której została obława zarządzoną.

Ubita w ten sposób zwierzyna sprzedana będzie przez Władzę zarządzającą obławę w drodze publicznej licytacji, a kwotę uzyskaną ze sprzedaży należy wręczyć Wydziałowi powiatowemu na korzyść funduszu ubogich odnośnej gminy.

Po przemówieniu sprawozdawcy, tudzież po zwróceniu uwagi przez Marszałka, iż §. 59 jest tylko konsekwencyą §. 58 i skoro § 58 upadł, to i §. 59 istnieć nie może, Izba bez rozprawy odrzuca §. 59.

Sprawozdawca czyta, oświadczywszy poprzednio, iż wobec skreślenia §. 58 i §. 59 numerację następujących paragrafów należy przesunąć o dwie cyfry(jednostki) wstecz.

§. 58.

Każdy posiadacz gruntu może w obrębie swego obejścia domowego używać dla tępienia szkodliwej zwierzyny (§. 54.), oraz lisów, kun, teńców i łasic, żelazek, łapek i innych przyrządów samochwytnych, winien jednak przy tem zachować wszelkie ostrożności, by nie spowodować niebezpieczeństwa dla ludzi i zwierząt pożytecznych, winien też ustawić odpowiednie, łatwo dostrzegalne znaki ostrzegające.

Nadto winien posiadacz gruntu, zamierzający korzystać z powyższego uprawnienia, uwiadomić o tem uprawnionego do polowania, by tenże mógł zapobiedz ewentualnemu używaniu wspomnianych przyrządów do chwytania innej zwierzyny, mianowicie zwierzyny łownej.

Marszałek otwiera rozprawę nad §. 60, a obecnie po odrzuceniu §§. 48 i 59 nad §. 58.

Przemawia p. Wodzicki, stawiając poprawkę, by w drugim ustępie od słów: „by tenże“ aż do końca, t. j. do słów: „zwierzyny łownej“ opuścić.

Przemawia p. ks. Wilczkiewicz, stawiając poprawkę, aby drugi ustęp §. 58 skreślić.

Przemawia p. Bojko.

Po zamknięciu rozprawy Marszałek odczytuje poprawki pp. Wodzickiego i ks. Wilczkiewicza i podaje je do poparcia.

Izba poprawki te oddzielnie popiera.

Przemawia p. sprawozdawca przyjmując poprawkę p. Wodzickiego.

Izba uchwała ustęp pierwszy §. 58 zgodnie z wnioskiem komisji, uchwała następnie ustęp drugi §. 58 od słów: „Nadto winien“ aż do słów: „do polowania“ zgo-

dnie z wnioskiem komisji, a oddzielnie odrzuca resztę tego ustępu od słów: „by tenże“ do słów: „zwierzyny łownej“.

Marszałek oznajmia, iż ma zamiar odroczyć posiedzenie do wieczora, przedtem jednak udziela głosu p. ks. Czartoryskiemu, celem dania odpowiedzi na zapytanie, wyśtosowane do niego przez p. Oleśnickiego jako przewodniczącego komisji szkolnej.

Przemawia p. ks. Czartoryski.

Marszałek odracza posiedzenie do godziny 7. wieczorem.

Przerwa posiedzenia godzina 2 minut 12 po południu.

Dalszy ciąg posiedzenia z dnia 4. października 1907.

Początek o godzinie 7 minut 32 wieczorem.

Marszałek konstatuje dostateczną liczbę posłów i otwiera napowrót przerwane posiedzenie.

Marszałek oznajmia, iż na porządku dziennym jest dalszy ciąg rozprawy szczegółowej nad projektem ustawy łowieckiej i następuje rozprawa nad §. 61, który jest obecnie §. 59.

Sprawozdawca czyta, oświadczywszy poprzednio imieniem komisji, iż w ustępie pod c) w czwartym wierszu słowo „ogrodach“ ma być skreślone, a w piątym wierszu tego zamiast „§. 65“ ma być „§. 63“.

III. O szkodach wyrządzonych przez polowanie i przez zwierzynę.

A) O obowiązkach odszkodowania.

§. 59.

Uprawniony do wykonywania polowania ma obowiązek wynagrodzić według przepisów niniejszej ustawy:

a) szkodę wyrządzoną przy wykonywaniu polowania przez niego samego, jego

personal łowiecki, nagonkę, gości myśliwych i przez konie i psy tych osób;

b) szkodę wyrządzoną przez zwierzynę szkodliwą w myśl §. 57. niniejszej ustawy;

e) szkodę wyrządzoną w granicach swego okręgu polowania na gruncie i w płonach przez wszelką inną zwierzynę łowną, oraz szkodę wyrządzoną przez tęż zwierzynę w sadach (z wyjątkiem sadów w §. 56. określonych), szkółkach i drzewkach owocowych pod warunkami w §. 63. wyszczególnionymi.

Jeżeli prawo do wykonywania polowania służy więcej osobom, odpowiadają one solidarnie za szkody wyrządzone przez polowania i przez zwierzynę.

Marszałek otwiera rozprawę.

Przemawia p. Mycielski, stawiając następujący dodatek na końcu wniosku komisji:

Władza polityczna może zażądać od uprawnionych do wykonywania polowania złożenia odpowiedniego zabezpieczenia na pokrycie szkód.

Przemawia p. Korol, stawiając poprawki:

1) aby zmienić stylizację pierwszej części ustępu pod c) od słów: „szkodę wyrządzoną“ aż do „zwierzyne łowną“ w następujący sposób: „szkodę wyrządzoną w granicach swego okręgu polowania na gruncie, w plonach i zwierzętach domowych przez wszelką inną zwierzynę szkodliwą i przez zwierzynę łowną“;

2) dodać jako ostatni ustęp skreślony przez komisję ostatni ustęp §. 61 przedłożenia Wydziału krajowego, a mianowicie:

Uprawniony do wykonywania polowania ma prawo, jeśli zostanie pociągnięty do wynagrodzenia szkody zrzędzonej przez dziki, żądać zwrotu kwoty, wypłaconej tytułem odszkodowania, w zwykłej drodze sądowej od właściciela lub dzierżawcy polowania w lasach, z których wyszły dziki, które wyrządziły szkodę, musi jednak przeprowadzić dowód, że one wyszły z owych lasów.

Przemawia członek Wydziału krajowego p. Pilat i stawia następujący dodatek na końcu ustępu pod c): „z wyjątkiem wszakże szkód wyrządzonych przez stada zapadłych dzikich gęsi i kaczek“.

Przemawia p. Mycielski, stawiając poprawkę, aby w ustępie pod c) w czwartym wierszu po słowach „z wyjątkiem sadów“ dodać słowa i „ogrodów“.

Po zamknięciu rozprawy Marszałek odczytuje poprawki wniesione przy tym paragrafie, a mianowicie dwie poprawki p. Korola, dwie poprawki p. Mycielskiego i poprawkę p. Pilata, podając je oddzielnie do poparcia.

Izba powyższe poprawki popiera.

Przemawia p. sprawozdawca i przyjmuje poprawki p. Mycielskiego i poprawkę p. Pilata.

Izba uchwała §. 59 wraz z nagłówkiem zgodnie z wnioskiem komisji z wyłącze-

niem ustępu pod c); odrzuca następnie poprawkę p. Korola co do zmiany stylizacji ustępu pod c), a w oddzielnem głosowaniu uchwała ustęp pod c), zgodnie z wnioskiem komisji z poprawkami pp. Mycielskiego i Pilata, przyjętemi przez sprawozdawcę.

Izba uchwała dodatkowy ustęp proponowany przez p. Mycielskiego, a oddzielnie, po przemówieniu sprawozdawcy, odrzuca dodatkowy ustęp p. Korola.

Sprawozdawca czyta:

§. 60.

Za szkody wyrządzone przez wszelkiego rodzaju hodowaną zwierzynę, która się wydostanie ze zwierzyńców zamkniętych, odpowiedzialni są ich posiadacze.

Izba bez rozprawy uchwała §. 60 zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 61.

Każdy posiadacz gruntu ma prawo zabezpieczać swoje grunta przeciw wdzieraniu się zwierzyny; poczynione jednak w tym celu urządzenia nie mogą być przysposobione do łapania zwierzyny.

Wyjątki od tego przepisu zawiera §. 60.

Wolno również każdemu odstraszać i odpędzać zwierzynę od swoich gruntów przez urządzenie straszycel, ogni nocnych i t. p., gdyby zaś skutek takiej obrony zwierzę zraniło się lub zginęło, to nprawnieny do polowania nie może domagać się odszkodowania.

Marszałek otwiera rozprawę.

Przemawia p. Filip Włodek, stawiając poprawkę, aby w trzecim ustępie po słowach: „ogni nocnych“ dodać słowa: „przez puste wystrzały z broni palnej“.

Po zamknięciu rozprawy Izba popiera powyższą poprawkę p. Filipa Włodka, którą Marszałek odczytuje.

Sprawozdawca przemawia, sprzeciwiając się przyjęciu powyższej poprawki p. Filipa Włodka.

Izba uchwała §. 61 zgodnie z wnioskiem komisji, w oddzielnym zaś głosowaniu odrzuca poprawkę p. Filipa Włodka.

Sprawozdawca czyta:

§. 62.

Także uprawniony do polowania, może cudze grunta, w obrębie swego okręgu polowania leżące, ubezpieczać od szkód, przez zwierzynę urządzanych, zapomocą odgrodzeń i innych środków ostrożności, jednak w taki sposób, aby ubezpieczenie to nie przeszkadzało posiadaczom w prowadzeniu gospodarstwa.

Pomimo to uprawniony do polowania odpowiada za szkodę, jeżeli nie dowiedzie, że eel tych urządzeń z winy poszkodowanego został udaremniony.

Marszałek otwiera rozprawę.

Przemawia p. Filip Włodek i stawia poprawkę, aby w drugim ustępie ostatnie dwa wiersze od słów: „jeżeli nie dowiedzie“ do końca opuścić.

Po zamknięciu rozprawy Izba poprawkę tę p. Filipa Włodka popiera.

Po przemówieniu p. sprawozdawcy Izba uchwała §. 62 do słów: „jeżeli nie dowiedzie“ zgodnie z wnioskiem komisji, a następnie uchwała oddzielnie zgodnie z wnioskiem komisji ostatnie dwa wiersze §. 62 od słów: „jeżeli nie dowiedzie“ do końca.

Sprawozdawca czyta, zwróciwszy przedtem uwagę, iż na podstawie uchwały przy §. 56 powziętej, należy i w §. 63 dodać w drugim wierszu w zaklamrowanym zdaniu po słowie „sadów“ słowo „i ogrodów“.

§. 63.

Szkody wyrządzone przez zwierzynę w sadach (z wyjątkiem sadów i ogrodów

w §. 56. określonych), ogrodach warzywnych i ozdobnych, w szkółkach drzew, wreszeie na stojących pojedynczo młodych drzewkach mają być tylko wtedy wynagradzane, jeżeli się okaże, że szkoda nastąpiła mimo, że dla ochrony uszkodzonych przedmiotów właściciel poczynił takie urządzenia, które wśród zwykłych okoliczności szkodzie rzeczonyj zapobiedz są w stanie. Wzbronienie wstępu na grunta wskazane w ust. 2. §. 50. uważane być ma za zrzeczenie się wynagrodzenia szkody, która wyrządzoną być może na tych gruntach przez polowanie lub przez zwierzynę.

Marszałek otwiera rozprawę i udziela głosu zapisanemu p. Kuryłowiczowi, a następnie p. Korolowi.

P. Kuryłowicz i p. Korol zrzekają się głosu.

Przemawia p. Szmigielski i stawia wniosek na skreślenie całego §. 63.

Przemawia p. Skołyszewski i stawia poprawkę, ażeby we wierszu 6, 7 i 8 opuścić ustęp od słów: „takie urządzenia“ do słów: „w stanie“, a natomiast wstawić słowa: „obowiązanie słomą na 1 m. wysokie“.

Przemawia p. Huryk.

Po zamknięciu rozprawy Marszałek podaje do poparcia wniosek p. Szmigielskiego o skreślenie §. 63.

Izba wniosek powyższy p. Szmigielskiego popiera.

Marszałek odczytuje poprawkę p. Skołyszewskiego i podaje ją do poparcia.

Izba poprawkę tę p. Skołyszewskiego popiera.

Przemawia p. sprawozdawca, poczem Izba uchwała §. 63 zgodnie z wnioskiem komisji, z wyłączeniem ustępu, którego opuszczenia p. Skołyszewski w swojej poprawce żąda, następnie odrzuca Izba poprawkę p. Skołyszewskiego i w oddzielnym głosowaniu uchwała Izba wyłączony ustęp

od słów: „takie urządzenia“ do słów: „w stanie“ zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 64.

Przy ocenieniu wszelkiej szkody w ziemiopłodach zarządzanej przez polowanie i zwierzynę należy przyjąć w rachunek tylko rzeczywistą stratę po potrąceniu kosztów, jakiby poszkodowany jeszcze ponieść musiał aż do zebrania plonów.

Marszałek otwiera rozprawę.

Przemawia p. Kuryłowicz, stawiając poprawkę, aby opisać słowa: „po potrąceniu kosztów, jakiby poszkodowany jeszcze ponieść musiał aż do zebrania plonów“.

Przemawia p. Huryk.

Przemawia p. Skołyszewski, stawiając wniosek o skreślenie całego §. 64.

Przemawia p. Hanczakowski.

Przemawia p. Paszkowski.

Po zamknięciu rozprawy Izba oddzielnie popiera poprawki p. Skołyszewskiego i p. Kuryłowicza, które Marszałek odczytuje.

Przemawia p. sprawozdawca, poczem Izba uchwała §. 64 zgodnie z wnioskiem komisji najpierw do słów: „po potrąceniu kosztów“, t. j. do tego końcowego ustępu, którego opuszczenia p. Kuryłowicz w swojej poprawce się domagał, a następnie w oddzielnem głosowaniu uchwała końcowy ustęp od słów: „po potrąceniu kosztów“.

Sprawozdawca czyta, oświadczywszy wpierw, iż w drugim wierszu „(§. 61)“ zmienić należy na „(§. 59)“.

B) Postępowanie.

§. 65.

Wszelkie żądania wynagrodzenia szkód zarządzonych przez polowanie i zwierzynę

(§. 59.) zgłoszone być muszą przez poszkodowanego u uprawnionego do polowania, celem ugodowego załatwienia, bezpośrednio lub za pośrednictwem naczelnika gminy, który pomocy swej celem ugodowego załatwienia udzielić jest zobowiązany. W razie nieprzyjścia do skutku ngody rozstrzygają stanowczo i bez odwołania powoływane w każdym poszczególnym wypadku sądy rozjemcze.

Marszałek otwiera rozprawę.

Przemawia p. Oleśnicki i stawia wniosek, aby w miejsce §§. 65 – 73 proponowanych przez komisję wstawić §§. 67 – 75 z projektu Wydziału krajowego, a na wypadek gdyby wniosek był odrzucony stawia następujące poprawki do §. 65:

a) we wierszu piątym opuścić słowo: „pomocy swej celem ugodowego załatwienia udzielić jest obowiązany“ — a zamiast tych słów przyjąć ma ustęp: „obowiązany jest do dni trzech wdrożyć między stronami postępowanie ugodowe“;

b) w ustępie szóstym po słowach: „do skutku“ dodać słowa: „w ciągu dni pięciu“.

Przemawia p. Buynowski.

Marszałek udziela głosu zapisanemu do głosu przy tym paragrafie p. Hanczakowskiemu.

P. Hanczakowski zrzeka się głosu.

Przemawia p. Kramarczyk, wnosząc odmienną następującą stylizację §. 65.

Wszelkie żądania wynagrodzenia szkody przez zwierzynę łowną zarządzanej mają być dochodzone przez Zwierzchność gminną, a w drugiej instancyi przez władzę polityczną.

Przemawia p. Huryk.

Przemawia p. Szajer.

Na wniosek formalny p. Urbańskiego Izba uchwała zamknięcie rozprawy.

Marszałek udziela głosu p. ks. Jaworskiemu, zapisanemu do głosu jeszcze przed zamknięciem rozprawy.

Przemawia p. ks. Jaworski.

Marszałek odczytuje i podaje do poparcia wnioszek p. Oleśnickiego.

Izba wniosek ten p. Oleśnickiego popiera.

Izba popiera następnie oddzielnie odczytane przez Marszałka poprawkę p. Kramarczyka i ewentualne poprawki p. Oleśnickiego.

Przemawia p. sprawozdawca i przyjmuje ewentualne poprawki p. Oleśnickiego.

Izba odrzuca wniosek p. Kramarczyka a następnie wniosek p. Oleśnickiego i uchwala §. 65 wraz z nagłówkiem zgodnie z wnioskiem komisji z uwzględnieniem obu ewentualnych poprawek p. Oleśnickiego, przyjętych przez sprawozdawcę.

Sprawozdawca czyta:

§. 66.

Na wniosek Wydziału powiatowego zamianuje polityczna władza powiatowa dla poszczególnych grup okręgów myśliwskich w powiecie przewodniczących sądów rozjemczych i ich zastępców na przeciąg lat trzech.

W razie, gdyby Wydział powiatowy w wyznaczonym mu terminie najmniej 14 dni nie przedłożył wniosków, dokona nominacji polityczna władza powiatowa według swego uznania.

Przewodniczący i jego zastępca mają być przed objęciem swych obowiązków przez polityczną władzę powiatową zaprzysiężeni.

Marszałek otwiera rozprawę.

Przemawia p. Oleśnicki, stawiając następujące poprawki:

a) w ustępie pierwszym, w pierwszym wierszu zamiast słów „Wydział powiatowego“ umieścić słowa „Zwierzchności gminnej“.

b) w ustępie pierwszym w drugim wierszu opuścić wyraz „grup“;

c) po ustępie pierwszym a przed drugim wstawić nowy ustęp: „W okręgach myśliwskich, w których skład wchodzi grunt, należące do obszaru dworskiego w rozmiarze co najmniej połowy gruntów całego okręgu myśliwskiego wynoszących, ma prawo także właściciel obszaru dworskiego przedstawić politycznej władzy powiatowej swe propozycje co do osoby przewodniczącego sądu polubownego“;

d) w ustępie drugim w pierwszym wierszu zamiast słów „Wydział powiatowy“ umieścić słowa: „Zwierzchność gminna, względnie przełożony obszar dworskiego“;

e) przy końcu dodać jako ostatni ustęp: „Przewodniczący i jego zastępca muszą być na terytorium danego okręgu stale zamieszkali“, na wypadek zaś gdyby ta poprawka pod e) upadła, ewentualna poprawka, jako ostatni ustęp: „Przewodniczący albo jego zastępca muszą być na terytorium danego okręgu stale zamieszkali“.

Marszałek udziela głosu zapisanemu przy tym paragrafie p. Hanczakowskiemu.

P. Hanczakowski zrzeka się głosu.

Przemawia p. Stapiński i stawia następującą poprawkę: we wierszu pierwszym pierwszego ustępu zamiast słów: „Wydział powiatowego“ mają być słowa: „Rady gminnej“, a tak samo w pierwszym wierszu drugiego ustępu zamiast słów „Wydział powiatowy“ ma być „Rada gminna“.

Przemawia p. Kuryłowicz, stawiając następujące poprawki:

1) w ustępie pierwszym po słowach „Wydział powiatowego“ dodać słowa „po

zasiągnięciu opinii interesowanych Zwierzchności gminnych“;

2) na końcu pierwszego ustępu dodać: „z terna przez Wydział powiatowy zaproponowanego“;

3) na końcu drugiego ustępu dodać: „jednak po zasiągnięciu opinii interesowanych Zwierzchności gminnych“.

Marszałek odczytuje poprawki postawione przy §. 66, a mianowicie poprawki posłów Oleśnickiego, Stapińskiego i Kuryłowicza i podaje każdą z nich oddzielnie do poparcia.

Izba powyższe poprawki każdą oddzielnie popiera.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca, godząc się imieniem komisji na wszystkie poprawki p. Kuryłowicza i na ewentualną poprawkę p. Oleśnickiego, jednak z pewną modyfikacją, a mianowicie ustęp dodatkowy ostatni, proponowany przez p. Oleśnickiego, według tej modyfikacji miałby brzmieć: „Przewodniczący lub jego zastępca muszą być na terytorium danej grupy okręgów myśliwskich stale zamieszkali“.

Marszałek oznajmia, iż wobec przyjęcia przez p. sprawozdawcę poprawek p. Kuryłowicza stały się one wnioskami komisji i razem z wnioskami komisji podda je pod głosowanie. Również przyjętą została przez sprawozdawcę z jego modyfikacją dodatkowa poprawka (ewentualna) p. Oleśnickiego.

Marszałek poddaje najpierw pod głosowanie poprawki p. Oleśnickiego a) i d), tudzież poprawkę p. Stapińskiego.

Izba powyższe poprawki, a mianowicie poprawki p. Oleśnickiego pod a) i d), tudzież poprawkę p. Stapińskiego oddzielnie głosując odrzuca.

Izba uchwała najpierw słowo „grup“, którego skreślenia w swojej poprawce p. Oleśnicki żądał, a następnie uchwała resztę

§. 66 zgodnie z wnioskiem komisji z uwzględnieniem trzech poprawek p. Kuryłowicza, które p. sprawozdawca imieniem komisji przyjął. Izba odrzuciwszy dalej oddzielnie poprawki c) i e) p. Oleśnickiego, jak również odrzuciwszy w oddzielnem głosowaniu ewentualną jego poprawkę postawioną na wypadek odrzucenia poprawki e), uchwała poprawkę p. Oleśnickiego przyjętą przez sprawozdawcę w zmodyfikowanej formie.

Sprawozdawca czyta:

§. 67.

Przewodniczący sądów rozjemczych względnie jego zastępca obowiązany jest w razie wniesienia do niego pisemnego lub ustnego doniesienia o szkodzie i niedojściu ugody wezwać natychmiast wyznaczonych przez obie strony mężów zaufania, z którymi ma w przeciągu 10 dni od doniesienia szkodę na miejscu zbadać i orzeczenie wydać, o ile za zgodą męża zaufania strony skarżącej nie uzna za potrzebne odroczyć stanowcze orzeczenie do czasu zbiorów.

Marszałek otwiera rozprawę.

Przemawia p. Oleśnicki stawiając poprawkę, aby w piątym wierszu zamiast słów: „10 dni“ wstawić słowa: „3 dni“.

Przemawia p. Tadeusz Cieński, stawiając następującą poprawkę: w końcowym ustępie al. 6. zamiast słów: „za zgodą męża zaufania strony skarżącej nie uzna“ wstawić słowa: „na żądanie któregokolwiek z mężów zaufania nie zostanie uznanem“.

Przemawia p. Huryk.

Przemawia p. Buynowski.

Przemawia p. Szajer.

Przemawia p. Cieński Tadensz.

Przemawia p. Huryk.

Przemawia p. ks. Stojalowski i stawia poprawkę, aby przy §. 67 umieścić następujący dodatkowy ustęp:

W razie niedojścia do skutku sądu polubownego w przeciągu dni 10 z winy przewodniczącego sądu ewentualnie jego zastępcy, wolno jest stronie poszkodowanej udać się na drogę prawa.

Po zamknięciu rozprawy Marszałek odczytuje postawione przy §. 67 poprawki pp. Oleśnickiego, Cieńskiego Tadeusza i ks. Stojałowskiego i podaje je każdą oddzielnie do poparcia.

Izba popiera poprawkę p. Oleśnickiego, nie popiera poprawki p. Tadeusza Cieńskiego i popiera wreszcie poprawkę p. ks. Stojałowskiego.

Po przemówieniu p. sprawozdawcy, który imieniem komisji przyjmuje poprawkę p. ks. Stojałowskiego, Izba uchwała §. 67 łącznie z poprawką p. ks. Stojałowskiego przyjętą przez sprawozdawcę zgodnie z wnioskiem komisji, z wyłączeniem słów „10 dni“, odrzuca następnie poprawkę p. Oleśnickiego i oddzielnie uchwała słowa „10 dni“ zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 68.

Poszkodowany ma równocześnie z doniesieniem o szkodzie wymienić przewodniczącemu sądów rozjemczych swego męża zaufania.

Uprawniony do polowania ma wyznaczyć stałego swego męża zaufania, może go jednak za uwiadomieniem przewodniczącego sądów rozjemczych każdego czasu odwołać i innym zastąpić.

Jeżeli strona w przeciągu 7 dni od wezwania swego męża zaufania nie wyznaczy, lub jeżeli wyznaczony na wezwanie przewodniczącego się nie stawia, zamianuje członka sądu rozjemczego sam przewodniczący, o czem niezwłocznie stronę zawiadomi.

Marszałek otwiera rozprawę i udziela głosu zapisanemu do głosu przy tym paragrafie p. Buynowskiemu.

P. Buynowski zrzeka się głosu.

Marszałek udziela głosu p. Oleśnickiemu.

Przemawia p. Oleśnicki stawiając poprawkę, aby w trzecim ustępie w pierwszym wierszu zamiast słów: „w przeciągu 7 dni“ wstawić słowa: „w przeciągu 5 dni“.

Marszałek udziela głosu zapisanemu p. Hanczakowskiemu, a następnie p. Stapińskiemu.

Posłowie Hanczakowski i Stapiński nieobecni w Izbie.

Po zamknięciu rozprawy Izba popiera poprawkę p. Oleśnickiego.

Przemawia p. sprawozdawca, godząc się na poprawkę p. Oleśnickiego.

Izba uchwała §. 68 zgodnie z wnioskiem komisji z uwzględnieniem poprawki p. Oleśnickiego, przyjętej przez sprawozdawcę.

Sprawozdawca czyta, oświadczywszy poprzednio, iż w pierwszym ustępie §. 69 w trzecim wierszu zamiast „§. 61“ ma być „§ 59“.

§. 69.

Zbadawszy szkodę na miejscu i stwierdziwszy istnienie szkody oraz rozstrzygnąwszy, czy szkoda istotnie przez polowanie lub zwierzynę w myśl §. 59. zrzadzoną została, ma sąd rozjemczy orzec o wysokości wynagrodzenia.

Jeżeli między mężami zaufania stron porozumienie co do przyznania wynagrodzenia i co do wysokości tegoż nie nastąpi, orzeka przewodniczący sądu rozjemczego o przyznaniu wynagrodzenia według swego uznania, a o wysokości tegoż w granicach wniosków mężów zaufania.

Marszałek otwiera rozprawę.

Przemawia p. Buynowski stawiając poprawkę, aby do §. 69 dodać jako drugi ustęp: „Wolno jednak obu stronom zache-

pięć wysokość przyznanego wynagrodzenia w drodze zwykłego sporu“.

Marszałek udziela głosu zapisanemu p. Oleśnickiemu.

P. Oleśnicki zrzeka się głosu.

Marszałek udziela głosu zapisanemu p. Hanczakowskiemu.

P. Hanczakowski nieobecny w Izbie.

Przemawia p. Kuryłowicz i stawia ewentualną następującą poprawkę na wypadek odrzucenia poprawki p. Buynowskiego; na końcu §. 69 dodać ustęp:

Przeciw temu orzeczeniu służy obom stronom rekurs do politycznej Władzy powiatowej, jako ostatecznej instancji, w ciągu 14 dni od doręczenia orzeczenia.

W razie rekursu może polityczna Władza powiatowa przeprowadzić najpóźniej w 14 dniach ponowne dochodzenia przy wezwaniu obu stron i ewentualnie także zaprzysiężonego znawcy gospodarza wględnie leśnika.

Po zamknięciu rozprawy Marszałek odczytuje poprawkę p. Buynowskiego, a następnie ewentualną poprawkę p. Kuryłowicza i podaje je oddzielnie do poparcia.

Izba powyższe poprawki p. Buynowskiego i Kuryłowicza popiera.

Przemawia p. sprawozdawca, przyjmując poprawkę p. Buynowskiego.

Izba uchwała §. 69 zgodnie z wnioskiem komisji, łącznie z poprawką p. Buynowskiego przyjętą przez sprawozdawcę.

Marszałek oznajmia, iż wobec uchwalenia poprawki p. Buynowskiego odpada ewentualna poprawka p. Kuryłowicza.

Sprawozdawca czyta, sprostowawszy poprzednio w drugim ustępie w drugim wierszu „§. 61“ na „§. 59“.

§. 70.

Do kwoty przyznanego odszkodowania doliczyć należy i wraz z nią ściągnąć kwo-

tę kosztów urzędowania sądu rozjemczego i wynagrodzenia przewodniczącego za stracony czas.

W razie orzeczenia, że szkody niema, lub że szkoda nie przez polowanie lub zwierzyne (§. 59.) zrządzoną została, ponosi kosztą te wyłącznie ten, kto się o wynagrodzenie szkody npominał. Również skarżący ponosi całe kosztą w takim razie, jeżeli przyznane mu wynagrodzenie nie jest wyższem od połowy kwoty, jaką mu stro-na przeciwna dobrowolnie ofiarowała.

Marszałek otwiera rozprawę.

Zapisani do głosu pp. Buynowski i Oleśnicki zrzekają się głosu, a p. Hanczakowski nieobecny w Izbie.

Przemawia p. ks. Stojałowski i stawia poprawkę, aby skreślić w drugim ustępie słowo „połowy“.

Przemawia p. Szajer stawiając poprawkę, aby końcowy ustęp od słów „Również skarżący“ do końca skreślić.

Przemawia p. Stapiński.

Na zapytanie Marszałka p. ks. Stojałowski cofa swoją poprawkę.

Przemawia p. Huryk.

Po zamknięciu rozprawy Izba popiera poprawkę p. Szajera, odczytaną przez Marszałka.

Przemawia p. sprawozdawca.

Izba uchwała §. 70 zgodnie z wnioskiem komisji z wyłączeniem końcowego ustępu, którego skreślenia domagał się w swojej poprawce p. Szajer, a następnie w oddzielnem głosowaniu uchwała wyłączony ustęp od słów: „Również skarżący“ do końca zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 71.

Przyznana przez sąd rozjemczy kwota odszkodowania i kosztów winna być uisz-

czoną w ciągu dni 14 od daty orzeczenia sądu.

O przymusowe ściągnięcie tej kwoty zwrócić się należy do właściwego sądu, który ma postępowanie egzekucyjne zarządzić, o ile strona przeciwna nie wystąpiła w terminie dni 30-tu ze skargą o unieważnienie orzeczenia sądu rozjemczego z powodów przewidzianych w §. 595. procedury cywilnej.

Marszałek otwiera rozprawę.

Przemawia p. Buynowski i zapowiada poprawkę, dla wystylizowania której uprasza Marszałka o pozostawienie mu chwili czasu.

Marszałek oznajmia, iż § 71 pozostaje w zawieszeniu, i wzywa p. sprawozdawcę do odczytania następnego paragrafu

Sprawozdawca czyta :

§. 72.

Przewodniczący sądów rozjemczych wykluczonym być ma od orzekania w tych wypadkach, gdzie wchodzi w grę interesu majątkowe osób z nim w pierwszym lub drugim stopniu spokrewnionych lub powinowatych, względnie interesu osób, od których jest służbowo zawisłym. Obowiązki przewodniczącego sądu rozjemczego obejmie w takim wypadku zastępca przewodniczącego.

Marszałek otwiera rozprawę.

Przemawia p. Kuryłowicz stawiając poprawkę, aby po słowach „służbowo zawisłym“ dodać następujący ustęp: „Wolno także poszkodowanemu równocześnie ze zgłoszeniem szkody (§. 67) wyłączyć tegoż przewodniczącego bez podania powodu od orzekania w dotyczącej sprawie“.

Po zamknięciu rozprawy Izba powyższą poprawkę p. Kuryłowicza, odczytaną przez Marszałka, popiera.

Przemawia p. sprawozdawca, poczem Izba uchwała §. 72 zgodnie z wnioskiem

komisji, a następnie w oddzielnym głosowaniu odrzuca poprawkę p. Kuryłowicza.

Sprawozdawca czyta :

§. 73.

Szczegółowe przepisy o urzędowaniu sądów rozjemczych i o szacowaniu szkód, o wykluczeniu przewodniczących od orzekania, jak również o obliczaniu kosztów i wysokości dyet przewodniczących wyda po wysłuchaniu wniosków Wydziału krajowego e. k. Namiestnik.

Izba bez rozprawy uchwała §. 73 zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta :

C) Ugodowe unormowanie wynagrodzenia szkód.

§. 74.

Uprawnieni do polowania mogą zawierać z właścicielami gruntów dobrowolne umowy, określające obowiązek wynagrodzenia szkód wyrządzonych przez polowanie lub zwierzynę odmiennie od postanowień niniejszej ustawy. Praw i roszczeń płynących z takich dobrowolnych umów mogą interesowani dochodzić i bronić jedynie na zwykłej drodze prawa.

Izba bez rozprawy uchwała §. 74 wraz z nagłówkiem zgodnie z wnioskiem Komisji.

Sprawozdawca czyta, sprostowawszy poprzednio w pierwszym ustępie „(§. 67)“ na „(§. 65)“.

IV. Ogólne postanowienia o Władzach i o postępowaniu niekarnem.

§. 75.

Wykonywanie niniejszej ustawy należy w miarę kompetencji, oznaczonej w poszczególnych przepisach, do sądów rozjemczych (§. 65.), do politycznej władzy powiatowej albo do Namiestnictwa.

Jeżeli gmina, której poruczoną jest polityczna administracja, posiada samodzielne polowanie w obrębie własnego obszaru gminnego, Namiestnictwo załatwia i rozstrzyga w pierwszej instancji wszystkie do tego samodzielnego polowania odnoszące się sprawy, w którychby gmina miała występować jako strona.

Izba bez rozprawy uchwała §. 75 wraz z nagłówkiem zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta :

§. 76.

Rekurs przeciw orzeczeniu politycznej władzy powiatowej wnoszony być ma do Namiestnictwa, przeciw decyzji Namiestnictwa — wyjąwszy wypadki określone w 2 ust. §. 8. i w §. 13. — do Ministerstwa rolnictwa.

Rekurs należy w 14 dniach po doręczeniu orzeczenia wnieść pisemnie lub ustnie n władzy, która orzekła w pierwszej instancji.

Marszałek otwiera rozprawę.

Przemawia p. Krempa stawiając poprawkę, aby w pierwszym ustępie końcowe słowa od „wyjąwszy“ do „Ministerstwa rolnictwa“ skreślić.

Izba powyższą poprawkę p. Krempy popiera.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba uchwała §. 76 zgodnie z wnioskiem komisji, z wyłączeniem ustępu od słów: „wyjąwszy wypadki“ aż do słów: „Ministerstwa rolnictwa“, którego skreślenia domagał się w swojej poprawce p. Krempa, — następnie w oddzielnym głosowaniu uchwała Izba wyłączony powyższy ustęp zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta :

§. 77.

Rekurs wcześniej wniesiony ma z góry skutek zawieszający, wyjąwszy wypadek

w §. 22. przewidziany, albo też gdy względy bezpieczeństwa publicznego i uniknięcia możliwych szkód wymagają bezzwłocznego przeprowadzenia poleconych zarządzeń.

Izba bez rozprawy uchwała §. 77 zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta, sprostowawszy poprzednio w trzecim wierszu „§. 68“ na „§. 66“.

§. 78.

W wypadkach, w których porozumienie między polityczną władzą powiatową a Wydziałem powiatowym nie przyszło do skutku, orzeka — wyjąwszy wypadek określony w §. 66. — c. k. Namiestnictwo po zasięgnięciu zdania Wydziału krajowego.

Izba bez rozprawy uchwała §. 78 zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta :

V. Przekroczenia i kary.

§. 79.

C. k. żandarmerya, zaprzysiężone stráže leśne, stráže myśliwskie i stráže polowe mają obowiązek czuwania nad przepisami niniejszej ustawy i podawania wszelkich dostrzeżonych przekroczeń do wiadomości politycznej Władzy powiatowej.

Izba bez rozprawy uchwała §. 79 wraz z nagłówkiem zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta :

§. 80.

Przekroczenia tej nstawy, jakoteż rozporządzeń i szczegółowych zarządzeń na jej podstawie wydanych, mają być karane, o ile powszechna ustawa karna nie ma zastosowania, przez polityczną Władzę powiatową grzywną od 10 do 100 K. Grzywna ta podwyższoną być może w przypadku

powtórnego przekroczenia, albo jeżeli przekroczenie pociągnęło za sobą znaczną szkodę aż do 200 K. W razie niewypłacalności skazanego należy grzywnę zamienić na karę aresztu, przyczem 10 K. liczy się za jeden dzień aresztu.

W razie cięższych, przez dłuższy czas dokonywanych, albo powtarzanych wykroczeń przeciw niniejszej ustawie, można zamiast grzywny orzec karę aresztu od 1 do 20 dni.

Grzywny wpływają do funduszu ubogich tej gminy, w której obrębie przekroczenie popełnionem zostało.

Marszałek otwiera rozprawę.

Przemawia p. ks. Wilczkiewicz i stawia poprawkę, aby w przedostatnim ustępie zamiast słów: „20 dni“ wstawić słowa: „10 dni“.

Izba powyższą poprawkę p. ks. Wilczkiewicza popiera.

Przemawia p. Bojko.

Przemawia p. Hanczakowski.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca, poczem Izba odrzuciła poprawkę p. ks. Wilczkiewicza, którą Marszałek odczytuje, a następnie w oddzielnym głosowaniu uchwała §. 80 zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta sprostowawszy poprzednio w drugim ustępie cyfrę „60“ na „58“.

§. 81.

W wypadkach przekroczeń §§. 43., 44., 45 l. c), 46. i 47., których dopuszcza się sam uprawniony do polowania, względnie handlarz i właściciel restauracji, należy zarazem orzec utratę zwierzyny złowionej albo zabitej, a względnie podanej na sprzedaż wbrew przepisowi.

Przy przekroczeniach §§. 52. i 58. orzec należy utratę zabranych przyrządów

bez różnicy, czy są one własnością przestępcy lub nie.

Izba bez rozprawy uchwała §. 81 zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta, sprostowawszy poprzednio liczbę „60“ na „58“.

§. 82.

W razie zajęcia przyrządów zakazanych §§. 52. i 58. należy orzec bezwzględnie utratę tych przedmiotów, chociażby niemożliwym było dochodzenie i skazanie tych osób, które się nimi posługiwały.

Izba bez rozprawy uchwała §. 82 zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 83.

Zwierzyna, strzelby i przyrządy, które używane zostały za przypadłe, sprzedawane być mają przez polityczną Władzę powiatową w drodze publicznej licytacji na rzecz funduszu ubogich tej miejscowości, gdzie nastąpiło zajęcie. Przed sprzedażą jednak należy zakazane przyrządy uczynić niezdolnymi do dalszego użytku.

Marszałek otwiera rozprawę.

Przemawia p. Stapiński stawiając poprawkę, aby ostatnie zdanie §. 83 od słów: „Przed sprzedażą“ do końca t. j. do słów: „do dalszego użytku“ skreślić.

Izba powyższą poprawkę p. Stapińskiego popiera.

Po zamknięciu rozprawy i przemówieniu sprawozdawcy, Izba uchwała §. 83 zgodnie z wnioskiem komisji z wyłączeniem ostatniego zdania, którego opuszczenia domagał się p. Stapiński w swojej poprawce, a następnie w oddzielnym głosowaniu uchwała wyłączony ustęp od słów: „Przed sprzedażą“ do końca zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 84.

Z orzeczeniem karnem połączyć należy, o ile nie chodzi o wynagrodzenie szkód przez polowanie i zwierzynę wyrządzonych, także zobowiązanie do wynagrodzenia szkody przekroczeniem spowodowanej, jeżeli z powodu braku dostatecznego wyjaśnienia, nie wypadnie odesłać pretenzji dotyczącej odszkodowania do sądów cywilnych.

Stronom interesowanym, mimo prawomocnych orzeczeń o odszkodowaniu, służy prawo udać się w tych sprawach na zwykłą drogę prawa.

Izba bez rozprawy uchwała §. 84 zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 85.

Jeżeli po przekroczeniu myśliwskim w przeciagu 6 miesięcy, licząc od dnia spełnienia czynu, przestępca nie został pociągnięty do odpowiedzialności, wtedy następuje przedawnienie przekroczenia, co jednak nie uwalnia od obowiązku usunięcia trwającego stanu bezprawnego, jakie przekroczenie to spowodowało.

Izba bez rozprawy uchwała §. 85 zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 86.

Co do właściwości politycznych władz do dochodzenia i karania przekroczeń niniejszej ustawy, co do terminów odwołania i co do odnośnego postępowania zastosowane być mają ogólnie obowiązujące przepisy w administracyjnym postępowaniu karnym.

O karach i w związku z nimi będących zwrotach szkód i kosztów rozstrzyga najwyższej instancji w Ministerstwo spraw wewnętrznych w porozumieniu z Ministerstwem rolnictwa.

Izba bez rozprawy uchwała §. 86 zgodnie z wnioskiem komisji.

Marszałek oznajmia, że Izba wraca do rozprawy nad §. 71, który odczytuje:

§. 71.

Przyznana przez sąd rozjemczy kwota odszkodowania i kosztów winna być uiszczoną w ciągu dni 14 od daty orzeczenia sądu.

O przymusowe ściągnięcie tej kwoty zwrócić się należy do właściwego sądu, który ma postępowanie egzekucyjne zarządzić, o ile strona przeciwna nie wystąpiła w terminie dni 30-tu ze skargą o unieważnienie orzeczenia sądu rozjemczego z powodów przewidzianych w §. 595 procedury cywilnej.

Marszałek oznajmia następnie, iż p. Buynowski zgłosił do tego paragrafu dwie poprawki, a mianowicie:

1) dodatek do pierwszego ustępu:

„o ile w tymże samym terminie którakolwiek strona nie zaczęła orzeczenia Sądu rozjemczego“.

2) wykreślić w drugim ustępie: słowa „strona przeciwna“ a włożyć słowa: „którakolwiek strona“.

Izba powyższe poprawki p. Buynowskiego oddzielnie popiera.

Przemawia p. Kramarczyk.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba uchwała pierwszy ustęp §. 71 zgodnie z wnioskiem komisji, a następnie odrzuca poprawkę pod 1) p. Buynowskiego. Uchwaliwszy następnie ustęp drugi §. 71 zgodnie z wnioskiem komisji, z wyłączeniem słów: „strona przeciwna“, odrzuca Izba w oddzielnym głosowaniu poprawkę pod 2) p. Buynowskiego, odczytaną przez Marszałka i uchwała wkońcu wyłączone

słowa: „strona przeciwna“ zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

VI. Karty myśliwskie.

§. 87.

Nie wolno polować nikomu bez wydanej przez właściwą Władzę karty myśliwskiej, lub bez certyfikatu jej miejsce zastępującego.

Wzór karty myśliwskiej i certyfikatu ustanowi Namiestnictwo w drodze rozporządzenia.

Izba bez rozprawy uchwała § 87 wraz z nagłówkiem zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 88.

Karty myśliwskie i certyfikaty wydaje polityczna Władza powiatowa, w której okręgu ubiegający się o nie w danej chwili przebywa.

Karty myśliwskie może polityczna władza powiatowa wydawać także osobom niezamieszkałym w Galieji.

Izba bez rozprawy uchwała §. 88 zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta, sprostowawszy poprzednio, iż zamiast powołanego w ostatnim wierszu „§. 93“ ma być „§ 91“.

§. 89.

Karta myśliwska wystawioną być może na rok, na trzy lata kalendarzowe, albo na miesiąc.

Certyfikaty wydane będą zatwierdzonym i zaprzysiężonym strażnikom łowieckim, na czas ustanowienia ich strzelcami.

Uprawnieni do polowania, którzy w myśl §. 41. al. 2. niniejszej ustawy przy-

ją na siebie obowiązki dozorców polowania, nie mogą korzystać z certyfikatów (§. 91. al. 2.).

Marszałek otwiera rozprawę.

Przemawia p. Wodzicki, stawiając poprawkę, aby w pierwszym ustępie słowa „albo na miesiąc“ skreślić, a przed słowami „na trzy“ dodać słowo „lub“.

Po zamknięciu rozprawy Izba powyższą poprawkę p. Wodzickiego popiera.

Przemawia p. sprawozdawca i imieniem komisji przyjmuje poprawkę p. Wodzickiego — poczem Izba uchwała §. 89 zgodnie z wnioskiem komisji wraz z poprawką p. Wodzickiego, przyjętą przez sprawozdawcę.

Sprawozdawca czyta:

§. 90.

Karta myśliwska ważna jest na cały obszar Królestwa Galieji wyłącznie dla osoby, na której nazwisko opiewa, zawierać winna nieodłączną od niej fotografię właściciela, nie może więc komu innemu być odstąpiona: nie daje ona jednak prawa polowania bez zezwolenia uprawnionego do polowania.

Kartę powinni posiadacze w czasie wykonywania polowania zawsze mieć przy sobie i okazać ją na żądanie organu bezpieczeństwa.

Marszałek otwiera rozprawę.

Przemawia p. Stapiński, stawiając poprawkę o opuszczenie słów w pierwszym ustępie: „zawierać winna nieodłączną od niej fotografię właściciela“.

Przemawia p. Huryk.

Po zamknięciu rozprawy i poparcu poprawki p. Stapińskiego odczytanej przez Marszałka przemawia p. sprawozdawca, poczem Izba uchwała §. 90 zgodnie z wnioskiem komisji z wyłączeniem słów: „zawierać winna nieodłączną od niej fotografię właściciela, a następnie oddzielnie słowa te uchwała.

Sprawozdawca czyta, sprostowawszy poprzednio cyfrę „91“ we wierszu pierwszym ustępu drugiego na „89“.

§. 91.

Za roczną kartę myśliwską opłacić trzeba taksę 10 koron, za trzyletnią 30 koron, za miesięczną 3 korony. Opłaty te wpływają do funduszu krajowego.

Certyfikaty wystawione według §. 89. nie podlegają opłacie taksy lecz polityczna Władza powiatowa odmówić ma wygania takich certyfikatów, jeżeli powziąć można podejrzenie, że zamierzone jest uchYLENIE SIĘ od obowiązku opłaty taksy.

Marszałek otwiera rozprawę. Przemawia p. Kramarczyk i stawia następującą poprawkę w miejsce ustępu pierwszego.

wyżej	20.000 K	rocznie	200 K,	za 3 lata	600 K,	za miesięczną	60 K.
„	10.000—20.000	„	„	50 „	150 „	15 „	
„	5.000—10.000	„	„	20 „	60 „	6 „	
„	3.000— 5.000	„	„	10 „	30 „	3 „	
„	1.200— 3.000	„	„	5 „	15 „		
niziej	1.200	„	„	2 „	6 „		

2) Jako osobny ustęp do §. 91.

Dla osób mieszkających stale poza granicami państwa i nieopłacających w Austrii podatku osobisto-dochodowego oznacza każdorazem wysokość opłaty za kartę polowania w granicach powyższych postanowień władza polityczna.

Przemawia p. Stapiński.

Przemawia p. Szwed i na wypadek, gdyby poprawka p. Kramarczyka się nie utrzymała stawia poprawkę, aby po pierwszym następie umieścić następujący dodatkowy ustęp:

Opłaty roczne za karty myśliwskie wynosić mają od 60—115 Hekt 2 K

200 „ 5 „

500 „ 10 „

1000 „ 15 „

ponad 1000 „ 20 K

Opłaty te wpływają do funduszu dotyczącej gminy.

Przemawia p. Skołyszewski, stawiając następujące poprawki:

1) we wierszu 1 i 2 zamiast „10 kor... do korony“ umieścić:

osobom opłacającym podatek osob. dochodowy:

Dzierżawcy polowania nieopłacający podatku osobisto-dochodowego płacą taksę myśliwską rocznie po 2 korony.

Po zamknięciu rozprawy Marszałek odczytuje poprawki postawione przy tym paragrafie, a mianowicie: poprawkę p. Kramarczyka, 2 poprawki p. Skołyszewskiego i poprawkę p. Szweda i podaje je do porzeczności.

Izba powyższe poprawki, każdą oddzielnie popiera.

Przemawia p. sprawozdawca i imieniem komisji, stosownie do powziętej w §. 89 uchwały uprasza o opuszczenie w §.

91 w pierwszym ustępie słów: „za miesięczną 3 korony“.

Marszałek podaje pod głosowanie poprawkę pod 1) p. Skołyśzewskiego.

Izba powyższą poprawkę p. Skołyśzewskiego odrzuca.

Marszałek oznajmia, iż tem samem odpada poprawka pod 2) p. Skołyśzewskiego.

Izba odrzuca następnie poprawkę p. Kramarczyka, a w oddzielnem głosowaniu uchwała ustęp pierwszy §. 91 z opuszczeniem słów: „za miesięczną 3 korony“ zgodnie z wnioskiem komisji.

Odrzuciwszy następnie poprawkę p. Szweda uchwała Izba oddzielnie ustęp drugi § 91 zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 92.

Wystawienia karty myśliwskiej odmówić należy:

a) małoletnim, o ile o karty dla nich nie proszą ojcowie, albo opiekunowie;

b) czeladzi, tudzież ubogim, wspieranym przez zakłady dobroczynne, albo z funduszów gminnych;

c) umyślowo chorym i notorycznym pijakom;

d) osobom, które nie mogą się wykazać kartą na broń, o ile ją wedle odnośnych przepisów mieć powinny;

e) na czas pięciu lat po odbyciu kary temu, kto uznany był winnym zbrodni przeciw bezpieczeństwu osoby lub mienia;

f) na czas trzech lat po odbyciu kary temu, który wedle §. 335. ustawy karnej uznany był winnym przestępstwa przeciw bezpieczeństwu życia z powodu nieostrożnego obchodzenia się z bronią palną, albo też przekroczenia kradzieży, względnie udziału w tejsze;

g) na czas dwuletni temu, kto ukarany został za przekroczenie przepisów o ochronie zwierzyny.

Wydania certyfikatów strażnikom łowieckim odmówić należy w wypadkach pod lit. c), e), f) i g) wymienionych.

Marszałek otwiera rozprawę.

Przemawia p. Oleśnicki, stawiając poprawkę, aby zamiast ustępu d) umieścić nowy ustęp w następującej stylizacji: „d) osobom, co do których wykazane są prawne przeszkody uzyskania karty na broń“.

Izba powyższą poprawkę p. Oleśnickiego, którą Marszałek odczytuje, popiera.

Po zamknięciu rozprawy, przemawia p. sprawozdawca, i imieniem komisji przyjmuje poprawkę p. Oleśnickiego.

Izba uchwała §. 92 zgodnie z wnioskiem komisji wraz z poprawką p. Oleśnickiego przyjętą przez sprawozdawcę.

Sprawozdawca czyta, sprostowawszy poprzednią w czwartym wierszu „(§. 94)“ na „(§. 92)“.

§. 93.

Kartę myśliwską odebrać należy bez zwrócenia zapłaconej za nią taksy, jeżeli po wystawieniu zajdzie, lub wiadomą się stanie, co do osoby jej właściciela jedna z powyżej wymienionych (§. 92.) okoliczności wykluczających.

To samo stosuje się także do certyfikatów.

Izba bez rozprawy uchwała §. 93 zgodnie z wnioskiem komisji:

Sprawozdawca czyta:

Ustawa łowiecka

dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy tytuł ustawy zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

Art. I.

Dołączona ustawa łowiecka dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem wchodzi w życie w trzy miesiące po ogłoszeniu jej w dzienniku ustaw krajowych.

Z tą samą chwilą tracą moc obowiązującą dotychczasowe ustawy i rozporządzenia, odnoszące się do przedmiotu niniejszej ustawy, a w szczególności ustawa z dnia 5. marca 1897 Nr. 71 Dz. u. i rozp. kraj.

Izba uchwała bez rozprawy Art. I. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta.

Art. II.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi rolnictwa i Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

Izba uchwała bez rozprawy Art. II. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

U s t a w a

z dnia 1907, która wydaną zostaje ustawa łowiecka dla królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem księstwem Krakowskiem.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje:

Izba uchwała bez rozprawy tytuł i wstęp ustawy zgodnie z wnioskiem komisji.

Marszałek stwierdziwszy, iż ustawa łowiecka uchwaloną została w drngiem czytaniu, oznajmia, iż trzecie czytanie tej

ustawy umieści na porządku dziennym jednego z najbliższych posiedzeń.

Marszałek udziela głosu p. Jędrzejowiczowi Adamowi.

Przemawia p. Adam Jędrzejowicz i stawia następującą rezolucję:

Wzywa się c. k. Rząd, aby przepisy o kartach myśliwskich były ściśle przestrzegane.

Izba powyższą rezolucję p. Adama Jędrzejowicza popiera, poczem po przemówieniu p. sprawozdawcy, który na tę rezolucję się zgadza, Izba bez rozprawy ją uchwała.

Marszałek wzywa sekretarzy do odczytania zgłoszonych wniosków nagłych:

Sekretarz p. Urbański czyta:

W n i o s e k n a g ł y

p. Buynowskiego i towarzyszy w sprawie udzielania zapomogi pogorzecom gminy Borowa pow. pilzneńskiego.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I) Pogorzecom gminy Borowa pow. pilzneńskiego udziela Sejm zapomogi z funduszków krajowych w kwocie 10.000 koron.

II) Wzywa się c. k. Rząd, aby również z taką kwotą przyszedł tymże pogorzecom w pomoc z funduszków państwowych.

Wnioskodawca:
Buynowski.

Wileczkiewicz, Krempa, Pastor, Ochrymowicz, Bojko, Merunowicz, Tarnawski, Bednarski, Michałowski, Gnoiński, Trzeciecki, F. Włodek, Huryk, Syniewski, Szwed, Rayski, Sozański.

P. Buynowski uzasadnia nagłość tego wniosku, a następnie uzasadnia sam wniosek, pod względem zaś formalnym wnosząc na przekazanie go komisji budżetowej.

Izba bez rozprawy uchwała nagłość powyższego wniosku p. Buynowskiego

a następnie również bez rozprawy uchwała przekazanie tego wniosku komisji budżetowej.

Sekretarz p. Urbański czyta:

Wniosek naglący.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Poleca się Wydziałowi krajowemu, ażeby z funduszków, przeznaczonych do jego rozporządzenia na zapomogi dla ludności dotkniętej klęskami, udzielił odpowiedniego zasiłku pogorzelncom w gminie Czerkasy powiatu lwowskiego.

Lwów, 3. października 1907.

T. Merunowicz.

Abrahamowicz, Rayski, Buynowski, Ochrynowicz, Bednarski, Starzyński, Szwed, Żardecki, Tzjecieski, Szajer, Pastor, Kramarczyk, W. Syniewski, Gnoiński, Wilczkiewicz, Michałowski.

P. Merunowicz uzasadnia nagłość tego wniosku, a następnie uzasadnia sam wniosek, wnosząc pod względem formalnym na przekazanie go komisji budżetowej.

Izba bez rozprawy uchwała nagłość powyższego wniosku p. Merunowicza i oddzielnie również bez rozprawy uchwała przekazanie tego wniosku komisji budżetowej.

Sekretarz p. Urbański czyta:

Wniosek naglący.

W myśl ustawy z 11. czerwca 1901 Dz. p. p. Nr. 66 ma być zbudowane przez państwo między innymi spławne połączenie kanału Dunaj-Odra z Wisłą i Dniestrem pod warunkiem, jeżeli kraj zobowiąże się opłacać $\frac{1}{6}$ część kwoty potrzebnej na oprocentowanie i umorzenie obligacji, jakie będą wydane na budowę odnośnego kanału spławnego.

Wedle programu robót ustanowionego przez c. k. Ministerstwo handlu w grudniu

1902 przeznaczono na I okres budowy 1904 do 1912:

1) dla Czech na kanalizację Weltawy w Pradze 14,400.000, koron, a na kanalizację Weltawy od Melnika do Jaromierza 37,000.000 koron, razem 51,400.000 koron;

2) dla Galicyi na budowę kanału spławnego z Krakowa do kanału Dunaj-Odra 30,000.000 koron;

3) dla Morawii i Austrii dolnej na budowę kanału Wiedeń-Ostrawa 104,313.600 koron.

W myśl §. 6 powołanej ustawy kanałowej roboty winny być rozpoczęte najpóźniej w r. 1904 na tych kanałach, do których kosztów Reprezentacye krajów zobowiązują się konkurować.

Uznając potrzebę budowy kanału spławnego łączącego Odrę z Wisłą i Dniestrem, uchwalił Sejm w r. 1903 projekt ustawy o pokryciu części kosztów tego kanału przez kraj, a projekt ten uzyskał sankcyę 2. marca 1904 i ogłoszony został w Dzienniku krajowym pod Nrem 36.

Jakkolwiek kraj dopełnił warunków przepisanych w państwowej ustawie kanałowej, c. k. Rząd mimo upływu lat czterech nie przystąpił weale do rozpoczęcia budowy dróg wodnych w Galicyi, a w szczególności kanału na przestrzeni Zator-Samborek i kanalizacji Wisły w Krakowie i Podgórzu.

Rewizya trasy kanału Zator-Kraków przeprowadzoną została w październiku 1903, reambulacya polityczna przestrzeni Zator-Samborek w r. 1904, reambulacya zaś kanalizacji Wisły w maju i czerwcu 1907 r.

Na projekt szczegółowy kanału Zator-Samborek zgodził się Wydział krajowy w grudniu 1905, roboty więc na tym kanale mogły być rozpoczęte w roku 1906; tymczasem mimo uchwalanych przez Wysoki Sejm rezolucyj, ostatecznie z 12. marca

1907 i licznych urgensów Wydziału krajowego c. k. Ministerstwo handlu nie tylko nie zarządziło robót, lecz wcale nie odpowiada na rezolucję Sejmu i Wydziału krajowego, a co najciekawsze, zarządziło obecnie badanie rentowności kanału Wiedeń-Kraków, który ma stworzyć tanią komunikację 2 zagłębi węglowych nad Odrą i Wisłą, a którego rentowność nie podlega kwestyi, poruczając to badanie urzędnikowi jednej z czeskich Izb handlowych.

Całkiem inaczej ma się rzecz z budową dróg wodnych w Czechach.

Jakkolwiek bowiem czeska ustawa krajowa o budowie dróg wodnych weszła w życie dopiero 24. września 1905 Dz. u. kr. Nr. 124, a więc półtora roku później od galicyjskiej, to c. k. Ministerstwo handlu, nie badając wcale rentowności kanalizacji Łaby między Melnikiem a Jaromierzem, przystąpiło z całą energią do wykupna gruntów i czynności przygotowawczych i wydało już na budowę dróg wodnych w Czechach znaczne sumy.

I tak wedle preliminarza budowy dróg wodnych na r. 1908 wydano na drogi wodne w Czechach oprócz kosztów zarządu (ekspozytury Dyrekcji w Pradze):

a) w latach 1906 i 1907 na wykupno gruntów i praw wodnych dla kanalizacji Wełtawy w Pradze . . .	9,500.000 K
dla kanalizacji Łaby . . .	3,200.000 „

razem . 12,700.000 K

b) na rok 1908 preliminarzu Ministerstwo handlu na wykupno gruntów i budowę:

dla kanalizacji Wełtawy . . .	4,220.000 K
„ „ Łaby . . .	11,810.000 „
na konserwację Łaby . . .	233.000 „

razem . 16,263.000 K

do tego wydatek

w latach 1906 i 1907 . . .	12,700.000 „
----------------------------	--------------

28,963.000 K

tak iż w 3 latach 1906 do 1908 suma wydatków na czeskie drogi wodne wynosić będzie razem z kosztami zarządu 32,056.326 K, czyli przeszło 60% sumy 51,400.000 K preliminowanej na I okres budowy 1904—1912.

Tymczasem na budowę dróg wodnych w Galicyi Ministerstwo handlu nie wydało w pierwszych czterech latach budowy żadnej kwoty, a co gorsza, w preliminarzu na rok 1908 nie przewiduje żadnej kwoty na budowę kanału Zator-Samborek, która to przestrzeń tak pod względem technicznym, jak i administracyjnym jest zupełnie dojrzałą, lecz przeznaczają tylko na kanalizację Wisły 4,368.000 K, która przedstawia zaledwie 14% sumy preliminowanej na I. okres budowy dla Galicyi.

Z uwagi, że budowa dróg wodnych posiada niezmierną doniosłość dla Galicyi, gdyż tylko przy takim transporcie węgla powstać może w kraju wielki przemysł a tem samem proletaryat wiejski, który dla wyżywienia się emigruje za granicę, znajdzie zarobek w krajowych zakładach przemysłowych, z uwagi, że kanalizacja Wisły w Krakowie i Podgórzu, z którą związane są ściśle budowle dla zabezpieczenia tych miast od powodzi, nie cierpi zwłoki, podpisani stawiają następujący

n a g ł y w n i o s e k :

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm ponawiając uchwały swe z dnia 14. listopada 1905 i z dnia 12. marca 1907, wzywa c. k. Rząd, ażeby najdalej z wiosna 1908 rozpoczął budowę kanału spławnego Zator-Samborek, tudzież roboty przy kanalizacji Wisły w Krakowie i Podgórzu.

We Lwowie, d. 3. października 1907

Merunowicz wr.

Syniewski, Głabiński, Lubomirski K., Leo, Rayski, Żardecki, Federowicz, Wł. Czaykowski, Malachowski, Staniszewski, Sare, Skołyszewski, Sozański, Jabłoński, Buy-

nowski, Michałowski, Kleski, Maryewski, Kozłowski.

P. Merunowicz uzasadnia nagłość tego wniosku, a następnie sam wniosek i uprasza o uchwalenie go od razu „in merito“.

Izba bez rozprawy uchwała nagłość powyższego wniosku.

Marszałek wzywa sekretarza do ponownego odczytania wniosku nagłego p. Merunowicza, gdyż nie ma pewności, czy wszyscy posłowie wiedzą, o co się rozchodzi.

Po ponownem odczytaniu przez sekretarza p. Urbańskiego wniosku p. Merunowicza Izba uchwała wniosek ten bez rozprawy.

Sekretarz p. Urbański czyta:

W n i o s e k n a g ł y

posła Franciszka Krempe i tow. w sprawie zapomogi dla pogorzaleców we wsi Schoenauger pow. mieleckiego.

Dnia 12. września b. r. nawiedził gminę Schoenauger mieleckiego powiatu groźny pożar, którego ofiarą padło 12 zagród włościńskich ze wszystkimi zapasami zboża i paszy. Z powodu wiatru i posuchy pożar tak szybko szerzył się, że ludzie nie zdołali nawet ocalić odzieży, a u wielu spaliła się nawet gotówka pieniężna. Szkoda wynosi 51.050 koron! budynki ubezpieczone były za ledwo na kilka tysięcy koron.

Wobec tego stawiamy wniosek:

Wysoki Sejm raczy chwalić:

Poszkodowanym gminy Schoenauger powiatu mieleckiego udziela się odpowiedniej zapomogi z funduszków krajowych.

Wnioskodawca:

Krempa.

Bojko, F. Włodek, Kramarczyk, Wilczkiewicz, Pastor, Oleśnicki, Szwed, Kuryłowicz, Bohaczewski, Barabasz, Buynowski, Szmi-

gielski, J. Jaworski, Mazikiewicz, Huryk, Hanczakowski.

P. Krempa uzasadnia nagłość tego wniosku, a następnie uzasadnia sam wniosek, pod względem zaś formalnym wnosi na przekazanie tego wniosku komisji budżetowej.

Izba bez rozprawy uchwała nagłość powyższego wniosku p. Krempe, a oddzielnie również bez rozprawy uchwała przekazanie tego wniosku komisji budżetowej.

Sekretarz p. Mazikiewicz czyta:

W n i o s e k n a g ł y

posła ks. Bohaczewskiego i towarzyszy w sprawie udzielenia bezzwrotnej zapomogi z funduszków krajowych pogorzalecom gminy Janówka powiatu dolińskiego.

Dnia 1. października b. r. nawiedził straszny pożar wieś Janówkę, powiatu dolińskiego. Zostało zniszczonych 7 zagród włościńskich ze wszystkimi zasobami całorocznego dobytku, tak, że 27 osób nie ma ani dachu ani pożywienia dla siebie i bydła. Szkoda zupełnie nie ubezpieczona wynosi 12.000 koron. Podpisani proszą: Wysoki Sejm raczy bezzwrotną zapomogę z funduszków krajowych tym pogorzalecom udzielić.

Wnioskodawca:

Bohaczewski w. r.

Szmielski, Barabasz, Staruch, Bojko, Mogilnicki, Ochrymowicz, Huryk, F. Włodek, Kuryłowicz, Effinowicz, J. Jaworski, Krempa, Hanczakowski, Oleśnicki, Korol.

P. ks. Bohaczewski uzasadnia nagłość tego wniosku, a następnie uzasadnia sam wniosek, pod względem zaś formalnym wnosi na przekazanie go komisji budżetowej.

Izba bez rozprawy uchwała nagłość powyższego wniosku p. ks. Bohaczewskiego, a oddzielnie również bez rozprawy uchwała przekazanie wniosku komisji budżetowej.

Sekretarz p. ks. Mazikiewicz czyta :

Wniosek nagły

W gminie Jasieniowce, pow. złoczowskiego, pogorzało w maju 1907 trzydzieści zagród włościńskich z żywym i martwym inwentarzem. Szkoda była tylko w małej części ubezpieczona. Z tego powodu panuje w tej gminie wielka nęda.

Wobec tego wnoszą podpisani :

Wysoki Sejm raczy udzielić dla pogorzalców tej gminy zapomogę z funduszków krajowych.

Wnioskodawca :
Oleśnicki w. r.

Hanczakowski, Korol, Bohaczewski, Kuryłowicz, Effinowicz, Szmigielski, Staruch, Barabasz, Huryk, J. Jaworski, Bojko, F. Włodek, Stapiński, Mogilnicki.

P. Oleśnicki uzasadnia nagłość tego wniosku, a następnie uzasadnia sam wniosek, pod względem zaś formalnym wnosi na przekazanie go komisji budżetowej.

Izba bez rozprawy uchwała nagłość powyższego wniosku p. Oleśnickiego, a oddzielnie również bez rozprawy uchwała przekazanie tego wniosku komisji budżetowej.

Sekretarz p. ks. Mazikiewicz czyta :

Wniosek nagły

posła Mogilnickiego i tow. w sprawie udzielania bezzwrotnej zapomogi z funduszków krajowych pogorzalcem gminy Bogdanówka powiatu skałackiego.

Dnia 30. września b. r. o godz. 11 przed południem powstał w Bogdanówce powiatu skałackiego straszny pożar i przy silnym wietrze zniszczył w przeciągu 3 godzin 23 gospodarstw.

Ratunek z powodu wiatru był niemożliwym, a wreszcie większa część ludzi była w polu przy kopaniu kartofli, a więc zgorzały do szczytu wszystkie budynki ra-

zem 63 oprócz tego narzędzia gospodarskie gdziegdzie odzież i bydło, a zboża 1168 kóp. Ogólna szkoda wynosi blisko 50.000 koron. Żadnemu z pogorzalców nie pozostała ani odrobina mąki ani zboża ani paszy — ogólne położenie straszne.

Podpisani wnoszą :

Wysoki Sejm raczy odpowiednią bezzwrotną zapomogę z funduszków krajowych tym pogorzalcem przyznać.

Wnioskodawca :
Mogilnicki w. r.

Szajer, Barabasz, Mazikiewicz, Pastor, J. Jaworski, Szwed, Bojko, Huryk, Bohaczewski, Szmigielski, Effinowicz, Ochrymowicz, Oleśnicki, Wilczkiewicz, Hanczakowski, Kuryłowicz.

W zastępstwie p. Mogilnickiego p. ks. Bohaczewski uzasadnia nagłość tego wniosku, a następnie uzasadnia sam wniosek, pod względem zaś formalnym wnosi na przekazanie tego wniosku komisji budżetowej.

Izba bez rozprawy uchwała nagłość powyższego wniosku p. Mogilnickiego, a oddzielnie również bez rozprawy uchwała przekazanie tego wniosku komisji budżetowej.

Sekretarz ks. Mazikiewicz czyta :

Wniosek nagły

Powiat starsamborski przy tegorocznym nieurodzaju tak wiele ucierpiał, że wielu gospodarzy nawet jednego snopa oziminy nie zebrali. Brak paszy da się tu najbardziej odczuć i szybka pomoc tu konieczna. Dla poratunku biednej, podgórskiej ludności okazuje się konieczna potrzeba bodaj dostarczyć solnej ropy dla bydła.

W powiecie starsamborskim są bogate źródła ropy solnej w Szuminie, Starej Soli i Starej Ropie, które są pozabijane. Podpisani więc wnoszą: Wysoki Sejm raczy bodaj na czas tegorocznego nieurodzaju uchwalić otwarcie tych źródeł solnych

dla ludności powiatu starsamborskiego, ażeby gospodarze mogli ropę swobodnie pobierać dla swego bydła.

Wnioskodawca:

J. Jaworski w. r.

Mazikiewicz, Bohaczewski, Hanczakowski, Wilezkiewicz, Szwed, Ochrymowicz, F. Włodek, Kramarczyk, Staruch, Oleśnicki, Krempla, Kuryłowicz, Barabas, Effenowicz, Huryk.

P. ks. Jaworski uzasadnia nagłość tego wniosku, a następnie uzasadnia sam wniosek, wnosząc pod względem formalnym na przekazanie go komisji solnej.

Izba bez rozprawy uchwała nagłość powyższego wniosku p. ks. Jaworskiego, oddzielnie również bez rozprawy uchwała orzekanie tego wniosku komisji solnej.

Sekretarz p. Urbański czyta:

Wniosek nagły

w sprawie odwodnienia gruntów położonych obok toru kolejowego w trzech gminach powiatu dąbrowskiego.

Z uwagi, że w planie naprawy stosunków wodnych, powstałych wskutek przeprowadzenia rowów przytorowych na linii Tarnów-Szczeczin nie uwzględniono w pełnej mierze dwóch gmin i obszarów dworskich Wólka Grądzka i Wólka Mędrzechowska,

oraz, że zarządzenia zamieszczone do odwodnienia tych gmin, jak twierdzi załączone pismo Rady powiat. w Dąbrowie „zmierają do jeszcze gruntowniejszego ich zatapiańia“,

dalej z uwagi, że zarządzenia mające na celu ochronę gminy Olesno przed dal-

szymi zalewami nie są tak wykonane, aby gminę Olesno od zalewów zabezpieczyło,

z uwagi, że przez zalewy wiosenne i lipcowe w rzeczonych gminach kartofle zgniły, a zboża przepadły, oraz że taka sama klęska grozi tym gminom za nadejściem deszczów jesiennych i wiosennych,

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, aby w gminach powiatu dąbrowskiego i Wólka grądzka, Wólka mędrzechowska i Olesno jeszcze przed nadejściem zimy tak uregulował odpływ wody z rowów przytorowych kolei Tarnów-Szczeczin, żeby pomnienione gminy nie były zalewane wodą płynącą z rowów przytorowych.

Wnioskodawca:

Wilezkiewicz.

Ochrymowicz, Kramarczyk, Huryk, Buynowski, Oleśnicki, Bohaczewski, J. Jaworski, Trzeciecki, Pastor, Barabas, Krempla, Mazikiewicz, Szwed, Włodek, Hanczakowski Białokórski.

P. ks. Wilezkiewicz uzasadnia nagłość tego wniosku, a następnie uzasadnia sam wniosek, wnosząc pod względem formalnym na przekazanie go komisji wodnej.

Izba bez rozprawy uchwała nagłość powyższego wniosku p. ks. Wilezkiewicza, a oddzielnie również bez rozprawy uchwała przekazanie tego wniosku komisji wodnej.

Marszałek zamyka posiedzenie, naznaczając następne na dzień 5. października 1907 godzinę 10 przed południem i odczytuje porządek dzienny następnego posiedzenia.

Koniec posiedzenia godzina 11 minut 24 w nocy.

Marszałek krajowy:

Stanisław Badeni, w. r.

Sekretarze:

Mieczysław Urbański, w. r.
Kazimierz Lubomirski, w. r.

Protokół

34. posiedzenia, III. sesyi, VIII. peryodu Sejmu galicyjskiego z dnia 5. października 1907.

Początek o godzinie 10 minut 30 przed południem.

Przewodniczący: Marszałek krajowy J. E. Stanisław hr. Badeni.

Sekretarze: Mieczysław Urbański, Kazimierz Lubomirski, Stanisław Mycielski, Ks. Wiktor Mazikiewicz.

Obecnym posłów 132.

Ze strony Rządu: c. k. Wiceprezydent Namiestnictwa Włodzimierz hr. Łoś.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek oznajmia, iż protokół 32 posiedzenia uważa za przyjęty, gdyż nie wniesiono przeciw niemu żadnych zarzutów, protokół 33 posiedzenia złożony jest w biurze sejmowem do przejrzenia.

Marszałek oznajmia, iż wpłynęło pismo c. k. Sądu krajowego karnego w Krakowie z dnia 27. września 1907 Vr. VI. 1765/7 (28) o zezwolenie na karne ściganie p. Stapińskiego, i wzywa sekretarza do odczytania tego pisma.

Sekretarz p. M. Urbański odczytuje powyższe pismo c. k. Sądu krajowego kar-

nego w Krakowie, poczem wnosi na odesłanie tego pisma do komisji prawniczej.

Izba bez rozprawy wniosków ten p. Urbańskiego M. uchwała.

Sekretarz p. Urbański M. odczytuje spis petycji wniesionych po dzień 5. października 1907 roku, które przydzielono następującym komisjom, a mianowicie:

Komisji budżetowej: L. s. 3472, 3476 do 3480, 3489, 3490, 3495—3498, 3500, 3505—3507, 3510, 3515, 3516, 3518.

Komisji szkolnej: L. s. 3469, 3470, 3473, 3474, 3491, 3492, 3493, 3519.

Komisji petycyjnej: L. s. 3501.

Komisji administracyjnej: L. s. 3511, 3514.

Komisji kolejowej: L. s. 3475, 3502, 3503.

Komisji przemysłowej: L. s. 3508.

Komisji wodnej: L. s. 3509.

Komisji dla reformy wyborczej: L. s. 3471, 3499, 3512, 3513.

Wydziałowi krajowemu: L. s. 3494, 3529.

Po odczytaniu petycyi L. s. 3469 Eleonory Bosakowej wdowy po nauczycielu w Mokrzkach o podwyższenie emerytury, przemawia p. Krempa popierając tę petycyę.

Sekretarz p. Lubomirski K. odczytuje spis dalszych petycyi, które przydzielono odnośnym komisjom jak wyżej.

Po odczytaniu petyi L. s. 3470 gminy Nadbrzezie, pow. Tarnobrzeg, w sprawie budowy szkoły, przemawia p. Krempa popierając tę petycyę.

Sekretarz p. Lubomirski K. odczytuje spis dalszych petycyi, które przydzielono odnośnym komisjom jak wyżej.

Po odczytaniu petycyi L. s. 3494 Stefana Łabisza z Nowej wsi o zapomogę z powodu pożaru, przemawia p. Gnoiński Jan, popierając tę petycyę.

Sekretarz p. Lubomirski K. odczytuje spis dalszych petycyi, które przydzielono odnośnym komisjom jak wyżej.

Po odczytaniu petycyi L. s. 3503 gminy Wiśnicz nowy o budowę normalnotorowej kolei żelaznej w Bochni przez Wiśnicz do Sowlin pod Limanową, przemawia p. ks. Stojalowski, popierając tę petycyę, pod względem zaś formalnym wnosząc na przekazanie tej petycyi komisji kolejowej z tem, aby komisja kolejowa w razie niezłatwienia tej petycyi odesłała ją Wydziałowi krajowemu.

Izba uchwała powyższy wniosek formalny p. ks. Stojalowskiego bez rozprawy.

Sekretarz p. Lubomirski K. odczytuje spis dalszych petycyi, które przydzielono odnośnym komisjom jak wyżej.

Po odczytaniu petycyi L. s. 3510 Zarządu rzem. przem. Bursy w Stanisławowie o subwencyę, przemawia p. Huryk, popierając tę petycyę.

Sekretarz p. Lubomirski K. odczytuje spis dalszych petycyi, które przydzielono odnośnym komisjom jak wyżej.

Po odczytaniu petycyi L. s. 3529 komitetu wystawy przemysłowo-rolniczej w Wadowicach o przyznanie subwencyi na częściowe pokrycie kosztów urządzenia wystawy, przemawia p. Męciński popierając tę petycyę którą odesłano do Wydziału krajowego.

Marszałek wzywa sekretarzy do odczytania złożonych wniosków i interpelacyi.

Sekretarz p. Urbański czyta:

W n i o s e k

Podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

załączony pod 17. projekt ustawy zmieniającej postanowienia §§. 3. i 12. statutu krajowego i projekt ustawy zmieniającej, a względnie uzupełniającej niektóre postanowienia sejmowej ordynacyi wyborczej.

Lwów, dnia 4. października 1907.

Wnioskodawca:

Tadeusz Cieński w r.

Sozański, A. Theodorowicz, Vivien, Horodyski, Korytowski, Wiśniewski, Rudrof, Pastor, Szponder, Wilczkiewicz, Lityński, Kl. Dzieduszycki, Krzysztofowicz, L. Cieński, Wesoliński, Czarkowski - Golejewski, Skalkowski, Trzecieski, Kozłowski.

Projekt ustawy

zmieniającej postanowienia §§. 3. i 12. statutu krajowego z dnia 26. lutego 1861 r.

Art. I.

Postanowienia §. 3. statutu krajowego z dnia 26. lutego 1861 roku i ustawy z dnia 20. września 1866 roku, zawierającej do-

datek do §. 5. statutu krajowego (Dz. u. i rozp. kr. Nr. 22) w brzmieniu ustawy z dnia 18. marca 1900 (Dz. u. kr. Nr. 41), tudzież postanowienia §. 12. statutu krajowego z dnia 26. lutego 1861 roku znoszą się w dotychczasowym brzmieniu i mają opiewać, jak następuje:

§. 3.

Sejm krajowy składa się ze studzieżdziesięciu ośmiu członków, a mianowicie:

I. a) z trzech arcybiskupów lwowskich księcia biskupa krakowskiego, dwóch biskupów przemyskich, biskupa tarnowskiego i biskupa stanisławowskiego;

(W razie wakującej stolicy arcybiskupiej lub biskupiej administrator dyecezyi jest członkiem Sejmu krajowego).

b) z prezesa akademii umiejętności w Krakowie; z rektorów uniwersytetu krakowskiego i lwowskiego, tudzież rektora szkoły politechnicznej lwowskiej;

c) z prezydentów miasta Krakowa i Lwowa;

II. a) z czterdziestu czterech posłów wybranych w grupie ziemian wyżej opodatkowanych;

b) z dwunastu posłów wybranych w grupie przemysłowo-handlowej;

III. ze stu dwudziestu ośmiu posłów wybranych w grupie ogólnej.

§. 12.

Z grona Sejmu wybrany będzie jeden z członków Wydziału krajowego przez posłów grupy ziemian i przemysłowo handlowej (§. 3. II. a b), a dwóch przez posłów grupy ogólnej (§. 3. III.).

Dalszych trzech członków Wydziału krajowego wybierze całe zgromadzenie sejmowe z łona swego.

Każdy wybór taki odbywa się bezwzględna większością głosów.

Jeżeli za pierwszym i drugim aktem wyborczym bezwzględna większość głosów nie zostanie uzyskana, wówczas należy przedsięwziąć wybór ściślejszy między temi dwiema osobami, które przy drugim głosowaniu otrzymały największą liczbę głosów.

W razie równości głosów rozstrzyga los.

Art. II.

Ustawa niniejsza wchodzi w wykonanie po upływie bieżącego peryodu sejmowego.

Art. III.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

Projekt ustawy.

zmieniającej, a względnie uzupełniającej niektóre postanowienia sejmowej ordynacyi wyborczej z dnia 26. lutego 1861 roku.

Art. I.

Zmieniając i uzupełniając sejmową ordynację wyborczą z dnia 26. lutego 1861 roku względnie zmieniając ustawę z dnia 20. września 1866 r. (Dz. u. kr. Nr. 24), ustawę z dnia 13. stycznia 1869 r. (Dz. u. kr. Nr. 13), ustawę z dnia 6. października 1869 r. (Dz. u. kr. Nr. 31), ustawę z dnia 17. grudnia 1884 r. (Dz. u. kr. Nr. 1 ex 1885), ustawę z dnia 15. czerwca 1898 (Dz. u. kr. Nr. 53) i ustawę z dnia 18. marca 1900 r. (Dz. u. kr. Nr. 42), wydają się w części w miejsce paragrafów poniżej oznaczonych, w części jako nowe dodatkowe paragrafy, następujące postanowienia:

§. 1.

Pod względem wyboru posłów z grupy ziemian tworzą:

1. obwód krakowski i okręg wyborczy
2. obwód tarnowski

i rzeszowski razem 1 okręg wyborczy,

3. obwód sanocki i sądecki razem 1 okręg wyborczy

4. obwód przemyski i samborski razem 1 " "

5. obwód lwowski, stryjski żółkiewski razem 1 " "

6. obwód brzeżański, złoczowski razem 1 " "

7. obwód tarnopolski, czortkowski razem 1 " "

8. obwód stanisławowski, kołomyjski, razem 1 " "

Uprawnieni do wyboru każdego okręgu tworzą jedno ciało wyborcze i wybierać mają w okręgach I. 1, 4, 5, 6, 7 po sześciu posłów, w okręgach I. 2, 3 po pięciu, a w okręgu I. 8 czterech posłów.

§. 2.

Głównem miejscem wyborczem w każdym okręgu wyborczym utworzonym dla wyboru posłów z grupy ziemian jest miasto obwodowe tego obwodu, który w §. 1 przy ustanawianiu każdego okręgu wyborczego najpierw jest wymieniony.

§. 3.

Pod względem wyboru posłów z grupy przemysłowo-handlowej, tworzą powiaty polityczne względnie miasta:

1) Kraków (miasto)-Kraków-Chrzanów-Biała-Żywiec-Wadowice-Podgórze-Wieliczka-Myślenice-Nowy-Targ-Limanowa-Bochnia-Brzesko- jeden okręg wyborczy;

2) Tarnów-Dąbrowa-Mielec-Pilzno-Gorlice-Jasło-Krosno-Brzozów-Strzyżów-Ropczyce-Rzeszów-Łańcut-Przeworsk-Kolbuszowa-Nisko-Tarnobrzeg-Nowy Sącz-Grybów jeden okręg wyborczy;

3) Lwów (miasto)-Przemysł-Jasosław-Cieszanów-Jaworów-Mościska-Rudki-Gródek-Rawa ruska-Sokal-Żółkiew-Lwów-Ży-

daczów-Rohatyn-Bobrka-Przemysłany-Kamionka strumiłowa jeden okręg wyborczy;

4) Stanisławów-Bohorodeczany-Tlumacz-Nadwórna-Kołomyja-Peczeniżyn-Kosów-Kalusz-Dolina-Stryj-Drohobycz-Sambor-stary Sambor-Turka-Lisko-Dobromil-Sanok-Śniatyn jeden okręg wyborczy;

5) Tarnopol-Brody-Złoczów-Zborów-Brzeżany-Zbaraż-Skałat-Husiatyn-Trembo-wła-Podhajec-Buczacz-Czortków-Horodenka-Zaleszczyki jeden okręg wyborczy;

Uprawnieni do wyboru w każdym z wymienionych okręgów tworzą jedno ciało wyborcze i wybierać mają: w okręgu I. czterech posłów, w okręgu II. dwóch posłów, w okręgu III. trzech posłów, w okręgu IV. dwóch posłów, w okręgu V. jednego posła.

§. 4.

Głównem miejscem wyborczem w okręgu I. tej grupy jest miasto Kraków, w okręgu II. miasto Tarnów, w okręgu III. miasto Lwów, w okręgu IV. miasto Stanisławów, w okręgu V. miasto Tarnopol.

§. 5.

Pod względem wyboru posłów z grupy ogólnej tworzą powiaty polityczne względnie miasta:

1. Chrzanów jeden okręg wyborczy

2. Miaste Kraków " " "

3. Kraków (pow.)-Podgórze razem " " "

4. Wadowice " " "

5. Biała " " "

6. Żywiec " " "

7. Myślenice-Wieliczka razem " " "

8. Limanowa-Nowy Targ razem " " "

9. Bochnia-Brzesko razem " " "

10. Tarnów	jeden okręg wyborczy	30. Złoczów-Zborów-Przemysłany raz.	jeden okręg wyborczy
11. NowySącz-Grybów razem	" " "	31. Tarnopol-Zbaraż razem	" " "
12. Jasło-Gorlice razem	" " "	32. Skalał-Husiatyn razem	" " "
13. Pilzno-Ropczyce razem	" " "	33. Czortków-Borszczów razem	" " "
14. Dąbrowa-Mielec razem	" " "	34. Buczacz-Trembowla razem	" " "
15. Tarnobrzeg-Nisko razem	" " "	35. Brzeżany-Rohatyn razem	" " "
16. Rzeszów	" " "	36. Zaleszczyki-Horodenka-Śniatyn razem	" " "
17. Łańcut-Kolbuszowa razem	" " "	37. Kołomyja-Peczeniżyn-Kosów raz.	" " "
18. Dobromil-Brzozów-Strzyżów razem	" " "	38. Tłumacz-Borohorodezany-Nadwórna razem	" " "
19. Sanok-Krosnorazem	" " "	39. Stanisławów-Podbajce razem	" " "
20. Jarosław-Przeworsk razem	" " "	40. Kałusz-Dolina-Żydaczów razem	" " "
21. Przemyśl Mościska razem	" " "		
22. Stary Sambor-Lisko-Turka razem	" " "		
23. Stryj-Drohobycz razem	" " "		
24. Miasto Lwów	" " "		
25. Lwów-Bóbrka razem	" " "		
26. Sambor-Rudki-Gródek razem	" " "		
27. Cieszanów-Jaworów-Rawa ruska razem	" " "		
28. Żółkiew-Sokal razem	" " "		
29. Brody - Kamionka strum. razem	" " "		

§. 6.

Miejscem wyborczem w grupie wyborczej ogólnej w okręgach I. 2. i I. 24. jest każde z wymienionych tam miast. W innych okręgach miejscami wyborczymi dla koła II. i III. są poszczególne miasta powiatowe, dla koła I. poszczególne gminy lub kilka gmin połączonych w jedną grupę oznaczoną przez władze krajowe polityczne. Głównem miejscem wyborem w tych okręgach jest siedziba władzy politycznej powiatowej tego powiatu, który w §. 5. przy ustanawianiu okręgów wyborczych wymieniony jest na pierwszym miejscu.

§. 7.

Okręg wyborczy I. 2. wybiera pięciu posłów, okręg I. 24. dziewięciu posłów, ka-

zdy z innych wymienionych w §. 5. okręgów po trzech posłów.

W każdym z wymienionych w §. 5. okręgów utworzone są trzy koła wyborcze, z których każde wybiera osobno posła. W okręgu I. 2. koło I. wybiera trzech posłów, II. i III. każde po jednym. W okręgu I. 24. koło I. wybiera pięciu posłów, koło II. i III. dwóch posłów. Postanowienia szczegółowe co do ewentualnego rozkładu na dzielnicowe okręgi wyborcze w zakresie każdego z trzech kół wyborczych należy w okręgu I. 2. do reprezentacji król. stoł. miasta Krakowa, w okręgu I. 24. do reprezentacji król. stoł. m. Lwowa. Uchwała w tym kierunku winna zapaść w każdej z wymienionych reprezentacji większością absolutną głosów. Zmiana raz ważnie powziętej w tym kierunku uchwały może dojść do skutku jedynie w tych warunkach, które są wymagane do zmiany statutu miejskiego.

We wszystkich innych okręgach grupy ogólnej każde koło wybiera jednego posła.

§. 8.

Posłów z grupy ziemiańskiej wybierają wszyscy obywatele austriacy, posiadający w jednej gminie katastralnej taką własność ziemską, z której podatek gruntowy wynosi przynajmniej 200 K.

§. 9.

Za kobietę posiadającą taką własność żyjącą z mężem, głosuje mąż, za inne kobiety ich pełnomocnik; za posiadacza niewłasnowolnego jego prawny zastępca lub mianowany przez tego zastępcę pełnomocnik.

§. 10.

W grupie tej mają prawo głosowania także korporacje, instytucje, stowarzyszenia lub spółki, posiadające taką własność ziemską; prawo głosowania wykonuje wówczas ta osoba, która w myśl obowiązują-

ych przepisów uprawniona jest do reprezentowania takiej korporacji, instytucji, stowarzyszenia lub spółki na zewnątrz.

§. 11.

Posłów z grupy handlowo-przemysłowej wybierają wszyscy obywatele austriacy zamieszkali przynajmniej od roku w Galicyi, którzy posiadają przedsiębiorstwo przemysłowe, górnicze lub handlowe, z którego roczny podatek zarobkowy wynosi przynajmniej 200 koron.

§. 12.

Za kobietę, posiadającą taką własność, żyjącą z mężem, głosuje mąż, za inne kobiety ich pełnomocnik; za posiadacza niewłasnowolnego jego prawny zastępca lub mianowany przez tego zastępcę pełnomocnik.

§. 13.

W grupie tej mają także prawo wyborcze przedsiębiorstwa obowiązane do publicznego składania rachunków, opłacające podatek roczny przynajmniej 200 koron, a wykonuje je przez tę osobę, która w myśl obowiązujących przepisów uprawniona jest do reprezentowania takiego przedsiębiorstwa na zewnątrz.

§. 14.

W grupie wyborczej ogólnej jest uprawniona do głosowania:

1) W kole pierwszym każda osoba płci męskiej, jeżeli w dniu rozpisania wyborów jest obywatelem austriackim, ukończyła 24-ty rok życia, nie jest wyjętą ani wyłączoną od prawa wyborczego wedle ordynacji sejmowej i w dniu rozpisania wyborów ma swe mieszkanie przynajmniej od roku w Królestwie Galicyi i Lodomerji z Wielkim Księstwem Krakowskim a prócz tego:

a) bądź opłaca od roku z jakiegokolwiek tytułu jakikolwiek podatek bezpośredni;

b) bądź też posiada przynajmniej wykształcenie początkowe.

Wykształcenie początkowe udowadnia się dokumentem publicznym stwierdzającym, że dana osoba uczyniła zadość obowiązkowi szkolnemu, względnie potwierdzeniem władzy politycznej I. instancyi, że osoba ta umie czytać i pisać w jednym z języków krajowych.

2) W kole drugim każda osoba płci męskiej, która posiada wymienione powyżej warunki ogólne prawa głosowania, a prócz tego:

a) bądź opłaca w podatkach bezpośrednich sumę najmniej 20 K.;

b) bądź też posiada wykształcenie wyższe lub średnie.

Za wykształcenie średnie należy uważać ukończoną szkołę średnią lub jakąkolwiek zawodową wyższą od szkoły normalnej.

3) W kole trzecim każda osoba płci męskiej, która posiada wymienione wyżej warunki ogólne prawa głosowania, a prócz tego:

a) bądź opłaca od roku w podatkach bezpośrednich sumę najmniej 75 K.;

b) bądź też posiada stopień doktorski.

§. 15.

Każdy wyborca wykonać może swe prawo wyborcze tylko w jednym okręgu wyborczym i w zasadzie tylko osobiście.

Wyjątkowo mogą do wyboru uprawnieni z grupy ziemiańskiej i z grupy handlowo-przemysłowej wykonywać swe prawo głosowania przez pełnomocnika; pełnomocnik musi być jednak w tej grupie wyborców uprawniony do głosowania i zastępować może tylko jednego uprawnionego do wyboru.

Kto jest uprawniony do głosowania w grupie ziemiańskiej, może w razie posiadania przepisanych warunków wybierać

równocześnie w grupie handlowo-przemysłowej i na odwrót.

Uprawnieni do wyboru w grupie ziemiańskiej i handlowo-przemysłowej, którzy więcej niż w jednym okręgu dobra lub przedsiębiorstwa posiadają, wykonywać mają swe prawo wyborcze w tym okręgu, gdzie leży najwyższej opodatkowane przedsiębiorstwo.

W grupie wyborczej ogólnej każdy posiadający warunki, które dają mu prawo wyborcze w pewnym kole, może z tego prawa korzystać bez względu na to, czy równocześnie posiada prawo głosowania w innym(nych) kole(łach) lub grupie(ach) i czy je wykonywa.

Jeżeli uprawniony do wyboru z grupy ogólnej posiada więcej miejsc zamieszkania, tedy wykonywać może prawo wyborcze tylko w okręgu zwyczajnego swego zamieszkania.

§. 16.

Posłem sejmowym może być wybrany każdy, który :

a) uprawniony jest według postanowień poprzednich do wyboru posła na Sejm Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z W. Ks. Krakowskiem w którejkolwiek z grup wyborczych;

b) liczy przynajmniej lat 30.

§. 17.

Od wykonywania prawa wyborczego i wybieralności są wyłączeni :

a) osoby, które wyrok sądowy uznał winnymi jakiegokolwiek zbrodni, przestępstwa z chciwości zysku popełnionego, występku przewidzianego ustawą wojskową z dnia 11. kwietnia 1888 (Dz. n. p. Nr. 41), przekroczenia z §. 512. powsz. ust. karnej, lub występku karygodnego po myśli ustawy o ochronie wolności wyborów z dnia 26. stycznia 1907 (Dz. p. p. Nr. 18).

Skutek tej kondemnaty ma ustać wraz z odbyciem kary względem zbrodni, wymienionych w §. 6. pod liczbami od do 101

ustawy z dnia 15. listopada 1867 (Dz. p. p. Nr. 131), względem występów wojskowych po 3 latach od odbycia kary, względem innych powyżej wymienionych przestępstw w 10 lat od odbycia kary.

b) osoby skazane za naruszenie wolności zgromadzeń po myśli §. 15. ustawy z dnia 26. stycznia 1907 (Dz. p. p. Nr. 18) na przeciąg lat 6 od odcierpienia kary;

c) osoby oddane pod dozór policyjny, lub osadzone w domu pracy przymusowej do upływu trzech lat od wygaśnięcia dozoru policyjnego, względnie od wypuszczenia z domu pracy przymusowej;

d) osoby skazane po myśli §§. 236. i 523. pow. ust. kar., lub dwukrotnie za przekroczenie §. 1. ustawy z dnia 19. lipca 1877 (Dz. p. p. Nr. 67), na przeciąg lat 3 od odbycia kary;

e) osoby, do których majątku konkurs ogłoszono aż do chwili ukończenia konkursu; kupcy, którzy popadli w konkurs aż do dopełnienia warunków w §§. 247. i 248. ordynacyi konkursowej określonych;

f) osoby, które są ciężarem dobroczynności publicznej.

g) osoby, którym na mocy orzeczenia sądowego władzę ojcowską odebrano, jak długo trwają skutki orzeczenia.

h) w grupie ogólnej osoby, zostające pod władzą ojcowską, opieką lub kuratelą.

§. 19.

Rozpisanie wyborów do Sejmu ma być uczynione w ten sposób, ażeby naprzód byli wybrani posłowie grupy ogólnej w kole pierwszym, potem w kole drugim, trzecim, wreszcie posłowie z grupy ziemian i z grupy przemysłowców.

§. 20.

Rozpisanie wyborów ogólnych do Sejmu ma być obwieszczone za pośrednictwem dzienników krajowych i ogłoszeń we wszy-

stkich gminach Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkim Księstwem Krakowskiem.

Rozpisanie uzupełniających wyborów do Sejmu ma być obwieszczone w grupie ziemian i w grupie przemysłowców za pośrednictwem dzienników krajowych, w grupie ogólnej za pośrednictwem dzienników i ogłoszeń we wszystkich gminach tworzących okręg wyborczy.

§. 25.

Listy wyborców z grupy ogólnej, odrębne dla każdego z trzech kół wyborczych, winny być sporządzone przez naczelnika władzy politycznej w każdym powiecie i wyłożone do dowolnego przeglądu, a mianowicie lista wyborców koła I. w lokalu urzędowym każdej gminy, listy wyborców koła II. i III. w siedzibie politycznej władzy każdego powiatu. — W mieście Krakowie i Lwowie listy każdego z trzech kół wyborczych winny być wyłożone do przeglądnięcia w lokalu urzędowym każdej dzielnicy.

Wyłożenie list wyborczych powinno być obwieszczone zapomocą dzienników krajowych i ogłoszeń z wyznaczeniem czteronastodniowego terminu do reklamacyi, począwszy od dnia obwieszczenia.

Reklamacye po upływie tego terminu wniesione jako spóźnione odrzucić należy.

O tem, czy wniesione reklamacye w sprawie wpisania na listę wyborców z grupy ogólnej osób nieuprawnionych do głosowania lub pominięcia osób uprawnionych, są uzasadnione czy nieuzasadnione stanowi naczelnik władzy politycznej każdego powiatu, w Krakowie i we Lwowie prezydent miasta, którym przysługuje równocześnie prawo sprostować z urzędu listy wyborców z tej grupy w czasie aż do końca terminu wnoszenia reklamacyi. Po tym terminie prawo sprostowania z urzędu listy wyborców z tej grupy przysługuje jedynie Namiestnikowi.

§. 34.

Kierownictwo aktu wyborczego, który ma się odbyć w każdym ciele wyborczym w obecności komisarza rządowego, poruczone będzie komisji wyborczej. Komisja ta ma się składać:

1. w grupie ziemian i w grupie przemysłowców z pięciu członków, a mianowicie z trzech członków wybranych przez uprawnionych do wyboru, a dwóch mianowanych przez naczelnika władzy politycznej tego powiatu politycznego, w którym odbywa się wybór; w Krakowie i Lwowie przez Namiestnika.

2. W grupie ogólnej z siedmiu członków, a mianowicie z trzech mianowanych przez reprezentację gminną miejsca wyborczego, trzech mianowanych przez komisarza wyborczego z pośród uprawnionych do wyboru i jednego wybranego względną większością głosów przez wyznaczonych w powyższy sposób członków komisji. W razie równości głosów rozstrzyga komisarz. Dla każdego koła wyborczego w grupie ogólnej winna być ustanowiona osobna komisya.

§. 39.

Bezpośrednio przed rozpoczęciem winna komisya wyborcza przekonać się, czy urna przeznaczona do składania kart głosowania jest próżna.

Głosowanie rozpoczyna się tem, że członkowie komisji wyborczej oddają swe głosy. Następnie oddają głosy wyborcy.

Każdy wyborca winien przy oddaniu głosu okazać swą kartę legitymacyjną.

Przy głosowaniu przewodniczący komisji wyborczej odbiera od każdego wyborcy złożoną kartę głosowania, wkłada każdą z osobna nieotworzoną do urny wyborczej i czuwa nad tem, by zamiast jednej nie oddano więcej kart głosowania.

§. 40.

Karty głosowania znajdują się w przechowaniu komisarza wyborczego i mogą

być przez niego wydane wyborcy dopiero w dniu wyborów, w oznaczonym lokalu wyborczym za okazaniem karty legitymacyjnej. Każdy wyborca otrzymuje jedną kartę głosowania, której duplikat może otrzymać dopiero w wypadku wiarogodnego stwierdzenia nieużyteczności pierwszej karty. Karta głosowania może być wypełniona przez wyborcę dopiero w samym lokalu wyborczym. W tym celu winno być zarządzone w lokalu to, co jest potrzebne, by wyborca mógł sam bez przeszkody kartę taką wypełnić; nalepianie gotowej kartki z nazwiskiem na kartę głosowania jest dozwolone. Jeżeli na jedno koło w jednym okręgu wyborczym przypada dwóch lub więcej posłów, ma każdy wyborca wpisać na kartę najwyżej tyle nazwisk, ile posłów ma być w tym okręgu przez dane koło wybranych. Nazwiska dalsze ponad oznaczoną liczbę są bez znaczenia.

§. 45.

Po ukończeniu oddawania głosów, o czem orzeka przewodniczący komisji wyborczej, należy zamknąć lokal wyborczy, w którym mają tylko pozostać: komisarz wyborczy, członkowie komisji wyborczej, oraz dodany przez komisarza sekretarz.

Przed skrutynium przewodniczący komisji wyborczej pomiesza kartki wyborcze w urnie wyborczej, poczem wyjmuje je i przelicza. Następnie jeden z członków komisji wyborczej rozwija każdą kartę głosowania z osobna, a przejrawszy ją, oddaje przewodniczącemu, który odczytuje kartę głośno i podaje dalej do oglądnięcia innym członkom komisji.

Dwóch członków komisji wyborczej prowadzić ma każdy w jednym egzemplarzu listę oddanych głosów. W liście tej ma być wymieniony po nazwisku każdy, kto otrzymał głos na posła, a obok jego nazwiska należy położyć liczbę 1, przy drugim na niego oddanym głosie liczbę 2, przy trzecim liczbę 3 i t. d. Obie listy głosowania mają zgadzać się z sobą i mają

być podpisane przez wszystkich członków komisji i przez komisarza wyborczego. W razie różnic między obydwoma listami będzie przedsięwzięte skrutynium powtórne. Rezultat ukończonego obliczenia głosów winien przewodniczący komisji wyborczej natychmiast ogłosić.

Jeżeli głosowanie dla tego samego wyboru odbywa się w więcej niż jednym miejscu wyborczym, winny być akty wyborcze z każdego miejsca głosowania oddane komisarzom wyborczym w tym celu, aby je odesłali za pośrednictwem starostów komisji wyborczej głównego miejsca głosowania, która zestawi i stwierdzi ostateczny wynik wyborczy. Wynik zestawienia winien przewodniczący komisji ogłosić natychmiast po obliczeniu.

§. 47.

Jeżeliby przy głosowaniu na któregokolwiek z posłów wybrać się mających nie wypadła taka większość głosów, wówczas przystąpi się do ściślejszego wyboru.

W okręgach wyborczych złożonych z dwóch lub więcej miejsc wyborów, czynności te we wszystkich miejscach wyborów zarządzi naczelnik władzy politycznej tego powiatu, w którym leży główne miejsce wyborów.

§. 49.

Gdy potrzebna ilość posłów należycie wybrana została, protokół czynności wyborczej będzie zamknięty, przez członków komisji wyborczej, komisarza rządowego i sekretarza wspólnie podpisany; następnie będzie opieczętowany wraz z wszystkimi aktami głosowania i oddany komisarzowi wyborczemu celem przesłania Namiestnikowi.

W okręgach wyborczych złożonych z więcej miejsc wyborów, komisja głównego miejsca wyborczego spisze protokół swej czynności i wraz z wszystkimi aktami, nadesłanymi przez poszczególne komisje wyborcze, opieczętowany wręczy komisarzowi

wyborczemu, celem odesłania tych aktów Namiestnikowi.

§. 53.

Postanowienia dotąd obowiązującej ordynacji wyborczej o wybieraniu posłów z kuryi wielkich posiadłości ziemskich będą obowiązywały przy przeprowadzeniu wyborów w grupie ziemskiej i w grupie handlowo-przemysłowej. Wszelkie postanowienia dotychczasowej ordynacji, dotyczące wyborów w izbach handlowo-przemysłowych, w kuryi miejskiej i w kuryi gmin wiejskich tracą walor. Inne postanowienia tej ordynacji pozostają w mocy, o ile ustawa niniejsza inaczej nie stanowi.

Art. II.

Ustawa niniejsza wchodzi w wykonanie po upływie bieżącego peryodu sejmowego.

Art. III

Wykonanie tej ustawy poruczam Memu Ministrowi spraw wewnętrznych.

W n i o s e k.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd o zmianę ustawy z dnia 16. czerwea 1877 L. 60 Dz. u. p. w tym kierunku, by właściciele żywego inwentarza przy sprzedaży mięsa z bydła z konieczności dorzniętego wolni byli od opłaty podatku konsumcyjnego.

We Lwowie, d. 5. października 1907.

Wnioskodawca:
Szwed, w r.

F. Włodek, Kuryłowicz, Hanczakowski, Skołyśzewski, Pastor, Wilezkiewicz, Korol, Krempa, Mazikiewicz, Szmigielski, Bobaczewski, Oleśnicki, Staruch, Effenowicz.

I n t e r p e l a c y a

posła Krempe i tow. do JW. Pana Komisarza rządowego w sprawie obwałowania

rzeczki Sanu na przestrzeni od Pława w powiecie niskim.

Dziwnem atoli jest zjawiskiem, iż Rząd nie dba weale o to, aby bezpieczeństwo mienia rolników było zawarowane.

Gmina Nawa w powiecie niskim leży na takim terytorjum, iż z roku na rok topi mieszkańców pomienionej gminy rzeka San i to tak dalece, że woda wchodzi do domów, przez to, że San nie jest obwałowany, na całej przestrzeni od Pława do Leżajska.

Wobec tego zapytują podpisani:

Czy JW. Pan Komisarz rządowy nie raczy uznać za stosowne ten stan rzeczy zbadać polecieć, a następnie zarządzić obwałowanie Sanu w rzeczowej przestrzeni.

Lwów, 5. października 1907.

Interpelant
Krempa.

Potoczek, Mazikiewicz, Bojko, Stapiński, Kramarczyk, Kuryłowicz, Korol, Effinowicz, Hanczakowski, Mogilnicki, Skolyszewski, Oleśnicki, W. Szwed, Szmigielski, F. Włodek.

I n t e r p e l a c y a

posła Jakóba Bojki i tow. do Jaśnie Wielmożnego Pana Komisarza rządowego.

Bezczelowe prześladowanie ludności wiejskiej za ostatnie wybory do parlamentu, nie tylko że nie ustaje, ale nawet przybiera coraz nowe, bardziej dzikie i bezmyślne formy.

Starostwo w Pilźnie wydało nakaz mieszkańcom wsi, by studnie wybetonowano, a przeprowadza wykonanie tegoż nakazu w sposób praktykowany chyba w Rosyi, bo doprowadzający do rozbastwienia i nadużyć podwładne organa, służące właśnie do strzeżenia porządku i bezpieczeństwa publicznego, t. j. żandarmów.

Dnia 20. września b. r. przyszedł do gminy Nawsie brzosteckie, położonej w

brzosteckim sądowym powiecie, żandarm Home z wójtem Antonim Łemkiem, do gospodarza Józefa Zięby i kazał mu czystą studnię, obłożoną wydrażonym kadłubem, jakich używają włościanie w zachodniej Galicyi, zawałić ziemią.

Gdy obecny przy tem syn Józefa Zięby, Antoni, prosił o zwłokę do dnia następnego (a prosić nie potrzebował, bo nakaz był bezprawny), albowiem trzeba najpierw wyjąć kadłub, który kosztował 12 koron, zirytowany żandarm przycisnął mu ba.net do piersi i tak trzymał dłuższą chwilę, czem pozbawił go swobody ruchu i przestraszył, a następnie zrobił to samo bratu Antoniego, Janowi Ziębie, który ujął się za skrzywdzonym bratem słowy: „Cóż on winien, że go tak pan maltretujesz“. Przytem odgrażał się żandarm, że gdyby nie uważał na żonę i dzieci Jana Ziemy, toby go na miejscu przebił bagnetem. Żonę Jana Zięby szarpał i popychał, kładąc jej zasypywać studnię. Po tem dzielnem urzędowaniu rozkazał żandarm Home rozejść się, chociaż wspomniani włościanie byli na swem obejściu i mogli stać, gdzie im się podoba.

Gdy rozżalony zniszczeniem studni Antoni Zięba powiedział, że i tak nad tą studnią nikt nocować nie będzie, żandarm ufny w opiekę starosty, zaaresztował i bosesego popędził do Brzostka, nie pozwolił mu ani wdziać obuwia, ani wziąć odzież.

Zważywszy, że tego rodzaju barbarzyńskie postęпки są zdolne zachwiać zaufanie, jakim się cieszyła dotychczas żandarmerya;

zważywszy, że bezkarnie pozostawiony nietakt żandarmów może doprowadzić stale krzywdzoną ludność do ostatecznego rozgoryczenia i do rozlewu krwi niewinnych;

zapytują podpisani Jaśnie Wielmożnego Pana Komisarza rządowego, czy znane mu są przedstawione fakta i co zamysła zarządzić, by nie powtarzały się po-

dobne nadużycia i by żandarmi, nadużywając swej władzy, nie napastowali spokojnej ludności?

Interpelant:
Bojko.

Stapiński, F. Włodek, Mogilnicki, Krempa, Bohaczewski, Ochrymowicz, Barabasz, Staruch, Szmigielski, J. Jaworski, Kuryłowicz, Effiuowicz, Potoczek, Huryk, Oleśnicki.

I n t e r p e l a c y a

Podpisani zapytują Wydział krajowy, o ile zadość się stało poleceniu Sejmu z d. 5. marca 1907 L. 1502 w sprawie opracowania emerytalnego statutu dla lekarzy okręgowych.

Lwów, d. 4. października 1907.

Interpelant
Mars.

Paszkowski, A. Jędrzejowicz, Hupka, Wł. Jaworski, Wodzicki, Tarnowski, Gorajski, K. Badeni, Męciński, Götz, Gołuchowski, Czajkowski, Wurst, Bednarski, Jabłoński, Trzecieski, S. Jędrzejowicz, Tyszkiewicz.

I n t e r p e l a c y a

do JW. Pana c. k. Komisarza rządowego.

Dziesięć lat mija, jak Wysoki Sejm na wspólny wniosek posłów hr. Gołuchowskiego i Rudrofa uchwalił potrzebę szkół średnich w Czortkowie i w Krośnie i zawezwał c. k. Rząd o utworzenie tych szkół.

Co do Krosna uczyniło się zadość temu postulatowi Sejmu krajowego, zaś co do Czortkowa dotychczas c. k. Rząd temu objawionemu żądaniu Wysok. Sejmu zadość nie uczynił, mimo, że na wezwanie c. k. Rady szkolnej krajowej tak gmina miasta Czortkowa jak i Reprezentacya powiatowa czortkowska do daleko idących ofiarności się deklarowali.

Ponieważ od chwili powzięcia powołanej na wstępie uchwały sejmowej cała serya szkół średnich w kraju została kre-

owaną, a w tej liczbie nawet w takich miejscowościach, gdzie tego konieczność niezbędna nie zachodziła, natomiast miasto Czortków, jako środkowe w południowym Podolu i jako siedziba rozmaitych władz i w bliskiej przyszłości także Sądu obwodowego, pozostaje systematycznie pomijane.

Przeto zapytują podpisani:

Czyli i kiedy Wys. c. k. Rząd zamierza otworzyć szkołę średnią w Czortkowie.

Interpelant
Rudrof.

Paygert, Mikołaj Torosiewicz, Schnell, Cieński, Trzecieski, Horodyski, Korytowski, Piniński, Czarkowski-Golejewski, Moysa, Szeptycki, Teodorowicz, Płocki, Sozański, Czaykowski, Krzysztofowicz, Jan Urbański, Tadeusz Cieński, Lityński, Gołuchowski.
Sekretarz p. Mazikiewicz czyta:

W n i o s e k

posła Hanczakowskiego i tow. w sprawie założenia gimnazjum w Turce z językiem wykładowym ruskim.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, ażeby z dniem 1. września 1908 otworzył w Turce gimnazjum z językiem wykładowym ruskim, a to ze względu na konieczną potrzebę założenia gimnazjum dla powiatu turezańskiego i sąsiednich powiatów o ludności ruskiej.

Już w r. 1905 Rada powiatowa w Turce uchwaliła przedsięwziąć u władz stosowne kroki w tej sprawie, — a obecnie Wydział powiatowy turezański domaga się ponownie utworzenia gimnazjum w Turce. Powiat turezański składa się z 74 gmin i liczy więcej jak 70.000 mieszkańców. Sąsiednie gimnazya są oddalone od Turki nad Stryjem, jak następuje:

- a) gimnazjum w Samborze o 62 klm.
- b) „ w Przemyśle o 100 „

c)	„	w Sanoku o	90	K	wicz, Barabasz, J. Jaworski, Bojko, F. Włoddek, Stapiński, Mogilnicki.
d)	„	w Stryju o	120	„	
e)	„	w Drohobyczu o	90	„	

Do szkół w Turce zapisnje się co roku około 400 uczniów, a do samej IV. klasy normalnej przeciętnie około 60 uczniów, — wobec czego jest naglącą potrzebą kulturalną ubogiej ludności powiatu górskiego, jakim jest powiat turezański i sąsiedni powiat sądowy Lutowiska, — ażeby w samej Turce z okazji 60-letniego jubileuszu naszego Najmiłościwszego Monarchy gimnazjum założono.

Lwów, d. 2. października 1907.

Wnioskodawca:
Hanczakowski, w r.

Korol, Staruch, Barabasz, Oleśnicki, Mogilnicki, Bohaczewski, Ochrymowicz, Effinowicz, Kuryłowicz, J. Jaworski, Huryk, Stojalowski, Szmigielski, Mazikiewicz.

I n t e r p e l a c y a

posła Oleśnickiego i tow. do c. k. Rządu w sprawie wyboru zwierzchności gminnej w Pawelczu, pow. stanisławowskiego.

W gminie Pawelcze, pow. stanisławowskiego, odbyły się jeszcze przed rokiem wybory do rady gminnej, a dotychczas jeszcze nie nastąpiło ukonstytuowanie się nowo wybranej rady.

Gmina prosiła o to kilkakrotnie c. k. Starostwo, domagała się tego od c. k. Namiestnictwa i wysyłała w tej sprawie delegację, jednak wszystko pozostało bez skutku.

Wobec tego zapytują podpisani:

1) Czy wie o tem c. k. Rząd?

2) Czy gotów bezzwłocznie ukonstytuowanie rady gminnej w Pawelczu zarządzić?

Interpelant
Oleśnicki.

Hanczakowski, Korol, Bohaczewski, Effinowicz, Szmigielski, Staruch, Huryk, Kuryło-

do Wysokiego Wydziału krajowego posła Oleśnickiego i tow. w sprawie niezatwierdzenia uchwały rady gminnej w Sorokach, buczackiego powiatu, co do zaprowadzenia ruskiej korespondencyi urzędowej przez

Wydział powiatowy buczacki.

Pod dniem 9/7. 1907 l. 104 zawiadomiła zwierzchność gminna w Sorokach Wydział powiatowy w Buczaczu, że zaprowadziła u siebie ruską korespondencyę urzędową, a to na podstawie uchwały rady gminnej z dnia 8/7. 1907, której odpis do zawiadomienia dołączyła. Jednakże Wydział powiatowy w Buczaczu odmówił zatwierdzenia tej uchwały, podając ze przyczynę, że sprawa ta załatwiona orzeczeniem z 26/5. b. r. l. 1824 i drugi raz traktowaną być nie może.

Wobec tego podpisani zapytują: Czy wie o tem Wysoki Wydział krajowy i czy gotów nielegalną uchwałę Wydziału powiatowego znieść, a uchwałę rady gminnej w Sorokach zatwierdzić.

Interpelant
Oleśnicki.

Bohaczewski, Kuryłowicz, Barabasz, Staruch, Ochrymowicz, Mogilnicki, Szmigielski, Effinowicz, Korol, Hanczakowski, Huryk, J. Jaworski.

I n t e r p e l a c y a

do c. k. Rządu w sprawie nielegalnego zachowywania się koncepisty Dr. Mieczysława Zaleskiego jako komisarza rządowego i komisji wyborczej przy wyborach gminnych w Rapczycach, powiatu drohobyckiego.

W gminie Rapczyce, powiatu drohobyckiego, urzęduje już rok dziesiąty Zwierzchność gminna i sztuczkami różnemi i nadużyciami nie dopuszcza do przeprowadzenia nowych wyborów gminnych, żeby przedłużyć swe nrzędowanie.

Pierwsze wybory rozpisane na dzień 30. grudnia 1905 wstrzymał naczelnik gminy Jerzy Prystaj, nie ukończywszy wyborów w III. kole, gdy spostrzegł, że jego stronnicy upadają przy wyborach, pod pozorem bójki, którą rozpoczęli na ulicy jego adherenci, chociaż w lokalu wyborczym panował zupełny spokój. Na te wybory c. k. Starostwo w Drohobyczu mimo pisemnych prośb i ustnych nie wydelegowało komisarza rządowego.

Wybory drugie w dnia 19. maja 1907 odbyły się w obecności nadkomisarza Nieświatowskiego, jako komisarza rządowego; w kole III. zwyciężyła lista przeciwna Zwierzchności gminnej, a gdy i w kole II. lista Zwierzchności chwiała się, komisya wyborcza, składająca się z samych adherentów Zwierzchności, nie chciała dalej przeprowadzać wyborów, żeby wybory mogły być ukończone. Natychmiast po odjeździe komisarza rządowego wykradziono pozostawione w przechowaniu wójta Jerzego Prystaja listy wyborcze, prawdopodobnie za jego zgodą i wiedzą, a c. k. Namiestnictwo poleciło ułożyć listę nową, lecz wójta nie ukarano.

Aż na 10. maja 1907 ogłosił wójt wybory gminne, lecz i te bez żadnego powodu odwołał i zwlekał z ogłoszeniem wyborów mimo kilku zażaleń pisemnych i ustnych mieszkańców tak do c. k. Starostwa, jak i do c. k. Namiestnictwa. Trzecie wybory ogłosił dopiero na dzień 26. września 1907 roku. Wyborcy, znając z precedensów, że c. k. Starostwo w Drohobyczu patrzy się przez palce na nielegalne zachowanie się Zwierzchności gminnej i pomaga jej w przedłużeniu urzędowania, zwrócili się z prośbą do prezydium c. k. Namiestnictwa, żeby poleciło c. k. Starostwu w Drohobyczu wysłać komisarza rządowego, żeby już raz te gminne wybory w Ropczycach mogły się odbyć spokojnie i legalnie. I rzeczywiście w dniu 26. września przyjechał jako komisarz rządowy koncepista Dr. Mieczysław Zaleski i na wózkach znanego machera wyborczego Juliusza Freja,

dzierżawcy z Opar, który przy wyborach do Rady państwa w 1897 r. był członkiem komisji wyborczej w Drohobyczu, kiedy to z urny ukradziono Dr. Eugeniuszowi Oleśnickiemu zwyż 40 głosów i tylko dzięki pobłażliwości prokuratora państwa w Stryju wyszedł cało z tej nieczystej sprawy.

Tego to machera wyborczego powołał wójt razem z trzema swymi adherentami do komisji wyborczej.

Zaraz na początku wyborów III. koła wbrew przepisom §. 21. ord. wyb., że wybory gminne powinny odbywać się publicznie, komisarz rządowy zarządził, żeby w lokalu wyborczym oprócz komisji wyborczej nikt nie znajdował się i wyprosił księdza miejscowego Michała Baczyńskiego z lokalu wyborczego, chociaż ten miał głos w III. kole jako przewodniczący czytelnik „Proświty“ w Ropczycach, a gdy ten wyszedł z lokalu i przez okno otwarte przypatrywał się wyborom, polecił żandarmowi usunąć go stamtąd, dopiero na groźbę, że będzie telegrafować do Prezydium Namiestnictwa, pozostawił go na miejscu a wyborcom wszystkim III. koła polecił zgromadzić się na dworze przed lokalem wyborczym, chociaż ustawa inaczej przepisuje. Także i komisya wyborcza zaczęła urzędowanie swe nielegalną uchwałą, że nie będzie przyjmować pełnomocnictw od właścicieli realności, zamieszkałych w innych gminach, wbrew §. 4. ust. 5 ord. wyb., a komisarz rządowy tej uchwały nielegalnej nie zasystował.

Te dwa zarządzenia miały na celu unieważnienie całych wyborów, a zarazem przedłużenie urzędowania Zwierzchności gminnej.

Lecz na tem nielegalność nie skończyła się. Komisya wyborcza chciała koniecznie przeforsować, aby jako radni z III. koła wyszli adherenci wójta, więc członek komisji, wspomniany Juliusz Fraj, wywołując wyborców z listy głoszących, adherentów wójta wywoływał głośno i czekał

po kilka minut na ich przybycie z podwórza, gdy imiona przeciwnych wójtowi wyborców po cichu i szybko odczytywał, tak, iż zanim wyborca przyszedł przed komisję z podwórza, już inny wyborca był wywołany i jemu powiedziała komisya po przeczytaniu całej listy głosujących, zgłosić się.

Adherenci wójta oddawali kartki białe, a przeciwnicy niebieskie, tak, że komisya mogła wnioskować, która strona zwycięży, a gdy przeczytano listę głosujących, widać było, że mimo sztuczek wszystkich kartek niebieskich było o kilka więcej jak białych, tedy komisya dopuściła jeszcze tylko kilku adherentów wójta do głosowania, nie dopuściwszy zgłaszających się następujących przeciwnych wyborców: 1) Ilka Tabaczyńskiego, który miał głosować za siebie i 2) za żonę Kaśkę z Andryjowskich Tabaczyńska, 3) Andrusia Mameczyna za żonę Naścię z Pelechatych Hnatków i 4) za pełnomocnictwem od wdowy Kaśki z Pelechatych Hawryliszyn, 5) Wasyla Tabaczyńskiego za siebie, 6) Piotra Bandrowskiego za żonę Naścię Hryńków, 7) Kostia Kobielnika Małego, który miał pełnomocnictwo od wdowy Anny Kobielnik, 8) Michała Kobielnika Kowalów, który miał głosować za Barbarę i Naścię Bug.

Gdy komisya wyborcza przez takie zachowywanie się doprowadziła do tego, że w urnie było kilka kartek białych więcej jak niebieskich, zamknęła głosowanie, mimo że przed drzwiami lokalu, gdzie III. koło w myśl rozporządzenia komisarza rządowego było zebrane, byli obecni jeszcze następujący wyborcy, którzy chcieli głosować i głośno tego żądali: 9) Mikołaj Musiała, 10) Oleksa Stecula, 11) Bazyli Kobielnik Zoszczyn, 12) Mikołaj Kopacz za siebie i 13) za żonę Naścię z Kobielników Kopacz, 14) Aleksy Pańczak, 15) Mytro Łocuniak za żonę Nikona, syna Daniła, Annę i Kaśkę Hnatków, 16) Mytro Diakowicz, który miał głosować za żonę Naścię z Hryńków Diakowicz, 17) Piotra Oseredzuka z pełnomocnictwem od Naści Łocuniak, 18) Onifro

Pyciw za Julkę i Maryę Mazur, 19) Mikołaja Hnatków Szpyrnik i wielu innych. A doliczając tych wyborców, którzy w myśl §. 4. ust. 5 mieli prawo głosować za właścicieli realności w innych gminach, w liczbie nad 20. okaże się, że komisya wyborcza nie dopuściła nad 40 wyborców uprawnionych do głosowania, żeby przymusić wybór swych adherentów.

Po takim nielegalnym zamknięciu głosowania, komisarz rządowy sam zamknął okno i postawił na straży żandarmów, żeby nikt ani wchodził do lokalu wyborczego, ani nawet przez okno nie zaglądał, co się dzieje w lokalu.

Po trzygodzinnem, całkiem tajnem skrutynium, ogłoszono rezultat wyborów. w którym adherenci wójta wyszli radnymi większością 6-7 głosów, a tymczasem wyborcy strony przeciwnej, zliczywszy swe głosy, przekonali się, że liczba głosów oddanych na ich radnych była mniejsza jak w rzeczywistości, tak, że przekonali się, że w czasie skrutynium ktoś zamieniał ich kartki niebieskie na białe i że nawet ten rezultat po tak nielegalnie przeprowadzonym głosowaniu okazuje się fałszywym, szczególnie, że przy skrutynium II. koła, gdzie adherenci wójta oddali o 10 kartek więcej, ktoś z członków komisji podrzucił 11 kartek, tak, że sam komisarz rządowy ze względu na oczywiste oszustwo wyborcze zasystował wybory i już rezultatu wyborów II. koła nie ogłoszono.

Kiedy przeciwna Zwierzchności gminnej partya chciała w dniu 1. września 1907 doręczyć przez Oleksę Kobielnika i Stefana Hnatkowego wójtowi protest przeciw wyborom III. koła, ten tego protestu nie przyjął, tak, że protestujący musieli wnieść swój protest na ręce c. k. Starosty w Drohobyczu, któremu całą sprawę przedstawiono ustnie.

Ze względu na ten faktyczny stan zapytują podpisani:

1) Czy c. k. Rząd gotów jest załatwić jak najprędzej ten protest i jak naj-

prędzej postarać się o legalne przeprowadzenie wyborów gminnych w Rapezycach?

2) Czy pociągnięcie naczelnika gminy Jerzego Prystaja do odpowiedzialności za nadużycie władzy urzędowej, przez nieprzyjęcie protestu wyborczego popełnione? I czy gotów jest usunąć go od urzędowania?

3) Czy postara się o to, żeby tych, którzy naruszyli ustawę karną o wolności wyborów, Sąd, do którego weszło doniesienie karne, odpowiednio ukarał?

4) Czy po przeprowadzeniu śledztwa i dochodzeniu zarzutów pociągnięcie do odpowiedzialności koncepistę Namiestnictwa Dr. Mieczysława Zaleskiego za to, że wbrew przepisom §. 21. ord. wyb. dla gmin nie dopuścił do jawnych wyborów gminnych w Rapezycach i przez to dał sposobność członkom komisji wyborczej zamieniać przy skrutynium i podrzucać kartki wyborcze i, że chociaż był wysłany do pilnowania ustawy, nie tylko sam dopuścił się nielegalności, ale i komisji zezwolił uchylać uchwały sprzeczne z ustawą.

Interpelant
Oleśnicki.

Hanczakowski, J. Jaworski, Korol, Bojko, Bohaczewski, F. Włodek, Eftinowicz, Stapiński, Kuryłowicz, Szmigielski, Mogilnicki, Staruch, Barabasz, Huryk.

I n t e r p e l a c y a

do Wysokiego Wydziału krajowego posła Mogilnickiego i tow. w sprawie zakazu budowy domu gminnego przez Wydział powiatowy w Skałacie w gminie Rożyska, skałackiego powiatu.

Gmina Rożyska, skałackiego powiatu zamierzała wybudować dom gminny, gdzieby mieściła się kancelarya urzędu gminnego. W tym celu wyszukano odpowiedni plac w środku wsi, przy drodze głównej, ażeby dostęp dla wszystkich mieszkańców był wygodny i zaczęła budowę. Gdy już fundamenty były

gotowe i ściany prawie po okna wykończone — nadesłał do Zwierzchności gminnej Wydział powiatowy w Skałacie uchwałę z. 17/8. 1907 l. 1633 i zakazuje dalszą budowę niby z tej przyczyny, że taki budynek nie powinien być budowanym blisko drogi. Przeciw temu wniosła gmina oczywiście rekurs, lecz ponieważ zachodzi obawa, że ten rekurs zanadto długo w Wydziale powiatowym w Skałacie będzie załagać, przeto podpisani zapytują:

Czy gotów Wysocki Wydział krajowy sprawę budowy nowego domu gminnego w Rożyskach zbadać, wniesiony przez gminę rekurs jak najspieszniej kazać sobie przedłożyć i korzystnie dla gminy załatwić?

Interpelant
Mogilnicki.

Bohaczewski, Huryk, Barabasz, Szmigielski, Staruch, Oleśnicki, Korol, Ochrymowicz, Hanczakowski, J. Jaworski, Kuryłowicz, Bojko, Eftinowicz, F. Włodek, Krempa, Stapiński.

Odpis załącznika do l. s. 3545.

Wysoki Wydziale!

Zaczezione orzeczenie jest zupełnie nieprawne. Zwierzchność gminna, przyzwalając na budowę domu dla urzędu gminnego, stosowała się zupełnie do postanowienia ustawy. Oddalenie od budującego się domu od drogi przewyższa normalne oddalenie, bo rzeczywiście wynosi więcej niż 2 m.; natomiast okoliczność, że Wydział powiatowy chciałby ewentualnie rozszerzyć drogę i poprowadzić ją tak, ażeby budynek gminny musiał być posunięty, nie może wobec terażniejszych rzeczywistych danych — usprawiedliwić zaczezonego orzeczenia. Jeżeli Wydział powiatowy rzeczywiście w ten sposób zamierza drogę prowadzić, powinien był zamiar swój ogłosić dawno, tak ażeby rekursująca gmina budowy była nie rozpoczynała; dziś natomiast, gdy budowa dokonana jest po okna, byłoby to połączone z wielką, niepowetowaną stratą gminy, tem więcej, że niema nawet żadnej pe-

wności, czy projektowana droga będzie tak prowadzoną, że krytyczny budynek stałby na przeszkodzie. Wydział powiatowy stoi tu na stanowisku zupełnie arbitralnem i ewentualna komisya na miejscu potwierdzi w ealej pełni naprowadzone tu okoliczności. Wobec tego podpisana wnosi :

Wysoki Wydział krajowy raczy za-czepione orzeczenie jako nieprawne znieść.

Zwierzchność gmiuna, Rożyska, dnia 20/9. 1907. Ilko Łypka, naczelnik gminy.

Do Wysokiego Wydziału krajowego we Lwowie (przez Wydział powiatowy w Skałacie). Rekurs gminy Rożyska (poczta Tarnoruda) do rąk naczelnika Ilka Łypka przeciw orzeczeniu Wydziału powiatowego z dnia 17/8 1907 l. 1633.

I n t e r p e l a c y a

posła Kuryłowicza i towarzyszy do Wydziału krajowego co do naprawy drogi w gminie Wisłoczek, Zawadka, Wisłok, Darów, Puławy (pow. sanockiego).

Drogi gminne II. klasy, wiodące od gościńca do gmin Wisłoczek, Zawadka rymanowska, Wisłok, Darów i Puławy, wszystkie w powiecie sanockim, są od wielu lat tak strasznie zaniedbane, że jazda temi drogami jest wprost z niebezpieczeństwem życia połączona, nie mówiąc już o wielkich trudach ludzi i koni. Prośby gmin do Wydziału powiatowego w Sanoku o udzielenie zasiłków na poprawę tych dróg pozostają bez skutku.

Przeto podpisani zapytują Wydział krajowy :

Czy raczy on odnieść się do Wydziału powiatowego w. Sanoku, ażeby tenże czem prędzej dał początek do poprawy drogi wiodącej od gościńca do gmin Wisłoczek, Zawadka rymanowska, Wisłok, Darów i Puławy przy udzieleniu odpowiedniej pomocy pieniężnej.

Interpelant
Kuryłowicz.

Oleśnicki, Effinowicz, Ochrymowicz, Barabasz, Szmigielski, Staruch, J. Jaworski, Korol, Stojałowski, Huryk, Mogilnicki, Hanczakowski, Mazikiewicz.

I n t e r p e l a c y a

posła Kuryłowicza i towarzyszy do c. k. Komisarza rządowego w sprawie nieprzyjmowania ruskich kwitów przez niektórych przewodniczących Rad szkolnych.

Wielu przewodniczących Rad szkolnych Polaków, odmawia wypłaty ruskiemu kapłanowi asygnowanego przez okręgową Radę szkolną wynagrodzenia za podwoły, z powodu udzielania nauki religii na filiach, tylko dlatego, że ci księża przedkładają ruskie kwity. Dla przykładu tylko wskazujemy na osoby gr. kat. parochów w Cyganach (powiat Borszczów) i w Pełni (powiat Sanok).

Protestując przeciw temu zaprzeczeniu praw języka ruskiego zupełnie niesprawiedliwouemu tym faktem, że w dotyczących szkołach jest polski język wykładowy, zapytują podpisani c. k. Komisarza rządowego :

Czy raczy c. k. krajowa Rada szkolna polecić wszystkim okręgowym Radom szkolnym, ażeby nakazały przewodniczącym miejscowych Rad szkolnych przyjmowanie bezwarunkowo ruskich kwitów na asygnowane wydatki.

Interpelant
Kuryłowicz.

Oleśnicki, Effinowicz, Ochrymowicz, Barabasz, Szmigielski, Staruch, J. Jaworski, Korol, Hanczakowski, Mazikiewicz, Mogilnicki, Huryk, Stojałowski, Bohaczewski.

I n t e r p e l a c y a

posła Kuryłowicza i towarzyszy do c. k. Komisarza rządowego co do składania przyrzeczenia służbowego przez nauczycieli Rusinów w języku ruskim.

W wielu okręgowych Radach szkolnych c. k. Starostowie nie uwzględniają

prośb tymczasowych nauczycieli Rusinów, ażeby ci przyrzeczenie służbowe mogli składać w rodzinnym języku ruskim.

Ponieważ takie przyrzeczenie, zastępujące przysięgę służbową, jest aktem uroczystym, który jak przysięga wedle utartych zwyczajów w świecie nabiera wtedy większej wagi, gdy jest składane w rodzinnym języku, przeto zapytują podpisani c. k. Komisarra rządowego:

Czy raczy c. k. krajowa Rada szkolna polecić okręgowym Radom szkolnym, ażeby przyrzeczenie służbowe od nauczycieli Rusinów odbierały w ruskim języku?

Interpelant
Kuryłowicz.

Oleśnicki, Effinowicz, Ochrymowicz, Barabas, Szmigielski, Staruch, Korol, Stojałowski, J. Jaworski, Mogilnicki, Hanczakowski, Bohaczewski, Huryk, Mazikiewicz.

Marszałek oznajmia, że pierwsze czytanie odczytanych wniosków umieści na porządku dziennym jednego z najbliższych posiedzeń, interpelacye zaś zaś odstąpi p. Komisarzowi rządowemu, względnie Wydziałowi krajowemu.

Izba przystępuje do porządku dziennego, którego pierwszym punktem jest:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie utworzenia z gminy Tyniowice-Chorzów dwóch odrębnych gmin administracyjnych.

Sprawozdawca p. Wereszczyński uwolniony od czytania sprawozdania wnosi na przekazanie tego przedłożenia komisji administracyjnej.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie czasowego uwolnienia budynków w Krakowie, które zostaną wybudowane na gruntach porofy-

fikacyjnych, nabytych przez gminę od Skarbu Państwa, od placenia dodatków krajowych i gminnych od podatku czynszowego.

W zastępstwie chwilowo nieobecnego w Izbie sprawozdawcy p. Jahla p. Wereszczyński uwolniony od czytania sprawozdania wnosi na przekazanie tego przedłożenia komisji budżetowej.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Następny punkt porządku dziennego którym jest sprawozdanie komisji podatkowej o wniosku posła Szweda i towarz. w sprawie uwolnienia wszelkich dokumentów prawnych i podań hipotecznych, dotyczących najmu lub zakupu gruntów i budynków na rzecz szkół ludowych od opłat stempli i należności skarbowych, Marszałek z powodu chwilowej nieobecności w Izbie sprawozdawcy p. Wincentego Kraińskiego usuwa na razie z porządku dziennego.

Następuje więc:

Sprawozdanie komisji wodnej o wniosku posła Götza w sprawie zabudowania potoków górskich i zalesienia stoków gór u źródeł Dynajca, obwałowania Dunajca i przyspieszenia jego regulacji.

Sprawozdawca p. K. Lubomirski uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbanckiego od czytania sprawozdania odczytuje następujące wnioski komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1) Poleca się Wydziałowi krajowemu aby akcyę ochronnego zalesienia stoków górskich na podstawie ustawy z 15/VI 1904 Dz. u. k. Nr. 94 przyspieszył.

2) Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby zbadał potrzebę i korzyści obustronnego obwałowania Dunajca w górę, od istniejących już wałów i zdał sprawę Sejmowi, względnie przedłożył projekt tego obwałowania.

3) Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby porozumiał się ze stronami interesowanymi, celem przeprowadzenia regulacji bocznych dopływów Dunajca w jego średnim biegu, drogą osobnych ustaw kraj., lub mniejszych melioracji.

4) Wzywa się Rząd:

aby na przestrzeni Dunajca w powiatach brzeskim i tarnopolskim przyspieszono regulację w tych miejscach, w których ostatnie powodzie spowodowały stan groźny dla nadbrzeżnych gruntów.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej i uchwała oddzielnie oraz bez rozprawy powyższe wnioski 1—4 komisji które p. sprawozdawca odczytuje.

Następuje:

Sprawozdanie komisji wodnej o wniosku p. Kazimierza Lubomirskiego w sprawie regulacji rzeki Raby.

Sprawozdawca p. K. Lubomirski uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisji.

Wzywa się c. k. Rząd aby:

1) dla regulacji rzeki Raby oprócz kierownictwa regulacyjnego w Bochni ustanowił drugie w Myślenicach;

2) aby bezzwłocznie drugą systematyczną regulację na rzece Raby na przestrzeni Mszana dolna-Dobezyce rozpoczął.

3) aby na ten cel użyto funduszków z innych regulacji zbywających, które i tak wobec postępu robót przed r. 1912 nie zostaną zużyte.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek komisji oddzielnie głosując nad każdym punktem 1—3 tegoż wniosku które p. sprawozdawca odczytuje.

Następuje:

Sprawozdanie komisji wodnej o wniosku nagłym p. Oleśnickiego i towarzyszy

w przedmiocie wynagrodzenia gminie i mieszkańcom wsi Hurnie, powiatu stryjskiego szkody zrządzonej przez wylew rzeki Stryja.

Sprawozdawca p. Merunowicz uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji, sprostowawszy poprzednio omyłkę druku a mianowicie w trzecim wierszu wniosku komisji skreślić należy słowo „przez“.

Wysoki Sejm raczy nechwalić:

Wniosek nagły posła Oleśnickiego i tow. l. s. 2363/07 domagający się wynagrodzenia przez c. k. Skarb państwa szkody, jaką wyrządził gminie i mieszkańcom wsi Hurnie powiatu stryjskiego wylew rzeki Stryja w miejscu, gdzie są rozpoczęte roboty regulacyjne — odstępuje się c. k. Rządowi do załatwienia.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek komisji.

Marszałek oznajmia, iż Izba wraca do usuniętego poprzednio punktu porządku dziennego.

Następuje więc:

Sprawozdanie komisji podatkowej o wniosku posła Szweda i tow. w sprawie uwolnienia wszelkich dokumentów prawnych i podań hipotecznych, dotyczących najmu lub zakupu gruntów i budynków na rzecz szkół ludowych od opłaty stempli i należitości skarbowych.

Sprawozdawca p. Wincenty Krański uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Wzywa się c. k. Rząd, aby przy projektowanej reformie ustawy o poborze należitości stemplowych i prawnych uwolnił dokumenta prawne, co do zakupu gruntów i budynków, dalej dokumenta co do najmu takichże gruntów i budynków,

wreszcie podania sądowe w kierunku uzyskanie wpisów hipotecznych, a niemniej i same wpisy hipoteczne na rzecz szkół ludowych od opłaty całej należności stempowej względnie prawnej, a to nawet w tym wypadku, gdyby drugiej ze stron działających podobne uwolnienie nie przysługiwało.

2) Ażeby przyspieszył przedłożenie ustawy reformującej pobór należności stempowych i bezpośrednich, do ustawodawczego załatwienia.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek komisji oddzielnie głosując nad każdym punktem 1 i 2 tegoż wniosku, które p. sprawozdawca odczytuje.

Z powodu chwilowej nieobecności p. sprawozdawcy w Izbie, następny punkt porządku dziennego, którym jest: Sprawozdanie komisji szkolnej o petycji gminy miasta Ropczyce o niższenie prestacyi na płace nauczycieli, — Marszałek na razie usuwa.

Następnie więc:

Sprawozdanie komisji administracyjnej o sprawozdaniu Wydziału krajowego w przedmiocie wyłączenia przysiółka Kalinówka ze związku gminy Oryszkowce powiat Bóbrka i utworzenia z niego samostnej gminy administracyjnej.

Marszałek udziela głosu p. sprawozdawcy.

Sprawozdawca p. Maiss, oznajmia imieniem komisji, iż w projekcie ustawy proponowany przez komisję, Art. II. ulegnie zmianie, a mianowicie proponuje go komisya obecnie w odmiennej następującej stylizacji:

Art. II.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Następnie p. sprawozdawca uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od

czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić następujący projekt ustawy:

U s t a w a

z dnia o utworzeniu z przysiółka Kalinówka, należącego do związku gminy Oryszkowce powiat Bóbrka gminy administracyjnej pod nazwą Kalinówka.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje:

Art. I.

Przysiółek Kalinówka, o ile tworzy zwarty kompleks gruntów, wyłącza się w tym zwartym kompleksie ze związku gminy Oryszkowce powiat Bóbrka i tworzy się z niego samostną gminę administracyjną pod nazwą Kalinówka.

Art. II.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Art. III.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda,

Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie tej ustawy en bloc.

Izba uchwała przyjęcie powyższej ustawy en bloc, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwała cały projekt ustawy en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwała Izba powyższy projekt ustawy w trzeciem czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie komisji administracyjnej o sprawozdaniu Wydziału krajowego w przedmiocie utworzenia z obszaru dworskiego w Zubowmostach samoistnej gminy administracyjnej pod nazwą Konstantówka.

Sprawozdawca p. Maiss uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić następującą ustawę:

U s t a w a

z dnia o utworzeniu z posiadłości wchodzącej w skład obszaru dworskiego w Zubowmostach powiat Żółkiew nowej gminy administracyjnej pod nazwą Konstantówka.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkim Księstwem Krakowskim rozporządzam, co następuje:

Art. I.

Posiadłość, wchodząca dotychczas w skład obszaru dworskiego Zubowmosty powiat Żółkiew, a stanowiąca zwarte w swych granicach terytorjum, tworzyć ma nową samoistną gminę administracyjną pod nazwą Konstantówka.

Art. II.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Art. III.

Wykonanie tej ustawy polecam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda.

Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie tej ustawy en bloc.

Izba uchwała przyjęcie powyższej ustawy en bloc poczem w oddzielnym głosowaniu uchwała cały projekt ustawy en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwała Izba powyższy projekt ustawy w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie komisji administracyjnej o sprawozdaniu Wydziału krajowego w przedmiocie utworzenia z rozparcelowanej posiadłości tabularnej Wola baraniecka nowej gminy administracyjnej pod nazwą Wolica polska.

Sprawozdawca p. Buynowski uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania odczytuje następujący wniosek komisji.

Wysoki Sejm raczy uchwalić następujący projekt ustawy:

U s t a w a

z dnia dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkim Księstwem Krakowskim o utworzeniu z posiadłości powstałych z rozparcelowanych dóbr tabularnych Wola baraniecka, powiat Sambor, nowej gminy administracyjnej pod nazwą Wolica polska.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkim Księstwem Krakowskim rozporządzam, co następuje:

Art. I.

Posiadłości powstałe wskutek rozparcelowania majątności tabularnej Wola baraniecka powiat Sambor, a stanowiące zwarty obszar, tworzyć mają nową samoistną gminę administracyjną pod nazwą Wolica polska.

Art. II.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Art. III.

Wykonanie tej ustawy polecam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie tej ustawy en bloc.

Izba uchwała przyjęcie powyższej ustawy en bloc, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwała cały projekt ustawy en bloc.

Uchwaliwszy na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwała Izba powyższy projekt ustawy w trzeciem czytaniu bez czytania.

Następuje :

Sprawozdanie komisji administracyjnej w przedmiocie wyłączenia przysiółka Babin zarzeczny ze związku gminy Babin i utworzenia z niego samoistnej gminy administracyjnej.

Sprawozdawca poseł Maiss oznajmia imieniem komisji, iż w projekcie ustawy proponowanej przez komisję art. III. ulegnie zmianie, a mianowicie obecnie proponuje go komisya w odmiennej następującej stylizacyi:

Art. III.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

P. sprawozdawca uwolniony następnie na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić następującą ustawę :

U s t a w a

z dnia o wyłączeniu przysiółka Babin zarzeczny ze związku gminy Babin powiatu kałuskiego i utworzeniu z niego samoistnej gminy administracyjnej.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje:

Art. I

Przysiółek Babin zarzeczny, o ile tworzy zwarty kompleks, wyłącza się w tym zwartym kompleksie ze związku gminy Babin. powiat Kalusz i tworzy się z niego samoistną gminę administracyjną pod nazwą Babin zarzeczny.

Art. II.

Granicę między gminą Babin zarzeczny a gminą Babin tworzyć ma rzeka Łomnica.

Art. III.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie w dniu jej ogłoszenia.

Art. IV.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie tej ustawy en bloc.

Izba uchwała przyjęcie powyższej ustawy en bloc, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwała cały projekt ustawy en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwała Izba powyższy projekt ustawy w trzeciem czytaniu bez czytania.

Następuje :

Sprawozdanie komisji administracyjnej o sprawozdaniu Wydziału krajowego w przedmiocie wyłączenia przysiółka Barczyce niemieckie z związku gminy Barczyce i utworzenie z niego samoistnej gminy administracyjnej pod nazwą Barczyce dolne.

Marszałek udziela głosu sprawozdawcy.

Sprawozdawca, sprostowawszy imieniem komisji nazwę gminy Barczyce na Barcice, oznajmia imieniem komisji, iż w projekcie ustawy proponowanej przez komisję art. II. ulegnie zmianie, a mianowicie proponuje go komisya w odmiennej następującej stylizacji:

Art. II.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia

Sprawozdawca uwolniony następnie na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić następujący projekt ustawy:

U s t a w a

z dnia o utworzeniu z przysiółka Barcice niemieckie, należącego do związku gminy Barcice, powiat Nowy Sącz, samoistnej gminy administracyjnej pod nazwą Barcice dolne.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządza, co następuje:

Art. I.

Przysiółek Barcice niemieckie, o ile tworzy zwarty kompleks gruntów, wyłącza się w tym zwartym kompleksie ze związku gminy Barcice powiat Nowy Sącz i tworzy się z niego samoistną gminę administracyjną pod nazwą Barcice dolne.

Art. II.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Art. III.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie tej ustawy en bloc.

Izba uchwała przyjęcie powyższej ustawy en bloc, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwała cały projekt ustawy en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwała Izba powyższy projekt ustawy w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie komisji administracyjnej o sprawozdaniu Wydziału krajowego w przedmiocie wyłączenia przysiółka Jamne ze związku gminy Nahorec małe i utworzenia z niego samoistnej gminy administracyjnej.

Marszałek udziela głosu p. sprawozdawcy.

Sprawozdawca p. Maiss oznajmia imieniem komisji, iż w projekcie ustawy proponowanej przez komisję art. II. ulegnie zmianie, a mianowicie obecnie proponuje komisya odmienną następującą jego stylizację:

Art. II.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia:

P. sprawozdawca uwolniony następnie na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić następujący projekt ustawy:

U s t a w a

z dnia o utworzeniu z przysiółka Jamne, należącego do związku gminy Nahorce małe, powiat Kamionka Strumiłowa, samoistnej gminy administracyjnej pod nazwą Jamne.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicji i Lodomeryi z Wielkim Księstwem Krakowskim rozporządzam, co następuje:

Art. I.

Przysiółek Jamne, o ile tworzy zwarty kompleks gruntów, wyłącza się w tym zwartym kompleksie ze związku gminy Nahorce małe powiat Kamionka strumiłowa i tworzy się z niego samoistną gminę administracyjną pod nazwą Jamne.

Art. II.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Art. III.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie tej ustawy en bloc.

Izba uchwała przyjęcie powyższej ustawy en bloc, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwała cały projekt ustawy en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwała Izba powyższy projekt ustawy w trzecim czytaniu bez czytania.

Marszałek oznajmia, iż następuje chwilowo przedtem usunięty punkt siódmy porządku dziennego, którym jest:

Sprawozdanie komisji szkolnej o petycji gminy miasta Ropeczyce, żądającej niższenia prestacyi na płace nauczycieli o kwotę 2200 koron.

Sprawozdawca p. Kramarczyk odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Petycję gminy miasta Ropeczyce do l. 2645 odstępuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania w porozumieniu się z c. k. Radą szkolną krajową i sprawozdania.

Marszałek otwiera rozprawę.

Przemawia p. Jędrzejowicz Adam, stawiając poprawkę, aby po słowach „w porozumieniu z c. k. Radą szkolną“ dodać „możliwego uwzględnienia“.

Izba poprawkę powyższą p. Jędrzejowicza Adama, którą Marszałek odczytuje, popiera.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca przyjmując imieniem komisji poprawkę p. Jędrzejowicza Adama, poczem Izba uchwała wniosek komisji wraz z poprawką p. Adama Jędrzejowicza, przyjętą przez sprawozdawcę.

Następuje:

Sprawozdanie komisji budżetowej o wnioskach nagłych w sprawie klęsk elementarnych i o petycyach w tym przedmiocie.

Marszałek udziela głosu sprawozdawcy p. Skałkowskiemu, który prostuje omyłkę druku w sprawozdaniu, a mianowicie przy petycji l. s. 3113 zamiast „Romanowka“ ma być „Romanówka“, a następnie oznajmia imieniem komisji, iż wnioskiem komisji mają być objęte dwie petycje, które wpły-

nęły już po wydrukowaniu sprawozdania, a mianowicie petycja l.s. 2981 gminy Miłkaszów o zapomogę dla pogorzalców i petycja l.s. 3194 Wydziału powiatowego w Myślenicach o zapomogę z powodu klęsk elementarnych.

P. sprawozdawca uwolniony następnie na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wymienione w niniejszem sprawozdaniu wnioski i petycje przekazuje Sejm Wydziałowi krajowemu do zbadania i zatwierdzenia względnie do udzielenia zasiłków ze sumy 500.000 K przeznaczonej do dyspozycji Wydziału krajowego z powodu klęsk elementarnych.

Marszałek otwiera rozprawę.

Przemawia p. Hanczakowski, wnosząc, ażeby jego wniosek, odczytany na posiedzeniu z 4. października 1907 w sprawie zapomogi dla ludności powiatu turezańskiego, objąć również powyższym wnioskiem komisji budżetowej.

Izba wniosek ten p. Hanczakowskiego popiera.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca i imieniem komisji godzi się na wniosek p. Hanczakowskiego.

Izba uchwała następnie powyższy wniosek komisji wraz z wnioskiem p. Hanczakowskiego, przyjętym przez p. sprawozdawcę.

Następuje:

Sprawozdanie komisji budżetowej w sprawie prowizorium budżetowego na I. półrocze 1908.

Sprawozdawca p. Skalkowski uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Sejm upoważnia Wydział krajowy do czynienia wydatków zwyczajnych z funduszu krajowego na rachunek roku budżetowego 1908 — na podstawie budżetu na rok 1907 uchwalonego.

II. Sejm upoważnia Wydział krajowy do pobierania w roku 1908 dodatków do państwowych podatków bezpośrednich na rzecz funduszu krajowego, mianowicie od każdej korony całej przepisanej należności podatkowej państwowej:

a) przy podatku gruntowym, domowo-klasowym i 5% podatku od domów wolnych od podatku po 72 groszy,

b) przy podatkach bezpośrednich osobistych, z wyjątkiem podatku osobisto dochodowego, po 78 groszy.

Opodatkowani w mieście Krakowie, tudzież w powiatach krakowskim i chrzanowskim, opłacać będą dodatki do podatków:

w następstwie ad a) wymienionych po 64 groszy,

zaś od podatków w ustępie ad b) wymienionych po 70 groszy.

III. Udzielone ad I. i II. upoważnienia mają moc prawną do 30. czerwca 1908.

IV. Sejm upoważnia Wydział krajowy do zaciągnięcia w razie potrzeby pożyczki krótkoterminowej do wysokości 7,900.000 K na pokrycie niedoboru z r. 1908, tudzież sumy przeznaczonej osobną uchwałą sejmową na zasiłki z powodu klęsk elementarnych.

Pożyczka ta ma być oprocentowaną najwyżej po 4%, a zwróconą być ma najpóźniej 1. stycznia 1911.

Marszałek otwiera rozprawę ogólną, oznajmia, iż zapisani są do głosu przeciw wnioskowi komisji: pp. ks. Jaworski, Skołyśzewski, Bohaczewski, Stapiński, Korol, Stojałowski i Szmigielski, zaś za wnioska-

mi komisji: pp. Głębiński, Milewski, Starzyński i Piniński i udziela głosu pierwszemu mowcy przeciw p. ks. Jaworskiemu.

Przemawia p. ks. Jaworski.

Przemawia p. Milewski, który zamienił się o miejsce w kolei przemówień z p. Głębińskim.

Przemawia p. Skołyszewski.

Marszałek oznajmia, że oprócz postów poprzednio już do głosu zapisanych, zapisali się jeszcze do głosu: pp.: Czajkowski, Wiktor, Leo, Bobrzyński, Sare i Fedorowicz.

Marszałek odracza posiedzenie do godziny 7 wieczorem.

Przerwa posiedzenia godzina 2 minut 5 popołudniu.

Dalszy ciąg posiedzenia z dnia 5. października 1907.

Początek posiedzenia o godzinie 7 minut 25 wieczorem.

Marszałek konstatuje dostateczną liczbę postów i otwiera napowrót przerwane posiedzenie.

Następuje dalszy ciąg rozprawy ogólnej nad sprawozdaniem komisji budżetowej o prowizoryum budżetowym na I. półroczu 1908.

Marszałek udziela głosu p. Głębińskiemu.

Przemawia p. Głębiński.

Przemawia p. ks. Bohaczewski.

Przemawia p. Starzyński.

Przemawia p. Stapiński.

Marszałek oznajmia, iż z powodu opóźnionej pory ma zamiar zamknąć posiedzenie i odczytuje zgłoszony następujący wniosek nagły p. ks. Stojalowskiego.

Wniosek nagły.

Uchwałą z dnia 28. marca b. r. uchwalił Wysocki Sejm do rubryki XVI. poz. 14, ażeby Wydział krajowy po zbadaniu sprawy subwencji dla Domu polskiego w Bielsku wstawił w budżet krajowy aż do r. 1912, co też Wydział krajowy uchwalił.

Ponieważ jednak ten peryod nie wystarcza na pokrycie kosztów budowy sali

i zupełnie uporządkowanie stanu finansowego Domu polskiego, przeto podpisani wnoszą:

Wysocki Sejm raczy uchwalić:

Poleca się Wydziałowi krajowemu, ażeby wstawienie do budżetu kwoty 2000 koron do Rubr. XVI. poz. 14 obecnie do roku 1912 przyznane przedłużył w miarę uznania i potrzeby najwyżej do roku 1930.

We Lwowie d. 4. października 1907

Wnioskodawca :
Stojalowski.

Cielecki, Effenowicz, F. Włodek, Wesoliński, Wilezkiewicz, Szajer, Hanczakowski, Czarkowski-Golejewski, Buynowski, Sala, Bojko, Zdzisł. Skrzyński, L. Cieński, Potoczek, Stadnicki, Szwed, Sozański, J. Szepteyki, Oleśnicki, A. Theodorowicz, Trzeciński, Kramarczyk, Korol, Szponder, Krzysztofowicz, Bał, Brunicki, Barabasz, Kuryłowicz, Horodyski, Kozłowski, Paszkowski, Wurst, Paygert, Skołyszewski, Krempa, Męciński, Rayski, Maryewski, Merunowicz, Dembiński, Jahl, Głębiński, Pastor.

P. ks. Stojalowski uzasadnia uagłość tego wniosku, a następnie sam wniosek, wnosząc pod względem formalnym na przekazanie go komisji budżetowej z poleceniem przedłożenia w jak najkrótszym czasie sprawozdania bez drukowania.

Izba bez rozprawy uchwala nagłość tego wniosku p. ks. Stojalowskiego, w oddzielnem zaś głosowaniu bez rozprawy uchwala przekazanie go komisji budżetowej z poleceniem przedłożenia sprawozdania w jak najkrótszym czasie bez drukowania.

Marszałek zamyka posiedzenie, naznaczając następne na dzień 7. października 1907 godzinę 10 przed południem i odczytuje porządek dzienny następnego posiedzenia.

Koniec posiedzenia godzina 11 minut 25 w nocy.

Marszałek krajowy:

Stanisław Badeni, w. r.

Sekretarze:

Mieczysław Urbański, w. r.
Kazimierz Lubomirski, w. r.

Protokół

35. posiedzenia, III. sesyi, VIII. peryodu Sejmu galicyjskiego z dnia 7. października 1907.

Początek o godzinie 10 minut 30 przed południem.

Przewodniczący: Marszałek krajowy J. E. Stanisław hr. Badeni.

Sekretarze: Mieczysław Urbański, Kazimierz Lubomirski, Stanisław Mycielski, ks. Wiktor Mazikiewicz.

Obecných posłów 122.

Ze strony Rządu: e. k. Wiceprezydent Namiestnictwa Włodzimierz hr. Łoś.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek oznajmia, iż protokół 33 posiedzenia uważa za przyjęty, gdyż nie wniesiono przeciw niemu żadnych zarzutów, protokół 34 posiedzenia złożony jest w biurze sejmowem do przejrzenia.

Sekretarz p. Mieczysław Urbański odczytuje spis petycji wniesionych po dzień 7. października 1907 r., które przydzielono następującym komisjom, a mianowicie:

Komisji budżetowej: L. s. 3556, 3559 do 3561, 3565—3570, 3579, 3584, 3585, 3592, 3595—3600, 3602.

Komisji szkolnej: L. s. 3552—3555, 3593.

Komisji petycyjnej: L. s. 3564.

Komisji administracyjnej: s. 3575.

Komisji gospodarstwa krajowego: L. s. 3577, 3578, 3580.

Komisji drogowej: L. s. 3573.

Komisji przemysłowej: L. s. 3557.

Komisji sanitarnej: L. s. 3576.

Komisji wodnej: L. s. 3572.

Komisji dla reformy wyborczej: L. s. 3558, 3574, 3581—3583.

Po odczytaniu petycji Ls. 3553 Mieszkańców m. Dębicy o uchwalenie funduszu na zorganizowanie szkoły wydziałowej żeńskiej — Marszałek udziela głosu p. ks. Pastorowi, zapisanemu do poparcia tej petycji.

P. ks. Pastor nieobecny w Izbie.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycji, które przydzielono oddzielnym komisjom jak wyżej.

Po odczytaniu petycji Ls. 3554 gminy Polikrowy pow. Brody o uwolnienie od płacenia datku dla nauczyciela przemawia p. ks. Effinowicz popierając tę petycję.

Sekretarz p. Urbański M. odczytuje spis dalszych petycji, które przydzielono odnośnym komisjom jak wyżej.

Po odczytaniu petycji Ls. 3555 gm. Reniów o uwolnienie od datku 2 kop okłotów słomy dla szkoły przemawia p. ks. Efficowicz popierając tę petycję.

Sekretarz p. Urbański M. odczytuje spis dalszych petycji, które przydzielono odnośnym komisjom jak wyżej.

Po odczytaniu petycji Ls. 3561 Joanny Filipowskiej, uczenicy konserwatorium muz. we Wiedniu, o zasiłek — Marszałek udziela głosu p. Mogilnickiemu, zapisanemu do poparcia tej petycji.

P. Mogilnicki nieobecny w Izbie.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycji, które przydzielono odnośnym komisjom jak wyżej.

Po odczytaniu petycji Ls. 3596 Towarzystwa „Szkilna Pomoc” w Stanisławowie o zapomogę przemawia p. Huryk popierając tę petycję.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycji, które przydzielono odnośnym komisjom jak wyżej.

Po odczytaniu petycji Ls. 3597 Komitetu ratunkowego w Hajworonie pow. podhajeckiego — Marszałek udziela głosu p. Hanczakowskiemu, zapisanemu do poparcia tej petycji.

P. Hanczakowski nieobecny w Izbie.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycji, które przydzielono odnośnym komisjom jak wyżej.

Marszałek wzywa sekretarzy do odczytania złożonego wniosku i interpelacji.

Sekretarz p. Urbański czyta:

I n t e r p e l a c y a

posła Krempey i tow. do JW. Pana Komisarza rządowego w sprawie ukarania grzy-

wną 78 K nadzorecy rzek Antoniego Baranieckiego przez c. k. Starostwo w Tarnobrzegu.

Podczas zatoru lodowego na Wiśle przy ujściu Sanu w roku 1907 było tak wielkie niebezpieczeństwo, iż niemal woda wiślana nie dostała się poza wały i utworzyła sobie nowe koryto. To też ówczesny c. k. Starosta hr. Lasocki swoją energią niemal życiem nie przeplacił, ale faktem jest, iż ludźmi i sam kierował tak, aby niebezpieczeństwo minęło.

Do energicznych czynników w tym wypadku należał także Antoni Baraniecki nadzorca rzek, za którą to energią zamiast pochwał, że jeździł po wałach i chodził w dniu 29., 30. i 31. marca i pilnował po całych nocach, niosąc obronę ludzkości, zapłacił 78 koron kary.

Z tych tedy powodów zapytujemy JW. Pana Komisarza rządowego, czy słusznym jest wymiar podobnej kary? i czy nie nważa za stosowne, aby ukaranemu rzezoną kwotę zeń ściągniętą zwrócić?

We Lwowie, dnia 4. października 1907.

Interpelant:
Krempey w. r.

Kramarczyk, Szponder, Potoczek, Skoły-szewski, Bojko, Barabasz, Korol, J. Jaworski, Staruch, F. Włodek, Efficowicz, Huryk, Szwed, Stojalowski.

I n t e r p e l a c y a

do JW. Pana Komisarza rządowego.

Przy podwyższeniu pensji nauczycielom tego roku, nie wszędzie kierowały się odnośne czynniki słuszością i wiele nauczycieli czuje się pokrzywdzonymi, zwłaszcza gdy widzieli, że wielu ich kolegów otrzymało podwyższenie, nie mając do tego kwalifikacyi.

Z pomiędzy wielu przytaczamy następujące:

1) Wiktor Olesiński, nauczyciel w Siennowie pow. Przeworsk, liczy 15 rok służby

żonaty, ojciec 1-go dziecka. Od 5 lat miał 1000 kor. płacy. Należało mu się pięciolatecie od 1. lutego b. r. Ani pięciolatecia, ani podwyższenia nie otrzymał.

2) Piotr Kluz, nauczyciel w Ostrowie, 18 rok służby bez nagany i dochodzenia żonaty, ojciec 6 dzieci, od 5 lat miał 1000 kor. Przy regulacji go pominięto.

3) Rudolf Rembisz, nauczyciel w Łopusznie wielkiej, żonaty, ojciec 2-ga dzieci, 13 lat służby, od 2 lat bierze 1000 kor., też podwyższenia nie dostał.

4) Stanisław Bienia, nauczyciel w Nowosielcach, ma lat 25 służby, żonaty, ojciec 6-ga dzieci, od 5 lat bierze 1000 kor. też nie dostał nic.

5) Sebestyan Jezioro, nauczyciel w Pantalowicach, który ma 8 lat służby, żonaty, ojciec 1 dziecka, ma od roku 1907 płacę 1000 kor., nie otrzymał podwyższenia, a w dodatku nie otrzymał ani w roku 1906, ani w roku 1907 zapomogi. Prócz tego c. k. Rada szkolna okręgowa w Przeworsku nadała żonie jego Zofii w Łopuszce wielkiej, oddalonej o 7 klm. od Pantalowic, skazując go na urzędową seperację, przyczem zauważyć należy, że w Pantalowicach jest druga nauczycielka stanu wolnego, bez żadnej kwalifikacji, dla której posada w Łopuszce wielkiej byłaby korzystniejszą dla tego samego, że w Łopuszce jest bezpłatne mieszkanie dla drugiej siły. Podpisani nie mieliby nie przeciw temu, że pewnych nauczycieli pominięto, ale wiadomo nam, że innym nauczycielom równym, a nawet młodszym w latach służby, wyznaczono najwyższe stopnie płac.

Wobec tego podpisani zapytują c. k. Rząd:

Jak usprawiedliwi podobne postępowanie odnośnych czynników?

Czy jest skłonny zaspokoić pokrzywdzonych nauczyciel?

Interpelant:
Bojko.

Kramarczyk, F. Włodek, Krempa, Stapiński, Korol, Bohaczewski, Kuryłowicz, Oleśnicki, Szmigielski, Huryk, Staruch, Effinowicz, Mogilnicki, Skołyszewski.

I n t e r p e l a c y a

posła Franciszka Kremy i tow. do Wysockiej c. k. Rady szkolnej krajowej w sprawie niestosowania się do przepisów ustawy szkolnej c. k. Rady szkolnej okręgowej w Mielcu.

Wedle przepisu art. 7. z dnia 24 kwietnia 1894 Dz. u. kr. Nr. 49 nadwyżkę przenoszącą 10 proc. podatków bezpośrednich, opłacanych w gminie na rzecz szkoły ludowej, pokrywać ma fundusz krajowy-szkolny.

Owa dopłata z funduszu krajowego należy się gminie Padew narodowa już od kilku lat z uwagi, że na rok 1905 i 1906 przypadało tej gminie 734 kor. 84 hal., mimo, że ten stan trwa do dziś i jak widać niema nadziei, aby rzeczona gmina mogła korzystać z przepisów ustawowych. Nadmienić należy, iż w Mieleckiem jest więcej przykładów.

Z tego powodu zapytujemy c. k. Radą szkolną krajową:

Czy nie uznaje za stosowne wezwać Radę szkolną okręgową w Mielcu do uregulowania dopłat szkolnych w ogóle, a szczególnie w Padwi narodowej wedle przepisu art. 7 z dnia 24. kwietnia 1894 Dz. u. kr. Nr. 49.

We Lwowie d. 5. października 1907.

Interpelant:
Fr. Krempa.

Skołyszewski, Bojko, Potoczek, Kramarczyk, Szwed, Stojalowski, Staruch, Effinowicz, J. Jaworski, Korol, Szponder, F. Włodek, Huryk, Barabasz.

I n t e r p e l a c y a

posła Jana Stapińskiego i tow. do c. k. Rządu w sprawie wniesionej reklamacji wojskowej Mikołaja Tomkiewicza z Rogów pow. Krosno.

Mikołaj Tomkiewicz z Rogów pow. Krosno wyjechał przed odbyciem służby wojskowej na zarobek do Ameryki. Z tego powodu spóźnił się do poboru wojskowego. Po powrocie za spóźnienie to, które spowodowała jedynie ciężka praca na obczyźnie, musiał odsiedzieć karę więzienną, a nadto powołano go do służby wojskowej na cztery lata, którą dotychczas odbywa.

Ponieważ Mikołaj Tomkiewicz, ma w domu żonę z dwojgiem dzieci i matkę staruszkę na ntrzymaniu, które same nie mogą dać sobie rady, ponieważ 3½ morga pola, które odziedziczył, po ojcu leży niemal odłogiem, jedynie z powodu braku rąk do pracy przez to, że sam pozostaje przy wojsku mimo odbycia już trzyletkiej służby wojskowej przepisanej, przeto wniósł tenże reklamację o uwolnienie go od dalszej służby spełnianej za rzekomą winę. Gdy na wniesioną reklamację zbyt długo nie odpowiadano, powyż wymieniony zmuszony piekącemi stosunkami domowemi wniósł prośbę do c. k. Namiestnictwa o przyspieszenie tej sprawy. Kiedy mimo tego wszystkiego władze rządowe nie odpowiadały, żona interesowanego i miejscowy ksiądz interweniowali w c. k. Starostwie, pytając o powód tak długiego przewlekania. Na to tamtejszy komisarz c. k. Starostwa wprost im odpowiedział, reklamacyi tej c. k. Starostwo stanowczo nie przedstawi jako nieuzasadnionej dlatego, że Tomkiewicz ważył się sam prosić c. k. Namiestnictwo o przyspieszenie uwolnienia go.

Wobec tego stanu rzeczy zapytują podpisani c. k. Rząd, czy przychyli się do prośby Tomkiewicza, niesłusznie odbywającego służbę czwarty rok, gdyż jeszcze przed powołaniem go do wojska musiał odsiedzieć w więzieniu za spóźnienie — o czem powyżej wspomiano — i czy zechce wydać odnośnym organom zlecenie, by teoż Tomkiewicza natychmiast uwolniono.

We Lwowie, dnia 26. września 1907.

Interpelant
Jan Stapiński.

Bojko, Korol, Krempa, Pastor, F. Włodek, Effinowicz, Mazikiewicz, Maryewski, Szmi-gielski, Staruch, Barabasz, Kramarczyk, Huryk, Bohaczewski, Oleśnicki

I n t e r p e l a c y a

posła Stapińskiego i tow. do c. k. Rządu w sprawie przymusu mundurowego.

W kołach c. k. urzędników w całej Galicyi wielkie zaniepokojenie i obawę wywołała wiadomość o mającym rzekomo nastąpić przymusie noszenia mundurów służbowego urzędniczego także i poza służbą.

Zaniepokojenie to i obawa stąd pochodzi, że według jednomyślnej opinii urzędników przymus taki spowodowałby bardzo znaczne obciążenie budżetu urzędnika, gdyż kilkakrotnie powiększyłyby się wydatki urzędnika na mundur, w porównaniu do wydatków, które kosztuje ubranie cywilne. A już w dotychczasowych warunkach, gdy ubranie cywilne urzędnika kosztuje bardzo znacznie mniej, niżby kosztował mundur urzędowy, nie mogą urzędnikom wystarczyć pobierane płace, wobec drożyny pomieszań, opału, żywności itp. Wprowadzenie przymusu mundurowego postawiłoby urzędników, zwłaszcza na niższych stopniach płac — a tych jest najwięcej — w położeniu bez wyjścia, bez możności egzystencji.

Należy jak najrychlej uspokoić urzędników oświadczeniem, że pogłoski o przymusie mundurowym nie polegają na prawdzie. Uspokojenie takie jest potrzebne, aby urzędnicy mogli ze spokojem spełniać swe obowiązki.

Dlatego podpisani zapytują c. k. Rząd, jak się ma w rzeczywistości sprawa, czy rzeczywiście jest coś prawdy w tych pogłoskach?

We Lwowie, 7. września 1907.

Interpelant:
Jan Stapiński.

Bojko, Pastor, Krempa, F. Włodek, Huryk, Effinowicz, Mazikiewicz, Szmi-gielski, Wilez-

kiewicz, Bohaczewski, Korol, Oleśnicki, Kramarczyk, Barabasz, Staruch.

I n t e r p e l a c y a

posła Bojki i tow. do c. k. Rządu w sprawie wyborów Rady gminnej w Limanowej.

Od czterech lat przewleka się wybór połowy Rady gminnej w Limanowej. Będąca u steru zwierzchność gminna dopuszcza przy każdorazowych wyborach do różnych usterek, aby zrobić miejsce protestowi. I tak w kółko to się powtarza.

Zapytujemy c. k. Rząd, czy zechce jak najrychlej dopilnować rozpisania ponownych wyborów i legalnego przeprowadzenia tychże.

Lwów, dnia 7. października 1907.

Interpelant
Jakób Bojko.

Stapiński, Krempa, Włodek, Effinowicz, Oleśnicki, Korol, Bohaczewski, Kramarczyk, Barabasz, Staruch, Pastor, Huryk, Mazikiewicz, Sznigielski, Maryewski.

I n t e r p e l a c y a

do Wysokiego Rządu posła Tomaszewskiego i towarzyszy.

Szerzą się niepokojące wieści, że Rząd nosi się z myślą wydania rozporządzenia, aby urzędnicy nie tylko w służbie, lecz także poza służbą nosili obowiązkowo mundur.

Szerzą się wieści, że Rząd tak wielką do tej inowacji przywiązuje wagę, iż nawet wydatną pomocą materialną — ofiarą milionów — zamierza ułatwić urzędnikom nabycie mundurów.

Wieści te zaniepokoiły nie tylko świat urzędniczy, lecz także cały ogół naszego społeczeństwa, bo przymus noszenia mundurów, nawet poza służbą, może mieć jedynie na celu krępowanie swobody obywatelskiej urzędników, do której urzędnicy w całej pełni mają prawo, która w niezem-

krępowana być nie powinna, bo ta swoboda nie może przeszkadzać urzędnikowi w sumiennem spełnianiu obowiązków służbowych.

Podpisani zapytują przeto, czy wieści te są prawdziwe, a jeżeli są prawdziwe, czem Wysoki Rząd usprawiedliwi ograniczenie urzędników w ich prawach obywatelskich.

Interpelant
Tomaszewski.

Maiss, Bednarski, Maryewski, Michałowski, Schätzel, Fruchtman, Pastor, Rutowski, Ciucheński, Wurst, Sala, Huzar, Tarnawski.

Sekretarz p. Mazikiewicz czyta:

W n i o s e k

p. Mazikiewicza i tow. w sprawie odpisania w drodze łaski sumy 246 K. 40 h.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Koszta leczenia ś. p. Józefa Huniewicza w sumie 246 K. 40 h. darowuje się i odpisuje się z uwagi na ubóstwo spadkobierców Józefa Huniewicza w Nowosiólkach przednich, powiatu rawskiego, zamieszkałych.

We Lwowie, d. 7. października 1907.

Wnioskodawca:
Mazikiewicz w. r.

Korol, Hanczakowski, Barabasz, Kuryłowicz, Olśnicki, Stapiński, Kramarczyk, Ochrymowicz, Tomaszewski, Bednarski, Staruch, Bohaczewski, Huryk, Effinowicz, Maryewski.

I n t e r p e l a c y a

do Wydziału krajowego.

Zwierzchność gminy Trzybuchowce pow. buczackiego zwołała według zwyczaju ustnie Radę gminną na żądanie 12 radnych, więc połowy, na dzień 15. kwietnia 1907 tylko w celu przemiany języka urzędowego polskiego na ruski. Obecnych było 20 członków Rady gminnej i ci jednogłośnie uchwaliли zmienić język urzędo-

wy Rady gminnej i Zwierzchności gminnej tak w wewnętrznym urzędowaniu jak i w korespondencji z władzami państwowymi i autonomicznymi. O tem zawiadomiła Zwierzchność gminna przy dołączeniu odpisu protokołu posiedzenia dnia 15. kwietnia b. r. e. k. Starostwo i Wydział powiatowy do l. 217. Rezolucją z dnia 18. kwietnia b. r. l. 1537 zażądał Wydział powiatowy spisu członków Rady gminnej, którzy zażądali zwołania Rady gminnej w tym celu. Ten spis Rady gminnej odesłała Zwierzchność gminna dnia 1. maja b. r. do l. 234. Rezolucją z dnia 24. czerwca b. r. l. 1766 zniósł Wydział powiatowy uchwałę Rady gminnej i zabronił jej wykonania motywując je że:

1) nie przedłożono dowodów potrzebnych że:

- a) przepisana ilość radnych żądała zwołania Rady gminnej w tym celu (przedłożono),
- b) wszyscy członkowie Rady gminnej zaproszeni byli na to posiedzenie i z jakim porządkiem dziennym.
- c) nie zastosowano się do przepisów §. 5 ustawy z dnia 9. kwietnia b. r. nr. 21, albowiem nie przedłożono dowodu, czy i w jaki sposób ogłoszono uchwałę Rady gminnej;

2) brak dowodów, że naczelnik gminy zmuszonym był do zwołania posiedzenia w tym celu.

Nie mając rzeczywiście pisemnych dowodów, albowiem zwyczajem jest w gminie i to we wszystkich, że na posiedzenie zwołuje się Radnych ustnie, zmuszoną była gmina zaniechać długotrwałe rekursy, a zwołała po raz drugi Radę gminną na posiedzenie na dzień 20. lipca 1907 i już pisemnie filurami, podając porządek dzienny posiedzenia w myśl ustawy z 9. kwietnia 1907 Nr. 21. Protokół z tego posiedzenia brzmi dosłownie, jak następuje:

Protokół

z posiedzenia Rady gminnej, które odbyło się w Trzybuchowcach dnia 20. lipca 1907. Obecni: Naczelnik gminy, Semań Rudyk, Wiel. ks. Leontij Łuszczyński, Filip Borys, Semań Potnik, Wasyl Kuryło, Dmyter Pukało, Nazar Wargun, Jakób Borys, Michał Baczyński, Dymitr Bahrij, Hryń Weleszczuk, Michał Kułynycz, Tanas Pyskływec, Filko Bruchal, Henryk Żdański, Wasyl Newistiuk, Dymitr Borys, Stefan Borys, Józef Łapiński, Michał Borys zastępca za p. Franciszka Horodyskiego, Wojtko Baszczyń.

Przedmiot obrad.

Sprawa zmiany urzędowej mowy w Radzie i w urzędzie gminnym z polskiej na ruską w myśl ustawy z dnia 11. kwietnia 1907 Nr. 21. Naczelnik gminy Semań Rudyk objął przewodnictwo posiedzenia i stwierdza, że wszyscy radni pisemnie zostali zawiadomieni o posiedzeniu dzisiejszem i jego porządku dziennym, — stwierdza dalej, iż przepisana ilość radnych jawiła się na posiedzeniu, dlatego otwiera posiedzenie i jeszcze raz zawiadamia, że przedmiotem dzisiejszego posiedzenia jest wyłącznie tylko sprawa zmiany języka urzędowego w radzie gminnej i urzędzie gminnym z polskiego na ruski i otwiera nad tem dyskusję, podając równocześnie pismo Wydziału powiatowego do wiadomości z dnia 24. czerwca 1907 l. 1766.

Po przeprowadzonej naradzie oświadczyli się przeciw wprowadzania ruskiego języka urzędowego: J. Henryk Żdański, Michał Baczyński, Filko Bruchal i Wojtek Baszczyń. — Za ruskim językiem urzędowym: Pw. ks. Leontij Łuszczyński, Józef Łapiński, Stefan Baran, Dmytro Borys, Wasyl Newistiuk, Michał Kułynycz, Hryń Weleszczuk, Dmytro Bahrij, Jakób Borys, Nazar Wargun, Dmyter Pukało, Wasyl Kuryło, Filip Borys, Semań Rudyk, Tanas Pyskływec, Michał Borys, Semań Potniuk.

Po dyskusyi przeprowadzonej uchwalono siedemnastu (17) głosami przeciw czterem (4) zaprowadzić od dnia dzisiejszego w całym wewnętrznym urzędowaniu Rady gminnej i Urzędu gminnego w Trzybuchowcach i we wszystkiej korespondencyi tego urzędu z wszystkimi państwowymi i autonomicznymi władzami wyłącznie język ruski jako urzędowy gminy i polecono pisarzowi gminnemu ściśle przestrzegać dzisiejszą uchwałę rady gminnej. O uchwale dzisiejszej ma naczelnictwo gminne bezwzględnie zawiadomić Wydział powiatowy i c. k. Starostwo w Buczaczu i dołączyć dosłowny odpis dzisiejszego protokołu posiedzenia. Na wypadek zniesienia tej uchwały ma zwierzchność gminna wnieść rekurs do władz wyższych, a nawet do Najwyższego Trybunału. Ogłoszenie tej uchwały w gminie ma nastąpić bezzwłocznie pisanem obwieszczeniem umieszczonem na urzędzie gminnym, obydwu cerkwiach w Oтынówce i Borszówce, czytelni Proświty, Kółku rolniczem, budynku aresztu i na kuźni kowala Łapińskiego. Na tem ukończono posiedzenie i podpisano protokół, D. j. w. — wr. Leon Łusziński, wr. Semań Potiuk, wr. Józef Łapiński, wr. Dmytro Pukało, wr. Wojtek Baszczyn, wr. Stefan Borys, wr. Dmytro Borys, wr. Wasyl Newiściuk, wr. Filko Bruchal, wr. Panas Pyskływee, wr. Dmytro Bahrij, wr. Michał Borys, wr. Nazar Wargun, wr. Wasyl Kuryło, wr. Michał Kułynycz, wr. Michał Baczyński, wr. Filip Borys, wr. Semań Rudyk naczelnik gminy. Zgodność odpisu z oryginałem stwierdza się. Trzybuchowce dnia 22. lipca 1907. Semań Rudyk, nac. gminy (pieczętka).

Na podanie z odpisem powyższego protokołu i filur doręczeń otrzymała zwierzchność gminna dnia 17. września 1907 od Wydziału powiatowego do liczby 2.680 następujące:

Zwierzchności gminnej w Trzybuchowcach zwracamy z odesłaniem do tużejszej decyzji naszej z dnia 26. maja br. L. 1.766, która z powodu niewniesienia re-

kursu stała się prawomocną. Prezes M. Błażowski.

Ponieważ tego rodzaju postępowanie świadczy albo o bezwzględnej nieświadomości, albo tendencyi sprzeciwiającej się ustawom Wydziału powiatowego w Buczaczu, dlatego zapytują podpisani:

1) Czy wiadomym ten fakt Wydziałowi krajowemu? a zarazem wzywają Wydział krajowy, ażeby uchwałę Wydziału powiatowego w Buczaczu z 17. września 1907 l. 2.680 z urzędu zniósł, — i żeby pouczył ten Wydział powiatowy, że nie wolno jemu w ten sposób ograniczać praw gmin.

Interpelant:
Oleśnicki w. r.

Hanczakowski, Huryk, Wilczkiewicz, Ochrymowicz, Bohaczewski, Mogilnicki, Szmi-gielski, Kuryłowicz, Korol, Mazikiewicz, Barabasz, Effinowicz, Staruch, Mandycze-wski.

I n t e r p e l a c y a
do c. k. Rządu.

W gminie Kawsko powiatu stryjskiego urzęduje Rada gminna prawie 2 lata pomimo przeprowadzonych wyborów. I tak: w sierpniu 1906 r. przeprowadzono już drugie z rzędu wybory do Rady gminnej. Przeciw tym wyborom wniesiono rekurs — naczelnik gminy Stefan Petrów rekurs wniesiony schował. Wskutek tego zaskarżono go do c. Prokuratoryi. Całą sprawę starostwo stryjskie wzięło od prokuratoryi w swoje ręce z tem, że przeprowadzi śledztwo i winnego ukarze. Przesłuchano w starostwie świadków, którzy udowodnili winę naczelnika gminy — lecz tegoż nie ukarano za nadużycie władzy. Przecież jednak poleceniem Starostwa z dnia 5. stycznia 1907 przeprowadzono zaraz nowe wybory do Rady gminnej i na naczelnika gminy — do tego czasu jednak mimo tego, że nikt o żadnym proteście nie wie, przysięgi od nowowibranej Zwierzchności nie przyjęto i do teraz urzęduje stara rada.

Wobec tego podpisani zapytują :

1) Czy znany c. k. Rządowi ten stan rzeczy?

2) Czy gotów c. k. Rząd zarządzić, ażeby wprowadzanie w życie urzędowania nowej zwierzchności gminnej w Kawsku jak najprędzej nastąpiło:

Interpelant
Oleśnicki.

Huryk, Ochrymowicz, Bohaczewski, Stapiński, F. Włodek, Pastor, Korol, Mazikiewicz, Barabasz, Effinowicz, Hanczakowski, Wilczkiewicz, Kuryłowicz, Szmigielski, Kramarczyk.

I n t e r p e l a c y a

posła Oleśnickiego i tow. do Wydziału krajowego w sprawie nadużyć w zarządzie gminy Szolomyja powiat bobrecki.

W gminie Szolomyja pow. bobreckiego dzieją się od dłuższego czasu [wielkie nadużycia w urzędowaniu naczelnika gminy Mychajła Czeremysa, urzędującego już od r. 1894.

Pzzez trzy lata pobiera on przy ściąganiu podatków nadpłaty jakie nieprawnie sobie przywłaszcza.

Członkowie gminy skonstatowali tego roku pobranie takich nadwyżek w c. k. Urzędzie podatkowym w Bóbrce — a mianowicie od podatników Fedia Łoby, Hrynia Łoby, Petra Husaka, Iwana Ficyka, Maksyma Dykoho, Onofrija Hupała, Pazi Zakalużnej, Hryńka Skrobackiego, Mychajła Soroki, Andrucha Kondaka, Josyfa Hupała i u Hryńka Porady. Stwierdził to także lustrator bobreckiej Rady powiatowej, przesłuchawszy pokrzywdzonych dnia 30. sierpnia rb. — jednak dotychczas nie wydał w tej sprawie Wydział powiatowy w Bóbrce żadnego orzeczenia.

Tenże Mychajło Czeremusz samowolnie zarządza kasą gminną i nie składa nigdy rachunków przed Radą gminną, przywłaszczał sobie samowolnie część pastwi-

ska gminnego z parc. 484, za włożone do kasy gminnej należytości wydaje czyste kartki tylko z pieczętką — jednak bez wpisanania zapłaconej sumy, jak świadczy załączone tu pokwitowanie, które otrzymał Fed Łoba na zapłaconą szkodę połową w sumie 10 kor. i wogóle urzęduje w sposób krzywdzący w wysokim stopniu gminę i jej mieszkańców.

Ponieważ wszystkie zażalenia wnoszone na niego do Wydziału powiatowego w Bóbrce pozostają bez skutku — dlatego zapytują podpisani :

Czy ten stan rzeczy wiadomym jest Wydziałowi krajowemu a równocześnie wzywają Wydział krajowy o jak najspieszniejsze zbadanie nieprawidłowości Mychajła Czeremysa i o spowodowanie usunięcia go z urzędu naczelnika gminy w Szolomyi.

Interpelant
Oleśnicki.

Huryk, Ochrymowicz, Bohaczewski, Stapiński, Pastor, Korol, F. Włodek, Effinowicz, Mazikiewicz, Barabasz, Szmigielski, Hanczakowski, Wilczkiewicz, Kuryłowicz, Kramarczyk.

Marszałek oznajmia, że pierwsze czytanie odczytanego wniosku umieści na porządku dziennym jednego z najbliższych posiedzeń, interpelacye zaś odstąpi p. Komisarzowi rządowemu względnie Wydziałowi krajowemu.

Izba przystępuje do pierwszego punktu porządku dziennego, którym jest :

Pierwsze czytanie wniosku posła Fruchtmana o założenie w Stryju wyższej szkoły realnej i żeńskiego seminarium nauczycielskiego z językiem wykładowym polskim.

Przemawia p. Fruchtman, uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisji szkolnej.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku posła ks. Wilczkiewicza w sprawie wypłacania dyet posłom do parlamentu.

Przemawia p. ks. Wilczkiewicz, uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisji budżetowej.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku posła ks. Pastora o utworzenie gimnazjum w Strzyżowie.

Przemawia p. ks. Pastor, uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisji szkolnej z poleceniem przedłożenia sprawozdania w ciągu bieżącej sesji.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku posła Krzysztofowicza o założenie jednej szkoły średniej zreformowanej na wsi, połączonej z internatem.

Przemawia p. Krzysztofowicz, uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisji szkolnej.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku posła Tadeusza Cieńskiego z projektem ustawy zmieniającej postanowienia §§. 3 i 12 statutu krajowego i projektem ustawy zmieniającej a względnie uzupełniającej niektóre postanowienia sejmowej ordynacyi wyborczej.

Przemawia p. Tadeusz Cieński uzasadniając swój wniosek, a pod względem

formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisji dla reformy wyborczej.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku posła Wursta w sprawie budowy kolei normalnotorowej z Rachinia przez Dolinę (saliny), Strutyn - Rożniatów - Perehińsko - Niebyłów - Rosólnę-Starunię - Sołotwinę do Nadwórny z odnogą przez Jasień do Angełowa.

Przemawia p. Wurst, uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisji kolejowej.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacyi powiatowej w Horodence na zaciągnięcie imieniem powiatu pożyczki w kwocie 120.000 koron na budowę szpitala w Horodence.

Sprawozdawca p. Wereszczyński wnosi imieniem Wydziału krajowego o przystąpienie od razu do drugiego czytania tego sprawozdania.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Sprawozdawca p. Wereszczyński odczytuje następnie sprawozdanie Wydziału krajowego, zakończone projektem następującej ustawy:

U s t a w a

z dnia o zezwoleniu Reprezentacyi powiatowej w Horodence na zaciągnięcie imieniem powiatu pożyczki w kwocie 120.000 koron na budowę szpitala w Horodence.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem

Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

Art. I.

Reprezentacyi powiatowej w Horodence zezwala się w myśl postanowień §. 24 ust. o Repr. pow. z 12. sierpnia 1866 Dz. u. kr. Nr. 21 na zaciągnięcie imieniem powiatu pożyczki w kwocie 120.000 kor. (sto dwadzieścia tysięcy koron).

Art. II.

Zrealizowanie pożyczki nastąpić może za osobnem zezwoleniem Wydziału krajowego.

Art. III.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Art. IV.

Wykonanie niniejszej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych i Ministrowi skarbu.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie tej ustawy en bloc.

Izba uchwała przyjęcie powyższej ustawy en bloc, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwała cały projekt ustawy en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwała Izba powyższy projekt ustawy w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie komisji gospodarstwa krajowego o wnioskach posła Kramarczyka w sprawie zmniejszenia pasa granicznego dla katastru bydła, zniesienia przepisów odnoszących się do wydawania paszportów dla trzody chlewnej i posła Filipa Włodka

w sprawie zniesienia podziału weterynaryjnego kraju na strefy, uproszczenia postępowania paszportowego i zniesienia rewizorów bydła.

Sprawozdawca p. Skolyszewski uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania odczytuje następujące wnioski komisji;

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Wzywa się e. k. Rząd, ażeby ustanowiony na mocy §. 4. ustawy z 29. lutego 1880 Dz. p. p. Nr. 37. pas pograniczny z 30 na 20 kilometrów zmniejszył, i aby w myśl rozporządzenia wykonawczego z dnia 12. kwietnia 1880 Dz. p. p. Nr. 38 wziął za podstawę szerokości pasa pogranicznego naturalną granicę, rzekę Wisłę, poczynawszy od Oświęcimea t. j. granicy pruskiej wzdłuż jej biegu aż do Niepołomic, w dalszym zaś ciągu pasa granicę suchą na 20 kilometrów szeroką.

2. Wzywa się e. k. Rząd, aby rozporządzenie wykonawcze z dnia 12. kwietnia 1880 Dz. u. p. Nr. 37. i 38. uzupełnił wyraźnem orzeczeniem, że tylko wówczas cała gmina z pasem pogranicznym sąsiadująca ma być tymże pasem objęta, jeżeli albo większa jej część leży w obrębie pasa granicznego, albo też stosunki topograficzne tego niezbędnie wymagają.

3. Wzywa się e. k. Rząd, ażeby jeszcze wyraźniej, aniżeli to w ustawie z d. 29. lutego 1880 Dz. p. p. Nr. 37 i w rozporządzeniu wykonawczem z dnia 12. kwietnia 1880 Dz. p. p. Nr. 38, orzekł, że z zachowaniem zasad ustawy z d. 29. lutego 1870 Dz. p. p. Nr. 37. przysłuża władzom politycznym prawo do zmniejszania lub uwzględniania lokalnych stosunków terytorjalnych, podciągania lub uwalniania gmin od należenia do pasa granicznego.

4. Wzywa się e. k. Rząd, ażeby w okolicach kraju, w których niebezpieczeństwo przemycania bydła jest najmniejsze, zbadał, o ile czynności rewizorów bydła można powierzyć miejscowym czynnikom

gminnym, zaś kontrolę c. k. żandarmeryi. W razie pomyślnych rezultatów postarał się o zmianę ustawy w tym kierunku, by w innych okolicach ilość rewizorów była powiększył, zaś rozległość okręgów rewizyjnych zmniejszył.

5. Wzywa się c. k. Rząd, ażeby w myśl zapewnień przy wprowadzaniu stref weterynaryjnych w r. 1902 uczynionych, wszelkie kroki zdążające do zniesienia stref poczynił. Początkowo zaś, by wszelkimi środkami zdązał do rozszerzenia strefy zachodniej.

6. Wzywa się c. k. Rząd, ażeby rozporządzenie c. k. Namiestnictwa z dnia 23. grudnia 1904 l. 184.483 w ten sposób zmienił, ażeby dla prosiąt ssących z jednego gniazda pochodzących utworzył nowy formularz paszportu z kuponami wypełnionymi na tyle sztuk, ile hodowca na targ wprowadza.

7. Wzywa się c. k. Rząd, ażeby jaknajenergiczniej wystąpił przeciw grasującym na targach faktorom, by przez wprowadzenie surowych kar uniemożliwił tworzenie się ringów faktorskich i wyzysku hodowców.

8. Wzywa się c. k. Rząd, ażeby wprowadził na każdym targu wagi dla zwierząt żywych.

Tem samem załatwione zostają petycje: L. 1.717/1.400, 1,724/1.407, 1.149/935 i 1.840/1.485.

P. sprawozdawca oświadcza imieniem komisji, iż 5 punkt wniosków odpada.

Marszałek otwiera rozprawę ogólną.

Przemawia p. Kozłowski.

Przemawia p. Kramarczyk stawiając poprawkę do 4 wniosku komisji a mianowicie, aby w trzecim wierszu tego wniosku zamiast słów „zaś kontrolę“ umieścić słowa „pod kontrolą“ — tudzież wnosząc następującą dodatkową rezolucję:

Wzywa się c. k. Rząd, by kółczykowanie świn zniesionem zostało.

Izba powyższą poprawkę p. Kramarczyka popiera.

Przemawia p. Huryk.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca czyta;

1. Wzywa się c. k. Rząd, ażeby ustanowiono na mocy §. 4. ustawy z 29. lutego 1880 Dz. p. p. Nr. 37, pas pograniczny z 30 na 20 kilometrów zmniejszył, i aby w myśl rozporządzenia wykonawczego z dnia 12. kwietnia 1880 Dz. p. p. Nr. 38. wziął za podstawę szerokości pasa pogranicznego naturalną granicę, rzekę Wisłę, począwszy od Oświęcimia t. j. granicy pruskiej wzdłuż jej biegu aż do Niepołomic, w dalszym zaś ciągu pasa granicę suchą na 20 kilometrów szeroką.

Izba bez rozprawy uchwała wniosek 1. komisji.

Sprawozdawca czyta:

2. Wzywa się c. k. Rząd, aby rozporządzenie wykonawcze z d. 12. kwietnia 1880 Dz. u. p. Nr. 37. i 38. uzupełnił wyraźnem orzeczeniem, że tylko wówczas cała gmina z pasem pogranicznym sąsiadująca ma być tymże pasem objęta, jeżeli albo większa jej część leży w obrębie pasa granicznego, albo też stosunki topograficzne tego niezbędnie wymagają.

Izba bez rozprawy uchwała wniosek 2. komisji.

Sprawozdawca czyta:

3. Wzywa się c. k. Rząd, ażeby jeszcze wyraźniej, aniżeli to w ustawie z d. 29. lutego 1880 Dz. p. p. Nr. 37 i w rozporządzeniu wykonawczem z dnia 12. kwietnia 1880 Dz. p. p. Nr. 38, orzekł, że z zachowaniem zasad ustawy z dnia 29. lutego

Dz. p. p. Nr. 37, przysłużyć władzom politycznym prawo do zmniejszenia lub uwzględnienia lokalnych stosunków terytoryalnych podciągania lub uwalniania gmin od należenia do pasa granicznego.

Izba bez rozprawy uchwała wniosek 3 komisji.

Sprawozdawca czyta:

4. Wzywa się c. k. Rząd, ażeby w okolicach kraju, w których niebezpieczeństwo przemykania bydła jest najmniejsze, zbadał, o ile czynności rewizorów bydła można powierzyć miejscowym czynnikom gminnym, zaś kontrolę c. k. żandarmeryi. W razie pomyślnych rezultatów postarał się o zmianę ustawy w tym kierunku, by w innych okolicach ilość rewizorów bydła powiększył, zaś rozległość okręgów rewizyjnych zmniejszył.

Izba uchwała wniosek 4 komisji do słów „czynnikom gminnym“, następnie uchwała poprawkę p. Kramarczyka, aby słowa wniosku komisji: „zaś kontrolę“ zastąpić słowami: „pod kontrolą“ w końcu w oddzielnem głosowaniu uchwała resztę wniosku 4. komisji.

Sprawozdawca czyta:

5. Wzywa się c. k. Rząd, ażeby rozporządzenie c. k. Namiestnictwa z dnia 23. grudnia 1904 l. 184.483 w ten sposób zmienił, ażeby dla prosiąt ssących z jednego gniazda pochodzących utworzył nowy formularz paszportu z kuponami wypełnionymi na tyle sztuk, ile hodowca na targ wprowadza.

Izba bez rozprawy uchwała wniosek 5. komisji.

Sprawozdawca czyta:

6. Wzywa się c. k. Rząd, ażeby jak najenergiczniej wystąpił przeciw grasującym na targach faktorom, by przez wprowadzenie surowych kar uniemożliwił tworzenie się ringów faktorskich i wyzysku hodowców.

Izba bez rozprawy uchwała wniosek 6. komisji.

Sprawozdawca czyta:

7. Wzywa się c. k. Rząd, ażeby wprowadził na każdym targu wagę dla zwierząt żywych.

Tem samym załatwione zostają petycje: L. 1.717/1.400, 1.724/1.407, 1.149/935 i 1.840/1.485.

Izba bez rozprawy uchwała wniosek 7. komisji.

Marszałek odczytuje dodatkową rezolucję p. Kramarczyka.

Izba rezolucję tę bez rozprawy uchwała.

Następuje:

Sprawozdanie komisji wodnej ze sprawozdania Wydziału krajowego o regulacji rzek kanałowych.

Sprawozdawca p. Kozłowski uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania odczytuje następujące wnioski komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Na powyższych podstawach komisya wnosi:

1) Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdanie Wydziału krajowego z dnia 25. stycznia 1907 l. 131.491.

2) Sejm wzywa c. k. Rząd, ażeby na roboty około regulacji rzek w myśl programu uchwalonego przez komisję dla regulacji rzek przeznaczone kwoty, w terminach właściwych wypłacał, — ażeby przeto w przyszłości części ogólnych kosztów budowy w latach 1907 do 1912 wykonać się mających nie jak dotychczas w miesięcznych ratach, ale w rocznych lub półrocznych ratach c. k. Namiestnictwu asygnował.

3) Sejm wzywa c. k. Rząd, ażeby bieg robót około regulacji rzek przyspieszył.

4) Sejm wzywa c. k. Rząd, ażeby specjalnych komisarzy wodnych, w myśl §. 20 rozporządzenia wykonawczego do ustawy krajowej z dnia 18. września 1901 Dz. u. kr. Nr. 103 jak najprędzej powołał i wydanie instrukcyi dla nich przyspieszył oraz ażeby utworzył osobne posady w celu powoływania hydrotechników jako znawców zawodowych dla władz politycznych.

5) Zważywszy, że dalsza zwłoka w przeprowadzeniu reformy organizacyi władz centralnych tak ze względu na brak jednolitego kierunku, jak i z uwagi na potrzebę porozumienia się kilku czynników i stąd wynikającą stratę czasu może wystawić wczesne i praktyczne wykonanie dróg wodnych i regulacyi rzek na poważne niebezpieczeństwo:

Sejm wzywa ponownie c. k. Rząd, ażeby w duchu równocześnie z ustawą kanałową w r. 1901 przez Izbę poselską uchwalonej, a dotychczas niewykonanej rezolucyi, stworzoną została we Wiedniu generalna dyrekcyja dla budowli wodnych, w którejby dotychczas w Ministerstwie handlu, spraw wewnętrznych i rolnictwa rozstrzelone agendy budownictwa wodnego zostały połączone.

6) Sejm wzywa c. k. Rząd, ażeby utworzył przy c. k. Namiestnictwie bezpośrednio Namiestnikowi podlegającą dyrekcyę dla wszystkich działów gospodarstwa wodnego, dla kanałów, rzek spławnych i niespławnych, zabudowania potoków górskich, rewizyi i projektów melioracyjnych i spółek wodnych, a zanim to nastąpi, przydzielił sprawy dotyczące budowy kanałów, rzek spławnych, zabudowania potoków górskich i zalesienia stoków gór Departamentowi Namiestnictwa dla robót wodnych.

7) Sejm wzywa c. k. Rząd, ażeby podwyższył fundusz na zawodowe kształcenie większej liczby techników dla budowli wodnych, a mianowicie odpowiednią dotacyę dla inżynierów w celu ułatwienia im specjalnego kształcenia się przy bud

wiach wodnych, a w szczególności, ażeby ułatwił inżynierom zwiedzanie zbiorników wody w dorzeczu sudeckich dopływów Odry.

8) Sejm wzywa c. k. Rząd, ażeby rozszerzył zakres działania władz krajowych w sprawach dotyczących budowy kanałów, regulacyi rzek spławnych, zabudowania potoków górskich i zalesienia stoków gór.

9) Sejm wzywa c. k. Rząd, aby przeprowadził w jak najszybszym przeciągu czasu rewizyę zastarzałych rozporządzeń wykonawczych, obowiązujących dla państwowych budowli wodnych, a w szczególności, ażeby zmienił §. 16 rozporządzenia wykonawczego, o ile ono dotyczy regulacyi rzek na wspólny koszt państwa i kraju, oraz ażeby wydał osobną instrukcyę dla tych regulacyi.

10) Sejm wzywa c. k. Rząd, ażeby w myśl przedstawień Wydziału krajowego w odezwie z dnia 20. lutego 1906 l. 116.332 zawartych zmienił i uzupełnił postanowienia §§. 2, 9, 17 i 19 rozporządzenia wykonawczego z dnia 21. kwietnia 1904 i w nowych postanowieniach zabezpieczył uwzględnienie interesów gospodarczych przy regulacyi rzek, oraz wysłuchanie stron interesowanych.

11) Sejm wzywa c. k. Rząd, ażeby jak najrychlej powziął decyzyę w sprawie zmiany §. 47 kraj. ustawy wodnej po myśli projektu ustawy przedłożonego przez Wydział krajowy odezwą z 30. grudnia 1904 l. 111.325 i przedłożył na najbliższej sesyi sejmowej odnośny projekt ustawy.

12) Sejm wzywa c. k. Rząd, ażeby zarządził częste, ile być może peryodyczne zwoływanie posiedzeń, utworzonego na podstawie uchwały komisyi regulacyi rzek w Galicyi stałego technicznego komitetu w celu ciągłej wymiany zdań pomiędzy c. k. Namiestnictwem a Wydziałem krajowym.

II. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu:

1) co do wszystkich powyższych punktów starać się o ciągłe porozumienie z c. k. Rządem i z całą energią popierać ich wykonanie;

2) postarać się o przyspieszenie decyzji c. k. Rządu w sprawie zmiany §. 47 krajowej ustawy wodnej.

III. Sejm uchwała następujący projekt ustawy, zmieniającej ustęp A. 1 §. 2 ustawy z dnia 18. września 1901 Dz. u. kraj. Nr. 103 o regulacji rzek wykonać się mającej w myśl §. 5 ustępu 1 ustawy z dnia 11. czerwca 1901 Dz. p. p. Nr. 66 w Królestwie Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

U s t a w a

z dnia zmieniająca ustęp A) 1 §. 2 ustawy z dnia 18. września 1901 Dz. u. kraj. Nr. 103 o regulacji rzek wykonać się mającej w myśl §. 5 ustępu 1 ustawy z dnia 11. czerwca 1901 Dz. p. p. Nr. 66 w Królestwie Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje:

Art. I.

Ustęp A) 1 §. 2 ustawy z dnia 18. września 1901 Dz. ust. kraj. Nr. 103 zostaje uchylony w dotychczasowem brzmieniu i ma opiewać, jak następuje:

„A) 1 Skawa od Jordanowa do ujścia do Wisły“.

Art. II.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministerstwom spraw wewnętrznych, skarbu, handlu i rolnictwa.

Marszałek otwiera rozprawę ogólną.

Przemawia p. K. Lubomirski, stawiając poprawkę do wniosku 6) komisji, a mianowicie, aby na końcu tego wniosku umieścić słowa:

Względnie częściowo Sekcyj oddziału leśno-technicznego dla zabudowań potoków górskich przeniesionej do Lwowa i zaprojektował w porozumieniu z odpowiednimi władzami utworzenie osobnych organów konserwacyi budowli wodnych przy ewentualnem oddzieleniu statutu urzędników sekcyi zabudowań potoków od techników inspekcyi leśnej.

Izba poprawkę tę p. K. Lubomirskiego popiera.

Przemawia p. Skołyszewski.

Przemawia p. Męciński

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Marszałek udziela głosu w sprawie formalnej p. Męcińskiemu.

Przemawia p. Męciński, stawiając wniosek na przyjęcie wniosków I. i II. komisji wraz z poprawką p. Lubomirskiego K. en bloc.

Izba uchwała przyjęcie powyższych wniosków I i II komisji, wraz z poprawką p. K. Lubomirskiego en bloc, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwała wniosek I. i II. komisji wraz z poprawką p. K. Lubomirskiego en bloc.

Sprawozdawca czyta:

III. Sejm uchwała następujący projekt ustawy:

U s t a w a

z dnia zmieniająca ustęp A) 1 §. 2 ustawy z dnia 18. września 1901 Dz. u. kraj. Nr. 103 o regulacji rzek wykonać się mającej w myśl §. 5 ustępu 1 ustawy z dnia 11. czerwca 1901 Dz. p. p. Nr. 66 w Królestwie Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje:

Art. I.

Ustęp A) 1 §. 2 ustawy z dnia 18. września 1901 Dz. ust. kraj. Nr. 103 zostaje uchylony w dotychczasowem brzmieniu i ma opiewać, jak następuje:

„A) 1. Skawa od Jordanowa do ujścia do Wisły“.

Art. II.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministerstwom spraw wewnętrznych, skarbu, handlu i rolnictwa.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie tej ustawy en bloc.

Izba uchwała przyjęcie powyższej ustawy en bloc, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwała cały projekt ustawy en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwała Izba powyższy projekt ustawy w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie komisji bankowej o wniosku posła Skalkowskiego w przedmiocie podwyższenia kapitału zakładowego Banku krajowego.

Sprawozdawca p. Skalkowski uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Sejm postanawia powiększyć zakładowy kapitał Banku krajowego do wysokości 15,000.000 koron i upoważnia Wydział krajowy do zaciągnięcia odpowiedniej pożyczki krajowej w obligacjach.

II. Raty amortyzacyjne tej pożyczki opłacane będą z dochodów Banku krajowego.

III. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu poczynić imieniem kraju odpowiednie kroki celem uzyskania dla tej pożyczki przywilejów, przysługujących papierom publicarnym.

IV. Sejm uchwała następujące zmiany statutu Banku krajowego:

1. §. 1 al. 2 w dzisiejszem brzmieniu znosi się, a opiewać będzie:

„Na założenie tej instytucji przeznaczyl Sejm krajowy uchwałą powyższą fundusz w wysokości 1 miliona zł. w. a. (2 miliony koron). Fundusz ten wzrósł do końca r. 1906 nadwyżkami dochodów banku do wysokości czterech milionów czterysta tysięcy koron. Uchwałą z dnia przeznaczył Sejm krajowy fundusz dalszych dziesięć milionów sześćset tysięcy koron, skutkiem czego kapitał zakładowy Banku wynosić będzie piętnaście milionów koron“.

2. do §. 101 a) dodać jako dalszą część tej alinei: „a gdy zakładowy majątek Banku po myśli brzmienia §. 1 al. 2 statutu podwyższony został do wysokości piętnastu milionów koron, to 40% nadwyżki dochodów Banku użytych będzie na pomnożenie kapitału zakładowego majątku Banku, tylko w wypadku przewidzianym w §. 102“.

3. §. 102 zmienia się, jak następuje:

„Część nadwyżki corocznych przychodów Banku, o ile nie będzie potrzebną na utrzymanie kapitału zakładowego Banku w wysokości piętnastu milionów koron, oddawaną będzie“ i t. d. bez zmiany.

Marszałek otwiera rozprawę ogólną.

Przemawia p. Maryewski, stawiając następujące rezolucye jako punkt V. i VI.:

V. Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby na najbliższej sesji sejmowej przedłożył zmianę etatu Banku krajowego w tym kierunku, aby ilość członków Rady nad-

zorezej została zwiększoną tak, aby obie części kraju, oba miasta główne i rozmaite grupy interesów znalazły w niej równomierne zastępstwo.

VI. Sejm wzywa Wydział krajowy, aby się zastanowił nad wprowadzeniem w wewnętrznej organizacyi Zarządu Banku tej zmiany, aby w razie urlopów dyrektorów Banku zastępowali ich upoważnieni do tego urzędnicy, a nie jak dotąd, członkowie Rady nadzorczej.

Izba rezolucye powyższe p. Maryewskiego popiera.

Przemawia p. Milewski.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca i imieniem komisji zgadza się na rezolucye p. Maryewskiego.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca czyta:

I. Sejm postanawia powiększyć zakładowy kapitał Banku krajowego do wysokości 15,000.000 koron i upoważnia Wydział krajowy do zaciągnięcia odpowiedniej pożyczki krajowej w obligacyach.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek I. komisji.

Sprawozdawca czyta:

II. Raty amortyzacyjne tej pożyczki opłacane będą z dochodów Banku krajowego.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek II. komisji.

Sprawozdawca czyta:

III. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu poczynić imieniem kraju odpowiednie kroki celem uzyskania dla tej pożyczki przywilejów, przysługujących papierom państwowym.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek III. komisji.

Sprawozdawca czyta:

IV. Sejm uchwała następujące zmiany statutu Banku krajowego:

1. §. 1 al. 2 w dzisiejszem brzmieniu znosi się, a opiewać będzie:

„Na założenie tej instytucji przeznaczyl Sejm krajowy uchwałą powyższą fundusz w wysokości 1 miliona zł. w. a. (2 miliony koron) Fundusz ten wzrósł do końca r. 1906 nadwyżkami dochodów banku do wysokości czterech milionów czterystu tysięcy koron. Uchwałą z dnia przeznaczyl Sejm krajowy fundusz dalszych dziesięć milionów sześćset tysięcy koron, skutkiem czego kapitał zakładowy Banku wynosić będzie piętnaście milionów koron“.

2. do §. 101 a) dodać jako dalszą część tej alinei: „a gdy zakładowy majątek Banku po myśli brzmienia §. 1 al. 2 statutu podwyższony został do wysokości piętnastu milionów koron, to 40% nadwyżki dochodów Banku użytych będzie na pomnożenie kapitału zakładowego majątku Banku, tylko w wypadku przewidzianym w §. 102“.

3. §. 102 zmienia się, jak następuje:

„Część nadwyżki corocznych przychodów Banku, o ile nie będzie potrzebną na utrzymanie kapitału zakładowego Banku w wysokości piętnastu milionów koron, oddawaną będzie“ i t. d. bez zmiany.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek IV. komisji.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania uchwały I. komisji bez czytania, uchwała Izba powyższą uchwałę w trzecim czytaniu bez czytania.

Marszałek odczytuje rezolucyę pierwszą p. Maryewskiego.

Izba bez rozprawy rezolucyę tę uchwała.

Marszałek odczytuje rezolucję drugą p. Maryewskiego.

Izba bez rozprawy uchwała powyższą rezolucję.

Marszałek odracza posiedzenie do godziny 7 wieczorem.

Przerwa posiedzenia godzina 2 po południu.

Dalszy ciąg posiedzenia z dnia 7. października 1907.

Początek o godzinie 7 minut 25 wieczorem.

Marszałek skonstatowawszy dostateczną liczbę posłów, otwiera napowrót odroczone posiedzenie.

Następuje :

Dalszy ciąg rozprawy nad sprawozdaniem komisji budżetowej o prowizoryum budżetowem na I. półroczu 1908.

Marszałek udziela głosu mowcy za prowizoryum budżetowem p. Pinińskiemu.

Przemawia p. Piniński.

Przemawia członek Wydziału krajowego p. Jahl.

Przemawia p. ks. Stojałowski.

Przemawia c. k. Namiestnik Andrzej hr. Potocki.

Marszałek zamyka posiedzenie, oznaczając następne na dzień 8. października 1907, godzinę 10. przed południem i odczytuje porządek dzienny następnego posiedzenia.

Koniec posiedzenia godzina 12 minut 39 po północy.

Marszałek krajowy:

Stanisław Badeni, w. r.

Sekretarze:

Mieczysław Urbański, w. r.

Kazimierz Lubomirski, w. r.

Protokół

36. posiedzenia, III. sesyi, VIII. peryodu Sejmu galicyjskiego z dnia 8. października 1907.

Początek o godzinie 10 minut 30 przed południem. 3621, 3624, 3625, 3632, 3634, 3635, 3644, 3645.

Przewodniczący: Marszałek krajowy JE. Stanisław hr. Badeni.

Komisji petycyjnej: Ls. 3628.

Sekretarze: Mieczysław Urbański, Kazimierz Lubomirski, Stanisław Mycielski, ks. Wiktor Mazikiewicz.

Komisji administracyjnej: Ls. 3622, 3629.

Komisji gospodarstwa krajowego: Ls. 3626, 3628.

Obecnych posłów 133.

Komisji drogowej: Ls. 3614, 3633.

Ze strony Rządu: e. k. Wiceprezydent Namiestnictwa hr. Łoś.

Komisji sanitarnej: Ls. 3627.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.

Komisji wodnej: Ls. 3646.

Marszałek oznajmia, iż protokół 34 posiedzenia uważa za przyjęty, gdyż nie wniesiono przeciw niemu żadnych zarzutów, protokół 35 posiedzenia złożony w biurze sejmowem do przejrzania.

Po odczytaniu petycji Ls. 3620 Jacia Iranusora, gospodarza w Horucku, o odpiśanie kosztów leczenia przemawia p. Hanczakowski popierając tę petycję.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis petycji wniesionych po dzień 8. października 1907 roku, które przydzielono następującym komisjom, a mianowicie:

Sekretarz p. Urbański M. odczytuje spis dalszych petycji, które przydzielono odnośnym komisjom jak wyżej.

Komisji budżetowej: Ls. 3615, 3617, 3618, 3620, 3623, 3630, 3636, 3637, 3639 do 3643, 3647.

Po odczytaniu petycji Ls. 3642 Piotra Zachaczruka, naczelnika gminy w Sielcu o zapomogę dla pogorzalców przemawia p. Brykczyński popierając tę petycję.

Komisji szkolnej: Ls. 3616, 3619,

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycji, które przydzielono odnośnym komisjom jak wyżej.

Po odczytaniu petycji Ls. 3646 gminy Jasionka masiowa, pow. Turka, o regulację górskiego potoka Jasienica, Marszałek udziela głosu p. ks. Jaworskiemu, zapisanemu do poparcia tej petycji.

P. ks. Jaworski nieobecny w Izbie.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycji, które przydzielono oddzielnym komisjom jak wyżej.

Marszałek wzywa sekretarzy do odczytania złożonych wniosków i interpelacji.

Sekretarz p. Urbański czyta:

W n i o s e k

na założenie we Lwowie domu dla nieuleczalnie chorych.

Podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Poleca się Wydziałowi krajowemu, ażeby potrzebę założenia we Lwowie krajowego domu dla nieuleczalnie chorych zbadał i na najbliższej sesji sejmowej przedłożył odpowiednie wnioski.

Lwów, dnia 8. października 1907.

Wnioskodawca:
Ciucheński w. r.

Rutowski, Fruchtman, Leo, Tomaszewski, Gabryl, Kuryłowicz, Pastor, Wurst, Trzeciński, Vayhinger, Mars, A. Jędrzejowicz, W. Jaworski, Milewski, Merunowicz.

W n i o s e k.

Zważywszy, że zawód rękodzielniczy w naszym kraju znajduje się w stanie ekonomicznego upadku pod wpływem niepomyślnych stosunków konkurencyjnych, kredytowych i braku organizacji ekonomicznej;

zważywszy, że dla braku opieki ze strony państwa i kraju wszelkie usiłowania

stworzenia szerszej organizacji wytwórczej i kredytowej wśród warstw rękodzielniczych doprowadziły dotychczas do zbyt skromnych rezultatów, a większość założonych stowarzyszeń wytwórczych i surowcowych bądź nie weszła w życie, bądź zlikwidowała;

zważywszy, że dla tej samej przyczyny fundusze, przeznaczone corocznie przez państwo na poparcie stowarzyszeń rękodzielniczych, tylko w drobnej części dostają się naszemu krajowi;

zważywszy na koniec, że tylko stała świadoma celów i środków działania, moralna i materyalna opieka kraju i skuteczna kontrola, na wzór krajowego patronatu dla włościańskich spółek oszczędności i pożyczek, doprowadzić może przy pomocy funduszy państwowych do trwałej organizacji funduszy wytwórczych, magazynowych, surowcowych i innych w przemyśle rękodzielniczym, podpisani wnoszą.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Wydział krajowy zbada sprawę ewentualnego założenia krajowego patronatu dla stowarzyszeń rękodzielniczych i przedłoży Sejmowi wnioski wedle możliwości na najbliższej sesji;

2. Wydział krajowy wstawi do budżetu przyszłorocznego odpowiednią kwotę na koszt organizacji i kredytowego poparcia stowarzyszeń rękodzielniczych;

3. Wydział krajowy porozumie się w tej sprawie z c. k. Rządem, celem zapewnienia sobie na swe cele zasiłków c. k. Ministerstwa handlu.

Lwów, d. 8. października 1907.

Wnioskodawca:
Głąbiński w. r.

Jabłoński, Merunowicz, Tarnawski, Maryewski, Tomaszewski, Buynowski, Kleski, Schätzel, Maiss, Ciucheński, Michałowski, Huza, Wurst, Wiśniewski, Bednarski, Loewenstein, Żardecki, Dembiński.

I n t e r p e l a c y a

do c. k. Rządu p. Schätzla i tow. w sprawie budowy gmachu dla gimnazjalnego zakładu w Brzeżanach.

Od lat kilkanastu domaga się ludność m. Brzeżan i powiatów okolicznych o wybudowanie nowego gmachu dla zakładu gimnazjalnego w Brzeżanach, przekazując zgubny wpływ, jaki obecny sposób umieszczenia tego zakładu pod względem higienicznym i pedagogicznym na młodzież i nauczycielstwo wywiera.

C. k. Rząd sprowadził podniesione wadliwości, uznał konieczność niezwłocznego zapobieżenia złemu i zadecydował przed kilku laty budowę nowego gmachu, lecz w działaniu firm przygotowawczem est tak powolnym, że ludność interesująca się losem młodzieży tego zakładu jest słusznie rozgorączona i zaniepokojona o dalsze jej losy.

Dość zaznaczyć, że od czasu uchwalenia przez parlament funduszów na zakupno gruntu pod budowę gmachu gimnazjalnego upłynęło lat półtora, a że do chwili faktycznego kupna, jakkolwiek c. k. Rząd miał wszelkie ułatwienie pod względem wyboru i łatwo też nabycie gruntu.

Dziś grunt nabyty jest już w posiadaniu c. k. Skarbu państwa, lecz nie wiadomo zgola nic o czynnościach przygotowawczych do budowy, ani nawet o wprowadzenie kredytu na tę budowę do przygotowanego już budżetu państwowego przyszłorocznego.

Z tych przyczyn upraszamy o wyjaśnienie, czyli Rząd zamierza przystąpić w najbliższym czasie do przeprowadzenia budowy gmachu dla zakładu gimnazjalnego w Brzeżanach, jak tego żywotny interes tego zakładu wymaga.

Interpelant:
Schätzl w. r.

Tomaszewski, Jahl, Fruchtman, Stanisze-
wski, Merunowicz, Tarnawski, Maryewski,

Jabłoński, Sala, Kleski, Huza, Sare, Pastor
Michałowski, Małachowski.

I n t e r p e l a c y a

do JW. Pana Komisarza rządowego.

Wysoki Sejm na posiedzeniu z 27. października r. 1904 L. 1463 powziął następującą uchwałę:

Wzywa się c. k. Rząd, aby w jak najkrótszym czasie przeprowadził uwolnienie gmin od wydatków w gotówce ponoszonych z polecenia władz przy współdziałaniu gmin w sprawach wojskowych.

Otóż podpisani zapytują c. k. Rząd, w jaki sposób sprawa powyższa załatwioną została?

We Lwowie, 8. października 1907.

Interpelant:
A. Brunicki.

Korytowski, Sękowski, Starzyński, Skoły-
szewski, W. Czaykowski, Merunowicz, Bał,
L. Cieński, Pilat, Jahl, Schnell, Wład. Kra-
iński, Jan Szeptycki, Klemens Dzieduszy-
cki, Hupka, M. Urbański, Sala, Winc. Kra-
iński, Skałkowski, Krzysztofowicz, Tad.
Cieński, Traczewski, Rozwadowski, A. Theo-
dorowicz, Zdz. Tarnowski.

I n t e r p e l a c y a

posła Filipa Włodka i tow. do JW. Pana Komisarza rządowego w sprawie wysokich stempli przy sprawach spornych i kosztów sądowych.

Powszechnie znane niesprawiedliwe wprowadzenie przy ściąganiu stempli od procesujących, a także kosztów sądowych jest niesłychaną i w oczy bijącą wadą naszego ustawodawstwa. Prawo nasze cywilne grzeszy przeciw sprawiedliwości i jak zawsze biedniejszego zgnębia.

Podania (pisma) i protokoły w postępowaniu sądowem spornem i niespornem, które podlegały do roku 1897 należytości stemplovej po 36 ct. od każdego arkusza,

podlegają na zasadzie rozporządzenia cesarskiego z dnia 26. grudnia 1897 r. L. 305 Dz. u. p. po 1 K od każdego arkusza, t. j. o 14 proc. wyżej niż dawniej. Podniesienie to jest niesprawiedliwym, ażeby jeżeli wartość przedmiotu wynosi od 1 K do 50 K płacono stempel 50 ct.

Tak samo krzywdzącem jest, jeżeli wartość przedmiotu do 100 K płacono 2 K; nad 100 do 400 K 5 K; nad 400 do 1600 K płacono 10 K za stemple.

To dotyczy także procedury cywilnej przy pismach apelacyjnych i rewizyjnych.

Jak się z tego zestawienia okazuje, kto chce u nas szukać opieki i rozstrzygnięcia sprawy w sądach, nadto sprawiedliwości i obrony, ten napotyka przy stemplach nadmierne i nieuzasadnione krzywdzące koszty. Tak samo i przy kosztach rzecz się ma w sprawie małej wagi, kiedy to koszty od 2 K wartości, wynoszą 20 i więcej K.

Wprawdzie najważniejszym obowiązkiem jest każdej władzy, która począwszy od woźnego aż do prezesa sądu, trybunału i ministra sprawiedliwości jest przez podatników opłacana, wymierzanie sprawiedliwości tym, którzy tego potrzebują, ale jeżeli rządy każą sobie tak drogo, płacić i czynią one z biedy ludzkiej dla siebie źródło dochodu, jest niesprawiedliwością, niesłychaną, dokonywaną na ludziach tych, którzy przez samo udanie się do sądów mają dość kłopotu, kosztów, straty i miętygi.

Wymierzenie tedy sprawiedliwości, która leży w interesie społeczeństwa, powinno być łatwym i tanim, a więc stemple przez połowę przyklepane powinny wystarczyć.

Tak samo wszelkie skargi wnoszone o wartość 1 K, a nawet mniej lub 2 K, nie powinny sądy dopuszczać, ażeby koszty mogły przekraczać podwójną wartość przedmiotu, o którą spór był toczony.

Wobec tego zapytują podpisani:

1. Czy uznaje Wysoki c. k. Rząd te przytoczone w interpelacji krzywdy przy nalepianiu stempli usunąć?

3. Czy i kiedy jest gotowy stemple do tych samych spraw, w jakich obecnie skarżący domaga się sprawiedliwości, znieść do połowy, jak również koszty od 1 do 5 K wartości ograniczyć?

Interpelant
Filip Włodek.

Bojko, Stapiński, Wilczkiewicz, Kramarczyk, Szwed, Stojalowski, Szajer, Potoczek, Pastor, Korol, Hanczakowski, Barabasz, Huryk, Mogilnicki, J. Jaworski.

I n t e r p e l a c y a

posła Krempey i towarzyszy do JW. Pana Komisarza rządowego w sprawie nadużyć c. k. komisarza Muszyńskiego podczas licytacji prawa polowania gminy Olchowa, powiat Ropczyce.

W dniu 12. sierpnia br. odbyła się licytacja prawa polowania gminy Olchowa w c. k. Starostwie w Ropczycach.

Urzędnikiem do przeprowadzenia licytacji był delegowany c. k. komisarz Muszyński. Do licytacji przystąpił Sebastyan Stręk, gospodarz z Olchowy, syn byłego posła Wojciecha Stręka i Władysław Milezarek zarządca dóbr Sielec, który licytował na rzecz p. Bronisława Nowińskiego c. k. Notariusza w Leżajsku.

Przy licytowaniu doszło, że Władysław Milezarek ofiarował 65 K, a Sebastyan Stręk 66 K. Milezarek podniósł o 1 K tak samo i Stręk, stanęła licytacja na tem, że oferentem o 1 K był wyżej Stręk, a więc ten ostatni był najwyższym oferującym i ten zadzierżawił prawo polowania na gruntach gminy Olchowa.

Ale niestety co się dzieje. — C. k. Komisarz licytację zamyka, a po pięciu minutach ogłasza, że Władysław Milezarek

na rzecz Bronisława Nowińskiego jako najwyżej oferujący, bo oferował 68 K, utrzymał się przy polowaniu. Przeciw temu zaprotestował także naczelnik gminy Olchowa Jan Bój, który skonstatował, że najwyżej oferującym był Stręk nie Milezarek.

Wnieiony został przeciw temu nadużyciu rekurs do Namiestnictwa, w którym to wypadku pytanie zachodzi, czy ten rekurs nie leży jeszcze w c. k. Starostwie w Ropczycach.

Charakterystycznym, że Milezarek wyśmiewał Stręka, mówiąc, iż „protest będzie leżał, a my będziemy polować“ wiedząc o tem pewno, a będąc w porozumieniu z komisarzem jako referentem dotyczącej licytacji.

Jest to jeden z pomiędzy tysięcy... jaskrawy fakt i z tego powodu zapytują podpisani JW. Pana komisarza rządowego:

1. Czy mu jest wiadomo o podobnych nadużyciach popełnionych przez c. k. urzędników w Starostwach?

2. Czy nie uznaje za stosowne w tym wypadku jak najspieszniej zarządzić, aby prawo polowania dostało się temu, który najwyżej oferował, a mianowicie Sebastyanowi Strękowi z Olchowy?

3. Co zamierza JW. Pan Komisarz rządowy uczynić, aby się takie nadużycia nie powtarzały i czy nie uznaje rzeczownego urzędnika pociągnąć do odpowiedzialności.

Lwów, d. 8. października 1907.

Interpelant
F. Krempa w. r.

Bojko, Stapiński, J. Jaworski, Mogilnicki, Wilczkiewicz, F. Włodek, Korol, Oleśnicki, Bohaczewski, Staruch, Szwed, Skołyżowski, Huryk, Barabaszyński.

Sekretarz p. Mazikiewicz czyta:

I n t e r p e l a c y a

posła Dra Korola i tow. do c. k. Komisarza rządowego w sprawie wyborów gminnych w Skwarzawie starej pow. żółkiewskiego.

Dwa razy przeprowadzone wybory do rady gminnej w Skwarzawie starej i to w obecności delegata c. k. Starostwa, pierwszy raz dnia 22. marca 1906, a drugi raz dnia 29. września 1906 zniósł c. k. Namiestnictwo z przyczyn, których do dzisiaj nikt nie zna, a pokrzywdzeni członkowie gminy głośno powiadają, że przyczyną zniesienia tych wyborów było to, że przepadła przy wyborach lista rządowa, forsowana przez c. k. fizyka powiatowego.

Dnia 30. stycznia 1907 przeprowadzono po raz trzeci wybory i tym razem przy użyciu wszelkich nieprawidłowości i przy sfałszowaniu listy wyborczej zwyciężyła lista rządowa.

Przeciw temu wyborowi wniesiono zuowu protest, w którym podniesiono, że już po zniesieniu drugich wyborów wpisano do listy wyborczej II. koła Annę Pastuszek, a do listy III. koła Maryę Kłymak i Mychajła Andruszka, a oprócz tego naprowadzono rażące fakty nadużyć, jak dopuszczenie do głosowania nieboszczyków, nieuprawnionych pełnomocników i t. d.

Przeprowadzone dochodzenia sprawdziły wszystkie podniesione w proteście zarzuty, a w szczególności sfałszowanie listy wyborczej.

C. k. Namiestnictwo pomimo upływu 9 miesięcy nie załatwiło dotychczas wniesionego protestu i nie uważało za potrzebne postarać się o wyśledzenie i ostre ukaranie tych, którzy dopuścili się karygodnego sfałszowania list wyborczych.

Podpisani wobec tego zapytują c. k. Rząd:

1) czem usprawiedliwi tak długą zwłokę w załatwieniu protestu?

2) czy zamysła pociągnąć do odpowiedzialności tych, którzy dopuścili się stałszowania listy wyborczej?

Lwów, 8. października 1907.

Interpelant
Korol.

Mogilnicki, Staruch, Barabasz, Bohaczewski, Bojko, F. Włodek, Szmigielski, Effinowicz, Huryk, Mazikiewicz, Krempla, Hanczakowski, Szwed, Kuryłowicz.

Wniosek

posła Starucha i tow. w sprawie budowy kolei Łukawica-Lisko-Baligród-Cisna.

Zważywszy, że:

1. okolica miasta Baligrodu, gdzie jest sąd powiatowy i inne władze, nie posiada połączenia kolejowego, ponieważ jest od kolei transwersalnej albo łupkowskiej oddalona o 30 kilometrów;

2. że w okolicy panuje wielki ruch co do drzewa, a to tak pod względem tartaków, których jest sześć w okolicy Baligrodu, jak i pod względem drzewa opałowego, ponieważ znajdują się tam ogromne obszary lasowe z drzewem bukowym;

3. że i przemysł naftowy tam kwitnie, są tam kopalnie nafty koło Baligrodu w całej okolicy;

Wysoki Sejm uchwalić raczy:

Wzywa się c. k. Rząd, ażeby jak najrychlej wziął pod rozważenie budowę kolei na linii Łukawica-Baligród-Cisna.

We Lwowie, d. 8. października 1907.

Wnioskodawca:
Antoni Staruch w. r.

Hanczakowski, Szmigielski, Barabasz, Bohaczewski, Korol, Oleśnicki, Żardecki, Szajer, J. Jaworski, Mazikiewicz, Kuryłowicz, Huryk, Krempla, Skolyszewski, Kramarczyk, F. Włodek, Stapiński.

Marszałek oznajmia, że pierwsze czytanie odczytanych wniosków umieści na porządku dziennym jednego z najbliższych posiedzeń, interpelacje zaś odstąpi p. Komisarzowi rządowemu.

Izba przystępuje do porządku dziennego, którego pierwszym punktem jest:

Pierwsze czytanie wniosku posła Szweda o udzielenie wsparcia mieszkańcom gminy Korbielowa i Krzyżowej, powiat Żywiec, gradobiciem poszkodowanym.

Przemawia p. Szwed uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisji budżetowej.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie przyłączenia sąsiednich gmin i obszarów dworskich do miasta Krakowa.

Marszałek oznajmia, iż powyższy punkt usuwa na razie z porządku dziennego.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego o uzupełniającym wyborze posła na Sejm krajowy z kuryi gmin wiejskich powiatu zbarazkiego.

Sprawozdawca p. Wereszczyński odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego, zakończone następującym wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy wybór P. Andrzeja Szmigielskiego na posła z kuryi gmin wiejskich powiatu zbarazkiego uznać za ważny.

Izba uchwała ten wniosek bez rozprawy.

Następuje:

Dalszy ciąg rozprawy nad sprawozdaniem komisji budżetowej o prowizoryum budżetowym na I. półroczu 1908.

Marszałek udziela głosu p. Leo.

Przemawia p. Leo.

Przemawia p. Szmigielski.

Przemawia p. Bobrzyński.

Na wniosek p. Mieczysława Urbańskiego Izba uchwała zamknięcie rozprawy.

Marszałek oznajmiwszy, iż przeciw wnioskowi komisji zapisani są do głosu pp.: Korol, Huryk, Barabasz, Staruch, Bohaczewski, Effenowicz, Kuryłowicz i Hanczakowski, zaś za wnioskiem komisji pp.: Sare, Federowicz, Maryewski, Kozłowski, Czaykowski Władysław Wiktor, Rutowski, Tomaszewski, Michałowski, Stauszewski, Merunowicz, Tarnawski, Wurst, Maiss, Ciuchciński, Kleski, Bal i Trzecieski, wzywa posłów zapisanych do głosu o wybranie mowców generalnych.

Marszałek oznajmia po chwili, że mowcą generalnym za wnioskami komisji wybrany został p. Rutowski, zaś przeciw wnioskowi komisji p. Korol, udziela więc

najpierw głosu mowcy generalnemu przeciw p. Korolowi.

Przemawia p. Korol.

Marszałek oznajmia, iż ma zamiar odroczyć posiedzenie, wprawdzie jednak załatwionym zostanie usunięty poprzednio punkt drugi porządku dziennego, którym jest:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie przyłączenia sąsiednich gmin i obszarów dworskich do miasta Krakowa.

Sprawozdawca p. Wereszczyński uwolniony od czytania sprawozdania wnosi na przekazanie tego przedłożenia komisji gminnej.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Marszałek odracza posiedzenie do godziny 8 wieczór.

Przerwa posiedzenia godzina 2 minut 5 po południu.

Dalszy ciąg posiedzenia z dnia 8. października 1907.

Początek o godzinie 8 minut 20 wieczorem.

Marszałek konstatuje dostateczną liczbę posłów i otwiera napowrót odroczone osiedzenie.

Następuje dalszy ciąg rozprawy nad sprawozdaniem komisji budżetowej o przewidywanym budżetowym za I. półrocze 1908.

Marszałek udziela głosu generalnemu mowcy za wnioskami komisji p. Rutowskiemu.

Przemawia p. Rutowski.

Marszałek udziela głosu p. Skołyszewskiemu do sprostowania faktu. Marszałek uprasza zarazem tych posłów, którzy się do faktycznego sprostowania zapisali, aby zechcieli się ograniczyć ściśle tylko do sprostowania faktu.

Przemawia p. Skołyszewski.

Przemawia p. ks. Bohaczewski.

Marszałek przerywa po chwili mowcy, z wezwaniem, aby prostował fakta, a nie polemizował z czyjąkolwiek mową.

P. ks. Bohaczewski przemawia dalej.

Marszałek po chwili powtórnie przerywa mowcy, aby nie wdawał się w polemikę tylko prostował fakta, w przeciwnym bowiem razie narazi się na odebranie mu głosu.

P. ks. Bohaczewski przemawia dalej.

Przemawia p. Stapiński dla sprostowania faktu.

Przemawia dla sprostowania faktu p. Tomaszewski.

Przemawia dla sprostowania faktu p. Tadeusz Cieński.

Przemawia dla sprostowania faktu p. Stapiński.

Przemawia dla sprostowania faktu p. Abrahamowicz.

Marszałek udziela głosu p. sprawozdawcy.

Przemawia sprawozdawca p. Skałkowski.

Marszałek oznajmia, iż kilku posłów zwróciło jego uwagę, że p. Stapiński podczas mowy p. Abrahamowicza użył wobec niego słów „kłamstwo”. Marszałek tego nie słyszał, skonstatował jednak w stenogramie, iż słowo takie rzeczywiście przez p. Stapińskiego użyte zostało, wzywa więc z tego powodu p. Stapińskiego dodatkowo do porządku.

Przemawia celem faktycznego sprostowania p. Stapiński.

Marszałek wyraża ubolewanie z powodu wyrażenia użytego przez p. Stapińskiego i stwierdza, iż zastosował środek regulaminem na podobny wypadek przewidziany.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej nad prowizoryum budżetowym.

Sprawozdawca czyta:

I. Sejm upoważnia Wydział krajowy do czynienia wydatków zwyczajnych z funduszu brajowego na rachunek roku budżetowego 1908 — na podstawie budżetu na rok 1907 uchwalonego.

Izba bez rozprawy uchwała wniosek I. komisji.

Sprawozdawca czyta:

II. Sejm upoważnia Wydział krajowy do pobierania w roku 1908 dodatków do państwowych podatków bezpośrednich na rzecz funduszu krajowego, mianowicie od każdej korony całej przypisanej należitości podatkowej państwowej:

a) przy podatku gruntowym, domowoczynszowym, domowo-klasowym i 5% podatku od domów wolnych od podatku po 72 groszy,

b) przy podatkach bezpośrednich osobistych, z wyjątkiem podatku osobisto-domodowego, po 78 groszy.

Opodatkowani w mieście Krakowie, tudzież w powiatach krakowskim i chrzanowskim, opłacać będą dodatki do podatków:

w ustępie ad a) wymienionych po 64 groszy,

zaś od podatków w ustępie ad b) wymienionych po 70 groszy.

Izba bez rozprawy uchwała wniosek II. komisji.

Sprawozdawca czyta:

III. Udzielone ad I. i II. upoważnienia mają moc prawną do 30. czerwca 1908.

Izba bez rozprawy uchwała wniosek III. komisji.

Sprawozdawca czyta:

IV. Sejm upoważnia Wydział krajowy do zaciągnięcia w razie potrzeby pożyczki krótkoterminowej do wysokości 7,900.000 K na pokrycie niedoboru z r. 1908, tudzież sumy przeznaczonej osobną uchwałą sejmową na zasiłki z powodu klęsk elementarnych.

Pożyczka ta ma być oprocentowaną najwyżej po 4%, a zwróconą być ma najpóźniej 1. stycznia 1911.

Izba bez rozprawy uchwała wniosek IV. komisji.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania uchwał I.—IV. bez czytania, Izba przyjmuje powyższe uchwały w trzecim czytaniu bez czytania.

Następny punkt, którym jest sprawozdanie komisji sanitarnej o sprawozdaniu

Wydziału krajowego co do zamierzonej budowy zakładu dla obłąkanych w zachodniej części kraju, Marszałek usuwa z porządku dziennego.

Następuje więc :

Sprawozdanie komisji kolejowej w przedmiocie petycji Reprezentacji powiatowej w Cieszanowie o budowę kolei lokalnej z Cieszanowa do Lubaczowa.

Sprawozdawca p. Schätzel uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następującą wniosek komisji:

Sejm odstępuje petycję Reprezentacji powiatowej w Cieszanowie o budowę kolei lokalnej z Cieszanowa do Lubaczowa Wydziałowi krajowemu do bliższego rozpoznania i sprawozdania.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego z propozycją do uzupełniającego wyboru 6 członków i 7 zastępców członków do komisji apelacyjnej podatku osobisto-dochodowego, oraz 6 członków i 5 zastępców członków komisji krajowej powszechnego podatku zarobkowego.

Sprawozdawca p. Wereszczyński odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego zakończone następującą propozycją wyboru:

I. Do krajowej Komisji powszechnego podatku zarobkowego:

1. Z małej własności:

jako członka: Dr. Stefana Fedaka adwokata krajowego we Lwowie;

jako zastępców: Dr. Jarosława Kulażkowskiego, dyrektora Towarzystwa wzajemnych ubezpieczeń „Dniestr“ we Lwowie i Jana Lewińskiego, profesora szkoły politechnicznej i budowniczego we Lwowie

2. Z wielkiej własności:

jako członka: Władysława ks. Sapiełę, właściciela dóbr w Krasieczynie.

3. Z kuryi miast i izb handlowych:

jako członków: Stanisława Ciucheńskiego, prezydenta miasta Lwowa, Edmunda Zieleniewskiego, właściciela fabryki maszyn w Krakowie;

jako zastępcę: Józefa Rudnickiego, kupca w Krakowie.

4. Z całego Sejmu:

jako członków: Karola Czecha-Lindenwalda, właściciela dóbr i posła na Sejm krajowy, Dr. Wincentego Kraińskiego, właściciela dóbr i posła na Sejm krajowy;

jako zastępców: Adolfa br. Brunickiego, właściciela dóbr i posła na Sejm krajowy, Karola Szayera, radcę cesarskiego, członka Rady miejskiej i kupca we Lwowie.

II. Do Komisji apelacyjnej dla podatku osobisto-dochodowego.

1. Z małej własności:

jako zastępcę: Dra Tadeusza Sołwija, adwokata krajowego we Lwowie.

2. Z wielkiej własności:

jako członków: Stanisława hr. Staudnickiego, właściciela dóbr i posła na Sejm krajowy, Dra Jana Hupkę, właściciela dóbr i posła na Sejm krajowy;

jako zastępcę: Dra Witolda Milieńskiego, właściciela dóbr w Piekarach.

3. Z kuryi miast i izb handlowych:

jako członka: Samuela Horowitza, właściciela dóbr i prezesa izby handlowej i przemysłowej we Lwowie;

jako zastępcę: Henryka Schwarca, radcę cesarskiego i kupca w Krakowie.

4. Z całego Sejmu:

jako członków: Dawida Abrahamowicza, właściciela dóbr, posła na Sejm krajowy i do Rady państwa, Adama hr. Gołuchowskiego, właściciela dóbr, posła na Sejm krajowy i do Rady państwa, Józefa Męcińskiego, właściciela dóbr i posła na Sejm krajowy;

jako zastępców: Dra Władysława Czaynowskiego, adwokata krajowego w Przemyślu i posła na Sejm krajowy, Stefana Sękowski, właściciela dóbr i posła na Sejm krajowy, Władysława Serwatowskiego, właściciela dóbr w Jezierzanaeh a nadto z funkcyą do końca roku 1909 Dra Włodzimierza Godlewskiego, adwokata krajowego we Lwowie.

Marszałek otwiera rozprawę.

Przemawia p. Stapiński

Po zamknięciu rozprawy i wrzeczeniu się głosu przez p. sprawozdawcę Marszałek oznajmia, iż zarządza wybór kuryami równocześnie do komisji powszechnego podatku zarobkowego i do komisji apelacyjnej dla podatku osobisto-dochodowego. Najpierw zatem zarządza wybór z kuryi małej własności na jednego członka i dwóch zastępców do krajowej komisji powszechnego podatku zarobkowego i równocześnie wybór na jednego zastępcę członka komisji apelacyjnej dla podatku osobisto-dochodowego. Do skrutynium zaprasza Marszałek pp. Gnoińskiego Jana, Kuryłowicza i Potoczka, wzywa sekretarza do odczytania spisu posłów z kuryi małej własności, a posłów do oddania kartek, równocześnie tak do krajowej komisji powszechnego podatku zarobkowego jak i do komisji apelacyjnej dla podatku osobisto-dochodowego.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis posłów z kuryi małej własności a posłowie oddają kartki.

Marszałek wzywa po chwili komisję skrutacyjną do przeprowadzenia skrutynium wyboru i zarządza wybór z kuryi wielkiej własności na jednego członka do krajowej

komisji powszechnego podatku zarobkowego i na dwóch członków i jednego zastępcę do komisji apelacyjnej dla podatku osobisto-dochodowego. Do skrutynium zaprasza Marszałek pp. Klemensa Dzieduszyckiego, Marsa i Hupkę i wzywa sekretarza do odczytania spisu posłów z kuryi wielkiej własności a posłów do oddania kartek.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis posłów z kuryi wielkiej własności, a posłowie oddają kartki.

Marszałek wzywa komisję do przeprowadzenia skrutynium wyboru.

Marszałek zarządza wybór z kuryi miast i izb handlowych na dwóch członków i jednego zastępcę do krajowej komisji powszechnego podatku zarobkowego i na jednego członka i jednego zastępcę do komisji apelacyjnej dla podatku osobisto-dochodowego.

Do komisji skrutacyjnej zaprasza Marszałek pp. Kleskiego, Schätzla i Saręgo, wzywa sekretarza do odczytania spisu posłów z tej kuryi, a posłów do oddania kartek.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis posłów z kuryi miast i izb handlowych, a a posłowie oddają kartki.

Marszałek wzywa komisję do przeprowadzenia skrutynium wyboru i oznajmia, iż wybór z całego Sejmu zarządzi po przedłożeniu przez komisje skrutacyjne wyniku wyboru z kuryi.

Izba przystępuje zatem do następnego punktu porządku dziennego, którym jest:

Sprawozdanie komisji budżetowej o sprawozdaniu Wydziału krajowego w przedmiocie wybudowania dwóch budynków mieszkalnych w krajowej szkole rzemiosł w zakładzie dla sierot w Drobowyżu

Sprawozdawca p. Laskowski uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Sejm upoważnia Wydział krajowy do pokrycia połowy kosztów budowy dwu domów mieszkalnych w Drohowyżu na użytek tamtejszej krajowej szkoły rzemiosł.

II. Sejm upoważnia Wydział krajowy do zaciągnięcia w tym celu pożyczki w 4% obligacyach komunalnych Banku krajowego IV. emisji w kwocie nominalnej 40.000 K, splecalnej w ciągu 22 lat.

III. Sejm upoważnia Wydział krajowy do wstawiania corocznie w budżet krajowy od r. 1908 począwszy potrzebnej kwoty na umorzenie i oprocentowanie powyższej pożyczki.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej i uchwała oddzielnie oraz bez rozprawy powyższe wnioski I.—III. komisji, które p. sprawozdawca odczytuje.

Następnie:

Sprawozdanie komisji budżetowej o sprawozdaniu Wydziału krajowego w przedmiocie czasowego uwolnienia budynków, które zostaną wybudowane na gruntach fortyfikacyjnych, nabytych przez gminę m. Krakowa od skarbu państwa, od płacenia dodatków krajowych i gminnych od podatku czynszowego.

Sprawozdawca p. Leo, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić następujący projekt ustawy:

U s t a w a

z dnia obowiązująca w Królestwie Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkim Księstwem Krakowskim o czasowym uwolnieniu od opłaty dodatków krajowych i gminnych do podatku domowo-czynszowego tych budowli, które będą nowo wybudowane na gruntach pofortyfikacyjnych,

zakupionych przez gminę m. Krakowa od c. k. skarbu państwa.

Zgodoie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkim Księstwem Krakowskim postanawiam, co następuje:

§. 1.

Budowle, które zostaną nowo wybudowane na gruntach obszaru pofortyfikacyjnego, nabytych kontraktem kupna sprzedaży z dnia 26. czerwca 1907 r. przez gminę miasta Krakowa od c. k. skarbu państwa, będą — na wypadek, jeżeli i o ile przyznanem będzie ustawą państwową wyjątkowo przedłużone uwolnienie od podatku domowo-czynszowego — na czas tego uwolnienia, określonego ustawą państwową, uwolnione także od dodatków krajowych i gminnych od tego podatku.

§. 2.

Określone w §. 1 uwolnienie od dodatków krajowych i gminnych przysługuje tylko takim budowlom, które w czasie obowiązywania ustawy państwowej zostaną rozpoczęte i ukończone, względnie wykonane w stanie zdolnym do używania.

§. 3.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie równocześnie z ustawą państwową, wymienioną w §. 1.

§. 4.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych i Mojemu Ministrowi skarbu.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie tej ustawy en bloc.

Izba uchwała przyjęcie powyższej ustawy en bloc, poczem w oddzielnem gło-

sowaniu uchwała cały projekt ustawy en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwała Izba powyższy projekt w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje :

Sprawozdanie komisji gminnej o sprawozdaniu Wydziału krajowego w przedmiocie zmiany niektórych postanowień ustawy wodociągowej dla miasta Krakowa z dnia 12. sierpnia 1899 Nr. 94 dz. u. kr.

Sprawozdawca p. Fruchtman nwołniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić następujący projekt ustawy:

U s t a w a

z dnia w przedmiocie zmiany niektórych postanowień ustawy wodociągowej dla stoł. król. miasta Krakowa z 12. sierpnia 1899 Nr. 94 Dz. u. kr.

Zgodnie z uchwałą sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

Art. I.

Postanowienia §§. 7 i 9 ustawy z 12. sierpnia 1899 Nr. 94 Dz. u. kr. znosi się w ich dotychczasowem brzmieniu, a natomiast mają one opiewać:

§. 7.

Za zużywanie wody:

- a) do celów gospodarstwa domowego, t. j. do picia, gotowania, prania, czyszczenia, kąpieli i t. p., przewyższające 50 litrów na głowę mieszkańca i dobę;
- b) na cele przemysłowe, jak do fabryk, zajazdów, hoteli, łaźni, kawiarni, dla

zakładów drożkarskich, do pojenia koni pociągowych w przedsiębiorstwach przemysłowych i fabrycznych i t. p.;

- c) na cele zbytkowe, jak do ogrodów, wodotrysków, do pojenia koni pojazdowych i zbytkowych i t. p.; wreszcie
- d) za zużywanie wody w tych budynkach, do których §. 6 się nie stosuje, jak n. p. w budynkach rządowych, krajowych, dworcach kolejowych itp. może gmina miasta Krakowa pobierać opłaty według wydać się mającej taryfy.

§. 9.

Podatek gminny (§. 6) i opłaty za zużywanie wody (§. 7) ponosić mają lokatorowie względnie używający wody.

Za podatek gminny, tudzież za opłaty za wodę użytą w gospodarstwie domowem ponad przepisaną ilość 50 litrów na głowę mieszkańca i dobę (§. 7 a) odpowiadają gminie bezpośrednio właściciele realności z prawem regresu do swych lokatorów.

Opłaty za zużywanie wody na cele wymienione w §. 7 b), c), d) ściągane będą wprost od tych, na których żądanie lub zgłoszenie zakład wodociągowy miejski wody lub urządzeń wodociągowych dostarcza.

Art. II.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Art. III.

Wykonanie niniejszej ustawy polecam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie tej ustawy en bloc.

Izba uchwala przyjęcie powyższej ustawy en bloc, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwala cały projekt ustawy en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwala Izba powyższy projekt ustawy w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie komisji gminnej o sprawozdaniu Wydziału krajowego w przedmiocie zmiany §. 86 ust. gminnej z 13. marca 1889 Nr. 24 dz. u. kr., §. 82 ust. gm. z 3. lipca 1896 Nr. 51 dz. u. kr. i §. 80 ust. gm. z 12. sierpnia 1866 Nr. 19 dz. u. kr. w brzmieniu ustawy z 18. marca 1888 Nr. 36 dz. u. k.

Sprawozdawca p. Buynowski uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić następujące projekty ustaw:

U s t a w a

z dnia . . . w przedmiocie zmiany §. 86 ustawy gminnej z 13. marca 1889 dz. u. Nr. 24.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje:

Art. I.

Paragraf 86 ustawy gminnej z 13. marca 1889 dz. u. kr. Nr. 24 znosi się w dotychczasowym brzmieniu, a natomiast ma on opiewać, jak następuje:

§. 86.

Do nałożenia dodatków przenoszających 20 pre. do 50 pre. podatków bezpośrednich lub podatku konsumcyjnego po-

trzebne jest przyzwolenie Rady powiatowej.

Do nałożenia dodatków do podatków bezpośrednich lub podatku konsumcyjnego, przenoszących 50 pre. do 100 pre. potrzebnem jest zezwolenie Wydziału krajowego za zgodą c. k. Namiestnictwa.

Takie zezwolenie jednak tylko najdłużej na 5 lat udzielonem być może.

Gdyby porozumienie między Wydziałem krajowym a c. k. Namiestnictwem do najbliższej sesji sejmowej nie nastąpiło, sprawa winna być przedłożoną do uchwały Sejmu krajowego.

Dodatki na dłuższy okres aniżeli lat 5, lub przenoszące 100 pre. podatków bezpośrednich, albo podatku konsumcyjnego, nakładane być mogą tylko na podstawie uchwały sejmowej i za najwyższem zezwoleniem.

Do dodatków od podatków bezpośrednich, o których mowa w poprzednich ustępach, nie mają być wliczane dodatki na pokrycie datków konkurencyjnych nakładanych na gminę na podstawie ustaw szkolnych, tudzież dodatki przeznaczone na pokrycie potrzeb drogowych i wogóle takie dodatki, które nakładane są na pokrycie wydatków opartych na podstawie innych specjalnych ustaw, a nie na mocy ustawy gminnej.

Art. II.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

U s t a w a

z dnia zmieniająca §. 82 ustawy gminnej z dnia 3. lipca 1896 dz. u. kr. Nr. 51.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomoryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

Art. I.

Paragraf 82 ustawy gminnej z 3. lipca 1896 dz. u. kr. Nr. 51 znosi się w dotychczasowym brzmieniu, a natomiast ma on opiewać, jak następuje:

§. 82.

Do nałożenia dodatków przenoszących 20% do 50% podatków bezpośrednich lub podatku konsumcyjnego potrzebne jest przyzwolenie Rady powiatowej.

Do nałożenia dodatków do podatków bezpośrednich lub podatku konsumcyjnego, przenoszących 50% do 100%, potrzebnem jest zezwolenie Wydziału krajowego za zgodą c. k. Namiestnictwa. Takie zezwolenie jednak tylko najdłużej na 5 lat udzielonem być może.

Gdyby porozumienie między Wydziałem krajowym a c. k. Namiestnictwem do najbliższej sesji sejmowej nie nastąpiło, sprawa winna być przedłożoną do uchwały Sejmu krajowego.

Dodatki na dłuższy okres aniżeli lat 5, lub lub przenoszące 100% podatków bezpośrednich, albo podatku konsumcyjnego, nakładane być mogą tylko na podstawie uchwały sejmowej i za Najwyższem zezwoleniem.

Do dodatków do podatków bezpośrednich, o których mowa w poprzednich ustępach, nie mają być wliczane dodatki na pokrycie datków konkurencyjnych nakładanych na gminę na podstawie ustaw szkolnych, tudzież dodatki przeznaczone na pokrycie potrzeb drogowych i wogóle takie datki, które nakładane są na pokrycie wydatków opartych na podstawie innych specjalnych ustaw, a nie na mocy ustawy gminnej.

Art. II.

Wykonanie tej ustawy poruczam mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

U s t a w a

z dnia . . . zmieniająca §. 80 ustawy gminnej z 12. sierpnia 1866 dz. u. kr. Nr. 19 w brzmieniu ustawy z 18. marca 1888 dz. u. kr. Nr. 36.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

Art. I.

Paragraf 80 ustawy gminnej z 12. sierpnia 1866 dz. u. kr. Nr. 19, zmieniony ustawą z 18. marca 1888 dz. u. kr. Nr. 36, znosi się w dotychczasowym brzmieniu, a natomiast ma on opiewać, jak następuje:

§. 80.

Do nałożenia dodatków przenoszących 20% do 50% podatków bezpośrednich lub podatku konsumcyjnego potrzebne jest przyzwolenie Rady powiatowej.

Przyzwolenie to potrzebnem jest nawet do nałożenia dodatków przenoszących 5% podatków bezpośrednich, jeżeli tego wymaga jeden z członków należących do Rady gminnej podług §. 16 (radny bez wyboru). Żądanie to musi jednak być wniesione do Rady gminnej na tem posiedzeniu, na którym dodatek uchwalony został lub do Zwierzchności gminnej najpóźniej w ciągu ośmiu dni po tem posiedzeniu.

Do nałożenia dodatków do podatków bezpośrednich lub podatku konsumcyjnego, przenoszących 50% do 100%, potrzebnem jest zezwolenie Wydziału krajowego za zgodą c. k. Namiestnictwa.

Takie zezwolenie jednak tylko najdłużej na 5 lat udzielonem być może.

Gdyby porozumienie między Wydziałem krajowym a c. k. Namiestnictwem do najbliższej sesji sejmowej nie nastąpiło, sprawa winna być przedłożoną do uchwały Sejmu krajowego.

Dodatki na dłuższy okres aniżeli lat 5, lub przenoszące 100% podatków bezpośrednich, albo podatku konsumcyjnego, nakładane być mogą tylko na podstawie uchwały sejmowej i za Najwyższem zezwoleniem.

Do dodatków do podatków bezpośrednich, o których mowa w poprzednich ustępach, nie mają być wliczane dodatki na pokrycie datków konkurencyjnych nakładanych na gminę na podstawie ustaw szkolnych, tudzież dodatki przeznaczone na pokrycie potrzeb drogowych i wogóle takie dodatki, które nakładane są na pokrycie wydatków opartych na podstawie innych specjalnych ustaw, a nie na mocy ustawy gminnej.

Art. II.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

Marszałek otwiera rozprawę ogólną, a gdy nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

U s t a w a

z dnia . . . w przedmiocie zmiany §. 86 ustawy gminnej z 13. marca 1889 dz. u. kr. Nr. 24.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomerji wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje:

Art. I.

Paragraf 86 ustawy gminnej z 13 marca 1889 dz. u. kr. Nr. 24 znosi się w dotychczasowem brzmieniu, a natomiast ma on obowiązywać, jak następuje:

§. 86.

Do nałożenia dodatków przenoszących 20% do 50% podatków bezpośrednich

lub podatku konsumcyjnego potrzebne jest przyzwolenie Rady powiatowej.

Do nałożenia dodatków do podatków bezpośrednich lub podatku konsumcyjnego przenoszących 50% do 100%, potrzebnem jest zezwolenie Wydziału krajowego za zgodą c. k. Namiestnictwa.

Takie zezwolenie jednak tylko najdłużej na 5 lat udzielonem być może.

Gdyby porozumienie między Wydziałem krajowym a c. k. Namiestnictwem do najbliższej scsyi sejmowej nie nastąpiło, sprawa winna być przedłożoną do uchwały Sejmu krajowego.

Dodatki na dłuższy okres aniżeli lat 5, lub przenoszące 100% podatków bezpośrednich albo podatku konsumcyjnego, nakładane być mogą tylko na podstawie uchwały sejmowej i za najwyższem zezwoleniem.

Do dodatków do podatków bezpośrednich, o których mowa w poprzednich ustępach, nie mają być wliczane dodatki przeznaczone na pokrycie datków konkurencyjnych nakładanych na gminę na podstawie ustaw szkolnych, tudzież dodatki przeznaczone na pokrycie potrzeb drogowych i wogóle takie dodatki, które nakładane są na pokrycie wydatków opartych na podstawie innych specjalnych ustaw, a nie na mocy ustawy gminnej.

Art. II.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie tej ustawy en bloc. Izba uchwala przyjęcie powyższej ustawy en bloc, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwala cały projekt ustawy en bloc.

Uchwaliwszy nas łącznie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwala Izba powyższy projekt ustawy w trzecim czytaniu bez czytania.

Sprawozdawca czyta :

U s t a w a

z dnia zmieniająca §. 82 ustawy gminnej z dnia 3. lipca 1896 Dz. u. kr. Nr. 51.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje :

Art. I.

Paragraf 82 ustawy gminnej z 3. lipca 1896 Dz. u. kr. nr. 51 znosi się w dotychczasowem brzmieniu, a natomiast ma on opiewać, jak następuje :

§. 82.

Do nałożenia dodatków przenoszących 20%—50% podatków bezpośrednich lub podatku konsumcyjnego potrzebne jest przyzwolenie Rady powiatowej.

Do nałożenia dodatków do podatków bezpośrednich lub podatku konsumcyjnego, przenoszących 50—100%, potrzebnem jest zezwolenie Wydziału krajowego za zgodą c. k. Namiestnictwa. Takie zezwolenie jednak tylko najdłużej na 5 lat udzielonem być może.

Gdyby porozumienie między Wydziałem krajowym a c. k. Namiestnictwem do najbliższej sesji sejmowej nie nastąpiło, sprawa winna być przedłożoną do uchwały Sejmu krajowego.

Dodatki na dłuższy okres aniżeli 5 lat, lub przenoszące 100% podatków bezpośrednich, albo podatku konsumcyjnego, nakładane być mogą tylko na podstawie uchwały sejmowej i za Najwyższem zezwoleniem.

Do dodatków do podatków bezpośrednich, o których mowa w poprzednich ustępach, nie mają być wliczane dodatki

na pokrycie datków konkurencyjnych nakładanych na gminę na podstawie ustaw szkolnych, tudzież dodatki przeznaczone na pokrycie potrzeb drogowych i wogóle takie datki, które nakładane są na pokrycie wydatków opartych na podstawie innych specjalnych ustaw, a nie na mocy ustawy gminnej.

Art. II.

Wykonanie tej ustawy poruczam memu Ministrowi spraw wewnętrzych.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie tej ustawy en bloc, Izba uchwała przyjęcie powyższej ustawy en bloc, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwała cały projekt ustawy en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwała Izba projekt ustawy w trzeciem czytaniu bez czytania.

Sprawozdawca czyta :

U s t a w a

z dnia zmieniająca §. 80 ustawy gminnej z 12. sierpnia 1866 dz. u. kr. Nr. 19. w brzmieniu ustawy z 18. marca 1888. dz. u. kr. Nr. 36.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z W. Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje :

Art. I.

Paragraf 80 ustawy gminnej z d. 12. sierpnia 1866 dz. u. kr. Nr. 19, zmieniony ustawą z 18. marca 1888 dz. u. kr. Nr. 36, znosi się w dotychczasowem brzmieniu, a natomiast ma on opiewać, jak następuje :

§. 80.

Do nałożenia dodatków przenoszących 20—50% podatków bezpośrednich lub po-

datku konsumcyjnego potrzebne jest przyzwolenie Rady powiatowej.

Przyzwolenie to potrzebnem jest nawet do nałożenia dodatków przenoszących 5% podatków bezpośrednich, jeżeli tego wymaga jeden z członków należących do Rady gminnej podług § 16 (radny bez wyboru). Żądanie to jednak musi być wniesione do Rady gminnej na tem posiedzeniu na którym dodatek uchwalony został lub do Zwierzchności gminnej najpóźniej w ciągu ośmiu dni po tem posiedzeniu.

Do nałożenia dodatków do podatków bezpośrednich lub podatku konsumcyjnego, przenoszących 50—100%, potrzebnem jest zezwolenie Wydziału krajowego za zgodą c. k. Namiestnictwa.

Takie zezwolenie jednak tylko najdłużej na 5 lat udzielonem być może.

Gdyby porozumienie między Wydziałem krajowym a c. k. Namiestnictwem do najbliższej sesji sejmowej nie nastąpiło, sprawa winna być przedłożoną do uchwały Sejmu krajowego.

Dodatki na dłuższy okres aniżeli lat 5, lub przenoszące 100% podatków bezpośrednich albo podatku konsumcyjnego, nakładane być mogą tylko na podstawie uchwały sejmowej i za Najwyższem zezwoleniem.

Do dodatków do podatków bezpośrednich, o których mowa w poprzednich ustępach, nie mają być wliczane dodatki na pokrycie datków konkurencyjnych nakładanych na gminę na podstawie ustaw szkolnych, tudzież dodatki przeznaczone na pokrycie potrzeb drogowych i wogóle takie dodatki, które nakładane są na pokrycie wydatków opartych na podstawie innych specjalnych ustaw, a nie na mocy ustawy gminnej.

Art. II.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie tej ustawy en bloc, Izba uchwala przyjęcie powyższej ustawy en bloc poczem w oddzielnem głosowaniu uchwala cały projekt ustawy en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwala Izba powyższy projekt ustawy w trzeciem czytaniu bez czytania.

Następuje :

Sprawozdanie komisji gminnej w przedmiocie petycji gminy miasta Bochni o zezwolenie na nakładanie dodatków do podatków w wysokości 180% celem zapewnienia opłacania rat amortyzacyjnych pożyczki 2,000.000 koron, ewentualnie o przyjęcie gwarancji przez kraj, że pożyczka ta w należytych czasie spłaconą zostanie.

Sprawozdawca p. Buynowski uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji.

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

Petycje gminy miasta Bochni do l. 2296/07 przekazuje się Wydziałowi krajowemu do dalszego urzędowania.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek komisji.

Przed przystąpieniem do następnego punktu porządku dziennego Marszałek wzywa komisje skrutacyjne do zdania sprawy z wyniku wyborów uzupełniających do krajowej komisji powszechnego podatku zarobkowego i do komisji apelacyjnej dla podatku osobisto-dochodowego.

P. Sare zdaje sprawę z wyniku skrutynium wyboru z kuryi miast i Izb handlowych. Głosowało 18 posłów. Absolutna większość 10. — Po 18 głosów otrzymali do krajowej komisji powszechnego podatku za-

robowego na członków pp. Stanisław Ciuchciński i Edmund Zieleniewski, na zastępcę p. Józef Rudnicki — zaś do komisji apelacyjnej dla podatku osobisto-dochodowego po 18 głosów otrzymali na członka Samuel Horowitz, na zastępcę p. Henryk Schwarce.

Marszałek stwierdza ten rezultat wyboru.

P. Mars zdaje sprawę z wyniku skrutynium wyboru z kuryi wielkiej własności. Głosowało 24 posłów. Absolutna większość 13. Na członka do krajowej komisji powszechnego podatku zarobkowego otrzymał Władysław ks. Sapieha głosów 24. — Do komisji apelacyjnej dla podatku osobisto-dochodowego po 24 głosów otrzymali na członków pp. Stanisław hr. Wodzicki i Dr. Jan Hupka, a na zastępcę Dr. Witold Milieski.

Marszałek stwierdza ten rezultat wyboru.

P. Jan Gnoiński zdaje sprawę z wyniku skrutynium wyhoru z kuryi małej własności. — Głosowało 28 posłów. Absolutna większość 15. Po 28 głosów otrzymali do krajowej komisji powszechnego podatku zarobkowego na członka Dr. Stefan Fedak, na zastępców Dr. Jarosław Kułaczkowski i Jan Lewiński — zaś do Komisji apelacyjnej dla podatku osobisto-dochodowego 26 głosów otrzymał na zastępcę Dr. Tadeusz Sołowij.

Marszałek oznajmia, iż z powodu braku kompletu głosujących z kuryi małej własności wybór powyższy nie został dokonany i ponowny wybór umieści na porządku dziennym następnego posiedzenia.

Marszałek oznajmia, iż zarządza wybór uzupełniający członków krajowej komisji powszechnego podatku zarobkowego i komisji apelacyjnej dla podatku osobisto-dochodowego z całego Sejmu zaprasza do komisji skrutacyjnej pp. Męcińskiego, Huzę i Hanczakowskiego i wzywa posłów do oddawania kartek.

Posłowie oddają kartki.

Tymczasem Izba przystępuje do dalszego punktu porządku dziennego, którym jest:

Następuje:

Sprawozdanie komisji szkolnej o wnioskach poselskich i petycjach reprezentacyi gminnych i powiatowych w sprawie założenia nowych szkół średnich i seminariów nauczycielskich.

Sprawozdawca p. Tomaszewski uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Wzywa się Rząd, aby ze względu na nadmierne przepelnienie naszych szkół średnich, na potrzebę sił nauczycielskich dla szkół ludowych zakładał nowe szkoły średnie i seminaria nauczycielskie w szybszym tempie, niż to się działo dotychczas, a to najpierw w tych miejscowościach, w których zachodzi najpilniejsza potrzeba założenia szkoły średniej lub seminarium nauczycielskiego bez względu na wysokość prestacyi ofiarowanych przez gminy.

2. Wnioski poselskie, a mianowicie: a) wniosek posła Wursta o założenie szkoły średniej w Kałuszu, b) wniosek posła Brunickiego o założenie szkoły średniej w Gródku Jagiellońskim, c) wniosek posła Kleckiego o utworzenie seminarium nauczycielskiego żeńskiego w Koloniyi, d) wniosek posła Mieczysława Urbańskiego o założenie gimnazjum w Brzozowie, e) wniosek posła Starzyńskiego o założenie szkoły realnej w Rawie ruskiej, f) wniosek posła Żardeckiego o otwarcie szkoły średniej w Leżajsku, g) wniosek posła Stojalowskiego o otwarcie gimnazjum w Białej, h) wniosek posła Zdzisława Tarnowskiego o założenie szkoły średniej w Tarnobrzegu, i) wniosek posła Pastora o założenie gimnazjum w Strzyżowie, j) wniosek posła Oleśnickiego o założenie gimnazjum z językiem

wykładowym ruskim w Brzeżanach i w Stryju, k) wniosek posła Korola o założenie gimnazjum z językiem wykładowym ruskim w Samborze, — tudzież petycyę:

a) gminy miasta Kamionka Strumiłowa o założenie gimnazjum w Kamionce, b) gminy miasta Zaleszczyk o założenie gimnazjum w Zaleszczykach, c) gminy miasta Wieliczki o założenie gimnazjum w Wieliczce, d) gminy miasta Dolina o założenie gimnazjum w Dolinie, e) Wydziału powiatowego i Rady miejskiej w Rawie ruskiej o założenie szkoły realnej w Rawie ruskiej, f) gminy miasta Jaworowa o założenie szkoły średniej w Jaworowie, g) gmin powiatu brzozowskiego o założenie gimnazjum w Brzozowie, odstępuje się Radzie szkolnej krajowej do zbadania i dalszego urzędowania.

Marszałek otwiera rozprawę ogólną.

Przemawia p. Hanczakowski stawiając poprawkę, aby we wniosku 2 komisji po słowach: „z językiem wykładowym ruskim w Samborze“ dodać słowa: 1) wniosek p. Hanczakowskiego o utworzenie gimnazjum w Turce z „językiem wykładowym ruskim“.

Po zamknięciu rozprawy i poparciu przez Izbę poprawki p. Hanczakowskiego, którą Marszałek odczytuje, przemawia p. sprawozdawca i imieniem zgadza się na powyższą poprawkę p. Hanczakowskiego.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej i w oddzielnem głosowaniu uchwała bez rozprawy wniosek 1 i 2 komisji, które sprawozdawca odczytuje wraz z poprawką p. Hanczakowskiego przyjętą przez p. sprawozdawcę.

Następuje :

Sprawozdanie komisji szkolnej o petycyach nauczycieli i nauczycielek o policzenie lat służby do emerytury niepoli-czalnych w myśl ustawy.

Sprawozdawca p. Tomaszewski po odczytaniu sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Petycyę:

1) Anny Woronieckiej, stałej nancz. przy szk. żeńsk. im. Klem. Tańskiej we Lwowie, L. s. 518;

2) Anieli Androchowicz, naucz. w Horocholinie, L. s. 517 i 516;

3) Heleny Krysakowskiej zam. Ostarczewskiej, naucz. szk. 5-kl. w Strzyżowie, L. s. 515;

4) Heleny Martynowej, naucz. w Jeżowem, L. s. 409;

5) Karola Tuczka, em. naucz. w Putiatynkach, L. s. 389;

6) Bronisławy Witokowej, naucz. w Tarnowie, L. s. 367;

7) Józefa Wiazowskiego, naucz. w Bojańcu, L. s. 362;

8) Wojciecha Marka, naucz. w Skawinie, L. s. 361;

9) Mizona Sawickiego, naucz. w Mostkach, L. s. 291,

10) Stefana Kapuścieja, naucz. w Wierzbicy, L. s. 289;

11) Wandy Kalinowiczówny, emer. naucz. szk. lwowsk., L. s. 287;

12) Marceli Kawskiej, naucz. w szk. im. Konarskiego we Lwowie, L. s. 286;

13) Natana Szypera, naucz. we Lwowie, L. s. 283;

14) Jędrzeja Bebena, emer. naucz. w Tatarynowie, L. s. 280;

15) Piotra Kostruby, naucz. w Jagielnicy starej, L. s. 154;

16) Naftalego Schipperera, naucz. rel. moż. w Stanisławowie, L. s. 155;

17) Idy Skoklassówny, naucz. w Różniatowie, L. s. 157;

18) Jana Sroki, naucz. w Wopityczach, L. s. 156;

- 19) Mieczysława Bobrzyńskiego, naucz. w Krakowie, L. s. 261;
- 20) Rudolfa Grossmanna, emer. naucz. w Podwysokiem, L. s. 267;
- 21) Szymona Mandla, naucz. rel. moż. w szk. im. Elżbiety we Lwowie, L. s. 268;
- 22) Salomei Markowskiej, naucz. 5-kl. szk. żeńsk. w Sieniawie, L. s. 274;
- 23) Jana Hajduczka, emer. naucz., L. s. 276;
- 24) Szymona Stecury, naucz. w Zuchoryczach, L. s. 278;
- 25) Konstantego Sekundy, em. naucz., L. s. 279;
- 26) Józefa Żakiego, em. naucz., L. s. 519;
- 27) Jana Planckiego, naucz. w Krakowie, L. s. 520;
- 28) Felicyi Łukowskiej, naucz. w Babinie, L. s. 688;
- 29) Jerzego Derszki, naucz. w Łosińcu, L. s. 725;
- 30) Jana Jaremy, naucz. w Glinianach, L. s. 736;
- 31) Janiny Kołodziejówny, naucz. w Mielcu, L. s. 738;
- 32) Eustachego Chomińca, em. naucz., L. s. 741;
- 33) Jędrzeja Namruka, naucz. w Kofomni, L. s. 743;
- 34) Zofii Kurkowskiej, naucz. w Bartkowicach, L. s. 860;
- 35) Anieli Schrottmanówny, em. naucz., L. s. 867;
- 36) Władysława Dąbrowskiego, naucz. w Sz wajkowicach, L. s. 870;
- 37) Maryi Ferusowej, naucz. w Bryńcach, L. s. 872;
- 38) Wincentyny Samlickiej, naucz. w Jarosławiu, L. s. 984;
- 39) Stanisława Danckiego, naucz. w Gorlicach, L. s. 985;
- 40) Michała Daniłki, naucz. w Woli wielkiej, L. s. 986;
- 41) Danieli Perdańskiej, naucz. w Pa- czołtowicach, L. s. 987;
- 42) Aleksandra Czaprańskiego, naucz. w Wojniłowie, L. s. 998;
- 43) Heleny Piszowej, naucz. w Koła- czyca h, L. s. 1003;
- 44) Abrahama Leckera, naucz. rel. moż. w Gorlicach, L. s. 1013;
- 45) Józefa Górskiego, naucz. w Za- górze, L. s. 1020;
- 46) Jana Wisza, naucz. w Dąbrowie, L. s. 1263;
- 47) Adolfa Wróblewskiego, naucz. w Leśniowicach, L. s. 1393;
- 48) Pawła Kornowy naucz. w Boro- wcu, L. s. 1398;
- 49) Antoniego Radzińskiego, stałego naucz. w Tarnogórze, L. s. 1403;
- 50) Maryi Janiszowskiej, naucz. w Ko- rostowiecach, L. s. 1404

przekazuje się Wydziałowi krajowe- mu do zbadania w porozumieniu z c. k. Radą szkolną krajową i do przedłożenia wniosków na najbliższem zebraniu Sejmu.

Marszałek otwiera rozprawę.

Przemawia p. Mernaowicz i stawia poprawkę, aby petycję wymienioną pod poz. 9) Mirona Sawickiego, nauczyciela w Mostkach, L. s. 291 skreślić, a nato- miast uchwalić następujący dodatkowy wniosek: „Sejm upoważnia c. k. Radę szkolną krajową, ażeby w razie przeniesie- nia w stan spoczynku Mirona Sawickiego, nauczyciela szkoły ludowej w Mostkach okręgu lwowskiego-zamiejskiego, policzyła mu w drodze łaski lata służby, spędzone w zawodzie nauczycielskim przed uzyska-

niem patentu kwalifikacyjnego, to jest od 1. września 1875“.

Po zamknięciu rozprawy Izba popiera powyższą poprawkę p. Merunowicza i jego dodatkowy wniosek.

Przemawia p. sprawozdawca i imieniem komisji przyjmuje poprawkę i wniosek p. Merunowicza.

Izba uchwala wniosek komisji z uwzględnieniem poprawki p. Merunowicza, przyjętej przez sprawozdawcę, a w oddzielnym głosowaniu uchwala dodatkowy wniosek p. Merunowicza, który sprawozdawca imieniem komisji przyjął.

Następuje:

Sprawozdanie komisji szkolnej o petycjach nauczycieli i nauczycielek o policzenie lat służby.

Sprawozdawca p. Tomaszewski po odczytaniu sprawozdania odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Petycje:

- 1) Piszklewicz Teofila, L. s. 1558;
- 2) Kozłowski Karola, L. s. 1614;
- 3) Mościwujewskiej Zofii, L. s. 1551;
- 4) Zielińskiego Józefa, L. s. 1428;
- 5) Siarczyńskiej Wandy, L. s. 1405;
- 6) Kwaśnickiej Stanisł., L. s. 1695;
- 7) Lorenzowej Wandy, L. s. 1490;
- 8) Hudymy Emila, L. s. 1515;
- 9) Zula Ludwika, L. s. 1391;
- 10) Nagła Adolfa, L. s. 1897;
- 11) Karpińskiej Eugenii, L. s. 1658;
- 12) Soczyńskiego Jana, L. s. 1657;
- 13) Dworzaczka Edwarda, L. s. 1918;
- 14) Supińskiej Olgi, L. s. 1899;

15) Reinisch Pauliny, L. s. 1976;

16) Bieńkowskiej Bolesł., L. s. 1988;

17) Jaworskiego Jana, L. s. 1919;

18) Kutkowskiej Julii, L. s. 2027;

19) Palatyńskiego Konstant., L. s. 2028;

20) Solarskiej Klaudyny, L. s. 2000

przekazuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania w porozumieniu z Radą szkolną krajową i przedłożenia wniosku na najbliższem zebraniu Sejmu.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji szkolnej w przedmiocie petycji nauczycieli i nauczycielek szkół ludowych o przyznanie im w drodze łaski dodatków pięcioletnich.

Sprawozdawca p. Michałowski uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Petycje nauczycieli i nauczycielek szkół ludowych o przyznanie im w drodze łaski dodatków pięcioletnich odstępuje się Wydziałowi krajowemu do rozpatrzenia w porozumieniu z Radą szkolną krajową i przedłożenia sprawozdania na następnej sesji sejmowej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Sprawozdanie komisji szkolnej w przedmiocie petycji wdów po nauczycielach szkół ludowych o wymierzenie im zaopatrzenia w myśl ustawy z dnia 25. maja 1907.

Sprawozdawca p. Michałowski uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Petycyje wdów po nauczycielach szkół ludowych, tak wymienione w tem sprawozdaniu jak i wszystkie inne, które w tym przedmiocie do Wys. Sejmu wpłynęły, dotyczące podwyższenia ich zaopatrzenia przekazuje się Wydziałowi krajowemu z wezwaniem, aby w porozumieniu z Radą szkolną krajową zebrał potrzebne daty i obliczył efekt finansowy ewentualnego podwyższenia poborów wdów i serót i przedłożył na najbliższej sesji ogólne sprawozdanie dotyczące tej sprawy jako też szczegółowe odnoszące się do odstąpionych petycyi.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Następuje:

Sprawozdanie komisji szkolnej w przedmiocie petycyi emerytów nauczycieli i nauczycielek w sprawie polepszenia ich bytu.

Sprawozdawca p. Michałowski uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Petycyje nauczycieli i nauczycielek emerytek o polepszenie ich bytu odstępuje się Wydziałowi krajowemu z wezwaniem, aby w porozumieniu z Radą szkolną krajową zebrał potrzebne daty, obliczył efekt finansowy ewentualnego podwyższenia ich poborów i przedłożył sprawozdanie na najbliższej sesji sejmowej.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Następuje:

Sprawozdanie komisji prawniczej o sprawozdaniu Wydziału krajowego w przedmiocie wydzielenia gminy Arłamowskiej Woli z okręgu sądowego i podatkowego w Sądowej Wiszni a przydzielenia jej do

okręgu sądowego i podatkowego w Mościskach.

Sprawozdawca p. Huza uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem udziela c. k. Rządowi po myśli §. 2 ustawy z 11. czerwca 1868 Nr. 59 Dz. p. p. opinii, że w interesie należytego wymiaru sprawiedliwości i dobra mieszkańców Arłamowskiej Woli leży wydzielenie jej z obszarem dworskim z okręgu sądu powiatowego i urzędu podatkowego w Sądowej Wiszni a przydzielenie do okręgu sądu powiatowego i urzędu podatkowego w Mościskach.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Następuje:

Sprawozdanie komisji prawniczej o sprawozdaniu Wydziału krajowego w przedmiocie wydzielenia gmin Kosmacz i Utoropy z obszarami dworskimi z okręgu reprezentacyi powiatowej w Kosowie a przydzielenie do reprezentacyi powiatowej w Kołomyi.

Sprawozdawca p. Huza uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić następujący projekt ustawy:

U s t a w a

z dnia dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem o zmianie obszarów Reprezentacyi powiatów w Kosowie i Kołomyi.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam:

Art. I.

Gminy Kosmacz i Utoropy wraz z obszarami dworskimi mają być przeniesione z okręgu Reprezentacji powiatowej w Kosowie do okręgu Reprezentacji powiatowej w Kołomyi.

Art. II.

Ustawa niniejsza wejdzie w wykonanie z dniem 1. stycznia roku następnego po jej ogłoszeniu.

Art. III.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie tej ustawy en bloc.

Izba uchwała przyjęcie powyższej ustawy en bloc, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwała cały projekt ustawy en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania, uchwała Izba powyższy projekt ustawy w trzeciem czytaniu bez czytania.

Następuje :

Sprawozdanie komisji prawniczej o wniosku posła ks. Stojałowskiego w przedmiocie utworzenia Sądu przemysłowego w Białej.

W zastępstwie nieobecnego sprawozdawcy p. Fruchtmanna p. Huza uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji :

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

1) Sejm Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielk. Ks. Krakowskiem uznaje konieczną potrzebę utworzenia Sądu

przemysłowego w Białej dla miasta Biały i okolicy.

2) Sejm wzywa c. k. Rząd, by jak najrychlej Sąd przemysłowy w Białej utworzył.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej i uchwała oddzielnie oraz bez rozprawy powyższe wnioski 1 i 2 komisji, które p. sprawozdawca odczytuje.

Następuje :

Sprawozdanie komisji solnej o sprzedaży soli w zarządzie Wydziału krajowego za rok 1906.

Sprawozdawca p. Merunowicz uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisji :

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

I. Sprawozdanie Wydziału krajowego o krajowej sprzedaży soli z 31. sierpnia 1907 L. 86.736 przyjmuje się do wiadomości, a zarazem udziela mu się absoltoryum z rachunków krajowego funduszu solnego za rok 1906.

II. Sejm wzywa c. k. Rząd ponownie, ażeby zwinął przedsiębiorstwo sprzedaży soli kamiennej przez organa kolejowe na niektórych stacyach c. k. kolei państwowych w Galicyi i oddał sprzedaż soli kamiennej, wykonywaną dotychczas przez organa kolejowe w obrębie Galicyi, krajowemu zarządowi sprzedaży soli.

III. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, ażeby ponownie z całym naciskiem podjął starania u c. k. Rządu o oddanie salin galicyjskich w zarząd lub dzierżawę kraju.

IV. W uwzględnieniu petycji Ls. 2389 Sejm przyznaje p. Maryi Gerard-Festenburgowej, wdowie po urzędniku krajowego zarządu sprzedaży soli, jednorazowy dar z laski w kwocie 400 K płatny w roku 1908.

Marszałek otwiera rozprawę ogólną.

Przemawia p. Stapiński.

Przemawia p. Huryk.

Przemawia członek Wydziału krajowego p. Jahl.

Przemawia p. ks. Stojałowski.

Przemawia p. Szajer.

Przemawia członek Wydziału krajowego p. Jahl.

Przemawia p. ks. Stojałowski.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej i uchwała oddzielnie oraz bez rozprawy powyższe wnioski I.—IV. komisji, które p. sprawozdawca odczytuje.

Marszałek wzywa komisję skrutacyjną do zdania sprawy z wyniku skrutynium wyborów do komisji apelacyjnej dla podatku osobisto-dochodowego i do krajowej komisji powszechnego podatku zarobkowego, z całego Sejmu.

P. Hnza zdaje sprawę z wyniku skrutynium. Głosowało 85 posłów. Absolutna większość 43. Po 85 głosów otrzymali do komisji apelacyjnej dla podatku osobisto-dochodowego na członków pp.: Dawid Abrahamowicz, Adam hr. Gołuchowski i Józef Męciński; na zastępców pp.: Dr. Władysław Czaykowski, Stefan Sękowski, Władysław Serwatowski i Dr. Włodzimierz Godlewski. Do komisji krajowej powszechnego podatku zarobkowego otrzymali po 85 głosów na członków pp.: Karol Czech-Lindenwald i Dr. Wincenty Kraiński, na zastępców pp.: Adolf br. Brunicki i Karol Schayer.

Marszałek stwierdza rezultat powyższy wyboru.

Marszałek odczytuje następujący zgłoszony wniosek nagły:

Wniosek nagły

posła Götza i tow. w sprawie udzielenia zapomogi pogorzelcom gminy Borzęcin pow. brzeskiego.

W d. 4. października b. r. zniszczył pożar mienie kilkunastu rodzin w Borzęcinie. Spłonęło mianowicie 12 domów mieszkalnych i 18 budynków gospodarczych wraz z plonami i paszą dla bydła, nawet wykopane ziemniaki niszczyły. Szkoda wynosi około 100.000 koron, a wartość ubezpieczona była tylko na 13.520 koron

Gmina ta już po raz drugi jest nawięzłą w tym roku klęską pożaru, spłonęło bowiem w czerwcu b. r. kilkanaście gospodarstw, ludność uboga pozostaje bez dachu, w nędzy i wielkiej obawie o los swój wobec zbliżającej się zimy. Dlatego podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Pogorzelcom gminy Borzęcin udziela Sejm zapomogi z funduszków krajowych.

Wnioskodawca:
Götz.

Bobrzyński, Wodziecki, Gorayski, Jędrzejowicz, Mars, Tyszkiewicz, Struszkiewicz, A. Jędrzejowicz, Jaworski, Hupka, Sękowski, Płocki, K. Czech, Milewski, T. Cieński.

P. Götz uzasadnia nagłość tego wniosku, a następnie uzasadnia sam wniosek, pod względem zaś formalnym wnosi na przekazanie go komisji budżetowej z poleceniem przedłożenia sprawozdania bez drukowania w ciągu bieżącej sesji.

Izba bez rozprawy uchwała nagłość tego wniosku p. Götza, a następnie uchwała bez rozprawy przekazanie go komisji budżetowej z poleceniem przedłożenia sprawozdania bez drukowania w ciągu bieżącej sesji.

Marszałek wzywa sekretarza do odczytania dalszego wniosku nagłego.

Sekretarz p. Urbański czyta:

Wniosek naglący.

Dnia 4. października 1907 r. o godz. 2 giej po południu zniszczył pożar budynki mieszkalne i gospodarskie wraz ze wszystkim zbożem i paszą: 1) Mikołaja Soroki, 2) Iwana Bodusza, 3) Piotra Grendusza, 4) Teodora Bodnara, 5) Iwana Malca, 6) Wasyla Bodnara, 7) Wasyla Dolińskiego, 8) Michała Rosuba, gospodarzy powiatu w Zabłoteach w powiecie jarosławskim. Zgorzał również i budynek szkolny. Klęska ta jest tem straszniejszą, że już tak późna pora roku i że z przyczyny złych urodzajów w okolicy trudno dostać zboża na zasiewy po przystępnej cenie. Ubezpieczonym był tylko jeden Piotr Grendusz na kwotę 100 koron.

Zważywszy, że pomoc jest naglącą,

Wysoki Sejm uchwalić raczy:

1) Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, ażeby z uchwalonego przez Sejm funduszu 500.000 koron pogorzecom w Zabłoteach udzielił zapomogi.

2) Sejm wzywa e. k. Rząd, aby pogorzecom w Zabłoteach przyszedł w pomoc i postarał się o rychłe odpisanie podatków.

Wnioskodawca:
Kozłowski.

Białokórski, Męciński, Kleski, Onyszkiewicz, Niezabitowski, Rudrof, Łaskowski, Sznell, L. Cieński, Trzecieski, Sozański, Gołuchowski, Czartoryski, Sala, Stojałowski, Szajer, Pastor, Z. Tarnowski, Tad. Cieński, Gorayski, Szeptycki, Theodorowicz, Kaz. Badeni, Jan Urbański, Bal, Vivien, Krzysztofowicz, And. Lubomirski, Adam Jędrzejowicz, Skalkowski.

P. Kozłowski uzasadnia nagłość tego wniosku, a następnie uzasadnia sam wniosek, pod względem zaś formalnym wnosi na przekazanie go Wydziałowi krajowemu z poleceniem, aby gminie Zabłote przy-

szedł z pomocą z funduszu półmilionowego na takie cele przeznaczanego.

Izba bez rozprawy uchwała nagłość powyższego wniosku p. Kozłowskiego, a następnie również bez rozprawy uchwała przekazanie tego wniosku Wydziałowi krajowemu z poleceniem, aby gminie Zabłote przyszedł z pomocą z funduszu półmilionowego, na takie cele przeznaczanego.

W zastępstwie sekretarza p. ks. Mazikiewicza zaproszony przez Marszałka p. Korol czyta:

Wniosek naglący

posła Dra Michała Korola i tow. o zapomogę dla pogorzeców gminy Alfredówka powiatu przemysłańskiego.

Dnia 26. września b. r. powstał ogień w gminie Alfredówka pow. przemysłańskiego i zniszczył 26 gospodarstw w wszystkich budynkami i zapasami zboża i paszy.

Wobec zbliżającej się zimy pomoc tu konieczna, bo pogorzecom grozi głodowa śmierć i dlatego podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Pogorzecom gminy Alfredówka powiatu przemysłańskiego przyznaje się zapomogę z funduszu krajowych.

We Lwowie, d. 8. października 1907.

Wnioskodawca:
Korol w. r.

Mogilnicki, Mazikiewicz, Bohaczewski, J. Jaworski, Kuryłowicz, Hanczakowski, Kramarczyk, Wesoliński, Szajer, Effinowicz, Potoczek, Staruch, Ochrymowicz, Huryk, Stojałowski.

P. Korol uzasadnia nagłość tego wniosku, a następnie uzasadnia sam wniosek, pod względem zaś formalnym wnosi na przekazanie go Wydziałowi krajowemu z poleceniem udzielenia zapomogi z funduszu na ten cel przeznaczonych.

Izba bez rozprawy uchwała nagłość powyższego wniosku p. Korola, a oddzielnie oraz bez rozprawy uchwała przekazanie go Wydziałowi krajowemu z poleceniem udzielenia zapomogi z funduszków na ten cel przeznaczonych.

P. Korol czyta :

Wniosek naglący

posła Dra Korola i tow. o udzielenie zapomogi pogorzelncom wsi Żółtańce pow. żółkiewskiego.

Dnia 27. września b. r. pogorzało 8 gospodarzy we wsi Żółtańce.

Zgorzały prawie wszystkie budynki gospodarskie, a wszystkim chaty mieszkalne, niektórym wszystkie zapasy zboża i paszy.

Pogorzeli mianowicie: 1) Jakim Szyryj Nr. d. 216, 2) Platon Huńka Nr. d. 215, 3) Nykoła Szyryj Nr. d. 478, 4) Kost' Hrek Nr. d. 391, 5) Iwan Melnyk Nr. d. 213, 6) Parańka Piwporocka Nr. d. 462, 7) Dmytro Stecyk Nr. d. 21 i 8) Sałat Kraweć Nr. d. 303.

Wobec wielkiej nędzy między pogorzelnkami, która tem straszniejsza, że zbliża się zima, wnosimy :

Wysoki Sejm raczy przyznać pogorzelncom wsi Żółtańce zasiłek z funduszków krajowych.

Wnioskodawca:
Korol w. r.

Mazikiewicz, Effinowicz, Kramarczyk, Barabasz, Ochrymowicz, Kuryłowicz, Hanczakowski, Huryk, Bohaczewski, Pastor, F. Włodek, Stapiński, Tomaszewski, Oleśnicki, Mandyczewski.

P. Korol uzasadnia nagłość tego wniosku, a następnie uzasadnia sam wniosek, pod względem zaś formalnym wnosi na przekazanie go Wydziałowi krajowemu z

poleceniem udzielenia zapomogi z funduszków na ten cel przeznaczonych.

Izba bez rozprawy uchwała nagłość powyższego wniosku p. Korola, a następnie również bez rozprawy uchwała przekazanie go Wydziałowi krajowemu z poleceniem udzielenia zapomogi z funduszków na ten cel przeznaczonych

P. Korol czyta :

Wniosek naglący

posła Dra Korola i tow. o udzielenie zapomogi z funduszków krajowych pogorzelncom wsi Batiatycze, powiatu żółkiewskiego.

Dnia 23. września i 27. września b. r. pogorzeli we wsi Batiatycze: 1) Demko Korowec, 2) Iwan Petlocha, 3) Iwan Chawrona, 4) Onufryj Rudnyk, 5) Anna Kowcz.

Ofiarą pożaru padły wszystkie domy mieszkalne, prawie wszystkie budynki gospodarcze wraz z zapasami zboża i paszy.

Wobec nędzy między pogorzelnkami wnosimy :

Wysoki Sejm raczy przyznać pogorzelncom wsi Batiatycze zasiłek z funduszków krajowych.

Wnioskodawca:
Korol w. r.

Mazikiewicz, Effinowicz, Barabasz, Kuryłowicz, Hanczakowski, Ochrymowicz, Huryk, Bohaczewski, Pastor, Stapiński, F. Włodek, Kramarczyk, Tomaszewski, Oleśnicki, Mandyczewski.

P. Korol uzasadnia nagłość tego wniosku, a następnie uzasadnia sam wniosek, pod względem zaś formalnym wnosi na przekazanie go Wydziałowi krajowemu z poleceniem udzielenia zapomogi z funduszków na ten cel przeznaczonych.

Izba bez rozprawy uchwała nagłość powyższego wniosku p. Korola, a następnie oddzielnie również bez rozprawy uchwała

przekazanie go Wydziałowi krajowemu z poleceniem udzielenia zapomogi z funduszów na ten cel przeznaczonych.

1907 godzinę 10 przed południem i odczytuje porządek dzienny następnego posiedzenia.

Marszałek zamyka posiedzenie, oznaczając następne na dzień 9. października 1907 po północy.

Koniec posiedzenia godzina 12. minut

Marszałek krajowy:

Stanisław Badeni, w. r.

Sekretarze:

Mieczysław Urbański, w. r.
Kazimierz Lubomirski, w. r.

Protokół

37. posiedzenia, III. sesyi, VIII. peryodu Sejmu galicyjskiego z dnia 9. października 1907.

Początek o godzinie 10 minut 25 przed południem.

Przewodniczący: Marszałek krajowy J. E. Stanisław hr. Badeni.

Sekretarze: Mieczysław Urbański, Kazimierz Lubomirski, Stanisław Mycielski, ks. Wiktor Mazikiewicz.

Obecnych posłów 124.

Ze strony Rządu: e k. Wiceprezydent Namiestnictwa Włodzimierz hr. Łoś.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek oznajmia, iż protokół 35 posiedzenia uważa za przyjęty, gdyż nie wniesiono przeciw niemu żadnych zarzutów, protokół 36 posiedzenia złożony jest w biurze sejmowem do przejrzenia.

Sekretarz p. Mieczysław Urbański odczytuje spis petycyj wniesionych po dzień 9. października 1907 r., które przydzielono następującym komisjom, a mianowicie:

Komisji budżetowej: L. s. 3659, 3661 do 3663, 3665, 3667, 3668, 3671, 3676 do 3678, 3683, 3686, 3689, 3694, 3696, 3707, 3708, 3719, 3720, 3721.

Komisji szkolnej: L. s. 3660, 3664, 3666, 3670, 3684, 3685, 3690—3692, 3704 do 3706.

Komisji petycyjnej: L. s. 3693, 3695, 3698, 3702.

Komisji administracyjnej: L. s. 3701.

Komisji gospodarstwa krajowego: L. s. 3697.

Komisji drogowej: L. s. 3674.

Komisji przemysłowej: L. s. 3669, 3687, 3688, 3717.

Komisji wodnej: L. s. 3675.

Komisji dla reformy wyborczej: L. s. 3672, 3673, 3679—3682, 3699, 3700, 3703.

Po odczytaniu petycji L. s. 3719 Filii lwowskiego Towarzystwa gimnastycznego „Sokół“ w Stanisławowie przemawia p. Huryk popierając tę petycję.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycji, które przydzielono odnośnym komisjom jak wyżej.

Marszałek wzywa sekretarza do odczytania złożonych interpelacji.

Sekretarz p. Urbański czyta:

I n t e r p e l a c y a

posła Krempy i tow. do JWPana Komisarza rządowego w sprawie nieogrodzonego

toru kolejowego w gminach: Charzewice, Pilchów powiatu tarnobrzeskiego, na szlaku kolejowym Dębica-Rozwadów.

Gmina Pilchów posiada pastwisko gminne, na którym bydło przez wiosnę, lato i jesień jest pasane przez pastuchów, a pastwisko to leży po obu stronach kolei nieogrodzone.

Za ogrodzeniem przemawia ta okoliczność, gdzie dokonywane bywa często szybowanie wozów towarowych, że kursują także i pociągi osobowe, na którym to pastwisku pasie się bydło już oswojone, przez co od wypadków ustrzedz się nie można; że Józefowi Łapińskiemu przejechano konia, Józef Świt karany aresztem 3 dniowym, co wpadła krowa na strekę, a pastuch nie potrafił ją utrzymać, Józef Pasięka siedział 3 dni w areszcie za wpadnięcie koni na tor kolejowy, nie dające się utrzymać wśród gorąca, Magdalena Caeaj, Jan Golik karani po 6 dui, Adam Kowal, Piotr Caeaj karani za to, iż bydło wpadło przed maszynę kolejową.

Gmina Pilchów wносиła prośbę i do Wysokiego Ministerium kolejowego lecz i w tym wypadku bezskutecznie.

Tak samo gmina Charzewice nie doznała w swych prośbach uwzględnienia mimo najślusniejszych żądań.

Jak się z powyższego faktu okazuje, iż u nas w kraju samowola rządzących jest bezwzględna i dlatego wszystko krupi się na chłopie.

Przecież za takie nierozumne wypadki nie powinien odpowiadać gospodarz, ale zarząd kolejowy, który upora się z ogrodzeniem streki kolejowej, idącej przez środek pastwiska w Pilchowie i Charzewicach. C. k. Rząd kolejowy obowiązany jest ogrodzić tor kolejowy w tych gminach na pastwisku gminnem, skoro udowodnionem jest koniecznością.

Z tego powodu zapytują podpisani JWPana Komisarza rządowego:

Czy nie uznaje JWPan Komisarz rządowy za stosowne, aby w rzeczonych gminach pastwisko, przez które idzie tor kolejowy, z funduszków kolejowych ogrodzone zostało?

Lwów, dnia 8. października 1907.

Interpelant:
Fr. Krempa.

Włodek, Bojko, Stapiński, Szmigielski, Bohaczewski, Korol, Wilczkiewicz, Staruch, Huryk, Barabasz, Mazikiewicz, Effenowicz, Kuryłowicz, Hanczakowski, Skołyszewski.

I n t e r p e l a c y a

posła Krempey i tow. do JWPana Komisarza rządowego w sprawie represyi dokonanej przez naczelnika gminy Laski (pow. Nisko), na Janie Knyszu w Budach ad Laski.

Pomieniony Jan Knysz, rolnik w Budach, w roku 1905 od Hersza Weintrauba nabył część realności lwh. 32 ks. gr. Laski, w obszarze około 3 morgów za kwotę 2.600 koron, wraz z przywiązanymi do tej realności serwitutem lasowym i pastwiskowym.

Świadkiem i pośrednikiem umowy tej był Adam Żucidło, naczelnik gminy Lasek, który nawet otrzymał za interwencyę swą prowizyę w kwocie 20 koron.

Ponieważ jednak pod koniec roku ubiegłego nastąpiło między wójtem Żucidłem a Knyszem rozdwojenie na tle politycznem, przeto naczelnik gminy Żucidło umyślił dokonać na Knyszu, zwolenniku rządu opozycyjnego, represyi. Korzystając z tego, że Rada gminna ma w myśl §. 68 ust. gm. prawo regulować udziały w prawie poboru drzewa z lasu i pastwiska, spowodował oddanie połowy służebności na rzecz trzeciej osoby, tak, że Knysz otrzymał tylko drugą połowę drzewa, mimo że w obecności i za współudziałem wójta był cały do realności lwh. 32 przywiązany serwitut.

Ponieważ postępowanie to jest nadużyciem władzy wójtowskiej, zapytują podpisani JWPana Komisarza rządowego:

Czy nie uważa za stosowne polecić odnośnemu organowi przeprowadzenie w tej mierze dochodzenia i pociągnięcie do odpowiedzialności wójta Żucidły.

Lwów, dnia 9. października 1907.

Interpelant
Krempa.

Włodek, Bojko, Stapiński, Skołyszewski, Kuryłowicz, Szmigielski, Bohaczewski, Korol, Wilczkiewicz, Staruch, Hanczakowski, Huryk, Barabasz, Effinowicz, Mazikiewicz.

Marszałek oznajmia, że interpelacye odstąpi p. Komisarzowi rządowemu.

Marszałek udziela głosu członkowi Wydziału krajowego p. Pilatowi celem odpowiedzi na interpelacyę.

Członek Wydziału krajowego p. Pilat odpowiada na interpelacyę p. Starzyńskiego z dnia 3. października 1907 w sprawie regulacyi rzeki Sołokii z dopływami.

Marszałek udziela głosu członkowi Wydziału krajowego p. Dąbskiemu celem dania odpowiedzi na interpelacyę.

Członek Wydziału krajowego p. Dąbski odpowiada na interpelacyę p. Bojki w sprawie zatwierdzenia przez c. k. Rząd statutu dla Towarzystwa akcyjnego kolei lokalnej Tarnów-Szczucin.

Izba przystępuje do porządku dziennego, którego pierwszym punktem jest:

Pierwsze czytanie przedłożenia rządowego z projektem ustawy o ochronie ptaków, dla uprawy ziemi pożytecznych i innych ogólnie pożytecznych zwierząt.

Marszałek udziela głosu p. Pilatowi, który wnosi na przekazanie tego przedłożenia komisji gospodarstwa krajowego.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie wyłącze-

nia przysiółka Maziarnia wawrzkowa ze związku gminy Gracowa i utworzenie z niego samoistnej gminy administracyjnej.

Sprawozdawca poseł Wereszczyński stawia wniosek, by przystąpić od razu do drugiego czytania tego sprawozdania.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek p. sprawozdawcy.

Sprawozdawca odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego zakończone następującym projektem ustawy:

U s t a w a

z dnia o wyłączeniu przysiółka Maziarnia wawrzkowa ze związku gminy Grabowa powiatu kamioneckiego i utworzeniu z niego samoistnej gminy administracyjnej pod nazwą „Maziarnia wawrzkowa“.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

Art. I.

Przysiółek Maziarnia wawrzkowa, o ile tworzy zwarty kompleks gruntów, włącza się w tym zwartym kompleksie ze związku gminy Grabowa, powiat Kamionka strumiłowa i tworzy się z niego samoistną gminę administracyjną pod nazwą Maziarnia wawrzkowa.

Art. II.

Do trzech miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy ma być Rada gminna w Grabowej rozwiązana, a natomiast mają być zarządzone i przeprowadzone wybory do Rady gminnej Grabowej i Maziarni wawrzkowej.

Art. III.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Art. IV.

Wykonanie niniejszej ustawy porucam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie tej ustawy en bloc.

Izba uchwała przyjęcie powyższej ustawy en bloc, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwała cały projekt ustawy en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwała Izba powyższy projekt ustawy w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie komisji drogowej o przedłożeniu Wydziału krajowego w przedmiocie zmiany niektórych postanowień ustawy o publicznych dojazdach kolejowych.

Sprawozdawca p. Jędrzejowicz Stanisław uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący projekt ustawy:

U s t a w a

z dnia dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, zmieniająca niektóre postanowienia ustawy o publicznych dojazdach kolejowych.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

Art. I.

Postanowienia §§. 1 i 4 ustawy krajowej z dnia 9. marca 1888 Nr. 38 Dz. u. kr. w dotychczasowem brzmieniu zostają uchylone i mają opiewać, jak następuje:

§. 1.

Dojazdami kolejowymi są drogi publiczne, które łączą dworce i stacye kolei żelaznej z najbliższymi miastami i miasteczkami, z drogami państwowymi, krajowymi lub powiatowemi.

Do tego samego dworca względnie stacyi kolejowej może być także więcej dojazdów kolejowych doprowadzonych.

Dojazd łączący dworzec lub stacyę kolei żelaznej z miastem lub miasteczkiem, ma być doprowadzony do tego punktu w mieście lub miasteczku, który ze względu na potrzeby miejscowego ruchu handlowego i komunikacyi z koleją żelazną uznany zostanie za najodpowiedniejszy przez władze orzekające o kierunku dojazdu w myśl §. 5.

Jeżeli jednak przez miasto lub miasteczko przechodzi droga państwowa, krajowa lub powiatowa, natenczas dojazd kolejowy ma być połączony z drogą, należącą do jednej z trzech kategorii powyższych, a gdzieby takich dróg było więcej niż jedna, z tą, którą z pomiędzy nich uznają władze powyżej wskazane za najbardziej odpowiednią.

Place przed dworcami i stacyami, przeznaczone dla ruchu osób i wozów, równie jak i rampy kolejowe, łączące te place z dojazdami, przejazdy i wogóle wszystkie w obrębie obszaru stacyjnego położone, do powszechnego użytku służące drogi i przedmioty drogowe, o ile stanowią własność przedsiębiorstwa kolejowego, nie mają być uważane za części dojazdów kolejowych.

§. 4.

Koszta budowy, równie jak koszta zakupna gruntów i wszelkie inne odszkodowania ponoszą strony konkurujące w następującym stosunku:

1. Jedną trzecią część wszystkich kosztów ponosi przedsiębiorstwo kolejowe.

2. Jedną trzecią część ponoszą powiaty, przez które dojazd kolejowy przechodzi.

3. Część kosztów pokrywają dodatki do podatków bezpośrednich przez gminy i obszary dworskie osobno uiszczając się mające, a wysokość onych i sposób ich uiszczania, oznacza Rada powiatowa w granicy najwyższej do 9% dodatków do podatków bezpośrednich w gminie i na obszarze dworskim opłacanych.

Dodatki te do podatków w żadnym razie nie mogą przewyższać jednej szóstej części kosztów budowy dojazdu w obrębie gminy wraz z obszarem dworskim jedną stanowiących miejscowość.

4. Wydział powiatowy w porozumieniu z polityczną władzą powiatową winien się starać o doprowadzenie dobrowolnej ugody ze stronami konkurującymi, wymienionymi w §. 3 lit. d), oznaczającej stosunek, w jakim mają się przyczyniać do kosztów budowy dróg dojazdowych i sposób uiszczania tej konkurencji.

Jeśli uгода nie doszła do skutku, orzeka Wydział krajowy w porozumieniu z c. k. Namiestnictwem, a w braku takiego porozumienia Ministerstwo spraw wewnętrznych wspólnie z Ministerstwem handlu.

Tak samo postąpić należy przy oznaczeniu sposobu uiszczania konkurencji, przypadającej na przedsiębiorstwo kolejowe.

5. Koszta niepokryte przez strony konkurujące wymienione w §. 3 lit. a), b), c) i d) ponosi fundusz krajowy.

Art. II.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom spraw wewnętrznych i handlu.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie tej ustawy en bloc.

Izba uchwała przyjęcie powyższej ustawy en bloc, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwała cały projekt ustawy en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwała Izba powyższy projekt ustawy w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie komisji administracyjnej o sprawozdaniu Wydziału krajowego w przedmiocie wyłączenia przysiółka Berezów średni ze związku gminy Berezów wyżny i utworzenia z niego samoistnej gminy administracyjnej.

Sprawozdawca p. Maiss uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić następujący projekt ustawy:

U s t a w a

z dnia . . . o utworzeniu z przysiółka Berezów średni, należącego do związku gminy Berezów wyżny powiatu politycznego Peczeniżyn, samoistnej gminy administracyjnej pod nazwą Berezów średni.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkim Księstwem Krakowskim rozporządzam, co następuje:

Art. I.

Przysiółek Berezów średni wyłącza się ze związku gminy Berezów wyżny, powiatu politycznego Peczeniżyn i tworzy się z niego samoistną gminę administracyjną pod nazwą Berezów średni.

Art. II.

Granicę między gminami Berezów średni i Berezów wyżny tworzyć mają zewnętrzne granice parcel katastralnych gminy katastralnej Berezów wyżny, oznaczonych

w Berezowie wyżnym liczbami 619, 618, 614, 613, 511, 576, 546, 547, 549, 548, 559, 558, 560, 563, 495/3, 494/1, 496/4, 506,, 505/1, 503, 500/1, 502, 500/2, 498, 489, 487/2, 471, 468, 469/1, 469/2, 441, 316, 315, 319, 320, 410, 409, 408, 354, 352, 353/2, 353/3, 1217, 1215, 1222, 1223, 1225, 1226/1, 1227, 1228, 1229, 1230, 1232, 1235, 1234, 1236, 1288, 1289, 1285, 1258, 1257, 1256, 2345, 2344, 2346, 2347, 2839, 2847, 2849, 2848, 2844, 2843, 2841, 2818, 2823, 2824, 2828, 2830/3, 2830/2, 2793/2, 2792/2, 2791/2, 2791/4, 2791/1, 2791/3, 2784, 2779/1, 2779/2, 2777, 2770, 2769, 2749/4, 2749/3, 2749/2, 2749/1, 2747/1, 2747/2, 2707, 3484/1, 3469/3, 3471/1, zaś w Berezowie średnim: 205, 204, 207, 208, 209, 213/2, 215, 214, 228, 229/2, 229/1, 545, 541, 540, 527, 508, 509, 510/2, 511, 285, 289/5, 289/4, 289/6, 287, 314, 321/2, 337, 338, 339, 349/12, 349/16, 349/11, 349/10, 349/9, 349/8, 349/7, 349/6, 4546, 348/2, 1242, 1241/3, 1241/1, 1239/3, 1239/2, 1238/3, 1238/1, 1237/1, 1252/6, 1252/2, 1252/4, 1253/1, 1252/3, 1253/2, 1253/3, 1251/3, 1251/1, 1255, 1248/1, 1248/2, 1248/3, 2335, 2877, 2853, 2852, 2851, 2850, 2807/2, 4591, 2812, 2813, 2814, 2817, 2816, 2794, 2795, 2796, 2797, 2786/1, 2786/2, 2748/1, 2748/2, 2748/3, 2748/4, 3462/7, 3462/6, 3462/5, 3462/4, 3462/3, 3462/2, 3462/1, 3467, 3466/2, 3439/1; 3439/3, 3438, 3437, 3516, 3517.

Art. III.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Art. IV.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mójemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie tej ustawy en bloc.

Izba uchwala przyjęcie powyższej ustawy en bloc, poczem w oddzielnym gło-

sowaniu uchwala cały projekt ustawy en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwala Izba powyższy projekt ustawy w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie komisji szkolnej o sprawozdaniu Wydziału krajowego w przedmiocie petycji Maryi Bujakowej, wdowy po kierowniku szkoły ludowej o podwyższenie pensji wdowiej.

W zastępstwie nieobecnego sprawozdawcy p. Tomaszewskiego p. Michałowski uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Maryi Bujakowej, wdowie po kierowniku szkoły ludowej w Rzezawie, podwyższa Sejm w drodze łaski począwszy od 1. października 1907 pobieraną przez nią pensję wdowią z kwoty 533 K 33 h. do kwoty 733 K 33 h. rocznie.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Wybór 1 członka i 2 zastępców do komisji powszechnego podatku zarobkowego, oraz 1 zastępcy członka komisji apelacyjnej dla podatku osobisto - dochodowego z kurji małej własności.

Na wniosek formalny p. Skołyśzewskiego Izba uchwala bez rozprawy przerwę posiedzenia na 5 minut.

Marszałek zawiesza posiedzenie na 5 minut.

Po przerwie Marszałek otwiera posiedzenie i oznajmia, iż Izba przystępuje do wyboru 1 członka i 2 zastępców do komisji powszechnego podatku zarobkowego, oraz 1

zastępcy członka komisji apelacyjnej do podatku osobisto-dochodowego z kuryi małej własności.

Marszałek zaprasza do komisji skrutacyjnej pp. Mogilnickiego, Wursta i Jana Gnoińskiego i wzywa posłów do oddawania kartek, a sekretarza p. Urbańskiego do odczytania spisu posłów z tej kuryi.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis posłów z kuryi małej własności a posłowie oddają kartki.

Po odczytaniu spisu posłów Marszałek wzywa komisję skrutacyjną do przeprowadzenia skrutynium wyboru i oznajmia, iż Izba przystępuje tymczasem do następnego punktu porządku dziennego, którym jest:

Propozycya Wydziału krajowego w sprawie wyboru 3 członków Rady nadzorczej Banku krajowego i 1 zastępcy członka tejże Rady.

Sprawozdawca p. Pilat uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek Wydziału krajowego:

Wysoki Sejm raczy wybrać:

1. Członkami Rady nadzorczej Banku krajowego na kadencję poczynającą się w dniu 1. stycznia 1907 r. pp.:

Dra Stefana Fedaka,

Stanisława Jędrzejowicza,

Karola hr. Scipiona.

II. Zastępcą członka Rady nadzorczej Banku krajowego na tęż samą kadencję pp.:

Dra Augusta Łozińskiego.

Marszałek otwiera rozprawę.

Przemawia p. Głabiński, stawiając formalny wniosek na usunięcie tego punktu z porządku dziennego dzisiejszego posiedzenia.

Izba uchwała powyższy wniosek formalny p. Głabińskiego bez rozprawy.

Następuje:

Sprawozdanie komisji administracyjnej o sprawozdaniu Wydziału krajowego w przedmiocie wyłączenia przysiółka Podmanastyrek ze związku gminy Hrycowola i utworzenie z niego samoistnej gminy administracyjnej.

Sprawozdawca p. Maiss uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić następujący projekt ustawy:

U s t a w a

z dnia o utworzeniu z przysiółka Podmanastyrek, należącego do związku gminnego Hrycowola powiatu Brody, samoistnej gminy administracyjnej.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządza, co następuje:

Art. I.

Przysiółek Podmanastyrek, o ile tworzy zwarty kompleks gruntów, wyłącza się w tym zwartym kompleksie ze związku gminy Hrycowola powiatu brodzkiego i tworzy się z niego samoistną gminę administracyjną pod nazwą Podmanastyrek.

Art. II.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Art. III.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie tej ustawy en bloc, Izba uchwala przyjęcie powyższej ustawy en bloc, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwala cały projekt ustawy en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania, uchwala Izba powyższy projekt ustawy w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje :

Sprawozdanie komisji budżetowej o postawionych 4. października 1907 wnioskach uagłych w sprawie klęsk elementarnych.

Marszałek udziela głosu sprawozdawcy p. Skałkowskiemu, który imieniem komisji oświadcza, iż wnioskiem komisji objęty ma być także wniosek nagły p. Głtza wniesiony dnia 8. października 1907 w sprawie udzielenia zapomogi pogorzecom gminy Borzęcin pow. brzeskiego.

Sprawozdawca uwolniony następnie na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

Wymienione w tem sprawozdaniu wnioski nagłace przekazuje Sejm Wydziałowi krajowemu do zbadania i załatwienia, odnośnie do uchwały sejmowej, którą na zaślki z powodu klęsk elementarnych sumę 500.000 K do dyspozycyi Wydziału krajowego przeznaczono.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek komisji.

Następuje :

Sprawozdanie komisji sanitarnej o sprawozdaniu Wydziału krajowego w przedmiocie budowy szpitali powszechnych w Kosowie i Nadwórnej.

Sprawozdawca p. Wurst uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od

czytania sprawozdania odczytuje następujące wnioski komisji:

1. Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdanie Wydziału krajowego.

2. Sejm podwyższa udział funduszu krajowego w kosztach budowy szpitala w Kosowie i Nadwórnej — przyznany uchwałą sejmową z dnia 19. października 1904 — o kwotę 10.426 K na szpital w Kosowie, i o 28.300 K na szpital w Nadwórnej, a to pod warunkiem, jeśli o taką samą kwotę podniesie swe udziały dla tych szpitali c. k. skarb państwa i odnośne reprezentacye powiatowe, i upoważnia Wydział krajowy do ewentualnego pokrycia tego wydatku w sposób wskazany uchwałą Sejmu z dnia 19. października 1904 L. 1102.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej i uchwala oddzielnie oraz bez rozprawy powyższe wnioski 1 i 2 komisji, które p. sprawozdawca odczytuje.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania uchwały 2 bez czytania, Izba uchwala uchwałę 2. w trzecim czytaniu bez czytania.

Marszałek udziela głosu p. Wurstowi celem zdania sprawy z wyniku skrutynium wyboru 1 członka i 2 zastępców do komisji powszechnego podatku zarobkowego, oraz 1 zastępcy członka komisji apelacyjnej dla podatku osobisto-dochodowego z kurji małej własności.

P. Wurst zdaje sprawę z wyniku skrutynium. Głosowało 43 postów. Absolutna większość 22. Do komisji apelacyjnej dla podatku osobisto-dochodowego na zastępcę członka komisji 43 głosów otrzymał Dr. Tadeusz Sołowij. Na członka komisji powszechnego podatku zarobkowego otrzymał Dr. Stefan Fedak 41 głosów, a na zastępców Dr. Jarosław Kułaczkowski i Jan Lewiński po 43 głosów.

Marszałek stwierdza powyższy rezultat wyborów.

Następuje:

Sprawozdanie komisji administracyjnej o petycji delegatów przysiółków Horosno ad Bednarówka, Strupkowa i Hołoskowa w przedmiocie wydzielenia ich z gminy Majdan średni i utworzenia osobnej gminy administracyjnej.

Sprawozdawca p. Maiss odczytuje sprawozdanie komisji zakończone następującym wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sprawę utworzenia z przysiółków Bednarówka, Hołosków i Strupków, wchodzących w skład gminy Majdan średni i Modyłów, odstępuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i ewentualnego sprawozdania.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Następuje:

Sprawozdanie komisji szkolnej o wniosku posła Krzysztofowicza w sprawie założenia przez Rząd zreformowanej szkoły średniej.

Sprawozdawca p. Tomaszewski uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisji:

Wysoki Sejm raczy w myśl wniosku posła Krzysztofowicza uchwalić:

1) Wzywa się c. k. Rząd, ażeby dla zebrania doświadczeń w kierunku przeprowadzenia reformy naszego szkolnictwa średniego założył w kraju podług wzoru szkół tego rodzaju istniejących w Anglii i w innych krajach — jedną szkołę średnią zreformowaną, położoną na wsi, połączoną z internatem, zastosowaną do warunków i potrzeb naszego społeczeństwa.

2) Sejm uznaje, że usiłowania „Towarzystwa zreformowanej szkoły średniej“, zmierzające do założenia szkoły średniej zreformowanej zasługują na moralne i materialne poparcie Rządu.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej i uchwała oddzielnie oraz bez rozprawy powyższe wnioski 1 i 2 komisji, które p. sprawozdawca odczytuje.

Marszałek oznajmia, iż kilku posłów zgłosiło się do niego z życzeniem, ażeby przed 13 punktem porządku dziennego, t. j. przed sprawozdaniem komisji dla reformy wyborczej z projektem regulaminu sejmowego, załatwić punkt 14 porządku dziennego — gotów jest więc temu życzeniu założyć uczynić, jeżeli nikt się temu nie sprzeciwi.

Gdy nikt się temu nie sprzeciwia, następuje więc:

Sprawozdanie komisji szkolnej o sprawozdaniu Wydziału krajowego w przedmiocie założenia krajowego instytutu teologicznego izraelskiego we Lwowie.

Sprawozdawca p. Władysław Jaworski uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Sejm postanawia założenie we Lwowie izraelskiego instytutu teologicznego jako Zakładu krajowego.

II. Sejm upoważnia Wydział krajowy, ażeby na podstawie zasad określonych w sprawozdaniu Wydziału krajowego przystąpił do wprowadzenia w życie izraelskiego instytutu teologicznego we Lwowie, pod warunkiem, iż gminy wyznaniowe i inne czynniki interesowane zabezpieczą deklaracjami w formie prawnej zeznaniami pokrycie wszystkich wydatków rzeczowych tego instytutu.

III. Sejm upoważnia Wydział krajowy do prowizorycznego mianowania sił nauczycielskich, jakie okażą się potrzebne przy wprowadzeniu w życie tego instytutu.

Ustanowienie we właściwym czasie stałego etatu nauczycielskiego nastąpić może

na Wniosek Wydziału krajowego za osobną uchwałą Sejmu.

IV. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu opracowanie statutu organizacyjnego projektowanego instytutu i przedłożenie go do zatwierdzenia Sejmowi.

V. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, aby przeprowadził z c. k. Rządem rokowania, celem przyczynienia się Skarbu państwa do kosztów założenia i przyszłego utrzymania izraelskiego instytutu teologicznego we Lwowie.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej i uchwała oddzielnie oraz bez rozprawy powyższe wnioski I--V komisji, które p. sprawozdawca odczytuje.

Marszałek oznajmia, iż Izba wraca obecnie do 13 punktu porządku dziennego t. j. do sprawozdania komisji dla reformy wyborczej z projektem regulaminu dla Sejmu krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

Przemawia w sprawie formalnej p. Skołyśzewski i stawia wniosek, aby ten punkt porządku dziennego usunąć i sprawę punktem tym objęta traktować łącznie ze sprawą reformy wyborczej.

Izba powyższy wniosek p. Skołyśzewskiego popiera, a następnie w oddzielnem głosowaniu bez rozprawy wniosek ten odrzuca.

Marszałek udziela głosu sprawozdawcy p. Laskowskiemu.

Sprawozdawca p. Laskowski sprostawszy poprzednio omyłki druku w projekcie regulaminu, a mianowicie w § 3 wierszu trzecim zamiast słowa „dwudziestu“ ma być słowo „pięciu“; w § 18 w ustępie 3 zamiast „§ 39“ ma być „38“; w § 40 ma być powołany „§ 39“ a nie „§ 40“; w § 47 ma być powołany „§ 45“ a nie „§ 46“; w § 49 ma być powołany „§ 48“ a nie „§ 49“; w § 51 ma być po-

wołany „§ 69“ a nie „§ 70“; a w końcu w § 70 trzecim ustępie klamrę przed słowem „imienne“ opuścić, a umieścić ją przed słowem „ustne“, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić następujący regulamin dla Sejmu krajowego Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

I. Otwarcie — odroczenie — zamknięcie — rozwiązanie Sejmu krajowego.

§. 1.

Na mocy statutu krajowego Marszałek krajowy otwiera Sejm krajowy zwołany przez J. Ces. i Król. Apostolską Mość, a zamyka obrady sejmowe po ukończeniu przez Sejm krajowy czynności należących do jego zakresu działania, albo wskutek Najwyższego postanowienia.

Sejm krajowy może być każdego czasu na mocy Najwyższego postanowienia odroczonym, zamkniętym, albo rozwiązanym; w tym ostatnim wypadku z równoczesnem zarządzeniem nowych wyborów.

II. Weryfikacja wyborów.

§. 2.

Wydział krajowy sprawdza wybory nowych posłów do Sejmu krajowego i przedkłada o tem pisemne sprawozdania wraz z wnioskiem Sejmowi krajowemu, którenu służy prawo rozstrzygania o dopuszczeniu wybranych (§. 31 st. kr. ust. z dnia 26. lutego 1861 dz. p. p. Nr. 1).

Wydział krajowy obowiązany jest do roku od przeprowadzenia wyboru przedłożyć Sejmowi sprawozdanie co do ważności wyboru.

Certyfikat przez Namiestnika posłowi wybranemu doręczony, npoważnia go do

wstępu na Sejm krajowy i stanowi prawne domniemywanie ważności jego wyboru, dopóki inaczej orzeczonem nie będzie, przeto poseł ten ma prawo zasiadania i głosowania na Sejmie, nawet w wypadku zakwestyonowania jego wyboru, dopóki orzeczenie nieważności wyboru nie nastąpi.

Prawo rozstrzygnięcia o ważności wyboru służy wyłącznie tylko Sejmowi krajowemu, nawet w tym wypadku, gdy Namiestnik odmówi posłowi wydania certyfikatu.

Przed orzeczeniem przez Sejm nieważności wyboru, Namiestnik nie może rozpisnąć nowego wyboru.

Późniejsze zarzuty nieważności wyboru dotyczące postępowania przy wyborze lub też kwalifikacyi wyborców, wtedy tylko mogą być wzięte pod rozpoznanie, jeżeli wniesione będą do Sejmu przed upływem 14 dni po uznaniu ważności wyboru.

Zarzuty zaś, dotyczące kwalifikacyi posła wybranego jakoteż doniesienia o zaszczej po wyborze lub w ciągu sesyi sejmowej utracie kwalifikacyi poselskiej, skoro dostatecznie poparte, muszą być wzięte każdego czasu pod rozważę.

III. Posiedzenia.

§. 3.

Posiedzenia Sejmu krajowego są jawne. Wyjątkowo może być posiedzenie tajne, gdy tego zażąda albo przewodniczący, albo przynajmniej pięciu członków Izby, a po wydaleniu publiczności Sejm za tem się oświadczy bez rozprawy (§. 34 stat. kraj. ust. z dnia 26. lutego 1861 dz. p. p. Nr. 1).

Językiem urzędowym Sejmu krajowego jest język polski. Przewodniczący urządza więc w języku polskim. Na podania ruskie daje przewodniczący odpowiedź

w języku ruskim, na wszelkie inne podania zaś w języku polskim.

Przy stawianiu i uzasadnianiu wniosków, wnoszeniu interpelacyi i przy rozprawach wolno używać tylko języka polskiego albo ruskiego.

Sprawozdania Wydziału krajowego i komisji będą rozdawane członkom Sejmu w języku polskim i ruskim. Za podstawę do obrad służy sprawozdanie w języku polskim, za podstawę do uchwał tekst w języku polskim. Przy trzecim czytaniu podane będą tekst polski i ruski pod uchwałę Izby. W razie wątpliwości tekst polski jest rozstrzygający. Niewygotowanie tekstu ruskiego do trzeciego czytania nie wstrzymuje powzięcia uchwały w języku polskim, lecz w takim razie tekst ruski powziętej uchwały złożony będzie u laski marszałkowskiej na jednym z następnych posiedzeń do przejścia.

IV. Przewodnictwo obrad — Biuro i Kancelarya Sejmu.

§. 4.

Marszałek krajowy, a w razie przeszkody jego zastępca, przewodniczy obradom Sejmu krajowego (§. 4 statutu kraj., ust. z dnia 26. lutego 1861 dz. p. p. Nr. 1). Marszałek zarządza, zapowiada, otwiera, odracza, przerywa i zamyka posiedzenie, ustanawia porządek dzienny, ezuwa nad ścisłym przestrzeganiem regulaminu sejmowego, udziela głosu, poddaje wnioski pod głosowanie, stwierdza i oznajmia wynik głosowania, ezuwa nad prowadzeniem biura i kancelaryi sejmowej, przestrzega porządku w Sejmie, ma prawo każdej chwili przerwać mowę, wezwać go do przedmiotu lub do porządku, odebrać głos (§. 48), wykluczyć posła z bieżącego posiedzenia (§. 49) Również ma prawo w razie zakłócenia porządku przerwać lub zamknąć posiedzenie, wezwać publiczność do spokojnego i przyzwoitego zachowania się,

a w razie bezskutecznego napomnienia zarządzić wydalenie poszczególnych osób lub całej publiczności.

Marszałek ma prawo otwierać i przydzielać wszelkie do Sejmu wniesione pisma, a we wszystkich stosunkach na zewnątrz jest organem Sejmu. W razie przeszkody oddaje Marszałek przewodnictwo obrad w ręce swego zastępcy, na którego przechodzą wówczas wszelkie prawa i obowiązki Marszałka.

§. 5.

Biuro sejmowe składa się z czterech sekretarzy, czterech kwestorów i dwunastu rewidentów, których Sejm z grona swego wybiera bezwzględną większością głosów obecnych członków na czas trwania sesyj sejmowych. Przed wyborem sekretarzy pełnią ich obowiązki prowizorycznie powołani w tym celu przez Marszałka posłowie. Jeżeli powołany wymawia się od przyjęcia prowizorycznie obowiązków sekretarza, winien uzasadnić odmowę.

Sekretarze, którzy po dwóch na każdym posiedzeniu pełnią kolejno według zarządzenia Marszałka swe czynności, obowiązani są odczytywać wpływy udzielone im w tym celu przez Marszałka, być mu pomocą przy zgłaszaniu się posłów, żądających głosu, oraz przy obliczaniu głosujących, wreszcie badają i podpisują protokół z posiedzeń sejmowych, prowadzony przez wyznaczonego w tym celu urzędnika, wreszcie układają i podpisują bieżące korespondencye sejmowe. Kwestorowie, czyli gospodarze Izby mają być pomocnymi Marszałkowi w utrzymaniu porządku w Izbie. Rewidenci, którzy mieniają się po trzech codziennie według zarządzenia Marszałka, sprawdzają wierność i dokładność stenograficznych sprawozdań z posiedzeń sejmowych (§. 83). Każdy sekretarz, kwestor i rewident może po czterech tygodniach pełnienia obowiązków lub jeżeli jest członkiem co najmniej dwóch komisyj, zażądać uwolnienia od Marszałka. W tym wypadku

zarządza Marszałek wybór uzupełniający w miejsce uwolnionego.

§. 6.

Czuwanie nad wszystkimi czynnościami kancelaryjnymi Sejmu, sporządzanie spisu petycyj (§. 79), zarządzanie druku wniosków, sprawozdań Komisyj sejmowych nadzór nad biurem stenografów, rozsyłanie zaproszeń członkom Komisyj i klubów sejmowych na posiedzenia, wydawanie biletów wstępu na galerye i do łóż należy pod nadzorem Marszałka do złożonej z urzędników Wydziału krajowego kancelaryi sejmowej.

V Prawa i obowiązki posłów.

§. 7.

Posłowie są obowiązani brać udział we wszystkich obradach i pracach Sejmu. Poseł, którego wybór uznał Sejm za ważny, winien złożyć przewidziane w §. 9 statutu krajowego (ust. z dnia 26. lutego 1861 d. p. p. Nr. 1) przyrzeczenie poselskie. Jeżeli tego przyrzeczenia nie chce złożyć albo chce to uczynić pod pewnymi zastrzeżeniami i ograniczeniami, nie może być dopuszczony do dalszego udziału w czynnościach Sejmu, a tem samem traci prawo do poboru dyet.

Również obowiązany jest poseł przyjąć wybór do Komisji, lub do jakiegokolwiek innej funkcyj w tym reglaminie przewidzianej, ma jednak prawo żądać uwolnienia od wyboru albo w wypadkach przewidzianych w §. 25, albo z ważnych i uzasadnionych powodów, o czym Sejm bez rozprawy rozstrzyga.

§. 8.

Urlopu do dni ośmiu udziela Marszałek, który podaje to do wiadomości Sejmu.

Urlopu na czas dłuższy może tylko udzielić Sejm bez rozprawy.

W razie choroby winien poseł niezwłocznie usprawiedliwić swą nieobecność wobec Marszałka, który podaje to do wiadomości Sejmu.

§. 9.

Jeżeli poseł przybycie swe na Sejm ponad ośm dni przewleka, lub bez urlopu na posiedzenia Sejmu dłużej niż ośm dni nie uczęszcza, lub na nie po upływie urlopu lub po ustaniu choroby nie przybywa, natenczas Marszałek ma wezwać posła, by w przeciągu 8 dni jawił się lub nieobecność swą usprawiedliwił. Jeżeli takie wezwanie jest bezskutecznem, winien Marszałek uwiadomić o tem Sejm, który ma uznać ociągającego się posła za występującego z Sejmu, poczem będzie uzupełniający wybór zarządzonym.

§. 10.

Posłowie wybrani otrzymują dyety 10 K. za każdy dzień trwania sesyi sejmowej. Pobór dyet rozpoczyna się z dniem otwarcia sesyi sejmowej, jeżeli poseł zgłosił w tym dniu swe przybycie w kancelaryi sejmowej i wpisał swe nazwisko do wyłożonej tam w tym celu listy.

W razie, jeżeli odroczenie sesyi trwa ponad 14 dni, rozpoczyna się pobór dyet po zwołaniu Sejmu z dniem, w którym poseł zgłosił w kancelaryi sejmowej swe przybycie i wpisał swe nazwisko do wyłożonej tam w tym celu listy. Przez czas urlopu ustaje pobór dyet z dniem udzielenia urlopu. Rozpoczyna się zaś na nowo z dniem, w którym poseł zgłosił swe przybycie.

Pobór dyet nastaje też w razie nieobecności posła bez urlopu.

Dyety wypłacane być mają w czasie przez Marszałka oznaczonym. Posłom nie wolno zrzec się prawa poboru dyet.

§. 11.

Posłowie wybrani pobierają wynagrodzenie na pokrycie kosztów podróży od

miejsca wyboru ordynacją wyborną ustanowionego do Lwowa, względnie do miejsca, gdzie Sejm najwyższem postanowieniem jest zwołany (§. 8 statutu kraj. ust. z dnia 26. lutego 1861 d. p. p. Nr. 1), i z powrotem w wysokości 20 h. za kilometr.

Posłowie stale we Lwowie zamieszkali nie pobierają tego wynagrodzenia, choćby ich miejsce wyboru znajdowało się poza Lwowem.

Wynagrodzenie na pokrycie kosztów podróży asygnuje się z początkiem i końcem każdej sesyi sejmowej, ewentualnie z początkiem i końcem odroczenia sesyi sejmowej, o ile odroczenie trwa ponad 14 dni.

VI. Przedmioty obrad sejmowych.

§. 12.

Przedmiotami obrad Sejmu są:

1. przedłożenia rządowe wniesione za pośrednictwem Marszałka (§. 13);
2. przedłożenia Wydziału krajowego (§§. 14—18) lub Komisyj sejmowych;
3. samoistne wnioski posłów (§§. 19 do 21).

Wnioski dotyczące spraw nienależących do zakresu działania Sejmu, usuwa Marszałek z pod obrad (§. 35 statutu kraj. ust. z dn. 26. lutego 1861 d. p. p. Nr. 1).

Przedłożenia rządu, Wydziału krajowego lub Komisyj sejmowych, oraz wnioski samoistne posłów przez Sejm odrzucone, nie mogą być ponawiane na tej samej sesyi sejmowej.

§. 13.

Przedłożenia rządowe nie wymagają poparcia i nie mogą być odrzucone bez poprzedniego odesłania do Komisji sejmowej lub do Wydziału krajowego.

Marszałek zarządza wydrukowanie i rozdzielenie między posłów wręzonego

mu przedłożenia rządowego. Pierwsze czytanie przedłożenia rządowego winien Marszałek umieścić na porządku dziennym najbliższego posiedzenia.

Przy pierwszym czytaniu przedłożenia rządowego Sejm bez czytania i bez rozprawy co do rzeczy samej uchwały, do jakiej komisji, albo do Wydziału krajowego przedłożenie to ma być odesłaniem. Jeżeli Sejm takiej uchwały nie poweźmie, przekaże Marszałek przedłożenie rządowe albo Wydziałowi krajowemu, albo jednej z Komisji sejmowych według własnego uznania.

Sprawozdania Komisji o przedłożeniach rządowych mają pierwszeństwo przed wszelkimi innymi przedmiotami, nad którymi rozprawa nie jest jeszcze rozpoczęta.

§. 14.

Przedłożenia Wydziału krajowego nie wymagają poparcia.

§. 15.

Przedłożenia Wydziału krajowego mniejszej wagi, a odnoszące się do administracyjnego zakresu działania Reprezentacji krajowej, może Sejm załatwić bez poprzedniego wydrukowania ich i rozdania.

§. 16.

Przedłożenia Wydziału krajowego z wyjątkiem preliminarza budżetu funduszu krajowego, mogą za uchwałą Sejmu powziętą zwykłą większością obecnych powziętą zwykłą większością obecnych posłów być dopuszczone do drugiego czytania bez odsyłania do Komisji.

§. 17.

Przedłożenia Wydziału krajowego nie mogą być odrzucone bez poprzedniego odesłania ich do Komisji.

Przy pierwszym czytaniu przedłożenia Wydziału kraj. Sejm bez czytania i bez

rozprawy co do rzeczy samej uchwały, do jakiej Komisji przedłożenie to ma być odesłaniem. Jeżeli Sejm takiej uchwały nie poweźmie, przekaże Marszałek według własnego uznania przedłożenie Wydziału krajowego jednej z istniejących Komisji sejmowych.

Postanowienia niniejsze nie dotyczą przedłożeń Wydziału kraj., które objęte są postanowieniami §. 15, tudzież tych, do których zastosowano przepisy §. 16 reg.

§. 18.

Przedłożenie Wydziału krajowego z projektem uchwały finansowej i preliminarzem budżetu funduszu krajowego, do którego stosują się także postanowienia §§. 14 i 17 niniejszego regulaminu, musi być odesłane do Komisji budżetowej.

Komisji budżetowej wyznacza się termin 4 tygodni, licząc od dnia przekazania jej przez Sejm preliminarza budżetu funduszu krajowego, do przedłożenia sprawozdania w tym przedmiocie. Jeżeli po przekazaniu Komisji budżetowej przedłożenia Wydziału kraj. z preliminarzem budżetu funduszu krajowego nastąpi odroczenie Sejmu na dłużej niż 14 dni, wówczas czas odroczenia Sejmu przerywa powyższy termin 4 tygodniowy.

Jeżeli Komisya budżetowa nie przedłoży w ciągu powyższego terminu swego sprawozdania, Marszałek umieszcza na porządku dziennym obrad Sejmu drugie czytanie preliminarza budżetu funduszu krajowego. Za podstawę obrad służy w tym wypadku przedłożenie Wydziału krajowego co do wszystkich tych rubryk wydatków i dochodów, których Komisya budżetowa nie załatwiła i swych wniosków nie przedłożyła w czasie właściwym Marszałkowi (§. 38).

Rozprawa ogólna nad sprawozdaniem o preliminarzu budżetu funduszu krajowego musi być przeprowadzona nad całością przedmiotu.

Z reguły odbywa się rozprawa ogólna nad poszczególnymi rubrykami wydatków i dochodów. Jednak Marszałek może według własnego uznania lub wskutek powziętej na podstawie wniosku popartego przez 15 posłów bez rozprawy uchwały Sejmu zarządzić łączną rozprawę ogólną nad kilkoma rubrykami dochodów i wydatków.

W rozprawie szczegółowej służy Marszałkowi prawo poddawania pod uchwałę Sejmu albo poszczególnych pozycji wydatków i dochodów, albo łącznie całego szeregu lub wszystkich pozycji z wyjątkiem takich, do których zgłoszono odmienne wnioski.

Budżetowa rozprawa ogólna i szczegółowa wraz z uchwałą finansową może trwać najdłużej pięć dni na posiedzeniach trwających co najmniej po pięć godzin.

Sejm może jednak na wniosek poparty przez 15 posłów bez rozprawy uchwalić przedłużenie tego terminu.

Ostatniego dnia rozprawy po upływie pięciogodzinnego posiedzenia, ogłosi Marszałek rozprawę budżetową za skończoną i urządzi głosowanie bez rozprawy nad nieuchwalonemi do tego czasu rubrykami dochodów i wydatków, oraz nad uchwałą finansową.

Zgłoszone poprawki, względnie wnioski mniejszości podda Marszałek pod głosowanie bez dyskusji przed odnośnymi wnioskami Komisji budżetowej względnie Wydziału krajowego. Jednak Sejm może na wniosek poparty przez 15 posłów bez rozprawy uchwalić, aby po ogłoszeniu za skończoną rozprawę budżetową, przystąpiono do głosowania w całości (en bloc) nad wszystkimi do tego czasu nieuchwalonemi rubrykami dochodów i wydatków, oraz nad uchwałą finansową.

W takim wypadku odpadają zgłoszone wnioski odmienne z wyjątkiem ewentualnych poprawek sprawozdawcy co do uchwały finansowej.

Zastosowanie powyższych przepisów jest dopuszczalne także dla załatwienia prowizoryum budżetowego, przyczem wyznacza się dwa pięciogodzinne posiedzenia.

§. 19.

Każdy poseł ma prawo stawiać samoistne wnioski. Samoistne wnioski posłów nie odnoszące się do przedłożenia rządowego, Wydziału krajowego lub komisijnego, muszą mieć formułkę wstępną: „Sejm raczy uchwalić“, mogą zawierać krótkie uzasadnienie, oraz życzenie wnioskodawcy co do formalnego traktowania.

Wnioski takie muszą być oddane Marszałkowi na piśmie.

Wnioski oddane najpóźniej w godzinę przed rozpoczęciem posiedzenia, będą na tem samym posiedzeniu odczytane. Wniosek oddany zaś w ciągu posiedzenia mają być odczytane na następnym posiedzeniu.

Odczytanie wniosku samoistnego ma się ograniczyć do odczytania samego wniosku i nazwiska wnioskodawcy z pominięciem odczytywania uzasadnienia i ewentualnych załączników wniosku. Odczytanie wniosku w całości nastąpić może tylko wówczas, jeżeli Marszałek uzna to za stosowne.

Każdy wniosek musi być zaopatrzony podpisem przynajmniej 15 posłów, wliczając w to wnioskodawcę. W przeciwnym razie stawia Marszałek po odczytaniu wniosku pytanie co do poparcia.

Wniosek uważa się za poparty, gdy 15 posłów oznajmi w sposób przez Marszałka oznaczony, że wniosek ten popiera. Wniosek nieroparty dostatecznie uważa się za odrzucony.

Wnioski odczytane i dostatecznie poparte mają bezzwłocznie być oddane do druku.

§. 20.

Przy pierwszym czytaniu samoistnego wniosku, które następuje po rozdaniu

w Sejmie druku wniosku i umieszczeniu przez Marszałka na porządku dziennym, zabiera głos albo wnioskodawca, albo jeden z popierających wniosek, celem uzasadnienia wniosku, poczem Sejm bez rozprawy w rzeczy głównej uchwała, czy wniosek ten ma być odesłanym do Komisji, albo do Wydziału krajowego.

Jeżeli Sejm nie oświadczy się za takim odesłaniem, uważa się wniosek za odrzucony.

§. 21.

Przed uchwałą zarządzającą przygotowawcze rozpoznanie wniosku samoistnego (§. 20) wolno wnioskodawcy cofnąć swój wniosek. Jeżeli cofnięcie później nastąpi, rozprawa nad wnioskiem ma być prowadzoną, skoro cofnięty wniosek podjęty będzie z przyzwoleniem Sejmu przez innego posła.

VII. Przygotowanie przedmiotów obrad Sejmu.

§. 22.

Celem przygotowania przedmiotów obrad Sejmu, ustanawia Sejm komisye:

a) stałe dla pewnych rodzajów spraw na czas seryi sejmowej;

b) specjalne dla poszczególnych spraw.

Komisye mają się składać z 25, 21, 15 lub 9 posłów. Sejm ustanawia uchwałą powziętą zwykłą większością obecnych posłów, jakie mają być wybrane Komisye i oznacza ilość członków (25, 21, 15, 9) każdej komisji.

§. 23.

Sejm może uchwałą powziętą zwykłą większością obecnych posłów przekazać każdy przedmiot obrad Wydziałowi krajowemu do zbadania i sprawozdania w ciągu trwania sesji Sejmu.

W takim razie uważa się Wydział krajowy jako specjalną Komisję.

§. 24.

Każda Komisya wybiera pod przewodnictwem członka najstarszego wiekiem swego przewodniczącego i jednego lub więcej zastępców, oraz jednego lub kilku sekretarzy.

Wynik ukonstytuowania się Komisji należy podać na ręce Marszałka do wiadomości Sejmu.

Przewodniczący Komisji, względnie jego zastępca, zwołuje posiedzenia Komisji, przewodniczy obradom, otwiera je i zamyka.

§. 25.

Posel do Komisji wybrany obowiązany jest przyjąć wybór i uczęszczać regularnie na posiedzeniach Komisji.

Członkowie Wydziału krajowego, jako też posłowie do dwóch Komisji już wybrani mają prawo nie przyjąć dalszego wyboru.

Jeżeli poseł nie był obecny na trzech po sobie następujących posiedzeniach, lub wogóle bez dostatecznego usprawiedliwienia nieregularnie uczęszcza na posiedzenia Komisji, przewodniczący Komisji obowiązany jest zawiadomić o tem Marszałka. W takim razie służy Marszałkowi prawo albo wezwać takiego członka Komisji, by regularnie na jej posiedzenia uczęszczał, albo uznać mandat takiego posła do Komisji za wygasły i zarządzić uzupełniający wybór do Komisji w odpowiednim czasie z podaniem motywów takiego uzupełniającego wyboru. Jeżeli członek Komisji utrzymał dłuższy urlop, ma Marszałek na żądanie przewodniczącego Komisji zarządzić uzupełniający wybór do Komisji.

§. 26.

Do powzięcia uchwał w komisji wymagana jest obecność więcej niż połowy członków Komisji. Uchwały Komisji zapadają bezwzględną większością obecnych członków Komisji. Przewodniczący nie gło-

suje, rozstrzyga jednak w razie równości głosów.

Komisya może każdego czasu zmienić swe uchwały, dopóki jej przedłożenie nie weszło do Sejmu, jednak za uchwałą Komisji zmieniającą pierwotną uchwałę musi się oświadczyć przynajmniej taka sama ilość głosów członków komisji, jaką był przyjęty wniosek pierwotny.

Przedłożenie Komisji, rozdane w Izbie, może być cofniętem tylko na wniosek Komisji za uchwałą Sejmu powziętą zwykłą większością obecnych posłów bez rozprawy.

§. 27.

Komisya wybiera z grona swego sprawozdawcę, który wynik jej obrad przedstawia Sejmowi i zastępuje uchwały większości Komisji.

Jeżeli mniejszość Komisji, złożona przynajmniej z trzech członków Komisji, chce odmienne swe zdanie przedłożyć Sejmowi, wówczas obowiązana jest wybrać osobnego sprawozdawcę, przedłożyć osobne sprawozdanie na piśmie i wręczyć je przewodniczącemu Komisji w czasie właściwym tak, by ono do przedłożenia większości Komisji mogło być dołączone.

§. 28.

Każde sprawozdanie Komisji musi być podpisane przez przewodniczącego, względnie tegoż zastępcę i sprawozdawcę, który wręczyć je ma kancelaryi sejmowej celem przedłożenia Marszałkowi.

Sprawozdanie mniejszości Komisji musi być podpisane przez przewodniczącego Komisji i sprawozdawcę mniejszości.

Marszałek zarządza druk sprawozdań komisyjnych i rozdanie ich między posłów.

Sprawozdania Komisji w przedmiotach mniejszej wagi i nieobciążające budżetu może Marszałek przeznaczyć do drugiego czytania bez drukowania.

§. 29.

W sprawie projektu ustawy lub uchwały znacznej objętości lub doniosłości Sejm może na wniosek poselski bez rozprawy powziąć zwykłą większością obecnych posłów uchwałę polecającą Komisji, aby przedwstępnie o zasadach projektu takiego przedłożyła oddzielnie sprawozdanie. — Komisji wolno wnieść sprawozdanie przedwstępne i bez osobnego polecenia Sejmu.

W obu wypadkach przedwstępne sprawozdanie Komisji traktowane być ma jak zwykłe przedłożenie komisyjne.

§. 30.

Na posiedzeniach Komisji mogą posłowie, którzy nie należą do Komisji, być obecnymi, bez prawa zabierania głosu.

Komisye mogą jednak uchwalić zwykłą większością obecnych członków, że obrady i uchwały Komisji uznano za tajne.

§. 31.

Komisye mają prawo zapraszać na posiedzenie nienależących do ich grona posłów z głosem doradczym.

Uchwała Komisji w tym wypadku zapada zwykłą większością obecnych członków Komisji.

Komisye mają także prawo zapraszać na swe posiedzenia reprezentantów władz rządowych w celu udzielenia potrzebnych wyjaśnień i informacji.

Uchwała w tym kierunku zapada zwykłą większością obecnych członków Komisji.

§. 32.

Marszałkowi służy prawo być obecnym na posiedzeniach każdej Komisji i brać udział w rozprawach komisyjnych, nie ma jednak prawa głosowania.

§. 33.

Członkom Wydziału krajowego służy prawo brania udziału w obradach Komisji.

Członkowie Wydziału krajowego mogą wprowadzać na posiedzenia Komisji urzędników Wydziału krajowego dla udzielania wyjaśnień, ale winni o tem zawiadomić poprzednio przewodniczącego Komisji.

Na zaproszenie przewodniczącego Komisji są członkowie Wydziału krajowego względnie urzędnicy Wydziału krajowego obowiązani być na posiedzeniach Komisji i udzielać potrzebnych wyjaśnień i informacji.

§. 34.

Z obrad Komisji ma być spisywany zwięzły protokół. Protokół spisuje sekretarz Komisji, a w razie jego nieobecności członek Komisji przez przewodniczącego do spisywania protokołu upoważniony.

Po przyjęciu protokołu przez Komisję, winien go przewodniczący i sekretarz Komisji podpisać i złożyć w kancelaryi sejmowej.

W protokole posiedzenia Komisji należy wymienić obecnych i nieobecnych jej członków, z podaniem ewentualnego usprawiedliwienia nieobecności, przedłożone wnioski i zapadłe uchwały Komisji.

Protokół posiedzenia Komisji może także zawierać cały przebieg obrad w dokładnem streszczeniu, jeżeli Komisya tak postanowi zwykłą większością obecnych członków Komisji.

§. 35.

Jeżeli podczas obrad w Komisji nad przedmiotem przekazanym jej uchwałą Sejmu oddany został do łaski marszałkowskiej wniosek na piśmie, poparty przez 15 posłów, zostający w związku z przedmiotem, wówczas wniosek taki odsyła Marszałek Komisji, jeżeli Komisya obrad nad tym przedmiotem jeszcze nie ukończyła.

Wnioski zaś wniesione już po ukończeniu obrad w Komisji, będą przedmiotem rozprawy przy drugim czytaniu sprawozdania Komisji o przedmiocie (wniosku)

głównym. Sejm jednakże ma prawo odesłać takie wnioski do Komisji i zawiesić rozprawę nad całą sprawą aż do przedłożenia powtórnego sprawozdania Komisji.

VIII. Przebieg obrad w Sejmie.

§. 36.

Marszałek otwiera posiedzenie, podaje do wiadomości udzielone we własnym zakresie działania urlopy, poddaje pod uchwałę Sejmu prośby o udzielenie urlopu zarządza odczytanie petycji, wniosków i interpelacyj po myśli §§. 19, 78, 83 regulaminu, lub zawiadamia Sejm, że zarządzi odczytanie tych wpływów na końcu posiedzenia, podaje ewentualnie przedłożone wnioski do poparcia, zawiadamia o przedłożeniach rządowych, pismach władz i t. p., oznajmiając, czy i co w tych sprawach już zarządzone.

Po załatwieniu tych czynności przystępuje Sejm do właściwego porządku dziennego.

§. 37.

Obecność posłów w komplecie koniecznym w myśl §. 38 st. kr. (ust. z dnia 26. lutego 1861 dz. p. p. Nr. 1) do powzięcia ważnych uchwał, wymagana jest tylko przy głosowaniu i wyborach.

Jeżeli okaże się brak przepisanego kompletno do głosowania lub wyhorn, zarządza Marszałek zamknięcie posiedzenia lub je przerywa na pewien oznaczony czas.

Do powzięcia uchwały w sprawie zmiany statutu kr. i sejmowej ordynacyi wyborczej potrzebną jest obecność kwalifikowanej większości, w tych ustawach oznaczonej.

§. 38.

Porządek dzienny oznacza Marszałek i podaje go do wiadomości Sejmu w czasie i w sposób, jaki uzna za stosowny, zazwyczaj ogłasza go przed zamknięciem poprzedniego posiedzenia.

Marszałek oznacza też z zachowaniem przepisów §. 13 regulaminu, które przedmioty i w jakim porządku mają wejść pod obrady Sejmu.

Drukowane sprawozdania Komisji mogą być umieszczone na porządku dziennym do drugiego czytania dopiero po upływie 24 godzin po ich rozdaniu między posłów.

Marszałek oznacza i podaje do wiadomości Sejmu dzień i godzinę następnego posiedzenia. O wniosku żądającym wyznaczenia dla następnego posiedzenia innego dnia lub godziny, popartym przez 15 posłów, rozstrzyga Sejm bez rozprawy, jeżeli go Marszałek nie uwzględnił.

Jeżeli się okaże, że Sejm nie może z braku kompletu powziąć o tym wniosku uchwały, oznacza Marszałek według własnego uznania dzień i godzinę następnego posiedzenia.

Ogłoszenie porządku dziennego ma być przybite w sali obrad i w salach komisyjnych Sejmu.

§. 39.

Posłowie, którzy chcą mówić o przedmiocie umieszczonym na porządku dziennym, mogą u Marszałka, względnie u sekretarza, którego Marszałek do prowadzenia listy mowców przeznaczył, zapisać się do głosu w dniu, w którym na porządku dziennym przedmiot jest umieszczony.

Poseł zapisujący się do głosu winien oświadczyć Marszałkowi, względnie sekretarzowi, czy „za“ wnioskiem, czy „przeciw“ wnioskowi mówić chce. Mowcy tym sposobem zapisani mają pierwszeństwo przed innymi.

Marszałek zarządza przed rozpoczęciem rozpraw odczytanie listy mowców.

Rozprawa rozpoczyna się od głosu sprawozdawcy (ewentualnie sprawozdawcy większości i mniejszości Komisji), następnie Marszałek udziela mowcom głosu w tym

porządku, w jakim się zapisali, rozpoczynając od mowy „przeciw“ wnioskowi zapisanego, potem daje głos mowcy „za“ wnioskiem i tak dalej na przemianę; kończy zaś rozprawę sprawozdawca (ewentualnie sprawozdawca większości i mniejszości Komisji).

Mowca, na którego przyszła kolej mówienia, może głos swój odstąpić innemu posłowi już zapisanemu do głosu, wszakże nie takiemu, który już dwa razy w tym samym przedmiocie przemawiał; może również z innym mowcą głos swój zamienić. Jeżeli zaś mowca, na którego kolej przyszła, nie jest obecny, traci głos.

§. 40.

Po wyczerpaniu listy mowców zapisanych Marszałek udziela głosu w porządku §. 39 przepisany innym posłom, żądającym jeszcze głosu.

§. 41.

Przewodniczący chcąc jako mowca głos zabierać, opuszcza krzesło marszałkowskie, które dopiero po zupełnem załatwieniu przedmiotu znowu zająć może.

Przewodniczący, któryby przemawiał jako poseł w ogólnej rozprawie, lub też w rozprawie szczegółowej nad preliniarzem budżetu funduszu krajowego, może po ukończeniu rozprawy ogólnej, względnie szczegółowej nad danym przedmiotem objąć napowrót przewodnictwo obrad.

§. 42.

Sprawozdawcy Komisji obowiązani są przemawiać z mownicy. Innym posłom wolno przemawiać ze swoich miejsc albo z mownicy. Mowca przemawiający z mownicy zwrócony być ma ku Izbie, z miejsca mówiący, ku Marszałkowi.

§. 43.

Żadnej mowy nie wolno czytać.

Tylko przedłożenia rządowe, Wydziału krajowego i Komisji, nie mniej odpowiedzi

na interpelacye, mogą czytać sprawozdawy.

Mowca może odczytać akta i dokumenty, na których wywód opiera, jeżeli na to pozwoli Marszałek.

§. 44.

Żadnemu mowcy w tej samej rozprawie ogólnej i tej samej rozprawie szczegółowej nad tym samym wnioskiem nie wolno przemawiać więcej niż dwa razy, wyjąwszy w sprawie osobistej, faktycznego sprostowania i co do regulaminu.

§. 45.

Namiestnik, tegoż zastępca lub delegowani przez niego komisarze mają prawo być na posiedzeniach Sejmu i zabierać głos, ile razy tego zażądataj. Wolno im też odczytywać przedłożenia, wywody, akta i dokumenty, z przedmiotem w związku będące.

§. 46.

Gdyby przy rozprawach potrzebna lub pożądana była obecność zastępcy władz rządowych, winien Marszałek krajowy zwrócić się w tej mierze do przełożonych władz krajowych (§. 37 st. ust. z dn. 26. lutego 1861 dz. p. p. Nr. 1).

§. 47.

W sprawach należących do zakresu działania Wydziału krajowego służą członkom Wydziału te same prawa, jakie w §. 45 reg. przyznane są reprezentantom rządu.

W sprawach innych przedłożonych Sejmowi przez Wydział krajowy, może sprawozdawca Wydziału w każdym stanie rozprawy zabierać głos i dawać objaśnienia.

§. 48.

Mowcę, zbaczającego od rzeczy, Marszałek napomina wezwaniem „do rzeczy“, po powtórnym bezskutecznym napomnieniu „do rzeczy“ może Marszałek odebrać głos mowcy.

Sejm wszakże na żądanie przynajmniej 15 członków nchwalić może bez rozprawy, aby mowca dalej przemawiał. Wycieczki osobiste, przeszkadzania obradom lub nieprzyzwoite i uwłaczające godności Izby wyrażenia pociągają za sobą wezwanie do „porządku“.

Po powtórnym wezwaniu „do porządku“ może Marszałek odebrać mowcy głos; mowca ma natychmiast przestać mówić, może wszakże w celu wytłumaczenia się żądać głosu.

Każdy z posłów może od Marszałka żądać, aby wezwał mowcę „do rzeczy“ lub „do porządku“.

O żądaniu takim rozstrzyga Marszałek bez odwołania się do Sejmu.

Gdyby Marszałek uznał tego potrzebę, aby wezwanie „do porządku“ w protokole obrad było umieszczonem, wtedy zapytuje Sejm, który w tym względzie bez rozprawy uchwała.

§. 49.

Jeżeli poseł rozmyślnie zakłóca porządek obrad, natenczas po wyczerpaniu środków dyscyplinarnych w §. 48 wymienionych może Marszałek wykluczyć go z bieżącego posiedzenia Sejmu.

Również może Marszałek wykluczyć z bieżącego posiedzenia Sejmu posła, który w Izbie dopuścił się obelg lub gwałtownych czynów powadze Sejmu ubliżających.

Wykluczony poseł winien natychmiast opuścić salę obrad, i jak długo trwa wykluczenie, nie ma wstępu do gmachu sejmowego, oraz traci prawo do poboru dyet.

Bezpośrednio po posiedzeniu, na którym nastąpiło wykluczenie, zwoła Marszałek Komisję dyscyplinarną, która może orzec przedłużenie wykluczenia, aż do czterech następujących posiedzeń.

Komisya dyscyplinarna wybierana będzie na początku każdej sesji sejmowej i składać się ma z Marszałka jako przewodniczącego, oraz z sześciu członków, którzy wybrani będą przez Sejm w podobny sposób jak członkowie Wydziału krajowego bezwzględna większością głosów.

Odroczenie lub zamknięcie sesji sejmowej uchyla skutki wykluczenia.

§. 50.

Jeżeli poseł kogoś, kto nie ma prawa brać udziału w obradach Sejmu, obwinia w Sejmie czy to ustnie, czy pisemnie o czyn karygodny, albo podnosi twierdzenia, które ubliżają jego życiu prywatnemu lub rodzinnemu, to zaczepionemu służy prawo wniesienia na ręce Marszałka pisemnego zażalenia. Zażalenie takie musi być Marszałkowi doręczone w przeciągu 14 dni od dnia, w którym nastąpiło w Sejmie obwinienie. — Marszałek takie zażalenie wniesione w czasie należytych przekazuje komisji dyscyplinarnej. Komisya taka w komplecie przynajmniej 4 członków wliczając Przewodniczącego, rozstrzyga zwykłą większością obecnych członków. Marszałek głosuje w razie równości głosów. Komisya może przesłuchać obwiniającego i zaczepionego i w ogóle sprawdzić naprowadzone okoliczności, poczem może odrzucić zażalenie bez przedkładania Sejmowi w tym przedmiocie sprawozdania. Komisya może też uznać za stosowne złożyć Sejmowi sprawozdanie, a wniosek jej może opiewać albo o przejście do porządku dziennego nad zażaleniem z przytoczeniem powodów lub bez tego, albo o udzielenie posłowi napomnienia.

W tym ostatnim wypadku może Komisya przedłożyć Sejmowi wniosek dodatkowy o wykluczenie posła do 5 dni ze Sejmu z odebraniem dyet.

Do wniosku Komisji może prócz jej sprawozdawcy otrzymać w Sejmie głos tylko poseł, przeciw któremu wniesiono zażalenie i to najwięcej dwa razy. Sejm ma

wniosek Komisji bez zmian albo uchwalić albo odrzucić.

§. 51.

Projekty ustaw podlegają z wyjątkiem wypadków przewidzianych w §§. 16 i 69 trzem czytaniom.

§. 52.

Pierwsze czytanie przedłożeń rządowych, Wydziału krajowego i samoistnych wniosków poselskich odbywa się w sposób określony w §§ 13, 17 i 20 regulaminu.

§. 53.

Drugie czytanie rozpoczyna sprawozdawca, poczem następuje rozprawa.

Sejm zwykłą większością obecnych posłów może bez rozprawy uwolnić sprawozdawcę od czytania drukowanego sprawozdania.

Jeżeli wniosek składa się z kilku części, zarządzi Marszałek najpierw rozprawę ogólną nad całością przedmiotu, a następnie szczegółową nad poszczególnymi częściami (wnioskami).

Po skończonej rozprawie ogólnej nastąpić może głosowanie tylko nad wnioskiem przejścia do porządku dziennego, lub odroczenia.

Jeżeli podczas rozpraw się okaże, iż sprawozdanie nie jest wyczerpujące, może Sejm zwykłą większością obecnych posłów odesłać je Komisji do uzupełnienia.

Jeżeli obok sprawozdania większości jest także sprawozdanie mniejszości Komisji, Sejm po skończeniu rozprawy ogólnej lub po ewentualnem odrzuceniu wniosku przejścia do porządku dziennego lub odroczenia, uchwali zwykłą większością obecnych posłów, czy podstawą rozprawy szczegółowej mają być wnioski większości czy mniejszości Komisji.

§. 54.

Rozprawa szczegółowa następuje bezpośrednio po rozprawie ogólnej.

Marszałek rozstrzyga, które z poszczególnych wniosków oddzielnie, a które razem mają być w rozprawie szczegółowej poddane pod obrady i głosowanie.

Ustępy (paragrafy), do których zgłoszono wnioski żądające ich zmiany lub uzupełnienia (poprawki), muszą być w każdym razie oddzielnie poddane pod obrady i głosowanie.

Jeżeli żadnych poprawek nie zgłoszono, może Sejm uchwalić bez rozprawy wniosek przyjęcia wniosków w całości (en bloc).

§. 55.

Zgłoszone w rozprawie szczegółowej wnioski o przejście do porządku dziennego nad całym przedłożeniem lub poszczególnymi wnioskami nie mogą być poddane pod głosowanie.

§. 56.

Postępowanie z wnioskami (poprawkami) żądającymi zmiany lub uzupełnienia przedmiotu (wniosku) głównego zgłoszonymi w sposób w §. 35 regulaminu przewidziany, określają przepisy tego paragrafu.

§. 57.

Każdemu posłowi służy prawo zgłoszenia tak podczas rozprawy ogólnej jakoteż szczegółowej wniosków (poprawek) żądających zmiany lub uzupełnienia przedmiotu (wniosku) głównego. Wnioski takie (poprawki) muszą być w istotnym związku z głównym przedmiotem (wnioskiem) i na piśmie bez przytoczenia powodów do łaski marszałkowskiej złożone. Marszałek poddaje te wnioski (poprawki) do poparcia. Jeżeli wnioski te (poprawki) nie uzyskały poparcia 15 posłów, uważa się je za odrzucone.

W razie uzyskania poparcia mają te wnioski (poprawki) być dopuszczone do rozprawy, Sejm jednak ma prawo odesłać je do Komisji lub Wydziału kraj. i zawiesić rozprawę nad nimi aż do przedłożenia o nich sprawozdania Komisji lub Wydziału krajowego, nie wstrzymując uchwalenia przedmiotu (wniosku) głównego przedłożenia -- lub zawiesić rozprawę nad nimi, oraz nad głównym przedmiotem (wnioskiem) aż do przedłożenia ponownego sprawozdania.

§. 58.

W razie jeżeli zgłoszone czy to w rozprawie ogólnej czy szczegółowej wnioski (poprawki) żądające zmiany lub uzupełnienia przedmiotu (wniosku) głównego przedłożenia, nie są zdaniem Marszałka w istotnym bezpośrednim związku z przedmiotem (wnioskiem) głównym przedłożenia służy Marszałkowi prawo uznania takich wniosków (poprawek) za wnioski samoistne i traktowania ich według postanowień §. 19—21.

§. 59.

Marszałkowi służy również prawo uznania zgłoszonych czy to w rozprawie ogólnej czy też w rozprawie szczegółowej rezolucyj za wnioski samoistne i traktowania tych rezolucyj według postanowień §§. 19—21.

§. 60.

Wniosek poddany być winien pod głosowanie dosłownie tak, jak był postawiony.

§. 61.

Przed głównym wnioskiem mają być pod głosowanie poddane najpierw wnioski odraczające, następnie poprawki (zmiany i dodatki), a między temi najpierw te, które od głównego wniosku najwięcej są oddalone.

Z wniosków zawierających cyfry, poddany być ma najpierw pod głosowanie wniosek zawierający wyższą cyfrę.

§. 62.

W czasie całej rozprawy rozstrzyga Marszałek o porządku, w jakim odbyć się ma głosowanie nad wnioskami tak samego przedmiotu (wniosku) głównego dotyczącymi, jakoteż formalnego postępowania.

Po zamknięciu obrad ogłasza Marszałek porządek, w jakim odbywać się ma głosowanie nad wnioskami.

Każdemu posłowi służy jednak prawo żądać sprostowania treści lub zmiany porządku albo rozdzielenia wniosków stawianych pod głosowanie przez Marszałka. O wniosku takim rozstrzyga Sejm bez rozprawy.

§. 63.

Wniosek o zamknięcie rozprawy tak ogólnej jak szczegółowej można każdego czasu w ciągu jej trwania wnieść i uchwalić.

Wniosek taki bez żądania poparcia poddaje Marszałek natychmiast, nie przerywając jednak mowcy, pod głosowanie. Po uchwaleniu zamknięcia rozprawy nie może nikt więcej otrzymać głosu prócz zapisanych przed zamknięciem rozprawy posłów i sprawozdawcy.

Po zamknięciu rozprawy wezwie Marszałek zapisanych do głosu posłów do wyboru mowców generalnych, posłowie, zapisani do głosu „za“ i „przeciw“ wnioskowi obowiązani są wybrać mowę generalnego ze swego grona absolutną większością głosów.

Jeżeli porozumienie nie nastąpi, rozstrzyga los.

Każdemu z mowców zapisanych do głosu, który wskutek zamknięcia rozprawy i wyboru mowców generalnych nie uzyskał głosu, wolno oddać Marszałkowi poprawki które zamierzał postawić.

Marszałek zarządza odczytanie tych wniosków przed udzieleniem głosu mowcom generalnym.

Sejm może jednak na wniosek poparty przez 30 posłów uchwalić bez rozprawy, że wszyscy zapisani do głosu przed zamknięciem rozprawy posłowie mają głos otrzymać

Jeżeli Członek Wydziału krajowego lub Reprezentant Rządu po zamknięciu rozprawy głos zabiera, rozprawa uważa się za otwartą ponownie.

§. 64.

Odroczenie rozprawy nad pewnym przedmiotem może każdego czasu być uchwalone zwykłą większością obecnych posłów, na wniosek poparty przez 15 posłów, nad którym niema rozprawy.

Odroczenie rozprawy nad budżetem (§. 18) może nastąpić na wniosek poparty przez 30 posłów, a uchwalony większością dwóch trzecich obecnych posłów.

§. 65.

Dla sprostowania faktów udziela głosu Marszałek po ukończeniu rozprawy przed końcowem przemówieniem sprawozdawcy.

W razie, jeżeli rozprawa trwa przez kilka posiedzeń, udzielić może Marszałek głosu dla sprostowania faktów także w ciągu rozprawy jednak tylko na końcu posiedzenia.

Sprostowanie faktów ma ograniczyć się wyłącznie do sprostowania faktów z wyłączeniem wszelkiej polemiki i uzasadnienia przemówienia.

§. 66.

Po ukończeniu drugiego czytania następuje trzecie czytanie, czyli głosowanie nad całością i to bezpośrednio po drugim czytaniu, jeżeli Marszałek nie odroczy trzeciego czytania do jednego z następnych posiedzeń.

Głosowanie nad rezolucjami dodatkowemi ma nastąpić po trzecim czytaniu.

Przy trzecim czytaniu wogóle nie ma rozprawy, nie wolno też stawiać wniosków żądających zmiany lub uzupełnienia (poprawek) ani wniosków przejścia do porządku dziennego, lub odroczenia.

Tylko w tym wypadku, jeżeli wskutek uchwał powziętych, poszczególne części przedłożenia nie mają należytego związku albo zawierają sprzeczności, może być dopuszczony wniosek i rozprawa nad nim ku sprostowaniu niedokładności lub sprzeczności.

§. 67.

Jeżeli Sejm w drugim czytaniu projektu ustawy lub uchwały znacznej objętości lud doniosłości przyjął poprawki, natenczas na żądanie sprawozdawcy lub 15 posłów, może Sejm zwykłą większością głosów odesłać uchwalony projekt do Komisji, aby przed trzecim czytaniem przedstawiła w ustnem sprawozdaniu zmiany, jakie z powodu przyjęcia powyższych poprawek za odpowiednie uzna.

Rozprawa nad tem sprawozdaniem ogranicza się tylko do zmian projektu przez Komisję zaproponowanych.

Po powzięciu uchwał nad wszystkimi przez Komisję wniesionymi zmianami, albo gdy Komisya żadnych zmian nie wnosi, następuje trzecie czytanie projektu.

§. 68.

Wniosek nagły, tj. wniosek zawierający żądanie rozpoczęcia bezzwłocznie rozprawy nad przedmiotem] nieumieszczonym na porządku dziennym, poparty przez 15 posłów, podaje Marszałek pod obrady według własnego uznania na początku lub na końcu posiedzenia, na którym zgłoszony został, lub następnego posiedzenia.

Wnioskodawca, który otrzymał głos dla uzasadnienia nagłości wniosku, ma ograniczyć swe przemówienia tylko do sprawy nagłości, poczem Sejm powziąć ma uchwałę co do nagłości wniosku.

Nagłość uważa się za uchwaloną, jeżeli Sejm większością dwóch trzecich obecnych posłów za tem się oświadczy.

W razie uchwalenia nagłości podaje Marszałek zaraz pod obrady sam wniosek, w razie zaś odrzucenia nagłości postąpi z nim według przepisów §§. 19—21 regulaminu.

Jeżeli wniosek nagły nie został załatwiony do końca posiedzenia, albo jeżeli zgłoszono więcej wniosków nagłych i nie załatwiono ich do końca posiedzenia, nie ogranicza to prawa Marszałka do postawienia tych wniosków nagłych na końcu następnego posiedzenia.

§. 69.

Sejm może na wniosek poparty przez 15 posłów uchwalić następujące skrócenia co do formalnego postępowania:

1. Dopuszczenie rozprawy zaraz po rozdaniu drukowanego sprawozdania Komisji.
2. Uwolnienie wniosku lub sprawozdania Komisji od drukowania.
3. Wyznaczenie Komisji terminu do przedłożenia sprawozdania.
4. Dopuszczenie natychmiastowej rozprawy nad przedmiotem bez poprzedniego odesłania do Komisji.

O takich wnioskach rozstrzyga Sejm bez rozprawy większością dwóch trzecich głosów obecnych posłów.

Wnioski o skrócenie formalnego postępowania mają wyrażać sposób żadanego skrócenia.

Wnioski takie mogą być także ustnie zgłoszone i mogą być natychmiast poddane pod głosowanie.

Na żądanie Komisji może Sejm zwykłą większością głosów przedłużyć pierwotnie oznaczony termin.

§. 70.

Głosowanie odbywa się z reguły przez podniesienie rąk lub przez powstanie z miejsca. Próbę przeciwną zarządza Marszałek, jeżeli według jego zdania rezultat głosowania jest wątpliwym, a jeżeli i to nie daje pewnego rezultatu, zarządza głosowanie ustne.

Każdemu posłowi służy przed głosowaniem prawo żądania, by Marszałek stwierdził cyfrowo stosunek głosów, ile z nich padło „za“, a ile „przeciw“ wnioskowi.

W sprawach merytorycznych głosowanie imienne (ustne lub kartkami) ma nastąpić, jeżeli przynajmniej 40 posłów zażąda tego przed przystąpieniem do głosowania. Głosowanie imienne (ustne lub kartkami) odbywa się bez motywowania wyrazami „tak“ lub „nie“.

Kto w razie imiennego głosowania (ustnego lub kartkami) przy wywoływaniu swego nazwiska nie jest obecnym, nie może oddać później swego głosu.

W razie równości głosów wnioszek pod obradę wzięty ma być uważany za odrzucony.

§. 71.

Marszałek nie głosuje, wyjąwszy przy wyborach.

Reprezentanci Rządu (§. 45 reg.) nateczas tylko głosują, jeżeli są posłami.

§. 72.

Każdy wybór w Sejmie i w Komisjach odbywa się kartkami, a rozstrzyga bezwzględna większość głosów.

Wybory przez aklamację nie mogą być dopuszczone. Do przedsięwzięcia skrutynium powołuje Marszałek Komisję z trzech członków złożoną.

Przy wszelkich wyborach kurjami będą głosujący wezwani imiennie do odda-

nia kartek; przy innych zaś wyborach tylko wtedy, gdy Marszałek tak zarządzi.

Jeżeli liczba kartek nie zgadza się z liczbą głosujących, należy wybór ponowić.

§. 73.

Jeżeli pierwszy wybór nie wykazuje większości bezwzględnej, następuje powtórny wybór, a skoro i przy tym wyborze większości bezwzględnej nie było, następuje wybór ściślejszy.

Przy ściślejszym wyborze głosować można tylko na osoby, które przy powtórnym głosowaniu najwięcej głosów otrzymały, a których liczba ma być 2 razy większa od ilości osób wybrać się mających.

Jeżeli przy powtórny wyborze kilka osób otrzymało równą ilość głosów, rozstrzyga los, które z nich do ściślejszego wyboru mają być przypuszczone.

W razie równości głosów przy ściślejszym wyborze rozstrzyga również los.

§. 74.

Interpelacje wystosowane do c. k. Rządu i do Wydziału krajowego winny być podpisane przez 15 przynajmniej posłów i mają być oddane do łaski marszałkowskiej.

Takie interpelacje, jeżeli je oddano najpóźniej w godzinę przed otwarciem posiedzenia, będą na temże posiedzeniu odczytane i interpelowanym doręczone; oddane zaś w ciągu posiedzenia, na następnym posiedzeniu.

Odczytanie interpelacji ma się ograniczyć do odczytania nazwiska interpelującego i podania, do kogo i w jakiej sprawie interpelację wniesiono.

Interpelacje mają w całej osnowie być zamieszczone w protokole obrad sejmowych.

Interpelowany może zaraz odpowiedzieć lub też odpowiedź na późniejsze posiedzenie odłożyć.

Sejm postanowi, czy wskutek odpowiedzi na interpelację nastąpić ma rozprawa bądź natychmiast, bądź też na najbliższym posiedzeniu Sejmu.

Uchwałę tę poweźmie Sejm bez wszelkich rozpraw, na wniosek poparty przez 15 posłów, a postawiony na tem samym posiedzeniu, na którym była dana odpowiedź na interpelację.

Przy rozprawie nad odpowiedzią na interpelację nie wolno stawiać wniosków.

§. 75.

Marszałek ma prawo odmówić przyjęcia interpelacji, wniosków, wogóle wszelkich wręczonych mu przez posłów pism (wpływów), jeżeli te zawierają ustępy treści przeciwnej ustawie karnej, obrażają przyzwoitość, obyczajność publiczną, lub uczucia religijne.

§. 76.

Każdemu z posłów służy prawo wystosowania zapytania do Marszałka co do jego postępowania jako Przewodniczącego w Sejmie lub do przewodniczących Komisji.

Pytanie takie nie może nigdy przerywać toku już rozpoczętych obrad.

Celem wystosowania takiego pytania udzieli Marszałek głosu na początku lub na końcu posiedzenia i na tem samym lub na najbliższym posiedzeniu winien odpowiedzieć lub z przytoczeniem powodów odmówić odpowiedzi.

Przewodniczący komisji na wystosowane zapytanie może zaraz odpowiedzieć, odpowiedź na późniejsze posiedzenie odłożyć, lub z powodów, które winien przytoczyć odpowiedzi odmówić.

Nad odpowiedzią na takie zapytania niema rozprawy.

§. 77.

Posłom służy prawo wnoszenia protestów przeciw postępowaniu z regulaminem niezgodnemu.

Protesty takie na posiedzeniu zapowiedziane mają być na najbliższym posiedzeniu Sejmu na piśmie do łaski marszałkowskiej podane.

Takie same postępowanie ma być zachowane wobec oświadczeń na wniesione protesty.

Protesty i oświadczenia na nie mają być odczytane i bez dopuszczenia wszelkich rozpraw i dalszych protestów lub oświadczeń do protokołu obrad dołączone,

§. 78.

Petycje i podania do Sejmu przyjęte będą wtedy tylko, jeżeli przez posła wniesione i podpisane zostaną (§. 41 st. kr.).

Petycje i podania bezimienne nie mogą być wniesione do Sejmu.

§. 79.

Wszystkie wniesione petycje spisuje Kancelarya sejmowa z podaniem krótkiego wyciągu ich treści.

Tak sporządzony spis petycyj wniesionych po posiedzeniu ma być przed rozpoczęciem najbliższego posiedzenia oddany Marszałkowi.

Marszałek przydziela petycje Komisjom i zarządza odczytanie spisu na początku lub na końcu posiedzenia, przed którego rozpoczęciem doręczono mu spis petycyj lub w ciągu następnego posiedzenia.

Sekretarz odczytując spis petycyj, ogłasza zarazem, do której Komisji każdą z petycyj odesłał Marszałek.

Jeżeli poseł życzy sobie przekazania wniesionej przez niego petycji pewnej Komisji, lub umieszczenia jej w całej osnowie w stenograficznych sprawozdaniach z

rozpraw Sejmu, winien to na petycyi zaznaczyć przy jej wnoszeniu.

Jeżeli Marszałek nie uwzględni takiego życzenia, może wnoszący petycję po jej odczytaniu ponowić je ustnie, o czym rozstrzyga Sejm bez rozprawy zwykłą większością głosów obecnych posłów, w razie jeżeli wniosek taki uzyskał poparcie 15 posłów.

Spis petycyj i petycye mające być podane w całej osnowie zamieszcza się w stenograficznych sprawozdaniach z rozpraw Sejmu i w protokole obrad sejmowych.

Popieranie ustne petycyj jak niemniej ich odczytywanie jest niedopuszczalne.

§. 80.

Komisja obradująca nad przedmiotem, którego tyczą się także petycye przekazane jej do rozpatrzenia, winna sprawozdaniem o tym przedmiocie i wnioskami w niem zawartymi objąć zarazem petycye, tyczące się tego przedmiotu.

Skoro komisja ukończyła obrady nad pewnym przedmiotem, może wnieść, aby petycye tyczące się tego przedmiotu były od dnia po nkończeniu obrad Komisji przekazane Wydziałowi krajowemu do załatwienia.

O wniosku takim, niewymagającym poparcia, rozstrzyga Sejm bez rozprawy.

§. 81.

Petycye niezadowolone przez Sejm do końca sesyi przekazuje Marszałek Wydziałowi krajowemu do urzędowania.

VIII. Protokoły i stenograficzne sprawozdania.

§. 82.

Z każdego posiedzenia Sejmu musi spisać protokół urzędnik Wydziału krajowego, przydzielony w tym celu przez Marszałka do kancelaryi sejmowej.

Protokoły obrad sejmowych zawierają potwierdzenie obecności posłów w liczbie do powzięcia uchwały dostatecznej, treść udzielonych Sejmowi po myśli postanowień §. 37 reg. zawiadomień, wnioski wzięte pod obrady w dosłownem brzmieniu i z wymienieniem wnioskodawców, sformułowane pytania i wnioski poddane pod głosowanie, wyniki głosowania i wyborów, niemniej zapadłe uchwały.

Nazajutrz po posiedzeniu protokół złożony w biurze sejmowem przez 24 godzin służyć ma posłom do przejrzania.

Jeżeli w ciągu następnego posiedzenia po upływie tego terminu nie zgłoszono uwag czy zarzutów co do treści protokołu, uważa się protokół za przyjęty.

Uwagi, niemniej zarzuty co do treści protokołu ma poseł przedstawić Marszałkowi, żądając sprostowania, a Marszałek ma to sprostowanie zarządzić, skoro przekona się, że jest uzasadnione.

Jeżeli Marszałek odmawia żądaniu sprostowania, poseł ma prawo wystąpić na najbliższem posiedzeniu Sejmu z wnioskiem o sprostowanie protokołu, przytaczając dosłownie dotyczący ustęp protokołu oraz żądane sprostowania, a Izba uchwałą swą powziętą zwykłą większością obecnych posłów bez poprawy o tem rozstrzyga, jeżeli wniosek o sprostowanie poparło 30 posłów.

Protokół ma być sprawdzony (§. 5), podpisany przez Marszałka i dwóch sekretarzy, następnie do księgi protokołów wciągnięty, wydrukowany i posłom rozdany. Jeżeli co do treści protokołu uczyniono w terminie wyżej przepisany uwagi lub zarzuty, podpisanie protokołu ma nastąpić dopiero po ich rozstrzygnięciu przez Marszałka, a względnie przez Sejm.

Protokół posiedzenia ostatniego przed odroczeniem lub zamknięciem Sejmu ma być na temże posiedzeniu odczytany, sprawdzony i po zatwierdzeniu przez Sejm podpisany przez Marszałka i dwóch sekretarzy.

Protokół obrad posiedzenia tajnego powinien być w czasie trwania tegoż posiedzenia spisany, sprawdzony i przez Sejm zatwierdzony.

Sejm uchwała, czy taki protokół ma być ogłoszony lub nie.

§. 83.

Z rozpraw sejmowych mają być ułożone przez biuro stenografów sprawozdania stenograficzne, a następnie wydrukowane.

Te sprawozdania winny przedstawiać wiernie i dokładnie cały przebieg postępowania w Sejmie.

Stenograficzne sprawozdania winny najdalej do 8 godzin po zamknięciu posiedzenia być złożone w kancelaryi sejmowej dla przejrzenia przez posłów, następnie sprawdzone (§. 5) i po trzech dniach oddane do druku. Wydawanie posłom poza obręb kancelaryi sejmowej oryginału stenogramu przemówień jest zabronione.

Wniesione na posiedzeniach Sejmu wnioski, przedłożenia rządowe i Wydziału krajowego, również sprawozdania Komisji, które były przedmiotem rozpraw, będą zebrane w osobnym zbiorze, wydrukowane i jako załączniki do stenograficznych sprawozdań dołączone.

Każdy z posłów otrzymuje jeden oprawny egzemplarz sprawozdan stenograficznych z załącznikami.

IX. Stosunek na zewnątrz.

§. 84.

Pisma wychodzące ze Sejmu podpisuje Marszałek i jeden z sekretarzy.

§. 85.

Deputacje nie będą przypuszczane na posiedzenia Sejmu i Komisji (§. 41 st. kr. ust. z dnia 26. lutego 1861 dz. p. p. Nr. 1).

§. 86.

Wysłanie deputacyi Sejmu do Najwyższego Dworu nastąpić może tylko po uzyskaniu zezwolenia Jego c. i k. Apostolskiej Mości (§. 41 st. kr. ust. z dnia 26. lutego 1861 dz. p. p. Nr. 1).

Marszałek proponuje Sejmowi członków deputacyi i liczbę tychże, Sejm zaś rozstrzyga.

Deputacyi przewodniczy Marszałek lub tegoż zastępca, a w razie przeszkody ohydwa ten członek deputacyi, którego członkowie bezwzględną większością głosów obiorą przewodniczącym.

§. 87.

Sejm zaopatruje deputację podług okoliczności potrzebną instrukcją, a w danym wypadku adresem; Marszałek wydaje jej pismo wierzytelne.

§. 88.

Sejmowi nie wolno znosić się z reprezentacją żadnego innego kraju koronnego, ani też wydawać obwieszczeń (§§. 40 i 41 st. kr. ust. z dnia 26. lutego 1861 dz. p. p. Nr. 1).

§. 89.

Sejm krajowy uchwała, w jaki sposób rozprawy sejmowe ogłaszane być powinny.

Rozprawy te wraz z protokołami z posiedzeń mają być przez Namiestnika do najwyższej wiadomości podane (§. 40. st. kr. u. z dnia 26. lutego 1861 dz. p. p. Nr. 1).

§. 90.

Postanowienia niniejszego regulaminu, o ile ze statutu krajowego i ustawy wyborczej są wyjęte, mogą tylko w drodze ustawodawczej być zmienione lub zniesione.

Zmiany lub zniesienia reszty postanowień tego regulaminu uchwała Sejm

w drodze samoistnych wniosków, lub na podstawie przedłożenia Wydziału krajowego większością dwóch trzecich głosów obecnych posłów.

Do samoistnych wniosków lub przedłożenia Wydziału krajowego w sprawie zmiany lub uchylecia postanowień tego regulaminu nie mogą być zastosowane przewidziane w §. 69 reg. skrócenia co do formalnego postępowania.

§. 91.

Regulamin niniejszy wchodzi w życie z początkiem sesji następnej po uchwaleniu go przez Sejm. Z tym dniem przestaje obowiązywać prowizoryczny regulamin, przyjęty uchwałą sejmową z dnia 27. listopada 1865, oraz wszelkie uchwały Wysockiego Sejmu powzięte w sprawie redula-

minu, a w szczególności z dnia 27. kwietnia 1866, 20. września 1866, 27. października 1869, 13. października 1874, 7. kwietnia 1876, 11. października 1878, 22. października 1881, 28. października 1889, 27. marca 1899, 9. lipca 1901.

Marszałek rozwiera rozprawę ogólną.

Przemawia p. Mogilnicki.

Przemawia p. Skołyśzewski.

Marszałek kilkakrotnie przerywa mowę, by ściśle trzymał się przedmiotu.

Po skończeniu mowy przez p. Słołyśzewskiego Marszałek odracza posiedzenie do godz. 7-mej wieczorem.

Przerwa posiedzenia o godzinie 5-te minut 25 po południu.

Dalszy ciąg posiedzenia z dnia 9. października 1907.

Początek o godzinie 7 minut 40 wieczorem.

Marszałek konstatuje dostateczną liczbę posłów i otwiera napowrót przerwane posiedzenie.

Następuje dalszy ciąg rozprawy nad sprawozdaniem komisji dla reformy wyborczej z projektem regulaminu sejmowego.

Przemawia p. Oleśnicki stawiając wniosek przejścia do porządku dziennego nad całym projektem regulaminu, a w razie odrzucenia tego wniosku ewentualny wniosek odesłania tego sprawozdania do komisji z poleceniem ponownego przedłożenia tego sprawozdania równocześnie z projektem zmiany ordynacji wyborczej.

Przemawia p. Mieczysław Urbański.

Marszałek oznajmia, iż do głosu zapisałi się jeszcze p. ks. Bobaczewski przeciw wnioskowi komisji, a p. Głąbiński za

wnioskiem, udziela więc głosu p. ks. Bobaczewskiemu.

P. ks. Bobaczewski zrzeka się głosu.

Przemawia p. Głąbiński.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Marszałek daje do poparcia wniosek p. Oleśnickiego przejścia do porządku dziennego nad całym projektem regulaminu.

Izba powyższy wniosek p. Oleśnickiego popiera a następnie go odrzuca.

Izba popiera ewentualny wniosek p. Oleśnickiego odesłania sprawozdania napowrót do komisji, z poleceniem ponownego przedłożenia tego sprawozdania równocześnie z projektem zmiany ordynacji wyborczej, a następnie w oddzielnem głosowaniu wniosek ten odrzuca.

Marszałek oznajmia, iż Izba mogłaby już przystąpić do rozprawy szczegółowej.

Ponieważ jednak jest tak jego jak i szerokiach kół poselskich gorącym życzeniem, aby uniknąć rzeczy, które mogą doprowadzić do zbyt ostrego zaznaczenia różnic pomiędzy pojedynczymi odcieniami stronictw, przeto w nadziei, że do następnego posiedzenia da się wynaleźć sposób, któryby częściowo uczynił zadość wszystkim wypowiedzianym życzeniom, pomimo nie-

spóźnionej pory zamyka posiedzenie oznaczając następne na dzień 10. października 1907 godzinę 10. przed południem i odczytuje porządek dzienny następnego posiedzenia.

Koniec posiedzenia godzina 9 minut 15 wieczorem.

Marszałek krajowy:

Stanisław Badeni, w. r.

Sekretarze:

Mieczysław Urbański, w. r.

Kazimierz Lubomirski, w. r.

Protokół

38. posiedzenia, III. sesyi, VIII. peryodu Sejmu galicyjskiego
z dnia 10. października 1907.

Początek o godzinie 10 minut 40 przed południem.

Przewodniczący: Marszałek krajowy J. E. Stanisław hr. Badeni.

Sekretarze: Mieczysław Urbański, Kazimierz Lubomirski, Stanisław Mycielski, Ks. Wiktor Mazikiewicz.

Obecnych posłów 131.

Ze strony Rządu: c. k. Wiceprezydent Namiestnictwa Włodzimierz hr. Łoś.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek oznajmia, iż protokół 36 posiedzenia uważa za przyjęty, gdyż nie wniesiono przeciw niemu żadnych zarzutów, protokół 37 posiedzenia złożony jest w biurze sejmowem do przejrzenia.

Sekretarz p. Urbański M. odczytuje spis petycyj wniesionych po dzień 10. października 1907 roku, które przydzielono następującym komisjom, a mianowicie:

Komisji budżetowej: L. s. 3727, 3728, 3729, 3730, 3731, 3733, 3734, 3735, 3736, 3737, 3738, 3739, 3747, 3748, 3752.

Komisji szkolnej: L. s. 3732, 3743, 3746.

Komisji prawniczej: L. s. 3740.

Komisji gospodarstwa krajowego: L. s. 3741.

Komisji kolejowej: L. s. 3742.

Wydziałowi krajowemu: L. s. 3757.

Po odczytaniu petycji L. s. 3740 gminy Trzebowniko o wyłączenie z c. k. Sądu powiatowego i Urzędu podatkowego w Głogowie a przydzielenie do Rzeszowa, przemawia p. Szajer popierając tę petycję.

Sekretarz p. Urbański M. odczytuje spis dalszych petycji, które przydzielono odnośnym komisjom jak wyżej.

Po odczytaniu petycji L. s. 3752 mieszkańców gminy Nieczajna o zapomogę na budowę wodociągu, przemawia p. ks. Wilezkiewicz popierając tę petycję.

Sekretarz p. Urbański M. odczytuje spis dalszych petycji, które przydzielono odnośnym komisjom jak wyżej.

Marszałek wzywa sekretarza do odczytania interpelacji.

Sekretarz p. Urbański czyta:.

I n t e r p e l a c y a

posła Szweda do JWPana komisarza rządowego o wyeliminowanie nazwy miasta

„Saybusch“ jako stacyi kolei państwowej, a nadanie jej właściwej nazwy „Żywiec“.

Wydział powiatowy w Żywcu udał się w roku 1895 do Wydziału krajowego z prośbą o spowodowanie dotyczących władz, aby obca nazwa miasta „Saybusch“, przyjęta przez zarząd kolei państwowych obsługującej miasto „Żywiec“, sprostowaną została na prawdziwą — i od wieków temu miastu nadaną — i wreszcie przez Wysoki c. k. Rząd i urzęda publiczne zachowaną nazwę „Żywiec“.

Wysokie c. k. Prezydium Namiestnictwa odezwą z dnia 12. maja 1896 l. 4419 przedłożyło to podanie c. k. Generalnej Dyrekcyi kolei państwowych do właściwego zarządzenia i podniosło tę okoliczność, że na wniosek Galicyjskiej władzy Gubernialnej z dnia 24. października 1785 L. 26730 zatwierdzono na podstawie dekretu kancelaryi nadwornej z dnia 14. listopada 1785 klasyfikacye i nazwy miejscowości Galicyi, a między nimi, w obwodzie Myślenickim, na stronie 5 jest postanowiono, że miejscowość Żywiec, po niemiecku Saybusch, ma być pisana „Żywiec“.

Z uwagi, że sprawa germanizacyi polskiego miasta Żywca poruszona była kilka razy w Wysokim Sejmie, dalej

z uwagi, że mieszkańcy Żywca i okolicy władają wyłącznie polskim językiem, a przy zakupnie biletów do Żywca narażeni są od urzędników kolejowych o nazwę Żywiec na różne szykany i nieprzyjemności, nakoniec

z uwagi, że c. k. Rząd sprostował już nazwę „Żywiec“ w c. k. Starostwie, Sądzie, Urzędzie podatkowym, poczcie, a tylko c. k. Ministerstwo kolei państwowych tej zmiany dotąd nie zarządziło.

Zapytują przeto podpisani:

Kiedy Wysoki c. k. Rząd dotychczasowe cudze bilety miasta Saybusch, tak na budynkach stacyi kolejowej, jak również a stampiliach, rozkładach jazdy, recepty-

sach, biletach, oraz wszelkich korespondencyach urzędowych zaniechać, a w miejsce tegoż właściwe polskie — nie tylko w naszym kraju — ale i zagranicą znane nazwisko „Żywiec“ wprowadzić będzie raczył.

Interpelant
Szwed.

Wilezkiewicz, Krempa, F. Włodek, Stapiński, Koroł, Staruch, Bohaczewski, Huryk, Barabasz, J. Jaworski, Oleśnicki, Ochrymowicz, Potoczek, Kramarczyk.

I n t e r p e l a c y a
do Wysokiego Rządu.

Reprezentacya miasta Nowego Targu czyni od kilku lat zabiegi o utworzenie w mieście urzędu cechowego, a to celem ułatwienia licznym interesantom przepisane go cechowania miar i wag, które zmuszeni są obecnie posyłać aż do Myślenic, co jest połączone z niemałymi uciążliwościami i niedogodnościami tak z powodu bardzo znacznej odległości, jako też braku połączenia kolejowego z siedzibą wymienionego urzędu.

Starania te odniosły o tyle pożądaný skutek, że Ministerstwo handlu przychyliło się częściowo do żądań gminy, zgadzając się na razie na utworzenie ekspozytury cechowniczej i przekształcenie jej w przyszłości w razie potrzeby na urząd cechowniczy. O tej decyzji, która miała miejsce jeszcze w lipcu 1906 r. zawiadomiono gminę Nowego Targu, która zgodziła się na tego rodzaju załatwienia, oraz na warunki co do świadczeń dla tego urzędu i przesłała odpowiednią uchwałę Rady gminnej do c. k. Inspektoratu miar i wag, prosząc o wygotowanie i nadesłanie odpowiedniego aktu urzędowego, wymaganego przez ministerstwo handlu, do podpisania pełnomocnikom gminy. Zdawałoby się zatem, że niebawem powinna wejść w życie rzeczona ekspozytura, tymczasem minął znów rok, a sprawa nie postąpiła ani krok naprzód, wobec tego podpisani zapytują Wysoki Rząd, jaka jest przyczyna tego prze-

wlekania się sprawy i czy nie byłby skłonnym zarządzić przyspieszenie definitywnego tejże załatwienia?

Interpelant
Bednarski.

Huza, Kleski, Sarc, Federowicz, Vayhinger, Michałowski, Głabiński, Maiss, Schätzel, Tarnawski, Wurst, Tomaszewski, Buynowski, Szponder, Jabłoński.

I n t e r p e l a c y a

posła Krempe i tow. do JWPana Komisarza rządowego w sprawie zniesienia rozporządzenia o kolezykowaniu nierogacizny (świń).

Kraj nasz od czasu, kiedy popadł w przynależność do Austrii, jest terenem eksperymentów ustawodawczych, rozporządzeń wyjątkowych i przepisów odrębnych.

Jesteśmy przedmiotem rozmaitych doświadczeń, czynionych z za stolika zielonego na skórze ludności rolnej.

Przepisy weterynaryjno-policyjne wodzą prym w stosowaniu środków, hamujących rozwój hodowli nierogacizny; najdrażniejszym tego przykładem jest rozporządzenie c. k. Rządu z 18. maja 1903 l. 16750, zaprowadzające obowiązek kolezykowania trzody chlewnej w celu łącznego rzekomo wykrycia ognisk chorób nierogacizny.

W praktyce okazało się kolezykowanie problematycznym, które jest natomiast nowem źródłem ciężarów, zepchanych na gminy i ludność wiejską, a ponadto stało się wprost plagą hodowli.

Kolezyk to gruby gwóźdź, wbity w ucho zwierzęcia, wywołujący podrażnienie naczyń, ropienie i gucie.

Świnie żreć niechęć, niszczejają szezególnie prosiaki, częstokroć parszywieją i cały karm absorbują, gdyż do żeru nie są skłonne, nie rosną, są smutne, t. j. marnieją i marnują paszę gospodarza, a jakie skutki są z tego, każdy człowiek potrafi wyrozumieć.

Na dobitkę wywiązują się choroby, pomorem kończące się z tego powodu, bo natura świńska nie może się przystosować do nausznic, aplikowanych przez c. k. Rząd.

Przez tarcie, obijanie głową i gucie kolezyki wypadają, hodowca musi się starać jak najprędzej o nowe, bo jeśli nie, podpada dotkliwej z kosztami karze, za przekroczenie, jaką wymierza dość srogo władza.

Zdaje się, że stwierdzenie nieużyteczności i szkodliwości danego przepisu wystarczy do skłonienia c. k. Rządu, aby cofnął odnośne rozporządzenie.

W rzeczy samej tak nie jest; gdyż wszelkie zwracanie się Sejmu przeciw rozporządzeniu i nchylenia gmin od kosztów, połączonych z procederem, nie odniosło skutku.

Z tych jaskrawo krzywdzących naszego rolnika powodów, zapytujemy JWPana Komisarza rządowego jako reprezentanta Rządu:

Czy JWPan Komisarz rządowy wobec jednomyślnego potępienia tego rozporządzenia przez całą ludność rolniczą w kraju zechce rozporządzenie to jak najrychlej co do kolezykowania trzody chlewnej cofnąć.

Lwów, d. 10. października 1907.

Interpelant
Krempa.

Szmigielski, Skotyszewski, Staruch, Szwed, Korol, Bojko, Oleśnicki, Bobaczewski, Wilczkiewicz, Ochrymowicz, J. Jaworski, Barabas, Stapiński, Kramarczyk, F. Włodek.

I n t e r p e l a c y a

posła Krempe i tow. do JWPana Komisarza rządowego w sprawie niesprawiedliwego wymiaru należyciowego od kontraktu kupna i sprzedaży Wojciechowi Sudol z Bojanowa przez c. k. Urząd podatkowy w Nisku.

Nakazem płatniczym z dnia 25. kwietnia br. do L. B. poz. 531/907 dziennik

wymiar poz. 280 wymierzył Urząd podatkowy w Nisku Wojciechowi Sudołowi z Bojanowa należność od kontraktu kupna, mocą którego tenże nabył od swego rodzonnego brata Józefa Sudoła realność lwh. 416 w Bojanowie za cenę kupna 12.300 kor. w kwocie 431 kor. 20 hal., pomimo, że właściciel poprzedni posiadłość ową sam uprawiał, zasiewał, używał tak samo jak obecny, a nadto Józef Sudoła jest bratem rodzonym Wojciecha Sudoła.

Ponieważ wymierzanie należności prawnej w podobnych warunkach stale się powtarza i zmusza włościan do wnoszenia kosztownych rekursów, lub w razie przeoczenia do zapłacenia wymiaru częstokroć całkiem niesprawiedliwego; przeto podpisani zapytują JWPana Komisarza rządowego:

1) Czy nie byłby skłonnym wezwać urzędy podatkowe do zaniechania podobnych procedur?

2) Czy nie uzna za stosowne, aby w wypadku przytoczonym należność zredukowano?

Lwów, dnia 10. października 1907.

Interpelant

Franciszek Krempa w. r.

Skolyszewski, Wilezkiewicz, Korol, Szmi-gielski, Staruch, Oleśnicki, Ochrymowicz, J. Jaworski, Barabasz, Szwed, Bojko, Stapiński, Kramarczyk, F. Włodek.

Marszałek oznajmia, że interpelacye odstąpi p. Komisarzowi rządowemu.

Izba przystępuje do porządku dziennego, którego pierwszym punktem jest:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie zaliczenia gminy miejskiej Żabno, powiatu dąbrowskiego do miejscowości podlegających ustawie gminnej z 3. lipca 1896 Nr. 51 dz. u. kr.

Na wniosek formalny p. Bynowskiego Izba uchwała bez rozprawy przystąpić od

razu do drugiego czytania powyższego sprawozdania Wydziału krajowego.

Sprawozdawca p. Wereszezyński uwolniony następnie na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek Wydziału krajowego:

Wysoki Sejm raczy uchwalić następujący projekt ustawy:

U s t a w a

z dnia o zaliczeniu gminy Żabno powiatu dąbrowskiego do miejscowości podlegających ustawie gminnej z dnia 3. lipca 1896 Nr. 51 dz. u. kr.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomerji z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

Art. I.

Gmina Żabno powiatu dąbrowskiego zaliczoną zostaje do miejscowości, w których obowiązuje ustawa gminna z dnia 3 lipca 1896 Nr. 51 dz. u. kr.

Art. II.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Art. III.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie tej ustawy en bloc.

Izba uchwała przyjęcie powyższej ustawy en bloc, poczem w oddzielnem głosowaniu, uchwała cały projekt ustawy en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czy-

tania bez czytania, uchwała Izba powyższy projekt ustawy w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie komisji prawnej o petycjach Wydziału powiatowego w Sokalu i licznych gmin tudzież obszarów dworskich w powiecie sokalskim, względem cofnięcia uchwały co do kreowania Sądu obwodowego w Żółkwi i oświadczenia się za otwarciem takiegoż Sądu w Sokalu.

Sprawozdawca p. Schätzel uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się ponownie c. k. Rząd, aby bez względu na ponawianie petycji miast Rawy ruskiej i Sokala i odnośnych Rad powiatowych i gmin wiejskich i bez względu na uchwałę sejmową z dnia 9. marca 1907 przystąpił jak najrychlej do utworzenia sądu obwodowego w Żółkwi z przydzieleniem do niego sądów powiatowych w Bełzie, Kamionce strumiłowej, Kulikowie, Mostach wielkich, Niemirowie, Rawie ruskiej, Sokalu, Uhnowie i Żółkwi.

Powyższą uchwałą załatwia się petycje do l. 1638, 1866 i 1911 do 1917/ex 1907.

Marszałek otwiera rozprawę.

Przemawia p. Kraiński Wincenty stawiając wniosek na przejście nad sprawozdaniem komisji do porządku dziennego.

Izba wniosek p. Kraińskiego popiera.

Przemawia p. Czaykowski Władysław.

Przemawia p. Korol.

Przemawia p. Starzyński.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca, poczem Izba odrzuca wniosek formalny p. Kraińskiego Wincenty-

tego, a w oddzielnem głosowaniu uchwała wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji budżetowej o wniosku nagłym p. ks. Stojałowskiego w przedmiocie subwencji dla „Domu polskiego“ w Białej.

Sprawozdawca p. Skalkowski odczytuje sprawozdanie komisji zakończone następującym wnioskiem:

Sejm upoważnia Wydział krajowy, ażeby po zbadaniu planów i kosztorysów na budowę domu polskiego w Bielsku — w miarę, jak to uzna za wskazane — wstawił w preliminarz budżetu krajowego corocznie — jednakowoż najdalej do roku 1930 — po 2000 koron rocznie, na rzecz spółki ochrony i pomocy narodowej w Białej na cel rzeczonyj budowy.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji przemysłowej w przedmiocie prośby p. Heleny Gruszeckiej, wdowy po kierowniku krajowej szkoły tkackiej w Krośnie o podwyższenie emerytury na podstawie statutu emerytalnego dla urzędników Wydziału krajowego, uchwalonego 15. lutego 1898.

Sprawozdawca p. Maryewski odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Petycję p. Heleny Gruszeckiej odstępuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i możliwego załatwienia.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Marszałek oznajmia, iż ponieważ obecnie obraduje komisja dla reformy wyborczej, a sprawozdawca komisji dla reformy wyborczej o sprawozdaniu z projektem re-

gulaminu sejmowego jest nieobecny, jeżeli nikt się nie sprzeciwi, Izba przystąpi do punktu 10. porządku dziennego.

Nikt się temu nie sprzeciwia, następuje więc:

Sprawozdanie komisji budżetowej o przekazanych jej petycyach o podwyższenie poborów emerytalnych, tudzież o rozmaite zapomogi i dary z łaski.

Sprawozdawca p. Skałkowski uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Petycę aplikantów Wydziału krajowego, wniesioną 16. września 1907 do L. 2321 przekazuje Sejm Wydziałowi krajowemu do zbadania i możliwego uwzględnienia przy układaniu projektu budżetu na rok 1908.

Petycę L. 2772 Władysława Turckiego, emerytowanego starszego inżyniera Wydziału krajowego, przekazuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i możliwego uwzględnienia.

Petycę Edmunda Dąbrowskiego, emerytowanego asystenta rachunkowego L. 2318, przekazuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i możliwego uwzględnienia.

Petycę stróżów gmachu sejmowego L. 2650 i petycę stróżów gmachu żandarmerji L. 2300 przekazuje Sejm Wydziałowi krajowemu do zbadania i możliwego uwzględnienia przy układaniu projektu budżetu na rok 1908.

Inne petyce, a mianowicie:

L. 2290. Karoliny Ortyńskiej, wdowy po magazynierze krajowych składów publicznych w Krakowie, o pensję wdowią,

L. 2323. Anny Załuckiej, wdowy po słudze kancelaryjnym, o zapomogę,

L. 2416. Maryi Rudzkiej, wdowy po asystencie rachunkowym, o pensję wdowią,

L. 2435. Katarzyny Pogorzelskiej, wdowy po słudze, o wsparcie.

L. 2441. Apolonii Sternalowej, wdowy po urzędniku, o wsparcie,

L. 2442. Leontyny Sapałczyńskiej, o dar z łaski,

L. 2448. Anny Wojtyna, wdowy po słudze, o zapomogę,

L. 2449. Maryi Bubesowej o zapomogę,

L. 2519. Wandy Dziubińskiej, wdowy po funkcyjnarjuszu oddziału rachunkowego, o dar z łaski,

L. 2539. Franciszki Kratochwilowej, wdowy po dyetaryuszu, o dar z łaski,

L. 2580. Maryi Baryckiej, wdowy po dyetaryuszu, o dar z łaski,

L. 2649. Ferdynanda Baczyńskiego, emerytowanego konduktora dróg krajowych, o zapomogę,

L. 2697. Julii Gering, córki emerytowanego konduktora dróg krajowych, o zaopatrzenie,

L. 2766. Emilii Sternalowej, wdowy po adjukanie kasowym, o dar z łaski,

L. 2785. Marcyanny Zakrzewskiej o dar z łaski,

L. 2790. Matyldy Polińskiej o zaopatrzenie —

należy załatwić przy budżecie na rok 1908 uchwalić się mającym, zatem komisya wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wymienione powyżej petyce przekazuje Sejm Wydziałowi krajowemu do zbadania i ewentualnego uwzględnienia przy preliminarzu na rok 1908.

Wreszcie wnosi komisya, aby petycę do L. 3390 Cezaryny Amborskiej o subwencję na wydawnictwo podręczników do nauki języka francuskiego przekazać Wy-

działowi krajowemu do zbadania i możliwego uwzględnienia.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej i uchwała oddzielnie oraz bez rozprawy powyższe wnioski komisji, które p. sprawozdawca odczytuje.

Marszałek oznajmia, iż zarządza przerwę posiedzenia na 10 minut, gdyż sprawozdawca komisji dla reformy wyborczej o sprawozdaniu z projektem regulaminu sejmowego dotychczas nieobecny w Izbie.

Przerwa posiedzenia godzina 11 minut 5 przed południem.

Po przerwie, o godzinie 11 minut 42 przed południem Marszałek otwiera na nowo posiedzenie.

Na porządku dziennym :

Dalszy ciąg rozprawy nad sprawozdaniem komisji dla reformy wyborczej z projektem regulaminu sejmowego.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca p. Laskowski czyta :

I. Otwarcie — odroczenie — zamknięcie — rozwiązanie Sejmu krajowego.

§. 1.

Na mocy statutu krajowego Marszałek krajowy otwiera Sejm krajowy zwołany przez J. Ces. i Król. Apostolską Mość, a zamyka obrady sejmowe po ukończeniu przez Sejm krajowy czynności należących do jego zakresu działania, albo wskutek Najwyższego postanowienia.

Sejm krajowy może być każdego czasu na mocy Najwyższego postanowienia odroczone, zamknięty, albo rozwiązany; w tym ostatnim wypadku z równoczesnym zarządzeniem nowych wyborów.

Izba bez rozprawy uchwała §. 1 wraz z nagłówkiem zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta :

II. Weryfikacya wyborów.

§. 2.

Wydział krajowy sprawdza wybory nowych posłów do Sejmu krajowego i przedkłada o tem pisemne sprawozdania wraz z wnioskiem Sejmowi krajowemu, któremu służy prawo rozstrzygnięcia o dopuszczeniu wybranych (§. 31 st. kr. ust. z dnia 26. lutego 1861 dz. p. p. Nr. 1).

Wydział krajowy obowiązany jest do roku od przeprowadzenia wyboru przedłożyć Sejmowi sprawozdanie co do ważności wyboru.

Certyfikat przez Namiestnika posłowi wybranemu doręczony, upoważnia go do wstępu na Sejm krajowy i stanowi prawne domniemywanie ważności jego wyboru, dopóki inaczej orzeczonem nie będzie, przeto poseł ten ma prawo zasiadania i głosowania na Sejmie, nawet w wypadku zakwestyonowania jego wyboru, dopóki orzeczenie nieważności wyboru nie nastąpi.

Prawo rozstrzygnięcia o ważności wyboru służy wyłącznie tylko Sejmowi krajowemu, nawet w tym wypadku, gdy Namiestnik odmówi posłowi wydania certyfikatu.

Przed orzeczeniem przez Sejm nieważności wyboru, Namiestnik nie może rozpisac nowego wyboru.

Późniejsze zarzuty nieważności wyboru dotyczące postępowania przy wyborze lub też kwalifikacyi wyborców, wtedy tylko mogą być wzięte pod rozpoznanie, jeżeli wniesione będą do Sejmu przed upływem 14 dni po uznaniu ważności wyboru.

Zarzuty zaś, dotyczące kwalifikacyi posła wybranego jakoteż doniesienia o zaszczej po wyborze lub w ciągu sesji sejmowej utracie kwalifikacyi poselskiej, skoro

dostatecznie poparte, muszą być wzięte każdego czasu pod rozwagę.

Izba bez rozprawy uchwała §. 2 wraz z nagłówkiem zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta :

III. Posiedzenia.

§. 3.

Posiedzenia Sejmu krajowego są jawne. Wyjątkowo może być posiedzenie tajne, gdy tego zażąda albo przewodniczący, albo przynajmniej pięciu członków Izby, a po wydaleniu publiczności Sejm za tem się oświadczy bez rozprawy (§. 34 stat. kraj. ust. z dnia 26. lutego 1861 dz. p. p. Nr. 1).

Językiem urzędowym Sejmu krajowego jest język polski. Przewodniczący urzęduje więc w języku polskim. Na podania ruskie daje przewodniczący odpowiedź w języku ruskim, na wszelkie inne podania zaś w języku polskim.

Przy stawianiu i uzasadnianiu wniosków, wnoszeniu interpelacji i przy rozprawach wolno używać tylko języka polskiego albo ruskiego.

Sprawozdania Wydziału krajowego i komisji będą rozdawane członkom Sejmu w języku polskim i ruskim. Za podstawę do obrad służy sprawozdanie w języku polskim, za podstawę do uchwał tekst w języku polskim. Przy trzecim czytaniu podane będą tekst polski i ruski pod uchwałę Izby. W razie wątpliwości tekst polski jest rozstrzygający. Niewygotowanie tekstu ruskiego do trzeciego czytania nie wstrzymuje powzięcia uchwały w języku polskim, lecz w takim razie tekst ruski powziętej uchwały złożony będzie u łaski marszałkowskiej na jednym z następujących posiedzeń do przejścia.

Marszałek otwiera rozprawę.

Przemawia poseł Oleśnicki i stawia następującą poprawkę :

Opuścić ustęp drugi i trzeci, a zamiast tego zamieścić ustęp :

„W urzędowaniu Sejmu są języki polski i ruski równouprawnione. Przewodniczący urzęduje w języku polskim, jednak na podania, zapytania i zgłoszenia do głosu wystosowane w języku ruskim daje odpowiedź w języku ruskim.

Przy stawianiu i uzasadnianiu wniosków, wnoszeniu interpelacji, sprawozdaniach i rozprawach wolno używać tylko języka polskiego albo ruskiego“.

na wypadek zaś odrzucenia tej poprawki stawia poprawkę ewentualną :

Po ustępie trzecim dodać ustęp : „Sprawozdawcy wolno na zapytanie z Izby w języku ruskim wystosowane dać w tymże języku odpowiedź“.

Izba powyższe poprawki p. Oleśnickiego oddzielnie popiera.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba odrzuca poprawkę główną p. Oleśnickiego, uchwała następnie §. 3 wraz z nagłówkiem zgodnie z wnioskiem komisji, a w oddzielnem głosowaniu odrzuca ewentualną poprawkę p. Oleśnickiego, którą Marszałek odczytuje.

Sprawozdawca czyta :

IV. Przewodnictwo obrad — Biuro i Kancelarya Sejmu.

§. 4.

Marszałek krajowy, a w razie przeszkody jego zastępca, przewodniczy obradom Sejmu krajowego (§. 4 statutu kraj. ust. z dnia 26. lutego 1861 dz. p. p. Nr. 1). Marszałek zarządza, zapowiada, otwiera, odracza, przerywa i zamyka posiedzenie, ustanawia porządek dzienny, czuwa nad ścisłym przestrzeganiem reglaminu

sejmowego, udziela głosu, poddaje wnioski pod głosowanie, stwierdza i oznajmia wynik głosowania, czuwa nad prowadzeniem biura i kancelaryi sejmowej, przestrzega porządku w Sejmie, ma prawo każdej chwili przerwać mowcy, wezwać go do przedmiotu lub do porządku, odebrać głos (§. 48), wykluczyć posła z bieżącego posiedzenia (§. 49). Również ma prawo w razie zakłócenia porządku przerwać lub zamknąć posiedzenie, wezwać publiczność do spokojnego i przyzwoitego zachowania się, a w razie bezskutecznego napomnienia zarządzić wydalenie poszczególnych osób lub całej publiczności.

Marszałek ma prawo otwierać i przydzielać wszelkie do Sejmu wniesione pisma, a we wszystkich stosunkach na zewnątrz jest organem Sejmu. W razie przeszkody oddaje Marszałek przewodnictwo obrad w ręce swego zastępcy, na którego przechodzą wówczas wszelkie prawa i obowiązki Marszałka.

Marszałek otwiera rozprawę.

Przemawia p. ks. Pastor i stawia następujące poprawki:

W pierwszym wierszu zamiast słów: „jego zastępca“ ma być „jego zastępcy“; w piątym wierszu wypuścić słowa: „ustanawia porządek dzienny“, a natomiast dodać alinę drugą: „Marszałek stawia porządek dzienny po wysłuchaniu przewodniczących klubów“; w dziewiątym wierszu po słowach: „przerwać mowcy“ dodać słowa: „o ile mowca na to zasługuje“; w dziesiątym wierszu po słowach: „odebrać głos“ dodać słowa: „po zapytaniu się Izby“.

Marszałek odczytuje powyższe poprawki p. ks. Pastora i poddaje je każdą oddzielnie do poparcia.

Izba żadnej poprawki p. ks. Pastora nie popiera.

Przemawia p. ks. Stojałowski.

Przemawia p. ks. Szponder i stawia poprawkę, aby w wierszu dziewiątym słowa: „każdej chwili“ wypuścić, a natomiast wstawić słowa: „tylko w wypadku przewidzianym w §. 9“.

Izba powyższe poprawki p. ks. Szpondra nie popiera.

Po zamknięciu rozprawy i zrzeczeniu się głosu przez sprawozdawcę Izba uchwała §. 4 wraz z nagłówkiem zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 5.

Biurowy sejmowy składa się z czterech sekretarzy, czterech kwestorów i dwunastu rewidentów, których Sejm z grona swego wybiera bezwzględną większością głosów obecnych członków na czas trwania sesyj sejmowych. Przed wyborem sekretarzy pełnią ich obowiązki prowizorycznie powołani w tym celu przez Marszałka posłowie. Jeżeli powołany wymawia się od przyjęcia prowizorycznych obowiązków sekretarza, wiucien uzasadnić odmowę.

Sekretarze, którzy po dwóch na każdym posiedzeniu pełnią kolejno według zarządzenia Marszałka swe czynności, obowiązani są odczytywać wpływy udzielone im w tym celu przez Marszałka, być mu pomocą przy zgłaszaniu się posłów, żądających głosu, oraz przy obliczaniu głosujących, wreszcie badają i podpisują protokół z posiedzeń sejmowych, prowadzony przez wyznaczonego w tym celu urzędnika, wreszcie układają i podpisują bieżące korespondencye sejmowe. Kwestorowie, czyli gospodarze Izby mają być pomocnymi Marszałkowi w utrzymaniu porządku w Izbie. Rewidenci, którzy mienią się po trzech codziennie według zarządzenia Marszałka, sprawdzają wierność i dokładność stenograficznych sprawozdań z posiedzeń sejmowych (§. 83). Każdy sekretarz, kwestor i rewident może po czterech tygodniach pełnienia obowiązków lub jeżeli jest człon-

kciem co najmniej dwóch komisyj, zażądać uwolnienia od Marszałka. W tym wypadku zarządza Marszałek wybór uzupełniający w miejsce uwolnionego.

Izba bez rozprawy uchwała § 5 zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 6.

Czuwanie nad wszystkimi czynnościami kancelaryjnymi Sejmu, sporządzanie spisu petycyj (§. 79), zarządzanie druku wniosków, sprawozdań Komisyj sejmowych nadzór nad biurem stenografów, rozsyłanie zaproszeń członkom Komisji i klubów sejmowych na posiedzenia, wydawanie biletów wstępu na galerie i do łóż należy pod nadzorem Marszałka do złożonej z urzędników Wydziału krajowego kancelaryi sejmowej.

Izba bez rozprawy uchwała §. 6 zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

V. Prawa i obowiązki posłów.

§. 7.

Posłowie są obowiązani brać udział we wszystkich obradach i pracach Sejmu. Poseł, którego wybór uznał Sejm za ważny, winien złożyć przewidziane w §. 9 statutu krajowego (ust. z dnia 26. lutego 1861 d. p. p. Nr. 1) przyrzeczenie poselskie. Jeżeli tego przyrzeczenia nie chce złożyć albo chce to uczynić pod pewnymi zastrzeżeniami i ograniczeniami, nie może być dopuszczony do dalszego udziału w czynnościach Sejmu, a tem samem traci prawo do pohoru dyet.

Również obowiązany jest poseł przyjąć wybór do Komisji, lub do jakiegokolwiek innej funkcyj w tym regulaminie przewidzianej, ma jednak prawo żądać uwolnienia od wyboru albo w wypadkach przewidzianych w §. 25, albo z ważnych

i uzasadnionych powodów, o czym Sejm bez rozprawy rozstrzyga.

Marszałek otwiera rozprawę.

Przemawia p. ks. Stojałowski stawiając poprawkę, aby we wierszu szóstym słowa: „zastrzeżeniami i“ skreślić.

Izba powyższej poprawki p. ks. Stojałowskiego nie popiera.

Przemawia p. ks. Pastor stawiając poprawkę, aby w drugim ustępie skreślić słowa: „lub do jakiegokolwiek innej funkcyj w tym regulaminie przewidzianej“.

Izba powyższej poprawki p. ks. Pastora nie popiera.

Po zamknięciu rozprawy i zrzeczeniu się głosu przez sprawozdawcę Izba uchwała §. 7 wraz z nagłówkiem zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 8.

Urlopu do dni ośmiu udziela Marszałek, który podaje to do wiadomości Sejmu.

Urlopu na czas dłuższy może tylko udzielić Sejm bez rozprawy.

W razie choroby winien poseł niezwłocznie usprawiedliwić swą nieobecność wobec Marszałka, który podaje to do wiadomości Sejmu.

Izba bez rozprawy uchwała §. 8 zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 9.

Jeżeli poseł przybycie swe na Sejm ponad ośm dni przewleka, lub bez urlopu na posiedzenia Sejmu dłużej niż ośm dni nie neczęszcza, lub na nie po upływie urlopu lub po ustaniu choroby nie przybywa, natenczas Marszałek ma wezwać posła, by w przeciągu 8 dni jawił się lub nieobec-

ność swą usprawiedliwił. Jeżeli takie wezwanie jest bezskutecznem, winien Marszałek uwiadomić o tem Sejm, który ma uznać ociągającego się posła za występującego z Sejmu, poczem będzie uzupełniający wybór zarządzonym.

Marszałek otwiera rozprawę.

Przemawia p. ks. Wesoliński stawiając poprawkę, aby we wierszu pierwszym zamiast „ośm“ wstawić „trzy“ dni.

Izba powyższej poprawki p. ks. Wesolińskiego nie popiera.

Przemawia p. ks. Pastor stawiając poprawkę, aby we wierszu szóstym po słowach „jest bezskutecznem“ dodać słowa: „co ma dotyczący poseł własnoręcznym podpisem stwierdzić“.

Izba powyższej poprawki p. ks. Pastora nie popiera.

Po zamknięciu rozprawy i zrzeczeniu się głosu przez sprawozdawcę Izba uchwała §. 9 zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 10.

Posłowie wybrani otrzymują dyety 10 K. za każdy dzień trwania sesji sejmowej. Pobór dyet rozpoczyna się z dniem otwarcia sesji sejmowej, jeżeli poseł zgłosił w tym dniu swe przybycie w kancelaryi sejmowej i wpisał swe nazwisko do wyłożonej tam w tym celu listy.

W razie, jeżeli odroczenie sesji trwa ponad 14 dni, rozpoczyna się pobór dyet po zwołaniu Sejmu z dniem, w którym poseł zgłosił w kancelaryi sejmowej swe przybycie i wpisał swe nazwisko do wyłożonej tam w tym celu listy. Przez czas urlopu ustaje pobór dyet z dniem udzielenia urlopu. Rozpoczyna się zaś na nowo z dniem, w którym poseł zgłosił swe przybycie.

Pobór dyet ustaje też w razie nieobecności posła bez urlopu.

Dyety wypłacane być mają w czasie przez Marszałka oznaczonym. Posłom nie wolno zrzec się prawa poboru dyet.

Marszałek otwiera rozprawę.

Przemawia p. Kramarczyk stawiając następujące poprawki: we wierszu pierwszym zamiast słów: „w kwocie 10 K“ wstawić słowa „w kwocie 20 K“, a w ostatnim wierszu słowo „nie“ skreślić.

Izba powyższych poprawek p. Kramarczyka w oddzielnie głosowaniu nie popiera.

Przemawia p. ks. Stojałowski i stawia poprawkę, aby na końcu drugiego ustępu po słowach „swe przybycie“ dodać następujące zdanie:

„Nieobecność na posiedzeniu Sejmu z powodu choroby stwierdzonej po przybyciu na sesję sejmową nie pozbawia prawa poboru dyet“.

Izba powyższą poprawkę p. ks. Stojałowskiego popiera.

Przemawia p. Piniński.

Przemawia p. Urbański Mieczysław

Przemawia p. Kramarczyk.

Przemawia p. ks. Pastor.

Przemawia p. ks. Wesoliński stawiając poprawkę, aby we wierszu pierwszym po słowach „posłowie“ opuścić słowo wybrani — i zamiast „10 K“ — wstawić „15 K“.

Izba powyższą poprawkę p. ks. Wesolińskiego popiera.

Przemawia p. Kozłowski.

Przemawia p. ks. Stojałowski.

Przemawia p. ks. Pastor.

Przemawia p. Maryewski.

Przemawia p. Huryk.

Na wniosek p. Pinińskiego Izba bez rozprawy uchwała zamknięcie rozprawy,

a Marszałek oznajmia, iż do głosu są zapisani pp. Szmigielski i Stapiński.

Przemawia p. Szmigielski.

Przemawia p. Stapiński.

Przemawia p. sprawozdawca i zgadza się na poprawkę p. ks. Stojałowskiego.

Przemawia w sprawie formalnej p. ks. Wesoliński i cofa swoją poprawkę.

Izba uchwała §. 10 zgodnie z wnioskiem komisji wraz z poprawką p. ks. Stojałowskiego przyjętą przez sprawozdawcę którą Marszałek odczytuje.

§ 11.

Posłowie wybrani pobierają wynagrodzenie na pokrycie kosztów podróży od miejsca wyboru ordynacją wyznaczoną do Lwowa, względnie do miejsca, gdzie Sejm najwyższemu postanowieniem jest zwołany (§. 8 statutu kraj. ust. z dnia 26. lutego 1861 d. p. p. Nr. 1), i z powrotem w wysokości 20 h. za kilometr.

Posłowie stale we Lwowie zamieszkali nie pobierają tego wynagrodzenia, choćby ich miejsce wyboru znajdowało się poza Lwowem.

Wynagrodzenie na pokrycie kosztów podróży asygnuje się z początkiem i końcem każdej sesji sejmowej, ewentualnie z początkiem i końcem odroczenia sesji sejmowej, o ile odroczenie trwa ponad 14 dni.

Marszałek otwiera rozprawę.

Przemawia p. ks. Wesoliński i stawia przy tym paragrafie następującą rezolucję:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się Wysoki Rząd, by posłom sejmowym udzielił rocznych kart kolejowych na tych samych warunkach, jak posłom do Parlamentu, przynajmniej w obrębie kraju.

Marszałek oznajmia, iż powyższą rezolucję podda pod głosowanie wraz z innymi rezolucjami po uchwaleniu całego regulaminu.

Przemawia p. ks. Stojałowski i stawia poprawkę, aby w ostatnim ustępie słowa „o ile odroczenie trwa ponad 14 dni“ opuścić.

Izba powyższej poprawki p. ks. Stojałowskiego nie popiera.

Po zamknięciu rozprawy i zrzeczeniu się głosu przez sprawozdawcę Izba uchwała §. 11 zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

VI. Przedmioty obrad sejmowych.

§. 12.

Przedmiotami obrad Sejmu są:

1. przedłożenia rządowe wniesione za pośrednictwem Marszałka (§. 13);

2. przedłożenia Wydziału krajowego (§§. 14—18) lub Komisji sejmowych;

3. samoistne wnioski posłów (§§. 19 do 21).

Wnioski dotyczące spraw nienależących do zakresu działania Sejmu, usuwa Marszałek z pod obrad (§. 35 statutu kraj. ust. z dn. 26. lutego 1861 d. p. p. Nr. 1).

Przedłożenia rządu, Wydziału krajowego lub Komisji sejmowych, oraz wnioski samoistne posłów przez Sejm odrzucone, nie mogą być ponawiane na tej samej sesji sejmowej.

Marszałek otwiera rozprawę.

Przemawia p. ks. Wilezkiewicz stawiając poprawkę, aby ostatni ustęp §. 12. skreślić.

Izba poprawki p. ks. Wilezkiewicza nie popiera.

Przemawia p. Piniński.

Po zamknięciu rozprawy i zrzeczeniu się głosu przez sprawozdawcę, Izba uchwała §. 12. wraz z nagłówkiem zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta :

§. 13.

Przedłożenia rządowe nie wymagają poparcia i nie mogą być odrzucone bez poprzedniego odesłania do Komisji sejmowej lub do Wydziału krajowego.

Marszałek zarządza wydrukowanie i rozdzielanie między posłów wręzonego mu przedłożenia rządowego. Pierwsze czytanie przedłożenia rządowego winien Marszałek umieścić na porządku dziennym najbliższego posiedzenia.

Przy pierwszym czytaniu przedłożenia rządowego Sejm bez czytania i bez rozprawy co do rzeczy samej uchwały, do jakiej komisji, albo do Wydziału krajowego przedłożenie to ma być odesłanem. Jeżeli Sejm takiej uchwały nie poweźmie, przekaże Marszałek przedłożenie rządowe albo Wydziałowi krajowemu, albo jednej z Komisji sejmowych według własnego uznania.

Sprawozdania Komisji o przedłożeniach rządowych mają pierwszeństwo przed wszelkimi innymi przedmiotami, nad którymi rozprawa nie jest jeszcze rozpoczętą.

Izba bez rozprawy uchwała §. 13 zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta :

§. 14.

Przedłożenia Wydziału krajowego nie wymagają poparcia.

Izba bez rozprawy uchwała §. 14 zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta :

§. 15

Przedłożenia Wydziału krajowego mniejszej wagi, a odnoszące się do admi-

nistracyjnego zakresu działania Reprezentacji krajowej, może Sejm zatwierdzić bez poprzedniego wydrukowania ich i rozdania.

Izba bez rozprawy uchwała §. 15 zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta :

§. 16.

Przedłożenia Wydziału krajowego z wyjątkiem preliminarza budżetu funduszu krajowego, mogą za uchwałą Sejmu powziętą zwykłą większością obecnych powziętą zwykłą większością obecnych posłów być dopuszczone do drugiego czytania bez odsyłania do Komisji.

Izba bez rozprawy uchwała §. 16 zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta :

§. 17.

Przedłożenia Wydziału krajowego nie mogą być odrzucone bez poprzedniego odesłania ich do Komisji.

Przy pierwszym czytaniu przedłożenia Wydziału kraj. Sejm bez czytania i bez rozprawy co do rzeczy samej uchwały, do jakiej Komisji przedłożenie to ma być odesłanem. Jeżeli Sejm takiej uchwały nie poweźmie, przekaże Marszałek według własnego uznania przedłożenie Wydziału krajowego jednej z istniejących Komisji sejmowych.

Postanowienia niniejsze nie dotyczą przedłożeń Wydziału kraj., które objęte są postanowieniami §. 15, tudzież tych, do których zastosowano przepisy § 16 reg.

Izba bez rozprawy uchwała §. 17. zgodnie z wnioskiem komisji:

Sprawozdawca czyta :

§. 18.

Przedłożenie Wydziału krajowego z projektem uchwaly finansowej i prelimi-

narzem budżetu funduszu krajowego, do którego stosują się także postanowienia §§. 14 i 17 niniejszego regulaminu, musi być odesłane do Komisji budżetowej.

Komisji budżetowej wyznacza się termin 4 tygodni, licząc od dnia przekazania jej przez Sejm preliminarza budżetu funduszu krajowego, do przedłożenia sprawozdania w tym przedmiocie. Jeżeli po przekazaniu Komisji budżetowej przedłożenia Wydziału kraj. z preliminarzem budżetu funduszu krajowego nastąpi odroczenie Sejmu na dłużej niż 14 dni, wówczas czas odroczenia Sejmu przerywa powyższy termin 4 tygodniowy.

Jeżeli Komisya budżetowa nie przedłoży w ciągu powyższego terminu swego sprawozdania, Marszałek umieszcza na porządku dziennym obrad Sejmu drugie czytanie preliminarza budżetu funduszu krajowego. Za podstawę obrad służy w tym wypadku przedłożenie Wydziału krajowego co do wszystkich tych rubryk wydatków i dochodów, których Komisya budżetowa nie załatwiła i swych wniosków nie przedłożyła w czasie właściwym Marszałkowi (§. 38).

Rozprawa ogólna nad sprawozdaniem o preliminarzu budżetu funduszu krajowego musi być przeprowadzona nad całością przedmiotu.

Z reguły odbywa się rozprawa ogólna nad poszczególnymi rubrykami wydatków i dochodów. Jednak Marszałek może według własnego uznania lub wskutek powziętej na podstawie wniosku popartego przez 15 posłów bez rozprawy uchwały Sejmu zarządzić łączną rozprawę ogólną nad kilkoma rubrykami dochodów i wydatków.

W rozprawie szczegółowej służy Marszałkowi prawo poddawania pod uchwałę Sejmu albo poszczególnych pozycji wydatków i dochodów, albo łącznie całego szeregu lub wszystkich pozycji z wyjątkiem takich, do których zgłoszono odmienne wnioski.

Budżetowa rozprawa ogólna i szczegółowa wraz z uchwałą finansową może trwać najdłużej pięć dni na posiedzeniach trwających co najmniej po pięć godzin.

Sejm może jednak na wniosek poparty przez 15 posłów bez rozprawy uchwalić przedłużenie tego terminu.

Ostatniego dnia rozprawy po upływie pięciogodzinnego posiedzenia, ogłosi Marszałek rozprawę budżetową za skończoną i urządzi głosowanie bez rozprawy nad nieuchwalonemi do tego czasu rubrykami dochodów i wydatków, oraz nad uchwałą finansową.

Zgłoszone poprawki, względnie wnioski mniejszości podda Marszałek pod głosowanie bez dyskusji przed odnośnymi wnioskami Komisji budżetowej względnie Wydziału krajowego. Jednak Sejm może na wniosek poparty przez 15 posłów bez rozprawy uchwalić, aby po ogłoszeniu za skończoną rozprawę budżetową, przystąpiono do głosowania w całości (en bloc) nad wszystkimi do tego czasu nieuchwalonemi rubrykami dochodów i wydatków, oraz nad uchwałą finansową.

W takim wypadku odpadają zgłoszone wnioski odmienne z wyjątkiem ewentualnych poprawek sprawozdawcy co do uchwały finansowej.

Zastosowanie powyższych przepisów jest dopuszczalne także dla załatwienia prowizoryum budżetowego, przyczem wyznacza się dwa pięciogodzinne posiedzenia.

Marszałek otwiera rozprawę.

Przemawia p. Oleśnicki i stawia następujące poprawki:

a) w ustępie siódmym we wierszu drugim i trzecim opuścić słowa „pięć dni na posiedzeniach trwających co najmniej po pięć godzin“, a zamiast nich umieścić słowa: „ośm dni na posiedzeniach co najmniej pięć godzin trwać mających, z których ostatnie może Marszałek przeznaczyć na ustawę finansową“;

b) w ostatnim ustępie zamiast słów „dwa pięciogodzinne posiedzenia“, umieścić słowa „trzy co najmniej pięciogodzinne posiedzenia“.

Izba powyższe poprawki p. Oleśnickiego każdą oddzielnie popiera.

Przemawia p. ks. Szponder stawiając poprawkę, aby ustęp 7, 8 i 9 zupełnie opuścić.

Izba powyższą poprawkę p. ks. Szpondra popiera.

Przemawia p. ks. Wesoliński stawiając poprawki, aby w ustępie piątym po słowach „Marszałek może“ opuścić słowa „według własnego uznania lub“ i w tym samym ustępie zamiast słów „przez 15 posłów“ wstawić słowa „większością Izby“.

Wskutek zwrócenia uwagi przez Marszałka na sprzeczności, zachodzące w powyższych poprawkach, p. ks. Wesoliński cofa swoją drugą poprawkę, a pierwszą modyfikuje w ten sposób, że ma pozostać „Marszałek winien wskutek powziętej itd.“.

Izba powyższej poprawki p. ks. Wesolińskiego nie popiera.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca i imieniem komisji zgadza się na poprawki p. Oleśnickiego.

Izba uchwała §. 18 zgodnie z wnioskiem komisji z wyłączeniem na razie ustępów 7, 8 i 9, których opuszczenia żądał w swej poprawce p. ks. Szponder, a z uwzględnieniem odczytanej przez Marszałka poprawki p. Oleśnickiego postawionej do ostatniego ustępu, przyjętej przez sprawozdawcę. Następnie w oddzielnym głosowaniu uchwała Izba ustęp 7, 8 i 9 zgodnie z wnioskiem komisji, z uwzględnieniem przyjętej przez sprawozdawcę poprawki p. Oleśnickiego, postawionej do ustępu 7, którą Marszałek odczytał

Marszałek odracza posiedzenie do godziny 7. wieczór.

Przerwa posiedzenia godzina 2 minut 10 po południu.

Dalszy ciąg posiedzenia z dnia 10. października 1907.

Początek o godzinie 7 minut 20 wieczorem.

Marszałek skonstatowawszy dostateczną liczbę posłów, otwiera napowrót odroczone posiedzenie.

Następuje:

Dalszy ciąg rozprawy szczegółowej nad projektem regulaminu sejmowego.

Sprawozdawca p. Laskowski czyta:

§. 19.

Każdy poseł ma prawo stawiać samoistne wnioski. Samoistne wnioski posłów nie odnoszące się do przedłożenia rządowego, Wydziału krajowego lub komisijnego, muszą mieć formułkę wstępną: „Sejm raczy uchwalić“, mogą zawierać krótkie

uzasadnienie, oraz życzenie wnioskodawcy co do formalnego traktowania.

Wnioski takie muszą być oddane Marszałkowi na piśmie.

Wnioski oddane najpóźniej w godzinę przed rozpoczęciem posiedzenia, będą na tem samym posiedzeniu odczytane. Wnioski oddane zaś w ciągu posiedzenia mają być odczytane na następnym posiedzeniu.

Odczytanie wniosku samoistnego ma się ograniczyć do odczytania samego wniosku i nazwiska wnioskodawcy z pominięciem odczytywania uzasadnienia i ewentualnych załączników wniosku. Odczytanie wniosku w całości nastąpić może tylko wówczas, jeżeli Marszałek uzna to za stosowne.

Każdy wniosek musi być zaopatrzony podpisem przynajmniej 15 posłów, wlicza-

jąc w to wnioskodawcę. W przeciwnym razie stawia Marszałek po odczytaniu wniosku pytanie co do poparcia.

Wniosek uważa się za poparty, gdy 10 posłów oznajmi w sposób przez Marszałka oznaczony, że wniosek ten popiera. Wniosek niepoparty dostatecznie uważa się za odrzucony.

Wnioski odczytane i dostatecznie poparte mają bezzwłocznie być oddane do druku.

Marszałek otwiera rozprawę.

Przemawia p. Kuryłowicz i stawia poprawkę, aby czwarty ustęp skreślić, a na wypadek odrzucenia tej poprawki stawia ewentualną poprawkę, aby na końcu czwartego ustępu dodać słowa: „lub gdy zażąda tego 15 posłów“.

Izba oddzielnie popiera powyższe poprawki p. Kuryłowicza, które Marszałek odczytuje.

Przemawia p. ks. Szponder stawiając poprawkę, aby w ustępie trzecim opnieść słowa „najpóźniej w godzinę“.

Izba powyższą poprawkę p. ks. Szpondra popiera.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba uchwała pierwsze dwa ustępy §. 19 zgodnie z wnioskiem komisji, uchwała następnie ustęp trzeci §. 19 zgodnie z wnioskiem komisji z wyłączeniem słów „najpóźniej w godzinę“, których opuszczenia domagał się w swojej poprawce p. ks. Szponder, a oddzielnie słowa te „najpóźniej w godzinę“ odrzuca. Izba uchwała ustęp czwarty §. 19 zgodnie z wnioskiem komisji i oddzielnie odrzuca ewentualną poprawkę p. Kuryłowicza. W końcu uchwała Izba resztę §. 19 zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 20.

Przy pierwszym czytaniu samostnego wniosku, które następuje po rozdaniu w Sejmie druku wniosku i umieszczeniu przez Marszałka na porządku dziennym, zabiera głos albo wnioskodawca, albo jeden z popierających wniosek, celem uzasadnienia wniosku, poczem Sejm bez rozprawy w rzeczy głównej uchwała, czy wniosek ten ma być odesłanym do Komisji, albo do Wydziału krajowego.

Jeżeli Sejm nie oświadczy się za takim odesłaniem, uważa się wniosek za odrzucony.

Izba bez rozprawy uchwała §. 20 zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 21.

Przed uchwałą zarządzającą przygotowawcze rozpoznanie wniosku samostnego (§. 20) wolno wnioskodawcy cofnąć swój wniosek. Jeżeli cofnięcie później nastąpi, rozprawa nad wnioskiem ma być prowadzoną, skoro cofnięty wniosek podjęty będzie z przyzwoleniem Sejmu przez innego posła.

Izba bez rozprawy uchwała §. 21 zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

VII. Przygotowanie przedmiotów obrad Sejmu.

§. 22.

Celem przygotowania przedmiotów obrad Sejmu, ustanawia Sejm komisje:

a) stałe dla pewnych rodzajów spraw na czas seryi sejmowej;

b) specjalne dla poszczególnych spraw.

Komisje mają się składać z 25, 21, 15 lub 9 posłów. Sejm ustanawia uchwałą powziętą zwykłą większością obecnych posłów, jakie mają być wybrane Komisje

i oznacza ilość członków (25, 21, 15, 9) każdej komisji.

Izba bez rozprawy uchwała §. 22 wraz z nagłówkiem, zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 23.

Sejm może uchwałą powziętą zwykłą większością obecnych posłów przekazać każdy przedmiot obrad Wydziałowi krajowemu do zbadania i sprawozdania w ciągu trwania sesji Sejmu.

W takim razie uważa się Wydział krajowy jako specjalną Komisję.

Izba bez rozprawy uchwała §. 23 zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 24.

Każda Komisja wybiera pod przewodnictwem członka najstarszego wiekiem swego przewodniczącego i jednego lub więcej zastępców, oraz jednego lub kilku sekretarzy.

Wynik ukonstytuowania się Komisji należy podać na ręce Marszałka do wiadomości Sejmu.

Przewodniczący Komisji, względnie jego zastępca, zwołuje posiedzenia Komisji, przewodniczy obradom, otwiera je i zamyka.

Izba bez rozprawy uchwała §. 24 zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 25.

Posel do Komisji wybrany obowiązany jest przyjąć wybór i uczęszczać regularnie na posiedzenia Komisji.

Członkowie Wydziału krajowego, jako też posłowie do dwóch Komisji już wy-

brani mają prawo nie przyjąć dalszego wyboru.

Jeżeli poseł nie był obecny na trzech po sobie następujących posiedzeniach, lub wogóle bez dostatecznego usprawiedliwienia nieregularnie uczęszcza na posiedzenia Komisji, przewodniczący Komisji obowiązany jest zawiadomić o tem Marszałka. W takim razie służy Marszałkowi prawo albo wezwać takiego członka Komisji, by regularnie na jej posiedzenia uczęszczał, albo uznać mandat takiego posła do Komisji za wygasły i zarządzić uzupełniający wybór do Komisji w odpowiednim czasie z podaniem motywów takiego uzupełniającego wyboru. Jeżeli członek Komisji utrzymał dłuższy urlop, ma Marszałek na żądanie przewodniczącego Komisji zarządzić uzupełniający wybór do Komisji.

Izba bez rozprawy uchwała §. 25 zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 26.

Do powzięcia uchwał w komisji wymagana jest obecność więcej niż połowy członków Komisji. Uchwały Komisji zapadają bezwzględną większością obecnych członków Komisji. Przewodniczący nie głosuje, rozstrzyga jednak w razie równości głosów.

Komisja może każdego czasu zmienić swe uchwały, dopóki jej przedłożenie nie weszło do Sejmu, jednak za uchwałą Komisji zmieniającą pierwotną uchwałę musi się oświadczyć przynajmniej taka sama ilość głosów członków komisji, jaką był przyjęty wniosek pierwotny.

Przedłożenie Komisji, rozdane w Izbie, może być cofniętem tylko na wniosek Komisji za uchwałą Sejmu powziętą zwykłą większością obecnych posłów bez rozprawy.

Izba bez rozprawy uchwała §. 26 zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 27.

Komisya wybiera z grona swego sprawozdawcę, który wynik jej obrad przedstawia Sejmowi i zastępuje uchwały większości Komisji.

Jeżeli mniejszość Komisji, złożona przynajmniej z trzech członków Komisji, chce odmienne swe zdanie przedłożyć Sejmowi, wówczas obowiązana jest wybrać osobnego sprawozdawcę, przedłożyć osobne sprawozdanie na piśmie i wręczyć je przewodniczącemu Komisji w czasie właściwym tak, by ono do przedłożenia większości Komisji mogło być dołączone.

Izba bez rozprawy uchwała §. 27 zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta :

§. 28.

Każde sprawozdanie Komisji musi być podpisane przez przewodniczącego, względnie tegoż zastępcę i sprawozdawcę, który wręczyć je ma kancelaryi sejmowej celem przedłożenia Marszałkowi.

Sprawozdanie mniejszości Komisji musi być podpisane przez przewodniczącego Komisji i sprawozdawcę mniejszości.

Marszałek zarządza druk sprawozdań komisyjnych i rozdanie ich między posłów.

Sprawozdania Komisji w przedmiotach mniejszej wagi i nieobciążające budżetu może Marszałek przeznaczyć do drugiego czytania bez drukowania.

Izba bez rozprawy uchwała §. 28 zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta :

§. 29.

W sprawie projektu ustawy lub uchwały znacznej objętości lub doniosłości Sejm może na wniosek poselski bez rozprawy

powziąć zwykłą większością obecnych posłów uchwałę polecającą Komisji, aby przedwstępnie o zasadach projektu takiego przedłożyła oddzielnie sprawozdanie. — Komisji wolno wnieść sprawozdanie przedwstępne i bez osobnego polecenia Sejmu.

W obu wypadkach przedwstępne sprawozdanie Komisji traktowane być ma jak zwykłe przedłożenie komisyjne.

Izba bez rozprawy uchwała §. 29 zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta :

§. 30.

Na posiedzeniach Komisji mogą posłowie, którzy nie należą do Komisji, być obecnymi, bez prawa zabierania głosu.

Komisye mogą jednak uchwalić zwykłą większością obecnych członków, że obrady i uchwały Komisji uznano za tajne.

Izba bez rozprawy uchwała §. 30 zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta :

§. 31.

Komisye mają prawo zapraszać na posiedzenie nienależących do ich grona posłów z głosem doradczym.

Uchwała Komisji w tym wypadku zapada zwykłą większością obecnych członków Komisji.

Komisye mają także prawo zapraszać na swe posiedzenia reprezentantów władz rządowych w celu udzielenia potrzebnych wyjaśnień i informacji.

Uchwała w tym kierunku zapada zwykłą większością obecnych członków Komisji.

Izba bez rozprawy uchwała §. 31 zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta :

§. 32.

Marszałkowi służy prawo być obecnym na posiedzeniach każdej Komisji i brać udział w rozprawach komisyjnych, nie ma jednak prawa głosowania

Izba bez rozprawy uchwała §. 32 zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 33.

Członkom Wydziału krajowego służy prawo brania udziału w obradach Komisji. Członkowie Wydziału krajowego mogą wprowadzać na posiedzenia Komisji urzędników Wydziału krajowego dla udzielania wyjaśnień, ale winni o tem zawiadomić poprzednio przewodniczącego Komisji.

Na zaproszenie przewodniczącego Komisji są członkowie Wydziału krajowego względnie urzędnicy Wydziału krajowego obowiązani być na posiedzeniach Komisji i udzielać potrzebnych wyjaśnień i informacji.

Izba bez rozprawy uchwała §. 33 zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 34.

Z obrad Komisji ma być spisywany zwięzły protokół. Protokół spisuje sekretarz Komisji, a w razie jego nieobecności członek Komisji przez przewodniczącego do spisywania protokołu upoważniony.

Po przyjęciu protokołu przez Komisję, winien go przewodniczący i sekretarz Komisji podpisać i złożyć w kancelarii sejmowej.

W protokole posiedzenia Komisji należy wymienić obecnych i nieobecnych jej członków, z podaniem ewentualnego usprawiedliwienia nieobecności, przedłożone wnioski i zapadłe uchwały Komisji.

Protokół posiedzenia Komisji może także zawierać cały przebieg obrad w do-

kładnem streszczeniu, jeżeli Komisya tak postanowi zwykłą większością obecnych członków Komisji.

Izba bez rozprawy uchwała §. 34 zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 35.

Jeżeli podczas obrad w Komisji nad przedmiotem przekazanym jej uchwałą Sejmu oddany został do łaski marszałkowskiej wniosek na piśmie, poparty przez 15 posłów, zostający w związku z przedmiotem, wówczas wniosek taki odsyła Marszałek Komisji, jeżeli Komisya obrad nad tym przedmiotem jeszcze nie ukończyła.

Wnioski zaś wniesione już po ukończeniu obrad w Komisji, będą przedmiotem rozprawy przy drugim czytaniu sprawozdania Komisji o przedmiocie (wniosku) głównym. Sejm jednakże ma prawo odesłać takie wnioski do Komisji i zawiesić rozprawę nad całą sprawą aż do przedłożenia powtórnego sprawozdania Komisji.

Izba bez rozprawy uchwała §. 35 zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

VIII. Przebieg obrad w Sejmie.

§. 36.

Marszałek otwiera posiedzenie, podaje do wiadomości udzielone we własnym zakresie działania urlopy, poddaje pod uchwałę Sejmu prośby o udzielenie urlopu zarządza odczytanie petycji, wniosków i interpelacji po myśli §§. 19, 78, 83 regulaminu, lub zawiadamia Sejm, że zarządzi odczytanie tych wpływów na końcu posiedzenia, podaje ewentualnie przedłożone wnioski do poparcia, zawiadamia o przedłożeniach rządowych, pismach władz i t. p., oznajmiając, czy i co w tych sprawach już zarządzono.

Po załatwieniu tych czynności przystępuje Sejm do właściwego porządku dziennego.

Izba bez rozprawy uchwała §. 36 wraz z nagłówkiem zgodnie z wnioskiem komisji.

- Sprawozdawca czyta:

§. 37.

Obecność posłów w komplecie koniecznym w myśl §. 33 st. kr. (ust. z dnia 26. lutego 1861 dz. p. p. Nr. 1) do powzięcia ważnych uchwał, wymaganą jest tylko przy głosowaniu i wyborach.

Jeżeli okaże się brak przepisanego kompletu do głosowania lub wyboru, zarządza Marszałek zamknięcie posiedzenia lub je przerywa na pewien oznaczony czas.

Do powzięcia uchwały w sprawie zmiany statutu kr. i sejmowej ordynacji wyborczej potrzebną jest obecność kwalifikowanej większości, w tych ustawach oznaczonej.

Izba bez rozprawy uchwała §. 37 zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§ 38.

Porządek dzienny oznacza Marszałek i podaje go do wiadomości Sejmu w czasie i w sposób, jaki uzna za stosowny, zazwyczaj ogłasza go przed zamknięciem poprzedniego posiedzenia.

Marszałek oznacza też z zachowaniem przepisów §. 13 regulaminu, które przedmioty i w jakim porządku mają wejść pod obrady Sejmu.

Drukowane sprawozdania Komisji mogą być umieszczone na porządku dziennym do drugiego czytania dopiero po upływie 24 godzin po ich rozdaniu między posłów.

Marszałek oznacza i podaje do wiadomości Sejmu dzień i godzinę następnego

posiedzenia. O wniosku żądającym wyznaczenia dla następnego posiedzenia innego dnia lub godziny, popartym przez 15 posłów, rozstrzyga Sejm bez rozprawy, jeżeli go Marszałek nie uwzględnił.

Jeżeli się okaże, że Sejm nie może z braku kompletu powziąć o tym wniosku uchwały, oznacza Marszałek według własnego uznania dzień i godzinę następnego posiedzenia.

Ogłoszenie porządku dziennego ma być przybite w sali obrad i w salach komisyjnych Sejmu.

Marszałek otwiera rozprawę.

Przemawia p. Skołyśzewski i stawia poprawkę, aby po ustępie trzecim dodać ustęp:

„Jeżeli sprawozdanie tyczy się ustaw obejmujących co najmniej 40 paragrafów, albo ustaw wymagających do uchwalenia kwalifikowanej większości głosów — może drugie czytanie rozpocząć się dopiero po upływie trzech dni po rozdaniu ich posłom“.

Izba powyższą poprawkę p. Skołyśzewskiego popiera.

Przemawia p. Kramarczyk i stawia poprawkę, aby ustęp drugi skreślić, a natomiast wstawić następujący następ: „Układanie porządku dziennego należy do Marszałka, jednakże sprawozdania z komisji mają przychodzić na porządek dzienny w tym porządku, w jakim wpłynęły do Kancelaryi sejmowej.“

Izba powyższej poprawki p. Kramarczyka nie popiera.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca i imieniem komisji przyjmuje poprawkę p. Skołyśzewskiego.

Izba uchwała §. 38 zgodnie z wnioskiem komisji z uwzględnieniem poprawki p. Skołyśzewskiego, przyjętej przez sprawozdawcę, którą Marszałek odczytuje.

Sprawozdawca czyta :

§. 39.

Posłowie, którzy chcą mówić o przedmiocie umieszczonym na porządku dziennym, mogą u Marszałka, względnie u sekretarza, którego Marszałek do prowadzenia listy mowców przeznaczył, zapisać się do głosu w dniu, w którym na porządku dziennym przedmiot jest umieszczony.

Poseł zapisujący się do głosu winien oświadczyć Marszałkowi, względnie sekretarzowi, czy „za“ wnioskiem, czy „przeciw“ wnioskowi mówić chce. Mowcy tym sposobem zapisani mają pierwszeństwo przed innymi.

Marszałek zarządza przed rozpoczęciem rozpraw odczytanie listy mowców.

Rozprawa rozpoczyna się od głosu sprawozdawcy (ewentualnie sprawozdawcy większości i mniejszości Komisji), następnie Marszałek udziela mowcom głosu w tym porządku, w jakim się zapisali, rozpoczynając od mowy „przeciw“ wnioskowi zapisanego, potem daje głos mowcy „za“ wnioskiem i tak dalej na przemianę; kończy zaś rozprawę sprawozdawca (ewentualnie sprawozdawca większości i mniejszości Komisji).

Mowca, na którego przyszła kolej mówienia, może głos swój odstąpić innemu posłowi już zapisanemu do głosu, wszakże nie takiemu, który już dwa razy w tym samym przedmiocie przemawiał; może również z innym mowcą głos swój zamienić. Jeżeli zaś mowca, na którego kolej przyszła, nie jest obecny, traci głos.

Marszałek otwiera rozprawę.

Przemawia p. ks. Stojalowski.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba uchwała §. 39 zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta :

§. 40.

Po wyczerpaniu listy mowców zapisanych Marszałek udziela głosu w porządku §. 39 przepisany innym posłom, żądającym jeszcze głosu.

Izba bez rozprawy uchwała §. 40 zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta :

§. 41.

Przewodniczący chcąc jako mowca głos zabierać, opuszcza krzesło marszałkowskie, które dopiero po zupełnem załatwieniu przedmiotu znowu zająć może.

Przewodniczący, któryby przemawiał jako poseł w ogólnej rozprawie, lub też w rozprawie szczegółowej nad preliminarzem budżetu funduszu krajowego, może po ukończeniu rozprawy ogólnej, względnie szczegółowej nad danym przedmiotem objąć napowrót przewodnictwo obrad.

Izba bez rozprawy uchwała §. 41 zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta :

§. 42.

Sprawozdawcy Komisji obowiązani są przemawiać z mównicy. Innym posłom wolno przemawiać ze swoich miejsc albo z mównicy. Mowca przemawiający z mównicy zwrócony być ma ku Izbie, z miejsca mówiący, ku Marszałkowi.

Izba bez rozprawy uchwała §. 42 zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta :

§. 43.

Żadnej mowy nie wolno czytać.

Tylko przedłożenia rządowe, Wydziału krajowego i Komisji, nie mniej odpowiedzi na interpelacye, mogą czytać sprawozdawcy.

Mowca może odczytać akta i dokumenty, na których wywód opiera, jeżeli na to pozwoli Marszałek.

Marszałek otwiera rozprawę.

Przemawia p. Kramarczyk, stawiając następującą poprawkę jako dodatek na końcu drugiego ustępu:

„a do innych przemówień wolno używać tylko notatek i zapisków“.

Izba powyższą poprawkę p. Kramarczyka popiera.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba uchwała §. 43 zgodnie z wnioskiem komisji, a następnie oddzielnie uchwała poprawkę p. Kramarczyka, którą Marszałek odczytuje.

Sprawozdawca czyta:

§. 44.

Żadnemu mowcy w tej samej rozprawie ogólnej i tej samej rozprawie szczegółowej nad tym samym wnioskiem nie wolno przemawiać więcej niż dwa razy, wyjąwszy w sprawie osobistej, faktycznego sprostowania i co do regulaminu.

Izba bez rozprawy uchwała §. 44 zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 45.

Namiestnik, tegoż zastępca lub delegowani przez niego komisarze mają prawo być na posiedzeniach Sejmu i zabierać głos, ile razy tego zażądata. Wolno im też odczytywać przedłożenia, wywody, akta i dokumenty, z przedmiotem w związku będące.

Izba bez rozprawy uchwała § 45 zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 46.

Gdyby przy rozprawach potrzebna lub pożądana była obecność zastępcy władz rządowych, winien Marszałek krajowy

zwrócić się w tej mierze do przełożonych władz krajowych (§. 37 st. ust. z dn. 26. lutego 1861 dz. p. p. Nr. 1).

Izba bez rozprawy uchwała §. 46 zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 47.

W sprawach należących do zakresu działania Wydziału krajowego służyć członkom Wydziału te same prawa, jakie w §. 45 reg. przyznane są reprezentantom rządu.

W sprawach innych przedłożonych Sejmowi przez Wydział krajowy, może sprawozdawca Wydziału w każdym stanie rozprawy zabierać głos i dawać objaśnienia.

Izba bez rozprawy uchwała §. 47 zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 48.

Mowcę, zbaczającego od rzeczy, Marszałek napomina wezwaniem „do rzeczy“, po powtórnem bezskutecznem napomnieniu „do rzeczy“ może Marszałek odebrać głos mowcy.

Sejm wszakże na żądanie przynajmniej 15 członków uchwalić może bez rozprawy, aby mowca dalej przemawiał. Wycieczki osobiste, przeszkadzania obradom lub nieprzyzwoite i uwłaczające godności Izby wyrażenia pociągają za sobą wezwanie do „porządku“.

Po powtórnem wezwaniu „do porządku“ może Marszałek odebrać mowcy głos; mowca ma natychmiast przestać mówić, może wszakże w celu wytłumaczenia się żądać głosu.

Każdy z posłów może od Marszałka żądać, aby wezwał mowcę „do rzeczy“ lub „do porządku“.

O żądaniu takim rozstrzyga Marszałek bez odwołania się do Sejmu.

Gdyby Marszałek uznał tego potrzebę, aby wezwanie „do porządku“ w protokole obrad było umieszczone, wtedy zapytuje Sejm, który w tym względzie bez rozprawy uchwała.

Izba bez rozprawy uchwała §. 48 zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta :

§. 49.

Jeżeli poseł rozmyślnie zakłóca porządek obrad, natenczas po wyczerpaniu środków dyscyplinarnych w §. 48 wymienionych może Marszałek wykluczyć go z bieżącego posiedzenia Sejmu.

Również może Marszałek wykluczyć z bieżącego posiedzenia Sejmu posła, który w Izbie dopuścił się obelg lub gwałtownych czynów pawadze Sejmu ubliżających.

Wykluczony poseł winien natychmiast opuścić salę obrad, i jak długo trwa wykluczenie, nie ma wstępu do gmachu sejmowego, oraz traci prawo do poboru dyet.

Bezpośrednio po posiedzeniu, na którym nastąpiło wykluczenie, zwoła Marszałek Komisję dyscyplinarną, która może orzec przedłużenie wykluczenia, aż do czterech następujących posiedzeń.

Komisja dyscyplinarna wybierana będzie na początku każdej sesji sejmowej i składać się ma z Marszałka jako przewodniczącego, oraz z sześciu członków, którzy wybrani będą przez Sejm w podobny sposób jak członkowie Wydziału krajowego bezwzględną większością głosów.

Odroczenie lub zamknięcie sesji sejmowej uchyla skutki wykluczenia.

Izba bez rozprawy uchwała §. 49 zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta :

§. 50.

Jeżeli poseł kogoś, kto nie ma prawa brać udziału w obradach Sejmu, obwinia

w Sejmie czy to ustnie, czy pisemnie o czyn karygodny, albo podnosi twierdzenia, które ubliżają jego życiu prywatnemu lub rodzinnemu, to zaczepionemu służy prawo wniesienia na ręce Marszałka pisemnego zażalenia. Zażalenie takie musi być Marszałkowi doręczone w przeciągu 14 dni od dnia, w którym nastąpiło w Sejmie obwinienie. — Marszałek takie zażalenie wniesione w czasie należytym przekazuje komisji dyscyplinarnej. Komisja taka w komplecie przynajmniej 4 członków wliczając Przewodniczącego, rozstrzyga zwykłą większością obecnych członków. Marszałek głosuje w razie równości głosów. Komisja może przesłuchać obwiniającego i zaczepionego i w ogóle sprawdzić naprowadzone okoliczności, poczem może odrzucić zażalenie bez przedkładania Sejmowi w tym przedmiocie sprawozdania. Komisja może też uznać za stosowne złożyć Sejmowi sprawozdanie, a wniosek jej może opiewać albo o przejście do porządku dziennego nad zażaleniem z przytoczeniem powodów lub bez tego, albo o udzielenie posłowi napomnienia.

W tym ostatnim wypadku może Komisja przedłożyć Sejmowi wniosek dodatkowy o wykluczenie posła do 5 dni ze Sejmu z odebraniem dyet.

Do wniosku Komisji może prócz jej sprawozdawcy otrzymać w Sejmie głos tylko poseł, przeciw któremu wniesiono zażalenie i to najwięcej dwa razy. Sejm ma wniosek Komisji bez zmian albo uchwalić albo odrzucić.

Marszałek otwiera rozprawę.

Przemawia p. Oleśnicki i stawia wniosek o skreślenie całego §. 50.

Izba powyższą poprawkę p. Oleśnickiego popiera.

Przemawia p. Piniński godząc się na opuszczenie § 50, lecz stawiając zarazem następującą rezolucję:

„Poleca się Wydziałowi krajowemu, ażeby wziął pod bliższą rozwagę kwestję

sformułowania zasady §. 50 projektu regulaminu i sprawozdanie w tej sprawie Sejmowi przedłożył.

Marszałek oznajmia, iż rezolucję tę podda pod głosowanie po uchwaleniu, względnie załatwieniu regulaminu.

Przemawia p. ks. Pastor i stawia poprawkę o zastąpienie czterech pierwszych wierszy §. 50 do słów „lub rodzinnemu“ następującym ustępem:

„Jeżeli poseł podnosi twierdzenia, które ubliżają życiu prywatnemu lub rodzinnemu osoby niemającej prawa brać udziału w obradach Sejmu.

Izba powyższą poprawkę p. ks. Pastora popiera.

Przemawia p. Stapiński.

Przemawia p. ks. Bohaczewski.

Przemawia p. ks. Stojalowski, stawiając poprawkę, aby pierwszych trzy wierszy §. 50 od słów „Jeżeli poseł“ do słów: „podnosi twierdzenia“ zastąpić następującym ustępem:

Jeżeli poseł przeciw komuś, kto nie ma prawa brać udziału w obradach Sejmu, podnosi twierdzenie itd.

Izba powyższą poprawkę p. ks. Stojalowskiego popiera.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Marszałek oznajmia, iż podda najpierw pod głosowanie §. 50 według wniosku komisji z opuszczeniem pierwszych czterech wierszy, co do których jest poprawka p. ks. Pastora. W razie uchwalenia wniosku komisji podda następnie pod głosowanie poprawkę p. ks. Pastora; gdyby poprawkę Izba odrzuciła podda pod głosowanie poprawkę p. ks. Stojalowskiego. W razie odrzucenia i tej poprawki, podda pod głosowanie cztery pierwsze wiersze §. 50 według wniosku komisji.

Izba odrzuca §. 50 z opuszczeniem czterech pierwszych wierszy.

Marszałek oznajmia, iż wobec tego odpada głosowanie tak nad poprawkami pp. ks. Pastora i Stojalowskiego jak i nad resztą wniosku komisji. Zarazem oznajmia Marszałek, iż wskutek odrzucenia §. 50 numerowanie następnych paragrafów przesuniętem zostanie o jedną liczbę wstecz, jak również w następnym paragrafie obecnie 50-tym cytowany paragraf „69“ ma być „68“.

Sprawozdawca czyta:

§. 50.

Projekty ustaw podlegają z wyjątkiem wypadków przewidzianych w §§. 16 i 68 trzem czytaniom.

Izba bez rozprawy uchwała §. 50 zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 51.

Pierwsze czytanie przedłożeń rządowych, Wydziału krajowego i samoistnych wniosków poselskich odbywa się w sposób określony w §§. 13, 17 i 20 regulaminu.

Izba bez rozprawy uchwała §. 51 zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 52.

Drugie czytanie rozpoczyna sprawozdawca, poczem następuje rozprawa.

Sejm zwykłą większością obecnych posłów może bez rozprawy uwolnić sprawozdawcę od czytania drukowanego sprawozdania.

Jeżeli wniosek składa się z kilku części, zarządzi Marszałek najpierw rozprawę ogólną nad całością przedmiotu, a następnie szczegółową nad poszczególnymi częściami (wnioskami).

Po skończonej rozprawie ogólnej nastąpić może głosowanie tylko nad wnio-

skiem przejścia do porządku dziennego, lub odroczenia.

Jeżeli podczas rozpraw się okaże, iż sprawozdanie nie jest wyczerpujące, może Sejm zwykłą większością obecnych posłów odesłać je Komisji do uzupełnienia.

Jeżeli obok sprawozdania większości jest także sprawozdanie mniejszości Komisji, Sejm po skończeniu rozprawy ogólnej lub po ewentualnem odrzuceniu wniosku przejścia do porządku dziennego lub odroczenia, uchwali zwykłą większością obecnych posłów, czy podstawą rozprawy szczegółowej mają być wnioski większości czy mniejszości Komisji.

Izba bez rozprawy uchwała §. 52 zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 53.

Rozprawa szczegółowa następuje bezpośrednio po rozprawie ogólnej.

Marszałek rozstrzyga, które z poszczególnych wniosków oddzielnie, a które razem mają być w rozprawie szczegółowej poddane pod obrady i głosowanie.

Ustępy (paragrafy), do których zgłoszono wnioski żądające ich zmiany lub uzupełnienia (poprawki), muszą być w każdym razie oddzielnie poddane pod obrady i głosowanie.

Jeżeli żadnych poprawek nie zgłoszono, może Sejm uchwalić bez rozprawy wniosek przyjęcia wniosków w całości (en bloc).

Izba bez rozprawy uchwała §. 53 zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 54.

Zgłoszone w rozprawie szczegółowej wnioski o przejście do porządku dziennego

nad całym przedłożeniem lub poszczególnymi wnioskami nie mogą być poddane pod głosowanie.

Izba bez rozprawy uchwała §. 54 zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 55.

Postępowanie z wnioskami (poprawkami) żądającymi zmiany lub uzupełnienia przedmiotu (wniosku) głównego zgłoszonymi w sposób w §. 35 regulaminu przewidziany, określają przepisy tego paragrafu.

Izba bez rozprawy uchwała §. 55 zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 56.

Każdemu posłowi służy prawo zgłoszenia tak podczas rozprawy ogólnej jakoteż szczegółowej wniosków (poprawek) żądających zmiany lub uzupełnienia przedmiotu (wniosku) głównego. Wnioski takie (poprawki) muszą być w istotnym związku z głównym przedmiotem (wnioskiem) i na piśmie bez przytoczenia powodów do łaski marszałkowskiej złożone. Marszałek poddaje te wnioski (poprawki) do poparcia. Jeżeli wnioski te (poprawki) nie uzyskały poparcia 15 posłów, uważa się je za odrzucone.

W razie uzyskania poparcia mają te wnioski (poprawki) być dopuszczone do rozprawy, Sejm jednak ma prawo odesłać je do Komisji lub Wydziału kraj. i zawiesić rozprawę nad nimi aż do przedłożenia o nich sprawozdania Komisji lub Wydziału krajowego, nie wstrzymując uchwalenia przedmiotu (wniosku) głównego przedłożenia — lub zawiesić rozprawę nad nimi, oraz nad głównym przedmiotem (wnioskiem) aż do przedłożenia ponownego sprawozdania.

Izba bez rozprawy uchwała §. 56 zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta :

§. 57.

W razie jeżeli zgłoszone czy to w rozprawie ogólnej czy szczegółowej wnioski (poprawki) żądające zmiany lub uzupełnienia przedmiotu (wniosku) głównego przedłożenia, nie są z łaniem Marszałka w istotnym bezpośrednim związku z przedmiotem (wnioskiem) głównym przedłożenia służy Marszałkowi prawo uznania takich wniosków (poprawek) za wnioski samoistne i traktowania ich według postanowień §. 19—21.

Izba bez rozprawy uchwała §. 57 zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta :

§. 58.

Marszałkowi służy również prawo uznania zgłoszonych czy to w rozprawie ogólnej czy też w rozprawie szczegółowej rezolucyj za wnioski samoistne i traktowania tych rezolucyj według postanowień §§. 19—21.

Izba bez rozprawy uchwała §. 58 zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta :

§. 59.

Wniosek poddany być winien pod głosowanie dosłownie tak, jak był postawiony.

Izba bez rozprawy uchwała §. 59 zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta :

§. 60.

Przed głównym wnioskiem mają być pod głosowanie poddane najpierw wnioski odraczające, następnie poprawki (zmiany i dodatki), a między temi najpierw te, które od głównego wniosku najwięcej są oddalone.

Z wniosków zawierających cyfry, poddany być ma najpierw pod głosowanie wniosek zawierający wyższą cyfrę.

Izba bez rozprawy uchwała §. 60 zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta :

§. 61.

W czasie całej rozprawy rozstrzyga Marszałek o porządku, w jakim odbyć się ma głosowanie nad wnioskami tak samego przedmiotu (wniosku) głównego dotyczący, jakoteż formalnego postępowania.

Po zamknięciu obrad ogłasza Marszałek porządek, w jakim odbywać się ma głosowanie nad wnioskami.

Każdemu posłowi służy jednak prawo żądać sprostowania treści lub zmiany porządku albo rozdzielenia wniosków stawianych pod głosowanie przez Marszałka. O wniosku takim rozstrzyga Sejm bez rozprawy.

Izba bez rozprawy uchwała §. 61 zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta :

§. 62.

Wniosek o zamknięcie rozprawy tak ogólnej jak szczegółowej można każdego czasu w ciągu jej trwania wnieść i uchwalić.

Wniosek taki bez żądania poparcia poddaje Marszałek natychmiast, nie przerywając jednak mowcy, pod głosowanie. Po uchwaleniu zamknięcia rozprawy nie może nikt więcej otrzymać głosu prócz zapisanych przed zamknięciem rozprawy posłów i sprawozdawcy.

Po zamknięciu rozprawy wezwie Marszałek zapisanych do głosu posłów do wyboru mowców generalnych, posłowie, zapisani do głosu „za“ i „przeciw“ wnioskowi obowiązani są wybrać mowę generalnego

ze swego grona absolutną większością głosów.

Jeżeli porozumienie nie nastąpi, rozstrzyga los.

Każdemu z mowców zapisanych do głosu, który wskutek zamknięcia rozprawy i wyboru mowców generalnych nie uzyskał głosu, wolno oddać Marszałkowi poprawki które zamierzał postawić.

Marszałek zarządza odczytanie tych wniosków przed ndzieleniem głosu mowcom generalnym.

Sejm może jednak na wniosek poparty przez 30 posłów uchwalić bez rozprawy, że wszyscy zapisani do głosu przed zamknięciem rozprawy posłowie mają głos otrzymać

Jeżeli Członek Wydziału krajowego lub Reprezentant Rządu po zamknięciu rozprawy głos zabiera, rozprawa uważa się za otwartą ponownie.

Izba bez rozprawy uchwała §. 62 zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 63.

Odroczenie rozprawy nad pewnym przedmiotem może każdego czasu być uchwalone zwykłą większością obecnych posłów, na wniosek poparty przez 15 posłów, nad którym niema rozprawy.

Odroczenie rozprawy nad budżetem (§. 18) może nastąpić na wniosek poparty przez 30 posłów, a uchwalony większością dwóch trzecich obecnych posłów.

Izba bez rozprawy uchwała §. 63 zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 64.

Dla sprostowania faktów udziela głosu Marszałek po ukończeniu rozprawy

przed końcowem przemówieniem sprawozdawcy.

W razie, jeżeli rozprawa trwa przez kilka posiedzeń, udzielić może Marszałek głosu dla sprostowania faktów także w ciągu rozprawy jednak tylko na końcu posiedzenia.

Sprostowanie faktów ma ograniczyć się wyłącznie do sprostowania faktów z wyłączeniem wszelkiej polemiki i uzasadnienia przemówienia.

Izba bez rozprawy uchwała §. 64 zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 65.

Po ukończeniu drugiego czytania następuje trzecie czytanie, czyli głosowanie nad całością i to bezpośrednio po drugim czytaniu, jeżeli Marszałek nie odroczy trzeciego czytania do jednego z następnych posiedzeń.

Głosowanie nad rezolucjami dodatkowemi ma nastąpić po trzecim czytaniu.

Przy trzecim czytaniu wogóle nie ma rozprawy, nie wolno też stawiać wniosków żądających zmiany lub uzupełnienia (poprawek) ani wniosków przejścia do porządku dziennego, lub odroczenia.

Tylko w tym wypadku, jeżeli wskutek uchwał powziętych, poszczególne części przedłożenia nie mają należytego związku albo zawierają sprzeczności, może być dopuszczony wniosek i rozprawa nad nim ku sprostowaniu niedokładności lub sprzeczności.

Izba bez rozprawy uchwała §. 65 zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 66.

Jeżeli Sejm w drugim czytaniu projektu ustawy lub uchwały znacznej objęto-

ści lud doniosłości przyjął poprawki, naten-
czas na żądanie sprawozdawcy lub 15 po-
słów, może Sejm zwykłą większością gło-
sów odesłać uchwalony projekt do Kom-
isyi, aby przed trzecim czytaniem przed-
stawiła w ustnem sprawozdaniu zmiany,
jakie z powodu przyjęcia powyższych po-
prawek za odpowiednie uzna.

Rozprawa nad tem sprawozdaniem
ogranicza się tylko do zmian projektu przez
Komisyę zaproponowanych.

Po powzięciu uchwał nad wszystkie-
mi przez Komisyę wniesionemi zmianami,
albo gdy Komisyja żadnych zmian nie
wnosi, następuje trzecie czytanie projektu.

Izba bez rozprawy uchwała §. 66
zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 67.

Wniosek nagły, tj. wniosek zawiera-
jący żądanie rozpoczęcia bezzwłocznie roz-
prawy nad przedmiotem] nieumieszczonym
na porządku dziennym, poparty przez 15
posłów, podaje Marszałek pod obrady we-
dług własnego uznania na początku lub na
końcu posiedzenia, na którym zgłoszony
został, lub następnego posiedzenia.

Wnioskodawca, który otrzymał głos
dla uzasadnienia nagłości wniosku, ma
ograniczyć swe przemówienia tylko do
sprawy nagłości, poczem Sejm powziąć ma
uchwałę co do nagłości wniosku.

Nagłość uważa się za uchwaloną, je-
żeli Sejm większością dwóch trzecich obe-
cnych posłów za tem się oświadczy.

W razie uchwalenia nagłości podaje
Marszałek zaraz pod obrady sam wniosek,
w razie zaś odrzucenia nagłości postąpi
z nim według przepisów §§. 19—21 regu-
laminu.

Jeżeli wniosek nagły nie został zała-
twiony do końca posiedzenia, albo jeżeli

zgłoszono więcej wniosków nagłych i nie
załatwiono ich do końca posiedzenia, nie
ogranicza to prawa Marszałka do posta-
wienia tych wniosków nagłych na końcu
następnego posiedzenia.

Izba bez rozprawy uchwała §. 67
zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 68.

Sejm może na wniosek poparty przez
15 posłów uchwalić następujące skrócenia
co do formalnego postępowania:

1. Dopuszczenie rozprawy zaraz po
rozdaniu drukowanego sprawozdania Ko-
misji.

2. Uwolnienie wniosku lub sprawo-
zdania Komisji od drukowania.

3. Wyznaczenie Komisji terminu do
przedłożenia sprawozdania.

4. Dopuszczenie natychmiastowej roz-
prawy nad przedmiotem bez poprzedniego
odesłania do Komisji.

O takich wnioskach rozstrzyga Sejm
bez rozprawy większością dwóch trzecich
głosów obecnych posłów.

Wnioski o skrócenie formalnego po-
stępowania mają wyrażać sposób żadanego
skrócenia.

Wnioski takie mogą być także ustnie
zgłoszone i mogą być natychmiast poddane
pod głosowanie.

Na żądanie Komisji może Sejm zwy-
kłą większością głosów przedłużyć pierwot-
nie oznaczony termin.

Izba bez rozprawy uchwała §. 68
zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 69.

Głosowanie odbywa się z reguły przez
podniesienie rąk lub przez powstanie

z miejsca. Próbę przeciwną zarządza Marszałek, jeżeli według jego zdania rezultat głosowania jest wątpliwym, a jeżeli i to nie daje pewnego rezultatu, zarządza głosowanie ustne.

Każdemu posłowi służy przed głosowaniem prawo żądania, by Marszałek stwierdził cyfrowo stosunek głosów, ile z nich padło „za“, a ile „przeciw“ wnioskowi.

W sprawach merytorycznych głosowanie imienne (ustne lub kartkami) ma nastąpić, jeżeli przynajmniej 40 posłów zażąda tego przed przystąpieniem do głosowania. Głosowanie imienne (ustne lub kartkami) odbywa się bez motywowania wyrazami „tak“ lub „nie“.

Kto w razie imiennego głosowania (ustnego lub kartkami) przy wywoływaniu swego nazwiska nie jest obecnym, nie może oddać później swego głosu.

W razie równości głosów wniosek pod obradę wzięty ma być uważany za odrzucony.

Izba bez rozprawy uchwała §. 69 zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta :

§. 70.

Marszałek nie głosuje, wyjąwszy przy wyborach.

Reprezentanci Rządu (§. 45 reg.) natezasz tylko głosują, jeżeli są posłami.

Izba bez rozprawy uchwała §. 70 zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta :

§. 71.

Każdy wybór w Sejmie i w Komisjach odbywa się kartkami, a rozstrzyga bezwzględna większość głosów.

Wybory przez akłamację nie mogą być dopuszczone. Do przedsięwzięcia skru-

tyniem powołuje Marszałek Komisję z trzech członków złożoną.

Przy wszelkich wyborach kuryami będą głosujący wezwani imiennie do oddania kartek; przy innych zaś wyborach tylko wtedy, gdy Marszałek tak zarządzi.

Jeżeli liczba kartek nie zgadza się z liczbą głosujących, należy wybór ponowić.

Izba bez rozprawy uchwała §. 71 zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta :

§. 72.

Jeżeli pierwszy wybór nie wykazuje większości bezwzględnej, następuje powtórny wybór, a skoro i przy tym wyborze większości bezwzględnej nie było, następuje wybór ściślejszy.

Przy ściślejszym wyborze głosować można tylko na osoby, które przy powtórnym głosowaniu najwięcej głosów otrzymały, a których liczba ma być 2 razy większa od ilości osób wybrać się mających.

Jeżeli przy powtórny wyborze kilka osób otrzymało równą ilość głosów, rozstrzyga los, które z nich do ściślejszego wyboru mają być przypuszczone.

W razie równości głosów przy ściślejszym wyborze rozstrzyga również los.

Izba bez rozprawy uchwała §. 72 zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta :

§. 73.

Interpelacje wystosowane do c. k. Rządu i do Wydziału krajowego winny być podpisane przez 15 przynajmniej, posłów i mają być oddane do łaski marszałkowskiej.

Takie interpelacje, jeżeli je oddano najpóźniej w godzinę przed otwarciem po-

siedzenia, będą na temże posiedzeniu odczytane i interpelowanym doręczone; oddane zaś w ciągu posiedzenia, na następnym posiedzeniu.

Odczytanie interpelacyi ma się ograniczyć do odczytania nazwiska interpelującego i podania, do kogo i w jakiej sprawie interpelacyę wniesiono.

Interpelacye mają w całej osnowie być zamieszczone w protokole obrad sejmowych.

Interpelowany może zaraz odpowiedzieć lub też odpowiedź na późniejsze posiedzenie odłożyć.

Sejm postanowi, czy wskutek odpowiedzi na interpelacyę nastąpić ma rozprawa bądź natychmiast, bądź też na najbliższym posiedzeniu Sejmu.

Uchwałę tę powźmie Sejm bez wszelkich rozpraw, na wniosek poparty przez 15 posłów, a postawiony na tem samem posiedzeniu, na którym była daną odpowiedź na interpelacyę.

Przy rozprawie nad odpowiedzią na interpelacyę nie wolno stawiać wniosków.

Marszałek otwiera rozprawę.

Przemawia p. Kuryłowicz stawiając poprawkę, aby trzeci ustęp wykreślić, a na wypadek odrzucenia tej poprawki stawia ewentualną poprawkę, aby na końcu trzeciego ustępu dodać:

„Na żądanie 15 posłów winna być interpelacya w całości odczytana“.

Izba powyższą poprawkę p. Kuryłowiczą popiera.

Przemawia p. Męciński.

Przemawia p. Władysław Wiktor Czaykowski.

Przemawia p. ks. Pastor.

Na wniosek p. Urbańskiego Mieczysława Izba uchwała bez rozprawy zamknąć rozprawę.

Marszałek oznajmia, iż do głosu za wnioskiem komisji zapisali się pp.: Stapiński i Stojalowski, zaś przeciw wnioskowi p. Huryk. Marszałek udziela głosu p. Hurykowi, a mowców za wnioskiem komisji uprasza o wybranie mowcy generalnego.

Przemawia p. Huryk.

Marszałek oznajmia, iż mowcą za wnioskiem komisji wybrany został p. Stapiński, któremu udziela głosu.

Przemawia p. Stapiński.

Przemawia p. sprawozdawca.

Izba uchwała §. 73 zgodnie z wnioskiem komisji z wyłączeniem ustępu trzeciego, którego opuszczenia domagał się w swojej poprawce p. Kuryłowicz, uchwała następnie ustęp trzeci zgodnie z wnioskiem komisji i w oddzielnem głosowaniu odrzuca ewentualną poprawkę p. Kuryłowicza, którą Marszałek odczytuje.

Sprawozdawca czyta:

§. 74.

Marszałek ma prawo odmówić przyjęcia interpelacyj, wniosków, wogóle wszelkich wręczonych mu przez posłów pism (wpływów), jeżeli te zawierają ustępy treści przeciwnej ustawie karnej, obrażają przyzwoitość, obyczajność publiczną, lub uczucia religijne.

Izba bez rozprawy uchwała § 74 zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 75.

Każdemu z posłów służy prawo wystosowania zapytania do Marszałka co do jego postępowania jako Przewodniczącego w Sejmie lub do przewodniczących Komisji.

Pytanie takie nie może nigdy przerywać toku już rozpoczętych obrad.

Celem wystosowania takiego pytania udzieli Marszałek głosu na początku lub

na końcu posiedzenia i na tem samem lub na najbliższem posiedzeniu winien odpowiedzieć lub z przytoczeniem powodów odmówić odpowiedzi.

Przewodniczący komisji na wystosowane zapytanie może zaraz odpowiedzieć, odpowiedź na późniejsze posiedzenie odłożyć, lub z powodów, które winien przytoczyć odpowiedzi odmówić.

Nad odpowiedzią na takie zapytania niema rozprawy.

Izba bez rozprawy uchwala §. 75 zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 76.

Posłom służy prawo wnoszenia protestów przeciw postępowaniu z regulaminem niezgodnemu.

Protesty takie na posiedzeniu zapowiedziane mają być na najbliższem posiedzeniu Sejmu na piśmie do łaski marszałkowskiej podane.

Takie same postępowanie ma być zachowane wobec oświadczeń na wniesione protesty.

Protesty i oświadczenia na nie mają być odczytane i bez dopuszczenia wszelkich rozpraw i dalszych protestów lub oświadczeń do protokołu obrad dołączone.

Izba bez rozprawy uchwala §. 76 zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 77.

Petycyje i podania do Sejmu przyjęte będą wtedy tylko, jeżeli przez posła wniesione i podpisane zostaną (§. 41 st. kr.).

Petycyje i podania bezimienne nie mogą być wniesione do Sejmu.

Izba bez rozprawy uchwala §. 77 zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 78.

Wszystkie wniesione petycyje spisuje Kancelarya sejmowa z podaniem krótkiego wyciągu ich treści.

Tak sporządzony spis petycyj wniesionych po posiedzeniu ma być przed rozpoczęciem najbliższego posiedzenia oddany Marszałkowi.

Marszałek przydziela petycyje Komisjom i zarządza odczytanie spisu na początku lub na końcu posiedzenia, przed którego rozpoczęciem doręczono mu spis petycyj lub w ciągu następnego posiedzenia.

Sekretarz odczytując spis petycyj, ogłasza zarazem, do której Komisji każdą z petycyj odesłał Marszałek.

Jeżeli poseł życzy sobie przekazania wniesionej przez niego petycyi pewnej Komisji, lub umieszczenia jej w całej osnowie w stenograficznych sprawozdaniach z rozpraw Sejmu, winien to na petycyi zaznaczyć przy jej wnoszeniu.

Jeżeli Marszałek nie uwzględni takiego życzenia, może wnoszący petycyę po jej odczytaniu ponowić je ustnie, o czem rozstrzyga Sejm bez rozprawy zwykłą większością głosów obecnych posłów, w razie jeżeli wniosek taki uzyskał poparcie 15 posłów.

Spis petycyj i petycyje mające być podane w całej osnowie zamieszcza się w stenograficznych sprawozdaniach z rozpraw Sejmu i w protokole obrad sejmowych.

Popieranie ustne petycyj jak niemniej ich odczytywanie jest niedopuszczalne.

Marszałek otwiera rozprawę.

Przemawia p. Skołoszewski stawiając poprawkę, aby w miejsce ostatniego ustępu §. 78, proponowanego przez komisję, umieścić następujący ustęp:

„Odczytywanie petycyi jest niedopuszczalne, Marszałek może wyjątkowo zezwolić na krótkie ustne poparcie petycyi“.

Po poparciu powyższej poprawki p. Skołyśzewskiego i zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca, który poprawkę tę przyjmuje.

Izba uchwała §. 78. zgodnie z wnioskiem komisji z uwzględnieniem poprawki p. Skołyśzewskiego, przyjętej przez sprawozdawcę, a odczytanej przez Marszałka.

Sprawozdawca czyta :

§. 79.

Komisja obradująca nad przedmiotem, którego tyczą się także petycje przekazane jej do rozpatrzenia, winna sprawozdaniem o tym przedmiocie i wnioskami w niem zawartymi objąć zarazem petycje, tyczące się tego przedmiotu.

Skoro komisja ukończyła obrady nad pewnym przedmiotem, może wniesić, aby petycje tyczące się tego przedmiotu były od dnia po ukończeniu obrad Komisji przekazane Wydziałowi krajowemu do załatwienia.

O wniosku takim, niewymagającym poparcia, rozstrzyga Sejm bez rozprawy.

Izba bez rozprawy uchwała § 79 zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta :

§. 80.

Petycje niezadowolone przez Sejm do końca sesji przekazuje Marszałek Wydziałowi krajowemu do urzędowania.

Izba bez rozprawy uchwała §. 80 zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta :

VIII. Protokoły i stenograficzne sprawozdania.

§. 81.

Z każdego posiedzenia Sejmu musi spisać protokół urzędnik Wydziału krajo-

wego, przydzielony w tym celu przez Marszałka do kancelaryi sejmowej.

Protokoły obrad sejmowych zawierają potwierdzenie obecności posłów w liczbie do powzięcia uchwały dostatecznej, treść udzielonych Sejmowi po myśli postanowień §. 37 reg. zawiadomień, wnioski wzięte pod obrady w dosłownym brzmieniu i z wymienieniem wnioskodawców, sformułowane pytania i wnioski poddane pod głosowanie, wyniki głosowania i wyborów, niemniej zapadłe uchwały.

Nazajutrz po posiedzeniu protokół złożony w biurze sejmowym przez 24 godzin służyć ma posłom do przejrzania.

Jeżeli w ciągu następnego posiedzenia po upływie tego terminu nie zgłoszono uwag czy zarzutów co do treści protokołu, uważa się protokół za przyjęty.

Uwagi, niemniej zarzuty co do treści protokołu ma poseł przedstawić Marszałkowi, żądając sprostowania, a Marszałek ma to sprostowanie zarządzić, skoro przekona się, że jest uzasadnione.

Jeżeli Marszałek odmawia żądaniu sprostowania, poseł ma prawo wystąpić na najbliższem posiedzeniu Sejmu z wnioskiem o sprostowanie protokołu, przytaczając dosłownie dotyczący ustęp protokołu oraz żądane sprostowania, a Izba uchwałą swą powziętą zwykłą większością obecnych posłów bez poprawy o tem rozstrzyga, jeżeli wniosek o sprostowanie poparło 20 posłów.

Protokół ma być sprawdzony (§. 5), podpisany przez Marszałka i dwóch sekretarzy, następnie do księgi protokołów wciągnięty, wydrukowany i posłom rozdany. Jeżeli co do treści protokołu uczyniono w terminie wyżej przepisany uwagi lub zarzuty, podpisanie protokołu ma nastąpić dopiero po ich rozstrzygnięciu przez Marszałka, a względnie przez Sejm.

Protokół posiedzenia ostatniego przed odroczeniem lub zamknięciem Sejmu ma być na temże posiedzeniu odczytany, spra-

wdzony i po zatwierdzeniu przez Sejm podpisany przez Marszałka i dwóch sekretarzy.

Protokół obrad posiedzenia tajnego powinien być w czasie trwania tegoż posiedzenia spisany, sprawdzony i przez Sejm zatwierdzony.

Sejm uchwała, czy taki protokół ma być ogłoszony lub nie.

Izba bez rozprawy uchwała §. 81 wraz z nagłówkiem zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 82.

Z rozpraw sejmowych mają być ułożone przez biuro stenografów sprawozdania stenograficzne, a następnie wydrukowane.

Te sprawozdania winny przedstawiać wiernie i dokładnie cały przebieg postępowania w Sejmie

Stenograficzne sprawozdania winny najdalej do 8 godzin po zamknięciu posiedzenia być złożone w kancelaryi sejmowej dla przejrzenia przez posłów, następnie sprawdzone (§. 5) i po trzech dniach oddane do druku. Wydawanie posłom poza obręb kancelaryi sejmowej oryginału stenogramu przemówień jest zabronione.

Wniesione na posiedzeniach Sejmu wnioski, przedłożenia rządowe i Wydziału krajowego, również sprawozdania Komisji, które były przedmiotem rozpraw, będą zebrane w osobnym zbiorze, wydrukowane i jako załączniki do stenograficznych sprawozdań dołączone.

Każdy z posłów otrzymuje jeden oprawny egzemplarz sprawozdań stenograficznych z załącznikami.

Marszałek otwiera rozprawę.

Przemawia p. ks. Stojalowski, stawiając poprawkę, aby w trzecim ustępie

opuścić ostatnie zdanie od słów: „Wydawanie posłom“ aż do „jest zabronione“.

Izba powyższą poprawkę p. ks. Stojalowskiego popiera.

Przemawia p. Skolyszewski.

Przemawia p. Kramarczyk.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca, poczem Izba uchwała §. 82 zgodnie z wnioskiem komisji z wyłączeniem ostatniego zdania w trzecim następie od słów: „Wydawanie posłom“ aż do „jest zabronione“. Następnie uchwała Izba powyższe zdanie z godnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

IX. Stosunek na zewnątrz.

§. 83.

Pisma wychodzące ze Sejmu podpisuje Marszałek i jeden z sekretarzy.

Izba bez rozprawy uchwała §. 83 wraz z nagłówkiem zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 84.

Deputacye nie będą przypuszczane na posiedzenia Sejmu i Komisyj (§. 41 st. kr. ust. z dnia 26. lutego 1861 dz. p. p. Nr. 1).

Izba bez rozprawy uchwała §. 84 zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 85.

Wysłanie deputacyi Sejmu do Najwyższego Dworu nastąpić może tylko po uzyskaniu zezwolenia Jego c. i k. Apostolskiej Mości (§. 41 st. kr. ust. z dnia 26. lutego 1861 dz. p. p. Nr. 1).

Marszałek proponuje Sejmowi członków deputacyi i liczbę tychże, Sejm zaś rozstrzyga.

Deputacyi przewodniczy Marszałek lub tegoż zastępca, a w razie przeszkody obydwu ten członek deputacyi, którego członkowie bezwzględnią większością głosów obiorą przewodniczącym.

Izba bez rozprawy uchwała §. 85 zgodnie z wnioskiem komisyi.

Sprawozdawca czyta :

§. 86.

Sejm zaopatruje deputacyę podług okoliczności potrzebną instrukcyą, a w danym wypadku adresem; Marszałek wydaje jej pismo wierzytelne.

Izba bez rozprawy uchwała §. 86 zgodnie z wnioskiem komisyi.

Sprawozdawca czyta :

§. 87.

Sejmowi nie wolno znosić się z reprezentacyą żadnego innego kraju koronnego, ani też wydawać obwieszczeń (§§. 40 i 41 st. kr. ust. z dnia 26. lutego 1861 dz. p. p. Nr. 1).

Izba bez rozprawy uchwała §. 87 zgodnie z wnioskiem komisyi.

Sprawozdawca czyta :

§. 88.

Sejm krajowy uchwała, w jaki sposób rozprawy sejmowe ogłaszane być powinny.

Rozprawy te wraz z protokołami z posiedzeń mają być przez Namiestnika do najwyższej wiadomości podane (§ 40. st. kr. u. z dnia 26. lutego 1861 dz. p. p. Nr. 1).

Izba bez rozprawy uchwała §. 88 zgodnie z wnioskiem komisyi.

Sprawozdawca czyta :

§. 89.

Postanowienia niniejszego regulaminu, o ile ze statutu krajowego i ustawy wy-

borecznej są wyjęte, mogą tylko w drodze ustawodawczej być zmienione lub zniszczone.

Zmiany lub zniesienia reszty postanowień tego regulaminu uchwała Sejm w drodze samoistnych wniosków, lub na podstawie przedłożenia Wydziału krajowego większością dwóch trzecich głosów obecnych posłów.

Do samoistnych wniosków lub przedłożenia Wydziału krajowego w sprawie zmiany lub uchylenia postanowień tego regulaminu nie mogą być zastosowane przewidziane w §. 69 reg. skrócenia co do formalnego postępowania.

Izba bez rozprawy uchwała §. 89 zgodnie z wnioskiem komisyi.

Sprawozdawca czyta :

§. 90.

Regulamin niniejszy wchodzi w życie z początkiem sesyi następnej po uchwaleniu go przez Sejm. Z tym dniem przestaje obowiązywać prowizoryczny regulamin, przyjęty uchwałą sejmową z dnia 27. listopada 1865, oraz wszelkie uchwały Wysockiego Sejmu powzięte w sprawie regulaminu, a w szczególności z dnia 27. kwietnia 1866, 20. września 1866, 27. października 1869, 13. października 1874, 7. kwietnia 1876, 11. października 1878, 22. października 1881, 28. października 1889, 27. marca 1899, 9. lipca 1901.

Izba bez rozprawy uchwała §. 90 zgodnie z wnioskiem komisyi.

Sprawozdawca czyta :

R e g u l a m i n

dla Sejmu krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

Izba bez rozprawy powyższy tytuł uchwała.

Marszałek odczytuje następującą rezolucję p. ks. Wesolińskiego:

Wzywa się Wysoki Rząd, by posłom sejmowym udzielał rocznych kart kolejowych na tych samych warunkach, jak posłom do Parlamentu przynajmniej w obrębie kraju.

i poddaje rezolucję tę do poparcia.

Izba powyższą rezolucję p. ks. Wesolińskiego popiera, a następnie bez rozprawy uchwała.

Marszałek odczytuje rezolucję p. Pinińskiego.

Poleca się Wydziałowi krajowemu, ażeby wziął pod bliższą rozwagę kwestyę sformułowania zasady §. 50 projektu regulaminu i sprawozdanie w tej sprawie Sejmowi przedłożył.

Izba rezolucję powyższą p. Pinińskiego popiera, a następnie bez rozprawy uchwała.

Przemawia p. Stapiński i stawia następującą rezolucję:

Wzywa się Wydział krajowy, aby wziął pod rozwagę wprowadzenie „korespondencyi sejmowej“.

Izba powyższą rezolucję p. Stapińskiego popiera, a następnie bez rozprawy uchwała.

Marszałek oznajmia, iż podczas rozprawy ogólnej postawił p. Głabiński wniosek, który podaje do poparcia; wniosek p. Głabińskiego opiewa: aby trzecie czytanie uchwały przyjmującej regulamin sejmowy odłożyć do chwili, kiedy projekt reformy wyborczej postawiony zostanie na porządku dziennym.

Izba powyższy wniosek p. Głabińskiego popiera, a następnie bez rozprawy wniosek ten odrzuca.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania uchwalonego w drugim czytaniu re-

gulaminu sejmowego bez czytania, Izba regulamin ten uchwała w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje:

Propozycya Wydziału kraj. w sprawie wyboru 3 członków Rady nadzorczej Banku krajowego i 1 zastępcy członka tejże Rady.

Sprawozdawca p. Pilat uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania odczytuje następującą propozycję Wydziału krajowego:

Wysoki Sejm raczy wybrać:

I. Członkami Rady nadzorczej Banku krajowego na kadencję poczynającą się w dniu 1. stycznia 1907 r. pp.:

Dra Stefana Fedaka,

Stanisława Jędrzejowicza,

Karola hr. Scipiona.

II. Zastępcą członka Rady nadzorczej Banku krajowego na tę samą kadencję p. p.:

Dra Augusta Łozińskiego.

Marszałek otwiera rozprawę.

Przemawia p. Buynowski, stawiając wniosek o odroczenie wyboru.

Izba powyższy wniosek p. Buynowskiego popiera.

Przemawia p. Stapiński.

Po zamknięciu rozprawy i wrzeczeniu się głosu przez sprawozdawcę Izba wniosek p. Buynowskiego uchwała.

Następuje:

Wybór członka Wydziału krajowego z kuryi gmin wiejskich.

Marszałek zaprasza do komisji skrutacyjnej pp. Wursta, Kuryłowicza, Kramarczyka i ks. Bohaczewskiego.

Sekretarz p. Urbański odezytuje spis posłów z kurji małej własności.

Posłowie oddają kartki, a po oddaniu kartek, Marszałek wzywa skrutatorów do przeprowadzenia skrutynium.

Podezas skrutynium Izba przystępuje do następnego punktu porządku dziennego, którym jest:

Trzecie czytanie ustawy łowieckiej.

Sprawozdawca poseł Laskowski odczytuje uchwalony w drugim czytaniu następujący projekt ustawy.

U s t a w a

z dnia 1907, którą wydaną zostanie ustawa łowiecka dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje:

Art. I.

Dołączona ustawa łowiecka dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem wchodzi w życie w trzy miesiące po ogłoszeniu jej w dzienniku ustaw krajowych.

Z tą samą chwilą tracą moc obowiązującą dotychczasowe ustawy i rozporządzenia, odnoszące się do przedmiotu niniejszej ustawy, a w szczególności ustawa z dnia 5. marca 1897 Nr. 71 Dz. u. i rozp. kraj.

Art. II.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi rolnictwa i Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

Ustawa łowiecka

dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

I. Prawo polowania i jego wykonywanie.

A) Postanowienia ogólne.

§. 1.

Prawo polowania polega na wyłącznem uprawnieniu do hodowania, wyszukiwania, ścigania, zabijania i przywłaszczenia sobie łownej zwierzyny i dzikiego ptactwa, jak również przywłaszczenia oddzielnych z niej części użytecznych, jak zrzuconych rogów i t. p. Odnośnie do dzikiego ptactwa mieści w sobie prawo polowania także wyłączne uprawnienie do przywłaszczenia zniesionych jaj.

§. 2.

Zwierzyną łowną są w rozumieniu niniejszej ustawy: jeleni i daniel, kozica, sarna, zając, dziki królik i borsuk. Z ptaków: głuszcze, cietrzew, jarząbek, pardwa i kuropatwa, przepiórka, chręściel (derkacz), bażant, drop, czajka, słonka, dubelt, krzyk, siewka, kulik i rozmaite tegoż gatunki, kurki wodne, łyska, nurki, dziki łabędź, dzika gęś, wszelkie gatunki dzikich kaczek i dzikich gołębi.

Również obcokrajowe odmiany łownej zwierzyny i ptaków, o ileby wprowadzone do kraju dla hodowli łowieckiej utrzymywały się i mnożyły, będą za zwierzynę łowną w rozumieniu tej ustawy uważane.

§. 3.

Prawo polowania przywiązane jest do własności gruntu, służy więc każdoczesnemu posiadaczowi gruntu.

Co do wykonywania prawa polowania jest właściciel tego prawa w myśl postanowień niniejszej ustawy albo uprawnionym do samoistnego wykonywania go, to jest do swobodnego rozstrzygnięcia o sposobie wykonywania swego prawa polowania (już to we własnym zarządzie, już to przez wdzierżawienie i t. p.), albo też ograniczonym w swobodnem rozstrzygnięciu o spo-

sobie wykonywania tego prawa w myśl postanowień §. 7. niniejszej ustawy.

§. 4.

Uprawnienie do samoistnego wykonywania polowania służy:

1. Posiadaczowi nieprzerwanej powierzchni gruntu, która wynosi co najmniej 115 hektarów.

Jeśli posiadłość taka składa się przeważnie z ról, łąk lub ogrodów, natenczas do wykonywania na niej samoistnie polowania wystarcza powierzchnia 60 hektarów.

Obojętną jest rzeczą, czy posiadłość taka należy do osoby fizycznej, czy prawnej, do jednej lub więcej osób. Również nie stanowi różnicy, czy owe grunta leżą w jednej gminie lub miejscowości lub też, czy rozciągają się na terytorya kilku gmin, względnie miejscowości.

Stare koryta rzek, pozostałe po przeprowadzonych robotach regulacyjnych, jak również tory kolejowe i drogi publiczne nie mogą jednak w żadnym razie stanowić same przez się samoistnego okręgu polowania.

2. Gminie jako takiej, jeśli grunta stanowiące majątek lub dobro gminy, położone bądź to w obrębie gminy, bądź w obrębie innych gmin, stanowią nieprzerwaną powierzchnię, co najmniej 115 względnie 60 hektarów, bez względu na rodzaj kultury tych gruntów.

Gminy mające takie grunta winny jednak wykonywanie samoistne polowania na tych gruntach albo wydzierżawiać łącznie lub podzielnie, jednak nie w mniejszych obszarach niż 60 ha, albo zlecić wykonywanie tego polowania ustanowionemu myśliwemu. Ustanowienie myśliwego winno nastąpić w myśl §§. 14, 23 i 35—40 niniejszej ustawy.

3. Posiadaczom sąsiadujących ze sobą bezpośrednio parcel o łącznej powierzchni przynajmniej 115 względnie 60 ha, którzy

w tym celu zawrą ze sobą dobrowolną umowę i o niej polityczną władzę powiatową uwiadomią.

§. 5.

Za nieprzerwaną w myśl postanowień §. 4. należy uważać powierzchnię gruntu wtedy, gdy poszczególne części gruntu powierzchni tę stanowiące tak są względem siebie położone, iż można się dostać z jednej części na drugą, nie przechodząc przez grunta należące do innego posiadacza.

Drogi publiczne, koleje żelazne, rzeki, potoki i kanały, przerywające powierzchnię gruntów, jako też wody stojące, w części lub w całości swej położone w obrębie tej powierzchni, nie tworzą w niej przerwy, a nawet wyspy, położone na wodach publicznych, należy uważać za złączone z gruntami nadbrzeżnymi. Cudze drogi prywatne o tyle nie stanowią przerwy w powierzchni gruntów, o ile posiadacz tychże gruntów ma na nich służebność drogi.

§. 6.

Uprawnienie do wykonywania samoistnie prawa polowania służy też posiadaczom zwierzyńców, to jest powierzchni gruntów o dowolnej wielkości, przeznaczonych do hodowania zwierzyny, a skutecznie i trwale zabezpieczonych przeciw wydostawaniu się zwierzyny na grunta sąsiednie.

Prawo wykonywania samoistnie polowania służy posiadaczowi zwierzyńca jedynie na gruntach, stanowiących zwierzyńiec.

Spory, czy jakaś powierzchnia gruntu ma być uważaną za zwierzyńiec w znaczeniu powyższego postanowienia, rozstrzyga polityczna Władza powiatowa.

§. 7.

Wszelkie inne grunta, położone w obrębie gminy miejscowej i na obszarze dworskim z tą gminą jedną miejscowość stanowiącym, które nie mają rozmiarów i wa-

runków określonych w §§. 4 i 6, albo też co do których samoistne wykonywanie prawa polowania nie zostało zgłoszone (§. 9. ustęp końcowy), stanowią okręg polowania zbiorowego.

Wykonywać prawo polowania w okręgach polowania zbiorowego można:

1. albo przez wydzierżawienie polowania w okręgu;
2. albo przez powierzenie wykonywania polowania ustanowionemu myśliwemu,

w obu wypadkach na rzecz posiadaczy gruntów, stanowiących okręg zbiorowego polowania.

Przy wydzierżawieniu polowania w okręgu zbiorowego polowania jako też przy ustanawianiu myśliwego dla wykonywania polowania zastępuje posiadaczy gruntów w skład okręgu zbiorowego polowania wchodzących reprezentacja gminna, a jeżeli okręg zbiorowego polowania obejmuje także grunta położone w obrębie obszaru dworskiego, reprezentacja gminna wraz z przełożonym obszaru dworskiego. W takim wypadku ma tak reprezentacja gminna jak i przełożony obszar dworskiego przedkładać powiatowej Władzy politycznej wnioski w sprawie sposobu wykonywania prawa polowania w okręgu.

B) Ustanowienie okręgów polowania.

§. 8.

Okręgi samoistnego polowania (§. 4.), jako też okręgi polowania zbiorowego (§. 7.) ustanawia polityczna Władza powiatowa po wysłuchaniu Wydziału powiatowego na podstawie przedłożonych jej dowodów, że istnieją warunki samoistnego, względnie zbiorowego polowania.

Żądający ustanowienia okręgu polowania na podstawie umowy (§. 4₃) winni są nadto przedłożyć pisemny układ zawartej między nimi o utworzenie z ich sąsiadują-

cych gruntów samoistnego okręgu polowania.

Ustanowienia okręgu dokonywa Władza każdym razem na najbliższy okres dzierżawny polowania.

Dzierżawny okres polowania trwa zwyczajnie lat 6. Jedynie w wypadkach, w których reprezentacja gminna względnie reprezentacja gminna wraz z przełożonym obszaru dworskiego wniosie u politycznej Władzy powiatowej przed upływem przedostatniego roku bieżącego okresu dzierżawnego z uzasadnionych powodów podanie o przedłużenie okresu dzierżawy, może e. k. Namiestnictwo zarządzić przedłużenie co najwyżej do lat dwunastu. Przeciw takiemu przedłużeniu rekurs nie ma miejsca

§. 9.

Najpóźniej na sześć miesięcy przed upływem bieżącego okresu dzierżawy ogłosi polityczna Władza powiatowa w miejscu swej siedziby tudzież we wszystkich gminach i obszarach dworskich powiatu edykt, którym wezwie posiadaczy gruntów, rozszczęgających sobie prawo do samoistnego wykonywania polowania w myśl postanowień §§. 4. i 6. na nadchodzący okres dzierżawny polowania, by zgłosili swe roszczenia w ciągu 6 tygodni u politycznej Władzy powiatowej.

Zgłoszenie może być uczynionem albo w formie podania do politycznej Władzy powiatowej albo w formie protokolowanego oświadczenia, a w jednym czy w drugim wypadku winien względnie winni (§. 4₃) starający się dołączyć szkic sytuacyjny dotyczącej powierzchni gruntów. Przy następnym aktach ustanowienia okręgów samoistnego polowania wystarcza powołanie się na poprzednio wniesione zgłoszenie.

Polityczna Władza powiatowa ma zbadać zgłoszenie, w razie potrzeby przeprowadzić dochodzenia, a następnie projekt podziału powiatu na okręgi polowania przedłożyć Wydziałowi powiatowemu. Po wysłuchaniu opinii Wydziału powiatowego ustanawia i ogłasza polityczna Władza po-

wiatowa okręgi polowania samoistnego stosownie do postanowień §. 4. i 6. i okręgi polowania zbiorowego stosownie do postanowienia §. 7.

Niezgłoszenie w terminie przepisany w edyktie żądania o ustanowienie okręgu samoistnego polowania pozbawia posiadacza względnie posiadaczy powierzchni gruntów mającej warunki określone w §. 4. prawa wykonywania polowania samoistnie na przeciąg okresu dzierżawnego i ma ten skutek, że niezgłoszone grunta wcielone będą do okręgów polowania zbiorowego.

§. 10.

Przeciw ustanowieniu okręgu polowania mogą być wniesione zarzuty w ciągu 4 tygodni do politycznej Władzy powiatowej.

Polityczna Władza powiatowa zbada wniesione zarzuty i po ewentualnem przeprowadzeniu dochodzeń wyda orzeczenie, zasięgnąwszy — o ile chodziło o zmianę już ustanowionego podziału — opinii Wydziału powiatowego.

§. 11.

Przy ustanawianiu okręgów polowania, czy to samoistnych (§. 4. i 6.), czy zbiorowych (§. 7.), winna polityczna Władza powiatowa — o ile tylko nie sprzeciwia się temu względ na racjonalne wykonywanie polowania — uwzględnić wniesione w ciągu 6 tygodni od ogłoszenia edyktu (§. 9) następujące życzenia gmin i obszarów dworskich:

a) gdy posiadacze gruntów, którym w myśl §. 4. służy prawo wykonywania samoistnie polowania, chcą swe grunta przyłączyć i to na cały najbliższy okres dzierżawny do okręgu polowania zbiorowego, a gmina się na to zgadza;

b) gdy dwie lub więcej gmin, tudzież posiadacze obszarów dworskich, przydzielonych w myśl §. 7. do okręgu polowania zbiorowego, żądają zgodnie ustanowienia

dla nich na najbliższy okres dzierżawny wspólnego okręgu polowania zbiorowego;

c) gdy gmina lub pojedynczy właściciele gruntów zażądają włączenia w obręb spółki terytorjalnej (§. 4₃) gruntów bezpośrednio się z tym obrębem łączących.

Tak samo winna polityczna Władza powiatowa uwzględnić żądania gmin lub obszarów dworskich, domagające się rozdzielenia okręgów polowania, któreby miały być ustanowione, jeśli uwzględnienie tych żądań jest usprawiedliwione stosunkami miejscowymi, a zwłaszcza, jeśli różnorodność polowania za takim podziałem przemawia, a żaden z okręgów, mających powstać z podziału, nie będzie obejmował mniejszej powierzchni gruntów, niż 115 względnie 60 hektarów.

W wypadkach wyjątkowych może Władza przyłączyć ze względu na kulturę łowiecką niektóre parcele, n. p. remizy, łązy, kępy i t. p., do okręgu samoistnego polowania, chociaż te parcele z tymże okręgiem nie stanowią nieprzerwanej powierzchni (§. 4.), jeżeli tylko należą do tego samego posiadacza i leżą w tej samej gminie miejscowej.

§. 12.

Przy ustanawianiu okręgów polowania zbiorowego może polityczna Władza powiatowa celem odpowiedniego zaokrąglenia przylegających (sąsiednich) do siebie okręgów polowań zbiorowych, po wysłuchaniu interesowanych reprezentacji gminnych, a względnie przełożonych obszarów dworskich, odłączyć poszczególne części od jednego okręgu zbiorowego polowania, a przyłączyć je do drugiego takiegoż okręgu. Wskutek takich odłączeń nie może jednak powierzchnia żadnego okręgu zbiorowego polowania być mniejszą niż 115 względnie 60 hektarów.

§. 13.

O wszelkich sprawach dotyczących ustanawiania okręgów polowania, tudzież

o zmianach w określeniu granic tych okręgów orzeka w pierwszej instancji polityczna Władza powiatowa po wysłuchaniu Wydziału powiatowego, w drugiej i ostatniej instancji c. k. Namiestnictwo po wysłuchaniu Wydziału krajowego.

C) Wykonywanie prawa polowania.

§. 14.

Na okręgach polowania zbiorowego może być wykonywane prawo polowania na rzecz właścicieli gruntów, stanowiących okręg polowania zbiorowego, albo przez wydzierżawianie polowania na całym okręgu, wyjąwszy niżej przewidziane wyjątki (§§. 16. i 17.) i to w drodze publicznej licytacyi lub bez licytacyi z wolnej ręki (§§. 16. i 17.), albo przez ustanowienie myśliwego uprawnionego do wykonywania polowania (§§. 35 - 40.).

Posiadacze sąsiadujących ze sobą parcel o łącznej powierzchni 115 względnie 60 ha, którym przyznanem zostało w myśl §. 4₃ wykonywanie samoistnego polowania, wykonywać mogą to prawo albo przez wydzierżawianie polowania albo przez ustanowionych w odpowiedniej ilości myśliwych.

Uchwały posiadaczy gruntów, wchodzących w skład okręgu samoistnego prawa polowania wykazywane być winny politycznej władzy powiatowej w sposób wiarygodny.

Posiadacze gruntów wchodzących w skład samoistnego okręgu polowania ustanowionego na podstawie §. 4₃ obowiązani są w celu znoszenia się z władzami ustanowić wspólnego pełnomocnika.

§. 15.

Celem wydzierżawienia prawa wykonywania polowania w okręgu zbiorowego polowania winna reprezentacya gminy, w której obrębie leży okręg polowania, a jeśli w skład tego okręgu wchodzi grunta poło-

żone w obrębie obszaru dworskiego, winna reprezentacya gminy łącznie z przełożonym obszaru dworskiego ustanowić warunki główne wydzierżawienia polowania, jak: cenę wywołania, wysokość wadyum, termin i miejsce odbycia licytacyi. Wniosek swój w tej sprawie winna reprezentacya gminna przedłożyć politycznej Władzy powiatowej najdalej w miesiąc po doręczeniu jej prawomocnego orzeczenia tej Władzy o ustanowieniu okręgu polowania zbiorowego. W tym samym terminie winien też przełożony obszar dworskiego, którego grunta wchodzi w skład okręgu zbiorowego polowania, przedstawić politycznej Władzy powiatowej swój wniosek w sprawie warunków wydzierżawienia polowania, jeśli się nie zgadza na warunki przedłożone przez reprezentacyę gminną.

Polityczna Władza powiatowa rozstrzyga o przedłożonych wnioskach i ustala warunki wydzierżawienia bez dalszego odwołania, przyczem jednakże nie może niżyc wniosków co do ceny wywołania i co do wysokości wadyum uczynionych przez reprezentacyę gminną a ewentualnie przez reprezentacyę gminną w porozumieniu z przełożonym obszaru dworskiego, należącego do okręgu zbiorowego polowania. Jeśli po upływie miesiąca od doręczenia orzeczenia prawomocnego o ustanowieniu okręgu polowania zbiorowego wnioski reprezentacyi gminy, a względnie i przełożonego obszaru dworskiego nie zostały przedłożone, polityczna Władza powiatowa sama ustanawia warunki wydzierżawienia.

§. 16.

Jeżeli okręg polowania zbiorowego nie ma 115 względnie 60 hektarów powierzchni, natenczas prawo zadzierżawienia polowania w tym okręgu służy tym, którzy są uprawnieni do wykonywania prawa polowania w graniczących z tym okręgiem okręgach samoistnego lub zbiorowego polowania. Dzierżawa przyznaną będzie temu z nich, który ofiaruje najwyższy czynsz dzierżawny.

Polityczna Władza powiatowa wyznaczy uprawnionym do polowania w graniczących okręgach samoistnego lub zbiorowego polowania odpowiedni termin prekluzyjny do oświadczenia się, czyli chcą korzystać z prawa wydzierżawienia polowania w owym okręgu polowania zbiorowego i jaki czynsz ofiarują. Jeżeliby żaden z owych uprawnionych nie chciał korzystać z rzezonego prawa lub gdyby ofiarowane czynsze nie odpowiadały czynszowi dzierżawnemu najbliższego okręgu polowania zbiorowego, wydzierżawionego w drodze publicznej licytacji z uwzględnieniem możliwych różnic, w warunkach miejscowych, natenczas polityczna Władza powiatowa przydzieli ów okręg polowania zbiorowego, mający mniej niż 115 względnie 60 hektarów, do jednego z przyległych lub najbliższych okręgów polowania zbiorowego i oznaczy dlań wysokość czynszu dzierżawnego, uwzględniając wniesione oferty (ustęp pierwszy) po wysłuchaniu właściwej reprezentacji gminnej, a ewentualnie także przełożonego obszaru dworskiego tudzież uprawnionego do polowania w okręgu, do którego przydzielenie ma nastąpić, o ile ten ostatni okręg już został wydzierżawionym.

§. 17.

Jeśli okręg polowania zbiorowego wynosi więcej, niż 115 względnie 60 hektarów i jeżeli część tego okręgu niemająca tego rozmiaru:

a) otoczona jest w całym swym obwodzie okręgiem samoistnego polowania, istniejącym w myśl §. 4., albo

b) takim okręgiem samoistnego polowania oddzieloną jest od reszty okręgu polowania zbiorowego w ten sposób, że do niej bez przekroczenia granic gminy nie można się dostać inaczej, jak tylko przez grunta należące do okręgu polowania samoistnego, względnie drogami przez te grunta prowadzącymi,

natenczas służy posiadaczowi otaczającego okręgu samoistnego polowania prawo

wydzierżawienia polowania na wspomnianej części (enklawie) okręgu polowania zbiorowego na przypadający okres dzierżawny przed wszystkimi innymi bez licytacji. Czynsz za ową przestrzeń wypadnie z obliczenia, przyjmując w niem za podstawę czynsz dzierżawny uzyskany za jeden hektar najbliższego okręgu polowania zbiorowego, wydzierżawionego przez publiczną licytację.

W razie szczególnych stosunków, z powodu których taki wymiar nie jest odpowiedni, ma czynsz dzierżawny oznaczyć polityczna Władza powiatowa po wysłuchaniu reprezentacji gminnej (przełożonego dworskiego) i posiadacza okręgu samoistnego polowania.

Jeżeli enklawa jest otoczona w sposób określony w alinie 1. (lit. a), względnie oddzieloną (lit. b) kilkoma okręgami samoistnego polowania, natenczas służy prawo pierwszeństwa dzierżawy przedewszystkiem posiadaczowi okręgu samoistnego polowania, graniczącego z enklawą na dłuższej przestrzeni. Gdyby skutek wykonania prawa pierwszeństwa do dzierżawy okręg polowania zbiorowego zmaleć miał poniżej 115 względnie 60 hektarów powierzchni, wówczas prawo pierwszeństwa dzierżawy tylko wtedy może być zrealizowane, jeśli uprawniony posiadacz okręgu samoistnego polowania obejmie wraz z enklawą w dzierżawę także polowanie na pozostałej części okręgu polowania zbiorowego. Co do wymiaru czynszu dzierżawnego za tę pozostałą część okręgu obowiązują te same postanowienia, jak co do samej enklawy.

Polityczna Władza powiatowa wyznaczy interesowanym posiadaczom okręgów samoistnego polowania odpowiedni termin prekluzyjny do oświadczenia się, czy chcą korzystać z określonego w poprzednich ustępach prawa pierwszeństwa do dzierżawy

§. 18.

Po ustanowieniu okręgów polowania samoistnego i zbiorowego zarządza poli-

tyczna Władza powiatowa wydzierżawienie prawa wykonywania polowania w okręgach polowania zbiorowego (§. 7.) na czas ustanowionego okresu dzierżawy, na podstawie publicznej licytacji.

Czynności te przeprowadza naczelnik gminy w poręczonym zakresie działania ewentualnie w porozumieniu z przełożonym obszaru dworskiego. Wyjątkowo może polityczna Władza powiatowa publiczną licytację prawa wykonywania polowania w okręgach polowania zbiorowego sama przeprowadzić w siedzibie swego urzędu, lub przez delegowanego urzędnika w gminie.

W miastach, rządzących się własnymi statutami i w 30 miastach, podlegających ustawie z 13. marca 1889 r. Nr. 24 Dz. u. kr., zarządzi magistrat wydzierżawienie tego prawa.

Akt wydzierżawienia jako też w szczególności protokół licytacyjny sporządzony być ma według wzoru ustanowionego przez Namiestnictwo.

§. 19.

Polityczna Władza powiatowa (Magistrat) ogłosi natychmiast po ustanowieniu okręgów polowania licytację polowania zbiorowego. Obwieszczenie o mającej się odbyć licytacji zawierać ma potrzebne dane o polowaniu, które ma być wydzierżawionem, jako to: granice okręgu polowania, czas trwania dzierżawy, cenę wywołania, wysokość mającego się złożyć wadium, termin i miejsce odbycia licytacji.

Ogłoszenie licytacji rozpowszechnić należy w sposób w miejscowości tej praktykowany, a jeżeli się spodziewać można osiągnięcia przez to większego czynszu dzierżawnego, także i w jednej z gazet w powiecie najbardziej rozpowszechnionej.

O terminie i miejscu odbyć się mającej licytacji należy zawiadomić jednocześnie dotyczącą Zwierzchność gminną i obszar dworski, jako też Wydział powiatowy, któremu służy prawo wysłać na swój koszt delegata.

§. 20.

Do dzierżawy okręgu polowania zbiorowego dopuszczone być mogą: osoby fizyczne, Skarb państwa, tudzież Towarzystwa myśliwskie, istniejące na podstawie zatwierdzonych przez władze statutów. Dopuszczeni być nie mogą do dzierżawy polowania zbiorowego:

a) małoletni;

b) czeladź, tudzież ubodzy wspierani przez zakłady dobroczynne, albo z fundusów gminnych;

c) umysłowo chorzy i notoryczni pijacy;

d) osoby, co do których zachodzą przeszkody w uzyskaniu karty na broń i karty myśliwskiej w myśl cesarskiego patentu z 24. października 1852 Nr. 223 Dz. p. p. i §. 92. niniejszej ustawy;

e) na czas trzech lat po odbyciu kary ten, kto uznany był winnym zbrodni przeciw bezpieczeństwu osoby lub mienia;

f) na czas trzech lat po odbyciu kary ten, który wedle §. 335. ustawy karnej uznany był winnym przestępstwa przeciw bezpieczeństwu życia z powodu nieostrożnego obchodzenia się z bronią palną, albo też przekroczenia kradzieży, względnie udziału w tejsze;

g) na czas dwuletni ten, kto ukarany został za przekroczenie przepisów o ochronie zwierzyny.

§. 21.

Na podstawie aktu licytacji przyznana będzie dzierżawa okręgu polowania zbiorowego temu, kto najwyższą cenę dzierżawną zaoferuje, przyczem nie mogą być uwzględnione oferty tych osób, które według §. 20. wykluczone są od dzierżawy.

§. 22.

Przeciw aktowi licytacji służy interesowanym prawo odwołania się do c. k. Namiestnictwa w ciągu dni 14.

Jeżeli przeciw przyznaniu polowania odwołanie zostanie wniesione i uwzględnione, należy zarazem orzecz unieważnienie licytacji i zarządzić ponowne wydzierżawienie polowania w okręgu polowania zbiorowego.

Pomimo wniesionego odwołania się przeciw przyznaniu dzierżawy okręgu polowania zbiorowego, prawo wykonywania tego polowania pozostaje aż do ostatecznego rozstrzygnięcia przy tym, który się utrzymał przy licytacji, jeżeli dzierżawa prawa polowania została już przez niego w myśl § 24. objętą.

Jeżeli polityczna Władza powiatowa żadnemu z licytantów nie przyzna dzierżawy polowania, a przeciw temu wniesiono odwołanie, Władze do tego powołane aż do ostatecznego rozstrzygnięcia postąpią tak, jak gdyby polowanie w danym okręgu nie było wydzierżawione (§§. 23. i 35—40.).

§. 23.

Jeżeli wydzierżawienie polowania zbiorowego przy pierwszej licytacji za cenę wywołania nie przyjdzie do skutku, Władza wydzierżawiająca ogłosi w terminie nieprzekraczalnym 30-dniowym powtórna licytację, zniżając odpowiednio cenę wywołania, nie niżej jednak niż o 25°/o.

W razie zaś, gdyby i powtórna licytacja spełzła na niczem i nikt żadnego czynszu nie ofiarował, polityczna Władza powiatowa po wysłuchaniu wniosków Zwierzchności gminnej, względnie przełożonego obszaru dworskiego przystąpi po porozumieniu z Wydziałem powiatowym do ustanowienia myśliwego dla wykonywania prawa polowania w okręgu (§§. 7. i 35.).

§. 24.

Dzierżawca polowania winien złożyć kaucyę w wysokości jednorocznego czynszu i czynsz dzierżawny na rok pierwszy, najpóźniej w dni 14 po przyznaniu dzierżawy, a to pod rygorem utraty wadyum na rzecz uprawnionych i rozwiązania dzierżawy.

Dzierżawa prawa polowania nie może być objętą przed złożeniem kaucyi i jednorocznego czynszu.

Kaucya ma być złożona w gotówce lub w książeczkach kas oszczędności względnie w papierach publicznych pupilarne bezpieczeństwo dających podług kursu bieżącego i ma być deponowaną we właściwym c. k. Urzędzie podatkowym. Czynsz dzierżawny ma być złożonym do rąk politycznej Władzy powiatowej.

Kaucya jest poręką za grzywny, na które może być skazanym dzierżawca okręgu polowania zbiorowego, dalej za koszta urzędowych czynności, odnoszących się do polowania przezeń dzierżawionego, jeżeli na zwrot ich będzie zasądzony, wreszcie za czynsz dzierżawny i wypełnienie innych zobowiązań w nmowie przyjętych.

Jeżeliby zatem w ciągu trwania dzierżawy kaucya w jakibądź sposób została zmniejszoną poniżej jednorocznego czynszu, polityczna Władza powiatowa poleci dzierżawcy uzupełnić ją w ciągu 14 dni do pierwotnej wysokości, pod rygorem rozwiązania umowy.

W cztery tygodnie po upływie okresu dzierżawy, lub po jej wcześniejszem rozwiązaniu kaucya zwróconą będzie dzierżawcy o ile w całości, lub w części nie zostanie zatrzymaną na cele, dla których zabezpieczenia służyła.

§. 25.

Roczny czynsz dzierżawny na następnne lata składać ma dzierżawca polowania na cztery tygodnie przed rozpoczęciem roku dzierżawnego do rąk politycznej Władzy powiatowej.

Jeżeli czynsz dzierżawny nie zostanie złożony w oznaczonym czasie, ma polityczna Władza powiatowa wezwać dzierżawcę do zapłaty z oznaczeniem dni 14 i z zagrożeniem rozwiązania dzierżawy i utraty kaucyi.

§. 26.

Polityczna Władza powiatowa ma w przeciągu 4 tygodni po każdorazowym złożeniu rocznego czynszu dzierżawnego zarządzić rozdział kwoty czynszowej między poszczególnych właścicieli gruntów do okręgu polowania zbiorowego włączonych, w stosunku do powierzchni ich posiadłości gruntowych.

Wyplata ma być dokonana z reguły za pośrednictwem Zwierzchności gminnej przy ewentualnym równoczesnym przesłaniu przełożonemu obszarowi dworskiemu przypadającej na ten obszar kwoty.

Kwoty niepodjęte przez uprawnionych w przeciągu trzech miesięcy po należytem ogłoszeniu w gminie przepadają na rzecz kasy gminnej.

§. 27.

Dzierżawę polowania zbiorowego może polityczna Władza powiatowa uznać za rozwiązana, skoro dzierżawca :

1. nie złoży w oznaczonym terminie kaucyi, względnie uzupełnienia tejże, albo czynszu dzierżawnego (§§. 24 i 25);

2. nie zastosuje się do przepisów ustawy o nadzorze polowania (§. 40) i o tępieniu szkodliwej zwierzyny (§. 54);

3. dopnie się innego przekroczenia niniejszej ustawy;

4. utraci zdolność uzyskania karty myśliwskiej.

W 14 dni po prawomocności orzeczenia zarządzi polityczna Władza powiatowa, a przeprowadzi Zwierzchność gminna wydzierżawienie na nowo polowania zbiorowego na podstawie wniosków przedłożonych przez reprezentację gminną a ewentualnie i przez przełożonego obszarowi dworskiego (§. 15).

§. 28.

Bez zezwolenia politycznej Władzy powiatowej nie wolno pod nieważnością zadzierżawionego polowania w całości, ani w

części poddzierżawiać innym osobom, czy to za zapłatą, czy też z zastrzeżeniem udziału w dochodach.

§. 29.

Spadkobiercy dzierżawców prawa polowania mogą za zezwoleniem politycznej Władzy powiatowej, jeżeli się o to najpóźniej w dwa miesiące po śmierci spadkodawcy do niej zgłoszą, wykonywać je przez cały pozostały czas dzierżawy, jeżeli posiadają warunki wymagane od dzierżawców i wykonawców polowania.

W razie niezgłoszenia się, lub gdy polityczna Władza powiatowa uzna ich za nieodpowiednich do wykonywania prawa polowania, zarządzonem będzie ogłoszenie nowej licytacji.

§. 30.

Jeżeli w ciągu okresu dzierżawnego powstanie okręg w §. 4. określony, to uprawnienie do samoistnego wykonywania polowania na tym okręgu zaczyna się dopiero z najbliższym okresem dzierżawnym. Jeżeli jednak części takiego okręgu polowania samoistnego położone są w różnych okręgach polowania zbiorowego, których okresy dzierżawne upływają w różnych terminach, w takim razie nowo powstały okręg może być uznany za okręg polowania samoistnego dopiero przy ustanowieniu okręgów polowania tej gminy, w której okres dzierżawny najpóźniej upływa.

Tymczasem pozostają poszczególne części nowo powstałego okręgu polowania samoistnego wcielone do odpowiednich okręgów polowania zbiorowego.

§. 31.

Gdyby w ciągu okresu dzierżawnego jakaś posiadłość gruntowa, uznana na ten okres za okręg polowania samoistnego po myśli §. 4., przeszła częściami na kilku właścicieli, pozostaje w mocy uprawnienie do wykonywania samoistnego polowania odnośnie do tych części posiadłości,

które zawsze jeszcze mają wymogi przepisane w §. 4.

Natomiast owe części podzielonej posiadłości gruntowej, które już nie odpowiadają tym wymogom, równie jak wogóle wszelkie posiadłości gruntowe stanowiące okręgi polowania samoistnego, które w czasie okresu dzierżawnego utracą rozmiar powierzchni, wymagany dla okręgów polowania samoistnego, określony w §. 4., albo też nieprzerwaną ciągłość powierzchni w rozumieniu §. 5., ma polityczna Władza powiatowa na żądanie reprezentacji gminnej, względnie przełożonego obszaru dworskiego, dalej dzierżawcy okręgu polowania lub innego interesowanego wcielić do okręgu polowania zbiorowego na resztę okresu dzierżawnego, chyba, że kto wystąpi z uzasadnionem prawem pierwszeństwa dzierżawy w myśl postanowień §§. 16 i 17.

§. 32.

Jeżeli okręg polowania samoistnego, którego posiadacz dzierżawił okręg polowania zbiorowego na podstawie §. 16 albo enklawę na podstawie §. 17, utracił właściwość okręgu granicznego (sąsiedniego) lub otaczającego ów okręg, czy też enklawę, względnie utracił właściwość okręgu oddzielającego okręg samoistnego polowania, natenczas na żądanie reprezentacji gminnej, względnie przełożonego obszaru dworskiego, dzierżawcy okręgu polowania zbiorowego lub innych interesowanych, winna polityczna Władza powiatowa wydzierżawić ten okręg polowania zbiorowego na resztę okresu dzierżawnego drogą licytacji, względnie winna włączyć enklawę do okręgu polowania zbiorowego, o ile czy to w jednym, czy drugim wypadku nie zostanie podniesione i uzasadnione z innej strony prawo pierwszeństwa dzierżawy w myśl §§. 16 i 17.

§. 33.

Jeśli w ciągu okresu dzierżawnego powstaną samoistne polowania w §. 6 określone, odpadają terytoria dotyczące,

zaraz z chwilą powstania warunków wykonywania samoistnego polowania, od polowania wydzierżawionego przez Władzę w okręgu polowania zbiorowego. Jeżeli zaś jaki okręg straci charakter okręgu samoistnego polowania w myśl postanowień §. 6, natenczas może polityczna Władza powiatowa na żądanie reprezentacji gminnej, względnie przełożonego obszaru dworskiego, dzierżawcy okręgu polowania zbiorowego albo innych interesowanych wcielić ten były zwierzyniec na resztę okresu dzierżawnego do okręgu polowania zbiorowego, o ile nie podniesiono i nie uzasadniono prawa pierwszeństwa dzierżawy w myśl §. 17.

§. 34.

Polityczna Władza powiatowa może za zgodą Rady gminnej przedłużyć dzierżawę okręgu polowania zbiorowego po ukończeniu się okresu dzierżawnego, a to bez licytacji, pozostawiając dotychczasowego dzierżawcę na dalsze 6 lat przy dzierżawie, jeżeli dzierżawca wniesie o to prośbę przynajmniej na 3 miesiące przed upływem trwającej jeszcze dzierżawy i zobowiąże się opłacać czynsz wyższy przynajmniej o 10% od dotychczasowego.

§. 35.

Wykonywanie prawa polowania w okręgu polowania zbiorowego może być wyjątkowo poruczonem myśliwemu (§§. 7 i 23), którego ustanawia polityczna Władza powiatowa na wniosek reprezentacji gminnej a względnie także obszaru dworskiego, wchodzącego w skład tegoż okręgu i po wysłuchaniu zdania Wydziału powiatowego.

Myśliwego do wykonywania polowania należy ustanowić, jeżeli wydzierżawienie polowania nie przyszło do skutku na 2-krotnej licytacji z braku oferentów gotowych niszczać jakikolwiek czynsz dzierżawny.

Uchwała Reprezentacji gminnej winna wymienić przynajmniej 3 kandydatów

na myśliwego, lub też tyle tern kandydatów, ilu myśliwych w myśl uchwały ma być ustanowionych. Jeśli w skład okręgu wchodzi grunta położone na obszarze dworskim, winien przełożony obszaru dworskiego przedłożyć i ze swej strony wniosek i odpowiednie terna.

O wniosku rozstrzyga po wysłuchaniu zdania Wydziału powiatowego polityczna Władza powiatowa i to zarówno co do tego, ilu myśliwych należy ustanowić jako też kto ma być ustanowionym myśliwym.

Od rozstrzygnięcia Władzy politycznej może zarówno reprezentacja gminna, jak przełożony obszar dworskiego wnieść odwołanie w ciągu dni 14 od dnia doręczenia im orzeczenia władzy.

§. 36.

Władza może ustanowić myśliwym w myśl §. 35. osobę nie wykluczoną od prawa wydzierżawiania polowania (§. 20.), o której powiatowej Władzy politycznej jest wiadomem, że posiada odpowiednie wiadomości i daje rękojmię należytego wywiązywania się z obowiązków.

§. 37.

C. k. Namiestnik wyda po wysłuchaniu opinii Wydziału krajowego w drodze rozporządzenia przepisy o wykonywaniu prawa polowania przez myśliwych, określające bliżej także wymogi co do kwalifikacyi osób, które mogą być ustanowione takimi myśliwymi.

§. 38.

Władza ustanawia myśliwego na czas trwania okresu dzierżawnego (§. 8.).

Ustanowiony myśliwy (względnie kilku myśliwych) wykonywa prawo polowania na korzyść właścicieli gruntów, wchodzących w skład okręgu polowania.

Reprezentacja gminy ewentualnie w porozumieniu z przełożonym obszaru dworskiego prowadzi rachunki przychodów

i rozchodów wykonywanego prawa polowania na podstawie danych dostarczonych przez myśliwego i zestawia roczny obrachunek z końcem każdego roku kalendarzowego. Z przychodów winny być pokryte: koszta wykonywania polowania, to jest umówione z myśliwym wynagrodzenie, zwrot kosztów urzędowych czynności odnoszących się do polowania w okręgu i zwrot szkód wynikłych z polowania i przez zwierzynę wyrządzonych.

Obrachunek roczny, stwierdzony przez Reprezentację gminną i ewentualnie przełożonego obszaru dworskiego winna reprezentacja gminna przedłożyć politycznej władzy powiatowej i poddać do wiadomości posiadaczy gruntów wchodzących w skład okręgu zbiorowego polowania najpóźniej po koniec miesiąca stycznia następującego roku. Obrachunek winien obejmować rozdział nadwyżki przychodów, jeśli ją wykazuje, między posiadaczy gruntów wchodzących w skład okręgu, a dokonany w stosunku do powierzchni gruntów każdego posiadacza, lub też rozdział braku (deficytu) wykazanego obrachunkiem, a dokonany również w stosunku do powierzchni gruntów. Wypadające z tego obrachunku dopłaty winni posiadacze gruntów, wchodzących w skład okręgu polowania, złożyć do kasy gminnej w ciągu 14 dni od doręczenia im dotyczącego wezwania.

Zarzuty przeciw obrachunkowi, względnie przeciw wezwaniu do zapłacenia, mogą interesowani wnieść w ciągu dni 14 od dnia doręczenia obrachunku do politycznej Władzy powiatowej. Polityczna Władza powiatowa rozstrzyga o takich zarzutach, a przeciw jej orzeczeniu niema dalszego odwołania.

§. 39.

Jeśli wykonywanie prawa polowania przez myśliwego nie odpowiada postanowieniom ustawy, lub jeśli ten sposób wykonywania tego prawa nie jest korzystnym dla interesowanych albo dla interesów rolniczych, lasowych i łowieckich, natenczas

na wniosek politycznej Władzy powiatowej po wysłuchaniu Wydziału powiatowego może e. k. Namiestnictwo w porozumieniu z Wydziałem krajowym albo polecić zaprzestać tej formy wykonywania prawa polowania, albo zarządzić zmianę osoby myśliwego. W pierwszym razie winna reprezentacja gminna, a ewentualnie także przełożony obszar dworskiego podjąć kroki w celu wydzierżawienia polowania (§. 15.).

II. Przepisy policyi łowieckiej.

A) Nadzór nad polowaniem.

§. 40.

Uprawnieni do samoistnego polowania jako też dzierżawcy polowania zbiorowego, względnie ustanowieni myśliwi, winni najpóźniej w 3 miesiące po ogłoszeniu niniejszej ustawy ustanowić dla nadzoru i ochrony polowania straż łowiecką w odpowiedniej liczbie osób i przedstawić je do zatwierdzenia i zaprzysiężenia władzy politycznej powiatowej.

§. 41.

Co do warunków zatwierdzenia i zaprzysiężenia straży łowieckiej obowiązuje ustawa z d. 4. września 1892 (Dz. ust. kr. Nr. 74).

§. 42.

Zaprzysiężona i zatwierdzona straż łowiecka ma prawo podczas wykonywania swej służby nosić broń myśliwską.

Jeżeli straż łowiecka nosi przepisane dla niej odznaki, wtedy uważana będzie jako straż publiczna, w myśl ustawy państwowej z d. 16. czerwca 1872 (Nr. 84 Dz. u. p.).

B) Przepisy o ochronie zwierzyny.

§. 43.

Nikomiu nie wolno łowić lub zabijać kóz (sarn) od 1. listopada do 31. sierpnia.

łań od 1. października do 31. lipca, kozic od 15. stycznia do 30. września, kozłów (rogaczy) od 1. marca do 31. maja, jeleni od 1. stycznia do 31. lipca, zajęcy od 1. lutego do 30. września, jarząbków od 1. lutego do 31. sierpnia, cietrzewi i głuszców kugutów od 20. maja do 31. sierpnia, kuropatw od 1. grudnia do 15. sierpnia, bażantów od 1. stycznia do 15. sierpnia, przepiórek i dzikich gołębi od 1. listopada do 1. sierpnia, dropi i pardw od 15. kwietnia do 31. lipca, ptactwa błotnego, mianowicie: krzyków, dubeltów, kulonów, batalionów od 15. kwietnia do 30. czerwca; ptactwa wodnego, mianowicie: dzikich gęsi i dzikich kaczek od 15. kwietnia do 15. czerwca; świstaka, cieląt jelenich, spiczaków sarnich. tudzież samce cietrzewi i głuszców przez cały rok.

Przepis ten nie stosuje się do polowań: zarządzanych w zamkniętych zwierzyńcach.

§. 44.

Wyjątkowo za poprzedniemi uwiadomieniem powiatowej Władzy politycznej dozwala się łowienia żywych okazów zwierzyny i ptactwa użytkowego, wybierania jaj z gniazd, a młodzieży z legowisk w czasie do łowienia zakazanym, lecz tylko w celu dalszej hodowli i ochrony podczas srogiej zimy.

§. 45.

Polityczna władza powiatowa w porozumieniu z Wydziałem powiatowym może po zasięgnięciu zdania krajowego Towarz. łowieckiego:

a) zarządzić nawet w porze ochronnej wystrzelanie pewnej ilości sztuk zwierzyny uznanej za łowną, jeżeli zmniejszenie tego rodzaju zwierzostanu jest pożądanem w interesie gospodarstwa rolnego, leśnego, lub łowieckiego;

b) wyjątkowo na rok 1 zezwolić na późniejsze rozpoczęcie, albo wcześniejsze

zamknięcie pory ochronnej dla pewnych rodzajów zwierzyny w poszczególnych, albo wszystkich okręgach polowania w powiecie, jeżeli tego wymagać będą szczególniejsze względy miejscowe, klimatyczne lub kłęski elementarne;

e) zamknąć zupełnie, lecz najwyżej na lat 2, polowanie w niektórych albo we wszystkich okręgach polowania w powiecie na pewnego rodzaju zwierzynę i ptactwo łowne, którym w tej okolicy zagraża wyępienie.

W razie zupełnego zamknięcia polowania w ciągu dwóch ostatnich lat dzierżawy polowania zbiorowego, może sobie dzierżawca tego polowania rościć pretensye do odpowiedniego opustu czynszu dzierżawnego.

§. 46.

Sprzedaż łownej zwierzyny przez handlarzy odbywać się może tylko za okazaniem świadectwa jej pochodzenia. Świadectwa takie z podaniem gatunku i ilości zwierzyny wydawać będą uprawnieni do wykonywania prawa polowania, lub ich pełnomocnicy ze swego okręgu myśliwskiego.

§. 47.

Po upływie dni 14 od rozpoczęcia się czasu ochronnego i podczas dalszego trwania tego czasu nie wolne objętej ochroną zwierzyny żywej czy zabitej w całości, lub w częściach sprzedawać na składach, targowicach, w restauracyach, lub w inny jakibądź sposób.

Sprowadzający tego rodzaju zwierzynę i ptactwo z zagranicy, albo ze zwierzynców zamkniętych winni przy sprzedaży jej wykazywać się świadectwem jej pochodzenia. Formę tego świadectwa przepisze c. k. Namiestnictwo w drodze rozporządzenia.

Sprzedaż zwierzyny łownej i ptactw ubitych z polecenia Władzy w myśl postanowienia §. 45., jak również zwierzyny

skonfiskowanej w myśl §. 81. może się odbywać jedynie po wykazaniu się świadectwem pochodzenia zwierzyny, stwierdzonym przez właściwą Władzę powiatową.

C) Właściwe przepisy policyi łowieckiej.

§. 48.

Bez zezwolenia uprawnionego do polowania nie wolno nikomu chodzić ze strzelbą po okręgu polowania, z wyjątkiem osób urzędownie do tego npoważnionych.

Kto wbrew temu zakazowi spotkany zostanie przez strażnika łowieckiego ze strzelbą na obszarze polowania, poza drogami służącymi za publiczną komunikację, winien jest na żądanie tegoż oddać mu strzelbę, którą strażnik łowiecki ma natychmiast złożyć u politycznej Władzy powiatowej.

§. 49.

W czasie od wiosny aż do ukończenia zniw nie wolno bez zezwolenia właściciela po polach zasianych lub zasadzonych ani polować, ani psami tropić zwierzyny i ptactwa.

Z pod tego zakazu wyjęte są pola obsiane moharem, dalej zasadzone ziemniakami, albo w rzędowy sposób burakami, lub innymi w dalekich odstępach uprawianymi ziemiopłodami.

Polować kouno na polach obsianych i łąkach wolno tylko za zezwoleniem właściciela gruntu.

§. 50.

W najbliższem otoczeniu t. j. odległości 100 metrów od zabudowań nie wolno tropić i ścigać zwierzyny, ani do niej strzelać.

Również nie wolno bez zezwolenia właściciela przy wykonywaniu prawa polowania wchodzić do ogrodów znajdujących się w pobliżu domów i zabudowań gospo-

darskich, jeżeli te są ogrodzone lub w inny sposób odgraniczone.

Nie wolno polować na gruntach stanowiących ementarze lub grobowce rodzinne.

§. 51.

Zakazanem jest polować w niedzielę i święta uroczyste.

§. 52.

Do chwytania zwierząt łownych nie wolno zastawiać żelazek, łapek i innych przyrządów samochwytnych, tudzież zakładać trutek. Nie wolno użytkującemu z polowania ścigać zwierzyny, która na jego obszarze zraniona przeszła do obcego obszaru.

§. 53.

Uprawnionemu do polowania i jego służbie łowieckiej wolno w odległości nie bliższej niż 300 metrów od zabudowań gospodarskich i 30 metrów od drogi publicznej zabijać obce koty i psy, włączące się po polach lub lesie.

Psów noszących kaganiec nie wolno zabijać.

§. 54.

Na właścicieli samoistnych okręgów myśliwskich, dzierżawców polowań oraz ustanowionych myśliwych wkłada się obowiązek tępienia o każdej porze niedźwiedzi, wilków, rysi, żbików i dzików.

W razie stwierdzonego zaniedbania tego obowiązku władza polityczna zarządzi w jak najkrótszym czasie po poprzednim upomnieniu tępienie wymienionej zwierzyny na koszt uprawnionych do polowania przez ustanowione ze swego ramienia osoby.

Władza ta może również w takim wypadku dzierżawę polowania zbiorowego za rozwiązana uznać (§. 27.) względnie przedłożyć c. k. Namiestnictwu wnioszek o zarządzenie zmiany osoby myśliwego (§. 39.)

Wykazane koszty nadzoru i tępienia wyżej wymienionej zwierzyny ściągnie polityczna władza powiatowa w drodze egzekucji politycznej.

§. 55.

Dziki i zwierzęta groźne dla bezpieczeństwa osób, oraz dla bezpieczeństwa inwentarzy gospodarskich, trzymać wolno tylko w zwierzyńcach zabezpieczonych zupełnie przeciw wydostaniu się stamtąd zwierząt na zewnątrz.

§. 56.

Zwierzyną szkodliwą są w rozumieniu niniejszej ustawy oprócz wymienionych w §. 54. także lisy, kuny leśne i domowe, tchórze i łasice, wiewiórki, chomiki, wydry, wszelkie gatunki orłów, sokół, białozór, sokół wędrowny, raróg, kobuz, drzemlik, kania wielka, kania czarna, jastrząb, krogulec, błotnik (rybołówka trzeinnik), czapla siwa, mewa siwa, puchacz, dzierzba, sroka, kruk i gawron.

Tępienie wymienionej zwierzyny szkodliwej jest okowiazkiem uprawnionych do wykonywania polowania i ustanowionych przez nich strażników łowieckich.

Tylko wybieranie jaj wymienionych wyżej ptaków szkodliwych i wybieranie młodych z gniazda, jak również wykopywanie i zabieranie lisów z jamy, oraz zabijanie i zabieranie dzików, niedźwiedzi, rysiów, żbików, kun, tchórzów, łasie, chomików jest każdemu na swoim gruncie, jak również na miejscach stanowiących dobro publiczne dozwolone.

Właściciel sadu lub ogrodu położonego w pobliżu domów lub zabudowań gospodarczych, a otoczonego stałym ogrodzeniem utrzymanym w takim stanie, iż w zwykłych warunkach uniemożliwia przedostanie się zwierzyny, może zabijać i zabierać sobie zające i króliki, któreby dostały się w obręb takiego ogrodzenia.

Nadto z pomiędzy zwierzyny łownej może właściciel gruntu zabijać zapadłe na

gruncie w stadach dzikie gęsi i kaczki, które się wówczas stają jego własnością.

O ile uprawnionemu do rybołówstwa służą dalej idące prawa, osądzić należy według przepisów o rybołówstwie na wodach śródlądowych.

§. 57.

Za szkody wyrządzone w ziemiopłodach przez niedźwiedzie i dziki odpowiedzialni są właściciele samoistnych okręgów myśliwskich i dzierżawcy polowań zbiorowych w granicach swoich okręgów myśliwskich.

Tylko w razie, gdyby przyległe do samoistnego okręgu polowania okręgi polowania zbiorowego nie były wydzierżawione i wykonywanie prawa polowania na nich było w rękach ustanowionych myśliwych, odpowiadają właściciel względnie właściciele (§. 4₃) samoistnego okręgu za szkody zrażdzone przez wymienioną zwierzynę w odległości do 500 metrów od granic obszaru leśnego swego okręgu na terytorium polowania zbiorowego.

Mogą jednak zażądać od politycznej władzy powiatowej upoważnienia do tępienia zwierzyny szkodliwej na całej powierzchni graniczących, a nie wydzierżawionych okręgów polowań zbiorowych i władza ma niezwłocznie upoważnienia takiego udzielić.

W razie gdyby dzierżawca polowania zbiorowego, względnie właściciel samoistnego okręgu graniczącego z niewydzierżawionym okręgiem polowania zbiorowego zapłacił w roku tytułem wynagrodzenia za szkody wyrządzone przez wymienioną zwierzynę kwotę większą, niż dwukrotny czynsz dzierżawny, względnie większą niż trzecią część opłacanego ze stanowiącej samoistny okręg powierzchni podatku gruntowego i widocznem było, że właściciele lub dzierżawcy jednego lub kilku graniczących okręgów polowania obowiązku tępienia szkodliwej zwierzyny należycie nie wykonują,

może właściciel lub dzierżawca polowania zażądać od władzy zastosowania przepisów §. 54. i polityczna władza powiatowa jest w takim wypadku obowiązana ustanowić swój nadzór i straż łowiecką w celu tępienia szkodliwej zwierzyny na koszt opieszalych właścicieli lub dzierżawców.

§. 58.

Każdy posiadacz gruntu może w obrębie swego obejścia domowego używać dla tępienia szkodliwej zwierzyny (§. 54.), oraz lisów, kun, techorzów i łasic, żelazek, łapek i innych przyrządów samochwytnych, winien jednak przy tem zachować wszelkie ostrożności, by nie spowodować niebezpieczeństwa dla ludzi i zwierząt pożytecznych, winien też ustawić odpowiednie łatwo dostrzegalne znaki ostrzegające.

Nadto winien posiadacz gruntu, zamierzający korzystać z powyższego uprawnienia, uwiadomić o tem uprawnionego do polowania.

III. O szkodach wyrządzonych przez polowanie i przez zwierzynę.

A) O obowiązkach odszkodowania.

§. 59.

Uprawniony do wykonywania polowania ma obowiązek wynagrodzić według przepisów niniejszej ustawy :

a) szkodę wyrządzoną przy wykonywaniu polowania przez niego samego, jego personal łowiecki, nagonkę, gości myśliwych i przez konie i psy tych osób;

b) szkodę wyrządzoną przez zwierzynę szkodliwą w myśl §. 57. niniejszej ustawy ;

c) szkodę wyrządzoną w granicach swego okręgu polowania na gruncie i w płobach przez wszelką inną zwierzynę łowną, oraz szkodę wyrządzoną przez tęż zwierzynę w sadach i ogrodach (z wyją-

tkiem sadów i ogrodów w §. 56. określonych), szkółkach i drzewkach owocowych pod warunkami w §. 63. wyszczególnionymi, z wyjątkiem wszakże szkód wyrządzonych przez stada zapadłych dzikich gęsi i kaczek.

Jeżeli prawo do wykonywania polowania służy więcej osobom, odpowiadają one solidarnie za szkody wyrządzone przez polowania i przez zwierzynę.

Władza polityczna może zażądać od uprawnionych do wykonywania prawa polowania złożenia odpowiedniego zabezpieczenia na pokrycie szkód.

§. 60.

Za szkody wyrządzone przez wszelkiego rodzaju hodowaną zwierzynę, która się wydestanie ze zwierzynców zamkniętych, odpowiedzialni są ich posiadacze.

§. 61.

Każdy posiadacz gruntu ma prawo zabezpieczać swoje grunta przeciw wdzieraniu się zwierzyny; poczynione jednak w tym celu urządzenia nie mogą być przysposobione do łapania zwierzyny.

Wyjątki od tego przepisu zawiera §. 58.

Wolno również każdemu odstraszać i odpędzać zwierzynę od swoich gruntów przez urządzenie straszdeł, ogni nocnych i t. p., gdyby zaś wskutek takiej obrony zwierzę zraniło się lub zginęło, to uprawniony do polowania nie może domagać się odszkodowania.

§. 62.

Także uprawniony do polowania może cudze grunta, w obrębie swego okręgu polowania leżące, ubezpieczać od szkód, przez zwierzynę urządzanych, zapomocą odgrodzeń i innych środków ostrożności, jednak w taki sposób, aby ubezpieczenie to nie przeszkadzało posiadaczom w prowadzeniu gospodarstwa.

Pomimo to uprawniony do polowania odpowiada za szkodę, jeżeli nie dowiedzie, że cel tych urządzeń z winy poszkodowanego został udaremniony.

§. 63.

Szkody wyrządzone przez zwierzynę w sadach, ogrodach warzywnych i ozdobnych (z wyjątkiem sadów i ogrodów w §. 56. określonych), w szkółkach drzew, wreszcie na stojących pojedynczo młodych drzewkach mają być tylko wtedy wynagradzane, jeżeli się okaże, że szkoda nastąpiła mimo, że dla ochrony uszkodzonych przedmiotów właściciel poczynił takie urządzenia, które wśród zwykłych okoliczności szkodzie rzeczonyj zapobiedz są w stanie. Wzbronienie wstępu na grunta wskazane w ust. 2. §. 50. uważane być ma za zrzeczenie się wynagrodzenia szkody, która wyrządzoną być może na tych gruntach przez polowanie lub przez zwierzynę.

§. 64.

Przy ocenieniu wszelkiej szkody w ziemiopłodach zrzędzonej przez polowanie i zwierzynę należy przyjąć w rachunek tylko rzeczywistą stratę po potrąceniu kosztów, jakieby poszkodowany jeszcze ponieść musiał aż do zebrania plonów.

B) Postępowanie.

§. 65.

Wszelkie żądania wynagrodzenia szkód zrzędzonych przez polowanie i zwierzynę (§. 59.) zgłoszone być muszą przez poszkodowanego u uprawnionego do polowania, celem ugodowego załatwienia, bezpośrednio lub za pośrednictwem naczelnika gminy, który obowiązany jest do dni trzech wdrożyć między stronami postępowanie ugodowe. W razie nieprzyjścia do skutku w ciągu dni pięciu ugody rozstrzygają stanowczo i bez odwołania powoływane w każdym poszczególnym wypadku sądy rozjemcze.

§. 66.

Na wniosek Wydziału powiatowego po zasięgnięciu opinii interesowanych Zwierzchności gminnych zamianuje polityczna władza powiatowa dla poszczególnych grup okręgów myśliwskich w powiecie przewodniczących sądów rozjemczych i ich zastępców na przeciąg lat trzech, z terna przez Wydział powiatowy zaproponowanego.

W razie, gdyby Wydział powiatowy w wyznaczonym mu terminie najmniej 14 dni nie przedłożył wniosków, dokona nominacji polityczna Władza powiatowa według swego uznania, jednak po zasięgnięciu opinii interesowanych Zwierzchności gminnych.

Przewodniczący i jego zastępca mają być przed objęciem swych obowiązków przez polityczną władzę powiatową zaprzysiężeni.

Przewodniczący lub jego zastępca muszą być na terytorium danej grupy okręgów myśliwskich stale zamieszkalni.

§. 67.

Przewodniczący sądów rozjemczych względnie jego zastępca obowiązany jest w razie wniesienia do niego pisemnego lub ustnego doniesienia o szkodzie i niedojściu ugody wezwać natychmiast wyznaczonych przez obie strony mężów zaufania, z którymi ma w przeciągu 10 dni od doniesienia szkodę na miejscu zbadać i orzeczenie wydać, o ile za zgodą męża zaufania strony skarżącej nie uzna za potrzebne odroczyć stanowcze orzeczenie do czasu zbiorów.

W razie niedojścia do skutku sądu polubownego w przeciągu dni 10 z winy przewodniczącego ewentualnie jego zastępcy, wolno jest stronie poszkodowanej udać się na drogę prawa.

§. 68.

Poszkodowany ma równocześnie z doniesieniem o szkodzie wymienić przewo-

dniczącemu sądów rozjemczych swego męża zaufania.

Uprawniony do polowania ma wyznaczyć stałego swego męża zaufania, może go jednak za uwiadomieniem przewodniczącego sądów rozjemczych każdego czasu odwołać i innym zastąpić.

Jeżeli strona w przeciągu 5 dni od wezwania swego męża zaufania nie wyznaczy, lub jeżeli wyznaczony na wezwanie przewodniczącego się nie stawia, zamianuje członek sądu rozjemczego sam przewodniczący, o czym niezwłocznie stronę zawiadomi.

§. 69.

Zbadawszy szkodę na miejscu i stwierdziwszy istnienie szkody oraz rozstrzygnąwszy, czy szkoda istotnie przez polowanie lub zwierzynę w myśl §. 59. zrządzoną została, ma sąd rozjemczy orzec o wysokości wynagrodzenia.

Jeżeli między mężami zaufania stron porozumienie co do przyznania wynagrodzenia i co do wysokości tegoż nie nastąpi, orzeka przewodniczący sądu rozjemczego o przyznaniu wynagrodzenia według swego uznania, a o wysokości tegoż w granicach wniosków mężów zaufania.

Wolno jednak obu stronom zacząć wysokość przyznanego wynagrodzenia w drodze zwykłego sporu.

§. 70.

Do kwoty przyznanego odszkodowania doliczyć należy i wraz z nią ściągnąć kwotę kosztów urzędowania sądu rozjemczego i wynagrodzenia przewodniczącego za stracony czas.

W razie orzeczenia, że szkody niema, lub że szkoda nie przez polowanie lub zwierzynę (§. 59.) zrządzoną została, ponosi kosztą te wyłącznie ten, kto się o wynagrodzenie szkody upominał. Również skarżący ponosi całe kosztą w takim razie, jeżeli przyznane mu wynagrodzenie nie jest

wyższem od połowy kwoty, jaką mu strona przeciwna dobrowolnie ofiarowała.

§. 71.

Przyznana przez sąd rozjemczy kwota odszkodowania i kosztów winna być uiszczoną w ciągu dni 14 od daty orzeczenia sądu.

O przymusowe ściągnięcie tej kwoty zwrócić się należy do właściwego sądu, który ma postępowanie egzekucyjne zarządzić, o ile strona przeciwna nie wystąpiła w terminie dni 30-tu ze skargą o unieważnienie orzeczenia sądu rozjemczego z powodów przewidzianych w §. 595 procedury cywilnej.

§. 72.

Przewodniczący sądów rozjemczych wykluczonym być ma od orzekania w tych wypadkach, gdzie wchodzi w grę interes majątkowy osób z nim w pierwszym lub drugim stopniu spokrewnionych lub spowinowacanych, względnie interes osób, od których jest służbowo zawisłym. Obowiązki przewodniczącego sądu rozjemczego obejmie w takim wypadku zastępca przewodniczącego.

§. 73.

Szczegółowe przepisy o urzędowaniu sądów rozjemczych i o szacowaniu szkód, o wykluczeniu przewodniczących od orzekania, jak również o obliczaniu kosztów i wysokości dyet przewodniczących wyda po wysłuchaniu wniosków Wydziału krajowego e. k. Namiestnik.

C) Ugodowe unormowanie wynagrodzenia szkód.

§. 74.

Uprawnieni do polowania mogą zawierać z właścicielami gruntów dobrowolne umowy, określające obowiązek wynagradzania szkód wyrządzonych przez polowanie lub zwierzynę odmiennie od postanowień

niniejszej ustawy. Praw i roszczeń płynących z takich dobrowolnych umów mogą interesowani dochodzić i bronić jedynie na zwykłej drodze prawa.

IV. Ogólne postanowienia o Władzach i o postępowaniu niekarnem.

§. 75.

Wykonywanie niniejszej ustawy należy w miarę kompetencji, oznaczonej w poszczególnych przepisach, do sądów rozjemczych (§. 65.), do politycznej władzy powiatowej albo do Namiestnictwa.

Jeżeli gmina, której poruczoną jest polityczna administracja, posiada samodzielne polowanie w obrębie własnego obszaru gminnego, Namiestnictwo załatwia i rozstrzyga w pierwszej instancji wszystkie do tego samodzielnego polowania odnoszące się sprawy, w którychby gmina miała występować jako strona.

§. 76.

Rekurs przeciw orzeczeniu politycznej władzy powiatowej wnoszony być ma do Namiestnictwa, przeciw decyzji Namiestnictwa — wyjąwszy wypadki określone w 2 ust. §. 8. i w §. 13. — do Ministerstwa rolnictwa.

Rekurs należy w 14 dniach po doręczeniu orzeczenia wnieść pisemnie lub ustnie u władzy, która orzekła w pierwszej instancji.

§. 77.

Rekurs wcześniej wniesiony ma z góry skutek zawieszający, wyjąwszy wypadek w §. 22. przewidziany, albo też gdy względny b. pieczeństwa publicznego i uniknięcia możliwych szkód wymagają bezzwłocznego przeprowadzenia poleconych zarządzeń.

§. 78.

W wypadkach, w których porozumienie między polityczną władzą powiatową

a Wydziałem powiatowym nie przyszło do skutku, orzeka — wyjąwszy wypadek określony w §. 66. — c. k. Namiestnictwo po zasięgnięciu zdania Wydziału krajowego.

V. Przekroczenia i kary.

§. 79.

C. k. żandarmerya, zaprzysiężone strażę leśną, strażę myśliwską i strażę polową mają obowiązek czuwania nad przepisami niniejszej ustawy i podawania wszelkich dostrzeżonych przekroczeń do wiadomości politycznej Władzy powiatowej.

§. 80.

Przekroczenia tej ustawy, jako też rozporządzeń i szczegółowych zarządzeń na jej podstawie wydanych, mają być karane, o ile powszechna ustawa karna nie ma za stosowania, przez polityczną Władzę powiatową grzywną od 10 do 100 K. Grzywna ta podwyższoną być może w przypadku powtórnego przekroczenia, albo jeżeli przekroczenie pociągnęło za sobą znaczną szkodę aż do 200 K. W razie niewypłacalności skazanego należy grzywnę zamienić na karę aresztu, przyczem 10 K liczy się za jeden dzień aresztu.

W razie cięższych, przez dłuższy czas dokonywanych, albo powtarzanych wykroczeń przeciw niniejszej ustawie można zamiast grzywny orzec karę aresztu od 1 do 20 dni.

Grzywny wpływają do funduszu ubogich tej gminy, w której obrębie przekroczenie popełnionem zostało.

§. 81.

W wypadkach przekroczeń §§. 43., 44., 45. l. c), 46. i 47., których dopuszcza się sam uprawniony do polowania, względnie handlarz i właściciel restauracji, należy zarazem orzec utratę zwierzyny zło-

wionej albo zabitej, a względnie podanej na sprzedaż wbrew przepisowi.

Przy przekroczeniach §§. 52. i 58. orzec należy utratę zabranych przyrządów bez różnicy, czy są one własnością przestępcy lub nie

§. 82.

W razie zajęcia przyrządów zakazanych §§. 52. i 58. należy orzec bezwzględnie utratę tych przedmiotów, chociażby niemożliwym było dochodzenie i skazanie tych osób, które się nimi posługiwały.

§. 83.

Zwierzyna, strzelby i przyrządy, które uznane zostały za przepadłe, sprzedawane być mają przez polityczną Władzę powiatową w drodze publicznej licytacji na rzecz funduszu ubogich tej miejscowości, gdzie nastąpiło zajęcie. Przed sprzedażą jednak należy zakazane przyrządy uczynić niezdolnymi do dalszego użytku.

§. 84.

Z orzeczeniem karnem połączyć należy, o ile nie chodzi o wynagrodzenie szkód przez polowanie i zwierzynę wyrządzonych, także zobowiązanie do wynagrodzenia szkody przekroczeniem spowodowanej, jeżeli z powodu braku dostatecznego wyjaśnienia nie wypadnie odesłać pretenzji dotyczącej odszkodowania do sądów cywilnych.

Stronom interesowanym, mimo prawomocnych orzeczeń o odszkodowaniu, służy prawo udać się w tych sprawach na zwykłą drogę prawa.

§. 85.

Jeżeli po przekroczeniu myśliwskim w przeciągu 6 miesięcy, licząc od dnia spełnienia czynu, przestępca nie został pociągnięty do odpowiedzialności, wtedy następuje przedawnienie przekroczenia, co jednak nie uwalnia od obowiązku usunięcia trwającego stanu bezprawnego, jakie przekroczenie to spowodowało.

§. 86.

Co do właściwości politycznych władz do dochodzenia i karania przekroczeń niniejszej ustawy, co do terminów odwołania i co do odnośnego postępowania zastosowane być mają ogólnie obowiązujące przepisy w administracyjnem postępowaniu karnem.

O karach i w związku z niemi będących zwrotach szkód i kosztów rozstrzyga w najwyższej instancyi Ministerstwo spraw wewnętrznych w porozumieniu z Ministerstwem rolnictwa.

VI. Karty myśliwskie.

§. 87.

Nie wolno polować nikomu bez wydanej przez właściwą Władzę karty myśliwskiej, lub bez certyfikatu jej miejsce zastępującego.

Wzór karty myśliwskiej i certyfikatu ustanowi Namiestnictwo w drodze rozporządzenia.

§. 88.

Karty myśliwskie i certyfikaty wydaje polityczna Władza powiatowa, w której okręgu ubiegający się o nie w danej chwili przebywa.

Karty myśliwskie może polityczna władza powiatowa wydawać także osobom niezamieszkałym w Galicyi

§. 89.

Karta myśliwska wystawioną być może na rok, lub na trzy lata kalendarzowe.

Certyfikaty wydane będą zatwierdzonym i zaprzysiężonym strażnikom łowieckim na czas ustanowienia ich strzelcami.

Uprawnieni do polowania, którzy w myśl §. 41. al. 2. niniejszej ustawy przyjmą na siebie obowiązki dozorców polowania, nie mogą korzystać z certyfikatów (§. 91. al 2.).

§. 90.

Karta myśliwska ważna jest na cały obszar Księstwa Galicyi wyłącznie dla osoby, na której nazwisko opiewa, zawierać winna nieodłączną od niej fotografię właściciela, nie może więc komu innemu być odstąpiona: nie daje ona jednak prawa polowania bez zezwolenia uprawnionego do polowania.

Kartę powinni posiadacze w czasie wykonywania polowania zawsze mieć przy sobie i okazać ją na żądanie organu bezpieczeństwa.

§. 91.

Za roczną kartę myśliwską opłacić trzeba takse 10 koron, za trzyletnią 30 koron. Opłaty te wpływają do funduszu krajowego.

Certyfikaty wystawione według §. 89. nie podlegają opłacie taksy lecz polityczna Władza powiatowa odmówić ma wydania takich certyfikatów, jeżeli powziąć można podejrzenie, że zamierzone jest uchylenie się od obowiązku opłaty taksy.

§. 92.

Wystawienia karty myśliwskiej odmówić należy:

a) małoletnim, o ile o karty dla nich nie proszą ojcowie, albo opiekunowie;

b) czeladzi, tudzież ubogim, wspieranym przez zakłady dobroczynne, albo z funduszków gminnych;

c) umyślowo chorym i notorycznym pijakom;

d) osobom, co do których wykazane są prawne przeszkody uzyskania karty na broń;

e) na czas pięciu lat po odbyciu kary temu, kto uznany był winnym zbrodni przeciw bezpieczeństwu osoby lub mienia;

f) na czas trzech lat po odbyciu kary temu, który wedle §. 335. ustawy karnej

uznany był winnym przestępstwa przeciw bezpieczeństwu życia z powodu nieostrożnego obchodzenia się z bronią palną, albo też przekroczenia kradzieży, względnie udziału w tejsze;

g) na czas dwuletni temn, kto nkarany został za przekroczenie przepisów o ochronie zwierzyni.

Wydania certyfikatów strażnikom łowieckim odmówić należy w wypadkach pod lit. c), e), f) i g) wymienionych.

§. 93.

Kartę myśliwską odebrać należy bez zwrócenia zapłaconej za nią taksy, jeżeli po wystawieniu zajdzie, lub wiadomą się stanie co do osoby jej właściciela jedna z powyżej wymienionych (§. 92.) okoliczności wykluczających.

To samo stosuje się także do certyfikatów.

Izba uchwała cały projekt ustawy łowieckiej w trzecim czytaniu.

Następuje :

Sprawozdanie komisji bankowej o zamknięciu rachunków galicyjskiej Kasy Oszczędności we Lwowie za rok 1905 i 1906.

Sprawozdawca p. Staniszewski uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdanie Wydziału krajowego z dnia 19. lipca 1906 L. 68.009 i z dnia 13. sierpnia 1904 L. 73.698 o zamknięciach rachunkowych galic. Kasy oszczędności we Lwowie za rok 1905 i 1906.

II. Sejm ndziela zarządowi galic. Kasy oszczędności we Lwowie absolutoryum z rachunków tejsze Kasy za rok 1905 i 1906.

III. Sejm wzywa Wydział krajowy o polecenie Zarządowi galic. Kasy oszczędności, aby pod rygorem odmówienia absolutoryum zaniechał stanowczo dalszego lokowania funduszów wkładkowych na rachunku tak zwanych interesów w likwidacji.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej i nehwała oddzielnie oraz bez rozprawy powyższe wnioski I--III komisji, które p. sprawozdawca odczytuje.

Marszałek wzywa sekretarzy do odczytania wniosków nagłych.

Sekretarz p. Urbański czyta:

Wniosek nagły.

Wedle depezy telegraficznej nawicdził w dniu 10. października b. r. pożar gminę Pokuszyce powiatu sokalskiego, przy którym 28 gospodarstw stało się pastwą płomieni, a 132 dusz bez dachu i chleba.

Wskutek tego podpisani wnoszą :

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Poleca się Wydziałowi krajowemu, by z funduszu dyspozycyjnego przeznaczzonego na klęski elementarne w kwocie 500.000 koron pogorzelncom gminy Pokuszyca wydatnej pomocy udzielił.

Wnioskodawca :
Winc. Kraiński.

Sozański, Schnell, Sala, Bal, Szeptycki, Kozłowski, Trzecieski, Torosiewicz, Starzyński, Tyszkowski, Traczewski, L. Cieński, Wł. Czaykowski, A. Theodorowicz.

P. Wincenty Kraiński uzasadnia nagłość, a następnie uzasadnia sam wniosek, pod względem zaś formalnym wnosi na przekazanie tego wniosku Wydziałowi krajowemu z poleceniem dania pomocy pogorzelncom z kredytu na ten cel przeznaczonego.

Izba bez rozprawy uchwała nagłość powyższego wniosku p. Wincentego Kraińskiego.

skiego, a następnie również bez rozprawy uchwala przekazanie tego wniosku Wydziałowi krajowemu z poleceniem dania pomocy pogorzelncom z kredytu na ten cel przeznaczonogo.

Sekretarz p. Urbański czyta :

Wniosek nagły

posła Franciszka Kremy i towarzyszy.

W dniu z 1 na 2. października b. r. w nocy o godz. 11 wybuchł pożar z niewiadomej dotąd przyczyny w gminie Chwałowice powiat Tarnobrzeg i przy silnym wichrze spaliło się 31 zagród włościańskich.

Spaliły się stodoły ze zbożem, sterty, brogi doszczętnie, a nawet spaliło się niektórym gospodarzom bydło i konie. Dwa-dzieścia jeden gospodarzy, względnie rodzin bez dachu nad głową, prawie wszyscy nieubezpieczeni, bez utrzymania i życia tj. w nędzy i niedostatku.

Szkoda wynosi 101 tysięcy koron!!

Z tego powodu podpisani stawiają wniosek:

Sejm raczy uchwalić:

Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby z kwoty 500.000 koron, przyznanej na zapomogi z powodu klęsk elementarnych, stosowną kwotę gminie Chwałowice z pomocą przyjąć zechciał.

Wnioskodawca:
Franc. Krempa.

Stapiński, Skołyszewski, Potoczek, Korol, Ohrymowicz, Mogilnicki, Barabasz, Szmi-gielski, Oieśnicki, Hanczakowski, Bohaczewski, Kramarczyk, Bojko, Filip Włodek Huryk, Wilczkiewicz.

P. Krempa uzasadnia nagłość tego wniosku, a następnie uzasadnia sam wniosek, pod względem zaś formalnym wnosi na przekazanie tego wniosku Wydziałowi krajowemu z poleceniem udzielenia pomocy pogorzelncom z kredytu na ten cel przeznaczonego.

Izba bez rozprawy uchwala nagłość powyższego wniosku p. Kremy, a następnie również bez rozprawy uchwala przekazanie tego wniosku Wydziałowi krajowemu z poleceniem udzielenia pomocy pogorzelncom z kredytu na ten cel przeznaczonogo.

Sekretarz ks. Mazikiewicz czyta :

Wniosek nagły

posła Dra Korola i tow. o udzielenie zapomogi dla pogorzelnców gminy Wołoszczyzna powiatu bobreckiego.

Jeszcze w kwietniu r. b. pogorzało 60 gospodarstw we wsi Wołoszczyzna, bobreckiego powiatu.

Zgorzały wszystkie budynki mieszkalne i gospodarskie.

Pomimo upływu kilku miesięcy większa część tych nieszczęśliwych nie odbudowała jeszcze spalonych budynków, a tylko część za pożyczone pieniądze pobudowała domy mieszkalne, licząc na to, że w jesieni po żniwach z zebranych plonów będą mogli uzyskać fundusze na spłacenie zaciągniętych długów.

Tymczasem żniwa zawiodły, bo tego-roczne żniwa nie przyniosły spodziewanego dochodu, toż ci, którzy zaciągnęli długi nie są w stanie ich spłacić, a ci którzy chcieli uzyskać fundusze na budowę nie mają i teraz możliwości budynki pobudować.

Pomoc więc tu konieczna, bo pogorzelnicy pozostają bez dachu, wobec czego wnosimy:

Wysoki Sejm raczy przeznaczyć dla pogorzelnców wsi Wołoszczyzna powiatu bobreckiego odpowiednią zapomogę z funduszów krajowych.

We Lwowie dn. 10. października 1907.

Wnioskodawca:
Korol, w. r.

Szmigielski, Ochrymowicz, Effinowicz, J. Jaworski, Bojko, F. Włodek, Krempa, Barabasz, Staruch, Mogilnicki, Oleśnicki, Bo-

haczewski, Hanczakowski, Huryk, Wilczkiewicz.

P. Korol uzasadnia nagłość tego wniosku, a następnie uzasadnia sam wniosek, pod względem zaś formalnym wnosi na przekazanie tego wniosku Wydziałowi krajowemu z poleceniem udzielenia zapomogi z kredytu na ten cel przeznaczonemu.

Izba bez rozprawy uchwała nagłość powyższego wniosku p. Korola, a następnie również bez rozprawy uchwała przekazanie tego wniosku Wydziałowi krajowemu z poleceniem udzielenia zapomogi z kredytu na ten cel przeznaczonemu.

P. Wurst zdaje sprawę z wyniku skrutynii wyboru członka Wydziału krajowego z kuryi małej własności.

Głosowało 58 posłów. Absolutna większość 30. P. Hanczakowski otrzymał 20 głosów, a p. Ochrymowicz 37 głosów.

Maszalek stwierdza, iż członkiem wydziału krajowego wybrany został p. Ohrymowicz, a następnie wzywa sekretarza do odczytania dalszych wniosków nagłych.

Sekretarz p. ks. Mazikiewicz czyta:

W n i o s e k n a g ł y

posła ks. Bohaczewskiego i tow. w sprawie udzielenia bezzwrotnej zapomogi z funduszy krajowych dla pogorzalców wsi Poczapy powiatu złoczowskiego.

Dnia 6. października b. r. przy silnym wietrze pogorzało we wsi Poczapy powiatu złoczowskiego 8 gospodarstw z wszelkimi zapasami zboża. Wprawdzie budynki były asekurowane, lecz zboże nie, a przy obecnej drożyznie materiałów i ponieważ budynki trzeba pokryć blachą lub dachówką, przezimować i na wiosnę obsiać się to położenie pogorzalców jest straszne. Dlatego podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy odpowiednią zapomogę bezzwrotną z funduszy krajowych pogorzalcem wsi Poczapy udzielić.

Wnioskodawca:
Bohaczewski, w. r.

Wilczkiewicz, J. Jaworski, Barabasz, Ohrymowicz, Effinowicz, Mazikiewicz, Pastor, Szajer, Krempa, Szwed, Kramarczyk, Stapiński, F. Włodek, Szmigielski, Korol.

P. ks. Bohaczewski uzasadnia nagłość tego wniosku, a następnie uzasadnia sam wniosek, pod względem zaś formalnym wnosi na przekazanie tego wniosku Wydziałowi krajowemu z poleceniem udzielenia zapomogi z funduszu na ten cel przeznaczonemu.

Izba bez rozprawy uchwała nagłość powyższego wniosku, a następnie uchwała również bez rozprawy przekazanie tego wniosku Wydziałowi krajowemu z poleceniem udzielenia zapomogi z funduszu na ten cel przeznaczonemu.

Sekretarz p. ks. Mazikiewicz czyta:

W n i o s e k n a g ł a c y

posła Szmigielskiego i tow. w sprawie pożaru, który nawiedził wieś Bazarzyńce pow. zbaraskiego i zniszczył 42 gospodarstw.

Dnia 5. października b. r. wybuchł wielki pożar we wsi Bazarzyńcach pow. zbaraskiego, a podsycany nadzwyczaj silnym wiatrem zniszczył 42 gospodarstw do szczytu wraz z wszystkimi zapasami żywności i paszy.

Szkoda wyrządzona tym pożarem wynosi ponad 170.000 kor. Więcej niż 42 rodzin pozostało bez dachu i kawałka chleba tak dla siebie jak i bez źdźbła paszy dla bydła. Pomoc jest konieczna i jak najspieszniejsza. Podpisani wnoszą: Wysoki Sejm raczy udzielić z funduszy krajowych odpowiednią zapomogę dla dotkniętych nieszczęściem.

Wnioskodawca:
Szmigielski, w. r.

Bohaczewski, Huryk, Stapiński, Krempa, Bojko, F. Włodek, Ochrymowicz, Barabasz, Kramarczyk, Szwed, Oleśnicki, Hanczakowski, Wilczkiewicz, Staruch, Mazikiewicz, Korol.

P. Szmigielski uzasadnia nagłość tego wniosku, a następnie uzasadnia sam wniosek, pod względem zaś formalnym wnosi na przekazanie tego wniosku Wydziałowi krajowemu.

Izba bez rozprawy uchwała nagłość powyższego wniosku p. Szmigielskiego, a następnie również bez rozprawy uchwała przekazanie tego wniosku Wydziałowi krajowemu.

Sekretarz p. ks. Mazikiewicz czyta:

W n i o s e k n a g ł y

p. Mazikiewicza i towarzyszy o udzielenie zapomogi z funduszów krajowych dla pogorzalców wsi Poddubce powiatu rawskiego.

Dnia 18. sierpnia b. r. pogorzeli we wsi Poddubce 1) Grzegorz Makuch i 2) Haśka Czabe. Ofiarą pożaru padły wszystkie ich budynki gospodarcze wraz z zapasami zboża i paszy.

Wobec nędzny między pogorzalcami wnosimy:

Wysoki Sejm raczy przyznać pogorzalcom wsi Poddubce zapomogę z funduszów krajowych.

Wnioskodawca:
Mazikiewicz, w. r.

Pastor, F. Włodek, Bojko, Stapiński, Żardecki, Krempa, Szmigielski, Staruch, Bohaczewski, Tarnawski, Maryewski, Michałowski, Stojalowski, Effinowicz, Barabasz, Huryk.

P. ks. Mazikiewicz uzasadnia nagłość tego wniosku, a następnie uzasadnia sam wniosek, pod względem zaś formalnym wnosi na przekazanie tego wniosku Wydziałowi krajowemu.

Izba bez rozprawy uchwała nagłość powyższego wniosku p. ks. Mazikiewicza, a oddzielnie również bez rozprawy uchwała przekazanie go Wydziałowi krajowemu.

Marszałek zamyka posiedzenie, naczynając następne na dzień 12. października 1907, godzinę 10. przed południem i odczytuje porządek dzienny następnego posiedzenia.

Koniec posiedzenia godzina 10 minut 10 wieczorem.

Marszałek krajowy:

Stanisław Badeni, w. r.

Sekretarze:

Mieczysław Urbański, w. r.
Kazimierz Lubomirski, w. r.

The first part of the book is devoted to a general history of the United States from its discovery by Columbus in 1492 to the present time. It covers the early years of settlement, the struggle for independence, the formation of the Constitution, and the growth of the nation. The second part of the book is devoted to a detailed history of the United States from 1789 to the present time. It covers the early years of the Republic, the struggle for the abolition of slavery, the Civil War, and the Reconstruction. The third part of the book is devoted to a detailed history of the United States from 1865 to the present time. It covers the Reconstruction, the Gilded Age, the Progressive Era, and the modern era.

The book is written in a clear and concise style, and is suitable for use in schools and colleges. It is a valuable source of information for anyone interested in the history of the United States.

Protokół

39. posiedzenia, III. sesyi, VIII. peryodu Sejmu galicyjskiego z dnia 12. października 1907.

Początek o godzinie 10 minut 35 przed południem.

Przewodniczący: Marszałek krajowy JE. Stanisław hr. Badeni.

Sekretarze: Mieczysław Urbański, Kazimierz Lubomirski, Stanisław Mycielski, ks. Wiktor Mazikiewicz.

Obecnych posłów 132.

Ze strony Rządu: c. k. Wiceprezydent Namiestnictwa hr. Łoś.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek oznajmia, iż protokół 37 posiedzenia uważa za przyjęty, gdyż nie wniesiono przeciw niemu żadnych zarzutów, protokół 35 posiedzenia złożony w biurze sejmowym do przejrzenia.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis petycji wniesionych po dzień 12. października 1907 roku, które przydzielono następującym komisjom, a mianowicie:

Komisji budżetowej: Ls. 3578, 3761, 2764, 3765, 3766, 3767, 3768, 3776, 3791, 3794, 3796, 3798, 3799, 3839.

Komisji szkolnej: Ls. 3762, 3774, 3792, 3793, 3838.

Komisji petycyjnej: Ls. 3771, 3772, 3773.

Komisji administracyjnej: Ls. 3775, 3778, 3779, 3782.

Komisji gospodarstwa krajowego: Ls. 3770, 3780, 3781, 3784.

Komisji drogowej: Ls. 3760.

Komisji wodnej: Ls. 3783.

Komisji dla reformy wyborczej: Ls. 3759, 3769.

Wydziałowi krajowemu: Ls. 3763, 3797.

Po odczytaniu petycji Ls. 3763 w sprawie znizenia prestacyi szkolnej w Padwi kolonii na 10% przemawia p. Krempa popierając tę petycję.

Sekretarz p. Urbański M. odczytuje spis dalszych petycji, które przydzielono odnośnym komisjom jak wyżej.

Po odczytaniu petycji Ls. 3763 gminy Wieliczki o założenie szkoły realnej z kursem handlowym przemawia p. Maryewski popierając tę petycję.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycji, które przydzielono odnośnym komisjom jak wyżej.

Po odczytaniu petycyi Ls. 3797 pogrzelców gminy Leśniki o zapomogę przemawia p. Oleśnicki popierając tę petycyę.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycyi, które przydzielono oddzielnym komisjom jak wyżej.

Marszałek wzywa sekretarzy do odczytania złożonych wniosków i interpelacyi.

Sekretarz p. Urbański czyta:

I n t e r p e l a c y a

posła Stapińskiego i tow. do c. k. Rady szkolnej krajowej w sprawie budowy szkoły w Zawadce pow. Strzyżów.

Gmina Zawadka zgodziła pod budowę szkoły grunt za 400 koron, który zupełnie na to się nadaje z powodu położenia swego w środku wsi. — Wójt tejże gminy, mając półczwarta morga gruntu za wsią, postanowił go spieniężyć na rzecz mającej się budować szkoły i w tym celu postarał się bez wiedzy gminy o to, że komisya uznała jego grunt za wsią położony za odpowiedni pod budowę.

Mieszkańcy jednak gminy nie chcą dopuścić do tego z powodu, że do wybudowanej za wsią szkoły byłoby dla dzieci trudne uczęszczanie, zwłaszcza kiedy jest sposobność do nabycia gruntu pod szkołę w środku wsi.

Z tego powodu udano się do Starostwa, które poleciło zebrać podpisy protestujących. Po spełnieniu tejże wskazówki czekała gmina przeszło pół roku na załatwienie sprawy, która jednak więcej na światło dzienne ze Starostwa nie wyszła. Mieszkańcy jednak, mając na oku dobro całej gminy, stanowczo nie chcą zgodzić się na kupno gruntu za wsią, który z powodu odległości nie nadaje się na szkołę, do której uczęszczanie, byłoby w zimie dla małych dzieci, biedniejszych i licho odzianych, zwłaszcza zmuszonych chodzić do szkoły z przeciwnego końca wsi, wprost niemożliwym.

Starostwo jednak, które na prośbę gminy nie poczyniło żadnych kroków i Rada szkolna, która układa się z wójtem o cenę kupna, są innego zdania, w tym razie całkiem błędnego.

Zapytujemy c. k. Radę szkolną krajową, czy zechce skłonić podwładne sobie czynniki, które mają rozstrzygać o wyborze miejsca pod szkołę w Zawadce, aby się w tej czynności kierowały względami wyłącznie na korzystne do dostępności dziatwy szkolnej położenie placu, możliwie w środku wsi.

Lwów, dnia 12. października 1907.

Interpelant:
Jan Stapiński.

Krempa, F. Włodek, Bojko, Eflinowicz, Oleśnicki, Skolyszewski, Kuryłowicz, Mazikiewicz, Bohaczewski, Szwed, Huryk, Barabas, Szmigielski, Staruch.

I n t e r p e l a c y a

posła Filipa Włodka i tow. do c. k. Rady szkolnej krajowej w sprawie stosunków w szkole ludowej w Tęgorborzy pow. Nowy Sącz.

Od kilku lat znoszą mieszkańcy w Tęgorborzy nadużycia ze strony tamtejszego kierownika szkoły Jana Kosiatego i pomimo, że już kilkakrotnie udawano się w tej sprawie do inspektora p. Barbackiego, nie się nie zmieniło.

W jaki sposób obchodzi się nauczyciel Kosiaty w szkole z dziećmi, dają wymowne świadectwo przykłady: Andrzej Polomski jeździł z synem do lekarza, któremu Kosiaty naderwał ucho. Uczniowi Janowi Bodzinemu wyrwał garść włosów, Jednego chłopaka wyniósł za kark ze szkoły i rzuciwszy go o ziemię, począł go bić pięściami po głowie i kopać nogami, dopiero na widok, biegnącego na ratunek chłopcu gospodarza Piotra Polomskiego, który na krzyk dziecka wypadł z domu, złapał Kosiaty obitego ucznia za kark, wniósł do sieni i zamknął drzwi przed nadbiegają-

eym Połomskim. — Zającowi, wyrobnikowi, pobił córkę tak silnie, że przez kilka dni miała rękę zapuchniętą i sine od bicia plecy, a kiedy ten żalił się przed sąsiadami, Kosiaty zaskarżył go o oszczerstwo. Wilhelm Kuźma prosił Kosiatego, żeby mu uwolnił córkę od nauki, a kiedy ten nie chciał, przyniósł mu kilka kg. cukru i Kosiaty uwolnił ją wtenczas na 1 miesiąc. Po miesiącu pisze Kosiaty kartkę do Kuźmy, by przysłał córkę do szkoły. Kuźma przynosi masło i kierownik nwalnia ją na dwa miesiące. Po dwóch miesiącach Kuźma przynosi olbrzymią kukielkę (chleb), a Kosiaty uwalnia ją znów na jakiś czas. Ale kiedy po miesiącu dostał znowu kartkę i udał się do Kuźmy bez prezentu, mówiąc, że musiałby ostatnią krowę sprzedać dla niego, wtenczas Kosiaty oskarżył go o gwałt publiczny w szkole. Na rozprawie Kuźmę uwolniono, ale Kosiaty apeluje dalej i odgraża się w szkole wobec dzieci że „Kuźma mnsi kawałek gruntu sprzedać dla adwokatów“, lecz Kuźma i po raz drugi został uwolniony.

W grudniu roku 1906 wysłały wszystkie gminy należące do okręgu szkolnego podpisy do Rady szkolnej krajowej do Lwowa z protestem przeciwko zamianowaniu Kosiatego stałym nauczycielem w Tęgoborzy, ale do tego czasu niema żadnej odpowiedzi. Nadto udało się z każdej gminy po dwóch delegatów do inspektora p. Barbackiego, lecz ten wysłuchawszy skag chłopów, odpowiedział: „co chcecie od niego, bardzo dobrze wam kasę prowadzi“. Jeżeli w oczach p. Barbackiego, który jest inspektorem szkolnym, a nie kas Raifeisena, Kosiaty jest wzorowym kasyerem, należałoby usunąć go ze stanowiska nauczyciela, więc niechby się zajął kasą.

Jak „dobrze“ nauczyciel-kasyer „prowadzi kasę“ wedle zdania inspektora p. Barbackiego — również świadczą dowody: Kosiaty, będąc kasyerem, pożycza tylko tym, którym chce, a kiedy biedny chłop potrzebuje pieniędzy, musi się drogo opłacać „dobremu kasyerowi“. Stało się zasadą, że

jeżeli chłop nie przyniesie Kosiatemu prezentu za kilka koron, może czekać na pożyczkę i cały rok. Chłopi przynoszą jaja, masło, miód, biorą u żydów koniaki, wódki, piwo, cukier i t. p. na kredyt i niosą „dobremu kasyerowi“, a dostawszy pożyczkę, część tych pieniędzy zostawiają w żydowskich sklepach za prezenta Kosiatemu. Pieniądze mogą być wydawane tylko w środę, lecz kto przyniesie znaczniejszy prezent, może dostać każdej chwili, jak n. p. Piotr Bodzony dostał 600 kor. w niedzielę po sumie, bo przyniósł dwa koguty, a zaś przy wydawaniu pieniędzy nie było nikogo, gdyż do wydawania pożyczek jest przeznaczona środa.

Nauczyciel taki, który w szkole szerzy demoralizację przez obchodzenie się z dziećmi w jak najgorszy sposób i przez pobieranie prezentów za uwalnianie dzieci od nauki, zaś poza szkołą, zajmując miejsce funkcyonariusza w instytucyi dobroczynnej, powoduje się również daninami, częstokroć dostarczającami z konieczności, zasługuje, jeżeli już nie na surowe napomnienie urzędowe, połączone z warunkiem poprawy, to co najmniej — jeśli w dodatku i gmina sprzeciwia się — na nienadawanie mu stabilizacyi w gminie, w której ma jak najgorszą opinię.

Zapytujemy e. k. Radę szkolną krajową, czy zechce podane fakta stwierdzić i złemu zapobiedz?

Interpelant
Filip Włodek.

Bojko, Stapiński, Szmigielski, Oleśnicki, Korol, Effenowicz, Mazikiewicz, Bohaczewski, Szwed, Kuryłowicz, Kramarezyk, Barabasz, Krempa, Staruch, Huryk.

I n t e r p e l a c y a

posła Filipa Włodka i tow. do e. k. Komisarza rządowego w sprawie budowy szkoły w Skrzyszowie p. Tarnów.

Gmina Skrzyszów już od roku 1895 stara się o wybudowanie nowej szkoły, gdyż istniejąca szkoła jest bardzo licha,

niemożliwa do poprawy i już zupełnie na szkołę nieodpowiednia.

W ciągu tych lat przeprowadzono bardzo wiele dochodzeń i pertraktacji, przy czem gmina Skrzyszów wypłaciła koszta za sporządzenie kosztorysów w kwocie 100 koron, a budowa ciągle się odwlekała. Gmina nie mogąc doczekać się budowy tej szkoły zobowiązała się przy pertraktacji 2/8. 1904 ustawową prestacyę stron konkurencyjnych wypłacić 120% w jednym roku, aby tylko przyspieszyć budowę. I na podstawie tej pertraktacji Rada szkolna krajowa wydała orzeczenie z dnia 13. maja 1905 l. 16740 na budowę tej szkoły.

Na podstawie tego orzeczenia gmina Skrzyszów miała złożyć 120% prestacyę w kwocie 6042 koron, co też w roku 1905 uiszcila, uzupełniając tylko małą kwotę w pierwszych miesiącach 1906 roku, a więc gmina Skrzyszów obowiązek swój w zupełności wykonała, spodziewając się, że budowa szkoły w roku 1907 według orzeczenia ukończona zostanie.

Budowa ta oddana została przez c. k. Radę szkolną okręgową niejakiemu p. Haklerowi za 16.000 koron, lecz ten widocznie, że za tanio się zgodził, więc nie przystępował do budowy i został oddalony, a inni przedsiębiorcy chcieli o trzy lub cztery tysiące koron więcej nad kosztorys.

Pomimo licznych próśb gminy Skrzyszowa wnoszonych do Rady szkolnej okręgowej o przyspieszenie budowy szkoły, budowa ta dotąd zaczętą nie została. Z tego powodu gmina Skrzyszów wniosła prośbę do c. k. Rady szkolnej krajowej we Lwowie o przyspieszenie budowy szkoły. Widocznie w załatwieniu tej prośby Rada szkolna krajowa reskryptem z dnia 16/8. br. l. 35127 postanowiła, aby gmina Skrzyszów we własnym zarządzie zajęła się budową tej szkoły i o tem c. k. Rada szkolna okręgowa w Tarnowie reskryptem z d. 30/8. b. r. l. 1402 podała do wiadomości Zwierzchności gminnej w Skrzyszowie. Aby nie odciągać budowy szkoły, Rada gminna

w Skrzyszowie na posiedzeniu w dniu 22/9. 1907 uchwaliła przyjąć tę budowę we własnym zarządzie kosztem 16.000 koron, lecz nie można było odszukać takiego przedsiębiorcy, któryby za przeznaczoną kwotę podjął się wybudować tę szkołę; wszyscy chcieli wyżej o trzy tysiące koron nad kosztorys. Nareszcie odszukano przedsiębiorcę, który za najwyższą cenę 18.000 koron zobowiązał się wybudować tę szkołę i z tymże gmina zawarła umowę pisemną. A więc wobec tego gmina Skrzyszów zobowiązała się dołożyć do budowy tej szkoły sumę wynoszącą nad kosztorys 1.500 koron, gdyż innego wyjścia nie było.

Według obowiązującej ustawy o budowie szkół ludowych strony konkurencyjne obowiązane są tylko złożyć 120% prestacyę od podatków, a resztę kosztów ma dołożyć fundusz szkolny krajowy. W niniejszej sprawie Rada szkolna krajowa zastosowała się w pierwszym orzeczeniu do ustawy, lecz nie mając przedsiębiorcy takiego, któryby za kosztorysową kwotę podjął się budować, c. k. Rada szkolna krajowa cofnęła pierwsze orzeczenie, a ostatnim reskryptem postanowiła, aby gmina skrzyszów zajęła się budową, nie wspominając o wyższych kosztach nad kosztorys, które to koszta winny być z funduszu szkolnego krajowego pokryte. Gmina Skrzyszów, chcąc już raz piekącą sprawę do skutku doprowadzić, gotową jest dodać od siebie kwotę 500 koron ponad obowiązkową prestacyę, ale tysiąc koron winien dodać fundusz szkolny krajowy.

Zapytujemy tedy: Czy c. k. Rada szkolna krajowa zechce jak najrychlej to żądanie gminy Skrzyszowa spełnić?

We Lwowie, 19. października 1907.

Interpelant:
Filip Włodek.

Bojko, Buynowski, Oleśnicki, Huryk, Bohaczewski, Mazikiewicz, Potoczek, Stapiński, Szmigielski, Krempa, Staruch, Kuryłowicz, Szwed, Kramarczyk, Korol, ks. Pastor.

I n t e r p e l a c y a

posła Krempe i tow. do c. k. Rządu w sprawie nakazu Starostwa w Ropczycach o zalesienie gruntów wykarczowanych w Brzezinach.

Przed 15 laty został w Brzezinach przez Rząd wykarczowany las i na licytacji oddany gospodarzom w dzierżawę do uprawy i zasiewu.

Z powodu długów, na ten las zaciągniętych, nabył go na własność niejaki Mojżesz Schlessinger.

Wkrótce nowy właściciel rozparcelował ten grunt i sprzedał włościanom z gwarancją, że rząd pozwolił na korezuunek, który poprzednio i sam jako właściciel przeprowadzał. Włościanie, przeważnie najubożsi, posiadający ledwie po jednym lub półtora morga gruntu, nabyli pojedyncze parcele na własność z zamiarem kultury pólów zbożowych. Tymczasem c. k. Starostwo pod surowym rygorem nakazało nabyte grunta możliwie rychło zalesić, uskutecznienie czego stałoby się dla tych włościan klęską, gdyż grunta kupili tylko celem uprawy, zaś zalesienie obszaru, który wykarczował poprzedni właściciel, a zapoczątkował sam Rząd, jest bardzo drogiem i przyprowadziłoby włościan do zupełnej ruiny materialnej.

Podpisani zapytują c. k. Rząd, czy zechce nakaz zalesienia parcel dawno wykarczowanych w Brzezinach cofnąć i dać zezwolenie na zapisanie spornych parcel w katastrze gruntów ornych, zwłaszcza dlatego, że z winy c. k. Rządu zmiana kultury nastąpiła

Lwów, 12. października 1907.

Interpelant
Krempa w. r.

Bojko, Filip Włodek, Stapiński, Skołysewski, Kuryłowicz, Oleśnicki, Effinowicz, Bohaczewski, Mazikiewicz, Szmigielski, Staruch, Barabasz, Huryk.

I n t e r p e l a c y a

posła Krempe i tow. do Wydziału krajowego w sprawie wykonania ustawy kraj. z 9/12. 1899 Dz. u. kr. Nr. 20.

Wiadomo nam, że przez Wysoki Sejm została uchwalona ustawa o dzieleniu gruntów wspólnych. Ustawa ta była sankcjonowaną w dniu 9. grudnia 1899 roku Dz. u. kr. Nr. 20.

W gminach okolicy Bienkowiec, pow. Myślenice, jest bardzo dużo wspólnych gruntów, pastwisk i lasów wspólnie używanych. Są to spółki będące własnością kilku, kilkunastu lub kilkudziesięciu gospodarzy.

Gospodarstwo na nich nie jest uregulowane, ani podzielone między poszczególnych właścicieli, wskutek czego spółki te nie przynoszą należytego dochodu, bo nie jest możliwym prawidłowe gospodarowanie. Przez to tracą wszystkie i wspólne te obszary przedstawiają opłakany stan. Gdyby natomiast były podzielone, starałby się każdy właściciel swój obszar należycie uprawić bądź zalesić. Nadto obszary te stają się powodem licznych, uciążliwych i kosztownych procesów skutkiem łakomstwa niektórych właścicieli, co bywa częstokroć wprost ruiną rolnika.

W dzisiejszych warunkach podział na drodze sądowej jest niezmiernie trudny i kosztowny, a w razie gdyby chociaż jeden tylko ze współwłaścicieli się nie zgodził, podział uskuteczniiony być nie może, chyba w drodze licytacji.

W tej sprawie wniesiono podanie do Wydziału krajowego o wdrożenie podziału z tytułu wyż. powołanej ustawy, jednak dotąd ten podział pomimo przyrzeczeń nie nastąpił.

Z uwagi, że dobrodziejstwa i ulgi tą ustawą przyznane są tylko do 15 lat, że od sankcjonowania ustawy upłynęło już 8 lat, że spółek tych wiele jest we wszystkich górskich okolicach powiatów: myślenickiego, wadowickiego, żywieckiego i no-

wotarskiego, że zatem pozostaje już tylko zbyt krótki czas do uregulowania i podziału takiego mnóstwa spółek —

zapytujemy, czy Wydział krajowy zechce jak najrychlej przedsięwziąć podział i regulację spółek rolnych w myśl ustawy krajowej z 9. grudnia 1899, Dz. ust. kraj. Nr. 20.

Lwów, dnia 10. października 1907.

Interpelant
Krempa w. r.

Bojko, F. Włodek, Skołyszewski, Mazikiewicz, Oleśnicki, Bobaczewski, Stapiński, Kuryłowicz, Effenowicz, Staruch, Barabasz, Karyk, Szwed, Szmigielski.

I n t e r p e l a c y a

p. Starzyńskiego i tow. do c. k. Rządu w sprawie budowy gmachu gimnazyalnego i gmachu dla Seminarium nauczycielskiego w Sokalu.

Zważywszy, że ofiary, jakie ponosi gmina król. miasta Sokala na pomieszczenie Seminarium nauczycielskiego są dla gminy zbyt uciążliwe, a termin w którym miała się rozpocząć budowa gmachu seminaryjnego, już dawno upłynął —

zważywszy, że gmina król. miasta Sokala zgodziła się na wszystkie postawione przez c. k. Rząd warunki i wzięła na siebie zobowiązania przekraczające znacznie jej siły, byle tylko zapewnić jak najprędze rozpoczęcie budowy gmachu seminaryum;

zważywszy, że otwarte w r. 1906 gimnazjum w Sokalu już teraz zaledwie pomieścić może wszystkich uczniów I. i II. klasy, a bezwarunkowo nie pomieści już III. klasy i że wskutek tego było zamierzonym rozpocząć już z wiosną roku 1907 budowę gmachu gimnazyalnego, ażeby mógł być na czas gotów;

zważywszy, że oba wspomniane zakłady naukowe położone są bardzo daleko od miasta, po drugiej stronie rzeki Bugu,

co ogromnie utrudnia dzieciom szkolnym uczęszczanie do zakładów w zimnej lub deszczowej porze roku i przyprawia je o choroby, a przytem, zabiera zbyt wiele czasu młodzieży i nauczycielom —

niżej podpisani zapytują:

1. Z jakich powodów nie rozpoczęto dotychczas budowy gmachu gimnazyalnego i budowy Seminarium nauczycielskiego w Sokalu?

2. Kiedy zamierza wreszcie c. k. Rząd przystąpić do rozpoczęcia budowy obu tych wspomnianych budynków szkolnych?

Lwów, d. 11. października 1907.

Interpelant
St. Starzyński w. r.

Gniewosz, Schnell, Sala, Mycielski, Szeptęcki, Czaykowski, Vivien, Rayski, Winc. Kraiński, Białoskórski, Wł. Gnoiński, Jan Urbański, Lityński, Bybrzyński, Kozłowski, Paygert.

I n t e r p e l a c y a

posła Krempe i tow. do c. k. Rady szkolnej krajowej w sprawie stosunków w gronie naucz. w gminie Kamieniu pow. Nisko.

W Kamieniu p. Nisko prowadzi kierownictwo szkoły ludowej nauczyciel Kuźniarski. Tak on, jak i jego żona lekcieważą sobie obowiązki nauczycielskie do najwyższego stopnia. Zdarzyło się n. p., że żona jego bez urlopu nie uczyła przez kilka miesięcy, jakkolwiek nie było do tego żadnego usprawiedliwiającego powodu. Zdarzyło się także, iż w czasie niepełnienia obowiązków nauczycielskich przez żonę nie przychodził do szkoły również i p. Kuźniarski tak, że syn, nienależący weale go grona nauczycielskiego, zastępował w klasie ojca.

Zastępstwo żony swej oddał p. Kuźniarski nauczycielce p. Franciszce Siemieńskiej, która, zmuszoną była równocze-

śnie uczyć w dwóch klasach. Ponieważ z powodu lekceważenia obowiązków kierownika i jego żony nauka dużo cierpiała i ponieważ z powodu zbliżania się końca roku szkolnego nauczycielka p. Siemieńska prócz udzielania nauki w klasie, przez nią prowadzonej, zastępująca p. Kuźmińską, widziała, że znaczna część materiału naukowego nie zostanie wyczerpaną z powodu nieprawidłowej nauki, prosiła c. k. Radę szkolną okręgową, by tą sprawę regularnej nauki załatwiła.

Z tego powodu, że p. Siemieńska powiadomiła c. k. Radę szkolną okręgową o niespełnianiu obowiązków nauczycielskich przez kierownika i jego żonę, powstała z jego strony zawiść mściwa do p. Siemieńskiej. Doszło do tego, że kierownik ten przysłał p. Siemieńskiej pensję napowrót odesłał do Niska, a nawet nie wahał się rzucić na niewinną oszczerstwo, za które został sądownie skazany na 7 dni aresztu. Nie dając za wygraną, postarał się o to, że p. Siemieńskiej na bezpodstawne doniesienia wytoczono śledztwo ze strony Rady szkolnej okręgowej za rzekome przestępstwa dyscyplinarne, z których też nauczycielska zupełnie się oczyściła. Zważając, że zawiść kierownika do niej, całkiem niesłusznie, mogłaby z czasem doprowadzić do zbyt wielkiego nieporozumienia, które w gronie nauczycielskim miejsca mieć nie powinno, dalej zważając, że stosunki stawały się z każdym dniem bardziej przykre ze strony kierownika, którego głos jako kierownika może u władz znaleźć prędzej posłuch, aniżeli głos podwładnej mu nauczycielki, zważywszy te okoliczności, prosiła p. Siemieńska o przeniesienie ją z Kamienia do Grobli. Choć ze względu na powagę nauki prośba p. Franciszki Siemieńskiej dawno już powinna była być spełniona pomysłnie, jednak z niewiadomych powodów sprawa dotychczas pozostaje niezakończoną.

Zapytujemy c. k. Radę szkolną krajową, czy zechce jak najrychlej powyż na-

prowadzone okoliczności stwierdzić i anormalnemu stanowi rzeczy kres położyć.

Lwów, d. 12. października 1907.

Interpelant:
Krempa w. r.

Stapiński, F. Włodek, Bojko, Skołyszewski, Szmiągowski, Efficowicz, Oleśnicki, Bonańczewski, Mazikiewicz, Kuryłowicz, Staruch, Barabas, Huryk, Szwed.

I n t e r p e l a c y a

posła Krempy i tow. do JE. Pana Prezydenta Rady szkolnej krajowej w sprawie niestosowania się do przepisów ustawy szkolnej c. k. Rady szkolnej okręgowej w Mielcu.

Przepis art. 7. z dnia 24. kwietnia 1894 Dz. u. kr. Nr. 49, nadwyżkę przynoszącą 10% podatków bezpośrednich opłacanych w gminie na rzecz szkoły ludowej pokrywać ma fundusz krajowy szkolny, nie jest stosowany w powiecie mieleckim, a nie jest stosowany do gminy Wampierzów.

W naszym powiecie c. k. Starosta jako prezes rady szkolnej okręgowej, zajmującej się specjalnie wyborami, nie ma czasu jako taki zarządzić, aby preliminarz szkolny w powiecie uregulowanym został.

To też gmina Wampierzów płaci 50% na preliminarz szkolny. Wprawdzie przeprowadziła c. k. Rada szkolna okręgowa konkurencyę przed 2-ma laty, ale niestety do dziś gmina 50% płaci, a płaci całkiem bezprawnie.

Z tego powodu zapytujemy JE. Prezydenta Rady szkolnej krajowej:

Czy nie uznaje za stosowne JE. wpłynąć na c. Radę szkolną okręgową w Mielcu, aby przepis szkolny i do gminy Wampierzów zastosowanym został.

Lwów, dnia 12. października 1907.

Interpelant:
Krempa w. r.

Stapiński, Staruch, Barabasz, Oleśnicki, Effinowicz, Huryk, Kuryłowicz, Skołyśzewski, Szmigielski, Mazikiewicz, Włodek, Bojko, Bohaczewski.

I n t e r p e l a c y a

posła Krempey i tow. do Wysokiego Wydziału krajowego.

Jan Bajdas cieszył się zaufaniem jako pisarz gminny Pysznicia i Kłyżów, zdolny, pracowity i uczciwy aż do czasów wyborczych.

Nieszczęście chciało dla niego, że wybór ludowca zyskał większość, a chociaż Bajdas nie brał czynnego udziału w agitacji wyborczej, został on kozłem ofiarnym wobec Marszałka Rady powiatowej w Nisku i lustratora i za rzekomą agitację przeciw hr. Resignerowi Bajdas został bez żadnego powodu zasuspendowany.

Otóż Wydział powiatowy bezprawnie wywarł na tym pisarzu zemstę i usunął Bajdasa z pisarstwa dwu gmin, pomimo, że rady gminne chcą go w pisarce utrzymać, co lustratorowi wyraźnie oświadczyli, a narzucił organistę z Pyszniczy bez kwalifikacji.

Charakterystycznym jest opowiadanie ludności okolicy tamtejszej, że wójcie rzeczonych gmin brali worki mąki od hr. Resignera w Pyszniczy za agitację i dla tego wójcie nie życzą sobie Bajdasa pisarzem, jak to okazuje się z faktu, że wójt Pyszniczy Błażejowicz przez 4 miesiące nie okazał dziennika kasowego, aby Bajdas nie widział, jakie tam poczynił zapiski.

Wystarczy dowód załączony oświadczenie gminy Kłyżów, ażeby udowodnić kogo sobie radni życzą mieć sekretarzem gminnym.

Wobec tego zapytują podpisani Wysocki Wydział krajowy:

1. Czy nie uzna za stosowe pouczyć Wydział powiatowy, iż nie ma prawa su-

suspendować pisarzy gminnych bez uchwały Rady gminnej?

2. Czy zechce Wydział krajowy z urzędu zbadać bezprawne suspenzye pisarzy przez Wydział powiatowy w Nisku i takowe usunąć.

We Lwowie, dnia 10. października 1907.

Interpelant
Fr. Krempa w. r.

Włodek, Bojko, Stapiński, Skołyśzewski, Stojałowski, Korol, Mogilnicki, Bohaczewski, Szmigielski, Olesnicki, Barabasz, Staruch, Effinowicz, Hanczakowski.

Odpis.

O ś w i a d c z e n i e !

Z powodu usunięcia z pisarki gminnej Jana Bajdasa z Pyszniczy w gminie Kłyżów przez Wydział Rady powiatowej w Nisku, który wbrew naszej woli wprowadził w urząd pisarza gminnego Henryka Chochorowskiego, organistę z Pyszniczy, podpisani członkowie Zwierzchności gminnej i Rady gminnej oświadczenia niniejszem, że Jan Bajdas, który od 28. czerwca 1906 do 17. lipca 1907 prowadził pisarkę gminną w tutejszej gminie bez żadnego zarzutu, a czynności swoje sprawował z zadowoleniem Rady gminnej i całej gminy. Dlatego podpisani członkowie protestują przeciw usunięciu z pisarki gminnej Jana Bajdasa i żądają stanowczo wprowadzenia go w urząd pisarza gminnego.

W dowód czego kładziemy swoje podpisy.

W Kłyżowie, d. 18. sierpnia 1907.

Franciszek Krzól, zastępca naczelnika gminy, Franciszek Dybka, Jakób Słota asesor, Jan Tofil, asesor, Dybka, Sebestyan Reiner radny, Kazimierz Sobilo radny, Józef Słomiany radny, Marcin Dybka radny, Józef Mazur radny, Józef Swieca radny, Marcin Drag radny, Stanisław Surowaniec radny, Wojciech Maślak radny, Tomasz Cichoń radny, Jaków Maślach radny.

I n t e r p e l a c y a

posła Jakoba Bojki i tow. do c. k. Rządu w sprawie wydania Jana Szczotki przez rząd austriacki władzom rosyjskim.

Przed kilku miesiącami przyaresztowano w Krakowie Jana Szczotkę, z Królestwa Polskiego pochodzącego. Areszt miał miejsce na żądanie władz rosyjskich, które też domagały się wydania przyaresztowanego. Żądanie ekstradycyi było umotywowane tem, że przyaresztowany Jan Szczotka oprócz całego szeregu przestępstw politycznych, jako to obrazy cara rosyjskiego, podburzania do wprowadzenia języka polskiego do szkół polskich, oraz podburzenia do niepłacenia podatków w myśl uchwały powziętej przez byłych członków pierwszej Dumy w Wyborgu, popełnił także przestępstwo udziału w napadzie na monopol (szynk rządowy), a tem samem miał się dopuścić rzekomo zbrodni rabunku, zbrodni zwykłej, podlegającej ekstradycyi w myśl umowy austro-rosyjskiej z 1874 r.

Napady na monopole (szynki rządowe) są w granicach państwa rosyjskiego zjawiskiem codziennem i należą tam „do kategorii aktów politycznych, do których ucieka się masowo rozdrażniona długim stanem anarchii ludność, będąca w walce z uciskiem samowładztwa. W „monopolach“ ludność widzi źródło dochodów fiskalnych, pobieranych przez biurokrację rosyjską bez zgody reprezentacyi narodowej i to z pogwałceniem ustawy zasadniczej, mającej obowiązywać rząd rosyjski. Wreszcie w monopolach, w których od kilku lat wzmaga się w sposób niesłychany sprzedaż napojów alkoholicznych, ludność, broniąca zasad życia konstytucyjnego, widzi źródło gorszącego zepsucia, zaturawiania moralnego zdrowia narodu. Szczególnie na ziemiach polskich, gdzie obok szkoły zamkniętej szynk rządowy stoi otworem, napady na monopole noszą wyraźnie piętno politycznych aktów opozycyjnych ludności, pozbawionej wszelkiej możności walki legalnej i moralnego rozwoju swych

sił materialnych oraz moralnych. I nie tylko z powodów powyżej wyłuszczonego napad na monopol nie może być w Rosyi poczytany za zbrodnię rabunku; w żadnym z tych napadów, stojących w związku z ruchem ogólnopolitycznym w kraju, nie przejawia się nigdy lucrum jako motyw po stronie tych, którzy mogą rozpaczą dowiedzeni niszczyć trujący alkohol oraz wpływy ze sprzedaży tych alkoholów pochodzące.

Ciała prawodawcze państwa rosyjskiego, mianowicie Duma druga podkreśliła w bardzo znaczący sposób charakter polityczny aktów, swoją gwałtownością nie raz znacznie przekraczających rzekomo przestępne znamiona czynu, o które Jan Szczotka był przez władze rosyjskie posądzony. Gdy bowiem w Dumie drugiej ze strony członków „Związku narodu rosyjskiego“, przez prasę europejską ochrzczonego mianem „czarnej sotni“, postawiony został wniosek, by Duma w swym charakterze ciała prawodawczego i legalnej tolerancyi krajów stanowiących państwa rosyjskie wszelkie gwałty i akty terroru, któremi ludność w granicach państwa rosyjskiego swą polityczną przeciw rządowi dzisiejszemu w Rosyi opozycyę przejawia, jako moralnie niegodne i politycznie szkodliwe potępiała. Duma niemal że jednomyślnie, a w każdym razie zgodnie z uchwałą byłego Koła polskiego w Petersburgu, skład którego był zupełnie zachowawczym, wniosek takowy odrzuciła. Otóż już samo postawienie takiego wniosku jest dowodem, że w granicach państwa rosyjskiego akty terroru i gwałtu, a w ich liczbie napady na monopol są przez wszystkie stronnictwa a i rząd rosyjski uważane za czyny wyłącznie politycznej natury. I tak kwalifikacya czynów rzeczonych została jeszcze silniej podkreślona przez fakt, że była Duma z taką zgodnością wszystkich w niej zasiadających stronnictw konstytucyjnych, a w ich liczbie i Koła polskiego, wniosek wyżej wymieniony odrzuciła. Fakty te moralnie i prawnie kwalifikują w oczach Europy całej charakter polityczny czynów gwał-

townych, do których uciekają się stronnictwa opozycyjne w Rosyi z sankcya moralną społeczeństwa rosyjskiego, z sankcya, której wymowne świadectwo złożyła była Duma druga, w większości swej umiarkowana.

To też we wszystkich krajach europejskich, z wyjątkiem Niemiec, wszelkie żądanie ekstradycyi ze strony władz rosyjskich zostaje systematycznie odrzucane. Nie mówiąc już o Anglii i o Francyi, którym rząd rosyjski wniosków o ekstradycję nawet nie czyni, Szwecya, Dania i t. d. ostatnimi czasy systematycznie odrzucały wnioski rządu rosyjskiego o ekstradycję przebywających w tych krajach emigrantów z granic państwa rosyjskiego.

Pomimo tego wszystkiego niektóre władze policyjne w Galicyi, a w szczególności władze policyjne miasta Krakowa stają się zbyt powolnem narzędziem w rękach obserwatorów oraz agentów rosyjskich, bruźdzących w kraju naszym. A za dowód tej nieprodukcijnej gorliwości niech służy cały szereg aresztów, dokonanych przez władze policyjne Krakowa na żądanie wskazówki władz rosyjskich, aresztów, które wskutek interwencji władz centralnych z Wiednia kończyły się często pomyślnie dla ofiar policyi rosyjskiej. Nie mówiąc już o tem, że ta powolność niektórych miejscowych władz policyjnych dla natrętnej interwencji władz rosyjskich podkopuje autorytet moralny władzy krajowej i obraża uczucie patriotyzmu oraz godności narodowej mieszkańców tego kraju, należy zwrócić jeszcze uwagę na ten fakt, że postępowanie niektórych miejscowych organów policyjnych, a w szczególności miasta Krakowa, wytwarza albo niezmiernie trudne położenie polityczne, jak np. w sprawie uwięzienia p. Dobrodzickiej, obywatelki austriackiej, zaaresztowanej w Krakowie wskutek zbyt gorliwego przejmowania się policyi krakowskiej żądaniami władz rosyjskich, albo też stają się przyczyną uchwał, których konsekwencya, nie-

przewidzianą wprawdzie z góry, jest pogwałcenie wszelkiego prawa.

Ilustracyą tej właśnie drugiej ewentualności jest sprawa p. Jana Szczotki, który pomimo oczywistych dowodów swej działalności politycznej został na podstawie uchwały ministra sprawiedliwości z d. 11. marca 1907 r. l. 5528 wydany władzom rosyjskim. Ekstradycya ta miała atoli zastrzeżenie wyraźne, że władze rosyjskie pociągać będą Jank Szczotkę do odpowiedzialności tylko o zbrodnię rabunku, popełnioną jego (Szczotki) wydaleniem się z granic państwa rosyjskiego i że sądy zwyczajne rozstrzygać będą o winie ekstradowanego.

Tymczasem władze rosyjskie — jak adwokat Szczotki p. Stanisław Patek donosi — oddały oskarżonego pod sąd wojenny, rozprawę naznaczono na dzień 15. bm. Janowi Szczotce grozi dziś kara śmierci.

Jeżeli zważymy, że „stan wojenny“, pod którym dziś jęczy Królestwo Polskie, wraz z jego procedurą sądów polowych i wojennych jest wyjątkowym stanem politycznym, który zawieszono nad krajem za jego nastrój opozycyjny — że sądy wojenne, dziś funkcjonujące w zaborze rosyjskim, są niezem więcej jak wyjątkową instytucyą reakcyi politycznej, to musimy przyjść do wniosku, że Jan Szczotka został wydany w ręce władz rosyjskich, które go jako przestępcę politycznego sądzić zamierzają.

W każdym razie oddanie Jana Szczotki pod sąd wojenny jest formalnem pogwałceniem warunków, pod jakimi ekstradycya miała miejsce, a tem samym jest ciężkiem obrażeniem postanowienia oraz tych zastrzeżeń, jakie c. k. władze austriackie, zgadzając się na ekstradycję, przyznały.

Wobec wszystkiego tego, co powyżej, podpisani zapytują c. k. Rząd:

Czy wiadomym Mu jest wypadek Jana Szczotki oraz fakt niezastosowania się władz rosyjskich do zastrzeżeń poczynionych w uchwale ministra sprawiedliwości, orzekającej ekstradycję?

Jakich środków zamierza użyć, aby zapewnić poszanowanie postanowieniom c. k. Rządu przez władze Rosyjskie?

Jakich środków c. k. Rząd zamierza użyć obecnie i w przyszłości, by nie dopuścić do lekceważenia uchwał c. k. Rządu przez władze rosyjskie; oraz

jakich zamierza użyć środków, by w przyszłości nie dopuścić do zbyt gorączkowego oraz niekarnego, a dla interesów moralnych i politycznych kraju szkodliwego postępowania niektórych miejscowych władz policyjnych, a w szczególności tychże władz z miasta Krakowa?

We Lwowie, d. 12. października 1907.

Interpelant:
Bojko w. r.

Stapiński, Krempa, Włodek, Kramarczyk, Skołyśzewski, Szponder, Szwed, Huryk, Barabasz, Staruch, Bohaczewski, Oleśnicki, Mogilnicki, Szmigielski.

Sekretarz p. ks. Mazikiewicz czyta:

I n t e r p e l a c y a

posła Szmigielskiego i tow. do c. k. Rządu w sprawie rozporządzenia c. k. starosty Russockiego w Brodach, zakazującego w pogranicznym pasie paść bydło na polach przytykających do granicy rosyjskiej.

Od czterech lat istnieje rozporządzenie c. k. starosty Russockiego w Brodach, którem zakazuje się paść bydło włościanom na ich polach, przytykających do granicy rosyjskiej aż w oddaleniu jednego kilometra. Przez to rozporządzenie cierpią włościanie gmin Strzemileza, Mikołajowa, Sterchowiec, Adamówki, Uwina, Zagrobla, Baryłowa i t. d. Ponieważ ich pola położone bliżej jak jeden kilometr do granicy rosyjskiej, bo żandarmerya, wykonująca to

rozporządzenie, zapisuje i oddaje do sądu każdego, kogo złapie na polu blisko granicy, gdy on pasie bydło. W ostatnich trzech miesiącach zasądzono z powyżej wymienionych wsi w c. k. sądzie w Łopatynie wyż stłu włościan na wysokie kary pieniężne; n. p. Maksyma Dolajczuka z Uwina zasądzono na 50 k. za pasienie bydła blisko granicy. Najbardziej przez to rozporządzenie cierpią biedniejsi, którzy mają tylko swoje pola położone w pasie. objętym rozporządzeniem c. k. starostwa.

Podpisani zapytują Wysoki c. k. Rząd, czy wie on o tem rozporządzeniu c. k. starostwa w Brodach i czy raczy go usunąć, tem bardziej, że w wymienionym powiecie nie grasuje żadna choroba ani w innych powiatach, położonych pod granicą, tego rozporządzenia c. k. starostów nie istnieją.

Interpelant:
Szmigielski.

Bohaczewski, Stapiński, F. Włodek, Korol, Krempa, Staruch, Barabasz, Mazikiewicz, Szwed, Oleśnicki, Huryk, Effinowicz, Mogilnicki, J. Jaworski.

I n t e r p e l a c y a

posła Andrucha Szmigielskiego i tow. do Wydziału krajowego w sprawie nieprawne-go wykonywania przepisów ustawy gminnej i szkodliwej gospodarki gminnej, prowadzonej przez naczelnika gminy Semena Czernija w gminie Worobijówce pow. zbarskiego.

W gminie Worobijówka pow. zbarskiego prowadzi gminną pisarkę Marcin Wolanik, który równocześnie jest i członkiem rady gminnej.

Ponieważ wszelka płatna czynność gminna jest wzbroniona członkowi rady gminnej wedle obowiązującej ustawy gminnej, a nadto pisarz i jako radny gminny Marcin Wolanik nadużywa swojej funkcyj na szkodę gminy, to członkowie rady gminnej w przepisanej liczbie $\frac{2}{3}$ zażądali od naczelnika gminy Semena Czernija,

ażeby on zwołał radę gminną i ażeby ta uchwałą swoją nprawniła fungowanie Marcina Wolanika.

Jednak naczelnik gminy Semen Czernij nie spełnił prawnego żądania członków rady gminnej, lecz w nieprawny sposób, bo bez uchwały rady gminnej powołał na zastępcę w miejsce radnego Marcina Wolanika Wasyla Bardyna, który bierze udział w naradach i uchwałach rady gminnej.

W taki nieprawny sposób, bo bez uchwały rady gminnej, mianował także kasyerem gminnym swego brata i taksatorów od szkód polowych.

Na zapytania radnych gminnych czemu w tak samowolny sposób swój urząd prowadzi, odpowiada, że jemu się tak chce, a na przedstawienie w zbaraskiem Starostwie i w Wydziale powiatowym członkowie gminy nie uzyskali żadnej prawnej pomocy, zapobiegającej takiej nieprawnej samowoli tego naczelnika gminy.

Czując się tak bezpiecznym, Semen Czernij, jako wójt, zaczyna działać i na szkodę materyalną gminy, a mianowicie bez uchwały rady gminnej pobudował studnię, nie przedłożywszy rachunków wydatków tej budowy przed radą gminną.

Z zapomogi udzielonej zeszłego roku przez c. k. Starostwo w Zbarażu z powodu elementarnej klęski gradu w kwocie 200 K. 100 K. wypłacił w drodze odrobku, a 100 K. kazał wydać sobie z kasy gminnej i na jaki cel obrócił je, nikt nie wie.

Członkowie gminy i w tej sprawie udawali się do c. k. Starostwa i do Wydziału powiatowego, jednak pomocy prawnej i w tym razie nie znaleźli, podpisani przeto zapytują: czy wie Wydział krajowy o tych postępkach tego wójta i co zamierza zdziałać, ażeby te nieprawne uczynki usunąć.

Interpelant
Szmigielski.

Bohaczewski, Stapiński, F. Włodek, Korol, Krempa, Staruch, Barabasz, Mazikiewicz,

Szwed, Oleśnicki, Huryk, Effenowicz, Mogilnicki, J. Jaworski.

I n t e r p e l a c y a

posta Andrucha Szmigielskiego i tow. do Pana Marszałka krajowego hr. Badeniego, w sprawie gospodarki rady gminnej miasta Drohobycza.

Dnia 1. sierpnia 1907 roku, poleciło Prezydium Wydziału krajowego urzędnikowi Wydziału krajowego p. Teodorowiczowi przeprowadzenie szkontrum kasy i lustrację gminnej gospodarki w Drohobyczu.

P. Teodorowicz wykonał to polecenie Wydziału krajowego, przeprowadził szkontrum kasy i lustrację gospodarki gminy w Drohobyczu.

W tem sprawozdaniu, którego tu opis dołącza się, wykazał lustrator Wydziału krajowego taką masę nieprawidłowości w prowadzeniu kasy miejskiej i tak straszną gospodarkę gminy miasta Drohobycza, że należało spodziewać się, że po tem sprawozdaniu Wydział krajowy, ażeby położyć koniec marnotrawstwu publicznego majątku, powinien był natychmiast radę miasta Drohobycza rozwiązać i wprowadzić tam Komisarza rządowego.

Ponieważ już dwa miesiące upłynęło od czasu przeprowadzenia szkontrum, a rada gminna miasta Drohobycza dalej w ten sam sposób prowadzi gospodarkę tak, że najbogatszej niegdyś gminie, gdzie jest centrum naftowego przemysłu, grozi bankructwo.

Podpisani zapytują pana Marszałka krajowego hr. Badeniego, co zamysła zrobić, ażeby położyć tamę tej gospodarce i zaprowadzić w gminie miasta Drohobycza normalne stosunki.

Interpelant
Szmigielski.

Bohaczewski, Stapiński, Korol, Krempa, Staruch, Barabasz, Mazikiewicz, Szwed,

Huryk, Oleśnicki, Effinowicz, Mogilnicki,
J. Jaworski.

Wysoki Wydziale krajowy!

W wykonaniu prezydyjalnego polecenia z dnia 1. sierpnia b. r. przeprowadziłem szkondrum kasy i lustrację gospodarki gminnej w Drohobyczu i z czynności tej składam następujące sprawozdanie:

Według dołączonego (aktu) stan znaleziony w kasie w dniu szkondra 29. sierpnia b. r. w porównaniu z wynikami dzienników kasowych był mniejszy o 64.640 kor. 11 gr. — w gotówce zaś znaleziono nieznaczną zwyżkę w kwocie 24 hal. Różnica w efektach wyjaśniona w toku szkondra spowodowana została przechowywaniem poza kasą skryptów dłużnych funduszu rzemieślniczego na kwotę 62.863 kor. 31 gr. wydaniem Magistratowi kaucyi kasjera w kwocie 1800 kor., bez przeprowadzenia przez dziennik kasowy i dopisaniem odsetek na książeczce Kasy Oszczędności Nr. 5939 w kwocie 23 kor. 20 gr., a również nie przeprowadzono tego przez dziennik kasowy. Zwyżka w gotówce 24 gr. została niewyjaśnioną. Gdy w roku 1906 Wydział krajowy przeprowadził szczegółową lustrację gospodarki gminnej w Drohobyczu, komisya lustracyjna zajęła się w pierwszym rzędzie zbadaniem, czy i o ile wydane przez Wydział krajowy po poprzedniej lustracji zarządzenia zostały wykonane. Komisya stwierdziła, że cały szereg poleceń, wydanych reskryptem Wydziału krajowego z 28. września 1906 L. 78131 pozostał bez skutku, a mianowicie stwierdzono:

1) iż cała zapasowa gotówka w kwocie 12.400 kor. znajdowała się w kasie podręcznej.

Rada m. nie zastosowała się w tym przypadku do polecenia i nie oznaczyła kwoty, do jakiej przechowywanie gotówki w kasie podręcznej jest dozwolone;

2) znaleziono w kasie przedawniony weksel Liebermana na 620 kor., który

w myśl zarządzenia Wydziału krajowego powinien być być albo odnowionym, albo jako bezprzedmiotowy wydany;

3) wydaje się z kasy efekta bez poprzedniego przeprowadzenia przez dzienniki kasowe;

4) na funduszu pożyczkowym rzemieślników, tak jak dawniej, prowadzone są dwa dzienniki kasowe, zamiast jednego;

5) szkondra kasy się nie przeprowadza; od ostatniej lustracji Wydziału krajowego komisya rewizyjna Rady miejskiej żadnego szkondra nie przeprowadziła i nie ma również śladu, aby burmistrz ze swej strony kasę kiedykolwiek szkondrował;

6) księga kontowa funduszu depozytów prowadzona jest, jak dawniej, na nieodpowiednich drukach; dla funduszu obrotowego założono wprawdzie z początkiem r. 1907 prawidłową księgę kontową, lecz od lutego nie są w niej ani dochody ani wydatki kontowane;

7) w przechowaniu u kancelisty Józefa Zeigera są znaczne stosunkowo kwoty z b. opłat, powierzonych mu do ściągnięcia; — pomimo polecenia Wydziału krajowego Magistrat nie wydał zarządzenia, ażeby wszystkie zebrane przez funkcyjnarjuszy gminnych pieniądze, składane były do kasy do dni 8-miu, a nawet tego samego dnia, w razie uzbieranej większej kwoty;

8) wypłata robotników dziennych, zatrudnionych przy gazowni, odbywa się bez kontroli, wskazanej instrukcją rachunkowo-kasową; listy płac dziennych robotników układa dyrektor i sam wypłaty uskutecznia;

9) zaległości czynne nie tylko się nie zmniejszyły, ale znacznie wzrosły. Gdy bowiem w r. 1906 wynosiły zaległości kwotę 26.959 kor. 91 hal., to obecnie, według dołączonych wykazów, sporządzonych przez kasę, wynoszą kwotę 45.677 kor. 74 hal., oprócz zaległości funduszu drogowego w kwocie 1490 kor. 06 hal. Komisya stwier-

dziła przytem, że na sprzedane Salomonowi Leuterbachowi i Leisorowi Garfunklowi jeszcze w r. 1905 parcele gruntowe za kwotę 145 kor. 80 h. i 87 kor., które pozostają w zaległości, dotychczas kontraktów nie sporządzono, pomimo, iż parcele te nowonabywcom oddawna do użytku oddane zostały;

10) pomimo odmiennego zarządzenia Wydziału krajowego, grzywny, orzekane przez burmistrza, nie są na przypisie w księdze kontowej i tak, jak dawniej, kasa przypisuje je tylko w miarę, jak wpływają;

11) sklepy w hali targowej uchwały z dnia 20. listopada 1906 wydzierżawiono z wolnej ręki na rok jeden, a uchwały tej Radzie powiatowej do zatwierdzenia nie przedłożono;

12) bilansu gazowni na r. 1906 nie sporządzono, a kwitariusza szmirowego na kwoty pobierane przez gazownię nie zaprowadzono;

13) kwoty, użyte przez gminę z majątku zakładowego, które oprócz pożyczki, zaciągniętej we własnym funduszu propinacyjnym wynoszą około 900.000 kor., poleceniem Wydziału krajowego, na wstępie powołanem, mają być do majątku zakładowego zwrócone i w tym celu winna była Rada miejska uchwalić plan amortyzacji, a po przyjęciu planu tego przez Wydział krajowy do wiadomości, miały być wstawiane raty planem amortyzacyjnym objęte do każdorazowego budżetu.

Rada miejska nie tylko do polecenia tego się nie zastosowała i planu amortyzacji pożyczek zaciągniętych w majątku zakładowym nie uchwaliła, ale uchwałą z dnia 6. czerwca 1907 postanowiła: odpisać z majątku zarodowego kwotę 511.265 kor. 75 hal., użytą w czasie od r. 1873 do końca r. 1899 na rozmaite inwestycyjne cele, tudzież kwotę 367.953 kor. 96 hal., użytą na budowę gazowni miejskiej i prosić Wydział krajowy o zezwolenie na odpisanie tych sum z majątku zarodowego

(odpis z księgi uchwał pod: w.). Uchwała ta Wydziałowi krajowemu przedłożoną nie została:

14) Wydział krajowy polecił reskrypt swój do L. 78131/906 odczytać na najbliższem posiedzeniu Rady miejskiej.

Magistrat do polecenia tego się nie zastosował i odczytał reskrypt ten dopiero w pół roku po doręczeniu na trzeciem z rzędu posiedzeniu Rady m. dnia 6. czerwca 1907.

Komisya stwierdziła znaczne przekroczenia budżetowe w r. 1906 i to takich pozycyi, których przekroczenia prawidłowa gospodarka nie dopuszcza.

I tak przekroczone: koszta zarządu o 5531 kor. 07 gr. z powodu podwyższenia dodatku aktywalnego dla urzędników, przyjęcia nowych woźnych i dyetaryuszów; pożyczkę na sprawienie nowych mundurów dla policji przekroczone o 5158 kor. z powodu datku świątecznego dla służby miejskiej i zapłaćenia połowy należności od dekretów nominacyjnych nowych urzędników.

Wstawioną w budżecie z r. 1906 kwotę 7.800 kor. na spłatę kapitału pożyczonego na gazownię, tudzież kwotę 6.571 kor. 90 gr. na umorzenie kapitałów z majątku zakładowego użyto na pokrycie bieżących wydatków.

Charakterystyczną dla gospodarki gminnej jest sprawa pokrycia kosztów budowy szkoły wydziałowej męskiej i 4 klasowej żeńskiej.

Na rozmaite cele inwestycyjne, między innymi na budowę tej szkoły zaciągnęła gmina w r. 1905 za zezwoleniem Wydziału krajowego pożyczkę we własnym funduszu propinacyjnym w kwocie 340.000 kor. Według kosztorysów, przedłożonych Wydziałowi krajowemu, z pożyczki tej użyta być miała kwota 289.234 kor. 06 gr. na pokrycie kosztów budowy szkoły wydziałowej męskiej i 4-klasowej żeńskiej

wraz z dobudówką. Budowa ta oddaną została w drodze licytacji w przedsiębiorstwo Szwabowiczowi i Süßmanowi podług cen jednostkowych za kwotę 247.428 kor. 35 gr., zatem znacznie niżej kosztorysu przedłożonego Wydziałowi krajowemu. Z zestawienia rachunku kosztów budowy, tudzież z aktu przeprowadzonej dnia 29. maja 1907 kolandacji okazało się ostatecznie, iż cały koszt budowy, po uwzględnieniu nawet robót nadkosztorysowych, wyniósł tylko 244.112 kor. 52 gr., w porównaniu zatem z przeznaczoną na ten cel kwotą 287.234 kor. 06 gr. powinna była gmina na tej budowie zaoszczędzić kwotę 45.121 kor. 54 gr.

Komisya lustracyjna stwierdziła jednak, iż z funduszu, przeznaczonego na budowę szkoły, nie tylko nie pozostała żadna zwyżka, ale z powodu używania go na pokrycie bieżących wydatków, zabrakło do zapłacenia przedsiębiorców 39.112 kor.

Na pokrycie tak znacznego niedoboru w kosztach budowy szkoły nie było żadnego funduszu i w budżecie na r. 1907 nie zostało wcale przewidziane, natomiast jednak, pomimo tak złego roku budżetowego, w którym gmina, zaangażowana w budowę rzeźni, musiała zaciągnąć nową znaczną pożyczkę w funduszu propinacyjnym, znalazła gmina fundusze na regulację plac swych urzędników i funkcyonaryuszy.

Wydatek stały, spowodowany podwyższeniem plac, przenosi kwotę 20.000 koron.

Przedsiębiorcom budowy szkoły resztę należności w kwocie 39.112 kor. zapłaciła gmina z funduszu przeznaczonego ściśle na budowę rzeźni (asygnata z 5. lipca 1907 L. 3447).

Z funduszem tym zaczyna więc gmina gospodarować zupełnie w ten sam sposób, co z funduszem przeznaczonym na budowę szkoły i po ukończeniu budowy rzeźni będzie musiała znaleźć się w podobnym położeniu, że zamiast zaoszczędze-

nia, okaże się znaczny niedobór, który pokrycia mieć nie będzie.

Koszt budującej się w tym roku rzeźni pokryty będzie z pożyczki 370.000 kor., zaciągniętej za zezwoleniem Wydziału krajowego we własnym funduszu propinacyjnym (reskrypt W. kr. d. 27. grudnia 1906 L. 124.434/906).

Tak samo jak przy budowie szkoły, kosztorys budowy rzeźni przedłożony Wydziałowi krajowemu był znacznie wygórowany, gdyż opiewał na kwotę 363.795 kor., budowę zaś tę oddano w przedsiębiorstwo, w drodze licytacji za kwotę 338.311 kor. 20 gr.

Budowa rzeźni w takich rozmiarach jest, jak na stosunki gminy m. Drohobycza, zhyteczną; rzeźnia taka stanowczo rentować się nie będzie, a gmina mogła się ograniczyć do postawienia rzeźni kosztem stu lub stu kilkudziesięciu tysięcy koron, która na potrzeby mieszkańców przez długi okres czasu aż nadto byłaby wystarczająca.

Jeszcze gmina budowy rzeźni nie ukończyła, a już Rada miejska zamyśla o nowej inwestycji, najkosztowniejszej z dotychczasowych, a przechodzącej o wiele możność jej finansów; zamierza budowę wodociągów. W tym też celu uchwałą z dnia 21. czerwca 1906 przyjęła Rada m. ofertę inżyniera Maślanki na wykonanie przedwstępnych studyów. Zarazem tą samą uchwałą przyjęła Rada m. ofertę tego inżyniera na wykonanie planu kanalizacji i planu regulacji miasta. Wydatek na wykonanie studyów przedwstępnych budowy wodociągów podług oferty inż. Maślanki nie ma przenosić kwoty 80.000 kor., a wydatek na plany regulacji i kanalizacji miasta wyniesie kwotę 20.000 kor.

Uchwalenie wydatku tak znacznego na studia przedwstępne budowy wodociągów, bez obliczenia wpierw, czy gmina wogóle jest w możności ponieść wydatek na budowę wodociągów (koszt budowy wyniesie 2—3 miliony) bez obmyślenia

skąd weźmie fundusz na tę budowę, jest co najmiej przekroczeniem i dobrze świadczyć o gospodarce nie może.

Co się tyczy wydatków na plany regulacyi i kanalizacyi miasta; to wydaje się on zupełnie niepotrzebnym, bo gmina, mając własne fachowe siły techniczne (inżyniera i asystenta) sporządzenie tych planów im powierzyć może.

Dla uzupełnienia obrazu gospodarki gminnej w Drohobyczu komisya lustracyjna podnieść jeszcze musi panujące tam stosunki budowlane i sanitarne.

Przepisy ustawy budowlanej nie są przestrzegane. Magistrat wydaje konsensy na budowy, których plany nie są podpisane (wbrew postanowieniu §. 6 ustawy budowlanej), komisya stwierdza przytem, że wiele planów sporządza asystent inż. Sroczyński.

Pozwolenia na zamieszkanie nowych domów udzielane bywają tego samego roku, w którym konsensy na ich budowę, a odległość od domów sąsiednich nie bywa ściśle według ustawy przestrzeganą (kamienica Reiterów, wybudowana i zamieszka w r. 1906, odległość jej od sąsiedniej realności tylko o $1\frac{1}{2}$ metra). W śródmieściu, w rejonie ogniochronnym, wiele domów starych, gontami krytych, grozi rozwaleniem i nadaje się do rozebrania, Magistrat jednak nie zastosowuje do nich postanowienia §. 71 ust. budowl., przeciwnie, nawet zezwala na ich restauracyę i łatanie dachów z pominięciem przepisów zawartych w §. 72 ust. budowl.

W jednej z najgłówniejszych ulic, najbardziej uczęszczanych, bo prowadzącej do kolei, tuż obok rynku, istnieje okropna rudera, grożąca zawaleniem, która od roku została opróżnioną. Magistrat dotychczas nie zarządził jej rozebrania i dopuszcza, że służy obecnie jako miejsce ustępowe i zatrawa swemi wyziewami całą dzielnicę.

Stosunki sanitarne w Drohobyczu są wprost niemożliwe, a wszelkie zarządzenia Starostwa, zmierzające do ich poprawy, pozostają bez skutku...

Po ulicach brud niemożliwy; w śródmieściu ulice rzadko się zamiata, a na przedmieściach prawie nigdy. Na ulicę i do rowów przydrożnych wyrzucają mieszkańcy śmiecie i wylewają nieczystości, a wpusty kaulowe nienakryte..

(Dokończenia nie było).

I n t e r p e l a c y a

posła dr. Korola i tow. do c. k. rządowego komisarza w sprawie budowy szkoły w Żelechowie wielkim pow. Kamionka Strumiłowa.

Od 1872 r. mają gminy Żelechów wielki i Żelechów mały wspólną szkołę w Żelechowie wielkim.

Przed piętnastu laty pokazał się grzyb w drewnianym budynku szkolnym, który wskutek tego został rozebrany.

Obie gminy i obszar dworski postanowili pobudować nową murowaną szkołę, złożyć natychmiast przypadającą na nich należność, a c. k. Rada szkolna krajowa dała przyrzeczenie przyznać z funduszu szkolnego brakującą resztę. Obie gminy złożyły do dwu lat przypadające na nie datki konkurencyjne, jednak budowa nowego budynku, pomimo upływu trzynastu lat, ani na krok nie postąpiła.

Ponieważ wynajęcie pomieszczenia na szkołę i mieszkania dla nauczyciela bardzo wiele obie gminy kosztowało, a ubikacye wynajęte były ciasne i niezdrowe, postanowiły obie gminy od zeszłego szkolnego roku począwszy, nie wynajmować więcej pomieszczenia na szkołę, chcąc tym sposobem zmusić władze szkolne do przyspieszenia budowy szkoły.

Miejscowy dziedzic, hr. Dzieduszycki, widząc opór gminy, odstąpił swoje dwie

ubikacye na pomieszczenie dwu klas, a c. k. Rada szkolna okręgowa w Kamionce Strumiłowej, widząc opór gminy, zdecydowała się w końcu uczynić wolę gminy i w kwietniu b. r. spisano kontrakt na budowę szkoły, która to budowa miała się natychmiast rozpocząć, jednak do dziś nie zrobiono.

Obie gminy, widząc to bezpodstawne przewleknięcie budowy szkoły, a chcąc zmusić c. k. okręgową Radę szkolną w Kamionce Strumiłowej do przyspieszenia rozpoczęcia budowy, postanowiły nie wynajmować na ten rok szkolny pomieszczenia na szkołę i nie posyłać dzieci do szkoły.

C. k. Rada szkolna okręgowa zamiast uznać swój błąd i przystąpić do budowy szkoły, na którą gmina jeszcze przed trzydnastu laty złożyła pieniądze, przysłała dnia 25. września b. r. karnego posłańca, który miał sięgnąć kary, za nieposyłanie dzieci, w sumie 16 kor., a oprócz tego miał pozostawać w gminie za opłatą po cztery korony dziennie tak długo, dopóki gminy nie wynajdą budynku na pomieszczenie szkoły.

Dnia 28. września wynajęły gminy pomieszczenie na szkołę i dały natychmiast znać do c. k. Rady szkolnej okręgowej w Kamionce Strumiłowej, względnie do c. k. Starostwa tamże, jednak posłańca karnego pomimo tego nie odwołano.

W tenże c. k. Starostwie w Kamionce Strumiłowej zalegają wogóle wszystkie sprawy. I tak n. p. sprawa konkurencji na budowę budynków parafialnych w Żelechowie wielkim leży tam spokojnie przez trzy lata niezalatwiona.

Wobec tego zapytują podpisani:

1. Czy gotów c. k. Rząd przedsięwziąć środki w celu przyspieszenia budowy szkoły w Żelechowie wielkim?

2. Czy gotów pociągnąć c. k. Starostę w Kamionce Strumiłowej do odpowie-

dzialności za niczem nieusprawiedliwione przewleknięcie załatwienia sprawy?

Lwów, 11. października 1907.

Interpelant:
Korol.

Pastor, Oleśnicki, Stapiński, F. Włodek, Mazikiewicz, Huryk, Kuryłowicz, Szwed, Bohaczewski, Staruch, Krempa, Szmigielski, Effenowicz, Barabasz, Kramarezyk.

I n t e r p e l a c y a

posła ks. J. Jaworskiego i tow. do c. k. Rządu.

W Suszycy wielkiej, powiatu starsamborskiego, był kolektantem podatków miejscowy nauczyciel Wawrzyniec Witoszyński, były nauczyciel w Suszycy wielkiej, a obecnie sekretarz gminny w Chyrowie. Jako kolektant zbierał od nowo wybudowanych domów podatek domowy, jednak nie składał go do urzędu podatkowego. Po wykryciu nadużyć, poszkodowani byli następujący gospodarze:

Wasio Turjab płacił dwa lata, Hryć Pletenia dziesięć lat, Audryj Łyszczyszyn pięć lat, Jurko Łyszczyszyn pięć lat, Iwan Marko dwa lata, Iwan Stebelski trzy lata, Łuka Soroczak trzy lata, Fedko Cap jeden rok, Wasio Durkalec jeden rok, Fedio Stebelski cztery lata, Wasio Zańków jeden rok, Nykołaj Styrynak sześć lat, Michajło Kieba trzy lata, Fedio Durkalec ośm lat, Iwan Dłaszko trzy lata, Iwan Łyszczyszyn sześć lat, Iwan Bandrowicz ośm lat, Mychajło Horun sześć lat, Nykoła Horun trzy lata, Iwan Łucyszyn sześć lat, Iwan Rożański dziewięć lat, Wasio Mowczko sześć lat, Mychajło Hnatkiw ośm lat, Onifer Durkalec dwanaście lat, Wasio Pletenia sześć lat, Wasio Mazur sześć lat, Mychajło Stepanek ośm lat, Mychajło Czupil cztery lata, Iwan Cwirczak dziesięć lat

Wszyscy ci poszkodowani gospodarze udawali się ze skargą do inspektora podatkowego w Starym Samborze Wiśniew-

skiego, lecz on nie zrobił im żadnej sprawy i poszkodowani do dziś nie mają żadnego orzeczenia od władz podatkowych w Starej Soli, a względnie w Starym Samborze.

Z tego powodu podpisani zapytują niniejszem:

1. Czy wie o tem c. k. Rząd?

2. Co zrobi, ażeby były kolektant podatku Wawrzeniec Witoszyński zwrócił poszkodowanym niesłusznie pobrane podatki od nowo wybudowanych domów, od których, wedle ustawy, należało się im uwolnienie.

Interpelant
J. Jaworski.

Bohaczewski, Staruch, Barabasz, Stapiński, Kramarczyk, F. Włodek, Wilczkiewicz, Ochrymowicz, Krempa, Huryk, Oleśnicki.
Korol, Kuryłowicz, Szmigielski.

I n t e r p e l a c y a

posta J. Jaworskiego i tow. do c. k. Rządu.

Iwan Krawiec, gospodarz z Podmanasterza pow. Bóbrka wniósł w marcu 1907 rekurs na odrzuconą reklamację wojskową w sprawie swego syna.

Przed 2 miesiącami był na audyencji u Ekscelencyi Pana Namiestnika i ten przyobiecał, że sprawa wkrótce zostanie załatwioną, a do tej pory nie ma żadnej odpowiedzi.

Podpisani więc zapytują c. k. Rząd:

1) Co dzieje się z tą sprawą i

2) czy i kiedy ona zostanie załatwiona wobec swojej nagłości?

Interpelant
J. Jaworski.

Bohaczewski, Staruch, Barabasz, Stapiński, Kramarczyk, F. Włodek, Wilczkiewicz, Ochrymowicz, Krempa, Huryk, Oleśnicki,
Korol, Kuryłowicz, Szmigielski.

I n t e r p e l a c y a

posta ks. J. Jaworskiego i tow. do c. k. Rządu.

I. Powiat belzko-sokalski znajduje się w stanie obłączenia od dwu lat. Niewinny lud jęczy pod uciskiem i wybrykami znanego starosty Justyna Szwedzickiego. Niezliczone skargi do c. k. Namiestnictwa we Lwowie wniesione, niezliczona ilość faktów nadużyć, podniesiona w prasie krajowej i wiedeńskiej, w interpelacjach i przemowach posłów w parlamencie, a nakoniec w protestach, wniesionych przeciw wyborowi posła Starzyńskiego do parlamentu, wszystko to groch o ścianę. Starosta Szwedzicki z cynizmem kpi sobie z publicznego głosu, on dostaje ordery, awanse i dalej znęca się nad ludem w niesłychany sposób.

II. Oto jeden z tysięcznych faktów:

Właściciel dóbr w Waniowie, Eker, chciał chytrze i mądrze, niewielkim kosztem odbyć żniwa, więc zawarł z włościanami ugodę, że każdy z nich na przestrzeni dwa i pół morga wyźnie jego plony, zwiąże w snopy i zwiezie na miejsce wskazane, a za to dziedzie Eker pozwala takiemu włościaninowi paść bydło i parę koni na dworskich obszarach.

Ludzie w wykonaniu tej ugody odłożyli na bok własne dobro, a wzięli się do pracy na dworskich łanach i wyżęli, związali i zwieźli Ekerowi plony. Po żniwach sprytny dziedzie Eker, nie potrzebując już chłopów, zamierzył okroić do możliwie największych granic nabyte przez włościan, ich ciężkim potem, prawo do paszenia na dworskich obszarach.

Sam jednak pod własną firmą nie miał odwagi i nie potrzebował łamać ugody z włościanami, bo kował ma obcęgi na to, ażeby go nie piekło, więc wiedząc o tem, że starostwo i żandarmerya na jego usługach, ubiera na siebie czarodziejską suknię „przełożonego obszaru dworskiego“ i pisze doniesienie do c. k. starostwa w Sokalu, że w Waniowie chłopci zrobili bunt

i całeni dniami i nocami pasą swoje bydło na dworskich obszarach, przez co dworowi wyrządzają niesłychane szkody.

Starosta Szwedzicki powinien był sprawę zbadać, zapytać się ludzi, a wtedy byłby się dowiedział, że Eker zawarł z ludźmi ugodę powyższej treści, że ludzie obrabiając dworskie pola, zaniedbali własne i przez to musieli dniami i nocami z bydłem pracować na swoich polach, korzystać z każdej pogodnej chwili i chwycić swoją miseryę, żeby nie zmokła, a żeby było czem wykarmić swoją rodzinę i pana starostę Szwedzickiego, podarki z dodatkami zapłacić. Dla starosty Szwedzickiego słowo Eker'a święte, na podstawie przebiegłego doniesienia Eker'a wydaje do gminy Waniowa reskrypt z dnia 6. sierpnia 1907 L. 30789, w którym zakazuje włościanom w Waniowie pasć konie i bydło porą nocną pod karą do 80 kor., to znaczy zakazuje pasć ludziom bydło nawet na własnych gruntach, to idiotyczne rozporządzenie starosty Szwedzickiego nakazuje Waniowczanom, a żeby w czasie najkrytyczniejszym, bo w czasie żniw nie wychodzili nocną porą ze swego obejścia pod karą do 80 kor. Starosta Szwedzicki przeto zaprowadził we wsi Waniowie formalny Hausarrest, a tem cięższy nałożył na lud kaganiec, że nie powiedział, jak on rozumie słowa nocną porą.

Wójt Pawło Hryniuk, dostawszy ten cenny reskrypt, ogłasza go koło cerkwi ludziom, bo boi się kary. Lud biedny spuściwszy głowę, pomyślał: niech praca nasza przepada, trzeba wystrzegać się napaści.

III. Wtedy ciekawy Eker, zacierając ręce, wola ludzi i mówi: zwięzie mi ze sterty, w Niwie rozkoszna stojących, trzysta kóp pszenicy do dworu, to będzie wolno pasć w nocy, ja się o to postaram.

Ludzie ucieszyli się, że kajdany z nich spadną, przystali i czempredziej zwięzli Ekerowi trzysta kóp pszenicy do dworu, a będąc pewnymi, że wszechmogący Eker postarał się już w starostwie o zniesienie

zakazu pasienia nocną porą, poczęli raniutko wychodzić z bydłem w pole, bydło pasło się, a ludzie pracowali koło swoich plonów. Lecz tutaj niespodzianie dnia 4. września raniutko między 2-gą a 3-cią godziną nadchodzi żandarm, zapisuje dwudziestu trzech włościan, których bydło pasło się na dworskim obszarze, oczywiście za pozwoleniem Eker'a i wnosi doniesienie do starostwa nie o zrobienie szkody dworowi, lecz wyłącznie o przestępstwo powyższego starościńskiego zakazu.

Starostwo sokalskie nadsyła wszystkim dwudziestu trzem obwinionym włościanom wezwanie do L. 34875 i 34878/07 do stawienia się w Sokalu na dzień 21. września 1907 o godzinie 9-tej rano, w dzień narodzenia Najsw. Panny Maryi, a zarazem w dzień praznika w Waniowskiej parafii. Lud przestraszył się, bo wie dobrze jaka łaska czeka go od starosty Szwedzickiego! Niewyzerpany w swojej dobroci dziedzic Eker mówi do ludzi: „niech każdy z obwinionych złoży mi po dwie korony, to nie potrzebuje iść na termin, ja wam przywiozę okólnik, że wam wolno pasć w nocy“.

Ludzie nie uwierzyli Ekerowi, który już dwa razy wprowadził ich w błąd i dnia 21. września 1907, w dzień święta i praznika wybrali się raniutko z Waniowa do Sokala, 23-ch ludzi przebyło piechotą dwie i pół mili, stanęli w Sokalu o 8-ej godzinie rano, a żeby „buntownicy“ nie sięgnęli na siebie dodatkowej jeszcze kary za nieposłuch władzy. Gdy po całym sokalskim powiecie odprawiały się nabożeństwa, właśnie wtedy przeprowadzała się w starostwie rozprawa z dwudziestoma trzema buntownikami, aż o godzinie jedenastej rano ogłoszono im wyrok, zasądający wójta Pawła Hryniuka na karę 50 kor., a wszystkich innych na karę 20 kor. i to nie za jakąś szkodę (bo Eker'a nawet nie zwymano) tylko wyłącznie za przestąpienie zakazu paszenia nocną porą.

Po takim starościńskim prazniku puścili się buntownicy w drogę z powrotem

do Waniowa, przemyślając jak to mądrze Eker za parawanem starostwa i żandarmeryi odbył za darmo żniwa, do tego ma zwiezionych trzysta kóp pszenicy także za darmo, a 23-eh chłopów za tę daremszczyznę odbyło piechotą 5 mil drogi w tak wielkie święto i jeszcze zapłacą biedacy karę w sumie 490 kor. Czegoż jeszcze tym chłopom potrzeba więcej? chyba że-brackiej torby!

Oto imiona tych buntowników:

Paweł Hryniuk, wójt, Wasyl Łewko, Iwan Berezowski, Fedko Szurma, Mychajło Pabuła, Petro Lech, Mychajło Semenyszyn, Iwan Hryniuk, Wasyl Petryszyn, Dmytro Jaciejko, Hnat Greszczuk (którego konie nawet nie wstąpiły na dworskie pole, lecz pasły się na jego własnym gruncie), Fedko Bryzowski, Nykołaj Grementa, Mykieta Greszczuk, Iwan Semenyszyn, Tomko Holowka, Ilko Wasylocha, Stefan Jaciejko, wszysej gospodarze w Waniowie pod Belzem i t. d.

Niema w powiecie bełzko-sokalskim ani jednej gminy, na którąby nie splywały podobne łaski od starosty Szwedzickiego. Ot n. p. dla gminy Wolicy komarowej wydał starosta Szwedzicki reskrypt, na podstawie którego w czasie najgorętszych robót w polu dostawiać musi aż piętnastu wartowników każdej nocy. Ludzie zamiast pracować, muszą nocną wartę pełnić, chociaż wieś spokojna, nie ma tu ani śladu niebezpieczeństwa.

Że starostwo sokalskie lekceważy sobie z zasady święta ruskie, wystarczy prze-glądnąć terminarze dotyczące, jeżeli one prowadzą się.

N. p. 21. września 1907 byli oprócz powyżej wymienionych ludzi, wezwani i przesłuchani w innej sprawie przez nadkomisarza Mgleja Rusini, mieszczanie sokalscy: Anton Karawan, Józef Błaszczuk, Iwan Triska (Zabuże), Nykołaj Kliszcz itd.

Takie zachowanie się starosty Szwedzickiego nie odpowiada woli Najjaśniejsze-

go Monarchy: „Nur nicht drücken!“ wywołuje coraz większe rozgoryczenie w powiecie i sprowadzić może najstraszniejsze skutki.

Interpelant:
J. Jaworski.

Korol, Oleśnicki, Szmigielski, Huryk, Staruch Barabasz, Kuryłowicz. Szwed, Potoczek, Mogilnicki, Bohaczewski, Skołyśzewski, Mandyczewski, Effinowicz.

I n t e r p e l a c y a

do Wysokiego Wydziału krajowego posła ks. Bohaczewskiego i tow. w sprawie ustanowienia gr. kat. katechety w zakładzie dla sierót i ubogich fundacyi Stanisława hr. Skarbka w Drohowyżu pow. Żydaczów.

W zakładzie dla sierót i ubogich fundacyi Stanisława hr. Skarbka w Drohowyżu niema osobnego katechety gr. kat. obrządku, chociaż w tym zakładzie jest wielu gr. katolików, a w szkołach zakładu 6-cio klasowej szkole męskiej i 4 ro klasowej żeńskiej i na warsztatowych oddziałach taniejszej szkoły rzemiosł w szkolnym roku 1906/1907 było wedle urzędowego wykazu samej dyrekcji zakładu 72 gr. kat. szkolnej młodzieży. Zauważa się, że obie szkoły mają prawo publiczności, a więc podlegają nadzorowi c. k. Rady szkolnej krajowej, a warsztatowe oddziały w szkole rzemiosł miały przejść pod wyłączny i bezpośredni zarząd Wydziału krajowego z dniem 1. stycznia 1907.

Jest tam wprawdzie ksiądz, nauczyciel świeckich przedmiotów, ks. Emilian Pocięj, co od czasu otwarcia tego zakładu, 1875 r. zastępuje kapelana, a na prośbę dyrekcji zakładu lwowski metropolitalny ordynaryat poruczył mu obowiązek udzielania nauki religii w szkołach. jednak pomijając i to, że ks. Pocięj, 87 letni starzec, wskutek zarządzeń dyrekcji zakładu nauka gr. kat. religii w ostatnich latach bardzo zaniedbana, w niektórych klasach zupełnie nie udziela się i nie wykonują się przepisane religijne praktyki.

Nikt nie udziela nauki religii gr. kat. młodzieży 4-ro klasowej szkoły żeńskiej, chociaż w niej było 27 dziewcząt gr. kat. obrządku, a tylko dwa razy na tydzień ks. Pocię uczył ich modlitw. Tak w tej szkole żeńskiej, jak i w 6-cio klasowej męskiej całkiem niema egzorty dla gr. kat. młodzieży, która powinna odbywać się wedle obowiązujących przepisów do praktyk religijnych w ludowych szkołach, wydanych przez c. k. Radę szkolną krajową 24. lutego 1896 L. 18595/95 w porozumieniu z galicyjskimi ordynaryatami.

Dla łacińskiej młodzieży szkolnej takie egzorty odbywają się co niedzielę i święta.

Na oddziałach warstatowych gr. kat. młodzież także nie uczy się religii, a tylko pozostaje na godzinach nauki religii obrządku łacińskiego, chociaż łaciński ks. katecheta nie ma misji od ruskiego metropolitalnego ordynaryatu uczyć gr. kat. młodzież. Skutkiem tego zaniedbania gr. k. religii było, że 1906 r. za zgodą, a prawdopodobnie i za namową nauczycielek i przełożonych oddziału dziewcząt SS. Felicyanek przeciągnięto w nieprawny sposób następujących dzieci małoletnich dziewcząt, uczenie szkoły ludowej: 1) Haczkiewicz Maryę, 2) Kadlewicz Maryę, 3) Kobucką Katarzynę, 4) Kłysz Bronisławę, 5) Kurychowską Annę, 6) Kulczycką Ludwikę, 7) Kus Maryę, 8) Szustykiewicz Maryę, 9) Fik Natalię, 10) Jazieniecką Antoninę.

Oprócz tego nakłoniono do zmiany obrządku nieprawnie Iwana Analego, krawca z trzeciego roku warstatowego kursu. To wszystko stwierdziła sama dyreksja zakładu. Wobec tego zapytuję Wysoki Wydział krajowy i c. k. Radę szkolną krajową, czy wiedzą, że w szkołach z prawem publiczności i na warstatowych oddziałach zakładu hr. Stanisława Skarbka w Drohowyżu, pozostających pod bezpośrednim zarządem Wydziału krajowego nie uczą g. k. młodzieży religii i wzywam, ażeby włąduję w te nieprawne stosunki, a gdy

skonstatują nadużycia, ażeby wpłynęły na zarząd fundacyi Stanisława hr. Skarbka w Drohowyżu, ażeby postarał się o stałego gr. k. kapelana dla zakładu, któremu metr. ordynaryat mógłby poruczyć naukę religii w szkołach zakładu.

Interpelant
Bohaczewski.

Szmigielski, Ochrymowicz, Huryk, Staruch, Effinowicz, Hanczakowski, Kuryłowicz, J. Jaworski, Korol, Barabasz, Mazikiewicz, Mandyczewski, Oleśnicki, Mogilnicki.

I n t e r p e l a c y a

do Wysokiego c. k. Rządu, posła ks. Bohaczewskiego i tow. w sprawie nieprawne go usunięcia nauczycielki S. Maliszowej z Turki.

Nauczycielka S. Maliszowa z Turki nad Stryjem poleceniem z dnia 29. sierpnia 1907 L. 1852 r. s. o. z dniem 1. września r. b. została uwolniona z posady z tem, że może ubiegać się o jakąś inną posadę w tym samym okręgu.

Przeciw temu wniosła nauczycielka rekurs do Rady szkolnej krajowej pod dniem 12. września 1907, który jednakże jeszcze do tego czasu pozostaje niezadowolony. Ze względu, że nauczycielka S. Maliszowa została ciężko skrzywdzona, że względu, że ona tak późno została o uwolnieniu uwiadomiona, że względu, że ona w Turcie ma męża także nauczyciela, od którego trudno jej rozłączać się, że względu, że ta nauczycielka wysłużyła w nauczycielstwie 10 lat z uznaniem i pochwałą swojej władzy, podpisani zapytują:

Czy gotowa Rada szkolna krajowa rekurs nauczycielki S. Maliszowej jak najspieszniej załatwić i ją od szynany uwolnić?

Interpelant
Bohaczewski.

Korol, Kuryłowicz, Bojko, F. Włodek, Hanczakowski, Barabasz, Huryk, Szmigielski,

Mogilnicki, Staruch, J. Jaworski Effinowicz,
Mazikiewicz, Oleśnicki.

I n t e r p e l a c y a

pośła Hanczakowskiego i tow. do c. k.
Komisarza rządowego.

Dołączając pismo członków gminy
Siedlec, zapytują podpisani:

Czy i kiedy c. k. Rząd zamierza roz-
pisać wybory nowej rady gminnej w
Siedlecu?

Interpelant
Hanczakowski.

Huryk, Bohaczewski, Sznigielski, Barabasz,
Oebrymowicz, Korol, J. Jaworski, Stapiń-
ski, Mandyszewski, F. Włodek, Staruch,
Mazikiewicz, Effinowicz, Krempa, Oleśnicki.

Wysokie c. k. Namiestnictwo!

Jeszcze przed czterema laty zasuspendo-
wało c. k. Starostwo w Sokalu naczelnika
gminy Siedlec-belzki pow. sokalskiego,
jak również zastępcę tej gminy, ustana-
wiając na koszt naszej gminy kierownika
w osobie Andrzeja Terecha. Rada gminna
została nadal w urzędowaniu.

Gdy jednak peryod wyborezy tejez
rady gminnej minął jeszcze w marcu 1906
roku, rozpisano wybory nowej rady gmin-
nej i wyznaczono w tym celu dzień 29.
grudnia 1906. Nie bacząc na to, że wszyst-
ko było przygotowane do przedsięwzięcia
wyborów, nie przyjechał żaden delegat c.
k. Starostwa, tak, że zebrani przed lokalem
gminnym wyborezy musieli rozejść się i wy-
boru nie przeprowadzili.

Do dzisiejszego dnia więc urzęduje
dawna rada gminna, której mandat już
zgasł, a także ustanowiony przez c. k. Sta-
rostwo w Sokalu kierownik, chociaż nie
ma najmniejszej przyczyny do obciążania
nadal gminy kierownikiem, tem więcej, że
ma nastąpić wybór całej nowej rady
gminnej.

My przekonani, że Wysokie c. k. Na-
miestnictwo, stojąc na straży przysługują-

cych nam konstytucyjnych ustaw, nie ścierpi
tego rodzaju postępowania c. k. Starostwa
w Sokalu z naszą gminą i dlatego pro-
simy:

Wysokie c. k. Namiestnictwo raczy
polecieć c. k. Starostwu w Sokalu:

1) oddalić natychmiast kierownika
gminy Andrzeja Terecha;

2) rozwiązać dawną radę gminną
i natychmiast rozpisac wybór nowej rady
gminnej.

Członkowie gminy Siedlec

Stefan Terecha i tow.

I n t e r p e l a c y a

do c. k. Rządu pośła Oleśnickiego i tow.
w sprawie pobicia ucznia pierwszej klasy
ruskiego gimnazjum Świtajłę przez uczniów
4. polskiego gimnazjum we Lwowie.

W poniedziałek dnia 7. b. m. uczniowie
4. gimnazjum polskiego we Lwowie
napadli na ucznia pierwszej klasy ruskie-
go gimnazjum Świtajłę i pobili go tak sil-
nie, że ten leży w domu chory i do szko-
ły nie chodzi. Pobity ma opuchnięty kark,
cierpi na ból głowy i leży w gorączce.
Działo się to w biały dzień przed 8 go-
dziną rano koło techniki. Jakiś starszy pan
dodawał odwagi napastnikom słowami:
Bijcie hajdamaków, bo to dziez złodziejska.
Jak słyhać, dyrekcya ruskiego gimnazjum
miała w tej sprawie odnieść się urzędo-
wnie do dyrekcji 4. gimnazjum, lecz nie
wiedzieć, czy winowajcy będą ukarani.
A fakt ten trudno zaliczyć do zwykłych
studenckich burd, bo uczniowie sąsiednie-
go gimnazjum polskiego dzień po dniu na-
padają na ruskich uczni i wykrzykują:
hajdamaki, złodzieje, Gonty. Ruscy uczniowie
poprostu boją się pokazać na ulicy
pojedynczo lub we dwójkę, bo na każdym
kroku czeka ich zaczepka ze strony uczniów
polaków.

Wobec tego zapytują podpisani:

Czy znany ten fakt Wysokiemu Rządowi i co zamyśla Wysoki Rząd zrobić, ażeby osobiste bezpieczeństwo uczniom ruskiego gimnazjum we Lwowie zapewnić, a od opisanych napaści uwolnić.

Interpelant
Oleśnicki.

Bobaczewski, Huryk, Korol, Staruch, J. Jaworski, Barabasz, Ochrynowicz, Szmi-gielski, Kuryłowicz, Mandyczewski, Mogil-nicki, Mazikiewicz, Effenowicz, Haneza-kowski.

I n t e r p e l a c y a

do Wydziału krajowego.

W gminie Borysław drohobyckiego powiatu istnieje dla obrony interesów i majątku chrześcijańskiej ludności obok zwy-czajnej rady gminnej także i rada chrze-ścijańskiej gminy.

Chrześcijańska gmina ma swój oso-bny majątek, który składa się z gotówki około 36.000 koron, zakopów i łoki. Ma-jątkiem tym zarządza rada chrześcijańskiej gminy. Oprócz zarządzania majątkiem sta-łym rada ta kontroluje dochody, pobiera metrówki od dróg i t. d.

Wskutek braku należytego nadzoru szczególnie w czasie zarządu c. k. komi-sarza, obcy ludzie zaczęli pomalu przyswa-jać sobie majątek tej gminy, stawiać na tłoce zakopy, a chrześcijanie byli bezsilni i czekali wyboru rady powszechnej gminy, której członkowie chrześcijanie są członkami chrześcijańskiej gminy i wybierają z pomiędzy siebie przełożenie tej chrze-ścijańskiej gminy.

Wodzireje jednak całej gminy, któ-rym majątek chrześcijańskiej gminy jest solą w oku i którzyby chcieliby koniecznie chrześcijańską gminę zniszczyć, a majątek jej złączyć z majątkiem całej gminy, gdy nie mogą do tego doprowadzić zwykłym sposobem, starają się wszystkimi siłami nie dopuścić do ukonstytuowania się rady

gminy chrześcijańskiej i powodują już przez sześć lat dekompletowanie rady chrześci-jańskiej, a tymczasem majątek tej gminy czem raz więcej zaprzepaszcza się.

Wobec tego zapytują podpisani:

Czy znane są Wydziałowi krajowemu te niewesołe stosunki w Borysławiu?

Czy gotów jest Wydział krajowy bez-zwłocznie przedsięwziąć środki dla sanacyi tych stosunków i dla ochrony praw chrześci-jańskiej gminy w Borysławiu jej majątku?

Interpelant
Oleśnicki.

Korol, Huryk, Krempa, F. Włodek, Szmi-gielski, Staruch, Barabasz, Mogilnicki, Bo-haczewski, J. Jaworski, Ochrynowicz, Ku-ryłowicz, Mazikiewicz, Effenowicz.

I n t e r p e l a c y a

do c. k. Rządu.

W gminie Surmaczówka powiatu ja-roslawskiego robi wielkie szkody rzeka Lu-baczówka. W ostatnim roku zerwała rze-ka gościniec, tak, że komunikacya jest bar-dzo utrudniona.

C. k. Starostwo w Jarosławiu uchwa-łą z 21. grudnia 1906 L. 49834 przczna-zyło na uregulowanie koryta tej rzeki z funduszu państwowego zapomogowego sumę 368 kor. — jednak po przeprowadzo-nych wyborach do Rady państwa zastano-wiło wypłatę tej sumy z tej prawdopodobnie przyczyny, że mieszkańcy tej gminy głosowali na kandydata, do którego c. k. Starostwo odnosiło się nieprzychylnie. Po-nieważ ta sprawa dla gminy jest bardzo ważną i piękną, dlatego podpisani zapy-tują:

Czy wiadomy c. k. Rządowi ten fakt?

A równocześnie wzywają c. k. Rząd, ażeby spowodował jak najspiesniejsze użycie tej sumy na poprawę gościńca

względnie na uregulowanie koryta Labaczówki.

Interpelant
Oleśnicki.

Korol, Krempa, F. Włodek, Szmigielski, Staruch, Mogilnicki, Kuryłowicz, Barabasz Bohaczewski, J. Jaworski, Effenowicz, Mazikiewicz, Ochrymowicz.

I n t e r p e l a c y a

do c. k. Rządu

w sprawie nieprawnego zamknięcia gmin w powiecie żydaczowskim.

Zarządzeniem władz sanitarnych zamknięte zostały wszystkie gminy powiatu żydaczowskiego przed wywozem bydła i świń. Ponieważ zaraza pyskowa pojawiła się tylko w niektórych gminach, ponieważ to zamknięcie wywozu bydła i świń pociąga za sobą udaremnienie targów w Żydaczowie, a tem samem możność uzyskania przez ludność grosza choćby już na zapłacenie samych podatków — dlatego podpisani zapytują:

1) Czy wiadome są te stosunki c. k. Rządowi?

2) Czy gotów jest c. k. Rząd zarządzić, ażeby zakaz wywozu bydła do tych gmin, gdzie rzeczywiście zaraza pyskowa pojawiła się ograniczono — a co do innych gmin zakaz zniesiono i jarmarki w Żydaczowie otworzono?

Interpelant
Oleśnicki.

Korol, Huryk, Krempa, F. Włodek, Szmigielski, Effenowicz, Mazikiewicz, Kuryłowicz, Staruch, Barabasz, Mogilnicki, Bohaczewski, J. Jaworski, Ochrymowicz.

I n t e r p e l a c y a

do c. k. Rządu

w sprawie nadużyć przy wyborach do Rady gminnej w Złoczowie.

W dniach 7, 8 i 9 października były rozpisane wybory do Rady gminnej w Zł-

czowie. W dniu 7. października odbywały się wybory z pierwszego koła i skończyły się o godzinie 8 wieczorem.

Wtedy przewodniczący komisji wyborczej dr. Gold, oznajmił, że skrutynium odbędzie się na drugi dzień i oddał urnę wyborczą z kartkami w przechowanie komisarza Starostwa Stanisławskiego.

Dr. Gold nie pozwolił wyborcom pieczętować urny swojemi pieczętkami, tylko zawiązał ją papierem i przybił pieczętkę, którą potem schował do kieszeni. Na drugi dzień, gdy przyniesiono urnę do lokalu wyborczego skonstatowali obecni wyborcy — a między innymi c. k. Radca sądu Bałtarowicz, że urna została otworzona, a pieczęć oddarta. Na górze w urnie były całkiem świeże kartki na kandydatów samych tylko z partii magistrackiej, a rezultat był taki, że kartek partii niezawisłej, których oddało w rzeczywistości najmniej 350, znalazło się w urnie zaledwie 117. Wobec tego wyborcy tej partii wstrzymali się w kole 1 i 2 zupełnie od głosowania.

Wobec tego zapytują podpisani:

Czy wie c. k. Rząd o tem rażącym nadużyciu?

Czy gotów c. k. Rząd w taki sposób przeprowadzone wybory unieważnić i winnych do surowej odpowiedzialności pociągnąć?

Interpelant
Oleśnicki.

Korol, Huryk, Krempa, F. Włodek, Szmigielski, Staruch, Barabasz, Bohaczewski, Jaworski, Ochrymowicz, Mazikiewicz, Mogilnicki, Effenowicz, Kuryłowicz.

I n t e r p e l a c y a

do c. k. Rządu

w sprawie bezprawnego odebrania gminie Rozdół żydaczowskiego powiatu przy regulacji Dniestru prawa poboru piasku.

W gminie Rozdół powiatu żydaczowskiego, położonej nad Dniestrem pobiera-

la od niepamiętnych czasów cała gmina i wszyscy jej mieszkańcy dowolnie na swoje potrzeby piasek z Dniestru.

Przy regulacyi Dniestru urządzono koryta rzeki i zabezpieczono je w ten sposób, że dla gminy i jej członków nie pozostawiono zupełnie dostępu do koryta rzeki i uniemożliwiono im zupełnie pobór piasku.

Ponieważ tym sposobem naruszono prawa gminy i jej członków i narażono ich na znaczne szkody, ponieważ dalej to naruszenie sprzeciwia się ustawie wodnej i obowiązującym przepisom co do regulacyi rzeki, wedle których prawo poboru piasku, kamienia i sztru z rzeki przez regulację zmienionem być nie może, dlatego podpisani zapytują:

1. Czy wiadomy ten fakt c. k. Rządowi, a równocześnie wzywają c. k. Rząd

2 o polecenie organom regulacyjnym urzędzenia w odpowiednich miejscach potrzebnej ilości dostępu dla członków gminy Rozdół, ażeby prawo poboru piasku z rzeki Dniestr w nieograniczonej ilości mogli wykonywać.

Interpelant
Oleśnicki.

Korol, Huryk, Krempa, F. Włodek, Szmi-gielski, Kuryłowicz, Barabasz, Staruch, Ochrymowicz, Mogilnicki, Bohaczewski, J. Jaworski, Mazikiewicz, Effinowicz.

I n t e r p e l a c y a
do c. k. Rządu.

Gmina Surmaczówka powiatu jarosławskiego nie ma budynku na szkołę. Rada szkolna okręgowa w Jarosławiu rozporządzeniem 15. kwietnia 1907 L. 960 poleciła przeprowadzić adaptację gminnego budynku na szkołę, przeprowadziła komisyjne dochodzenie i rozłożono datki konkurencyjne na cel tej adaptacji.

Na tem jednak pozostało i mimo prośb gminy nie chce Rada szkolna okręgo-

wa tego swego polecenia wykonać, przez co do adaptacyi budynku przyjść nie może.

Wobec tego zapytują podpisani:

Czy znany c. k. Rządowi ten fakt?

A równocześnie proszą o przynaglenie Rady szkolnej okręgowej w Jarosławiu o jak najspieszniejsze przeprowadzenie tej sprawy.

Interpelant
Oleśnicki.

Korol, Huryk, Krempa, F. Włodek, Szmi-gielski, Staruch, Kuryłowicz, Bohaczewski, Mogilnicki, Barabasz, Mazikiewicz, Effinowicz, J. Jaworski, Ochrymowicz.

I n t e r p e l a c y a
do c. k. Rządu.

Gmina Kniesiołów, pow. bobreckiego, postanowiła jeszcze w roku 1894 pobudować budynek na szkołę.

Do roku 1905 złożyli i gmina i obszar dworski całą na nich przypadającą sumę konkurencyjną jednak c. k. Rada szkolna krajowa do tej pory przewleka przyczynienie się do tej budowy przypadającym datkiem z krajowego funduszu budowy szkół i przeto budowa szkoły nie może być rozpoczęta.

Ponieważ stary budynek grozi zawaleniem i nauka w nim w wysokim stopniu naraża zdrowie dzieci, dlatego zapytnją podpisani:

Czy znany jest c. k. Rządowi ten fakt?

Czy gotów c. k. Rząd jak najspieszniej spowodować skuteczne dla gminy załatwienie tej sprawy?

Interpelant
Oleśnicki.

Korol, Huryk, Krempa, F. Włodek, Szmi-gielski, Kuryłowicz, Staruch, Barabasz, Mogielnicki, Bohaczewski, Mazikiewicz, Effinowicz, J. Jaworski, Ochrymowicz.

I n t e r p e l a c y a

do c. k. Rządu.

W gminie [Kniesiołów, bobreckiego powiatu, odbyły się wybory do rady gminnej w dniu 13. marca 1906.

Wybory te unieważniło na wniesiony rekurs c. k. Namiestnictwo rozporządzeniem z 4. listopada 1906 L. 135246 i zarządziło do 14 dni nowe wybory, jednak one pomimo upływu całego roku jeszcze się nie odbyły i wszystkie skargi gminy do c. k. Starostwa nie odniosły żadnego skutku.

Ponieważ to prowizoryum niezwykle niekorzystnie na stosunkach gminy odbija się — dlatego podpisani zapytują:

Czy znany c. k. Rządowi ten fakt, — a równocześnie wzywają c. k. Rząd, ażeby przeprowadzenie nowych wyborów jak najspieszniej spowodował.

Interpelant:
Oleśnicki.

Korol, Huryk, Krempa, F. Włodek, Szmi-gielski, Kuryłowicz, Mazikiewicz, Effinowicz, Staruch, Mogilnicki, Bohaczewski, Bara-basz, J. Jaworski, Ochrymowicz.

I n t e r p e l a c y a

do c. k. Rządu:

W gminie Rożanka wyżna, pow. Stryjskiego, już dawno nłynął sześcioletni pe-ryod urzędowania rady gminnej i dotych czas mimo życzenia całej gminy wybory do rady gminnej nie zostały przeprowadzone.

Ponieważ dotychczasowa rada i zwierz-chność gminna urzęduje ze szkodą gminy, dlatego zapytują podpisani:

Czy znany jest c. k. Rządowi ten fakt?

A równocześnie proszą: c. k. Rząd raczy jak najspieszniejsze przeprowadzenie nowych wyborów spowodować.

Interpelant:
Oleśnicki.

Korol, Huryk, Krempa, F. Włodek, Szmi-gielski, Kuryłowicz, Mazikiewicz, Effno-wicz, Staruch, Barabasz, Mogilnicki, Bo-haczewski, J. Jaworski, Ochrymowicz.

I n t e r p e l a c y a

do c. k. Rządu i Wydziału krajowego w sprawie zdekompletowanej rady gminnej w Rabezycach powiatu drohobyckiego i w sprawie gospodarki majątkiem gmin-nym w Rabezycach.

W gminie Rabezyce powiatu droho-byckiego, jest już od 2 lat zdekompletowa-na rada gminna, bo z III. kola, z ogólnej liczby 6 radnych w tem kole ustąpiło 4 ra-dnych i mimo że c. k. Starostwo w Dro-hobyczu orzeczeniem z dnia 17. listopada 1906 L. 48030 nakazało po myśli §. 22 ust. gmin. przeprowadzić dopełniające wy-bory na 4 radnych, wójt Jurko Prys tak tych wyborów do dziś nie rozpiisał, tak sa-mo jak i przeprowadzenie nowych wybo-rów, nie dopuszcza, o czem była już wnie-siona interpelacya w sejmie 4. październi-ka b. r., bo przy obecnym niekompletnym składzie rady gminnej może gospodarować majątkiem gminnym jak chce, mając w niej podatną większość, a to ustąpiłoby i zmie-niłoby się, gdyby przeprowadził dopełnia-jące wybory.

Z tej przyczyny nie było kompletu $\frac{2}{3}$ radnych przy uchwalaniu budżetu gmin-nego w Rabezycach na 1907 r., bo na bu-dżetowej uchwale dnia 20. stycznia 1907 było obecnych tylko 11 radnych z ogólnej liczby 18, a ażeby uchwale budżetową nzy-skać, zaprosił wójt do udziału oglądacza bydlą Petra Danyłów, byłego radnego, któ-ry przyjąwszy służbę gminną ustąpił z rady.

Wprawdzie wniesiony rekurs od tej uchwały nieprawnie odrzucił Wydział po-wiatowy w Drohobyczu i budżet zatwier-dził pismem z 22. lutego 1907 L. 288, je-dnak przeciw temu wniósł ks. Michał Ba-czyński i tow. rekurs do Wydziału krajo-wego i ten rekurs do dziś niezalatwiony,

jednak niema wątpliwości, że wobec wyżej powiedzianego uchwała budżetowa będzie unieważniona.

Nadto Wójt Jurko Prystaj nie opłaca żadnego podatku, bo cały grunt zapisał synom i w nowej liście głosujących do rady gminnej nie jest wpisany, a więc nie mając czynnego prawa wyboru, nie może być radnym, ani wójtem, a tembardziej, że w razie strat materialnych z jego winy gmina nie mogłaby strat od niego odebrać; takiego samego wybrał sobie kasyerem gminnej kasy pożyczkowej Senia Iwanyszyna, który żadnego majątku nie ma i tak gmina może przez ich urzędowanie ponieść wielką szkodę materialną.

A już wszelkie oznaki są tego, bo gdy w sierpniu tego roku przyjechał na lustrację lustrator powiatowy, tak wójt jak i kasyer gminnej kasy pożyczkowej, chociaż byli we wsi, pochowali się i nie chcieli zdawać rachunków, tak, że lustrator z niezem odjechał, a oni dopiero po paru dniach, rozдобыwszy pożyczką potrzebnych pieniędzy do rachunku, pojechali do Drohobycza i tam pozwolili sobie obrachować i zlustrować. Z powodu korzyści jakie mają od dzierżawy Juliusza Freja z Opar, pozwala wójt Jurko Prystaj takjemu, jak jego braciom przewozić z sianożęci dworskich siano przez pastwisko gminne, przez co kilka morgów pastwiska gminnego co roku marnuje się na szkodę gminy; odpowiednie zażalenie członków gminy, wniesione do Wydziału powiatowego w Drohobyczu, prawdopodobnie z kurtuazyi do pana Freja do dziś nie załatwił.

Wójt Jurko Prystaj za pieniądze zebrane przez niego na konkurencyę parafialną na kupno ementarza parafialnego kupił imieniem gminy bez uchwały i pełnomocnictwa od Rady gminnej i wbrew wyrażnemu orzeczeniu e. k. Namiestnictwa z dnia 20. grudnia 1906 r. 115399 grunt i zaintabulował go na gminę, chociaż na toce jest gminny ementarz, a za te pieniądze miał być kupiony ementarz dla gr. k. parafii

w Rabczycach, a przez to nadużycie władzy urzędowej Jurka Prystaja i samowolne rozporządzenie groszem konkurencyjnym parafianie obrządku gr. k. nie mają poświęconego ementarza i muszą chować się na przepelnionym starym ementarzu, przekopując stare groby, bo władza duchowna nie chce ementarza intabulowanego na gminę poświęcić, bo na gminnym ementarzu mogą żydzi i innowiercy chować się.

Przez takie samowolne postępowanie może gmina zapłatać się w procesy i ponieść wielkie szkody, gdy składający konkurencyę zechcą swoich praw dochodzić drogą sądową.

Wobec tego zapytują podpisani:

1. Czy e. k. Rząd postara się jak najspieszniej przeprowadzić dopełniające wybory do rady gminnej w Rabczycach i czy wobec tego, że wójt Jurko Prystaj nie opłaca żadnego podatku i nie ma prawa wybierać do rady i być radnym, złoży go z urzędu radnego i wójta?

2. Czy Wydział krajowy gotów jak najspieszniej załatwić rekurs przeciw uchwale budżetowej w Rabczycach, zatwierdzonej nieprawnie przez Wydział powiatowy w Drohobyczu, czy wglądnie w gospodarkę gminną w Rabczycach i czy zesze lustratora do Rabczyc w celu zlustrowania majątku gminnego i skontrolowania urzędowania wójta Jurka Prystaja?

Interpelant
Oleśnicki w. r.

Korol, Huryk, Krempla, F. Włodek, Szmi-gielski, Staruch, Barabasz, Mogilnicki, Bchaczewski, J. Jaworski, Ochrymowicz, Mazikiewicz, Effinowicz.

I n t e r p e l a c y a
do Wydziału krajowego.

Gmina Sokółówka miasteczka złoczowskiego powiatu, zamieszkała w $\frac{1}{4}$ przez Żydów, a w $\frac{3}{4}$ przez chrześcijan prawie

przeważnie Rusinów. Na powszechną gminę jest intabulowane dobro w ziemi, osobne dobro jest intabulowane (oprócz tego ogólnego) na chrześcijan, a osobne na Żydów. Póki Żydów było mało, zarządzali chrześcijanie swoim dobrem przez Radę gminną; gdy (jak zwyczajnie) do miasteczka naszło wiele Żydów, a tem samem i do rady gminnej, rada gminna oddała z początkiem 1905 r. administrację tego dobra ukonstytuowanej gminie chrześcijańskiej, która już ułożyła na 1905 r. swój osobny budżet i Wydział powiatowy zatwierdził go mimo protestu ze strony Żydów.

Majątek gminy chrześcijańskiej stanowi głównie dobrze zachowany las. Osobny las mają i Żydzi; lecz ponieważ dawno już go wyrabali, to łakomem okiem patrzą na niego i radziby dojść do współwłasności jego z chrześcijanami.

Lecz do tego nie łatwo było im dobrać się. Jus z pierwszych sporów prowizorycznych, które zaczęli z chrześcijanami o pastwisko, przekonali się, że oni jako gmina żydowska niezego nie wygrają, chyba w ich obronie stanie rada gminna; jednak ze względu na to, że wójt chrześcijan, tak samo i zastępca wójta, a rada gminna w większości chrześcijańska, taka akcja ze strony rady gminnej nie dała się pomyśleć i dlatego żydzi użyli wszystkich swoich starań i wpływów, ażeby reprezentację gminy zagarnąć w swoje ręce, następnie już wystąpić jako gmina na korzyść żydów.

Właśnie wypadły dopełniające wybory do Sejmu w czerwcu 1905. Żydzi oskarżają wójta Łucja Bartosza o rzekomą zbrodnię obrazy majestatu, a starostwo, ażeby mieć zapewniony pożądaný wynik prawyborów w gminie Sokolówce, nie czeka, póki sąd wytoczy wójtowi śledztwo, lecz w czasie przedwstępnego dochodzenia w pośpiechu na 10 dni przed prawyborami 9. czerwca wójta suspenduje i oddaje urzędowanie niepiśmiennemu jego zastępcy Wasylowi Supranowskiemu.

Prawybory poszły w Sokolówce znakomicie, bo przeprowadził je komisarz Słonecki przy pomocy sprowadzonego aż z Kamionki struniłowej sekretarza starosta Logina. Przy tych prawyborach szczególnie żydzi zasłużyli się, a specjalnie młodszy asesor Mendel Horowitz, arendarz propinacyi. Pewny swej bazkarności w starostwie i w Wydziale powiatowym, zamknął przed zastępcą wójta gminie akty na swoją kłódkę i począł urzędować; bieda tylko, że „pieczątką“ jeszcze u Supranowskiego. Lecz z nim Żydzi uporali się prędko; zagrozili, że gdy nie zrzeknie się urzędu, to będzie miał śledztwo, jak ma wójt i pójdzie do kryminału. Steroryzowany pisze Supranowski swoją rezygnację, a Żydzi wiozą ją zaraz do starostwa. Na drugi dzień (20. października 1905) raniutko zjawił się powiatowy komisarz Stanisławski i przyjmując rezygnację zastępcy wójta, nie przedłożoną nawet radzie gminnej, za dokonaną, mianuje zastępcą wójta młodszego (nie starszego) asesora, dzierżawcę propinacyi Mendla Horowitza.

I tak w przeciągu czterech miesięcy przeszła reprezentacja gminy z rąk chrześcijan w ręce żydowskie — terroryzmem, szacbrajstwem, wyboreczym; porządkiem administracyjnym.

Teraz gmina zastąpiona przez Mendla Horowitza wprowadza Żydów w używanie chrześcijańskiego dobra; a chociaż rada gminna przeciw temu protestuje, nie to niepomaga, a starostwo karami po 100 K. karze chrześcijan, że Żydów nie dopuszczają do użytkowania ich majątku i daje Żydom asystencję żandarmów, ażeby pod jej ochroną mogli bezpiecznie majątek chrześcijan zagrabić. Nie dosyć tego. Mendel Horowitz podrabia sobie pełnomocnictwo od rady gminnej i z tem pełnomocnictwem w rękach oskarża gminę chrześcijańską o naruszenie Żydów w używaniu dobra na chrześcijan intabulowanego. A na ukoronowanie wszystkiego Wydział powiatowy daje (bez pozwolenia rady gminnej, bez starań doprowadzenia do porządków w gmi-

nie) polecenie, wytoczyć gminie chrześcijańskiej proces o własność i żyd adwokat wytacza go w imieniu powszechnej gminy.

Gmina do ostateczności rozżalona szle deputacye, przypominające pisma i skargi do Namiestnictwa, Wydziału krajowego, wykazuje bezprawia, których dopuszcza się Mendel Horowitz w urzędowaniu, nie zapytując, nie zwołując nigdy rady gminnej.

Namiestnictwo ponagla starostwo, ażeby w Sokolówce doprowadzić do wyboru zastępcy wójta i jednego asesora; lecz Mendlowi i Żydom w Sokolówce ani się nie śni o tem; a starostwo, które tyle ma sposobów na wójtów, „nie ma rady na Mendla“, ten 14 miesięcy urzęduje sam jako wójt i w jednej osobie cała zwierzchność gminna. Wkońcu, gdy urzędnik Wydziału krajowego wykrył grube nadużycia w urzędowaniu tego improwizowanego przez starostwo wójta, władze zamiast oddać urzędowanie uznanemu przez c. k. sąd za niewinnego wójtowi A. Bartoszowi, rozwiązują 28. grudnia 1906 r. radę gminną.

Na miejscu rady gminnej ustanawiają komisarza rządowego w osobie zamieszkałego w Olesku sekretarza wodnej spółki E. Brandstädtera, człowieka w Sokolówce skompromitowanego historyami, które człowiekowi (a jeszcze żonatemu) nawet między inteligentami przynoszą hańbę; a że wobec tego rodzina jego nie może zgodzić się na zamieszkanie w Sokolówce, to urzędować będzie tam jego zastępca, a zastępcą komisarza mianują władze — Mendla Horowitza! — Sam komisarz Brandstädter rzadko pokazuje się; a gdy zjawi się, zawsze ci sami Żydzi z Mendlem prowadzą go po ulicach w dzień i po szynkach wieczorami i nocami, a urzęduje zwykle Mendel. Komisarze kosztują, a kasa gminna pusta jeszcze z czasów wójtowskich Mendla. Ot i uradzili to, czego żydzi dawno chcieli: rębać las chrześcijańskiej gminy, nie wyczekując ukończenia procesu.

Starostwo mówi, że nie może temu zapobiedz, i ludzie w rozpaczę czekają co z tego będzie i kiedy już skończy się ich niewola.

Wobec tego zapytują podpisani: czy znane są Wydziałowi krajowemu te wprost zastrasające stosunki w Sokolówce?

Czy gotów jest Wydział krajowy bezwzględnie przedsięwziąć środki dla sanacyi tych stosunków i dla obrony praw gminy chrześcijańskiej w Sokolówce i jej majątku, a przede wszystkim spowodować ustanowienie dla spraw gminy chrześcijańskiej osobnego zarządcy.

Interpelant:
Oleśnicki.

Korol, Huryk, Krempa, F. Włodek, Szmi-gielski, Staruch, Barabasz, Mogilnicki, Bochaczewski, J. Jaworski, Ochrymowicz, Kuryłowicz, Mazikiewicz, Effinowicz.

Marszałek oznajmia, że interpelacye te odstąpi p. Komisarzowi rządowemu, względnie Wydziałowi krajowemu.

Marszałek udziela głosu członkowi Wydziału krajowego p. Onyszkiewiczowi celem dania odpowiedzi na interpelacyę.

Członek Wydziału krajowego p. Onyszkiewicz odpowiada na interpelacyę p. Marsa z dnia 4. października 1907 w sprawie statutu emerytalnego dla lekarzy okręgowych.

Marszałek udziela głosu członkowi Wydziału krajowego p. Dąbskiemu celem dania odpowiedzi na interpelacyę.

Członek Wydziału krajowego p. Dąbski odpowiada na interpelacyę p. Stapińskiego z dnia 30. września 1907 w sprawie zarzutów, podniesionych przez Błażeja Barana przeciw administracyi drogi krajowej Dynów-Sanok.

Marszałek odczytuje następujący:

Wniosek nagły

pp. Abrahamowicza, Czartoryskiego, Pińskiego, Bobrzyńskiego, Stadnickiego,

Rayskiego, Pastora, Oleśnickiego i Stapińskiego :

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Celem uczczenia przypadającego w roku przyszłym 60-letniego jubileuszu panowania Najmiłościwszego Cesarza i Króla naszego Franciszka Józefa I przeznaczają się sumę półtora miliona koron na założenie krajowej osady poprawczej dla nieletnich chłopców i dziewcząt.

II. Poleca się Wydziałowi krajowemu, by natychmiast poczynił wszelkie potrzebne kroki przygotowawcze celem wprowadzenia w życie krajowej osady poprawczej i przedłożył na najbliższej sesji odpowiednie wnioski.

Marszałek udziela głosu p. Abrahamowiczowi.

Przemawia p. Abrahamowicz uzasadniając swój wniosek.

Marszałek oznajmia, iż sądzi, że odpowie intencjom Izby, jeżeli odstąpi od zwykłej formalności przyjętej przy wnioskach nagłych i nie poda nagłości do poręczenia i uzasadnienia, a od razu poda wniosek pod głosowanie.

Izba przez powstanie jednogłośnie powyższy wniosek nagły p. Abrahamowicza i tow. uchwała.

Marszałek stwierdza, iż uchwała ta zapadła jednogłośnie.

Marszałek wzywa sekretarzy do odczytania wniosków nagłych.

Sekretarz p. Urbański czyta następujący

Wniosek nagły

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Poleca się Wydziałowi krajowemu, by z kredytu uchwalonego do rozporządzenia jego na zapomogi dla ludności dotkniętej klęskami elementarnymi uwzględnił w odpowiedniej mierze pogorzalców w gminach

Grzybowice, Ceperów i Mikłaszów w powiecie lwowskim.

Lwów, 12. października 1907.

Wnioskodawcy

Abrahamowicz i Merunowicz.

Czecz, Hupka, Maryewski, Sękowski, Płocki, Traczewski, Mogilnicki, Leo, Buynowski, Sare, Fruchtman, Wereszczyński, Stadnicki, Bał, Bojko.

P. Merunowicz uzasadnia nagłość tego wniosku, którą Izba bez rozprawy uchwała.

Następnie uzasadnia p. Merunowicz sam wniosek, a pod względem formalnym wnosi na przekazanie go Wydziałowi krajowemu celem uwzględnienia z kredytu na ten cel przeznaczonego.

Izba bez rozprawy uchwała przekazanie tego wniosku Wydziałowi krajowemu celem uwzględnienia z kredytu na ten cel przeznaczonego.

Sekretarz p. ks. Mazikiewicz odczytuje następujący

Wniosek nagły.

Dnia 8. sierpnia 1907 r. zniszczył ogromny pożar we wsi Nastasowie, mikulinieckiego powiatu 22 gospodarstw z 83 budynkami, przeważnie nieasekurowanymi od ognia.

Dnia 16. maja t. r. zniszczył pożar we wsi Skorodyńcach, czortkowskiego powiatu 24 gospodarstw z kilkudziesięciu przeważnie nieasekurowanymi budynkami.

W sierpniu r. 1907 zniszczył grad wielką ilość zasiewów we wsi Grabowiec, a po części i Baworów, mikulinieckiego powiatu.

We wrześniu zniszczył pożar kilkadziesiąt budynków gospodarskich we wsi Romaszówka czortkowskiego powiatu.

Ponieważ rozmiary szkód w tych miejscowościach są bardzo znaczne, dlatego wnoszą podpisani:

Wysoki Sejm raczy udzielić poszkodowanym wydatną pomoc z funduszów krajowych i odesłać wniosek ten do Wydziału krajowego.

Wnioskodawca:
Oleśnicki.

Skołyszewski, Korol, Mogilnicki, Bohaczewski, Huryk, Effenowicz, Mazikiewicz, Hanczakowski, Merunowicz, Szmigielski, Bojko, Włodek, Szajer, Staruch, Wilczkiewicz, Mandyczewski.

P. Oleśnicki uzasadnia nagłość tego wniosku, a następnie uzasadnia sam wniosek, wnosząc pod względem formalnym na przekazanie go Wydziałowi krajowemu celem uwzględnienia przy rozdziale zapomóg z kwoty pół miliona koron.

Izba bez rozprawy uchwała nagłość wniosku p. Oleśnickiego, a w oddzielnem głosowaniu uchwała bez rozprawy przekazanie tego wniosku Wydziałowi krajowemu celem uwzględnienia przy rozdziale zapomóg z kwoty pół miliona koron.

Sekretarz p. ks. Mazikiewicz czyta:

Wniosek nagły.

W gminie Ceperów, pow. lwowskiego powstał 10. października 1907 wielki pożar, który zniszczył 48 zabudowań t. j. polowę wsi.

Szkoda tylko w części jest asekurowana.

Ze względu na niezwykle rozmiary katastrofy, która zabrała poszkodowanym cały ich majątek, wnoszą podpisani:

Wysoki Sejm raczy przyznać poszkodowanym wydatną pomoc z funduszów krajowych.

Pod względem formalnym proszą o odesłanie do Wydziału krajowego.

Wnioskodawca:
Oleśnicki.

Potoczek, Bał, Traczewski, Włodek, Lasowski, Staniszewski, Mazikiewicz, Bojko,

Huryk, Staruch, Bohaczewski, Jaworski, Płocki, Kuryłowicz, Gniewosz, Mogilnicki.

P. Oleśnicki uzasadnia nagłość tego wniosku, a następnie uzasadnia sam wniosek, pod względem zaś formalnym wnosi na przekazanie tego wniosku Wydziałowi krajowemu celem uwzględnienia z kredytu pół miliona koron.

Izba bez rozprawy uchwała nagłość powyższego wniosku p. Oleśnickiego, a oddzielnie oraz bez rozprawy uchwała przekazanie tego wniosku Wydziałowi krajowemu celem uwzględnienia z kredytu pół miliona koron.

Izba przystępuje do porządku dziennego, którego pierwszym punktem jest:

Pierwsze czytanie wniosku posła Małachowskiego o uregulowanie opieki nad ubogimi, kalekami i nieuleczalnymi.

Przemawia p. Małachowski uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisji administracyjnej.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie objęcia w zarząd Reprezentacji kraju galic. funduszu inwalidów wojskowych pochodzących z lat 1813, 1814 i 1815.

Sprawozdawca poseł Sala stawia wniosek, by przystąpić od razu do drugiego czytania tego sprawozdania.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek p. sprawozdawcy.

Na wniosek p. Mieczysława Urbańskiego sprawozdawca uwolniony od czytania sprawozdania Wydziału krajowego odczytuje następujące wnioski:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdanie Wydziału krajowego i

2. Sejm upoważnia Wydział krajowy do przyjęcia w przechowanie i zarząd kraju części funduszu inwalidów przypadającej dla Galicyi i do zeznania aktu fundacyjnego pod warunkami zaprojektowanymi.

Izba bez rozprawy uchwała powyższe wnioski, głosując oddzielnie nad każdym z tych wniosków, które p. sprawozdawca odczytuje.

Następuje:

Sprawozdanie komisji sanitarnej o sprawozdaniu Wydziału krajowego co do zamierzonej budowy zakładu dla obłąkanych w zachodniej części kraju.

Sprawozdawca p. Sare uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdanie Wydziału krajowego z 27. września 1907 i zatwierdza zawarty w sprawozdaniu z 8. stycznia 1907 LW. 13.581 ogólny program mającego powstać zakładu dla obłąkanych w Kobierzynie oraz kosztorys urządzenia tego zakładu w maksymalnej kwocie 4,321.000 K.

2. Dla uposażenia potrzebnego na ten cel funduszu Sejm upoważnia Wydział krajowy do zaciągnięcia w Banku krajowym pożyczki w obligacjach komunalnych do maksymalnej wysokości w efektywnej kwocie 4,321.000 K.

3. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, by niezwłocznie poczynił zarządzenia potrzebne celem wypracowania szczegółowych planów i kosztorysów, tak, by budowa zakładu możliwie w roku 1908 została rozpoczętą i upoważnia Wydział krajowy do pokrycia kosztów wszelkich robót przedwstępnych zaliczkowo z funduszu krajowego aż do czasu zrealizowania zaciągniętej pożyczki.

4. O postępie budowy winien Wydział krajowy składać Sejmowi corocznie wyczerpujące sprawozdanie.

5. Sejm upoważnia Wydział krajowy do zamianowania dyrektora dla przyszłego zakładu dla obłąkanych w zachodniej części kraju z płacą równającą się poborom dyrektora krajowego zakładu dla obłąkanych na Kulparkowie.

Izba bez rozprawy uchwała powyższe wnioski komisji, głosując oddzielnie nad każdym z tych wniosków 1—5, które p. sprawozdawca odczytuje.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania uchwały pod 2) bez czytania, uchwała Izba uchwałę tę w trzecim czytaniu bez ozytania.

Następuje:

Sprawozdanie komisji gospodarstwa krajowego w przedmiocie petycji gminy Tarnobrzeg o bezprocentową pożyczkę na kanalizację miasta.

Sprawozdawca p. Zdzisław Tarnowski uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisji.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Petycję gminy miasta Tarnobrzega l. s. 3351/07 odstępuje się Wydziałowi krajowemu z poleceniem:

1) ażeby możliwie jeszcze w bieżącym roku zarządził na koszt funduszu krajowego wykonanie zdjęć i opracowanie technicznego projektu, i

2) ażeby za pośrednictwem Wydziału powiatowego w Tarnobrzegu zbadał finansowe położenie gminy i stosownie do wyniku badania, oraz na podstawie kosztorysu przedstawił na najbliższej sesji sejmowej wnioski, jaka i w jakiej formie dalsza pomoc materialna ma być udzieloną gminie w celu przeprowadzenia kanalizacji

miasta na podstawie sporządzonych przez biuro melioracyjne planów.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek komisji głosując oddzielnie nad każdym punktem 1 i 2 tego wniosku, które p. sprawozdawca odczytuje.

Następuje:

Sprawozdanie komisji kolejowej o wniosku posła Wursta w sprawie budowy kolei normalno-torowej z Rachinia przez Dolinę-Strutyn-Roźniatów - Perechińsko-Niebyłów-Rosólnę-Starunię-Sołotwinę do Nadwórny z odnogą przez Jasień do Angielowa.

Sprawozdawca p. Schätzel uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, aby zbadał projektowaną linię kolejową pod względem komercyjnym i technicznym i przedłożył Sejmowi odpowiednie wnioski.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji prawniczej o wniosku p. Skalkowskiego w sprawie przyspieszenia postępowania przy wcieleniu parcel rustykalnych do kompleksu tabularnego za równoczesnem lub poprzedzającym wydzieleniem z tego kompleksu gruntów równej wartości.

W zastępstwie nieobecnego w Izbie sprawozdawcy p. Fruchtmana p. Schätzel uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, aby wziął pod rozwagę potrzebę wydania rozporzą-

dzenia wykonawczego do ustawy z 2. stycznia 1894 Nr. 16 Dz. u. kraj., w porozumieniu z Wydziałem krajowym, celem przyspieszenia postępowania przy wcieleniu parcel rustykalnych do kompleksu tabularnego, z równoczesnem lub poprzedzającym wydzieleniem z tegoż kompleksu gruntów równej wartości.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji prawniczej o wniosku p. Skalkowskiego w przedmiocie przestrzegania przepisów ustawy z dnia 6. lutego 1869 L. 18 Dz. p. p. o zawiadomianiu wierzycieli hipotecznych o wydzieleniach parcel z majątków hipotecznie obciążonych.

W zastępstwie nieobecnego w Izbie sprawozdawcy p. Fruchtmana p. Schätzel uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, aby zarządził co należy, celem ścisłego przestrzegania przepisów ustawy z dnia 6. lutego 1869 L. 18 Dz. p. p. o zawiadomianiu wierzycieli hipotecznych o wszelkich wydzieleniach parcel, należących do majątności hipotecznie obciążonych.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji kolejowej o wniosku p. Oleśnickiego, względem wybudowania przekopu od przepustu na szlaku kolejowym Stryj - Ławoczne do rzeki Stryj.

Sprawozdawca p. Schätzel uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd o spowodowanie zarządu c. k. kolei państwowych, aby sprawdził wadliwy sposób urządzenia przepustu wód przy budce l. 9, między stacyami Lubieńce i Koniuchów, na szlaku kolei Stryj-Lawoczne urządzonego i spowodował ewentualne odprowadzenie wód od przepustu przez zbudowanie odpowiedniego przekopu do rzeki Stryj.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji kolejowej o wniosku posła Oleśnickiego i tow. w sprawie utworzenia przystanku Synowódzko niżne na linii kolei Stryj-Lawoczne.

Sprawozdawca p. Schätzel uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. Rząd o utworzenie na linii c. k. kolei państwowej Stryj-Skole-Lawoczne przystanku kolejowego na terytorium gminy Synowódzko niżne.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji gospodarstwa krajowego o sprawozdaniu Wydziału krajowego o krajowych niższych szkołach rolniczych.

Sprawozdawca p. Sękowski uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdanie Wydziału krajowego o krajowych niższych szkołach rolniczych.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji gospodarstwa krajowego o wniosku pp. Buynowskiego i Bednarskiego w sprawie przyznania rolnikom dotkniętym klęską nieurodzaju opustu przy poborze otręb z magazynów wojskowych.

Sprawozdawca p. Vivien uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm wzywa c. Rząd, by krajowym Towarzystwom rolniczym udzielił wydatnej subwencji z przeznaczeniem do przyznania rolnikom dotkniętym klęską tegorocznego nieurodzaju opustu przy poborze otręb z wojskowych magazynów prowiantowych i aby również wydał bezpłatnie odpowiednią ilość soli bydłczej z szczególnem uwzględnieniem okolic, w których zebrana w tym roku pasza uległa zepsuciu.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji drogowej w sprawie petycji Magistratu miasta Lwowa o ukrajowienie drogi powiatowej Gródek-Kamienobród-Jaryna, względnie o podwyższenie subwencji na jej budowę L. s. 3 633.

Sprawozdawca p. Wiśniewski uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Podwyższa się subwencję na budowę drogi Gródek-Kamienobród-Jaryna do wysokości 75 pre. kosztów budowy.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek komisji.

Następuje :

Sprawozdanie komisji szkolnej o petycjach nauczycieli i nauczycielek o policzenie w drodze łaski do emerytury lat służby niepoliczalnych w myśl ustawy.

Sprawozdawca p. Tomaszewski odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem.

Petycyę :

1. Balla Szczepana, L. s. 2180 ;
2. Bobaczyka Jana, L. s. 2347 ;
3. Grodzkiej Anny, L. s. 2334 ;
4. Rzeszowskiego Leona, L. s. 2332 ;
5. Januskiewicza Walent., L. s. 2548 ;
6. Mosiewicza Antoniego, L. s. 2427 ;
7. Księdza Babieja Franc., L. s. 2770 ;
8. Nabaka Hilarego, L. s. 2786 ;
9. Marynowicza Teodora, L. s. 2791 ;
10. Szczepańskiej Anton., L. s. 2700 ;
11. Spirydówuy Anny, L. s. 2871 ;
12. Halkowej Maryi, L. s. 2332 ;
13. Głużewskiej Maryi, L. s. 2579 ;
14. Pałatyńskiego Konst., L. s. 3266 ;
15. Borszcza Mikołaja, L. s. 2980 ;
16. Hozarda Edwarda L. s. 3213 ;
17. Keipera Jana L. s. 2549

przekazuje się Wydziałowi krajowemu, aby w porozumieniu z c. k. Radą szkolną krajową zdał o nich sprawę na najbliższem posiedzeniu.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Następuje :

Sprawozdanie komisji szkolnej o petycjach nauczycieli o policzenie lat służby do emerytury w myśl ustawy niepoliczalnych.

Sprawozdawca p. Tomaszewski po odczytaniu sprawozdania odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

Petycyę :

- Onufrego, L. s. 3396 ;
 Damiana Hęwrana, L. s. 3404 ;
 Serafyny Oponowiczówniej, L. s. 3493 ;
 Emila Wiszomirskiego, L. s. 3448

przekazuje się Wydziałowi krajowemu, aby w porozumieniu z Radą szkolną krajową zdał o nich sprawę na najbliższej sesji.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Następuje :

Sprawozdanie komisji szkolnej o petycjach nauczycieli o policzenie służby prowizorycznej do wymiaru pięcioleci.

Sprawozdawca p. Tomaszewski po odczytaniu sprawozdania odczytuje następujący wniosek komisji.

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

Petycyę : L. s. 3450, 3593, 3432, 3398, 3453, 3451, 3452, 3634 odstępuje się Radzie szkolnej krajowej do rozpatrzenia ze stanowiska ewentualnej zmiany ustawy.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Następuje :

Sprawozdanie komisji szkolnej o petycjach Polskiego Towarzystwa pedagogicznego w sprawie: a) zmiany ustawy emerytalnej, b) pomnożenia liczby seminarjów nauczycielskich żeńskich i zniesienia instytucji nauczycielek zastępczyń w Galicji.

Sprawozdawca p. Tomaszewski po odczytaniu sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Petycyje powyższe Towarzystwa pedagogicznego odstępuje się Radzie szkolnej krajowej do zbadania.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Następuje:

Sprawozdanie komisji szkolnej o petycji gminy Słotwiny powiatu żywieckiego o zapomogę na spłacenie długów pochodzących z budowy szkoły.

Sprawozdawca p. Kramarczyk po odczytaniu sprawozdania odczytuje następujący wniosek komisji:

Petycja gm. Słotwiny do L. 2677/2022 odstępuje się Wydziałowi krajowemu w porozumieniu z c. k. Radą szkolną krajową do zbadania i sprawozdania.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Następuje:

Sprawozdanie komisji szkolnej o petycji miasta Lubaczowa w przedmiocie odpisania nadzwyczajnej prestacji szkolnej na placę nauczyciela i zwrotu nadpłaty uiszczonej na rzeczowe potrzeby szkół za lata 1895—1905.

Sprawozdawca p. Kramarczyk po odczytaniu sprawozdania odczytuje następujący wniosek komisji:

I. Pierwszą część petycji gminy miasta Lubaczowa przekazuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i sprawozdania, zaś nad II. częścią petycji przechodzi Sejm do porządku dziennego.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Następuje:

Sprawozdanie komisji szkolnej o petycjach w sprawie udzielenia i podwyższenia emerytury i pensji wdowiej.

Sprawozdawca p. Krzysztofowicz po odczytaniu sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji.

Sejm odstępuje Wydziałowi krajowemu do sprawozdania w porozumieniu z c. k. Radą szkolną petycyje:

Ma yi Dudkiewiczowej, Agaty Ferciewiczowej, Eleonory Habelowej, Maryi Gołębiowej, Jadwigi Klimkowiczowej, Czesławy Admczykowej, Maryi Korniatkiewiczówny, Anieli Ryżewskiej, Pauliny Paniczewskiej, Maryi Binduchowskiej, Katarzyny Kaczorowej, Petroneli Winnickiej, Jadwigi Knichinickiej.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Następuje:

Sprawozdanie komisji petycyjnej dotyczące prośby Józefa Kobosa, stolarza w Dobrej, o udzielenie subwencji ewentualnie pożyczki na prowadzenie stolarstwa.

Sprawozdawca p. Michałowski po odczytaniu sprawozdania odczytuje następujący wniosek komisji.

Petycyę stolarza Józefa Kobosa odstępuje się Wydziałowi krajowemu do możliwego uwzględnienia przy rozdziale bezprocentowych pożyczek z fundacyi imienia Feliksy, Maryi dw. im. z hr. Golejewskich-Uzarkowskiej, przeznaczonej dla przemysłowców i rękodzielników.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Następuje:

Sprawozdanie komisji budżetowej o petycji lekarzy prymaryuszy krajowego szpitala powszechnego we Lwowie w sprawie rozciągnięcia postanowień statutu emerytalnego dla urzędników Wydziału krajowego także na urzędników i sługi szpitala we Lwowie.

W zastępstwie nieobecnego w Izbie sprawozdawcy p. Loewensteina p. Jabłoński uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

1. Sejm postanawia, że statut emerytalny dla urzędników Wydziału krajowego, nadany uchwałą sejmową z dnia 15. lutego 1898, ma być także stosowany do dyrektorów i prymaryuszy obu szpitali powszechnych we Lwowie i Krakowie.

2. Sejm przekazuje Wydziałowi krajowemu do zbadania petycję prymaryuszy krajowego szpitala powszechnego we Lwowie z dnia 15. lutego 1907 l. 165, o ile tą petycją domagano się rozszerzenia statutu emerytalnego z roku 1899 także na wszystkich urzędników i sługi etatowe szpitala powszechnego.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej i uchwała oddzielnie oraz bez rozprawy powyższe wnioski 1 i 2 komisji, które p. sprawozdawca odczytuje.

JE. c. k. Namiestnik Andrzej hr. Potocki żąda udzielenia głosu.

Marszałek udziela głosu JE. c. k. Namiestnikowi.

Przemawia JE. c. k. Namiestnik i oznajmia, że z mocy Najwyższego upoważnienia odracza III. sesję VIII. peryodu Sejmu galicyjskiego i uprasza Marszałka o zarządzenie regulaminem przepisanych formalności.

Marszałek oznajmia, że protokół 38. posiedzenia uważa za przyjęty, gdyż nie wniesiono przeciw niemu żadnych zarzutów i wzywa sekretarza do odczytania protokołu 39. posiedzenia.

Sekretarz p. Urbański odczytuje protokół 39. posiedzenia, który Izba bez rozprawy przyjmuje.

Przemawia Marszałek i wznosi okrzyk na cześć Najjaśniejszego Pana, który to okrzyk Izba trzykrotnie powtarza.

Marszałek zamyka posiedzenie.

Koniec posiedzenia godzina 11 minut 45 przed południem.

Marszałek krajowy:

Stanisław Badeni, w. r.

Sekretarze:

Mieczysław Urbański, w. r.
Kazimierz Lubomirski, w. r.

